Stadsfullmäktiges
i
Västerås

Protokoll
och
Handlingar
för år
1947

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1 9 4 7

REGISTER

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Amorteringslån, se Lån			
Annonsering, förslag till kommunal i staden för 1948	191	356	
Anslutningsavgifter, fastställande av för vatten- och avloppsledningar inom Skiljeboområdet	88	188	
Sänkning av räntan å oguldna	34	68	
Apotek, mindre tillbyggnad till apoteket Bävern	86	180	
Kungl. Medicinalstyrelsens tillstånd till försäljning av läkemedel å apoteket Humlan	19		
Stängningstider för apoteken i staden	4		
Arbetsmaskiner, inköp av traktor till Johannisbergs gård	87	181	
Inköp av grävmaskin till tekniska verken	65	146	
Arbetsordning för rådhusrätten och magistraten, ny	8	8	24, 24 A/1946
Kungl. Maj:ts fastställelse	99		
För rådhusrätten och magistraten, ändringar i	181	336	25
Stadsfullmäktiges, ändring av § 14 i	3		1
Arvoden, höjning av till byggnadsnämndens ordförande	155		
Höjning av till drätselkammarens ordförande	155		
Till nämndemän för tjänstgöring i rådhusrätten	142	301	
Automobiler, inköp av till byggnadsinspektören	34	66	
Inköp av till renhållningsverket	37	77	
Inköp av två till stadsingenjörskontoret	33	64	
Inköp av till ålderdomshemmet	165	323	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
Badhusstyrelsen, nytt reglemente för	73	163	
Badplatser, badhusstyrelsens hemställan om anordnande av friluftsbad vid Mälaren	28		
Iordningställande av på Björnön	49	108	
Motion ang. anordnande av friluftsbad	117		
Barnavårdsnämnden, överförande av familjebidragsnämndens verksamhet till barnavårdsnämnden	133, 144	288, 306	
Barnbespisning, bidrag till anordnande av i Lahti för 1947	38	77	
Iordningställande av lokaler för skolbarnsbespisning	92	194	
Barnbidrag, allmänna, anslag för kostnader i samband med utbetalning av	133	288	
Barnhemmet Sparvboet, motion ang. anslag till	20, 35	69	
Barnstugor, anslag till korkmatta i Aspvretens barnträdgård	42	87	
Anslag till driften av ytterligare två barnstugor i Jakobsberg	87	181	
Anslag till driften av ett daghem å Hammarbyområdet	114	242	
Kungl. Maj:ts beslut ang. uppskov med inlämnande av redogörelse för användningen av statsunderstöd ur allmänna arvsfonden till uppförande av daghem för barn å stadsägan 1789 A m. m.	80		
Bastu, anordnande av å Jakobsbergsområdet	62	135	
Begagnade föremål, yttrande över tillstånd att idka handel med G. O. P. Strinnholm	72	162	
Beredningsutskott, val av för 1947	3		
Val av för 1948	206		
Borgen å Byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimer betr. stadsäg. 1528 FO och 1528 FP, Kungl. Maj:ts tillstånd	117		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Å byggnadskreditiv för HSB:s stiftelse Solgårdars nybygge å tomten nr 1 kv. Skjutbanan	104	206	
Å byggnadskreditiv för HSB:s Bostadsrättsförening Malmabergs nybyggen å tomten nr 3 i kv. Skjutbanan och stadsägan 2235 AG	49	110	
Å byggnadskreditiv för HSB:s Bostadsrättsförening Skjutbanans nybyggen å tomten nr 5 kv. Skjutbanan	190	354	
Förlängning av borgenstid å byggnadskreditiv för Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 10 nybygge i kv. Måltavlan	105	207	
Å byggnadskreditiv för Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 11 nybyggen inom kv. Aspvreten	93	197	
För intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän och arbetare	10	12	
Å lån till uppförande av ridhusbyggnad	167	327	
Kungl. Maj:ts medgivande för staden till åtagande jämlikt kungörelserna om tertiär- och tilläggslån	27		
För pensionering av vissa befattningshavare hos Västerås Omnibus AB	105	208	
För Västerås Teateraktiebolags verksamhet	105	209	
Bostadsförmedling, Kungl. Socialdepartementets skriv. ang. skyldighet att anmäla hyresledighet m. m.	28		
Bostadsförsörjning, grunderna för erkännande av bostadsbyggnadsföretag såsom allmännyttiga företag	98, 143	303	20
Yttr. över Bostadssociala utredningens slutbetänkande del II	79, 116	248	
Motion om utredning av bostadsfrågan	19, 47	102	5
Uppförande av pensionärshem å Södra Skallberget	108, 131	220, 284	
Kungl. Maj:ts medgivande för staden till åtagande jämlikt kungörelserna om tertiär- och tilläggslån	27		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
Förmedlande av tilläggslån enl. K. K. 29/6 1946 (nr 551)	145	307	
Överlåtelse till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar av tomten nr 1 i kv. Skjutbanan	121	255	
Brandväsendet, bidrag till från Städernas Allmänna Brandstodsbolag	165	324	
Utbyggnad av brandtelegrafnätet	48	107	
Budget för år 1948	146		22, 23
Byggnadsfrågor, iordningställande av lokaler för skolbarnsbespisning	92	194	
Ombyggnad av rättarbostaden å Johannisbergs gård	70	157	
Ombyggnad av gamla tullhuset	38	78	
Prov. iordningställande av fabriksbyggnad å stadsäg. 228	22	46	
Tillbyggnad till apoteket Bävern, mindre	86	180	
Tillbyggnad till tekniska skolan för tillgodoseende av el.-tekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans lokalbehov	77, 94	198	
Uppförande av prov. byggnad för läroverkets lokalbehov	77	168	
Byggnadsförbud, se Nybyggnadsförbud			
Byggnadskontoret, instruktion för	197	374	
Centrallasarettet, slopande fr. o. m. 1948 av fast avgift och driftkostnadsbidrag till barnbördsavdelningen	106	212	
Daghem, se Barnstugor			
Dans, motion om ordnande i kommunal regi av dansfrågan i staden	29, 192	357	
Djäkneberget, tilläggsanslag för vissa underhållsarbeten	121	255	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Donationer och fonder, mottagande av donation av häradshövdingen Claes Uggla och hans hustru Gertrud Uggla	50	111	
Stadgar för Häradshövdingen Claes Ugglas och hans hustru Fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond	74	164	
Understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olausson	23	49	
Västerås stads fond för stadens förskönande m. m., tillsättande av kulturnämnd för	186		
Donationsjordar, Kungl. Maj:ts tillstånd att försälja i tomten nr 1 kv. Trekanten ingående områden av donationsjords natur	156		
Drätselkammaren, räkenskapsberättelse för 1946 ..	62	129	11
Drätselkontoret, tilläggsanslag till kontorskostnader m. m.	188	350	
Dyrtidstillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under 1947	13	24	
Länsstyrelsens fastställelse (betr. polispersonalen)	99		
Till stadens pensionärer och extra befattningshavare under 1948	196	368	
Elba, förbättrings- och underhållsarbeten å	42	86	
Eltaxa, antagande av ny för högspänningsleveranser	11	16	
Expropriation av gatumark från stadsägan nr 572 B	132	286	
Fabriksbyggnad, prov. iordningställande av å stadsäg. 228	22	46	
Familjebidragsnämnden, överförande av familjebidragsnämndens verksamhet till barnavårdsnämnden	133, 144	288, 306	
Fastighetshandel, byte av mark å Malmaberg med Byggnadsfirman Anders Diös	39	83	
Expropriation av gatumark från stadsägan nr 572 B	132	286	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Försäljning av område av Malma 1^1 till Skogsvårdsstyrelsen	188	350	
Försäljning av delar av stadsäg. 885 och gamla Köpingsvägen till Andelsslakteriet	161	315	
Kungl. Maj:ts tillstånd att försälja i tomten nr 1 Trekanten ingående områden av donationsjords natur	156		
Köp av Gilltuna 1^1 och Ytterhälla 1^4 (stadsäg. 965, 966)	21	45	
Köp av del av tomten nr 2 i kv. Hagbard samt del av Västra Kyrkogatan	32	61	
Köp av områden av tomten nr 4 i kv. Inge, avsedda att ingå i gatumark	120	253	
Köp av tomterna nris 3 och 5 i kv. Norna	85	176	
Köp av del av stadsägan nr 547	42	85	
Köp av stadsägan nr 561	22	46	
Köp av stadsägan nr 566	41	85	
Köp av stadsägan nr 569 A samt del av stadsägan nr 569	119	253	
Köp av gatumark från stadsägan nr 741	187	349	
Köp av del av stadsägoområdet 1047, 1048, 1049	84	175	
Köp av del av stadsägan 1528 FK	46	101	
Köp av stadsägan 1897	49	109	
Köp av stadsägan 1940	78	171	
Köp av stadsägorna 2239 D och 2239 Q	114	242	
Täckning av köpeskilling för Vallby 1^1 och 1^2	148		
Upplåtelse av mark med tomträtt å Jakobsberg till Jakobsbergs byggnadsförening	62	135	
Överlåtelse å Västerås stad av äganderätt till viss del av läroverkstomten, Kungl. Eckl.-dep:s skriv. ang.	116		
Överlåtelse av stadens rätt till i tomterna nris 15 och 16 i kv. Laura ingående mark på ofri grund	78	170	
Överlåtelse till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar av tomten nr 1 i kv. Skjutbanan	121	255	
Överlåtelse av stadsägan 2238 A samt försäljning av övrig för bildande av tomt nr 3 i kv. Läkaren erforderlig mark till Västmanlands läns landsting	106	212	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Fastighets- och gatuförteckning, utgivande av ny sådan för staden	189	352	
Fattigvården, nytt reglemente för	126, 169	332	24
Flygfotokarta, upprättande av	22	47	2
Flygplatstaxa, fastställelse av intill utgången av 1947	80		
Godkännande av	197	370	
Folkpensionering, fråga om s. k. särskilt bostadstillägg till folkpensionärerna	28, 50, 207	112	28
Yttrande över betänkande med förslag angående kommunernas bidrag till folkpensioneringskostnaderna	13	25	
Folkskola, iordningställande av lokaler för skolbarnsbespisning	92	194	
Uppförande av folkskolebyggnad å Gideonsberg	143	304	
Fonder, se Donationer och Fonder			
Friluftsbad, badhusstyrelsens hemställan om anordnande av vid Mälaren	28		
Iordningställande av badplatser på Björnön	49	108	
Motion ang. anordnande av	117		
Gastaxa, antagande av ny	11	18	
Gasverket, avtal med kolhandlarna ang. återförsäljning av gasverkskoks	168	328	
Utförande av isoleringsarbeten å gasklockan samt överskridande av anslag för underhåll av gasverkets fasta anläggningar	140	297	
Gator och vägar, anslag för gatuarbeten dels å Gideonsberg, Kungsängen, Kungsängsgatan, Södra Skallberget och Djuphamnsområdet, dels å Sturegatan, Floragatan och Gustafsgatan, dels ock tilläggsanslag för stensättning av Norra Ringvägen	57	126	
Gatuarbeten å Engvallsgatan och Köpingsvägen	65	146	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Iordningställande av del av Jakobsbergsgatan samt del av Arosvägen	159	311	
Ändring i viss del av Rikshuvudvägens sträckning	57	125	
Iordningställande av västra delen av Spantgatan samt Svarvargatan, Målargatan och Ängsgatan	131	285	
Anslag för utläggande av gata inom Södra Skallberget	114	244	
Gatu- och fastighetsförteckning, utgivande av ny sådan för staden	189	353	
Gatukostnadsbestämmelser, översyn av stadens nuvarande	169	335	
Gatunamn å Aroslund, Akademivreten, Borgmästarvreten, Blåsbo och Norrmalm	45	98	
Finn Malmgrens gata	199	387	
Inom norra och östliga delarna av Gideonsbergsområdet	68	154	
Å Lilla Johanneslund och Södra Skallberget	168	331	
Å Kristiansborgsalléns förlängning samt å del av Kopparbergsvägen	69	155	
Inom Malmabergsområdet	111	227	
Maskinistgatan	200	388	
Nansengatan	199	387	
Skallbergsgatan	199	387	
Utmarksgatan	200	388	
Inom stadsplanen för Övre Haga	68	154	
Hamnar, tätpålning under tilläggsbryggan för småbåtar i gamla hamnen	34	67	
Handräckningsavdelning, bibehållande av å stadsfogdekontoret	78	171	
Hantverks- och småindustri, motion om tillhandahållande av lämpliga lokaler för	20, 62	136	
Hemvärnet, anslag till	189	353	
Hundskatt för år 1948	155		
Hyresnämnden, tilläggsanslag för år 1947	192	358	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
Hälsovårdsstadga, ang. försäljning av färsk matsvamp	12	21	
Länsstyrelsens fastställelse	28		
Högre Allmänna Läroverket, uppförande av provisorisk byggnad för läroverkets lokalbehov m. m.	77	168	
Överlåtelse å Västerås stad av äganderätt till viss del av läroverkstomten, Kungl. Eckl.-dep:s skriv. ang.	116		
Högre folkskolan, anslag till fri skolmateriel, vid praktiska mellanskolan	140	298	
Inrättande av praktisk mellanskola vid	35	71	4
Tillbyggnad till tekniska skolan för tillgodoseende av bl. a. högre folkskolans lokalbehov	77, 94	198	14
Uppdrag för högre folkskolans styrelse att fungera såsom styrelse jämväl för praktiska mellanskolan intill 1/7 1949 samt enbart för praktiska mellanskolan under tiden 1/7 1949—31/12 1949	198	384	
Idrottshallen, stadens övertagande av	63	137	
Idrottsstyrelsen, ändringar i reglementet för	97, 197	203, 380	
Instruktion för byggnadskontoret, antagande av ..	197	374	
För roteombud, antagande av	125	264	
För stadsarkitektkontoret, antagande av	54	122	9
För uppbördsverket, antagande av	197	373	
Ändringar i för överingenjören m. fl. befattningshavare vid tekniska verken	92	192	
Intressekontor, tecknande av borgen för stadens tjänstemän och arbetare	10	12	
Inventarier, inköp av möbler m. m. till rådhusrättens sessionssal	193	360	
Inköp av möbler och inredning till Stadshotellet	5	1	
Inköp av till ålderdomshemmet	65	147	
Kartor, upprättande av flygfotokarta av staden ..	22	47	2
Koloniträdgård, motion ang. ordnande av nytt område för	137		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
Koloniverksamhet, reparations- och förbättringsarbeten å fastigheten Järån 1², tilläggsanslag	6	1	
Drivande av vid Uddens kolonihem jämväl under annan tid än under sommarmånaderna	133	287	
Kommunala förtroendemän, val av	3, 91, 97, 100, 103, 112, 117, 124, 136, 156, 170–181, 198, 200–206	191, 192, 233, 263, 295, 384	26, 29
Kommunal bostadsförmedling, Kungl. Socialdepartementets skriv. ang. skyldighet att anmäla hyresledighet m. m	28		
Kommunallagarna, yttrande över Kommunallagskommitténs betänkande med förslag ang. ändringar i kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens och kvalificerad majoritet	156, 166	324	
Kommunindelning, förslag till lag om regionkommuner m. m.	115	245	
Ny indelning av de borgerliga kommunerna i Västmanlands län	10, 75, 95	14, 166, 199	
Kontorsmaskiner, inköp av kvitteringsmaskin till drätselkontoret	8	7	
Inköp av en präglingsmaskin till drätselkontoret	33	62	
Kontorsteknisk utredning, anslag till	43	88	
Kulturnämnd, motion ang. inrättande av	186		
Kulturutbyte, Nordiskt, anslag för konsertresa till Lahti	39	84	
Kvartersnamn, fråga om ordningen för fastställande av	199	386	
Å Aroslund, Akademivreten, Borgmästarvreten, Blåsbo och Norrmalm	45	98	
Åsättande av namnet Druvan	111	226	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
Inom norra och östliga delarna av Gideonsbergsområdet	68	154	
Å Lilla Johanneslund och Södra Skallberget	168	331	
Inom Malmabergsområdet	111	227	
Å Övre Haga	68, 168	154, 331	
Kyrkbacksområdet, anslag för uppmätning, fotografering och beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader å	85	177	
Lantegendomar, inköp av traktor till Johannisbergs gård	87	181	
Reparation och ombyggnad av rättarbostaden å Johannisbergs gård	70	157	
Ledningar, sänkning av räntan å oguldna anslutningsavgifter	34	68	
Avloppsledning från Sommarro till befintlig reningsbrunn för Skiljeboområdet	89	184	
Hög- och lågspänningsjordkablar inom området kring Agnegatan och Skogsvägen	108	222	
Högspänningsledningar till transformatorstation å Viksäng	141	299	
Lågspänningsjordkablar till kv. Aspvreten	109	222	
Lågspänningsjordkablar vid Släggargatan	46	101	
Matarkabel mellan kraftverket och ställverket i elverkets byggnad	71	160	
Vattenledningar, sommar-, till sommarhem å Notudden	28, 90	186	
Vatten- och avloppsledningar inom Framnäsområdet	37	75	
Vatten- och avloppsledningar för Östra Gideonsbergsområdet	71	161	
Vatten- och avloppsledningar inom Gustavsviksområdet	93	196	
Vatten- och avloppsledningar i västra delen av Kronvägen till Råbygatan	188	351	
Vatten- och avloppsledningar inom Skiljeboområdet, fastställande av anslutningsavgifter för	88	188	
Vatten- och avloppsledningar inom västra delen av Skiljeboområdet	142	300	
Vatten- och avloppsledningar till kv. Skjutbanan	160	311	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Vatten- och avloppsledningar i Årbylundsgatan och Ekevägen	88	183	
Yttr. över F. Eklunds besvär över stadsfullmäktiges beslut i ärende ang. vatten- och avloppsledningar till Hökåsen	26	56	
Länsstyrelsens resolution i ärendet	80		
Lån, dels framtida upptagande av amorteringslån å 2.675.000 kronor, dels upptagande av ett 20-årigt amorteringslån å 2.337.800 kronor samt ett 25-årigt å 1.210.000 kronor, dels ock upptagande av ett 5-årigt amorteringslån å 60.000 kronor med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt	43	88	
Kungl. Maj:ts tillstånd för staden att upptaga amorteringslån å resp. 2.142.500 och 932.900 kronor samt att framdeles få upptaga amorteringslån å 825.000 kronor	6	3	
Lånemedelsanslag, täckning av	162	317	
Löne- och anställningsfrågor, allmän lönerevision för stadens ordinarie befattningshavare	181	336	25
Anslag för inrättande av en befattning såsom assesor vid rådhusrätten och magistraten å extra stat	8	8, 99	24, 24 A/1946
Anslag för inrättande av extra mätningsavdelning vid stadsingenjörskontoret	14	28	
Anslag till inrättande av en kvinnlig kontorsbiträdestjänst å extra stat vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån	68	152	
Anslag för bestridande av kostnaderna för fyra vikarierande poliskonstaplars genomgång av Statens polisskolas lägre kurs under år 1947	122	258	
Anslag till anställande av extra skrivbiträde å poliskammaren	49	109	
Anslag till anställande av två extra exekutorer å handräckningsavdelningen vid stadsfogdekontoret, varav en såsom föreståndare	78	171	
Antagande av ny lönestat m. m. för magistraten och rådhusrätten	8	8	24, 24 A/1946
Kungl. Maj:ts fastställelse	99		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
Avförande av den ordinarie befattningen såsom badare vid varmbadhuset från lönestaten	164	322	
Dyrtidstillägg till stadens befattningshavare under 1947	13	24	
Länsstyrelsens fastställelse betr. polispersonalen	99		
Dyrtidstillägg till stadens extra befattningshavare under 1948	196	368	
Höjning av timarvodet för lärare i manlig slöjd	23	50	
Indragande av befattning såsom bitr. kriminalöverkonstapel	195	367	
Inrättande av vissa nya ordinarie befattningar vid stadens barnstugor	127	271	
Inrättande av ordinarie befattning som byråingenjör vid vattenverket	24	51	
Inrättande av en befattning såsom förman å fastighetskontoret	123	259	
Inrättande av ordinarie befattning som kanslist hos pensionsnämnderna	14	30	
Inrättande av nya ordinarie befattningar såsom kartriterska samt kvinnliga kontorsbiträden av I. och II. klass vid stadsarkitektkontoret	127	270	
Inrättande av ytterligare en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid drätselkontoret	110	225	
Inrättande av befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid fastighetskontoret	110	224	
Inrättande av ytterligare en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid magistraten och rådhusrätten	129	276	
Inrättande av befattning såsom kriminalöverkonstapel	195	367	
Inrättande av ytterligare en befattning såsom sjuksköterska vid stadens ålderdomshem	67	150	
Inrättande av ytterligare en befattning såsom skolsköterska vid folkskolan	128	274	
Inrättande av en ny befattning som stadsplanearkitekt samt bemyndigande att tillsätta densamma	54	122	9

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Inrättande av ordinarie befattning såsom tekniskt biträde å byggnadskontoret	109	123	
Inrättande av en befattning såsom utsättare å ordinarie stat vid byggnadskontoret	113	241	
Inrättande av ordinarie befattning som utsättare vid tekniska verken	123	261	
Inrättande av befattning som vaktmästare vid Arosvallens idrottsplats	67	150	
Inrättande av ordinarie befattning såsom vaktmästare vid stadens idrottshall	126	269	
Inrättande av ordinarie befattning såsom vaktmästare vid stadsingenjörs-, stadsarkitekts-, byggnads- och fastighetskontoren ..	123	260	
Länsstyrelsens resolution ang. lön till polisnotarien	19		
Omändring av två befattningar såsom mätningstekniker och två befattningar såsom kartriterskor å extra stat vid stadsingenjörskontoret till ordinarie befattningar såsom mätningstekniker och kartriterskor ..	15	32	
Omändring av befattning som kontorsbiträde av I. klass vid hamnkontoret till befattning såsom kanslibiträde vid samma kontor	124	262	
Prov. lönetillägg till stadens extra befattningshavare	196	370	
Fortsatt provisoriskt lönetillägg till stadens befattningshavare	90	190	
Provisorisk avlöningsförbättring till folkskolans övningslärare under senare halvåret 1947	193	361	
Provisorisk reglering av löneförmånerna för kokerskan vid ålderdomshemmet	52	118	
Provisorisk reglering av löneförmånerna för stadens sjuksköterskor samt husmodern å ålderdomshemmet	26	53	
Reglerande av löneförmånerna för sex lärarebefattningar vid yrkesskolorna	194	363	
Reglerande av löneförmånerna för befattningen som polissyster	36	73	
Täckning av kostnaderna för provisoriska lönetillägg till vissa stadens befattningshavare under år 1947	122	257	
Uppflyttning av befattningen som stadsarkitekt i högre lönegrad	54	122	9

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
Värdering av naturaförmåner för 1947	12	23	
Återbesättande av en brandförmans- och en brandmansbefattning	164	321	
Återbesättande av en brandförmansbefattning och två brandmansbefattningar	163	321	
Återbesättande av befattning såsom brandmästare vid stadens brandkår	129	277	
Återbesättande av befattning som byggnadstekniker å byggnadskontoret	25	53	
Återbesättande av befattning såsom driftförman vid gasverket	195	367	
Återbesättande av ledigblivna exekutorsbefattningar, anstånd med	132	286	
Återbesättande av befattningen såsom folkskoleinspektör	86	179	
Återbesättande av ordinarie befattning såsom gatuförman vid byggnadskontoret	64	144	
Återbesättande av befattning som hälsovårdsinspektör	37	75	
Återbesättande av befattningen som förste ingenjör och driftingenjör vid vattenverket	15	33	
Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å avlöningskontoret	86	180	
Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid drätselkontoret	163	321	
Återbesättande av befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å fastighetskontoret	144	306	
Återbesättande av två ordinarie kvinnliga kontorsbiträdesbefattningar hos magistraten, den ena av I. och den andra av II. klass	16	34	
Återbesättande av dels befattning som kontorsbiträde av I. klass vid uppbördsverket, dels befattning som kontorsbiträde av II. klass vid samma verk	53	121	
Återbesättande av befattning som mätarejusterareförman vid gas- och vattenverken ..	130	278	
Återbesättande av befattning såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmets sjukavdelning	54	121	
Återbesättande av befattningen som stadsarkitekt	53	120	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Återbesättande av ordinarie befattning såsom tekniskt biträde å stadens fastighetskontor	16	34	
Överflyttning av kanslibiträde från uppbördsverket till stadsfogdekontoret	24	52	
Löneplan, ny för stadens ordinarie befattningshavare	181	336	25
Lönerevision, allmän, för stadens ordinarie befattningshavare	181	336	25
Magistraten och Rådhusrätten, ny arbetsordning och lönestat	8	8	24, 24 A/1946
Kungl. Maj:ts fastställelse	99		
Magistratens och rådhusrättens i Västerås Ämbets- och tjänstemäns reservfond, Kungl. Maj:ts beslut ang. ändrade bestämmelser för	100		
Motion ang. anslag till barnhemmet Sparvboet	20, 35	69	
Ang. utredning av bostadsfrågan	19, 47	102	
Ang. slopande av övergångsavgifterna å busslinjerna inom staden	118		
Ang. ordnande i kommunal regi av dansfrågan i staden	29, 192	357	
Ang. anordnande av friluftsbad	117		
Ang. utredning av fråga betr. tillhandahållande av lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare	20, 62	136	
Ang. ordnande av nytt koloniträdgårdsområde i staden	137		
Ang. inrättande av en kulturnämnd	186		
Ang. fri trappstädning för pensionärerna å pensionärshemmen	186		
Ang. ändring av viss bestämmelse i pensionsreglementet	81		
Ang. omorganisation av socialvården	60, 162	318	
Ang. avskaffande av spritservering vid av staden anordnade officiella fester	136		
Ang. utläggande av sommarvattenledningar till sommarhem å Notudden	28, 90	186	
Ang. stipendier åt kommunalanställda för studiearbete	117, 160	312	
Ang. kommunalisering av stuverirörelsen	101, 125	268	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
Ang. åtgärder för underlättande av deltagande i 1948 års val	137		
Naturaförmåner, värdering av för stadens befattningshavare för 1947	12	23	
Nybyggnadsförbud inom stadsägan 1117 m.m. (Apalbyområdet), förlängning av	81		
Inom vissa områden i Badelunda, förlängning av	10	13	
Länsstyrelsens fastställelse	40		
För Kyrkbacken, förlängning av	130	278	
För kv. Manfred, Martin m. fl., förlängning av	35	69	
Nöjesskatt, restitution av till Västerås Teater AB	76	167	
Omnibustrafiken, motion om slopande av övergångsavgifterna å busslinjerna inom staden	118		
Uppförande av vänthall i Haga och regnskydd vid Hovdestalund	6	2	
Organisationsfrågor, överförande av familjebidragsnämndens verksamhet till barnavårdsnämnden	133, 144	288, 306	
Stadens övertagande av Idrottshallen	63	137	
Anslag för kontorsteknisk utredning	43	88	
Motion ang. omorganisation av socialvården	60, 162	318	
Omorganisation av stadsarkitektkontoret	54	122	9
Bibehållande av handräckningsavdelningen å stadsfogdekontoret	78	171	
Ortsnamn, i staden, anslag för uppteckning av	115	245	
Parker och planteringar, tilläggsanslag för vissa underhållsarbeten å Djäkneberget	121	255	
Anslag för iordningställande av vissa parkanläggningar m. m. å Hagaområdet	121	256	
Pensionsfrågor, dyrtidstillägg till stadens pensionärer under 1947	13	24	
Dyrtidstillägg till stadens pensionärer under 1948	196	368	
Medgivande för folkskolinspektören att t. v. kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder	86	179	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
Fribrev å pension till civilingenjören Gunnar Jepson	164	322	
Fråga om pension till änkan efter till följd av olycksfall i stadens tjänst avliden befattningshavare	66	148	
Fråga ang. kommunalt pensionstillägg till vissa pensionärer, vilka tidigare haft tjänst såsom lärare i övningsämnen	64	144	
Kungl. Maj:ts beslut ang. ändrade bestämmelser för "Magistratens och Rådhusrättens i Västerås Ämbets- och tjänstemäns reservfond"	100		
Stadens garanti för pensionering av vissa befattningshavare hos Västerås Omnibus AB	105	208	
Pensionsreglementet, ifrågasatt ändring av	66	148	
Motion ang. ändring av viss bestämmelse i	81		
För Västerås stads befattningshavare av d. 16/12 1929, ändringar i	181	336	25
För Västerås stads befattningshavare och arbetare av d. 19/12 1946, ändringar i	181	336	25
Länsstyrelsens fastställelse av nytt för stadens befattningshavare i vad avser all polispersonal med undantag av polismästaren-stadsfiskalen	39		
Pensionsunderstöd till ångbåtsbefälhavaren Joel Andersson	36	74	
Till läraren vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning, ark. A. Grane	51	116	
Till sjukvårdsbiträdet Alice Eugenia Nordin	52	117	
Till städerskan i Hwasserska gården, Magda Söderkvist	51	114	
Pensionärshem, Föreningsgatan 43, ansökan om statsbidrag till förbättringsarbete å	108	221	
Å Södra Skallberget, uppförande av	108, 131	220, 284	
Motion ang. fri trappstädning i	186		
Pilsnerdricka, yttranden över ansökningar att utskänka			
Erik Holger Söderlind	18	43	
Ada Karolina Dahlberg	58	127	
Oscar Valter Hovstadius	58	128	
Ebba Gurli Elvira Möller	96	203	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd genom Åke Sörman	134	293	
Anders Herbert Anderstedt	145	308	
Annie Vilhelmina Melchersson	146	309	
Yttranden över ansökningar att försälja: Västerås Skeppsfourneringsaffär	135	294	
Övertagande av tillstånd till utskänkande av: Gösta Lundberg för Västerås Kafé AB	59	128	
Polisskola, anslag för bestridande av kostnaderna för fyra vikarierande poliskonstaplars genomgång av Statens polisskolas lägre kurs under år 1947	122	258	
Polisväsendet			
Inköp av busskort för polisens räkning	48	107	
Praktisk mellanskola, inrättande av	35	71	
Anslag till fri skolmateriel vid	140	298	4
Styrelse för	198	384	
Se även Högre folkskola			
Regionkommuner, yttrande över betänkande med förslag till lag om	115	245	
Reglemente, för badhusstyrelsen, nytt	73	163	
För Västerås stads fattigvård, nytt	126, 169	332	24
Ändringar i för idrottsstyrelsen	97, 197	203, 380	
För ungdomsvårdsstyrelsen	198	381	
Motion ang. ändring av viss bestämmelse i pensionsreglementet	81		
Renhållningsväsendet, anstånd med genomförande av nytt sophämtningssystem	70	157	
Iordningställande av omklädnings- och tvättrum för renhållningsverkets arbetare	48	106	
Reparations- och underhållsarbeten å Elba och Östra Holmen	42	86	
Å rättarbostaden vid Johannisbergs gård	70	157	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
Å fastigheten Järån 1^2, tilläggsanslag	6	1	
Revisionsberättelse, stadsrevisionens för 1946	112	233	
Ridhusbyggnad, bidrag till uppförande av	167	327	
Riksteaterns Publikorganisations Lokalavdelning, bidrag till teaterverksamhet.............	7	5	
Roteombud, instruktion för	125	264	
Rusdrycker, motion ang. avskaffande av spritservering vid av staden anordnade officiella fester	136		
Rådhusrätten och magistraten, möblering och anskaffande av inventarier till rådhusrättens sessionssal	193	360	
Ny arbetsordning och lönestat	8	8	24, 24 A/1946
Kungl. Maj:ts fastställelse	99		
Ändringar i arbetsordningen för	181	336	25
Räkenskapsberättelse, drätselkammarens och tekniska verkens för 1946	62	129	11
Sjukhemmet, bestämmelse om bidrag till från Torngrens fond fr. o. m. 1948	106	212	
Skadestånd för skada uppkommen genom översvämning vid Aspvretsgatan	163	320	
Skogsaccis, fastställande av för 1947	104	206	
Slöjdverksamhet, anordnande av i ungdomsvårdsstyrelsens regi	161	313	
Småbåtshamn, tätpålning under tilläggsbryggan för småbåtar i gamla hamnen	34	67	
Socialvård, motion ang. omorganisation av	60, 162	318	
Sophämtningssystem, anstånd med genomförande av nytt sådant	70	157	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Stadgar, för Häradshövdingen Claes Ugglas och hans hustru Fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond	74	164	
Stadsarkitekt, antagande av	101		
Stadsarkitektkontoret, omorganisation av	54	122	9
Stadsfiskal-polismästare, ändring i lönestaten för	181	336	25
Stadsfogdekontoret, bibehållande av handräckningsavdelningen å	78	171	
Stadsfullmäktige, arbetsordning, ändring av 14 § i,	3		1
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.	31		3
Ledamot, avgående	100		
Ledamot, ny (studieledaren Gust. Sund)	103		
Ledamöter för åren 1947—1950, magistratens prot. ang. val av	2		
Fastställande av antalet stadsfullmäktige för varje valkrets	111	228	
Ordförande och vice ordförande för 1947, val av	2		
Ordförande och vice ordförande för 1948, val av	206		
Stadshotellet, möblering och inredning av övre våningen	5	1	
Stadsingenjörskontoret, inrättande av extra mätningsavdelning	14	28	
Stadsparken, bedrivande av ungdomsverksamhet i under sommaren 1947	104	205	
Stadsplan för Aroslund m. m., Kungl. Maj:ts fastställelse av	186		
För Djuphamnen	38	79	
För kv. Frej, Gunnar, Gunvald, Guttorm, Gösta och Hulte, ändring av	18	40	
Kungl. Maj:ts fastställelse	136		
För del av Gideonsberg, Kungl. Maj:ts fastställelse av ändring av	80		
För Gideonsberg, ändring och utvidgning av	16	34	
Kungl. Maj:ts fastställelse	155		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
För Övre Haga samt ändring av stadsplanen för kv. Skjutbanan	17	37	
Kungl. Maj:ts fastställelse	155		
Undantagande av kv. Halfdan vid fastställelse av stadsplan	23	48	
För kv. Halfdan och Heimer, Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring av	117		
För Hamnplanen mellan Svartån och Sommarro, Kungl. Maj:ts fastställelse av ändring och utvidgning	60		
För del av kv. Ida, jämkning av	113	239	
För del av kv. Igor, jämkning av	161	314	
För kv. Inge, Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring av	19		
För kv. Karl, Kettil m. fl., ändring av	43	92	
För Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar, yttrande över besvär	56,100,190	123, 355	
För del av kv. Kata, ändring av	44	95	
För del av kv. Kol, jämkning av	130	279	
För kv. Laura, Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring	27		
För Lilla Johanneslund, jämkning av	131	282	
Länsstyrelsens fastställelse	207		
För Malmaberg	17	38	
Kungl. Maj:ts fastställelse	99		
För Södra Skallberget, Kungl. Maj:ts fastställelse	40		
För Södra Skallberget, ändring av	106	210	
För Vega, Kungl. Maj:ts fastställelse av ändring	40		
Stadsplanearkitekt, antagande av	101		
Stadsplanerådet, upphörande av rådets verksamhet fr. o. m. 1948	54	122	9
Stadsrevisionen, berättelse över 1946 års räkenskaper och förvaltning	112	233	
Statsbidrag, ansökan om till förbättringsarbete å pensionärshemmet, Föreningsgatan 43	108	221	
Ansökan om till förbättringsarbete å pensionärshemmet å Södra Skallberget	108	220	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Kungl. Maj:ts beslut ang. uppskov med inlämnande av redogörelse för användningen av statsunderstöd ur allmänna arvsfonden till uppförande av daghem för barn å stadsägan 1789 A m. m.	80		
Stipendier åt kommunalanställda för studiearbete, motion om	117, 160	312	
Stuverirörelsen, motion ang. kommunalisering av	101, 125	268	
Taxa, antagande av ny eltaxa för högspänningsleveranser	11	16	
Antagande av ny gastaxa för staden	11	18	
Fastställelse av flygplatstaxa	80		
Godkännande av flygplatstaxa	197	370	
Teaterverksamhet, bidrag till Riksteaterns Publikorganisations Lokalavdelning	7	5	
Stadens garanti för Västerås Teater AB:s verksamhet	105	209	
Tekniska skolan, tillbyggnad till för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans lokalbehov	77, 94	198	14
Tekniska verken, fråga om anskaffande av ett dieselmaskineri för elverket	134	291	
Utförande av isoleringsarbeten å gasklockan samt överskridande av anslag för underhåll av gasverkets fasta anläggningar	140	297	
Räkenskapsberättelse för 1946	62	129	11
Ändring i instruktionen för överingenjören m. fl. befattningshavare vid	92	192	
Tertiär- och tilläggslån, borgensåtagande jämlikt kungörelserna den 30 juni 1942 och den 30 juni 1943	27		
Förmedlande av tilläggslån enl. k. k. 29/6 1946 (nr 551)	145	307	
Tjänsteförteckning för stadens ordinarie befattningshavare	181	336	25
Tjänstgörings- och avlöningsreglemente för stadens befattningshavare, tillägg till 9 § i	85	177	
Länsstyrelsens fastställelse		136	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
Tjänstereglemente, Normal- för stadens ordinarie befattningshavare, antagande i principav	181	336	25
Torngrenska fonden, understöd ur till fru Olga Olauson	23	49	
Trafiksäkerhetskampanj, anslag till under år 1947	70	158	
Transformatorstation, anslag för instrumentering av transformatorstationer samt för inköp av transformatorer	33	63	
Iordningställande av utrymmen för inom fastigheten Agnegatan samt instrumentering av	33, 141	63, 299	
Vid Föreningsgatan, instrumentering av	33	63	
Utförande av fristående vid Övre Gideonsberg	107	218	
Vid Haga	6	2	
Iordningställande av utrymmen för inom kv. Laura	141	299	
Vid Släggargatan, uppförande av byggnad för samt instrumentering av	33, 107	63, 219	
Uppställande av å Södra Skallberget	193	361	
Omändring och inredning av lokal för vid Vasagatan	7	5	
Utbyggnad av vid Vegagatan	72	161	
Utförande av fristående å Viksäng samt anslutning till högspänningsnätet	120, 141	254, 299	
Vid Västra Bergsgatan	46	100	
Tullhus, ombyggnad av gamla	38	78	
Tvätterianläggningar, fråga om regionalplan för inom länet	59		
Upplåtelse av mark å Jakobsberg för anläggande av andelstvättstuga och bastu	62	135	
Ungdomsvård, anordnande av slöjdverksamhet	161	313	
Anslag för bedrivande av ungdomsverksamhet i Stadsparken under sommaren 1947	104	205	
Ungdomsvårdsstyrelsen, reglemente för	198	381	
Uppbördsverket, instruktion för	197	373	
Utgifts- och inkomststat för år 1948	146		22, 23

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Handlingar Ser. B nr
Val av kommunala förtroendemän	3, 91, 97, 100, 103, 112, 117, 124, 136, 156, 170–181, 198, 200–206	191, 192, 233, 263, 295, 384	26, 29
Motion ang. åtgärder för underlättande av deltagande i 1948 års val	137		
Valdistrikts- och valkretsindelning i staden samt fastställande av antalet stadsfullmäktige för varje valkrets	111	228	
Länsstyrelsens fastställelse	156		
Vattenverket, anslag för undersökning av vattentäkten vid Hässlö och uppgörande av förslag till infiltreringsverk	88	182	
Inköp av centrifugalpump	71	159	
Västerås Omnibus AB, stadens garanti för pensionering av vissa befattningshavare hos	105	208	
Västerås Teater AB, stadens garanti för bolagets verksamhet	105	209	
Understöd i form av nöjesskatt	76	167	
Västmanlands läns landsting, överenskommelse med ang. vissa markfrågor samt stadens bidrag till centrallasarettets barnbördsavdelning och till sjukhemmet m. m.	106	212	
Yttrande över förslag till ny indelning av de borgerliga kommunerna i Västmanlands län	10, 75, 95	14,166,199	
Över Bostadssociala utredningens slutbetänkande del II	79, 116	248	
Över betänkande med förslag ang. kommunernas bidrag till folkpensioneringskostnaderna	13	25	
Över kommunallagskommitténs betänkande med förslag ang. ändringar i kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens och kvalificerad majoritet	156, 166	324	
Över F. Eklunds besvär över stadsfullmäktiges beslut i ärende ang. vatten- och avloppsledningar till Hökåsen	26	56	
Länsstyrelsens resolution i ärendet	80		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid	Ser. B nr
Över betänkande med förslag till lag om regionkommuner	115	245	
Över besvär betr. förslag till stadsplan för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar	56, 100 190	123, 355	
Ålderdomshemmet, inköp av inventarier till	65	147	
Årsberättelse, badhusstyrelsens för 1946	45		10
Barnavårdsnämndens för 1946	84		19
Barnstugestyrelsens för 1946	32		8
Brandstyrelsens för 1946	61		13
Byggnadskontorets för 1946	84		17
Familjebidragsnämndens för 1946	32		7
Fattigvårdsstyrelsens för 1946	84		15
Hälsovårdsnämndens för 1946	83		12
Nykterhetsnämndens för 1946	32		5
Parkstyrelsens för 1946	84		16
Tekniska verkens för 1946	104		18
Ungdomsvårdsstyrelsens för 1946	32		6
Östra Holmen, förbättrings- och underhållsarbeten å	42	86	

Västerås 1948. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri.

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Protokoll, hållet vid stadsfullmäktiges i Västerås sammanträden följande dagar år 1947.

Den 7 januari.

Närvarande: Folkskolläraren G. Leontein, måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, byggmästaren Fritz Eklund, förmannen Karl Engdahl, stuveriförmannen Carl Hellström, majoren G. Robsahm, brandmästaren Ernst Johansson, verkmästaren Gustav Karlsson, tjänstemannen Gösta Sjöberg, verkmästaren David Johansson, muraren Martin Hellblom, fru Ebba Berg, hyvlaren K. H. Thorén, advokaten J. Ruben Nyman, filaren Wiktor Persson, ekonomichefen Gösta Lundberg, kyrkoskrivaren John Sjöblom, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, direktören Mattias Pers, direktören Sam Nyström, häradshövdingen Sven Turén, fru Karin Kjelldahl, valsverksarbetaren Axel Hellman, fru Helga Hall, kontoristen Einar Jonsson, ombudsmannen Erik Berglind, fru Hilda Bergsten, disponenten M. Matell, svetsaren Åke Johansson, folkskolläraren John Jacobsson, banktjänstemannen Anna Carlsson, köpmannen Oscar Kihlgren, mätningsmannen Folke Lindqvist, ombudsmannen B. W. Alwestrand, fru Stina Barkman, ombudsmannen Erik Pettersson, ombudsmannen Eric Sjölander, rektorn Knut Carlfors, metallarbetaren Ivan Hellström, kopplingsarbetaren Birger Grip, rektorn Ingeborg Jansson, fru Ingrid Andrén, hemmansägaren Karl Wässman, plåtslagaren Eric R. Carlsson, gjuteriarbetaren Bertil Linderborg, snickaren Hugo Ericsson, blomsterhandlaren Karl Pettersson, tjänstemannen Carl Anders Kindbladh, ingenjören Kurt Sjölin, redaktören Stig Ek, plåtslagaren Jaemes Haasum, tjänstemannen Edvard Nordin, socialkuratorn John Johansson, köpmannen Gösta Brandt, järnvägstjänstemannen Edvin Johansson, tjänstemannen Göte Magnusson, tapetseraremästaren Gustaf Lindström, fru Greta Schörling och skomakaremästaren Ernfrid Carlsson

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 1. **Sammanträdets öppnande.**

Sedan stadsfullmäktige den 19 december 1946, § 425, jämlikt § 5 i fullmäktiges arbetsordning utsett herr Leontein att intill dess val av ordförande å extra sammanträde under någon av de sju första dagarna i januari månad innevarande år skett utöva ordförandeskapet i fullmäktige, så hade herr Leontein till denna dag sammankallat fullmäktige för att bland sig utse ordförande och vice ordförande för det ingångna året; och förklarade herr Leontein, efter det han hälsat stadsfullmäktiges ledamöter välkomna till ett nytt arbetsår, sammanträdet öppnat.

§ 2. **Val av ordförande.**

Företogs val av ordförande i stadsfullmäktige för innevarande år och utsågo stadsfullmäktige härtill på förslag av herr Sjöberg med acklamation måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 3. **Val av vice ordförande.**

Sedan herr Lundkvist härefter övertagit ledningen av förhandlingarna, företogs val av vice ordförande i stadsfullmäktige för innevarande år. Härvid föreslog herr Sjöberg med åberopande av 5 § första stycket i stadsfullmäktiges arbetsordning, att fullmäktige ville utse en förste och en andre vice ordförande.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt *dels* att upptaga denna fråga till avgörande, *dels ock* att utse såväl en förste som en andre vice ordförande.

På förslag av respektive herrar Nyman och Sjöberg beslöto stadsfullmäktige härefter med acklamation till förste vice ordförande för år 1947 utse herr Leontein och till andre vice ordförande för samma tid herr Gustaf Olsson.

§ 4. **Ang. ledamöter i stadsfullmäktige.**

Enligt till stadsfullmäktige överlämnade utdrag av magistratens särskilda protokoll för den 24 och den 25 september 1946, vilka protokollsutdrag nu anmäldes och lades till handlingarna, hade vid nämnda dagar förrättade röstsammanräkningar efter det den 15 september 1946 företagna val för besättande av samtliga 60 stadsfullmäktigemandat i staden för åren 1947—1950 ovan antecknade personer valts till stadsfullmäktige.

Med ledning av dessa protokoll hade kallelse till dagens sammanträde utfärdats och förrättades nu av herr ordföranden upprop.

Herr ordföranden hälsade samtliga ledamöter och särskilt de nyvalda välkomna till deltagande i årets och den nya valperiodens arbete.

§ 5. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Greta Schörling och herr Ernfrid Carlsson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 14 januari 1947 kl. 12.00.

§ 6. **Ang. ändring av 14 § i stadsfullmäktiges arbetsordning.**

I skrivelse den 11 december 1946 (S. H. nr 1 ser. B) hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att 14 § första stycket i stadsfullmäktiges arbetsordning från och med den 1 januari 1947 skulle erhålla sådan ändrad lydelse, att antalet suppleanter i beredningsutskottet utökades från fem till nio.

Efter föredragning av skrivelsen och sedan herr Pers yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 7. **Val av beredningsutskott.**

Jämlikt 14 § andra stycket i stadsfullmäktiges arbetsordning företogs till behandling frågan om val av beredningsutskott för innevarande år. Därvid valde stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ledamöter fru Ebba Berg, herrar Gösta Sjöberg, Wiktor Persson, Einar Jonsson, fru Helga Hall, herrar Leontein och Sam Nyström, fru Karin Kjelldahl och herr Eric Sjölander.

Till suppleanter utsågo stadsfullmäktige likaledes med acklamation herrar Eric R. Carlsson och Hugo Ericsson, fru Hilda Bergsten, herr Birger Grip, fröken Anna Carlsson, herr Karl Pettesson, fru Ingrid Andrén, herr Knut Carlfors och herr Folke Lindqvist.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige, att suppleanterna skulle vid förfall för de ordinarie ledamöterna tjänstgöra i deras ställe i nedan angivna ordning, nämligen herrar Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, fru Hilda Bergsten, herr Birger Grip och fröken Anna Carlsson i nu nämnd ordning

vid förfall för någon eller några av fru Ebba Berg, herrar Sjöberg, Persson och Jonsson samt fru Helga Hall, herr Karl Pettersson och fru Andrén vid förfall för någon av eller båda herrar Leontein och Nyström samt herr Carlfors vid förfall för fru Kjelldahl och herr Lindqvist vid förfall för herr Sjölander.

§ 8. **Ang. stängningstider för apoteken Bävern, Hjorten och Humlan.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Medicinalstyrelsens skrivelse den 2 januari 1947, varigenom styrelsen i anledning av nytt apotek i staden, fastställt stängningstider för samtliga tre apoteken.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 14 januari 1947.

ALB. LUNDKVIST.

Greta Schörling. *Ernfrid Carlsson.*

Offentligen uppläst den 14 januari 1947, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 januari 1947.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Eklund, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Gustav Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson, Jacobsson, fröken Anna Carlsson, herrar Kihlgren, Lindkvist, Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors, Ivan Hellström, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Eriksson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson, Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Engdahl, fru Berg och herr Sjölander.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 9. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Lindström och Magnusson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 5 februari 1947 klockan 10.45.

§ 10. **Anslag för möblering och inredning av Stadshotellets övre våning.**

I skrivelse den 5 december 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* för möblering och inredning av Stadshotellets övre våning anvisa ett anslag å 17.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 1 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 11. **Tilläggsanslag för bestridande av reparations- och förbättringsarbeten å fastigheten Järån 1_2 i Skinnskattebergs socken.**

I skrivelse den 13 december 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av erforderliga reparations- och förbättringsarbeten å fastigheten Järån 1^2 i Skinnskattebergs socken anvisa ett tilläggsanslag å 40.000 kronor, *att* uppdraga åt drätselkammaren att till vederbörande statlig myndighet ingiva ansökan om ytterligare statsbidrag för arbetena samt *att* ovannämnda anslag å 40.000 kronor skulle täckas på sätt stadsfullmäktige efter därom av drätselkammaren i särskild ordning senare framlagt förslag kunde komma att besluta.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 2 ser. A) och sedan herrar Turén och Sjöberg yttrat sig utan yrkande samt herr Eklund med instämmande av herr Pers yrkat bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar bifalla nämnda förslag.

§ 12. **Uppförande av byggnad för transformatorstation och vänthall för omnibustrafikanter i Haga samt regnskydd för omnibustrafikanter vid Hovdestalund.**

Genom skrivelse den 5 december 1946 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppförande av en byggnad, inrymmande transformatorstation samt vänthall för omnibustrafiken vid Släggargatan i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen angivet förslag anvisa ett anslag å 16.000 kronor, *att* för uppförande av ett regnskydd för omnibustrafikanterna vid Hovdestalund anvisa ett anslag å 2.000 kronor samt *att* härav föranledda kostnader skulle täckas av uttaxerade medel i 1948 års stat.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 3 ser. A) och efter yttranden av herrar Ek och Eklund beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 13. **Drätselkammarens skrivelse ang. Kungl. Maj:ts beslut om medgivande för Västerås stad att upptaga amorteringslån.**

Föredrogs Kungl. Finansdepartementets två skrivelser den 29 november 1946 med Kungl. Maj:ts nådiga beslut angående tillstånd för staden att få upptaga *dels* ett 25-årigt amorteringslån å 2.142.500 kronor, *dels*

ock ett 20-årigt amorteringslån å 932.900 kronor ävensom att framdeles genom upptagande av amorteringslån få bestrida utgifter om tillhopa 825.000 kronor. (SH nr 4 ser. A).

Skrivelserna lades till handlingarna.

§ 14. **Anslag för bestridande av kostnader för omändring och inredning av lokal för transformatorstation vid Vasagatan.**

Uti skrivelse den 3 januari 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 11.500 kronor till bestridande av kostnaden för inredande av en transformatorstation uti fastigheten tomten nr 5 i kvarteret Inge här i staden.

Genom utlåtande den 16 januari 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 11.500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av lån för utgiften i fråga ävensom att vidtaga erforderliga åtgärder för lånets upptagande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 5 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 15. **Anslag till Riksteaterns Publikorganisations Lokalavdelning i Västerås.**

I skrivelse till drätselkammaren den 11 januari 1947 hade Riksteaterns Publikorganisations Lokalavdelning i Västerås hemställt, att drätselkammaren ville utverka ett anslag å 2.000 kronor såsom bidrag till företagets teaterverksamhet här i staden.

Med överlämnande av skrivelsen hade drätselkammaren genom utlåtande den 16 januari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ställa till Riksteaterns Publikorganisations Lokalavdelnings här i staden förfogande ett anslag å 2.000 kronor såsom engångsbidrag till teaterverksamheten i Västerås samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 6 ser A) och sedan herr Matell yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 16. **Inköp av kvitteringsmaskin.**

Uti skrivelse den 16 januari 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av en kvitteringsmaskin med avklippningsanordning till drätselkontoret anvisa ett anslag å 12.000 kronor samt *att* kostnaderna härför skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 7 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 17. **Förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten m. m.**

På sätt framgår av stadsfullmäktiges protokoll för den 28 november 1946 hade fullmäktige till drätselkammaren, beredningsutskottet och löne- och avtalsnämnden för yttrande överlämnat magistratens skrivelse den 4 november 1946, varigenom magistraten föreslagit att stadsfullmäktige ville besluta att antaga förslag till vissa ändringar i nu gällande arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten att tillämpas från och med den 1 juli 1947 till och med den 31 december samma år, att stadsfullmäktige ville för bestridande av avlöning till en assessor för tiden 1 juli—31 december 1947 till magistratens förfogande ställa ett anslag å 6.300 kronor, att magistratsrådmannen måtte från och med den 1 juli 1947 uppflyttas i lönegrad 26 samt att stadsfullmäktige måtte antaga förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten att tillämpas från och med den 1 januari 1948.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 4 december 1946 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att befattningen såsom magistratsrådman från och med den 1 juli 1947 skulle uppflyttas från lönegrad 25 till lönegrad 26 i stadens löneplan, att från samma dag skulle inrättas en befattning å extra stat som assessor vid magistraten och rådhusrätten med en avlöning av 9.500 kronor per år jämte dyrtidstillägg därå enligt de för stadens befattningshavare gällande grunder men utan det av stadsfullmäktige vid sammanträde den 19 december 1946 beslutade provisoriska lönetillägget samt att bevilja det anslag, som i anledning härav bleve erforderligt.

Genom utlåtande den 2 januari 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga vid magistratens skrivelse fogade förslag till ändringar av nu gällande arbetsordning och lönestat för råd-

husrätten och magistraten att tillämpas från och med den 1 juli 1947 till och med den 31 december samma år, *att* befattningen såsom magistratsrådman måtte från och med den 1 juli 1947 uppflyttas i lönegrad 26, *att* från samma dag skulle inrättas en befattning å extra stat som assessor vid rådhusrätten och magistraten med de avlöningsförmåner, löne- och avtalsnämnden föreslagit, *att* för bestridande av kostnaden för avlöning till assessorn under tiden 1 juli—31 december 1947 anvisa ett förslagsanslag å 6.000 kronor, *att* denna utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, *att* § 12 i det vid magistratens skrivelse fogade förslaget till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten skulle utgå, *att* §§ 16, 22 och 23 i sagda förslag skulle erhålla följande lydelse:

"§ 16.

Ledamot av rådhusrätten och magistraten är skyldig att i samband med en allmän omorganisation av rådhusrätterna eller magistraterna övergå till annan jämställd eller högre tjänst vid underrätt eller till annan jämställd eller högre administrativ befattning i staden, allt i enlighet med vad vid sådan omorganisation kan bliva i lag stadgat. Vid övergång till annan tjänst må dock minskning icke ske i de löne- och pensionsförmåner, som äro befattningshavare tillförsäkrade.

§ 22.

Därjämte skola för borgmästaren och rådmännen gälla av stadsfullmäktige den 31 augusti 1944 och den 26 april 1945 antaget tjänstgörings- och avlöningsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare med de i Kungl. brev den 30 november 1945 angivna ändringar och tillägg.

§ 23.

Borgmästare och rådmän skola upptagas i pensionsstaten för Västerås stads befattningshavare och skall det av stadsfullmäktige den 19 december 1946 antagna pensionsreglementet å dem äga tillämpning" samt *att* i övrigt till alla delar bifalla magistratens förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten att med sålunda angivna ändringar tillämpas från och med den 1 januari 1948.

Uti ett den 15 januari 1947 dagtecknat yttrande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 24 och 24 A ser. B 1946 och nr 8 ser. A 1947) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 18. **Borgen för intressekontorsverksamhet.**

I skrivelse den 16 januari 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för år 1947 teckna borgen *dels* för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank AB intill ett högsta belopp av 20.000 kronor, *dels ock* för Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet hos Västerås Stads Sparbank intill ett högsta belopp av 5.000 kronor, allt på tidigare medgivna villkor.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 9 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 19. **Fråga ang. förlängt nybyggnadsförbud inom förutvarande Badelunda socken.**

Genom skrivelse den 16 december 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om att tidigare meddelat nybyggnadsförbud inom förutvarande Badelunda socken måtte få äga fortsatt giltighet under ytterligare ett år.

Drätselkammaren hade genom yttrande den 16 januari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 10 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 20. **Yttrande över förslag till ny indelning av de borgerliga kommunerna i Västmanlands län.**

Genom resolution den 7 december 1946 hade länsstyrelsen i länet till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat förslag till ny indelning av de borgerliga kommunerna i Västmanlands län enligt lagen den 21 juni 1946.

Sedan länsstyrelsen tidigare anmodat drätselkammaren att inkomma med yttrande i anledning av den utredning om nyindelning av länet i kommuner, vilken enligt ovan angivna lag ålåge länsstyrelsen att verkställa, hade drätselkammaren till länsstyrelsen avgivit ett den 5 december 1946 dagtecknat utlåtande.

Med överlämnande av nämnda utlåtande hade drätselkammaren i skrivelse den 16 januari 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* såsom eget yttrande åberopa vad drätselkammaren i ovan angivna skrivelse den 5 december 1946 anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 11 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Turén att ärendet skulle remitteras till beredningsutskottet för vidare utredning och yttrande. Herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning framställdes till en början proposition mellan å ena sidan herr Turéns remissyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle upptagas till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning med avslag å herr Turéns remissyrkande att denna dag företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 21. **Förslag till ny eltaxa för högspänningsleveranser.**

Uti skrivelse den 3 januari 1947 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att antaga i skrivelsen angivet förslag till ny eltaxa för högspänningsleveranser att tillämpas från den 1 januari 1947.

Genom utlåtande den 16 januari 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 12 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla styrelsens för tekniska verken av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 22. **Förslag till ny gastaxa för staden.**

I skrivelse den 3 januari 1947 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett i skrivelsen framlagt förslag till ny gastaxa för staden.

Uti ett den 16 januari 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 13 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Edvin Johansson, att ärendet skulle remitteras till beredningsutskottet för utredning angående ytterligare sänkning av gastaxan medan herr andre vice ordföranden yrkade bifall till styrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Efter avslutad överläggning framställdes till en början proposition mellan å ena sidan herr Johanssons remissyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning med avslag å herr Johanssons remissyrkande att denna dag företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 23. **Förslag till föreskrifter rörande försäljning av färsk matsvamp i Västerås.**

I skrivelse den 7 oktober 1946 hade hälsovårdsnämnden framlagt förslag till föreskrifter rörande försäljning av färsk matsvamp i Västerås.

Beredningsutskottet hade i ett den 11 december 1946 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att med tillämpning från den 1 januari 1947 antaga föreliggande förslag till föreskrifter rörande försäljning av färsk matsvamp i Västerås samt *att* genom magistraten underställa länsstyrelsen i länet förslaget för prövning och fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 14 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 24. **Värdering av naturaförmåner för 1947.**

Genom skrivelse den 30 december 1946 hade löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för år 1947 fastställa i skrivelsen angivna, i förhållandet till år 1946 oförändrade ersättningar och värdebelopp i fråga om de till stadens befattningshavare utgående naturaförmånerna.

I ett den 16 januari 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 15 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 25. **Rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under år 1947.**

I skrivelse den 30 december 1946 hade löne- och avtalsnämnden föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* tillägget å stadens befattningshavares löner skulle utgå med 22 %, *att* därutöver ett tillägg å 5 % skulle utgå från och med den 1 maj 1947, oberoende av vilket indextal som då uppnåtts, *att* därest indextalet den 1 januari 1947 redan uppgått till 249 tillägget å 5 % skulle utgå redan från och med den 1 februari 1947, *att* såväl tidigare utgående som nu ifrågavarande tillägg måtte utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare, samt befattningshavare, som, ehuru icke upptagna i staten, fullgöra heltidstjänst, *att* tilläggen skulle utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstege 800 kronor per månad och utbetalas månadsvis, *att* tilläggen icke skulle inräknas i befattningshavarnas pensionsunderlag, *att* förevarande bestämmelser skulle gälla tillsvidare under år 1947 varunder ytterligare tillägg ej skulle utgå samt *att* jämväl rörligt tillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg måtte utgå i tillämpliga delar efter härovan angivna grunder, dock att rörligt tillägg endast finge utgå å pension eller del av pension, som icke överstege ett belopp av 500 kronor per månad.

Genom utlåtande den 16 januari 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 16 ser. A) och sedan under den därpå följande överläggningen herr Pers yrkat bifall till drätselkammarens förslag samt herr Edvin Johansson yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 26. **Yttrande över betänkande med förslag angående kommunernas bidrag till folkpensioneringskostnaderna.**

Genom resolution den 17 december 1946 hade länsstyrelsen i Västmanlands län till stadsfullmäktige för yttrande remitterat sakkunnigas betänkande med förslag angående kommunernas bidrag till folkpensioneringskostnaderna.

Sedan stadsfullmäktige på sammanträde den 19 december 1946 beslutat uppdraga åt drätselkammaren att avgiva förberedande yttrande i

ärendet, hade kammaren i ett den 16 januari 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom eget yttrande över sakkunnigas betänkande med förslag angående kommunernas bidrag till folkpensioneringskostnaderna åberopa vad drätselkammaren i ärendet anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 17 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Lindkvist yrkade bifall till drätselkammarens förslag med den ändringen i drätselkammarens yttrande å sidan 27 i stadsfullmäktiges tryckta handlingar, att tredje stycket å sidan erhölle följande lydelse: "Under nu angivna förhållanden bör staten helt övertaga kostnaderna för folkpensioneringen".

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning att bifalla drätselkammarens förslag i oförändrat skick.

§ 27. **Inrättande av extra mätningsavdelning vid stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 2 december 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för en tid av högst tre år inrätta en särskild mätningsavdelning vid stadsingenjörskontoret i huvudsaklig överensstämmelse med av byggnadsnämnden angivet förslag med uppgift att ombesörja erforderlig utvidgning av stadens stomnät samt *att* för ändamålet i fråga under år 1947 bevilja ett extra anslag å 70.000 kronor.

Löne- och avtalsnämnden hade förklarat sig icke ha något att erinra mot bifall till förslaget, i vad avsåge lönesättningen för den vid ifrågavarande mätningsavdelning tjänstgörande personalen.

Genom utlåtande den 16 januari 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas på sätt drätselkammaren i samband med uppgörande av 1946 års bokslut kunde komma att föreslå.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 18 ser. A) och sedan herr Matell yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 28. **Inrättande av en ordinarie befattning som kanslist hos pensionsnämnderna.**

Genom skrivelse den 19 november 1946 hade pensionsnämnderna i Västerås hemställt, att stadsfullmäktige ville från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinarie befattning som kanslist hos pensionsnämnderna med placering i lönegrad 8.

Uti ett den 7 januari 1947 dagtecknat yttrande hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till pensionsnämndernas framställning.

Genom utlåtande den 16 januari 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinarie befattning som kanslist hos pensionsnämnderna med placering i lönegrad 8 av den för stadens befattningshavare gällande löneplanen samt *att* uppdraga åt pensionsnämnderna att med ordinarie innehavare besätta befattningen i fråga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 19 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 29. **Omändring av två befattningar såsom mätningstekniker och två befattningar såsom kartriterskor å extra stat vid stadsingenjörskontoret till ordinarie befattningar såsom mätningstekniker och kartriterskor.**

Uti skrivelse den 2 december 1946 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* å stadsingenjörskontoret från och med den 1 januari 1947 omändra *dels* två befattningar såsom mätningstekniker å extra stat till befattningar å ordinarie stat i 11. lönegraden och *dels* två befattningar såsom kartriterskor å extra stat till befattningar å ordinarie stat med placering i 5. lönegraden samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna i fråga.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 7 januari 1947 och drätselkammaren i skrivelse den 16 januari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 20 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammaren tillstyrkan.

§ 30. **Återbesättande av befattningen som förste ingenjör och driftsingenjör vid vattenverket.**

I skrivelse den 3 januari 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att få återbesätta den ledigblivna befattningen såsom förste ingenjör och driftsingenjör vid vattenverket.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 7 januari 1947 tillstyrkt bifall till framställningen.

Genom yttrande den 16 januari 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen såsom förste ingenjör och driftsingenjör vid vattenverket.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 21 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 31. **Återbesättande av ordinarie befattning såsom tekniskt biträde å stadens fastighetskontor.**

I skrivelse den 16 januari 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom tekniskt biträde å stadens fastighetskontor.

Genom utlåtande den 17 januari 1947 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 22 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 32. **Återbesättande av två ordinarie kvinnliga kontorsbiträdesbefattningar hos magistraten, den ena av I. klass och den andra av II. klass.**

I skrivelse den 3 januari 1947 hade magistraten hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta *dels* en kvinnlig kontorsbiträdesbefattning av I. klass, *dels ock* en dylik befattning av II. klass, båda hos magistraten.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 7 januari 1947 och drätselkammaren i skrivelse den 16 januari 1947, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla magistratens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 23 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 33. **Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Gideonsberg i Västerås.**

Genom skrivelse den 13 januari 1947 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten

Sven Ahlbom den 16 december 1946 upprättat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Gideonsberg i Västerås samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 januari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 24 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 34. **Förslag till stadsplan för Övre Haga samt ändring av stadsplanen för kv. Skjutbanan.**

Uti skrivelse den 13 januari 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 16 december 1946 upprättat förslag till stadsplan för Övre Haga samt ändring av stadsplanen för kvarteret Skjutbanan i Västerås samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 januari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 25 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 35. **Förslag till stadsplan för Malmaberg.**

I skrivelse den 13 januari 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, *att* stadsfullmäktige måtte antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 15 november 1946 upprättat förslag till stadsplan för Malmaberg i Västerås samt *att* stadsfullmäktige måtte uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Uti ett den 16 januari 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 26 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 36. *Förslag till ändring av stadsplanen för kv. Frej, Gunnar, Gunvald, Guttorm, Gösta och Hulte.*

I skrivelse den 13 januari 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med undantag av kvarteret Gösta antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 25 maj 1946 upprättat och sedermera den 19 augusti, den 7 oktober samt den 2 december samma år jämkat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Frej, Gunnar, Gunvald, Guttorm, Gösta och Hulte ävensom *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 januari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 27 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 37. Tillstånd för Erik Holger Söderlind att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 12 november 1946 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående träarbetaren Erik Holger Söderlinds ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Köpmangatan 10, ”Tians Matsalar”, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden genom ett den 21 november 1946 dagtecknat utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen för tiden till och med den 30 september 1948.

Poliskammaren hade i skrivelse den 12 november 1946 likaledes tillstyrkt bifall till ansökningen.

Genom utlåtande den 15 januari 1947 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka att Erik Holger Söderlind beviljas tillstånd att under tiden till och med den 30 september 1948 uti ifrågavarande lokaler få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 28 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 38. **Kungl. Medicinalstyrelsens beslut ang. tillstånd till försäljning av läkemedel å apoteket Humlan.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Medicinalstyrelsens beslut den 9 januari 1947 angående tillstånd för apotekaren L. Hultquist att från och med den 11 januari 1947 och tillsvidare få försälja läkemedel från apoteket Humlan, ehuru apoteket ännu icke blivit av styrelsen godkänt.

§ 39. **Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring av stadsplanen för kv. Inge.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 30 december 1946 angående fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 29 augusti 1946 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteret Inge.

§ 40. **Länsstyrelsens fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 26/9 1946 ang. polisnotariens avlöning.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 14 januari 1947 angående fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 26 september 1946 att till innehavaren av befattningen som ordinarie polisnotarie i Västerås skulle, räknat från och med den 1 januari 1947, utgå lön enligt lönegrad 17 i den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen.

§ 41. **Herr Erik Petterssons m. fl. motion om utredning av bostadsfrågan.**

Uti en den 29 januari 1947 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamöterna herrar Erik Pettersson, B. W. Alwestrand med flera föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* tillsätta en kommitté med uppdrag att på grundval av bostadssociala utredningens betänkande, undersökningen om den framtida bostadsförsörjningen i Västerås samt övriga omständigheter, som kommittén kunde anse värda att beakta, avgiva förslag till plan för stadens bostadspolitik samt *att* giva kommittén i uppdrag att utarbeta förslag till åtgärder beträffande bostadsförsörjningen, hyressättningen och övriga bostadssociala åtgärder, som utredningen kunde påkalla.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden.

§ 42. **Motion ang. utredning av fråga betr. tillhandahållande av lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare.**

I skrivelse den 30 januari 1947 hade stadsfullmäktigeledamöterna herr Gust. Lindström och fru Karin Kjelldahl föreslagit tillsättandet av en kommitté med uppdrag att utreda fråga angående tillhandahållande av lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till beredningsutskottet och drätselkammaren för yttrande.

§ 43. **Motion ang. anslag till barnhemmet Sparvboet.**

Uti en den 29 januari 1947 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamöterna fru Helga Hall och fru Hilda Bergsten med flera hemställt om ett anslag å 3.000 kronor såsom bidrag till barnhemmet Sparvboets fortsatta verksamhet.

Efter yttranden av fru Hall och herr Eklund beslöto stadsfullmäktige remittera motionen till drätselkammaren för närmare utredning.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 5 februari 1947.

ALB. LUNDKVIST.

Gust. Lindström. *Göte Magnusson.*

Offentligen uppläst den 5 februari 1947, betygar

Ex. officio:

Anders Ahlström.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 februari 1947.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Carl Hellström, Robsahm, Gustav Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson, Jacobsson, fröken Anna Carlsson, herrar Kihlgren, Lindkvist, Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors, Ivan Hellström, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson, Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Engdahl, Ernst Johansson, Nyman och Sjölin.

Närvarande å magistratens vägnar: T. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 44. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Edvin Johansson och Brandt att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 4 mars 1947 klockan 16.15.

§ 45. **Förvärv av fastigheterna Gilltuna 1^1 och Ytterhälla 1^4.**

I skrivelse den 13 februari 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att under förutsättning av Kungl. Maj:ts medgivande till försäljningen förvärva fastigheterna Gilltuna 1^1 (stadsägan nr 965, 966) och Ytterhälla

14 för en köpeskilling av 85.000 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt samt *att* köpeskillingen skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 29 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 46. **Förvärv av stadsägan nr 561.**

I skrivelse den 13 februari 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till ett pris av 73.000 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 561 här i staden samt *att* köpeskillingen skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 30 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 47. **Provisoriskt iordningställande av fabriksbyggnad å stadsägan nr 228.**

Genom skrivelse den 13 februari 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga stadens fastighetskontor att för en kostnad av 8.400 kronor provisoriskt låta iordningställa nedbrunnen fabriksbyggnad å stadsägan nr 228 på sätt och villkor i skrivelsen angivits samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av den av staden från brandstodsbolaget uppburna brandskadeersättningen.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 31 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 48. **Upprättande av flygfotokarta av Västerås med omnejd.**

Sedan stadsingenjören Gösta Gustavsson i skrivelse till byggnadsnämnden den 15 januari 1947 hemställt om anslag till upprättande av flygfotokarta över Västerås med omnejd, så hade byggnadsnämnden genom utlåtande den 27 januari 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville låta upprätta en dylik karta bestående av fotokarta och tecknad karta i skala 1:4000 för ett område, som å en vid skrivelsen fogad karta begränsats med röd linje och rödstreckad kant, att å de områden, som å samma karta begränsats med grön linje och grönstreckad kant låta upprätta fotokartor i skala 1:4000 ur befintligt fotobildmaterial samt att för berörda ändamål anvisa ett anslag å 90.000 kronor.

Uti ett den 13 februari 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för upprättande av ifrågavarande kartmaterial och bestridande av i samband därmed stående kostnader i enlighet med byggnadsnämndens förslag anvisa ett anslag å 90.000 kronor samt *att* nämnda anslag skulle upptagas till täckning av uttaxerade medel i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 32 ser. A och nr 2 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 49. **Framställning om undantagande av kvarteret Halfdan vid fastställelse av stadsplan.**

Uti skrivelse den 13 januari 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos Konungen göra framställning om att kvarteret Halfdan undantoges från fastställelse i det av stadsfullmäktige den 28 mars 1946 antagna förslaget till ändring av stadsplanen för kvarteren Halfdan och Heimer.

Genom utlåtande den 13 februari 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 33 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 50. **Understöd ur Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka.**

I skrivelse den 13 februari 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* förklara hinder för drätselkammaren icke möta att av Torngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olauson ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1947 års början tillsvidare under samma år.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 34 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 51. **Höjning av timarvodet för lärare i manlig slöjd.**

I skrivelse den 4 januari 1947 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1947 timarvodet för lärare i manlig slöjd skulle höjas från kronor 3:50 till kronor 4:50 samt att för detta ändamål bevilja ett tilläggsanslag av 1.842 kronor.

Genom utlåtande den 27 januari 1947 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till folkskolestyrelsens hemställan.

Uti ett den 13 februari 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* medgiva, att arvodet för timlärare i manlig slöjd från och med den 1 januari 1947 finge höjas från kronor 3:50 till kronor 4:50 per timme, *att* i anledning härav bevilja tilläggsanslag å 1.842 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 35 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Persson yttrade sig utan yrkande samt herr Jacobsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 52. **Uppförande av nuvarande byråingenjörsbefattningen å extra stat vid vattenverket å ordinarie stat.**

Uti skrivelse den 23 januari 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att befattningen såsom byråingenjör å extra stat vid vattenverket från och med den 1 mars 1947 omändrades till en motsvarande befattning å ordinarie stat med placering i lönegrad 16 i gällande löneplan.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 27 januari 1947 tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Genom yttrande den 13 februari 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* nuvarande befattning å extra stat som byråingenjör vid vattenverket från och med den 1 mars 1947 uppfördes å ordinarie stat med placering i 16. lönegraden av stadens löneplan samt *att* bemyndiga styrelsen för tekniska verken att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen ifråga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 36 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 53. **Överflyttning av kanslibiträde från uppbördsverket till stadsfogdekontoret.**

I skrivelse den 27 januari 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* å uppbördsverket anställa kanslibiträdet fröken Margareta Skog, räknat från den 1 januari 1947,

för sin återstående tjänstgöringstid överflyttades till tjänstgöring å stadsfogdekontoret med bibehållen placering såsom kanslibiträde samt *att* bemyndiga drätselkammaren att återbesätta den därigenom ledigblivna befattningen såsom kanslibiträde å uppbördsverket med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 13 februari 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- ach avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 37 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Ek bifall till löne- och avtalsnämndens, av drätselkammaren tillstyrkta förslag, såvitt avsåge första att-satsen i löne- och avtalsnämndens skrivelse samt att frågan, i vad anginge löne- och avtalsnämndens förslag i andra att-satsen av nämndens skrivelse skulle återremitteras till löne- och avtalsnämnden för förnyat övervägande. Herr Pers yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens och drätselkammarens förslag i oförändrat skick, varjämte herr t. f. borgmästaren Höijer yttrade sig upplysningsvis.

Sedan överläggningen avslutats, beslöto stadsfullmäktige till en början utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i första att-satsen av nämndens skrivelse.

Vid härefter ställd proposition mellan å ena sidan herr Eks yrkande om återremiss av frågan såvitt avsåge andra att-satsen i nämndens skrivelse, och å andra sidan yrkandet, att sistnämnda fråga skulle avgöras omedelbart beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att denna dag upptaga ärendet jämväl i denna del till omedelbart avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto slutligen likaledes utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i andra att-satsen av nämndens skrivelse.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 54. **Återbesättande av befattning som byggnadstekniker å byggnadskontoret.**

I skrivelse den 13 februari 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att i vederbörlig ordning återbesätta ledigbliven befattning såsom byggnadstekniker å byggnadskontoret med ny ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 15 februari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 38 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 55. **Provisorisk reglering av löneförmånerna för stadens sjuksköterskor och skolsköterskor samt husmodern å ålderdomshemmet.**

I anledning av fattigvårdsstyrelsens den 4 december 1946 till stadsfullmäktige ingivna framställning hade löne- och avtalsnämnden uti skrivelse den 27 januari 1947 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att medgiva *att* från och med den 1 januari 1947 tillsvidare, intill dess en blivande översyn av stadens löneplan kommit till stånd, till i stadens tjänst anställda skolsköterskor och sjuksköterskor skulle per år räknat utgå en lönefyllnad med belopp, svarande mot skillnaden mellan å ena sidan sammanlagda avlöningsförmånerna enligt den löneklass inom lönegrad 12 av den nya statliga löneplanen, vilken vederbörande skulle hava tillhört, därest denna löneplan varit för befattningshavarna gällande, samt å andra sidan vederbörandes sammanlagda nuvarande avlöningsfömåner enligt stadens gällande löneplan även som *att* till husmodern vid stadens ålderdomshem skulle under enahanda tid och villkor utgå en lönefyllnad enligt ovan angivna grunder, svarande mot skillnaden mellan sammanlagda löneförmånerna enligt vederbörande löneklass i lönegrad 13 av den nya statliga löneplanen, å ena sidan, samt husmoderns nuvarande löneförmåner å andra sidan.

Genom utlåtande den 13 februari 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 39 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 56. **Yttrande över byggmästaren Fritz Eklunds besvär över stadsfullmäktiges beslut i ärende ang. vatten- och avloppsledningar till Hökåsen.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 19 december 1946 remitterat handlingarna angående av byggmästaren Fritz Eklund anförda besvär över stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1946 i ärende beträffande ifrågasatt utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar

till Hökåsens samhälle till styrelsen för tekniska verken och drätselkammaren för yttrande, så hade nu styrelsen i ett den 28 januari 1947 avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att avstyrka bifall till de anförda besvären.

Genom utlåtande den 13 februari 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till besvären.

Emot drätselkammarens förslag hade reservation anförts av kammarens ledamöter, herrar Welin-Berger, Lundkvist, Olsson och Lundberg, vilka under framhållande av att överklagade beslutet endast innefattade ett beslut om utredning av frågan och att fullmäktige genom beslutet icke kunde anses ha överskridit sin befogenhet, uttalat sig för att drätselkammaren bort föreslå stadsfullmäktige att avstyrka bifall till besvären.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 40 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla reservanternas inom drätselkammaren hemställan i ärendet.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat hos länsstyrelsen avstyrka bifall till ifrågavarande besvär.

§ 57. **Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring av stadsplanen för kv. Laura i Västerås.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 31 januari 1947 angående fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 31 oktober 1946 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteret Laura.

§ 58. **Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. medgivande för staden till åtagande jämlikt kungörelserna den 30 juni 1942 och den 30 juni 1943.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 20 december 1946 angående Kungl. Maj:ts medgivande för staden att intill den 1 juli 1948 ikläda sig ansvar gentemot staten för tertiärlån å 100.000 kronor jämlikt 12 § 2 mom. kungörelsen den 30 juni 1942 (nr 569) om tertiärlån och tilläggslån för vissa bostadsbyggnadsföretag, sådant nämnda lagrum lyder jämlikt kungörelsen den 30 juni 1943 (nr 592).

§ 59. **Kungl. Socialdepartementets skrivelse ang. skyldighet att anmäla hyresledighet m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Socialdepartementets skrivelse den 21 februari 1947 angående Kungl. Maj:ts föreskrift om tillämpning inom staden av kungörelsen den 3 december 1943 (nr 831) om skyldighet att anmäla hyresledighet m. m.

§ 60. **Länsstyrelsens fastställelse av föreskrifter rörande försäljning av färsk matsvamp inom staden.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 26 februari 1947 angående fastställelse av föreskrifter rörande försäljning av färsk matsvamp inom staden.

§ 61. **Ang. anordnande av friluftsbad vid Mälaren söder om järnvägen.**

Beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren för utredning remittera en av badhusstyrelsen till stadsfullmäktige ingiven, den 22 februari 1947 dagtecknad skrivelse med hemställan, att stadsfullmäktige ville vidtaga åtgärder för genomförande av planerna på ett nytt friluftsbad vid Mälaren.

§ 62. **Utredning av fråga om s. k. särskilt bostadstillägg till folkpensionärerna.**

Beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttrande remittera en av stadens pensionsnämnder till stadsfullmäktige ingiven, den 18 februari 1947 dagtecknad skrivelse med hemställan, att stadsfullmäktige ville tillsätta en kommitté med uppdrag *dels* att utreda frågan huruvida och i vilken omfattning behov kunde föreligga att lämna folkpensionärerna s. k. särskilt bostadstillägg, *dels ock* att förelägga stadsfullmäktige förslag rörande storleken av dessa tillägg och grunderna för deras beräkning.

§ 63. **Utläggande av sommarvattenledningar till sommarhem å Notudden.**

Beslöto stadsfullmäktige till styrelsen för tekniska verken och drätselkammaren för utredning remittera en av Kyrkliga Förbundet med flera religiösa sammanslutningar till stadsfullmäktige ingiven, av herrar Ernst

Johansson, John Jacobsson och Hugo Ericsson såsom egen motion upptagen framställning att stadsfullmäktige ville besluta att låta utlägga sommarvattenledningar till ett av organisationerna anordnat sommarhem å Notudden.

§ 64. **Ordnande i kommunal regi av dansfrågan i Västerås.**

Beslöto stadsfullmäktige till ungdomsvårdsstyrelsen och drätselkammaren för yttrande remittera en av herr Carl-Anders Kindbladh till stadsfullmäktige ingiven, den 27 februari 1947 dagtecknad motion med hemställan, att stadsfullmäktige ville giva ungdomsvårdsstyrelsen i uppdrag att utreda frågan om ordnande i kommunal regi av dansfrågan i Västerås.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 mars 1947.

ALB. LUNDKVIST.

Edv. Johansson. *Gösta Brandt.*

Offentligen uppläst den 4 mars 1947, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1947 . Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 mars 1947.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Gustav Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Åke Johansson, Jacobsson, fröken Anna Carlsson, herrar Kihlgren, Lindkvist, Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors, Ivan Hellström, Grip, fröken Jansson, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Hugo Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson, Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Ernst Johansson, Nyman, Matell och fru Andrén.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 65. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar John Johansson och Nordin att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 1 april 1947 klockan 13.15.

§ 66. **Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden m. m.**

Med skrivelse den 19 februari 1947 hade stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat förteckning över *dels* oavgjorda stadsfullmäktigeärenden, *dels ock* över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av någon anledning ännu icke blivit verkställda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 3 ser. B) och sedan herrar Turén och Eklund yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lägga förteckningen till handlingarna.

§ 67. **Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1946.**

Med skrivelse den 19 februari 1947 hade nykterhetsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1946 (S. H. nr 5 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 68. **Ungdomsvårdsstyrelsens årsberättelse för 1946.**

Med skrivelse den 13 februari 1947 hade ungdomsvårdsstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1946 (S. H. nr 6 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 69. **Familjebidragsnämndens årsberättelse för 1946.**

Med skrivelse den 6 mars 1947 hade familjebidragsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat sin årsberättelse för år 1946.

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 70. **Barnstugestyrelsens årsberättelse för 1946.**

Med skrivelse den 20 februari 1947 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor överlämnat sin årsberättelse för år 1946 (S. H. nr 8 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 71. **Förvärv av mark för breddning av Västra Kyrkogatan.**

Uti skrivelse den 6 mars 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på i huvudsak de villkor, i skrivelsen angivits, förvärva dels ett område om 33,4 kvadratmeter av tomten nr 2 i kvarteret Hagbard, dels ock ett område om 169,8 kvadratmeter av Västra Kyrkogatan, ävensom vidtaga övriga för förvärvens fullföljande erforderliga åtgärder, *att* till bestridande av köpeskillingarna för dessa områden samt angivna ersättningar för markens tidigare nyttjande anvisa anslag i fråga om förstnämnda område med 2.050 kronor och i fråga om sistnämnda område med 3.625 kronor eller tillhopa sålunda 5.675 kronor samt *att* härav föranledda utgifter skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggningar av gator och vägar å 385.000 kronor (8 B 1 811).

Efter föredragning av i skrivelsen (S. H. nr 41 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 72. **Inköp av en präglingsmaskin.**

Genom skrivelse den 6 mars 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av en s. k. präglingsmaskin jämte tillhörande utrustning anvisa ett anslag å 2.600 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 42 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 73. **Anslag för instrumentering av transformatorstationer samt för inköp av transformatorer.**

I skrivelse den 25 februari 1947 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för instrumenteringen av tre nya transformatorstationer vid Agnegatan, Föreningsgatan och Släggargatan anvisa ett anslag å 40.500 kronor att utgå av lånemedel samt för inköp av elva transformatorer anvisa ett anslag å 47.500 kronor att utgå av elverkets driftsmedel.

Genom utlåtande den 6 mars 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa anslag å tillhopa 88.000 kronor, *att* sålunda anvisade anslag skulle täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd till upptagande av lån för nämnda utgifter ävensom att vidtaga övriga för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 43 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 74. **Inköp av två automobiler till stadsingenjörskontoret.**

Uti skrivelse den 17 februari 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för inköp av två stycken automobiler för stadsingenjörskontorets räkning anvisa ett anslag å 17.000 kronor.

Genom utlåtande den 6 mars 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för inköp av en kombinerad person- och paketvagn för stadsingenjörskontorets räkning anvisa ett anslag å 11.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 44 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 75. **Inköp av tjänstebil till byggnadsinspektören.**

Genom skrivelse den 17 februari 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa anslag å 6.500 kronor för inköp av en personbil av märket Renault, avsedd att av byggnadsinspektören användas i tjänsten.

Uti ett den 6 mars 1947 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ställa till byggnadsnämndens förfogande ett anslag å 6.500 kronor för ifrågavarande ändamål samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 45 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 76. **Utförande av tätpålning under tilläggsbryggan för småbåtar i gamla hamnen.**

Sedan byggnadschefen i skrivelse till drätselkammaren den 5 mars 1947 hemställt, att drätselkammaren ville utverka ett anslag å 21.000 kronor för utförande av tätpålning under tilläggbryggan för småbåtar i gamla hamnen, hade drätselkammaren med överlämnande av byggnadschefens skrivelse i utlåtande den 6 mars 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 21.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 46 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 77. **Sänkning av räntan å oguldna anslutningsavgifter.**

I skrivelse den 28 januari 1947 hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga styrelsen att sänka räntan å oguldna anslutningsavgifter från 5 till 4 procent, räknat från den 1 januari 1947.

Genom utlåtande den 6 mars 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* räntan å oguldna anslutningsavgifter för tekniska verkens olika slag av ledningar från och med den 1 april 1947 skulle beräknas efter 4 procent i stället för efter 5 procent.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 47 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 78. **Förlängning av nybyggnadsförbud för kv. Manfred, Martin m. fl.**

Genom skrivelse den 17 februari 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om att tidigare meddelat nybyggnadsförbud för kvarteren Manfred, Martin, Mats, Melker, Nestor, Nimrod, Njord och Oden måtte förlängas.

Uti ett den 6 mars 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 48 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 79. **Motion om anslag till barnhemmet Sparvboet för 1947.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 januari 1947 beslutat till drätselkammaren för utredning remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna fru Helga Hall och fru Hilda Bergsten samt herrar John Sjöblom och Einar Jonsson ingiven motion med hemställan om anslag å 3.000 kr. såsom bidrag till driften av barnhemmet Sparvboets verksamhet under innevarande år, så hade nu drätselkammaren genom utlåtande den 6 mars 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förklara sig icke ha något att erinra emot att barnavårdsnämnden, för den händelse nämnden funne en högre dagersättning för de av nämnden å barnhemmet Sparvboet inackorderade barnen böra ifrågakomma, vid behov finge överskrida i nämndens stat för nu nämnda ändamål upptaget anslag samt *att* motionen i övrigt icke skulle till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 49 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Sjöberg med instämmande av herrar Jonsson, Wiktor Persson, fru Hall, herr Lindström och herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag medan herr Hellman med instämmande av herrar Ek, Sjölander och Edvin Johansson yrkade avslag å drätselkammarens förslag i första att-satsen av kammarens skrivelse men i övrigt bifall till kammarens förslag.

Sedan överläggningen avslutats, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i oförändrat skick.

§ 80. **Inrättande av praktisk mellanskola i Västerås.**

I skrivelse den 28 februari 1947 hade styrelsen för Västerås Högre Folkskola på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville *dels* i princip besluta att en praktisk mellanskola inrättades i Västerås, organiserad på

en teknisk linje och en handelslinje, från och med den 1 juli 1947, med intagning av lärjungar i första klass från och med höstterminen 1947, *dels* uppdraga åt styrelsen att utarbeta förslag till reglemente och undervisningsplaner för skolan samt underställa desamma vederbörande myndigheters prövning och fastställelse, *dels* ställa de ytterligare lokaler som om tre år efter skolans inrättande erfordrades till förfogande, *dels ock* befullmäktiga styrelsen att göra de framställningar hos Kungl. Maj:t och Kungl. Skolöverstyrelsen, som ärendet påkallade.

Drätselkammaren och beredningsutskottet hade, kammaren genom utlåtande den 6 mars 1947 och utskottet i yttrande den 12 mars 1947 var för sig tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 50 ser. A och nr 4 ser. B) och sedan herr Sjöberg yrkat bifall till föreliggande förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar bifalla styrelsens av drätselkammaren och beredningsutskottet tillstyrkta förslag.

§ 81. **Reglering av löneförmånerna för befattningen som polissyster.**

Genom skrivelse den 24 februari 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att från och med den 1 januari 1947 uppflytta befattningen såsom polissyster i lönegrad 7 av den för staden gällande löneplanen.

Uti ett den 6 mars 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 51 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 82. **Pensionsunderstöd till ångbåtsbefälhavaren Joel Andersson.**

I skrivelse den 30 december 1946 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillerkänna befälhavaren å stadens ångfärjor Joel Andersson ett pensionsunderstöd å 1.200 kronor per år att utgå från och med den 1 april 1947 under hans återstående livstid.

Genom utlåtande den 6 mars 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 52 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 83. **Återbesättande av befattning som hälsovårdsinspektör.**

Uti skrivelse den 10 februari 1947 hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga hälsovårdsnämnden att med ordinarie innehavare återbesätta en ledigbliven befattning såsom hälsovårdsinspektör.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 24 februari 1947 och kammaren i yttrande den 13 mars 1947 var för sig tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla hälsovårdsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 53 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 84. **Anslag för utförande av vatten- och avloppsledningar inom Framnäsområdet.**

Genom skrivelse den 28 februari 1947 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utförande av vatten- och avloppsledningar inom Framnäsområdet anvisa ett belopp av 134.000 kronor att täckas med 15.000 kronor av lånemedel och med 119.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Uti ett den 13 mars 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av vatten- och avloppsledningar inom Framnäsområdet anvisa ett belopp av 134.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt täckas till ett belopp av 15.000 kronor av lånemedel och till ett belopp av 119.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter respektive i skrivelsen angivna ersättningar från markägarna samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av lån å 15.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 54 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 85. **Inköp av lastautomobil för renhållningsverket.**

Genom skrivelse den 14 februari 1947 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för inköp av en ny lastautomobil för renhållningsverket bevilja ett anslag å 14.000 kr.

Drätselkammaren hade uti ett den 13 mars 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa det begärda anslaget samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 55 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 86. **Bidrag till anordnande av barnbespisningsverksamhet i Lahti för 1947.**

I skrivelse den 13 mars 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ställa till Västerås fadderortskommittés förfogande ett belopp av 8.500 kronor såsom bidrag till anordnande av barnbespisningsverksamhet i Lahti för innevarande år samt *att* därav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 56 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 87. **Ombyggnad av gamla tullhuset.**

Sedan länsarbetsnämnden i Västmanlands län hos drätselkammaren hemställt, att staden ville upplåta lämpliga lokaler för sjömansförmedlingen och stuveriarbetareförmedlingen i närheten av hamnen, förslagsvis uti gamla tullhuset, hade drätselkammaren i skrivelse den 13 mars 1947 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ombyggnad av gamla tullhuset i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen angivet förslag anvisa ett anslag å 38.000 kronor samt *att* anslaget skulle upptagas till täckning i nästa års stat.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 57 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 88. **Förslag till stadsplan för Djuphamnen.**

Uti skrivelse den 3 mars 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsarkitekten den 15 februari 1946 upprättat och sedermera den 27 april 1946, den 12 februari och den 3 mars 1947 jämkat förslag till stadsplan för Djuphamnen ävensom att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Genom utlåtande den 13 mars 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 58 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 89. **Avtal med Byggnadsfirman Anders Diös om markbyte å Malmaberg.**

I skrivelse den 13 mars 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga kammaren att på i huvudsak de i skrivelsen angivna villkor med Byggnadsfirman Anders Diös träffa bytesavtal angående reglering av mark inom det byggnadskvarter, vilket begränsades i väster av Utmarksgatan och i norr av Gjutargatan.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 59 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 90. **Anslag till konsertresa till Lahti.**

Genom skrivelse den 13 mars 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett anslag å 2.500 kr. såsom bidrag till kostnaderna för en av Västerås Arbetarsångkör och Västerås Kvartettsångarförbund planerad konsertresa till Lahti under instundande pingsthelg samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 60 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 91. **Länsstyrelsens resolution ang. fastställelse av nytt pensionsreglemente för stadens befattningshavare i vad avser all polispersonal med undantag av polismästaren-stadsfiskalen.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 5 mars 1947 med fastställelse å ett av stadsfullmäktige genom beslut den 19 december 1946 antaget förslag till nytt pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare, såvitt beslutet avsåge all stadens polispersonal med undantag av polismästaren-stadsfiskalen.

§ 92. **Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av stadsplan för Södra Skallberget.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 7 mars 1947 angående fastställelse med visst undantag å ett av stadsfullmäktige den 31 januari 1946 antaget förslag till stadsplan för Södra Skallberget.

§ 93. **Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av ändring av stadsplanen för området Vega.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 7 mars 1947 angående fastställelse med visst undantag å ett av stadsfullmäktige den 29 augusti 1946 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande området Vega.

§ 94. **Länsstyrelsens resolution ang. förnyat nybyggnadsförbud inom vissa områden av Gryta och Lundby i f. d. Badelunda socken.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 1 mars 1947, varigenom länsstyrelsen för tiden intill dess stadsfullmäktige antagit stadsplan för området, dock längst till utgången av år 1947, meddelat förnyat förbud att utan tillstånd av länsstyrelsen verkställa nybyggnad *dels* inom det område av Gryta och Lundby i f. d. Badelunda socken, för vilket länsstyrelsen den 4 juli 1934 och den 29 januari 1940 fastställt utomplansbestämmelser, *dels* ett område av Gryta hemman, beläget nordost om och gränsande till utomplansområdet, *och dels* inom ett område å Hamre och Hälla, vilka områden närmare utmärkts å ett till ärendet hörande kartblad av allmänna kartverkets ekonomiska karta.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 1 april 1947.

ALB. LUNDKVIST.

John Johansson. *Edv. Nordin.*

Offentligen uppläst den 1 april 1947, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 24 april 1947.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Gustav Karlsson, Sjöberg, Hellblom, Thorén, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Åke Johansson, Jacobsson, fröken Anna Carlsson, herrar Kihlgren, Lindkvist, Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors, Ivan Hellström, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson, Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr David Johansson, fru Berg, herrar Nyman och Matell.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren John C. Carlbom.

§ 95. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Haasum och Ek att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 2 maj 1947, klockan 14.30.

§ 96. **Förvärv av stadsägan nr 566.**

Uti skrivelse den 2 april 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 17.200 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 566 (Hammarbygatan 11) och vidtaga samtliga för förvärvets fullföljande erforderliga åtgärder ävensom

att köpeskillingen skulle bestridas, till ett belopp av 10.000 kronor av fastighetsmedelsförsäljningsfonden och till återstående del av uttaxerade medel i 1948 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 61 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 97. **Förvärv av del av stadsägan 547.**

Genom skrivelse den 2 april 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till ett pris av 21.000 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt förvärva däri angivet område av stadsägan nr 547 även-som vidtaga övriga för förvärvets fullföljande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingen skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 62 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 98. **Anslag för utförande av förbättrings- och underhållsarbeten å Elba och Östra Holmen.**

I skrivelse den 2 april 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av förbättrings- och underhållsarbeten å stadens byggnader å Elba och Östra Holmen anvisa ett tilläggsanslag å 6.000 kronor samt att härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 63 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 99. **Anslag till korkmatta i Aspvretens barnträdgård.**

I skrivelse den 2 april 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för en korkmatta i Aspvretens barnträdgård, Emausgatan 33, anvisa ett belopp av 1.450 kronor samt *att* ifrågavarande utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 64 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 100. **Anslag för fortsatta undersökningar i och för omläggning av registrerings- och annan kontorsteknisk verksamhet vid stadsförvaltningen.**

Uti skrivelse den 2 april 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för fortsatta undersökningar i och för omläggning av registrerings- och annan kontorsteknisk verksamhet vid stadsförvaltningen i Västerås anvisa ett anslag å 10.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 65 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 101. **Angående upptagande av vissa amorteringslån m. m.**

Med överlämnande av en av stadsdirektören den 20 mars 1947 upprättad promemoria angående upptagande av vissa amorteringslån m. m. hade drätselkammaren i skrivelse den 2 april 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att *dels* anhålla om Kungl. Maj:ts tillstånd att framdeles med lånemedel få bestrida utgifter för de under D) punkterna 1, 27 och 28 i stadsdirektörens promemoria angivna ändamål till ett sammanlagt belopp av 2.675.000 kronor, *dels* i sinom tid hemställa om Kungl. Maj:ts tillstånd till upptagande av lån för samma utgifter, *dels* anhålla om Kungl. Maj:ts tillstånd att upptaga ett 20-årigt amorteringslån å 2.337.800 kronor för bestridande av de i promemorian under D) punkterna 2, 4, 6, 7, 9—26 och 30—36 omförmälda utgifter samt ett 25-årigt amorteringslån å 1.210.000 kronor för bestridande av de i samma promemoria under D) punkterna 5 och 8 angivna utgifter, *dels* med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt upptaga ett 5-årigt amorteringslån å 60.000 kronor för bestridande av de i promemorian under D) punkterna 3 och 29 omförmälda utgifter, *dels ock* vidtaga övriga för lånets upptagande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 66 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 102. **Förslag till ändring av stadsplanen för kv. Karl, Kettil m. fl.**

Genom skrivelse den 17 mars 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 21 oktober 1946 upprättat förslag till änd-

ring av stadsplanen beträffande kvarteren Karl, Kettil, Klas, Leif och Leo samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Uti ett den 2 april 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 67 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Nyström på anförda skäl yrkade bifall till föreliggande förslag till stadsplan i vad avsåge kvarteren Kettil, Klas, Leif och Leo men avslag å förslaget, såvitt anginge kvarteret Karl, samt herr Eklund yrkade bifall till byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 38 röster mot 18, de sistnämnda avgivna för bifall till herr Nyströms förslag, att till alla delar bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 103. **Förslag till ändring av stadsplanen för del av kv. Kata.**

I skrivelse den 17 mars 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 2 december 1946 upprättat och den 10 februari 1947 jämkat förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Kata, samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Emot byggnadsnämndens förslag hade en ledamot av nämnden, herr Axel Eriksson, anfört reservation under uttalande, att nämnden bort föreslå stadsfullmäktige att antaga det den 2 december 1946 upprättade förslaget till ändring av stadsplanen för kvarteret ifråga.

Genom utlåtande den 2 april 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Emot drätselkammarens förslag hade reservation anförts av ställföreträdande ledamoten av kammaren, herr Einar Jonsson, under uttalande, att drätselkammaren bort besluta i enlighet med reservantens inom byggnadsnämnden förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 68 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Einar Jonsson med instämmande av herrar Alwestrand, Lundberg, Berglind, Sjölander, Erik Pettersson och Jacobsson återremitterande av ärendet till byggnadsnämnden och drätsel-

kammaren, medan herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag i ärendet. Herr Pers yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Jonssons yrkande återremittera ärendet till byggnadsnämnden och drätselkammaren för förnyat övervägande.

§ 104. **Förslag till gatu- och kvartersnamn å Aroslund m. fl. områden.**

I skrivelse den 28 mars 1947 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl föreslagit vissa i skrivelsen närmare angivna namn å kvarter och gator inom det område å Aroslund, Akademivreten m. fl., för vilket stadsfullmäktige den 28 mars 1946 antagit förslag till stadsplan.

Beredningsutskottet hade genom yttrande den 9 april 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* den norr om bostadskvarteren Adam och Adrian i väst-östlig riktning löpande gatan, i gatunamnsberedningens skrivelse angiven såsom "Skogsstigen", jämte den i stadsplanen upptagna, mellan Lundagatan och Arosvägen löpande gatan, vilken utgör en förlängning av förstnämnda gata i ostlig riktning, skulle i sin helhet åsättas namnet Skogsvägen samt *att* i övrigt till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 69 ser. A) yrkade under den därpå följande överläggningen herr Ernst Johansson, att ärendet, i den del detsamma rörde gatunamnsberedningens förslag angående namnsättning av återstående del av Fredsgatan utmed kvarteret Freden samt den del av Fredsgatan, som vore belägen mellan Föreningsgatan och Fågelvägen skulle återremitteras till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet samt i övrigt bifall till gatunamnsberedningens och beredningsutskottets förslag. Herr Eklund yrkade bifall till beredningsutskottets förslag i ärendet i oförändrat skick.

Sedan överläggningarna avslutats, beslöto stadsfullmäktige till en början utan omröstning att denna dag företaga ärendet i dess helhet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, i enlighet med Eklunds yrkande till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 105. **Badhusstyrelsens årsberättelse för 1946.**

Med skrivelse den 28 mars 1947 hade badhusstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1946 (S. H. nr 10 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 106. **Utförande av en transformatorstation vid Västra Bergsgatan.**

Genom skrivelse den 1 april 1947 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utförande av en transformatorstation jämte därför erforderlig byggnad vid Västra Bergsgatan anvisa ett anslag å 42.000 kronor att utgå av lånemedel.

Uti ett den 10 april 1947 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja det begärda anslaget, *att* anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel och täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga samt vidtaga alla för lånets lyftande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 70 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 107. **Anläggande av lågspänningsjordkablar vid Släggargatan.**

I skrivelse den 1 april 1947 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anläggande av lågspänningsjordkablar för anslutning till den vid Släggargatan belägna transformatorn av 11 bostadshus, som vore avsedda att uppföras nordväst och sydost om transformatorstationen, anvisa ett anslag å 20.400 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt att slutligen täckas till ett belopp om 10.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter samt till ett belopp av 10.400 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 10 april 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 20.400 kronor att täckas på sätt styrelsen föreslagit samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 10.400 kronor för bestridande av del av utgiften ävensom vidtaga för lånets lyftande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 71 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 108. **Förvärv av del av stadsägan nr 1528 FK.**

I skrivelse den 2 april 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på i huvudsak de i skrivelsen angivna villkor, av HSB:s i Väs-

terås stiftelse Familjebostäder förvärva ett område om cirka 1.700 kvadratmeter av stadsägan nr 1528 FK samt *att* härav föranledd utgift, sammanlagt 3.450 kronor, skulle bestridas av fastighetsförsäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 72 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 109. **Motion ang. lösandet av bostadsfrågan.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträden *dels* den 25 oktober 1945 till drätselkammaren remitterat en av stadsfullmäktigeledamoten herr Erik Berglind ingiven motion angående utredning av möjligheterna för kommunal hyreshjälp till de barnrika familjerna och *dels* den 30 januari 1947 till drätselkammaren och beredningsutskottet remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Erik Pettersson och B. W. Alwestrand med flera ingiven motion angående tillsättande av en kommitté med uppdrag att utreda bostadsfrågan, så hade nu drätselkammaren uti ett den 13 mars 1947 avgivet utlåtande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt en särskild kommitté att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden jämte därmed sammanhängande ekonomiska och sociala spörsmål för åstadkommande av allmänna riktlinjer för stadens kommande bostadspolitik samt till stadsfullmäktige inkomma med de förslag, vartill utredningen kunde föranleda ävensom *att* ovan angivna motioner av dels herrar Erik Pettersson och Alwestrand, dels herr Erik Berglind, skulle genom nu framlagda förslag anses besvarade.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 9 april 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag i ärendet samt *att* till ledamöter i den av drätselkammaren föreslagna kommittén utse byggmästaren Fritz Eklund, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ombudsmannen B. W. Alwestrand, ombudsmannen Erik Pettersson, ombudsmannen Erik Berglind, mätningsmannen Folke Lindqvist, blomsterhandlaren Karl Pettersson, byggmästaren Verner Johansson samt fru Karin Kjelldahl med herr Erik Pettersson som sammankallande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 73 ser. A) och sedan herr Turén yttrat sig utan yrkande samt herr Eklund yrkat bifall till beredningsutskottets förslag i ärendet, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med utskottets förslag.

§ 110. **Anslag för iordningställande av omklädnings- och tvättrum för renhållningsverkets arbetare.**

Uti skrivelse den 14 februari 1947 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för iordningställande av omklädningsrum m. m. för renhållningsverkets arbetare ställa ett anslag å 4.500 kronor till nämndens förfogande.

Genom utlåtande den 10 april 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla lantegendomsnämndens förslag i ärendet samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas ur fastighetsförsäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 74 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 111. **Anslag för inköp av busskort för polisens räkning.**

I skrivelse den 15 januari 1947 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville ställa ett anslag å 2.160 kronor till polisnämndens förfogande för inköp av årskort till stadens omnibussar för 1947 för 18 befattningshavare vid polisverket.

Drätselkammaren hade i yttrande den 10 april 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla polisnämndens förslag i ärendet samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 75 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 112. **Anslag för utbyggnad av brandtelegrafnätet.**

Genom skrivelse den 19 mars 1947 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utbyggnad av brandtelegrafnätet ställa ett anslag å 4.000 kronor till brandstyrelsens förfogande ur det från Städernas Brandstodsbolag lämnade bidraget för utveckling av stadens brandväsen.

Uti ett den 10 april 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla brandstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 76 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 113. **Tilläggsanslag för iordningställande av badplatser på Björnön.**

Uti skrivelse den 3 april 1947 hade parkstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för ytterligare arbeten med iordningställande av badplatsen å Björnön bevilja tilläggsanslag för innevarande år å 10.000 kronor.

Genom yttrande den 10 april 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla parkstyrelsens förslag i ärendet samt *att* tilläggsanslaget skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 77 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 114. **Anslag till extra skrivbiträde å poliskammaren.**

I skrivelse den 15 januari 1947 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville ställa ett anslag å 2.500 kronor till polisnämndens förfogande för anställande av extra skrivbiträde å poliskamaren under år 1947.

Genom utlåtande den 10 april 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla polisnämndens hemställan i ärendet samt *att* anslaget skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 78 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 115. **Förvärv av stadsägan nr 1897.**

I skrivelse den 10 april 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till ett pris av 27.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt av Anders Bertil Norén förvärva stadsägan nr 1897 (Stjärnhöksgatan nr 10) här i staden samt *att* köpeskillingen skulle bestridas av fastighetsförsäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 79 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 116. **Tecknande av borgen å byggnadskreditiv betr. nybygge å tomten nr 3 i kv. Skjutbanan och stadsägan nr 2235 AG.**

Genom skrivelse den 10 april 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreningens

i Västerås Bostadsrättsförening Malmabergs nybygge å tomten nr 3 i kvarteret Skjutbanan samt stadsägan nr 2235 AG intill ett belopp, motsvarande 85 procent av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända anskaffningskostnaden för nybygget, dock högst 2.139.000 kronor mot säkerhet av inteckningar i fastigheten från botten och uppåt inom förut angivet belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för byggnadskreditivet finge gälla under högst ett år, räknat från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk, samt att föreningen anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 180 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 117. **Emottagande av donation av häradshövdingen Claes Uggla och hans hustru Gertrud Uggla.**

På av drätselkammaren i skrivelse den 10 april 1947 (S. H. nr 81 ser. A) framställt förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *att* med tacksamhet emottaga av häradshövdingen Claes Uggla och hans hustru Gertrud Uggla lämnad donation att på sätt i skrivelsen omförmälda testamente föreskreve förvaltas av drätselkammaren såsom en fond, benämnd "Häradshövding Claes Ugglas och fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond" samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till reglemente angående fondens förvaltning.

§ 118. **Fråga ang. särskilda bostadstillägg till folkpensionärerna.**

På sammanträde den 27 februari 1947 hade stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden remitterat en den 18 februari 1947 dagtecknad skrivelse från pensionsnämnderna i Västerås stads 1, 1 A och 2 pensionsdistrikt, vari nämnderna på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt en särskild kommitté att utreda frågan huruvida och i vilken omfattning behov kunde föreligga att lämna folkpensionärerna särskilda bostadstillägg samt till stadsfullmäktige inkomma med förslag rörande storleken av dessa tillägg och grunderna för deras beräkning.

Pensionsnämnderna hade i skrivelsen vidare föreslagit, att i den begärda kommittén insattes minst två representanter från pensionsdistrikt 1 samt en representant från vardera pensionsdistrikten 1 A och 2 jämte i övrigt ej närmare angivet antal representanter för stadens 3:e pensionsdistrikt (Badelunda), drätselkammaren, styrelsen för stadens pensionärshem och hyresnämnden.

Genom utlåtande den 10 april 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt en kommitté om fem ledamöter att företaga en förutsättningslös utredning av frågan angående särskilda kommunala bostadstillägg till folkpensionärerna samt att till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Uti ett den 11 april 1947 avgivet yttrande hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt en kommitté om sju ledamöter att företaga en förutsättningslös utredning av frågan om särskilda kommunala bostadstillägg till folkpensionärerna och till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda samt *att* till ledamöter i kommittén utse kontorschefen Einar Keijser, kyrkoskrivaren John Sjöblom, vaktmästaren Allan Lindstedt, verkstadsarbetaren Gustav Hagström, järnvägstjänstemannen Edvin Johansson, barnavårdsmannen Elsa Hultgren och rådmannen Martin Lindheimer med herr Keijser som sammankallande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 82 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 119. **Pensionsunderstöd till städerskan i Hwasserska gården.**

I skrivelse den 22 februari 1947 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte tillerkänna städerskan i Hwasserska gården, Magda Söderkvist, pensionsunderstöd enligt tidigare praxis från och med den 16 februari 1947.

Uti yttrande den 31 mars 1947 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i avbidan å enhetliga normer för pensionering av stadens städerskor preliminärt bevilja Magda Söderkvist ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor, att utgå från och med den 16 februari 1947.

Drätselkammaren hade i ett den 10 april 1947 dagtecknat yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 83 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 120. **Pensionsunderstöd till läraren vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.**

I skrivelse den 13 mars 1947 hade styrelsen för stadens skolor för yrkesundervisning hemställt, att stadsfullmäktige ville medgiva vid skolorna anställde arkitekten Arvid Grane rätt till pension efter samma grunder

som för ordinarie befattningshavare i stadens tjänst samt bestämma pensionen till största möjliga belopp.

Genom utlåtande den 31 mars 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* tillerkänna Grane ett årligt pensionsunderstöd å 3.879 kronor att utgå tillsvidare från och med månaden efter den han avgått från sin befattning.

Drätselkammaren hade i ett den 10 april 1947 dagtecknat yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 84 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 121. **Pensionsunderstöd till sjukvårdsbiträdet Alice Eugenia Nordin.**

Uti skrivelse den 3 februari 1947 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville bestämma, att det av staden den 19 december 1946 antagna pensionsreglementet skulle tillämpas för pensionering av sjukvårdsbiträdet Alice Eugenia Nordin och i enlighet därmed tillerkänna henne en pension av 2.160 kronor per år.

I ett den 31 mars 1947 avgivet utlåtande hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige att tillerkänna Alice Eugenia Nordin ett årligt pensionsunderstöd å 1.776 kronor att utgå tillsvidare från och med månaden efter den, varunder hon avgått från sin befattning.

Genom yttrande den 10 april 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 85 ser. A) och sedan herr Ericsson på anförda skäl yrkat bifall till fattigvårdsstyrelsens förslag i ärendet samt herr Engdahl yrkat bifall till löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag och herr Sjöblom yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 122. **Provisorisk reglering av löneförmånerna för kokerskan vid ålderdomshemmet.**

Genom skrivelse den 3 februari 1947 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att omändra befattningen såsom kokerska vid ålderdomshemmet till en befattning såsom 1. kokerska samt

att inrätta en ny ordinarie befattning såsom 2. kokerska vid hemmet med inplacering i de lönegrader i stadens löneplan, som närmast motsvarade lönevillkoren i lönegraderna respektive 6 och 4 i den löneplan, som fastställts i gällande kollektivavtal för vårdbiträdena vid ålderdomshemmet.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 31 mars 1947 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 april 1947 tillsvidare intill dess en blivande översyn av stadens löneplan komme till stånd, till kokerska vid ålderdomshemmet skulle utgå lönefyllnad med ett belopp svarande mot skillnaden mellan å ena sidan slutlönen inom lönegrad 5 av den nya statliga löneplanen, inklusive dyrtidstillägg, samt å andra sidan vederbörandes sammanlagda nuvarande avlöningsförmåner enligt stadens gällande löneplan.

Uti ett den 10 april 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 86 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 123. **Återbesättande av befattningen som stadsarkitekt.**

I skrivelse den 8 april 1947 hade byggnadsnämnden hemställt om bemyndigande att återbesätta befattningen som stadsarkitekt med ny ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 9 april 1947 och drätselkammaren genom utlåtande den 10 april 1947, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 87 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 124. **Återbesättande av dels befattning som kontorsbiträde av I klass vid uppbördsverket, dels befattning som kontorsbiträde av II. klass vid samma verk.**

Uti skrivelse den 2 april 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ej mindre ledigblivna befattningen såsom kontorsbiträde av I klass vid uppbördsverket än även, i den händel-

se någon av de vid verket anställda kontorsbiträdena av II. klass skulle utses till innehavare av förutnämnda befattning, den därigenom ledigblivna befattningen såsom kontorsbiträde av II. klass vid verket.

Genom utlåtande den 9 april 1947 hade löne- och avtalsnämnden föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 88 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 125. **Återbesättande av befattning såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmets sjukavdelning.**

I skrivelse den 26 mars 1947 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta en ledigbliven befattning såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmet.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 31 mars 1947 och kammaren i skrivelse den 10 april 1947, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla fattigvårdsstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 89 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 126. **Omorganisation av stadsarkitektkontoret.**

Genom utlåtande den 24 mars 1947 hade av byggnadsnämnden tillsatta kommitterade framlagt förslag till omorganisation av stadsarkitektkontoret samt i anslutning härtill utarbetat förslag till instruktion för stadsarkitektkontoret i Västerås.

I skrivelse den 8 april 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med upphävande av den för stadsarkitekten gällande instruktionen antaga kommitterades förslag till instruktion för stadsarkitektkontoret, *att* inrätta en ny befattning som stadsplanearkitekt med placering i lönegrad 26, *att* uppflytta befattningen såsom stadsarkitekt från lönegrad 24 till lönegrad 28, *att* stadsplanerådets verksamhet skulle upphöra med utgången av innevarande år samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen såsom stadsplanearkitekt.

Emot byggnadsnämndens förslag hade stadsarkitekten Sven Ahlbom uti en den 8 april 1947 dagtecknad skrivelse anfört avvikande mening och därvid framhållit bland annat, att den föreslagna omorganisationen skulle innebära en splittring av ledningen av och ansvaret för arbetet å stadsarkitektkontoret, som icke vore lycklig för staden och dess utveckling, och att det måste anses vara riktigare att söka förstärka stadsarkitektkontorets kapacitet icke genom utökning av kontorets ledning utan genom utökning av den behövliga personalen.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 31 mars 1947, i vad avsåge kommitterades förslag till lönesättning av befattningarna såsom stadsarkitekt och stadsplanearkitekt, förklarat sig icke hava något att erinra däremot.

Uti ett den 10 april 1947 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 90 ser. A och nr 9 ser. B) uppstod överläggning, under vilken framställdes följande yrkanden:

av herr Alwestrand med instämmande av herrar Robsahm och Hellblom, att 3 § uti den föreslagna instruktionen för stadsarkitektkontoret skulle erhålla följande lydelse:

"§ 3.

Behörighet till befattningen såsom stadsarkitekt tillkommer den, som avlagt fullständig examen från svensk teknisk högskolas fackavdelning för arkitektur.

Behörighet till befattningen såsom stadsplanearkitekt tillkommer den, som avlagt fullständig examen från svensk teknisk högskolas fackavdelning för arkitektur eller väg- och vattenbyggnad.

För båda befattningarna gäller att vederbörande dessutom styrkt sig äga praktisk erfarenhet inom respektive befattnings verksamhetsområde.";

av herr Turén, att 5 § tredje punkten i instruktionsförslaget skulle erhålla följande lydelse: "att enligt stadsarkitektens allmänna direktiv och i intimt samarbete med stadsingenjören samt stadens myndigheter och andra tjänstemän upprätta förslag till erforderlig ändring eller utvidgning av stadsplanen med tillhörande bestämmelser, taga de initiativ samt verkställa de utredningar och planläggningsåtgärder i övrigt, som kunna vara av behovet påkallade"; ävensom att uti 8 § tredje stycket av samma förslag skulle efter orden "allt efter" och före ordet "ansökan" inskjutas orden "skriftligen avfattad".

Herr Eklund yrkade bifall till den av herr Turén förordade ändringen av 8 § tredje stycket i instruktionsförslaget men i övrigt bifall till byggnadsnämndens förslag.

Herrar Sjöberg och Hult yrkade bifall till herr Alwestrands ändringsyrkande beträffande § 3 i instruktionsförslaget men i övrigt bifall till byggnadsnämndens och drätselkammarens förslag i ärendet.

Sedan överläggningarna avslutats beslöto stadsfullmäktige till en början utan omröstning bifalla byggnadsnämndens förslag i andra—femte att-satserna i nämndens skrivelse.

Härefter beslöto stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, att bifalla herr Alwestrands förslag till ändrad lydelse av § 3 i förslaget till instruktion för stadsarkitektkontoret, att bifalla herr Turéns förslag till ändrad avfattning av § 8 tredje stycket i förslaget samt att i övrigt beträffande instruktionen till alla delar bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 127. **Yttrande över besvär i stadsplaneärende (Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar).**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 oktober 1946 efter instruktion för stadsarkitektkontoret, att bifalla herr Turéns förslag till av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 6 maj 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar samt bemyndigat byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse, och nämnden i anledning härav den 20 januari 1947 hos länsstyrelsen hemställt om fastställelse å nämnda stadsplaneförslag samt ägarna till stadsägorna nris 1751 och 1752 var för sig anfört besvär över stadsfullmäktiges omförmälda beslut, så hade länsstyrelsen i länet genom resolution den 12 februari 1947 överlämnat samtliga handlingar i ärendet till stadsfullmäktige för avgivande av påminnelser.

Efter det ärendet genom stadsfullmäktiges sekreterare remitterats till byggnadsnämnden och drätselkammaren för förberedande yttranden, hade byggnadsnämnden genom utlåtande den 8 april 1947 på närmare anförda skäl avstyrkt bifall till de i ärendet anförda besvären. Drätselkammaren hade genom yttrande den 10 april 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad byggnadsnämnden däri anfört samt därvid hemställa, att de anföra besvären ogillades och att ifrågavarande av stadsfullmäktige den 31 oktober 1946 antagna stadsplaneförslaget fastställdes.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 91 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Jacobsson på anförda skäl med instämmande av herrar Pettersson, Alwestrand, Sjöberg, Hult, Hellblom och Ernst Johansson, att stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till de över fullmäktiges beslut den 31 oktober 1946 anförda besvären under det herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag om avstyrkande av besvären. Herr Turén yttrade sig utan yrkande.

Sedan överläggningarna avslutats beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 34 röster mot 14, de senare avgivna för bifall till drätselkammarens förslag, att med bifall till herr Jacobssons yrkande tillstyrka bifall till ifrågavarande besvär. Sju ledamöter avstodo från att rösta.

Emot stadsfullmäktiges sålunda fattade beslut anfördes reservation av herr Eklund, under uttalande, att stadsfullmäktige bort bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 128. **Ändring i viss del av Rikshuvudvägens sträckning.**

Uti skrivelse den 13 mars 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* slopa reservatet för rikshuvudvägens framtida sträckning, *att* godkänna den föreslagna ändrade sträckningen av rikshuvudvägen söder om Skiljeboområdet samt *att* bemyndiga drätselkammaren att påkalla den prövning av vederbörande statliga myndigheter, som kunde bliva en följd härav.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 92 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 129. **Anslag för gatuarbeten å Gideonsberg, Kungsängen m. fl. områden.**

Genom skrivelse den 10 april 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa *dels* ett anslag å 335.000 kronor för i skrivelsen omförmälda gatuarbeten å Gideonsberg, Kungsängen, Kungsängsgatan, Södra Skallberget och Djuphamnsområdet, att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas i samband med uppgörande av 1948 års stat, *dels ock* ett anslag å 348.000 kronor för övriga i skrivelsen angivna gatuarbeten att till ett belopp av 180.000 kronor täckas av i 1946 års stat upptagna reservationsanslag för nyanläggning-

ar av gator och till återstående del av motsvarande anslag till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat för nyanläggningar av gator och vägar.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 93 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 130. **Ansökan från Ada Karolina Dahlberg om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 21 mars 1947 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat frökan Ada Karolina Dahlbergs till länsstyrelsen ingivna framställning om tillstånd att från och med den 1 oktober 1947 till och med den 30 september 1950 i lokaler inom fastigheten Stora gatan 48, Nya Hushållsskolan, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för yttranden, hade nämnden genom utlåtande den 28 mars 1947 tillstyrkt bifall till framställningen.

Poliskammaren hade likaledes uti yttrande den 21 mars 1947 tillstyrkt bifall till ansökningen.

Genom utlåtande den 9 april 1947 hade beredningsutskottet hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 94 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 131. **Ansökan från Oscar Valter Hovstadius om tillstånd att utskänka pilsnerdricka tlil spisande gäster.**

Genom resolution den 21 mars 1947 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat direktören Oscar Valter Hovstadius' till länsstyrelsen ingivna framställning om tillstånd att från och med den 1 oktober 1947 till och med den 30 september 1950 i lokaler inom fastigheten Vasagatan 15, Stora Hotellet, utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för yttrande, hade nämnden genom utlåtande den 28 mars 1947 tillstyrkt bifall till framställningen. Poliskammaren hade likaledes uti yttrande den 21 mars 1947 tillstyrkt bifall till ansökningen.

Genom utlåtande den 9 april 1947 hade beredningsutskottet hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 95 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 132. **Ansökan av Gösta Lundberg om övertagande av tillstånd till utskänkande av pilsnerdricka.**

Genom resolution den 27 februari 1947 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat ekonomichefen Gösta Lundbergs till länsstyrelsen ingivna framställning att få övertaga det av länsstyrelsen den 22 september 1945 för numera avlidne notarien Erik Genell meddelade tillstånd att för Västerås Kaféaktiebolags räkning utskänka maltdrycker klass II i för detta ändamål avsedda lokaler inom fastigheten Stora gatan 6—8, Restaurant Mimer, Västerås.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för yttrande, hade nämnden genom utlåtande den 19 mars 1947 tillstyrkt bifall till framställningen. Poliskammaren hade likaledes uti yttrande den 27 februari 1947 tillstyrkt bifall till ansökningen.

Genom utlåtande den 9 april 1947 hade beredningsutskottet hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 96 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 133. **Fråga om regionalplan för tvätterianläggningar inom länet.**

I skrivelse den 10 april 1947 hade landshövdingen Conrad Jonsson utfärdat inbjudan till stadsfullmäktige att låta sig representeras vid ett tisdagen den 29 april 1947 med början klockan 11 i rikssalen i Västerås slott anordnat sammanträde för dryftande av fråga om upprättande av en regionalplan för tvätterianläggningar inom länet.

Efter föredragning av skrivelsen, vilken icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar, beslöto stadsfullmäktige till en början enhälligt, att upptaga ärendet till handläggning denna dag, ehuru ärendet icke hunnit upptagas å föredragningslistan.

Härefter beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr Sjöberg att uppdraga åt drätselkammarens ordförande, herr Eklund, samt stadsdirektören att vid nämnda sammanträde representera stadsfullmäktige.

§ 134. **Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av ändring och utvidgning av stadsplanen för staden betr. Hamnplanen mellan Svartån och Sommarro.**

Med skrivelse den 8 april 1947 hade länsstyrelsen överlämnat avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 28 mars 1947 jämte byggnadsstyrelsens i ärendet avgivna utlåtande, av vilka handlingar inhämtades, att Kungl. Maj:t med vissa undantag fastställt förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för staden beträffande Hamnplanen mellan Svartån och Sommarro och i samband därmed framhållit angelägenheten av att stadsplanebestämmelserna för järnvägsområdet kompletterades.

Sedan stadsfullmäktiges ordförande anmält, att handlingarna genom fullmäktiges kansli överlämnats till byggnadsnämnden för kännedom och åtgärd, beslöto stadsfullmäktige lägga skrivelserna till handlingarna.

§ 135. **Motion ang. omorganisation av socialvården inom staden.**

Uti en till stadsfullmäktige nu ingiven, den 24 april 1947 dagtecknad motion, hade herrar Folke Lindqvist och Stig Ek med flera på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta att utreda frågan om en omorganisation av socialvården under enhetlig ledning av en socialvårdsbyrå samt att för ändamålet tillsätta en kommitté med uppgift att framlägga förslag i sådan riktning.

På yrkande av herrar Lindqvist och Sjöberg beslöto stadsfullmäktige remittera motionen till fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 2 maj 1947.

ALB. LUNDKVIST.

Stig Ek. *J. Haasum.*

Offentligen uppläst den 2 maj 1947, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 maj 1947.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Gustav Karlsson, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Åke Johansson, Jacobsson, fröken Carlsson, herrar Lindqvist, Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors, Ivan Hellström, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Edvin Johansson, Magnusson, Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Fru Berg, herrar Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herrar Hellman, Matell, Kihlgren, Kindbladh och Brandt.

Närvarande å magistratens vägnar: t.f. borgmästaren John C. Carlbom.

§ 136. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Sjölin och Karl Pettersson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 4 juni 1947 klockan 13.00.

§ 137. **Brandstyrelsens årsberättelse för 1946.**

Med skrivelse den 8 maj 1947 hade brandstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat brandchefens den 28 februari 1947 upprättade berättelse angående brandkårens verksamhet under år 1946.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 13 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 138. Drätselkammarens och tekniska verkens räkenskapsberättelse för 1946.

Med skrivelse den 2 maj 1947 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat räkenskapsberättelse för år 1946 jämte styrelsens för tekniska verken skrivelse den 25 februari 1947 med förslag till bokslut för år 1946 och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna det av drätselkammaren upprättade bokslutet för år 1946 samt *att* i överensstämmelse med styrelsens för tekniska verken förslag bevilja ett tilläggsanslag å 26.941 kronor 52 öre av lånemedel för täckning av underskott å lånemedelsanslag.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 97 ser. A och nr 11 ser. B) och sedan herr Hellblom yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 139. Upplåtelse av mark å Jakobsberg för anläggande av andelstvättstuga och badstu.

Uti skrivelse den 2 maj 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att på de villkor, kammaren kunde finna skäliga, till Jakobsbergs byggnadsförening med tomträtt upplåta lämplig mark å Jakobsbergsområdet för anläggande av andelstvättstuga och badstu eventuellt i förening med ungdomsvårdande institution.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 98 ser. A) och sedan herr Nordin yrkat bifall till framställningen beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 140. Motion ang. utredning av fråga om lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 januari 1947 beslutat till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna, tapetserarемästaren Gust. Lindström och fru Karin Kjelldahl ingiven motion med hemställan, att en kommitté tillsattes med uppdrag att utreda frågan angående anskaffande av lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare, så hade nu beredningsutskottet genom utlåtande den 12 februari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt en särskild kommitté att i samråd med stadens fastighetskontor utreda frågan angående lämpliga lokaler för

hantverkare och småindustriidkare samt efter verkställd utredning inkomma till stadsfullmäktige med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda samt *att* till ledamöter i nämnda kommitté utse tapetserarmästaren Gust. Lindström, skomakaremästaren Ernfrid Carlsson, byggmästaren Fritz Eklund, verkmästaren David Johansson, snickaren Hugo Ericsson, tjänstemannen Göte Magnusson och metallarbetaren Ivan Hellström med herr Lindström såsom sammankallande.

Uti ett den 2 maj 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 99 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 141. **Fråga ang. stadens övertagande av Idrottshallen.**

I skrivelse till drätselkammaren den 19 april 1947 hade idrottsstyrelsen på anförda skäl föreslagit drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta att idrottshallen, därest samtliga andelsägare utan ersättning överlämnade sina andelar till staden, övertoges av Västerås stad från och med den 1 juli 1947, att hallen från och med nämnda dag ställdes under idrottsstyrelsens förvaltning samt att stadsfullmäktige förutom ett tidigare av föreningen begärt bidrag å 25.000 kronor måtte ställa ett anslag å 12.000 kronor till förfogande för vissa reparationer.

Med överlämnande av idrottsstyrelsens skrivelse jämte därvid fogad promemoria hade drätselkammaren genom utlåtande den 2 maj 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* idrottshallen under villkor att samtliga andelsägare utan ersättning överlämnade sina andelar till staden, övertoges av staden från och med den 1 juli 1947, *att* idrottshallen från nämnda dag ställdes under idrottsstyrelsens förvaltning, *att* bevilja begärda anslag om tillhopa 37.000 kronor för nyinstallering av belysning och vissa nödvändiga reparationer m. m., *att* i övrigt bifalla idrottsstyrelsens förslag angående upprättande av förslag till ledamöter i idrottsstyrelsen samt *att* av kostnaderna ett belopp av 17.000 kronor skulle bestridas av särskilda fonden för idrottens främjande samt återstående belopp, 20.000 kronor, av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 100 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Ernst Johansson bifall till drätselkammarens förslag. Herr Sjölander yrkade, att styrelsen för idrottshallen

borde utökas och att ärendet i denna del remitterades till beredningsutskottet för yttrande men i övrigt bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan överläggningen avslutats, beslöto stadsfullmäktige *dels* utan omröstning i enlighet med herr Sjölanders yrkande återremittera frågan angående antalet ledamöter i idrottsstyrelsen till beredningsutskottet för övervägande av en eventuell utökning av styrelsen, *dels ock* i övrigt likaledes utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 142. **Återbesättande av ordinarie befattning såsom gatuförman vid byggnadskontoret.**

I skrivelse den 2 maj 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom gatuförman vid byggnadskontoret.

Genom utlåtande den 16 maj 1947 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 101 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 143. **Fråga ang. kommunalt pensionstillägg till vissa pensionärer, vilka tidigare haft tjänst såsom lärare i övningsämnen.**

Med överlämnande av en av fem vid folkskolan tidigare tjänstgörande, numera pensionerade, lärare i övningsämnen, till folkskolestyrelsen den 19 november 1946 ingiven framställning om kommunalt tillägg till sina pensioner, hade folkskolestyrelsen i utlåtande den 4 januari 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja sökandena skäligt pensionstillägg.

Genom yttrande den 28 april 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avslå framställningen ifråga.

Uti ett den 16 maj 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren likaledes tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avslå ifrågavarande framställning om pensionstillägg.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 102 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Leontein yrkade ärendets återremitterande till löne- och avtalsnämnden samt herrar Persson och Engdahl yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens, av drätselkammaren tillstyrkta förslag. Herr Jacobsson yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning *dels* upptaga ärendet till avgörande denna dag, *dels* ock därvid bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 144. **Anslag för gatuarbeten å Engvallsgatan och Köpingsvägen.**

I skrivelse den 2 maj 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av i skrivelsen omnämnda gatuarbeten å Engvallsgatan och Köpingsvägen anvisa ett anslag å sammanlagt 14.500 kronor samt *att* anslaget skulle täckas av fastighetsförsäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 103 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 145. **Anslag för inköp av grävmaskin till tekniska verken.**

Genom skrivelse den 29 april 1947 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av en grävmaskin för tekniska verkens behov anvisa ett anslag å 75.000 kronor, att upptagas till täckning i 1948 års stat.

Uti ett den 16 maj 1947 dagtecknat utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 104 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 146. **Anslag för nyanskaffning av inventarier till ålderdomshemmet.**

Uti skrivelse den 5 maj 1947 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett förslagsanslag å 10.000 kronor för nyanskaffning av möbler, sängkläder och annat husgeråd för ålderdomshemmets räkning.

Genom utlåtande den 16 maj 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla fattigvårdsstyrelsens hemställan samt *att* härav föranledd kostnad skulle täckas i 1948 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 105 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 147. **Fråga om pension till änkan efter, till följd av olycksfall i stadens tjänst, avliden befattningshavare.**

I skrivelse till drätselkammaren den 22 april 1947 hade änkan efter avlidne maskinisten K. G. Johansson vid reningsverket, fru Agnes Johansson, på anförda skäl hemställt, att utöver den livränta å 975 kronor, som tillerkänts henne från Riksförsäkringsanstalten, få behålla hela den pension å 945 kronor, vilken tillerkänts henne på grund av bestämmelserna i pensionsreglementet för stadens befattningshavare eller alternativt att erhålla ett årligt understöd från staden å 800 kronor.

Sedan skrivelsen remitterats till löne- och avtalsnämnden för yttrande, hade nämnden i skrivelse den 28 april 1947 på anförda skäl föreslagit, att fru Johanssons framställning icke skulle föranleda annan åtgärd än att stadsfullmäktige medgåve, att fru Johansson förutom livräntan och det av stadsfullmäktige provisoriskt beviljade pensionstillägget å 200 kronor finge ograverat komma i åtnjutande av dyrtidstillägg å pensionsbeloppet, 945 kronor.

Med överlämnande av fru Johanssons framställning hade drätselkammaren i utlåtande den 16 maj 1947 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fru Agnes Johansson berättigades att förutom den till henne utgående livränta och för närvarande utgående provisoriskt pensionstillägg erhölle dyrtidstillägg å pensionsbeloppet 945 kronor i ograverat skick samt *att* hennes framställning i övrigt icke skulle till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 106 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Engdahl med instämmande av herr Eklund bifall till löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet, varemot herr Hult med instämmande av herrar Lindqvist och Sjölander yrkade ärendets återremitterande till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren. Herr Hellblom yrkade med instämmande av herrar Alwestrand, Ericson och fru Hall att ärendet skulle återremitteras till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren med uppdrag för löne- och avtalsnämnden att inkomma med förslag till sådan ändring av bestämmelserna i pensionsreglementet att bifall till framställningen möjliggjordes. Herr Pers yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Hellbloms förslag återremittera ärendet till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren med uppdrag för löne- och avtalsnämnden att inkomma med förslag till ifrågasatt ändring av stadens pensionsreglemente.

§ 148. **Inrättande av befattning som vaktmästare vid Arosvallens idrottsplats.**

I skrivelse den 28 april 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* befattningen såsom vaktmästare vid Arosvallens idrottsplats från och med den 1 januari 1947 uppfördes å ordinarie stat med placering i 7. lönegraden i för stadens befattningshavare gällande löneplan.

Genom utlåtande den 16 maj 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 107 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 149. **Inrättande av ytterligare en befattning såsom sjuksköterska vid stadens ålderdomshem.**

I skrivelse den 31 mars 1947 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att inrätta ytterligare en befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmets sjukhus samt att härför anvisa ett förslagsanslag för återstoden av innevarande år å 4.100 kronor.

Genom utlåtande den 28 april 1947 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 juli 1947 inrätta ytterligare en befattning såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmet.

Uti ett den 16 maj 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 juli 1947 inrätta ytterligare en befattning såsom sjuksköterska å ordinarie stat vid ålderdomshemmet, *att* bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att tillsätta befattningen ifråga, *att* för bestridande av kostnaderna för avlöning av nämnda befattningshavare till årets slut anvisa ett förslagsanslag å 4.100 kronor samt *att* anslaget skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 108 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 150. **Inrättande av en kvinnlig kontorsbiträdestjänst å extra stat vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån.**

Genom skrivelse den 28 mars 1947 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att å fattigvårds- och barnavårdsbyrån inrätta en kvinnlig extra kontorsbiträdestjänst med i huvudsak i skrivelsen angivna arbetsuppgifter samt att till avlöning till detta biträde under återstoden av innevarande år bevilja ett förslagsanslag av 2.500 kronor.

Uti ett den 28 april 1947 dagtecknat yttrande hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 16 maj 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla fattigvårdsstyrelsens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta hemställan samt *att* härav föranledd kostnad för återstående del av innevarande år skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 109 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 151. **Förslag till kvarters- och gatunamn inom norra och östliga delarna av Gideonsbergsområdet.**

I skrivelse den 28 mars 1947 hade gatunamnsberedningen föreslagit stadsfullmäktige att antaga vissa i skrivelsen närmare angivna namn å kvarter och gator inom norra och östliga delarna av Gideonsbergsområdet.

Genom utlåtande den 14 maj 1947 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 110 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 152. **Förslag till kvarters- och gatunamn inom stadsplanen för Övre Haga.**

I skrivelse den 28 mars 1947 hade gatunamnsberedningen föreslagit vissa i skrivelsen närmare angivna namn å kvarter och gator inom stadsplanen för Övre Haga.

Beredningsutskottet hade genom yttrande den 14 maj 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 111 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 153. **Förslag till namn å Kristiansborgsalléns förlängning samt å del av Kopparbergsvägen.**

Sedan gatunamnsberedningen i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 april 1946 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* Kopparbergsvägen mellan Norra Ringvägen och Krutkällarvägen skulle åsättas namnet Johanneslundsgatan, *att* den i stadsplanen nyupptagna gatan vilken utgjorde en förlängning av Kopparbergsvägen från Norra Ringvägen till Riksvägen skulle erhålla namnet Kopparbergsvägen, *att* Kristiansborgsallén skulle bibehålla sitt namn å nuvarande sträckning intill korsningen med Riksvägen samt *att* Kristiansborgsalléns förlängning på norra sidan om Riksvägen skulle kallas Bergslagsvägen samt beredningsutskottet den 12 juni 1946 tillstyrkt bifall till gatunamnsberedningens sålunda angivna förslag, så hade stadsfullmäktige vid sammanträde den 27 juni 1946, § 217, beslutat återremittera ärendet till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet.

Genom skrivelse den 28 mars 1947 hade därefter gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga av gatunamnsberedningen i skrivelsen den 29 april 1946 föreslagna namn å där berörda gator.

Uti ett den 14 maj 1947 avgivet utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* den nuvarande Kristiansborgsallén jämte denna gatas förlängning norrut skulle i sin helhet erhålla namnet Salavägen, i följd varav sålunda namnet Kristiansborgsallén skulle utgå, *att* Kopparbergsvägen mellan Norra Ringvägen och Krutkällarvägen skulle åsättas namnet Johanneslundsgatan samt *att* den i stadsplanen nyupptagna gatan, vilken utgjorde en förlängning av Kopparbergsvägen från Norra Ringvägen till Riksvägen, skulle erhålla namnet Kopparbergsvägen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 112 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Eklund med instämmande av herr Nyman yrkade bifall till gatunamnsberedningens förslag, medan herrar Sjöberg, Sjölander och Sjöblom yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan gatunamnsbe-

redningens förslag och å andra sidan beredningsutskottets förslag, beslöto stadsfullmäktige med 29 röster mot 22, de sistnämnda avgivna för bifall till beredningsutskottets förslag, att bifalla gatunamnsberedningens hemställan i ärendet.

§ 154. **Anstånd med genomförande av nytt sophämtningssystem.**

Uti skrivelse den 10 maj 1947 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville medgiva anstånd med genomförande av nytt sophämtningssystem för staden intill den 1 juli 1948.

Genom utlåtande den 16 maj 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla lantegendomsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 113 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 155. **Anslag för reparation och ombyggnad av rättarbostaden å Johannisbergs gård.**

Genom skrivelse den 10 maj 1947 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för reparation och ombyggnad av rättarbostaden å Johannisbergs gård ställa ett anslag å 11.000 kronor till nämndens förfogande.

Uti ett den 16 maj 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 11.000 kronor samt *att* anslaget skulle täckas i lantegendomsnämndens stat för år 1948.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 114 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 156. **Anslag för trafiksäkerhetskampanj under år 1947.**

Sedan Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande i skrivelse till drätselkammaren på anförda skäl hemställt att staden ville tillmötesgå en framställning från trafikkommittén i staden om bidrag till en trafiksäkerhetskampanj under innevarande vår, så hade nu drätselkammaren med överlämnande av skrivelsen tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anordnande av trafiksäkerhetskampanj under innevarande vår anvisa ett anslag å 1.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 115 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 157. **Inköp av centrifugalpump till pumpstation vid Hässlö.**

I skrivelse den 29 april 1947 hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffande av en centrifugalpump till vattenverkets pumpstation i Hässlö anvisa ett anslag å 20.000 kronor att utgå av lånemedel.

Genom utlåtande den 16 maj 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 20.000 kronor att utgå av lånemedel samt *att* bemyndiga kammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd till upptagande av lån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 116 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 158. **Utförande av ny matarkabel mellan kraftverket och ställverket i elverkets byggnad.**

I skrivelse den 29 april 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bevilja ett anslag å 47.000 kronor för utläggande av ny matarkabel mellan kraftverket och ställverket i elverksbyggnaden.

Uti ett den 16 maj 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 47.000 kronor att utgå av lånemedel samt *att* bemyndiga kammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd till upptagande av lån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 117 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 159. **Utförande av vatten- och avloppsledningar för Östra Gideonsbergsområdet.**

Genom skrivelse den 29 april 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadfsullmäktige ville besluta att för utförande av vatten- och avloppsledningar å Östra Gideonsbergsområdet anvisa ett anslag å 224.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt täckas till ett belopp av 60.000 kronor av lånemedel, till ett belopp av 109.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter och till ett belopp av 55.000 kronor av ersättningar från markägarna enligt i skrivelsen närmare angiven grund.

Uti ett den 16 maj 1947 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd att upptaga lån å 60.000 kronor för bestridande av del av de sammanlagda utgifterna ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 118 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 160. **Utbyggnad av transformatorstation vid Vegagatan.**

Uti skrivelse den 29 april 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag å 7.500 kronor av lånemedel för utbyggnad av transformatorstation vid Vegagatan.

Genom utlåtande den 16 maj 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 7.500 kronor av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd att upptaga lån för utgiftens bestridande ävensom bemyndiga kammaren att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 119 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 161. **Fråga om tillstånd för Gustaf Otto Petrus Strinnholm att idka handel med antika möbler och begagnade föremål.**

Efter anmodan av länsstyrelsen hade poliskammaren genom resolution den 23 april 1947 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat en av köpmannen Gustav Otto Petrus Strinnholm till länsstyrelsen ingiven ansökan om tillstånd att i Västerås stad idka handel med antika möbler och vissa begagnade föremål såsom ljuskronor, mattor, tavlor, pendyler, speglar, porslin och tenn ävensom arbeten i guld och silver.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till ansökningen.

Uti ett den 14 maj 1947 avgivet utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förklara sig icke hava något att erinra emot Gustaf Otto Petrus Strinnholms ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 120 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 162. **Badhusstyrelsens förslag till nytt reglemente för styrelsen.**

Med överlämnande av ett av badhusstyrelsen upprättat förslag till nytt reglemente för styrelsen hade beredningsutskottet i skrivelse den 14 maj 1947 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga följande

"Reglemente för Västerås stads badhusstyrelse.

§ 1.

Styrelsen, som förvaltar Västerås stads varm- och kallbadhus, består av sju ledamöter jämte fem suppleanter, vilka väljas av stadsfullmäktige för fyra år i sänder.

Fyra ledamöter jämte tre suppleanter tillhöra en mandatperiod, tre ledamöter och två suppleanter en annan, som utgår två år senare. Avgår ledamot eller suppleant före mandattidens utgång, företages fyllnadsval för återstoden av denna tid.

§ 2.

Styrelsen utser inom sig vid årets första sammanträde ordförande och verkställande ledamot.

Ordföranden äger sammankalla styrelsen och leda dess förhandlingar.

Verkställande ledamoten har att inom styrelsen föredraga ärenden och tillse att styrelsens beslut bliva verkställda. Han skall också ha översyn över verksamheten vid badhusen.

§ 3.

Styrelsen är beslutmässig när minst fyra ledamöter äro närvarande. Omröstning sker öppet och tillkommer varje ledamot en röst. Vid lika röstetal gäller den mening, som ordföranden biträder.

Styrelsen meddelar bestämmelser och upprättar instruktion för personalen vid badhusen.

Styrelsen tillsätter och avskedar all personal.

Styrelsen uppgör årligen i behörig tid årsberättelse och förslag till stat för badhusen, vars räkenskaper föras av drätselkammaren, dit alla räkningar, redovisningar och influtna medel ingå.

§ 4.

Suppleanterna skola kallas till styrelsens sammanträden. De äga yttranderätt men ej förslags- eller beslutanderätt i annat fall än då de ersätta ordinarie ledamot. Suppleanterna skola ersätta ordinarie ledamot i den ordning, stadsfullmäktige vid val av suppleanter bestämma";

samt *att* uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till val av ytterligare två ledamöter och två suppleanter i styrelsen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 121 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 163. **Förslag till stadgar för Häradshövdingen Claes Ugglas och hans hustru Fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 24 april 1947 beslutat med tacksamhet emottaga en av häradshövdingen Claes Uggla och hans hustru Gertrud Uggla lämnad donation att på sätt i ett mellan makarna den 22 juni 1931 upprättat inbördes testamente föreskreves, förvaltas av drätselkammaren såsom en fond, benämnd "Häradshövding Claes Ugglas och fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond" samt uppdragit åt drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till närmare bestämmelser angående fondens förvaltning, så hade nu drätselkammaren i skrivelse den 16 maj 1947 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga följande förslag till

"Stadgar för Häradshövdingen Claes Ugglas och hans hustru Fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond.

§ 1.

Denna fond, som är grundad av häradshövdingen Claes Uggla och hans hustru Gertrud Uggla, född Sundén, enligt ett den 22 juni 1931 mellan makarna Uggla upprättat inbördes testamente, skall förvaltas av drätselkammaren i Västerås.

§ 2.

Gertrud Ugglas syster, fröken Jenny Sundén, skall under sin återstående livstid äga uppbära hela avkastningen av fonden.

§ 3.

Efter Jenny Sundéns frånfälle skall av fondens avkastning årligen i den ordning nedan sägs fyra femtedelar utdelas till behövande, inom Västerås stad bosatt person, som sett bättre dagar (pauvre honteux), medan återstående femtedel av avkastningen skall läggas till kapitalet.

Då testamentsgivarnas avsikt varit att understödet skall utgöra en verklig hjälp genom att möjliggöra för vederbörande att försörja sig utan anlitande av fattigvården, skall till en början den för utdelning disponibla avkastningen tillfalla en enda person.

I den mån förhållandena med hänsyn till fondens framdeles ökade avkastning och rådande penningvärde det medgiva, må under iakttagande av den i föregående stycke angivna princip utdelning av understöd ur den härför disponibla avkastningen kunna ske till två eller flera personer.

§ 4.

Understöd skall utan ansökan den 15 december varje år utdelas av en nämnd, bestående av domprosten i Västerås, stadens borgmästare samt stadsfullmäktiges och drätselkammarens ordförande eller, för den händelse deras befattningar eller uppdrag i framtiden erhålla ändrad benämning eller annan organisation, de personer, som då komma att utöva samma eller motsvarande funktioner.

Uppstå inom nämnden olika meningar, gäller den mening, som omfattas av flertalet. Vid lika röstetal gäller den mening, som domprosten biträder.

§ 5.

De i fondens medel ingående värdehandlingar få ej avyttras före Jenny Sundéns död, såvida ej avkastningen därav skulle komma att avsevärt sjunka, i vilket fall drätselkammaren äger rätt att redan dessförinnan realisera desamma."

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 122 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 164. **Yttrande över länsstyrelsens förslag till indelning av länet i borgerliga kommuner.**

På sätt framginge av stadsfullmäktiges protokoll för den 30 januari 1947, § 20, hade fullmäktige efter anmodan av länsstyrelsen avgivit yttrande över ett preliminärt förslag till indelning av riket i borgerliga kommuner i vad avsåge kommunerna i Västmanlands län.

Sedan yttrande över nämnda förslag avgivits jämväl av andra myndigheter inom länet, hade länsstyrelsen numera upprättat ett slutligt förslag till ny indelning av Västmanlands län i borgerliga kommuner från och med den 1 januari 1950.

I skrivelse den 17 april 1947 hade länsstyrelsen anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över sistnämnda förslag före den 1 juni 1947.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för förberedande yttrande, hade kammaren med åberopande av stadsfullmäktiges tidigare yttrande genom utlåtande den 16 maj 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att förklara sig icke hava något att erinra mot bifall till länsstyrelsens nu ifrågavarande förslag till ny indelning av Västmanlands län i borgerliga kommuner i vad förslaget berörde Västerås stad.

Stadsfullmäktiges ordförande anmälde, att Västerås Barkarö kommun uti en den 26 maj 1947 överlämnad skrivelse hemställt, att stadsfullmäktige ville upptaga frågan om Västerås Barkarö kommuns inkorporering med Västerås stad till förnyad prövning eller gemensamt med Västerås Barkarö begära förnyad utredning i samma syfte ävensom att vid framställningen fogats utdrag av protokoll vid extra kommunalstämma med Västerås Barkarö kommun, vari kommunalstämman närmare motiverade kommunens önskan att bliva införlivad med Västerås stad.

Efter föredragning av de i ärendet tryckta handlingarna (S. H. nr 123 ser. A) uppstod överläggning, varunder herrar Persson, Leontein, Alwestrand och Sjöberg yrkade att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren medan herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag i ärendet.

Sedan härefter proposition ställts mellan å ena sidan yrkandet om återremiss och å andra sidan yrkandet, att ärendet måtte denna dag företagas till avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till drätselkammaren för förnyat övervägande.

§ 165. **Restitution av nöjesskatt till Västerås Teater AB.**

I skrivelse den 5 maj 1947 hade Västerås Teater AB under åberopande av tidigare framställningar hemställt, att stadsfullmäktige ville för år 1947 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Drätselkammaren hade uti ett den 16 maj 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för år 1947 bevilja Västerås Teater AB ett understöd uppgående till beloppet av under samma år vid föreställ-

ningar å teatern influtna och till staden inlevererade kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag samt *att* vad bolaget sålunda erhölle i understöd skulle återgäldas, innan utdelning till aktieägarna i bolaget finge ske.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 124 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 166. **Uppförande av provisorisk byggnad för läroverkets lokalbehov m. m.**

Uti skrivelse den 16 maj 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppförande av provisorisk byggnad innehållande lärosalar för läroverkets behov i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen angivet förslag anvisa ett anslag å 160.000 kronor att täckas i nästa års stat, samt *att* för utförande av erforderliga reparations- och förbättringsarbeten i de nuvarande läroverksbyggnaderna anvisa anslag å 33.000 kronor ,vilket anslag skulle täckas till ett belopp av 10.000 kronor i nästa års stat och till ett belopp av 23.000 kronor av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 125 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 167. **Fråga om tillbyggnad till tekniska skolan för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans lokalbehov.**

Sedan stadsfullmäktige den 31 januari 1946 beslutat uppdraga åt en kommitté att utreda frågan om yrkesskolornas, elektrotekniska fackskolans och högre folkskolans lokalbehov samt att, sedan utredningen slutförts, till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda, så hade nu kommittén i skrivelse den 17 maj 1947 på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans lokalbehov låta utföra det i ärendet föreliggande förslaget i huvudsaklig överensstämmelse med ritningarna, *att* för ändamålet anvisa ett anslag å 2.700.000 kronor samt *att* uppdraga åt kommittén att i egenskap av byggnadskommitté infordra och antaga entreprenadanbud samt vidtaga övriga för arbetenas påbörjande erforderliga åtgärder ävensom att under byggnadstiden företräda staden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 14 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning remittera betänkandet till drätselkammaren för yttrande.

§ 168. **Överlåtelse av stadens rätt till i tomterna nris 15 och 16 i kv. Laura ingående mark på ofri grund.**

I skrivelse den 16 maj 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för en köpeskilling av 200 kronor till Fastighets AB Oxbacken överlåta stadens kvarstående rätt till den i tomterna Laura nris 15 och 16 ingående mark, som vore belägen å ofri grund samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga för avtalets genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 126 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 169. **Förvärv av stadsägan nr 1940.**

I skrivelse den 16 maj 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor förvärva stadsägan nr 1940 i Västerås samt *att* köpeskillingen skulle täckas av fastighetsförsäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 127 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 170. **Fråga om bibehållande av handräckningsavdelningen å stadsfogdekontoret.**

Sedan stadsfogden i skrivelse till magistraten den 29 april 1947 på anförda skäl hemställt, att med den definitiva avvecklingen av handräckningsavdelningen å stadsfogdekontoret finge anstå intill årets slut samt att magistraten ville utverka erforderliga anslag härför, så hade magistraten med överlämnande av stadsfogdens skrivelse genom utlåtande den 12 maj 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville medgiva att handräckningsavdelningen finge bibehållas till den 1 januari 1948 samt att å avdelningen intill nämnda dag måtte anställas en föreståndare och en extra exekutor ävensom att för ändamålet måtte anvisas ett ytterligare anslag å 6.300 kronor.

Uti ett den 16 maj 1947 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* handräckningsavdelningen å stadsfogdekontoret finge bibehållas intill den 1 januari 1948, *att* vid avdelningen skulle tjänstgöra förutom i skrivelsen omförmälda skrivbiträde två extra exekutorer, varav den ene såsom föreståndare för avdelningen, *att* för bestridande av kostnaderna för avlöning av de extra exekutorerna till årets slut anvisa ett förslagsanslag å 6.300 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Sedan ovan angivna handlingar befordrats till trycket, hade från magistraten inkommit en så lydande skrivelse:

”Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten i skrivelse den 12 maj 1947 hemställt att för bestridande av kostnaderna för bibehållande av handräckningsavdelningen vid exekutionsverket till den 1 januari 1948 måtte anvisas ett anslag å 6.300 kronor, avseende avlöning åt två extra exekutorer, får magistraten härmed anmäla, att då i staten för 1947 upptagits anslag för avlöning av en extra exekutor till årets slut för det i skrivelsen avsedda ändamålet erfordras ett förslagsanslag å allenast 3.350 kronor. Västerås rådhus den 27 maj 1947.

På magistratens vägnar:

Folke Höijer.

Martin Lindheimer.”

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 128 ser. A) samt sedan herr Carlbom yttrat sig utan yrkande, yrkade herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag med den ändringen, att för bestridande av ifrågavarande utgift anvisades ett anslag å endast 3.350 kronor.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag med den av herr Eklund yrkade ändringen.

§ 171. **Yttrande över bostadssociala utredningens slutbetänkande del II.**

Genom resolution den 16 maj 1947 hade länsstyrelsen i Västmanlands län anmodat stadsfullmäktige att före den 15 september 1947 avgiva yttrande över bostadssociala utredningens slutbetänkande del II, i vad det avsåge saneringen av stadssamhällenas bebyggelse.

Stadsfullmäktige beslöto remittera betänkandet till drätselkammaren för förberedande yttrande.

§ 172. **Fastställelse av taxa å avgifter vid Johannisbergs flygplats.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 18 april 1947 angående fastställelse av taxa å avgifter för begagnade av Västerås stads flygplats vid Johannisberg, vilken taxa skulle gälla tillsvidare längst intill utgången av år 1947.

§ 173. **Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av ändring av stadsplanen för del av Gideonsberg.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 18 april 1947 angående fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 28 november 1946 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande del av Gideonsberg.

§ 174. **Kungl. Maj:ts beslut ang. uppskov med inlämnande av redogörelse för användningen av statsunderstöd ur allmänna arvsfonden till uppförande av daghem för barn å stadsägan 1789 A m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Socialdepartementets skrivelse den 16 maj 1947, av vilken skrivelse inhämtades, att Kungl. Maj:t medgivit uppskov till senast den 15 juni 1947 med avlämnande av redogörelse för användningen av det Västerås stad den 26 april 1946 såsom bidrag till kostnaderna för uppförande å stadsägan nr 1789 A av ett daghem för barn samt för anskaffande av inventarier ur allmänna arvsfonden beviljade understöd å 43.500 kronor.

§ 175. **Länsstyrelsens resolution ang. besvär över stadsfullmäktiges beslut ang. uppdrag för tekniska verken att verkställa utredning om utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens samhälle.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 18 april 1947, varigenom länsstyrelsen på besvär av byggmästaren Fritz Eklund undanröjt stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1946 att uppdraga åt tekniska verken att utarbeta och

underställa fullmäktiges prövning slutgiltigt förslag till utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens egnahemsområde i Hubbo socken. (S. H. nr 282 ser. A år 1946).

§ 176. **Nybyggnadsförbud inom stadsägan nr 1117 m. m. (Apalbyområdet).**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 5 maj 1947, varigenom länsstyrelsen meddelat förnyat förbud att utan tillstånd av länsstyrelsen verkställa nybyggnad inom stadsägan nr 1117 m. m. (Apalbyområdet), intill dess stadsfullmäktige fattat beslut i frågan, dock längst till den 1 maj 1948.

§ 177. **Motion ang. ändring av viss bestämmelse i pensionsreglementet.**

Uti en denna dag till stadsfullmäktige ingiven motion hade herr Hugo Ericsson hemställt, att utredning företoges angående sådan ändring av gällande pensionsreglementen för stadens befattningshavare och arbetare, att i fall då olycksfallsersättning utginge till efterlevande maka och barn något avdrag med anledning av ersättningen icke finge göras å från staden utgående pensionsbelopp.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för yttrande.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 juni 1947.

ALB. LUNDKVIST.

Karl Pettersson. *Kurt Sjölin.*

Offentligen uppläst den 4 juni 1947, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 juni 1947.

Närvarande: Herrar Ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Hellström, Ernst Johansson, Hellblom, Thorén, Nyman, Wiktor Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström, Turén, Hellman, fru Hall, herrar Einar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist, Alwestrand, Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors, Hellström, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Linderborg, Hugo Eriksson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson, Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Robsahm, Gustav Karlsson, Sjöberg, David Johansson, fru Berg, fru Kjelldahl, herr Jacobsson, fru Barkman och herr Eric R. Carlsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 178. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar H. Ericsson och Kindbladh att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset torsdagen den 3 juli 1947 klockan 13.00.

§ 179. **Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1946.**

Med skrivelse den 14 april 1947 hade hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige för kännedom överlämnat nämndens årsberättelse för år 1946 med bilagor (S. H. nr 12 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 180. **Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1946.**

Med en i april 1947 dagtecknad skrivelse hade fattigvårdsstyrelsen till stadsfullmäktige för kännedom överlämnat berättelse över styrelsens verksamhet under år 1946 (S. H. nr 15 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 181. **Parkstyrelsens årsberättelse för 1946.**

Med skrivelse den 13 maj 1947 hade parkstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat nämndens årsberättelse för år 1946. (S. H. nr 16 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 182. **Byggnadskontorets årsberättelse för 1946.**

Med skrivelse den 5 juni 1947 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat berättelse angående byggnadskontorets verksamhet under år 1946. (S. H. nr 17 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 183. **Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1946.**

Med en i april 1947 dagtecknad skrivelse hade barnavårdsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens årsberättelse för 1946. (S. H. nr 19 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 184. **Förvärv av del av stadsägoområdet 1047, 1048, 1049.**

Genom skrivelse den 5 juni 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för en köpeskilling av 51.500 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt av Kungl. Maj:t och Kronan förvärva ett område om 9.005 kvadratmeter av stadsägoområdet 1047, 1048, 1049, *att* köpeskillingen skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 129 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 185. **Förvärv av tomterna nris 3 och 5 i kv. Norna.**

I skrivelse den 5 juni 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för en köpeskilling av 41.000 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt förvärva de å ofri grund belägna fastigheterna tomterna nris 3 och 5 i kvarteret Norna, *att* köpeskillingen skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 130 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 186. **Anslag för uppmätning, fotografering och beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader å Kyrkbacksområdet.**

Uti skrivelse den 5 juni 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppmätning, fotografering och beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader å Kyrkbacksområdet anvisa ett anslag å 6.600 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 131 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 187. **Tillägg till 9 § i tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare.**

I skrivelse den 31 mars 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* i enlighet med länsstyrelsens anmodan till 9 § i tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare antaga en tilläggsbestämmelse jämte därtill hörande övergångsbestämmelse samt *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa länsstyrelsen beslutet för fastställelse.

Genom utlåtande den 5 juni 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 132 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 188. **Medgivande för nuvarande innehavaren av befattningen såsom folkskoleinspektör att t. v. kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder. Återbesättande av befattningen.**

Genom skrivelse den 22 februari 1947 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt att folkskoleinspektören, som inginge i pensionsåldern den 1 oktober 1947, måtte beviljas rätt att kvarstå i tjänst till och med utgången av samma år samt att tjänsten med bibehållande av dess karaktär av folkskoleinspektörstjänst finge återbesättas med tillträde för den nye tjänsteinnehavaren den 1 januari 1948.

Uti ett den 31 mars 1947 avgivet utlåtande hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att till alla delar bifalla folkskolestyrelsens framställning.

Genom yttrande den 5 juni 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* medgiva nuvarande innehavaren av folkskoleinspektörsbefattningen rätt att kvarstå i befattningen intill utgången av innevarande år, samt att uppdraga åt folkskolestyrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom folkskoleinspektör.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 133 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 189. **Återbesättande av befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å avlöningskontoret.**

I skrivelse den 10 april 1947 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid avlöningskontoret.

Genom utlåtande den 11 april 1947 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 134 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 190. **Anslag för utförande av mindre tillbyggnad till Apoteket Bävern.**

Uti skrivelse den 5 juni 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av mindre tillbyggnad till de av apoteket Bävern förhyrda lokalerna i fastigheten Stora

torget 4 anvisa ett anslag å 2.400 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 135 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 191. **Anslag för inköp av traktor till Johannisbergs gård.**

I skrivelse den 6 juni 1947 hade lantegendomsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för inköp av en ny traktor till Johannisbergs gård ställa ett anslag å 8.500 kronor till lantegendomsnämndens förfogande.

Genom utlåtande den 12 juni 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 8.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av uttaxerade medel i lantegendomsnämndens stat för år 1948.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 136 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 192. **Anslag för driften av ytterligare två barnstugeavdelningar i Jakobsberg.**

I skrivelse den 7 juni 1947 till drätselkammaren hade styrelsen för Västerås stads barnstugor hemställt om ett driftsanslag å 1.600 kronor för utvidgning av Jakobsbergs barnträdgårdar med två avdelningar för 40 barn från och med höstterminen 1947.

Uti ett den 12 juni 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 1.600 kronor för höstterminen 1947 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 137 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 193. **Anslag för undersökning av vattentäkten vid Hässlö och uppgörande av förslag till infiltreringsverk.**

Uti skrivelse den 3 juni 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för rekognosceringsborrningar inom vattentäkten vid Hässlö för en blivande infiltrationsanläggning samt för uppgörande av ritningar och konstruktioner för en dylik anläggning anvisa ett anslag å 100.000 kronor att utgå av tillgängliga medel samt täckas av lånemedel.

Genom utlåtande den 12 juni 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt kammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av lån å 100.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 138 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 194. **Fastställande av anslutningsavgifter för vatten- och avloppsledningar inom Skiljeboområdet.**

I skrivelse den 3 juni 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för Skiljeboområdet fastställa anslutningsavgifter att utgå efter samma grunder som för Jakobsbergsområdet och med samma belopp eller med 101 öre/m^2 tomtareal för vatten- och avloppsledningar, varav 44 öre utgjorde avgift för vattenledning och 57 öre för avloppsledning samt *att* bemyndiga tekniska verkens styrelse att träffa avtal med ledningsföretag inom området angående stadens övertagande av befintliga ledningar.

Genom utlåtande den 12 juni 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 142 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 195. **Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Arbylundsgatan och Ekevägen.**

Genom skrivelse den 3 juni 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att

för utförande av huvudvattenledning samt avloppsledningar i Ekevägen från Årbylundsgatan fram till en punkt 100 meter norr om Granstigen anvisa 92.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och täckas med 22.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter och 70.000 kronor av lånemedel.

Uti ett den 12 juni 1947 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 92.000 kronor, *att* anslaget skulle utgå av tillgängliga medel och täckas med 22.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter och 70.000 kronor av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 70.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 139 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 196. **Framdragande av avloppsledning från Sommarro till befintlig reningsbrunn för Skiljeboområdet.**

I skrivelse den 3 juni 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för utförande av en avloppsledning mellan Sommarro och befintlig reningsbrunn i sydvästra hörnet av Skiljeboområdet anvisa ett anslag å 80.000 kronor att utgå av tillgängliga medel samt *att* frågan om täckning av anslaget skulle upptagas sedan klarhet vunnits om det ifrågavarande områdets planering och rikshuvudvägens sträckning.

Genom utlåtande den 12 juni 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 80.000 kronor att utgå av tillgängliga medel, *att* anslaget skulle slutligen täckas av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å nyssnämnda belopp ävensom att vidtaga övriga för lånets lyftande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 140 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 197. **Framdragande av sommarvattenledning till Notudden.**

Uti en av Kyrkliga Förbundet, Metodistkyrkan m. fl. religiösa sammanslutningar till stadsfullmäktige ingiven, av herrar Ernst Johansson, John Jacobsson och Hugo Ericsson såsom egen motion upptagen framställning hade sammanslutningarna hemställt att stadsfullmäktige ville låta utlägga en sommarvattenledning till sammanslutningarnas sommarhem å Notudden.

Sedan motionen vid stadsfullmäktiges sammanträde den 27 februari 1947 remitterats till styrelsen för tekniska verken och drätselkammaren för utredning, hade styrelsen genom utlåtande den 3 juni 1947 föreslagit stadsfullmäktige besluta att, därest motionärernas framställning bifölles, för ändamålet anvisa ett anslag å 1.000 kronor.

Uti ett den 12 juni 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för framdragande av sommarvattenledning till Notudden anvisa ett anslag å 1.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 141 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 198. **Ang. fortsatt provisoriskt lönetillägg till stadens befattningshavare.**

Uti skrivelse den 2 juni 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till samtliga stadens ordinarie befattningshavare med i skrivelsen angivet undantag ävensom icke ordinarie befattningshavare, vilka hade en månadslön av minst 200 kronor exklusive dyrtidstillägg, dock med undantag för extra kontorsbiträden, för vilka särskild provisorisk reglering av lönerna komme att äga rum, efter den 1 juli 1947 tillsvidare skulle utgå ett provisoriskt tillägg av 50 kronor per månad utan dyrtidstillägg till dess stadsfullmäktige fattat beslut i anledning av pågående allmän löneöversyn, dock längst till den 1 januari 1948.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 12 juni 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt nämnden att i de fall där så vore erforderligt underställa beslutet vederbörande statliga myndighets prövning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 143 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 199. **Val av ytterligare två ledamöter och två suppleanter i badhusstyrelsen.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 maj 1947 i samband med antagande av nytt reglemente för Västerås stads badhusstyrelse beslutat uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till val av ytterligare två ledamöter och två suppleanter i styrelsen, så hade nu beredningsutskottet genom skrivelse den 11 juni 1947 föreslagit till ny ledamot i badhusstyrelsen för tiden intill utgången av år 1948 fröken Anna Carlsson, Köpingsvägen 15, Västerås, och till suppleant för henne för samma tid kommunalarbetaren Karl Erik Lindvall, samt till ledamot i styrelsen för tiden intill 1950 års utgång typografen Sigfrid Barkman, Papegojvägen 10, Västerås, och till suppleant för honom för samma tid metallarbetaren Tore Söderberg, Allégatan 11, Västerås.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 144 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 200. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 11 juni 1947 (S. H. nr 145 ser. A) i anledning av direktören Elow Erikssons frånfälle framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation företaga val av följande kommunala förtroendemän, nämligen till *ledamot av parkstyrelsen* för tiden intill 1947 års utgång nuvarande suppleanten i styrelsen, blomsterhandlaren Karl Pettersson, till suppleant i styrelsen för samma tid efter herr Pettersson, trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson, till ledamot i *nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond* för tiden intill 1948 års utgång fru Hilda Bergsten, till ledamot i *1947 års taxeringsnämnd i första distriktet* nuvarande suppleanten direktören O. Maunsbach ävensom till ny suppleant efter herr Maunsbach teknologie doktorn Tage Strömberg.

§ 201. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 11 juni 1947 (S. H. nr 146 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation till

suppleant i ungdomsvårdsstyrelsen efter fröken Anna-Märta Åmell, vilken avflyttat från staden, utse kontoristen Linnéa Eriksson, Bomansgatan 24 D, här i staden.

§ 202. **Ändringar i instruktionen för överingenjören, m. fl. befattningshavare vid Västerås stads tekniska verk.**

I skrivelse den 29 april 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga vissa av styrelsen i skrivelsen föreslagna ändringar i instruktionen för överingenjören, förste ingenjören och driftsingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid stadens tekniska verk, vilka ändringar föranleddes av den av stadsfullmäktige tidigare beslutade sammanslagningen av tekniska verken och stadskamrerarekontorets kassarörelser och bokföring.

Genom utlåtande den 11 juni 1947 hade beredningsutskottet på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* åttonde att-satsen i § 5 av instruktionen erhölle följande lydelse: "att övervaka verkens bokföring och utanordna verifikationer rörande verkens utgifter", *att* sjunde att-satsen i § 7 av instruktionen skulle utgå samt *att* i övrigt till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 147 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 203. **Iordningställande av lokaler för skolbarnsbespisning.**

Genom skrivelse den 12 maj 1947 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 80.200 kronor till iordningställande av bespisningslokaler och anskaffande av inventarier till dessa i överensstämmelse med av särskilda kommitterade utarbetat förslag.

Uti ett den 12 juni 1947 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av lokaler för barnbespisningen vid stadens folkskolor i överensstämmelse med i skrivelsen angivet förslag samt för anskaffande av inventarier till lokalerna anvisa ett anslag å 47.400 kronor samt *att* anslaget skulle täckas till ett belopp av 39.300 kronor av uttaxerade medel i 1948 års stat och till återstående del av inflytande statsbidrag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 148 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 204. **Framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Gustavsviksområdet.**

I skrivelse den 3 juni 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, *att* stadsfullmäktige ville besluta att för utförande av vatten- och avloppsledningar inom Gustavsviksområdet anvisa ett anslag å 37.000 kronor att utgå av tillgängliga medel samt täckas av inflytande anslutningsavgifter och "restkostnad, utgörande sammanlagt kronor 1:15 per kvadratmeter tomtmark".

Genom utlåtande den 12 juni 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av ifrågavarande ledningar anvisa ett anslag å 37.000 kronor samt *att* anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel och täckas till ett belopp av 25.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter och till återstående del av i styrelsens skrivelse angivna restkostnadsbidrag från fastighetsägarna.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 149 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 205. **Tecknande av borgen å byggnadskreditiv betr. nybyggen inom kv. Aspvreten.**

Uti skrivelse den 12 juni 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för *dels* första etappen av Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 11 nybygge inom kvarteret Aspvreten intill ett belopp motsvarande 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända kostnaden för tomt och ledningsanslutningar samt för byggnads uppförande, dock högst 1.668.000 kronor, *dels ock* andra etappen av samma företag intill ett belopp av 85 % av den av byrån godkända byggnadskostnaden för denna etapp av företaget, dock högst 1.970.000 kronor, allt mot säkerhet av inteckningar i vederbörande fastigheter inom kvarteret från botten och uppåt inom förut angivna belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för varje etapp av företaget skulle gälla under högst ett år, räknat från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk samt att föreningen anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden samt *att* ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd att ikläda staden ytterligare borgen för byggnadskreditiv i den omfattning, som på grund av ovan angivna beslut eventuellt kunde visa sig erforderligt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 150 ser. A.) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 206. **Fråga om tillbyggnad till tekniska skolan för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans lokalbehov.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 maj 1947 beslutat att till drätselkammaren för yttrande remittera av kommittén för utredning av frågan om yrkesskolornas, elektrotekniska fackskolans och högre folkskolans lokalbehov den 17 maj 1947 avgivet betänkande, varigenom kommittén föreslagit stadsfullmäktige besluta, *att* för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans lokalbehov låta utföra det i ärendet föreliggande förslaget i huvudsaklig överensstämmelse med ritningarna, *att* för ändamålet anvisa ett anslag å 2.700.000 kronor samt *att* uppdraga åt kommittén att i egenskap av byggnadskommitté infordra och antaga entreprenadanbud samt vidtaga övriga för arbetenas påbörjande erforderliga åtgärder ävensom att under byggnadstiden företräda staden, hade drätselkammaren genom utlåtande den 12 juni 1947 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla kommitterades förslag i ärendet, *att* anslaget å 2.700.000 kronor skulle täckas till ett belopp av 675.000 kronor av särskilda fonden för kommunala byggnader samt till återstående belopp av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd till upptagande av lån å 2.025.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 151 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Engdahl med instämmande av herr Viktor Persson yrkade att ärendet skulle återremitteras till kommittén och drätselkammaren för förnyad utredning medan herr Eklund med instämmande av herr Carlfors yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan proposition härefter ställts mellan å ena sidan herrar Engdahls och Perssons yrkande om ärendets återremitterande och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag upptoges till avgörande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att denna dag företaga ärendet till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 207. **Länsstyrelsens förslag till ny indelning av Västmanlands län län i borgerliga kommuner.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 maj 1947 beslutat till drätselkammaren för förnyat övervägande remittera fråga angående yttrande över länsstyrelsens förslag till ny indelning av Västmanlands län i borgerliga kommuner från och med den 1 januari 1950, så hade nu drätselkammaren uti ett den 12 juni 1947 avgivet utlåtande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att i samråd med Västerås Barkarö kommun låta verkställa särskild utredning till utrönande av förutsättningarna och villkoren för Västerås Barkarö kommuns införlivande med Västerås stad, samt *att* förklara sig dels icke hava något att erinra emot länsstyrelsens föreliggande förslag i vad detsamma avsåge Skerike kommuns införlivande med staden, dels vara förhindrad att för närvarande, innan resultatet av nyssnämnda utredning förelåge, taga definitiv ställning till förslaget i övrigt, såvitt detsamma berörde Västerås stad.

Emot nyssnämnda förslag hade reservationer anförts av drätselkammarens ordförande, byggmästaren Fritz Eklund, och ledamoten av kammaren, kamreraren Carl T. Ericson, vilka anfört följande:

”Lika med drätselkammarens majoritet vilja vi tillstyrka länsstyrelsens förslag angående Skerike kommuns inkorporering med staden.

I fråga om Västerås Barkarö kommun kunna vi icke finna att bärande skäl förebragts för en utredning av det slag, kammaren i sin skrivelse avser. En dylik utredning torde icke enligt vårt förmenande föranleda ett bedömande av frågan efter andra grunder än dem drätselkammaren låtit sig vägledas av vid tidigare yttrande i samma fråga.

Vi vilja härjämte påpeka att i länsstyrelsens förslag upptagits ett alternativ enligt vilket en sammanslagning av Rytterns, Dingtuna och Västerås Barkarö kommuner vore tänkbar. Länsstyrelsen har framhållit, att de geografiska förutsättningarna härför vore för handen och att en sådan kommun beträffande såväl befolkning som skatteunderlag bleve starkare än huvudförslagets, enligt vilket en sammanslagning tänkts skola ske mellan Dingtuna, Lillhärad och Västerås Barkarö. För den händelse till Rytterne och Dingtuna även lades Västerås Barkarö, skulle erhållas en kommun, vars folkmängdsunderlag skulle kunna medgiva den åderlåtning, ett eventuellt senare avskiljande av Västerås Barkarö kommun komme att medföra. Man skulle härigenom således vinna den fördelen, att frågan om Västerås Barkarö kommuns inkorporering med staden skulle kunna hållas öppen och en inkorporering eventuellt kunna ske

i ett senare skede, om och när behovet härav och förutsättningarna därför klart kunna bedömas föreligga.

Under åberopande av vad sålunda anförts få vi sålunda uttala såsom vår åsikt, att drätselkammaren beträffande Västerås Barkarö kommun bort föreslå stadsfullmäktige att tillstyrka länsstyrelsens alternativa förslag angående sammanslagning av Ryttern, Dingtuna och Västerås Barkarö till en kommun."

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 152 ser. A.) uppstod överläggning varunder yrkades, av herr Jonsson med instämmande av herrar Hult, Alwestrand, Wässman, Olsson, Sjöblom, Pers, Nyman, Lundberg och Lindqvist bifall till drätselkammarens förslag, av herr Turén med instämmande av herr Eklund återremiss till drätselkammaren av frågan om utredning beträffande inkorporering av Västerås Barkarö kommun, samt bifall till reservanternas förslag i övrigt, av herr Matell att, därest stadsfullmäktige icke ville bifalla herr Turéns yrkande om återremiss, efter ordet "införlivande" i första att-satsen i drätselkammarens förslag skulle infogas orden "i dess helhet eller delvis" samt av herr Hult avslag å herr Matells nyssnämnda yrkande.

Sedan till en början proposition ställts mellan å ena sidan yrkandet, att ärendet omedelbart skulle avgöras och å andra sidan herr Turéns återremissyrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att denna dag företaga ärendet till avgörande i dess helhet.

Härefter ställdes proposition mellan å ena sidan drätselkammarens förslag och å andra sidan reservanternas inom drätselkammaren hemställan, därvid stadsfullmäktige beslöto efter begärd och anställd votering mellan nu nämnda yrkanden med 40 röster mot 11, avgivna för bifall till reservanternas förslag, bifalla drätselkammarens förslag.

Slutligen ställdes proposition mellan å ena sidan herr Matells yrkande om ovannämnda tillägg till första att-satsen i drätselkammarens förslag och å andra sidan herr Hults yrkande om avslag därå, därvid stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla herr Hults förslag.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat helt bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 208. **Ansökan av Ebba Gurli Elvira Möller om övertagande av tillstånd till utskänkande av pilsnerdricka.**

Genom resolution den 3 maj 1947 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående en av fru Ebba Gurli Elvira Möller, Engelbrektsgatan 5, Västerås, till länsstyrelsen in-

given ansökan om tillstånd till övertagande av ett för tidigare innehavare av Pensionat Hemgården, Källgatan 29, beviljat tillstånd att i pensionatet utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren hade genom yttrande samma dag för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hade föreslagit stadsfullmäktige hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning för en tid av tre år intill den 30 september 1950.

Genom utlåtande den 11 juni 1947 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka att Ebba Gurli Elvira Möller meddelades tillstånd att till den 1 oktober 1950 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster uti Pensionat Hemgården, Källgatan 29, här i staden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 153 ser. A.) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 209. **Ändring av 2 § i reglementet för Västerås stads idrottsstyrelse samt utseende av ytterligare ledamöter och suppleanter.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 maj 1947 bland annat beslutat att till beredningsutskottet remittera fråga angående eventuell utökning av antalet ledamöter och suppleanter i idrottsstyrelsen hade nu utskottet genom utlåtande den 11 juni 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* § 2 i reglementet för Västerås stads idrottsstyrelse skulle erhålla följande ändrade lydelse:

"§ 2.

Styrelsen består av elva ledamöter jämte sju suppleanter, vilka av stadsfullmäktige väljas för en tid av två år. Fyra ledamöter och två suppleanter skola utses inom ett av de i staden verkande etc. — — — bundna av förslaget"; samt *att* till ledamöter i styrelsen för tiden intill 1947 års utgång utse dels nuvarande suppleanten journalisten Stig Löfstrand, dels gjuteriarbetaren Bertil Linderborg, Funkisgatan 2, här i staden, samt till suppleanter för dem för samma tid respektive ombudsmannen Erik Berglind och verkstadsarbetaren Rune Linderborg, den sistnämnde med adress Funkisgatan 2 ävensom till ny suppleant efter herr Löfstrand ingenjören Ragnar Magnusson, Rudbecksgatan 4 A, Västerås.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 154 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 210. **Ang. grunderna för erkännande av bostadsbyggnadsföretag såsom allmännyttiga företag enl. K. K. nr 551/1946 m. m.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 24 april 1947 beslutat uppdraga åt en kommitté att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning beträffande frågan om bostadsförsörjningen inom staden jämte därmed sammanhängande ekonomiska och sociala spörsmål för åstadkommande av allmänna riktlinjer för stadens kommande bostadspolitik, så hade nu kommittén, vilken antagit namnet bostadsutredningskommittén, genom ett den 16 juni 1947 avgivet betänkande föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* till prövning i varje särskilt fall upptaga fråga huruvida företag skulle erkännas såsom allmännyttigt bostadsföretag i den mening som angåves i K. K. nr 551/1946, *att* Byggnads AB Mimer erhölle bemyndigande att fortsätta sin verksamhet i enlighet med de riktlinjer som angåves i den nya författningen (K. K. 551/1946) och att samtidigt företaget förklarades kunna hänföras till i skrivelsen omförmälda alternativ 1, *att* sedan nu aktuella företag inkommit med framställningar, stadgar, uppgifter om ekonomiska och tekniska resurser etc. upptaga frågan om företagens godkännande såsom allmännyttiga bostadsföretag till avgörande, *att* för de företag, som sålunda godkändes som allmännyttiga bostadsföretag, föreskriva en kommunal representation av två ledamöter, varav en vore någon stadens tjänsteman, *att* uppdraga åt drätselkammaren att utfärda de föreskrifter som ansåges böra gälla för ifrågavarande företag med särskilt beaktande av de synpunkter kommittén i skrivelsen framfört samt *att* slutligen uppdraga åt drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med förslag beträffande föreslagen utökning av fastighetskontorets personal.

Emot kommitterades förslag hade reservation anförts av fru Karin Kjelldahl och herr Karl Pettersson, vilka anfört följande:

”I bostadsutredningskommitténs förslag till stadsfullmäktige om allmännyttiga bostadsföretag få vi härmed anmäla en avvikande mening.

Att under nu rådande höga byggnadskostnader överföra produktionens risker på kommunen, vilket förslaget innebär, anser vi ej situationen kräver. Och med hänsyn till byggnadslånebyråns uppfattning, vilken vi dela, att produktionskostnaderna nu befinner sig i ett toppläge, anser vi att risken blir allt för stor för kommunen att ikläda sig ansvaret för ytterligare ”allmännyttiga bostadsföretag” mot bakgrunden av den ganska ringa vinst i hyreskostnaden som detta skulle medföra.

För övrigt torde väl förhållandena vara sådana att stadens eget företag

— Mimerbolaget, industriintressena, bostadskooperativa och enskilda företag väl fyller den byggnadskvot som staden kan påräkna.

Med hänsyn till den ökade sparsamhet, som statsmakten just nu finner så önskvärd, anser vi det också välbetänkt att fasthålla vid kravet på en egen insats från hyresgästen, då denna insats icke är större än vad f. n. praktiseras av H. S. B. och Riksbyggena.

Därför anser vi att staden *för närvarande* ej bör ikläda sig risker utöver vad som innefattas i byggnadsbolaget Mimers verksamhet."

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 20 ser. B) beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till drätselkammaren för yttrande.

§ 211. **Kungl. Maj:ts brev ang. fastställelse av stadsplan för Malmaberg.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 16 maj 1947 angående fastställelse med visst undantag av ett av stadsfullmäktige den 30 januari 1947 antaget förslag till stadsplan för staden beträffande Malmaberg.

§ 212. **Länsstyrelsens resolution med fastställelse å stfms beslut ang. rörligt tillägg till stadens befattningshavare under år 1947 (betr. polispersonalen).**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 31 maj 1947 avseende fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 30 januari 1947 angående bestämmelser om rörligt tilllägg till stadens befattningshavare under år 1947, i vad beslutet avsåge polispersonalen i staden.

§ 213. **Kungl. Maj:ts fastställelse av stfms beslut den 30/1 1947 om ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 16 maj 1947, varav inhämtades, att Kungl. Maj:t funnit gott *dels* medgiva att vid rådhusrätten i Västerås finge från och med den 1 juli till och med den 31 december 1947 vara anställd en assessor såsom extra befattningshavare med av stadsfullmäktige beslutade löneförmåner, *dels ock* förordna om viss ändrad lydelse i den för rådhusrätten och magistraten den 31 mars 1939 fastställda arbetsordningen och lönestaten.

§ 214. **Ang. avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.**

I skrivelse den 8 juni 1947 hade stadsfullmäktigeledamoten verkmästaren Gust. Karlsson på grund av avflyttning från staden anhållit om entledigande från ledamotskapet av stadsfullmäktige samt övriga av honom innehavda kommunala förtroendeuppdrag.

Stadsfullmäktige beslöto hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Karlssons ställe. Vidare beslöto stadsfullmäktige anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av herr Karlssons avsägelse från övriga kommunala uppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

§ 215. **Yttrande över besvär i stadsplaneärende (Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar).**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 24 april 1947 beslutat tillstyrka bifall till de besvär ägarna av stadsägorna n:ris 1751 och 1752 hos länsstyrelsen i länet anfört över stadsfullmäktiges den 31 oktober 1946 fattade beslut att antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 6 maj 1946 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar ävensom att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörlig myndighet för fastställelse, hade länsstyrelsen med skrivelse den 19 juni 1947 återremitterat ärendet till stadsfullmäktige för förnyad behandling, enär det av stadsfullmäktiges beslut den 24 april 1947 icke framginge, huruvida stadsfullmäktiges avsikt varit att förkasta det ändrade stadsplaneförslaget i dess helhet eller allenast i den del, som avsåge ovannämnda stadsägor.

Stadsfullmäktige beslöto att remittera ärendet till byggnadsnämnden för förberedande yttrande.

§ 216. **Kungl. Maj:ts beslut ang. ändrade bestämmelser för "Magistratens och rådhusrättens i Västerås Ämbets- och tjänstemäns reservfond".**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Socialdepartementets skrivelse den 13 juni 1947 till länsstyrelsen i Västmanlands län, varav inhämtades, att Kungl. Maj:t förklarat att utan hinder av nu gällande bestämmelser de medel, som ingingo i "Magistratens och rådhus-

rättens i Västerås Ämbets- och tjänstemän reservfond", finge sammanslås med Västerås stads pensioneringsfond och jämte medlen i sistnämnda fond disponeras för framtida utjämning av stadens merkostnader i anledning av beslutad anslutning till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa.

§ 217. **Antagande av stadsarkitekt och stadsplanearkitekt i Västerås.**

Anmäldes och lades till handlingarna en av byggnadsnämnden den 25 juni 1947 dagtecknad skrivelse, varav inhämtades att byggnadsnämnden till innehavare av befattningarna såsom stadsarkitekt och stadsplanearkitekt hos nämnden utsett respektive stadsarkitekten Per Bohlin, Lidköping, och byråarkitekten Bertil Tideström, Stockholm.

§ 218. **Motion ang. kommunalisering av stuverirörelsen.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 25 juni 1947 hade stadsfullmäktigeledamöterna herrar Herman Thorén och Åke Johansson föreslagit tillsättandet av en kommitté med uppdrag att utreda fråga angående kommunalisering av stuveriarbetet i stadens hamnar.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till beredningsutskottet och hamnstyrelsen för yttrande.

In fidem:

ANDERS AHLSTRÖM.

Justerat den 3 juli 1947.

ALBERT LUNDKVIST.

C. A. Kindbladh. *Hugo Ericsson.*

Offentligen uppläst den 3 juli 1947; betygar

Ex officio:

Anders Ahlström.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 augusti 1947

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Turén, fru Kjelldahl, herrar Hellman, Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist, Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors, Ivan Hellström, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson, Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Carl Hellström, Nyström, fru Hall och herr Jacobsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander.

§ 219. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs transumt av magistratens protokoll för den 21 juli 1947 utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter verkmästaren Gust. Karlsson för tiden till den 1 januari 1951 förklarats vald studieledaren Gustaf Sund.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 220. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Linderborg och Eric R. Carlsson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 2 september 1947 klockan 13.30.

§ 221. **Tekniska verkens årsberättelse för 1946.**

Anmäldes och lades till handlingarna styrelsens för tekniska verken årsberättelse för år 1946. (S. H. nr 18 ser. B).

§ 222. **Fråga om anslag för bedrivande av ungdomsgårdsverksamhet i Stadsparken under sommaren 1947.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 juni 1947 hade ungdomsvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag med 3.000 kronor för bedrivande av ungdomsgårdsverksamhet i Stadsparken under sommaren 1947.

Genom utlåtande den 10 juli 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bedrivande av ungdomsverksamhet i Stadspaviljongen under innevarande sommar anvisa ungdomsvårdsstyrelsen ett tilläggsanslag å 3.000 kronor samt *att* ifrågavarande anslag finge utgå av det till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 155 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 223. **Fastställande av skogsaccis för 1947.**

Genom skrivelse den 7 augusti 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fastställa skattesatsen för 1947 års skogsaccis till kronor 1:75 per 100 kronors rotvärde.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 156 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 224. **Borgen å byggnadskreditiv för HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdars nybygge å tomten Skjutbanan nr 1.**

Uti skrivelse den 7 augusti 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdars nybygge å tomten nr 1 inom kvarteret Skjutbanan intill ett belopp motsvarande 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända kostnaden, dock högst 839.800 kronor, mot säkerhet av inteckningar i fastigheten från botten och uppåt inom förut angivet belopp under villkor att stadens borgensåtagande finge gälla under högst ett år, räknat från den tid kreditivmedel

börjat tagas i anspråk samt att stiftelsen anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 157 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 225. **Fråga om förlängning av borgenstid å byggnadskreditiv för Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 10.**

Uti skrivelse den 7 augusti 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att utsträcka det borgensansvar, staden jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1946 iklätt sig för Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 10 i fråga om föreningens nybygge i kvarteret Måltavlan att gälla intill utgången av år 1947.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 158 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 226. **Fråga om stadens garanti för pensionering av vissa befattningshavare hos Västerås Omnibus AB.**

Uti skrivelse till drätselkammaren den 3 juli 1947 hade Västerås Omnibusaktiebolag på anförda skäl hemställt, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige ville begära bemyndigande att teckna stadens garanti för de förpliktelser Västerås Omnibusaktiebolag åtagit sig gentemot sådana bolagets befattningshavare, vilka icke pensionerades genom Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa.

Med överlämnande av skrivelsen hade drätselkammaren genom utlåtande den 7 augusti 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* åtaga staden garanti för de förpliktelser, Västerås Omnibusaktiebolag åtagit sig gentemot sådana bolagets befattningshavare, vilka icke anslötes till SKP utan skulle pensioneras i bolagets egen regi.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 159 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 227. **Fråga om stadens garanti för teaterbolagets verksamhet.**

I skrivelse den 2 juli 1947 till drätselkammaren hade Västerås Teateraktiebolag på anförda skäl hemställt, att kammaren ville hos stadsfullmäktige utverka beslut att Västerås stad på de i skrivelsen angivna villkor ga-

ranterade bolaget det underskott, som komme att uppstå å bolagets verksamhet i händelse att teaterlokalen efter den 1 maj 1948 icke vidare uthyrdes för biografändamål.

Med överlämnande av skrivelsen hade drätselkammaren genom utlåtande den 7 augusti 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ikläda staden garanti för det underskott å teaterbolagets verksamhet, vilket kunde uppkomma som en följd av att teaterlokalen från och med den 1 maj 1948 icke vidare uthyrdes för biografändamål, under villkor, att bolagets styrelse förpliktade sig att uthyra teaterlokalen utom för teater till sådana sammankomster, vilka lämpligen kunde och borde hållas inom bolagets fastighet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 160 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 228. **Ändring av stadsplanen för Södra Skallberget.**

Genom skrivelse den 19 juni 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 19 maj 1947 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för Södra Skallberget.

Drätselkammaren hade uti ett den 7 augusti 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga förslaget ifråga samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörlig myndighet för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 161 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 229. **Överenskommelse mellan Västerås stad och Västmanlands läns landsting ang. vissa markfrågor samt stadens bidrag till centrallasarettets barnbördsavdelning och till sjukhemmet m. m.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 juli 1947 hade drätselkammaren meddelat, att delegerade från kammaren och Västmanlands läns landstings förvaltningsutskott under förutsättning av stadsfullmäktiges och landstingets godkännande träffat överenskommelse, innebärande *dels* att staden medverkade till bildande av tomt nr 3 i kvarteret Läkaren samt förklarade sig vilja reservera mark norr om nuvarande lasarettstomten för blivande utvidgning av centrallasarettet, *dels* att staden mot tomträtt under 60 års tid uppläte en tomt väster om Gideonsbergs gård för byg-

gande av barnhem utan erläggande av tomträttsavgäld, *dels* att staden berättigades vid den tidpunkt då landstinget icke för något sjukvårdsändamål behövde gamla epidemisjukhuset förvärva detsamma för 450.000 kronor, *dels* att stadens nu utgående bidrag till centrallasarettets barnbördsavdelning upphörde fr. o. m. den 1 januari 1948 *dels ock* att stadens bidrag, 15.000 kronor årligen från Torngrens fond till sjukhemmet minskades fr. o. m. år 1948 till 10.000 kronor årligen och att 5.000 kronor reserverades för konvalescentvård.

Drätselkammaren hade i ovanberörda skrivelse hemställt, att stadsfullmäktige ville till alla delar godkänna den mellan landstingets förvaltningsutskott och drätselkammarens delegerade träffade preliminära överenskommelsen av den 14 juni 1947.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 162 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 230. **Utförande av fristående transformatorstation vid Övre Gideonsberg.**

Genom skrivelse den 4 juli 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att för utförande av en fristående transformatorstation vid Övre Gideonsberg anvisa ett anslag å 27.000 kronor att utgå av lånemedel.

I ett den 7 augusti 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 163 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 231. **Uppförande av byggnad för transformatorstation vid Släggargatan.**

Uti skrivelse den 4 juli 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för uppförande av byggnad för transformatorstation vid Släggargatan anvisa ett anslag å 14.000 kronor att täckas av lånemedel.

Genom utlåtande den 7 augusti 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att*

uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 164 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 232. **Uppförande av pensionärshem inom Södra Skallberget.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 juli 1947 hade styrelsen för Västerås stads pensionärshem hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för uppförande av ett pensionärshem inom Södra Skallberget ställa till pensionärshemsstyrelsens förfogande en lämplig tomt å Södra Skallberget, *att* förklara sig beredda att anslå för ändamålet erforderliga medel samt *att* uppdraga åt styrelsen att i sinom tid inkomma med fullständigt förslag i ärendet ävensom begäran om anslag för pensionärshemmets uppförande.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 10 juli 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* till alla delar bifalla vad styrelsen för Västerås stads pensionärshem föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 165 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 233. **Ansökan om statsbidrag till förbättringsarbete å pensionärshemmet Föreningsgatan 43.**

I skrivelse till drätselkammaren den 8 juli 1947 hade fastighetskontoret hemställt, att drätselkammaren ville ingå till stadsfullmäktige med förslag om att ansöka om statsbidrag till förbättringsarbete å pensionärshemmet Föreningsgatan 43 med 27 % å 25.500 kronor.

Med överlämnande av fastighetskontorets skrivelse hade drätselkammaren genom utlåtande den 10 juli 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att ansöka om statsbidrag till ifrågavarande förbättringsarbeten å pensionärshemmet Föreningsgatan 43.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 166 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 234. **Nedläggande av hög och lågspänningsjordkablar inom området kring Agnegatan och Skogsvägen.**

Genom skrivelse den 4 juli 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för nedläggande av hög- och lågspänningsjordkablar inom området kring Agne-

gatan och Skogsvägen anvisa ett anslag å 26.200 kronor, att täckas med 18.500 kronor av lånemedel samt med återstående 7.700 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Uti ett den 7 augusti 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å 18.500 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 167 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 235. **Nedläggande av lågspänningsjordkablar till kv. Aspvreten.**

Uti skrivelse den 4 juli 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för nedläggning av lågspänningsjordkablar till kvarteret Aspvreten anvisa ett anslag å 14.500 kronor att täckas med 9.000 kronor av lånemedel samt med återstående 5.500 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Genom utlåtande den 7 augusti 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å 9.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 168 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 236. **Inrättande av ordinarie befattning som tekniskt biträde å byggnadskontoret.**

I skrivelse den 28 april 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, att från och med den 1 juli 1947 inrätta en befattning såsom tekniskt biträde å byggnadskontoret å ordinarie stat med placering i 10. lönegraden uti den för stadens befattningshavare gällande löneplanen.

Uti ett den 12 juni 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1948 inrätta en befattning såsom tekniskt biträde å byggnadskontoret å ordinarie stat med placering i 10. lönegraden uti den för stadens befattningshavare

gällande löneplanen samt *att* bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 169 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 237. **Inrättande av befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid fastighetskontoret.**

I skrivelse den 7 juni 1947 till drätselkammaren hade fastighetskontoret på anförda skäl hemställt, att från och med den 1 januari 1948 inrättades en ny ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid fastighetskontoret.

Med överlämnande av fastighetskontorets skrivelse hade drätselkammaren uti ett den 12 juni 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1948 inrätta en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass å fastighetskontoret samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta ifrågavarande befattning.

Genom utlåtande den 30 juni 1947 hade löne- och avtalsnämnden föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad drätselkammaren i ärendet hemställt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 170 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta hemställan.

§ 238. **Inrättande av ytterligare en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid drätselkontoret.**

Uti skrivelse den 5 juni 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta att inrätta ytterligare en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid drätselkontoret samt att bemyndiga drätselkammaren att tillsätta befattningen ifråga med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 30 juni 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 171 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta hemställan.

§ 239. **Förslag till kvartersnamn (Druvan).**

I skrivelse den 28 mars 1947 hade gatunamnsberedningen föreslagit, att stadsfullmäktige ville åsätta det kvarter, vilket vore beläget omedelbart norr om Skallbergsgatan namnet Druvan samt den tvärgata till Vegagatan, som löpte utmed kvarterets norra del, namnet Finn Malmgrens gata.

Genom utlåtande den 13 augusti 1947 hade beredningsutskottet på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* för det kvarter, som vore beläget omedelbart norr om Skallbergsgatan, antaga namnet Druvan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 172 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 240. **Förslag till gatu- och kvartersnamn inom Malmabergsområdet.**

Uti skrivelse den 28 mars 1947 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga vissa i skrivelsen föreslagna namn å gator och kvarter inom Malmabergsområdet.

Genom yttrande den 13 augusti 1947 hade beredningsutskottet på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna de i namnberedningens skrivelse föreslagna gatu- och kvartersnamnen med undantag av den föreslagna namnsättningen å den nuvarande Utmarksgatan, över vilken del av ärendet utskottet, sedan gatunamnsberedningens yttrande avgivits, ville inkomma med särskilt förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 173 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 241. **Magistratens förslag till ny valdistrikts- och valkretsindelning i staden samt till fastställande av antalet stadsfullmäktige för varje valkrets.**

I skrivelse den 18 juli 1947 hade magistraten på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen göra framställning om *dels* indelning i enlighet med i skrivelsen närmare angivet förslag av staden i 17 valdistrikt vid val av stadsfullmäktige och landstingsmannaval samt val till riksdagen, *dels* stadens indelning enligt i skrivelsen angivet förslag i tre valkretsar för val av stadsfullmäktige, vilka indelningsändringar skulle träda i tillämpning beträffande val, som förrättades enligt den under nästpåföljande år upprättade röstlängden, *dels ock* fastställande av

antalet stadsfullmäktige till 20 för västra valkretsen, 22 för mellersta valkretsen och 18 för östra valkretsen.

Genom utlåtande den 13 augusti 1947 hade beredningsutskottet tillstrykt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla magistratens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 174 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Nordin med instämmande av herrar Turén, Matell och Leontein att ärendet skulle återremitteras till magistraten för förnyat övervägande. Herr Einar Jonsson yrkade med instämmande av herr Sjöberg bifall till magistratens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag. Härjämte yttrade sig herr borgmästaren.

Sedan till en början proposition ställts mellan å ena sidan yrkandet att ärendet omedelbart skulle avgöras och å andra sidan herr Nordins återremissyrkande, beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering mellan nu nämnda yrkanden med 34 röster mot 22 att denna dag företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla magistratens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag.

§ 242. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 13 augusti 1947 framfört förslag (S.H. nr 175 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation *att* till verkmästare Gust. Karlssons efterträdare i nedannämnda styrelser och nämnder utse följande personer: såsom ledamot i *folkskolestyrelsen* för tiden intill 1947 års utgång nuvarande suppleanten, kontoristen Inge Jonsson, samt till supplenat efter herr Jonsson för samma tid metallarbetaren Birger Grip, såsom ledamot i *nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen* samt i *nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål* för samma tid tjänstemannen Gösta Sjöberg, såsom ledamot i *nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond* för samma tid fru Hilda Bergsten samt såsom *huvudman i Västerås stads sparbank* för tiden 1945—1949 fru Ebba Berg.

§ 243. **Stadsrevisonens berättelse för 1946.**

Med skrivelse den 12 juni 1947 hade magistraten till stadsfullmäkitge överlämnat revisionsberättelsen för år 1946 i anledning av verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för samma år.

Till stadsfullmäktige hade jämväl inkommit infordrade förklaringar från drätselkammaren, styrelsen för tekniska verken och barnavårdsnämnden.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S.H. nr 176 ser. A) och sedan herrar Engdahl, Sjöberg och Matell yttrat sig beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bevilja drätselkammaren och stadens övriga styrelser ansvarsfrihet för 1946 års förvaltning.

I detta beslut deltogo icke de i 58 § lagen om kommunalstyrelse i stad omförmälda ledamöter.

§ 244. **Förslag till jämkning av stadsplanen för del av kv. Ida.**

I skrivelse den 16 juni 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 14 april 1947 upprättat och den 16 juni samma år ändrat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ida samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa detsamma vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Genom utlåtande den 14 augusti 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens hemställan i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 177 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 245. **Inrättande av en befattning såsom utsättare å ordinarie stat vid byggnadskontoret.**

I skrivelse den 12 juni 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* inrätta en befattning såsom utsättare å ordinarie stat vid byggnadskontoret med placering i 9. lönegraden av den för stadens ordinarie befattningshavare nu gällande löneplanen samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Genom utlåtande den 30 juni 1947 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 178 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 246. **Förvärv av stadsägorna nris 2239 D och 2239 Q.**

Genom skrivelse den 14 augusti 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av två kronor per kvadratmeter förvärva i skrivelsen omförmälda områden om cirka 1.500 kvadratmeter av stadsägorna nris 2239 D och 2239 Q här i staden samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget anslag för diverse marklösen (8 B 817).

Efter föredragning av skrivelsen (S.H. nr 179 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 247. **Anslag till driften av ett daghem å Hammarbyområdet.**

Genom skrivelse den 14 juni 1947 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville under förutsättning, att Asea uppförde ett daghem för barn å Hammarbyområdet samt bekostade inredning och utrustning samt uppvärmning, bevilja ett anslag å 25.400 kronor till driften av daghemmet till och med 1948 års utgång.

Uti ett den 14 augusti 1947 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* under förutsättning att Asea på sätt och plats, som av byggnadsnämnden kunde godkännas, uppförde ett daghem för barn å Hammarbyområdet och bekostade inredning och utrustning av detsamma samt uppvärmning därav, bevilja ett anslag för daghemmets drift intill utgången av år 1948 å 25.400 kronor samt *att* anslaget skulle täckas i barnstugestyrelsens stat för år 1948.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 180 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 248. **Anslag för utläggande av gata inom Södra Skallberget.**

I skrivelse den 14 augusti 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utläggande av gata i väst-östlig riktning inom södra delen av området vid Södra Skallberget anvisa ett anslag å 51.000 kronor att täckas i samband med uppgörande av 1948 års budget.

Efter föredragning av skrivelsen (S.H. nr 181 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 249. **Anslag för uppteckning av ortsnamn i Västerås stad.**

Genom skrivelse den 14 augusti 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för i skrivelsen angivet ändamål ställa till Kungl. Ortsnamnskommissionens förfogande ett ytterligare belopp av 1.000 kronor att bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S.H. nr 182 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstrykan.

§ 250. **Yttrande över betänkande med förslag till lag om regionkommuner m. m.**

Genom resolution den 8 maj 1947 hade länsstyrelsen i Västmanlands län anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över ett av 1944 års kommitté för kommunal samverkan avgivet betänkande med förslag till lag om regionkommuner m. m.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade drätselkammaren i skrivelse den 14 augusti 1947 avgivit infordrat utlåtande samt hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad drätselkammaren i sitt utlåtande anfört.

Beredningsutskottet hade i ett den 16 augusti 1947 avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige måtte bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 183 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Sjölander att den avdelning i drätselkammarens utlåtande, som började med orden: ”Den nu föreliggande utredningen tar i första hand sikte å de problem etc. :=:=: och till och med utlåtandets slut skulle utgå och att stadsfullmäktige i stället skulle godkänna följande yttrande: ”Det kan emellertid såsom en av reservanterna inom utredningskommittén påpekat, likväl ifrågasättas, huruvida förslaget att utse regionsfullmäktige genom direkta val är lyckligt. Att förrätta valet av regionsfullmäktige fristående utan samband med annan valförrättning torde efter vad erfarenheten visat innebära att man drar för stora växlar på valintresset. Det låter sig visserligen tekniskt genomföras att förrätta regionsfullmäktigevalen i samband med andra val på samma sätt som nu sker t. ex. i fråga om landstingsmannaval och kommunalval. Även med ett dylikt arrangemang är det ovisst huruvida det erforderliga intresset inom valmanskåren för denna speciella form av val kan uppdrivas, vartill kommer att själva valförrättningen i hög grad för såväl

valmyndigheten som den väljande försvåras genom en anhopning av allt för många val vid samma förrättning. Emot de indirekta valen har utredningskommittén närmast framfört den synpunkten att lokala motsättningar inom regionskommunen skulle konserveras genom den indirekta valmetoden och svårigheten att samtidigt låta den proportionella valmetoden ge rättvisa åt de olika partierna. Det synes dock inte vara uteslutet att kunna tillgodose proportionalismens krav även vid indirekta val. Därvid kunna lämpligen stads- och kommunalfullmäktige inom respektive kommuner inträda som elektorer och vid valkretsindelningen flera mindre kommuner sammanföras till en valkrets."

Herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag oförändrat varjämte herr Lindqvist yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan drätselkammarens förslag och å andra sidan herr Sjölanders ändringsyrkande, beslöto stadsfullmäktige med 46 röster mot 8, de sistnämnda avgivna för bifall till herr Sjölanders yrkande, att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 251. **Yttrande över bostadssociala utredningens slutbetänkande del II.**

Genom resolution den 16 maj 1947 hade länsstyrelsen i Västmanlands län till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat bostadssociala utredningens slutbetänkande del II i vad avsåge saneringen av stadssamhällenas bebyggelse.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 maj 1947 remitterat ärendet till drätselkammaren för förberedande utlåtande, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 augusti 1947 avgivit infordrat utlåtande samt hemställt, att stadsfullmäktige ville såsom eget yttrande åberopa vad kammaren i utlåtandet anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 184 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 252. **Ang. överlåtelse å Västerås stad av Kungl. Maj:t och Kronan tillkommande rätt till viss av högre allm. läroverkets disponerad mark m.m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Ecklesiastikdepartementets skrivelse den 18 juli 1947 angående överlåtelse å Västerås stad av Kungl. Maj:t och Kronan tillkommande rätt till viss av högre allmänna läroverket i Västerås disponerad mark m.m.

§ 253. **Kungl. Maj:ts fastställelse av ändring av stadsplanen betr. kv. Halfdan och Heimer.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 8 augusti 1947 varav inhämtades, att Kungl. Maj:t med visst undantag fastställt ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 mars 1946 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteren Halfdan och Heimer.

§ 254. **Kungl. Maj:ts tillstånd att teckna borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimer.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 15 augusti 1947, varav inhämtades, att Kungl. Maj:t medgivit Västerås stad rätt att i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 26 september 1946 teckna borgen för byggnadskreditiv åt Byggnads AB Mimer beträffande bebyggelse å stadsägorna 1528 FO och 1528 FP.

§ 255. **Val av nämndemän för staden.**

I skrivelse till stadsfullmäktiges i Västerås ordförande den 21 augusti 1947 hade magistraten författningsenligt underrättat om att stadsfullmäktige hade att jämlikt vissa i skrivelsen åberopade lagrum utse 27 nämndemän för staden.

Stadsfullmäktige beslöto uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av nämndemän.

§ 256. **Motion ang. anordnande av friluftsbad.**

I en den 26 augusti 1947 dagtecknad motion hade ledamoten av stadsfullmäktige Wiktor Persson på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att göra en förutsättningslös utredning om ordnandet av ett friluftsbad i Västerås fortast möjligt.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för utredning och yttrande.

§ 257. **Motion om stipendier åt kommunalanställda för studiearbete.**

I en den 26 augusti 1947 dagtecknad motion hade ledamoten av stadsfullmäktige Hugo Ericsson på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för år 1948 anslå 3.000 kronor till stipendier åt kom-

munalanställda, som bedreve fackstudier eller genomginge yrkeskurser samt *att* stipendium utginge först efter det ansökan styrkts av vederbörande chef eller styrelse för det verk, där den sökande vore anställd.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för utredning och yttrande.

§ 258. **Motion om slopande av övergångsavgifterna å busslinjerna inom staden.**

I en den 28 augusti 1947 dagtecknad motion hade ledamöterna av stadsfullmäktige Stig Ek, Folke Lindqvist och E. B. Linderborg på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hemställa till styrelsen för det kommunala bussbolaget att slopa övergångsavgifterna och tillåta fri övergång på innerstadslinjerna samt *att* införa övergång med zontilllägg mellan innerstadslinjerna och linjerna till Hökåsen och Flyget.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till drätselkammaren för utredning och yttrande.

In fidem:

THJELVAR HEDBERG

Justerat den 2 september 1947.

ALB. LUNDKVIST.

Eric R. Carlsson. *E. B. Linderborg.*

Offentligen uppläst den 2 september 1947, betygar

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 september 1947.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Kihlgren, Lindqvist, Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors, Ivan Hellström, Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson, Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson, dock infann sig herr Kihlgren först vid handläggningen av det under § 267 här nedan antecknade ärendet.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar David Johansson, Åke Johansson, Jacobsson, fröken Carlsson samt herr Linderborg.

Närvarande å magistratens vägnar: T. f. borgmästaren John C. Carlbom.

§ 259. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fru Ingrid Andrén och herr Wässman att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 1 oktober 1947 klockan 13.00.

§ 260. **Förvärv av stadsägan nr 569 A samt del av stadsägan 569.**

I skrivelse den 4 september 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor träffa avtal med Anton Svanberg

om förvärv av dels stadsägan nr 569 A om 151,4 kvadratmeter, dels ock 19,6 respektive 29 kvadratmeter av stadsägan nr 569 samt *att* härav föranledd utgift, 2.185 kronor, skulle täckas till halva beloppet av försäljningsmedelsfonden samt till återstående del av i årets stat upptaget anslag för marklösen till gator å 10.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 185 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 261. **Förvärv av områden av tomten nr 4 i kv. Inge, avsedda att ingå i gatumark.**

Genom skrivelse den 4 september 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med blomsterhandlaren Karl Pettersson träffa avtal, varigenom till staden dels utan ersättning överlätes område om 43,5 kvadratmeter av tomten nr 4 i kv. Inge, dels ock mot en ersättning av 4.775 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt till staden med äganderätt överlätes ett område om 95,5 kvadratmeter av samma tomt ävensom vidtaga i övriga för avtalets fullföljande erforderliga åtgärder samt *att* härav föranledd kostnad skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 186 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 262. **Utförande av fristående tranformatorstation å Viksäng.**

Uti skrivelse den 19 augusti 1947 hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för utförande av en fristående transformatorstation på Viksäng anvisa ett anslag å 27.000 kronor att utgå av lånemedel.

Genom yttrande den 4 september 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 27.000 kronor att utgå av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 187 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 263. **Överlåtelse till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar av tomten nr 1 i kv. Skjutbanan.**

Genom skrivelse den 4 september 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl till styrkt stadsfullmäktige besluta *att* dels kostnadsfritt till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar överlåta del av tomten nr 1 i kvarteret Skjutbanan, motsvarande en bostadsyta av 1.640 kvadratmeter, avsedd att bebyggas med lägenheter för mindre bemedlade, barnrika familjer, vilken tomtdel beräknats till ett värde av 30.340 kronor, dels ock till samma stiftelse för ett pris av kr. 18:50 per kvadratmeter bruttovåningsyta eller sammanlagt 33.000 kronor försälja återstående del av tomten samt *att* värdet av den till stiftelsen sålunda kostnadsfritt upplåtna delen, kronor 30.340, skulle upptagas till täckning av uttaxerade medel i 1948 års stat.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 188 ser. A) och sedan herrar Matell och Alwestrand yttrat sig utan särskilda yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 264. **Tilläggsanslag för vissa underhållsarbeten å Djäkneberget.**

Uti skrivelse den 27 augusti 1947 till drätselkammaren hade parkstyrelsen hemställt, att drätselkammaren ville utverka ett tilläggsanslag å 2.000 kronor för vissa underhållsarbeten å Djäkneberget.

Med överlämnande av parkstyrelsens skrivelse hade drätselkammaren genom utlåtande den 4 september 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av vissa underhållsarbeten å Djäkneberget anvisa ett tilläggsanslag å 2.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 189 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 265. **Anslag för iordningställande av vissa parkanläggningar m. m. å Hagaområdet.**

I skrivelse den 27 augusti 1947 till drätselkammaren hade parkstyrelsen hemställt att kammaren ville anvisa ett anslag å sammanlagt 25.000 kronor för iordningställande av vissa parkanläggningar m. m. å Hagaområdet.

Med överlämnande av parkstyrelsens skrivelse hade drätselkammaren i ett den 4 september 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige

besluta *att* för ordnande av lekplatser och vägar samt trappanläggning vid Furugatan, utförande av vissa avslutande arbeten å parkområden inom Haga samt för utförande av vissa grundarbeten till en plaskdamm å området ställa till parkstyrelsens förfogande ett belopp av 25.000 kronor samt *att* beloppet skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 190 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 266. **Täckning av kostnaderna för provisoriska lönetillägg till vissa stadens befattningshavare under år 1947.**

Genom skrivelse den 4 september 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* resterande del av kostnaderna för de av stadsfullmäktige beslutade provisoriska lönetilläggen till vissa stadens befattningshavare under första halvåret 1947, kronor 17.700, ävensom kostnaderna för samma lönetillägg under andra halvåret 1947 skulle täckas av behållna medel å det i 1945 års stat upptagna extra reservationsanslaget å ursprungligen 275.000 kronor (20 d 792).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 191 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 267. **Anslag för bestridande av kostnaderna för fyra vikarierande poliskonstaplars genomgång av Statens polisskolas lägre kurs under innevarande år.**

I skrivelse till drätselkammaren den 22 augusti 1947 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt, att drätselkammaren ville utverka anslag för bestridande av kostnaderna för fyra vikarierande poliskonstaplars genomgång av Statens polisskolas lägre kurs under innevarande år.

Med överlämnande av polisnämndens skrivelse hade drätselkammaren uti ett den 4 september 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för fyra vikarierande poliskonstaplars genomgång av Statens polisskolas lägre kurs under innevarande år anvisa ett anslag å 4.100 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 192 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 268. **Inrättande av befattning såsom förman å fastighetskontoret.**

I skrivelse till drätselkammaren den 9 juli 1947 hade fastighetskontoret på anförda skäl hemställt, att drätselkammaren ville ingå till stadsfullmäktige med förslag om inrättande från och med den 1 januari 1948 av en tjänst som förman å fastighetskontoret med placering i 9. lönegraden av stadens nu gällande löneplan.

Med överlämnande av skrivelsen hade drätselkammaren genom yttrande den 10 juli 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1948 inrätta en tjänst såsom förman, förslagsvis benämnd fastighetsförman, med placering å fastighetskontoret och uppförd i 9. lönegraden av stadens nu gällande löneplan samt *att* bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 20 augusti 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 193 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta hemställan.

§ 269. **Inrättande av ordinarie befattning såsom vaktmästare vid stadsingenjörs-, stadsarkitekts-, byggnads- och fastighetskontoren.**

Uti skrivelse den 30 juni 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1948 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 7 såsom vaktmästare vid stadsingenjörs-, stadsarkitekts-, byggnads- och fastighetskontoren samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 20 augusti 1947 och kammaren i skrivelse den 4 september 1947, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 194 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 270. **Uppförande av nuvarande extra befattningen såsom utsättare vid stadens tekniska verk å ordinarie stat.**

I skrivelse den 4 juli 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari

1948 uppföra befattningen såsom utsättare vid tekniska verken å ordinarie stat med placering i lönegrad 9.

Uti ett den 20 augusti 1947 avgivet utlåtande hade löne- och avtalsnämnden till alla delar tillstyrkt bifall till framställningen.

Genom yttrande den 4 september 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1948 uppföra den nuvarande extra befattningen såsom utsättare vid tekniska verken å ordinarie stat med placering i lönegrad 9.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 195 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 271. **Omändring av befattning som kontorsbiträde av I. klass vid hamnkontoret till befattning såsom kanslibiträde vid samma kontor.**

Genom skrivelse den 6 juni 1947 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1948 omändra befattningen som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid hamnkontoret till en befattning såsom kanslibiträde.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 20 augusti 1947 och kammaren uti ett den 4 september 1947 avgivet utlåtande, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 196 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstykan.

§ 272. **Förslag till val av nämndemän för tjänstgöring vid rådhusrätten i staden.**

Sedan magistraten i skrivelse till stadsfullmäktiges ordförande den 21 augusti 1947 underrättat om att stadsfullmäktige hade att jämlikt vissa i skrivelsen åberopade lagrum utse 27 nämndemän för staden hade stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 augusti 1947 beslutat uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av nämndemän.

Genom utlåtande den 10 september 1947 hade beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* för en tid av sex år, räknat från den 1 januari 1948, utse följande personer till nämndemän för tjänstgöring i rådhusrätten, nämligen måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, byggmästaren Fritz Eklund, fru Ebba Holmström, kontoristen Inge Jonsson, tjän-

stemannen Gösta Sjöberg, fru Helga Hall, kontoristen Einar Jonsson, verkmästaren David Johansson, ekonomichefen Gösta Lundberg, kyrkoskrivaren John Sjöblom, kopplingsarbetaren Birger Grip, ombudsmannen Erik Berglind, snickaren Hugo Ericsson, fru Hilda Bergsten, folkskolläraren John Jacobsson, förmannen Karl Engdahl, folkskoleinspektören Em. Granér, barnavårdsmannen Elsa Hultgren, fotografen David Eriksson, hemmansägaren Karl Wässman, ingenjören Börje Lundh, f. landskamreraren Axel Rudberg, fabrikören Carl Holmquist, fru Signe Matell, metallarbetaren Axel Hellman, fru Greta Gustafsson och metallarbetaren Harry Söder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 197 ser. A) anmälde herr förste vice ordföranden Leontein att ingenjören Börje Lundh avsagt sig uppdraget och föreslog till nämndeman i herr Lundhs ställe lektorn Ragnar Jirlow.

Stadsfullmäktige beslöto härefter med acklamation att *dels* till nämndeman i stället för herr Lundh utse lektor Ragnar Jirlow, *dels och* i övrigt bifalla beredningsutskottets förslag till val av nämndemän.

§ 273. **Instruktion för roteombud.**

Med skrivelse den 13 augusti 1947 hade länsstyrelsen i Västmanlands län för granskning och beslut av vederbörande myndighet överlämnat förslag till instruktion för roteombud i Västmanlands län.

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet för förberedande utlåtande, hade utskottet i skrivelse den 10 september 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga föreliggande förslag till instruktion för roteombud ävensom uppdraga åt beredningsutskottet att underställa länsstyrelsen förslaget för prövning och fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 198 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 274. **Motion ang. utredning av fråga om kommunalisering av stuveriarbetet i Västerås hamnar.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 juni 1947 beslutat till hamnstyrelsen och beredningsutskottet för yttrande remittera en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Herman Thorén och Åke Johansson

ingiven, den 25 juni 1947 dagtecknad motion angående tillsättande av en kommitté för utredning av frågan om kommunalisering av stuveriarbetet vid Västerås hamnar, hade hamnstyrelsen i skrivelse den 1 augusti 1947 på anförda skäl tillstyrkt bifall till motionärernas förslag.

Genom ett den 10 september 1947 avgivet yttrande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för frågans närmare utredning tillsätta en kommitté bestående av sju personer samt till ledamöter i nämnda kommitté utse hyvlaren K. H. Thorén, stuveriförmannen Carl Hellström, svetsaren Åke Johansson, stuvaren Hilmer Larsson, Annedalsgatan 14, järnhandlaren Henning Larsson, direktören Ragnar Bosten och redaktören Stig Ek med herr Thorén som sammankallande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 199 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 275. **Förslag till nytt reglemente för Västerås stads fattigvård.**

Efter yttrande av herrar Lindqvist och Sjöblom beslöto stadsfullmäktige till beredningsutskottet för utredning remittera ett av fattigvårdsstyrelsen med skrivelse den 25 augusti 1947 överlämnat förslag till nytt reglemente för Västerås stads fattigvård (S. H. nr 24 ser. B).

§ 276. **Inrättande av befattning såsom vaktmästare vid stadens idrottshall.**

I skrivelse den 5 september 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1948 inrätta en befattning som vaktmästare vid stadens idrottshall, *att* befattningen placerades i 7. lönegraden i den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt *att* bemyndiga idrottsstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen i fråga med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 11 september 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 200 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 277. **Inrättande av nya ordinarie befattningar såsom kartriterska samt kvinnliga kontorsbiträden av I. och II. klass vid stadsarkitektkontoret.**

Genom skrivelse den 18 augusti 1947 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1948 å stadsarkitektkontoret inrätta *dels* en ytterligare ordinarie befattning såsom kartriterska med placering i lönegrad 5, *dels ock* två ordinarie kvinnliga kontorsbiträdesbefattningar, en av I. klass och en av II. klass, samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden att tillsätta befattningarna med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 5 september 1947 och kammaren i skrivelse den 11 september 1947, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 201 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 278. **Inrättande av vissa nya ordinarie befattningar vid stadens barnstugor.**

I skrivelse den 25 juni 1947 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville inrätta vissa i skrivelsen närmare angivna befattningar å ordinarie stat, m. m.

Genom utlåtande den 5 september 1947 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1948 vid Västerås stads barnstugor inrättades följande ordinarie befattningar, nämligen för barnstugeverksamheten en såsom inspektris och en såsom barnträdgårdslärarinna samt för daghemsverksamheten en såsom föreståndarinna, en såsom barnträdgårdslärarinna samt en såsom barnsköterska med de löneplaceringar, stadsfullmäktige framdeles kunde komma att besluta, *att* bemyndiga styrelsen för stadens barnstugor att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna med ordinarie innehavare samt *att* avslå styrelsens framställning om inrättande av befattning såsom kokerska vid daghemmet samt uppflyttning av befattningen som barnträdgårdslärarinna i högre lönegrad.

Uti ett den 11 september 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren med erinran om att den nuvarande befattningen såsom föreståndarinna

vid barnstugorna skulle avföras ur lönestaten, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 202 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Matell med instämmande av herr Eklund ärendets återremitterande till drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden, varemot herr Engdahl med instämmande av herr Sjöberg yrkade, att ärendet denna dag måtte företagas till avgörande samt att drätselkammarens och löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet måtte av stadsfullmäktige bifallas.

Vid härefter företagen votering mellan å ena sidan yrkandet att ärendet skulle denna dag företagas till avgörande, och å andra sidan återremissyrkandet, beslöto stadsfullmäktige med 37 röster mot 18, de sistnämnda avgivna för bifall till återremissyrkandet, att omedelbart företaga ärendet till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 279. **Inrättande av ytterligare en befattning som skolsköterska vid folkskolan.**

I skrivelse den 12 maj 1947 hade folkskolestyrelsen hemställt, att en befattning som icke ordinarie skolsköterska inrättades för tiden 1 september till den 31 december 1947 samt att anslag för avlöningen till skolsköterskan under sagda tid beviljades med ett belopp av kr. 1.998:08.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 5 september 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 september 1947 inrätta en befattning såsom extra skolsköterska vid stadens folkskolor, *att* från och med den 1 januari 1948 överföra befattningen å ordinarie stat med den löneplacering, varom stadsfullmäktige komme att fatta beslut, sedan nu pågående allmänna löneförhandlingar slutförts, samt *att* bemyndiga folkskolestyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta nyssnämnda befattning med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 11 september 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet, *att* för avlönande av en extra skolsköterska för tiden 1 september—31 december 1947 anvisa ett förslagsanslag å 1.900 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 203 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 280. **Inrättande av ytterligare en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid magistraten och rådhusrätten.**

Uti skrivelse den 5 september 1947 hade magistraten på anförda skäl hemställt, att från och med den 1 januari 1948 tills vidare en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass hos magistraten och rådhusrätten måtte inrättas.

Genom utlåtande den 5 september 1947 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till magistratens framställning.

I skrivelse den 11 september 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* från och med den 1 januari 1948 inrätta ytterligare en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid magistraten och rådhusrätten samt *att* bemyndiga magistraten att med ordinarie innehavare besätta befattningen i fråga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 204 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 281. **Återbesättande av befattning såsom brandmästare vid stadens brandkår m. m.**

I skrivelse den 2 juli 1947 hade brandstyrelsen hemställt om tillstånd att få återbesätta ledigbliven befattning såsom brandmästare vid stadens brandkår ävensom de befattningar i övrigt, vilka, därest till brandmästare utsåges befattningshavare vid stadens brandkår, kunde bliva lediga.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 5 september 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bifalla brandstyrelsens framställning allenast i vad densamma avsåge återbesättande av befattningen såsom brandmästare.

Uti ett den 11 september 1947 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 205 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 282. **Återbesättande av befattning som mätarejusterareförman vid gas- och vattenverken.**

I skrivelse den 19 augusti 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta befattning såsom mätarejusterareförman vid gas- och vattenverken.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 5 september 1947 och kammaren genom utlåtande den 11 september 1947, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* bifalla styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 206 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 283. **Förlängning av nybyggnadsförbud å Kyrkbacken.**

Uti skrivelse den 1 september 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga nämnden att hos länsstyrelsen göra framställning att förnyat förbud med giltighet till den 1 oktober 1948 måtte utfärdas mot att verkställa nybyggnad utan länsstyrelsens tillstånd inom det område av staden, som benämndes Kyrkbacken.

Genom utlåtande den 11 september 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 207 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 284. **Ändrat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kv. Kol.**

Uti skrivelse den 3 september 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 13 januari 1947 upprättat och den 17 februari samma år ändrat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kol samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörlig myndighet för fastställelse.

Genom utlåtande den 11 september 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 208 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 285. **Förslag till jämkning av stadsplanen för Lilla Johanneslund.**

Uti skrivelse den 1 september 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 14 april 1947 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för Lilla Johanneslund med omgivningar samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörlig myndighet för fastställelse.

Genom utlåtande den 11 september 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 209 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 286. **Uppförande av pensionärshem å Södra Skallberget.**

I skrivelse den 10 september 1947 hade styrelsen för stadens pensionärshem på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* under förutsättning att statsbidrag erhölles för uppförande av pensionärshem å Södra Skallberget i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar anslå ett belopp av 415.000 kronor att utgå med 305.000 kronor av lånemedel och med återstående belopp av inflytande statsbidrag, *att* uppdraga åt pensionärshemsstyrelsen att ingiva ansökan om statsbidrag samt föranstalta om slutgiltiga ritningars utarbetande och byggnadens uppförande samt *att* bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd att upptaga amorteringslån å 305.000 kronor.

Uti ett den 11 september 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla pensionärshemsstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 210 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 287. **Iordningställande av västra delen av Spantgatan samt Svarvargatan, Målargatan och Ängsgatan.**

I skrivelse den 4 september 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa *dels* ett anslag å 10.000 kronor för iordningställande av västra delen av Spantgatan, *dels* ett anslag å 53.000 kronor för iordningställande av Svarvargatan och Målargatan, *dels*

ock ett anslag å 28.000 kronor för en första utbyggnad av Ängsgatan å Ängsgärdet samt *att* förstnämnda anslag å 10.000 kronor skulle täckas av försäljningsmedelsfonden och de övriga två anslagen av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggningar av gator.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 211 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammaren tillstyrkan.

§ 288. **Ang. expropriation av gatumark från stadsägan nr 572 B.**

Genom skrivelse den 11 september 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att genom expropriation förvärva för gata erforderlig del av stadsägan nr 572 B här i staden ävensom att vidtaga alla i samband med expropriationens genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 212 ser. A) och sedan herr Sjöberg yrkat bifall till drätselkammarens förslag samt herr Lindqvist yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 289. **Anstånd med återbesättande av ledigblivna exekutorsbefattningar.**

I skrivelse den 19 juli 1947 hade magistraten på anförda skäl hemställt om anstånd med återbesättande av två lediga exekutorsbefattningar, därvid magistraten uttalat, att den ena av nämnda befattningar borde redan nu återbesättas med ordinarie innehavare.

Uti ett den 5 september 1947 avgivet utlåtande hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga magistraten att från och med den 1 januari 1948 i vederbörlig ordning återbesätta den ena exekutorsbefattningen med ordinarie innehavare samt att medgiva anstånd med återbesättande av den andra befattningen till den 1 januari 1951.

Genom yttrande den 11 september 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* medgiva anstånd med återbesättande av ifrågavarande tvenne exekutorsbefattningar till den 1 januari 1951.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 213 ser. A) och sedan herr t. f. borgmästaren Carlbom uttalat sig för bifall till magistratens förslag samt herr Eklund yrkat bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 290. Förslag ang. drivande av barnkoloniverksamhet jämväl under annan tid än under sommarmånaderna.

I skrivelse den 8 september 1947 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att utöver koloniverksamheten å sommaren under tiden 1 september—1 juni få bereda en mindre grupp barn tillfälle till vistelse å Uddens barnkoloni samt att fullmäktige ville bevilja i 1948 års statförslag begärt anslag för Uddens barnkoloni.

Uti ett den 11 september 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* medgiva, att Uddens kolonihem under tiden 1 september—1 juni finge tagas i bruk för det ändamål, barnstugestyrelsen föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 214 ser. A) och sedan herr Matell yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 291. Anslag för kostnader i samband med utbetalning av de allmänna barnbidragen ävensom fråga ang. inordnande av familjebidragsnämndens verksamhet under barnavårdsnämnden.

Genom skrivelse den 3 september 1947 hade barnavårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville ställa till barnavårdsnämndens förfogande ett förslagsanslag å 29.000 kronor för bestridande av kostnader i samband med organiserandet av verksamheten med utbetalning av de allmänna barnbidragen.

Uti ett den 11 september 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett förslagsanslag å 29.000 kronor, *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt *att* uppdraga åt beredningsutskottet att närmare utreda frågan angående överförande av familjebidragsnämndens arbetsuppgifter å barnavårdsnämnden ävensom till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Efter föredragning av handlingarna (S .H. nr 215 ser. A) och sedan herr Hellblom yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 292. **Anskaffande av ett dieselmaskineri med byggnad för elverket.**

Genom skrivelse den 4 juli 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anskaffande av ett dieselmaskineri med byggnad för elverket anvisa ett anslag å 600.000 kronor av lånemedel.

Uti ett den 11 september 1947 avgivet utlåtande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avslå styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 216 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag samt herr andre vice ordföranden och herr Matell yttrade sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 293. **Ansökan av Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd genom Åke Sörman om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 8 augusti 1947 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående en av Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd genom Åke Sörman till länsstyrelsen ingiven framställning om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1947, få utskänka pilsnerdricka klass II åt spisande gäster i den under byggnad varande restaurangen å stadsägan nr 882 vid Köpingsvägen.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för yttranden, hade nämnden genom utlåtande den 21 augusti 1947 tillstyrkt bifall till framställningen. Poliskammaren hade likaledes genom yttrande den 8 augusti 1947 tillstyrkt bifall till ansökningen.

Uti ett den 10 september 1947 avgivet utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning ävensom därvid uttala, att några särskilda föreskrifter för utskänkningens bedrivande icke ansåges erforderliga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 217 ser A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 294. **Tillstånd till försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från Västerås Skeppsfournerings affär i Djuphamnen.**

Genom resolution den 11 augusti 1947 hade länsstyrelsen i länet till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående en av Västerås Kaféaktiebolag genom ekonomichefen Gösta Lundberg till länsstyrelsen ingiven framställning om tillstånd att från och med den 1 juli 1947 tillsvidare få bedriva försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från Västerås Skeppsfournerings affär i Djuphamnen, Västerås.

Poliskammaren hade uti ett den 8 augusti 1947 avgivet utlåtande utan villkor tillstyrkt bifall till framställningen.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 29 augusti 1947 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen tillstyrka ifrågavarande framställning med den begränsning, att bolaget beviljades rätt att genom Västerås Skeppsfournering efter beställning av fartygsbefäl enbart å båtar, som anlöpte Västerås hamnar i in- och utrikes sjöfart med undantag av passagerarebåtar i regelbunden mälartrafik, till avhämtning försälja maltdrycker klass II och därmed jämnställda drycker.

Genom yttrande den 10 september 1947 hade beredningsutskottet på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* tillstyrka bifall till Västerås Kaféaktiebolags ifrågavarande framställning, dock utan den av nykterhetsnämnden föreslagna begränsning.

Det antecknades, att beredningsutskottets förslag beslutats med fem röster mot fyra, vilka sistnämnda avgivits för bifall till nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 218 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Hult yrkade bifall till nykterhetsnämndens förslag samt herr vice ordföranden att ärendet skulle återremitteras till beredningsutskottet för förnyat yttrande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter till en början utan omröstning att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan nykterhetsnämndens och å andra sidan beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige med 30 röster mot 24, de sistnämnda avgivna för bifall till beredningsutskottets förslag, att bifalla nykterhetsnämndens förslag i ärendet. En ledamot avstod från att rösta.

§ 295. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 13 augusti 1947 framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot i *Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd* efter verkmästaren Gust. Karlsson, vilken avflyttat från staden, för tiden intill 1947 års utgång utse fru Hilda Bergsten.

§ 296. **Kungl. Maj:ts fastställelse av ändring av stadsplanen för kv. Frej m. fl.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 12 september 1947 varav inhämtades, att Kungl. Maj:t med visst undantag fastställt ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 januari 1947 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande kvarteret Frej m. m.

§ 297. **Länsstyrelsens res. ang. fastställelse av stadsfullmäktiges beslut 26/6 1947 att antaga visst tillägg till tidigare gällande bestämmelser om den ord. polispersonalens avlöningsförmåner.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 5 september 1947 angående fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 26 juni 1947 att antaga visst tillägg till tidigare gällande bestämmelser om den ordinarie polispersonalens avlöningsförmåner.

§ 298. **Motion ang. avskaffande av spritservering vid av staden anordnade officiella fester.**

Uti en till stadsfullmäktige ingiven, den 25 september 1947 dagtecknad motion, hade stadsfullmäktigeledamöterna herrar Gösta Sjöberg, G. Leontein med flera hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* allmänna medel ej finge till någon del användas för bestridande av kostnader för servering av rusdrycker vid officiella festligheter.

Efter anmälan om motionen yrkade herrar Nyström och Sjöberg, att ärendet skulle remitteras till drätselkammaren för yttrande, medan herr Eklund föreslog, att ärendet skulle remitteras till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning remittera ärendet till nykterhetsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden.

§ 299. **Motion ang. ordnande av ett nytt koloniträdgårdsområde i staden.**

Uti en den 22 september 1947 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamoten herr Wiktor Persson föreslagit stadsfullmäktige *att* uppdraga åt drätselkammaren och lantegendomsnämnden att i samråd med styrelsen för Västerås koloniförening verkställa en förutsättningslös utredning om möjligheterna att ordna ett nytt koloniträdgårdsområde i staden.

På yrkande av herr Persson beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till lantegendomsnämnden och drätselkammaren för yttranden.

§ 300. **Motion ang. åtgärder för underlättande av deltagande i 1948 års val.**

Uti en den 24 september 1947 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamöterna herrar Karl Wässman, Einar Jonsson, Birger Grip med flera hemställt om utredning av frågan angående möjligheterna att underlätta avlägset boende kommunmedlemmars möjlighet att deltaga i 1948 års val ävensom att magistraten i egenskap av valnämnd finge uppgöra förslag i anslutning härtill.

På yrkande av herr Einar Jonsson beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till drätselkammaren för yttrande.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 1 oktober 1947.

ALB. LUNDKVIST.

Karl Wässman. *Ingrid Andrén.*

Offentligen uppläst den 1 oktober 1947, betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

VÄSTERÅS 1947
Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 oktober 1947.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, Thorén, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson och Jacobsson, fröken Carlsson, herrar Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson och Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson, dock infunno sig herrar Eric R. Carlsson och Robsahm först vid handläggningen av det under § 308 här nedan antecknade ärendet. Herr Sjölander avlägsnade sig under behandlingen av det under § 308 här nedan antecknade ärendet.

Frånvarande med godkänt förfall: Fru Berg, herrar Nyman, Kihlgren och Karl Pettersson.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren Olov Rylander, vilken dock infann sig först vid handläggningen av det här nedan under § 308 antecknade ärendet.

§ 301. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt fröken Ingeborg Jansson och herr Grip att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 4 november 1947 kl. 13.15.

§ 302. **Ang. utförande av isoleringsarbeten å gasverkets gasklocka och överskridande av anslag i årets stat för underhåll av gasverkets fasta anläggningar.**

I skrivelse den 23 september 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om medgivande att med erforderligt belopp få överskrida det i årets stat upptagna anslaget för underhåll av gasverkets fasta anläggningar (11 A 233 för bestridande av kostnaderna, beräknade till 10.000 kronor, för utförande av vissa isoleringsarbeten å gasverkets gasklocka.

Genom utlåtande den 9 oktober 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens hemställan samt *att* frågan om täckande av det belopp, varmed överskridande av ifrågavarande anslag skett, skulle regleras i samband med bokslutet för 1947.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 220 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 303. **Anslag till fri skolmateriel vid praktiska mellanskolan.**

Uti skrivelse den 25 september 1947 hade styrelsen för praktiska mellanskolan och högre folkskolan här i staden på närmare anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige i samband med 1948 års budget ville besluta att fri skolmateriel i huvudsak från och med höstterminen 1948 finge tillhandahållas lärjungar tillhörande praktiska mellanskolan och den under avveckling varande högre folkskolan.

Genom utlåtande den 9 oktober 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning i ärendet samt *att* för bestridande av härav föranledd utgift anvisa ett anslag å 7.500 kronor av uttaxerade medel i praktiska mellanskolans och högre folkskolans stat för år 1948.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 221 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Nordin med instämmande av herr Nyström yrkade, att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren för förnyat övervägande i större sammanhang, samt herr Hellblom yrkade bifall till drätselkammarens hemställan.

Vid härefter företagen votering mellan å ena sidan herr Nordins återremissyrkande, och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle

avgöras, beslöto stadsfullmäktige med 40 röster mot 12, de sistnämnda avgivna för bifall till herr Nordins yrkande, att omedelbart företaga ärendet till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 304. **Anslag för anslutning av transformatorstation å Viksäng till högspänningsnätet.**

Genom skrivelse den 23 september 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för anslutning av transformatorstationen å Viksäng till högspänningsnät anvisa ett anslag å 6.000 kronor av lånemedel.

Uti ett den 9 oktober 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 222 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 305. **Iordningställande av utrymmen för transformatorstationer inom kv. Laura samt i fastigheten Agnegatan 8.**

I skrivelse den 23 september 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för iordningställande av utrymmen för transformatorstationer inom kvarteret Laura samt i fastigheten Agnegatan 8 anvisa anslag å tillhopa 15.200 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 9 oktober 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa anslag å 15.200 kronor av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för bestridande av utgiften samt vidtaga övriga för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 223 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 306. **Utförande av vatten- och avloppsledningar inom västra delen av Skiljebo-området.**

Genom skrivelse den 23 september 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för utförande av vatten- och avloppsledningar inom västra delen av Skiljeboområdet anvisa ett anslag å 150.000 kronor att täckas med 94.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter, med 21.000 kronor av lånemedel samt med 35.000 kronor ur fonden av reserverade anslutningsavgifter.

Uti ett den 9 oktober 1947 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt kammaren att till Kungl. Maj:t ingå med ansökan om tillstånd till upptagande av lån å 21.000 kronor för bestridande av del av ifrågavarande anslag samt vidtaga övriga för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 224 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 307. **Anslag till arvoden för nämndemän vid tjänstgöring i rådhusrätten i staden.**

Uti skrivelse den 9 september 1947 hade magistraten på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville fastställa ersättning åt nämndemännen i staden samt anvisa ett anslag för nämnda ändamål å 12.000 kronor i magistratens stat för år 1948. I fråga om ersättningens storlek föreslog magistraten att densamma bestämdes till antingen lägst 20 kronor för rättegångsdag, därvid magistraten förutsatte, att ersättningen skulle utgå oavkortad, oavsett sessionens längd, eller ock till lägst 24 kronor för hel rättegångsdag, i vilket fall en lägre ersättning, förslagsvis 12 kronor, borde utgå för en session om högst 3 timmars längd.

Genom utlåtande den 9 oktober 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till nämndeman, som tjänstgjorde vid stadens rådhusrätt, skulle utgå en ersättning av tjugo kronor för rättegångsdag, oavsett sessionens längd, *att* för detta ändamål i magistratens stat för år 1948 anvisa ett förslagsanslag å 12.000 kronor av uttaxerade medel; samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att i mån av behov underställa beslutet vederbörlig myndighet för prövning och fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 225 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 308. **Ang. grunderna för erkännande av bostadsbyggnadsföretag såsom allmännyttiga företag enl. K. K. 551/1946 m. m.**

Vid sammanträde den 26 juni 1947 hade stadsfullmäktige till drätselkammaren för yttrande remitterat ett av stadens bostadsutredningskommitté framlagt betänkande angående grunderna för erkännande av bostadsbyggnadsföretag såsom allmännyttiga företag enligt Kungl. kungörelsen nr 551/1946.

Uti en den 9 oktober 1947 dagtecknad skrivelse hade drätselkammaren på anförda skäl till stadsfullmäktige anmält, att kammaren avsåge att besvara ifrågavarande remiss först sedan klarhet vunnits angående statsmakternas inställning till frågan.

Ledamöterna av drätselkammaren, herrar Carl Hellström och Einar Jonsson, hade reserverat sig mot drätselkammarens sålunda uttalade uppfattning under framhållande, att drätselkammaren bort redan nu förelägga stadsfullmäktige ärendet för sakprövning och därvid tillstyrka bostadsutredningskommitténs förslag i föreliggande skick.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 226 ser. A och nr 20 ser. B) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Jonsson med instämmande av herrar Erik Pettersson, Berglind, Lindkvist, Alwestrand, Hellblom, Sjölander och Viktor Persson att stadsfullmäktige ville lägga drätselkammarens skrivelse till handlingarna med uttalande, att drätselkammaren snarast möjligt borde avgiva yttrande i sak över bostadsutredningskommitténs förslag. Herr Eklund med instämmande av herrar Matell och Olsson yrkade, att stadsfullmäktige ville utan något dylikt uttalande lägga drätselkammarens skrivelse till handlingarna.

Efter begärd votering mellan å ena sidan herr Eklunds yrkande och å andra sidan herr Jonssons yrkande beslöto stadsfullmäktige att med 28 röster mot 24, de sistnämnda avgivna för herr Eklunds yrkande, bifalla herr Jonssons förslag i ärendet. En ledamot avstod från att rösta.

§ 309. **Förslag till uppförande av ny folkskolebyggnad å Gideonsberg.**

Uti en till stadsfullmäktige den 11 oktober 1947 inkommen skrivelse hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att ny folkskolebyggnad uppfördes å Gideonsberg i huvudsaklig överensstämmelse med ett av arkitekt Sven Ahlbom utarbetat förslag, att erforderliga medel ställdes till förfogande enligt uppgjorda kostnadskalkyler samt att folkskolestyrelsen erhölle i uppdrag att genom särskilda byggnadskommitterade infordra anbud å skolanläggningen och låta uppföra densamma.

Genom ett den 16 oktober 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* under förutsättning att statsbidrag därtill beviljades uppföra ny folkskolebyggnad å Gideonsbergsområdet i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag, *att* förklara sig beredda att härför anvisa erforderliga medel, *att* bemyndiga folkskolestyrelsen att genom särskilda byggnadskommitterade låta utarbeta detaljritningar och infordra anbud, underställa förslagen vederbörliga myndigheter samt i övrigt vidtaga de åtgärder, vilka kunde bliva erforderliga för projektets genomförande samt *att* uppdraga *dels* åt folkskolestyrelsen att söka statsbidrag för nybyggnaderna *dels och* åt drätselkammaren att, sedan anslagsbehovet blivit känt, till stadsfullmäktige inkomma med begäran om erforderligt anslag och förslag till anslagets täckning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 227 ser. A) och sedan herrar Matell och Jacobsson yrkat bifall till drätselkammarens förslag samt fru Andrén och herr Leontein yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 310. **Återbesättande av befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å fastighetskontoret.**

I skrivelse den 9 oktober 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid fastighetskontoret.

Genom utlåtande den 20 oktober 1947 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 228 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta hemställan.

§ 311. **Överförande av familjebidragsnämndens nuvarande uppgifter till barnavårdsnämnden.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 september 1947 hade barnavårdsnämnden i samband med att nämnden anhållit om anslag för den nya barnbidragsverksamhetens bedrivande föreslagit, att familjebidragsnämndens nuvarande uppgifter skulle överföras till barnavårdsnämnden.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 september 1947 bl. a. beslutat uppdraga åt beredningsutskottet att närmare utreda sistnämnda fråga och därefter inkomma med förslag i ärendet, hade nu beredningsutskottet i skrivelse den 8 oktober 1947 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* uppdraga åt barnavårdsnämnden att från och med den 1 januari 1948 fungera som familjebidragsnämnd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 229 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 312. **Förmedlande av tilläggslån enl. K. K. den 29 juni 1946 (nr 551).**

I skrivelse den 16 oktober 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* åtaga sig att förmedla tilläggslån i enlighet med bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 29 juni 1946 (nr 551) samt *att* i förhållande till statsverket göra samtliga de åtaganden enligt kungörelsen, vilka kunde erfordras för ändamålet.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 230 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 313. **Tillstånd för Anders Herbert Anderstedt att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 1 september 1947 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående en av restaurantinnehavaren Anders Herbert Anderstedt, Nygatan 11, här i staden, till länsstyrelsen ingiven framställning om tillstånd att få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster å restaurant Lucky, Utanbygatan 11 B.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för yttranden hade nämnden genom utlåtande den 20 september 1947 tillstyrkt bifall till framställningen för tiden från och med den 1 oktober 1947 till och med den 30 september 1948.

Poliskammaren hade i avgivet yttrande tillstyrkt ansökningen.

Genom utlåtande den 8 oktober 1947 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad nykterhetsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 231 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 314. **Tillstånd för Annie Vilhelmina Melchersson att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 7 oktober 1947 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående en av fröken Annie Vilhelmina Melchersson till länsstyrelsen ingiven framställning om tillstånd att under en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1947, få utskänka pilsnerdricka klass II, till spisande gäster, i fastigheten Pilgatan 21, här i staden.

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet och nykterhetsnämnden för yttranden hade utskottet genom utlåtande den 8 oktober 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka att fröken Annie Vilhelmina Melchersson beviljades fortsatt tillstånd för utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster i fastigheten Pilgatan 21, här i staden, under tiden från och med den 1 oktober 1947 till och med den 30 september 1948.

Nykterhetsnämnden hade i ett den 20 oktober 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till beredningsutskottets förslag.

Poliskammaren hade tillstyrkt bifall till ansökningen för en tid av tre år.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 232 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 315. **Budget för 1947.**

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 7 oktober 1947 hade magistraten överlämnat ett av drätselkammaren den 26 september 1947 upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1948, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 8 oktober 1947 och därvid till alla delar tillstyrkt bifall till drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet, vilka funnos intagna under nris 22 och 23 ser. B i stadsfullmäktiges tryckta handlingar, uppstod överläggning, varunder yttrade sig herrar Sjöberg, Matell, Grip, Lundberg, Linderborg, Hellblom, Eklund, Olsson, Berglind, Engdahl, Alwestrand och Pers, utan yrkanden.

Härefter fattade stadsfullmäktige utan omröstning nedan intagna beslut i ärendet.

ALLMÄN FÖRVALTNING.

Beslöto stadsfullmäktige i föreliggande skick godkänna drätselkammarens förslag till stat under titeln Allmän förvaltning.

RÄTTS- OCH ORDNINGSVÄSENDE.

Magistrat och rådhusrätt.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa föreliggande förslag till budget för Magistrat och rådhusrätt med *dels* de ändringar, att den interna posten lokalhyra, höjdes med 1.200 kronor samt att anslag å 12.000 kronor för bestridande av arvoden till nämndemän upptoges i staten, *dels ock* det förbehåll kammaren föreslagit ifråga om anslaget för lön till assessor vid rådhusrätten.

Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

Med bifall till drätselkammarens hemställan beslöto stadsfullmäktige godkänna förslaget till utgifts- och inkomststat för Polis- och åklagarväsen samt fångvård med följande av kammaren föreslagna ändringar nämligen *att* anslagen å respektive 6.200 kronor för drift av ytterligare en radiobil samt 17.000 kronor för inköp av dylik bil borttoges, *att* justering gjordes under lönekontot med 1.700 kronor samt *att* sänkningar vidtoges å anslaget för lyse med 1.200 kronor, anslaget för underhållskostnader och inventarier med 300 kronor och anslaget för underhåll av vapen och andra utrustningspersedlar med 2.000 kronor.

MANTALSSKRIVNINGS- OCH BESKATTNINGSVÄSEN.

Med iakttagande av de av drätselkammaren förordade ändringarna beträffande exekutionsverkets stat, innebärande en mindre justering av anslaget för lokalhyra, en sänkning av anslaget för löner till extra befattningshavare med 3.000 kronor samt av anslaget för dyrtidstillägg med 800 kronor ävensom att beräknat anslag till ytterligare ordinarie befattning som exekutor i stället skulle användas till avlönande av extra exekutor, beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande budgetförslag för Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

BYGGNADS- OCH STADSPLANEVÄSEN.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna byggnadsnämndens förslag till stat för byggnads- och stadsplaneväsen med de ändringar, beträffande *stadsarkitektkontoret, att* anslaget för löner till extra befattningshavare sänktes med 6.000 kronor, *att* anslaget för dyrtidstillägg sänktes med 1.570 kronor och anslaget till rit- och skrivmateriel med 2.000 kronor samt beträffande *stadsingenjörskontoret att* anslag å 2.000 kronor för tomtindelning av främmande mark upptoges under denna titel.

CIVILFÖRSVAR OCH DYLIKT.

I enlighet med drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige antaga föreliggande förslag till stat för civilförsvar och dylikt med följande ändringar ifråga om titeln civilförsvarstjänst nämligen *att* av nämnden begärt anslag till avlöning för ytterligare ett kvinnligt kontorsbiträde å 2.400 kronor borttages och i samband därmed anslaget för dyrtidstillägg minskades med 650 kronor, *att* anslaget för transportkostnader sänktes med 100 kronor samt anslaget för civilförsvarsbyråns oförutsedda utgifter med 800 kronor, *att* ett nytt anslag å 1.000 kronor upptoges för arvode till förrådsförvaltare samt *att* å inkomstsidan beräknat statsbidrag för sistnämnda arvode upptoges med 800 kronor.

BRANDSKYDD.

På förslag av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige godkänna brandstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat med de ändringar *att* anslaget för semestervikarier sänktes med 3.000 kronor, anslaget till beklädnad med 1.100 kronor och anslaget till beklädnad för vikarier med 1.000 kronor ävensom *att* anslaget för beklädnadsersättning till brandkaptenen, 300 kronor, utginge.

FASTIGHETSFÖRVALTNING.

Stadsfullmäktige beslöto med bifall till drätselkammarens förslag fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Fastighetsförvaltning med de av drätselkammaren förordade ändringar beträffande titeln jordbruksegendomar ävensom att den till 300.000 kronor uppgående köpeskillingen för Vallby 1^1 och 1^2 skulle täckas till hälften av lånemedel och till hälften av försäljningsmedelsfonden ävensom uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om upptagande av lån å 150.000 kronor.

GATU- OCH PARKFÖRVALTNING.

Gatuförvaltning.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till stat för Gatuförvaltningen.

Parkförvaltning.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna parkstyrelsens förslag till stat för Parkförvaltningen med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar nämligen *att* sänkningar verkställdes å anslaget för personalens sjukvård med 100 kronor, å anslaget för växthus-, bänk- och plantskolearbeten med 5.000 kronor, å anslaget för underhåll av parkerna vid Mästermans källa m. fl. med 5.000 kronor, å anslaget för Rudbecksparkens med 1.000 kronor och å anslaget för Mariaberget m. fl. med 2.000 kronor, *att* de tidigare i parkförvaltningens stat upptagna anslagen för Björnön, Johannisbergsbadet och Hästholmarna överfördes till konto 13 E 2 Anordningar för friluftsliv, ävensom *att* ett å såväl utgifts- som inkomstsidan upptaget anslag å 20.000 kronor för nyanläggningar vid skolorna i Badelunda slopades och i stället för samma ändamål å folkskolestyrelsens stat upptoges ett med 10.000 kronor nedsatt belopp.

HAMNFÖRVALTNING.

I enlighet med drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige fastställa hamnstyrelsens statförslag med följande ändringar och tillägg nämligen *att* anslaget för löner till personal å ordinarie stat höjdes med 400 kronor, *att* sänkningar vidtoges å följande anslag, nämligen å anslaget till ersättning för sjukvård med 400 kronor, å anslaget för resor och transporter med 1.000 kronor, samt å anslaget för oförutsedda utgifter med samma belopp, att räntor och amorteringar å lån upptoges till c:a 305.000 kronor i stället för enligt styrelsens förslag c:a 271.000 kronor samt slutligen *att* utöver av hamnstyrelsen upptaget anslag å 3.000 kronor för anordnande av småbåtshamn å styrelsens stat ytterligare upptoges 15.000 kronor för ny båthamn mellan kallbadhuset och västra piren.

KOMMUNIKATIONSFÖRETAG.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande statförslag under titeln Kommunikationsföretag.

INDUSTRIELLA VERK.

På förslag av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige godkänna styrelsens för tekniska verken statförslag för Gas- och elverken med förutom en mindre justering av formell natur, den ändring, att posterna för verkens andelar i gemensamma kostnader minskades med ifråga om gasverket 1.300 kronor och ifråga om elverket 3.000 kronor, samt det förbehåll, att anslaget å 900 kronor för bilersättning till gasverksingenjören icke finge tagas i anspråk förrän efter drätselkammarens medgivande.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna hälsovårdsnämndens förslag till stat för Hälso- och sjukvård med av drätselkammaren föreslaget förbehåll ifråga om anslagen till löner åt tjänsteläkarna och till arvoden åt läkarvikarier samt av kammaren föreslagna ändringar, innebärande förutom några smärre justeringar av formell natur, *att* ytterligare anslag för pensioner enligt pensionsstat upptoges med 1.800 kronor och i samband därmed dyrtidstillägget höjdes med 500 kronor, *att* av hälsovårdsnämnden upptaget anslag för årsavgift till centrallasarettets barnbördsavdelning å 3.600 kronor och för bidrag till driftkostnaderna för avdelningen å 7.812 kronor avfördes ur staten och *att* å inkomstsidan upptaget bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden med 650 kronor borttoges.

ALLMÄN HYGIEN.

Vatten- och avloppsverk.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna styrelsens för tekniska verken statförslag för vatten- och avloppsverk med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar innebärande förutom vissa formella justeringar *att* posten andel i gemensamma kostnader minskades med 800 kronor.

Renhållningsverk.

Svingård.

Med iakttagande av de av drätselkammaren tillstyrkta ändringarna i lantegendomsnämndens statförslag under titeln Renhållningsverk, innebärande *att* anslaget för sjukvård minskades med 600 kronor samt *att*

ett nytt anslagsbelopp för post med 500 kronor upptoges, beslöto stadsfullmäktige bifalla föreliggande statförslag under dessa deltitlar.

Varmbadhus.

Stadsfullmäktige beslöto med bifall till drätselkammarens förslag fastställa badhusstyrelsens statförslag för Varmbadhuset med allenast den justeringen, *att* anslagen för löner och dyrtidstillägg till personal å ordinarie stat nedsattes med respektive c:a 800 kronor och c:a 200 kronor.

Karlslunds tvättinrättning.

Kallbadhus.

Anordningar för friluftsliv.

Övriga ändamål.

Stadsfullmäktige beslöto utan ändringar fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat under dessa titlar.

LIVSMEDELSHYGIEN OCH LIVSMEDELSTILLFÖRSEL.

Stadsfullmäktige beslöto i oförändrat skick fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

UNDERVISNINGS- OCH BILDNINGSVERKSAMHET.

Folkskola.

Efter förslag av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till stat för folkskola med följande ändringar, innebärande, *att* anslaget till provisorisk avlöningsförbättring till folkskolans övningslärare för sista halvåret 1947 höjdes med 5.355 kronor, *att* anslaget för underhåll av skolbyggnader sänktes med 40.000 kronor, *att* anslag för upprustning av skolorna i Badelunda med tillhörande planteringar upptoges med 10.000 kronor, *att* anslaget för oförutsedda utgifter nedsattes med 500 kronor, att under kapitalutgifter tillades ett anslag å 47.400 kronor för iordningställande av lokaler för barnbespisning samt *att* från inkomstsidan under denna titel till finansförvaltningen överfördes statsbidrag å 35.322 kronor till nya skolbyggnader vid Jakobsbergsskolan, Herrgärds- och Korsängsskolorna, samt beträffande posten löner till lärare i övningsämnen, såvitt avsåge däri ingående belopp om 10.728 kronor för avlöning till e. o. lärare i sång, teckning och gymnastik, med reservation för fullmäktiges bifall till en av folkskolestyrelsen härom särskilt gjord framställning till fullmäktige.

Fortsättningsskola.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till budget för Fortsättningsskola i oförändrat skick.

Praktisk mellanskola och Högre folkskola.

Fastställde stadsfullmäktige föreliggande förslag till stat för Praktisk mellanskola och Högre folkskola med den av drätselkammaren tillstyrkta ändringen, *att* av styrelsen begärt anslag för skolmåltider å 2.400 kronor och häremot svarande beräknat statsbidrag å inkomstsidan å 600 kronor avfördes ur staten.

Kommunal flickskola.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för Kommunala flickskolan i oförändrat skick.

Statliga läroverk.

Godkände stadsfullmäktige i föreliggande skick förslaget till budget för statliga läroverk.

Yrkesskola.

Stadsfullmäktige beslöto fastställa föreliggande förslag till stat för Yrkesskolan med av kammaren föreslagen reservation ifråga om anslag för reglering av vissa lärarelöner.

Gymnastik och idrott.

Med bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige godkänna idrottsstyrelsens förslag med — förutom ett par formella justeringar — följande ändringar, nämligen *att* anslag upptoges å 4.000 kronor till Västerås gymnastikförening, och å 2.000 kronor för tränarverksamhet, det sistnämnda under visst av drätselkammaren föreslaget villkor, *att* underhållsanslaget för byggnader sänktes med 3.000 kronor, underhållsanslaget för sandplanen å Arosvallen med 1.000 kronor och anslaget för inköp av inventarier med 2.000 kronor samt slutligen *att* ur staten avfördes av styrelsen begärt anslag å 10.000 kronor för inköp av oljeeldningsanläggning.

Övriga ändamål.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna drätselkammarens förslag till anslag under förevarande budgettitel.

SOCIALVÅRD.

Ålderdomshem.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna fattigvårdsstyrelsens förslag till stat för Ålderdomshemmet med iakttagande av följande av drätselkammaren förordade ändringar, nämligen *dels* att ålderdomshemmets tvättinrättning skulle redovisas under särskild budgettitel 13 D 2, *att* särskilt anslag upptoges å 16.929 kronor för provisoriska lönetillägg till husmor och sköterskor samt kokerska vid ålderdomshemmet och i samband därmed en justering verkställdes av posten för dyrtidstillägg samt *att* av styrelsen begärt anslag å 20.000 kronor för reparationskostnader avfördes ur statförslaget men i stället det av fullmäktige i årets stat beviljade anslaget å samma belopp för utvändig översyn av ålderdomshemmet ändrades till reservationsanslag och reserverades till 1948.

Yttre fattigvård.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa styrelsens förslag till stat för Yttre fattigvård med de av drätselkammaren förordade ändringarna, att *dels* anslaget för löner till ordinarie personal ökades med c:a 500 kronor *dels* ock utgiftsposten kommunala pensionstillskott nedsattes med 10.000 kr.

Barnhem.

Godkände stadsfullmäktige statförslaget under denna titel i oförändrat skick.

Yttre barnavård.

Med bifall till drätselkammarens hemställan beslöto stadsfullmäktige godkänna barnavårdsnämndens förslag till stat under titeln Yttre barnavård med den ändringen att anslaget för oförutsedda utgifter nedsattes med 300 kronor.

Barnstugor.

Med bifall till drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige fastställa barnstugestyrelsens stat med de av drätselkammaren tillstyrkta ändringar, *att* anslag till driften av nytt daghem vid Hammarby skulle påföras staten med ett belopp av 21.475 kronor, *att* anslagen för lek- och arbetsmateriel samt för inköp av inventarier sänktes med respektive 1.000 kronor och 800 kronor ävensom med förbehåll *att* av styrelsen begärt anslag å 1.000 kronor för bidrag till utbildning finge av styrelsen tagas i

anspråk först efter drätselkammarens medgivande samt ifråga om anslaget för löner till extra befattningshavare med reservation för stadsfullmäktiges beslut om löneplacering av vissa befattningar under barnstugestyrelsen.

Ungdomsvård.

Fastställde stadsfullmäktige ungdomsvårdsstyrelsens statförslag med de ändringar att *dels* anslaget för värme och underhåll höjdes med 5.000 kronor *dels* ock av styrelsen begärt anslag å 3.000 kronor för eventuell ungdomsvårdsverksamhet i Stadspaviljongen under sommaren 1948 avfördes ur staten.

Arbetslöshetsunderstöd.

Nykterhetsvård.

Stadsfullmäktige beslöto fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat under dessa budgettitlar i oförändrat skick.

Hemhjälpsnämnd.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna hemhjälpsnämndens statförslag med den ändring att bland inkomsterna tillades ett belopp å 500 kronor utgörande beräknat statsbidrag för deltidsanställda hemvårdarinnor.

Övriga ändamål.

Stadsfullmäktige beslöto till alla delar godkänna drätselkammarens förslag till stat under deltiteln Övriga ändamål.

SOCIAL FÖRMEDLINGSVERKSAMHET.

Godkände stadsfullmäktige föreliggande förslag till stat under titeln Social förmedlingsverksamhet.

SOCIALFÖRSÄKRING.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Socialförsäkring.

KRISTIDSFÖRVALTNING.

I enlighet med drätselkammarens förslag beslöto stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Kristidsförvaltning med den ändringen ifråga om hyresnämndens stat att däri upptaget anslag å 180 kronor för arvode till magistratsvaktmästaren för extra arbete med avlämnande av hyresnämndens post m. m. skulle avföras ur statförslaget.

FINANSFÖRVALTNING.

Beslöto stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag i vad avsåge under huvudtiteln Finansförvaltning upptagna utgifter och inkomster med undantag för den kommunala utdebiteringen samt hundskatten, varom stadsfullmäktiges beslut skulle fattas i samband med granskningen av staten i dess helhet.

Stadsfullmäktige beslöto slutligen i enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag *att* fastställa hundskatten till 50 kronor per hund, *att* fastställa uttaxeringen för år 1948 till 7 kronor 15 öre per skattekrona, *att* godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat i dess helhet med härovan under titlarna gjorda särskilda yrkanden samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att *dels* hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för täckande av det av styrelsen för tekniska verken begärda anslaget för anläggning av serviser och mindre ledningsanläggningar ävensom vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder, *dels ock* att underställa länsstyrelsen besluten om höjning av arvodet till drätselkammarens ordförande samt arvodet till byggnadsnämndens ordförande för prövning och fastställelse.

§ 316. **Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring och utvidgning av stadsplanen för Övre Haga och kv. Skjutbanan.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 19 september 1947, varigenom Kungl. Maj:t med visst undantag fastställt ett av stadsfullmäktige den 30 januari 1947 antaget förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för staden beträffande Övre Haga och kvarteret Skjutbanan.

§ 317. **Kungl. Maj:ts fastställelse å ändring och utvidgning av stadsplanen för Gideonsberg med omgivningar.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts nådiga brev den 3 oktober 1947, varigenom Kungl. Maj:t med visst undantag fastställt ett av stadsfullmäktige den 30 januari 1947 antaget förslag till

ändring och utvidgning av stadsplanen för staden avseende Gideonsberg med omgivningar samt beträffande del av ifrågavarande område meddelat nybyggnadsförbud jämlikt 16 § i stadsplanelagen.

§ 318. **Länsstyrelsens resolution ang. ny valkrets- och valdistriktsindelning i staden.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 30 september 1947, varigenom länsstyrelsen fastställt ett av stadsfullmäktige den 28 augusti 1947 antaget förslag till ny valkrets- och valdistriktsindelning i staden.

§ 319. **Kungl. Maj:ts tillstånd för staden att försälja viss donationsjord.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 3 oktober 1947 till länsstyrelsen i Västmanlands län angående Kungl. Maj:ts tillstånd för staden att under vissa villkor försälja i tomten nr 1 i kvarteret Trekanten ingående områden av donationsjords natur m. m.

§ 320. **Yttrande över Kommunalkommitténs betänkande med förslag angående ändringar i Kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens och kvalificerad majoritet.**

Genom resolution den 26 september 1947 hade länsstyrelsen i Västmanlands län till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat Kommunalkommitténs betänkande del I med förslag angående ändringar i Kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens och om kvalificerad majoritet.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till drätselkammaren för förberedande utlåtande.

§ 321. **Ang. avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.**

I skrivelse den 30 oktober 1947 till ordföranden i stadsfullmäktiges beredningsutskott hade tjänstemannen Evert Östlund, Lovisebergsvägen

4, här i staden, hemställt att bliva befriad från uppdragen såsom suppleant i ungdomsvårdsstyrelsen och arbetslöshetsnämnden.

Efter föredragning härav beslöto stadsfullmäktige remittera skrivelsen till beredningsutskottet för avgivande av förslag å efterträdare till Östlund i nämnda kommunala uppdrag.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 november 1947.

ALB. LUNDKVIST.

Ingeborg Jansson. *Birger Grip.*

Offentligen uppläst den 4 november 1947; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 november 1947

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström, Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson och Jacobsson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren och Lindqvist, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson och fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericson, Karl Pettersson, Sjölin, Ek, Haasum, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson och Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Leontein, Alwestrand, Kindbladh och Nordin.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 322. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Ivan Hellström och Carlfors att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 5 december 1947 kl. 13.15.

§ 323. **Anslag för iordningställande av del av Jakobsbergsgatan samt del av Arosvägen.**

I skrivelse den 6 november 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av Jakobsbergsgatan å delen Repslagargatan—Stora gatan samt Arosvägen å delen Skultunavägen—Agnegatan anvisa anslag å sammanlagt 18.500 kronor

samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator (8 B 1—811).

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 233 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 324. **Framdragande av vatten- och avloppsledningar till kvarteret Skjutbanan.**

Uti skrivelse den 21 oktober 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för framdragande av vatten- och avloppsledningar till kvarteret Skjutbanan anvisa ett anslag å 42.000 kronor att täckas med 21.000 kronor av anslutningsavgifter samt med 21.000 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 6 november 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av lån å 21.000 kronor samt vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 234 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 325. **Anslag till stipendier åt kommunalanställda, som bedriva fackstudier eller genomgå yrkeskurser.**

Vid sammanträde den 28 augusti 1947 hade stadsfullmäktige till drätselkammaren för yttrande remitterat en av herr Hugo Ericsson ingiven motion, varigenom motionären hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att för år 1948 anslå 3.000 kronor till stipendier åt kommunalanställda, vilka bedreve fackstudier eller genomginge yrkeskurser, samt att stipendium skulle utgå först efter det ansökan styrkts av vederbörande chef eller styrelse för det verk, där den sökande vore anställd.

Drätselkammaren hade uti skrivelse den 6 november 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* motionen icke skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 235 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Eklund med instämmande av herr Turén yrkade bifall till drätselkammarens förslag samt herr Ek bifall till motio-

närens förslag. Herrar Eriksson och Ernst Johansson yttrade sig utan särskilt yrkande.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 326. **Ungdomsvårdsstyrelsens framställning om användande av överskott å anslag för slöjdverksamhet.**

Uti skrivelse den 6 oktober 1947 hade ungdomsvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt om bemyndigande att på visst sätt få disponera uppkommet överskott å ett styrelsen av stadsfullmäktige den 28 augusti 1947 anvisat anslag för bedrivande av ungdomsvårdsverksamhet i Stadsparken under sommaren 1947.

Genom utlåtande den 6 november 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* medgiva ungdomsvårdsstyrelsen att för bestridande av kostnaderna för anordnande i styrelsens regi av slöjdverksamhet i folkskolorna under återstående delen av innevarande år taga i anspråk ifrågavarande överskott å c:a 2.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 236 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 327. **Förslag till jämkning av stadsplanen för del av kv. Igor.**

Uti skrivelse den 20 oktober 1947 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 4 augusti 1947 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Igor samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 november 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla nämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 237 ser. A.) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan.

§ 328. **Försäljning av mark till Andelsslakteriet.**

Drätselkammaren hade uti skrivelse den 6 november 1947 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till Västmanlands läns Andelsslakteriförening u. p. a. mot en köpe-

skilling av 2 kronor per kvm. samt på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt försälja de delar av stadsägan nr 885 och gamla Köpingsvägen, tillhopa innehållande i areal 5.400 kvm., vilka enligt av stadsfullmäktige den 27 mars 1947 antaget förslag till stadsplan skulle utläggas till kvartersmark, samt vidtaga alla de åtgärder, som för försäljningens genomförande finge anses erforderliga.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 238 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 329. **Anslag för täckning av underskott å lånemedelsanslag.**

Uti skrivelse den 6 november 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för täckande av det totala bruttounderskottet å lånemedelsanslag för vissa under år 1946 av tekniska verken fullbordade anläggningar anvisa ett tilläggsanslag å kronor 59.278:50 att utgå av lånemedel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med begäran om tillstånd till upptagande av amorteringslån å nämnda belopp samt vidtaga för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 239 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 330. **Motion ang. fråga om omorganisation av socialvården under enhetlig ledning av en socialvårdsbyrå.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 24 april 1947 till fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Folke Lindqvist och Stig Ek m. fl. samma dag ingiven motion, varigenom motionärerna föreslagit stadsfullmäktige besluta att utreda frågan om en omorganisation av socialvården under enhetlig ledning av en socialvårdsbyrå samt att för ändamålet tillsätta en kommitté med uppgift att framlägga förslag i sådan riktning, så hade nu fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden genom yttrande den 28 oktober 1947 gemensamt hemställt, att motionen för närvarande icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd och hade drätselkammaren genom utlåtande den 6 november 1947 tillstyrkt bifall till styrelsens och nämndens hemställan.

Genom utlåtande den 12 november 1947 hade beredningsutskottet, med instämmande i vad fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden samt drätselkammaren i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* motionen icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 240 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Sjölander med instämmande av herr Lindqvist bifall till motionärernas förslag samt herr Sjöberg med instämmande av herr Sjöblom bifall till beredningsutskottets förslag i ärendet.

Efter avslutad överläggning samt begärd och verkställd votering beslöto stadsfullmäktige med 48 röster mot 8, de sistnämnda avgivna för bifall till motionärernas förslag att bifalla vad beredningsutskottet i ärendet tillstyrkt.

§ 331. **Anslag för utbetalande av ersättning för skada uppkommen genom översvämning vid Aspvretsgatan.**

Uti skrivelse den 6 november 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa anslag å 3.700 kronor till utbetalande av ersättning för skada, uppkommen genom översvämning vid Aspvretsgatan, samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 241 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 332. **Återbesättande av en brandförmansbefattning och två brandmansbefattningar.**

Uti skrivelse den 26 september 1947 hade brandstyrelsen hemställt om bemyndigande *att* med ordinarie innehavare få återbesätta en brandförmansbefattning och två brandmansbefattningar.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, kammaren genom utlåtande den 6 november 1947 och nämnden i skrivelse den 17 november 1947, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 242 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 333. **Återbesättande av befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid drätselkontoret.**

I skrivelse den 6 november 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid drätselkontoret.

Genom utlåtande den 17 november 1947 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 243 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 334. **Återbesättande av en brandförmans- och en brandmansbefattning.**

Genom skrivelse den 6 oktober 1947 hade brandstyrelsen hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en befattning såsom brandförman och en befattning såsom brandman.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 20 oktober 1947 och kammaren genom utlåtande den 13 november 1947, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 244 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 335. **Ang. avförande av den ordinarie befattningen såsom badare vid varmbadhuset från lönestaten.**

Uti skrivelse den 18 september 1947 hade badhusstyrelsen på anförda skäl hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta befattningen såsom badare vid varmbadhuset.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 20 oktober 1947 avgivet utlåtande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avföra den ordinarie befattningen såsom badare vid varmbadhuset från lönestaten.

Genom utlåtande den 13 november 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 245 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 336. **Anslag för engångsinbetalning till S. K. P. i och för utgivande av fribrev å pension.**

Uti skrivelse den 8 november 1947 hade löne- och avtalsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för engångsinbetalning till SKP i och för utgivande av fribrev å pension till civilingenjören Gunnar

Jepson anvisa ett anslag å 3.468 kronor jämte 3 % ränta därå från den första april 1947 till inbetalningsdagen.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 13 november 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet, samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 246 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 337. **Anslag för inköp av lastbil till ålderdomshemmet.**

I skrivelse den 29 oktober 1947 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta att bevilja fattigvårdsstyrelsen ett förslagsanslag å 6.000 kronor för utbyte av den gamla lastbilen vid ålderdomshemmet mot en ny lastbil.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 november 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla fattigvårdsstyrelsens hemställan samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 247 ser. A) och sedan herrar Matell och Eklund yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 338. **Bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.**

Uti skrivelse den 31 oktober 1947 hade Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod meddelat, att bolagen beslutat lämna Västerås stad bidrag för år 1947 å tillhopa 12.200 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret inom staden.

Drätselkammaren hade i anledning härav genom skrivelse den 13 november 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med tacksamhet emottaga det omförmälda bidraget för år 1947 om 12.200 kronor samt *att* beloppet skulle tills vidare reserveras för att, på sätt stadsfullmäktige

framdeles kunde bestämma, disponeras för ändamål, som kunde vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsen.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 248 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 339. **Yttrande över kommunallagkommitténs betänkande del I med förslag angående ändringar i kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens och kvalificerad majoritet.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 oktober 1947 uppdragit åt drätselkammaren att inkomma med yttrande och förslag i anledning av kommunallagkommitténs betänkande del I med förslag om ändringar i kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens och kvalificerad majoritet, så hade nu drätselkammaren i skrivelse den 13 november 1947 hemställt, *att* stadsfullmäktige såsom infordrat yttrande över kommunallagkommitténs betänkande ville åberopa vad drätselkammaren i skrivelsen närmare anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 249 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Matell, att stadsfullmäktige ville i avgivet yttrande över ifrågavarande betänkande ansluta sig till den mening, vilken framfördes av reservanterna inom kommunallagkommittén. Herr Lindqvist yrkade, med instämmande av herr Sjölander, att stadsfullmäktige ville avgiva yttrande i huvudsaklig överensstämmelse med drätselkammarens förslag men att drätselkammarens yttrande omformulerades såtillvida, att alla av drätselkammaren uttalade reservationer borttoges, varigenom stadsfullmäktige sålunda komme att helhjärtat ansluta sig till kommitténs förslag. Herr Erik Pettersson yrkade slutligen bifall till drätselkammarens förslag i oförändrat skick.

Efter avslutad överläggning och sedan proposition ställts beträffande föreliggande förslag nämligen herr Matells, herr Lindqvists och herr Erik Petterssons förslag samt votering blivit begärd, beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 27 ja-röster mot 26 nej-röster (3 ledamöter avstodo från att rösta), att till kontraproposition mot drätselkammarens förslag uppställa herr Matells förslag. Vid härefter företagen votering mellan å ena sidan drätselkammarens förslag och å andra sidan herr Matells förslag beslöto stadsfullmäktige med 44 ja-

röster mot 12 nej-röster, de sistnämnda avgivna för herr Matells förslag, att i oförändrat skick bifalla drätselkammarens förslag.

Emot stadsfullmäktiges sålunda fattade beslut anfördes reservation av herrar Matell, Robsahm, Turén, Nyström, Kihlgren, Carlfors, Lindström samt fru Kjelldahl under uttalande, att fullmäktige bort instämma i de yrkanden, som framställts av reservanterna inom kommunallagkommittén, herrar Herlitz och Peterson, under åberopande dels av reservanternas allmänna motivering, dels av den iakttagelsen att nu gällande bestämmelser om kvalificerad majoritet icke för stadens del medfört några olägenheter vid handläggandet och genomförandet av de kommunala uppgifterna.

§ 340. **Bidrag till uppförande av ridhusbyggnad.**

Uti en till drätselkammaren ingiven framställning hade kommitterade för Västerås ridklubb och Föreningen Arosryttarna i Västerås hemställt, att staden ville i lämplig form lämna bidrag till uppförande av en ridhusbyggnad; och hade kommitterade meddelat, att de träffat överenskommelse om inköp av en flyghangar, vilken skulle förflyttas till mark, som av Västerås stad för ändamålet upplätes och inredas till ridhus.

Idrottsstyrelsen, som beretts tillfälle yttra sig över kommitténs framställning hade tillstyrkt densamma med hänsyn till den utbredning ridsporten numera vunnit inom staden.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 november 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* under i huvudsak i skrivelsen angivna villkor åtaga staden borgen för ett jämlikt Kungl. Kungörelsen, den 30 juni 1947, nr 395, beviljat statligt ränte- och amorteringsfritt ridhuslån intill ett belopp av högst 27.750 kronor samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd för staden att ikläda sig förenämnda borgensförbindelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 250 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Hellblom med instämmande av herrar E. Johansson och Viktor Persson yrkade avslag å drätselkammarens framställning, medan herrar Eklund, Wässman och Sjölin yrkade bifall till samma framställning. Herr Matell yttrade sig utan yrkande.

Sedan överläggningen avslutats samt votering begärts och anställts, beslöto stadsfullmäktige med 42 röster mot 11, de sistnämnda avgivna för herr Hellbloms förslag, att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet. Tre ledamöter avstodo från att rösta.

§ 341. **Ang. avtal med kolhandlarna angående återförsäljning av gasverkskoks.**

I skrivelse den 13 november 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte godkänna ett mellan gasverket, å ena, samt Västerås Kolimportörers förening, å andra sidan, preliminärt träffat avtal angående återförsäljning av gasverkskoks ävensom bevilja ett förslagsanslag om 27.500 kronor att utgå av gasverkets driftsmedel för utbetalning av rabatter för återförsäljningen.

Genom utlåtande den 13 november 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 251 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 342. **Förslag till kvartersnamn å Övre Haga.**

Genom skrivelse den 6 november 1947 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville med ändring av tidigare beslut fastställa namnet Hanen för det kvarter å Övre Haga, vilket i väster begränsades av Skyttegatan och i norr av Åkarhagsgatan.

Genom utlåtande den 12 november 1947 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 252 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 343. **Förslag till kvarters- och gatunamn å Lilla Johanneslund och Södra Skallberget.**

Uti skrivelse den 6 november 1947 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige att *dels* för sex kvarter, belägna söder om Skallbergsgatan och öster om Tunbyvägen antaga namnen Illern, Ekorren, Vesslan, Grävlingen, Räven och Haren, *dels* för tre kvarter, belägna å Södra Skallbergsområdet antaga namnen Älgen, Råbocken och Mården, *dels* att för den gata, som sträckte sig från Bergslagsvägen västerut fram till Tunbyvägen antaga namnet Emausgatan, därvid sålunda namnet Vegagatan skulle utgå för den del av samma gata, som skulle komma att ingå i Emausgatans västligaste del, *dels ock* för den gata, som från Emausgatan i nordlig och nordvästlig riktning sträckte sig genom Södra Skallbergsområdet, namnet Södra Skallbergsgatan. I samband här-

med hade gatunamnsberedningen vidare föreslagit att den nuvarande Skallbergsgatan, belägen norr om kvarteren Illern och Ekorren, i stället erhölle namnet Norra Skallbergsgatan.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 november 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla gatunamnsberedningens förslag utom vad avsåge gatunamnen Norra och Södra Skallbergsgatan, i vilken del av ärendet beredningsutskottet senare avsåge att yttra sig.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 253 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 344. **Förslag till nytt reglemente för Västerås stads fattigvård.**

Vid sammanträde den 25 september 1947 hade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för utredning remitterat ett av fattigvårdsstyrelsen med skrivelse den 25 augusti 1947 överlämnat förslag till nytt reglemente för Västerås stads fattigvård. I nämnda skrivelse hade styrelsen föreslagit stadsfullmäktige besluta att antaga föreliggande förslag till nytt reglemente för stadens fattigvård att tillämpas från och med år 1948 samt underställa förslaget länsstyrelsen för fastställelse.

Emot fattigvårdsstyrelsens förslag hade ledamoten i styrelsen, fru Helga Hall, anfört reservation med yrkande att förslaget på anförda skäl måtte avslås.

Genom utlåtande den 12 november 1947 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga ifrågavarande förslag till nytt reglemente för Västerås stads fattigvård med vissa i utlåtandet angivna ändringar och tillägg, *att* reglementet skulle tillämpas fr. o. m. den 1 januari 1948 samt *att* uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att underställa länsstyrelsen förslaget för prövning och fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 254 ser. A och nr 24 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 345. **Översyn av stadens nuvarande gatukostnadsbestämmelser.**

I skrivelse den 13 november 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* de nuvarande gatukostnadsbestämmelserna skulle underkastas översyn med hänsyn till be-

stämmelserna i den nya byggnadslagen samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att så snart ske kunde till stadsfullmäktige inkomma med utredning och förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 255 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 346. **Val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 november 1947 (S. H. nr 26 ser. B) hade beredningsutskottet avgivit förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphörde med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Genom en den 18 november 1947 till stadsfullmäktiges kansli inkommen skrivelse hade herr Axel Norén under hänvisning till att hans ställning som länsnykterhetsnämndens ordförande icke lämpligen läte sig förenas med vare sig ordförandeskap eller ledamotskap i stadens nykterhetsnämnd, hemställt om entledigande från uppdragen såsom ordförande och ledamot i nämnden.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna herr Noréns avsägelse ävensom återremittera frågan angående val av ledamöter och suppleanter i nykterhetsnämnden till beredningsutskottet.

Med ledning av beredningsutskottets föreliggande förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogos nu ifrågavarande val på sätt av §§ 347—388 här nedan närmare omförmäles. Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 347. **Styrelsen för tekniska verken.**

Till ledamöter av styrelsen för tekniska verken för tiden intill 1951 års utgång omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, disponenten M. Matell och statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger.

Till suppleanter för samma tid omvaldes ingenjören Linus Jansson och ombudsmannen Erik Berglind samt nyvaldes i stället för ingenjören G. Rydbeck valsverksarbetaren Axel Hellman.

Tillika beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar John Johansson, Erik Berglind och Erland Gustafsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna Gustaf Olsson, Martin Hellblom och David Johansson samt herr Linus Jansson vid förfall för någon av eller båda herrar M. Matell och H. Welin-Berger.

§ 348. **Hamnstyrelsen.**

Till ledamöter av hamnstyrelsen för tiden intill 1952 års utgång omvaldes hyvlaren K. H. Thorén och trädgårdsarbetaren Vilhelm Björk samt såsom suppleant för tiden intill 1950 års utgång järnhandlaren Henning Larsson.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herr Åke Johansson skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hellström, Thorén och Björk; herr Granath vid förfall för herr Arne Mattsson samt herr Larsson vid förfall för herr Nyström.

§ 349. **Gatunamnsberedningen.**

Till ledamot i gatunamnsberedningen i stället för herr Erik Östlund, vilken avsagt sig uppdraget, valdes nuvarande suppleanten redaktionssekreteraren Bengt Dahlander samt till suppleant i stället för Dahlander förste expeditionsförmannen C. A. Litsén.

Till suppleant i stället för brevbäraren Olle Haglind, vilken avsagt sig uppdraget, valdes apparatmontören Alvar Johansson.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herrar C. A. Litsén och Alvar Johansson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon av eller båda herrar Eklund och Dahlander samt herr Söderholm vid förfall för någon eller några av herrar Drakenberg, Smedinger och Jirlow.

§ 350. **Hälsovårdsnämnden.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter av hälsovårdsnämnden för tiden intill 1951 års utgång välja i stället för kyrkoskrivaren John Sjöblom nuvarande suppleanten ombudsmannen Erik Berglind och i stället för f. postexpeditören Erik Östlund konditorn Ove Klingvall samt för samma tid omvälja distriktsveterinären V. Snöborgs.

Till suppleanter för samma tid valdes i stället för herr Berglind fru Greta Jansson, Bomansgatan 30 B, och i stället för fru Greta Schörling konditorn Rune Gustavsson, Blåmesvägen 1, varjämte ombudsmannen Erik Pettersson omvaldes såsom suppleant för samma tid.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna herr Erik Pettersson, fru Greta Jansson och herr Rune Gustavsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Lindahl, Berglind och Klingvall samt fru Johansson och herr Boström i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda fru Kjelldahl och herr Snöborgs.

§ 351. **Brandstyrelsen.**

Till suppleant i brandstyrelsen efter ombudsmannen Erik Berglind, vilken avsagt sig uppdraget, valdes för tiden intill 1948 års utgång, metallarbetaren Stig Johansson, Statorvägen 3 A.

§ 352. **Parkstyrelsen.**

Till ledamöter i parkstyrelsen för tiden intill 1951 års utgång omvaldes ekonomichefen Gösta Lundberg och fru Anna Larsson samt nyvaldes länsjägmästaren E. Nyblom i stället för blomsterhandlaren Karl Pettersson, vilken avsagt sig uppdraget såsom ledamot i styrelsen.

Till suppleanter för samma tid omvaldes svetsaren Åke Johansson och parkföreståndaren Adolv Andersson samt i stället för trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson blomsterhandlaren Karl Pettersson.

Till suppleant för tiden intill 1949 års utgång i stället för köpmannen Georg Lindqvist, vilken avsagt sig uppdraget, valdes fru Greta Gustavsson.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att jämlikt föreskrift i parkstyrelsens reglemente suppleanterna skulle vara personliga för ledamöterna, därvid herr Åke Johansson skulle tjänstgöra som ledamot vid förfall för herr Gösta Lundberg, herr Adolv Andersson vid förfall för herr Elof Hagström, kontoristen Britta Lindqvist vid förfall för fru Anna Larsson, fru Greta Gustavsson vid förfall för herr Erik Billert och herr Karl Pettersson vid förfall för herr Nyblom.

§ 353. **Styrelsen för Västerås stads barnstugor.**

Till ledamöter i barnstugestyrelsen för tiden intill 1951 års utgång omvaldes leg. läkaren Paul Fritsch, folkskolläraren John Jacobsson och fru Anna Larsson samt i stället för fru Ebba Holmström ekonomichefen Gösta Lundberg och i stället för majoren G. Robsahm folkskolläraren G. Brismar.

Till suppleanter för samma tid valdes i stället för förrådsvaktmästaren Ivar Engström ombudsmannen Erik Pettersson, i stället för fröken Inez Mallander fru Stina Barkman och i stället för fru Alice Boström rektor Knut Carlfors.

§ 354. **Barnavårdsnämnden.**

Till ledamot i barnavårdsnämnden, representerande kommunen i övrigt, omvaldes för tiden intill 1951 års utgång fru Anna Vestberg.

Till suppleanter för samma tid omvaldes för lärarkåren folkskolläraren

G. Leontein och för fattigvårdsstyrelsen fru Astrid S. Johansson samt nyvaldes för kommunen i övrigt elmontören Bertil Clason, Aseastigen 2 A, i stället för snickaren J. A. Grönberg, vilken avsagt sig uppdraget.

§ 355. **Folkskolestyrelsen.**

Till ledamöter i folkskolestyrelsen för tiden intill 1951 års utgång valdes studieledaren G. Sund, verkmästaren David Johansson, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, fru Greta Schörling, kontoristen Inge Jonsson, fru Ebba Berg, kopplingsarbetaren B. Grip, redaktören Anders Yngve Pers, folkskolläraren G. Leontein, rektorn Folke Ericsson, domprosten Ernst Enochsson och fru Greta Gustavsson.

Till suppleanter för samma tid valdes fru Margit Pettersson, muraren E. G. Hedman, metallarbetaren Ruben Berg, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert, rektorn Knut Carlfors och gjutaren K. H. Andersson, kv. Ivar F 1.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna fru Margit Pettersson samt herrar Hedman och Ruben Berg i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sund, David Johansson, Dahlander, fru Greta Schörling, herr Inge Jonsson, fru Ebba Berg och herr Grip; herr Billert vid förfall för någon av eller båda herrar Pers och Leontein; herr Carlfors vid förfall för någon av eller båda herrar Folke Ericsson och Enochsson samt herr Andersson vid förfall för fru Greta Gustavsson.

§ 356. **Styrelsen för statens elektrotekniska fackskola i Västerås.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter i styrelsen för Statens Elektrotekniska fackskola i Västerås för tiden intill 1951 års utgång välja byggnadsingenjören Carl-Gustaf Pousette, Tomatvägen 1, samt teknologie doktorn Ivar Herlitz.

§ 357. **Styrelsen för kommunala flickskolan.**

Till ledamöter i styrelsen för kommunala flickskolan för tiden intill 1951 års utgång omvaldes fru Agnes Söderquist, brandmästaren Ernst Johansson, folkskolläraren David Sjöholm och förrådsvaktmästaren Ivar Engström. Till ledamot för samma tid i stället för lektorn Olof Stenström valdes charkuteristen Gunnar Johansson, Emausgatan 29 E, samt i stället för fru Greta Sjödahl fru Ebba Berg.

Till suppleanter för samma tid omvaldes folkskolläraren John Jacobsson samt i stället för fru Dagmar Zachrisson fru Ingrid Jansson, Viktoriagatan 7, i stället för fru Anna Larsson lektorn Olof Stenström samt i stället för rektorn Karl Erik Johansson lektorn Ragnar Jirlow.

§ 358. **Styrelsen för Västerås arbetareinstituts förening.**

Till ledamöter i styrelsen för Västerås arbetareinstituts förening för tiden intill 1950 års utgång valdes metallarbetaren Ruben Carlsson, Trådragargatan 13, samt pastorn Nils Palmqvist, Stora gatan 73 B.

§ 359. **Revisorer av stadens räkenskaper.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ordinarie revisorer för år 1948 omvälja förmannen Karl Engdahl, brandmästaren Ernst Johansson, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén och valsverksarbetaren Axel Hellman.

Till suppleanter för samma tid omvaldes kontoristen Göte Magnusson, folkskolläraren John Jacobsson, civilingenjören G. Dahlby, ingenjören Paul Jansson och expeditören Erik R. Carlsson. Till suppleanter i stället för montören Herbert Hansson och redaktören Stig Ek valdes respektive kassören Valter Larsson och mätningsmannen Folke Lindqvist.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herrar Magnusson, Jacobsson, Erik R. Carlsson och Valter Larsson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Ernst Johansson, Holmberg och Thunell ävensom herr Dahlby vid förfall för herr Holmén; herr Lindqvist vid förfall för herr Hellman och herr Jansson vid förfall för herr Lindén.

§ 360. **Revisorer av Arbetareinstitutets räkenskaper.**

Stadsfullmäktige beslöto, att till revisor för år 1948 av Arbetareinstitutets räkenskaper omvälja banktjänstemannen Axel Lindell samt till suppleant omvälja socialkuratorn John Johansson.

§ 361. **Revisorer av Högre Allmänna Läroverkets Byggnadsfonds räkenskaper.**

Till revisorer för år 1948 av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper omvaldes föreståndaren Rudmar Thunell och bankkamreraren A. Ridner och såsom suppleant för samma tid kontoristen Inge Jonsson.

§ 362. **Revisorer av Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.**

Till revisor för år 1948 av Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet i stället för f. postexpeditören Erik Östlund, som avsagt sig uppdraget, valdes föreståndaren Rudmar Thunell.

Till suppleant för samma tid omvaldes bankkamreraren A. Ridner.

§ 363. **Revisorer av Baptistkyrkans Ungdomsförenings biblioteksverksamhet.**

Till revisor för år 1948 av Baptistkyrkans Ungdomsförenings biblioteksverksamhet i stället för f. postexpeditören Erik Östlund, vilken avsagt sig uppdraget, valdes föreståndaren Rudmar Thunell.

Till suppleant för samma tid omvaldes bankkamreraren A. Ridner.

§ 364. **Revisorer av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper.**

Till revisor för år 1948 av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper i stället för f. postexpeditören Erik Östlund, vilken avsagt sig uppdraget, valdes föreståndaren Rudmar Thunell.

Till suppleant för samma tid omvaldes bankkamreraren A. Ridner.

§ 365. **Styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamot av styrelsen för föreningen Västerås Skollovskolonier för tiden intill 1948 års utgång utse folkskolläraren Nils Stenvall samt till suppleant för samma tid folkskolläraren G. Brismar.

Till revisor för 1948 års räkenskaper omvaldes förmannen Karl Engdahl.

Till suppleant för revisorn omvaldes ingenjören Gust. Lindén.

§ 366. **Västerås Kaféaktiebolag.**

Till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolag för tiden intill 1948 års utgång omvaldes stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och ekonomichefen Gösta Lundberg.

Till suppleanter för samma tid omvaldes verkmästaren David Johansson och ingenjören Kurt Sjölin.

Till revisor för 1947 års räkenskaper omvaldes bokförlagsföreståndaren R. V. Hult med köpmannen Oscar Kihlgren såsom suppleant.

§ 367. **Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd för tiden intill 1949 års utgång omvälja fabrikören Carl Holmqvist, fru Ebba Berg, fru Hilda Bergsten och tullförvaltaren H. Junghagen. Såsom ledamot för samma tid i stället för kontorschefen Einar Keijser valdes instruktören Tage Engelbrektsson.

§ 368. **Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.**

Till ledamöter i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen för tiden intill 1949 års utgång omvaldes måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, majoren G. Robsahm, fru Ebba Berg, folkskolläraren G. Leontein, tjänstemannen Gösta Sjöberg och fru Hilda Bergsten. Till ledamot i stället för rektorn Knut Carlfors, vilken avsagt sig uppdraget, valdes för samma tid gjutaren B. Linderborg.

§ 369. **Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.**

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för tiden intill 1949 års utgång omvaldes måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, fru Ebba Berg, tjänstemannen Gösta Sjöberg och rektorn Knut Carlfors.

§ 370. **Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.**

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för tiden intill 1949 års utgång omvaldes domprosten Ernst Enochsson och fru Ebba Berg. Såsom ledamot i stället för fru Sigrid Wollert valdes för samma tid ombudsmannen Arthur Lingnäs.

§ 371. **Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.**

Till ledamöter i nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond för tiden intill 1949 års utgång omvaldes följande ledamöter:
från tjänstemannaklassen: stadsdirektören Thjelvar Hedberg,
från handlande- och hantverkareklassen: handlanden Otto Jansson ovh
från arbetsklassen: fru Hilda Bergsten.

§ 372. **Delegerade för utdelning ur Noreliska fonden.**

Till delegerad för utdelning ur Noreliska fonden för tiden intill 1951 års utgång omvaldes domprosten Ernst Enochsson.

§ 373. **Maria Hallanders donationsfond.**

Till ledamot av Maria Hallanders donationsfond för tiden intill 1948 års utgång i stället för kontoristen Einar Jonsson, vilken avsagt sig uppdraget, valdes apparatmontören Alvar Johansson.

§ 374. **Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.**

Till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för tiden intill 1949 års utgång omvaldes fru Agnes Söderquist och köpmannen Erik Sjöquist.

§ 375. **Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.**

Till ledamot i nämnden över Lagerquistska donationsfonden efter kontorschefen Einar Keijser, vilken avsagt sig uppdraget valdes för tiden intill 1951 års utgång metallarbetaren Ruben Berg. För samma tid omvaldes såsom ledamöter fattigvårdssysslomannen A. Norén och fru Ingrid Andrén.

§ 376. **Arbetslöshetsnämnden.**

Stadsfullmäktige beslöto, att till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1948 års utgång välja direktören K. R. Liljeblad, civilingenjören Axel Andberger, hyvlaren K. H. Thorén, ingenjören G. H. Zanders, fastighetsarbetaren Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson, valsverksarbetaren Axel Hellman, överingenjören Folke Petrén, fru Anna Larsson och metallarbetaren Uno Hillborg.

Till suppleanter för samma tid valdes mätningsmannen Karl Karlsson, metallarbetaren Gustav Fredricksson, ingenjören Carl-Gustav Enskog, ombudsmannen Eric Croner, socialkuratorn John Johansson samt metallarbetaren Nils Pettersson, Malmabergsgatan 53 C.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herrar John Johansson, Karl Karlsson och Gustav Fredricksson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Thorén, Erik Andersson, Erik Pettersson, fru Anna Larsson och herr

Uno Hillborg; herr Croner vid förfall för någon eller några av herrar Liljeblad, Andberger och Zanders, herr Enskog vid förfall för herr Petrén och herr Nils Pettersson vid förfall för herr Hellman.

Till revisorer för tiden intill 1948 års utgång omvaldes bankkassören Harry Öjve och banktjänstemannen Axel Lindell med respektive tjänstemannen Göte Magnusson och tjänstemannen K. Lönnroth såsom suppleanter.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige, att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1948 års utgång hos länsstyrelsen föreslå ombudsmannen Erik Pettersson samt till vice ordförande för samma tid överingenjören Folke Petrén. Vidare beslöto stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen som revisor för nu nämnda tid förorda intendenten H. Billman med förste byråassistenten A. Jungert som suppleant.

§ 377. **Kristidsnämnden.**

Herr Sjölander yrkade med ändring av beredningsutskottets förslag på närmare anförda skäl att till ledamot i kristidsnämnden i stället för mätningsmannen Folke Lindqvist måtte utses lagerföreståndaren Martin Lindberg. Herr Sjöberg yttrade sig i anledning av herr Sjölanders förslag utan yrkande.

Till ledamöter i kristidsnämnden för tiden intill 1948 års utgång omvaldes härefter tjänstemannen Gösta Sjöberg, avdelningschefen Filip Dahlström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Hall, blomsterhandlaren Karl Pettersson, lantbrukaren Fabian Rörick, köpmannen Oscar Kihlgren samt lagerföreståndaren Martin Lindberg.

Till suppleanter för samma tid valdes i stället för fru Greta Sjödahl fru Hilda Bergsten och i stället för kamreraren Verner V. Johansson fru Greta Gustavsson ävensom omvaldes ingenjören Gust. Lindén, lantbrukaren Jakob Pettersson och metallarbetaren Gust. Öberg.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herr Öberg och fru Hilda Bergsten i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sjöberg, Dahlström, Larsson och fru Hall; herr Jakob Pettersson vid förfall för någon eller båda av herrar Rörick och Kihlgren, herr Lindén vid förfall för herr Karl Pettersson och fru Greta Gustavsson vid förfall för herr Lindberg.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige hos kristidsstyrelsen föreslå, att till ordförande och vice ordförande för år 1948 förordnades respektive bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och tjänstemannen Gösta Sjöberg.

§ 378. **Hyresnämnden.**

Beslöto stadsfullmäktige att till ledamöter och suppleanter i hyresnämnden utse följande personer:

till ledamot, *vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet* blomsterhandlaren Karl Pettersson samt till suppleanter direktören Mattias Per och handlanden Erik Sjöquist att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

till ledamot, *som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet* ombudsmannen Eric Lindgren samt till suppleanter föreståndaren Rudmar Thunell och ombudsmannen Georg Uhlin att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

till ledamot, *som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet* köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson som suppleant.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att uppdragen skulle avse tiden t. o. m. den 30 september 1948 eller, om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av samma år.

§ 379. **Styrelsen för Västerås Ungdomsråd.**

Till ledamot i styrelsen för Västerås Ungdomsråd för tiden intill 1949 års utgång omvaldes svetsaren Åke Johansson med grosshandlaren Sam. Nyström såsom suppleant.

§ 380. **Vägsynenämnden för Västerås stad.**

Till ledamot i vägsynenämnden för tiden intill 1951 års utgång omvaldes länsjägmästaren Edvin Nyblom med sekreteraren K. Sjöfält såsom suppleant.

§ 381. **Brandstodskommittén för fast egendom.**

Stadsfullmäktige beslöto, att till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom för år 1948 omvälja verkmästaren David Johansson, muraren Martin Hellblom, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner Johansson.

Till suppleanter för samma tid omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och byggmästaren E. Alb. Myhrberg.

§ 382. **Huvudmän i Västerås stads sparbank.**

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1948—1952 valdes brandmästaren Ernst Johansson, ombudsmannen Erik Pettersson och blomsterhandlaren Karl Pettersson.

§ 383. **Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.**

Till sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1948 beslöto stadsfullmäktige föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson, hamnfogden E. Bergqvist, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander och maskiningenjören G. Wallenius.

§ 384. **Överförmyndare.**

Till överförmyndare för tiden intill 1948 års utgång i stället för ombudsmannen B. W. Alwestrand, vilken avsagt sig uppdraget, valdes kontorschefen Einar Keijser.

§ 385. **Gode män vid mätningsförrättningar.**

Stadsfullmäktige beslöto att till gode män vid mätningsförrättningar för åren 1948—1953 omvälja godsägare Joh. Jansson, verkmästaren Erik Lindström, verkmästaren David Johansson och byggnadssnickaren Carl Viktorsson. Till god man för samma tid i stället för direktören Ulrik Celsing valdes byggnadsingenjören Lennart Wedlund.

§ 386. **Ortsombud enligt Kungl. kung. om statliga bosättningslån.**

Till ortsombud för åren 1948—1949 valdes diakonen K. Bergvall med kontoristen Isidor Larsson såsom suppleant.

§ 387. **Vattenrättsnämndeman.**

Till vattenrättsnämndeman för åren 1948—1953 omvaldes byggmästaren Fritz Eklund.

§ 388. **Pensionsnämnderna.**

Stadsfullmäktige beslöto att för tiden intill 1951 års utgång eller annan nedan särskilt angiven tid till ledamöter och suppleanter i pensionsnämnderna utse följande personer:

Västerås stads pensionsdistrikt I:

Ledamöter: Kyrkoskrivaren John Sjöblom, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och barnavårdsmannen Elsa Hultgren.

Suppleanter: Fru Elin Andersson, fattigvårdssysslomannen A. Norén och metallarbetaren K. E. Hedvall, Bomansgatan 18 D.

Västerås stads pensionsdistrikt I A:

Ledamöter: Trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson och lokomotivföraren A. G. Lindgren.

Suppleanter: Lantbrukaren J. V. Lundkvist, fru Ester Grönkvist, Stadshagsvägen 21, samt metallarbetaren Sture Ekholm, Drottninggatan 36, den sistnämnde för tiden intill 1949 års utgång.

Västerås stads pensionsdistrikt II:

Ledamöter: Fru Greta Schörling och lantbrukaren Jakob Pettersson.

Suppleanter: Posttjänstemannen C. A. Litsén, lantbrukaren John Eriksson och fru Karin Österberg (den sistnämnda i stället för fru Edit Gustafsson för tiden intill 1949 års utgång).

Västerås stads pensionsdistrikt III:

Ledamot: Kyrkovaktmästaren Ivar Johansson.

Suppleant: Kopplingsarbetaren Birger Grip.

§ 389. **Allmän lönerevision för stadens ordinarie befattningshavare.**

Genom utlåtande den 8 november 1947 hade löne- och avtalsnämnden framlagt förslag till ny löneplan och tjänsteförteckning för Västerås stads ordinarie befattningshavare ävensom framfört vissa i samband därmed stående förslag.

I utlåtandet, vilket jämte bilagor intagits i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 25 för innevarande år, hade nämnden sålunda hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* antaga vid utlåtandet fogade med bil. 1 betecknade förslag till löneplan för Västerås stads ordinarie befatt-

ningshavare att gälla från och med den 1 oktober 1947, *att* i fråga om rörligt tillägg helt tillämpa de bestämmelser, vilka därutinnan gällde för statens befattningshavare, *att* antaga vid utlåtandet fogade med bil. 2 betecknade förslag till tjänsteförteckning för stadens ordinarie befattningshavare att gälla från och med den 1 oktober 1947, *att* i princip antaga vid utlåtandet fogade, med bil. 3 betecknade förslag till normaltjänstereglemente för nämnda befattningshavare, *att* uppdraga åt lönenämnden att snarast möjligt för stadsfullmäktige framlägga ett i detalj utarbetat förslag till normaltjänstereglemente, *att* antaga vid utlåtandet fogade, med bil. 4 betecknade förslag till övergångsbestämmelser i fråga om tillämpningen av nämnda löneplan och tjänsteförteckning, *att* godkänna vid utlåtandet fogade, med bil. 5—7 betecknade förslag till ändringar i *dels* pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare av den 16 december 1929 och pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare och arbetare av den 19 december 1946 och *dels* arbetsordningen för rådhusrätten och magistraten i Västerås och lönestaten för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås, *att* uppdraga åt lönenämnden att, i mån så erfordrades, underställa ovan angivna beslut vederbörande myndigheter för fastställelse samt *att* från vidare handläggning avföra de olika löneframställningar, som genom förevarande förslag behandlats.

Sedan drätselkammaren granskat löne- och avtalsnämndens sålunda framlagda förslag, hade kammaren i skrivelse den 13 november 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* bibehålla kassörsbefattningarna vid drätselkontoret under nuvarande benämningar stadskassör och uppbördskassör, *att* befattningen såsom lantbruksinspektor placerades i lönegrad 19, *att* befattningen såsom kontorschef vid tekniska verken placerades i lönegrad 24, *att* befattningen såsom fastighetsingenjör placerades i lönegrad 25, *att* befattningarna såsom driftsingenjör vid elverket och driftsingenjör vid gasverket placerades i lönegrad 27, *att* med bibehållande av benämningen drätselassistent denna befattning placerades i lönegrad 28, *att* befattningen såsom andre stadsombudsman placerades i lönegrad 29, *att* befattningen såsom stadsplanearkitekt placerades i lönegrad 35, *att* befattningen såsom överingenjör vid tekniska verken placerades i lönegrad 41, *att* i övrigt till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag samt *att* de av förenämnda beslut föranledda kostnader skulle bestridas, såvitt avsåge tiden från den 1 oktober 1947 till årets slut, av respektive anslag för avlöningar och dyrtidstillägg under de olika förvaltningarna i detta års stat, och i den mån dessa anslag ej därtill försloge

täckas i samband med bokslutet för år 1947, samt, såvitt avsåge år 1948, i första hand av motsvarande anslag i 1948 års stat och i den mån dessa anslag ej försloge av i nämnda års stat upptaget extra reservationsanslag å 700.000 kronor till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, dock med undantag för lönerna till hamnstyrelsens och tekniska verkens befattningshavare, vilka löner skulle helt påföras i respektive förvaltningars stater för år 1948 upptagna anslag för löner och dyrtidstillägg.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 25 ser. B och nr 256 ser. A) vidtog ingående överläggning.

Under överläggningen framställdes följande yrkanden:

1) Herr *Engdahl, att* befattningarna såsom driftsingenjör vid elverket och driftsingenjör vid gasverket skulle placeras i lönegrad 26, och i övrigt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag;

2) av herr *Eklund, att* stadsfullmäktige ville till alla delar bifalla drätselkammarens i skrivelse den 13 november 1947 framförda förslag;

3) av herr *Edvin Johansson,* med instämmande av herr *Lindqvist, att* den nya löneplanen av stadsfullmäktige antoges att gälla från och med den 1 juli 1947;

4) av herr *Karl Pettersson,* med instämmande av fru *Kjelldahl* och herr *Pers,* att frågan angående löneplacering av befattningarna såsom socialvårdschef, socialvårdsassistent och kassörska vid fattigvårdsbyrån skulle återremitteras till löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren;

5) av herr *Turén,* med instämmande av herr *Matell,* att befattningen såsom socialvårdsassistent uppflyttades i 16 lönegraden;

6) av herr *Nyström,* att befattningen såsom socialvårdschef placerades i lönegrad 30;

7) av herr *Hugo Ericsson* att befattningen såsom maskinist vid reningsverket uppflyttades från 13 till 14 lönegraden;

8) av fru *Kjelldahl* att befattningen som trädgårdsmästare uppflyttades från lönegrad 17 till lönegrad 18 även som att beträffande befattningen såsom manlig kontorist, beteckningen ”manlig” borttoges;

9) av herr *Olsson* bifall till drätselkammarens förslag angående placering av befattningarna såsom driftsingenjör vid gasverket och elverket i lönegrad 27; samt

10) av herr *Sjöberg* bifall till löne- och avtalsnämndens förslag beträffande placering av sistnämnda befattningar i lönegrad 25.

Herr *Nyman* deklarerade, att han visserligen vore beredd tillstyrka att stadsfullmäktige i princip godkände föreliggande förslag till normaltjänstereglemente men att han därmed icke kände sig bunden av förslagets

detaljbestämmelser och ville herr Nyman i detta hänseende särskilt reservera sig ifråga om § 13 i förslaget, handlande om bisysslor.

I övrigt yttrade sig herr *Lundberg* utan yrkande.

Efter avslutad överläggning beslutade stadsfullmäktige att företaga de olika frågorna till avgörande i följande ordning.

Först skulle till behandling upptagas första att-satsen i löne- och avtalsnämndens skrivelse med undantag av frågan om tidpunkten för den nya löneplanens tillämpning.

Därefter skulle under avgörande i tur och ordning ställas första t. o. m. nionde att-satserna i drätselkammarens skrivelse, därefter frågan om tidpunkten, från vilken den nya löneplanen skulle äga tillämpning, och vidare de särskilda yrkanden angående inplacering av vissa tjänster, för vilka i det föregående redogjorts.

Slutligen skulle till behandling upptagas löne- och avtalsnämndens förslag i övrigt på de punkter, beträffande vilka beslut icke enligt ovan fattats, samt till sist drätselkammarens förslag till täckning av de av löneförslaget föranledda utgifter.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning *dels* antaga den av löne- och avtalsnämnden föreslagna löneplanen, *dels* bifalla drätselkammarens förslag i första att-satsen av klämmen till drätselkammarens skrivelse, *dels* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag angående placering av befattningen såsom lantbruksinspektor i lönegrad 18, befattningen såsom kontorschef vid tekniska verken i lönegrad 23 och befattningen såsom fastighetsingenjör i lönegrad 24.

Sedan proposition ställts mellan föreliggande förslag till inplacering av befattningarna såsom driftsingenjör vid gas- och elverken nämligen lönenämndens av herr Sjöberg omfattade förslag, drätselkammarens av herr Olsson omfattade förslag och herr Engdahls nu inför stadsfullmäktige framförda förslag, beslöto stadsfullmäktige till en början utan omröstning att såsom huvudproposition uppställa löne- och avtalsnämndens förslag och såsom kontraproposition herr Engdahls förslag.

Vid härefter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 36 röster mot 16 avgivna för bifall till löne- och avtalsnämndens förslag att bifalla herr Engdahls förslag om placering av befattningarna i lönegrad 26. En ledamot avstod från att rösta.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning att i enlighet med drätselkammarens förslag bibehålla den nuvarande benämningen drätselassistent samt att i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag placera befattningen i lönegrad 27.

Utan omröstning beslöto stadsfullmäktige med bifall till drätselkammarens förslag placera befattningen såsom andre stadsombudsman i lönegrad 29.

Efter begärd och verkställd votering mellan å ena sidan drätselkammarens förslag till inplacering av befattningen såsom stadsplanearkitekt och å andra sidan löne- och avtalsnämndens förslag ifråga om samma befattning beslöto stadsfullmäktige med 35 röster mot 19 avgivna för bifall till löne- och avtalsnämndens hemställan att i enlighet med drätselkammarens förslag inplacera befattningen i lönegrad 35.

Stadsfullmäktige beslöto vidare utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag till inplacering av befattningen såsom överingenjör vid tekniska verken i lönegrad 41.

Sedan härefter votering begärts mellan å ena sidan löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag, att löneplanen skulle tillämpas från och med den 1 oktober 1947 samt herr Edvin Johanssons förslag att samma plan skulle tillämpas från och med den 1 juli samma år, beslöto stadsfullmäktige med 47 röster mot 6, avgivna för bifall till herr Johanssons förslag att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag. En ledamot avstod från att rösta.

Sedan stadsfullmäktige utan omröstning beslutat att med avslag å av herr Karl Pettersson m. fl. framställt återremissyrkande denna dag företaga till avgörande frågan om löneplaceringen för befattningarna såsom socialvårdschef, socialvårdsassistent samt kassörska vid fattigvårdsbyrån, beslöto stadsfullmäktige vid anställd votering mellan löne- och avtalnämndens förslag till inplacering av socialvårdschefsbefattningen samt herr Nyströms förslag härom att med 36 röster mot 16 avgivna för bifall till den sistnämndes förslag bifalla löne- och avtalsnämndens förslag härom.

Vid härefter företagen votering mellan å ena sidan löne- och avtalsnämndens och å andra sidan herr Turéns förslag till inplacering av befattningen såsom socialvårdsassistent beslöto stadsfullmäktige med 28 röster mot 25, avgivna för herr Turéns förslag, att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag till inplacering av tjänsten ifråga.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning dels bifalla löne- och avtalsnämndens förslag till inplacering av befattningen såsom maskinist vid reningsverket och såsom trädgårdsmästare dels ock med avslag å fru Kjelldahls förslag att bibehålla benämningen manlig kontorist.

Stadsfullmäktige beslöto än vidare utan omröstning till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i övrigt.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, bifalla drätselkammarens förslag angående täckning av de kostnader, vilka föranleddes av stadsfullmäktiges nu fattade beslut.

§ 390. **Kungl. Maj:ts fastställelse av stadsplanen för Aroslund m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 24 oktober 1947 varav inhämtades, att Kungl. Maj:t med visst undantag fastställt ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 mars 1946 antaget förslag till stadsplan för staden beträffande Aroslund m. m. ävensom beträffande det från fastställelse undantagna området meddelat nybyggnadsförbud.

§ 391. **Motion ang. inrättande av en kulturnämnd.**

Uti en den 12 november 1947 dagtecknad motion hade stadsfullmäktiges ordförande, måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* inrätta en kulturnämnd, förslagsvis kallad ”Västerås stads kulturnämnd”, bestående av fem ledamöter, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren och beredningsutskottet att inkomma till stadsfullmäktige med förslag till instruktion för nämnden.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning remittera ärendet till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden.

§ 392. **Motion ang. fri trappstädning för pensionärerna å pensionärshemmen.**

Uti en den 27 november 1947 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamöterna Stig Ek och Bertil Linderborg föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* tillerkänna pensionärerna på pensionärshemmen rätten till fri trappstädning, samt *att* uppdraga åt styrelsen för pensionärshemmen att vidtaga erforderliga åtgärder för beslutets genomförande.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning remittera ärendet till pensionärshemsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden.

In fidem:
PER SIÖSTEEN.

Justerat den 5 december 1947.

GUSTAF OLSSON.

Knut Carlfors. *Ivan Hellström.*

Offentligen uppläst den 5 december 1947; betygar

Ex officio:
Per Siösteen.

Västerås 1947 . Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 18 december 1947.

Närvarande: Herrar ordföranden Lundkvist, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Olsson, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, Sjöberg, David Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson och Jacobsson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Sjölander, Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson och Lindström, fru Schörling och herr Ernfrid Carlsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Under §§ 393—401 rådmannen Folke Höijer, under §§ 402—410 rådmannen John Carlbom och under §§ 411—433 rådmannen Martin Lindheimer.

§ 393. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Sjölander och Erik Pettersson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 22 december 1947 kl. 13.30.

§ 394. **Avtal om förvärv av gatumark från st. äg. 741.**

I skrivelse den 13 november 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor med ägaren av stadsägan nr 741 träffa avtal om överlåtelse till staden av viss gatumark i Jakobsgatan, *att* för bestridande av härav föranledd kostnad anvisades

ett anslag å 4.100 kronor samt *att* av anslaget den del, som svarade mot köpeskillingen för till staden försåld gatumark skulle täckas av försäljningsmedelsfonden och återstoden, motsvarande ersättningar för intrång, av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 257 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 395. **Försäljning av område av Malma 1[1] till Skogsvårdsstyrelsen i Västmanlands län.**

I skrivelse den 13 november 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, kammaren kunde finna skäliga, till skogsvårdsstyrelsen försälja markområde om c:a 1 har av Malma 1[1] i Västerås stad ävensom att vidtaga alla för försäljningens genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredrag av handlingarna (S. H. nr 258 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 396. **Tilläggsanslag till drätselkontorets kontorskostnader, telefon och postavgifter.**

I skrivelse den 4 december 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* anvisa drätselkontoret ett tilläggsanslag å 9.700 kronor för bestridande av kontorskostnaderna, telefon- och postavgifter intill årets slut samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 259 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 397. **Anslag för utförande av vatten- och avloppsledningar i västra delen av Kronvägen till Råbygatan.**

I skrivelse den 18 november 1947 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige för utförande av vatten- och avloppsledningar för västra delen av Kronvägen till Råby-

gatan med förgrening i Råbygatan och Turegatan, ville anvisa kronor 47.000 att täckas med 20.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter, med 18.800 kronor av reserverade anslutningsavgifter och med 8.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren hade i häröver den 4 december 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* till alla delar bifalla styrelsens framställning samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av lån å 8.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 260 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 398. **Anslag för utgivande av ny fastighets- och gatuförteckning för Västerås stad.**

I skrivelse den 4 december 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* för utgivande av ny upplaga av fastighets- och gatuförteckningen för Västerås stad anvisa ett förslagsanslag å 3.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 261 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 399. **Anslag till Västerås Hemvärn.**

I skrivelse den 4 december 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja Västerås Hemvärn ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för hemvärnets skjututbildning, ammunitions- och förrådsförvaltning m. m. under arbetsåret 1 juli 1947—1 juli 1948 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 262 ser. A) och sedan herrar Ek och Turén yttrat sig utan yrkande samt herrar Eklund och Engdahl yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla kammarens hemställan.

§ 400. **Tecknande av borgen å byggnadskreditiv för planerat nybygge å tomten nr 5 i kvarteret Skjutbanan.**

I skrivelse den 4 december 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta, *att* bemyndiga drätselkammaren att *dels* ingå till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan om medgivande för staden att för tiden till utgången av år 1948 teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande ett belopp av högst 85 % av den av statens byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden, mot säkerhet i inteckningar från botten och uppåt inom högst samma procent av byggnadskostnaden under villkor att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk, *dels ock* i avbidan å nämnda Kungl. Maj:ts medgivande med anlitande av stadens underställningsfria borgensrätt teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Hyresgästföreingens i Västerås Bostadsrättsförening Skjutbanan nybygge å tomten nr 5 i kvarteret Skjutbanan intill belopp av högst 1.192.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt inom samma belopp och under villkor att borgensåtagandet skulle gälla under högst ett år räknat från dagen för det första kreditivlyftet samt att byggnadsföretaget anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 263 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 401. **Yttrande över besvär i stadsplaneärende (Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar).**

I skrivelse den 19 juni 1947 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige för förnyat yttrande remitterat ärende angående yttrande över besvär, vilka av fru Margit Eriksson och Folke Goth hos länsstyrelsen anförts över stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1946 att antaga förslag till jämkning av stadsplanen för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.

Sedan ärendet i anslutning härtill under hand remitterats till byggnadsnämnden och drätselkammaren för förberedande yttranden, hade byggnadsnämnden i skrivelse den 3 november 1947 såsom sin bestämda uppfattning hävdat, att det ur stadsplanesynpunkt icke funnes grundad anledning att till följd av de mot stadsplaneförslaget anförda besvären vidtaga någon ändring däri.

Genom utlåtande den 4 december 1947 hade drätselkammaren föreslagit stadsfullmäktige att i första hand såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad byggnadsnämnden och drätselkammaren däri anfört och därvid hemställa, att de anförda besvären ogillades och att ifrågavarande av stadsfullmäktige den 31 oktober 1946 antagna stadsplaneförslaget oförändrat fastställdes och i andra hand att uppdraga åt byggnadsnämnden att *dels* återkalla omförmälda stadsplaneförslag från fastställelse, *dels ock* hos länsstyrelsen hemställa om nybyggnadsförbud å ifrågavarande av stadsplaneförslaget berörda områden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 264 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Hult med instämmande av herr Jacobsson att ärendet skulle bordläggas till ett kommande sammanträde. Herrar Eklund och Turén yrkade bifall till drätselkammarens i första hand framställda yrkande, att besvären ogillades och föreliggande stadsplaneförslag oförändrat fastställdes. Herr Alwestrand yrkade med instämmande av herr Ernst Johansson bifall till drätselkammarens i andra hand framförda yrkande utom i vad avsåge förslaget att begära nybyggnadsförbud för ifrågavarande område.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige till en början med 45 nejröster mot 14 jaröster, de sistnämnda avgivna för bordläggningsyrkandet, att denna dag företaga ärendet till avgörande.

Sedan härefter proposition ställts mellan å ena sidan yrkandet om bifall till drätselkammarens i första hand framställda förslag och å andra sidan yrkandet om avslag å samma förslag, beslöto stadsfullmäktige med 33 nejröster mot 26 jaröster att bifalla avslagsyrkandet.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan drätselkammarens i andra hand framförda förslag och å andra sidan herr Alwestrands yrkande att med 36 nejröster mot 22 jaröster bifalla herr Alwestrands yrkande. En ledamot avstod från att rösta.

Stadsfullmäktige hade sålunda beslutat uppdraga åt byggnadsnämnden att återkalla ifrågavarande stadsplaneförslag från fastställelse.

§ 402. **Förslag till kommunal annonsering i Västerås under år 1948.**

I skrivelse den 4 december 1947 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* sådana tillkännagivanden, som omförmäldes i 20 § av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad för

år 1948 skulle införas i Västmanlands Folkblad och Västmanlands Läns Tidning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 265 ser. A) yrkade herr Ek att stadsfullmäktige måtte besluta, att de kommunala tillkännagivanden, varom här vore fråga, infördes även i Västmanlands Arbetarblad, medan herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 51 jaröster mot 7 nejröster att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet. En ledamot avstod från att rösta.

§ 403. **Motion om ordnande i kommunal regi av dansfrågan i Västerås.**

Vid sammanträde den 27 februari 1947 beslöto stadsfullmäktige till ungdomsvårdsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden remittera en av herr Carl-Anders Kindbladh till stadsfullmäktige ingiven motion med hemställan, att stadsfullmäktige ville giva ungdomsvårdsstyrelsen i uppdrag att utreda frågan om ordnande i kommunal regi av dansfrågan i Västerås.

I skrivelse den 6 oktober 1947 hade ungdomsvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att ifrågavarande motion icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 december 1947, efter hörande av idrottsstyrelsen, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* bifalla ungdomsvårdsstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 266 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 404. **Tilläggsanslag till hyresnämnden för nämndens verksamhet under år 1947.**

Sedan hyresnämnden i skrivelse till drätselkammaren den 2 december 1947 hemställt, att kammaren ville till nämndens förfogande ställa de ytterligare anslag, som visat sig erforderliga för hyresnämndens verksamhet under innevarande år, så hade kammaren genom utlåtande den 4 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för hyresnämndens verksamhet intill slutet av innevarande år anvisades ett tilläggsanslag å 5.100 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 267 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 405. **Anslag för möblering av och anskaffande av inventarier till rådhusrättens sessionssal.**

I skrivelse den 1 december 1947 hade magistraten på anförda skäl hemställt om ett tilläggsanslag å 21.700 kronor för möblering av och anskaffande av inventarier till rådhusrättens sessionssal.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 december 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* bifalla magistratens hemställan i ärendet samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 268 ser. A) beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 406. **Anslag för uppställande av en transformatorstation å Södra Skallberget.**

I skrivelse den 18 november 1947 hade styrelsen för tekniska verken på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för uppställande av en transformatorstation på Södra Skallberget anvisa 17.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 4 december 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* bifalla styrelsens hemställan samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för nämnda utgift.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 269 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 407. **Anslag för provisorisk avlöningsförbättring till folkskolans övningslärare under senare hälften av år 1947.**

I skrivelse den 15 september 1947 hade folkskolestyrelsen hemställt om ett anslag å 2.005 kronor för provisorisk avlöningsförbättring till folkskolans övningslärare under senare halvåret 1947.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 20 oktober 1947 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att övningslärarna vid stadens folkskolor med tillämpning från och med den 1 juli 1947 skulle för tiden till och med den 30 juni 1948 eller den tidigare dag då den statliga löneregleringen för övningslärarna kunde komma att träda i kraft

erhålla provisoriska tillägg enligt Kungl. Kungörelsen den 30 juni 1947 (nr 541) ävensom *att* bevilja de anslag, vilka i anledning härav kunde av drätselkammaren finnas erforderliga.

I ett den 13 november 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet, *att* för bestridande av härav föranledda kostnader anvisa ett förslagsanslag å 2.000 kronor samt *att* anslaget skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 270 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 408. **Anslag för reglerande av löneförmånerna för sex lärarebefattningar vid yrkesskolorna.**

I skrivelse den 9 oktober 1947 hade styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning hemställt, att sex reglerade lärarebefattningar vid yrkesskolorna måtte med giltighet fr. o. m. den 1 juli 1947 överföras till den nya statliga löneplanen Ca och därvid placeras i de lönegrader, som enligt de för statliga befattningshavare gällande författningarna svarade mot placeringen i den tidigare statliga löneplanen A.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 20 oktober 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* med giltighet från och med den 1 juli 1947 ifrågavarande sex reglerade lärarebefattningar vid yrkesskolorna skulle överföras till den nya statliga löneplanen Ca med placering i de lönegrader och löneklasser, som med tillämpning av de för statliga befattningshavare gällande reglerna svarade mot nuvarande placering i den statliga löneplanen A, *att* läraren i slöjd dessutom med ändring i denna del av stadsfullmäktiges beslut den 28 augusti 1941 skulle erhålla ett lönetillägg svarande mot skillnaden mellan lönen i den lönegrad av Ca-planen, där befattningen komme att placeras, samt lönen i närmast högre lönegrad, i respektive löneklasser, *att* det i stadsfullmäktiges beslut den 30 oktober 1941 intagna förbehållet om löneregleringens ikraftträdande upphävdes med giltighet från och med den 1 juli 1947, *att* de för befattningarna gällande regleringshandlingarna skulle ändras i enlighet med vad nu föreslagits, samt *att* bevilja de anslag vilka i anledning härav av drätselkammaren kunde finnas erforderliga.

I ett den 13 november 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* bifalla löne- och avtalsnämndens

förslag i ärendet, *att* uppdraga åt yrkesskolestyrelsen att i samråd med löne- och avtalsnämnden utforma de ändringar i de för ifrågavarande befattningar gällande regleringshandlingar, vilka kunde bliva erforderliga, ävensom underställa ändringarna vederbörlig central myndighet för fastställelse, *att* för bestridande av härav föranledd kostnadsökning anvisa ett förslagsanslag å 2.400 kronor samt *att* sistnämnda anslag till den del beloppet ej kunde täckas av vederbörliga avlöningsanslag i yrkesskolans stat för innevarande år skulle täckas av 1947 års reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 271 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 409. **Återbesättande av befattning som driftsförman vid gasverket.**

Sedan styrelsen för Västerås stads tekniska verk i skrivelse den 21 oktober 1947 hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att besätta en ledigförklarad befattning såsom driftsförman vid gasverket med ny ordinarie innehavare, så hade drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden, kammaren i skrivelse den 6 november 1947 och nämnden genom skrivelse den 17 i samma månad tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 272, ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 410. **Indragande av befattning såsom bitr. kriminalöverkonstapel och inrättande av en befattning såsom kriminalöverkonstapel.**

I skrivelse den 17 november 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* med giltighet från och med den 1 januari 1948 indraga befattningen såsom biträdande kriminalöverkonstapel och ersätta denna med en befattning såsom kriminalöverkonstapel.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 december 1947 tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 273 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 411. **Fråga om dyrtidstillägg till stadens pensionärer och extra befattningshavare.**

I skrivelse den 3 december 1947 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* dyrtidstillägget å lönerna till de stadens extra befattningshavare, som fullgjorde heltidstjänst, skulle utgå med 27 procent, *att* tillägget skulle utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstege 800 kronor per månad och utbetalas månadsvis, *att* jämväl dyrtidstillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg måtte utgå i tillämpliga delar efter i skrivelsen närmare angivna grunder, dock att rörligt tillägg endast finge utgå å pension eller del av pension, som icke överstege 500 kronor per månad, *att* förevarande bestämmelser skulle gälla tillsvidare under 1948 samt *att* uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att vid förändring beträffande det i förhållandet mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen i Sverige gällande dyrtidstillägget inkomma till stadsfullmäktige med det förslag om ändrat dyrtidstillägg som kunde därav föranledas.

I ett den 4 december 1947 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 274 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 412. **Fråga om provisoriskt lönetillägg till stadens extra befattningshavare.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 3 december 1947 hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* från och med den 1 januari 1948 för tiden intill dess beslut fattades om regleringen av lönerna för stadens extra befattningshavare, dock längst intill den 1 april 1948, det provisoriska tillägget å 50 kronor per månad skulle utgå till de extra befattningshavarna efter samma grunder som under år 1947.

I ett den 4 december 1947 avgivet yttrande hade kammaren tillstyrkt stadsfullmäkitge *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 275 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 413. **Godkännande av förslag till taxa å avgifter vid Västerås—Johannisbergs Flygplats.**

I skrivelse den 4 december 1947 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna ett av kammaren framlagt förslag till taxa å avgifter vid Västerås—Johannisbergs flygplats, *att* taxan skulle tillämpas från och med den 1 januari 1948 samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att till Kungl. Maj:t ingiva ansökan om tillstånd att upptaga avgifter för begagnande av flygplatsen i överensstämmelse med angivna taxeförslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 276 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 414. **Förslag till instruktion för Västerås stads uppbördsverk.**

Genom skrivelse den 4 december 1947 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till instruktion för Västerås stads uppbördsverk.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 277 ser. A) och sedan herr Engdahl yrkat, att ärendet skulle remitteras till beredningsutskottet för yttrande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 415. **Förslag till instruktion för Västerås stads byggnadskontor.**

Genom skrivelse den 4 december 1947 hade drätselkammaren framlagt förslag till vissa ändringar i instruktionen för Västerås stads byggnadskontor.

I ett den 8 december 1947 avgivet utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 278 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 416. **Ändringar i reglementet för Västerås stads idrottsstyrelse.**

I skrivelse den 8 december 1947 hade beredningsutskottet på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att antaga vissa i skrivelsen föreslagna ändringar i reglementet för Västerås stads idrottsstyrelse.

Idrottsstyrelsen, som av beredningsutskottet beretts tillfälle yttra sig över förslaget, hade i avgivet yttrande förklarat sig icke hava något att

erinra mot detsamma under förutsättning att vid uppgörande av förslag till val av ledamöter och suppleanter vederbörlig hänsyn toges till att idrottsintressena bleve representerade i styrelsen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 279 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 417. **Förslag till reglemente för Västerås stads ungdomsvårdsstyrelse.**

I skrivelse den 6 oktober 1947 hade ungdomsvårdsstyrelsen hemställt att stadsfullmäktige ville godkänna ett vid styrelsens skrivelse fogat förslag till reglemente för ungdomsvårdsstyrelsen.

Genom utlåtande den 8 december 1947 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* godkänna ungdomsvårdsstyrelsens förslag till reglemente för styrelsen med vissa i beredningsutskottets skrivelse föreslagna ändringar, *att* fr. o. m. utgången av år 1948 skulle utses ytterligare 2 ledamöter i styrelsen samt därefter mellan styrelsens samtliga ledamöter och suppleanter företogs sådan lottning, som i 2 § av reglementet föreskrives, *att* de nuvarande suppleanterna intill utgången av år 1948 fortfarande skulle vara personliga för ledamöterna samt *att* reglementet i övrigt skulle träda i kraft fr. o. m. den 1 januari 1948.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 280 ser. A) och sedan herr Sjölin yrkat bifall till beredningsutskottets förslag med den ändringen, att orden "såväl slutna som öppna" i § 1 första stycket i förslaget skulle utgå, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla utskottets förslag med den sålunda yrkade ändringen.

§ 418. **Styrelse för praktiska mellanskolan.**

I skrivelse den 21 oktober 1947 hade styrelsen för högre folkskolan föreslagit, att styrelsen finge för tiden intill den 30 juni 1949, då högre folkskolan vore helt avvecklad, jämväl fungera såsom styrelse för praktiska mellanskolan samt därefter för tiden intill den 1 januari 1950, då styrelseledamöternas mandat utginge, fungera som styrelse enbart för den praktiska mellanskolan.

Beredningsutskottet hade i ett den 8 december 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, *att* den nuvarande styrelsen för högre folkskolan från och med den 1 juli 1947 intill den 1 juli 1949 finge fungera jämväl som styrelse för praktiska mellanskolan, *att* samma styrelse finge

för tiden 1 juli 1949 intill den 1 januari 1950 fungera enbart såsom styrelse för praktiska mellanskolan samt *att* under hösten 1949 nyval skulle ske av ledamöter och suppleanter i styrelsen för praktiska mellanskolan för en tid av fyra år från och med den 1 januari 1950.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 281 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 419. **Fråga om ordningen för fastställande av kvartersnamn.**

I skrivelse den 5 december 1947 till gatunamnsberedningen hade stadsingenjören föreslagit gatunamnsberedningen att hos stadsfullmäktige hemställa, att fr. o. m. den 1 januari 1948 kvartersnamn skulle fastställas av magistraten och gatunamn såsom hittills av stadsfullmäktige, sedan i båda fallen gatunamnsberedningen upprättat förslag till namnsättning.

Gatunamnsberedningen hade i anledning härav i skrivelse den 5 december 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med tillämpning fr. o. m. den 1 januari 1948 kvartersnamn skulle åsättas av magistraten efter förslag av gatunamnsberedningen samt att gatunamn skulle åsättas på samma sätt som hittills skett.

Genom ett den 8 december 1947 häröver avgivet utlåtande hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 282 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med gatunamnsberedningens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag.

§ 420. **Förslag till gatunamn (Södra Skallbergsgatan m. m.)**

I skrivelse den 5 december 1947 hade gatunamnsberedningen dels med vidhållande av tidigare för stadsfullmäktige framlagt förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville för den gata, vilken löpte utmed norra delen av kvarteret Druvan inom Vegaområdet, antaga namnet Finn Malmgrens gata eller alternativt, att gatan erhölle namnet Vitögatan, dels ock föreslagit, att den gata, vilken ginge fram över Södra Skallbergsområdet, erhölle namnet Södra Skallbergsgatan samt den nuvarande Skallbergsgatan namnet Nansengatan.

Genom utlåtande den 8 december 1947 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* den genom Södra Skallbergsområdet löpande gatan erhölle namnet Skallbergsgatan samt *att* i övrigt antaga de av gatunamnsberedningen föreslagna gatunamnen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 283 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Eklund bifall till gatunamnsberedningens förslag medan herr Sjöberg yrkade bifall till beredningsutskottets förslag och herr Engdahl och herr andre vice ordföranden yttrade sig utan yrkanden.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 421. **Förslag till gatunamn (Maskinistgatan och Utmarksgatan).**

I skrivelse den 5 december 1947 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl hemställt, att den nuvarande Utmarksgatan, som bestode av två delar, sins emellan åtskillda genom ett bergparti och vilka delar enligt fastställd stadsplan allt framgent komme att skiljas åt genom kvarteret Läkaren, uppdelades i två delar och benämndes den övre delen mellan Släggargatan och Montörgatan ”Maskinistgatan” samt den nedre delen, belägen mellan Frejagatan och Adelsögatan ”Utmarksgatan”.

Genom utlåtande den 8 december 1947 hade beredningsutskottet tillstyrkt bifall till gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 284 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 422. **Val av kommunala förtroendemän.**

Efter av beredningsutskottet i skrivelse den 8 december 1947 framlagt förslag (S. H. nr 29 ser. B) beslöto stadsfullmäktige *att* antalet av stadsfullmäktige valde ledamöter i var och en av 1948 års taxeringsnämnder skulle vara 3 jämte lika antal suppleanter med undantag av taxeringsdistriktet 3 A, där antalet ledamöter bestämdes till 4 med lika många suppleanter samt 12, 13, 14 och 15 distrikten, där antalet ledamöter bestämdes till 5 med lika många suppleanter, *att* suppleanterna såsom hittills skulle vara personliga och tjänstgöra för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angives *samt att* till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna utse följande personer.

1:STA DISTRIKTET.

Ledamöter: Direktören O. Maunsbach, f. överpostiljonen J. E. Wirén och gjuteriarbetaren K. Harry Andersson.

Suppleanter: Ombudsmannen Arthur Lingnäs, motormontören Erik E. W. Larsson och metallarbetaren Tore Söderberg, Allégatan 11.

2:DRA DISTRIKTET.

Ledamöter: Ingenjören Oscar Larsson, Knektgatan 3 F, kontoristen Göte Magnusson och verkstadsarbetaren Harry Söder.

Suppleanter: Ingenjören Thore Kättström, fru Greta Sjödahl och måleriarbetaren Börje Roos.

3:DJE DISTRIKTET.

Ledamöter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, köpmannen Alrik Sollin och köpmannen Roland Forsberg.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, köpmannen Helmer Urby och flygplansmontören Erik Bengtsson, Haga Parkgata 15 B.

3 A DISTRIKTET.

Ledamöter: Lantbrukaren Eric Agrell, Bjurhovda, cementarbetaren Sven Eriksson, kopplingsarbetaren Birger Grip och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Suppleanter: Arrendatorn Olof Jansson, kyrkovaktmästaren Ivar Johansson, fru Karin Berghöök och grovarbetaren Elis Björklund.

4:DE DISTRIKTET.

Ledamöter: Ingenjören G. H. Zanders, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och verkstadsarbetaren Georg Karlsson.

Suppleanter: Kassören Oskar Rudén, metallarbetaren Stig Johansson och konditorn Ove Klingvall.

5:TE DISTRIKTET.

Ledamöter: Ingenjören Sigurd Ahl, föreståndaren Rudmar Thunell och tjänstemannen Axel Boberg.

Suppleanter: Köpmannen K. Torstensson, typografen Gustav Pettersson och metallarbetaren Ruben Karlsson.

6:TE DISTRIKTET.

Ledamöter: Förste byråassistenten A. Jungert, avsynaren Martin Holmberg och gjuteriarbetaren Verner Andersson, Rotorvägen 5 A.

Suppleanter: Kamreraren S. Holmblad, trädgårdsarbetaren Olle J. Johansson och grovarbetaren Gustav Lindgren.

7:DE DISTRIKTET.

Ledamöter: Majoren G. Robsahm, järnarbetaren Karl A. Fröbom och hyvlaren K. H. Thorén.

Suppleanter: Fabrikören Carl Holmqvist, metallarbetaren Arne Skogh, Vasagatan 48, och montören Fritz Södergren.

8:DE DISTRIKTET.

Ledamöter: Arkitekten V. Segerstedt, avsynaren Helmer Törnblom och gjuteriarbetaren Gösta Andersson.

Suppleanter: Folkskolläraren J. A. Eng, metallarbetaren Em. Råberg, Emausgatan 9, och pressaren Valdemar Samuelsson.

9:DE DISTRIKTET.

Ledamöter: Maskinisten Erik Karlsson, instruktören Tage Engelbrektsson och stationskarlen K. G. Johansson.

Suppleanter: Rörarbetaren Olle Berggren, filaren Viktor Persson och järnhandlaren Henning Larsson.

10:DE DISTRIKTET.

Ledamöter: Förmannen C. F. Larsson, typografen Nils Pettersson och köpmannen Erik Sundström.

Suppleanter: Förmannen Åke Larsson, kontoristen Göte Melin och civilingenjören Erik Engberg.

11:TE DISTRIKTET.

Ledamöter: Plåtarbetaren Emil Johansson, fru Rut Jansson, Valhallavägen 17, och förrådsarbetaren Bertil Lindh.

Suppleanter: Fru Greta Schörling, folkskolläraren Elis Hedberg och kommunalarbetaren Helmer Barkman.

12:TE DISTRIKTET.

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, ingenjören Ferd. Wahlberg, lantbrukaren Jakob Pettersson, lokföraren E. H. Neijmer och metallarbetaren Nils Pettersson.

Suppleanter: Metallarbetaren Sven Pettersson, fru Hildur Strandberg, Åsgatan 11, lantbrukaren John Eriksson, Tönsta, eldaren E. A. Lindstedt och lagerföreståndaren Martin Lindberg.

13:DE DISTRIKTET.

Ledamöter: Lokomotivföraren Ernst Larsson, metallarbetaren Allan Skult, metallarbetaren Erik Gustavsson, Drottninggatan 34 B, inspektoren Lars Jansson och metallarbetaren Elis Pettersson.

Suppleanter: Lokomotivföraren Harald Blomkvist, laboratoriebiträdet Rune Gunnarsson, målaren Carl Axel Grönberg, lantbrukaren Carl Axel Blomkvist och metallarbetaren Stig Berggren.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige att åt detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Jansson skulle givas uppdrag att taga befattning med den virkestaxering, som omförmäldes i 81 § i taxeringsförordningen, med herr Carl Axel Blomkvist såsom suppleant i detta särskilda uppdrag.

14:DE DISTRIKTET.

Ledamöter: Köpmannen Oscar Kihlgren, handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, byggnadssnickaren Hugo Ericsson och skomakaremästaren Ernfrid Carlsson.

Suppleanter: Köpmannen Sigfrid Holm, folkskolläraren John Jacobsson, fru Ester Karlsson, Frihetsvägen 7, butiksföreståndaren Lindor Kagg och ombudsmannen Carl Ölander.

15:DE DISTRIKTET.

Ledamöter: Kontorschefen Einar Keijser, avsynaren Ragnar Kragge, skomakaremästaren Martin Westberg, köpmannen Elis Sollin och direktören Ragnar Bosten.

Suppleanter: Kontoristen Isidor Larsson, chauffören John Eriksson, bageriarbetaren Bror Karlsson, Engelbrektsgatan 16 C, kamreraren Mats Vallander och inspektoren Aug. E. Arborelius.

16:DE DISTRIKTET.

Ledamöter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, magistratsvaktmästaren Helge Thorell och assistenten Erik Hultåker, Skolgatan 4.

Suppleanter: Parkföreståndaren Adolv Andersson, typografen Rune Göthlin och kontoristen Ingrid Andersson, Tråddragargatan 17.

17:DE DISTRIKTET.

Ledamöter: Byggnadsverkmästaren Erik Lindström, blomsterhandlaren Karl Pettersson och byggnadssnickaren Carl Viktorsson.

Suppleanter: Byggnadskontrollanten Axel Eriksson, byggnadsingenjören Oscar Ring och mätningsmannen E. G. Hedman.

§ 423. **Val av kommunala förtroendemän.**

På förslag av beredningsutskottet (S. H. nr 29 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation till ledamöter i fattigvårdsstyrelsen för tiden intill 1949 års utgång utse kyrkoskrivaren John Sjöblom, fru Helga Hall och skomakarmästaren Ernfrid Carlsson samt för tiden intill 1951 års utgång kontoristen Einar Jonsson, apparatmontören Alvar E. Johansson, f. drätseldirektören Theofil Öberg och mätningsmannen Folke Lindqvist.

Till suppleanter för tiden intill 1949 års utgång utsågos eldaren E. A. Lindstedt, metallarbetaren Elis Johansson, Malmabergsgatan 33 A och distriktssköterskan Iris Fagerlund samt för tiden intill 1951 års utgång fru Astrid S. Johansson, Norra Ringvägen 28, elmontören Bertil Classon, Aseastigen 2 A, teknologie doktorn Tage Strömberg och metallarbetaren Nils Pettersson.

Stadsfullmäktige beslöto vidare att till ordförande i styrelsen utse f. drätseldirektören Theofil Öberg och till vice ordförande kyrkoskrivaren John Sjöblom, var och en för den tid han utsetts till ledamot i styrelsen.

§ 424. **Val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse den 8 december 1947 (S. H. nr 29 ser. B) hade beredningsutskottet framlagt förslag till val av ledamöter och suppleanter i idrottsstyrelsen.

Från landskanslisten Axel Jäder, vilken föreslagits till ledamot i styrelsen, hade inkommit en den 17 december 1947 dagtecknad skrivelse varigenom denne avsagt sig uppdraget såsom ledamot i styrelsen.

Stadsfullmäktige beslöto dels godkänna Jäders avsägelse, dels ock för tiden intill 1949 års utgång till ledamöter i styrelsen med acklamation utse bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ingenjören Erland Gustavsson, typografen C.-A. Andersson, kaptenen Axel Edström, redaktionssekreteraren Gunnar Ljungquist, landssekreteraren Ernst Holmqvist och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg, samt till suppleanter för samma tid journalisten Stig Löfstrand, kommunalarbetaren Karl Erik Lindvall, ingenjören Börje Lundh, plåtarbetaren Erik Kraft och ingenjören Ragnar Magnusson.

Därjämte beslöto stadsfullmäktige att suppleanterna skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna i den ordning de härovan uppräknats.

§ 425. **Val av kommunala förtroendemän.**

På förslag av beredningsutskottet (S. H. nr 29 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation till ledamöter i nykterhetsnämnden för tiden

intill 1951 års utgång utse förste stadsläkaren G. Andrén, fru Helga Hall, lagerföreståndaren Martin Lindberg, Malmabergsgatan 33, och doktor Hjördis Lind-Campbell.

Till suppleanter för samma tid utsågos direktören Algot Bergstrand, fru Karin Kjelldahl och folkskolläraren Nils Stenvall.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herrar Grip och Stenvall i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Hult, Carneborg, fru Hall och herr Laurentz Gustavsson samt herrar Wingren, Bergstand och fru Kjelldahl i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av fru Lind-Campbell, herr Andrén och herr Redmalm.

Vidare beslöto stadsfullmäktige att till ordförande i nämnden intill 1949 års utgång utse bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och till vice ordförande för tiden intill 1951 års utgång fru Hjördis Lind-Campbell.

§ 426. **Val av kommunala förtroendemän.**

På förslag av beredningsutskottet (S. H. nr 29 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation för tiden intill 1949 års utgång till ledamot i polisnämnden i stället för f. drätseldirektören Theofil Öberg, vilken avsagt sig uppdraget, utse nuvarande suppleanten advokaten J. Ruben Nyman.

Till suppleant efter herr Nyman utsågs för samma tid köpmannen Erik Billert.

§ 427. **Val av kommunala förtroendemän.**

På förslag av beredningsutskottet (S.. H. nr 29 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot i barnstugestyrelsen för tiden intill 1951 års utgång i stället för leg. läkaren Paul Fritsch, vilken avsagt sig uppdraget, utse nuvarande suppleanten rektor Knut Carlfors.

Till suppleant för samma tid i stället för herr Carlfors utsågs fru Ingrid Andrén.

§ 428. **Val av kommunala förtroendemän.**

På förslag av beredningsutskottet (S. H. nr 29 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation till suppleant i ungdomsvårdsstyrelsen i stället för tjänstemannen Evert Östlund, vilken avsagt sig uppdraget, utse rektor Ingeborg Jansson.

§ 429. **Val av beredningsutskott.**

Jämlikt 14 § andra stycket i stadsfullmäktiges arbetsordning företogs till behandling frågan om val av beredningsutskott för år 1948. Därvid beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamöter omvälja fru Ebba Berg, herrar Gösta Sjöberg, Wiktor Persson, Einar Jonsson, fru Helga Hall, herrar Leontein och Sam Nyström, fru Karin Kjelldahl och herr Eric Sjölander.

Till suppleanter omvaldes likaledes med acklamation herrar Eric R. Carlsson och Hugo Ericsson, fru Hilda Bergsten, herr Birger Grip, fröken Anna Carlsson, herr Karl Pettersson, fru Ingrid Andrén, herr Knut Carlfors och herr Folke Lindqvist.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att suppleanterna skulle vid förfall för de ordinarie ledamöterna tjänstgöra i deras ställe i nedan angivna ordning, nämligen herrar Eric R. Carlsson, Hugo Ericsson, fru Hilda Bergsten, herr Birger Grip och fröken Anna Carlsson i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av fru Ebba Berg, herrar Sjöberg, Persson och Jonsson samt fru Helga Hall; herr Karl Pettersson och fru Andrén vid förfall för någon av eller båda herrar Leontein och Nyström samt herr Carlfors vid förfall för fru Kjelldahl och herr Lindqvist vid förfall för herr Sjölander.

§ 430. **Val av ordförande och vice ordförande för år 1948.**

Beslöto stadsfullmäktige med acklamation till ordförande i stadsfullmäktige för år 1948 omvälja måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt till förste vice ordförande för år 1948 likaledes omvälja herr Leontein och till andre vice ordförande för samma tid herr Gustaf Olsson.

§ 431. **Bestämmande genom lottning, vilka ledamöter och suppleanter i barnstugestyrelsen som skola avgå efter två år.**

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 25 oktober 1945 och den 29 november samma år skulle vid val av ledamöter och suppleanter i styrelsen för Västerås stads barnstugor under år 1947 efter lottning inför stadsfullmäktige föreskrivas, att 3 ledamöter och 2 suppleanter i styrelsen skulle avgå efter 2 år.

Efter företagande av dylik lottning befanns, att av ledamöterna rek-

tor Knut Carlfors, fru Anna Larsson och folkskolläraren G. Brismar skulle avgå efter 2 år samt att folkskolläraren John Jacobsson och ekonomichefen Gösta Lundberg skulle avgå efter 4 år.

Av suppleanterna skulle ombudsmannen Erik Pettersson och fru Ingrid Andrén avgå efter 2 år och fru Stina Barkman efter 4 år.

§ 432. **Fråga om särskilda kommunala bostadstillägg till folkpensionärerna.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 24 april 1947 beslutat uppdraga åt en kommitté att företaga en förutsättningslös utredning av frågan om särskilda kommunala bostadstillägg till folkpensionärerna samt att till stadsfullmäktige inkomma med de förslag vartill utredningen kunde föranleda, så hade nu kommittén i ett den 28 november 1947 avgivet betänkande föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* antaga vid skrivelsen fogade förslag till grunder för utgivande av särskilda bostadstillägg till folkpensionärer i Västerås med tillämpning från och med den 1 april 1948.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 28 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning remittera ärendet till pensionsnämnderna, fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden.

§ 433. **Länsstyrelsens res. ang. ändringen av stadsplanen för Lilla Johannislund med omgivningar.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 8 december 1947 med fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 25 september 1947 antaget förslag till ändring av stadsplanen för Lilla Johanneslund med omgivningar.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 22 december 1947.

ALB. LUNDKVIST.

Eric Sjölander. *Erik Pettersson.*

Offentligen uppläst den 22 december 1947: betygar Ex officio:

Per Siösteen.

HANDLINGAR
Ser. A

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 30 januari 1947 Ser. A nr 1

Nr 1. Anslag för möblering och inredning av Stadshotellets övre våning.

Drätselkammaren har uti en den 5 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan önskemål uttalats om inredning av det s. k. östra rummet i Stadshotellets övre våning till sällskapsrum, har drätselkammaren uppdragit åt stadsarkitekten att inkomma med förslag till dylik inredning och kostnadsberäkningar härför.

Enligt den utredning stadsarkitekten verkställt skulle rummet lämpligen förses med helt ny möblering samt förses med nya gardiner, mattor och elektrisk armatur.

Kostnaderna härför beräknas uppgå till 17.000 kronor, i vilket belopp emellertid då även skulle ingå kostnaderna för en ny matta i galleriet.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för angivna ändamål anvisa ett anslag å 17.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i 1947 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 2. Tilläggsanslag för bestridande av reparations- och förbättringsarbeten å fastigheten Järån 1[2] i Skinnskattebergs socken.

Drätselkammaren har uti en den 13 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 28 mars 1946 beslöto stadsfullmäktige uppdraga åt drätselkammaren att inköpa fastigheten Järån 1[2] i Skinnskattebergs socken för 40.000 kronor i ändamål att å fastigheten anordna en sommarkoloni för klena barn i förskoleåldern ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer i staden. Å fastigheten finnes uppfört ett hus av tegel innehållande 15 rum, 2 hallar, kök, serveringsrum, bad och toalettrum, glasveranda m. m.

Såsom framhölls i utredningskommitténs skrivelse till stadsfullmäktige (ser. B nr 5 år 1946) samt drätselkammarens skrivelse till stadsfullmäktige den 14 mars 1946 (ser. A 64 samma år) tarvades för att byggnaden skulle kunna dels å somrarna utnyttjas såsom skollovskoloni, dels ock även under övrig del av året för lämpligt ändamål komma till användning, att byggnaderna underkastades åtskilliga reparations- och förbättringsarbeten. Dessa arbeten beräknades då kosta omkring 41.000 kronor.

Sedermera har emellertid visat sig, att ytterligare förbättringsarbeten böra vidtagas för den händelse, fastigheten skall tjäna sitt ändamål. Sålunda har tillkommit utgift för erforderlig omläggning och komplettering av den elektriska installationen

och vidare måste man räkna med vissa merkostnader för iordningställande av badplatsen samt för rensning och fördjupning av brunnen. Infordrade lägsta anbud för byggnadsarbeten och värmeinstallationen sluta å 67.350 kronor. Om hänsyn tages även till omnämnda kostnader för iordningställande av badplatsen och brunnen, erfordras enligt fastighetskontorets beräkningar i första hand ett anslag av 72.000 kr.

Uti skrivelse till fastighetskontoret har barnstugestyrelsen framhållit önskvärdheten av att en till kolonihemmet hörande mindre byggnad utvidgas och repareras för att användas såsom bostad för gårdskarl. Kostnaden härför beräknas av fastighetskontoret till 9.000 kronor.

Allt som allt skulle sålunda erfordras ett anslag å 81.000 kronor, varav stadsfullmäktige som nämnts tidigare anvisat 41.000 kronor.

Drätselkammaren vill i detta sammanhang erinra om att Kungl. Maj:t på därom gjord ansökan beviljat staden understöd ur allmänna arvsfonden såsom bidrag till kostnaderna för reparations- och förbättringsarbetena med ett belopp av 27.840 kronor. I anledning av de uppkomna merkostnaderna för dessa arbeten torde drätselkammaren böra erhålla stadsfullmäktiges uppdrag att ansöka om ytterligare statsbidrag för kolonihemmet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för bestridande av erforderliga reparations- och förbättringsarbeten å fastigheten Järån 1^2 i Skinnskattebergs socken anvisa ett tilläggsanslag å 40.000 kronor,

att uppdraga åt drätselkammaren att till vederbörande statlig myndighet ingiva ansökan om ytterligare statsbidrag för arbetena samt

att ovannämnda anslag å 40.000 kronor skall täckas på sätt stadsfullmäktige efter därom av drätselkammaren i särskild ordning senare framlagt förslag kunna komma att besluta.

Nr 3. Uppförande av byggnad för transformatorstation och vänthall för omnibustrafikanter i Haga samt regnskydd för omnibustrafikanter vid Hovdestalund.

Drätselkammaren har uti en den 5 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Styrelsen för tekniska verken planerar att invid Släggargatan å Haga uppföra en byggnad för transformatorstation.

Under senare år och särskilt sedan busstrafiken börjat återupptagas i större omfattning har behovet av vänthallar vid busslinjernas slutstationer kraftigt gjort sig påmint.

Ett lämpligt tillfälle har erbjudit sig att i anslutning till projektet angående anordnande av transformatorstation uppföra en byggnad, som gemensamt kan inrymma såväl transformatorstationen som även utrymmen för vänthall. Enligt ett å byggnadskontoret uppgjort förslag skulle planlösningen, såvitt avser sistnämnda utrymmen innebära uppförande av ett regnskydd med cirka 15 platser samt i an-

slutning därtill bekvämlighetsinrättning för allmänheten samt lokal för en försäljningskiosk.

Kostnaderna för en dylik byggnad ha beräknats till sammanlagt 16.000 kronor. Genom byggnadskontorets försorg har i sammanhang härmed även utarbetats förslag till uppförande av ett enkelt regnskydd för cirka 15 personer vid Hovdestalund. Kostnaderna härför skulle belöpa sig till omkring 2.000 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för uppförande av en byggnad, inrymmande transformatorstation samt vänthall för omnibustrafiken vid Släggargatan i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivet förslag anvisa ett anslag å 16.000 kronor,

att för uppförande av ett regnskydd för omnibustrafikanterna vid Hovdestalund anvisa ett anslag å 2.000 kronor samt

att härav föranledda kostnader skola täckas av uttaxerade medel i 1948 års stat.

Nr 4. Drätselkammarens skrivelse ang. Kungl. Maj:ts beslut om medgivande för Västerås stad att upptaga amorteringslån.

Drätselkammaren har uti en den 13 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 beslutat hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att få upptaga dels ett 25-årigt amorteringslån å 2.142.500 kronor, dels ock ett 20-årigt amorteringslån å 932.900 kronor ävensom anhållit om Kungl. Maj:ts tillstånd att framdeles genom upptagande av amorteringslån få bestrida utgifter om tillhopa 1.000.000 kronor, får drätselkammaren härmed för stadsfullmäktiges kännedom överlämna Kungl. Maj:ts beslut i ärendet. Det må anmärkas, att den enda ändringen i förhållande till stadsfullmäktiges beslut är den att Kungl. Maj:t för närvarande icke lämnat staden tillstånd att framdeles genom upptagande av amorteringslån bestrida en utgift om 175.000 kronor avseende uppförande av ladugård vid Nordanby.

Kungl. Maj:ts i skrivelsen omförmälda beslut äro i avskrift så lydande:

Transumt.

KUNGL. FINANSDEPARTEMENTET överlämnar denna avskrift till staden Västerås för kännedom.

Till vederbörande länsstyrelser.

Efter därom gjorda framställningar medgiver Kungl. Maj:t, att nedan antecknade kommuner må i enlighet med vad här angives upptaga följande lån:

Kommun	Åberopat kommunalt beslut	Ändamål	Lånebelopp Kronor Beg.	Lånebelopp Kronor Medg.	Amorterings- resp. återbetalningstid Beg.	Amorterings- resp. återbetalningstid Medg.
		VÄSTMANLANDS LÄN				
Västerås (Dnr 4210/45; BD 1137/45 L. II)	25/10 1945	Förvärv av vissa fastigheter, tillbyggnad, av två skolor samt uppförande av ett pensionärshem		2.142.500		25 år
		Utförande av vissa ledningsarbeten samt uppförande av verkstadsbyggnad m. m.		932.900		20 år

Kungl. Maj:t föreskriver, att lånen skola vara upptagna senast den 29 november 1947, vid äventyr att lånemedgivandet skall anses hava förfallit.

Tillika föreskriver Kungl. Maj:t, att det skall åligga vederbörande kommun att, omedelbart efter det upplåning på grund av nu lämnat medgivande ägt rum, till finansdepartementet inkomma med uppgift om d e l s beloppet av sålunda verkställd upplåning samt lånetiden, d e l s vederbörande långivare, d e l s o c k för upplåningen avtalad ränta.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom.

Stockholm den 29 november 1946

ERNST WIGFORSS

/Bengt Arfwidson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

NILS HEDFORS

Avskrift.

KUNGL. FINANSDEPARTEMENTET. Avskrift för kännedom till: staden Västerås.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

I anledning av en av staden Västerås under åberopande av stadsfullmäktiges beslut å sammanträden den 30 augusti, den 27 september och den 25 oktober 1945 gjord framställning, varöver utlåtanden avgivits av länsstyrelsen i Västmanlands län den 26 november 1945 och av svenska stadsförbundets finansråd den 13 mars 1946, medgiver Kungl. Maj:t, att utgifter dels för förvärv enligt avtal den 14 och den 18 juni 1945 av viss mark dels och för anskaffande av två brosvängkranar må till belopp av respektive fyrahundratjugofemtusen och fyrahundratusen kronor framdeles bestridas genom upptagande av amorteringslån, varom beslut skall i sinom tid underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela till kännedom.

Stockholm den 29 november 1946.

ERNST WIGFORSS

/Bengt Arfwidson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

N. HEDFORS.

Nr 5. Anslag för bestridande av kostnader för omändring och inredning av lokal för transformatorstation vid Vasagatan (konf. stmf:s handl. ser. A nr 272 1946).

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 3 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sitt sammanträde den 28 november 1946 beslöto stadsfullmäktige efter framställning från styrelsen för tekniska verken att anvisa medel till uppförande av en transformatorstation vid Vasagatan. Styrelsen har nu träffat överenskommelse med ägaren till tomten nr 5 i kvarteret Inge om att få till sig upplåtet lämpligt lokalutrymme för transformatorstationen inom den å tomten nyligen uppförda byggnaden. Fastighetsägaren har därvid anhållit, att staden ville erlägga ett belopp å 11 500 kronor, utgörande ersättning för omändring och inredning av lokalen för ifrågavarande ändamål, mot det att staden tillförsäkrades dispositionsrätt över lokalen under 50 år till säkerhet varför servitut skulle upprättas och intecknas i fastigheten.

Styrelsen, som finner förslaget vara förmånligt för staden, får därför hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att till bestridande av ovan angivna kostnad anvisa ett anslag å 11.500 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren, som icke funnit anledning till erinran mot det begärda anslaget, har i yttrande den 16 januari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

> *att* för ovan angivna ändamål anvisa ett anslag å 11.500 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas av lånemedel samt
>
> *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av lån för utgiften i fråga ävensom att vidtaga erforderliga åtgärder för lånets upptagande.

Nr 6. Anslag till Riksteaterns Publikorganisations Lokalavdelning i Västerås.

Riksteaterns Publikorganisations Lokalavdelning i Västerås har i skrivelse till drätselkammaren den 11 januari 1947 anfört följande:

Riksteaterns Lokalavdelning i Västerås har under mer än 10 år verkat i staden och därvid uppfört ett stort antal värdefulla pjäser. Utan tvivel har denna verksamhet bidragit till att höja teaterkulturen i staden och publiken har även visat sin uppskattning av Riksteaterns arbete.

Det ekonomiska resultatet har under årens lopp varit ytterst växlande. I början var det mycket svårt att få föreställningarna att gå ihop men när detta icke var fallet kunde Centralstyrelsen i Stockholm räcka en hjälpande hand så att Lokalavdelningen i Västerås i stort sett kunnat hålla sig skuldfri.

Det visar sig emellertid att teaterintresset är en mycket nyckfull företeelse. Under flera år har Lokalavdelningen kunnat genomföra ett program med gott resultat och det har till och med hänt att en del säsonger kunnat börjas med en sparad slant. Helt plötsligt kan teaterintresset utan någon synlig orsak svalna och detta har

varit fallet under sista halvåret 1946. Trots att programmet varit av ovanligt hög klass med endast de bästa pjäser och skådespelare och kritiken varit samstämmig i sitt erkännande har höstsäsongen gått med en betydande förlust som framgår av nedanstående uppställning:

Bajadären (operett)	förlust	kr.	572: 69
Glasmenageriet	„	„	185: 90
Silkeborg	„	„	112: 46
Fallet Winslow	„	„	401: 60
		Summa	1.272: 65

Centralstyrelsen i Stockholm tog emellertid på sig förlusten av Kjeld Abells Silkeborg men likväl kvarstår en förlust för Lokalavdelningen i Västerås på sammanlagt kr. 1.160: 19. Detta har gjort att Lokalavdelningen nu står med en skuld på kr. 300: — till huvudorganisationen. Någon ytterligare hjälp kan ej påräknas från detta håll enär Kungl. Maj:t avslagit en ansökan från Riksteatern om ökat anslag för att möta diverse ökade utgifter som tillkommit bl. a. på grund av semesterlagen.

Lokalavdelningen i Västerås har 542 medlemmar som betala en årsavgift av kr. 3: —. Av detta går kr. 1: 50 till Riksteatern i Stockholm. Medlemmen får rätt att köpa två biljetter till varje föreställning med en rabatt av kr. 0: 75 per biljett, alltså tillsammans kr. 1: 50.

Utgifterna äro gaget som varierar mellan kr. 1.100: — och 1.900: —. Det senare gäller för operetter. Andra utgifter äro teaterhyran, den statliga skatten, annonser, samt de vanliga vid en teater förkommande kostnaderna för scenarbetare, vaktmästare, biljettförsäljare, värme, lyse etc. samt tryckning av rabattkort. Till dessa utgifter kommer slutligen kostnaderna för avdelningens ombud som röra sig om kr. 250: — per år.

Samtliga utgifter äro av den art att de icke kunna sänkas genom förändrade dispositioner eller dylikt.

Som framgår av ovanstående är det fara värt att Lokalavdelningen måste inställa sin verksamhet i Västerås om ej en ekonomisk hjälp kan erhållas. Under vårterminen planeras fyra föreställningar, samtliga på en hög konstnärlig nivå.

Lokalavdelningen vill därför göra en vördsam hemställan att Drätselkammaren ville bevilja ett anslag på förslagsvis kr. 2.000: — att användas som rörelsekapital för den fortsatta verksamheten. Med ett sådant anslag skulle föreställningarna vara säkrade för denna säsong och troligen ytterligare en god tid framåt då man möjligen kan förvänta att teaterintresset åter har stigit.

Lokalavdelningens styrelse har i samråd med Centralstyrelsen i Stockholm beslutat att i någon mån sänka priserna på de billigare platserna som visat sig vara mest svårsålda och hoppas härigenom i någon mån kunna öka publikfrekvensen.

I detta sammanhang kunna vi meddela att Riksteaterns lokalavdelningar på ett stort antal platser i landet erhålla kommunalt understöd och som exempel kunna vi nämna följande:

Norrköping	kr.	3.150: —
Linköping	„	2.000: —
Uppsala	„	1.500: —
Eskilstuna	„	2.000: —
Nyköping	„	1.000: —
Köping	„	1.000: —

Uppgifterna härom äro lämnade av Centralstyrelsen och gälla säsongen 1945—46. För innevarande år har Linköping ett anslag på kr. 20.000: — och ansökan kommer att inlämnas i Norrköping för 35.000: — och i Linköping för 25.000: — för kommande säsongen.

Då det icke torde vara utan betydelse att teaterverksamheten i Västerås får fortsätta såsom hittills våga vi uttala den förhoppningen att Drätselkammaren skall finna möjlighet att villfara denna vår framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 16 januari 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Av skrivelsen framgår, att teaterverksamheten under sistförflutna höstsäsong av någon anledning gått med förlust ävensom att anledning finnes att räkna med att denna förlust endast är tillfällig.

Då den insats, som av Riksteaterns Publikorganisation göres för teaterlivets fromma, måste anses värd allt erkännande och teaterverksamheten inom staden såsom ett viktigt inslag i stadens kulturella liv är förtjänt av uppmuntran från samhällets sida, synes staden icke böra undandraga sig att lämna det begärda bidraget i form av ett engångsanslag.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att ställa till Riksteaterns Publikorganisations Lokalavdelnings här i staden förfogande ett anslag å 2.000 kronor såsom engångsbidrag till teaterverksamheten i Västerås samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 7. Inköp av kvitteringsmaskin.

Drätselkammaren har uti en den 16 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Uti 1946 års stat har beviljats anslag å 15.600 kronor för inköp av en kvitteringsmaskin av märket "National Kassaregister" med 27 räkneverk.

Vid sammanträde den 28 november 1946 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 5.000 kronor för inköp av en mindre kvitteringsmaskin av svensk tillverkning (L. M. Ericsson). Den större maskinen, som är av amerikansk tillverkning, kommer troligen icke att levereras förrän under första halvåret 1947 medan den svenska maskinen kommer att levereras under innevarande månad.

Drätselkammaren framhöll i den skrivelse till stadsfullmäktige den 14 november 1946, vari anslag till den svenska kvitteringsmaskinen begärdes, att ännu snabbare och effektivare system för kvittering sannolikt efter några år komma att saluföras i marknaden. Härmed avsågs närmast en kvitteringsmaskin med automatisk avklippningsanordning för kontrollkupong, fungerande på följande sätt. När en räkning inlämnas för betalning, placerar kassören räkningen i maskinen, som kvitterar räkningen

och avklipper en talong. Beloppet återfinnes dels på räkningen, dels på talongen och dels på en kontrollremsa i maskinen. Något reversal i kassan som nu, erfordras icke. Grovt räknat inbesparas genom denna maskin 100 räkningar per år.

Leveranstiden för en dylik maskin är för närvarande cirka tre år enligt uppgift från AB National Kassaregister. Den ökade arbetsbelastningen för stadens kassor har framtvingat en situation, ur vilken det endast finnes två utvägar, antingen att öppna ytterligare en kassa med anställande av ytterligare två befattningshavare, en kassör och en kassakontrollant, eller anskaffande av maskinella hjälpmedel. Av dessa utvägar bör man enligt drätselkammarens mening begagna sig av den sistnämnda med hänsyn icke minst till nuvarande brist på arbetskraft.

Gävle stad har för några år sedan beställt en kvitteringsmaskin med avklippningsanordning, vilken maskin nyligen levererats. På grund av lokalsvårigheter har Gävle stad emellertid för närvarande icke någon möjlighet att placera maskinen, varför denna under hand erbjudits till Västerås.

Kostnaderna för maskinen uppgår till cirka 12.000 kronor.

Därest den offererade kvitteringsmaskinen med avklippningsanordning inköpes, skulle drätselkontoret till sitt förfogande hava tre kvitteringsmaskiner, vilka skulle disponeras på så sätt att den stora kvitteringsmaskinen, med 27 räkneverk placeras i stadskassan, den nu ifrågavarande kvitteringsmaskinen med avklippningsanordning (13 räkneverk) i uppbördskassa I och användas för inbetalning av el-, gas- och vattenräkningar samt den lilla kvitteringsmaskinen i uppbördskassa II för inbetalningar av renhållningsavgifter, hundskatt, hyror m. m.

Enär genom inköp av den föreslagna kvitteringsmaskinen avsevärda arbetsbesparingar skulle kunna åstadkommas och möjliggöra en snabbare betjäning av allmänheten, anser drätselkammaren, att staden bör begagna sig av det tillfälle som yppats att redan nu överkomma en dylik maskin. Såsom nämnts är leveranstiden eljest tre år.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för inköp av ifrågavarande kvitteringsmaskin med avklippningsanordning anvisa ett anslag å 12.000 kronor samt

att kostnaderna härför skola bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 8. Förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten m. m. (konf. stmf:s handl. ser. B nr 24 1946).

Magistraten har i skrivelse den 4 november 1946 hemställt, att stadsfullmäktige ville *dels* antaga ett skrivelsen bilagt förslag till ändringar av nu gällande arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten att tilllämpas från och med den 1 juli 1947 till och med den 31 december samma år, *dels* för bestridande av avlöning till en assessor för tiden 1/7—31/12 1947 till magistratens förfogande ställa ett anslag å 6.300 kronor, *dels* att magistratsrådmannen måtte från och med den 1 juli 1947 uppflyttas i lönegrad 26, *dels* ock antaga vid skrivelsen fogat förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten att tillämpas från och med den 1 januari 1948.

Omförmälda skrivelse jämte därvid fogade tvenne förslag till respektive ändring av gällande arbetsordning och ny arbetsordning för magistraten och rådhusrätten finnes intagna i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 24 och 24 A år 1946.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 4 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I samband med yttrande över den av stadsfullmäktige den 26 april 1945 antagna löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare hemställde magistraten att ifrågavarande rådmanstjänst skulle placeras i 26. lönegraden och därigenom i lönehänseende komma i paritet med civilrådmans- och brottmålsrådmanstjänsterna. Löne- och avtalsnämnden uttalade i anledning av framställningen, att nämnden icke funne skäl föreligga att den nuvarande skillnaden i lönehänseende mellan brottmåls- och civilrådmännen å ena samt magistratsrådmannen å andra sidan efter genomförande av rättegångsformen uppehölles. Nämnden ansåg emellertid att med frågan om ändrad löneplacering av magistratsrådmanstjänsten borde anstå i avbidan å den omorganisation, vilken med anledning av rättegångsreformen kunde förväntas komma till stånd.

Då enligt den föreslagna arbetsordningen bestyret med inskrivningsväsendet skall överföras från borgmästaren till magistratsrådmannen, synes numera icke någon som helst tvekan råda om att magistratsrådmannen bör jämställas med de övriga rådmännen i lönehänseende.

Begynnelse- respektive slutlönen i lönegrad 25 utgör exklusive dyrtidstillägg 12.240 och 14.340 kronor samt inklusive dylika tillägg med nuvarande indextal respektive 14.352 och 16.452 kronor. I lönegrad 26. äro begynnelse- och slutlönerna exklusive dyrtidstillägg respektive 12.940 och 15.040 kronor samt inklusive dylikt tillägg 15.052 och 17.152 kronor.

Vad därefter angår den föreslagna nya befattningen såsom extra assessor vid rådhusrätten finner löne- och avtalsnämnden av magistratens utredning framgå, att behov av en dylik tjänst föreligger. Löne- och avtalsnämnden vill erinra om att för åtskilliga år sedan, då Västerås stad uppvisade en betydligt lägre folkmängd än för närvarande, en dylik befattning var inrättad. Jämförelsematerialet från andra städer torde också giva belägg för att den nuvarande arbetskraften är otillräcklig.

Beträffande den föreslagna lönesättningen för den extra assessorstjänsten finner löne- och avtalsnämnden, att vid lönens avvägande hänsyn måste tagas även till de löneförmåner som utgå till polisnotarien och biträdande stadsombudsmannen ävensom i övrigt till relationerna mellan befattningshavarnas inbördes placering i löneplanen. Med hänsyn härtill finner löne- och avtalsnämnden, att lönen för befattningen icke bör sättas högre än 9.500 kronor per år jämte dyrtidstillägg därå enligt de för stadens befattningshavare gällande grunder, varigenom summan av lön- och dyrtidstillägg skulle komma att utgöra 11.590 kronor. Då denna lön enligt löne- och avtalsnämndens förmenande måste anses riktigt avvägd även med hänsyn till de ändringar i löneläget, en blivande översyn av stadens löneplan kan komma att medföra, har nämnden ansett, att det provisoriska tillägget å 50 kronor per månad icke skall utgå till denne befattningshavare.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att befattningen såsom magistratsrådman från och med den 1 juli 1947 skall uppflyttas från lönegrad 25. till lönegrad 26. i stadens löneplan,

att från samma dag skall inrättas en befattning å extra stat som assessor vid magistraten och rådhusrätten med de avlöningsförmåner ovan omförmälts samt

att bevilja det anslag, vilket härav bleve erforderligt.

Drätselkammaren har i häröver den 2 januari 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Av den av magistraten i ärendet förebragta utredningen synes framgå, att, sådana förhållandena numera utvecklat sig, behov måste anses föreligga att utöka antalet befattningshavare vid rådhusrätten och magistraten.

Drätselkammaren vill i detta sammanhang erinra om att tidigare vid rådhusrätten funnits inrättad en befattning såsom assessor. I betraktande av den kraftiga folkmängdsökning, som inträffat under de senaste åren och den ökning i arbetsbördan, vilken redan därigenom blivit en följd, synes tvekan ej föreligga om att den nuvarande organisationen icke motsvarar de krav, som genom rättegångsreformens genomförande kan komma att ställas å densamma.

Drätselkammaren har därför intet att erinra mot magistratens förslag i vad avser inrättande av en extra befattning såsom assessor. I likhet med löne- och avtalsnämnden finner kammaren dock, att löneförmånerna för sistnämnda befattning icke bör utgå med högre belopp än vad nämnden föreslagit.

Drätselkammaren har ej heller funnit anledning till erinran mot den föreslagna uppflyttningen av magistratsrådmannen i högre lönegrad.

Magistraten har föreslagit, att den nya organisationen skulle provisoriskt börja tillämpas redan från och med den 1 juli 1947. Med hänsyn till att övergången till det nya rättegångssystemet i god tid måste förberedas för att friktionsfritt kunna tillämpas från och med ingången av nästa år har drätselkammaren funnit sig böra biträda magistratens förslag att den extra befattningen som assessor inrättas redan från och med den 1 juli 1947 och att den nya organisationen i de av magistraten föreslagna hänseenden i övrigt få tillämpas från sistnämnda tidpunkt.

Vad beträffar detaljföreskrifterna i det framlagda förslaget till ny arbetsordning och lönestat vill drätselkammaren endast erinra följande.

I 12 § av förslaget föreskrives, att, därest rådmanstjänst blir ledig, annan rådman med magistratens medgivande skall äga övergå å den lediga tjänsten. Fråga härom skall dock, därest beslutet ej är enhälligt, underställas hovrättens prövning. En liknande bestämmelse med något mindre omfattande räckvidd återfinnes visserligen redan i den nu gällande arbetsordningen. Drätselkammaren kan emellertid icke undgå att finna annat än att nämnda bestämmelse är ägnad att beskära den medbestämmanderätt, som enligt lag tillkommer stad vid tillsättande av rådmanstjänster. Med hänsyn härtill och då avlöningen av städernas domare ännu så länge är en kommunal angelägenhet synes staden icke på sätt som genom den föreslagna bestämmelsen tydligen skulle ske, böra berövas det inflytande, staden kan hava i fråga om utseende av rådmän. Drätselkammaren vill därför föreslå att denna paragraf skall utgå.

§ 16 i förslaget föreskriver, att ledamot av rådhusrätten och magistraten skall vara skyldig att i samband med en allmän omorganisation av rådhusrätterna eller magistraterna övergå till annan jämställd eller högre tjänst vid underrätt eller till annan jämställd eller högre administrativ befattning i staden, allt i enlighet med

vad vid sådan omorganisation kan bliva i lag stadgat. "Vid övergång till annan tjänst", heter det i fortsättningen, "må dock minskning icke ske i de löner och pensionsförmåner, som äro befattningshavare tillförsäkrade; och skall, *då fråga är om förflyttning till annan ort, ersättning för flyttningskostnaden utgå.*" Sistnämnda föreskrift angående ersättning för flyttningskostnad synes drätselkammaren icke kunna tolkas på annat sätt än att *staden* för dylikt fall skall vara skyldig utgiva ersättningen. Därest bestämmelsen skulle anses innebära, att annan än staden är pliktig ersätta ifrågavarande flyttningskostnad, kan med skäl ifrågasättas anledningen till att ett dylikt stadgande upptagits i arbetsordningen, då ju denna antages av stadsfullmäktige och fullmäktige uppenbarligen icke med bindande verkan kunna tillförbinda annan än staden att svara för dylik flyttningskostnad. Drätselkammaren föreslår med anledning härav, att den del av sista meningen av paragrafen, som avhandlar ersättning för flyttningskostnad helt utgår.

Drätselkammaren vill slutligen göra ett par påpekanden av rent formell natur. § 22 innehåller en hänvisning till gällande tjänstgörings- och avlöningsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare. Då reglementet i vissa betydelsefulla avseenden förändrats genom stadsfullmäktiges beslut den 25 april 1945 torde bestämmelsen lämpligen böra lyda: "Därjämte skola för borgmästaren och rådmännen gälla av stadsfullmäktige den 31 augusti 1944 och den 26 april 1945 antaget tjänstgörings- och avlöningsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare med de i Kungl. brev den 30 november 1945 angivna ändringar och tillägg."

Vid sammanträde den 19 december 1946 beslöto stadsfullmäktige antaga ett nytt pensionsreglemente för stadens befattningshavare. Hänvisningen i § 23 bör därför avse sistnämnda reglemente, i följd varav paragrafen torde böra erhålla följande lydelse: "Borgmästaren och rådmän skola upptagas i pensionsstaten för Västerås stads befattningshavare och skall det av stadsfullmäktige den 19 december 1946 antagna pensionsreglementet å dem äga tillämpning."

Därest stadsfullmäktige bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till löneförmåner för assessorstjänsten, skulle för sista halvåret 1947 erfordras ett anslag å c:a 6.000 kronor.

I övrigt vill drätselkammaren till alla delar biträda magistratens förslag till arbetsordning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att antaga vid magistratens skrivelse fogade förslag till ändringar av nu gällande arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten att tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1947 till och med den 31 december samma år.

att befattningen såsom magistratsrådman måtte fr. o. m. den 1 juli 1947 uppflyttas i lönegrad 26,

att från samma dag skall inrättas en befattning å extra stat som assessor vid rådhusrätten och magistraten med de avlöningsförmåner, löne- och avtalsnämnden föreslagit,

att för bestridande av kostnaden för avlöning till assessorn under tiden 1 juli—31 december 1947 anvisa ett förslagsanslag å 6.000 kronor,

att denna utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter,

att § 12 i det vid magistratens skrivelse fogade förslaget till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten skall utgå,

att §§ 16, 22 och 23 i sagda förslag skola erhålla följande lydelse:

"§ 16

Ledamot av rådhusrätten och magistraten är skyldig att i samband med en allmän omorganisation av rådhusrätterna eller magistraterna övergå till annan jämställd eller högre tjänst vid underrätt eller till annan jämställd eller högre administrativ befattning i staden, allt i enlighet med vad vid sådan omorganisation kan bliva i lag stadgat. Vid övergång till annan tjänst må dock minskning icke ske i de löne- och pensionsförmåner, som äro befattningshavare tillförsäkrade.

§ 22.

Därjämte skola för borgmästaren och rådmännen gälla av stadsfullmäktige den 31 augusti 1944 och den 26 april 1945 antaget tjänstgörings- och avlöningsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare med de i Kungl. brev den 30 november 1945 angivna ändringar och tillägg.

§ 23.

Borgmästare och rådmän skola upptagas i pensionsstaten för Västerås stads befattningshavare och skall det av stadsfullmäktige den 19 december 1946 antagna pensionsreglementet å dem äga tillämpning" samt

att i övrigt till alla delar bifalla magistratens förslag till ny arbetsordning och lönestat för rådhusrätten och magistraten att med sålunda angivna ändringar tillämpas fr. o. m. den 1 januari 1948.

Beredningsutskottet har genom utlåtande den 15 januari 1947 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren i ärendet anfört för sin del tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 9. Borgen för intressekontorsverksamhet.

Drätselkammaren har uti en den 16 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Från och med år 1940 har i samarbete med Uplands Enskilda Bank AB varit anordnad intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän i den formen, att banken åtagit sig att för tjänstemännens räkning ombesörja regelbundet återkommande utgifter, såsom skatter, hyra, försäkringar, räntor, amorteringar, avgifter för gas och elektricitet etc., genom månatliga avdrag å vederbörande tjänstemäns lön. Staden har plägat teckna borgen å den checkräkningskredit, som upptagits av en för ändamålet bildad förening, Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening. Under år 1946 har stadens borgensåtagande omfattat ett belopp av 25.000 kronor.

En liknande intressekontorsverksamhet har på grund av stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1942 varit anordnad även för stadens arbetare. Denna verksamhet omhänderhaves av Västerås Stads Sparbank och staden har tecknat borgen intill ett högsta belopp av 10.000 kronor för år 1946.

De till intresseverksamheten anslutna befattningshavarna få erlägga en mindre avgift för varje av banken verkställd utbetalning, varjämte gällande låneränta debiteras

för eventuellt underskott å vederbörandes konto. Vanlig checkräkningsränta krediteras däremot vederbörande under de tider, då behållning å kontot förefinnes. Banken får av vederbörande anställda fullmakt att av lönen varje månad utkvittera ett belopp så avvägt, att summan av samtliga månadsavdrag under kalenderåret täcker de av befattningshavarna uppgivna utgifterna, vilka skola av banken bestridas. Härvid kan emellertid icke undvikas, att vid vissa tillfällen det å ett konto innestående belopp icke förslår till bestridande av de aktuella utgifterna. Banken förskotterar emellertid därvid erforderligt belopp, för vilket ändamål checkräkningskrediten upptagits.

Enligt lagen om kommunalstyrelse i stad äger staden inom ramen för den underställningsfria lånerätten upptaga lån och teckna borgen utan Kungl. Maj:ts prövning under förutsättning bl. a. beträffande borgen, att denna gäller för en tid av ett år i taget.

Efter införande av det nya skattesystemet med uttagande av preliminär skatt vid källan kommer intresseverksamheten icke vidare att omfatta utbetalningar för skatter med undantag möjligen för de mindre viktiga fall, då vederbörande anställd vill anlita intressekontoret för utbetalande av eventuellt kvarstående skatt. Det torde emellertid även i fortsättningen ligga i stadens intresse, att dess anställda genom medlemskap i intressekontor och regelbundna avsättningar till ett intressekonto för sig möjliggöra en ordnad ekonomi.

Enligt vad drätselkammaren efter undersökning erfarit skulle det numera vara tillfyllest, om staden för den av Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening upptagna checkräkningskredit ikläder sig en borgen intill ett belopp av 20.000 kronor och i fråga om intressekontorsverksamheten genom Västerås Stads Sparbank intill ett belopp av 5.000 kronor.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för år 1947 teckna borgen *dels* för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank AB intill ett högsta belopp av 20.000 kronor, *dels ock* för Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet hos Västerås Stads Sparbank intill ett högsta belopp av 5.000 kronor, allt på tidigare medgivna villkor.

Nr 10. Fråga ang. förlängt nybyggnadsförbud inom förutvarande Badelunda socken.

Byggnadsnämnden har uti en den 16 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Med hänsyn till att av länsstyrelsen genom resolution den 16 februari 1946 meddelat förbud att utan länsstyrelsens tillstånd i varje särskilt fall verkställa nybyggnad inom vissa i länsstyrelsens sagda resolution närmare angivna områden inom förutvarande Badelunda socken upphört den 31 december 1946, får byggnadsnämnden till förhindrande av att områdena i fråga, innan stadsplan för desamma upprättats, bliva föremål för en oinskränkt bebyggelse, härigenom hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om att

tidigare meddelat nybyggnadsförbud inom förutvarande Badelunda socken måtte få äga fortsatt giltighet under ytterligare ett år.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 16 januari 1947 med åberopande av byggnadsnämndens motivering för förlängningen av ifrågavarande nybyggnadsförbud tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 11. Yttrande över förslag till ny indelning av de borgerliga kommunerna i Västmanlands län.

Genom resolution den 7 december 1946 har länsstyrelsen i länet till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat förslag till ny indelning av de borgerliga kommunerna i Västmanlands län enligt lagen den 21 juni 1946.

I skrivelse till drätselkammaren den 28 augusti 1946 har länsstyrelsen tidigare anmodat drätselkammaren att inkomma med yttrande i anledning av den utredning om nyindelning av länet i kommuner, vilken enligt ovan angivna lag ålåge länsstyrelsen att verkställa.

I anledning av sistnämnda skrivelse har drätselkammaren till länsstyrelsen avgivit ett den 5 december 1946 dagtecknat utlåtande, vilket är så lydande:

I skrivelse till drätselkammaren i Västerås den 28 augusti 1946 har länsstyrelsen anmodat kammaren att inkomma med yttrande i anledning av den utredning om nyindelning av länet i kommuner, som ålåge länsstyrelsen att göra i enlighet med lagen den 21 juni 1946 om ny indelning av riket i borgerliga kommuner. Med anledning härav får drätselkammaren anföra följande.

Till drätselkammaren har inkommit framställning från Skerike kommun och Västerås-Barkarö kommun att vid genomförande av den nya kommunindelningen bliva inkorporerade med Västerås stad. I skrivelsen från Skerike, dagtecknad den 2 mars 1946 har kommunalstämman framhållit det stora intresse socknen hyste för att bliva införlivade med Västerås stad samt hemställt att med representanter för Västerås drätselkammare få diskutera frågan. Västerås-Barkarö sockens kommunalstämma har vid sammanträde den 31 mars 1946 i protokollet antecknat, att socknens geografiska läge vore sådant, att socknen hade sin huvudsakliga förbindelse med Västerås, dit socknens invånare varje vecka hade ärenden. En sammanslagning av Västerås-Barkarö med någon av de angränsande landskommunerna skulle innebära besvärligheter med de personliga förbindelserna, enär de reguljära förbindelserna med Västerås icke skulle kunna utnyttjas. Särskilt skulle detta komma att gälla invånarna på Ridö och Almö-Lindö. Västerås-Barkarö socken har vidare anfört, att icke mindre än 515 tomter i socknen vore uthyrda till personer eller sammanslutningar från Västerås och bebyggda med sommarstugor. Slutligen har framhållits, att socknens gamla namn talade för samhörigheten med staden.

Drätselkammaren har genom särskilt utsedda delegerade den 25 november 1946 sammanträffat med representanter för ovan omförmälda två socknar och därvid haft tillfälle diskutera i samband med indelningsändringen uppkommande spörsmål. Av diskussionen framgick i huvudsak följande.

Betr. Skerike.

Socknen hade en areal av 2.256 har och en folkmängd den 1 januari 1946 av cirka 300 invånare. Skatteunderlaget för 1947 utgjorde 3.040 skattekronor och den för samma år beslutade utdebiteringen till den borgerliga och den kyrkliga kommunen utgjorde 6 kr. 50 öre. I fråga om fattigvården vore Skerike i kommunalförbund med Skultuna beträffande den slutna fattigvården och disponerade för närvarande en plats på Skultuna ålderdomshem. Socknen hade egen fjärdingsman. Beträffande el-kraftförsörjningen skedde denna i södra delen av socknen från Västerås stads elverk och i övrigt från transformatorstationen vid Forsby. Socknen utgjorde eget skoldistrikt med en skola typ B 2 omfattande för närvarande 33 elever. I kyrkligt avseende tillhörde socknen Skultuna, Lillhärads och Skerike pastorat. Vid förhandlingarna upplyste representanterna för Skerikes kommun, att det inom kommunen rådde en enhällig mening om att Skerike borde införlivas med Västerås. En sammanslagning med Skultuna, Haraker och Romfartuna, vilket föreslagits av länsstyrelsens utredningsman, skulle för invånarna i Skerike vålla stora nackdelar. Avståndet till Skultuna vore närmare en mil under det att man endast hade cirka en halv mil till Västerås. Socknens invånare hade alla sina uträttningar i Västerås. I Skerike funnes exempelvis ingen butik. Socknen vore en ren jordbrukarbygd och komme säkerligen att så förbliva även efter en sammanslagning med Västerås. Något omedelbart behov av ledningar funnes icke. Ett önskemål vore dock att åstadkomma bättre bussförbindelser med Västerås. För närvarande páginge styckning av tomter från en egendom i Skerike. Socknen hade icke möjligheter att hindra en dylik styckning eller påverka att bebyggelsen bleve ändamålsenligt planlagd. Om Skerike däremot införlivades med Västerås skulle bebyggelsen komma under kontroll av stadens byggnadsnämnd och detta torde vara till allmän fördel.

Betr. Västerås-Barkarö.

Socknen hade en areal av 3.169 har och en folkmängd den 1 januari 1946 av cirka 500 personer. Skatteunderlaget för 1947 utgjorde cirka 6.100 skattekronor och den för 1947 beslutade uttaxeringen till den borgerliga och den kyrkliga kommunen uppginge till 7 kronor. I fråga om fattigvården vore Västerås-Barkarö i kommunalförbund med Dingtuna beträffande den slutna fattigvården och disponerade 3/16 av platserna på Dingtuna ålderdomshem. För närvarande hade socknen ingen vårdtagare på ålderdomshemmet, vilket för övrigt vore för litet och troligen erfordrade en utbyggnad. Socknen hade fjärdingsman tillsammans med Dingtuna och Lillhärad, vilka socknar inginge i polisdistriktet. Beträffande elkraftförsörjningen omhänderhades denna av en egen distributionsförening. Socknen utgjorde eget skoldistrikt med en kyrkskola typ B 1 omfattande för närvarande cirka 50 elever. Dessutom funnes en särskild skola på Ridön med mycket få elever. I kyrkligt avseende tillhörde socknen Dingtuna och Västerås-Barkarö pastorat. Vid förhandlingarna med representanterna för Västerås-Barkarö socken upplystes, att det inom socknen funnes en stark önskan att införlivas med Västerås. Man hänvisade ifråga om skälen härför till den skrivelse, som inlämnats till drätselkammaren. Enligt sockenrepresentanternas mening vore en inkorporering med Västerås den enda naturliga lösningen. Man hade den uppfattningen, att en dylik inkorporering förr eller senare måste komma till stånd. Att efter socknens införlivning med Dingtuna och Lillhärad verkställa en utbrytning skulle ställa sig betydligt krångligare än att nu inkorporera den fristående Västerås-Barkarö socken. Från stadens byggnadschef upplystes, att inom socknen funnes cirka 14 km. allmänna vägar som

för närvarande underhölles av vägförvaltningen för en årlig kostnad av cirka 11.000 kronor. En inkorporering kunde medföra ökade krav på busstrafik och högre hjultryck samt därigenom medföra ökade kostnader för staden utan möjlighet att för närvarande utfå ökade statsbidrag till underhållskostnaderna.

Drätselkammaren får efter att ha övervägt de skäl som tala för och emot en inkorporering som sin åsikt framhålla, att övervägande skäl synas tala för att **Skerike socken** införlivas med Västerås stad. Rent geografiskt ligger socknen så till att en inkorporering synes naturlig. I övrigt torde för stadens del knappast några större nackdelar uppkomma genom en införlivning av Skerike med staden under det att en dylik införlivning för socknens del synes medföra avsevärda fördedar mot att socknen skulle ingå i tilltänkt större landskommun. Vidkommande **Västerås-Barkarö** är däremot socknens geografiska belägenhet sådan att man måste ställa sig tveksam beträffande en införlivning med staden. Socknens södra delar och framför allt den till socknen hörande Ridön ligga på ett stort avstånd från Västerås och nackdelar måste utan tvekan uppkomma för staden att erhålla ett alltför utbrett stadsområde. För stadens del föreligger knappast för närvarande något behov av utvidgning av stadsområdet åt detta håll. Å andra sidan tala ur socknens synpunkt sett åtskilliga skäl för dess införlivning med staden. Drätselkammaren är sålunda tveksam då det gäller att tillstyrka en inkorporering av Västerås-Barkarö men vill i varje fall icke motsätta sig att en utredning i vederbörlig ordning verkställes angående eventuell inkorporering. Slutligen vill drätselkammaren framhålla, att de synpunkter åt vilka drätselkammaren här ovan givit uttryck endast äro kammarens egna och sålunda icke underställts stadsfullmäktige.

Med överlämnande av nämnda utlåtande får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom eget yttrande åberopa vad drätselkammaren i ovan angivna skrivelse den 5 december 1946 anfört.

Nr 12. Förslag till ny eltaxa för högspänningsleveranser.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 3 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Kungl. Vattenfallsstyrelsen har med verkan fr. o. m. 1947 vidtagit vissa ändringar i tidigare tillämpade taxor för leverans av elkraft vid högspänning. De nya taxorna medföra något reducerade avgifter. Med anledning härav har en omprövning av Tekniska verkens nu gällande högspänningstaxor skett och ett förslag till ny taxa har uppgjorts i avsikt att anpassa densamma efter Vattenfallsstyrelsens prissättning på kraften. I samband härmed har även förhandlingar upptagits mellan närliggande städer i mellansverige för att om möjligt åstadkomma enhetliga högspänningstaxor i de olika städerna.

Nedan angivna förslag till ny taxa överensstämmer med de riktlinjer man vid dessa förhandlingar enats om.

Nuvarande taxa för högspänningsleveranser.

"Effekttariff för större industriabonnenter med regelbunden drift. Högspänd växelström (c:a 6.400 volt).

För förbrukning under ett kalenderår hos samma abonnent och inom samma egendom betalas:

Abonnentavgift: 100 kronor.
Effektavgift, bestående av:
a) fast avgift: intill 25 kW 250 kr.
25—50 „ 375 „
50—75 „ 625 „
över 75 „ 1000 „
b) egentlig effektavgift upp till 25 kW 70 kr. pr kW
för följande 25 „ 65 „ „ „
„ „ 25 „ 60 „ „ „
därutöver 55 „ „ „
Energiavgift: 2 öre pr kWh.
Minsta effektbelopp, varom avtal kan träffas, är 10 kW.
För del av år beräknas abonnent- och effektavgifterna efter antalet dagar.
Till grund för beräkning av effektavgiften lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.
Enligt denna taxa uttagen ström får även användas för belysningsändamål i de fabrikslokaler, inom vilka kraften användes.
Därest under året medelvärdet av Socialstyrelsens levnadskostnadsindex överstiger 200, erlägges en tilläggsavgift av 0,3 % av kraftavgiften för varje hel enhet, varmed nämnda medelvärde överstiger 180."

Förslag till ny taxa för högspänningsleveranser.

"Effekttariff för högspänningsleverans vid cirka 6.400 volt till industrikonsumenter.
För förbrukning under ett kalenderår hos samma abonnent och inom samma egendom betalas

Fast avgift och effektavgift:

0—50 kW
Fast avgift 500: — kronor/år
Effektavgift 65: — „ /kW och år
50—100 kW
Fast avgift 1000: — kronor/år
Effektavgift 55: — „ /kW och år
över 100 kW
Fast avgift 1500: — kronor/år
Effektavgift 50: — „ /kW och år

Energiavgift:

a) för energi intill 4000 tim. utnyttjningstid per år:
intill 2.000.000 kilowattimmar per år 1,5 öre/kWh
utöver 2.000.000 „ „ „ 1,25 „
b) för energi utöver 4.000 tim. utnyttjningstid per år............... 1,1 „

Penningvärdesklausul.

Därest under något kalenderår medelvärdet av Socialstyrelsens levnadskostnadsindex med 1914 såsom basår överstiger 180, utgår för ifrågavarande år för varje hel överskjutande enhet ett tillägg av 0,3 % på de totala avgifterna enligt taxan.
Minsta effektbelopp, varom avtal kan träffas, är 10 kw.
För del av år beräknas abonnent- och effektavgifterna efter antalet dagar.

Till grund för beräkning av effektavgiften lägges medelvärdet av årets fyra högsta månadsavläsningar.

Enligt denna taxa uttagen ström får även användas för belysningsändamål i de fabrikslokaler, inom vilka kraften användes."

Den nya taxan medför sänkning av avgifterna för samtliga högspänningsabonnenter. Inkomstminskningen, som därvid uppstår för verket kompenseras emellertid i viss utsträckning av Vattenfallsstyrelsens taxesänkning för leveranser till Tekniska verken.

Med hänsyn till vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga ovan angivna förslag till ny eltaxa för högspänningsleveranser att tilllämpas från den 1 januari 1947.

Drätselkammaren har i häröver den 16 januari 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Den föreslagna taxan har avvägts så, att därigenom åstadkommes en sänkning av avgifterna för samtliga högspänningsabonnenter. Genom taxesättningen skulle ernås en närmare anpassning efter Vattenfallsstyrelsens eltaxa för högspänningsleveranser och även efter motsvarande taxor i en del mellansvenska städer.

Då drätselkammaren icke funnit anledning till erinran mot den föreslagna taxan, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Nr 13. Förslag till ny gastaxa för staden.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 3 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan bränslekommissionen den 17 december 1946 upphävt gasransoneringen i de städer, som tidigare haft sådan och samtidigt beslutat upphäva de direktiv angående kolförbrukningen som varit gällande för gasverken i städer som varit befriade från gasransonering samt därjämte meddelat, att den icke påfordrade fortsatt användning av ved som avgasningsbränsle, har driften vid gasverket kunnat omläggas till användande av endast kol. Någon anledning att hålla nere kolförbrukningen föreligger ej längre, tvärtom har från bränslekommissionens sida ifrågasatts att gasverken skulle öka sin kolförbrukning för att framställa mera koks, då tillgången härpå är mycket knapp.

I samband härmed har vid Tekniska verken frågan om en rationalisering av gastaxan tagits upp till behandling. Framställningspriset på gas är i mycket hög grad beroende på storleken av gasverkets omsättning. En blick på taxeförhållandena inom Sveriges gasverksstäder visar att gastaxan i allmänhet kunnat hållas lägre ju större gasverket är. Gaspriset är sålunda lägst i Stockholm och högst i städer med de minsta gasverken. En förutsättning för sänkning av gaspriset är, att gasverkets

omsättning kan upparbetas. Det avtal, som Tekniska verken nyligen träffat med Svenska Metallverken väntas bli av betydelse härvidlag. Ytterligare möjligheter torde emellertid föreligga att avsätta gas till industriförbrukare om en härför lämplig gastaxa förefinnes. Den gastaxa, som tidigare tillämpats såväl före kriget som under och efter detsamma, har varit av sådan karaktär, att den missgynnat medelstora och större förbrukare, vilket haft till följd att gasförsäljningen till dessa blivit mycket begränsad. Av den till c:a 3 milj. m^3 årligen uppgående gasförsäljningen har drygt 3/4 gått till småabonnenter med mindre än 1.000 m^3 uttagning per år, medan knappt 1/4 gått till större abonnenter. Huvuddelen av småabonnenterna ha haft en uttagning mellan 100 och 300 m^3 per år. Då grundavgiften i den hittills tillämpade gastaxan för småabonnenter varit så låg som 3 kronor medan verkliga abonnentkostnaden, d. v. s. den kostnad gasverket har för en abonnent vare sig denna uttager gas eller icke, är cirka 15 kronor, blir gasverkets inkomst för täckande av övriga distributions- och tillverkningskostnader vid försäljning till småabonnenter liten.

Någon större ökning i gasförbrukningen för hushållsändamål torde framdeles ej kunna påräknas. I de områden där bostadsbebyggelse nu huvudsakligen sker finnes ej gasledningar, och då elkokningen f. n. ställer sig billigare föreligger icke något intresse från allmänhetens sida för utvidgning av gasnätet inom dessa områden. Om gaspriset framdeles kan sänkas ytterligare, kan möjligen viss hushållsförbrukning påräknas vid ev. blivande bostadsproduktion inom centrala stadsdelar. En sänkning av gaspriset nu för småbrukare kan därför ej väntas medföra ökad förbrukning. Det får dock ur andra synpunkter anses önskvärt att även dessa förbrukare komma i åtnjutande av sänkt gaspris, för att ej komma i allt för ogynnsamt läge jämfört med de som ha elkokning. Däremot torde vid lämplig taxeform en ej oväsentlig industriförbrukning kunna påräknas. En ny gastaxa bör därför utformas så att den lockar till ökad förbrukning hos större abonnenter.

Det förslag till ny taxa som uppgjorts medför väsentliga inkomstminskningar för gasverket. Sålunda beräknas inkomstminskningen för hushållsabonnenter uppgå till c:a 50.000 kronor och för industriabonnenter till c:a 20.000 kronor vid nuvarande förbrukning.

Vid uppgörande av gasverkets budget för år 1947 var man nödsakad räkna med vedavgasning i rätt stor omfattning. Då förhållandena nu ändrats i detta avseende, kan man räkna med att driftsöverskottet vid gasverket blir så mycket större än det beräknade genom ökad koks- och tjärproduktion, att inkomstminskningen vid sänkning av gastaxan kompenseras härav.

Det kan förefalla äventyrligt med hänsyn till gasverkets ekonomi att nu företaga en sänkning av gaspriset. Mycket talar dock för att åtgärden skall bliva fördelaktig, och att tidpunkten är den riktiga för dess genomförande. Erfarenheter från elverket i synnerhet ha visat att progressiva taxor ge bättre i stället för sämre driftsresultat, och förhållandet vid gasdistributionen är i många avseenden jämförbar med eldistributionen. Konkurrensen från andra bränslen kan väntas bli större framdeles, varför en framstöt för ökad förbrukning torde vara lättare att genomföra nu. Åtgärder ha vidtagits för utbyggnad av gasverkets produktionsapparat. Ytterligare åtgärder i denna riktning torde så småningom bli erforderliga om gasförbrukningen växer. Så vitt man nu kan bedöma saken synes utbyggnaderna kunna genomföras i sådan takt att svårigheter med tillgodoseende av gasbehovet ej skola uppstå även om gastaxan nu sänkes.

"Nuvarande gastaxa.

Zon	1	grundavgift	pr	år	3	kr.	förbr.-avg.	22	öre	pr	kbm.
„	2	„	„	„	20	„	„	20	„	„	„
„	3	„	„	„	60	„	„	18	„	„	„
„	4	„	„	„	100	„	„	17	„	„	„
„	5	„	„	„	200	„	„	16	„	„	„
„	6	„	„	„	400	„	„	15	„	„	„
„	7	„	„	„	800	„	„	14	„	„	„
„	8	„	„	„	1.600	„	„	13	„	„	„

Mätareavgift utgår ej. Har abonnent emellertid behov av mer än en mätare, ökas grundavgiften med 10 % för varje mätare, som tillkommer, dock minst 4 kronor och högst 40 kronor för varje.

Debiteringen för årets tre första kvartal sker efter en med ledning av föregående års förbrukning eller uppgjorda kalkyler vald zon och regleras vid fjärde kvartalet i överensstämmelse med den zon, som med hänsyn till den sammanlagda årsförbrukningen ställer sig gynnsammast för abonnenten.

Abonnenter av gas för industriändamål äga att, då gaskonsumtionen är fördelad på olika fastigheter inom staden, räkna med den sammanlagda förbrukningen."

"Förslag till ny gastaxa.

Zon	1	grundavgift	pr	år	och	mätare	3	kr.	förbr.	avg.	20	öre	pr	kbm.
„	2	„	„	„	„	„	40	„	„	„	15	„	„	„
„	3	„	„	„	„	„	100	„	„	„	12	„	„	„
„	4	„	„	„	„	„	240	„	„	„	9	„	„	„

Debiteringen för årets tre första kvartal sker efter en med hänsyn till av abonnenten anmäld önskan eller föregående årsförbrukning vald zon och regleras vid fjärde kvartalet i överensstämmelse med den zon, som räknat efter sammanlagda årsförbrukningen ställer sig gynnsammast för abonnenten.

Om samma abonnent uttager gas efter flera mätare må efter Tekniska verkens bedömande förbrukningsavgift utgå efter sammanlagda förbrukningen på de olika mätarna. Grundavgiften för de olika mätarna bestämmes därvid med hänsyn till förbrukningen på resp. mätare, dock skall grundavgiften för mätaren med den största förbrukningen utgå med minst det belopp som skulle blivit fallet, om sammanlagda förbrukningen uttagits över denna mätare."

Med hänsyn till vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga ovan framlagda förslag till ny gastaxa att tillämpas från och med första avläsningen år 1947.

Drätselkammaren har i häröver den 16 januari 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Den föreslagna gastaxan har erhållit en sådan utformning att en genomgående sänkning av gaspriset företagits varefter taxan avpassats så att den stimulerar större förbrukare till ökad konsumtion. Såsom styrelsen påpekat kommer taxan att medföra väsentliga inkomstminskningar för gasverket om man utgår från nuvarande gasförbrukning. Taxan bygger dock som nämnts på att söka höja konsumtionen för industrier och större förbrukare.

Då drätselkammaren delar de synpunkter styrelsen för tekniska verken i skrivelsen anfört beträffande gasverkets driftsekonomi, får kammaren för sin del ansluta sig till styrelsens förslag.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för tekniska verken förslag i ärendet.

Nr 14. Förslag till föreskrifter rörande försäljning av färsk matsvamp i Västerås.

Hälsovårdsnämnden har uti en den 7 oktober 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till hälsovårdsnämnden har förste provinsialläkaren i länet anmodat nämnden att inkomma med yttrande huruvida för Västerås hälsovårdsområde behov förelåge av särskilda föreskrifter rörande handeln med färsk svamp samt, om så befunnes vara fallet, inkomma med förslag till sådana föreskrifter.

Förste provinsialläkarens skrivelse har föranletts av en cirkulärskrivelse från medicinalstyrelsen samt en av statens institut för folkhälsan utgiven skrift, "Om förekomsten av svampförgiftningar i Sverige samt om behovet av särskild lagstiftning angående handeln med svamp". Ur denna skrift må anföras följande.

Även om endast en mycket ringa del av färsksvampkonsumtionen kommer från i handeln inköpt svamp, är det likväl önskvärt att saluhållandet av giftig eller otjänlig svamp förebygges genom lämpligt anordnad kontroll. Sådan kontroll förekommer å många orter. Med hänsyn till att svampförsäljningen huvudsakligen är begränsad till rikets södra delar och även där har en på olika orter växlande omfattning samt dessutom nästan helt inskränker sig till städer och annan tätortsbebyggelse, synas särskilda bestämmelser omfattande hela landet icke påkallade, ehuru detta från några håll förordats. Däremot förefaller det naturligt att beträda just den för sådana fall anvisade väg, som angives i 30 § hälsovårdsstadgan, att där så befinnes erforderligt antaga matvarustadgor eller andra bestämmelser, vilka reglera handeln med svamp.

I Västerås sker för närvarande svampkontrollen på så sätt att hälsovådsnämnden vid svampsäsongens början annonserar, att färsk svamp endast får försäljas onsdagar och lördagar å Stora torget samt att svampen därvid skall vara oblandad och försedd med bevis att den kontrollerats och godkänts av hälsovårdsnämndens svampkontrollant, som har avgiftsfri mottagning i särskild lokal vid torget.

I sitt till förste provinsialläkaren avgivna yttrande har hälsovårdsnämnden uttalat, att det vore önskvärt med särskilda i vederbörlig ordning fastställda bestämmelser rörande handeln med färsk svamp. Bestämmelserna böra bygga på den praxis, som utbildats vid svampkontrollen i staden, samt i fråga om den närmare utformningen följa de bestämmelser, som finnas i vissa andra städer.

De av hälsovårdsnämnden föreslagna bestämmelserna ha erhållit följande utformning:

"Förslag till

Föreskrifter rörande försäljning av färsk matsvamp i Västerås.

§ 1.

Färsk matsvamp får icke saluhållas utan att samma dag hava godkänts av hälsovårdsnämndens svampkontrollant.

§ 2.

Försäljning får ske endast på Stora torget å onsdagar och lördagar (torgdagar).

§ 3.

Svampen skall vara frisk, väl rensad samt fri från jord och annan orenlighet. Den skall hava normal, ej unken eller annan dålig lukt, ej vara gammal, vissnad, frusen eller skämd och ej i avsevärdare grad vara angripen av insekter ("maskäten"), sniglar eller andra djur. Den får ej heller vara möglig eller angripen av parasitsvampar, i vilket senare fall svampens yta är missfärgad av en vit eller grå beläggning.

§ 4.

Blandad svamp får icke saluhållas. Varje svampsort skall vid saluförandet förvaras för sig i kartong, korg eller dylikt, upptagande svampens svenska namn samt bevis om svampkontrollantens godkännande och dagen därför.

§ 5.

Odlade champinjoner må försäljas i butik utan hinder av vad här stadgats.

§ 6.

För överträdelse av dessa föreskrifter böte den försumlige från och med fem till och med femhundra kronor.

Föreskrifterna träda omedelbart i kraft sedan de blivit i laga ordning fastställda och vunnit laga kraft."

Rörande de sålunda föreslagna föreskrifterna har förste provinsialläkaren sedermera förklarat, att ur sanitär synpunkt intet syntes vara att erinra.

Såsom motivering för de särskilda bestämmelserna vill hälsovårdsnämnden anföra följande:

För en effektiv kontroll av svampförsäljningen är det av betydelse att denna ej sker i alltför stor omfattning och att den ej sker på för många saluställen inom staden. Hälsovårdsnämnden föreslår därför, att försäljning endast skall få ske på Stora torget å torgdagar. En sådan inskränkning föreligger redan enligt nämndens praxis.

Risken för att giftiga svampar skola undgå säljarens eller köparens uppmärksamhet är givetvis större när olika svamparter förekomma blandade med varandra i samma förpackning än om de säljas var art för sig. Vidare underlättas kontrollen för nämndens tjänstemän betydligt därest svampen är oblandad.

Beträffande odlade champinjoner, som i ytterligt liten utsträckning saluföres i vissa butiker, torde det icke vara erforderligt att stadga ett kontrollförfarande, enär den omständigheten att de äro odlade synes utgöra tillräcklig garanti för äktheten.

På grund av vad sålunda anförts får hälsovårdsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att jämlikt 30 § 1 mom. hälsovårdsstadgan antaga föreliggande förslag till föreskrifter rörande försäljning av färsk matsvamp i Västerås.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 december 1946 avgivet yttrande anfört följande:

Det torde icke kunna förnekas, att behov föreligger av en strängare kontroll än hittills över försäljningen av matsvamp. Även om den färska svamp, som förtäres här i staden endast i mindre omfattning utgöres av sådan, som saluförts å torg eller i butiker, finnes dock all anledning för hälsovårdsmyndigheterna att med vaksamhet följa just denna handel.

De bestämmelser som hälsovårdsnämnden i detta syfte föreslagit, synes beredningsutskottet vara välbetänkta och då utskottet ej funnit anledning till erinran mot bestämmelsernas utformning vill utskottet förorda bifall till hälsovårdsnämndens förslag

Enligt den av hälsovårdsnämnden åberopade § 30 i hälsovårdsstadgan, skola stadsfullmäktige pröva förslag om meddelande av ny eller ytterligare föreskrift med avseende å allmänna hälsovården utöver vad hälsovårdsstadgan innehåller eller lämna åt hälsovårdsnämnden att närmare bestämma. Om förslaget antages av stadsfullmäktige har magistraten att jämte eget och hälsovårdsnämndens yttrande insända detsamma till länsstyrelsen, som antingen oförändrat fastställer stadgandet eller vägrar fastställelse därå. För överträdelse av i dylik ordning antaget stadgande må föreskrivas böter från och med fem till och med ettusen kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att med tillämpning från den 1 januari 1947 antaga föreliggande förslag till föreskrifter rörande försäljning av färsk matsvamp i Västerås samt

att genom magistraten underställa länsstyrelsen i länet förslaget för prövning och fastställelse.

Nr 15. Värdering av naturaförmåner för 1947.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 30 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Som bekant pläga stadsfullmäktige år för år fastställa de ersättningar och värdebelopp, vilka skola gälla i fråga om de till stadens befattningshavare utgående naturaförmånerna.

Den 29 november 1945 beslöto stadsfullmäktige i enlighet härmed att för år 1946 fastställa nedan angivna värden och ersättningar, nämligen i fråga om

bostäder:	Kronor
för ett rum och kök	425: —
för två rum och kök	700: —
för tre rum och kök	1.000: —
för fyra rum och kök	1.250: —
för brandchefens bostad	1.450: —
för vice brandchefens bostad	1.100: —
för brandmästarnas bostäder	870: —
för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet	425: —

värmekostnader:	Kronor
för ett rum och kök	175: —
för två rum och kök	245: —
för tre rum och kök	308: —
för fyra rum och kök	378: —
samt för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet, vilken inrymmer ett rum, hall och kök	175: —
beklädnadsersättningar:	
för brandpersonalen	275: —
för polispersonalen	330: —
för renhållningsarbetarna	85: —

Löne- och avtalsnämnden har granskat de tidigare företagna värderingarna och prissättningarna. Nämnden har därvid ej funnit att skäl förekommit, som kunna motivera någon ändring i gällande bestämmelser.

Drätselkammaren har i häröver den 16 januari 1947 avgivet utlåtande, med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för år 1947 fastställa ovan angivna, i förhållande till år 1946 oförändrade ersättningar och värdebelopp ifråga om de till stadens befattningshavare utgående naturaförmånerna.

Nr 16. Rörligt tillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under år 1947.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 30 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 januari 1946 skulle dyrtidstillägget under år 1946 till stadens befattningshavare och pensionärer utgå enligt samma grunder som tidigare, innebärande ett tillägg av 22 % vid gällande indexläge samt höjning med 5 % från och med ingången av det kvartal, under vilket index uppginge till lägst 249. Det sistnämnda tillägget skulle bortfalla, därest index därefter vid ingången av något kvartal skulle falla till eller under 237. Indextalet utgör för närvarande 243. Det sålunda gällande beslutet, ansluter sig i huvudsak till det mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen den 16 januari 1944 träffade s. k. ramavtalet.

Under slutet av år 1946 träffades ett nytt ramavtal mellan arbetsgivareföreningen och landsorganisationen, vilket i huvudsak innebär följande. Till det utgående tillägget, som för kollektivavtalsanställda i allmänhet utgår med 20,7 % å 1938 års genomsnittslöner, skall utgå ett tillägg på 5 % från och med den 1 maj 1947, oberoende av vilket indextal som då uppnåtts. Skulle levnadskostnadsindex redan den 1 januari 1947 uppnå talet 249, skall tillägget utgå från och med den 1 februari 1947. De tidigare uppsägningsmöjligheterna föreligga icke enligt det nya avtalet.

Vid de förhandlingar, som förestå om nytt kollektivavtal för stadens arbetare, kommer frågan om det nya ramavtalets tillämpning att behandlas. Beslutanderätten härom å stadens sida tillkommer enligt instruktionen löne- och avtalsnämnden. I fråga

om befattningshavare och pensionärer ha stadsfullmäktige emellertid att själva besluta för ett år i taget. I detta hänseende anser löne- och avtalsnämnden det lämpligt att det nya ramavtalet tillämpas med utgångspunkt från att tillägget vid nuvarande indexläge skall utgå oförändrat med 22 %.

Med anledning av vad nu anförts får löne- och avtalsnämnden föreslå stadsfullmäktige att besluta

att tillägget å stadens befattningshavares löner skall utgå med 22 %, *att* därutöver ett tillägg å 5 % skall utgå från och med den 1 maj 1947, oberoende av vilket indextal som då uppnåtts, *att* därest indextalet den 1 januari 1947 redan uppgått till 249 tillägget å 5 % skall utgå redan från och med den 1 februari 1947, *att* såväl tidigare utgående som nu ifrågavarande tillägg skola utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru icke upptagna i staten, fullgöra heltidstjänst, *att* tilläggen skola utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstiga 800 kronor per månad och utbetalas månadsvis, *att* tilläggen icke skola inräknas i befattningshavarnas pensionsunderlag, *att* förevarande bestämmelser skola gälla tills vidare under år 1947 varunder yterligare tillägg ej skall utgå samt *att* jämväl rörligt tillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg skall utgå i tillämpliga delar efter härovan angivna grunder, dock att rörligt tillägg endast skall utgå å pension eller del av pension, som icke överstiger ett belopp av 500 kronor per månad.

Drätselkammaren har i häröver den 16 januari 1947 avgivet yttrande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta,

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 17. Yttrande över betänkande med förslag angående kommunernas bidrag till folkpensioneringskostnaderna.

Stadsfullmäktige hava vid sammanträde den 19 december 1946 uppdragit åt drätselkammaren att avgiva yttrande över sakkunnigas betänkande med förslag angående kommunernas bidrag till folkpensioneringskostnaderna.

Drätselkammaren har genom yttrande den 16 januari 1947 anfört följande:

Uti den proposition till 1946 års riksdag, som låg till grund för den då antagna folkpensionslagen, samt i socialvårdskommitténs betänkande angående folkpensioneringen föreslogs, att kommunerna skulle beträffande tilläggspensionen och änkepensionen bidraga med 20 % av kostnaden samt beträffande bostadstilläggen med följande del av kostnaden, nämligen med 30 % i bostadskostnadsgrupp II, med 40 % i grupp III, 50 % i grupp IV och 60 % i grupp V. Vid propositionens behandling inom riksdagens särskilda utskott framställdes vissa erinringar mot förslaget, enär genom ett dylikt system icke toges någon hänsyn till att kommunernas förmåga att bära kostnaderna är mycket olika. Riksdagen beslöt därför hos Kungl. Maj:t hemställa om särskild utredning om grunderna för kommunernas bidrag till pensionskostnaderna. Såsom ett resultat av den av Kungl. Maj:t i anledning härav anbefallda

utredningen föreligger nu ovannämnda betänkande, innehållande förslag till lag angående kommunernas bidrag till folkpensionskostnaden.

I huvudsak innebär förslaget, att varje kommun bidrager till kostnaderna för tilläggspensionen, änkepensionen och bostadstillägg med dels en *allmän andel,* dels i förekommande fall en *ortsandel.* Den allmänna andelen utgör för varje fullt 10-tal skatteören per invånare i kommunen 3/20 (=0,15) av kostnaderna för under året utbetalade tilläggspensioner och änkepensioner ävensom bostadstillägg, minskade med ortsandelen. En särskild spärregel har införts i syfte att hindra att någon kommun skulle tvingas utgiva högre belopp än totalkostnaden för ifrågavarande pensionsförmån. Antalet skatteören per invånare fastställdes efter det antal skattekronor och skatteören, som enligt bestämmelserna i kommunalskattelagen påförts de till kommunen skattskyldiga i den vid årets utgång gällande taxeringslängden för året samt till antalet invånare vid årets ingång. Ortsandelen i pensionskostnaden bestämmes till en viss kvotdel av kostnaden för under året utbetalade bostadstillägg och utgör i bostadskostnadsgrupp II 1/8, i grupp III 2/8, grupp IV 3/8 och grupp V 4/8.

En närmare redogörelse för förslaget och motiven för detsamma återfinnes i en i häfte 1 av Svenska Stadsförbundets tidskrift för innevarande år intagen uppsats av en av de sakkunniga, taxeringsrevisor Oscar Östman, till vilken redogörelse drätselkammaren vill närmare hänvisa.

I anledning av socialvårdskommitténs betänkande med utredning och förslag till den nya folkpensioneringslagen yttrade drätselkammaren beträffande de genom denna utredning framlagda förslagen till kommunbidrag följande: ”Vidkommande de föreslagna kommunbidragen är måhända icke så mycket att säga om att kommunerna på föreslaget sätt procentuellt bidraga till kostnaderna för tilläggspensioner och änkepensioner. Vad däremot förslaget om kommunala bidrag till bostadstilläggen beträffar måste drätselkammaren konstatera att förslaget härom icke övertygande motiverats. Vad kommittén anfört därom att tilläggspensionerna och grundpensionerna i princip äro att betrakta som en statlig angelägenhet under det att bostadstilläggen har en mera kommunal karaktär framstår som en rent teoretisk begreppsbildning. Folkpensionen i sin helhet, sålunda både grundpension, tilläggspension och bostadstillägg, måste rättvisligen anses i princip vara en statlig angelägenhet. Att staten sedan genom att föreskriva en måttlig kommunal andel i kostnaden vill garantera att de lokala kommunala nämnderna drivas till sparsamhet och en noggrann prövning, därom är intet att säga. Men detta resultat nås mycket väl genom kommunernas deltagande i tilläggspensioner och änkepensioner med de procenttal, som av kommittén föreslagits. Drätselkammaren hävdar därför att de kommunala bidragen till bostadstilläggen icke äro motiverade.”

Såsom drätselkammaren framhållit i detta tidigare yttrande och sakkunniga även vitsordat måste folkpensioneringen i princip betraktas såsom en rent statlig uppgift. Delade meningar torde ej heller i större utsträckning råda om att denna uppgift knappast kan på ett tillfredsställande sätt lösas utan kommunernas medverkan. En dylik medverkan förutsätter dock enligt drätselkammarens mening icke med nödvändighet att kommunerna även ekonomiskt bidraga till folkpensioneringskostnaden. Kammaren kan ej heller underlåta att påpeka, att de i sakkunnigas betänkande uttalade farhågorna för att kommunerna icke skulle i alla fall tillräckligt känna sitt ekonomiska ansvar emot statsverket vid beviljande av vissa pensionsformer, förefalla något överdrivna. I de fall, där kommunerna företaga behovs-

prövningar eller överhuvudtaget hava en mera fri prövningsrätt beträffande pensionerna, äro kommunerna likväl i varje fall bundna av vissa i lag och författning givna föreskrifter. I fråga om tillämpningen av dessa föreskrifter, äro de kommunala pensionsnämnderna även underkastade kontroll genom pensionsstyrelsens ombud i pensionsnämnderna, varigenom garantier skapas för en någorlunda likformig tillämpning av föreskrifterna över hela landet.

Den av sakkunniga föreslagna graderingen av kommunbidragen efter det skattetryck, som genom pensionskostnaderna belastar invånarna i olika kommuner, kan, även om den verkar betydligt rättvisare och ändamålsenligare än den nuvarande ordningen, dock icke åstadkomma full utjämning av kostnaderna mellan kommunerna, då såsom sakkunniga framhållit variationer i utdebiteringen för pensionskostnaderna i de olika kommunerna alltjämt kommer att bestå på grund av att pensionskostnaderna komma att uppgå till olika belopp per invånare räknat.

Under nu angivna förhållanden skulle måhända kunna ifrågasättas om icke lämpligen staten helt borde övertaga kostnaden för folkpensioneringen.

Därest emellertid principen om fördelningen av pensionskostnaderna mellan stat och kommun accepteras, för vilken princip såsom drätselkammaren tidigare yttrat, även vissa skäl kunna tala, vill kammaren framhålla, att de av sakkunniga föreslagna grunderna för graderingen och utformningen av kommunernas bidragsplikt i stort sett får anses tillfredsställande. Kammaren vill dock vidhålla vad som tidigare av kammaren anförts angående bostadstilläggen. Kammaren håller sålunda alltjämt före att i varje fall dessa böra betraktas såsom en rent statlig angelägenhet, för vilken staten bör ensam bära kostnaderna. Särskilt torde man hava anledning att ställa sig frågande inför sakkunnigas differentiering av bostadstillägget uti en del, motsvarande kostnad för likvärdig bostadsförmån och en del motsvarande överstandarden i de högre bostadskostnadsgrupperna, den s. k. lokala förmånen, vilka delar av sakkunniga i bidragshänseende behandlats olika. Drätselkammaren vill i detta sammanhang även framhålla såsom anmärkningsvärt att beräkningen av denna lokala andel icke skett med ledning av erfarenhetsmässiga rön, grundade på statistiska undersökningar om hyresnivån och bostadsbeståndet i landets olika kommuner utan framkommit såsom resultat av en räkneoperation, uti vilken man såsom en självklar utgångspunkt utgått från de av socialvårdskommittén föreslagna procentsatserna för bostadstilläggen.

De beräkningar, å vilka bestämmandet av den s. k. normalbidragsprocenten baserar sig, te sig för den icke initierade tämligen svårbedömbara. Man har dock en allmän känsla av att sakkunniga i ett par avseenden väl mycket schematiserat sina bedömanden. Sakkunniga ha sålunda bl. a. utgått från ett skatteunderlag av tio kronor per invånare såsom normerande och för en dylik normalkommun fastställt bidragsprocenten till 15 %. Ett skatteunderlag av tio kronor per invånare motsvarar emellertid det ungefärliga genomsnittstalet för hela riket för taxerings året 1940. Sedan dess ha emellertid kommunernas skatteunderlag stigit, så att genomsnittstalet för riket enligt 1944 års taxeringar var ungefär femton skattekronor per invånare. Det skulle därför kunna sättas i fråga, huruvida icke normalskatteunderlaget rätteligen bort sättas till femton skattekronor per invånare. Såsom motivering för ett normalskatteunderlag av tio kronor ha sakkunniga huvudsakligen åberopat att 1946 års riksdag i fråga om gradering av statsbidragen till skolmåltider stannat för talet tio ävensom att detta tal matematiskt sett är enklare att räkna med. Denna argumentering förefaller icke helt övertygande.

I övriga avseenden har drätselkammaren icke funnit anledning till erinran mot förslaget.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att såsom eget yttrande över sakkunnigas betänkande med förslag angående kommunernas bidrag till folkpensionskostnaden åberopa vad drätselkammaren här ovan anfört.

Nr 18 Inrättande av extra mätningsavdelning vid stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har uti en den 2 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt beslut av stadsfullmäktige å sammanträde den 24 september 1936 skulle under år 1937 och 1938 triangelmätning verkställas av Västerås stad. Det uppdrogs åt framlidne professor E. Fagerholm att utföra mätningarna enligt en av dåvarande stadsingenjören F. Schiött utarbetad plan och skulle triangelnätet anslutas till riksnätet. År 1937 påbörjades mätningarna men blevo tyvärr aldrig helt slutförda. Huvudnätet och basnätet omfattande inalles elva punkter färdigmättes dock, och beräkningar för dessa ha överlämnats till staden och varit föremål för Kungl. Lantmäteristyrelsens granskning, varvid de godkändes.

De hitintills redovisade triangelpunkterna i bas- och huvudnätet äro belägna på ett inbördes avstånd av cirka åtta kilometer och kunna icke lämna nöjaktigt stöd för erforderliga polygonmätningar. Härför kräves ett inom aktuella delar av stadsområdet utökat detaljtriangelnät, där punkternas medelavstånd nedbringas till cirka 1,5 kilometer. I samband med 1937—1938 års mätningar verkställdes detaljtriangulering i viss utsträckning men dock icke av sådan omfattning, att den är tillräcklig för nu aktuella nymätningar. För mätningsväsendets behöriga handhavande är det emellertid av vikt, att ett tillförlitligt detaljtriangelnät snarast åstadkommes och att detta nät gives erforderlig omfattning.

Efter inkorporeringen av Badelunda socken har stadens huvudtriangelnät blivit för litet. En utvidgning synes sålunda snarast böra ske och givas en sådan omfattning i övrigt, att nätet erhåller lämplig konfiguration. Härutöver måste en fullständig detaljtriangulering ske av alla de områden inom staden, som inom den närmaste tiden skola bliva föremål för planläggning. Detta har hitintills icke kunnat verkställas med hänsyn till att man icke förrän i höst fått kännedom om dessa områden.

Under sommaren 1946 har dock detaljtriangulering av vissa områden inom Badelunda redan genomförts i samband med kartläggning av Skiljebo med omgivningar. De därinom inmätta punkterna ha emellertid måst upprättas provisoriskt och icke kunnat definitivt beräknas med hänsyn till att stadens huvudnät icke varit utbyggt i erforderlig omfattning. Plangenomförande åtgärder såsom förrättningar m. m. kräva ett tillförlitligt kartmaterial i skala 1.400 men i denna skala kan någon kartering av Badelunda-området icke ske, förrän samtliga stompunkter definitivt beräknats. Som av det anförda torde framgå föreligger sålunda inom Badelunda ett stort arbete redan färdigt för vidare bearbetning men kan detsamma av nyss antydda skäl ännu icke tillfullo utnyttjas. Liknande svårigheter möta även på andra håll i staden såsom t. ex. å Hammarby och Gideonsberg.

Till följd av ovan påpekade brister i stomnätet har byggnadsnämnden ansett det vara en trängande nödvändighet att föreslå stadsfullmäktige att lämpliga åtgärder omedelbart vidtagas för att få till stånd en mera intensiv nymätning och kartläggning av stadens ytterområden för att stadsarkitektkontoret skall kunna förses med för stadsplanearbete erforderlig material i den utsträckning som är nödvändigt med hänsyn till stadens utveckling samt för att plangenomförande åtgärder skall kunna företagas av stadsingenjörskontoret.

För att emellertid kunna verkställa den erforderliga stomnätsutvidgningen, som innebär en utökning av detaljtriangelnätet på sätt ovan framhållits och som måste påbörjas omedelbart, därest svårigheterna snart nog icke skola bliva synnerligen allvarliga, kräves för detta arbete väl kvalificerade ingenjörer, som helt kan ägna sig åt sin uppgift beroende på dels att mätningar av detta slag fordra stor noggrannhet och kontinuitet och dels att arbetet därmed måste forceras för att kunna tillgodogöras snarast möjligt. Med hänsyn till att stadsingenjörskontores nuvarande personal har full sysselsättning med det löpande arbetet, är det nödvändigt att för berörda stomnätsutvidgning inrätta en särskild avdelning som vid sidan av stadsingenjörskontoret kan arbeta självständigt med denna uppgift. Då stomnätsutvidgningen kan beräknas taga en tid av två till tre år i anspråk bör denna avdelning emellertid vara av rent tillfällig art. Avdelningen, som bör stå under mätningsingenjörens överinseende bör bestå av två lantmätare eller civilingenjörer, vilka så gott som helt skall kunna arbeta självständigt med mera kvalificerade uppgifter såsom rekognoscering, utvidgning av basnätet samt utförande av beräkningsoperationer. Vidare erfordras en mätningstekniker med lägre teknisk utbildning för i huvudsak vinkelmätning samt fem mätningshantlangare. Då denna avdelning såsom ovan nämnts bör bliva av rent tillfällig karaktär torde det bliva nödvändigt att lönerna för tjänstemännen, vilka sedan arbetet slutförts icke kunna påräkna fortsatt anställning i stadens tjänst, sättas relativt högt, enär det gäller att kunna förvärva för uppgiften kompetent folk. Lönen för civilingenjör eller lantmätare torde böra upptagas till mellan 8.000 och 10.000 kronor per år och lönen för mätningsteknikern till 7.000 kronor inklusive dyrtidstillägg. Till jämförelse kan framhållas att begynnelselönen och slutlönen inklusive dyrtidstillägg för mätningsingenjören för närvarande utgör respektive 9.732 kronor och 11.550 kronor. För mätningsteknikern äro motsvarande siffror 6.265 kronor och 7.993 kronor.

Kostnaderna för den sålunda föreslagna särskilda mätningsavdelningen hava för år 1947 beräknats till 73.000 kronor, vilket belopp fördelas enligt nedanstående.

Lantmätare, civilingenjörer eller ingenjörer	2 st. à 8.000—10.000	20.000: —
Mätningstekniker	1 st. à 7.000	7.000: —
Hantlangare	5 st. à 3.300	16.500: —
Ritmateriel ..		1.000: —
Triangeltorn med signalanordningar.............	20 st. à 1.000	20.000: —
Räknemaskiner	2 st. à 600	1.200: —
Ritbord med hurts	3 st. à 125	375: —
Bordslampor	3 st. à 50	150: —
Oförutsett och diverse c:a 10 %		6.775: —
	Summa Kronor	73.000: —

Då man emellertid icke kan räkna med att mätningsavdelningen skall kunna träda i funktion förrän i mitten eller slutet av februari månad torde ett anslag för år 1947 å 70.000 kronor vara tillräckligt.

På grund av att erforderligt anslag icke finnes tillgängligt i stadsingenjörskontorets stat för år 1947 med hänsyn till att frågan om inrättande av en särskild mätningsavdelning ännu icke var väckt, då byggnadsnämnden i augusti månad uppgjorde sitt förslag till budget, får nämnden anhålla att stadsfullmäktige ville bevilja ett extra anslag å 70.000 kronor att utgå under år 1947.

Under åberopande av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för en tid av högst tre år inrätta en särskild mätningsavdelning vid stadsingenjörskontoret i huvudsaklig överensstämmelse med av byggnadsnämnden ovan angivna förslag med uppgift att ombesörja erforderlig utvidgning av stadens stomnät samt *att* för ändamålet i fråga under år 1947 bevilja ett extra anslag å 70.000 kronor.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 16 januari 1947 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har förklarat sig icke ha något att erinra mot bifall till förslaget, i vad avser lönesättningen för den vid ifrågavarande mätningsavdelning tjänstgörande personalen.

Sedan ärendet remitterats till drätselkammaren för yttrande, får kammaren med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall täckas på sätt drätselkammaren i samband med uppgörande av 1946 års bokslut kan komma att föreslå.

Nr 19. Inrättande av en ordinarie befattning som kanslist hos pensionsnämnderna.

Pensionsnämnderna ha uti en den 19 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Pensionsnämnderna i Västerås hemställde i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 mars 1945 (Stadsfullmäktiges handlingar ser. A nr 67/1945) om inrättande av en ordinarie befattning som kanslist vid pensionsnämnderna. Stadsfullmäktige funno i beslut den 26 april samma år på anförda skäl sig icke kunna bifalla framställningen.

Pensionsnämnderna i Västerås 1, 1 A och 2 distrikt, vilka omfatta Västerås stad med undantag av Badelunda, hava med hänsyn till det ökade arbetet å nämndernas kansli under innevarande år samt den ytterligare ökning, som den nya folkpensionslagen, vilken träder i kraft den 1 januari 1948, förväntas medföra, ansett det vara nödvändigt att åter upptaga frågan om inrättande av en ordinarie tjänst som kanslist å pensionsnämndernas kansli.

De registrerade ärendenas antal hava under årens lopp oavbrutet ökats. Redan i slutet av oktober 1946 var antalet under året inkomna ärenden lika stort som under hela närmast föregående år. Därtill har kommit att Kungl. Pensionsstyrelsen anbefallt en omfattande efterkontroll i samtliga ärenden rörande redan beviljade tilläggspensioner.

Pensionsnämnderna anse det vara uppenbart att även om en socialvårdsbyrå skulle komma att inrättas och pensionsnämndernas verksamhet helt eller delvis skulle anknytas till denna, arbetet med pensionsärendena är så omfattande att det även i fortsättningen skulle erfordras en särskild befattningshavare för dessa. Under sådana förhållanden kunna pensionsnämnderna icke finna att det kan anses föreligga bärande skäl för att avvakta en blivande organisation av en socialvårdsbyrå. Med hänsyn härtill och då ifrågavarande tjänst sedan februari 1938 varit en heltidstjänst, som givit innehavaren full sysselsättning, synes det pensionsnämnderna vara obilligt att icke bereda tjänsteinnehavaren de förmåner, som äro förenade med en ordinarie anställning.

Rörande befattningshavarens arbetsuppgifter få pensionsnämnderna hänvisa till sin förutberörda skrivelse den 8 mars 1945, intagen i stadsfullmäktiges handlingar i nämnda ärende. I sitt yttrande däröver anförde löne- och avtalsnämnden bland annat att den ansåg arbetsuppgifterna vara mera likvärdiga med manligt kontorsbiträdes av I. klass än med en fattigvårdstillsyningsmans grannlaga och delvis helt självständiga åligganden. Såvitt pensionsnämnderna kunna förstå måste detta omdöme grunda sig på att löne- och avtalsnämnden icke haft mera ingående kännedom om de uppgifter som åvila befattningshavaren hos pensionsnämnderna. Det största antalet ärenden gäller utredning om sökandes hälsotillstånd och ekonomiska förhållanden. Denna omfattar besök i vederbörandes hem, kontroll av deras banktillgodohavanden och övriga tillgångar, konferenser med läkare angående sökandes hälsotillstånd och överhuvudtaget alla förhållanden, som kunna inverka på ärendets avgörande. Uppgifterna torde sålunda vara av minst lika krävande och grannlaga natur som dem som åligga en fattigvårdstillsyningsman.

Under åberopande av sin skrivelse den 8 mars 1945 och vad ovan anförts få pensionsnämnderna hemställa att stadsfullmäktige ville från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinarie befattning som kanslist hos pensionsnämnderna med placering i samma lönegrad som fattigvårdstillsyningsman.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 7 januari 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Uti en den 8 mars 1945 till stadsfullmäktige ingiven skrivelse ha pensionsnämnderna gjort en liknande framställning. I ett över framställningen den 26 mars 1945 avgivet utlåtande anförde löne- och avtalsnämnden bl. a. följande:

"Då inom en ej alltför avlägsen framtid en socialvårdsbyrå härstädes är avsedd att inrättas, till vilken pensionsnämndernas verksamhet helt eller delvis torde komma att anknytas, synes det löne- och avtalsnämnden mindre lämpligt, att befattningen såsom expeditionsbiträde vid nämndernas kansli redan nu upptages å ordinarie stat. Det synes med hänsyn härtill fastmera välbetänkt att dessförinnan avvakta den blivande organisationen av socialvårdsbyrån."

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 26 april 1945 med bifall till löne- och avtalsnämndens, av drätselkammaren tillstyrkta förslag att till alla delar avslå pensionsnämndernas framställning.

Ehuru de sålunda av lönenämnden framförda synpunkterna i viss utsträckning fortfarande hava aktualitet, vill nämnden numera vid förnyad granskning av ärendet vitsorda, att arbetsförhållandena å pensionsnämndernas kansli utvecklat sig därhän, att ifrågavarande befattning bör inrättas å ordinarie stat. Med hänsyn till den arbetsbörda, som redan nu föreligger för denne befattningshavare, ävensom den ökning i arbetsbördan, vilken folkpensioneringslagens ikraftträdande kan komma att ytter-

ligare medföra, måste man numera räkna med att stadigvarande behov av befattningen föreligger. Vad nu sagts torde gälla även för den händelse pensionsnämndernas verksamhet framdeles kommer att inlemmas i en gemensam socialvårdsorganisation.

Utan att i detta sammanhang närmare ingå på frågan huruvida befattningshavaren kan i alla avseenden jämställas med fattigvårdstillsyningsman vill löne- och avtalsnämnden tillstyrka den föreslagna inplaceringen i lönegrad 8.

Begynnelse- respektive slutlönen i lönegrad 8. utgör exklusive dyrtidstillägg 4.032 och 5.136 kronor samt inklusive rörligt tillägg vid nuvarande indextal respektive 4.919 och 6.265 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinarie befattning som kanslist hos pensionsnämnderna med placering i lönegrad 8. av den för stadens befattningshavare gällande löneplanen samt *att* uppdraga åt pensionsnämnderna att med ordinarie innehavare besätta befattningen i fråga.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 16 januari 1947, med instämmande i vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

> *att* från och med den 1 januari 1947 inrätta en ordinarie befattning som kanslist hos pensionsnämnderna med placering i lönegrad 8. av den för stadens befattningshavare gällande löneplanen samt
>
> *att* uppdraga åt pensionsnämnderna att med ordinarie innehavare besätta befattningen i fråga.

Nr 20. Omändring av två befattningar såsom mätningstekniker och två befattningar som kartriterskor å extra stat vid stadsingenjörskontoret till ordinarie befattningar såsom mätningstekniker och kartriterskor.

Byggnadsnämnden har uti en den 2 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Den brist å tekniskt utbildad personal av olika slag, som på sista tiden gjort sig alltmera kännbar, har för stadsingenjörskontorets vidkommande fått till följd stora svårigheter i fråga om att få behålla mätningstekniker och kartriterskor. Särskilt gäller detta personal å extra stat, som alltför ofta lämnar kontoret för att tillträda ekonomiskt mera fördelaktiga befattningar å andra håll. Då täta ombyten av tjänstemän av naturliga skäl medföra störningar i det för stadens utveckling så nödvändiga och betydelsefulla arbete, som utföres å stadsingenjörskontoret, anser byggnadsnämnden det angeläget att få till stånd en ändring i nuvarande förhållanden.

Byggnadsnämnden har för den skull låtit företaga en undersökning beträffande stadsingenjörskontorets behov av mätningstekniker och kartriterskor med hänsyn tagen till de arbetsuppgifter av olika slag, som för närvarande åvilar kontoret och som kunna förväntas bliva bestående i minst lika stor omfattning lång tid framåt. Det har därvid kunnat konstateras att härvarande stadsingenjörskontor i förhållande till stadsingenjörskontoren i med Västerås jämförbara städer, som i motsats till Västerås

sedan flera år haft förmånen av ett välordnat mätningsväsende, har ett för litet antal mätningstekniker och kartriterskor å ordinarie stat. Av de å stadsingenjörskontoret anställda sju mätningsteknikerna äro sålunda endast tre ordinarie samt av kontorets fem kvinnliga ritbiträden två ordinarie. Den verkställda utredningen giver vid handen att antalet mätningstekniker och kartriterskor i och för sig är tillräckligt men att den nuvarande fördelningen på ordinarie och extra befattningar icke är tillfredsställande. Således finnes för löpande utrednings- och beräkningsarbeten i samband med mätningsförrättningar av olika slag och för fältmätningar ett bestående behov av minst fem tekniker. Vad beträffar ritbitrădespersonalen erfordras minst fyra ordinarie kartriterskor. Byggnadsnämnden vill därför föreslå stadsfullmäktige att två befattningar såsom mätningstekniker och två befattningar som kartriterska, samtliga för närvarande å extra stat, från och med den 1 januari 1947 omändras till motsvarande befattningar å ordinarie stat.

Under åberopande av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att å stadsingenjörskontoret från och med den 1 januari 1947 omändra dels två befattningar såsom mätningstekniker å extra stat till befattningar å ordinarie stat i 11. lönegraden och dels två befattningar såsom kartriterska å extra stat till befattningar å ordinarie stat med placering i 5. lönegraden samt *att* bemyndiga byggnadsnämnden att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna i fråga.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 7 januari 1947, då ett konstant behov förefinnes av de ifrågasatta nya befattningarna, för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i yttrande den 16 januari 1947 med åberopande av vad byggnadsnämnden samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 21. Återbesättande av befattning som förste ingenjör och driftsingenjör vid vattenverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 3 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Med anledning av att styrelsen för stadens tekniska verk på därom av förste ingeniören Gunnar Jepson gjord framställning entledigat honom från hans befattning i och med utgången av instundande mars månad, får styrelsen härigenom hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att i vederbörlig ordning få återbesätta befattningen med ny ordinarie innehavare från och med den 1 april 1947.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 7 januari 1947 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i häröver den 16 januari 1947 avgivet yttrande, med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga styrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen såsom förste ingenjör och driftsingenjör vid vattenverket.

Nr 22. Återbesättande av ordinarie befattning såsom tekniskt biträde å stadens fastighetskontor.

Drätselkammaren har uti en den 16 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan tekniska biträdet å fastighetskontoret, ingenjören Irving Velin, vilken bl. a. haft att utföra beräkningar av gatukostnadsbidrag och gatumarksersättningar, av drätselkammaren beviljats entledigande från befattningen från och med den 1 april 1947 för att tillträda befattning i annan stad, får drätselkammaren med vitsordande av att behov av ifrågavarande tjänst fortfarande föreligger hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen i fråga.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 17 januari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 23. Återbesättande av två ordinarie kvinnliga kontorsbiträdesbefattningar hos magistraten, den ena av I klass och den andra av II klass.

Magistraten har uti en den 3 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan två ordinarie kvinnliga kontorsbiträdesbefattningar hos magistraten, en av I. klass efter Greta Gustafsson, som avlidit, och en av II. klass efter Elizabeth Löf, som på egen begäran erhållit avsked, blivit vakanta, får magistraten härmed anhålla att få återbesätta tjänsterna med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 7 januari 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att till alla delar bifalla magistratens hemställan i ärendet.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 16 januari 1947 med åberopande av vad magistraten samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla magistratens förslag i ärendet.

Nr 24. Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Gideonsberg i Västerås.

Byggnadsnämnden har uti en den 13 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 16 december 1946 upprättat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Gideonsberg i Västerås.

Beträffande förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, som varit vederbörligen utställt, har icke inom föreskriven tid framställts några anmärkningar.

Den i byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivningen är så lydande:

Beskrivning till förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Gideonsberg med omgivningar i Västerås.

Beskrivning.

Stadsplaneförslaget, som endast berör obebyggda områden, utgör en utvidgning och avslutning mot norr och öster på "Gideonsbergsplanen", fastställd genom Kungl. brev den 28 juni 1946.

Med upphävande av gällande bestämmelser föreslås till fastställelse följande stadsplanebstämmelser:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

1. Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

2. Med B och Ö betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

3. Med Jb betecknat område får användas endast för småindustri och andra därmed jämförliga eller samhöriga ändamål av beskaffenhet att icke väntas för närboende medföra brandfara eller sanitär olägenhet eller eljest störa trevnaden. Byggnad må dock uppföras och inredas för med industrirörelsen samhöriga bostäder samt, där så prövas lämpligt, jämväl för annat bostadsändamål.

4. Med G betecknat område får endast användas för garageändamål.

5. Med Pn betecknat område skall bevaras som naturpark och får icke bebyggas.

6. Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägstrafik och därmed samhörigt ändamål.

7. Med g betecknat område får användas endast för biltjänst eller annat med allmän gatutrafik samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Mark, avsedd för allmän trafik.

Med Tgz betecknad mark skall under gatubro hållas tillgänglig för allmän gatutrafik.

Med Tgj betecknad mark skall under gatubro hållas tillgänglig för järnvägsändamål.

§ 4.

Byggnadssätt.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

Med G betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas och utföras av brandsäker konstruktion.

§ 5.

Byggnads läge.

Byggnad å med ÖI betecknat område skall förläggas på minst 3 meters avstånd från grannes tomtgräns. Avståndet mellan byggnader å skilda tomter får ej underskrida 9 meter.

§ 6.

Byggnads storlek och antal lägenheter.

Å med ÖII betecknat område får byggnad icke upptaga större areal än 120 kvadratmeter och icke innehålla flera än två lägenheter.

Å med $Ö_1$II betecknat område får byggnad icke innehålla mer än en bostadslägenhet.

Å med ÖI betecknat område får byggnad icke upptaga större areal än 80 kvadratmeter och icke innehålla mer än en lägenhet.

§ 7.

Hushöjd.

Å med I, II, III och IV betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än respektive 4.4, 7.2, 10.8 och 14 meter.

§ 8.

Våningsantal.

Å med I, II, III och IV betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en, två, tre och fyra våningar.

§ 9.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Västerås den 16 december 1946.

SVEN AHLBOM.

Stadsarkitekt.

Byggnadsnämnden får hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för Gideonsberg i Västerås samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren, som ej har något att erinra emot förslaget, har genom utlåtande den 16 januari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 25. Förslag till stadsplan för övre Haga samt ändring av stadsplanen för kvarteret Skjutbanan.

Byggnadsnämnden har uti en den 13 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 16 december 1946 upprättat förslag till stadsplan för Övre Haga samt ändring av stadsplanen för kvarteret Skjutbanan i Västerås.

Beträffande förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, som varit vederbörligen utställt, har icke inom föreskriven tid framställts några anmärkningar.

Den i byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivningen är så lydande:

Beskrivning till förslag till stadsplan för Övre Haga samt ändring av stadsplan för kvarteret Skjutbanan i Västerås.

Beskrivning.

Området ligger på Östra utmarken omedelbart norr om det den 25 maj 1944 fastställda Hagaområdet, på vilket det utgör en naturlig fortsättning och avslutning. Höjden kring skyttepaviljongen har reserverats för bebyggelse för allmänt ändamål, liksom ett mindre område i vinkeln mellan Lugna gatan och Släggargatan.

För vissa delar av området bl. a. kv. Skjutbanan är stadsplan fastställd genom Kungl. brev den 25 maj 1944.

Med upphävande av gällande bestämmelser föreslås till fastställelse följande stadsplanebestämmelser:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med S betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Område, som icke får bebyggas.

Med Pn betecknat område skall bevaras som naturpark och får icke bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnadssätt.

Å med S betecknat område, beläget på mer än en tomt, skola hus med varandra i tomtgräns sammanbyggas.

§ 4.

Byggnadsmaterial.

Å med S betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 5.

Hushöjd.

Å med I, III eller IV betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än respektive 4,4, 10,8 och 14 meter.

§ 6.

Våningsantal.

Å med I, III eller IV betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en, tre och fyra våningar.

§ 7.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Västerås den 16 december 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

Byggnadsnämnden får hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för Övre Haga samt ändring av stadsplanen för kvarteret Skjutbanan i Västerås samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren, som efter granskning av förslaget förklarat sig icke hava något att erinra däremot, har genom utlåtande den 16 januari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Nr 26. Förslag till stadsplan för Malmaberg.

Byggnadsnämnden har uti en den 13 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 15 november 1946 upprättat förslag till stadsplan för Malmaberg i Västerås.

Beträffande förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, som varit vederbörligen utställt, har inom föreskriven tid anmärkningar inkommit från Knut Hagevald såsom ägare av stadsägan n:r 2142 AR, J. V. Rydin såsom ägare av stadsägan n:r 2382 D samt Byggnadsfirman Anders Diös såsom ägare av stadsägan n:r 2141 BP m. fl.

Den i byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivningen är så lydande:

Beskrivning till Stadsplanekarta över Malmaberg i Västerås.

Stadsplaneområdet begränsas i väster av Malmabergsgatan, i norr av Släggargatan, i öster av en uthuggning för högspänningsledning, i söder av centrallasarettets område, Hemdalsvägen och Frejagatan.

Föreliggande förslag innebär till övervägande delen ett konfirmerande av befintliga förhållanden. Med tanke på centrallasarettets fortskridande utbyggnad har ett område i sydost tillagts lasarettsområdet. I övrigt har icke redan bebyggda delar av området utlagts för bostadsbebyggelse i två och tre våningar.

Området har ej tidigare varit stadsplanelagt.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

Med Pn betecknat område skall bevaras som naturpark och får icke bebyggas.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnadssätt.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

Med S betecknat område, beläget på mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 4.

Byggnads storlek.

Å med Ö betecknat område skall av tomts areal minst 4/5 lämnas obebyggda.

Å tomt inom med Ö betecknat område får huvudbyggnad icke upptaga större areal än 130 kvadratmeter.

Å tomt inom med Öa betecknat område får huvudbyggnad icke upptaga större areal än 80 kvadratmeter.

Från dessa bestämmelser må byggnadsnämnden dock kunna medgiva undantag, om byggnad uppföres med endast en våning eller inrymmer endast en lägenhet.

§ 5.

Byggnadsmaterial.

Å med S betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 6.

Hushöjd.

Å med II eller III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än resp. 7.2 och 10.8 meter.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran angiver.

§ 7.

Takfall.

Å byggnad, uppförd med högsta tillåtna antal våningar, får taket givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 8.

Våningsantal.

Å med II eller III betecknat område får byggnad uppföras med resp. högst två och tre våningar.

Västerås den 15 november 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

I anledning av de sålunda framförda erinringarna (ej tryckta, finnas tillgängliga å stadskansliet) får byggnadsnämnden anföra följande:

Det av ägaren till stadsägan n:r 2182 AR uttalade önskemålet om en reglering av gatukorsningen mellan Malmabergsgatan och Släggargatan i enlighet med av honom anförda synpunkter ha tillgodosetts i samband med det den 16 december 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för kvarteret Skjutbanan, vilket senare förslag jämväl föreligger till stadsfullmäktiges prövning denna dag. Vad beträffar av ägaren till stadsägan n:r 2382 D anfört klagomål kan detsamma tillgodoses genom stadens åtgärd. Såsom framgår av förslaget har nämligen Lindargatan utlagts till parkmark, och hinder torde icke möta mot att bereda fastighetsägaren infart däröver. Vidkommande Byggnadsfirman Diös erinran har byggnadsnämnden icke ansett sig kunna taga hänsyn därtill med hänsyn till att den föreslagna gatans läge betingas av inom området rådande höjdförhållanden.

Med vad sålunda anförts får byggnadsnämnden härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för Malmaberg i Västerås samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 16 januari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 27. Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Frej, Gunnar, Gunvald, Guttorm, Gösta och Hulte.

Byggnadsnämnden har uti en den 13 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 25 maj 1946 upprättat och sedermera den 19 augusti, 7 oktober samt den 2 december samma år jämkat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Frej, Gunnar, Gunvald, Guttorm, Gösta och Hulte.

Beträffande förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Sedan det ursprungliga förslaget varit i vederbörlig ordning utställt hade klagomål emot detsamma framställts av Axel Björkebaum såsom ägare till tomten n:r 9 i kvarteret Guttorm, Ruth Eriksson såsom ägare till tomten n:r 1 i kvarteret Hugo samt dödsboet efter Paul Anderson såsom ägare till tomten n:r 1 i kvarteret Gösta.

(Anmärkningarna ej tryckta, finnas tillgängliga å stadskansliet.)

Den i byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivningen är så lydande:

Beskrivning till förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Frej, Gunnar, Gunvald, Guttorm, Gösta och Hulte i Västerås.

Beskrivning.

Området är för närvarande bebyggt med äldre träbebyggelse. Den föreslagna nybebyggelsen ansluter sig till ett fåtal nyuppförda 3-våningars stenfastigheter i kvarteren Guttorms och Gunnars norra delar samt anpassar sig helt till de bestående ägoförhållandena.

För kvarteret Gunvald har gällande stadsplan fastställts av Konungens Befallningshavande den 27 april 1931.

För övriga kvarter har gällande stadsplan fastställts genom Kungl. brev av den 14 maj 1915.

För samtliga kvarter hava genom Kungl. brev den 25 januari 1935 fastställts provisoriska bestämmelser.

Med upphävande av gällande bestämmelser föreslås till fastställelse följande stadsplanebestämmelser:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk.

Med g betecknat område får användas endast för biltjänst eller annat med allmän gatutrafik samhörigt ändamål av beskaffenhet att icke för inom angränsande områden boende medföra brandfara eller sanitär olägenhet eller eljest störa trevnaden.

§ 2.

Byggnadssätt.

Å med S betecknat område, beläget över mer än en tomt, skall hus med varandra i tomtgräns sammanbyggas.

§ 3.

Byggnadsmaterial.

Å med S betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 4.

Hushöjd.

Å med III och IV betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 10.8 resp. 14.0 meter.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran i romben angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med III och IV betecknat område får byggnad uppföras med högst 3 resp. 4 våningar.

§ 6.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 7.

Mark, som icke eller endast i mindre omfattning får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Med ringprickning betecknad mark får överbyggas och användas på sätt, som för varje särskilt fall prövas lämpligt.

§ 8.

Område, tillgängligt för gångtrafik.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga 3.5 meter.

Västerås den 2 december 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

I anledning av den utav dödsboet efter Paul Anderson framställda anmärkningen beslöt byggnadsnämnden vidtaga jämkning i förslaget innebärande, att det inom kvarteret Gösta med g betecknade området avskildes från kvarteret i fråga och hänfördes till gatumark för användning till biltjänst. I övrigt ansåg nämnden de anförda erinringarna icke förtjäna avseende, Axel Björkebaums med hänsyn till att goda möjligheter enligt förslaget förefunnes att anordna såväl piskställning som planteringar å tomten n:r 9 i kvarteret Guttorm och då den föreslagna byggnadens läge dessutom måste anses utgöra en fördel därigenom att avståndet till den väster om byggnaden föreslagna bebyggelsen bleve större, samt Ruth Erikssons enär avståndet emellan hennes fastighet och den inom kvarteret Gösta föreslagna bebyggelsen vore tillräckligt stort för att innebära någon nackdel för ägaren av tomten n:r 1 i kvarteret Hugo.

Efter att de den 19 augusti och den 7 oktober 1946 jämkade förslagen varit vederbörligen utställda under tiden från och med den 14 oktober till och med den 28 oktober 1946 hade anmärkningar inkommit från Gottfrid Pettersson såsom ägare av tomten n:r 5 i kvarteret Hulte, K. A. Nordqvist såsom ägare till tomterna n:ris 6 och 7 i kvarteret Guttorm samt dödsboet efter Paul Anderson såsom ägare till förutberörda tomten n:r 1 i kvarteret Gösta.

Byggnadsnämnden beslöt att lämna de emot de jämkade förslagen sålunda anförda erinringarna utan avseende, den av ägaren till tomten n:r 5 i kvarteret Hulte på grund av att kvarterets form omöjliggjorde en lösning i enlighet med den av klaganden

önskade, den av ägaren till tomterna n:ris 6 och 7 i kvarteret Guttorm på grund av att ett tillgodoseende av hans önskemål måste medföra att även ägare till andra likabelägna fastigheter måste tillgodoses på endahanda sätt, varigenom tomtmarken inom området komme att bliva föremål för utnyttjande i väsentligt högre grad än som kunde anses önskvärt samt den av ägaren till tomten n:r 1 i kvarteret Gösta, då det med g betecknade området vore avsett till gatumark, därå anordning för biltjänst skulle kunna ske endast i den omfattning, staden såsom ägare av marken komme att bestämma.

Å sammanträde den 2 december 1946 beslöt byggnadsnämnden att ånyo jämka förslaget, vilken jämkning innebar att å tomterna n:ris 1, 9, 10 ,11 och 12 föreslagen huskropp indroges från nuvarande gatulinje. Sedan av ändringen berörda markägare genom beslut av byggnadsnämnden underrättats därom på sätt i tredje stycket 19 § 1 mom. stadsplanelagen stadgats, har klagomål emot det sålunda jämkade förslaget allenast inkommit från dödsboet efter Paul Anderson.

Med hänsyn till de klagomål, som i olika hänseenden framförts av dödsboet efter Paul Anderson finner byggnadsnämnden det lämpligast föreslå, att kvarteret Gösta får utgå ur det nu föreliggande stadsplaneförslaget för att bliva föremål för ny behandling i samband med att förslag till ändring av stadsplanen för angränsande kvarter inom en nära framtid kommer att upprättas.

Med vad sålunda anförts får byggnadsnämnden härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att med undantag av kvarteret Gösta antaga föreliggande förslag till stadsplan för kvarteren Frej, Gunnar, Gunvald, Guttorm, Gösta och Hulte i Västerås samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 16 januari 1947 anfört följande:

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, finner i likhet med byggnadsnämnden lämpligt att för närvarande undantaga kvarteret Gösta från fastställelse. Då drätselkammaren icke heller i övrigt har någon erinran att framställa mot förslaget, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att till alla delar bifalla vad byggnadsnämnden i sin skrivelse anfört.

Nr 28. Tillstånd för Erik Holger Söderlind att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 12 november 1946 har poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående träarbetaren Erik Holger Söderlinds ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Köpmangatan 10, ”Tians Matsalar”, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren har i skrivelse den 12 november 1946 tillstyrkt bifall till ansökningen.

Nykterhetsnämnden har uti en den 21 november 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen har nämnden veterligt ingen anmärkning att anföra.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för kortare tid, lägst 1 år, varför nämnden nu förordar, att sökanden beviljas utskänkningsrättigheter till och med den 30 september 1948.

På grund av vad som anförts hemställer nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka Erik Holger Söderlinds hemställan om tillstånd att till och med den 30 september 1948 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Beredningsutskottet har i häröver avgivet yttrande den 15 januari 1947, med biträdande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att Erik Holger Söderlind beviljas tillstånd att under tiden till och med den 30 september 1948 uti ifrågavarande lokaler få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 27 februari 1947 Ser. A nr 2

Nr 29. Förvärv av fastigheterna Gilltuna 1[1] och Ytterhälla 1[4].

Drätselkammaren har uti en den 13 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Med greve C. V. Cronstedt, Fullerö, har drätselkammaren under förutsättning av bland annat stadsfullmäktiges godkännande träffat preliminärt avtal om förvärv av de under Fullerö fideikommiss lydande fastigheterna Gilltuna 1[1] eller stadsägan nr 965, 966 i Västerås samt Ytterhälla 1[4] i Dingtuna socken för en köpeskilling av 85.000 kronor. Såsom ytterligare förutsättning för förvärvet har uppställts villkoret, att Kungl. Maj:t lämnar medgivande till egendomens försäljning.

Fastigheten Gilltuna 1[1] innehåller en sammanlagd areal av 33,8 hektar, varav 13,3 hektar åker, 0,8 hektar tomt och trädgård, 3,2 hektar annan betesäng, 11,6 hektar skogsmark och 4,9 hektar övrig mark. Ytterhälla 1[1] innehåller en sammanlagd areal av omkring 30 hektar, varav 12 hektar åker, 1 hektar annan betesäng, 14 hektar skogsmark och 3 hektar övrig mark. Taxeringsvärdet å Gilltuna 1[1] uppgår till 18.600 kronor, varav 3.400 kronor skogsvärde och å Ytterhälla 1[1] till 17.300 kronor, varav 4.300 kronor skogsvärde.

Enligt en av länsjägmästaren företagen värdering uppgår sammanlagda värdet av skogen till cirka 42.500 kronor.

Å fastigheten Gilltuna äro uppförda nio trähus, nämligen manbyggnad, loge, ladugård med stall, vedbod, brygghus, svinhus, magasin, källare och smedja och å fastigheten Ytterhälla två mindre bostadshus med uthus. Samtliga byggnader befinna sig i mindre gott skick.

Jordens hävd är god.

Enligt det preliminära avtalet skulle fastigheterna av staden tillträdas den 14 mars 1947. För den händelse Kungl. Maj:ts tillstånd till försäljning vid nämnda tidpunkt ännu icke erhållits, skulle fastigheten tillsvidare fortfarande förvaltas av nuvarande ägaren med skyldighet för honom *dels* att till staden avgiva redovisning angående inkomster, som hänföra sig till tiden efter tillträdesdagen, *dels ock* att icke verkställa utgifter beträffande fastigheterna utan inhämtande av stadens medgivande.

Då den begärda köpeskillingen får anses skälig samt staden har intresse av att förvärva fastigheterna, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att under förutsättning av Kungl. Maj:ts medgivande till försäljningen förvärva fastigheterna Gilltuna 1[1] (stadsägan nr 965, 966) och Ytterhälla 1[4] för en köpeskilling av 85.000 kronor och på i huvudsak här ovan angivna villkor i övrigt samt

att köpeskillingen skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 30. Förvärv av stadsägan nr 561.

Drätselkammaren har uti en den 13 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Som bekant har Byggnads Aktiebolaget Mimer för avsikt att uppföra nybyggnad å tomten nr 5 inom kvarteret Sandstenen, vilket kvarter begränsas av Hammarbygatan i norr och nordost samt Köpingsvägen i söder och sydväst.

Uti nämnda tomt ingår bland annat ett område om 440,2 kvm. av stadsägan nr 561. Hela stadsägan håller en areal av 1920 kvm.

Efter förhandlingar med ägaren till stadsägan, Bostadsrättsföreningen Signesborg, har föreningen erbjudit staden att förvärva hela stadsägan nr 561 för en köpeskilling av 73.000 kronor, vilken köpeskilling av staden skulle å tillträdesdagen den 1 april 1947 betalas med ett kontant belopp av 23.000 kronor, varjämte staden skulle övertaga betalningsansvaret för fastigheten graverande lån till ett belopp av 50.000 kronor.

Å fastigheten är uppförd en bostadsbyggnad innehållande ett tiotal lägenheter samt en uthuslänga, inrymmande en bostadslägenhet. Sistnämnda uthuslänga skall inom en nära framtid rivas. Hyresavkastningen av lägenheterna i förstnämnda byggnad, vilken tillsvidare skulle kvarstå, uppgår till omkring 4.800 kronor.

Fastighetens taxeringsvärde utgör 53.000 kronor.

Den begärda köpeskillingen motsvarar föreningens eget inköpspris jämte ersättning för föreningens utgifter för lagfartskostnader m. m.

Köpeskillingen torde böra bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Då det ifrågasatta köpet är en förutsättning för genomförande av tomtregleringen samt köpeskillingen får anses skälig, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till ett pris av 73.000 kronor och på i huvudsak här ovan angivna villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 561 här i staden samt

att köpeskillingen skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 31. Provisoriskt iordningställande av fabriksbyggnad å stadsägan 228.

Drätselkammaren har uti en den 13 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Västerås stad uthyr till V. Janssons Plattfabrik för ett år i sänder emot en årlig hyra av 2.000 kronor en staden tillhörig byggnad, belägen å stadsägan nr 228 vid f. d. båtvarvet jämte tillhörande markutrymmen.

Genom en den 24 januari detta år inträffad eldsvåda har byggnaden blivit brandskadad i så stor utsträckning, att hyresgästen tvingats att göra avbrott i fabriksdriften. Då annan lokal inom rimlig tid icke synes kunna beredas honom, har han hemställt, att staden måtte medverka till att byggnaden provisoriskt försättes i sådant skick att den åter kan användas till fabrikslokal.

Ifrågavarande byggnad var försäkrad hos Städernas Allmänna Brandstodsbolag för 45.000 kronor, vilket belopp bolagets ombud vid besiktning av skadan godkänt såsom ersättning till staden.

Enär väggarna kring två av arbetsrummen fortfarande stå kvar skulle fabrikslokalen kunna provisoriskt iordningställas därigenom att dessa väggar reparerades och ett nytt provisoriskt tak ovanför rummen pålades. Härjämte skulle erfordras indragande av nya elektriska ledningar, reparation av vattenledningen samt insättande av kamin.

Kostnaderna för dessa arbeten skulle enligt av byggnadskontoret verkställda beräkningar uppgå till 7.000 kronor, därvid hyresgästen skulle äga att i fortsättningen förhyra lokalerna med tillhörande mark för en årlig hyra av 1.200 kronor, vartill kommer kostnaden för brandplatsens röjning, uppgående till 1.400 kronor.

Innehavaren av fabriken har sedan jämförelsevis lång tid tillbaka bedrivit sin rörelse inom staden. Med hänsyn härtill synes det skäligt att staden på angivet sätt bereder honom möjlighet att provisoriskt fortsätta rörelsens bedrivande.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga stadens fastighetskontor att för en kostnad av 8.400 kronor provisoriskt låta iordningställa ifrågavarande fabriksbyggnad å stadsägan nr 228 på sätt och villkor här ovan angivits samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av den av staden från brandstodsbolaget uppburna brandskadeersättningen.

Nr 32. Upprättande av flygfotokarta över Västerås med omnejd.

Stadsingenjören Gösta Gustavsson har i skrivelse den 15 januari 1947 framlagt förslag till upprättande av flygfotokarta över Västerås med omnejd.

Skrivelsen finnes intagen i stadsfullmäktiges tryckta handlingar ser. B nr 2 1947.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 27 januari 1947 anfört följande:

Flygfotokartan, som skall utgöra underlag för generalplanearbetet och är avsedd att upprättas för ett område, vilket å den till skrivelsen hörande kartan begränsats med röd linje och rödstreckad kant, består av en fotokarta och en s. k. tecknad karta. Med hänsyn till att färdigställandet av flygfotokartan kan beräknas taga en tid av två till tre år i anspråk och då ett trängande behov förefinnes av att något slag av kartmaterial omedelbart anskaffas till underlag för pågående generalplanearbete har stadsingenjören dessutom föreslagit att för de ur generalplanesynpunkt mest aktuella områdena i staden, vilka å kartan äro begränsade med grön linje och grönstreckad kant anskaffas kartmaterial av mera provisorisk karaktär. Sålunda bör man enligt förslaget för nyssnämnda områden låta färdigställa fotokartor, grundade på redan befintlig mindre noggrann fotobildmaterial över staden, som erhållits i samband med flygfotografering för uppgörande av ny ekonomisk karta för Västmanlands län.

Byggnadsnämnden, som tagit det framlagda förslaget under noggrant övervägande, hyser för sin del den uppfattningen, att det skulle vara till stort gagn för

staden att anskaffa en flygfotokarta, då därigenom skapas goda förutsättningar för att snarast få till stånd en generalplan för staden. Såsom stadsingenjören i sin skrivelse påpekat förefinnes icke grundkartematerial i sådan omfattning, som med hänsyn till stadens för närvarande snabba utveckling är erforderligt för en dylik plan, och då detta material eljest icke kan framskapas utan längre tidsutdräkt, blir följden att det för stadens framtida utveckling mycket betydelsefulla generalplanearbetet blir eftersatt.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får byggnadsnämnden härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta,

att låta upprätta en flygfotokarta bestående av fotokarta och tecknad karta i skalan 1: 4000 för ett område, som å bifogade karta begränsats med röd linje och rödstreckad kant,

att å de områden som å nyssnämnda karta begränsats med grön linje och grönstreckad kant låta upprätta fotokartor i skala 1: 4000 ur befintligt fotobildmaterial, samt

att för berörda ändamål anvisa ett anslag å 90.000 kronor.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 13 februari 1947 anfört följande:

Ett oeftergivligt villkor för stadsplanearbetets behöriga bedrivande är uppenbarligen att tillförlitligt grundkartematerial finnes att tillgå. Stadens snabba utveckling har uppställt ökade krav å stadsplanearbetet och såsom stadsingenjören framhållit gjort behovet av generalplan särskilt aktuell. Då genom stadsingenjörens förslag yppat sig en möjlighet att på jämförelsevis kort tid få fram det kartmaterial, som krävs för generalplanearbetet, har drätselkammaren för sin del funnit det angeläget, att erforderliga medel ställas till byggnadsnämndens förfogande för ändamålet. Anslaget synes lämpligen böra upptagas till täckning av uttaxerade medel i nästa års stat.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för upprättande av ifrågavarande kartmaterial och bestridande av i samband därmed stående kostnader i enlighet med byggnadsnämndens förslag anvisa ett anslag å 90.000 kronor samt

att nämnda anslag skall upptagas till täckning av uttaxerade medel i nästa års stat.

Nr 33. Framställning om undantagande av kvarteret Halfdan vid fastställelse av stadsplan.

Byggnadsnämnden har uti en den 13 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sitt sammanträde den 28 mars 1946 beslöto stadsfullmäktige att antaga ett av stadsarktiekten Sven Ahlbom den 4 januari samma år upprättat förslag till ändring av stadsplan för kvarteren Halfdan och Heimer. Förslaget, till vilket länsstyrelsen i länet den 8 juli 1946 tillstyrkt bifall, har ännu icke blivit föremål för

fastställelse av Konungen. Det uppgjorda ändringsförslaget betingades i vad avsåg kvarteret Halfdan helt av det förslag till ny läroverksbyggnad, som i december år 1945 framlades av läroverkskommittén.

Såsom torde vara stadsfullmäktige bekant har frågan om läroverkets nybyggnad numera kommit i annat läge, vilket fått till följd att det av läroverkskommittén framlagda förslaget icke längre äger aktualitet utan måste komma att bliva föremål för omfattande ändringar.

Med hänsyn därtill har byggnadsnämnden ansett det lämpligt att kvarteret Halfdan undantages ur berörda stadsplaneförslag och att detta sålunda endast fastställes i vad avser kvarteret Heimer. Byggnadsnämnden ville i detta sammanhang upplysa om att nämnden under hand till Kungl. Byggnadsstyrelsen meddelat sin avsikt att föreslå stadsfullmäktige berörda åtgärd.

Under åberopande av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta,

att hos Konungen göra framställning om att kvarteret Halfdan undantages från fastställelse i det av stadsfullmäktige den 28 mars 1946 antagna förslaget till ändring av stadsplanen för kvarteren Halfdan och Heimer.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 13 februari 1947 med instämmande i vad nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 34. Understöd ur Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka.

Drätselkammaren har uti en den 13 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 5 januari 1947 har änkefru Olga Olauson hemställt, att hon i likhet med föregående år finge komma i åtnjutande av ett månatligt understöd av 100 kronor ur "Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka", ett understöd, som på grund av hennes höga ålder och ekonomiska ställning vore oundgängligen nödvändigt.

I anledning av framställningen får drätselkammaren anföra följande.

Kammaren erinrar om att änkefru Olauson på grund av tidigare beslut av stadsfullmäktige allt sedan den 1 april 1935 årligen åtnjutit understöd ur fonden med nyssnämnda belopp.

Sökanden, som är född år 1870, torde enligt vad som inhämtats fortfarande vara i behov av understöd. Fondens medel lämnar även tillgång till understödet. Inberäknat det understöd, som under år 1946 utgick till fru Olauson, utgjorde fondens utgifter samma år c:a 16.300 kronor medan inkomsterna för året uppginge till c:a 21.500 kronor.

I detta sammanhang må framhållas, att fru Olauson tidigare sammanbodde med sin svärmoder, Sofia Vilhelmina Olauson och sin avlidne mans syster, Märta Vilhelmina Olauson, vilka enligt uttrycklig föreskrift i testamente ägde uppbära understöd ur fonden. Härigenom tillföll understödet det gemensamma hushållet. Efter Sofia Vilhelmina Olausons och Märta Vilhelmina Olausons frånfälle har det ansetts stå i överensstämmelse med andemeningen i testamentet, att understöd även lämnades till Olga Olauson, ehuru frågan härom ansetts böra prövas år från år.

I anledning härav och då behov av understöd alltjämt föreligger, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att förklara hinder för drätselkammaren icke möta att av Torngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olauson ett månatligt understöd av 100 kronor från och med 1947 års början tillsvidare under samma år.

Nr 35. Höjning av timarvodet för lärare i manlig slöjd.

Folkskolestyrelsen har uti en den 4 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till folkskolestyrelsen hade timlärarna i manlig slöjd hemställt om höjning av timlärararvodet från nuvarande kronor 3: 50 till kronor 4: 75 fr. o. m. höstterminens början 1946.

Vid den undersökning, som verkställts i anledning av framställningen har det visat sig, att arvodet för timlärare i manlig slöjd är jämfört med andra motsvarande arvoden alltför lågt. Sålunda utgör timlärararvodet för småskollärarinna kronor 3: 94, och då slöjdlärarinna avlönas efter samma grunder, blir följden den, att kvinnlig timlärare i slöjd avlönas högre än manlig. Denna omständighet blir så mycket egendomligare som manlig slöjdlärare med heltidsanställning enligt gällande tjänstereglering är placerad 5 lönegrupper högre än kvinnlig. Med hänsyn härtill borde rätteligen timlärararvodet för manlig slöjdlärare ej sättas lägre än begärda kronor 4: 75. Då emellertid timarvodet för motsvarande tjänster vid stadens lärlings- och yrkesskolor fastställts till kronor 4: 50, fann styrelsen ej skäligt att ifrågasätta högre arvode för timlärare i folkskolan. Den härav betingade utgiftsökningen beräknas för år 1947 utgöra 1.842 kronor.

Med åberopande av vad sålunda anförts beslöt styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige behagade besluta att fr. o. m. år 1947 timarvodet i manlig slöjd höjes från nuvarande kronor 3: 50 till kronor 4: 50 samt att för ändamålet ett tilläggsanslag beviljas av 1.842 kronor.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 27 januari 1947 till alla delar bifallit folkskolestyrelsens förslag.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 13 februari 1947 med instämmande i vad folkskolestyrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att medgiva, att arvodet för timlärare i manlig slöjd från och med den 1 januari 1947 må höjas från kronor 3: 50 till kronor 4: 50 per timme,

att i anledning härav bevilja tilläggsanslag å 1.842 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 36. Uppförande av nuvarande byråingenjörsbefattning å extra stat vid vattenverket å ordinarie stat.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 23 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid vattenverket finnes sedan c:a 5 år tillbaka en befattning på extra stat som byråingenjör. Sedan den senaste innehavaren, ingenjör Ola Ölmedal, vilken tillträdde befattningen den 1 maj 1946, nu avflyttat, har befattningen varit utannonserad, men någon kvalificerad sökande har icke kunnat erhållas med de erbjudna löneförmånerna. En av orsakerna till att någon ny befattningshavare ej kunnat erhållas har varit, att befattningen ej är ordinarie och därmed ej förenad med pensionsrätt. Styrelsen har därför tagit under övervägande att uppföra befattningen på ordinarie stat, då det därigenom synes bli lättare att erhålla lämplig befattningshavare. Med hänsyn till arbetets natur måste av befattningshavaren fordras, att han avlagt fullständig examen vid teknisk högskolas avdelning för väg- och vattenbyggnad och därjämte förvärvat praktisk erfarenhet inom ifrågavarande verksamhetsområde. Dock bör annan teknisk utbildning, kompletterad med speciell erfarenhet inom vatten- och avloppsteknik efter styrelsens prövning även kunna godkännas.

Såväl med hänsyn till arbetets natur som erforderliga kvalifikationer hos befattningshavaren är befattningen direkt jämförbar med den från och med den 1 januari 1947 på ordinarie stat inrättade befattningen som byråingenjör vid elverket. Denna befattning är placerad i 16:de lönegraden i stadens löneplan och samma löneplacering bör även befattningen som byråingenjör vid vattenverket få. Det provisoriska tillägget om 50 kronor per månad, som för närvarande utgår till ordinarie befattningshavare bör därjämte utgå även till blivande innehavare av denna befattning. Den lön, som utgått till den förutvarande befattningshavaren på extra stat, har motsvarat lönen till ordinarie befattningshavare i 16:de lönegraden.

Då ständigt behov av en byråingenjör vid vattenverket kan förutses föreligga för framtiden, och då styrelsen hyser den uppfattningen att man genom att göra befattningen ordinarie skulle ha betydligt större utsikter att erhålla lämplig befattningshavare och att få behålla denne en längre tid vill styrelsen föreslå stadsfullmäktige, att befattningen från och med den 1 mars upptages på ordinarie stat med placering i 16:de lönegraden av stadens löneplan.

Under hänvisning till ovan framställda får styrelsen därför hemställa

att nuvarande byråingenjörsbefattning å extra stat vid vattenverket från och med den 1 mars 1947 omändras till en ordinarie befattning såsom byråingenjör vid bemälda verk med placering i 16:de lönegraden uti den för ordinarie personal gällande löneplanen.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 27 januari 1947 tillstyrkt bifall till styrelsens för tekniska verken framställning i ärendet.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 13 februari 1947 med biträdande av vad styrelsen för tekniska verken samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att nuvarande befattning å extra stat som byråingenjör vid vattenverket från och med den 1 mars 1947 uppföres å ordinarie stat med placering i 16:de lönegraden av stadens löneplan samt

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen ifråga.

Nr 37. Överflyttning av kanslibiträde från uppbördsverket till stadsfogdekontoret.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 27 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren den 3 december 1946 har stadsfogden anhållit att kanslibiträdet å uppbördsverket Margareta Skog från och med den 1 januari 1947 måtte överflyttas till tjänstgöring å stadsfogdekontoret.

Till stöd för denna sin framställning framhåller stadsfogden, att de huvudsakliga arbetsuppgifter, vilka tidigare åvilat kronokassören, i samband med att denne till följd av uppbördsreformens genomförande blivit chef för uppbördsverket övergått å stadsfogdekontoret. Med hänsyn till att det här rör sig om arbetsuppgifter inför vilka stadsfogdekontoret tidigare stått främmande, visade det sig nödvändigt att utöka kontorets personal för att arbetet skulle kunna skötas på ett fullt tillfredsställande sätt. För den skull anhöll stadsfogden i förslaget till 1947 års stat om anslag för inrättande av ytterligare fyra kontorsbiträdestjänster å stadsfogdekontoret. Emellertid beslöt magistraten senare att frågan om ytterligare arbetskraft tillsvidare skulle lösas på så sätt, att anslag skulle begäras för anställande av endast två kontorsbiträden, varjämte fröken Skog efter medgivande av kronokamreraren skulle få stå till stadsfogdens förfogande intill utgången av år 1946. Det har visat sig att man med denna jämförelsevis ringa utökning av personalen kunnat bemästra de nytillkomna uppgifterna, vilket — enligt stadsfogdens utsago — varit beroende därpå, att kontoret kunnat få tillgodogöra sig fröken Skogs mångåriga erfarenhet i fråga om dessa arbetsuppgifter. Stadsfogden finner det därför ur alla synpunkter vara till fördel, att fröken Skog även i fortsättningen får ägna sig åt de göromål, som hon under mycket lång tid hunnit göra sig förtrogen med och vilka såsom ovan framhållits numera åvila stadsfogden.

Kronokamreraren har för sin del anslutit sig till de av stadsfogden framförda synpunkterna under villkor likväl, att den av fröken Skog innehavda kanslibiträdesbefattningen vid uppbördsverket finge återbesättas med ny ordinarie innehavare.

För egen del har fröken Skog genom påteckning å stadsfogdens skrivelse förklarat sig icke hava något att erinra mot det av honom framförda förslaget.

Magistraten, som beretts tillfälle att yttra sig över stadsfogdens hemställan, har i skrivelse den 27 december 1946 under framhållande av att det uppenbarligen skulle vara till stort gagn för arbetet å stadsfogdekontoret, därest fröken Skog, som under många år sysslat med de göromål, som numera överflyttats till stadsfogdekontoret, även i fortsättningen finge ägna sig åt dessa arbetsuppgifter, samt att en sådan anordning även måste anses lämplig ur den synpunkten, att fröken Skog endast har ett fåtal år kvar till pensionsåldern, förklarat sig icke ha något att erinra emot stadsfogdens förslag. Med hänsyn till att magistraten anser någon ny kanslibiträdestjänst för tillfället icke böra inrättas å stadsfogdekontoret, har magistraten föreslagit, att fröken Skogs befattning å uppbördsverket lämpligen bör föras över stat.

Löne- och avtalsnämnden, som efter remiss förehaft ärendet till behandling, får för sin del förklara sig icke hava något att erinra emot att fröken Skogs befattning

såsom kanslibiträde å uppbördsverket i enlighet med magistratens förslag föres över stat samt att fröken Skog för återstående tjänstetid överflyttas till stadsfogdekontoret. Nämnden vill emellertid i detta sammanhang framhålla, att nämnden förutsätter att fröken Skogs befattning icke kommer att återbesättas vid hennes avgång ur tjänst.

Med vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att å uppbördsverket anställda kanslibiträdet fröken Margareta Skog skall, räknat från den 1 januari 1947, för sin återstående tjänstetid överflyttas till tjänstgöring å stadsfogdekontoret med bibehållen placering såsom kanslibiträde samt

att bemyndiga drätselkammaren att återbesätta den därigenom ledigblivna befattningen såsom kanslibiträde å uppbördsverket med ny ordinarie innehavare.

Drätselkammaren, som icke funnit anledning till erinran mot löne- och avtalsnämndens hemställan, har genom utlåtande den 13 februari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 38. Återbesättande av befattning såsom byggnadstekniker å byggnadskontoret.

Drätselkammaren har uti en den 13 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Drätselkammaren har vid sitt sammanträde denna dag till innehavare av befattningen såsom tekniskt biträde å fastighetskontoret från och med den 1 april 1947 utsett ingenjören Åke Månsson, som för närvarande är anställd såsom byggnadstekniker å byggnadskontoret.

I anledning därav får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att i vederbörlig ordning återbesätta den sålunda ledigblivna befattningen såsom byggnadstekniker å byggnadskontoret med ny ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 15 februari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning återbesätta befattningen såsom byggnadstekniker vid byggnadskontoret.

Nr 39. Provisorisk reglering av löneförmånerna för stadens sjuksköterskor och skolsköterskor samt husmodern å ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 4 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan det visat sig omöjligt att erhålla kompetenta sökande till sjuksköterske-tjänster vid ålderdomshemmet, som under höstens lopp ledigförklarats två gånger, sannolikt beroende på att lönevillkoren ligga avsevärt lägre än för motsvarande tjänster hos landstingen, får fattigvårdsstyrelsen hemställa att lönevillkoren för ifrågavarande tjänster snarast möjligt måtte bringas i överensstämmelse med de löneförmåner, som komma att tillämpas för avdelningssköterskorna vid landstingets sjukvårdsanstalter i länet från och med år 1947.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 27 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid de förhandlingar, som i slutet av föregående år fördes mellan löne- och avtalsnämnden samt olika organisationer rörande provisorisk löneförbättring åt stadens anställda, förklarade sig Svensk sjuksköterskeförening icke kunna godkänna ett förslag om en dylik förbättring av 50 kronor för månad till de i stadens tjänst anställda sjuksköterskorna utan framställde yrkande på en löneförbättring till dessa som överensstämde med den, vilken tillerkänts i statlig tjänst anställda sjuksköterskor. Löne- och avtalsnämnden sade sig emellertid icke kunna medverka härtill.

Därefter har Svenska stadsförbundet, som fört förhandlingar med sjuksköterskeföreningen angående lönen för sjuksköterskeutbildad personal i kommunens tjänst utan att någon definitiv överenskommelse därutinnan kunnat uppnås, rekommenderat sina medlemmar en provisorisk lösning av frågan för första halvåret 1947. Förslaget ansluter sig till de löner, som från den 1 januari 1947 gälla i landstingen enligt överenskommelse mellan svenska landstingsförbundet och sjuksköterskeföreningen och innebär en övergång till bruttolöner och tillämpning av den löneplan, som är avsedd att träda i kraft för Statens tjänstemän den 1 juli 1947. Jämväl dyrtidskompensation skall ske enligt de regler, vilka vid nyssnämnda tidpunkt bliva gällande för statstjänstemännen.

Denna provisoriska lösning, som endast är avsedd att reglera löneförmåner och därmed sammanhängande ersättningar för naturaförmåner och dylikt, borde lämpligen ske så att jämförelse gjordes mellan nu utgående lön och den lön som skall gälla enligt ovanberörda statliga löneplan samt att mellanskillnaden lämnades såsom en personlig löneutfyllnad. Vid denna jämförelse skulle hänsyn tagas till de ersättningar, som enligt hittills tillämpade och nu överenskomna regler utgå för naturaförmåner samt till rörliga lönetillägg och eventuella speciella lönetillägg.

I skrivelse den 7 januari 1947 begärde Svensk sjuksköterskeförening förhandlingar i frågan och den 23 i samma månad avhölls förhandlingssammanträde, därvid mellan föreningen samt löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegation träffades preliminär överenskommelse på av Svenska stadsförbundet rekommenderade grunder. Överenskommelsen har sedermera blivit föremål för löne- och avtalsnämndens godkännande.

Överenskommelsen, som berör inalles sju stycken sköterskor i stadens tjänst, varav fem vid ålderdomshemmet och två skolsköterskor, innebär att sköterskorna under år 1947 intill dess deras löner i samband med den förestående översynen av stadens löneplan blivit föremål för ny avvägning erhålla en personlig löneskillnad mellan å ena sidan vederbörandes nuvarande placering i stadens gällande löneplan inräknat dyrtidstillägg à 22 % och av stadsfullmäktige beslutade provisoriska tillägget av 50 kronor för månad samt å andra sidan motsvarande placering inom den för landstingens sjuksköterskor tillämpade 12. lönegraden av den statliga löneplanen med

ett dyrtidstillägg av 9 %, därvid hänsyn även tagits till nu gällande värdesättning av naturaförmånerna för stadens sjuksköterskor (1.200 kronor för år) och av värdesättning för landstingens sjuksköterskor (c:a 1.700 kronor för år). Begynnelselön och slutlön inklusive dyrtidstillägg och provisoriskt tillägg av 50 kronor för månad utgöra i 5. lönegraden i stadens löneplan per år respektive 4.508 och 5.419 kronor samt i 6. lönegraden där skolsköterska är placerad respektive 4.794 och 5.914 kronor. Motsvarande lönebelopp inom 12. lönegraden i statens löneplan inklusive dyrtidstillägg å 9 % äro 5.833 kronor och 6.618 kronor.

För år räknat kommer löneutfyllnaden för sköterskorna att medföra en merutgift för staden å cirka 5.600 kronor. Löne- och avtalsnämnden har känt sig något tveksam inför att hos stadsfullmäktige nu tillstyrka en reglering av lönerna för sjuksköterskorna i enlighet med ovan angivna förslag även om regleringen är att betrakta såsom ett provisorium med hänsyn till att nämnden hyser den principiella uppfattningen att någon lönereglering utöver den av stadsfullmäktige i december 1946 beslutade provisoriska förbättringen icke bör komma till stånd för någon befattningshavaregrupp förrän i samband med den förestående översynen av löneplanen. Emellertid anser sig nämnden i nu förevarande fall böra göra ett avsteg från denna sin inställning på grund av rådande utomordentliga rekryteringssvårigheter inom sjuksköterskekåren.

I detta sammanhang vill löne- och avtalsnämnden jämväl föreslå att husmodern å ålderdomshemmet som för närvarande är placerad i 6. lönegraden i stadens löneplan, eller en lönegrad över sjuksköterskorna vid ålderdomshemmet, bör komma i åtnjutande av motsvarande löneförbättring, då hon eljest komme att i fortsättningen erhålla lägre lön än dessa. För hennes vidkommande bör en löneskillnad mellan stadens 6. lönegrad och 13. lönegrad i ovanberörda statliga löneplan utgå, vilket under hänsynstagande till övriga tillägg skulle medföra en förhöjning å 800 kronor per år.

Lönefyllnaden skall ej vara pensionsgrundande.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att medgiva att från och med den 1 januari 1947 tills vidare intill dess en blivande översyn av stadens löneplan kommit till stånd, till i stadens tjänst anställda skolsköterskor och sjuksköterskor skall per år räknat utgå en lönefyllnad med belopp, svarande mot skillnaden mellan å ena sidan sammanlagda avlöningsförmånerna enligt den löneklass inom lönegrad 12 av den nya statliga löneplanen, vilken vederbörande skulle ha tillhört, därest denna löneplan varit för befattningshavarna gällande, samt å andra sidan vederbörande sammanlagda nuvarande avlöningsförmåner enligt stadens gällande löneplan ävensom

att till husmodern vid stadens ålderdomshem skall under enahanda tid och villkor utgå en lönefyllnad enligt ovan angivna grunder, svarande mot skillnaden mellan sammanlagda löneförmånerna enligt vederbörande löneklass i lönegrad 13 av den nya statliga löneplanen, å ena sidan, samt husmoderns nuvarande löneförmåner å andra sidan.

Drätselkammaren, som efter remiss behandlat ärendet, har genom utlåtande den 13 februari 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden i sin skrivelse anfört.

Nr 40. Yttrande över byggmästaren Fritz Eklunds besvär över stadsfullmäktiges beslut i ärende ang. vatten- och avloppsledningar till Hökåsen. (Konf. stfm:s handl. nr 282 ser. A 1946).

Genom resolution den 18 december 1946 har länsstyrelsen i länet till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående av byggmästaren Fritz Eklund anförda besvär över stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1946 i ärende angående ifrågasatt utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens samhälle.

Besvärsinlagan är så lydande:

Över stadsfullmäktiges i Västerås i närlagda utdrag av stadsfullmäktiges protokoll för den 28 november 1946, § 367, omförmälda beslut angående utbyggnad av Västerås stads vatten- och avloppsledningar till Hökåsens egnahemsområde i Hubbo socken får undertecknad, medlem av Västerås stadskommun, härmed vördsamt anföra besvär.

Enligt vad de till grund för beslutet liggande handlingarna, vilka finnas återgivna i bifogade stadsfullmäktigetryck, utvisa, innefattar beslutet ett bifall till en framställning från styrelsen för stadens tekniska verk. I denna framställning, som i sin tur föranletts av en hemställan från Hökåsens väg-, vatten- och avloppsförening, angivas som motiv för styrelsens förslag omständigheter, vilka ligga helt utom Västerås stads intressen. Den enda omständighet, som möjligen skulle vara dit hänförlig, eller att de ifrågasatta ledningarna "framdeles möjligen kunna komma att även nyttjas för de områden inom staden, vilka de passera", kan icke ens från den ståndpunkt styrelsen intager utgöra någon saklig grund för staden att nu giva sig in på ett företag sådant som det ifrågavarande med stor ekonomisk räckvidd och betydande vanskligheter.

En synpunkt på ifrågavarande angelägenhet — den enligt min uppfattning viktigaste — är i styrelsens framställning helt förbisedd. Jag avser därmed frågan om och i vad mån ett eventuellt realiserande av projektet kan inverka på den allmänna utvecklingen av Västerås såsom stadskommun. Att förslaget är fördelaktigt för Hökåsens befolkning har styrelsen bemödat sig om att påvisa. Men att det å andra sidan är ägnat att motverka en god samhällelig utveckling för Västerås har helt förbigåtts. För min del synes det tillräckligt att i detta sammanhang helt allmänt fästa uppmärksamheten vid de betydande olägenheter som enligt lång erfarenhet äro förbundna med uppkomsten av mer eller mindre okontrollerade tätortsbildningar i periferien av städer och liknande samhällen med fasta regler för bebyggelsen och i övrigt ordnade samhälleliga förhållanden. Att dessa olägenheter icke äro mindre om förorten ligger inom en annan kommun och således helt utom stadsledningens kontroll, borde för en var vara uppenbart. I samma mån som det nu föreliggande projektet sålunda är ägnat att locka till ökad bebyggelse vid Hökåsen är det till ökad olägenhet för Västerås stad. Ett realiserande av projektet är sålunda enligt min mening en åtgärd i uppenbar strid mot stadens intressen.

Visserligen innebär stadsfullmäktiges beslut till formen endast ett uppdrag för en stadens förvaltningsstyrelse att utarbeta slutligt förslag i frågan för att sedan underställa stadsfullmäktige detsamma men såsom ärendet är upplagt, innebär det dock ett principiellt sakligt ställningstagande till projektet i positiv riktning.

Då detta projekt uppenbarligen icke är att hänföra till någon Västerås stads hushållnings- eller ordningsangelägenhet och stadsfullmäktige genom beslutets fattande

således överskridit sin befogenhet, får jag med stöd av det anförda och särskilt under åberopande av drätselkammarens i handlingarna återgivna avstyrkande yttrande, vördsamt påyrka beslutets undanröjande.

Västerås den 16 december 1946.

FRITZ EKLUND.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 19 december 1946 remitterat ärendet till styrelsen för tekniska verken och drätselkammaren för yttrande, har styrelsen i ett den 28 januari 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Styrelsen har med sin framställning till stadsfullmäktige i ärendet velat inhämta stadsfullmäktiges inställning till frågan om ett eventuellt utsträckande av stadens ledningsnät för vatten- och avlopp till ett område beläget utanför stadens gräns. Då något dylikt tidigare ej förekommit, har styrelsen ej funnit lämpligt att upptaga den från Hökåsens väg-, vatten- och avloppsförening gjorda framställningen till behandling och nedlägga arbete på frågans utredning förrän stadsfullmäktiges principiella inställning till ett företag av denna art inhämtats.

Vad styrelsen i sin skrivelse till stadsfullmäktige anfört angående sanitära förhållanden vid Hökåsens egnahemsområde m. m. har styrelsen ej, såsom herr Eklund vill framhålla, avsett utgöra motiv för åtgärder från stadens sida, utan det anförda får betraktas blott såsom en redogörelse för de verkliga förhållandena. Styrelsen vill dock medgiva, att med den formulering skrivelsen fått en dylik tolkning av densamma kan ligga nära till hands. De av herr Eklund anförda betänkligheterna mot företaget kan styrelsen på frågans nuvarande ståndpunkt ej närmare ingå på. Ärendet har ännu ej varit föremål för närmare utredning vare sig beträffande kostnad eller övriga konsekvenser, och den ytliga översikt man hittills kunnat få ger ej tillräckligt sakligt underlag för bedömande av frågans betydelse för stadens del. Skulle en utredning ge vid handen att ledningarnas utbyggande är en fråga, som ligger helt utom Västerås stads intressen, kommer styrelsen för sin del ej att förorda företaget. Styrelsen vill framhålla, att de synpunkter på frågan, som hittills mera diskussionsvis framkommit, på intet sätt ge någon vare sig uttömmande eller riktig bild av de verkliga förhållandena. Så snart en fullständig utredning föreligger kommer styrelsen att till stadsfullmäktige avge redogörelse över frågans läge ur stadens synpunkt och framställa de förslag som kunna därav föranledas.

Herr Eklund anför i sin skrivelse några synpunkter beträffande de verkningar på den allmänna utvecklingen av Västerås som stadskommun som ett realiserande av projektet skulle medföra. Härtill vill styrelsen framhålla, att frågan om ordnande av vatten- och avlopp för Hökåsens samhälle med all säkerhet kommer att givas en tillfredsställande lösning vare sig staden frivilligt lämnar sin medverkan eller ej. De eventuella olägenheter en samhällsbildning där skulle medföra för staden undvikes ej om staden vägrar att lämna sin medverkan till lösande av vatten- och avloppsfrågan efter grunder, som kunna visa sig lämpligast ur teknisk och ekonomisk synpunkt, såväl för staden som för Hökåsens samhälle. Styrelsen är även rent principiellt av den meningen, att staden icke bör vägra sin medverkan till ett företag av ifrågavarande slag enbart av den anledningen att det är till fördel för en grannkommun. Det har på andra håll visat sig att just sådana olägenheter, som enligt herr

Eklunds mening äro förbundna med uppkomsten av tätortsbildningar i periferien av städer, föranledes av bristande samverkan på ett tidigt stadium för lösande av frågor, som förr eller senare utvecklas till gemensamma angelägenheter.

Med vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta *att* avstyrka bifall till de anförda besvären.

Drätselkammaren har efter remiss uti en den 13 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 29 oktober 1946 hemställde styrelsen för stadens tekniska verk, att stadsfullmäktige ville taga ställning till frågan om en utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens samhälle på vissa av styrelsen föreslagna grunder samt att fullmäktige, för den händelse de komme att ansluta sig till förslaget, ville besluta uppdraga åt tekniska verken att utarbeta ett slutgiltigt förslag i ärendet för att sedermera underställas stadsfullmäktige.

Uti ett den 7 november 1946 över styrelsens framställning avgivet utlåtande hemställde drätselkammaren, som rent principiellt ifrågasatte lämpligheten av att staden inläte sig på att lämna sin medverkan till lösande av vatten- och avloppsfrågor inom annan kommun, att stadsfullmäktige ville besluta att styrelsens förslag icke för det dåvarande måtte till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Vid sammanträde den 28 november 1946 beslöto stadsfullmäktige efter omröstning med 30 röster mot 10, de sistnämnda avgivna för bifall till drätselkammarens förslag, att bifalla styrelsens för tekniska verken hemställan i ärendet.

Över stadsfullmäktiges sistnämnda beslut har byggmästaren Fritz Eklund genom en den 16 december 1946 dagtecknad inlaga hos länsstyrelsen i Västmanlands län anfört besvär med yrkande, att länsstyrelsen ville undanröja beslutet i fråga.

Genom resolution den 18 december 1946 har länsstyrelsen överlämnat besvärshandlingarna till stadsfullmäktige för yttrande.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 19 december 1946 beslutat remittera ärendet till styrelsen för tekniska verken och drätselkammaren för yttrande, har styrelsen genom utlåtande den 28 januari 1947 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville avstyrka bifall till de anförda besvären.

Drätselkamamren får med överlämnande av besvärsinlagan jämte styrelsens för tekniska verken omförmälda yttrande i ärendet, för egen del anföra följande.

Genom stadsfullmäktiges den 28 november 1946 fattade beslut måste fullmäktige anses ha i princip intagit en sådan ställning till styrelsens förslag angående utbyggnad av stadens vatten- och avloppsledningar till Hökåsens samhälle, att fullmäktige uttalat sig för att en dylik utbyggnad bör komma till stånd. Detta synes framgå av formuleringen av klämmen i styrelsens hemställan till stadsfullmäktige, där ett dylikt ställningstagande begärts och varigenom styrelsen hemställt, att stadsfullmäktige, för den händelse fullmäktige anslöte sig till förslaget, ville uppdraga åt tekniska verken att utarbeta *definitivt* förslag i ärendet. Även om stadsfullmäktige icke genom överklagade beslutet slutgiltigt bundit sig för styrelsens förslag, måste dock enligt drätselkammarens åsikt fullmäktige anses ha gjort ett positivt uttalande för utbyggnadsförslaget, och därmed intagit ställning i sakfrågan.

Frågan om lagligheten av ett stadsfullmäktiges beslut angående utbyggnad av stadens ledningsnät till annan kommun torde böra betraktas företrädesvis ur synpunkten av huruvida en dylik utbyggnad kan anses utgöra en sådan gemensam ordnings-

och hushållsangelägenhet, varom förmäles i kommunallagarna. De skäl, som styrelsen velat åberopa som stöd för att ett kommunalt ändamål i detta fall skulle föreligga, synes drätselkammaren icke vara övertygande. Tvärtom framstår den föreslagna åtgärden för drätselkammaren såsom direkt ägnad att motverka en sund utveckling av bebyggelsen inom stadens mot Hubbo socken gränsande ytterdelar. Även i övrigt synes det drätselkammaren ur rent principiell synpunkt kunna medföra icke önskvärda konsekvenser, därest staden för att tillgodose rent enskilda intressen skulle inlåta sig på utförande av sanitära anordningar inom annan kommun.

Drätselkammaren, som icke finner skäl hava förebragts av beskaffenhet att föranleda ett frångående av den principiella ställning kammaren tidigare i ärendet intagit, vill med anledning härav för sin del helt ansluta sig till den uppfattning, varåt klaganden i besvärsskriften givit uttryck.

Under åberopande av vad sålunda framhållits får drätselkammaren därför tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till besvären.

RESERVATION.

Emot drätselkammarens ovan angivna förslag har reservation anförts av kammarens ledamöter, herrar Welin-Berger, Lundkvist, Olsson och Lundberg, vilka under framhållande av att överklagade beslutet endast innefattat ett beslut om utredning av frågan och att fullmäktige genom beslutet icke kunde anses ha överskridit sin befogenhet, uttalat sig för att drätselkammaren bort föreslå stadsfullmäktige att avstyrka bifall till besvären.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 27 mars 1947 Ser. A nr 3

Nr 41. Förvärv av mark för breddning av Västra Kyrkogatan.

Drätselkammaren har uti en den 6 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan i anledning av Köpmangatans enkelriktning omnibustrafiken å linje nr 2 omlagts så, att trafiken framgår över Stora gatan—Källgatan—Biskopsgatan—Västra Kyrkogatan, i stället för tidigare Stora gatan—Köpmangatan—Västra Kyrkogatan ha åtgärder måst vidtagas för breddning av Biskopsgatans mynning i Västra Kyrkogatan för att åstadkomma bättre siktförhållanden. Breddningen har verkställts genom att en del av hörnet av Biskopsgårdens trädgård tillagts gatumarken.

Efter framställning av drätselkammaren har Kungl. Kammarkollegiet medgivit staden att förvärva nu nämnda område eller 33,4 kvadratmeter av tomten nr 2 i kvarteret Hagbard för en köpeskilling av 2.000 kronor, vilken skall erläggas kontant senast vid stadens tillträde av området. Tillträdet skall ske å den dag stiftsnämnden bestämmer och har under hand fastställts till den 15 maj 1947.

Enligt avtal med stiftsnämnden har staden emellertid redan tidigare eller från omkring den 15 oktober 1946 med nyttjanderätt tagit marken i anspråk för gatubreddningen. Såsom ersättning för nyttjanderätten har drätselkammaren åtagit staden att erlägga 4 % ränta å den blivande köpeskillingen från sistnämnda dag intill tillträdesdagen.

Räntan å köpeskillingen utgör för sagda tid cirka 50 kronor.

Enligt en mellan drätselkammaren och domkyrkokommissionen i september 1911 träffad överenskommelse har staden berättigats att för vidgning av Västra Kyrkogatan vid domkapitelhuset förvärva ett område om cirka 160 kvadratmeter emot en köpeskilling av kr. 1.962: 50, varjämte staden genom samma överenskommelse åtagit sig att i avbidan å fastighetens förvärvande med äganderätt erlägga ränta å köpeskillingen efter 5 % per år.

Förvärv av fastigheten har emellertid hittills icke kommit till stånd, sannolikt därför att man från stadens sida avbidat att domkyrkokommissionen skulle utverka tillstånd av kammarkollegium till försäljning av området, vilket dock aldrig skett, varefter saken synes ha fallit i glömska.

Gatumarken har emellertid faktiskt tagits i besittning av staden och har staden årligen till och med 1931 års utgång erlagt ränta å köpeskillingen. Efter nämnda tid har såvitt kunnat utrönas däremot icke någon ränta erlagts.

Efter framställning av drätselkammaren har kammarkollegium numera medgivit, att staden får förvärva ifrågavarande område, 169,8 kvadratmeter av Västra Kyrkogatan, emot en köpeskilling av kr. 2.122: 50, motsvarande ett pris av kr. 12: 50 per kvadratmeter, med tillträde den dag, stiftsnämnden äger bestämma. Köpeskillingen skall gäldas kontant å tillträdesdagen. Under hand har tillträdesdagen överenskommits till den 15 maj 1947.

Enligt under hand träffad överenskommelse mellan drätselkammaren och stiftsnämnden har kammaren funnit staden skäligen böra avstå från att åberopa preskription av de räntebelopp, vilka förfallit till betalning tidigare än tio år tillbaka. Staden

skulle sålunda erlägga ränta å den ursprungliga köpeskillingen kr. 1.962: 50 från och med den 1 januari 1932 intill den 15 maj 1947 efter 5 %. Nämnda ränta uppgår till cirka kr. 1.500: —.

Köpeskillingarna jämte angivna räntebelopp synas lämpligen böra bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggningar av gator och vägar å 385.000 kronor (8 B 1 811).

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på i huvudsak de villkor här ovan angivits förvärva dels ett område om 33,4 kvadratmeter av tomten nr 2 i kvarteret Hagbard, dels ock ett område om 169,8 kvadratmeter av Västra Kyrkogatan, ävensom vidtaga övriga för förvärvens fullföljande erforderliga åtgärder,

att till bestridande av köpeskillingarna för dessa områden samt angivna ersättningar för markens tidigare nyttjande anvisa anslag i fråga om förstnämnda område med 2.050 kronor och i fråga om sistnämnda område med 3.625 kronor eller tillhopa sålunda 5.675 kronor samt

att härav föranledda utgifter skola bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggningar av gator och vägar å 385.000 kronor (8 B 1 811).

Nr 42. Inköp av en präglingsmaskin.

Drätselkammaren har uti en den 6 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Uti skrivelse till drätselkammaren har stadens drätselkontor hemställt om ett anslag å 2.600 kronor för inköp av en präglingsmaskin jämte tillhörande utrustning.

Enligt föreskrift i Kungl. Maj:ts brev den 30 december 1946 (SFS nr 894/1946) har bland andra Västerås stad erhållit medgivande att få inbetala löntagarnas skatter och utfärda kvitto å erlagt skattebelopp i annan ordning än vad som i uppbördsförordningen stadgas. Emellertid föreskriver Kungl. Maj:ts brev, att i skatteredovisningen debetsedelsnummer skall angivas å förteckning medelst hålkortsmaskin eller adresseringsmaskin. En komplett anläggning för maskinell adressering utgöres av en präglingsmaskin och en tryckmaskin. Tekniska verken äger en präglingsmaskin samt två tryckmaskiner, av vilka sistnämnda den ena är av äldre typ. Sedan avlöningskontoret inrättades har det visat sig nödvändigt att ha två präglingsmaskiner. Drätselkontoret har därför tillfälligtvis hyrt en präglingsmaskin av en firma mot en avgift av 150 kronor per månad. Då alltså stadigvarande behov av en präglingsmaskin för avlöningskontoret föreligger, har drätselkammaren funnit sig böra tillstyrka det begärda anslaget.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för inköp av en s. k. präglingsmaskin jämte tillhörande utrustning anvisa ett anslag å 2.600 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 43. Anslag för instrumentering av transformatorstationer samt för inköp av transformatorer.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 25 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För att kunna tillgodose pågående och planerad bebyggelse kring Skogsvägen med elektrisk energi är det erforderligt med en ny transformatorstation vid Agnegatan, å stadsägan nr 2514. Den nya bebyggelsen vid Föreningsgatan gör det vidare nödvändigt att åstadkomma en avlastning för transformatorstationen vid Karlslund genom att anlägga en ny transformatorstation å fastigheten Föreningsgatan 21. Denna station är tänkt att i framtiden helt ersätta stationen vid Karlslund. Vid sammanträdet den 30 januari 1947 beslöto stadsfullmäktige att anslå medel för uppförande av en byggnad vid Släggargatan, inrymmande transformatorstation och vänthall för omnibustrafiken. Inom tekniska verken har instrumenteringen för dessa tre nya transformatorstationer kostnadsberäknats till 13.500 kronor för varje station, eller tillhopa 40.500 kronor.

Med hänsyn till de långa leveranstiderna har styrelsen för tekniska verken ansett det lämpligt att samtidigt med beställningen av transformatorer för de ifrågavarande tre stationerna beställa transformatorer för ytterligare två stationer, som skola utföras under året, samt för förstärkning av äldre stationer. Kostnaderna för dessa transformatorer, 4 st. om 500 kVA, 2 st. om 200 kVA samt 5 st. om 50 kVA ha beräknats till 47.500 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för instrumenteringen av tre nya transformatorstationer vid Agnegatan, Föreningsgatan och Släggargatan anvisa ett anslag å 40.500 kronor att utgå av lånemedel samt

att för inköp av elva transformatorer anvisa ett anslag å 47.500 kronor att utgå av elverkets driftsmedel.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 6 mars 1947 anfört följande:

Drätselkammaren har vid granskning av styrelsens framställning icke funnit anledning till erinran emot styrelsens förslag i vad avser anskaffande av instrumentering och transformatorer och ej heller mot storleken av de begärda anslagen. Emellertid finner sig drätselkammaren icke kunna biträda förslaget, att anslaget å 47.500 kronor för inköp av transformatorerna skall bestridas av elverkets driftsmedel. Styrelsens förslag i denna del skulle innebära, att stadsfullmäktige nu skulle besluta att för täckning av utgiften tillgripa ett överskott av elverkets rörelse, vilket ännu icke

föreligger. Även om man med till visshet gränsande sannolikhet anser sig kunna räkna med sedvanligt betydande överskott av rörelsen, måste drätselkammaren ändock finna ett dylikt utnyttjande i förskott av en beräknad vinst ur principiell synpunkt oriktig. Drätselkammaren erinrar om att anslag för tidigare liknande utgifter regelmässigt brukat täckas genom lånemedel. Skäl föreligga ej enligt drätselkammarens förmenande att i detta fall frångå denna princip. Kammaren föreslår därför, att även täckningen av anslaget för inköp av transformatorerna sker genom lånemedel.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för instrumenteringen av tre nya transformatorstationer vid Agnegatan, Föreningsgatan och Släggargatan anvisa ett anslag å 40.500 kronor.

att för inköp av 11 transformatorer anvisa ett anslag å 47.500 kronor,

att sålunda anvisade anslag skola täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd till upptagande av lån för nämnda utgifter ävensom att vidtaga övriga för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

Nr 44. Inköp av två automobiler till stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har uti en den 17 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Till följd av den utveckling, som stadsingenjörskontoret å sistone undergått, och då kontorets mätningsarbeten för närvarande till huvudsaklig del försiggå i stadens perifera delar, har frågan om huru man på mest rationella sätt skall kunna lösa kontorets transportproblem aktualiserats. Å stadsingenjörskontoret finnas nu cirka 25 personer, vilka så gott som dagligen har arbetet förlagt utomhus. Sedan stadsfullmäktige helt nyligen beslutat inrätta en extra mätningsavdelning å kontoret för handhavandet av den erforderliga utvidgningen av stadens stomnät, tillkomma dessutom 8 personer, vilka under en beräknad tid av 3 år så gott som helt komma att under ständiga förflyttningar bliva sysselsatta med mätningar å den kringliggande landsbygden.

Hitintills ha de olika mätningslagen färdats till och från de olika arbetsplatserna per cykel. Av naturliga skäl kunna under sådana förhållanden de stora arbeten som pågå icke bedrivas med den intensitet, som vore önskvärd. Allt för mycken värdefull tid går till spillo för förflyttningar till och från arbetsplatserna i all synnerhet som mätningslagen skola fara hem till lunch varje dag. Dessutom ställer det sig synnerligen svårt att under dessa långa färder forsla behövliga instrument och i övrigt erforderlig material på cyklarna.

Byggnadsnämnden, som med hänsyn till påtalade omständigheter låtit verkställa en undersökning av frågan, har för sin del kommit till det resultatet, att det skulle vara till stort gagn, om en bil anskaffades för ut- och inforsling av mätningslagen

jämte för deras arbete erforderliga instrument och annan behövlig material samt för transporter de olika lagen emellan, då mycken tid därigenom skulle vinnas för påskyndandet av de för stadens vidare utveckling så synnerligen angelägna mätningsarbetena. Nämnden har låtit förhöra sig huruvida någon för ändamålet lämplig bil finnes att erhålla och därvid av en bilfirma i staden fått anvisning på en kombinerad person- och paketvagn av märket Volvo med plats för sex personer i förarhytten och försedd med ett mindre lastflak. Bilen ifråga, som lämpar sig synnerligen väl för stadsingenjörskontorets behov, betingar ett pris av 11.000 kronor och kan göras leveransklar inom den närmaste tiden.

Förrättningsmännen å kontoret, stadsingenjören och mätningsingenjören, använda sig under sina förrättningar och inspektioner för närvarande av taxebilar. Detta system har visat sig vara mindre lämpligt med hänsyn till att användandet av sådan bil ställer sig dyrbart och, då fråga är om brådskande resor, alltför omständigt, med hänsyn till svårigheten att utan ofta nog lång väntetid erhålla bil.

Vad mätningsingenjören anbelangar föreligger för honom behov att dagligen på de olika platserna leda och kontrollera pågående mätningsarbeten och då dessa ofta äro belägna å inbördes stora avstånd samt det med hänsyn till svårigheten att på förhand ens tillnärmelsevis kunna ange, hur lång väntetid som kan beräknas uppstå vid varje plats, många gånger ställt sig svårt för mätningsingenjören att erhålla taxebil, har byggnadsnämnden funnit det ur såväl ekonomiska som andra synpunkter fördelaktigt, om en mindre personbil inköptes för att tillgodose stadsingenjörens och mätningsingenjörens behov av bil vid inspektioner och förrättningar. För detta ändamål ville byggnadsnämnden föreslå att en liten fyrsitsig personbil av märket Renault anskaffas. Denna bil som är smidig och driftsbillig och väl lämpar sig för mindre vägar, betingar ett pris mellan 5.000 och 6.000 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får byggnadsnämnden härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av två stycken automobiler för stadsingenjörskontorets räkning anvisa ett anslag å 17.000 kronor.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 6 mars 1947 anfört följande:

Av byggnadsnämndens utredning framgår, att stadsingenjörskontoret med den omfattning mätningsväsendet numera fått, har behov av de föreslagna bilarna. Drätselkammaren vill i anledning härav för sin del tillstyrka, att till stadsingenjörskontorets förfogande ställas dels en kombinerad person- och paketvagn av föreslaget fabrikat, dels en personbil.

Enligt vad drätselkammaren inhämtat har emellertid byggnadskontoret till sin disposition medel för inköp av två personbilar. Dessa bilar har byggnadskontoret beställt, men har leveransen ännu icke skett. Förutom nu nämnda personbilar stå för närvarande till byggnadskontorets förfogande två personbilar, tillhöriga den ena verkmästaren och den andra en gatuförman, vilka personbilar av dessa befattningshavare användas i tjänsten emot en därför överenskommen ersättning av staden. Då verkställd undersökning givit vid handen, att byggnadskontorets behov av tjänstebilar härigenom för närvarande får anses tillgodosett, bör lämpligen den andra av de ej levererade bilarna ställas till stadsingenjörskontorets förfogande. Vederbörande chefstjänstemän ha förklarat sig icke ha något att erinra emot en dylik anordning.

Under sådana förhållanden skulle anslag erfordras endast för den kombinerade person- och paketvagnen.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för inköp av en kombinerad person- och paketvagn för stadsingenjörskontorets räkning anvisa ett anslag å 11.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 45. Inköp av tjänstebil till byggnadsinspektören.

Byggnadsnämnden har uti en den 17 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

En förutsättning för att byggnadsinspektören skall kunna medhinna de inspektioner av olika slag, som det åligger honom att utföra i tjänsten, på ett tillfredsställande sätt är, att han har bil till sitt förfogande. Den förutvarande byggnadsinspektören hade egen bil, som han mot viss årlig ersättning använde i tjänsten. Den för närvarande anställde byggnadsinspektören har hitintills begagnat sig av taxebil, vilket emellertid av olika anledningar visat sig vara ett mindre lämpligt färdsätt. Dels ställer sig nämligen användandet av taxebil i detta fall mycket kostsamt till följd av att väntetiderna vid de olika inspektionsplatserna i regel bliva alltför långa i förhållande till körtiden och dels har det ofta nog visat sig ganska svårt att vid behov omedelbart kunna erhålla bil.

Med hänsyn härtill har byggnadsnämnden, som enligt vad ovan framhållits anser det nödvändigt att byggnadsinspektören har tillgång till bil, upptagit till behandling frågan om anskaffande av en liten bil för att av byggnadsinspektören användas i tjänsten. Byggnadsnämnden har därvid funnit det lämpligt att inköpa en bil av märket Renault, vilken enligt byggnadsnämndens mening väl lämpar sig för detta ändamål, enär den är driftsbillig och smidig i trafiken. Denna bil betingar inklusive skatt och totalförsäkring samt kostnad för registrering ett pris av högst 6.500 kronor.

Under åberopande av det anförda får byggnadsnämnden härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att ställa till byggnadsnämndens förfogande ett anslag å 6.500 kronor för inköp av en bil av märket Renault att användas såsom tjänstebil av byggnadsinspektören.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 6 mars 1947, med instämmande i vad byggnadsnämnden anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att ställa till byggnadsnämndens förfogande ett anslag å 6.500 kronor för ifrågavarande ändamål samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 46. Utförande av tätpålning under tilläggsbryggan för småbåtar i gamla hamnen.

Byggnadschefen har uti en den 5 mars 1947 till drätselkammaren avlåten skrivelse anfört följande:

För att tillgodose det ökade behovet av tilläggsplatser för småbåtar anslog stadsfullmäktige den 28 mars 1946 10.000: — kr. för anordnande av en brygga i träkonstruktion ingående som ett första led i utbyggandet av en större småbåtshamn vid Svartåns mynning.

Bryggan är utförd som ett trädäck vilande på träpålar och på hamnsidan försedd med lösa träskärmar nedsänkta mellan pålarna för att dämpa vågrörelsen. Skärmarna äro avsedda att borttagas under vintern. Såväl pålarna som skärmarna voro avsedda att ingå i den slutliga konstruktionen, vari trädäcket skulle ersättas med betongdäck vilande på betongbalkar i vilka pålarna ingjutits.

De påfrestningar, som luckorna varit utsatta för under eftersommaren och hösten ha visat, att icke endast skärmarnas fastsättningsanordningar utan även skärmarna själva av de ständiga rörelserna fram och åter i vattnet bliva utsatta för sådan utmattning, att utöver den årliga kostnaden för skärmarnas på- och avmontering skulle komma en stor underhållskostnad av skärmarna och deras fästanordningar. Vidare har det visat sig lämpligare att placera skärmarna på den från hamnen vända sidan.

För att så mycket som möjligt komma ifrån de årliga kostnaderna vore det bäst att redan nu gå ett steg längre mot den slutliga konstruktionen genom att ersätta luckorna med tätpålning mellan de utförda pålknippena, varigenom skulle erhållas en ned till botten gående fast vägg, vilken sedan kan ingjutas direkt i den för betongbryggan bärande yttre betongbalken.

Detta arbete kan, om det omedelbart får igångsättas, utföras från isen medan denna ännu är tillräckligt bärkraftig.

För fullföljande av bryggan med de ändrade förutsättningar, som erfarenheten givit, finnes alltså två möjligheter till förstärkning

dels en förflyttning av luckorna till utsidan med därmed följande årliga underhållskostnader. Kostnaden härför har beräknats till kr. 7.500:— och de årliga kostnaderna inklusive isväckning till kr. 1.500—2.000.

dels en ytterligare utbyggnad mot slutlig konstruktion enligt ovan med tätpålning. Kostnaden härför har beräknats till kr. 21.000:— varvid den årliga underhållskostnaden skulle så gott som bortfalla och isväckning icke erfordras.

Av ovanstående byggnadskostnader äro vissa nyttiga för den slutliga konstruktionen i det andra fallet nämligen kr. 16.000:—, vilket visar, att det senare utförandet är det i längden mest ekonomiska.

Jag får därför anhålla, att drätselkammaren ville besluta om omedelbart påbörjande av bryggans förseende med tätpålning, samt anvisa medel härför.

Som tidigare rapporterats till drätselkammaren, har kostnaden för bryggan av då angivna orsaker dragit en kostnad under 1946 av c:a kr. 21.000: —.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 6 mars 1947 anfört följande:

Det framgår av byggnadschefens skrivelse, att den nuvarande anordningen med lösa träskärmar, nedsänkta mellan träpålarna icke är till fyllest. Av de två i byggnadschefens skrivelse angivna alternativen synes drätselkammaren det, som avser

tätpålning, ehuru dyrare, dock i längden vara det för staden ur ekonomisk och andra synpunkter mest fördelaktigt.

Drätselkammaren, som därför ansluter sig helt till byggnadschefens förslag, får tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för utförande av tätpålning under tilläggsbryggan för småbåtar i gamla hamnen anvisa ett anslag å 21.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 47. Sänkning av räntan å oguldna anslutningsavgifter.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 28 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt gällande bestämmelser kunna de anslutningsavgifter för ledningar, som en fastighetsägare har att erlägga till tekniska verken, inbetalas antingen kontant vid ledningsanläggningens påbörjande eller ock genom avbetalningar under loppet av fem eller tio år. Å oguldet belopp erlägges ränta efter fem procent.

Styrelsen för tekniska verken anser, att det allmänna ränteläget för närvarande icke motiverar en ränta å fem procent samt att räntan därför bör kunna sänkas till fyra procent.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att sänka räntan å oguldna anslutningsavgifter från fem till fyra procent, räknat från den 1 januari 1947.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 6 mars 1947 anfört följande:

Enligt de av stadsfullmäktige den 20 december 1916, den 29 juni 1922 samt den 27 maj 1926 antagna villkor och bestämmelser angående utsträckning av stadens allmänna ledningar och anslutningar till desamma skola de avgifter, vilka utgå för ledningsanslutningen, normalt erläggas kontant vid ledningsanläggningens påbörjande. Under vissa närmare angivna förutsättningar äger emellertid fastighetsägare rätt, att om han så önskar, erlägga endast en tredjedel av avgiften kontant samt resten genom regelbundna amorteringar under fem eller tio år. Å oguldet belopp erlades enligt de av stadsfullmäktige antagna villkoren ursprungligen ränta efter 6 %.

För Jakobsbergsområdet har stadsfullmäktige den 26 maj 1933 antagit likartade bestämmelser.

Stadsfullmäktige beslöto sedermera den 26 april 1934 (S. H. nr 36) att nedsätta räntan å oguldna ledningsavgifter från 6 till 5 %.

Den jämförelsevis höga räntan å dylika avgifter kan i viss mån anses ha varit motiverad med hänsyn till att icke samma stränga krav uppställts i fråga om inteckningssäkerheten för dessa förbindelser som annars brukar vara fallet. Å andra sidan

må framhållas, att tekniska verken genom sin avstängningsrätt har goda möjligheter att indriva utestående oguldna avgifter.

Drätselkammaren har med hänsyn till vad nu anförts och till det allmänna räntelåget funnit sig böra biträda styrelsens förslag.

Sänkningen bör dock enligt drätselkammarens åsikt lämpligen tillämpas först från och med den 1 april 1947. För ordningens skull vill drätselkammaren framhålla, att avsikten är att räntesänkningen från sistnämnda dag skall tillämpas även beträffande förbindelser å avgifter, som utfärdats före sagda dag.

Med åberopande av vad sålunda framhållits får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att räntan å oguldna anslutningsavgifter för tekniska verkens olika slag av ledningar från och med den 1 april 1947 skall beräknas efter 4 % i stället för efter 5 %.

Nr 48. Förlängning av nybyggnadsförbud för kvarteren Manfred, Martin m. fl.

Byggnadsnämnden har uti en den 17 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom resolution den 28 februari 1946 meddelade länsstyrelsen i länet på därom av stadsfullmäktige gjord framställning förbud att utan tillstånd av länsstyrelsen verkställa nybyggnad inom kvarteren Manfred, Martin, Mats, Melker, Nestor, Nimrod, Njord och Oden, vilket förbud skulle gälla intill dess stadsfullmäktige antagit förslag till stadsplan för kvarteren, dock längst till den 1 mars 1947.

Med hänsyn till att arbetet med stadsplanen för berörda områden ännu fortgår och icke kan beräknas bliva färdigställt inom den närmaste tiden vill byggnadsnämnden till förhindrande av att olämplig bebyggelse kommer till stånd, innan förslaget till stadsplan föreligger i slutgiltigt skick, härigenom föreslå stadsfullmäktige att hos länsstyrelsen göres framställning om förlängning av ifrågavarande nybyggnadsförbud.

Med vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om att tidigare meddelat nybyggnadsförbud för ovanberörda kvarter måtte förlängas.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 6 mars 1947, med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 49. Motion om anslag till barnhemmet Sparvboet för 1947.

Uti en den 29 januari 1947 till stadsfullmäktige ingiven motion hava stadsfullmäktigeledamöterna fru Helga Hall, fru Hilda Bergsten, samt herrar John Sjöblom och Einar Jonsson hemställt om ett anslag för innevarande år å 3.000 kronor såsom bidrag till barnhemmets drift.

Motionen, vilken av stadsfullmäktige den 30 januari 1947 remitterats till drätselkammaren för yttrande, är så lydande:

Till Västerås Stadsfullmäktige.

Västerås stad har under en följd av år ekonomiskt understött barnhemmet Sparvboet i dess verksamhet.

Vid barnhemmens omorganisation, kom Sparvboet, av vissa orsaker, ej att lyda under landstinget. Västerås stad drog därför in sitt ekonomiska bidrag. På grund därav anser sig Sparvboet ej kunna fortsätta sin verksamhet.

Barnhemmet är godkänt av Socialstyrelsen och har plats för 10 barn. Det är fullbelagt med barn från Västerås.

Då barnhemmet Sparvboet under många år utfört en mycket behjärtansvärd verksamhet och platsbristen på barnhem och fosterhem för närvarande är katastrofal, hemställa vi, att Västerås stad ville understödja barnhemmet för innevarande år med 3.000 kronor så att det tills vidare kan fortsätta sin verksamhet.

Västerås den 29 januari 1947.

HELGA HALL. HILDA BERGSTEN.

JOHN SJÖBLOM. EINAR JONSSON.

Drätselkammaren, som efter remiss förehaft ärendet till behandling, har genom utlåtande den 6 mars 1947 anfört följande:

Barnhemmet, som upprättades under år 1908, har enligt stadgarna till ändamål att vara ett upptagningshem för nödställda små barn företrädesvis från Västerås stad. Hemmet står under Vita Bandets beskydd och kostnaderna för hemmets drift bestridas huvudsakligen genom frivilliga gåvor. Hemmets angelägenheter handhavas av en styrelse bestående av fem ledamöter och två suppleanter. Av dessa väljas tre ledamöter och en suppleant av Vita Bandets årsmöte samt två ledamöter och en suppleant av allmänt årsmöte för Sparvboet. Sådana givare, vilka skänka årliga bidrag till hemmet, äro medlemmar i Sparvboets förening.

Från och med år 1917 till och med år 1945 har barnhemmet erhållit bidrag av staden med växlande belopp. Under år 1945 utgick bidraget sålunda med 2.500 kronor. Anledningen till att stadens bidrag från och med år 1946 indrogs var den, att barnhemmet Sparvboet från och med detta år erhöll möjlighet att ingå i den av landstinget bedrivna barnhemsverksamheten, en möjlighet, varav barnhemmet emellertid av någon anledning icke velat begagna sig.

För närvarande äro å hemmet inackorderade fyra barn, vilka stå under tillsyn av barnavårdsnämnden i Västerås. För dessa barn erlägges en avgift av kr. 2:40 per dag. Från barnhemmets sida har emellertid meddelats staden, att man för denna avgift icke i fortsättningen vill omhänderha barnen.

Barnhemmets behållna tillgångar per den 31 december 1946 uppgå enligt för drätselkammaren uppvisat inventarium till cirka 49.500 kronor. Bland tillgångarna märkas fastigheten Bergsdal, upptagen till ett värde av 30.000 kronor, samt inventarier, värderade till 8.000 kronor. I övrigt utgöras tillgångarna huvudsakligen av medel, innestående å bankböcker, samt av vissa obligationer. Enligt vad drätselkammaren inhämtat kommer barnhemmet Sparvboet att under alla förhållanden

nedlägga sin verksamhet med utgången av detta år. Vidare har för drätselkammaren uppgivits, att Sparvboet har för avsikt, att sedan verksamheten nedlagts, inteckna fastigheten till ett belopp av 10.000 kronor samt använda härigenom upplånade medel för pensionering i en eller annan form av Sparvboets nuvarande föreståndarinna, fröken Olsson.

Med hänsyn till att Sparvboet icke velat begagna sig av föreliggande möjlighet att ansluta sig till landstingets barnhemsverksamhet och då hemmets ekonomi är så god, att driften under innevarande år under alla förhållanden är ekonomiskt säkrad kan ej drätselkammaren finna anledning tillstyrka bifall till motionen i nu föreliggande form. För den händelse emellertid barnavårdsnämnden skulle finna att en högre dagersättning för de barn, vilka av nämnden inackorderats å barnhemmet, kan anses böra ifrågakomma, torde barnavårdsnämnden böra erhålla bemyndigande av stadsfullmäktige att vid behov överskrida det anslag å barnavårdsnämndens stat, som för detta ändamål är beviljat.

Under hänvisning till vad sålunda framhållits får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att förklara sig icke ha något att erinra emot att barnavårdsnämnden, för den händelse nämnden finner en högre dagersättning för de av nämnden å barnhemmet Sparvboet inackorderade barnen böra ifrågakomma, vid behov få överskrida i nämndens stat för nu nämnda ändamål upptaget anslag samt

att motionen i övrigt icke skall till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Nr 50. Inrättande av praktisk mellanskola i Västerås. (Konf. ser. B nr 4 1947).

Styrelsen för högre folkskolan har i skrivelse den 28 februari 1947 hemställt

att stadsfullmäktige ville i princip besluta, *att* en praktisk mellanskola inrättas i Västerås, organiserad på en teknisk linje och en handelslinje, från och med den 1 juli 1947, med intagning av lärjungar i första klass från och med höstterminen 1947; *att* uppdraga åt styrelsen att utarbeta förslag till reglemente och undervisningsplaner för skolan samt underställa desamma vederbörande myndigheters prövning och fastställande; *att* ställa de ytterligare lokaler, som om tre år efter skolans inrättande erfordras, till förfogande; samt *att* styrelsen befullmäktigas att göra de framställningar hos Kungl. Maj:t och Kungl. Skolöverstyrelsen, som ärendet påkallar.

Omförmälda skrivelse samt därvid fogad bilaga finnas intagna i stadsfullmäktiges tryckta handlingar ser. B. nr 4 1947.

Drätselkammaren har uti en den 6 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Tanken på inrättande av en praktisk mellanskola är, såsom i skolstyrelsens skrivelse framhållits, ingalunda ny. Vid ärendets tidigare behandling under år 1942 konstaterade drätselkammaren, jämte den för utredning av frågan tillsatta kommittén, att inom staden förelåge ett starkt behov av en teknisk undervisningslinje på mellanskolestadiet. Av flera skäl ansågs emellertid tiden ännu icke vara mogen för inrättande av praktisk mellanskola.

Under de år, som förflutit, sedan frågan sist varit föremål för stadsfullmäktiges prövning, har den tekniska undervisningslinjen vid högre folkskolan hunnit prövas och efter vad drätselkammaren kan bedöma visat sig synnerligen väl hålla måttet.

Det har tidigare i olika sammanhang framhållits, att en stad av sådan karaktär som Västerås i mycket hög grad är beroende av att den lägre tekniska undervisningen blir av bästa möjliga kvalité. Sett mot bakgrunden av stadens alltmera tilltagande utveckling, ter sig nyssnämnda krav å den lägre tekniska utbildningen mera aktuellt än någonsin.

Den praktiska mellanskolan synes drätselkammaren vara organiserad på sådant sätt, att den bör kunna fylla alla rimliga krav, som kunna uppställas såväl i fråga om den tekniska undervisningen som handelsundervisningen. Fördelen med den praktiska mellanskolan är förutom den utvidgning och fördjupning av undervisningen, som sker genom tillkomsten av ytterligare ett läroår, även den att undervisningen avslutas med praktisk realexamen, vilken berättigar till fortsatt studium vid vissa högre läroanstalter. Sett på längre sikt kan den praktiska mellanskolan även bidraga till att absorbera en del av läroverkets elever å realskolestadiet. Ytterligare en fördel från stadens synpunkt ligger däri, att den praktiska mellanskolan torde få lättare att rekrytera lärarkraft än nuvarande högre folkskola, beroende på de fördelaktigare lönevillkor, vilka gälla för lärare vid praktiska mellanskolor.

I fråga om fördelningen av kostnaderna för praktiska mellanskolan mellan stat och kommun gälla i huvudsak samma föreskrifter som beträffande högre folkskolan. Kommunen har sålunda att svara för tillhandahållande av skollokaler, inventarier samt undervisningsmateriel men erhåller statsbidrag till lärarlönerna med för närvarande 78%. Såsom framgår av styrelsens skrivelse skulle den genom praktiska mellanskolans inrättande uppkommande merkostnaden hålla sig vid måttlig storleksordning.

Drätselkammaren vill här ej förbigå det faktum, att lösningen av lokalfrågan för praktiska mellanskolan åtminstone sådan situationen ter sig för närvarande, för staden kan bliva ett tämligen brydsamt problem. Emellertid aktualiseras ju lokalbehovet för praktiska mellanskolan först efter tre år från det skolan börjat sin verksamhet. Vid denna tidpunkt skulle det erfordras ytterligare två lärosalar, en för vardera linjens fjärde klass. Drätselkammaren anser emellertid, att denna omständighet icke bör förhala frågans ytterligare avgörande. Under alla förhållanden bör man kunna räkna med att lokalfrågan, när den blir aktuell, åtminstone provisoriskt bör kunna erhålla en tillfredställande lösning.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för högre folkskolan förslag i ärendet.

Beredningsutskottet har genom utlåtande den 12 mars 1947 anfört följande:

Den praktiska mellanskolan har numera vunnit en allt större utbredning i landet och förekommer denna skolform även i åtskilliga med Västerås jämförbara städer. Enligt vad som från olika håll vitsordats har denna skoltyp slagit väl ut. Man har enligt beredningsutskottets förmenande också all anledning förvänta att en praktisk mellanskola, organiserad på det sätt styrelsen för högre folkskolan föreslagit, även här i Västerås skulle fylla ett stort behov i stadens skolliv.

Beredningsutskottet, som sålunda till alla delar ansluter sig till styrelsens och drätselkammarens anföranden, får tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla styrelsens för högre folkskolan förslag i ärendet.

Nr 51. Reglering av löneförmånerna för befattningen såsom polissyster.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 24 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 25 oktober 1945 beslöto stadsfullmäktige att en ordinarie befattning som polissyster med placering i lönegrad 6 skulle inrättas vid polisverket.

Genom skrivelse den 20 mars 1946 hemställde Svenska Polisförbundet att förhandlingar skulle upptagas beträffande vissa anställnings- och avlöningsvillkor för polispersonalen, däribland frågan om uppflyttning av befattningen såsom polissyster till lönegrad 7.

Vid de förhandlingar, som den 13 september 1946 ägde rum i frågan, fann löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegation skäl föreligga att tillstyrka bifall till framställningen. Delegationen hade låtit inhämta uppgifter från med Västerås jämförbara städer, därav framgick, att motsvarande befattningar i dessa städer varit föremål för löneregleringar, efter det befattningen inrättats här i staden, varför genomsnittslönen för befattningen kommit att ligga i nivå med 7. lönegraden i för Västerås gällande löneplan, där begynnelselönen och slutlönen exclusive dyrtidstillägg äro respektive 3.708 och 4.728 kronor.

Polisnämnden, som beretts tillfälle att yttra sig över den föreslagna uppflyttningen, har vid sammanträde den 15 januari 1947 förklarat sig icke hava något att erinra däremot.

Löne- och avtalsnämnden får efter behandling av ärendet för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1947 uppflytta befattningen såsom polissyster i lönegrad 7, av den för staden gällande löneplanen.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 6 mars 1947, med biträdande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet, samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

Nr 52. Pensionsunderstöd till ångbåtsbefälhavaren Joel Andersson.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 30 december 1946 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren den 30 november 1946 har befälhavaren å stadens ångfärjor Joel Andersson hemställt om entledigande från sin befattning från och med den 1 april 1947 samt anhållit om pension från och med nämnda dag.

Drätselkammaren har för sin del tillstyrkt att pensionsunderstöd beviljas Andersson samt överlämnat ärendet till löne- och avtalsnämnden för närmare utredning och förslag angående pensionsunderstödets storlek. Löne- och avtalsnämnden får med anledning härav anföra följande.

Sjökapten Joel Andersson är född 1872 och började sin anställning hos staden 1931. Tjänstgöringstiden utgjorde tre månader 1931, sex månader 1932, sju månader under vart och ett av åren 1933, 1934 och 1935, nio månader 1936 samt nio och en halv månader 1937. Från 1938 har Andersson haft heltidstjänstgöring och uppburit ett årligt arvode å 4.200 kronor, varå dyrtidstillägg under de senare åren utgått såsom för stadens övriga befattningshavare.

Emedan Andersson är befattningshavare å extra stat är han icke berättigad till pension enligt gällande pensionsreglemente. Med hänsyn till Anderssons relativt långa anställningstid synes det emellertid rimligt att staden bereder honom pension i den formen att stadsfullmäktige beslutar tillerkänna honom ett pensionsunderstöd, vilket ej bör sättas lägre än 1.200 kronor per år.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna befälhavaren å stadens ångfärjor Joel Andersson ett pensionsunderstöd å 1.200 kronor per år att utgå från och med den 1 april 1947 under hans återstående livstid.

Drätselkammaren, som ej funnit anledning till erinran mot löne- och avtalsnämndens förslag, har genom utlåtande den 6 mars 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 53. Återbesättande av befattning såsom hälsovårdsinspektör.

Hälsovårdsnämnden har uti en den 10 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Hälsovårdsinspektören L. E. Jansson avled den 2 februari 1947. Då den på grund härav ledigblivna befattningen även för framtiden är erforderlig för arbetets behöriga gång, får hälsovårdsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga hälsovårdsnämnden att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 24 februari 1947 tillstyrkt bifall till hälsovårdsnämndens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 13 mars 1947 avgivet yttrande, med instämmande i vad hälsovårdsnämnden samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hälsovårdsnämndens framställning i ärendet.

Nr 54. Anslag för utförande av vatten- och avloppsledningar inom Framnäsområdet.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 28 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom beslut den 31 maj 1945, § 134, och den 31 maj 1946, § 152, ha stadsfullmäktige anslagit medel för utdragande av en avloppsledning, med anslutning till stadens avloppsnät i gamla kraftverksvägen mitt för f. d. Västmanlands regementes kaserner, söder ut längs mälarstranden till CVV samt vidare öster ut längs södra gränsen av CVV:s område fram till det planerade bostadsområdet nordost om nya Björnövägen mitt emot CVV och vidare till vatten- och avloppsledningar inom nämnda bostadsområde. Ledningarna för vatten och avlopp inom bostadsområdet äro utförda och ledningen från kraftverksvägen mot CVV är under utförande. I stället för att framdraga avloppsledningen i fortsättningen från CVV längs södra gränsen av CVV:s markområde till Björnövägen föreligger emellertid med hänsyn till markens lutningsförhållanden möjlighet att låta ledningen fortsätta söderut i dalgången norr om Lilla Framnäs till närheten av tegelbruket och därifrån öster ut till Björnövägen samt vidare norrut längs Björnövägen till förutnämnda bostadsområde. Med denna sträckning av ledningarna skulle möjlighet erhållas att förse samtliga tomter inom Framnäs-området, av vilka de flesta redan äro bebyggda, med vatten- och avloppsledningar. Merkostnaderna för denna ledningssträckning jämte avgreningar till samtliga tomter inom området har kostnadsberäknats till 134.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 82.000 kronor. Vinst av försålt vatten till fastigheterna inom området beräknas förränta och amortera 15.000 kronor, vilket belopp sålunda bör täckas av lånemedel. En restkostnad på 37.000 kronor uppstår därvid, som enligt gängse grunder bör erläggas av markägarna. Då området är styckat huvudsakligen

i lika stora tomter med i stort sett likartad bebyggelse, bör restkostnaden lämpligen fördelas lika på samtliga tomter, vilket innebär en kostnad av 450 kronor per tomt av normal storlek. För några tomtområden, som ännu ej uppdelats i byggnadstomter, uppskattas restkostnaden till sannolikt belopp, och kan för dessa områden definitiv reglering ske då bebyggelsen kommer till stånd och anslutning till ledningarna erfordras. Preliminärt avtal med flertalet markägare har träffats om betalning efter angivna grunder. Kostnaden för ledningarna har beräknats under förutsättning att arbetet kan utföras på en gång. Skulle någon eller några av tomtägarna ej bestämma sig för anslutning till ledningarna i samband med dessas utförande, kommer givetvis en merkostnad att uppstå om efteråt mindre arbeten skola utföras för anslutning med någon enstaka tomt. Dylik merkostnad bör då erläggas av fastighetsägaren ifråga.

Då de flesta fastigheterna inom området har dålig tillgång till vatten och de nuvarande avloppsförhållandena medföra sanitära olägenheter, är det av vikt att anläggningen kommer till stånd så snart som möjligt. Detta visar sig även av den omständigheten att vid ett möte där flertalet tomtägare var närvarande, samtliga uttalade sig för ledningarnas utförande och förklarade sig villiga att erlägga de föreslagna avgifterna.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av vatten- och avloppsledningar inom Framnäs-området anvisa ett belopp av 134.000 kronor att täckas med 15.000 kronor av lånemedel och med 119.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 13 mars 1947 anfört följande:

Kammaren har icke funnit anledning till erinran emot det av styrelsen framlagda förslaget angående utsträckning av vatten- och avloppsledningar till Framnäsområdet eller mot det härför begärda anslaget. Såsom framhålles i styrelsens skrivelse beräknas de egentliga anslutningsavgifterna, vilka efter därom av stadsfullmäktige fastställda grunder fastställas med ledning av tomtarealen, inflyta med 82.000 kronor. Restkostnaden, 37.000 kronor, skulle erläggas av markägarna. Såsom grund för fördelningen av restkostnaden mellan tomtägarna har styrelsen tänkt sig icke tomtarealen utan den omfattning, i vilken tomterna kunna utnyttjas för bebyggelse. Då utnyttjningsgraden av styrelsen ansetts vara i stort sett densamma för tomterna, har styrelsen tänkt sig, att restkostnaden lämpligen skulle fördelas lika på samtliga tomter, vilket innebär en kostnad av 450 kronor per tomt av normal storlek. Vid sammanträde, vid vilket 57 av samtliga 73 fastighetsägare varit närvarande, ha de vid sammanträdet närvarande förklarat sig icke ha något att erinra emot den nu angivna fördelningsgrunden. Enligt vad överingenjören för tekniska verken upplyst är styrelsen fullt beredd på att i de fåtal fall, den nu angivna fördelningsgrunden skulle visa sig mindre lämplig i samråd med vederbörande tomtägare företaga erforderliga justeringar för att uppnå ett så rättvist resultat som möjligt.

Med hänsyn till vad sålunda anförts vill drätselkammaren tillstyrka bifall till framställningen.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av vatten- och avloppsledningar inom Framnäsområdet anvisa ett belopp av 134.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt täckas till ett belopp av 15.000 kronor av lånemedel och till ett belopp av 119.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter respektive ovan angivna ersättningar från markägarna samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av lån å 15.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

Nr 55. Inköp av lastautomobil för renhållningsverket.

Lantegendomsnämnden har uti en den 14 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Lantegendomsnämnden får härmed anhålla att stadsfullmäktige för inköp av en ny lastautomobil för renhållningsverkets behov måtte bevilja ett anslag å 14.000 kronor.

Ifrågavarande automobil är avsedd att ersätta en för c:a 15 år sedan inköpt lastautomobil, vilken nu är så försliten att den måste nedskrotas. Det genom Badelundas inkorporering utökade hämtningsområdet tarvar dessutom att en fullgod bilpark finnes vid renhållningsverket.

Lantegendomsnämnden får sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en ny lastautomobil för renhållningsverket bevilja ett anslag å 14.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 13 mars 1947 avgivet yttrande, med biträdande av lantegendomsnämndens förslag, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 14.000 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i nästa års stat.

Nr 56. Bidrag till anordnande av barnbespisningsverksamhet i Lahti för 1947.

Drätselkammaren har uti en den 13 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Västerås Fadderortskommitté, som började sin verksamhet omkring den 1 mars 1945, har under den sålunda förflutna verksamhetstiden insamlat omkring 55.000 kronor, vilka medel med undantag av ett obetydligt å bank kvarstående belopp förbrukats för adoptivstaden Lahtis hjälpbehövande barn. Penningmedlen ha huvudsakligen använts till inköp av livsmedel och kläder, vilka fördelats bland behövande personer i Lahti stad.

Såsom allmänt känt är livsmedelsläget i Finland för närvarande synnerligen tryckt. Verkningarna härav göra sig kännbara framför allt för barnen, vilkas näringsbehov med svårighet under rådande livsmedelsbrist kan tillgodoses.

Fadderortskommittén har i anledning härav hänvänt sig till drätselkammaren med hemställan, att kammaren ville utverka anslag för anordnande i någon lämplig form av bespisning bland skolbarnen och å barnkrubborna i Lahti. Till följd av den rådande konkurrensen mellan insamlingsorganisationer av olika slag kan fadderortskommittén icke räkna med att enbart genom insamling av bidrag från institutioner och enskilda erhålla erfoderliga medel för bespisningsverksamheten utan måste lita till hjälp av staden i viss utsträckning.

Drätselkammaren har genom två utsedda representanter, vilka nyligen besökt Lahti, låtit undersöka hjälpbehovet. Representanterna ha även trätt i förbindelse med myndigheterna i Lahti och överenskommit om organisationen av verksamheten.

Det har befunnits, att särskild brist i Finland råder å sådana nödvändiga livsmedel som margarin, socker, torrmjölk och havregryn. Bespisningen skulle enligt de riktlinjer man tänkt sig ske under april och maj månader samt oktober—december månader innevarande år och avse omkring 2.400 barn. Kostnaderna för anskaffande av livsmedel till denna bespisning jämte fraktkostnader ha beräknats till sammanlagt omkring 8.500 kronor.

Drätselkammaren har under de förhållanden, som nu råda i Lahti, ansett det för staden vara en humanitär plikt att räcka den finska adoptivstaden en hjälpande hand och vill sålunda biträda fadderortskommitténs hemställan om anslag för barnbespisningsverksamheten med begärt belopp.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att ställa till Västerås fadderortskommittés förfogande ett belopp av 8.500 kronor såsom bidrag till anordnande av barnbespisningsverksamhet i Lahti för innevarande år samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptagets reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 57. Ombyggnad av gamla tullhuset.

Drätselkammaren har uti en den 13 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Uti skrivelse till drätselkammaren har länsarbetsnämnden i Västmanlands län hemställt, att staden ville upplåta lämpliga lokaler för sjömansförmedlingen och stuveriarbetareförmedlingen, i närheten av hamnen, förslagsvis uti gamla tullhuset, där hamnkontorets nuvarande lokaler äro inrymda.

Länsarbetsnämnden framhåller i skrivelsen bland annat, att sjömännen utgöra en i mångt och mycket särpräglad yrkesgrupp, varför förmedlingen av arbetskraft inom sjömansyrket följer delvis andra linjer än övrig arbetsförmedlingsverksamhet. Hittills har man sökt inordna sjömansförmedlingen uti den övriga förmedlingsverksamheten. Det nuvarande samröret mellan sjömansförmedlingen och den övriga arbets-

förmedlingen har emellertid visat sig vara mindre tillfredsställande, i det att effektiviteten av förmedlingsarbetet för övriga yrkesgrupper i viss mån blivit lidande härav.

I samband härmed framför länsarbetsnämnden även tanken på en bättre organiserad förmedling för stuveriarbetarna, vilken förmedling med fördel skulle kunna kombineras med sjömansförmedlingen. Tillgången och efterfrågan å arbetskraft inom stuveriarbetarefacket är i hög grad skiftande, ett förhållande, som ställer stora anspråk på samarbete mellan stuveriarbetarekåren, stuveriföretagen och arbetsförmedlingen.

En undersökning av möjligheterna att tillgodose lokalbehovet för sjömansförmedlingen och stuveriarbetareförmedlingen har ådagalagt, att, i varje fall för närvarande, lämpligare lokal ej står till buds än något utrymme inom det gamla tullhuset.

I samband med Aseas fortsatta bebyggelse inom kvarteret Sigurd, vilken förutsätter att drätselkammarens gamla förrådsbyggnader rives, har även frågan angående lokaler för Speditionsfirman Dennel & Siöwall blivit aktuell. Denna firma förhyr nämligen av staden tillsvidare intill den 1 oktober 1947 kontorslokaler uti nämnda förrådsbyggnad. Firmans nuvarande kontorslokaler, vilka ha en golvyta av cirka 50 kvadratmeter, äro enligt vad firman meddelat otillräckliga, varför firman hemställt, att om möjligt större lokal inom hamnområdet upplätes för firmans räkning. En möjlighet föreligger nu att även för speditionsfirman iordningställa lämpliga lokaler inom tullhuset.

På uppdrag av drätselkammaren har byggnadschefen utarbetat ett förslag till ombyggnad av gamla tullhuset i den del, som icke disponeras av hamnkontoret, för att möjliggöra en lösning av nu angivna lokalfrågor. Enligt förslaget skulle genom ombyggnaden kunna beredas kontorslokaler med en yta av cirka 100 kvm. för speditionsfirman samt för arbetsförmedlingens sjömansförmedling en lokal om cirka 50 kvadratmeter, med sådan placering, att ett gemensamt väntrum kan åstadkommas för sjömansförmedlingen och mönstringen, vilken sistnämnda ombesörjes av hamnfogden. Vidare skulle ett särskilt utrymme om cirka 35 kvadratmeter kunna iordningställas till Statens Järnvägars godsförmedling, för vilken ävenledes lokalfrågan är aktuell. Slutligen skulle genom ombyggnaden hamnkontoret kunna erhålla ett mindre lunchrum. Meningen är även att i källaren inreda ett nytt pannrum för en utvidgad värmeanläggning.

Förslaget har av byggnadschefen kostnadsberäknats till 38.000 kronor, motsvarande 173 kronor per kvadratmeter nyttig golvyta inklusive mellanväggar.

Då genom den föreslagna ombyggnaden ovannämnda lokalfrågor erhålla en tillfredsställande lösning, anser drätselkammaren, att ombyggnaden bör komma till stånd. Kostnaderna torde böra täckas i nästa års stat.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för ombyggnad av gamla tullhuset i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna förslag anvisa ett anslag å 38.000 kronor samt

att anslaget skall upptagas till täckning i nästa års stat.

Nr 58. Förslag till stadsplan för Djuphamnen.

Byggnadsnämnden har uti en den 3 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten den 15 februari 1946 upprättat och sedermera den 27 april 1946, den 12 februari och den 3 mars 1947 jämkat förslag till stadsplan för Djuphamnen samt därvid anföra följande.

Beträffande stadsplanens huvudsakliga utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Ifråga om det ursprungliga förslaget beslöt byggnadsnämnden att inhämta stadsplanerådets yttrande, innan det utställdes för granskning i vederbörlig ordning. Stadsplanerådet förklarade sig vid sammanträde den 12 april 1946 icke hava något principiellt att erinra emot förslaget utom i vad avsåg inom området planerade stickspår, vilka enligt rådets mening borde förläggas på sådant sätt att en korsning mellan spåren och för industribebyggelse avsedda tomter i möjligaste mån kunde undvikas. Med föranledande härav företogs den 27 april 1946 en jämkning av förslaget, varefter det utställdes för granskning under tiden fr. o. m. den 25 maj t. o. m. den 7 juni 1946. Anmärkningar, vilka i avskrifter bifogas, (ej tryckta, finnas tillgängliga i stadskansliet), inkommo under denna tid från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, Västmanlands läns Andelsslakteriförening u. p. a. samt Vägförvaltningen i Västmanlands län.

På grund av de gjorda erinringarna företogs den 12 februari 1947 ånyo jämkning av förslaget, därvid Aseas klagomål helt tillgodosågos varjämte av Andelsslakteriföreningen under punkterna 1—3 i föreningens klagoskrift anförda erinringar biföllos. Däremot fann byggnadsnämnden icke skäl föreligga för ett beaktande av föreningens under punkt 4 framförda synpunkter, varom föreningen för övrigt icke framställt något yrkande. Ej heller ansåg byggnadsnämnden Vägförvaltningens yttrande böra föranleda någon nämndens åtgärd.

Sedan de av det jämkade förslaget berörda markägarna beretts tillfälle att taga del härav, hava anmärkningsskrivelser, vilka finnas bifogade i avskrifter, (ej tryckta, finnas tillgängliga i stadskansliet), kommit byggnadsnämnden tillhanda från Asea, Västmanlands läns Andelsslakteriförening u. p. a. samt Vägförvaltningen. De sålunda framställda anmärkningarna ha föranlett en ytterligare jämkning av stadsplaneförslaget den 3 mars 1947, därvid Aseas och Vägförvaltningens erinringar beaktats därigenom, att förslagets nordvästliga begränsningslinje flyttats längre åt öster med påföljd, att såväl av Asea omnämnt markområde som den i Vägförvaltningens skrivelse omförmälda vägen uteslutits ur förslaget. Vidkommande Andelsslakteriföreningens erinringar har den beträffande gränslinjen mot nordväst bifallits, varemot byggnadsnämnden med hänsyn till järnvägsstyrelsens intressen icke ansett sig kunna tillmötesgå föreningen ifråga om önskemålet att den nuvarande vägen in till staden skulle bibehållas.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING
till
stadsplanekarta för Djuphamnen i Västerås.

Stadsplaneförslaget omfattar ett område som i norr begränsas av nya Köpingsvägen och stadsplanen väster om Djuphamnsvägen, i öster av S. J. tillhörigt område och lastspåret till Djuphamnen, i söder av Mälaren och Johannisbergs gård samt i väster av en planerad gatusträckning från Flygfältet till nya Köpingsvägen.

Beträffande ovannämnda gata skall denna ansluta till nya Köpingsvägen och det norr därom liggande Hammarbyområdet, med en över järnvägsområdet och Köpingsvägen planerad gatubro.

Den västerifrån kommande gamla Köpingsvägen avses att i huvudsak bibehållas i sin nuvarande sträckning fram till järnvägsområdet. Återstående delen avses utgå och läggas till järnvägsmarken. Den större gata, vilken i nordostlig—sydvästlig riktning genomkorsar området, utgör förbindelse mellan Flygfältet och stadens centrala delar. Enligt förslaget skall denna gata korsas av tvenne malmspår i högre plan, vilket medför en skärning i det nu befintliga höjdpartiet västerut. Detta innebär, att den av skärningen berörda marken utlägges som gatuplantering och på så sätt bildar ett naturligt skyddsområde, avsett att fortsätta i gatans hela sträckning.

Förslaget omfattar i norr ett större område avsett att tilläggas järnvägen enl. ett mellan S. J. och staden träffat avtal.

I övrigt avser förslaget planering av industrikvarter, så uppdelade, att möjlighet till lastspår i största utsträckning erhålles och där tomternas storlek betydligt kan varieras.

Genom parker och byggnadsfria zoner uppdelas området i mindre enheter.

Området, vilket till övervägande del äges av staden, har tidigare icke varit föremål för planläggning.

Följande bestämmelser föreslås gälla:

§ 1.

Omådets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med Js betecknat område får användas endast för industriellt och därmed jämförligt ändamål. Bostäder må dock uppföras i den utsträckning, som erfordras för respektive anläggningars tillsyn och bevakning.

Med J betecknat område får användas endast för industriellt och därmed jämförligt ändamål av beskaffenhet att icke för angränsande områden medföra sanitär olägenhet eller eljest störa trevnaden. Bostäder må dock uppföras i den utsträckning som erfordras för respektive anläggningars tillsyn och bevakning.

Med L betecknat område får bebyggas endast för hamn-, magasins-, lager- och därmed samhörigt ändamål. Kontorslokaler må dock här kunna inredas i den utsträckning, byggnadsnämnden efter prövning finner lämpligt.

Med Th betecknat område får användas endast för hamntrafik och därmed samhörigt ändamål, dock må skjul och magasinsbyggnader liksom kontors- och vaktbyggnader efter byggnadsnämndens prövning här uppföras.

Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägstrafik och därmed samhörigt ändamål, därav Tjz utgörande järnvägsbro, vars underliggande mark skall hållas tillgänglig för allmän gatutrafik till den bredd, som stadsplanekartan utvisar och till fri höjd av minst fyra meter och åttio centimeter.

Med Ou betecknat område får endast användas för oljeupplag.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Med Tjp betecknad mark får endast användas som plantering och får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnads läge å tomt.

Å med J betecknat område skall avståndet mellan större byggnader å samma tomt liksom byggnadsfritt område framför bonings- eller arbetsrum vara minst tjugofem meter, byggnadsnämnden dock obetaget att på grund av särskilda förhållanden öka eller minska detta mått.

Å med J betecknat område äger byggnadsnämnden att med hänsyn till bebyggelsens beskaffenhet och höjd meddela föreskrifter angående avstånd till grannes tomtgräns.

§ 4.

Hushöjd.

Å med A betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 10.5 meter.

Å med Js och J betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än trettiofem meter. För särskilt fall må dock medgivas den större höjd, som påvisas erforderlig och med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och annan allmän säkerhet prövas lämplig.

Oavsett vad i denna pragraf ovan stadgats får byggnad eller del av byggnad (skorsten eller särskild uppbyggnad av mindre omfång), flaggstång eller annan anordning icke uppföras över ett plan, som tänkes förlagt genom de inom stadsplaneområdet belägna höjdkurvorna, vilkas lägen i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) angivas genom siffra i dubbel romb. Å område, där sådana höjdkurvor icke intagits i planen, får byggnad eller del av byggnad (skorsten eller särskild uppbyggnad av mindre omfång), flaggstång eller annan anordning icke överskjuta ett plan beläget femtiofem meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel).

Å med L och Ou betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än aderton meter.

Å med Tj betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än tio och en halv meter.

Västerås den 3 mars 1947.

SVEN AHLBOM,
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden om stadsfullmäktiges godkännande av förslaget.

Drätselkammaren har uti skrivelse den 13 mars 1947, med biträdande av vad byggnadsnämnden i skrivelsen anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till stadsplan för Djuphamnen samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Nr 59. Avtal med byggnadsfirman A. Diös om markbyte å Malmaberg.

Drätselkammaren har uti en den 13 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt föreliggande förslag till stadsplan för områdena kring Malmaberg äger Byggnadsfirman Anders Diös inom det byggnadskvarter, vilket begränsas i väster av Utmarksgatan och i norr av Gjutargatan sammanlagt 13.750 kvadratmeter mark, varav 10.890 kvadratmeter tomtmark för hyreshus, 900 kvadratmeter tomtmark för villa, 1.900 kvadratmeter parkmark och 60 kvadratmeter gatumark.

Staden är inom samma kvarter ägare till tvenne markområden, det ena om 5.300 kvadratmeter, vilket skall ingå i tomt för bebyggelse med hyreshus, och det andra om 85 kvadratmeter, ingående i tomtmark för villabebyggelse.

Byggnadsfirman skall bilda en hyreshustomt om 16.190 kvadratmeter och för nämnda ändamål av staden förvärva nyss angivna område om 5.300 kvadratmeter, medan staden av byggnadsfirman skall förvärva ovan omförmälda område om 900 kvadratmeter att sammanläggas med det staden tillhöriga området om 85 kvadratmeter till en villatomt om sammanlagt 985 kvadratmeter. Firman skall vidare till staden överlåta gatu- och parkmark om 1.960 kvadratmeter.

De olika områdenas belägenhet framgår av bifogade kartskiss (finnes tillgänglig å stadskansliet).

Enligt med byggnadsfirman förda preliminära förhandlingar skulle firman för området om 5.300 kvadratmeter erlägga ett pris av 48.500 kronor, motsvarande ett råmarkspris av kr. 9: 15 per kvadratmeter tomtareal samt staden för området om 900 kvadratmeter erlägga 1.800 kronor motsvarande ett råmarkspris av 2 kronor per kvadratmeter tomtareal.

Gatumarksersättning skall utgå för hyreshusmarken med värdet av 1.522 kvadratmeter gatu- och parkmark. Som ovan nämnts är byggnadsfirman emellertid ägare av 1.960 kvadratmeter gatu- och parkmark. Byggnadsfirman skall sålunda kostnadsfritt av gatumarken överlåta 1.522 kvadratmeter. För resterande gatumark skall staden erlägga ersättning efter ett pris av 6 kronor per kvadratmeter.

Säkerhet för gatukostnadsbidrag i vad avser marken för hyreshusbebyggelsen skall av byggnadsfirman ställas till ett belopp av 18.150 kronor.

Enligt överenskommelsen skall slutligen staden, för den händelse grundens beskaffenhet skulle medföra extra ordinära grundläggningskostnader, medgiva byggnadsfirman rabatt härför med 32 procent av dessa kostnader, dock högst intill det nettobelopp, firman har att erlägga enligt avtalet, eller 44.100 kronor.

Då det föreslagna markbytet möjliggör genomförande av stadsplanen samt villkoren få anses skäliga, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak ovan angivna villkor med Byggnadsfirman Anders Diös träffa det avtal om markbyte, som av skrivelsen närmare framgår.

Nr 60. Anslag till konsertresa till Lahti.

Drätselkammaren har uti en den 13 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

En representationskör bestående av medlemmar ur Västerås Arbetarkör och Västerås Kvartettsångarförbund, sammanlagt omkring 50 man, ha för avsikt att under instundande pingsthelg avlägga ett besök i Lahti stad och därunder hålla konserter till förmån för understödsverksamheten för Lahti. Besöket avser att återgälda det besök, som Lahtikören avlade i Västerås under pingsten 1941. Enligt en av kommitterade för sångarfärden upprättad ekonomisk kalkyl skulle utgifterna belöpa sig till 6.475 kronor, därav resekostnader 5.525 kronor och ersättning för förlorad arbetsförtjänst till sådana sångare, som ha sin inkomst av timlön, 950 kronor. Av de erforderliga medlen räkna sångarna med att genom konserter kunna anskaffa omkring 1.200 kronor, varjämte en del av sångarna anses kunna bekosta resan själva och avstå från ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Härigenom skulle av resekostnaderna inbesparas ett belopp av omkring 850 kronor. Då medel för täckande av resterande belopp, cirka 4.450 kronor, saknas, ha arbetarkören och kvartettsångarförbundet hemställt om bidrag från staden med största möjliga belopp för täckande av bristen.

Då den planerade sångarfärden enligt drätselkammarens förmenande måste anses utgöra ett betydelsefullt led i kulturutbytet mellan Sverige och Finland och då behov av bidrag från stadens sida synbarligen föreligger, finner drätselkammaren staden böra anslå skäligt bidrag, förslagsvis 2.500 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda framhållits tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att anvisa ett anslag å 2.500 kronor såsom bidrag till kostnaderna för en av Västerås Arbetarkör och Västerås Kvartettsångarförbund planerad konsertresa till Lahti under instundande pingsthelg samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 24 april 1947 Ser. A nr 4

Nr 61. Förvärv av stadsägan nr 566.

Drätselkammaren har uti en den 2 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Dödsboet efter Edvard Sigfrid Karlsson har genom ombud erbjudit staden att förvärva stadsägan nr 566 (Hammarbygatan nr 11), belägen i sydöstra hörnet av Hammarbygatan och Solvägen.

Fastigheten, som håller en areal av 430 kvadratmeter, är taxerad för 12.000 kronor, varav 3.500 kronor markvärde och 8.500 kronor byggnadsvärde. Taxeringsvärdet motsvarar 28 kronor per kvadratmeter.

I köpeskilling för fastigheten har begärts 17.200 kronor motsvarande 40 kronor per kvadratmeter.

Fastighetskontoret har under förutsättning av stadsfullmäktiges och drätselkammarens godkännande preliminärt med dödsboet träffat avtal om förvärv av stadsägan för sistnämnda pris och på villkor i övrigt, att fastigheten får tillträdas den 1 oktober 1947, att Edvard Sigfrid Karlssons efterlevande änka, fru Agnes Matilda Karlsson, berättigas att intill den 1 oktober 1949 hyresfritt bebo lägenheten i bottenvåningen samt disponera därtill hörande uthusutrymmen och att fru Karlsson efter denna tid skall äga förhandsrätt att förhyra samma lägenhet till den årshyra, varom överenskommelse kan träffas, dock högst 500 kronor.

Utom nu nämnda lägenhet i bottenvåningen finnes en lägenhet en trappa upp, för vilken beräknas en årlig hyra av 420 kronor.

Av köpeskillingen torde 10.000 kronor bestridas av fastighetsförsäljningsmedelsfonden och återstående del genom uttaxerade medel.

Då staden med hänsyn till blivande gatubreddning har intresse av att förvärva fastigheten samt köpeskillingen får anses godtagbar, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 17.200 kronor och i huvudsak ovan angivna villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 566 (Hammarbygatan 11) och vidtaga samtliga för förvärvets fullföljande erforderliga åtgärder ävensom

att köpeskillingen skall bestridas till ett belopp av 10.000 kronor av fastighetsförsäljningsmedelsfonden och till återstående del av uttaxerade medel i 1948 års stat.

Nr 62. Förvärv av del av stadsägan 547.

Drätselkammaren har uti en den 2 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 27 februari 1947 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att förvärva stadsägan nr 561, av vilken ett område om cirka 440 kvadratmeter ingår uti tomten Sandstenen nr 5, varå Byggnadsaktiebolaget Mimer har för avsikt att uppföra nybyggnad.

Kvarteret Sandstenen begränsas av Hammarbygatan i norr och nordost samt Köpingsvägen i söder och sydväst.

Uti nu nämnda tomt ingår även ett markområde om cirka 240 kvadratmeter av stadsägan nr 547.

Å den del av nämnda stadsäga, vilken skall ingå i ifrågavarande tomt, finnes uppförd en byggnad, innehållande tre lägenheter, en om två rum och kök samt två om vardera ett rum och kök. Den årliga hyresintäkten av dessa lägenheter uppgår till 1.350 kronor.

Ägaren till stadsägan nr 547, ingenjören Allan Varnäs, har erbjudit staden att förvärva den i tomten ingående delen av stadsägan för en köpeskilling av 21.000 kronor, motsvarande ett pris av cirka kronor 87: 50 per kvadratmeter. Det å den försålda stadsägodelen belöpande taxeringsvärdet utgör i genomsnitt cirka 70 kronor per kvadratmeter.

Tillträdet skulle ske den 1 maj 1947.

Då det ifrågasatta förvärvet är en förutsättning för genomförande av tomtindelningen samt köpeskillingen får anses godtagbar, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till ett pris av 21.000 kronor och på i huvudsak här ovan angivna villkor i övrigt förvärva ovan angivna område av stadsägan nr 547 ävensom vidtaga övriga för förvärvets fullföljande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingen skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 63. Anslag för utförande av förbättrings- och underhållsarbeten å Elba och Östra holmen.

Drätselkammaren har uti en den 2 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Efter framställning av direktören H. Rogberg har drätselkammaren medgivit, att restaurangbyggnaden å Elba och serveringspaviljongen å Östra Holmen jämte till dessa byggnader hörande utrymmen och andra byggnader å holmarna även för kommande sommarsäsong eller tiden 1 maj—15 september 1947 uthyras till Hotell Aros Aktiebolag på de villkor, varom överenskommelse kan med bolaget träffas.

I samband härmed har Rogberg hemställt, att staden ville låta utföra vissa förbättrings- och underhållsarbeten å de å holmarna befintliga byggnaderna. Arbetena skulle beträffande Elba omfatta rengöring av de båda vattenreservoirerna, rensning av avloppssystemet i kök och källare, målning av hela restaurangbyggnaden utvändigt, målning av insidan av verandan, kalkning av ekonomilokalerna i källaren, repa-

ration av vinkällarens hyllor, underhållningsmålning av golvet i gamla matsalen, målning av friluftsmatsalen och utförande av diverse småreparationer å personalbostäderna samt beträffande Östra Holmen tjärning av terassgolven, målning av golvet i paviljongen, rensning av avloppen och målning av innertaken i paviljongen.

Härutöver har Rogberg uttryckt önskemål, att elektrisk kabel utdrages från staden till holmarna samt erforderliga elektriska installationer verkställas såväl å Elba som Östra Holmen. Sistnämnda arbeten kunna emellertid på grund av materialbrist icke utföras till instundande säsong.

Övriga ovan angivna arbeten ha kostnadsberäknats till 12.000 kronor. Härav kan hälften eller 6.000 kronor bestridas av tillgängliga medel ur i årets stat upptaget anslag till underhåll av byggnaderna å Hästholmarna. För återstående belopp erfordras emellertid ett särskilt anslag.

Under hänvisning härtill får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av förbättrings- och underhållsarbeten å stadens byggnader å Elba och Östra Holmen anvisa ett tillläggsanslag å 6.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 64. Anslag till korkmatta i Aspvretens barnträdgård.

Drätselkammaren har uti en den 2 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Uti 1947 års budget har upptagits anslag för inventarieanskaffning och till driftskostnader för en ny barnträdgårdslokal i fastigheten Emausgatan 33 å Gideonsbergsområdet. Nämnda lokaler uthyras till staden utav Byggnadsfirman Anders Diös och ha lokalerna av firman iordningställts under februari månad innevarande år. Golven i lokalerna äro vanliga trägolv.

Barnstugestyrelsen har hos drätselkammaren hemställt, att under sommaren, då barnträdgårdsverksamheten ej pågår, en linoleummatta finge påläggas. Kostnaden för denna beräknas till 1.450 kronor.

Medel för denna utgift finnas ej särskilt anvisade i årets stat utan erfordras härför ett extra anslag.

Med anledning av det ovan sagda får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för en korkmatta i Aspvretens barnträdgård, Emausgatan 33, anvisa ett belopp av 1.450 kronor samt

att ifrågavarande utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 65. Anslag för fortsatta undersökningar i och för omläggning av registrerings- och annan kontorsteknisk verksamhet vid stadsförvaltningen.

Drätselkammaren har uti en den 2 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom beslut den 26 september 1946 anvisade stadsfullmäktige efter framställning av drätselkammaren ett förslagsanslag å 5.000 kronor för utförande av undersökningar i och för omläggning av registrerings- och annan kontorsteknisk verksamhet inom stadsförvaltningen i Västerås.

Den översyn av stadsförvaltningen i organisatoriskt hänseende, för vilken fullmäktige sålunda anvisade anslag, har uppdragits åt aktuarien Nils Lagerström vid Stockholms stads tekniska kontor och arbetschefen vid Stockholms stads elverk, ingenjören Roald Swenning.

Bland åtskilligt annat har undersökningarna omfattat omorganisation utav renhållningsverksamheten och kontors- och arbetsorganisation hos polis- och brandkåren. En betydande del av arbetet har avsett hamnrörelsen. Sålunda har skett en fullständig genomgång av krandebiteringen, fartygsdebiteringen och varudebiteringen i hamnen ävensom omläggning av den kontorstekniska organisationen för den nya verkstadsrörelsen. Under arbetets gång ha många värdefulla uppslag uppkommit, ägnade att medföra en förenkling och rationalisering utav arbetet inom förvaltningarna.

Det har emellertid visat sig, att det av stadsfullmäktige beviljade anslaget å 5.000 kronor, som endast avsåg arbetets påbörjande, icke är tillräckligt. Drätselkammaren beräknar att utöver sistnämnda anslag skulle erfordras ytterligare ett belopp av cirka 10.000 kronor för bestridande av samtliga de med arbetet förenade kostnaderna.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för fortsatta undersökningar i och för omläggning av registrerings- och annan kontorsteknisk verksamhet vid stadsförvaltningen i Västerås anvisa ett anslag å 10.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 66. Ang. upptagande av vissa amorteringslån m. m.

Drätselkammaren har uti en den 2 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Uti en till drätselkammaren den 20 mars 1947 avlåten promemoria har stadsdirektören redogjort för *dels* viss av Kungl. Maj:t medgiven upplåning, vilken ännu ej verkställts, *dels* viss av stadsfullmäktige beslutad upplåning på fem års tid, som likaledes ej verkställts, *dels* vissa fall, där Kungl. Maj:t meddelat tillstånd för staden att framdeles med amorteringslån bestrida utgifter utan att beslut om låns upptagande underställts Kungl. Maj:ts prövning, *dels ock* av fullmäktige beviljade an-

slag av lånemedel, vilka ännu ej underställts Kungl. Maj:ts prövning, och har stadsdirektören föreslagit drätselkammaren att i anledning härav göra de framställningar till stadsfullmäktige, vilka närmare framgå av promemorian.

Ifrågavarande promemoria är så lydande:

P. M.

angående stadens upplåning.

A) **Av Kungl. Maj:t medgiven men ännu ej verkställd upplåning.**

Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 29 november 1946 har Västerås stad medgivits att för förvärv av vissa fastigheter, tillbyggnad av två skolor samt uppförande av pensionärshem upplåna 2.142.500 kronor med 25-årig amorteringstid, varvid tillika föreskrivits att lånet skulle vara upptaget senast den 29 november 1947. Ifrågavarande lån har ännu icke upptagits. I 1946 och 1947 års stater har ränta och amortering å lånet beräknats.

B) **Av stadsfullmäktige beslutad 5-årig upplåning.**

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 skall ett 5-årigt lån å 982.000 kronor upptagas. Lånet har ännu icke upptagits men i 1947 års stat har ränta och amortering å ifrågavarande lån beräknats.

C) **Av Kungl. Maj:t meddelat tillstånd att framdeles med amorteringslån bestrida vissa utgifter.**

Genom beslut den 29 november 1946 har Kungl. Maj:t medgivit Västerås stad att framdeles med amorteringslån, varom beslut i sinom tid skall underställas Kungl. Maj:ts prövning, bestrida *dels* en utgift å 425.000 kronor som ersättning till SWB för markförvärv m. m. enligt avtal den 14 och 18 juni 1945, *dels ock* ett belopp om 400.000 kronor för anskaffande av två brosvängkranar för östra kajen i gamla hamnen.

D) **Av stadsfullmäktige beviljade anslag av lånemedel vilka ännu icke underställts Kungl. Maj:ts prövning.**

1) Uppförande av ladugård vid Nordanby (Stfm. 28/6 1945, § 172)	175.000:—
Ifrågavarande anslagspost ingick i en framställning till Kungl. Maj:t om tillstånd att framdeles med amorteringslån få bestrida utgiften, men staden nödgades återkalla ansökningen på framställning från finansdepartementet enär byggnadstillstånd för ifrågavarande ladugård icke blivit beviljat.	
2) Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1946 (Stfm. 20/12 1945, § 368)	40.000:—
3) Utarbetande av erforderliga ritningar för uppförande av ett hamnmagasin för stadens egen hamnrörelse (Stfm. 27/6 1946, § 193) ..	40.000:—
4) Påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan (Stfm. 28/3 1946, § 78) 20 års lån	205.000:—
5) Del av anslag för uppförande av pensionärshem vid Spantgatan, ¾ av 280.000:— (Stfm. 26/9 1946, § 292)	210.000:—
6) Anskaffande av ny bogserbåt (Stfm. 31/5 1946, § 150)	385.000:—

7) Tilläggsanslag för uppförande av verkstadsbyggnad	22.000: —
8) Muddringsarbeten i djuphamnen	1.000.000: —
9) Anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar å äldre hamnområdet (Stfm. 29/11 1945, § 284)	29.300: —
10) Anskaffande av ny gasklocka m. m. (Stfm. 20/12 1945, § 314)....	155.000: —
11) Högtrycksledning för gas mellan gasverket och AB Svenska Metallverken m. m. (Stfm. 29/8 1946, § 252)	41.000: —
12) Utbyggnad av gasverket (Stfm. 26/9 1946, § 291) 15 års lån	600.000: —
13) Transformatoranläggning invid Bergslagsvägen (Stfm. 31/1 1946, § 19) ..	41.000: —
14) Utförande av erforderliga arbeten för höjning av spänningen å ledningsnätet inom Badelunda från 3 kW till 6 kW (Stfm. 28/2 1946, § 46) ..	20.000: —
15) Anskaffande av el. utrustning till transformatorstation i gamla hamnen (Stfm. 28/2 1946, § 47)	18.000: —
16) Utbyggnad av transformatorstationen i Rudbecksparken (Stfm. 31/5 1946, § 144)	23.000: —
17) Anläggning av en 6 kW högspänningsledning å område inom Lilla Johanneslund (Stfm. 27/6 1946, § 196)	15.400: —
18) Anordnande av ytterligare högspänningskabel från kraftverket till norra stadsdelarna (Stfm. 27/6 1946, § 197)	100.000: —
19) Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1947 (Stfm. 31/10 1946)	40.000: —
20) Vatten- och avloppsledningar i Skallbergsgatan och Tunbyvägen inom området Lilla Johanneslund (Stfm. 20/12 1945, § 310)	6.700: —
21) Vatten- och avloppsledningar i Aspvretsgatan och Bergslagsvägen (Övre Gideonsberg) del av anslag (Stfm. 28/2 1946, § 48)	22.000: —
22) Vatten- och avloppsledningar för östra Hammarbyområdet, del av anslag (Stfm. 28/2 1946, § 49)	5.000: —
23) Vatten- och avloppsledningar inom del av Södra Skallberget (Stfm. 25/4 1946, § 115)	37.000: —
24) Framdragande av avloppsledning till C. V. V. (Stfm. 31/5 1946, § 152) ...	20.000: —
25) Anordnande av infiltrationsanläggning för vattentäkten vid Hässlö, del av anslag kr. 65.000: — (Stfm. 26/9 1946, § 290)......	35.000: —
26) Huvudvattenledning från Hässlö (Stfm. 26/9 1946, § 290)	210.000: —
27) Om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan, del av anslag kr. 1.320.000: — (Stfm. 31/1 1946, § 7)	1.000.000: —
28) Nybyggnad för högre allmänna läroverket, del av anslag kr. 2.000.000: — (Stfm. 31/1 1946, § 6)	1.500.000: —
29) Tilläggsanslag för bestridande av byggnadskostnaderna för uppförande av daghem för barn å st.-äg. 1789 A (Stfm. 27/6 1946, § 183) ...	20.000: —

Ännu ej budgeterade anslag:

30) Utläggande av huvudvattenledning från Regementsallén till Djuphamnen (Stfm. 31/10 1946, § 326)	22.000: —

31) Anläggande av vatten- och avloppsledningar inom återstående del av bebyggelseområdet å Södra Skallberget (Stfm. 31/10 1946, § 327)	61.400: —
32) Anordnande av en högspänningsjordkabel från Haga till provisorisk transformatorstation i korsningen Lugna gatan—Släggargatan m. m. (Stfm. 31/10 1946, § 328)	10.000: —
33) Nedläggande av lågspänningsjordkabel öster om Bergslagsvägen (Stfm. 31/10 1946, § 329)	17.000: —
34) Ombyggnad av transformatorstation vid Oxbacken (Stfm. 28/11 1946, § 356)	21.000: —
35) Uppförande av en transformatorstation i kvart. Inge 5 (Stfm. 28/11 1946, § 357)	36.000: —
36) Inköp av fastigheten Västerås kvarn, del av köpeskillingen kr. 194.000: — (Stfm. 19/12 1946, § 409) 20 års lån	100.000: —
Kronor	6.282.800: —

Av ifrågavarande belopp torde de under punkterna 1, 27 och 28 angivna om tillhopa 2.675.000 kronor böra behandlas så, att framställning göres till Kungl. Maj:t om rätt att framdeles med amorteringslån bestrida utgifterna ifråga, varvid tillika bör angivas att framställning om tillstånd att upptaga lån i sinom tid skall hos Kungl. Maj:t göras. Beträffande de under punkterna 3 och 29 upptagna beloppen torde desamma böra täckas med ett 5-årigt lån. Beloppet utgör sammanlagt 60.000 kronor. De under punkterna 5 och 8 angivna utgifterna böra förslagsvis täckas med ett 25-årigt amorteringslån. Ifrågavarande utgifter uppgå sammanlagt till 1.210.000 kronor. Övriga i uppställningen angivna utgifter tillsammans 2.337.800 kronor böra förslagsvis täckas genom upptagande av ett 20-årigt lån.

Det föreslås sålunda att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige hemställa att för bestridande av här ovan uppräknade utgifter *dels* ingå till Kungl. Maj:t med framställning om rätt att framdeles med lånemedel bestrida utgifter om sammanlagt 2.675.000 kronor, *dels ock* hemställa om bemyndigande att utverka tillstånd upptaga ett 20-årigt amorteringslån å 2.337.800 kronor och ett 25-årigt lån på 1.210.000 kronor, varjämte stadsfullmäktige böra besluta om upptagande av ett 5-årigt amorteringslån å 60.000 kronor.

Drätselkammaren, som funnit sig till alla delar böra ansluta sig till stadsdirektörens förslag, tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att *dels* anhålla om Kungl. Maj:ts tillstånd att framdeles med lånemedel få bestrida utgifter för de under D) punkterna 1, 27 och 28 i stadsdirektörens promemoria angivna ändamål till ett sammanlagt belopp av 2.675.000 kronor, *dels* i sinom tid hemställa om Kungl. Maj:ts tillstånd till upptagande av lån för samma utgifter, *dels* anhålla om Kungl. Maj:ts tillstånd att upptaga ett 20-årigt amorteringslån å 2.337.800 kronor för bestridande av de i promemorian under D) punkterna 2, 4, 6, 7, 9—26 och 30—36 omförmälda utgifter samt ett 25-årigt amorteringslån å 1.210.000 kronor för bestridande av de i samma promemoria

under D) punkterna 5 och 8 angivna utgifter, *dels* med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt upptaga ett 5-årigt amorteringslån å 60.000 kronor för bestridande av de i promemorian under D) punkterna 3 och 29 omförmälda utgifter, *dels ock* vidtaga övriga för lånens upptagande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Nr 67. Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Karl, Kettil m. fl.

Byggnadsnämnden har uti en den 17 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 21 oktober 1946 upprättat förslag till ändring av stadsplanen beträffande kvarteren Karl, Kettil, Klas, Leif och Leo samt därvid anföra följande.

Beträffande motivet till den föreslagna ändringen samt utformningen av densamma får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, som varit vederbörligen utställt under tiden från och med den 11 till och med den 25 november 1946, ha anmärkningar inom föreskriven tid inkommit från Frälsningsarméns Förlags Aktiebolag såsom ägare till tomten nr 4 i kvarteret Klas och fru Sigrid Wollert såsom delägare i tomten nr 1 i kvarteret Karl. (Anmärkningarna ej tryckta, finnas tillgängliga å stadskansliet).

Den i byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till

förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Karl, Kettil, Klas, Leif och Leo i Västerås.

Föreliggande förslag innebär att Köpmangatan bibehålles med sin nuvarande bredd. Den från norr ledande landsvägstrafiken ävensom trafiken från stadens norra områden är planerad att i Vasagatan ledas in till Centrum, varigenom Köpmangatan så småningom kommer att avlastas från genomgående körtrafik. Då dessutom den nuvarande stadsbilden med bl. a. flera äldre kulturhistoriskt värdefulla byggnader i huvudsak skulle bli oförändrad och då fastighetsägare och butiksinnehavare utmed denna gata ej äro angelägna om någon breddning, har ett bibehållande av Köpmangatans nuvarande bredd ansetts motiverad.

Den mellan Hantverkargatan och Stora gatan belägna delen av Torggatan, vilken enligt gällande stadsplan skall hållas tillgänglig enbart för gångtrafik har i föreliggande ändringsförslag helt igenlagts, varigenom nuvarande kvarteren Leif och Leo skulle tillsammans komma att bilda ett nytt kvarter. Då dettas längd utefter Stora gatan ej skulle överstiga 115 meter, har, med hänsyn till bl. a. vad som ovan sagts, ett gångtrafikstråk på denna punkt numera ansetts mindre väl motiverad.

I samband härmed ha inom kv. Leo, Kettil och Klas ändringar föreslagits i avsikt

att åstadkomma en mindre kompakt bebyggelse kring Torggatan och Hantverkargatan.

Inom kvarteret Karl har befintlig bebyggelse i huvudsak konfirmerats, då det ansetts angeläget att bevara detta kvarters nuvarande karaktär. Endast mindre justeringar ha gjorts. En i kvarterets nordvästra hörn belägen byggnad av timmer har utlagts som kulturreservat. Åpartiet mellan Storbron och Apotekarbron utgör en omistlig tillgång i stadsbilden. Till ledning för bebyggelsens utformning mot Svartån har bifogade fasadschema upprättats.

Den gällande stadsplanen har fastställts för kvarteren *Karl* genom Kungl. brev den 14 maj 1915, för kvarteren *Kettil och Leif* genom Kungl. brev den 14 maj 1915, och den 3 september 1920 samt av Konungens befallningshavande den 27 september 1923, för kvarteren *Klas och Leo* genom Kungl. brev den 14 maj 1915, den 3 september 1920 och den 30 maj 1941.

För samtliga kvarter hava fastställts provisoriska byggnadsföreskrifter genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Med upphävande av gällande bestämmelser föreslås till fastställelse följande stadsplanebestämmelser:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med BH betecknat område får användas endast för bostads- och handelsändamål samt därmed jämförliga eller samhöriga ändamål. Bostäder får dock endast inredas i våning belägen ovanför intilliggande med ringprickning betecknat område.

Med Kn betecknat område får användas endast som reservat för befintliga kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med BH betecknat område beläget på mer än en tomt får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Byggnadsmaterial.

Inom stadsplaneområdet skall byggnad uppföras av brandsäkert material. De mot Svartån belägna partierna inom kvarteret Karl skola dessutom inklädas med trä.

§ 4.

Hushöjd.

Å med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II, III och IV betecknat område får byggnad uppföras med högst två resp. tre eller fyra våningar.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal även vindsvåning inredas.

§ 6.

Takfall.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 45°.

§ 7.

Mark, som icke eller endast i viss omfattning får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Med ringprickning betecknad mark får överbyggas och användas på sätt, som för varje särskilt fall prövas lämpligt. Bostäder få dock ej här inredas.

Med korsprickning betecknad mark får bebyggas endast med mindre gårdsbyggnader. Byggnaderna mot Svartån skola utformas i enlighet med förslaget bifogat fasadschema.

§ 8.

Fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indrages från område betecknat med punkt- eller ringprickning, må mot nämnda område förses med fönster oberoende av avstånd till tomtgräns.

Västerås den 21 oktober 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

Byggnadsnämnden har icke ansett skäl föreligga till ett beaktande av de sålunda framställda klagomålen, vad beträffar Frälsningsarméns med hänsyn till att viss kompensation för den föreslagna förkortningen av huvudbyggnaden beretts därigenom att förgårdsbebyggelse i två våningar mot Hantverkargatan möjliggjorts samt ifråga om fru Wollerts klagomål på den grund att hushöjden och antalet våningar i förslaget helt betingats av önskemålet att anpassa nybebyggelsen till den omgivande med sin äldre bebyggelse mycket känsliga miljön.

Stadsplanerådet, som beretts tillfälle att yttra sig över förslaget, har i utlåtande den 21 januari 1947 förklarat sig icke hava något att erinra däremot.

Under åberopande av det ovan anförda får byggnadsnämnden härigenom hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till ändrad stadsplan beträffande kvarteren Karl, Kettil, Klas, Leif och Leo samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 2 april 1947, med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 68. Förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Kata.

Byggnadsnämnden har uti en den 17 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För stadsfullmäktiges prövning får byggnadsnämnden härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 2 december 1946 upprättat och den 10 februari 1947 jämkat förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Kata.

I fråga om förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Sedan det ursprungliga förslaget varit i vederbörlig ordning utställt från och med den 7 till och med den 21 januari 1947 hava inom föreskriven tid erinringar däremot inkommit från Ivar Söderberg och Eva Söderberg såsom ägare till tomten nr 8 i kvarteret Kata, dödsboet efter Carl Tour såsom ägare av stadsägan nr 578, Olga Åkeson såsom ägare av stadsägan nr 579, Anton Svanberg såsom ägare av stadsägorna n:ris 569 och 575 samt N. Ludvigson såsom ägare av stadsägan nr 570. (Anmärkningarna ej tryckta, finnas tillgängliga å stadskansliet.)

Den i byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till

förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Kata i Västerås.

I för kvarteret Kata fastställd stadsplan är större delen av kvarteret avsedd för öppen bebyggelse.

På grund av områdets kuperade terräng och fastigheternas form och storlek har denna bebyggelse ej blivit genomförd. Efter framställning från markägare har byggnadsnämnden därför ansett det motiverat med en ändring, innebärande områdets effektivare nyttjande.

Stadsplan har för kvarteret fastställts genom Kungl. brev den 22 september 1939. För del av området har dessutom stadsplan fastställts genom Kungl. brev den 21 april 1944.

Med upphävande av gällande bestämmelser föreslås till fastställelse följande stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med S och Öa betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnadssätt.

Å med S betecknat område, beläget på mer än en tomt, skall hus med varandra i tomtgräns sammanbyggas.

Med Öa betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 4.

Byggnads storlek.

Å med Öa betecknat område skall av tomts areal minst 4/5 lämnas obebyggda.

Å med Öa betecknat område får bostadshus icke upptaga större areal än 150 kvadratmeter.

§ 5.

Byggnadsmaterial.

Å med S betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 6.

Fönster.

Byggnad som förlägges i gräns mot eller indrages från område betecknat med punktprickning, må mot nämnda område förses med fönster, oberoende av avstånd till tomtgräns.

§ 7.

Hushöjd.

Å med II eller III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än resp. 7,2 och 10,8 meter.

§ 8.

Våningsantal.

Å med II eller III betecknat område får byggnad uppföras med resp. högst två och tre våningar.

§ 9.

Antal lägenheter.

Å med Öa betecknat område får byggnad innehålla högst fyra lägenheter.

§ 10.

Takfall

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Västerås den 2 december 1946.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

I anledning av de utav ägarna till stadsägorna nris 578 och 579 framställda anmärkningarna, som byggnadsnämnden fann berättigade, beslöt nämnden att godkänna av stadsarkitekten den 10 februari 1947 föreslagen jämkning, innebärande att

allenast den inre delen av kvarteret finge bebyggas med bostadshus i tre våningar, medan öppen bebyggelse skulle bibehållas mot Åsgatan och Grindstuvägen, samt att en till klagandenas förmån ändrad fördelning av byggnadsmöjligheterna å stadsägorna nris 574, 576 och 577 (tillhöriga H. S. B.) och nris 578 och 579 (tillhöriga klagandena) skett. I detta sammanhang fann byggnadsnämnden även skäligt att tillmötesgå av ägaren till stadsägorna 569 och 575 uttryckt önskemål genom att föreslå en förlängning av den mot Västmannagatan vinkelrätt belägna byggnaden. De önskemål om en utvidgning av området för stadsplaneändringen, vilka framförts i övriga båda klagomål, har byggnadsnämnden icke funnit skäl att bifalla.

Sedan därefter det jämkade förslaget varit vederbörligen utställt under tiden från och med den 1 till och med den 15 mars 1947 hava erinringar inom föreskriven tid kommit byggnadsnämnden tillhanda från hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skogåsen såsom ägare till stadsägorna nris 574, 576 och 577, C. Holmqvist såsom ägare till tomten nr 5 i kvarteret Kata, Anton Svanberg såsom ägare av stadsägan nr 569 samt N. Ludvigson såsom ägare av stadsägan nr 570, J. A. Stenström såsom ägare till tomten nr 7 i kvarteret Kata och J. Söderberg.

Dessutom har gemensam anmärkning efter utställningstidens slut inkommit från A. F. Rindforth såsom ägare av stadsägan nr 581 och dödsboet efter Carl Bäckman såsom ägare av stadsägan nr 582, vilken anmärkning byggnadsnämnden jämväl upptagit till behandling.

De framställda anmärkningarna ha icke föranlett någon byggnadsnämndens åtgärd. Vad först beträffar de av Hyresgästföreningen angivna siffrorna rörande bebyggelsemöjligheter överensstämma de icke med de verkliga förhållandena. Enligt stadsplaneförslaget av den 2 december 1946 hade föreningen å stadsägorna nris 574, 576 och 577 en bebyggelseyta av 4.389 kvadratmeter, medan enligt samma förslag motsvarande ytor å stadsägorna nris 578 och 579 voro respektive 693 och 1221 kvadratmeter. Det jämkade förslaget erbjuder för hyresgästföreningens del en bebyggelseyta av 3.560 kvadratmeter och för stadsägorna nris 578 och 579 respektive 1440 och 1572 kvadratmeter. Därav framgår att en minskning av bebyggelsemöjligheten å stadsägorna nris 574, 576 och 577 skett med 829 kvadratmeter mot av hyresgästföreningen angivna 1.050 kvadratmeter, samt att ökningen för stadsägorna nris 578 och 579 innebär respektive 747 och 351 kvadratmeter mot av hyresgästföreningen uppgiven ökning å 900 och 960 kvadratmeter. Exploateringstalen äro enligt sista förslaget för stadsägorna nris 574, 576 och 577 *0,45*, för stadsägan nr 578 *0,40* samt för stadsägan nr 579 *0,45*, varav följer att en relativt jämn fördelning av bebyggelsemöjligheterna åstadkommits. — Vidkommande därefter vad hyresgästföreningen anfört ifråga om den föreslagna förlängningen av de mot Jakobsbergsgatan tvärställda byggnaderna bör uppgörelse kunna träffas mellan berörda parter på något för dem godtagbart sätt. Obestridligt är att dessa byggnadsmöjligheter medföra en höjning av markvärdet för föreningen.

Det av ägaren till tomten nr 5 framställda önskemålet om trevåningsbebyggelse har byggnadsnämnden icke ansett sig hava skäl att bifalla med hänsyn till att tvåvåningsbebyggelse fastslagits i redan tidigare fastställd stadsplan.

Beträffande de av ägarna till stadsägorna nris 569 och 570 samt ägaren till tomten nr 7 framställda yrkandena om att stadsplaneändringen skall utvidgas till att omfatta även dessa fastigheter har nämnden icke funnit anledning att bifalla dessa.

Vad så slutligen angår av ägarna till stadsägorna nris 581 och 582 framförda erinringar, har nämnden i överensstämmelse med vad ovan framhållits föreslagit

en återgång till villabebyggelse i två våningar, detta för att få en lämplig anpassning till omgivande bebyggelse.

Under åberopande av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Kata samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

RESERVATION.

Emot byggnadsnämndens ovan angivna beslut har reservation anförts av ledamoten herr Axel Eriksson, som uttalat sig för att byggnadsnämnden bort föreslå stadsfullmäktige att antaga det den 2 december 1946 daterade förslaget till ändring av stadsplanen för kvarteret ifråga.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 2 april 1947 anfört följande:

Drätselkammaren finner i likhet med byggnadsnämnden de mot föreliggande förslag framställda anmärkningarna icke böra föranleda åtgärd i annan mån än vad byggnadsnämnden i skrivelsen förordat.

I anledning härav får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

RESERVATION.

Emot drätselkammarens i förestående skrivelse framlagda förslag har reservation anförts av ställföreträdande ledamoten av kammaren, herr Einar Jonsson, under uttalande att drätselkammaren bort besluta i enlighet med reservantens inom byggnadsnämnden förslag.

Nr 69. Förslag till gatu- och kvartersnamn å Aroslund m. fl. områden.

Gatunamnsberedningen har uti en den 28 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige hava den 28 mars 1946 antagit förslag till stadsplan för Aroslund, Akademivreten, Borgmästarvreten, Blåsbo, Norrmalm samt del av Rikshuvudvägen. Då stadsplaneförslaget kan förväntas bliva fastställt inom den närmaste tiden, får gatunamnsberedningen föreslå stadsfullmäktige att fastställa namn å de inom området förekommande kvarteren.

Med hänsyn till att inom stadsfullmäktige under senare tid uttalats önskemål om

att man vid namnsättning av kvarter icke borde frångå å kvarteren redan förekommande namn, har gatunamnsberedningen vid uppgörandet av namnförslag, för ifrågavarande kvarter i första hand bibehållit vedertagna namn och därefter åsatt namn, hänsyftande å lokala företeelser.

I överensstämmelse med denna princip får beredningen i anslutning till bifogade karta föreslå *att* följande från norr till söder redan befintliga namn bibehållas, nämligen Abraham, Adam, Adrian, Albert, Abel, Adolf, Agne, Balder, Barthold, Baltsar, Bengt, Bertil, Brage, Dage, Dettlof, Didrik, Daniel, Emil, Erik och Einar samt *att* följande namn åsättas återstående kvarter *Aroslund,* beläget norr om kvarteren Abraham och Adam, inom vilka kvarter finnes ett område, som av ålder haft detta namn, *Blåsbo,* bestående av de gamla bostadsområdena Bernhard och Bror, avsedda att sammanslås till ett kvarter, med hänsyn till inom området Bror tidigare belägen gård med detta namn, *Norrmalm* efter områdets benämning, *Borgmästarvreten* efter en där belägen vret med samma namn, *Borgmästaren, Rådmannen* och *Notarien* i anslutning till Borgmästarvreten, *Vreten* i anledning av att inom kvarteret finnes byggnad tillhörig bostadsrättsföreningen Vreten, *Bernsborg* efter en inom kvarteret förefintlig villabyggnad med samma namn, *Pilgrimsstaven, Pilgrimmen, Helgonet* och *Vallfärden* hänsyftande å det invid Kapellvägen belägna S:ta Ursulas kapell, *Kyrkobacksgärdet* efter områdets tidigare benämning, *Freden* och *Föreningen* efter intillliggande Freds- och Föreningsgatorna samt slutligen *Branten* med hänsyn till därinom rådande branta höjdförhållanden.

I samband härmed vill gatunamnsberedningen föreslå vissa ändringar å gatunamn inom området. Fredsgatan sträcker sig för närvarande mellan Föreningsgatan i norr och Bågevägen i söder.

Enligt det föreliggande stadsplaneförslaget skall av Fredsgatan en del läggas till kvarteret Dage och en del, belägen öster om kvarteret Freden, utgöra parkmark.

Med anledning härav får gatunamnsberedningen föreslå att återstående del av Fredsgatan utmed kvarteret Freden bibehåller sitt namn samt att den del av Fredsgatan, som är belägen mellan Föreningsgatan och Fågelvägen åsättes namnet Fågelvägen. Slutligen får beredningen föreslå att den i stadsplaneförslaget upptagna gatan mellan Lundagatan och Arosvägen, vilken utgör en förlängning av Skogsstigen i ostlig riktning, åsättes sistnämnda namn.

Under åberopande av det anförda får gatunamnsberedningen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa de sålunda föreslagna gatu- och kvartersnamnen.

Beredningsutskottet har genom utlåtande den 9 april 1947 anfört följande:

Utskottet har ej funnit anledning till erinran emot de av gatunamnsberedningen föreslagna namnen å kvarteren inom området.

I fråga om namnberedningens förslag, att den i stadsplaneförslaget upptagna gatan mellan Lundagatan och Arosvägen, vilken utgör en förlängning av "Skogsstigen" i ostlig riktning skall åsättas sistnämnda namn vill utskottet framhålla följande. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1919, § 248 (S. H. nr 77 och nr 100 samma år) hava stadsfullmäktige beslutat åsätta den gata, som sträcker sig norr om bostadskvarteren Adam och Adrian i väst-östlig riktning, namnet Skogsvägen. En-

ligt vad som upplysts från postverket har nämnda gata sedan många år tillbaka burit detta namn, vilket även användes i telefonkatalogen och i den för staden år 1944 genom drätselkammarens försorg utgivna fastighets- och gatuförteckningen. Någon anledning att ändra detta namn, som sålunda får anses ha vunnit hävd, föreligger enligt utskottets mening icke. Utskottet vill därför för sin del föreslå, att såväl nu nämnda gata som dess östliga förlängning erhåller namnet Skogsvägen.

Mot de övriga av namnberedningen föreslagna gatunamnen har utskottet icke något att erinra.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att den norr om bostadskvarteren Adam och Adrian i väst-östlig riktning löpande gatan, i gatunamnsberedningens skrivelse angiven såsom "Skogsstigen", jämte den i stadsplanen upptagna mellan Lundagatan och Arosvägen löpande gatan, vilken utgör en förlängning av förstnämnda gata i ostlig riktning, skall i sin helhet åsättas namnet Skogsvägen samt

att i övrigt till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Nr 70. Utförande av en transformatorstation vid Västra Bergsgatan.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 1 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid Gustavsgatan finnes en provisorisk transformatorstation, som numera är överbelastad. Inom tekniska verken har uppgjorts förslag att ersätta stationen med en ny transformatorstation vid Västra Bergsgatan. Denna station skulle även komplettera transformatorstationen vid Oxbacken i kvarteret Laura. Genom flyttningen av transformatorstationen i flickskolan till kvarteret Laura enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1946 har nämligen vissa fastigheter söder om Stora gatan och väster om Mariaberget kommit att ligga på ett längre avstånd från transformatorstationen i kvarteret Laura än tidigare från flickskolan.

Kostnaderna för en station vid Västra Bergsgatan med två transformatorer om 500 kVA har beräknats till 26.000 kronor. Lämpliga lokaler för inrymmande av stationen finnes icke, varför ett belopp tillkommer om 16.000 kronor för byggande av ett särskilt transformatorhus.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av en transformatorstation jämte därför erforderlig byggnad vid Västra Bergsgatan anvisa ett anslag å 42.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 10 april 1947, med biträdande av styrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bevilja det begärda anslaget,

att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel och täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga samt vidtaga alla för lånets lyftande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Nr 71. Anläggande av lågspänningsjordkablar vid Släggargatan.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 1 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 30 januari 1947 att uppföra en byggnad vid Släggargatan, inrymmande transformatorstation och vänthall för omnibustrafiken. För instrumentering av transformatorstationen anslogo stadsfullmäktige medel den 27 mars innevarande år.

Inom tekniska verken har förslag uppgjorts till nedläggande av lågspänningsjordkablar för anslutning till transformatorstationen av 11 bostadshus, som skola uppföras nordväst och sydost därom. Anläggningskostnaderna ha beräknats till 20.400 kronor, varav 10.000 kronor anses inflyta i anslutningsavgifter.

Med hänvisning till vad nu anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 20.400 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt att slutligen täckas till ett belopp om 10.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter samt till ett belopp om 10.400 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 10 april 1947, med biträdande av vad styrelsen föreslagit, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 20.400 kronor att täckas på sätt styrelsen föreslagit samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 10.400 kronor för bestridande av del av utgiften ävensom vidtaga för lånets lyftande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Nr 72. Förvärv av del av stadsägan nr 1528 FK.

Drätselkammaren har uti en den 2 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt ett av stadsfullmäktige den 30 januari 1947 antaget förslag till stadsplan för Gideonsberg skall ett område om cirka 1.700 kvadratmeter av stadsägan nr 1528 FK, beläget i nordöstra hörnet av Kristiansborgsallén och Emausgatan utläggas till

"område, som får användas endast för biltjänst eller annat med allmän gatutrafik samhörigt ändamål".

Efter förhandlingar med områdets ägare, HSB:s i Västerås stiftelse Familjebostäder, har under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande preliminärt träffats avtal, enligt vilket staden skulle förvärva området för en köpeskilling av 1.700 kronor, vilken skulle erläggas vid tillträdet av området, så snart avstyckning skett. Samtidigt härmed skulle staden till stiftelsen återbetala ett belopp av 1.750 kronor utgörande anslutningsavgift, som stiftelsen tidigare erlagt till stadens tekniska verk.

Ovannämnda köpeskilling och ersättning, tillhopa 3.450 kronor, böra lämpligen bestridas av fastighetsförsäljningsmedelsfonden.

Då staden har intresse av att förvärva området för att kunna genomföra och säkerställa områdets behöriga användande enligt det i stadsplanen angivna ändamålet samt köpevillkoren få anses skäliga, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på i huvudsak de villkor i övrigt ovan angivits, av HSB:s i Västerås stiftelse Familjebostäder förvärva ett område om cirka 1.700 kvadratmeter av stadsägan nr 1528 FK samt

att härav föranledd utgift, sammanlagt 3.450 kronor, skall bestridas av fastighetsförsäljningsmedelsfonden.

Nr 73. Motion ang. lösandet av bostadsfrågan.

Vid sammanträde den 30 januari 1947 ha stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet remitterat en av herrar Erik Pettersson och B. W. Alwestrand m. fl. ingiven, så lydande motion:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lösandet av bostadsfrågan, såväl när det gäller bostadsförsörjningen som hyressättningen — ställd i relation till olika gruppers hyresbetalningsförmåga — utgör f. n. ett av samhällets mest brännande problem. Därom vittnar också det allvarliga intresse som frågan ägnats från statens sida. Ett omfattande utredningsarbete har utförts och pågår ännu i vissa avsnitt genom den s. k. bostadssociala utredningen. Omfattande betänkanden om linjer och principer i bostadspolitiken samt direkta förslag till åtgärder har framlagts.

Dessa betänkanden och förslag berör i stor utsträckning den inriktning, som den kommunala bostadspolitiken kan få. Denna får alltså lov att anpassas efter de statliga åtgärderna, då dessa nämligen förutsätter att kommunerna skall medverka till förslagens realiserande.

I Västerås har läget på bostadsmarknaden en lång följd av år karakteriserats av bristen på bostäder. Förhållandena på material- och arbetsmarknaden har emellertid satt hinder i vägen för bristens avhjälpande. Detta har medfört att ett stort antal av stadens medborgare tvingats att dels inflytta i undermåliga bostäder — i många fall i utdömda sådana —, dels hyra lägenheter i prisläge, som ej står i relation till inkomsterna. Dessa förhållanden medför stora sociala vådor, sjuklighet hos dem som tvingas bo i dåliga bostäder och undergrävd ekonomi för dem som måste hyra dyrare

bostäder än de orka med. Att så är förhållandet vittnar även de olika motioner, som tidigare förelagts stadsfullmäktige med förslag till åtgärder för lättande av bostadsbekymren för ensamma mödrar, för dem som bor i utdömda bostäder och för ytterligare stöd till barnfamiljer.

Då nu den statliga bostadspolitiken upplagts efter bestämda linjer, där bl. a. trångboddhetens avskaffande är en mycket viktig riktpunkt, är det nödvändigt att kommunens åtgärder inriktas därefter. I Västerås har lägenhetsbeståndet t. ex. en sådan sammansättning, att om tillräcklig hänsyn tages till den önskvärda boendetätheten, vi redan nu har ett betydande överskott av smålägenheter. Bostadspolitiken bör därför inriktas så att en successiv uppflyttning kommer till stånd.

Den utredning, som åsyftas i denna motion, bör närmast ha till syfte att åstadkomma en plan över bostadsfrågans lösning i stort. De utredningar, som redan är i gång på detta område, behöver inte upphöra för den skull. Önskvärt vore emellertid om kontakt skapades mellan pågående utredningar och den utredning som här åsyftas.

Med hänvisning till ovan anförda tillåter vi oss föreslå stadsfullmäktige besluta

att tillsätta en kommitté med uppdrag att på grundval av bostadssociala utredningens betänkande, undersökningen om den framtida bostadsförsörjningen i Västerås samt övriga omständigheter, som kommittén kan anse värda att beakta, avge förslag till plan för stadens bostadspolitik;

att ge kommittén i uppdrag att utarbeta förslag till åtgärder beträffande bostadsförsörjningen, hyressättningen och övriga bostadssociala åtgärder, som utredningen kan påkalla.

Västerås den 29 januari 1947.

Erik Pettersson, B. W. Alwestrand, Birger Grip, Carl Hellström, Herman Thorén, John A. Jacobsson, Anna Carlsson, Hilda Bergsten, David Johansson, Hugo Ericsson, Erik Berglind, Gust. Karlsson, Eric R. Carlsson, Gösta Sjöberg, Wiktor Persson, J. Haasum, Greta Schörling, Einar Jonsson.

Drätselkammaren anför i avgivet utlåtande av den 13 mars 1947 följande:

Motionärerna synas med sitt förslag närmast åsyfta, att den utredning, som skulle ske genom kommittén, skall utmynna i ett förslag till uppskisserande av de riktlinjer i stort, efter vilka bostadsfrågornas lösning skall ske.

Kammaren vill i detta sammanhang erinra om att å stadsfullmäktiges bord för närvarande ligger en motion av fullmäktigeledamoten herr Berglind med begäran om utredning angående möjligheterna för kommunal hyreshjälp till de barnrika familjerna i staden. Denna motion har av stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 oktober 1945 remitterats till drätselkammaren för yttrande.

Sistnämnda, av herr Berglind ingivna motion är så lydande:

För beredande av bättre och billigare bostäder åt mindre bemedlade barnrika familjer har riksdagen sedan 1936 anslagit medel att ställas till kommunernas förfogande, eller genom förmedling av dessa, till allmännyttiga bostadsföretag för anskaffande av bostäder och till hyresrabatter för sådana familjer.

Genom dessa åtgärder har en förbättrad bostad ställts till förfogande för en del av de barnrika familjerna. Trots dessa hjälpåtgärder har dock åtskilliga familjers bördor ej tillräckligt lättats. Alltjämt äro hyrorna för betungande för de barnrika familjerna, då inkomst- och hyresnivå ej kunnat bringas till en tillfredsställande inbördes avvägning. Hyran kräver alltför stor del av inkomsten, varför resultatet måste bli att andra nödvändiga behov måste sättas åt sidan för att hyran skall kunna erläggas.

Liknande förhållanden har konstaterats på andra orter i landet. Till hjälp vid sidan om den statliga hyressubventionen ha de kommunala myndigheterna fattat beslut om kommunala hyresbidrag. De barnrika familjerna i Västerås äro i behov av liknande hjälp. En kommunal hyressubvention av skälig omfattning skulle vara de barnrika familjerna till stor hjälp.

Under åberopande av vad som ovan anförts får undertecknad förening hemställa att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt drätselkammaren att verkställa utredning angående möjligheterna till kommunal hyreshjälp till de barnrika familjerna i staden.

Västerås den 25 oktober 1945.

Västerås Hyresgästförening:

AXEL VESTLING.

Upptages som egen motion av undertecknad Erik Berglind.

Uti drätselkamarens yttrande anföres i fortsättningen:

Vidare ha stadsfullmäktige den 26 september 1946 efter motion av fullmäktigeledamoten herr Sjöblom utsett en kommitté om fem ledamöter med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan angående bostäder till mindre bemedlade personer samt att till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kan föranleda (S. H. nr 225 år 1946.)

Sistnämnda utredning har ännu ej slutförts.

Det behöver icke särskilt framhållas betydelsen av att bostadsproblemet erhåller en snar och tillfredsställande lösning. Av skäl, vilka säkerligen icke äro stadsfullmäktige obekanta, föreligga emellertid i dagens läge stora svårigheter att på detta område åstadkomma mera betydande resultat, försåvitt man vill söka åstadkomma annat än rena skrivbordslösningar. En av dessa svårigheter torde ligga i det förhållandet, att klarhet ännu ingalunda kunnat vinnas angående en kommande utformning av den statliga bostadspolitiken, till vilken de kommunala stödjeåtgärderna mer eller mindre utgöra ett komplement. Kammaren vill på denna punkt inskränka sig till att erinra om att den sedan åtskilliga år pågående statliga bostadssociala utredningen hittills redovisat endast *ett* avsnitt av bostadsfrågan, nämligen utkast till allmänna riktlinjer för den framtida bostadspolitiken, och att det slutgiltiga resultatet av utredningen sannolikt kommer att låta vänta på sig ytterligare avsevärd tid.

Enligt reglementet för drätselkammaren åligger det kammaren att med uppmärksamhet följa allt som äger sammanhang med stadens fastighets- och bostadspolitik samt vidtaga de åtgärder i hithörande frågor, vilka av omständigheterna kunna påkallas. Även om utredningen av dessa spörsmål lämpligen finnes böra överlämnas åt annat organ, t. ex. en kommitté ankommer dock i sista hand tillsynen över och

ansvaret för stadens bostadspolitik å drätselkammaren. För att bistå kammaren i denna uppgift har även tillskapats ett särskilt förvaltningsorgan, fastighetskontoret, som har att närmast under drätselkammaren såsom beredande och verkställande organ taga befattning med bostadsärendena. Kontoret har emellertid som bekant varit i verksamhet endast föga mer än ett halvår och dess organisation befinner sig åtminstone delvis fortfarande mer eller mindre i stöpsleven.

Genom tillsättande av en särskild kommitté med uppdrag att utreda bostadsfrågan skulle drätselkammaren, vars arbetsbelastning även bortsett från hithörande frågor utan tvivel är synnerligen avsevärd, vinna en viss avlastning i sin arbetsbörda. Med hänsyn härtill och då ytterligare härigenom skulle vinnas den fördelen, att ett enda organ finge odelat ägna sina krafter åt nu ifrågavarande uppgifter, har kammaren icke velat motsätta sig motionärernas förslag om tillsättande av en särskild kommitté.

Kammaren förutsätter emellertid härvid att en blivande kommitté kommer att inrikta sig på att i större sammanhang utreda samtliga de frågor, som sammanhänga med bostadsproblemet, bland annat även den detalj av problemet som avses med stadsfullmäktigeledamoten Erik Berglinds motion om hyreshjälp till barnrika familjer, och att kommittén i sitt arbete etablerar kontakt med de specialla organ, som redan tillsatts för att utreda olika sidor av bostadsfrågan, så att de olika utredningarna samordnas och enighet såvitt möjligt uppnås angående gemensamma riktlinjer för frågornas lösning. Kammaren åsyftar härvid bland annat att samarbete bör ske med kommitté, som enligt vad ovan angivits tillsatts i anledning av herr Sjöbloms motion.

Till drätselkammaren har ingivits framställningar från HSB och Riksbyggen att vid ansökningar om lån enligt senaste kungörelsen om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus (SFS 29/6 1946, nr 551) bliva erkända såsom allmännyttiga bostadsföretag. Framställningarna avse att möjliggöra för dessa sammanslutningar att komma i åtnjutande av statslån upp till 100 % av anskaffningskostnaderna. Då denna fråga nära sammanhänger med utformningen av stadens framtida bostadspolitik, särskilt den del därav som berör den kommunala subventionen, bör det ankomma å den blivande kommittén att taga ställning jämväl till dessa ansökningar.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att uppdraga åt en särskild kommitté att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden jämte därmed sammanhängande ekonomiska och sociala spörsmål för åstadkommande av allmänna riktlinjer för stadens kommande bostadspolitik samt till stadsfullmäktige inkomma med de förslag, vartill utredningen kan föranleda, ävensom

att ovan angivna motioner av dels herrar Erik Pettersson och Alwestrand, dels herr Erik Berglind, skola genom nu framlagda förslag anses besvarade.

Beredningsutskottet har i ett den 9 april 1947 dagtecknat yttrande andragit följande:

Utskottet ansluter sig helt till motionärernas av drätselkammaren biträdda uppfattning angående önskvärdheten av att en allsidig utredning sker av bostadsfrågorna samt att nämnda utredning bör anförtros åt en särskild kommitté.

Beredningsutskottet anser, att en blivande kommitté bör erhålla sådan sammansättning, att samtliga politiska partier i stadsfullmäktige bliva däri representerade efter styrkeförhållandena mellan partierna. Under sådana förhållanden vill utskottet föreslå, att kommittén erhåller nio ledamöter. Till ledamöter i kommittén föreslås byggmästaren Fritz Eklund, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ombudsmannen B. W. Alwestrand, ombudsmannen Erik Pettersson, ombudsmannen Erik Berglind, mätningsmannen Folke Lindqvist, blomsterhandlaren Karl Pettersson, byggmästaren Verner Johansson samt fru Karin Kjelldahl med herr Erik Pettersson som sammankallande.

Utskottet tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet samt

att till ledamöter i den av drätselkammaren föreslagna kommittén utse byggmästaren Fritz Eklund, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ombudsmannen B. W. Alwestrand, ombudsmannen Erik Pettersson, ombudsmannen Erik Berglind, mätningsmannen Folke Lindqvist, blomsterhandlaren Karl Pettersson, byggmästaren Verner Johansson samt fru Karin Kjelldahl med herr Erik Pettersson som sammankallande.

Nr 74. Anslag för iordningställande av omklädnings- och tvättrum för renhållningsverkets arbetare.

Lantegendomsnämnden har uti en den 14 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Lantegendomsnämnden får härmed anhålla, att stadsfullmäktige för anordnande av omklädnings- och tvättrum m. m. för renhållningsverkets arbetare måtte ställa ett anslag à 4.500 kronor till nämndens förfogande.

Då det område å Kungsängen, varå en del av renhållningsverkets byggnader, inrymmande bland annat renhållningsarbetarnas omklädningsrum samt därtill hörande tvätt- och duschrum jämte toaletter, äro belägna, av staden försålts och byggnaderna i dagarna komma att nedrivas måste utrymmen för personalens sanitära angelägenheter snarast ordnas.

Lantegendomsnämnden, som låtit verkställa utredning i ärendet har konstaterat, att enda möjligheten lösa frågan i avbidan på uppförande av nytt renhållningsverk är att inköpa en lämplig militärbarack, vilken utan större svårighet kan inredas på avsett sätt. Kostnaderna för baracken jämte utgifter för transport, uppförande och inredning uppgå till sammanlagt 4.500 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande av omklädningsrum m. m. för renhållningsverkets arbetare ställa ett anslag à 4.500 kronor till nämndens förfogande.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 10 april 1947 anfört följande:

Kammaren, som icke har något att erinra mot lantegendomsnämndens förslag,

vill meddela, att enligt vad kammaren inhämtat, ifrågavarande barack skulle uppföras å renhållningsverkets nuvarande område invid pudrettfabriken. Kostnaderna för baracken och dess uppförande böra lämpligen bestridas av fastighetsförsäljningsmedelsfonden. De nuvarande byggnaderna ha vid rivning inbringat ett belopp av cirka 6.500 kronor, vilket sistnämnda belopp inlevererats till nyssnämnda fond.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bifalla lantegendomsnämndens förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas ur fastighetsförsäljningsmedelsfonden.

Nr 75. Anslag för inköp av busskort för polisens räkning.

Polisnämnden har uti en den 15 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Polisnämnden får härmed anhålla att stadsfullmäktige måtte ställa ett anslag å 2.160 kronor till polisnämndens förfogande för inköp av årskort under 1947 för 18 st. polismän vid härvarande poliskår, vilka i tjänsten anlita omnibus för resor.

De polismän varom nu är fråga och som i tjänsten äro civilklädda hava tidigare medgivits fria resor i tjänsten mot uppvisande av tjänstetecken, men har Västerås Omnibus AB meddelat, att denna förmån skulle upphöra från och med den 1 januari 1947. Med anledning härav har utredning verkställts angående lämpligaste formen för ifrågavarande befattningshavares tjänsteresor och har polisnämnden därvid funnit, att årskort å stadens omnibusar ur de flesta synpunkter vore fördelaktigast icke minst med tanke på priset, 120 kronor per styck. De vid polisverket befintliga radiobilarna kunna icke annat än i undantagsfall anlitas för nu ifrågavarande tjänsteresor.

På grund av vad sålunda anförts får polisnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av årskort till stadens omnibusar under 1947 för 18 st. befattningshavare vid polisverket ställa ett anslag å 2.160 kronor till polisnämndens förfogande.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 10 april 1947, med åberopande av vad polisnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla polisnämndens förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 76. Anslag för utbyggnad av brandtelegrafnätet.

Brandstyrelsen har uti en den 19 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Brandstyrelsen får härmed anhålla om tillstånd, att av det för utveckling av stadens brandväsende reserverade bidraget å 11.200 kronor från Städernas Brandstodsbolag, under innevarande år få använda högst 4.000 kronor för utbyggnad av brandtelegrafnätet.

På grund av försenade leveranser, den stränga kylan under vintern, osedvanligt stor sjuklighet bland yrkesbrandkårens folk m. m. har den planerade utbyggnaden av brandtelegrafnätet så avsevärt försenats, att arbetet under återstående delen av året måste forceras. Av denna anledning måste en del vikarier anställas för de brandmän, som på grund av vana vid arbetet komma att avdelas för nätets utbyggande och beräknas att avlöningen för sålunda anställda vikarier kommer att uppgå till c:a 4.000 kronor.

På grund av stadens snabba tillväxt och därav följande bebyggelse i ytterområdena är det synnerligen angeläget att det kombinerade brand- och polisalarmnätet snarast utbygges i önskvärd omfattning.

På grund av vad sålunda anförts får brandstyrelsen anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utbyggnad av brandtelegrafnätet ställa ett anslag å 4.000 kronor till brandstyrelsens förfogande ur det från Städernas Brandstodsbolag lämnade bidraget för utveckling av stadens brandväsende.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 10 april 1947, på de av brandstyrelsen anförda skälen tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla brandstyrelsens förslag i ärendet.

Nr 77. Tilläggsanslag för iordningställande av badplatser på Björnön.

Parkstyrelsen har uti en den 3 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För fortsatta arbeten med iordningställande av badplatserna vid Björnön får parkstyrelsen anhålla om ett tilläggsanslag å 10.000 kronor.

För de pågående arbetena har parkstyrelsen till sitt förfogande dels 1946 års reserverade anslag å 8.000 kronor och dels 1947 års anslag å 10.000 kronor, vilka anslag hade varit tillräckliga för tidigare beräknat, successivt utförande av arbetena. För den under vintern påbörjade upprensningen av vassområdet utmed stranden har emellertid omfattande maskinell utrustning transporterats till ön och parkstyrelsen finner det synnerligen oekonomiskt att innan arbetena avslutas borttaga dessa maskiner, vilka till ett annat år då skulle behöva uttransporteras för relativt stora kostnader. För den återstående vassröjningen, c:a ⅓ av hela området, samt fortsatta planeringsarbeten av motsvarande strandremsa erfordras ett belopp av 10.000 kronor. Därest arbetena nu utföras i full utsträckning kan hela badplatsen utnyttjas under sommaren, vilket givetvis är till stor fördel för den mängd av badande, som brukar anlita nämnda badplats.

På grund av vad sålunda anförts får parkstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige vill besluta

att för ytterligare arbeten med iordningställande av badplatsen å Björnön bevilja ett tilläggsanslag för innevarande år å 10.000 kronor.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 10 april 1947, med biträdande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla parkstyrelsens förslag i ärendet samt

att tilläggsanslaget skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 78. Anslag till extra skrivbiträde å poliskammaren.

Polisnämnden har uti en den 15 januari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Polisnämnden får härmed anhålla, att stadsfullmäktige för anställande av skrivbiträdeshjälp å poliskammaren under innevarande år måtte ställa ett anslag å 2.500 kronor till nämndens förfogande.

På grund av de ökade arbetsuppgifterna samt omläggning av personregistrering m. m. har det visat sig, att den disponibla kvinnliga arbetskraften vid poliskammaren är otillräcklig och har polismästaren därför anhållit att ytterligare extra arbetskraft måtte få anställas under tiden 1/3—31/12 innevarande år.

På grund av vad sålunda anförts får polisnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anställande av extra skrivbiträde å poliskammaren under år 1947 ställa ett anslag å 2.500 kronor till polisnämndens förfogande.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 10 april 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla polisnämndens hemställan i ärendet samt

att anslaget skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 79. Förvärv av stadsägan nr 1897.

Drätselkammaren har uti en den 10 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Ägaren av fastigheten stadsägan nr 1897 eller Stjärnhöksgatan nr 10, Anders Bertil Norén, har erbjudit staden att förvärva nämnda fastighet för en köpeskilling av 27.000 kronor. Fastigheten, som håller en areal av 900 kvadratmeter, har ett taxeringsvärde av 21.500 kronor, därav markvärde 5.400 kronor och byggnadsvärde 16.100 kronor.

Å tomten är uppförd en byggnad av reveterat trä i två våningar, en byggnad av trä i två våningar samt en uthusbyggnad. Den förstnämnda byggnaden innehåller fyra bostadslägenheter och träbyggnaden två bostadslägenheter. Lägenheterna äro försedda med elektrisk belysning, vatten, avlopp, diskbänkar av galvaniserad plåt samt obehandlade furugolv. Däremot sakna lägenheterna vattenklosetter. Byggnaderna torde ha uppförts i början av 1900-talet och kunna anses vara i mindre gott skick. Byggnaderna lämna för närvarande en sammanlagd hyresavkastning av 2.370 kronor.

Då staden har intresse av att förvärva ifrågavarande fastighet samt köpevillkoren få anses skäliga får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till ett pris av 27.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt av Anders Bertil Norén förvärva stadsägan nr 1897 (Stjärnhöksgatan nr 10) här i staden samt

att köpeskillingen skall bestridas av fastighetsförsäljningsmedelsfonden.

Nr 80. Tecknande av borgen å byggnadskreditiv beträffande nybygge å tomten nr 3 i kv. Skjutbanan och stadsägan nr 2235 AG.

Drätselkammaren har uti en den 10 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Uti en till drätselkammaren den 29 mars 1947 inkommen skrivelse har Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Malmaberg hemställt, att staden ville ikläda sig borgensansvar för byggnadskreditiv beträffande föreningens tillämnade nybygge å tomten nr 3 i kvarteret Skjutbanan och stadsägan nr 2235 AG.

Nybygget avser uppförande av två hus å ifrågavarande område innehållande sammanlagt 111 bostadslägenheter och 3 butiker, vilka beräknas komma att färdigställas omkring årsskiftet 1947—1948. Kostnaderna för byggnadsföretaget ha beräknats till 2.517.000 kronor. 85 procent härav utgör i avrundat tal 2.139.000 kronor, för vilket belopp föreningen sålunda avser att staden skall gå i borgen. Genom stadens borgen ernår föreningen att räntekostnaderna under byggnadstiden förbilligas.

Staden har som bekant tidigare plägat teckna dylik borgen mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till 85 % av byggnadskostnaderna under villkor, att borgen skall gälla under högst ett år räknat från det första kreditivlyftet, samt att vederbörande byggnadsföretag anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 6 september 1946 medgivit staden rätt att intill utgången av år 1947 teckna borgen för byggnadskreditiv intill ett belopp av sammanlagt 4.000.000 kronor.

Bortsett från den borgensförbindelse staden iklätt sig för Byggnadsaktiebolaget Mimer jämlikt särskilt tillstånd av Kungl. Maj:t, står staden i ansvar för borgensförbindelser för byggnadskreditiv åt Riksbyggens Fastighetsföreningar Västeråshus nr 8 och 10, Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 9 och Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås intill ett högsta belopp av sammanlagt cirka 1.600.000 kronor.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för ovan angivna förenings nybygge å tomten nr 3 i kvarteret Skjutbanan samt stadsägan nr 2235 AG intill ett belopp, motsvarande 85 procent av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända anskaffningskostnaden för nybygget, dock högst 2.139.000 kronor mot säkerhet av inteckningar i fastigheten från botten och uppåt inom förut angivet belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för byggnadskreditivet må gälla under högst ett år, räknat från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk, samt att föreningen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 81. Emottagande av donation av häradshövdingen Claes Uggla och hans hustru Gertrud Uggla.

Drätselkammaren har uti en den 10 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom ett den 22 juni 1931 mellan häradshövdingen Claes Uggla och fru Gertrud Uggla, född Sundén, upprättat inbördes testamente med vissa däri senare gjorda tillägg och ändringar skall den kvarlåtenskap, som vid båda makarnas frånfälle återstår, sedan vissa närmare angivna legat utgått, bilda en fond benämnd "Häradshövding Claes Ugglas och fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond". Enligt testamentet gälla vidare följande föreskrifter för fonden. Fonden förvaltas av drätselkammaren i Västerås. Av avkastningen skall årligen en femtedel läggas till kapitalet och återstoden tilldelas en behövande i Västerås stad bosatt person, som sett bättre dagar (pauvres honteux). Understödet skall utan ansökan utdelas den 15 december årligen av en nämnd, bestående av domprosten i Västerås, stadens borgmästare samt stadsfullmäktiges och drätselkammarens ordförande eller de personer, som på grund av i framtiden ändrad organisation komma att utöva deras funktioner. Vid lika röstetal gäller den mening, som domprosten företräder.

Vidare föreskrives, att fru Ugglas syster, fröken Jenny Sundén, under sin livstid skall uppbära hela avkastningen av fonden. Fröken Sundén är 77 år gammal.

Enligt bouppteckningen uppgår behållningen i dödsboet efter den sist avlidna av makarna, fru Gertrud Maria Uggla, till omkring 90.000 kronor. Sedan numera boutredningen avslutats, alla skulder guldits och de olika legaten genom testamentsexekutorn, advokaten F. Hydbom, utbetalats, har återstående behållning i boet, kr. 42.404: 75, redovisats till drätselkammaren, vilken efter granskning godkänt redovisningen. Den till staden överlämnade behållningen utgöres, förutom av ett mindre kontant belopp, av 97 aktier i Asea, 95 aktier i Aktiebolaget Svenska Metallverken, 25 aktier i Svenska Sockerfabriksaktiebolaget och 7 aktier i Nya Försäkringsaktiebolaget Hansa, samtliga aktier upptagna efter den kurs som gällde å dagen för fru Ugglas frånfälle.

Testamentsexekutorn har i särskild skrivelse till drätselkammaren till ledning för tolkningen av föreskriften i testamentet att "återstoden tilldelas en behövande i Västerås stad bosatt person, som sett bättre dagar" meddelat, att testamentsgivarna

avsett att understödet skulle från början utgå till en person men i framtiden kunna delas mellan flera, därest penningvärdet "fölle långsammare än den stegring av avkastningen, som beror på att en femtedel av den årliga avkastningen lägges till kapitalet". I skrivelsen ha vidare uttryckts vissa önskemål angående förvaltningen av värdehandlingarna.

Åt drätselkammaren torde böra uppdragas att i anslutning till testamentets föreskrifter och innehållet i nyssnämnda skrivelse uppgöra förslag till reglemente för fondens förvaltning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att med tacksamhet emottaga förevarande, av häradshövdingen Claes Uggla och hans hustru Gertrud Uggla lämnade donation, att på sätt ovan angivna testamente föreskriver förvaltas av drätselkammaren såsom en fond, benämnd "Häradshövding Claes Ugglas och fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond" samt

att uppdraga åt drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till reglemente angående fondens förvaltning.

Nr 82. Fråga ang. särskilda bostadstillägg till folkpensionärerna.

Nämnderna i Västerås stads 1, 1 A och 2 pensionsdistrikt har uti en den 18 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom lagen om folkpensionering den 29 juni 1946, vilken träder i kraft den 1 januari 1948, hava kommunerna givits möjlighet att komplettera de statliga pensionsförmånerna med kommunala bostadstillägg, s. k. särskilt bostadstillägg. Föredragande statsrådet uttalade den förhoppningen, att kommunerna och särskilt de större städerna måtte begagna sig av denna utväg och därigenom bespara flertalet folkpensionärer från att söka fattigvård.

Den omständigheten att folkpensionärerna i stor utsträckning nödgats att för sin försörjning taga fattigvård som kompletterande hjälpform har bland annat varit vägledande vid den nya lagens utformning med avseende å pensionsbeloppens tillmätande. De genomförda pensionsförbättringarna avse sålunda att ge en dräglig försörjning utan anlitande av understöd från fattigvården.

I Västerås med sina höga levnadskostnader, varav en mycket stor del kommer på hyreskontot, torde likväl de nya pensionsförmånerna i många fall icke komma att medföra den avlastning från fattigvården som förslaget åsyftat. En komplettering av dessa förmåner i form av kommunala bostadstillägg på sätt den nya lagen medger synes därför i viss utsträckning vara erforderlig.

I kommun som beviljat anslag till s. k. särskilt bostadstillägg tillkommer det pensionsnämnd att i varje särskilt fall pröva behovet av sådant tillägg. Detta utbetalas av Kungl. Pensionsstyrelsen över postgiro i samband med de statliga pen-

sionsbeloppen. Kostnaderna för dessa tillägg komma sedermera att debiteras kommunerna.

I samband med en av Kungl. Pensionsstyrelsen anbefalld och alldeles nyligen avslutad efterkontroll rörande de ekonomiska förhållanden, under vilka de personer leva som för närvarande åtnjuta tilläggspension, togo undertecknade pensionsnämnder närmast med tanke på det s. k. särskilda bostadstillägget upp aktuella uppgifter beträffande dessa pensionärers hyror. Härigenom hava nämnderna redan samlat ett mycket värdefullt material för utredning av den föreliggande frågan och fortsätta nu med en bearbetning av detta.

Då det skall ankomma på vederbörande kommun att bestämma de grunder som för beviljandet av dessa tillägg böra iakttagas, få nämnderna i Västerås stads, 1, 1 A och 2 pensionsdistrikt hemställa, att stadsfullmäktige ville tillsätta en kommitté med uppdrag *dels* att utreda frågan huruvida och i vilken omfattning behov kan föreligga att lämna folkpensionärerna s. k. särskilt bostadstillägg, *dels ock* att förelägga stadsfullmäktige förslag rörande storleken av dessa tillägg och grunderna för deras beräkning.

Pensionsnämnderna tillåta sig föreslå att bliva representerade i den begärda kommittén med minst två ledamöter från pensionsdistrikt 1, det ojämförligt största distriktet omfattande den egentliga staden, samt en ledamot från vardera pensionsdistrikten 1 A (S:t Ilian) och 2 (Lundby) ävensom att i kommittén därjämte måtte insättas representanter för Västerås stads 3 pensionsdistrikt (Badelunda), drätselkammaren, styrelsen för stadens pensionärshem och hyresnämnden.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 10 april 1947 anfört följande:

Även om den nya lagen om folkpensionering kommer att medföra förbättringar i pensionärernas ekonomiska förhållanden, torde dock en ej ringa del av denna medborgarkategori komma att leva på en standard, som närmar sig gränsen till existensminimum. Särskilt torde detta bliva förhållandet å sådana orter, där hyresnivån såsom här i staden ligger på en hög nivå. Det måste därför anses vara ett betydande socialt intresse att de erforderliga förutsättningarna tillskapas för att, därest så visar sig erforderligt, folkpensionärerna även å orter med exceptionellt höga levnadskostnader, kunna erhålla sin bärgning utan att nödgas anlita fattigvården. Med hänsyn härtill finner drätselkammaren alla skäl tala för att den av pensionsnämnderna ifrågasatta utredningen kommer till stånd.

Kammaren vill sålunda tillstyrka att en kommitté tillsättes med uppdrag att utreda frågan.

Drätselkammaren vill emellertid i detta sammanhang uttala det önskemålet, att en blivande kommitté icke göres allt för stor, då i annat fall kan befaras att kommitténs arbete blir alltför tungrott. Såvitt drätselkammaren kan finna skulle det vara tillräckligt med en kommitté om fem ledamöter. Kommittén har ju fria händer att under utredningsarbetet med sig adjungera de sakkunniga, vilka kommittén finner erforderligt, utan hinder av att vederbörande icke representerats i kommittén. Denna bör även med fem ledamöter kunna erhålla en sådan sammansättning, att den blir representativ för olika intressegrupper.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att uppdraga åt en kommitté om fem ledamöter att företaga en förutsättningslös utredning av frågan angående särskilda kommunala bostadstillägg till folkpensionärerna samt

att till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 11 april 1947 anfört följande:

Utskottet biträder pensionsnämndernas och drätselkammarens förslag, att en kommitté tillsättes för utredning av frågan. Enligt utskottets förmenande uppstår emellertid svårighet att giva kommittén en tillräckligt representativ sammansättning, därest antalet ledamöter endast skall utgöra fem. Utskottet föreslår därför, att kommittén erhåller sju ledamöter. Till ledamöter i kommittén föreslår utskottet kontorschefen Einar Keijser, kyrkoskrivaren John Sjöblom, vaktmästaren Allan Lindstedt, verkstadsarbetaren Gustav Hagström, järnvägstjänstemannen Edvin Johansson, barnavårdsmannen Elsa Hultgren och rådmannen Martin Lindheimer med herr Keijser som sammankallande.

Beredningsutskottet föreslår alltså stadsfullmäktige besluta

att uppdraga åt en kommitté om sju ledamöter att företaga en förutsättningslös utredning av frågan om särskilda kommunala bostadstillägg till folkpensionärerna och till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kan föranleda samt

att till ledamöter i kommittén utse kontorschefen Einar Keijser, kyrkoskrivaren John Sjöblom, vaktmästaren Allan Lindstedt, verkstadsarbetaren Gustav Hagström, järnvägstjänstemannen Edvin Johansson, barnavårdsmannen Elsa Hultgren och rådmannen Martin Lindheimer med herr Keijser som sammankallande.

Nr 83. Pensionsunderstöd till städerskan i Hwasserska gården.

Folkskolestyrelsen har uti en den 22 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Städerskan i Hwasserska gården Magda Söderkvist hade i skrivelse till folkskolestyrelsen anhållit, att styrelsen måtte hos stadsfullmäktige göra framställning om pension till henne att utgå fr. o. m. 16/2 1947. Söderkvist har åtnjutit tjänstledighet för sjukdom sedan den 20/8 1946 och hennes rätt till uppbärande av sjukpenning upphör den 15/2 1947. Enligt företett läkarbetyg är hon sjukskriven t. o. m. 15/8 1947. Då Söderkvist förutom sjuklighet även på grund av hög ålder — hon är född den 24/7 1883 — ej torde kunna återinträda i tjänst, beslöt styrelsen hos stadsfullmäktige hemställa, att pensionsunderstöd beviljas henne fr. o. m. 16/2 1947. Söderkvist har innehaft sin tjänst, som hon skött samvetsgrant och plikttroget, sedan den 1/7 1927.

Med åberopande av vad styrelsen anfört får folkskolestyrelsen hemställa, att pen-

sionsunderstöd enligt förut tillämpad praxis måtte beviljas städerskan i Hwasserska gården fr. o. m. 16/2 1947.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 31 mars 1947 anfört följande:

De i stadens tjänst anställda städerskorna med arbetstid understigande 36 timmar per vecka äro icke reglementsenligt berättigade till pension. Löne- och avtalsnämnden anförde i sitt förslag till nytt pensionsreglemente (S. H. 1946 B nr 29) att nämnden hade för avsikt att utreda frågan om fastställande av enhetliga normer för pensionering av dessa städerskor. Utredningen har ännu ej slutförts. Då städerskan Magda Söderkvist är i behov av pension vill löne- och avtalsnämnden emellertid tillstyrka att ett preliminärt beslut fattas om hennes pension. Sedan fasta normer blivit antagna för städerskornas pensionering bör frågan upptagas till ny behandling samt pensionsbeloppet justeras i enlighet med dessa normer.

Enligt det till 1946 års utgång gällande kollektivavtalet för skolstäderskorna utgjorde årslönen för städerskan vid Hwasserska gården 430 kronor exklusive dyrtidstillägg. Därtill kom bostad om ett rum och kök med värme. Löne- och avtalsnämnden har funnit sig böra tillstyrka att pensionsunderstödet preliminärt bestämmes till 350 kronor per år.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att i avbidan å enhetliga normer för pensionering av städerskorna i stadens tjänst preliminärt bevilja städerskan vid Hwasserska gården Magda Söderkvist ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor att utgå från och med den 16 februari 1947.

Drätselkammaren har i häröver den 10 april 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren har icke funnit anledning till erinran mot löne- och avtalsnämndens förslag. Emellertid vill kammaren förutsätta, att utredningen angående enhetliga normer för pensionering av sådana städerskor, som icke hava i reglemente fastställd pensionsrätt, snarast möjligt slutföres. Nämnda utredning torde även böra omfatta andra arbetaregrupper, vilka icke enligt de före den 1 januari 1947 gällande bestämmelser äro berättigade till pension.

Det av löne- och avtalsnämnden föreslagna understödet om 350 kronor motsvarar vad som enligt tidigare praxis beviljats i pensionsunderstöd till städerskor i stadens tjänst.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 84. Pensionsunderstöd till läraren vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning, arkitekt Grane.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har uti en den 13 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid stadens skolor för yrkesundervisning finnes en heltidsanställd lärare, arkitekt Arvid Grane, född 14 juli 1873, som anställdes vid skolans föregångare Centralslöjdskolan och Tekniska skolan såsom "ordinarie lärare" år 1894 och som allt sedan dess varit anställd med full tjänstgöring vid dessa skolor.

Vid den gamla skolan funnos inga befattningar med pensionsrätt. Den saken var icke ordnad. Vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning finnas ett antal reglerade befattningar med pensionsrätt, men då de första befattningarna reglerades år 1938 var arkitekt Grane redan så gammal, att hans befattning icke ansågs böra medtagas. Regleringen av de nämnda tjänsterna innebar också för innehavarna en löneökning, som arkitekt Grane blev utan.

Nu önskar arkitekt Grane av åldersskäl avgå från sin tjänst vid skolan, men önskar därvid att först få veta, huru det kan ställa sig med pension för honom.

I denna fråga vill styrelsen i princip anföra, att den alltid haft den inställningen, att de heltidsanställda lärarna vid skolan, som varit med från tidigare år, ha varit att betrakta såsom ordinarie i stadens tjänst, ehuru det formella ordnandet i ärendet av olika skäl icke kom att äga rum förrän första gången år 1938, då arkitekt Granes befattning av ovan angiven orsak icke blev medtagen.

Inställningen hos stadens myndigheter synes även ha varit densamma. Ett med arkitekt Granes liknande fall har nämligen förekommit tidigare, då år 1932 vid stadsfullmäktiges sammanträde i maj pension beviljades slöjdläraren vid skolan Anders Svensson.

Arkitekt Grane har sedan 1923 åtnjutit avlöning med 5.967 kronor per år, de senare åren därtill med av kristiden föranledda tillägg på detta belopp. Denna avlöning torde få anses ha varit i underkant särskilt under senare år, sedan reglering av övriga lärarbefattningar vid skolan delvis ägt rum och sedan på 1930-talet många övriga lärarkategorier t. ex. folkskolans lärare erhållit höjda löner.

Arkitekt Grane torde sålunda genom sin relativt låga avlöning kunna sägas ha indirekt till staden inbetalat bidrag till sin pension.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning gör härmed med stöd av det anförda en vördsam framställning om att stadsfullmäktige måtte medgiva arkitekt Grane rätt till pension såsom för ordinarie befattningshavare i stadens tjänst vid hans tillämnade avgång från lärarebefattningen vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning och att denna pension måtte bestämmas till största möjliga belopp.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 31 mars 1947 anfört följande:

Den befattning arkitekten Grane uppehållit vid yrkesskolorna är icke uppförd å ordinarie stat. Någon pensionsrätt tillkommer honom därför icke. På grund av den långa anställningstiden vill löne- och avtalsnämnden emellertid tillstyrka att Grane erhåller pension i den formen att stadsfullmäktige besluta tillerkänna honom ett pensionsunderstöd.

Granes tjänstgöring vid yrkesskolorna har haft karaktären av heltidsanställning.

Grundlönen exklusive dyrtidstillägg utgår sedan 1923 med 5.967 kronor per år. Den 26 maj 1932 beviljade stadsfullmäktige förre slöjdläraren vid yrkeskolorna Anders Svensson en pension à 2.985 kronor per år, vilket belopp beräknades enligt pensionsreglementet med 65 % å den utgående lönen. Det synes skäligt att samma grund tilllämpas vid bestämmande av pensionsbeloppet uti det ifrågavarande fallet. Man skulle då komma till en årlig pension à 3.879 kronor, därvid avrundning skett enligt stadens tidigare pensionsreglemente.

Arkitekt Grane tjänstgör fortfarande vid yrkesskolorna. Pensionen bör utgå från och med månaden efter den han avgått från befattningen. Det har uppgivits att Grane ämnar avgå sedan pensionsfrågan erhållit sin lösning.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna läraren vid stadens skolor för yrkesundervisning arkitekten Arvid Grane ett årligt pensionsunderstöd à 3.879 kronor att utgå tills vidare från och med månaden efter den han avgått från sin befattning.

Drätselkammaren har i häröver den 10 april 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 85. Pensionsunderstöd till sjukvårdsbiträdet Alice Eugenia Nordin.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 3 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sjukvårdsbiträdet Alice Eugenia Nordin har under december månad 1946 uppnått den för sjukvårdspersonal stadgade pensionsåldern av 55 år och därvid innehaft sin anställning såsom biträde vid stadens ålderdomshem under en tid av 25 år.

Med anledning härav samt då hon önskar avgå från denna sin tjänst, får fattigvårdsstyrelsen hemställa, att hon måtte beredas skälig pension.

Enligt av stadsfullmäktige den 19 december 1946 antaget pensionsreglemente tillerkännes befattningshavare av ifrågavarande kategori vid stadgad levnadsålder och full tjänstetid en pension av 2.160 kronor per år med därpå utgående dyrtidstillägg.

Ifrågavarande befattningshavare äger visserligen icke obligatorisk rätt till pension enligt dessa bestämmelser, men fattigvårdsstyrelsen, som kan väl vitsorda hennes tjänstgöring, finner det ändock skäligt, att bestämmelserna ifråga vinna tillämpning även i detta fall och föreslår sålunda, att Alice Eugenia Nordin tillerkännes en pension med 2.160 kronor pr år jämte dyrtidstillägg, då hon avgår från sin tjänst.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 31 mars 1947 anfört följande:

Stadens nya pensionsreglemente tillämpas å befattningshavare som uppnått pensionsålder efter den 1 januari 1947. Den 10 december 1946 uppnådde Alice Eugenia Nordin den pensionsålder som stadgas för sjukvårdsbiträden i det nya reglementet,

nämligen 55 år. Reglementet kan därför icke tillämpas å henne. Enligt tidigare reglementen voro sjukvårdsbiträdena icke pensionsberättigade. Det förekom nämligen mycket sällan att ett sjukvårdsbiträde stannade i tjänst till så hög levnadsålder att pensionsfrågan blev aktuell. I förekommande fall var sålunda pensionsfrågan beroende av stadsfullmäktiges prövning från fall till fall.

Med hänsyn till den långa tid av 25 år varunder Alice Eugenia Nordin varit anställd i stadens tjänst synes det rimligt att hon tillerkännes ett pensionsunderstöd från staden. Löne- och avtalsnämnden finner det däremot betänkligt att frångå beslutet om det nya pensionsreglementets giltighet från den 1 januari 1947 samt utmäta pensionens belopp enligt bestämmelserna i detta reglemente.

I 1947 års pensionsstat finnes upptagen pension till ett f. d. vårdbiträde nämligen Elsa Vinterkvist, som tillerkändes pensionsunderstöd av stadsfullmäktige den 29 februari 1940 med 65 % av sina med tiden för frånträdandet av befattningen utgående löneförmåner. Löneförmånerna för Alice Eugenia Nordin utgjorde i december 1946 exklusive dyrtidstillägg 1.470 kronor samt naturaförmåner värderade till 1.260 kronor, eller inalles 2.730 kronor. 65 % därav utgör 1.774 kronor 50 öre. Med avrundning enligt de tidigare pensionsreglementenas bestämmelser skulle pensionen beräknad efter samma grunder som för Elsa Vinterkvist uppgå till 1.776 kronor per år. Ett dylikt likartat beräkningsförfarande synes motiverat.

Alice Eugenia Nordin kvarstår fortfarande i tjänst. Då pensionsåldern för sjukvårdsbiträden i allmänhet är 55 år bör pensionen utgå enligt de i december 1946 rådande förhållandena från och med månaden efter den varunder hon avgått ur tjänst

Med hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden föreslå stadsfullmäktige att besluta

att tillerkänna sjukvårdsbiträdet Alice Eugenia Nordin ett årligt pensionsunderstöd å 1.776 kronor att utgå tills vidare från och med månaden efter den varunder hon lämnat sin befattning.

Drätselkammaren har i häröver den 10 april 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 86. Provisorisk reglering av löneförmånerna för kokerskan vid ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 3 februari 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid ålderdomshemmets köksavdelning äro för närvarande anställda för matlagningen och därtill hörande arbetsuppgifter en kokerska samt ett biträde som assistent och vikarie vid förekommande ledigheter för kokerskan. Detta biträde erhåller härför löneförmåner, som hänföra sig till en lönegrad över den lönegrad, som tillämpas för övriga köksbiträden vid hemmet.

Kokerskan är inplacerad i lönegrad I i avlöningsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare och biträdets lönevillkor regleras genom kollektivavtal.

På grund av att husmodern vid hemmet har en alltför stor arbetsbörda, komma en del av hennes arbetsuppgifter beträffande mathållningen att överflyttas på kokerskan, varigenom arbetsuppgifterna i denna tjänst bli mera krävande och jämväl påkalla anställandet av en biträdande kokerska med goda kvalifikationer för uppgiften. Vid landstingets anstalter av samma storleksordning som ålderdomshemmet finnes i regel anställda en första och en andra kokerska. En sådan anordning finner fattigvårdsstyrelsen av angivna förhållanden motiverad och lämplig även vid ålderdomshemmet.

Med vad sålunda anförts hemställer fattigvårdsstyrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta att vid ålderdomshemmet inrätta tjänster som en första och en andra kokerska med inplacering i avlöningsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare i lönegrupper, som för respektive tjänster motsvara lönevillkoren i lönegraderna 6 och 4 i den löneplan, som fastställts genom senast träffat kollektivavtal med stadens löne- och avtalsnämnd och bl. a. viss personal vid stadens ålderdomshem.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 31 mars 1947 anfört följande:

Befattningen såsom kokerska vid ålderdomshemmet är uppförd å ordinarie stat samt placerad i lönegrad 1 i stadens löneplan. Den nuvarande befattningshavaren åtnjuter samtliga ålderstillägg. Hennes lön inklusive dyrtidstillägg och det provisoriska tillägget å 600 kronor utgör för närvarande 4.245 kronor per år. För köksbiträdena utgår enligt gällande kollektivavtal slutlönen inklusive dyrtidstillägg med 4.238 kronor per år. Skillnaden i lön utgör sålunda endast sju kronor per år. Fattigvårdsstyrelsen avser att bereda kokerskan löneförbättring i förhållande till den henne underställda kollektivavtalsanställda personalen.

Såsom löne- och avtalsnämnden anfört i skrivelse till stadsfullmäktige i ett ärende om provisorisk reglering av löneförmånerna för stadens sjuksköterskor (S. H. 1947 nr 39) hyser nämnden den principiella uppfattningen att separata löneregleringar icke bör göras före den kommande översynen av löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare. Med hänsyn till de löneförhöjningar som kommit köksbiträdena till del enligt det senaste kollektivavtalet synes det emellertid rimligt att kokerskan redan före den allmänna löneregleringen erhåller en kompensation som på nytt skapar ett tillfredsställande avstånd mellan hennes och köksbiträdenas löner. Detta bör lämpligen ske enligt samma grunder som av stadsfullmäktige den 27 februari 1947 fastställts för sjuksköterskorna och husmodern vid ålderdomshemmet, alltså genom en provisorisk lönefyllnad. För att icke föregripa den kommande allmänna löneregleringen och försvåra befattningens inplacerande i en ny löneplan anser löne- och avtalsnämnden att utfyllnaden bör ske till det belopp som utgår enligt lönegrad 5 i den nya statliga löneplan som tillämpas för landstingens befattningshavare och som enligt kollektivavtal även gäller för köks- och vårdsbiträden vid ålderdomshemmet. Slutlönen i nämnda lönegrad 5 utgör 4.344 kronor. Härå utgår det nya statliga dyrtidstillägget å 9 %, varför slutlönen inklusive tillägg utgör 4.734 kronor 96 öre.

Liksom för sjuksköterskorna och husmodern vid ålderdomshemmet skall löneutfyllnaden ej vara pensionsgrundande.

Fattigvårdsstyrelsens förslag att inrätta en ordinarie befattning såsom andra

kokerska är föremål för fortsatt utredning inom löne- och avtalsnämnden varför nämnden vid ett senare tillfälle får återkomma till denna fråga.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden föreslå stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 april 1947 tills vidare intill dess en blivande översyn av stadens löneplan kommit till stånd till kokerskan vid ålderdomshemmet skall utgå lönefyllnad med ett belopp svarande mot skillnaden mellan å ena sidan slutlönen inom lönegrad 5 av den nya statliga löneplanen inklusive dyrtidstillägg, samt å andra sidan vederbörandes sammanlagda nuvarande avlöningsförmåner enligt stadens gällande löneplan.

Drätselkammaren har i häröver den 10 april 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren biträder till alla delar löne- och avtalsnämndens förslag. För undanröjande av varje möjlighet till missförstånd erinrar drätselkammaren om att i kokerskans sammanlagda nuvarande avlöningsförmåner enligt stadens gällande löneplan ingår även det provisoriska tillägget å 50 kronor per månad. Då lönefyllnaden utgöres av mellanskillnaden mellan slutlönen i den statliga löneplanens lönegrad 5, inklusive dyrtidstillägg, skall sålunda resultatet bliva det att kokerskan erhåller en lön motsvarande löneklass 8 i lönegrad 5 jämte dyrtidstillägg men icke något provisoriskt tillägg härutöver. Löneökningen för kokerskan utgör sålunda cirka 490 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 87. Återbesättande av befattningen såsom stadsarkitekt.

Byggnadsnämnden har genom skrivelse den 8 april 1947 i anledning av att nuvarande stadsarkitekten hemställt om entledigande från sin befattning från och med den 17 september 1947 hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att få återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 9 april 1947 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren tillstyrker genom yttrande den 10 april 1947 stadsfullmäktige att besluta

att bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Nr 88. Återbesättande av dels befattning som kontorsbiträde av I. klass vid uppbördsverket, dels befattning som kontorsbiträde av II. klass vid samma verk.

Drätselkammaren har i skrivelse den 2 april 1947 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige på sammanträde den 27 februari 1947 bemyndigat drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning som kanslibiträde vid uppbördsverket, har drätselkammaren från och med den 1 instundande april utsett nuvarande kontorsbiträdet av I. klass vid uppbördsverket, Edit Hultgren, till kanslibiträde vid verket. Edit Hultgrens befattning såsom kontorsbiträde av I. klass har härigenom blivit ledig.

Då utsikt finnes för något av de vid verket nu anställda kontorsbiträdena av II. klass att efter ansökan erhålla den ledigblivna befattningen som I. klass kontorsbiträde, kan eventuellt även uppstå fråga om återbesättande av en befattning såsom II. klass kontorsbiträde vid verket.

Då stadigvarande behov av nu ifrågavarande befattningar alltjämt finnes, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ej mindre ledigblivna befattningen såsom kontorsbiträde av I. klass vid uppbördsverket än även, i den händelse någon av de vid verket anställda kontorsbiträdena av II. klass skulle utses till innehavare av förutnämnda befattning, den därigenom ledigblivna befattningen såsom kontorsbiträde av II. klass vid verket.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 9 april 1947 föreslagit stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 89. Återbesättande av befattning såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmets sjukavdelning.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 26 mars 1947 hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta den efter Eva Kristina Gunnstad-Gustavssons avgång den 1 juli 1947 ledigblivande befattningen såsom sjuksköterska vid ålderdomshemmets sjukavdelning.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 31 mars 1947 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren tillstyrker i yttrande den 10 april 1947 stadsfullmäktige att besluta

att bifalla fattigvårdsstyrelsens framställning.

Nr 90. Omorganisation av stadsarkitektkontoret.

Sedan byggnadsnämnden uppdragit åt en inom nämnden tillsatt kommitté att utreda frågan angående omorganisation av stadsarkitektkontoret samt att framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda, så har kommittén avgivit ett den 24 mars 1947 dagtecknat utlåtande, varvid fogats förslag till instruktion för stadsarkitektkontoret.

Ovannämnda skrivelse och förslag finnas intagna i stadsfullmäktiges handlingar 1947 ser. B nr 9.

Byggnadsnämnden har i yttrande den 8 april 1947 med biträdande av kommitténs förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att med upphävande av för stadsarkitekten gällande instruktion antaga bilagda förslag till instruktion för stadsarkitektkontoret,

att inrätta en ny ordinarie befattning såsom stadsplanearkitekt med placering i lönegrad 26.,

att uppflytta befattningen såsom stadsarkitekt från lönegrad 24. till lönegrad 28.,

att stadsplanerådets verksamhet skall upphöra med utgången av innevarande år samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen såsom stadsplanearkitekt.

Stadsarkitekten har uti en samma dag avlåten skrivelse till byggnadsnämnden anfört avvikande mening gentemot byggnadsnämndens förslag och därvid andragit följande:

Beträffande den principiella innebörden i det framlagda förslaget till omorganisation av stadsarkitektkontoret, vilket utarbetats av den av byggnadsnämnden härför tillsatta särskilda kommittén, anser jag mig böra anföra följande.

Det kan enligt min mening icke vara till fördel för staden och dess utveckling att splittra ledningen och ansvaret för arbetet å stadsarkitektkontoret på det sätt, som förutsättes i instruktionsförslaget. Den i detta förslag rekommenderade uppdelningen av arbetsuppgifterna torde icke komma att befrämja önskvärd stadga och överblick i kontorets verksamhet.

Stadsplanearbetet är enligt min mening stadsarkitektkontorets viktigaste arbetsuppgift. För den skull bör ledningen av detta arbete anförtros stadsarkitekten, som kan förväntas representera kontinuiteten inom kontoret, och icke åt stadsplanearkitekten, som förmodligen efter någon tid kan komma att söka sig annan anställning. Vikten och betydelsen för staden av en kontinuerlig, fast, målmedveten och skicklig ledning på detta arbetsområde kan icke nog understrykas. Tillfälliga åsikter och idéer böra här icke få göra sig helt gällande.

Det torde enligt mitt förmenande därför varit naturligare att man sökt förstärka kontorets kapacitet icke genom en utökning av ledningen för detsamma utan genom

en utökning av den behövliga personalen. En sådan anordning torde dessutom med tiden visa sig bliva mera ekonomisk för staden än den nu föreslagna.

Löne- och avtalsnämnden har den 31 mars 1947 förklarat sig icke hava något att erinra emot kommitterades förslag, såvitt avser lönesättningen för befattningarna såsom stadsarkitekt och stadsplanearkitekt.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 10 april 1947 följande:

Den av byggnadsnämnden och kommitterade föreslagna organisationen av stadsarkitektkontoret är, såvitt drätselkammaren kan finna, väl avvägd och ägnad att på bästa sätt tillgodose beredningen och handläggningen av stadsplanefrågorna. Från kammarens sida föreligger ej heller anledning till erinran mot de föreslagna löneplaceringarna för stadsarkitekten och stadsplanearkitekten. Drätselkammaren vill under sådana förhållanden helt ansluta sig till det framlagda förslaget.

Drätselkammaren tillstyrker därför stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 91. Yttrande över besvär i stadsplaneärende. (Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar).

Vid sammanträde den 31 oktober 1946 ha stadsfullmäktige efter förslag av byggnadsnämnden och drätselkammaren beslutat antaga ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 6 maj 1946 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar samt att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse. Av drätselkammarens skrivelse till stadsfullmäktige i detta ärende framgår, att erinringar mot förslaget framställts av fru Margit Eriksson såsom ägare till stadsägan nr 1751. Innebörden av dessa anmärkningar ävensom byggnadsnämndens och drätselkammarens bemötande av de synpunkter fru Eriksson anfört samt ärendets förhistoria i övrigt framgår av stadsfullmäktiges handlingar nr 185 och 259 ser. A för år 1946, vartill närmare hänvisas.

Byggnadsnämnden har den 20 januari 1947 hos länsstyrelsen hemställt om fastställelse å det av stadsfullmäktige den 31 oktober 1946 antagna stadsplaneförslaget. Vidare ha Margit Eriksson genom skrivelse den 17 december 1946 samt ägaren av stadsägan nr 1752 Folke Goth genom skrivelse den 21 november samma år hos länsstyrelsen anfört besvär över stadsfullmäktiges omförmälda beslut.

I anledning härav har länsstyrelsen genom resolution den 12 februari 1947 överlämnat samtliga handlingar i stadsplaneärendet till stadsfullmäktige för avgivande av påminnelser.

Sedan handlingarna genom stadsfullmäktiges sekreterare överlämnats till byggnadsnämnden och drätselkammaren för förberedande yttrande, har byggnadsnämnden genom utlåtande den 8 april 1947 på närmare anförda skäl avstyrkt bifall till de i ärendet anförda besvären och därvid anfört följande:

Byggnadsnämnden får efter behandling av ärendet, till en början hänvisa till vad nämnden i skrivelse till länsstyrelsen den 15 april 1946 anfört i dispensärendet. Där-

utöver vill byggnadsnämnden till bemötande av vad klagandena påtalat andraga följande.

Vad beträffar de framställda erinringarna emot att förslag till jämkning av stadsplanen upprättats en månad efter det att det ursprungliga stadsplaneförslaget fastställts, må påpekas, att sistnämnda förslag antogs av stadsfullmäktige den 28 juni 1945, och att cirka tio månader förflöto innan förslaget fastställdes. Det borde därför i och för sig icke kunna anses anmärkningsvärt, att byggnadsnämnden, som i detta fall funnit synnerliga skäl föreligga för en jämkning, föreslagit en dylik åtgärd mer än ett år efter sedan det ursprungliga förslaget upprättades.

Fru Margit Eriksson har i sin besvärsskrivelse av den 21 november 1946 uttryckt en förmodan att stadsfullmäktiges ställningstagande till jämkningsförslaget blivit ett annat, därest stadsfullmäktige beretts tillfälle att taga del av Kungl. byggnadsstyrelsens utlåtande i dispensärendet. Det vill synas som om fru Eriksson härvidlag ville göra gällande att stadsfullmäktige undanhållits detta utlåtande. Byggnadsnämnden finner det för den skull angeläget att med bestämdhet framhålla, att varken Kungl. Maj:ts resolution eller byggnadsstyrelsens utlåtande i dispensfrågan funnos tillgängliga vid den tidpunkt, då stadsfullmäktiges åberopade handlingar trycktes.

I nyssnämnda besvärskrivelse har fru Eriksson vidare åberopat byggnadsstyrelsens utlåtande beträffande vissa fastighetsbildningstekniska, byggnadstekniska och estetiska synpunkter. (Kungl. Maj:ts resolution och byggnadsstyrelsens utlåtande ej tryckta, finnas tillgängliga å stadskansliet.)

Vidkommande fastighetsbildningen vill byggnadsnämnden härutinnan hänvisa till vad därom anförts i nämndens ovanberörda skrivelse till länsstyrelsen.

Beträffande möjligheterna att sammanbygga den å stadsägan nr 1751 tillämnade och den å stadsägan nr 1752 befintliga byggnaden kan byggnadsnämnden för sin del icke dela byggnadsstyrelsens uppfattning, att förutsättningarna härför skulle vara goda. Som skäl härför må anföras, att om nuvarande gränsen mellan stadsägorna vid en kommande tomtindelning inom kvarteret skulle bibehållas, och en tillbyggnad av fastigheten å stadsägan nr 1752 fram till nyssnämnda gräns skulle ske, torde en sådan tillbyggnad ur planlösningssynpunkt bliva mindre god och dessutom komma att ställa sig förhållandevis dyrbar, med hänsyn bl. a. till att den enda trappingången till en av de i första våningen befintliga lägenheterna är förlagd till den gavel som vetter mot stadsägan nr 1751. Skulle gränsen mellan stadsägorna förläggas intill nyssnämnda gavel är det uppenbart att olägenheterna för fastigheten 1752 bliva minst lika stora.

Av det nu anförda kan man draga den slutsatsen att någon tillbyggnad av fastigheten å stadsägan nr 1752 näppeligen kan beräknas komma till utförande. Härav följer att, därest den å stadsägan nr 1751 planerade nybyggnaden skulle få uppföras i enlighet med det fastställda stadsplaneförslaget, den av byggnadsnämnden i tidigare sammanhang påtalade olägenheten av ett prång av cirka 4,5 meters bredd mellan fastigheterna icke skulle kunna undvikas. Byggnadsnämnden anser sig icke kunna dela byggnadsstyrelsens uttalande i fråga om att sagda prång icke skulle vara att betrakta såsom någon egentlig olägenhet ur trevnads- eller utseendesynpunkt. Nämnden finner det tvärtom synnerligen angeläget att motverka att en dylik skönhetsfläck i stadsbilden kommer till stånd.

Byggnadsnämnden vill slutligen framhålla att den föreslagna stadsplanejämnkningen i övrigt väl motiveras med att nuvarande byggnadskaraktären inom kvarteret bör bibehållas.

Under åberopande av det ovan anförda får byggnadsnämnden föreslå stadsfullmäktige

att hos länsstyrelsen i länet avstyrka bifall till de i ärendet anförda besvären.

Drätselkammaren får efter att ha tagit del av handlingarna i ärendet anföra följande.

Kammaren har uti sin den 3 oktober 1946 till fullmäktige avlåtna skrivelse (S. H. nr 259 ser. A 1946) tämligen utförligt motiverat sitt ställningstagande för ifrågavarande stadsplaneförslag. Klagandena hava icke, såvitt kammaren kunnat finna, förebragt några nya skäl av beskaffenhet att föranleda ytterligare bemötande utöver vad byggnadsnämnden anfört i skrivelsen av den 8 april 1947.

Kammaren ansluter sig därför helt till byggnadsnämndens yttrande.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad byggnadsnämnden däri anfört samt därvid hemställa, att de anförda besvären ogillas och att det ifrågavarande av stadsfullmäktige den 31 oktober 1946 antagna stadsplaneförslaget fastställes.

Nr 92. Ändring i viss del av rikshuvudvägens sträckning.

Drätselkammaren har uti en den 13 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 20 december 1943 uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig framställning om godkännande av i huvudsak den sträckning å rikshuvudvägen genom Västerås stad, som framginge av ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom upprättat, såsom alternativ II betecknat förslag (Tegnérgatsförslaget) samt för eventuell framtida utbyggnad den sträckning som framginge av stadsarkitektens alternativ IV. Enligt alternativ II skulle rikshuvudvägen sträcka sig från Tortunavägen förbi Folkets Park och i Tegnérgatan samt vidare i en båge norr om Kristiansborgsbebyggelsen, därefter västerut och söder om småstugebebyggelsen över Rocklundaåsen norr om Aroslund samt vidare på en bro över Svartån vid en punkt söder om Vallby museum och från broläget i sydvästlig riktning ned till Långängskrogen och Köpingsvägen. Enligt alternativ IV skulle ett markreservat undantagas för en framtida sträckning av rikshuvudvägen från Tortunavägen i nordvästlig riktning norr om bebyggelsen vid Gjutargatan i en båge över järnvägen samt över skjutbanan fram till Siggesborg, därefter västerut mellan Södra och Norra Skallberget och därifrån över Rocklundaåsen med anslutning i fortsättningen till den planerade sträckningen enligt alternativ II.

I skrivelse den 17 februari 1947 har byggnadsnämnden underrättat drätselkammaren därom att Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen under hand låtit meddela, att det icke längre vore av behovet påkallat att bibehålla markreservatet enligt alternativ IV med hänsyn till att rikshuvudvägen ansetts böra framdragas i huvud-

saklig överensstämmelse med det s. k. Tegnérgatsförslaget. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen hade ansett att reservatet borde kunna slopas om icke stadens myndigheter hade något att erinra däremot.

Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen har numera skriftligen bekräftat att reservatet icke längre anses erforderligt ur styrelsens synpunkt.

Drätselkammaren tillstyrker för sin del att reservatet slopas.

Vid ärendets behandling hos drätselkammaren meddelade stadsarkitekten att byggnadsnämnden numera i princip anslutit sig till ett förslag om ändring i viss del av rikshuvudvägens sträckning sådan den beslutats enligt alternativ II. Förslaget innebär, att rikshuvudvägen från korsningen Tegnérgatan — Stockholmsvägen skall föras i en båge söder ut med kringgående av Skiljeboområdet samt därefter mot norr för anslutning till tidigare planerad sträckning österut. Rikshuvudvägen kan på så sätt dragas fram huvudsakligen genom obebyggd terräng samt över mark som till största delen är i stadens ägo. Drätselkammaren har funnit sig böra biträda förslaget.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att slopa reservatet för rikshuvudvägens framtida sträckning,

att godkänna den föreslagna ändrade sträckningen av rikshuvudvägen söder om Skiljeboområdet samt

att bemyndiga drätselkammaren att påkalla den prövning av vederbörande statliga myndigheter, som kan bliva en följd härav.

Nr 93. Anslag för gatuarbeten å Gideonsberg, Kungsängen m. fl. områden.

Drätselkammaren har uti en den 10 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Uti en särskild till drätselkammaren ingiven skrivelse har byggnadschefen uppgjort ett program över de gatu- och vägarbeten, vilka äro närmast aktuella och som kunna inrymmas inom ramen av tillgängliga medel. Programmet, vilket icke avser att i detalj fastlåsa byggnadskontoret vid varje enskilt, däri upptaget gatuarbete, och som för dess realiserande givetvis är beroende av stadens möjligheter att erhålla arbetstillstånd till arbetenas utförande, upptager bland annat åtskilliga nyanläggningar, vilka nödvändiggjorts av förestående och pågående exploatering av en del bostads- och industriområden inom staden. Sålunda skulle å Gideonsbergsområdet ske en ytterligare utbyggnad av gator för nya byggnadsområden för en beräknad kostnad av 100.000 kronor. Å Kungsängen skola nya gator utläggas öster om Regementsallén samt vidtagas en del omläggningar utanför gasverket i samband med planerad utläggning av industrispår. Första utbyggnaden av dessa arbeten beräknas draga en kostnad av 75.000 kronor. För fortsatt utbyggnad av nu påbörjad del av Kungsängsgatan samt förlängning av gatan västerut å en sträcka av 250 meter har beräknats en kostnad av 80.000 kronor. Vidare skall fortsatt utbyggnad ske av nya

gator å området invid Södra Skallberget till ett belopp av 50.000 kronor. Slutligen räknas i förslaget även med fortsatt utbyggnad av gator inom blivande hamn- och industriområde vid Djuphamnen till en kostnad av 30.000 kronor.

Sammanlagda summan av kostnaderna för nu angivna anläggningsarbeten skulle sålunda uppgå till 335.000 kronor.

Drätselkammaren avser att i samband med uppgörande av nästa års stat framlägga förslag till täckning av nu nämnda kostnader.

Byggnadschefen har vidare framlagt förslag angående iordningställande av vissa gator genom stensättningsarbeten och på annat sätt. Sålunda skulle stensättning ske av körbanan i Sturegatan å delen Smedjegatan—Domkyrkoesplanaden för en beräknad kostnad av 8.000 kronor, samt Floragatan framför husen nr 9—13 och Gustafsgatan framför husen nr 6—14 förses med kantstensbeläggningar och i övrigt justeras. Sistnämnda kostnader uppgå till sammanlagt 15.000 kronor. En del av Jakobsgatan skulle iordningställas genom flyttning av en mur och borttagande av vissa bergpartier. Kostnaden härför har beräknats uppgå till 5.000 kronor. Tidigare ha påbörjats arbeten avseende stensättning av Norra Ringvägen å delen Karlsgatan —Lovisebergsgatan. De hittills utförda arbetena hava dragit en kostnad av cirka 9.700 kronor, vilken kostnad täckts i 1944 års bokslut. För fullbordande av arbetet skulle erfordras ett anslag å 20.000 kronor.

Slutligen har byggnadschefen utarbetat ett särskilt förslag till asfaltbeläggningar av i förslaget närmare angivna gator och vägar. Kostnaderna härför beräknas uppgå till 300.000 kronor. Förslaget, som upptager ett 40-tal gator såväl i stadens centralare delar som i ytterområdena, har ej tryckts men finnes tillgängligt å stadskansliet.

Kostnaderna för asfalteringsarbetena ävensom för förut angivna stensättningsarbeten, sammanlagt kr. 348.000: —, torde böra bestridas av, i första hand, uppkommen behållning å i 1946 års stat upptagna reservationsanslag för nyanläggningar av gator, samt i den mån dessa medel ej därtill förslå, av reservationsanslaget i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggningar av gator och vägar.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att anvisa *dels* ett anslag å 335.000 kronor för ovan omförmälda gatuarbeten å Gideonsberg, Kungsängen, Kungsängsgatan, Södra Skallberget och Djuphamnsområdet, att förskotteras av tillgängliga medel och slutligen täckas i samband med uppgörande av 1948 års stat, *dels ock* ett anslag å 348.000 kronor för övriga här ovan angivna gatuarbeten att till ett belopp av 180.000 kronor täckas av i 1946 års stat upptagna reservationsanslag för nyanläggningar av gator och till återstående del av motsvarande anslag till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat för nyanläggningar av gator och vägar.

Nr 94. Ansökan från Ada Karolina Dahlberg om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 21 mars 1947 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från Ada Karolina Dahlberg om tillstånd

att från och med den 1 oktober 1947 till och med den 30 september 1950 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster inom fastigheten Stora gatan 48, Nya Hushållsskolan.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 28 mars 1947 tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 april 1947 avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Nr 95. Ansökan från Oscar Valter Hovstadius om tillstånd att utskänka pilsnerdricka till spisande gäster.

Poliskammaren har genom resolution den 21 mars 1947 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från Oscar Valter Hovstadius om tillstånd att från och med den 1 oktober 1947 till och med den 30 september 1950 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster inom fastigheten Vasagatan 15, Stora Hotellet, Västerås.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 28 mars 1947 tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 april 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Nr 96. Ansökan av Gösta Lundberg om övertagande av tillstånd till utskänkande av pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 27 februari 1947 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av ekonomichefen Gösta Lundberg till länsstyrelsen ingiven framställning att få övertaga det för numera avlidne ombudsmannen Erik Genell tidigare meddelade tillståndet att för tiden intill den 1 oktober 1948 för Västerås Kaféaktiebolags räkning utskänka maltdrycker klass II inom fastigheten Stora gatan 6—8, Västerås. Poliskammaren har för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 19 mars 1947 tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hemställer i utlåtande den 9 april 1947 med åberopande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren i ärendet anfört, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 29 maj 1947 Ser. A nr 5

Nr 97. Drätselkammarens och tekniska verkens räkenskapsberättelse för 1946
(Konf. Stfms handl. nr 11 ser. B/1947)

Drätselkammaren har uti ett den 2 maj 1947 till stadsfullmäktige avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren får härmed överlämna räkenskapsberättelse för år 1946 och i samband därmed anföra följande:

Såsom av berättelsen framgår lämnar 1946 års budget ett bruttoöverskott å 507.050 kronor 84 öre. Drätselkammaren har emellertid funnit angeläget att av detta överskott reservera ett belopp av 465.000 kronor för täckande av vissa beslutade utgifter för vilka närmare redogörelse lämnas här nedan. Efter detta uppgår nettoöverskottet för år 1946 till 42.050 kronor 84 öre. Beträffande räkenskapsberättelsens uppställning vill drätselkammaren till en början anmärka att en ändring företagits så till vida att i samband med redovisningen av 1946 års anslag även redovisats de förskott och reservationer som på respektive budgettitel finnas bokförda. Härigenom erhålles dels en mera överskådlig sammanställning av samtliga för budgeten tillgängliga medel, dels även en bättre överensstämmelse med det av Kungl. Maj:t fastställda statistikformuläret.

De anslag som drätselkammaren på sätt ovan framhållits täckt direkt i bokslutet äro följande:

1) tilläggsanslag till reparation av fastighet för barnkoloni i Järån (stfm. den 30 jan. 1947)	40.000: —
2) anslag till ytterligare mätningsavdelningar inom stadsingenjörskontoret (stfm. den 30 jan. 1947)	70.000: —
3) anskaffande av sommarveranda till Stadshotellet (stfm. den 19 dec. 1946)	75.000: —
4) beslutad provisorisk löneökning åt stadens tjänstemän med 50 kronor per månad under första halvåret 1947 (stfm. den 19 dec. 1946) beräknat belopp	80.000: —
5) stadens andel i pensioneringen av befattningshavarna i SKP, beräknat belopp för år 1947	200.000: —
Summa kronor	465.000: —

Drätselkammaren har från olika synpunkter sett funnit det vara angeläget att redan nu täcka ifrågavarande beslutade utgifter. Årets reservationsanslag för oförutsedda utgifter skulle givetvis helt eller delvis ha kunnat användas för detta ändamål men med hänsyn till önskvärdheten av att under återstoden av året förfoga över detta anslag har drätselkammaren icke velat tillgripa denna utväg. Det bör i detta sammanhang nämnas att av ifrågavarande anslag vid utgången av mars månad återstod cirka 200.000 kronor. Det bör även nämnas att av 1945 års extra reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande å ursprungligen 275.000 kronor vid 1945

års slut återstod cirka 235.000 kronor. Genom olika anslagsförfoganden har denna återstod till slutet av mars nedbringats till ett belopp av 106.000 kronor. Till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter står alltså vid ingången av april månad ett belopp om drygt 300.000 kronor. Drätselkammaren övergår härefter att något beröra budgetutfallet under de olika budgettitlarna.

Beträffande *stadskansliet* ha utgifterna ökat med cirka 10.000 kronor huvudsakligen beroende på en ökning av tryckningskostnader och personalkostnader. Av samma anledning ha utgifterna å *drätselkontorets* stat blivit något högre än beräknade. I fråga om *fastighetskontoret* hava stadsfullmäktige lämnat särskilt anslag för driften under sista kvartalet 1946. Utgifterna ha emellertid blivit större än beräknat, delvis beroende på att de befattningshavare som tidigare funnits anställda men som sedan överfördes till fastighetskontorets stat helt bokförts där. Motsvarande minskning i personalkostnaderna återfinnes därför på annat ställe i budgeten. Utgifterna under budgettiteln *magistrat och rådhusrätt* ha ökat med cirka 6.000 kronor, huvudsakligen beroende på ökade kostnader för vikarier och tillfälliga biträden. Inkomsterna ha däremot stigit med cirka 10.000 kronor. Beträffande staten för *kronouppbördskontor* må anmärkas att den nya organisationen med uppbördsverkets inrättande under 1946 trädde i kraft. Anslag för den utökade organisationen har emellertid icke av stadsfullmäktige beviljats utan de ökade kostnaderna ha direkt påförts kronouppbördskontorets gamla stat. På grund härav ha utgifterna stigit med cirka 9.000 kronor. Utgifterna under budgettiteln *brand- och sotningsväsen* förete på några håll tämligen stora ökningar gentemot den fastställda budgeten. Så är fallet beträffande övriga löner och arvoden, huvudsakligen beroende på att kostnaden för vikarier under sjukdom och för borgarbrandkårens övningar stigit. Utgiften för inköp av material för verkstadsarbeten för brandkårens behov har ökat väsentligt men motsvarande inkomstökning återfinnes. Beträffande *fastighetsförvaltningens* stat må anmärkas, att utgifterna för förvaltningsfastigheter ungefär svara emot de beräknade utgifterna. Samma är förhållandet beträffande utgifterna för exploateringsfastigheter. Beträffande jordbruksegendomar märkes att kostnaderna för arbetaravlöningar ökat med cirka 23.000 kronor, kostnaden för underhåll av byggnader med cirka 12.000 kronor och kostnaden för underhåll av fordon och redskap med cirka 6.000 kronor. Å andra sidan hava inkomsterna blivit i vissa fall betydligt högre än beräknat. Sålunda ha inkomsterna av jordbruksprodukter från Nordanby, Kristiansborg m. fl. uppgått till 179.000 kronor mot beräknade 105.000 kronor. På *grustagets* stat märkes en utgiftsökning av cirka 14.000 kronor. Inkomsterna hava å sin sida ökat med cirka 12.000 kronor mot beräknade. För *hyresfastigheternas* del må nämnas att utgifterna blivit obetydligt högre än beräknat under det inkomsterna stigit med cirka 15.000 kronor beroende på under året verkställda inköp av nya fastigheter. *Gatuförvaltningens* stat uppvisar en del betydande ökningar i jämförelse med de beräknade utgifterna. Sålunda ha kostnaderna för sjukvård och sjukavlöning för kommunalarbetare ökat med cirka 10.000 kronor och kostnaderna för underhåll av vägar och gator med cirka 45.000 kronor. Den sistnämnda ökningen förklaras därav att ett intensivare underhåll än man vid budgetens uppgörande räknade med visat sig vara nödvändigt. De olika anslagen för nyanläggningar hava av stadsfullmäktige under året disponerats för olika arbeten. Resterande del av det till stadsfullmäktiges förfogande ställda nyanläggningsanslaget, cirka 182.000 kronor, har reserverats till 1947. Anslagen på *parkförvaltningens* stat hava överskridits med cirka 68.000 kronor. De största överskridandena hänföra

sig till följande utgiftsposter, nämligen växtmaterial och frövaror, körslor samt underhåll och anläggningar åt andra kommunala förvaltningar. Beträffande det först nämnda anslaget må anföras, att de ökade kostnaderna ha sin grund i dels ökat antal bänkar som ersättning för kasserade och dels nödvändiga jordförbättringsarbeten, vatten- och värmeledningsreparationer samt ändringar och kompletteringar av elektriska installationer. Utgiftsökningen på anslaget för körslor har uppkommit därigenom att anslaget från början beräknades mindre med hänsyn till att man beräknade kunna under året anskaffa lastbilar. Då så icke skett har det ökade transportbehovet krävt en avsevärt höjd lastbilshyra. Överskridandet av anslaget för underhåll och anläggningar åt andra kommunala förvaltningar beror därpå att ifrågavarande arbeten knappast kunna kostnadsberäknats då områdena successivt utökas. Oförutsedda planeringsarbeten ha aktualiserats icke minst efter tjällossning och vårflod. Beträffande *hamnarna* anmärkes att förlusten blivit cirka 4.000 kronor mindre än beräknat. Hamnarnas sammanlagda bruttounderskott per den 31/12 1946 uppgår till 946.000 kronor. Häremot svarar i budgeten gjorda avsättningar å sammanlagt 450.000 kronor, vilka finnas å motkonto. Den samlade nettoförlusten vid utgången av år 1946 uppgår sålunda till 496.000 kronor. Vidkommande *gasverk, elektricitetsverk och vattenverk* får drätselkammaren hänvisa till den skrivelse beträffande budgetutfallet för de tekniska verken som framlagts i särskild skrivelse från styrelsen för tekniska verken. Styrelsens förslag att bevilja ett tilläggsanslag av lånemedel å 26.941 kronor 52 öre för täckning av underskott å lånemedelsanslag tillstyrkes av drätselkammaren. Det bör i detta sammanhang anmärkas att tekniska verken sänkt debiteringen för den allmänna belysningen från beräknade 90.000 kronor till cirka 47.000 kronor. Drätselkammaren delar den uppfattningen att så låg avgift som möjligt bör uttagas för den allmänna gatubelysningen. Helst bör man till ett kommande år fixera den avgift som bör tagas ut. Justeringar i den fastställda summan torde sedermera kunna ske, om gatubelysningsnätet avsevärt utökas. *Renhållningsverkets* utgifter ha överskridits med cirka 15.000 kronor huvudsakligen hänförande sig till ökade kostnader för extra arbetare och gatusopning, drivmedel och smörjmedel för bilar samt underhållskostnader för automobiler. Inkomsterna ha däremot stigit från beräknade 109.000 kronor till 125.000 kronor. För *folkskolans* vidkommande märkes att utgifterna ökat från beräknade 1.787.000 kronor till 1.931.000 kronor. Häremot svarar emellertid ökade inkomster med icke mindre än 166.000 kronor. De ökade utgifterna hänföra sig huvudsakligen till ökade löner för lärare, underhåll av byggnader och inventarier, skurning och rengöring samt uppvärmning. Vidare må påpekas att kostnaden för materiel i läs- och skrivämnen ökat med cirka 10.000 kronor samt att kostnaden för skolbarnsbespisning ökat med cirka 20.000 kronor. Emellertid har numera statsbidrag erhållits till såväl fria läroböcker som fria skolmåltider, vilket man icke vid budgetens uppgörande hade räknat med. Beträffande budgettiteln *gymnastik och idrott* anmärkes att någon budget för ifrågavarande verksamhet icke fanns uppgjord då stadsfullmäktige i början av år 1946 beslöt att övertaga idrottsplatsen Arosvallen. Stadsfullmäktige lämnade emellertid ett särskilt anslag för driften om sammanlagt 14.100 kronor. Efter avdrag av inkomsterna för idrottsplatsen har densamma åsamkat staden nettoutgift under 1946 av 20.000 kronor. Utgifterna för *ålderdomshemmet* hava blivit cirka 28.000 kronor högre än beräknat varemot inkomsterna stigit med icke mindre än 41.000 kronor. Beträffande den *yttre fattigvården* anmärkes att utgifterna uppgått till ett belopp som med 56.000 kronor understiger de beräknade

utgifterna. Inkomsterna uppgå ungefär till det beräknade beloppet. Vad slutligen beträffar budgettiteln *finansförvaltning,* må anföras att utgifterna för räntor å stadens lån uppgått till 523.000 kronor mot beräknade 570.000 kronor. Orsaken härtill är den att i budgeten för år 1946 ränta hade beräknats å vissa ännu icke upptagna lån. Beträffande inkomsterna under denna budgettitel anmärkes att den allmänna kommunalskatten givit ett resultat som med cirka 200.000 kronor överstiger det beräknade.

Det tryckta bokslutet föreligger i år i en annan form än tidigare så tillvida att endast varje budgettitels slutsumma för utgifter och inkomster medtagits i trycket. Den fullständiga specifikationen av utgifter och inkomster återfinnes i originalexemplaret, som för den intresserade finnes tillgängligt å drätselkontoret. Som bilagor till bokslutshandlingarna, som består av balansräkning per 31/12 1946, utdrag ur följande konti: skattestatens driftutgifter och driftinkomster, skattestatens kapitalutgifter och kapitalinkomster, skattestatens samt låne- och fondstatens avräkning, förskott och reservationer, skattestatens överskott och underskott, låne -och fondstatens utgifter och inkomster samt fasta kapitalbehållningens avräkning, äro fogade ett sammandrag av skattestatens utgifter och inkomster jämförda med i stat upptagna belopp, redogörelse över förvaltningen av vissa stadens egna fonder, förteckning å av staden tecknade borgensförbindelser samt redogörelse över förvaltningen av stadens donationsfonder.

Det i drätselkammarens skrivelse omnämnda utlåtandet från styrelsen för Västerås stads tekniska verk daterat den 25 februari 1947 är av följande lydelse:

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk får härmed överlämna förslag till bokslut för 1946.

De beräknade och verkliga resultaten för redogörelseåret framgå av nedanstående sammanställning.

Bokslut för år 1946.

Intäkter:		Beräknade		Verkliga
Gasverket		928.308: —		1.128.353: 36
Elverket	2.398.000: —		2.674.298: 15	
Gemensamma förvaltningen	406.010: —	2.804.010: —	477.926: 39	3.152.224: 54
Vattenverket		667.140: —		703.741: 28
		4.399.458: —		4.984.319: 18
Kostnader:				
Gasverket		927.701: —		1.128.251: 01
Elverket	1.814.195: —		1.992.669: 94	
Gemensamma förvaltningen	406.010: —	2.220.205: —	477.926: 39	2.470.596: 33
Vattenverket		731.394: —		739.558: 13
		3.879.300: —		4.338.405: 47

Över- och underskott:	Beräknade	Verkliga
Gasverket	607: —	102: 35
Elverket	583.805: —	681.628: 21
Gemensamma förvaltningen	—: —	—: —
Vattenverket	— 64.254: —	— 35.816: 85
Nettovinst Kronor	520.158: —	645.913: 71

Skillnad mellan beräknade och verkliga resultat:

Gasverket	— 504: 65
Elverket	+ 97.823: 21
Gemensamma förvaltningen	—: —
Vattenverket	+ 28.437: 15
Kronor	125.755: 71

I anslutning härtill får styrelsen anföra följande.

Elektricitetsverket.

Gemensam förvaltning.

Kostnaderna för tekniska verkens gemensamma förvaltning, som beräknats till 406.010 kronor, ha uppgått till 477.926 kronor 39 öre. Ökningen hänför sig huvudsakligen till sådana konton som påverkas av rörelsens ökade omfattning, såsom kontona för extra personal, sjukavlöningar, läkare, sjukvård och medicin, pensioner, lokalkostnader, underhåll, allmänna kostnader samt räntor och avskrivningar. I de ökade kostnaderna å kontot för underhåll ligger bl. a. kostnaderna för inredande av bostad åt gårdskarlen i gamla kontorsbyggnaden.

Elverket.

Omsättningen av elkraft har blivit avsevärt större än vad som beräknats. Således har inkomsterna från enskilda strömförbrukare trots sänkta taxor uppgått till 2.558.138 kronor 50 öre mot beräknade 2.250.000 kronor. Å utgiftssidan har en häremot svarande ökning av kostnaderna inträtt. Underhållskontona 332, 333, 334 och 335 för ledningsnät och anläggningar ha sålunda överskridits på grund av nödvändigheten att vidtaga åtgärder för driftens upprätthållande i den ökade omfattningen. Svårigheten under senare år att erhålla material i tillräcklig omfattning har gjort att distributionsanläggningarna blivit mycket hårt ansträngda, varför ombyggnader och tillfälliga förstärkningar måste vidtagas i rätt betydande omfattning intill dess anläggningarna kunna utbyggas så att de motsvara den ökade energiomsättningen. Kostnaderna för inköp av elkraft ha uppgått till 1.001.515 kronor 24 öre mot beräknade 970.000 kronor, vilket är betydligt mindre än som motsvarar omsättningens ökning. Detta beror på att vattenfallsstyrelsen infört ändrade beräkningsgrunder för prisregleringstilläggen, varigenom avgifterna sänkts med cirka 8 %. Inkomsterna från drätselkammaren för allmän belysning ha reducerats med 50 %.

Elverkets driftsöverskott uppgår till 681.628 kronor 21 öre mot beräknade 583.805 kronor.

Gasverket.

Även under 1946 har bristen på kol nödvändiggjort användande av ersättningsbränsle i stor utsträckning. Då staten uppgjordes funnos inga fasta hållpunkter rörande driften. Överensstämmelsen mellan bokslut och stat har därför på flera punkter blivit mindre god. Driftsresultatet har emellertid trots de ogynnsamma driftsförhållandena kunnat bli nära nog det beräknade.

De ökade utgifterna för tillverkningen (kontona 231, 244 m. fl.) motsvaras på inkomstsidan av ökad försäljning av gas, från beräknade 650.000 kronor till 735.668 kronor 57 öre, samt av koks och tjära, från beräknade 273.000 kronor till 386.753 kronor 3 öre.

Gasverkets överskott blev 102 kronor 35 öre mot beräknade 607 kronor. Det är dock att märka att en del arbeten, som till en del ha karaktär av nyanläggningar, täckts av driftsmedel. Detta är fallet med utbyte av kolkross och inköp av rökgasångpanna enligt stadsfullmäktiges beslut den 22 februari och den 31 maj 1945.

Vatten- och avloppsverket.

Utgifterna motsvara i stort sett vad som beräknats enligt staten. Utgifterna för bilgastillverkningen ha dock minskats avsevärt sedan bensinförsäljningen blivit fri. Försäljningen av bilgas hade vid årets slut i det närmaste upphört. Inkomsten av försålt vatten har uppgått till 652.549 kronor 99 öre mot beräknade 575.000 kronor. Inkomsten av försåld bilgas har uppgått till 29.048 kronor 85 öre mot beräknade 60.000 kronor.

Underskottet uppgår till 35.816 kronor 85 öre mot beräknade 64.254 kronor.

För nyanläggningar som fullbordats under 1946 har funnits tillgängliga av stadsfullmäktige anvisade anslag av lånemedel å 555.600 kronor. Kostnaderna, som skola täckas av lånemedel, ha emellertid uppgått till 582.541 kronor 52 öre. Ett underskott å 26.941 kronor 52 öre föreligger sålunda. Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville bevilja ett tilläggsanslag å nämnda belopp att täckas av lånemedel.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att bevilja ett tilläggsanslag å 26.941 kronor 52 öre att utgå av lånemedel för täckning av underskott å lånemedelsanslag samt

att godkänna förslaget till bokslut för 1946.

Drätselkammaren får med åberopande av det sålunda anförda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det av drätselkammaren upprättade bokslutet för år 1946 samt

att i överensstämmelse med styrelsens för tekniska verken förslag bevilja ett tilläggsanslag å 26.941 kronor 52 öre av lånemedel för täckning av underskott å lånemedelsanslag.

Nr 98. Upplåtelse av mark å Jakobsberg för anläggande av andelstvättstuga och badstu m. m.

Drätselkammaren har uti en den 2 maj 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För ett par år sedan försålde Jakobsbergs byggnadsförening sina tomter å den invid Drottninggatan belägna s. k. allmänningen. Försäljningen inbringade ett belopp av 75.000 kronor. Inom föreningen framfördes flera olika förslag huru nämnda belopp lämpligen borde användas. Från en stor minoritet framfördes den tanken, att man skulle disponera medlen för något allmännyttigt ändamål, t. ex. uppförande av en gemensam tvättstugeanläggning på Jakobsberg, en ungdomsgård eller någon liknande institution. Majoriteten av föreningsmedlemmarna beslöt emellertid i strid mot av styrelsen framlagt förslag att föreningens behållna tillgångar skulle fördelas mellan medlemmarna, varigenom varje medlem skulle tillskiftas ett belopp av omkring 250 kronor.

Jakobsbergsföreningens styrelse har emellertid icke velat uppge planen på att få till stånd en andelstvättstuga med tillhörande badstu. Ett stort antal av föreningens medlemmar har nämligen utfäst sig att använda de medel, som vid utskiftningen av föreningens tillgångar skulle tillfalla dem, för nyssnämnda ändamål på så sätt, att de tecknade andelar i en särskild bildad andelsförening.

För möjliggörande av planens genomförande har styrelsen hemställt om ekonomisk medverkan från staden i första hand genom att tomtmark ställdes till föreningens förfogande. För ändamålet skulle åtgå mark med en areal av omkring 1.000 kvm. Såsom lämplig mark har föreningen föreslagit Jakobsbergs herrgård, vilken äges av staden.

För att stimulera andelsteckningen, har kammaren, som uppskattat det initiativ, föreningens styrelse tagit, förklarat sig beredd att tillstyrka stadsfullmäktige att i lämplig form bidraga till förslagets genomförande under förutsättning att blivande andelsteckning gåve till resultat en summa av minst 25.000 kronor.

Då andelsteckningen numera visat sig giva väntat resultat vill drätselkammaren härigenom infria sitt löfte till föreningen.

Styrelsen har i samband med nu ifrågavarande framställning även framhållit, att Jakobsbergsområdet vore i stort behov av en ungdomsgård och att en sådan lämpligen kunde jämte tvättstuga och badstuanläggningen förläggas till en och samma byggnad Verksamheten i ungdomsgården skulle i så fall bedrivas i stadens regi genom ungdomsvårdsstyrelsen. Härför skulle emellertid erfordras att staden, förutom det att tomt upplåtes, även i viss omfattning tecknade borgen för lån.

Drätselkammaren, som i princip icke finner något att erinra emot förslaget till inrättande av en ungdomsgård eller liknande institution å Jakobsberg i den mån detta kan befinnas lämpligt vill för dagen inskränka sig till att föreslå stadsfullmäktige att tomtmark ställes till föreningens förfogande för uppförande av andelstvättstuga eventuellt i förening med någon lämplig ungdomsvårdande institution. Marken bör upplåtas med tomträtt på de villkor, drätselkammaren kan finna skäliga. Det är att förvänta, att föreningen efter samråd med vederbörande förvaltningar senare återkommer till frågan om inrättande av ungdomsgård eller dylikt.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på de villkor, kammaren kan finna skäliga, till Jakobsbergs byggnadsförening med tomträtt upplåta lämplig mark å Jakobsbergsområdet för anläggande av andelstvättstuga och badstu eventuellt i förening med ungdomsvårdande institution.

Nr 99. Motion ang. utredande av fråga om lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare.

Uti en den 30 januari 1947 till stadsfullmäktige ingiven motion hava stadsfullmäktigeledamöterna, tapetserarmästaren Gust. Lindström och fru Karin Kjelldahl under framhållande av de allt större svårigheterna för hantverkare och småindustriidkare att kunna erhålla lämpliga lokaler för sin verksamhet, hemställt att en kommitté tillsattes med uppdrag att utreda denna fråga.

Motionen är så lydande:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under de senaste åren ha allt större svårigheter gjort sig gällande för hantverkare och småindustriidkare att kunna erhålla lämpliga lokaler för sin verksamhet, detta icke minst genom den fortlöpande saneringen av den äldre bebyggelsen i stadens centrum.

Då det bör ligga i stadens intresse att på alla sätt bereda nämnda näringsgrenar möjlighet till existens få undertecknade härmed anhålla, att en kommitté tillsättes med uppdrag att utreda i vilken omfattning nämnda lokalbehov gör sig gällande samt att uppgöra förslag till frågans tillfredsställande lösning.

Västerås den 30 januari 1947.

Gust. Lindström. Karin Kjelldahl.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde förutnämnda dag remitterat motionen till beredningsutskottet och drätselkammaren för yttrande, har utskottet i ett den 12 februari 1947 dagtecknat utlåtande anfört följande:

Utskottet vill till en början kraftigt understryka behovet av lämpliga lokaler för hantverkare och innehavare av mindre industrier, varför utskottet finner motiverat att en utredning härom på sätt motionärerna hemställt igångsättes. Utskottet vill erinra om att efter inrättandet av fastighetskontoret det i första hand torde ankomma å detta kontor att bevaka frågans vidare utveckling. Då utskottet emellertid för sin del funnit lämpligt, att jämte fastighetskontoret i utredningen engageras jämväl företrädare för de näringsidkare, varom här är fråga, ävensom andra hithörande intressenter, vill utskottet föreslå att en särskild kommitté, bestående av sju ledamöter, tillsättes för närmare utredning av frågan.

Till ledamöter i kommittén föreslår utskottet tapetseraremästaren Gust. Lindström, skomakaremästaren Ernfrid Carlsson, byggmästaren Fritz Eklund, verkmästaren David Johansson, snickaren Hugo Ericsson, tjänstemannen Göte Magnusson samt

metallarbetaren Ivan Hellström med herr Lindström såsom sammankallande.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att uppdraga åt en särskild kommitté att i samråd med stadens fastighetskontor utreda frågan angående lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare samt efter verkställd utredning inkomma till stadsfullmäktige med det förslag, vartill utredningen kan föranleda samt

att till ledamöter i nämnda kommitté utse tapetseraremästaren Gust. Lindström, skomakaremästaren Ernfrid Carlsson, byggmästaren Fritz Eklund, verkmästaren David Johansson, snickaren Hugo Ericsson, tjänstemannen Göte Magnusson och metallarbetaren Ivan Hellström, med herr Lindström såsom sammankallande.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 2 maj 1947 anfört följande:

Lokalfrågan för hantverkare och småindustriidkare är en synnerligen brännande fråga. Särskilt gäller detta sådana hantverkare och småindustriidkare, vilka i samband med hantverket eller småindustrin bedriva köpenskap och därför äro i hög grad beroende av att verksamheten förlägges till en någorlunda central plats inom staden. Frågan kommer, som motionärerna framhållit, även att tillspetsas i den mån som saneringen av äldre bebyggelser i stadens centrum fortskrider. Drätselkammaren finner det därför angeläget, att en utredning kommer till stånd. Förutsättningen för att kommittén skall kunna komma fram till tillfredsställande förslag till frågans lösning torde vara att en noggrann inventering av lokalbehovet och näringsidkarnas önskemål företages. Ur denna synpunkt kan det anses lämpligt, att en kommitté med förankring hos vederbörande intressenter får omhänderhava utredningen. Denna bör dock, såsom beredningsutskottet framhållit, ske i samråd med stadens fastighetskontor, i all synnerhet i vad gäller frågan om eventuellt anskaffande och iordningställande av särskilda områden för hantverk och småindustri.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

Nr 100. Fråga ang. stadens övertagande av Idrottshallen.

Idrottsstyrelsen har i skrivelse den 19 april 1947 anfört följande:

Genom protokollsutdrag av den 13 juni 1946, § 448, har drätselkammaren för idrottsstyrelsens yttrande remitterat en framställning från Västerås Idrottshall med begäran om anslag för inköp av elektrisk armatur m. m. med tillhopa 25.000 kronor. Drätselkammaren har därjämte anhållit om närmare utredning, huruvida det kunde anses lämpligt, att staden helt övertoge föreningens anläggningar.

Med anledning härav har idrottsstyrelsen under den gångna tiden vid upprepade tillfällen förhandlat med hallstyrelsen i berörda frågor, varvid hallstyrelsen, som i skrivelse till samtliga andelsägare anhållit om besked huruvida vederbörande vore villiga att gratis överlämna sina andelar vid stadens eventuella övertagande av

idrottshallen, vid senaste sammanträdet meddelat, att samtliga andelsägare förklarat sig benägna härtill under förutsättning, att staden i fortsättningen svarade för idrottshallens drift och underhåll. Hallstyrelsen har vidare för egen del förklarat, att det ur alla synpunkter vore lämpligt om staden övertoge hallen. Idrottsstyrelsen, som ingående prövat frågan, vill till alla delar ansluta sig till hallstyrelsens uppfattning. Såsom lämplig dag för stadens övertagande har hallstyrelsen och idrottsstyrelsen enats om den 1 juli innevarande år, vid vilken tid s. k. dödsäsong är rådande i idrottshallen.

Som framgår av bilagda P. M. rörande hallens tillkomst och de senaste årens drift har staden vid upprepade tillfällen måst lämna bidrag för att finansiera både anläggning och drift.

Idrottsstyrelsen är väl medveten om att ett övertagande av idrottshallen icke kommer att medverka till någon inkomstökning för staden, men då idrotten ur många synpunkter numera kan betraktas som en kommunal angelägenhet icke minst med tanke på den fostran och fritidssysselsättning densamma bereder såväl sina utövare som åskådare, anser idrottsstyrelsen ett övertagande av hallen vara ofrånkomligt. En dylik åtgärd kommer redan innevarande år att medföra vissa utgifter, då förutom det av hallstyrelsen begärda bidraget å 25.000 kronor, ett belopp av 12.000 kronor kommer att erfordras för vissa nödvändiga reparationer m. m. För 1948 torde kostnaderna kunna beräknas ungefärligen på sätt som anges i bilagda, preliminära utgifts- och inkomstförslag.

Enligt vad idrottsstyrelsen inhämtat önska de i idrottshallen verksamma föreningarna bliva representerade i idrottsstyrelsen vid stadens eventuella övertagande av hallen, och vill idrottsstyrelsen, som anser en ytterligare utökning av styrelsen icke bör ifrågakomma, föreslå, att samtliga till Svenska Gymnastik- och Idrottsföreningarnas riksförbund anslutna föreningar i staden, som utöva idrott å under idrottsstyrelsens förvaltning stående anläggningar, gemensamt upprätta förslag till kandidater på sätt, som anges i § 2 av reglementet för idrottsstyrelsen.

Med anledning av vad ovan sagts får idrottsstyrelsen sålunda föreslå drätselkammaren hos stadsfullmäktige tillstyrka att stadsfullmäktige ville besluta

att idrottshallen, därest samtliga andelsägare utan ersättning överlämna sina andelar till staden, övertages av Västerås stad fr. o. m. den 1 juli 1947,

att hallen från nämnda dag ställes under idrottsstyrelsens förvaltning samt

att stadsfullmäktige förutom av föreningen begärt bidrag å 25.000 kronor måtte ställa ett anslag å 12.000 kronor till förfogande.

IDROTTSHALLEN.

Personalkostnader:

113. Löner till extra befattningshavare Fa	11.000: —
115. Dyrtidstillägg Fa	2.420: —
191. Olycksfallsförsäkring Fa	100: —
192. Sjukvård Fa	100: —

Administrationskostnader:	
211. Kontorskostnader Fa	300: —
221. Annonsering, trycksaker och biljetter m. m. Fa	900: —
241. Telefon Fa	250: —
292. Årsavgifter Fa	25: —
Driftkostnader Fa:	
321. Förbrukningsmateriel	1.000: —
331. Belysning	1.400: —
332. Vattenavgifter	950: —
351. Lokalkostnader: Värme, lyse och renhållning	10.500: —
Underhållskostnader:	
411. Byggnader Fa h	15.000: —
421. Inventarier Fa h	800: —
491. Försäkringspremier Fa	900: —
Räntor:	9.324: 84
Diverse utgifter:	
721. Utskylder Fa	1.500: —
791. Oförutsedda utgifter Fa h	1.000: —
Kapitalutgifter:	
821. Inköp av inventarier Fa h	12.000: —
Kronor	69.469: 84

Inkomster.

Beräknade inkomster av uthyrningar	50.000: —
Kronor	50.000: —

Den i skrivelsen omnämnda promemorian är så lydande:

P. M.

angående Idrottshallen i Västerås.

År 1937 anhöll K. F. U. M. härstädes hos drätselkammaren att få förvärva tomterna 2, 3, 6 och 7 i kv. Konrad varav å tomten nr 6 vore avsett att uppföras en sporthall för gymnastik och inomhusidrott. Med hänsyn till det ändamål, som den planerade sporthallen skulle komma att fylla här i staden tillstyrkte drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 mars 1937, att staden till föreningen skulle kostnadsfritt med äganderätt överlåta tomten nr 6 i kv. Konrad på villkor, bl. a. att föreningen skulle å tomten uppföra en sporthall. Om villkoren icke uppfylldes skulle tomten återställas till staden eller betalas efter gängse pris. Vid sammanträde den 31 mars 1937 beslöto stadsfullmäktige på sätt drätselkammaren föreslagit.

På initiativ av en del för saken intresserade personer och föreningar inom staden bildades emellertid strax därefter Västerås Idrottshall förening u. p. a., vilken i

samråd med K. F. U. M. i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 augusti 1937 anhöll, att staden måtte i föreningen teckna andelar till ett belopp av 50.000 kronor samt att äganderätten till den å K. F. U. M. överlåtna tomten nr 6 i kv. Konrad skulle överflyttas å föreningen Västerås Idrottshall. Verkställda utredningar hade emellertid givit vid handen, att tomten icke vore tillräcklig för den nu planerade hallen, vilken vore större än den ursprungligen föreslagna. Vidare skulle ytterligare mark ställas till förfogande av de K. F. U. M. tillhöriga, av staden försålda tomterna nr 2, 3 och 7 i kv. Konrad, vilka tomtdelar K. F. U. M. vore villiga försälja till Västerås Idrottshall mot en viss vinst, vilka vinstmedel skulle användas för andelsteckning i hallen. För projektets realiserande fordrades emellertid, att förutom att staden tecknade andelar i föreningen till ett belopp av 50.000 kronor, samma belopp skulle tecknas av industrierna i staden, vilket även ställts i utsikt. Enligt den företedda finansieringsplanen för hallen uppgingo kostnaderna för byggnaden och ovanberörda tomtinköp till 362.000 kronor, vilket skulle täckas sålunda: lån i bank mot inteckningar 177.000 kronor, andelar 110.000 kronor och tipsmedel 75.000 kronor. Vid sammanträde den 26 augusti 1937 remitterades ärendet till drätselkammaren för vidare beredning och efter utredning i ärendet beslöt drätselkammaren vid sammanträde den 16 september 1937 föreslå stadsfullmäktige att till Västerås Idrottshall förening u. p. a., kostnadsfritt med äganderätt överlåta tomten nr 6 samt från K. F. U. M. återförvärvade delar av tomterna nr 2, 3 och 7, allt i kv. Konrad, på villkor, dels att föreningen å nämnda tomtmark läte uppföra en idrottshall i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet framlagt förslag, dels att uppförandet av idrottshallen skulle påbörjas senast den 31 oktober 1939 och dels att föreningen, om dessa villkor icke uppfylldes, återställde hela den sålunda överlåtna tomtarealen till staden eller betalade dess fulla värde. I fråga om den begärda andelsteckningen å 50.000 kronor ansåg drätselkammaren, att beloppet borde minskas med återköpsvärdet av den tomtmark, som ställdes till föreningens förfogande av tomterna nr 2, 3 och 7 i kv. Konrad, vilket värde kunde beräknas till c:a 16.400 kronor. Drätselkammaren föreslog därför stadsfullmäktige, att staden skulle teckna andelar till ett belopp av högst 35.000 kronor. Stadens bidrag bleve sålunda nu högre, då genom gåva av ovanberörda tomtdelar föreningens till 22.000 kronor beräknade utgifter för markinköp utginge. Vid sammanträde den 30 september 1937 beslöto stadsfullmäktige bifalla föreningens framställning på sätt drätselkammaren i ovanberörda skrivelse av den 16 september föreslagit.

I skrivelse den 27 maj 1939 framhöll styrelsen för Västerås Idrottshall i skrivelse till stadsfullmäktige, att de för två år sedan upprättade kostnadsberäkningarna för hallen på grund av prisstegringar voro för lågt tilltagna, samt att byggnadskostnaderna nu komme att uppgå till betydligt högre belopp än tidigare beräknade 340.000 kronor. På grundval av de nu fastställda ritningarna hade nämligen en kostnadskalkyl upprättats, utvisande att enbart byggnadskostnaderna inklusive sanitära och elektriska installationer m. m. uppgingo till 463.350 kronor, vilket bl. a. skulle finansieras med banklån mot inteckningar å 300.000 kronor. Av denna summa hade bank erbjudit sig att utan borgen mot inteckningar utlåna 225.000 kronor. För resterande belopp, 75.000 kronor, erfordrades borgen och anhöll föreningen, att staden måtte teckna denna borgen. Efter tillstyrkan av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige vid sammanträde den 21 juni 1939 bifalla framställningen.

Här bör nämnas att i finansieringsplanen räknats med ett bidrag av tipsmedel å 75.000 kronor och tecknade andelar å 88.350 kronor.

Då hallen år 1940 färdigställts visade det sig emellertid, att de beräknade utgifterna av olika anledningar icke kunnat hållas, utan kostnadssumman slutade på 529.763 kronor, alltså 66.413 kronor mer än beräknat. Härav täcktes 35.000 kronor genom att tipsmedelsbidraget höjts från 75.000 till 110.000 kronor, men för täckning av resterande belopp hemställde hallens styrelse i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 mars 1941, att staden måtte teckna ytterligare andelar à 30.000 kronor. Efter drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige den 27 mars 1941 bifalla framställningen, varigenom staden således av andelarna, inalles 2.698 st., innehar 1.300 st. med ett inköpspris av 65.000 kronor. Övriga andelsägare framgå av nedanstående förteckning.

Enskilda andelsägare	24	andelar
Idrottsföreningen Bard	10	,,
K. F. U. M:s Idrottsavdelning	11	,,
Västerås Atletklubb	2	,,
Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget	1.000	,,
Svenska Metallverken AB	200	,,
Västerås Brottarklubb	1	,,
Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs AB	10	,,
Västerås Kanotförening	2	,,
Västerås Idrottsklubb	21	,,
Idrottsföreningen Kamraterna	21	,,
Västerås Sportklubb	10	,,
Västerås Handbollförening	21	,,
Boxningsklubben Rapid	11	,,
Västerås Gymnastikförening	54	,,

Utöver fri tomt samt inköp av andelar för 65.000 kronor har staden årligen lämnat bidrag till hallens driftskostnader i följande omfattning: 1943 10.000 kronor, 1944 5.000 kronor, 1945 10.000 kronor, 1946 10.000 kronor och 1947 10.000 kronor.

Under år 1946 har styrelsen dessutom på i skrivelsen närmare angivna skäl hemställt om ett bidrag från staden à 25.000 kronor avsett bl. a. för att bestrida kostnaderna för vissa inventarieinköp samt för att möjliggöra sänkning av de för idrotten synnerligen betungande men för finansieringen nödvändiga hyrorna. Denna framställning har ännu ej slutbehandlats.

Idrottshallens nuvarande ekonomiska ställning framgår av nedanstående, av årsmöte ännu ej godkända styrelseberättelse för år 1946, vilken bl. a. utvisar, att bankskulden genom avbetalningar minskats med 30.000 kronor.

"STYRELSEBERÄTTELSE.

Styrelsen för Västerås Idrottshall, förening u. p. a., får härmed avgiva berättelse över föreningens verksamhet under år 1946.

Balansräkning 31/12 1946.

Tillgångar.

Div. personers Konto, fordr. å hyror		7.840: 39
Fastigheten		484.346: 77
Inventarie Konto:		
Möbler	4.405: 99	
Idrottsmaterial	7.245: 61	11.651: 60
AB Uplands Enskilda Bank, checkräkning		6.330: 59
Västerås Stads Sparbank		30.495: 87
Postgiro		270: 30
Kassa		288: 68
	Kronor	541.224: 20

Skulder.

Div. personers Konto, leverantörer		22.736: 25
Inteckningslån		270.000: —
Andelar		134.900: —
Eget kapital erh. tipsmedel		110.000: —
Kvarstående vinstmedel	3.261: 66	
Överskott på rörelsen 1946	326: 29	3.587: 95
	Kronor	541.224: 20

Vinst- & förlusträkning 31/12 1946.

Inkomster.

Anslags Konto	10.000: —
Hyror, spelhallen	36.154: 93
„ övr. lokaler	15.959: 50
Kronor	62.114: 43

Utgifter.

Fastighetens omk. Konto	3.596: 84
Räntors Konto	9.324: 84
Bränsle- „	6.433: 93
Ljus & kraft	3.511: 72
Löner	9.999: 56
Lokalhyrors omk.-konto	3.238: 93
Rep. & underhåll	12.480: 44
Diverse omk.	3.793: 72
	52.379: 98
Avskrivningars Konto	9.408: 16
Överskott å rörelsen 1946	326: 29
Kronor	62.114: 43

Drätselkammaren har uti en den 2 maj 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Idrottshallens verksamhet har såsom framgår av handlingarna under flera år subventionerats av staden. Som bekant övertog staden under förra året skötseln av Arosvallen. Uti det betänkande, som låg till grund för beslutet om kommunalisering av Arosvallen, uttalades, att den enda riktiga lösningen vore att staden toge hand om idrottsplatsen, enär staden icke kunde undandraga sig att verksamt bidraga till idrotten inom samhället, varför det tillstyrktes, att staden dels övertog Arosvallen, dels ock i fortsättningen själv anordnade nya idrottsplatser och träningsplatser samt svarade för deras skötsel.

En av anledningarna till Arosvallens övertagande var sålunda, att staden under en följd av år nödgats utgiva ekonomiska bidrag till Arosvallen utan att detta företag ändock kunnat bära sig. Staden ställdes här inför valet att antingen fortsätta med dylika ekonomiska bidrag eller att kommunalisera verksamheten. Det sistnämnda alternativet ansågs ur flera synpunkter förmånligare för staden.

Samma skäl som nu anförts tala även för en kommunalisering av idrottshallen.

Drätselkammaren vill därför ansluta sig till idrottsstyrelsens förslag. Beträffande de begärda anslagen vill drätselkammaren erinra, att det ena å 25.000 kronor avser bestridande av kostnaderna för nyinstallering av belysning, inköp av radioanläggning m. m. medan det andra av idrottsstyrelsen härutöver begärda anslaget å 12.000 kronor avser vissa nödvändiga reparationer. Av sammanlagda kostnaden, 37.000 kronor, synes ett belopp av 17.000 kronor böra täckas av till förfogande stående särskild fond för idrottens främjande uppgående till ungefärligen samma belopp samt resten av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Därest stadsfullmäktige bifalla ifrågavarande förslag och ett övertagande av idrottshallen sålunda kommer till stånd, synes nedskrivning av värdet å föreningens fastighet böra företagas med ett belopp, som efter närmare utredning kan synas lämpligt.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att idrottshallen under villkor att samtliga andelsägare utan ersättning överlämnar sina andelar till staden, övertages av staden från och med den 1 juli 1947,

att idrottshallen från nämnda dag ställes under idrottsstyrelsens förvaltning,

att bevilja begärda anslag om tillhopa 37.000 kronor för nyinstallering av belysning och vissa nödvändiga reparationer m. m.,

att i övrigt bifalla idrottsstyrelsens förslag angående upprättande av förslag till ledamöter i idrottsstyrelsen samt

att av kostnaderna ett belopp av 17.000 kronor skall bestridas av särskilda fonden för idrottens främjande samt återstående belopp, 20.000 kronor, av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 101. Återbesättande av ordinarie befattning såsom gatuförman vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har uti en den 2 maj 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anhållit om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta befattning såsom gatuförman vid byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 16 maj 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 102. Fråga ang. kommunalt pensionstillägg till vissa pensionärer, vilka tidigare haft tjänst såsom lärare i övningsämnen.

Sedan fem av folkskolans äldre pensionärer, vilka tidigare tjänstgjort såsom lärare i övningsämnen, uti en den 19 november 1946 till folkskolestyrelsen ingiven framställning hemställt om kommunalt tillägg till sina pensioner, så har *folkskolestyrelsen* i utlåtande den 4 januari 1947 med överlämnande av förstnämnda skrivelse hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja sökandena skäligt pensionstillägg.

Sökandenas till folkskolestyrelsen ingivna framställning är så lydande:

Löneförbättringar och pensionsförhöjningar har under detta år varit synnerligen aktuella. Varför? Jo allt har blivit dyrare. Hyror, levnads- och beklädnadskostnaderna har stigit mycket.

Detta har såväl stat som kommuner beaktat och till sina anställda, med större eller mindre tillägg, velat kompensera dyrtiden.

De i staten anställda ha under år 1946 och till 1 juli 1947 fått ett lönetillägg dels på 300 kr. och dels ett på cirka 700 kronor.

Genom reglering av övningslärarkårens löner här i staden ha dessa betydligt höjts och ovan nämnda summor ha även kommit den till godo.

Staten har även tänkt på de gamla befattningshavare som avgått före år 1939 och höjt deras pensioner med cirka 300 à 420 kronor från 1 juli innevarande år. (Se svensk författningssamling n:r 402.)

Stadens gamla pensionärer ha ock i år fått sin pension höjd med 150 kr.

Här i Västerås finns en liten grupp av 5 gamla övningslärare från folkskolan, som ej fått någon pensionsförbättring. Vid förfrågan i Kungl. Pensionsstyrelsen gavs svaret att eftersom övningslärarnas löner ej äro reglerade i staten, kunde vi där ej få något, utan hänvisades till staden som reglerat dem.

I flera år och många gånger under besvärliga förhållanden ha vi utfört vårt arbete i Västerås folkskolor. Lönen har varit liten så något sparande av den för äldre dagar har ej kunnat ske. För den, som genom extra arbete kunnat förbättra sin inkomst, kan dyrtiden klaras rätt drägligt, men för dem, som genom sjukdom äro oförmögna därtill är det ganska svårt.

Av ovanstående synes att högre löner och pensionsförbättringar äro väl berättigade.

Därför våga vi också framställa en begäran om höjning av vår pension med samma belopp som de gamla pensionstagarna inom lärarkåren erhållit från Staten och att denna höjning får tillräknas oss från 1 juli detta år.

Vördsamt anhålla vi därför att Folkskolestyrelsen ville behjärta vår framställning om högre pension och för stadsfullmäktige framlägga och tillstyrka densamma.

Västerås den 19 november 1946.

Joh. Fr. Brandt — Emma Wahlbäck

Anna Tunell

A. Hammarsten — Elin Hahr.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 28 april 1947 anfört följande:

De fem pensionärer varom här är fråga uppbära vardera en sammanlagd årlig pension av i runt tal 3.000 kronor. Huvuddelen av pensionen erhålles från staten, varför den till dem utgående kommunala delen endast är att betrakta såsom fyllnadspension.

Löne- och avtalsnämnden vill i detta sammanhang bringa i erinran vad nämnden härom uti sin skrivelse till stadsfullmäktige den 1 november 1946 rörande provisoriskt pensionstillägg till stadens pensionärer för år 1947 anförde. Nämnden framhöll däri, att pensionstillskotten liksom tidigare icke borde komma lärarna vid folkskolorna och stadssjuksköterskor till del även om beloppet av de dem från staden uppburna pensionsbeloppen icke överstege 1.800 kronor. Anledningen härtill var just den att de kommunala pensionsbeloppen till dessa pensionärer endast vore att betrakta såsom fyllnadspensioner. Stadsfullmäktige fattade den 19 december 1946 beslut i ärendet i enlighet med nämndens förslag.

Oaktat löne- och avtalsnämnden är förstående för de synpunkter som framförts från nu ifrågavarande pensionärer, anser sig dock nämnden med hänsyn till de konsekvenser ett ställningstagande för pensionärernas framställning skulle medföra, då därigenom pensionärer med pensioner på upp till 3.000 kronor säkerligen skulle göra framställningar av enahanda slag, icke kunna tillstyrka bifall till framställningen.

Under åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden härigenom tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att avslå framställningen ifråga.

Drätselkammaren har uti häröver den 16 maj 1947 avgivet utlåtande andragit:

Kammaren biträder till alla delar de av löne- och avtalsnämnden framförda synpunkterna. Utöver vad löne- och avtalsnämnden sålunda anfört vill drätselkammaren ytterligare erinra om att grunden för det provisoriska pensionstillägget såsom även framgår av löne- och avtalsnämndens skrivelse den 1 november 1946 (Ser. A nr 277) var den, att de pensionärer, vilka föresloges komma i åtnjutande av det provisoriska tillägget, voro sådana, vilka levde under särskilt beträngda ekonomiska förhållanden medan för andra pensionstagare med högre pensioner samma förhållande icke i lika hög grad kunde sägas vara för handen. Gränsen drogs i detta avseende vid ett pensionsbelopp, inklusive rörligt tillägg, av 1.800 kronor. För nu ifrågavarande kategori pensionärer, vilka sammanlagt från staten och staden uppbära en årlig pension av i runt tal 3.000 kronor, föreligger ej större behov av provisoriskt pensionstillägg än för andra stadens pensionärer, vilka enbart från staden uppbära lika stora pensionbelopp.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att avslå ifrågavarande framställning om pensionstillägg.

Nr 103. Anslag för gatuarbeten (Engvallsgatan och Köpingsvägen.)

Drätselkammaren har uti en den 2 maj 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I en till drätselkammaren ingiven framställning har byggnadschefen hemställt, att kammaren ville utverka anslag för tvenne gatuarbeten, avseende Engvallsgatan och Köpingsvägen.

Engvallsgatan skulle utläggas med kantsten och justering företagas av körbana och gångbanor. Kostnaderna härför ha beräknats till 4.500 kronor.

Arbetena å Köpingsvägen avse omläggning av vägkorset vid gamla Köpingsvägens anslutning och ha föranletts av den slutliga utbyggnaden av bostadsområdet vid Spantgatan. Enligt verkställda beräkningar skulle kostnaderna utgöra 10.000 kronor.

Staden har tidigare försålt omgivande mark med äganderätt. Täckningen av kostnaderna för gatuarbetena synes därför böra ske av fastighetsförsäljningsmedelsfonden.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för utförande av ovannämnda gatuarbeten å Engvallsgatan och Köpingsvägen anvisa ett anslag å sammanlagt 14.500 kronor samt

att anslaget skall täckas av fastighetsförsäljningsmedelsfonden.

Nr 104. Anslag för inköp av grävmaskin till tekniska verken.

Styrelsen för stadens tekniska verk har uti en den 29 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 mars 1943 inköptes för tekniska verkens räkning en grävmaskin för utförande av schaktning för rörgravar. Maskinen har kommit till god användning och medfört mycket stora besparingar vid schaktningsarbetena. Omfattningen av dessa arbeten har emellertid under årens lopp blivit allt större. Under 1946 nödgades man sålunda köra grävmaskinen i två skift under praktiskt taget hela den del av året då väderleken tillät utförande av schaktningsarbeten. Inbesparingarna genom maskinschaktning rörde sig om 50.000 à 75.000 kronor jämfört med kostnaderna för handschaktning. Under innevarade år förestår mycket stora schaktningsarbeten och det borde icke bliva möjligt att ens med skiftarbete utföra arbetena med en maskin. Det kan förutses att arbetsuppgifterna under de närmast följande åren icke komma att bli mindre. Möjligheterna att förhyra grävmaskiner äro ganska små och kostnaderna bli betydligt större än om ytterligare en egen maskin anskaffas. En sådan maskin skulle även kunna komma till användning vid byggnadskontorets arbeten. Maskinen bör vara av en något tyngre typ än den nuvarande. Enligt infordrade offerter uppgå kostnaderna för en lämplig maskin till 75.000 kronor. Leverans kan ske under augusti eller september innevarande år.

Men hänvisning till det nu anförda får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en grävmaskin för tekniska verkens behov anvisa ett anslag å 75.000 kronor, att upptagas till täckning i 1948 års stat.

Drätselkammaren har uti ett häröver den 16 maj 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 105. Anslag för nyanskaffning av inventarier till ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 5 maj 1947 anfört följanle:

På grund av rådande varuknapphet under de senast förflutna åren har nyanskaffning av möbler, sängkläder och annat husgeråd för ålderdomshemmets räkning icke kunnat ske i erforderlig omfattning, varför ett trängande behov av komplettering av denna utrustning föreligger.

Med anledning härav samt då beviljat anslag för angivet ändamål i innevarande års stat icke är tillräckligt för en så omfattande nyanskaffning som är behövlig, hemställer fattigvårdsstyrelsen, att ett förslagsanslag på 10.000 kronor måtte beviljas för ändamålet.

Drätselkammaren har uti ett över fattigvårdsstyrelsens framställning den 16 maj 1947 avgivet utlåtande under erinran, att det begärda anslaget lämpligen bör upptagas till täckning i nästa års stat, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 10.000 kronor samt

att anslaget skall täckas i 1948 års stat.

Nr 106. Fråga om pension till änkan efter, till följd av olycksfall i stadens tjänst, avliden befattningshavare.

Uti skrivelse till drätselkammaren den 22 april 1947 har änkan efter avlidne maskinisten K. G. Johansson vid reningsverket anfört följande:

Undertecknad änka efter min avlidne man Karl Gunnar Johansson från Karlsgatan 11 a, Västerås, vilken avled den 17 november 1946 genom den olyckshändelse, som han utsattes för den 15 mars 1946 vid Västerås stads reningsverk, får härmed hos Drätselkammaren vördsamt anhålla om, att få behålla hela den pension jag erhållit från Västerås stad, kronor 945, enligt pensionsbrev av den 30/12 1946 nr 126/46.

Som skäl för detta får jag åberopa, att jag genom Riksförsäkringsanstalten tillerkänts ett skadestånd å kronor 975 pr år, men då min pension från Västerås stad skall sänkas med motsvarande belopp, då staden tillgodoräknat sig olycksfallsersättningen, som jag blivit tillerkänd av riksförsäkringen enligt pensionsreglementets 17 § kommer jag icke att ha möjlighet att kunna försörja mig på den inkomst jag får efter min avlidne man.

Under den tid min man levde åberopade han alltid hur goda försäkringsmöjligheter Västerås stad hade för sina anställda, så att om det skulle hända någonting, skulle jag ändå ha min försörjning. Nu synes det mig emellertid som om detta icke vore fallet. Tvärtom är jag dömd att svälta. Detta kan väl icke vara Stadens mening att så skall vara fallet. Hade min man fått leva så hade jag haft min fulla försörjning, nu har jag endast olycksfallsförsäkringen, kronor 975 + de dyrtidstillägg som kan bli på stadens pension och som överstiger de 975 kr. som staden tillgodoräknat sig. På detta skall jag betala hyra, 790 kr. per år, mat, kläder, medicin och allt vad som förekommer i ett hem. Som upplysning kan jag meddela att min man var anställd i Västerås stads tjänst i c:a 30 år.

Skulle Drätselkammaren icke av principiella skäl kunna gå med på min framställning, hemställer jag, att jag av staden tilldelas ett underhåll, som utgår årligen med 800 kronor, så att jag slipper svälta eller fara illa. Själv är jag sjuklig och oförmögen till allt arbete.

Med hopp om gynnsamt svar snarast möjligt tecknar

Västerås den 22 april 1947.

AGNES JOHANSSON.
Karlsgatan 11 a, Västerås.

De vid framställningen fogade fem bilagor, varav en utgöres av ett av förste stadsläkaren G. Andrén utfärdat läkarintyg, utvisande att fru Johansson på grund av sjukdom är varaktigt oförmögen till arbete och en av utdrag av bouppteckning efter den avlidne, utvisande, att denne efterlämnat förutom änkan två vuxna döttrar samt att behållningen i boet uppgår till cirka 7.200 kronor, ha ej avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar utan finnas tillgängliga för granskning å stadsfullmäktiges kansli.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 28 april 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Såsom av skrivelsen bifogat utdrag av löne- och avtalsnämndens protokoll för sam-

manträdet den 30 december 1946 framgår har nämnden på framställning av fru Johansson beslutat att fr. o. m. den 1 december 1946 tillerkänna henne stadgad pension efter hennes framlidne make, maskinisten K. G. Johansson, som den 17 november 1946 avlidit i sviter efter en under arbetet timad olyckshändelse. Pensionens grundbelopp fastställdes till 945 kronor. Samtidigt erinrade nämnden i sitt beslut om bestämmelser i 17 § pensionsreglementet, att fru Johansson vore skyldig att vidkännas avdrag å pensionen med det belopp, som kunde komma att till henne utbetalas i form av livränta efter mannen enligt bestämmelserna i lagen om olycksfall i arbete. Fru Johansson har sedermera erhållit en årlig livränta å 975 kronor, å vilket belopp dyrtidstillägg icke utgår.

För närvarande utbetalas till fru Johansson från staden ett årligt belopp motsvarande skillnaden mellan å ena sidan grundbeloppet 945 kronor jämte dyrtidstillägg därå och provisoriskt pensionstillägg i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 19 december 1946 om 200 kronor samt å andra sidan livränta å 975 kronor.

Av rent principiella skäl anser sig löne- och avtalsnämnden icke kunna tillstyrka att avsteg göres från bestämmelserna i 17 § pensionsreglementet, då *en* dylik avvikelse, hur behjärtansvärd den än må synas, utan tvivel snart nog skulle medföra ytterligare framställningar av enahanda slag. Vad så beträffar det andra alternativet om ett årligt underhåll finner sig löne- och avtalsnämnden av naturliga skäl icke kunna medverka till ett beslut i sådan riktning såsom stridande emot gällande lag.

För att emellertid tillmötesgå fru Johansson i så stor utsträckning som möjligt vill löne- och avtalsnämnden föreslå, att hon förutom livränta och provisoriskt pensionstillägg erhåller det å pensionsbeloppet 945 kronor utgående dyrtidstillägget i ograverat skick eller med andra ord att dyrtidstillägget icke skall inräknas i det sammanlagda belopp, varifrån livräntan drages.

Med vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka

att fru Johansson får komma i åtnjutande av dyrtidstillägg å henne tillerkänt pensionsbelopp på ovan föreslaget sätt.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 16 maj 1947 följande:

Även om framställningen i och för sig med hänsyn till fru Johanssons försörjningsläge är behjärtansvärd anser sig drätselkammaren icke i strid mot bestämmelsen i 17 § av pensionsreglementet kunna tillstyrka att fru Johansson berättigas att utöver livräntebeloppet även uppbära pensionen från staden. Drätselkammaren anser sig böra framhålla, att fru Johanssons ekonomiska ställning icke på grund av den omständigheten att hennes man förolyckats i stadens tjänst kommit i sämre ställning än vad förhållandet skulle varit om hennes man avlidit genom sjukdom som han ådragit sig utom tjänsten. Enligt löne- och avtalsnämndens förslag erhåller fru Johansson nämligen livräntan 975 kronor + provisoriskt pensionstillägg 200 kronor + dyrtidstillägg å 945 kronor efter 27 % med 255 kronor eller sålunda tillhopa 1.430 kronor. Därest olycksfall i tjänsten ej förelegat utan hennes man avlidit genom sjukdom, ej förorsakad av tjänsten, hade till henne utgått pension med 945 kronor, dyrtidstillägg därå med 255 kronor samt provisoriskt tillägg å 200 kronor eller sålunda tillhopa 1.400 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att fru Agnes Johansson berättigas att förutom den till henne utgående livräntan och för närvarande utgående provisoriskt pensionstillägg erhålla dyrtidstillägg å pensionsbeloppet 945 kronor i ograverat skick samt

att hennes framställning i övrigt icke skall till någon stadsfullmäktiges åtgärd föranleda.

Nr 107. Inrättande av befattning såsom vaktmästare vid Arosvallens idrottsplats.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 28 april 1947 anfört följande:

I samband med den föregående år genomförda kommunaliseringen av idrottsplatsen Arosvallen gjordes från Svenska Kommunalarbetareförbundet framställning om att förhandlingar måtte upptagas mellan förbundet samt löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade för upprättande av kollektivavtal för där anställda arbetstagare. Under förhandlingarnas gång enades man om att föreslå att befattningen såsom vaktmästare vid Arosvallen fr. o. m. den 1 januari 1947 uppfördes å ordinarie stat med en inplacering i löneskalan, som närmast motsvarade den lön, som utginge till innehavaren av befattningen eller 335 kronor per månad exklusive dyrtidstillägg.

Idrottsstyrelsen, som beretts tillfälle att taga ställning till frågan har för sin del förklarat sig icke hava något att erinra däremot.

Löne- och avtalsnämnden har behandlat ärendet och vill för sin del tillstyrka stadsfullmäktige att besluta i enlighet med förslaget. Nämnden har efter verkställd utredning funnit sig böra föreslå, att befattningen inplaceras i 7. lönegraden i gällande löneplan, där begynnelse- och slutlönerna inklusive provisoriskt tillägg och dyrtidstillägg à 27 % fr. o. m. den 1 maj i år utgöra respektive 5.309 kronor och 6.604 kronor.

Med vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden härigenom tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att befattningen såsom vaktmästare vid Arosvallens idrottsplats från och med den 1 januari 1947 uppföres å ordinarie stat med placering i 7. lönegraden i för stadens befattningshavare gällande löneplan.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 108. Inrättande av ytterligare en befattning såsom sjuksköterska vid stadens ålderdomshem.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 31 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

De vid ålderdomshemmet anställda sjuksköterskorna ha för närvarande en arbetstid av 54 timmar per vecka. Vid avtalsförhandlingar mellan representanter för Svenska Sjuksköterskeförbundet och Landstingsförbundets förhandlingsdelegation träffades överenskommelse om reglering av sjuksköterskornas arbetstid till 48 timmars arbets-

vecka, så snart förhållandena gåve möjlighet därtill. Länets landsting har också numera reglerat arbetstiden för ifrågavarande kategori befattningshavare vid sina sjukvårdsinrättningar.

Av flera anledningar är det angeläget att arbetstiden regleras även för sjuksköterskepersonalen vid ålderdomshemmet snarast möjligt till överensstämmelse med den arbetstid som tillämpas vid landstingets sjukvårdsanstalter för motsvarande personal. Genomförandet av en sådan reglering medför emellertid att minst 36 timmar per vecka kvarstå på arbetsschemat utan erforderlig arbetskraft. För genomförandet av denna reglering är det därför oundgängligt att ytterligare en sjuksköterskebefattning vid ålderdomshemmet inrättas. Även med hänsyn till det jämförelsevis ringa antalet sjuksköterskebefattningar som finnas inrättade vid hemmet är en ny tjänst motiverad.

Sjuksköterskorna erhålla för närvarande och från och med den 1 januari 1947 en begynnelselön av 5.352: — kronor och en slutlön på 6.072: — kronor jämte därå löpande dyrtidstillägg med för närvarande 9 %.

Under anförande härav får fattigvårdsstyrelsen hemställa det Stadsfullmäktige måtte besluta

att inrätta ytterligare en befattning som sjuksköterska vid ålderdomshemmets sjukhus samt att härför anvisa ett förslagsanslag för återstoden av innevarande år på 4.100: — kronor.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 28 april 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden får vitsorda riktigheten av vad fattigvårdsstyrelsen anfört om de förhandlingar, som förts mellan representanter för Svenska Sjuksköterskeförbundet samt Landstingsförbundets förhandlingsdelegation ifråga om reglering av sjuksköterskornas arbetstid ävensom om att arbetstiden för sköterskorna vid de under landstinget lydande sjukvårdsinrättningarna ordnats i enlighet med vid dessa förhandlingar träffad överenskommelse. Nämnden delar helt fattigvårdsstyrelsens åsikt att en reglering av arbetstiden för sjuksköterskepersonalen vid ålderdomshemmet snarast bör komma till stånd så att jämväl denna personal får sin arbetstid bestämd till 48 timmar per vecka.

Med hänsyn till det förhållandevis ringa antalet sjuksköterskebefattningar vid ålderdomshemmet är emellertid en första förutsättning härför att en ytterligare befattning inrättas.

I lönehänseende är sjuksköterska vid ålderdomshemmet placerad i 5. lönegraden i stadens löneplan, där begynnelselönen och slutlönen inklusive provisoriskt tillägg om 50 kronor per månad samt från och med den 1 maj 1947 utgående dyrtidstillägg à 27 % äro respektive 4.669 och 5.720 kronor. Som bekant beslöto emellertid stadsfullmäktige å sitt sammanträde den 27 februari 1947 att medgiva att till i stadens tjänst anställda sjuksköterskor från och med den 1 januari 1947 tills vidare intill dess en blivande översyn av stadens löneplan kommit till stånd skulle utgå per år räknat en lönefyllnad med belopp, svarande mot skillnaden mellan å ena sidan sammanlagda avlöningsförmånerna enligt den löneklass inom lönegrad 12 av den för landstingets sjuksköterskor tillämpade nya statliga löneplanen, vilken vederbörande skulle ha tillhört, därest denna löneplan varit för befattningshavarna gällande, samt å andra sidan vederbörandes sammanlagda avlöningsförmåner enligt stadens gällande löneplan. Begynnelselön och slutlön inklusive dyrtidstillägg à 27 % och provisoriskt tillägg av 50 kro-

nor per månad utgöra, såsom ovan nämnts, i 5. lönegraden i stadens löneplan per år respektive 4.669 och 5.720 kronor. Motsvarande lönebelopp inom 12. lönegraden i statens löneplan inklusive dyrtidstillägg å för närvarande 12 % äro 5.994 och 6.800 kronor.

Med vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden härigenom tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 juli 1947 inrätta ytterligare en befattning såsom sjuksköterska å ordinarie stat vid ålderdomshemmet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 maj 1947 med åberopande av vad fattigvårdsstyrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 juli 1947 inrätta ytterligare en befattning såsom sjuksköterska å ordinarie stat vid ålderdomshemmet,

att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att tillsätta befattningen ifråga,

att för bestridande av kostnaderna för avlöning av nämnda befattningsbehavare till årets slut anvisa ett förslagsanslag å 4.100 kronor samt

att anslaget skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 109. Inrättande av en kvinnlig kontorsbiträdestjänst å extra stat vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån.

Fattigvårdsstyrelsen har uti en den 28 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sökande av fattigvårdsunderstöd antingen det gäller understöd i hemmet, intagning på ålderdomshemmet eller vård å någon sjukvårdsanstalt, har att vända sig till fattigvårds- och barnavårdsbyrån för sådant ändamål. Jämväl understöden till övervägande antalet hjälptagare utbetalas direkt å byrån.

Den tjänsteman, som har att ombesörja expedieringen vid hjälptagarnas besök å byrån betjänas, då besökareantalet är särskilt stort eller eljest av annan anledning, av ett å socialregistret anställt kontorsbiträde, varvid anteckning av de besökande sker i den ordning de anlända samt vederbörandes akter framtagas ur registret, vilket sker i syfte att i möjligaste mån nedbringa väntetiden för de besökande. Då antalet besökande är mindre avhämtar tjänstemannen själv behövliga akter från det intill hans tjänsterum befintliga registret. För att socialregistrets kontinuerliga och ändamålsenliga skötsel icke skall äventyras kan nämligen biträdet icke ständigt disponeras för ifrågavarande arbetsuppgifter. Det är emellertid önskvärt att väntetiden genom ett snabbare tillhandahållande av erforderliga akter kunde ytterligare nedbringas.

Vid byrån anställd kassörska, som jämväl har till åliggande att föra avräkning med enskilda personer, andra kommuners fattigvårdsstyrelser och barnavårdsnämnder, stat och landsting samt särskild kassabok för mödrahjälpen, har under årens lopp fått sin förut betydande arbetsbörda allt mer utökad, bland annat genom tillkomsten av en hel del nya socialvårdsuppgifter. Behovet av biträde åt denna befattningshavare är därför sedan länge påtagligt och synnerligen välmotiverat.

Det är sålunda angeläget dels med ett biträde åt kassörskan å byrån samt dels att bringa fortgång och lättnad i arbetet med framskaffandet av erforderliga akter från socialregistret i huvudsakligt syfte att nedbringa väntetiden för besökande å byrån. Dessa arbetsuppgifter, som kräva väl kvalificerad arbetskraft, böra för närvarande och tillsvidare kunna inrymmas i en och samma tjänst, som föreslås inrättad såsom en extra kontorsbiträdestjänst med avlöning enligt av Löne- och Avtalsnämnden uppgjorda avlöningsnormer den 4 december 1946 för extra personal, "grupp B, kvinnlig kontorspersonal". För återstoden för innevarande år skulle ett förslagsanslag till avlöning inklusive dyrtidstillägg på 2.500 kronor vara erforderligt.

Med vad sålunda anförts hemställer fattigvårdsstyrelsen att Stadsfullmäktige måtte besluta

att å fattigvårds- och barnavårdsbyrån inrätta en kvinnlig extra kontorsbiträdestjänst med i huvudsak förut angivna arbetsuppgifter samt

att till avlöning under återstoden av innevarande år bevilja ett förslagsanslag av 2.500 kronor.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 28 april 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden får efter behandling av ärendet förklara sig för sin del icke hava något att erinra emot framställningen, enär det synes vara av behovet påkallat att förstärka arbetskraften å byrån. Nämnden förutsätter dock att styrelsen ifråga om avlöning till biträdet ställer sig till efterrättelse av nämnden i skrivelse till stadens förvaltningar av den 4 december 1946 angivna normer för avlöning av extra personal.

Med anledning härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden helt bifall till fattigvårdsstyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 maj 1947, under erinran att enligt de av fattigvårdsstyrelsen samt löne- och avtalsnämnden åberopade avlöningsnormerna för extra kvinnlig kontorspersonal, grupp B, begynnelselönen för ett biträde vid 17—18 års ålder utgör 160 kronor per månad samt slutlönen för ett biträde vid 24 års ålder efter 6 års tjänst 270 kronor per månad, allt jämte rörligt tillägg efter f. n. 27 %, anslutit sig till fattigvårdsstyrelsens framställning, varför kammaren tillstyrker stadsfullmäktige att besluta

att å fattigvårds- och barnavårdsbyrån inrätta en kvinnlig kontorsbiträdestjänst å extra stat med i huvudsak de arbetsuppgifter, som framgå av fattigvårdsstyrelsens skrivelse,

att till avlöning åt biträdet under återstoden av innevarande år bevilja ett förslagsanslag av 2.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 110. Förslag till kvarters- och gatunamn inom norra och östliga delarna av Gideonsbergsområdet.

Gatunamnsberedningen har uti en den 28 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Å sammanträde den 27 september 1945 fastställde stadsfullmäktige kvarters-, gatu- och parknamn inom del av Gideonsbergsområdet i enlighet med ett av gatunamnsberedningen framlagt förslag, vari beredningen i första hand tillvaratagit gamla, inom området vedertagna namn samt i andra hand åsatt namn, hänsyftande å lokalbetonade företeelser och inom området förekommande vegetation.

Sedan stadsfullmäktige den 30 januari innevarande år antagit ett av byggnadsnämnden framlagt förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Gideonsberg, innebärande, ändringen att kvarteret Gulmåran och därinvid belägna Gulmåragatan föreslagits utgå för att i stället utgöra parkmark samt utvidgningen att områdena omedelbart norr och öster om den förut stadsplanebelagda delen numera inrymts i stadsplanen.

I anledning härav får beredningen i anslutning till bifogad karta nu hemställa, att stadsfullmäktige ville åsätta inom nyssberörda områden förekommande kvarter och gator namn enligt följande av beredningen utarbetade förslag, som helt bygger på den princip, som låg till grund för tidigare namnsättning å Gideonsberg.

Kvartersnamn: Vårlöken, Konvaljen, Blåklockan, Klövern, Blåklinten, Gulmåran, då sistberörda namn genom stadsplaneändringen blivit ledigt, Hästhoven, Åkarhagen med hänsyn till att det område, varinom kvarteret är beläget, av gammalt benämnts så, Tjärblomstret, Åkervindan, Hundlokan, Kattfoten och Snödroppen.

Gatunamn: Åkarhagsgatan å den gata som sträcker sig tvärs över områdets nordligaste del från stora landsvägen i väster till järnvägen i öster. *Klövergatan* för gatan belägen mellan å ena sidan kvarteret Klövern och å andra sidan kvarteren Blåklinten och Gulmåran, *Gulmåragatan,* vilket namn genom den vidtagna stadsplaneändringen utgår, å den gata, som i nuvarande stadsplaneförslag löper omedelbart söder om och utmed sistnämnda kvarter, *Blåklintgatan* mellan Klövergatan i norr och Gulmåragatan i söder samt *Humlegatan* för den nord—sydgående gatan inom områdets östligaste del.

Med vad sålunda anförts får gatunamnsberedningen hemställa

att stadsfullmäktige ville antaga ovan angivna kvarters- och gatunamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 14 maj 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Nr 111. Förslag till kvarters- och gatunamn inom stadsplanen för övre Haga.

Gatunamnsberedningen har uti en den 28 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige hava den 30 januari 1947 antagit förslag till stadsplan för övre Haga samt ändring av stadsplanen för kvarteret Skjutbanan. Då förslaget kan be-

räknas bliva fastställt inom den närmaste tiden är det lämpligt att namn fastställas för gator och kvarter.

Vid sitt sammanträde den 31 augusti 1944 gåvo stadsfullmäktige namn å kvarter, gator och parker inom Hagaområdet, därvid kvarteren enligt gatunamnsberedningens förslag åsattes namn, hänsyftande å den å nu ifrågavarande område belägna skjutpaviljongen.

Med hänsyn härtill har beredningen funnit alla skäl tala för att ifråga om två av kvarteren tillämpa denna princip och föreslagit namnen *Tändhatten* och *Skyttepaviljongen,* i vilket sistnämnda kvarter för övrigt själva paviljongen ligger. Beträffande det tredje kvarteret, som skall åsättas namn, förhåller det sig så att detsamma genom sitt läge intill Malmabergsområdet lämpligen bör givas något yrkesnamn i enlighet med inom detta område tidigare tillämpad princip. Beredningen har därför stannat för namnet *Släggaren* i anknytning till den bredvid liggande gatan med samma namn.

Såsom gatunamn vill beredningen föreslå *Skyttegatan, Markörgatan,* och *Åkarhagsgatan.* De båda första namnen häntyda å den ovan berörda skjutpaviljongen, därvid vad Markörgatan beträffar detta namn ansetts lämpligt i betraktande av den intilliggande markörgraven. Åkarhagsgatan slutligen har åsatts den gata, som, enligt vad kartan utvisar, sträcker sig från järnvägen i väster utmed kvarteren Tändhatten och Skyttepaviljongen för att därefter svänga ned till Malmabergsgatan. Gatan utgör en direkt förlängning av den stora gata ,som genomkorsar Gideonsbergsområdets nordligaste del från landsvägen i väster till järnvägen i öster, och för vilken gata beredningen i annan skrivelse denna dag föreslagit namnet Åkarhagsgatan. Då denna gata genom Gideonsbergsområdet med dess förlängning inom övre Haga fram till Malmabergsgatan faktiskt utgör en sammanhängande gata har beredningen icke funnit skäl tala mot att föreslå namnet Åkarhagsgatan även för delen från järnvägen fram till Malmabergsgatan.

Då såsom av kartan framgår den väst—östliga sträckningen av Urhagsgatan genom stadsplaneändring erhållit annan sträckning så att den nu sammanfaller med den föreslagna Åkarhagsgatan får gatunamnsberedningen samtidigt föreslå att namnet Urhagsgatan å denna del utgår.

Med vad sålunda anförts får gatunamnsberedningen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att fastställa ovan föreslagna kvarters- och gatunamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 14 maj 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag.

Nr 112. Förslag till namn å Kristiansborgsalléns förlängning samt å del av Kopparbergsvägen. (Konf. stfms handl. nr 166/1946 ser. A.)

Sedan gatunamnsberedningen i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 april 1946 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* Kopparbergsvägen mellan Norra Ringvägen och Krutkällarvägen skulle åsättas namnet Johanneslundsgatan, *att* den i stadsplanen nyupptagna gatan vilken utgör en

förlängning av Kopparbergsvägen från Norra Ringvägen till Riksvägen skulle erhålla namnet Kopparbergsvägen, *att* Kristiansborgsallén skulle bibehålla sitt namn å nuvarande sträckning intill korsningen med Riksvägen samt *att* Kristiansborgsalléns förlängning på norra sidan om Riksvägen skulle kallas Bergslagsvägen samt beredningsutskottet den 12 juni 1946 tillstyrkt bifall till gatunamnsberedningens sålunda angivna förslag, så ha stadsfullmäktige å sammanträde den 27 juni 1946 beslutat återremittera ärendet till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet för förnyat övervägande, därvid de förberedande instanserna borde undersöka huruvida icke Kristiansborgsalléns förlängning norr om Riksvägen lämpligen kunde erhålla namnet Kopparbergsvägen.

Gatunamnsberedningen har i anledning av återremissen uti en den 28 mars 1947 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Beredningen finner sig efter noggrant övervägande icke kunna biträda förslaget om att det för Kristiansborgsalléns förlängning föreslagna namnet Bergslagsvägen utbytes mot namnet Kopparbergsvägen med hänsyn till att följden härav med nödvändighet måste bliva att nuvarande Kopparbergsvägen måste åsättas nytt namn, vilket strider emot den vedertagna principen, att en ändring av namn å gator inom stadens centrala delar icke bör komma till stånd utan verkligt tvingande skäl med hänsyn till de olägenheter av skilda slag som uppkomma till följd av dylika namnändringar.

Gatunamnsberedningen finner sålunda för sin del fullgoda skäl tala för att beredningens tidigare angivna förslag antages i oförändrat skick och vill i första hand föreslå detta. Därest emellertid stadsfullmäktige likväl icke skulle vilja antaga namnet Bergslagsvägen för Kristiansborgsalléns förlängning, vill beredningen framkasta förslaget att den benämnes Salavägen, då den utgör stadens utfartsväg mot Sala, och i dagligt tal faktiskt ofta kallas så.

Med vad sålunda anförts får gatunamnsberedningen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga av gatunamnsberedningen i skrivelsen den 29 april 1946 föreslagna namn å där berörda gator.

Beredningsutskottet har genom utlåtande den 14 maj 1947 anfört följande:

Beredningsutskottet har efter förnyat övervägande av ärendet funnit sig vilja biträda gatunamnsberedningens åsikt därutinnan, att Kristiansborgsalléns förlängning norr om Riksvägen icke bör kallas Kopparbergsvägen. Detta skulle såsom gatunamnsberedningen framhållit medföra den konsekvensen, att den nuvarande Kopparbergsvägen måste erhålla ett nytt namn, något som med hänsyn till gatans centrala läge och till att nuvarande namnet sedan åtskilliga årtionden tillbaka vunnit hävd, icke bör ifrågakomma.

Såvitt beredningsutskottet kan finna skulle Salavägen vara det namn å ifrågavarande gata, som ur alla synpunkter bleve det lämpligaste. Namnet Bergslagsvägen däremot är redan så tillvida mindre lämpligt, som ifrågavarande väg ingalunda är den enda, som leder till Bergslagen.

Beredningsutskottet skulle emellertid vilja gå ett steg längre och låta även den del av utfartsvägen mot Sala, vilken är belägen mellan Norra Ringvägen och Riks-

vägen, alltså nuvarande Kristiansborgsallén, erhålla namnet Salavägen. Namnet Kristiansborgsallén är noga taget mindre väl motiverat, då den egentliga "Kristiansborgsallén utgöres av den allé, vilken leder från Kristiansborgs gård ut till den nuvarande Kristiansborgsallén.

Med åberopande av vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att den nuvarande Kristiansborgsallén, jämte denna gatas förlängning norrut skall i sin helhet erhålla namnet Salavägen, i följd varav sålunda namnet Kristiansborgsallén skall utgå,

att Kopparbergsvägen mellan Norra Ringvägen och Krutkällarvägen skall åsättas namnet Johanneslundsgatan samt

att den i stadsplanen nyupptagna gatan, vilken utgör en förlängning av Kopparbergsvägen från Norra Ringvägen till Riksvägen, skall erhålla namnet Kopparbergsvägen.

Nr 113. Anstånd med genomförande av nytt sophämtningssystem.

Lantegendomsnämnden har uti en den 10 maj 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Lantegendomnämnden, som i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1946 erhöll anstånd till den 1 juli 1947 med genomförande av det nya sophämtningssystemet för staden, får härmed anhålla, att nämnda anstånd måtte förlängas till den 1 juli 1948, då materialbristen för närvarande är större än tidigare. Erforderliga sopkärl m. m. äro beställda och skulle desamma mot förmodan levereras före anståndstidens utgång ämnar lantegendomsnämnden införa det nya systemet omedelbart efter leveransen.

Lantegendomsnämnden får sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva anstånd med genomförande av beslutat sophämtningssystem för staden till den 1 juli 1948.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 16 maj 1947 med åberopande av vad lantegendomsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla lantegendomsnämndens förslag.

Nr 114. Anslag för reparationer och ombyggnad av rättarbostaden å Johannisbergs gård.

Lantegendomsnämnden har uti en den 10 maj 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Lantegendomsnämnden får härmed anhålla, att stadsfullmäktige för ombyggnad av rättarbostaden å Johannisberg måtte ställa ett anslag å 11.000 kronor till nämndens förfogande.

Ifrågavarande bostad uppfördes under den tid Johannisbergs gård ägdes av staten såsom arbetarebostad och har efter stadens övertagande använts såsom bostad för rättaren. Då bostaden, enfamiljshus om två rum och kök, knappast håller minimimåtten samt dessutom på grund av uppförandet är synnerligen kall och dragig, är i behov av reparation samt tillbyggnad av ytterligare ett rum, får nämnden hemställa om bifall till framställningen.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för reparation och ombyggnad av rättarbostaden å Johannisbergs gård ställa ett anslag å 11.000 kronor till nämndens förfogande.

Drätselkammaren har uti en den 16 maj 1947 dagtecknad skrivelse med biträdande av lantegendomsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 11.000 kronor samt

att anslaget skall täckas i lantegendomsnämndens stat för år 1948.

Nr 115. Anslag för trafiksäkerhetskampanj under år 1947.

Drätselkammaren anför i en den 16 maj 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse:

Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande har uti en till drätselkammaren inkommen skrivelse på anförda skäl hemställt att staden ville tillmötesgå en framställning från trafikkommittén i staden om bidrag till en trafiksäkerhetskampanj under innevarande vår.

Kommittén har vid sammanträde den 29 april 1947 beslutat att hos drätselkammaren för ändamålet begära ett anslag å 1.000 kronor ävensom att till särskild trafiksäkerhetskommitté utse kontorschefen Einar Keijser, överkonstapeln Bertil Rydert, trafikbilägaren John Eriksson, folkskolläraren O. P. Runsten, redaktörerna Bengt Dahlander och Ingemar Garpe samt fröken Britta Wengelin.

Med överlämnande av Nationalföreningens för trafiksäkerhetens främjande förut omförmälda skrivelse får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Kammaren erinrar om att stadsfullmäktige vid sammanträde den 27 juni 1946 beviljade ett anslag å 2.100 kronor för en liknande trafiksäkerhetskampanj under år 1946. Totalomdömet om denna kampanj var enligt den dåvarande trafiksäkerhetskommitténs uttalande, att kampanjen fyllt det syfte, som med densamma varit avsett.

Då det måste anses vara av betydande intresse för samhället att åtgärder vidtagas för att bibringa allmänheten en god trafikkultur, vill drätselkammaren tillstyrka bifall till trafikkommitténs framställning.

Nationalföreningens för trafiksäkerhetens främjande skrivelse är så lydande:

Liksom i fjol kommer i år i trafiksäkerhetsfrämjande syfte en våraktion att igångsättas för barnen och cyklisterna. I år står ett blygsamt belopp till förfogande, och därför kan aktionen naturligtvis icke få samma omfattning som den föregående.

Aktionens huvuduppgifter i år äro att söka höja trafiksäkerheten för barnen och cyklisterna.

I Eder stad verkade i fjol en särskild kommitté för trafiksäkerheten i samarbete med stadens myndigheter. Vi ha från N. T. F:s sida tillskrivit kommittén för att be om dess hjälp även i år.

Det är nödvändigt, att de kommunala myndigheterna särskilt uppmärksamma barnens trafiksäkerhetsproblem, och det är därför angeläget, att Eder kommitté får allt det stöd i sitt arbete, som staden har möjlighet att lämna. Icke minst värdefullt är, om staden kan tillmötesgå eventuell framställning från kommittén om ekonomiskt bidrag för dess arbete i staden. Lokalkommittéerna komma fortlöpande att erhålla uppslag till lämpliga åtgärder. Det är emellertid av största betydelse, att kommittéerna arbeta självständigt och genomföra egna uppslag, lämpade för de särskilda förhållandena på respektive orter. Från N. T. F. kommer i början av maj att utsändas de affischer, som kommittéerna behöva.

I de städer, som ha egna spårvägs- och bussföretag, är det givetvis värdefullt, att samarbete kommer till stånd mellan vederbörande kommitté och företaget.

Med utmärkt högaktning

Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande:

CONRAD JONSSON

|Hans Hansson.

Drätselkammaren hemställer i anledning av vad sålunda anförts att stadsfullmäktige ville besluta

att för anordnande av trafiksäkerhetskampanj under innevarande vår anvisa ett anslag å 1.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 116. Inköp av centrifugalpump till pumpstation vid Hässlö.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 29 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid vattenverkets pumpstation i Hässlö finnas installerade två centrifugalpumpar med en kapacitet av 90 liter per sekund vardera samt fyra s. k. djupbrunnspumpar med en kapacitet av 30 liter per sekund vardera. Därjämte har funnits ytterligare en centrifugalpump med en kapacitet om 70 liter per sekund. Denna pump är mycket gammal och icke utförd för det vattentryck som råder sedan det nya vattentornet uppfördes, varför den icke längre är användbar vid pumpstationen. Den flyttades sommaren 1946 till vattenborgen å Djäkneberget och användes där såsom tryckstegringspump varigenom magasinen i de äldre vattenbehållarna kan utnyttjas på så sätt att vattnet vid högbelastning pumpas upp i det nya tornet.

Den kraftiga ökningen av vattenförbrukningen har medfört att pumparnas kapacitet snart blir otillräcklig vid pumpstationen. Förslag har därför uppgjorts till inköp av ytterligare en centrifugalpump av samma typ som de nu befintliga och med en kapacitet av 90 liter per sekund. Plats för uppställning och anslutning av en ny pump

finnes där den ovannämnda äldre pumpen varit placerad. Kostnaden för en ny pump med motor och erforderliga tillbehör uppgår till 20.000 kronor. Om pumpen inköpes nu kan den levereras och komma i drift i början av år 1949.

Med hänvisning till vad nu anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att anvisa ett anslag å 20.000 kronor att utgå av lånemedel för anskaffande av en centrifugalpump till vattenverkets pumpstation i Hässlö.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1947 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 20.000 kronor att utgå av lånemedel samt

att bemyndiga kammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd till upptagande av lån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 117. Utförande av ny matarkabel mellan kraftverket och ställverket i elverkets byggnad.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 29 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För tillgodoseende av kraftbehovet inom den centrala staden finnes för närvarande två 6 kV matarkablar med area 3 × 120 mm^2 mellan kraftverket och ställverket i elverksbyggnaden. Dessutom finnes två äldre kablar med klenare area, vilka dock numera helt tages i anspråk för överföring av kraft västerut till djuphamnen och bostadsområdena i stadens västra delar. Matarkablarna för den centrala staden äro nu så belastade att en av dem ej skulle kunna överföra hela den erforderliga effekten om fel skulle uppstå på den andra. Det är därför nödvändigt att utlägga ytterligare en kabel så att full reserv erhålles. Förslag härtill har uppgjorts inom tekniska verken. Den nya kabeln skulle utföras med en area av 4 × 120 mm^2. Kabeln jämte brytare och reläutrustning för dess anslutning i ställverket i elverksbyggnaden har kostnadsberäknats till 47.000 kronor.

Med hänvisning till vad nu anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett anslag å 47.000 kronor av lånemedel för utläggande av en ny matarkabel mellan kraftverket och ställverket i elverksbyggnaden.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1947 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 47.000 kronor att utgå av lånemedel samt

att bemyndiga kammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd till upptagande av lån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 118. Utförande av vatten- och avloppsledningar för övre Gideonsbergsområdet.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 29 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På grund av förestående bebyggelse å östra Gideonsbergsområdet, norr om Emaus gård, mellan Emausbäcken och Järnvägen, har inom tekniska verken förslag uppgjorts till vatten- och avloppsledningar å området i anslutning till befintlig stadsplan. Anläggningskostnaderna ha beräknats till 224.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 109.000 kronor. Vinsten å försålt vatten beräknas kunna förränta och amortera 60.000 kronor. En restkostnad uppstår sålunda å 55.000 kronor, vilket belopp skall erläggas av markägarna inom området. Restkostnaden uppgår till 40 öre per kvadratmeter tomtmark. Marken äges av staden och Asea.

Med hänvisning till vad sålunda anförts, får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av vatten- och avloppsledningar å östra Gideonsbergsområdet anvisa ett anslag å 224.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel samt täckas till ett belopp av 60.000 kronor av lånemedel, till ett belopp av 109.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter och till ett belopp av 55.000 kronor av ersättningar från markägarna enligt ovan angivna grund.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1947 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd att upptaga lån å 60.000 kronor för bestridande av del av de sammanlagda utgifterna ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 119. Utbyggnad av transformatorstation vid Vegagatan.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 29 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 maj 1943 utfördes under åren 1943—1944 en transformatorstation vid Vegagatan för tillgodoseende av kraftbehovet för de bostadshus, som då uppfördes vid Vegagatan och Tunbyvägen. Endast en mindre del av stationens effekt behövde tagas i anspråk, varför lågspänningsutrustningen utfördes i den omfattning, som för tillfället erfordrades. Stationen utfördes emellertid på sådant sätt att utbyggnad kunde ske. På grund av planerad bebyggelse öster om Vegagatan längs Emausgatan har det nu blivit nödvändigt att utbygga transformatorstationens lågspänningsställverk för full effekt. Förslag härtill har uppgjorts inom tekniska verken och kostnaderna ha beräknats till 7.500 kronor.

Med hänvisning till det nu anförda får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja ett anslag å 7.500 kronor av lånemedel för utbyggnad av transformatorstationen vid Vegagatan.

Drätselkammaren har i häröver den 16 maj 1947 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen för tekniska verken i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 7.500 kronor av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd att upptaga lån för utgiftens bestridande ävensom bemyndiga kammaren att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 120. Fråga om tillstånd för Gustaf Otto Peter Strinnholm att idka handel med antika möbler och begagnade föremål.

Efter anmodan av länsstyrelsen har poliskammaren genom resolution den 23 april 1947 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat en av köpmannen Gustaf Otto Peter Strinnholm till länsstyrelsen ingiven ansökan om tillstånd att i Västerås stad idka handel med antika möbler och vissa begagnade föremål såsom ljuskronor, mattor, tavlor, pendyler, speglar, porslin och tenn ävensom arbeten i guld och silver etc.

Poliskammaren har för sin del tillstyrkt bifall till ansökningen.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 14 maj 1947 följande:

Sökanden har sedan år 1931 förestått C. Wikströms Aktiebolags Guldsmeds och Antikvitetsaffär i fastigheten Stora gatan nr 38. Den nu ifrågavarande rörelsen skulle utövas i fastigheten Stora gatan 51 och har redan påbörjats. Rörelsen bedrives under firma Strinnholms Guldsmeds- och Antikhandel.

Enligt Kungl. förordningen angående handel med vissa begagnade föremål m. m. den 28 maj 1918 är yrkesmässig handel med skrot eller lump eller med dit ej hänförliga begagnade metallvaror, klädespersedlar eller begagnade skodon eller med artiklar jämförliga med nu nämnda föremål tillåten endast under förutsättning av tillstånd utav länsstyrelsen. Över ansökan om dylikt tillstånd skall länsstyrelsen låta höra bland annat stadsfullmäktige.

Enligt 1 § 2 mom. i förordningen äger förordningen emellertid ej tillämpning å handelsrörelse, som avser allenast föremål med konst- eller samlarvärde (antikviteter).

Beredningsutskottet anser det under sådana förhållanden kunna ifrågasättas, huruvida anledning till inhämtande av stadsfullmäktiges yttrande förelegat.

Då stadsfullmäktige emellertid knappast har anledning att närmare ingå på denna fråga, synas fullmäktige ej böra undandraga sig att lämna begärt utlåtande.

Beredningsutskottet, som icke finner anledning föreligga från stadens sida att motsätta sig det begärda tillståndet, tillstyrker därför stadsfullmäktige att besluta

att förklara sig icke hava något att erinra emot Gustaf Otto Peter Strinnholms ifrågavarande ansökan.

Nr 121. Badhusstyrelsens förslag till nytt reglemente för styrelsen.

Beredningsutskottet har uti en den 14 maj 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Badhusstyrelsen har till beredningsutskottet för granskning och vidareställande till stadsfullmäktige överlämnat ett av styrelsen upprättat förslag till nytt reglemente för styrelsen.

Med överlämnande av förslaget får beredningsutskottet efter granskningen av detsamma anföra följande.

Det nu gällande reglementet för styrelsen, vilket antogs av stadsfullmäktige den 21 juni 1910, är i många avseenden föråldrat, varför en överarbetning av bestämmelserna är väl motiverad. Reglementet innehåller förutom bestämmelser angående styrelsen, dess sammansättning och verksamhet även instruktion för den badhusstyrelsen underställda personalen. Det föreslagna nya reglementet innehåller endast bestämmelser angående styrelsen, då det ansetts överflödigt att belasta ett reglemente för styrelsen med bestämmelser angående personalens arbetsåligganden. Föreskrifter i sistnämnda hänseende böra lämpligen utfärdas av badhusstyrelsen.

Beredningsutskottet har vid granskning av förslaget funnit sig böra framställa följande erinringar mot detsamma.

Badhusstyrelsen består för närvarande av fem ledamöter jämte tre suppleanter. I enlighet med den princip, som numera hävdas av beredningsutskottet vid förslag till val av ledamöter i styrelser och kommittéer har utskottet ansett, att antalet ledamöter bör utökas till sju, detta för att möjliggöra att samtliga politiska partier skola bliva representerade i styrelsen. Antalet suppleanter föreslås utökat till fem.

Som en följd härav bör i andra stycket av § 1 föreskrivas att fyra ledamöter och tre suppleanter tillhöra en mandatperiod samt tre ledamöter och två suppleanter en annan period, utgående två år senare.

Vidare bör i § 3 för beslutmässighet föreskrivas, att minst fyra ledamöter av styrelsen äro närvarande.

Andra punkten av första stycket i samma paragraf bör formuleras sålunda: Vid lika röstetal gäller den mening som ordföranden biträder.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 november 1945 skola suppleanterna i samtliga stadens styrelser och nämnder med undantag av barnavårdsnämnden kallas till styrelsens sammanträden, vid vilka de äga rätt att närvara samt yttra sig men ej äga förslags- eller beslutanderätt i annat fall än då de ersätta ordinarie ledamot. Enligt samma beslut böra vidare fullmäktige vid val av suppleanter bestämma, i vilken ordning dessa skola träda i stället för ordinarie ledamöter.

Med hänsyn härtill bör 4 § erhålla följande ändrade lydelse:

Suppleanterna skola kallas till styrelsens sammanträden. De äga yttranderätt men ej förslags- eller beslutanderätt i annat fall än då de ersätta ordinarie ledamot. Suppleanterna skola ersätta ordinarie ledamot i den ordning, stadsfullmäktige vid val av suppleanter bestämma.

I övrigt har utskottet icke funnit anledning till erinran mot förslaget.

Det i beredningsutskottets skrivelse omnämnda förslaget till nytt reglemente för badhusstyrelsen är så lydande:

REGLEMENTE FÖR VÄSTERÅS STADS BADHUSSTYRELSE.

§ 1.

Styrelsen, som förvaltar Västerås stads varm- och kallbadhus, består av fem ledamöter jämte tre suppleanter, vilka väljas av stadsfullmäktige för fyra år i sänder.

Tre ledamöter jämte en suppleant tillhöra en mandatperiod, två ledamöter och två suppleanter en annan, som utgår två år senare. Avgår ledamot eller suppleant före mandattidens utgång, företages fyllnadsval för återstoden av denna tid.

§ 2.

Styrelsen utser inom sig vid årets första sammanträde ordförande och verkställande ledamot.

Ordföranden äger sammankalla styrelsen och leda dess förhandlingar.

Verkställande ledamoten har att inom styrelsen föredraga ärenden och tillse att styrelsens beslut bliva verkställda. Han skall också ha översyn över verksamheten vid badhusen.

§ 3.

Styrelsen är beslutmässig, när minst tre ledamöter äro närvarande. Omröstning sker öppet och tillkommer varje ledamot en röst. Äro rösterna lika, gäller den mening som ordföranden biträder.

Styrelsen meddelar bestämmelser och upprättar instruktion för personalen vid badhusen.

Styrelsen tillsätter och avskedar all personal.

Styrelsen uppgör årligen i behörig tid årsberättelse och förslag till stat för badhusen, vars räkenskaper föras av drätselkammaren, dit alla räkningar, redovisningar och influtna medel ingå.

§ 4.

Suppleanter skola underrättas om styrelsens sammanträden. De äga yttranderätt, men ej förslags- eller beslutanderätt i annat fall än då de ersätta ordinarie ledamot. Suppleanterna kallas att ersätta ordinarie ledamot i tur och ordning.

Med åberopande av vad ovan anförts får beredningsutskottet sålunda tillstyrka stadsfullmäktige besluta.

att antaga föreliggande förslag till reglemente för Västerås stads badhusstyrelse med ovan föreslagna ändringar ävensom uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till val av ytterligare två ledamöter och två suppleanter i styrelsen.

Nr 122. Förslag till stadgar för Häradshövdingen Claes Ugglas och hans hustru Fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond.

Drätselkammaren har uti en den 16 maj 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 24 april 1947 beslöto stadsfullmäktige med tacksamhet emottaga en av häradshövdingen Claes Uggla och hans hustru Gertrud Uggla lämnad donation att på sätt i ett mellan makarna den 22 juni 1931 upprättat inbördes testamente föreskreves, förvaltas av drätselkammaren såsom en fond, benämnd "Härads-

hövding Claes Ugglas och fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond", samt att uppdraga åt drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till närmare bestämmelser angående fondens förvaltning.

Till fullgörande av detta uppdrag får drätselkammaren med erinran om att en redogörelse för testamentets innehåll finnes intagen i stadsfullmäktiges tryckta handlingar nr 81 ser. A innevarande år, hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga följande förslag till

"Stadgar för Häradshövdingen Claes Ugglas och hans hustru Fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond.

§ 1.

Denna fond, som är grundad av häradshövdingen Claes Uggla och hans hustru Gertrud Uggla, född Sundén, enligt ett den 2 juni 1931 mellan makarna Uggla upprättat inbördes testamente, skall förvaltas av drätselkammaren i Västerås.

§ 2.

Gertrud Ugglas syster, fröken Jenny Sundén, skall under sin återstående livstid äga uppbära hela avkastningen av fonden.

§ 3.

Efter Jenny Sundéns frånfälle skall av fondens avkastning årligen i den ordning nedan sägs fyra femtedelar utdelas till behövande, inom Västerås stad bosatt person, som sett bättre dagar (pauvre honteux), medan återstående femtedel av avkastningen skall läggas till kapitalet.

Då testamentsgivarnas avsikt varit att understödet skall utgöra en verklig hjälp genom att möjliggöra för vederbörande att försörja sig utan anlitande av fattigvården, skall till en början den för utdelning disponibla avkastningen tillfalla en enda person.

I den mån förhållandena med hänsyn till fondens framdeles ökade avkastning och rådande penningvärde det medgiva, må under iakttagande av den i föregående stycke angivna princip utdelning av understöd ur den härför disponibla avkastningen kunna ske till två eller flera personer.

§ 4.

Understöd skall utan ansökan den 15 december varje år utdelas av en nämnd, bestående av domprosten i Västerås, stadens borgmästare samt stadsfullmäktiges och drätselkammarens ordförande eller, för den händelse deras befattningar eller uppdrag i framtiden erhålla ändrad benämning eller annan organisation, de personer, som då komma att utöva samma eller motsvarande funktioner.

Uppstå inom nämnden olika meningar, gäller den mening, som omfattas av flertalet. Vid lika röstetal gäller den mening, som domprosten biträder.

§ 5.

De i fondens medel ingående värdehandlingar få ej avyttras före Jenny Sundéns död, såvida ej avkastningen därav skulle komma att avsevärt sjunka, i vilket fall drätselkammaren äger rätt att redan dessförinnan realisera desamma."

Nr 123. Yttrande över länsstyrelsens förslag till indelning av länet i borgerliga kommuner. (Konf. nr 11 ser A 1947.)

Drätselkammaren har uti en den 16 maj 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sätt framgår av stadsfullmäktiges protokoll den 30 januari 1947 ävensom stadsfullmäktiges tryckta handlingar för samma dag, nr 11 ser. A, har stadsfullmäktige efter anmodan av länsstyrelsen avgivit yttrande över ett preliminärt förslag till indelning av riket i borgerliga kommuner i vad avsåge kommunerna i Västmanlands län.

Sedan yttranden över nämnda förslag avgivits jämväl av andra myndigheter inom länet, har länsstyrelsen numera upprättat ett slutligt förslag till ny indelning av Västmanlands län i borgerliga kommuner från och med den 1 januari 1950.

I skrivelse den 17 april 1947 har länsstyrelsen anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över sistnämnda förslag före den 1 juni 1947.

Drätselkammaren får i anledning härav i ärendet avgiva följande redogörelse och förslag.

Det av länsstyrelsen nu framlagda förslaget, vilket återfinnes i länskungörelserna under nr 91 serie A för innevarande år, innebär i vad Västerås stad därav beröres, att länsstyrelsen förordat, att Skerikes kommun skall inkorporeras med staden medan länsstyrelsen däremot avstyrker en inkorporering av Västerås-Barkarö kommun med staden.

Länsstyrelsen anför till motivering av förslaget angående Skerikes inkorporering med Västerås följande: — — — "Vid de förhandlingar som förts mellan representanter för kommunen och staden har framkommit att inom Skerike rådde en enhällig mening om att inkorporering borde komma till stånd. En sammanslagning med Skultuna, Haraker och Romfartuna skulle för invånarna i Skerike vålla stora nackdelar. Avståndet till Skultuna vore närmare en mil, medan man hade endast omkring en halv mil till staden. Befolkningen hade alla sina förbindelser med Västerås. För närvarande påginge styckning av tomter från en egendom inom Skerike intill stadens gräns och hade man inom socknen ingen möjlighet att ingripa reglerande i fråga om den blivande bebyggelsen. Även med hänsyn härtill vore det angeläget att inkorporering skedde.

Västerås stad har efter verkställd utredning framhållit, att övervägande skäl talade för den ifrågasatta inkorporeringen av Skerike. Rent geografiskt låge socknen så till att en sådan åtgärd vore naturlig, och några nackdelar skulle härav icke uppstå för

staden, medan däremot för socknens vidkommande väsentligt större fördelar vore att vinna härav än att socknen inginge i en större landskommun.

Länsstyrelsen är för sin del av den bestämda uppfattningen att den av Skerike önskade och av Västerås stad tillstyrkta inkorporeringen bör komma till stånd."

Beträffande frågan om Västerås-Barkarö kommuns eventuella införlivande med staden har länsstyrelsen yttrat följande: — — — "Länsstyrelsen är för sin del helt överens med utredningsmannen därom att omregleringen av kommunerna inom Tuhundra härad är anhängig av, huruvida Västerås-Barkarös önskade inkorporering med Västerås stad kommer till stånd, enär en kommun bestående av enbart Dingtuna och Lillhärad blir alltför svag beträffande särskilt folkmängden.

Vidkommande till en början frågan om Västerås-Barkarö har vad hittills förekommit i inkorporeringsfrågan icke kunnat övertyga länsstyrelsen om, att ur det allmännas synpunkt mycket skulle vara att vinna med en sådan åtgärd. Länsstyrelsen har icke heller kunnat underlåta taga hänsyn till vad som från Västerås stads sida anförts mot den ifrågasatta inkorporeringen. Det geografiska läget av Västerås-Barkarö i förhållande till Västerås är icke heller sådant, att det direkt inbjuder till en sammanslagning, och icke heller torde det kunna förväntas, att någon sådan samhällsbildning med okontrollerad bebyggelse kommer att uppstå inom Västerås-Barkarö intill stadens gräns, som kan för stadens del motivera ett ingripande genom inkorporering. Länsstyrelsen vill dessutom erinra om det av staden själv gjorde uttalandet att något behov icke föreligger för staden att utvidga stadsområdet åt detta håll.

Efter övervägande av vad sålunda förekommit för och emot Västerås-Barkarös inkorporering med Västerås stad har länsstyrelsen därför kommit till den uppfattning, att Västerås-Barkarö icke bör lämnas utanför kommunsammanslagningen. Med hänsyn härtill och då några avgörande skäl i övrigt icke framkommit, som tala emot genomförandet av utredningsmannens preliminära förslag, ansluter länsstyrelsen sig till detta."

Då ifrågavarande förslag synes stå i överensstämmelse med de synpunkter, som tidigare från stadens sida anlagts å frågan, synes anledning ej föreligga till erinran mot förslaget från stadsfullmäktiges sida.

Drätselkammaren tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige att besluta

att förklara sig icke hava något att erinra mot bifall till länsstyrelsens nu ifrågavarande förslag till ny indelning av Västmanlands län i borgerliga kommuner i vad förslaget berör Västerås stad.

Nr 124. Restitution av nöjesskatt till Västerås Teateraktiebolag.

Västerås Teateraktiebolag har i skrivelse den 5 maj 1947 anfört följande:

Under åberopande av tidigare gjorda framställningar och av drätselkammaren och stadsfullmäktige fattade beslut samt av bifogade styrelseberättelse får Västerås Teater AB härmed vördsamt anhålla att stadsfullmäktige måtte för år 1947 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Den i skrivelsen omförmälda styrelseberättelsen, som icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar, finnes tillgänglig å stadskansliet.

Drätselkammaren har uti en den 16 maj 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Bolaget har allt sedan år 1929 erhållit kommunalt understöd för verksamheten. Under de två första åren utgick understödet i form av kontant bidrag och därefter i form av restitution av de till staden från teatern inbetalade nöjesskattemedel.

Av bolagets styrelseberättelse samt vinst- och förlusträkning framgår, att de under år 1946 influtna och till bolaget restituerade nöjesskattemedel uppgå till kronor 10.789: 85, att avskrivning skett av kostnaderna för fastighetens restaurering med ytterligare 3.000 kronor, varigenom återstående del av restaureringskostnaden utgör 39.000 kronor, vilket sistnämnda belopp ingår i fastighetens i balansräkningen upptagna värde, 259.000 kronor, samt att styrelsen har för avsikt att successivt ytterligare söka nedbringa fastighetsvärdet, vilket emellertid anses möjligt endast under förutsättning att staden även framgent lämnar understöd till teaterbolaget.

Därest bolagets framställning bifalles, erfordras icke särskilt anslag, enär i årets budget under litt 20 H 721 finnes upptaget en utgiftspost å 35.000 kronor för restitution av nöjesskatt, i vilken post även ingår beräknad restitution till teaterbolaget.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att för år 1947 bevilja Västerås Teater AB ett understöd uppgående till beloppet av under samma år vid föreställningar å teatern influtna och till staden inlevererade kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag samt

att vad bolaget sålunda erhåller i understöd skall återgäldas, innan utdelning till aktieägarna i bolaget må ske.

Nr 125. Uppförande av provisorisk byggnad för läroverkets lokalbehov m. m.

Drätselkammaren har uti en till stadsfullmäktige den 16 maj 1947 avlåten skrivelse anfört följande:

Uti en till drätselkammaren avlåten skrivelse har rektor vid Högre Allmänna Läroverket redogjort för den inventering angående behovet av nya klassrum, han företagit med anledning av att läroverkets nybyggnadsfråga blivit ytterligare fördröjd. Det har härvid visat sig att för nästa läsår skulle föreligga ett oundgängligt behov av åtminstone fem nya lärosalar. Behovet föranledes av följande omständigheter. Då antalet elever i den nuvarande näst högsta realringen är anmärkningsvärt stort, nödgas rektor hos skolöverstyrelsen begära uppdelning av den högsta realringen på tre avdelningar, varigenom ytterligare en lärosal kommer att behövas för gymnasiet. I realskolan erfordras ytterligare två klassrum till följd av utvidgat antal avdelningar. Därest dessa tre lärosalar icke skulle kunna ställas till förfogande, står läroverket inför den situationen att behöva avvisa ett stort antal inträdessökande till första klassen.

Allt efter det staden utvidgas mot ytterområdena ökas antalet elever, som icke kunna hinna hem under frukostrasten. Härigenom har uppkommit behov av ett särskilt frukostrum för sådana elever. Inom den nuvarande läroverksbyggnaden synes ett dylikt icke på ett hygieniskt tillfredsställande sätt kunna ordnas annorledes än genom att ett av de nuvarande klassrummen inredes till frukostrum.

På grund av utrymmesbristen måste redan nu en del fysiklektioner förläggas till klassrummen, vilket vållat stora svårigheter, då fysikundervisningen i hög grad bygger på experiment. Rektor har därför uttalat önskemål om att ett klassrum intill den nuvarande fysiksalen finge helt reserveras för fysikundervisningen.

Rektor har framkastat tanken på att lokalbristen skulle kunna avhjälpas genom särskilda skolpaviljonger, något som kommit till användning på andra håll.

Genom fastighetskontoret har drätselkammaren låtit i samråd med rektor och stadsarkitekten företaga en utredning angående provisoriskt avhjälpande av lokalbristen. Man har härvid stannat för en lösning av frågan, innebärande att en särskild träpaviljong uppfördes omedelbart norr om Botaniska trädgården på den mark, vilken staden nu utarrenderar för trädgårdsmästeri. Byggnaden, vilken skulle inrymma sex klassrum för 35 elever vardera, får en längd av cirka 54 meter och upptager därigenom hela tomtdjupet från Vasagatan till Östra Kyrkogatan. Kostnaderna för paviljongen ha beräknats till 160.000 kronor.

I samband härmed ha önskemål även framställts angående vissa reparationer och ändringsarbeten. Bland annat innebära dessa önskemål en allmän översyn av huvudbyggnaden samt vissa förbättringsarbeten i gamla och nya annexet och gymnastikhuset, inrättande av nya laboratorier m. m. Kostnaderna härför ha beräknats till 38.500 kronor.

Ehuru drätselkammaren måste finna det i och för sig mindre tilltalande att kostnader av den storleksordning, varom här är fråga, nedläggas å provisoriska anordningar, torde med hänsyn till det läge, vari läroverkets lokalfråga befinner sig, någon annan lösning än den föreslagna icke vara att tillgripa. Kammaren föreslår, att kostnaden för uppförande av paviljongen, 160.000 kronor, täckes i nästa års stat. Av kostnaderna för förbättringsarbetena, 38.500 kronor, torde ett belopp av 10.000 kronor, motsvarande slipning av golv och påläggande av korkmattor i olika lokaler, likaledes böra täckas i 1948 års stat, medan ett belopp av 5.500 kronor bör bestridas av tillgängliga medel av anslag för underhåll i årets stat och återstoden, 23.000 kronor, täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter. Anslag skulle således beviljas med *dels* 160.000 kronor för den provisoriska byggnadens uppförande *dels* med 33.000 kronor för förbättringsarbeten.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för uppförande av provisorisk byggnad innehållande lärosalar för läroverkets behov i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivet förslag anvisa ett anslag å 160.000 kronor att täckas i nästa års stat, samt

att för utförande av erforderliga reparations- och förbättringsarbeten i de nuvarande läroverksbyggnaderna anvisa anslag å 33.000 kronor, vilket anslag skall täckas till ett belopp

av 10.000 kronor i nästa års stat och till ett belopp av 23.000 kronor av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 126. Överlåtelse av stadens rätt till tomterna i nris 15 och 16 i kv. Laura ingående mark å ofri grund.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 maj 1947 anfört följande:

Genom köpekontrakt den 1 mars 1946 försålde drätselkammaren med stöd av stadsfullmäktiges givna bemyndigande till Fastighetsaktiebolaget Oxbacken tomten nr 14 i kvarteret Laura här i staden med tillträde samma dag för en köpeskilling av 205.200 kronor.

Tomten nr 14, vilken numera utgör tomterna nris 15 och 16 i samma kvarter, innehöll en areal av sammanlagt 3.419,9 kvadratmeter.

Av nämnda areal är större delen eller 3.243,2 kvadratmeter belägen å s. k. ofri grund. Detta innebär, att marken ursprungligen upplåtits av staden mot s. k. tomtöresavgift. Denna avgift utgör endast 64 öre per år. Jämlikt § 5 i lagen den 24 maj 1895 angående vad som är att hänföra till fast egendom betraktas såsom dylik egendom bland annat byggnad å ofri tomt i stad i förening med sådan rätt till tomten, att den ej må av ägaren återtagas, så länge tomtören erläggas eller utan att lösen för byggnaden gives. Den till bolaget försålda marken är således att betrakta såsom fast egendom, och har inskrivningsdomaren även den 13 mars 1946 beviljat lagfart därå.

Staden har även tidigare till enskilda försålt mark belägen å ofri grund.

Bolaget har emellertid nu hemställt, att staden ville om möjligt medverka till att markens karaktär av ofri upphäves.

En undersökning, som vidtagits i samråd med inskrivningsdomaren, har givit vid handen, att enda möjligheten härtill torde vara att staden till bolaget även överlåter den rätt till marken, staden till äventyrs kan fortfarande äga. Denna rätt torde icke innebära något annat än att staden, för den händelse marken av bolaget försäljes till annan ägare, har möjlighet att inom i lag föreskriven tid utöva lösningsrätt till marken.

Då marken bebyggts i överensstämmelse med stadens intentioner, synes anledning för staden ej föreligga att vid en eventuell försäljning utöva dylik lösningsrätt. Staden torde vid försäljningen i mars 1946 icke heller hava avsett annat än att marken i och med försäljningen skulle avlastas från karaktären av ofri grund.

Under sådana förhållanden synes bolaget böra medgivas rätt att friköpa marken för en rent formell köpeskilling. Bolaget har förklarat sig villigt att erlägga en friköpeskilling av 200 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för ovan angivna köpeskilling till bolaget överlåta stadens kvarstående rätt till den i tomterna Laura nr 15 och 16 ingående mark, som är belägen å ofri grund samt

att uppdraga åt kammaren att vidtaga för avtalets genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 127. Förvärv av stadsägan nr 1940.

Drätselkammaren har uti en den 16 maj 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Staden har erbjudits att förvärva stadsägan nr 1940 (Salagatan 3) här i staden för en köpeskilling av 23.500 kronor med tillträde den 1 juli 1947 och på villkor i övrigt bland annat att säljarna, Walter Gillström och Arthur Gillström, skola äga att hyresfritt disponera en lägenhet i fastigheten om ett rum och kök under ett år samt tillgodogöra sig avkastningen av trädgården under samma tid. Fastigheten innehåller en areal av 1.421,7 kvadratmeter och har ett taxeringsvärde av 18.000 kronor, varav markvärdet 5.500 kronor och byggnadsvärdet 12.500 kronor. Det genomsnittliga taxeringsvärdet utgör per kvadratmeter kr. 12: 66, medan den genomsnittliga köpeskillingen uppgår till c:a 16 kronor per kvadratmeter. Den å stadgsägan uppförda byggnaden inrymmer fyra stycken enrumslägenheter, vilka lämna en sammanlagd hyresavkastning av 1.600 kronor, motsvarande 6,8 % av köpeskillingen.

Då staden har intresse att förvärva fastigheten samt köpeskillingen får anses skälig, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak här ovan angivna villkor förvärva stadsägan nr 1940 i Västerås samt

att köpeskillingen skall täckas av fastighetsförsäljningsmedelsfonden.

Nr 128. Fråga om bibehållande av handräckningsavdelningen å stadsfogdekontoret.

Stadsfogden har i skrivelse den 29 april 1947 till magistraten anfört följande:

Enligt Magistratens protokoll den 17 augusti 1944, § 229, skulle exekutionsverkets handräckningsärenden från och med den 1 september samma år omhändertagas av en särskild handräckningsavdelning. Beträffande handräckningsavdelningens arbetsuppgifter meddelades av Magistraten särskilda bestämmelser, bl. a. genom protokollet den 14 september 1944, § 263, protokollet den 29 september 1945, § 250, och protokollet den 19 oktober 1945, § 274.

I sammanhang med nya uppbördsreformens genomförande beslöts av Magistraten, — enär minskning av distriktsexekutorernas arbetsuppgifter med indrivning enligt restlängderna kunde förväntas undergå väsentlig minskning, — att handräckningsavdelningen skulle upphöra den 1 juli 1947 och arbetet med handräckningsärendena återgå till distriktsexekutorerna. Från och med den 1 januari skulle nyinkommande handräckningsärenden tilldelas distriktsexekutorerna, under det att redan handräckningsavdelningen åliggande arbetsuppgifter skulle såvitt möjligt avvecklas till den 1 juli 1947. Då från min sida vissa tvivelsmål framställdes därom, att handräckningsavdelningens stora arbetsbörda skulle till nämnda tidpunkt hinna undanarbetas i sådan mån, att ett överförande till distriktsexekutorerna av det stora antalet ärenden utan menliga påföljder för dessa exekutorers arbete med restlängderna samt efter 1 januari 1947 inkomna handräckningsärenden läte sig göra, beslöts, att even-

tuell förlängning av handräckningsavdelningens avvecklingsarbete finge göras beroende av särskild framställning.

Handräckningsavdelningens inrättande visade sig vara ett synnerligen lyckat grepp. Emellertid har avdelningen fått arbeta under olika svårigheter. Redan från början måste exekutor Lundevall remplacera exekutor Hult under dennes militärtjänstgöring, — senare har exekutor Ingemar Eriksson — till en början oerfaren i arbetsuppgifterna — fått ersätta exekutor Owe Lundevall på grund av dennes militärtjänstgöring och vistelse vid Brunnsviks Folkhögskola, och slutligen har exekutor Karlström haft att åtaga sig uppgiften såsom föreståndare för avdelningen från och med den 1 oktober 1946, då den tidigare föreståndaren, exekutor Torsten Looström, övertagit posten såsom distriktsexekutor efter f. exekutor Roy Brandhill, vilken fr. o. m. nämnda dag blivit utsedd till assistent vid uppbördsverket, (se Magistratens protokoll 30 sept. § 260).

Den avvikelse, som således skett från den ursprungliga planen, att 3 exekutorer skulle sysselsättas å handräckningsavdelningen har helt naturligt endast i viss mån kunnat kompenseras av åtgärden, att ytterligare ett kvinnligt skrivbiträde fick anställas enligt Magistratens beslut den 30 sept. 1946. Det må erinras om, att indrivningen enligt restlängderna inom Badelunda även åligger föreståndaren för handräckningsavdelningen.

Till belysande av handräckningsavdelningens arbetsbörda kan meddelas, att utöver tidigare under avdelningens bestånd inkomna ärenden enbart under tiden 1 juli—31 december 1946 för åtgärd inkommit 8.643 poster.

Antalet av de handräckningsposter, som inkommit hittills under 1947 och således tilldelats *distriktsexekutorerna* belöpa sig till c:a 4.000.

Vad angår distriktsexekutorernas indrivningsarbete med restlängderna har detta för tiden jan.—april givit ett resultat av 453.756 kronor. Även om resultaten i fortsättningen skulle komma att visa en siffermässig nedgång, får tagas med i beräkningen, att exekutorernas arbete, oavsett, att indrivningen kommer att avse mindre poster, inom den närmaste tiden icke kommer att väsentligen minskas.

Att under sådana förhållanden övervältra handräckningsavdelningens arbete på distriktsexekutorerna till den 1 nästkommande juli låter sig svårligen tänkas, utan att det värdefulla arbetet med indrivningen enligt längderna skulle lida ett svårt avbräck.

På grund av det ovan anförda får jag vördsamt hemställa, att med handräckningsavdelningens definitiva avveckling måtte få anstå, tills en påtaglig nedgång av distriktsexekutorernas arbete med restlängderna blivit skönjbar och handräckningsavdelningen hunnit avveckla sin arbetsbalans i sådan mån, att arbetet med densamma rimligen kan överlämnas till distriktsexekutorerna. I första hand får jag som sådan tidpunkt föreslå den 31 dec. 1947.

I enlighet härmed får jag vördsamt hemställa, att det för föreståndaren för handräckningsavdelningen Olof Karlström den 30 sept. 1946, § 260, meddelade förordnandet med enahanda löneförmåner, utsträckes till den 31 dec. 1947.

Vid exekutor Looströms överflyttande till exekutor Brandhills ledigblivna anställning såsom distriktsexekutor utgick jag felaktigt därifrån, att Magistratens bestämmelse, att endast två exekutorer skulle vara anställda, gällde till den 1 juli 1947. Av protokollet den 30 sept. 1946 framgår emellertid, att "i fortsättningen till och med den 31 mars 1947 allenast två exekutorer skola vara anställda". I anslutning

till vad ovan anförts, och då det under de rådande förhållandena skulle vara otänkbart, att arbetsuppgifterna skulle kunna handhavas av endast en exekutor — helst som denne i så fall, såsom ovan antytts, skulle handhava jämväl indrivningen i Badelunda enligt *restlängderna* — får jag vördsamt hemställa, att exekutor Ingemar Eriksson med retroaktiv verkan, i vad angår april månad 1947, med enahanda löneförmåner, förordnas att från den 1 april—31 december 1947 tjänstgöra å handräckningsavdelningen.

För bestridande av de med förordnande förenade kostnaderna får jag hemställa, att Magistraten måtte föranstalta om nödigt anslag.

Vad däremot angår det extra kvinnliga skrivbiträde, varom Magistraten den 30 september 1946 meddelat beslut, för tiden till 1 juli 1947, torde ytterligare anslag icke vara erforderligt. Enär avvecklingen av inneliggande handräckningsärenden i största omfattning kommer att innefatta personliga hänvändelser, på grund varav registrering, redovisningar och övriga skrivgöromål komma att väsentligen minskas, får ett skrivbiträde anses tillfyllest.

Magistraten har med överlämnande av stadsfogdens framställning i skrivelse den 12 maj 1947 andragit följande:

Magistraten får till en början hänvisa till vad som anförts i magistratens skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 augusti 1946 vid överlämnandet av förslag till utgifts- och inkomststat för exekutionsverket. Magistraten vill erinra om att magistraten då och vid flera andra tillfällen framhållit, att det varit mycket vanskligt att i förväg uttala sig om behovet av arbetskraft å stadsfogdekontoret efter uppbördsreformens genomförande. Av stadsfogdens föreliggande framställning synes framgå, att handräckningsavdelningens arbetsbörda alltjämt är så omfattande, att man svårligen kan tänka sig att avveckla densamma vid den av magistraten tidigare föreslagna tidpunkten den 1 juli 1947. Såsom stadsfogden påpekat, torde ett överflyttande av handräckningsavdelningens ärenden till distriktsexekutorerna medföra, att dessa exekutorer bliva allvarligt försenade med sina nuvarande åligganden. Magistraten anser det därför erforderligt och lämpligt att med avvecklingen får anstå till den 1 januari 1948. För att arbetet å avdelningen skall kunna bedrivas med önskvärd snabbhet torde utom en föreståndare även en extra exekutor böra placeras å avdelningen. Enligt föregående beslut skulle en befattning av sistnämnda slag finnas inrättad vid avdelningen till den 1 april 1947, men stadsfogden har av förbiseende bibehållit nuvarande innehavaren av befattningen även för tiden därefter. Däremot synes den extra skrivbiträdestjänsten å avdelningen kunna upphöra den 1 juli 1947. Föreståndarens grundlön är för närvarande 350 kronor och extra exekutorns 250 kronor i månaden.

Magistraten får sålunda hemställa, att handräckningsavdelningen å stadsfogdekontoret måtte bibehållas till den 1 januari 1948 samt att å avdelningen intill nämnda dag måtte anställas en föreståndare och en extra exekutor ävensom att för ändamålet måtte anvisas ett ytterligare anslag å 6.300 kronor.

Drätselkammaren anför i häröver den 16 maj 1947 avgivet utlåtande:

Som stadsfullmäktige torde erinra sig inrättades under år 1944 vid exekutionsverket en särskild handräckningsavdelning, bestående av en extra exekutor som föreståndare och ytterligare två extra exekutorer jämte ett skrivbiträde å extra

stat. Det förutsattes därvid att utökningen skulle vara av rent provisorisk karaktär och att frågan om handräckningsavdelningen i samband med uppbördsreformen skulle upptagas till förnyad prövning.

I samband med uppgörande av innevarande års budget beslöto stadsfullmäktige på förslag av magistraten att handräckningsavdelningen skulle successivt avvecklas under år 1947 sålunda, att handräckningsavdelningen bibehölles oförändrad till den 1 april 1947, därvid emellertid nyinkomna ärenden efter den 1 januari 1947 skulle tilldelas distriktsexekutorerna. Från och med den 1 april 1947 skulle handräckningsavdelningen minskas till en föreståndare och ett skrivbiträde och skulle avdelningens verksamhet upphöra helt från den 1 juli 1947, dock att en extra exekutor såsom föreståndare för avdelningen skulle därå tjänstgöra till årets slut.

Genom magistratens beslut den 30 september 1946 anställdes ytterligare ett skrivbiträde vid handräcknnigsavdelningen.

Magistratens förslag innebär alltså, att till årets slut skulle vid handräckningsavdelningen vara anställda två extra exekutorer, varav en såsom föreståndare, samt därjämte ett skrivbiträde å extra stat. För sistnämnda biträde, vilket i vanliga fall tjänstgör å annan avdelning å stadsfogdekontoret, finnes anslag beviljat till årets slut.

Anslag skulle sålunda erfordras för avlönande av en exekutor från och med den 1 april 1947 och en exekutor från och med den 1 juli samma år intill årets slut med 6.300 kronor, i vilket belopp inräknats även dyrtidstillägg samt det av stadsfullmäktige i december förra året beslutade provisoriska lönetillägget om 50 kronor per månad.

Med hänsyn till vad magistraten och stadsfogden anfört angående arbetsbördan å stadsfogdekontoret får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att handräckningsavdelningen å stadsfogdekontoret får bibehållas intill den 1 januari 1948,

att vid avdelningen skola tjänstgöra förutom ovan omförmälda skrivbiträde två extra exekutorer, varav den ene såsom föreståndare för avdelningen,

att för bestridande av kostnaderna för avlöning av de extra exekutorerna till årets slut anvisa ett förslagsanslag å 6.300 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings Aktiebolags Tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 26 juni 1947 Ser. A nr 6

Nr 129. Förvärv av del av stadsägoområdet 1047, 1048, 1049.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 juni 1947 anfört följande:

Kungl. Maj:t och Kronan är ägare till ett område av stadsägorna n:ris 1047, 1048, 1049, innehållande i areal 9.005 kvadratmeter. Området, vars gränser framgå av bifogade karta, är beläget å Jakobsberg och tillhör det område, som i dagligt tal brukar benämnas Jakobsbergs allmänning.

Av området utgör enligt stadsplan 4.960 kvadratmeter kvartersmark, 3.410 kvadratmeter parkmark och 635 kvadratmeter gatumark. Av kvartersmarken ingår största delen eller 4.780 kvadratmeter i kvarteret Stenborren och återstoden 180 kvadratmeter i kvarteret Stenbjörnen.

Sedan flera år tillbaka ha förhandlingar förts mellan Kungl. Domänstyrelsen och staden angående villkoren för stadens förvärv av området. Uppgörelse har fördröjts därigenom, att Kronan från början för marken begärde ett pris av 12 kronor per kvadratmeter, vilket icke av drätselkammaren kunde godtagas, enär priset vore otänkbart i ett ytterområde som Jakobsberg och komme att omöjliggöra bebyggelse av marken under rådande förhållanden.

På parternas begäran har Statens Byggnadslånebyrå företagit värdering av området. Byrån har vid beräkningen av saluvärdet utgått från ett tomtpris av 25 kronor per kvadratmeter våningsyta, varjämte byrån i samråd med stadens byggnadschef beräknat kostnaderna för ledningar och avlopp för området.

Byrån har därvid kommit fram till ett saluvärde å marken av i avrundat tal 50.000 kronor, motsvarande ett pris av kr. 5: 55 per kvadratmeter tomtareal.

Kungl. Maj:t har sedermera med Riksdagen den 25 april 1947 förordnat, att området må försäljas till staden för en köpeskilling av 51.500 kronor under villkor att området efter vederbörlig avstyckning överlåtes i befintligt skick med tillträdesrätt för staden räknat från dagen för köpekontraktets undertecknande, att köpeskillingen erlägges kontant å tillträdesdagen, att försäljningen sker med förbehåll om återköpsrätt för Kronan för all framtid, därest området efter eventuell stadsplaneändring exploateras hårdare än som angives å en den 15 februari 1946 fastställd stadsplan, skolande återköpsrätten upphöra i den mån exploatering sker enligt denna stadsplan, att vid försäljning eller upplåtelse med tomträtt av tomter å området de priser per normaleldstad, som Statens Byggnadslånebyrå godkänner, läggas till grund vid bestämmandet av köpeskillingarna respektive tomträttsavgälderna, att staden ensam bestrider såväl kostnaderna för avstyckning av och lagfart å området jämte övriga med köpet förenade utgifter som ock samtliga på området för tiden från tillträdesdagen belöpande skatter och onera, samt att innehavaren av en över området med vederbörligt tillstånd framdragen elektrisk ledning förbehålles rätt att bibehålla och nyttja densamma utan rätt för köpare till annan ersättning än gottgörelse av ledningens innehavare för skada till följd av förändring, reparation och tillsyn av ledningen.

Då den angivna köpeskillingen är godtagbar samt förvärvet av området utgör

ett led i förverkligandet av stadsplanen för området, vill drätselkammaren tillstyrka att förvärvet kommer till stånd på angivna villkor.

Köpeskillingen bör bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för en köpeskilling av 51.500 kronor och på i huvudsak här ovan angivna villkor i övrigt av Kungl. Maj:t och Kronan förvärva ett område om 9.005 kvadratmeter av stadsägoområdet 1047, 1048, 1049,

att köpeskillingen skall bestridas av försäljningsmedelsfonden samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 130. Förvärv av tomterna nris 3 och 5 i kvarteret Norna.

Drätselkammaren har uti en den 5 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Ägaren av fastigheterna n:ris 3 och 5 i kvarteret Norna, Gustaf Gustafsson, med adress Återvändsgränd 3 och 5, har efter förhandlingar förklarat sig villig att till staden försälja nämnda fastigheter emot en sammanlagd köpeskilling av 41.000 kronor.

Taxeringsvärdet utgör för tomten nr 3 16.000 kronor, varav markvärde 12.000 kronor och byggnadsvärde 4.000 kronor samt för tomten nr 5 20.000 kronor, varav 10.000 kronor markvärde och 10.000 kronor byggnadsvärde.

Tomterna, vilka äro belägna å ofri grund (stadens) innehålla i areal, tomten nr 3 619 kvadratmeter och tomten nr 5 533,8 kvadratmeter.

Å fastigheten finnas uppförda bostadsbyggnader av trä, vilka äro äldre och av mindre god beskaffenhet. Hyresavkastningen uppgår till cirka 4.000 kronor, motsvarande omkring 10 procent av den föreslagna köpeskillingen.

Under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande har köpeavtal träffats med Gustafsson om fastigheternas försäljning till staden för nyssnämnda köpeskilling med tillträde den 1 juli 1947. Säljaren medgives genom kontraktet rätt att intill byggnadens rivning — dock längst till den 1 juli 1952 — hyresfritt disponera ett av honom för närvarande bebott enkelrum. Några kostnader för reparation av lägenheten skall under denna tid icke åsamkas staden.

Då förvärvet bidrar till genomförande av stadsplanen samt köpeskillingen får anses godtagbar, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för en köpeskilling av 41.000 kronor och på i huvudsak ovan angivna villkor i övrigt förvärva de å ofri grund belägna fastigheterna tomterna n:ris 3 och 5 i kvarteret Norna,

att köpeskillingen skall bestridas av försäljningsmedelsfonden samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 131. Anslag för uppmätning, fotografering och beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader å Kyrkbacksområdet. (Konf. stfms handl. nr 114/1939).

Drätselkammaren har uti en den 5 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 21 juni 1939 beslöto stadsfullmäktige anvisa ett anslag å 5.000 kronor för uppmätning, fotografering och beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla hus och gårdar i staden ävensom ett anslag å 1.300 kronor för fotografering av naturmiljöer o. dyl samt för fotografisk reproduktion av gamla Västeråsbilder. Beslutet fattades efter förslag av en av stadsfullmäktige i mars 1937 tillsatt kommitté med uppdrag att vidtaga åtgärder för insamlande, upptagande och bevarande av fotografier och film över staden och dess bebyggelse.

Under sommaren 1937 lät Nordiska Museet på egen bekostnad verkställa uppmätning och ritning av ett 30-tal gamla gårdar och hus i Västerås, varjämte museet under år 1939 utförde en inventering av det äldre byggnadsbeståndet i staden.

Med ledning av denna inventering uppgjordes en karta, varå olika hus i staden erhållit olika beteckningar efter graden av kulturhistoriskt värde. Antalet kulturhistoriskt värdefulla och särskilt intressanta hus uppgingo till 123 stycken.

Vid de av Nordiska Museet företagna undersökningar medtogs icke den synnerligen intressanta och särpräglade bebyggelsen å området norr om kyrkan, den s. k. Kyrkbacken. Då den nuvarande bebyggelsen så småningom torde komma att få giva vika för en mera modern sådan samt tidpunkten närma sig, har museet efter samråd med landsantikvarien hemställt om bidrag till en liknande undersökning för nu ifrågavarande område. Området omfattar 40 gårdar av kulturhistoriskt intresse och undersökningen beräknas kosta 6.600 kronor. Den beräknas bli utförd i tvenne etapper åren 1947—1948.

Då staden torde böra fullfölja undersökningarna även beträffande Kyrkbacken, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för uppmätning, fotografering och beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader å Kyrkbacksområdet anvisa ett anslag å 6.600 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål.

Nr 132. Tillägg till 9 § i tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 31 mars 1947 dagtecknat utlåtande anfört följande:

I skrivelse den 7 mars 1947 har länsstyrelsen anmodat Västerås stads polisdistrikt att antaga en tilläggsbestämmelse till 9 § i tjänstgörings- och avlöningsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare av följande lydelse:

"Befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet, som överförts på avgångsstat enligt vad därom är särskilt stadgat, är skyldig att vidkännas den minskning i de med befattningen följande förmånerna, som fastställes av Kungl. Maj:t, samt att

återinträda i tjänstgöring å egen eller annan befattning i statens eller vederbörande polisdistrikts eller i polisdistrikt helt eller delvis ingående kommuns tjänst."

Till denna bestämmelse skulle enligt länsstyrelsens anmodan fogas en övergångsbestämmelse av innehåll, att tillägget skulle gälla endast personal som anställdes efter den dag beslutet om tillägget vunnit länsstyrelsens fastställelse.

I ärendet får löne- och avtalsnämnden härmed avgiva yttrande.

I kungl. Kungörelsen den 20 december 1946 om avgångsstat för befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet stadgas i huvudsak följande:

Befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet skall vara skyldig att, där så finnes påkallat med hänsyn till statens intresse, med frånträdande av tjänsteutövningen övergå på avgångsstat. Beslut om sådan övergång meddelas av Kungl. Maj:t efter hörande av vederbörande länsstyrelse och beträffande icke statliga befattningshavare vederbörande polisdistrikt. Befattningshavaren skall jämväl beredas tillfälle yttra sig i ärendet. Kommunal befattningshavare är icke skyldig att vid överföring på avgångsstat vidkännas minskning i med tjänsten följande förmåner i vidare mån än han underkastat sig skyldighet därtill. Om så är fallet ankommer det på Kungl. Maj:t att fastställa vilka förmåner som på avgångsstaten skola tillkomma befattningshavaren. Befattningshavare på avgångsstat är skyldig att, där Kungl. Maj:t funnit hinder därför ej föreligga, återinträda i tjänstgöring å egen eller annan befattning i statens eller vederbörande polisdistrikts eller i polisdistriktet helt eller delvis ingående kommuns tjänst, till vilken han enligt för honom gällande bestämmelser är skyldig att låta sig förflytta. Överföring på avgångsstat inverkar ej på befattningshavarens rätt till tjänste- och familjepension samt hans skyldighet att vidkännas pensionsavdrag ävensom att med pension avgå från befattningen. Polisdistrikts kostnader för avlöning av befattningshavare som är överförd på avgångsstat och för bidrag till pensionering av honom och hans familj gottgöres polisdistriktet av statmedel.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till 9 § i tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare antaga en tilläggsbestämmelse jämte därtill hörande övergångsbestämmelse i enlighet med länsstyrelsens förslag samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet länsstyrelsen för fastställelse.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 juni 1947 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till 9 § i tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare skall såsom ett nytt stycke fogas följande bestämmelse:

"Befattningshavare vid polis- och åklagarväsendet, som överförts på avgångsstat enligt vad därom är särskilt stadgat, är skyldig att vidkännas den minskning i de med befattningen följande förmånerna, som fastställes av Kungl. Maj:t, samt att återinträda i tjänstgöring å egen eller annan befattning i statens eller vederbörande polisdistrikts eller i polisdistrikt helt eller delvis ingående kommuns tjänst.",

att nu nämnda bestämmelse skall gälla allenast i fråga om

sådan personal, som anställes efter den dag stadsfullmäktiges nu ifrågavarande beslut vunnit länsstyrelsens fastställelse samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa beslutet länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

Nr 133. Medgivande för nuvarande innehavaren av befattningen såsom folkskoleinspektör att t. v. kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder. Återbesättande av befattningen.

Folkskolestyrelsen anför i skrivelse den 22 februari 1947 följande:

Vid folkskolestyrelsens sammanträde den 7/2 1947 meddelade folkskolinspektören, att han den 15 nästkommande september fyllde 65 år och enligt gällande pensionsreglemente vore skyldig att avgå från sin tjänst vid nämnda månads utgång. Då pågående termin ej kunde anses vara lämplig tillträdestid för den nye tjänsteinnehavaren ifrågasattes, om ej tillträdet lämpligen borde uppskjutas till den 1/1 1948. Härför fordrades emellertid stadsfullmäktiges medgivande.

I anslutning till frågan om återbesättande av tjänsten önskade folkskolestyrelsen meddela, att skolchefen kan vara antingen folkskolinspektör eller överlärare, i vilket senare fall vederbörande även skall inneha folkskollärartjänst med viss undervisningsskyldighet. Styrelsen uttalade sig enhälligt för bibehållande av folkskolinspektörstjänsten, vilket framför allt motiverades med skoldistriktets storlek och arbetsbördans omfattning.

Med åberopande av vad här ovan anförts får folkskolestyrelsen hos stadsfullmäktige hemställa,

att folkskolinspektören, som ingår i pensionsåldern den 1/10 1947, måtte beviljas rätt att kvarstå i tjänst t. o. m. utgången av år 1947 samt att tjänsten med bibehållande av dess karaktär av folkskolinspektörstjänst finge återbesättas med tillträde för den nye tjänsteinnehavaren den 1/1 1948.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 31 mars 1947 tillstyrkt bifall till folkskolestyrelsens framställning.

Drätselkammaren har uti ett den 5 juni 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren erinrar om att enligt tidigare gällande pensionsreglemente för befattningshavarna det tillkom vederbörande "myndighet", d. v. s. förvaltningsmyndighet, att pröva ansökan av befattningshavare att få kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder.

Jämlikt § 5 i nu gällande pensionsreglemente skola stadsfullmäktige lämna dylikt medgivande. Medgivandet lämnas för ett år i sänder och för sammanlagt högst tre år.

Drätselkammaren tillstyrker bifall till folkskolestyrelsens framställning angående rätt för nuvarande befattningshavare att kvarstå i tjänst intill utgången av detta år.

Drätselkammaren vill härjämte understryka vad folkskolestyrelsen anfört såsom skäl för folkskolinspektörstjänstens bibehållande. En övergång till systemet med en överlärare såsom skolchef skulle innebära en tillbakagång och icke vara försvarligt med hänsyn till stadens storlek.

Drätselkammaren tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige att besluta

att medgiva nuvarande innehavare av folkskolinspektörsbefattningen rätt att kvarstå å befattningen intill utgången av innevarande år, samt

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen såsom folkskolinspektör.

Nr 134. Återbesättande av befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å avlöningskontoret.

Drätselkammaren har uti en den 10 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse hemställt om bemyndigande att återbesätta en ledigbliven befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å avlöningskontoret, enär stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 11 april 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

Nr 135. Anslag för utförande av mindre tillbyggnad till apoteket Bävern.

Drätselkammaren har uti en den 5 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Apotekaren C. G. Winberg förhyr av staden lokaler till apoteket Bävern uti fastigheten Stora torget 4 för en årshyra av 9.000 kronor.

Sedan Medicinalstyrelsen gjort vissa erinringar mot lokalerna, har hyresgästen anhållit, att staden ville låta vidtaga en mindre tillbyggnad åt gårdssidan för att därigenom erhålla större utrymme åt apotekets personal. Kostnaderna härför beräknas uppgå till omkring 2.400 kronor. Kostnaderna skulle återgäldas av hyresgästen genom att hyran under en tid av tre år framåt utginge med ett med 800 kronor förhöjt hyresbelopp per år. Då årshyran för närvarande utgör 9.000 kronor, skulle sålunda hyran för de närmaste tre åren från den 1 oktober 1947 och till den 1 oktober 1950, vid vilken tidpunkt nuvarande innehavarens privilegium å apoteket upphör, utgå med 9.800 kronor.

Förutsättningen för tillbyggnaden är att hyresnämnden icke har något att erinra mot den begärda hyreshöjningen.

Då tillbyggnaden kräver särskilt anslag, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för utförande av mindre tillbyggnad till de av apoteket Bävern förhyrda lokaler i fastigheten Stora torget 4 anvisa ett anslag å 2.400 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 136. Anslag för inköp av traktor till Johannisbergs gård.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 6 juni 1947 anfört följande:

För inköp av en ny traktor till Johannisbergs gård får lantegendomsnämnden härmed anhålla om ett anslag å 8.500 kronor.

Den för inköp ifrågasatta traktorn är avsedd att ersätta en dylik, inköpt begagnad år 1941, vilken är i så bristfälligt skick, att den inte utan synnerligen dyrbara reparationer kan iståndsättas. Även efter en dylik reparation kan man inte vara övertygad om traktorns hållbarhet utan risk för driftavbrott på grund av felaktigheter kan inträffa under den stundande skörden, vilket medför stora olägenheter, särskilt som någon ersättningstraktor icke kan erhållas på mindre tid än 1½ à 2 månader.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en ny traktor till Johannisbergs gård ställa ett anslag å 8.500 kronor till lantegendomsnämndens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 12 juni 1947 avgivet utlåtande med biträdande av lantegendomsnämndens hemställan tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 8.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av uttaxerade medel i lantegendomsnämndens stat för år 1948.

Nr 137. Anslag för driften av ytterligare två barnstugeavdelningar i Jakobsberg.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse till drätselkammaren den 7 juni 1947 anfört följande:

Då Västerås folkskolor har meddelat att de icke ämnar begagna de två skolsalar i Jakobsbergs gamla skola som barnstugorna f. n. disponerar och då 2 barnträdgårdsavdelningar den 1 september 1947 överflyttas till ny lokal vid Drottninggatan anser styrelsen för Västerås barnstugor att denna lokalmöjlighet bör utnyttjas till ytterligare två (2) barngrupper (40 barn) för senare ev. överflyttning till planerade barnstugan i Ragvalds backe.

Inskrivningarna till enbart Jakobsbergs barnträdgårdar för höstterminen visade 115 anmälningar till 38 lediga platser och skulle den föreslagna utökningen väsentligt nedskära antalet avslag för denna stadsdel.

Med hänsyn till att denna barnträdgård kan övertaga en del inventarier och material kommer uppsättningen icke att draga någon merkostnad och beräknas nettodriftskostnaderna för höstterminen till 1.600 kronor.

Med stöd av ovanstående hemställer härmed styrelsen att drätselkammaren måtte bevilja utvidgning av Jakobsbergs barnträdgårdar fr. o. m. höstterminen med två (2) avdelningar för 40 barn samt

att anslå kronor 1.600: — som driftsbidrag för höstterminen 1947.

Drätselkammaren har i häröver den 12 juni 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Med överlämnande av styrelsens framställning får drätselkammaren, som med hänsyn till föreliggande behov av ytterligare barnträdgårdslokaler i staden funnit styrelsens förslag välmotiverat, tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 1.600 kronor för höstterminen 1947 samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 138. Anslag för undersökning av vattentäkten vid Hässlö och uppgörande av förslag till infiltreringsverk.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 3 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 24 februari 1942 framlade styrelsen för tekniska verken i samband med förslag om utbyggnad av vattenverket en prognos rörande den framtida sannolika utvecklingen av vattenförbrukningen i staden. Utvecklingen har emellertid redan nu visat sig till följd av den avsevärda ökningen av folkmängden och den omfattande byggnadsverksamheten bliva annorlunda än man 1942 hade anledning räkna med. Redan under 1948 kommer man sålunda att uppnå, och därest förbudet att tillhandahålla varmvatten upphäves, sannolikt att överskrida den vattenförbrukning, som man räknat skulle bli aktuell först under 1950. Varmvattenförbudet under krisåren har gjort det svårt att ställa en tillförlitlig prognos över den framtida förbrukningen.

Styrelsen påpekade den ökade vattenförbrukningen i skrivelse till stadsfullmäktige den 27 augusti 1946 med förslag till vissa åtgärder för vattenförsörjningens tryggande. Stadsfullmäktige beslöto med anledning härav den 26 september 1946 anvisa medel för utförande av en försöksanläggning för infiltrering av vatten från Mälaren i vattentäkten samt för utförande av en ny huvudvattenledning mot Skiljebo för anslutning till befintlig ledning i Klockartorpsgatan. Båda dessa arbeten äro nu utförda.

Den utvidgning av vattenverket som styrelsen varit inställd på att genomföra i början av 1950-talet har till följd av befolkningstillväxten blivit aktuell redan nu. Med hänsyn till de allt längre leveranstiderna för såväl konstruktioner som maskiner är det nödvändigt att i god tid taga itu med de förberedande arbetena. Styrelsen har därför funnit det nödvändigt att utan dröjsmål åter taga upp frågan om stadens vattenförsörjning till behandling.

Närmast förestår planerandet av en permanent anläggning för infiltration av vatten från Mälaren i grundvattentäkten vid Hässlö. Därvid måste en grundlig undersökning ske genom rekognosceringsborrningar över hela vattentäkten för att klarlägga dennas beskaffenhet, särskilt med avseende å gruslagrens beskaffenhet och den under gruslagren liggande berggrundens olika höjdlägen. Tidigare utförda undersökningar äro ej tillräckliga, då de blott omfattat delar av vattentäkten. Av

undersökningarna kommer att framgå på vilket eller vilka ställen infiltrering bör ske. Vidare kan man med ledning av undersökningsresultatet bestämma läget för de nya brunnar som inom en snar framtid bliva erforderliga. Förhandlingar i dessa frågor ha förts med Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm, som tidigare utfört undersökningar och konstruktioner för vattenverket. Kostnaderna för arbeten av ifrågavarande slag äro svåra att beräkna, vilket ligger i sakens natur, då det här gäller att genom rekognosceringsborrningarna så att säga känna sig fram och man därvid icke på förhand kan utsäga vilken omfattning arbetena kunna komma att få. Styrelsen har preliminärt räknat med en kostnad å 50.000 kronor för rekognosceringsborrningarna. För upprättande av fullständiga ritningar och beskrivningar över infiltrationsanläggningen har styrelsen vidare räknat med en kostnad å 50.000 kronor. Styrelsen vill ytterligare understryka att kostnadsberäkningarna äro preliminära och att det därför kan bliva nödvändigt att komplettera med ytterligare anslagsäskanden sedan styrelsen efter arbetenas påbörjande kunnat få en bättre föreställning om dessas omfattning. Kostnaderna för själva infiltrationsanläggningen kan under nuvarande förhållanden icke angivas. Styrelsen får återkomma härtill sedan konstruktionsritningar uppgjorts och anbud kunnat infordras.

Då kostnaderna för rekognosceringsborrningar och ritningar utgöra en del av kostnaderna för hela anläggningen, böra de täckas av lånemedel.

Med hänvisning till vad nu anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för rekognosceringsborrningar inom vattentäkten vid Hässlö för en blivande infiltrationsanläggning samt för uppgörande av ritningar och konstruktioner för en dylik anläggning anvisa ett anslag å 100.000 kronor att utgå av tillgängliga medel samt att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 12 juni 1947 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt kammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av lån å 100.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 139. Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Årbylundsgatan och Ekevägen.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 3 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Fastigheterna vid Ekevägen inom Skiljebo äro för sin vattenförsörjning hänvisade till egna brunnar. I flertalet fall ha emellertid dessa på sista tiden blivit infekterade av avloppsvatten så att vattnet ej längre är brukbart som dricksvatten, varför hälsovårdsnämnden nödgats förbjuda dess användning. Då stora olägenheter därigenom uppstått ha fastighetsägarna gjort framställning om att vattenledningar skyndsammast möjligt måtte utdragas till fastigheterna ifråga.

Den av stadsfullmäktige den 26 september 1946 under § 290 beslutade huvudvattenledningen från Hässlö till staden har nu utförts. Denna passerar Skiljeboområdet genom Årbylundsgatan fram till Furulidsgatan och vidare genom Furulidsgatan mot Klockartorpsgatan, där den anslutits till befintligt ledningsnät. Huvudvattenledningen är utförd med 400 mm rör fram till korsningen mellan Årbylundsgatan och Furulidsgatan och fortsätter med 300 mm rör genom Furulidsgatan. Vid hörnet av Furulidsgatan och Årbylundsgatan har planerats en avgrening av vattenhuvudledningen med 300 mm diameter avsedd att fortsätta genom Ekevägen norrut för att genom blivande gata öster och norr om lasarettsområdet framdragas till Malmaberg och sedan fortsätta över Gideonsberg mot Skallbergsområdet. För att tillgodose vattenbehovet för den nya bebyggelsen i de norra stadsdelarna måste denna ledning till hela sin sträckning utföras inom 2 à 3 år. Om denna ledning nu utlägges genom Ekevägen fram till c:a 100 m norr om Granstigen kunna samtliga fastigheter längs Ekevägen erhålla vatten från densamma. Samtidigt böra nya avloppsledningar utläggas genom Ekevägen. Kostnaderna för anläggningen beräknas till 92.000 kronor. I anslutningsavgifter inflyter från närliggande tomter 22.000 kronor. Då det rör sig om en huvudvattenledning bör resterande kostnader, 70.000 kronor, täckas av lånemedel.

Med hänsyn till vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av huvudvattenledning samt avloppsledningar i Ekevägen från Årbylundsgatan fram till en punkt 100 m norr om Granstigen anvisa 92.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och täckas med 22.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter och 70.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 12 juni 1947 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 92.000 kronor,

att anslaget skall utgå av tillgängliga medel och täckas med 22.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter och 70.000 kronor av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 70.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 140. Framdragande av avloppsledning från Sommarro till befintlig reningsbrunn för Skiljebo-området.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 3 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan avtal träffats med fastighetsägarna inom Skiljeboområdet, varvid fastighetsägarna skriftligen förbundit sig att erlägga anslutningsavgifter efter samma

grunder som för Jakobsbergsområdet, har förslag uppgjorts till bortledande av avloppsvattnet från den befintliga reningsbrunnen, belägen omedelbart nedanför det bebyggda området i dettas sydvästra hörn. Avloppsvätskan rinner nu från reningsbrunnen genom ett öppet dike över Flygvapnets Centrala Skolors övningsområde och utsläppes i Mälaren strax öster om kraftverket. Reningsbrunnen är emellertid alldeles för liten och fungerar ej längre som reningsanläggning. Avloppsvätskan utrinner orenad i det öppna diket, där mängder av avloppsslam hopas och sprider en stinkande lukt. Möjlighet föreligger att avleda avloppsvattnet genom en ledning som från reningsbrunnen ledes i en båge mot söder och väster runt höjdpartiet väster om Skiljebo och fram till befintlig ledning i Klockartorpsgatan vid en punkt 100 m öster om Knektgatan. Denna ledning kommer att till hela sin sträckning gå över Kronans mark och en förutsättning för dess utförande är givetvis tillstånd från Kronan. Sådant tillstånd torde emellertid utan vidare kunna erhållas. Kostnaderna för ledningen ha beräknats till kronor 80.000, varvid ej räknats med nedläggning av vattenledning utan endast av avloppsledning.

I samband med uppgörande av stadsplan för området i Klockartorpsgatans förlängning österut ha tidigare från stadens sida framställning gjorts till Kungl. Flygförvaltningen att få inköpa och för bebyggelse utnyttja den del av Kronans mark som kommer att ligga norr om den planerade avloppsledningen mellan denna och Klockartorpsgatan. Därigenom skulle ledningen kunna nyttiggöras för denna bebyggelse. Kungl. Flygförvaltningen har emellertid ej ansett sig kunna tillmötesgå stadens framställning i frågan. Sedan dessa förhandlingar fördes har emellertid ett nytt förslag framkommit för sträckning av rikshuvudvägen, innebärande att denna skulle ges en sydligare sträckning än den nuvarande och framgå över Kronans mark söder om Klockartorpsgatan och söder om Skiljeboområdet. Därvid kommer vägens sträckning att delvis i det närmaste sammanfalla med den sträckning ifrågavarande avloppsledning på grund av markens lutningsförhållande måste ges. Endast mindre justeringar i den ursprungligen planerade ledningssträckningen behöver ske. Om denna sträckning av rikshuvudvägen kommer att godkännas av de statliga myndigheterna, är det tänkbart att området mellan den blivande rikshuvudvägen och Klockartorpsgatan kan i viss utsträckning utnyttjas för bebyggelse, varvid avloppsledningen kan utnyttjas. I vilken utsträckning så kan komma att ske, är ej möjligt att bestämma förrän rikshuvudvägens sträckning blivit definitivt bestämd och området mellan rikshuvudvägen och Klockartorpsgatan blivit föremål för planering. Någon kalkyl över hur kostnaderna för avloppsledningen skola täckas kan ej heller uppgöras förrän området planerats. Det föreslås därför, att anslag anvisas att utgå av tillgängliga medel och att definitivt förslag till kostnadernas täckande uppgöres så snart möjligheter härtill föreligga. Givetvis skola ledningarna ej utföras förrän byggnadsnämnden godkänt deras definitiva sträckning.

På grund av de synnerligen svåra sanitära olägenheter det öppna avloppsdiket vållar är det nödvändigt att snarast möjligt utföra ifrågavarande avloppsledning, varför anslag för densamma bör anvisas omedelbart oaktat ledningarnas definitiva sträckning ännu ej blivit fastställd.

Det kan framhållas, att länsstyrelsen omedelbart efter inkorporeringen av Badelunda i skrivelse den 15 januari 1946 anmodat hälsovårdsnämnden att skyndsamt vidtaga åtgärder för åstadkommande av tillfredsställande avlopp från Skiljeboområdet. Den planerade ledningen är även nödvändig för avledande av vatten från den östligaste delen av det redan planlagda området kring Klockartorpsgatan. Det

torde kunna förväntas att byggnadsnämnden under den tid som åtgår innan ledningsarbetet kan påbörjas, skall hinna taga ställning till frågan om områdets planering.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av en avloppsledning mellan Sommarro och befintlig reningsbrunn i sydvästra hörnet av Skiljeboområdet anvisa ett anslag å 80.000 kronor att utgå av tillgängliga medel samt

att frågan om täckning av anslaget skall upptagas sedan klarhet vunnits om det ifrågavarande områdets planering och rikshuvudvägens sträckning.

Drätselkammaren har i häröver den 12 juni 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Genom det framlagda förslaget skulle Skiljeboområdets avloppsförhållanden bliva reglerade och det nuvarande öppna ledningsdiket med alla dess olägenheter försvinna. Drätselkammaren vill därför giva förslaget sin anslutning. Kammaren förväntar emellertid därvid att Kungl. flygförvaltningen, då på detta sätt området färdigställes för exploatering, till staden avstår den mark, vilken fordras för rikshuvudvägens sträckning.

Beträffande anslagstäckningen finner drätselkammaren lämpligast att stadsfullmäktige redan nu fattar beslut om anslagets täckning med lånemedel.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för utförande av en avloppsledning mellan Sommarro och befintlig reningsbrunn i sydvästra hörnet av Skiljeboområdet anvisa ett anslag å 80.000 kronor att utgå av tillgängliga medel,

att anslaget skall slutligen täckas av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å nyssnämnda belopp ävensom att vidtaga övriga för lånets lyftande erforderliga åtgärder.

Nr 141. Framdragande av sommarvattenledning till Notudden.

Uti en till stadsfullmäktige den 27 februari innevarande år inkommen, av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Ernst Johansson, John Jacobsson och Hugo Ericsson såsom egen motion upptagen framställning hava Kyrkliga Förbundet, Metodistkyrkan m. fl. religiösa sammanslutningar anfört följande:

I ungdomsvårdande syfte har undertecknade organisationer inköpt s. k. sommarhem å Notudden. Där vistas under sommaren åtskilliga såväl yngre som äldre stadsbor. Ungdomsverksamheten därute är såväl sluten som öppen, varför det kan anses vara ett gemensamt samhälleligt intresse, att denna form för ungdomsvård hädanefter som hittills får fortgå och om möjligt utvecklas. Emellertid har alltid svårigheten att erhålla dricksvatten varit kännbar för samtliga sommarhem därute. Sedan

vägförhållandena ändrats, har denna ökats, då det tidigare var vanligt, att dricksvatten hämtades vid Kraftverket och bars ditut. Emedan marken arrenderas av Västerås stad som ägare, kan ej några omfattande anläggningar göras. År 1945 höjdes arrendesummorna till det dubbla, utan att några förändringar i övrigt skedde.

Med anledning av ovanstående får undertecknade organisationer härmed vördsamt anhålla att stadsfullmäktige ville besluta

att låta utlägga en *sommarvattenledning* med anslutning till stadens ledningsnät vid Kraftverket. Rören i fråga kan vara 1" och den beräknade längden c:a 355 m. Alternativt en *permanent ledning* av samma typ som å en del av stadens kyrkogårdar.

För Kyrkliga Förbundet: Ernst Enochsson, ordförande.

För Metodistkyrkan: Evert Nyberg, ordförande.

För Baptistförsamlingen: Bernh. Andersson, ordförande.

För Frälsningsarmén: Erik Malmek, kårchef.

Sedan motionen den 27 februari 1947 av stadsfullmäktige remitterats till styrelsen för tekniska verken och drätselkammaren för utredning, har styrelsen uti ett den 3 juni 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Sommarvattenledningar ha tidigare funnits utlagda till Notudden. Ledningarna voro av provisorisk natur och voro ej lagda på frostfritt djup. Under dylika förhållanden är det nödvändigt att före vintern låta länspumpa rören till förhindrande av sönderfrysning. De för sommarhemmen ansvariga tillsågo emellertid icke att så skedde, varför rören fröso sönder. Tekniska verken lät därför taga bort rören under 1945. Kostnaderna för lån av rör och för frostskador å rören ha ännu ej betalats av de berörda organisationerna. Sålunda återstår ett oguldet belopp å kronor 368: 57.

Om sommarvattenledning till Notudden ånyo skall utläggas får den en längd av cirka 370 meter. Kostnaden beräknas uppgå till kr. 2: 70 per meter eller tillhopa cirka 1.000 kronor. Ledningen skulle anslutas till stadens nät inom kraftverkets område där mätare finnes uppsatt. Vattenavgifterna debiteras på så sätt kraftverket, som i sin tur får taga ut ersättning från sommarhemmens organisationer. Det har uppgivits att kraftverket icke skulle ha något att erinra emot ett dylikt förfarande. Med hänsyn till den rådande bristen på rör är det synnerligen ovisst om ledningen kan utläggas denna sommar.

Då en ledning av ifrågavarande slag icke kan bliva räntabel anser sig styrelsen icke kunna bekosta utförandet av anslag i styrelsens stat. Därest stadsfullmäktige emellertid anser att ledningen bör utföras, uppgår enligt vad nu sagts det av tekniska verken beräknade erforderliga beloppet till 1.000 kronor.

Med anledning av vad sålunda anförts får styrelsen föreslå stadsfullmäktige att besluta

att, därest stadsfullmäktige bifalla motionärernas framställning om sommarvattenledning till Notudden, för ändamålet anvisa ett anslag å 1.000 kronor.

Drätselkammaren har den 12 juni 1947 avgivit följande utlåtande:

Såsom framgår av styrelsens skrivelse ha sommarvattenledningar tidigare funnits men på grund av bristande tillsyn från vederbörandes sida blivit obrukbara och måst borttagas.

Då staden utarrenderar marken, varå sommarhemmet är uppfört, finner drätselkammaren, att staden skäligen bör tillse att tillgång till vatten finnes för sommarhemmet. Av denna anledning vill drätselkammaren tillstyrka, att genom stadens försorg nya ledningar för vatten framdragas till Notudden. Drätselkammaren förutskickar emellertid därvid att ledningsrören före vintern länspumpas och att ledningarna även i övrigt ägnas sådan tillsyn att någon skada å dem icke uppkommer.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för framdragande av sommarvattenledning till Notudden anvisa ett anslag å 1.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 142. Fastställande av anslutningsavgifter för vatten- och avloppsledningar inom Skiljebo-området m. m.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 3 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Inom Skiljeboområdet finnes avloppsledningar utförda av fem kloakledningsföretag, bestående av sammanslutningar mellan fastighetsägare. Kloakledningsföretagen äro Lundby 1 1936, Högby Gryta 1933, Gryta 1934, Gryta nr 4 och Lundby 2 1936. Ledningarna tillhörande de fyra förstnämnda företagen utmynna i en reningsbrunn belägen vid Skiljeboområdets sydvästra hörn. Från denna ledningsbrunn avrinner vattnet genom ett dike, som passerar Flygets Centrala Skolors (FCS) övningsområde och rinner ut i Mälaren öster om Kraftverket. Företaget Lundby 2 1936, som omfattar fastigheterna kring Björkgatan, Grenadjärsgatan och östra delen av Parkvägen, har en reningsbrunn belägen söder om Björkgatan, varifrån vattnet utrinner i ett dike, som leder söderut och utmynnar vid Hamre Tegelbruk. Detta företag har dessutom inom sitt område vattenledningar, som erhålla sitt vatten från en djupbrunn med pumpstation belägen inom området. De förstnämnda företagen däremot ha ej utfört några vattenledningar utan fastighetsägarna hämtar vattnet från egna brunnar.

Förhållandena inom området såväl beträffande avloppsledningar som dricksvattentillgången äro synnerligen otillfredsställande. De befintliga reningsbrunnarna för avloppsvattnet äro alldeles för små i förhållande till det antal fastigheter, som anslutits, och någon rening av avloppsvätskan kan ej ske i nämnvärd grad. Denna utrinner orenad i de öppna dikena, medförande att mängder av avloppsslam hopas i dessa. Klagomål över förhållandena ha sedan flera år framförts särskilt från FCS. De befintliga avloppsledningarna inom områdena äro ej heller tillfredsställande utförda. De ha i ett flertal fall för små dimensioner och äro lagda på otillräckligt djup så att de särskilt under senaste vintern frusit, varigenom stopp uppstått i ledningarna. Dricksvattnet i ett flertal till fastigheterna tillhörande brunnar ha på senaste året blivit förorenat, tydligen genom avloppsvatten, som läckt ut från avloppsled-

ningarna och förorenat markens grundvatten. Hälsovårdsnämnden har därför sett sig föranlåten att förbjuda användande av vatten från ett flertal brunnar. Då det är i högsta grad angeläget att berörda olägenheter beträffande avloppsledningar och dricksvatten avhjälpas, har frågan upptagits vid Tekniska verken. Förslag har uppgjorts för utförande av tillfredsställande vatten- och avloppsledningar inom området och avledande av avloppsvattnet till stadens reningsverk. Stora svårigheter har därvid yppat sig att utföra såväl kostnadsberäkningar för de erforderliga anläggningarna som lämplig fördelning av kostnaderna efter för staden i övrigt gällande grunder. Definitiv kostnadsberäkning av anläggningarna kan för närvarande icke ske. En dylik fordrar grundlig undersökning av de befintliga ledningarna och framför allt är det nödvändigt att definitiv stadsplan uppgöres för området så att ledningarnas sträckning kan bestämmas. Anläggningarna bli därtill av den omfattningen att de knappast kunna utföras i ett sammanhang. Detta är ej heller nödvändigt, då vissa delar av området äro bättre ställda beträffande såväl dricksvatten som avloppsledningar och möjligen kunna vänta något år under det att för vissa andra delar av området omedelbara åtgärder äro nödvändiga. Styrelsen har emellertid ansett, att dessa omständigheter icke få föranleda ytterligare dröjsmål.

Beträffande markens beskaffenhet är Skiljeboområdet närmast jämförbart med Jakobsbergsområdet, för vilket stadsfullmäktige tidigare fastställt anslutningsavgifter utgörande sammanlagt 101 öre/m^2 tomtmark för vatten- och avloppsledningar, varav 44 öre utgör avgift för vattenledning och 57 öre avgift för avloppsledning. Styrelsen har funnit skäligt att samma anslutningsavgifter tillämpas för Skiljeboområdet. Dessa avgifter torde säkerligen icke komma att fullt täcka de kostnader staden kommer att åsamkas för ordnande av förhållandena inom området men andra orsaker och skälighetshänsyn tala för att högre avgifter ej böra uttagas för dessa fastigheter än vad som skett och fortfarande sker för jämförbart belägna fastigheter inom Jakobsbergsområdet. Med hänsyn härtill har styrelsen föreslagit fastighetsägarna inom området att träffa avtal med Tekniska verken innebärande att Tekniska verken övertager befintliga avloppsledningar och ombygger dessa samt ansluter dem till stadens avloppsledningsnät samt vidare utdrager vattenledningar inom området mot att fastighetsägarna erlägger en anslutningsavgift med tillsammans 101 öre/m^2 tomtmark. Fastighetsägarna ha tillställts reverser å för respektive fastigheter utgående anslutningsavgifter. Av 164 fastighetsägare ha dylika reverser undertecknats och tillställts Tekniska verken. Från endast fyra ägare av bebyggda tomter har av olika skäl reverser ej kunnat erhållas men det finns anledning antaga att även dessa äro villiga att erlägga den anslutningsavgift som av stadsfullmäktige kommer att fastställas.

Innan staden kan övertaga och omlägga befintliga avloppsledningar måste avtal träffas med de nuvarande avloppsledningsföretagen om övertagande av ledningarna. Styrelsen har utgått ifrån, att dessa ledningar skola överlåtas utan vederlag. I något undantagsfall där ledningarna äro så utförda att de utan ändring kunna även framdeles brukas och där stadens kostnader för sanering av förhållandena därigenom i någon väsentlig utsträckning minskas, kan det dock befinnas skäligt att nuvarande ägare till ledningarna erhåller viss ersättning vid övertagandet. Styrelsen föreslår, att stadsfullmäktige bemyndigar styrelsen att träffa avtal med de befintliga kloakledningsföretagen på grunder som styrelsen finner skäliga.

Det är styrelsens avsikt, att så snart stadsfullmäktige fattat ståndpunkt till

ovan berörda frågor omedelbart föreslå åtgärder till avhjälpande av de mest besvärande olägenheterna beträffande vatten- och avloppsledningarna inom området.

Med hänsyn till vad ovan anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för Skiljeboområdet fastställa anslutningsavgifter att utgå efter samma grunder som för Jakobsbergsområdet och med samma belopp eller med 101 öre/m^2 tomtareal för vatten- och avloppsledningar, varav 44 öre utgör avgift för vattenledning och 57 öre för avloppsledning samt

att bemyndiga Tekniska verkens styrelse att träffa avtal med ledningsföretag inom området om övertagande av befintliga ledningar.

Drätselkammaren har i häröver den 12 juni 1947 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 143. Angående fortsatt provisoriskt lönetillägg till stadens befattningshavare.

I skrivelse den 2 juni 1947 har *löne- och avtalsnämnden* anfört följande:

Med föranledande av skrivelse från löne- och avtalsnämnden den 4 december 1946 (se SF:s handl. ser. A nr 297 för år 1946) beslöto stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 19 i samma månad att ett provisoriskt lönetillägg om 50 kronor för månad skulle utgå under tiden fr. o. m. den 1 oktober 1946 till den 1 juli 1947 till samtliga stadens ordinarie befattningshavare, ävensom till icke ordinarie befattningshavare, vilka hade en månadslön av minst 200 kronor exklusive dyrtidstillägg. Undantagna från sagda beslut skulle dock vara extra kontorsbiträden, för vilka särskild provisorisk reglering av lönerna skulle äga rum. Å det provisoriska lönetillägget skulle icke utgå rörligt tillägg.

Såsom av löne- och avtalsnämndens ovanberörda skrivelse framgår förefunnos skäl att på ett eller annat sätt kompensera befattningshavarna för de ändringar i det allmänna löneläget, som inträffat, sedan stadsfullmäktige i april 1945 fastställde ny löneplan. Då nämnden avlät sin skrivelse till stadsfullmäktige stod det klart för nämnden, att lönefrågan inom den närmaste tiden måste upptagas till närmare behandling. Vid val av möjligheter att bereda befattningshavarna kompensation i avbidan å en allmän översyn av stadens löner stannade man efter övervägande inom nämnden för formen av ett provisoriskt lönetillägg såsom ur alla synpunkter lämpligast. Vid avgivande av förslag för giltighetstiden av detta provisorium utgick man med stöd bl. a. av de informationer, som erhållits från Svenska Stadsförbundet, från att någon gång före den 1 juli 1947 kunna för stadsfullmäktige framlägga förslag i frågan. Så kan emellertid icke ske. Under innevarande juni månad komma förhandlingar att upptagas med olika berörda personalorganisationer angående en övergång till en av Svenska Stadsförbundet utarbetad normallöneplan, vilken i stort sett överensstämmer med den löneplan för statens befattningshavare, vilken är avsedd att tillämpas fr. o. m. instundande juli månad. Det kan därför icke förväntas att förslag i frågan kan underställas stadsfullmäktige förrän tidigast å septembersammanträdet innevarande år.

Till följd härav och då någon sådan ändring i det allmänna löneläget, som motiverar en sänkning av nu utgående löner, icke inträffat, vill löne- och avtalsnämnden härigenom föreslå stadsfullmäktige, att stadsfullmäktiges beslut angående provisoriskt tillägg av den 19 december 1946 prolongeras tillsvidare till dess stadsfullmäktige fattat beslut i anledning av nu pågående översyn av stadens löner dock längst till den 1 januari 1948. Nämnden vill i detta sammanhang erinra om att ifrågavarande tillägg givetvis icke skola utgå till folkskollärare och vissa yrkesskollärare, för vilka frågan om provisoriskt tillägg lösts i annan ordning. I fråga om extra kontorsbiträden slutligen kommer liksom tidigare särskild provisorisk lönereglering att ske.

Med vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till samtliga stadens ordinarie befattningshavare — med ovan angivet undantag — ävensom icke ordinarie befattningshavare, vilka hava en månadslön av minst 200 kronor exklusive dyrtidstillägg, dock med undantag för extra kontorsbiträden, för vilka särskild provisorisk reglering av lönerna kommer att äga rum, efter den 1 juli 1947 tillsvidare skall utgå ett provisoriskt tillägg av 50 kronor per månad utan dyrtidstillägg till dess stadsfullmäktige fattat beslut i anledning av pågående allmän lönöversyn dock längst till den 1 januari 1948.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 juni 1947 under erinran att beslutet i vad avser polispersonalen och vissa andra befattningshavare torde böra underställas vederbörande statliga myndighet för fastställelse tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt nämnden att i de fall där så är erforderligt underställa beslutet vederbörande statliga myndighets prövning.

Nr 144. Val av ytterligare två ledamöter och två suppleanter i badhusstyrelsen.

Beredningsutskottet har uti en den 11 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 29 maj 1947 beslöto stadsfullmäktige i samband med antagande av nytt reglemente för Västerås stads badhusstyrelse att uppdraga åt beredningsutskottet att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till val av ytterligare två ledamöter och två suppleanter i styrelsen.

Styrelsen består enligt det tidigare gällande reglementet av fem ledamöter och tre suppleanter, valda av stadsfullmäktige för en tid av fyra år i sänder. Härav skulle två ledamöter och två suppleanter tillhöra en mandatperiod samt tre ledamöter och en suppleant en annan mandatperiod, vilken utgick två år senare. I överensstämmelse härmed äro två av styrelsens ledamöter och två av suppleanterna valda till utgången av år 1948 samt tre ledamöter och en suppleant till utgången av år 1950.

Enligt det nya reglementet skall styrelsen bestå av sju ledamöter jämte fem supp-

leanter, varav fyra ledamöter jämte 3 suppleanter skola tillhöra en mandatperiod samt tre ledamöter och två suppleanter en annan, som utgår två år senare.

Sålunda skola nu utses en ledamot och en suppleant för vilka mandattiden utgår med år 1948, samt en ledamot och en suppleant, för vilka mandaten utgår med år 1950.

Beredningsutskottet föreslår till ny ledamot i styrelsen för tiden intill utgången av år 1948 fröken Anna Carlsson, Köpingsvägen 15, Västerås, och till suppleant för henne för samma tid kommunalarbetaren Karl Erik Lindvall.

Till ledamot i styrelsen för tiden intill 1950 års utgång föreslås typografen Sigfrid Barkman, Papegojvägen 10, Västerås och till suppleant för honom för samma tid metallarbetaren Tore Söderberg, Allégatan 11, Västerås.

Nr 145. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i en den 11 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan direktören Elow Eriksson numera avlidit, får beredningsutskottet härmed föreslå nedan angivna efterträdare till direktör Eriksson i de av honom innehavda kommunala uppdragen:

till ledamot av parkstyrelsen för tiden intill 1947 års utgång nuvarande suppleanten i styrelsen, blomsterhandlaren Karl Pettersson;

till suppleant i styrelsen för samma tid efter herr Pettersson, trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson;

till ledamot i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för tiden intill 1948 års utgång fru Hilda Bergsten;

till ledamot i 1947 års taxeringsnämnd i första distriktet nuvarande suppleanten direktören O. Maunsbach ävensom till ny suppleant efter herr Maunsbach teknologie doktorn Tage Strömberg.

Nr 146. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 11 juni 1947 anfört följande:

Sedan suppleanten i Västerås stads ungdomsvårdsstyrelse, fröken Anna-Märta Åmell på grund av avflyttning från staden hemställt om entledigande från sitt uppdrag, får beredningsutskottet till ny suppleant i fröken Åmells ställe föreslå kontoristen Linnéa Eriksson, Bomansgatan 24 D, här i staden.

Uppdragen att vara ledamöter och suppleanter i nämnda styrelse äro icke tidsbegränsade.

Nr 147. Ändringar i instruktionen för överingenjören m. fl. befattningshavare vid Västerås stads tekniska verk.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 29 april 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 26 september 1946 att upphäva befattningen såsom kamrer vid tekniska verken och att i stället inrätta en befattning såsom avlönings-

kamrer vid drätselkontoret. Vidare beslöto stadsfullmäktige den 31 oktober 1946 att omändra befattningen såsom kamrersassistent vid tekniska verken till en befattning såsom kontorschef. Till följd av dessa förändringar har det blivit nödvändigt att vidtaga vissa ändringar i instruktionen för överingenjören, 1:ste ingenjören och driftingenjören, driftingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk. I samband härmed har det varit lämpligt att göra en mindre ändring i § 5 av instruktionen på grund av den beslutade sammanslagningen av tekniska verkens och stadskamrerarekontorets kassarörelse och bokföring. Styrelsen för tekniska verken får nu föreslå att stadsfullmäktige ville fastställa de av styrelsen sålunda beslutade ändringarna, vilka äro följande:

Instruktionen benämnes "Instruktion för överingenjören, 1:ste ingenjören och driftingenjören, driftingenjörerna och kontorschefen vid Västerås stads tekniska verk".

I §§ 2 och 3 utbytes ordet kamrer mot kontorschef.

I § 5, åttonde att-satsen, utbytes ordet kassaavdelning mot kassarörelse.

§ 7 får i sin helhet följande ändrade lydelse:

"Kontorschefen, som under överingenjörens inseende förestår tekniska verkens kontor, åligger bland annat:

att närmast under överingenjören utöva förmanskap för verkens kontors- och förrådspersonal;

att leda och övervaka kontorsgöromålen samt härutinnan arbeta för åstadkommande av förbättringar och besparingar och en tidsenlig utveckling av kontorsarbetet;

att ansvara för verkens bokföring och därvid i samarbete med drätselkontoret tillse att räkenskaperna bliva förda med ordning och reda och i överensstämmelse med fastställda grunder;

att avsluta räkenskaperna i så god tid att bokslutet och styrelsens redogörelse kan vara drätselkammaren tillhanda före den 1 mars varje år;

att tillse att verkens egendom är på betryggande sätt försäkrad;

att tillse att debiteringar göras till priser som äro fastställda, övervaka att räkningar utskrivas i behörig tid samt att likvid i rätt tid inflyter och i annat fall vidtaga åtgärder för inkassering;

att övervaka att utbetalningar ske först sedan deras riktighet blivit kontrollerad och räkningarna utanordnats;

att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som av styrelsen eller överingenjören kunna meddelas utöver vad denna instruktion innehåller".

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa styrelsens ändringar i instruktionen för överingenjören, 1:ste ingenjören och driftingenjören, driftingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk.

Beredningsutskottet har i häröver den 11 juni 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Styrelsen har bl. a. föreslagit, att åttonde att-satsen i § 5 av nuvarande instruktionen skulle ändras därhän, att ordet "kassaavdelning" utbyttes mot "kassarörelse". Då kassarörelsen för stadskamrerarekontoret och tekniska verken som ovan nämnts sammanslagits och ansvaret för samma kassarörelse numera ytterst torde åvila

stadskamreraren, anser beredningsutskottet, att varken ordet kassaavdelning eller kassarörelse bör i detta sammanhang kvarstå i instruktionen.

Enligt vad beredningsutskottet inhämtat från stadskassan sker emellertid även efter sammanslagningen av kassorna tekniska verkens bokföring enligt de anvisningar, vilka lämnas av överingenjören varjämte verken fortfarande självständigt omhänderha förrådsbokföringen.

I anledning härav anser beredningsutskottet att satsen bör ha följande lydelse: "att övervaka verkens bokföring och utanordna verifikationer rörande verkens utgifter".

I sjunde att-satsen av § 7 i nuvarande instruktionen har stadgats skyldighet för kamreraren att övervaka att utbetalningarna ske först sedan deras riktighet blivit kontrollerad och räkningarna utanordnats. Styrelsen föreslår, att motsvarande bestämmelse skall gälla för kontorschefen. Efter sammanslagningen av kassorna torde ansvaret i nu nämnt hänseende åligga stadskamreraren och honom underställd personal. Ett bibehållande av bestämmelsen skulle medföra en icke önskvärd uppdelning av ansvaret mellan två befattningshavare. Ifrågavarande granskning, som är av rent kameral natur bör lämpligen omhänderhavas av de tjänstemän, vilka hava att övervaka utbetalningarna ur statskassan. Att-satsen ifråga bör därför utgå.

I övrigt har utskottet icke något att erinra emot styrelsens förslag.

Med åberopande av vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att åttonde att-satsen i § 5 av instruktionen erhåller följande lydelse: "att övervaka verkens bokföring och utanordna verifikationer rörande verkens utgifter";

att sjunde att-satsen i § 7 av instruktionen skall utgå, samt

att i övrigt till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 148. Iordningställande av lokaler för skolbarnsbespisning.

I skrivelse den 12 maj 1947 har *folkskolestyrelsen* anfört följande:

Kommitterade för utredning rörande lokaler till barnbespisning ha framlagt förslag till provisorisk lösning av denna fråga. Förslaget upptager nya eller utökning av redan befintliga bespisningslokaler vid följande skolor.

Korsängsskolan. Nuvarande kök ändras till disk- och beredningsrum samt matsalen till kök. Den intill liggande träslöjdsalen, som ej användes jämte en del av snickarverkstaden inredes till matsal. Genom denna ombyggnad kunna 500 barn bespisas vid Korsängsskolan motsvarande c:a 50 % av hela antalet.

Hammarby skola. Förslaget avser iordningställande av provisoriska bespisningslokaler å vindsvåningen i enlighet med bilagda arbetsbeskrivning. Dessa bespisningslokaler beräknas kunna mottaga samtliga vid skolan undervisade barn.

Lundby kyrkskola. Nuvarande skolvaktmästarens lägenhet iordningställes till bespisningslokal. Åt vaktmästaren förhyres en ledig lägenhet i klockargården tillhörande kyrkan. Årshyran för lägenheten, som utgör två rum och kök, är 300 kr. Samtliga barn kunna bespisas.

Gryta skola. I den byggnad, som användes till skola finnas kök och matsal, varför endast inventarier erfordras. Skolans samtliga barn kunna bespisas.

Kostnaderna för såväl byggnadsarbeten som inventarier utgör:

För Korsängsskolan	kr.	42.900: —	
„ Hammarby skola	„	32.800: —	
„ Lundby kyrkskola	„	3.000: —	vartill kommer hyra för bostad åt vaktmästaren kr. 300: —.
„ Gryta skola	„	1.500: —	
Summa	kr.	80.200: —	

Avsikten är att utföra ovannämnda arbeten under sommarlovet, så att lokalerna kunna tagas i anspråk för bespisningen under nästkommande läsår. Beträffande Hammarby skola är detta beroende på om dispens från gällande brandordning kan erhållas. Ansökan härom har inlämnats till länsstyrelsen.

Genom de föreslagna åtgärderna erhåller lokalfrågan för barnbespisningen ej annat än undantagsvis sin definitiva lösning. Då en sådan exempelvis vid Korsängsskolan förutsätter nybyggnad måste emellertid något göras för att klara sig under de närmaste åren. Krisen på byggnadsmarknaden gör det sannolikt, att provisoriet kommer att bli ganska långvarigt.

Med åberopande av vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige behagade anvisa kr. 80.200 till iordningställande av bespisningslokaler och anskaffande av inventarier till dessa, allt i överensstämmelse med av särskilda kommitterade utarbetat förslag.

Drätselkammaren har i häröver den 12 juni 1947 avgivet utlåtande andragit följande:

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 28 juni 1946 (nr 553) äger skoldistrikt erhålla statsbidrag dels till kostnader för skolmåltider, dels ock för anskaffande av inventarier för skolmåltidsverksamheten under vissa i författningen närmare angivna villkor. Ett av dessa villkor är bland annat att måltiden står öppen för alla lärjungar som önska deltaga däri samt att de lokaler, i vilka tillagning och bespisning äga rum äro lämpade härför.

I övergångsbestämmelserna till författningen föreskrives bland annat, att under en övergångstid fram till den 30 juni 1951 skoldistrikt äger åtnjuta statsbidrag för skolbespisning ändock att måltiderna icke stå öppna för alla lärjungar.

Antalet bespisade barn utgjorde läsåret 1945—1946 cirka 500. Antalet inskrivna barn i folkskolan vid innevarande läsårs början uppgår till 3.265 och beräknas vid höstterminens början 1951, då bespisning för alla skolbarn skall vara genomförd, uppgå till närmare 5.000.

Uti det yttrande, vilket drätselkammaren på uppdrag av stadsfullmäktige avgav i anledning av 1941 års befolkningsutrednings betänkande om skolmåltiderna framhöll drätselkammaren att med hänsyn till rådande förhållanden på byggnadsmarknaden det vore synnerligen besvärligt att anskaffa lämpliga lokaler för denna verksamhet.

Folkskolestyrelsen tillsatte vid sammanträde den 9 augusti 1946 en särskild kommitté för utredning av frågan om utökning av bespisningsverksamheten vid stadens folk- och fortsättningsskolor. Kommittén har i första hand upptagit lokalfrågan

till behandling. Det förslag, som folkskolestyrelsen i ovannämnda skrivelse framlagt, grundar sig på den av kommitterade företagna utredningen.

Kommitterades förslag angående lokaler har av drätselkammaren genom fastighetskontoret närmare granskats. Mot förslaget har drätselkammaren icke funnit anledning till annan erinran än att Hammarby skola på grund av gällande brandsäkerhetsföreskrifter icke kan använda de tilltänkta lokalerna i vindsvåningen såsom bespisningslokaler, varför fortsatt utredning om annan lämplig lokal för barnbespisningen vid skolan bör företagas. I anledning härav reduceras det nuvarande anslagsbehovet för detta ändamål från 80.200 kronor med 32.800 kronor till 47.400 kronor. Från sistnämnda belopp avgår emellertid vidare statsbidrag med ett belopp 8.100 kronor, varför det aktuella anslagsbehovet utgör endast 39.300 kronor. Detta belopp bör upptagas till täckning av skattemedel i 1948 års stat.

Specificerad kostnadsberäkning och arbetsbeskrivningar, vilka icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar, finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för iordningställande av lokaler för barnbespisningen vid stadens folkskolor i överensstämmelse med ovan angivna förslag samt för anskaffande av inventarier till lokalerna anvisa ett anslag å 47.400 kronor samt

att anslaget skall täckas till ett belopp av 39.300 kronor av uttaxerade medel i 1948 års stat och till återstående del av inflytande statsbidrag.

Nr 149. Framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Gustavsviksområdet.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 3 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Inom området väster om Djuphamnsvägen och söder om järnvägen, det s. k. Gustavsviksområdet, finnes ett antal bostadsfastigheter, som sakna vatten och avlopp. Svårigheter med vattenförsörjning från fastigheternas egna brunnar ha länge förekommit och äro nu så stora, att det är nödvändigt att framdraga ledningar från stadens nät. Framställning härom har gjorts av ett flertal fastighetsägare. Ett förslag till ledningar har uppgjorts och kostnadsberäknats till 37.000 kronor.

Ledningarna inom området skola anslutas till den år 1944 lagda huvudledningen genom området ifråga. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 mars 1944, § 63, skall för området såsom bidrag till huvudledningen utgå en restkostnad å 12.000 kronor utgörande cirka 37 öre per kvadratmeter av den till cirka 32.000 kvadratmeter beräknade arealen tomtmark. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 25.000 kronor. Förbrukning av vatten beräknas förränta och amortera återstående kostnad 12.000 kronor med vilket belopp sålunda lån bör upptagas. Restkostnaderna 12.000 kronor har emellertid av staden redan förskotterats av lånemedel vid utförandet av huvudledningen enligt stadsfullmäktiges ovan åberopade beslut den 30 mars 1944. Finan-

sieringen av det nu aktuella företaget bör sålunda ske med anslutningsavgifter 25.000 kronor och restkostnadsbidrag 12.000 kronor.

Med hänvisning av vad nu anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av vatten- och avloppsledningar inom Gustavsviksområdet anvisa ett anslag å 37.000 kronor att utgå av tillgängliga medel samt täckas av inflytande anslutningsavgifter och restkostnad, utgörande sammanlagt kr. 1:15 per kvadratmeter tomtmark.

Drätselkammaren har i häröver den 12 juni 1947 avgivet utlåtande med biträdande av styrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för utförande av ifrågavarande ledningar anvisa ett anslag å 37.000 kronor, samt

att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel och täckas till ett belopp av 25.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter och till återstående del av i styrelsens skrivelse angivna restkostnadsbidrag från fastighetsägarna.

Nr 150. Tecknande av borgen å byggnadskreditiv beträffande nybyggen inom kv. Aspvreten.

I skrivelse den 12 juni 1947 har *drätselkammaren* anfört följande:

I skrivelse den 12 juni 1947 har Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 11 hemställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för uppförande av nybyggnad inom kvarteret Aspvreten.

Företaget har med hänsyn till byggnadskvotens fördelning uppdelats i två byggnadsetapper, varav den första etappen omfattar 68 bostadslägenheter jämte butiker och den andra etappen 108 bostadslägenheter.

Hela nybygget avser 8 byggnadskroppar.

Kostnaderna för företaget uppgår till 4.280.000 kronor. Härav uppgå tomtkostnader och anslutningsavgifterna till 273.000 kronor, samt byggnadskostnaderna för etapp 1 till 1.690.000 kronor och för etapp 2 till 2.317.000 kronor.

Staden har som bekant plägat teckna dylik borgen mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till 85 % av byggnadskostnaderna under villkor, att borgen skall gälla under högst ett år från det första kreditivlyftet samt att vederbörande byggnadsföretag anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant. under byggnadstiden.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 6 september 1946 medgivit staden rätt att intill utgången av år 1947 teckna borgen för byggnadskreditiv intill ett belopp av sammanlagt 4.000.000 kronor. Härav har drätselkammaren med stöd av lämnat bemyndigande tecknat borgen för tre särskilda byggnadsföretag intill ett belopp av cirka 2.800.000 kronor. Man kan emellertid räkna med att stadens borgen för sistnämnda byggnadsföretag i viss utsträckning kommer att avlastas innan frågan om tecknande av borgen för nu ifrågavarande byggnadsföretag blir aktuell. För alla eventualiteter synes drätselkammaren böra erhålla stadsfullmäktiges bemyndigande

att begära tillstånd till tecknande av borgen för nybyggnadsföretagen inom kvarteret Aspvreten intill det belopp, som kan visa sig erforderligt.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för *dels* första etappen av föreningens nybygge inom kvarteret Aspvreten intill ett belopp motsvarande 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända kostnaden för tomt och ledningsanslutningar samt för byggnads uppförande, dock högst 1.668.000 kronor, *dels ock* andra etappen av samma företag intill ett belopp av 85 % av den av byrån godkända byggnadskostnaden för denna etapp av företaget, dock högst 1.970.000 kronor, allt mot säkerhet av inteckningar i vederbörande fastigheter inom kvarteret från botten och uppåt inom förut angivna belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för varje etapp av företaget må gälla under högst ett år, räknat från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk samt att föreningen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden samt

att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd att ikläda staden ytterligare borgen för byggnadskreditiv i den omfattning, som på grund av ovan angivna beslut eventuellt kan visa sig erforderligt.

Nr 151. Fråga om tillbyggnad till tekniska skolan för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans lokalbehov. (Konf. S. H. nr 241/45 ser. A)

Kommittén för utredning av frågan angående tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans lokalbehov har uti ett den 17 maj 1947 avgivet utlåtande föreslagit stadsfullmäktige besluta

att för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans lokalbehov låta utföra det föreliggande förslaget i huvudsaklig överensstämmelse med ritningarna,

att för ändamålet anvisa ett anslag å 2.700.000 kronor samt

att uppdraga åt kommittén att i egenskap av byggnadskommitté infordra och antaga entreprenadanbud samt vidtaga övriga för arbetenas påbörjande erforderliga åtgärder ävensom att under byggnadstiden företräda staden.

Kommitterades utlåtande jämte därvid fogade ritningar finnas avtryckta i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 14 för innevarande år.

Drätselkammaren har i häröver den 12 juni 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Kommitterades förslag baserar sig i huvudsak å ett av stadsarkitekten efter uppdrag av drätselkammaren utarbetat principförslag med ritningar angående tillbyggnad till tekniska skolan, till vilket sistnämnda förslag stadsfullmäktige redan tidigare haft tillfälle att taga ställning (se S. H. nr 241/1945, ser. A.).

Utöver vad kommitterade i ärendet anfört har drätselkammaren icke något särskilt att tillägga utan åberopar kammaren vad som av kommitterade anförts i betänkandet.

Från och med 1946 års budget har som bekant upptagits anslag med 400 000 kronor för avsättning till en särskild kommunal byggnadsfond. Fondens medel uppgår, inklusive tidigare före 1946 års budget anvisade medel och efter det under år 1946 anslag lämnats till kommunala flickskolan och högre allmänna läroverkets om- och tillbyggnader samt 1947 års avsättning till 1.030.000 kronor. Kostnaderna för ifrågavarande tillbyggnad böra täckas till en fjärdedel av den särskilda fonden och till återstående del av lånemedel, allt i enlighet med de principer stadsfullmäktige godkände i samband med behandlingen av 1945 års budget. (Ser. B nr 18 A 1945).

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla kommitterades förslag i ärendet,

att anslaget å 2.700.000 kronor skall täckas till ett belopp av 675.000 kronor av särskilda fonden för kommunala byggnader samt till återstående belopp av lånemedel ävensom

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig ansökan om tillstånd till upptagande av lån å 2.025.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 152. Länsstyrelsens förslag till ny indelning av Västmanlands län i borgerliga kommuner. (Konf. stfms handl. nr 11/1947 och nr 123/1947 ser. A.)

Drätselkammaren har uti en den 12 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 29 maj 1947 beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren för förnyat övervägande remittera fråga angående yttrande över länsstyrelsens förslag till ny indelning av Västmanlands län i borgerliga kommuner från och med den 1 januari 1950.

I anledning av återremissen vill drätselkammaren härmed anföra följande:

Orsaken till ärendets återremitterande var bl. a. att Västerås Barkarö kommun uti en den 26 maj 1947 till fullmäktiges ordförande inkommen skrivelse hemställt, att stadsfullmäktige ville upptaga frågan om sistnämnda kommuns inkorporering med Västerås stad till förnyad prövning eller gemensamt med Västerås Barkarö begära förnyad utredning i samma syfte.

På sätt framgår av här bifogade utdrag ur protokollet vid extra kommunalstäm-

ma med Västerås Barkarö kommun har kommunen närmare utvecklat skälen för sin uppfattning.

Ovan omnämnda protokollsutdrag är så lydande:

Utdrag ur protokollet vid extra kommunalstämma med Västerås Barkarö kommun den 26 maj 1947.

§ 1.

Till justeringsmän valdes hrr Edvin Sand och Knut Larsson.

§ 2.

Länsstyrelsens i Västmanlands län förslag till ny indelning av de borgerliga kommunerna i Västmanlands län fr. o. m. den 1 jan. 1950 föredrogs.

Stämman önskar påpeka att en del av de skäl, som åberopas och som anses tala för att Västerås Barkarö lämpligen borde höra samman med Dingtuna icke äro med verkliga förhållandet överensstämmande.

Vad sålunda från Västerås sida framhållits att någon samhällsbildning med okontrollerad bebyggelse icke kan förväntas i Västerås Barkarö intill stadens gräns är förhållandet det, att en sådan bebyggelse redan nu förefinnes och är stadd i ständig tillväxt. Härmed avses såväl Almö-Lindö som Ekbacken och Enhagen. De som bo där äro, med något enstaka undantagsfall, stadsbor, av vilka flera bo på dessa platser hela året men ha sitt arbete i staden. Barkarö har redan nu haft olägenheter med en del av dessa personer i såväl fattigvårds- som nykterhetsavseende. Barkarö kommunalstämma anser, att detta är ett starkt skäl för en inkorporering.

Vägarna mellan Barkarö och Dingtuna äro visserligen bra att färdas på med den trafik, som nu förekommer. Någon reguljär trafik med t. ex. buss kan dock ej tänkas bli av, dels på grund av att vägarna äro synnerligen smala och krokiga, så att det skulle vara svårt för en buss att gå där, dels för att ingen, på grund av den ytterligt låga resandefrekvensen, skulle med förtjänst kunna uppehålla en busslinje där. Följden bleve, att barkaröborna finge bekosta sig privatskjutsar var gång de hade något kommunalt ärende till Dingtuna.

Frågan om att det i förslaget omnämnda för Barkarö och Dingtuna gemensamma ålderdomshemmet skulle väl förslå för behovet är icke med verkligheten överensstämmande. Verkliga förhållandet är, att hemmet är alldeles för litet i sitt nuvarande skick, och att planer på dess utvidgning föreligger i direktionen. Dessa ha dock nu avstannat på grund av den bebådade kommunsammanslagningen. Det kan därför anses att detta hem icke utgör något band kommunerna emellan.

Den föreslagna kommunen Barkarö—Dingtuna—Lillhärad erhåller en synnerligen lång sträckning, som blir i det närmaste 1 mil längre än mellan nordligaste och sydligaste delen i kombinationen Västerås och Barkarö. Detta har sin stora betydelse särskilt för en sjuksköterska, som ofta måste färdas de långa vägarna på cykel. Det har också redan nu visat sig vara omöjligt att få en sköterska att stanna kvar på platsen. Bleve Barkarö inkorporerat med Västerås bleve förhållandet ett annat, enär det redan nu finnes buss mellan dessa orter.

Vad brandväsendet beträffar torde någon förbättring ej kunna åstadkommas med den föreslagna sammanslagningen. De nuvarande brandkårerna torde väl behöva bibehållas, och någon större effektivisering av dessa kan knappast förväntas, utan hjälp från stadens brandkår blir nog även då nödvändig. Vid ett par eldsvådor, som inträffat i Barkarö under senaste tiden, har också stadens brandkår välvilligt biträtt med släckningsarbetet.

Från Ridö framhölls vid stämman, att en sammanslagning med Dingtuna för öns befolkning skulle vålla så stora olägenheter, att man med skäl kunde befara att folk skulle söka sig därifrån.

Vad slutligen beträffar Västerås Barkarö kommunalstämmas tidigare gjorda uttalande att den icke hade något att erinra mot en sammanslagning med Dingtuna om inkorporering med Västerås ej kunde ske, så är detta att betrakta som en utväg endast i yttersta nödfall.

Stämman är i så fall mer tilltalad av det alternativa förslaget Ryttern-Dingtuna-Barkarö med möjlighet för Barkarö att i en snar framtid bli inkorporerat med Västerås. Detta borde vara en lämplig lösning, enär det kommit till vår kännedom att Lillhärads kommunalstämma nu uttalat sig för sammanslagning med Skultuna.

Barkarö kommunalstämma kan icke heller förstå annat än att en inkorporering av Barkarö skulle vara till förmån för staden i fråga om bad- och friluftsmöjligheter m. m. inom den egna kommunens område.

Med detta uttalande vill Barkarö kommun framhålla att den till alla delar vidhåller sin önskan om inkorporering med Västerås och hemställer till alla de myndigheter, som ha att besluta i saken, att beakta de skäl, som framhållits och bringa frågan till lösning i önskad riktning.

Två personer, fru Gerda Svensson och hem.-äg. Hj. Andersson anmälde vid stämman, att de önskade sammanslagning med Dingtuna.

§ 3.

Västerås Barkarö kommunalstämma beslöt hemställa till Västerås stads myndigheter, att frågan om inkorporering av Barkarö upptages till förnyad prövning och beslut, eller, om så icke kan ske, gemensamt med Västerås Barkarö begär utredning i syfte att nå detta önskemål.

Drätselkammaren anför vidare:

I fråga om Skerikes inkorporering med Västerås har drätselkammaren funnit sig böra vidhålla sin tidigare uppfattning och tillstyrker sålunda på denna punkt länsstyrelsens förslag, att Skerike inkorporeras med Västerås.

I sitt yttrande över det preliminära förslaget till kommunindelning framhöll drätselkammaren, att kammaren visserligen vore tveksam då det gällde ett bestämt ståndpunktstagande till en inkorporering av Västerås Barkarö men att kammaren icke ville motsätta sig att en utredning i vederbörlig ordning verkställdes angående inkorporering.

Vid förnyat övervägande av ärendet har drätselkammaren kommit till den uppfattningen, att kammaren vill stödja Västerås Barkarö kommuns framställning om en på gemensam begäran av staden och kommunen företagen utredning angående förutsättningarna för en inkorporering av Västerås Barkarö kommun med Västerås

stad. Kammaren har därvid icke uteslutande funnit sig böra beakta de synpunkter, åt vilka Västerås Barkarö kommun givit uttryck. För kammaren utslagsgivande har framförallt varit att det ur synpunkten av stadens egna intressen icke är försvarligt, att staden avfärdar tanken på en inkorporering av Västerås Barkarö kommun utan att denna fråga erhållit en allsidig utredning. Drätselkammaren vill även understryka, att därest överhuvudtaget en inkorporering av Västerås Barkarö kommun överväges, stadens kostnader i en framtid säkerligen komma att bliva åtskilligt större än vid en inkorporering inom de närmaste åren.

Såsom yttrande över det föreliggande förslaget synes stadsfullmäktige därför böra framhålla att fullmäktige icke hava något att erinra mot förslaget i vad detsamma avser Skerikes inkorporering men att fullmäktige i avbidan å närmare utredning icke anser sig för närvarande kunna taga ställning till frågan om Västerås Barkarö kommuns inkorporering.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att i samråd med Västerås Barkarö kommun låta verkställa särskild utredning till utrönande av förutsättningarna och villkoren för Västerås Barkarö kommuns införlivande med Västerås stad, samt

att förklara sig dels icke hava något att erinra emot länsstyrelsens föreliggande förslag i vad detsamma avser Skerike kommuns införlivande med staden, dels vara förhindrade att för närvarande, innan resultatet av nyssnämnda utredning föreligger, taga definitiv ställning till förslaget i övrigt, såvitt detsamma berör Västerås stad.

RESERVATION.

Emot nyssnämnda förslag ha reservationer anförts av drätselkammarens ordförande, byggmästaren Fritz Eklund och ledamoten av kammaren, kamreraren Carl T. Ericson, vilka anfört följande:

"Lika med drätselkammarens majoritet vilja vi tillstyrka länsstyrelsens förslag angående Skerikes kommuns inkorporering med staden.

I fråga om Västerås Barkarö kommun kunna vi icke finna att bärande skäl förebragts för en utredning av det slag, kammaren i sin skrivelse avser. En dylik utredning torde icke enligt vårt förmenande föranleda ett bedömande av frågan efter andra grunder än dem drätselkammaren låtit sig vägledas av vid tidigare yttrande i samma fråga.

Vi vilja härjämte påpeka att i länsstyrelsens förslag upptagits ett alternativ enligt vilket en sammanslagning av Rytterns, Dingtuna och Västerås Barkarö kommuner vore tänkbar. Länsstyrelsen har framhållit, att de geografiska förutsättningarna härför vore för handen och att en sådan kommun beträffande såväl befolkning som skatteunderlag bleve starkare än huvudförslagets, enligt vilket en sammanslagning tänkts skola ske mellan Dingtuna, Lillhärad och Västerås Barkarö. För den händelse till Rytterne och Dingtuna även lades Västerås Barkarö, skulle erhållas en kommun, vars folkmängdsunderlag skulle kunna medgiva den åderlåtning, ett eventuellt senare

avskiljande av Västerås Barkarö kommun komme att medföra. Man skulle härigenom således vinna den fördelen, att frågan om Västerås Barkarö kommuns inkorporering med staden skulle kunna hållas öppen och en inkorporering eventuellt kunna ske i ett senare skede, om och när behovet härav och förutsättningarna därför klart kunna bedömas föreligga.

Under åberopande av vad sålunda anförts få vi sålunda uttala såsom vår åsikt, att drätselkammaren beträffande Västerås Barkarö kommun bort föreslå stadsfullmäktige att tillstyrka länsstyrelsens alternativa förslag angående sammanslagning av Ryttern, Dingtuna och Västerås Barkarö till en kommun."

Nr 153. Ansökan av Ebba Gurli Elvira Möller om övertagande av tillstånd till utskänkande av pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 3 maj 1947 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Ebba Gurli Elvira Möller, till länsstyrelsen ingiven framställning att få övertaga det av fröknarna Eskilsson tidigare meddelade tillståndet till utskänkande av pilsnerdricka klass II i pensionat Hemgården, Källgatan 29 här i staden. Poliskammaren har för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 22 maj 1947 tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hemställer i utlåtande den 11 juni 1947 att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att Ebba Gurli Elvira Möller meddelas tillstånd att till den 1 oktober 1950 utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster uti pensionat Hemgården, Källgatan 29 här i staden.

Nr 154. Ändring av 2 § i reglementet för Västerås stads idrottsstyrelse samt utseende av ytterligare ledamöter och suppleanter. (Konf. stfms handl. nr 100 ser. A 1947)

Beredningsutskottet har uti en den 11 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 29 maj 1947 beslöto stadsfullmäktige på förslag av idrottsstyrelsen att idrotthallen i Västerås under villkor att samtliga andelsägare utan ersättning överlämnade sina andelar till staden, skulle övertagas av staden från och med den 1 juli 1947, att idrottshallen från nämnda dag skulle ställas under idrottsstyrelsens förvaltning, samt att bevilja vissa anslag för ny installering av belysning, reparationer m. m. med tillhopa 37.000 kronor.

Idrottsstyrelsen hade uti sin den 19 april 1947 i ärendet till stadsfullmäktige avlåtna skrivelse anfört följande:

"Enligt vad idrottsstyrelsen inhämtat önska de i idrottshallen verksamma föreningarna bliva representerade i idrottsstyrelsen vid stadens eventuella övertagande

av hallen och vill idrottsstyrelsen, som anser en ytterligare utökning av styrelsen icke bör ifrågakomma, föreslå, att samtliga till Svenska Gymnastik- och Idrottsföreningarnas riksförbund anslutna föreningar i staden, som utöva idrott å under idrottsstyrelsens förvaltning stående anläggningar, gemensamt upprätta förslag till kandidater på sätt, som angives i § 2 av reglementet för idrottsstyrelsen".

Drätselkammaren hade för sin del tillstyrkt stadsfullmäktige att bifalla idrottsstyrelsens förslag angående upprättade förslag till ledamöter i idrottsstyrelsen.

Vid ärendets handläggning i stadsfullmäktige beslöto dessa på yrkande av fullmäktigeledamoten herr Sjölander att i denna del remittera ärendet till beredningsutskottet för övervägande av frågan om en eventuell utökning av styrelsen.

Med föranledande av remissen får beredningsutskottet härmed anföra följande.

I samband med frågan om antagande av reglemente för idrottsstyrelsen framhöll beredningsutskottet att det med hänsyn till de ekonomiska uppoffringar från stadens sida, vilka övertagandet av Arosvallens skötsel och kommunaliseringen av idrottsplatsen medförde, måste anses skäligt att styrelsens sammansättning bleve sådan, att staden tillförsäkrades ett avgörande inflytande på förvaltningen av idrottsanläggningarna. I enlighet härmed föreslog utskottet att antalet ledamöter i styrelsen skulle utgöra nio och antalet suppleanter fem. Av dessa skulle fyra ledamöter och två suppleanter utses inom ett förslag av åtta personer, som gemensamt upprättats av samtliga till Svenska Gymnastik- och Idrottsföreningarnas riksförbund anslutna, i staden verksamma idrottsföreningar. Utskottets förslag bifölls även av stadsfullmäktige. Då stadens ekonomiska engagemang för idrotten ytterligare utvidgats genom Idrottshallens övertagande, synes det utskottet befogat, att stadens inflytande i idrottsstyrelsen förstärkes genom att styrelsen utökas med två ledamöter och två suppleanter representerande stadens intressen. Beträffande valet av dessa böra stadsfullmäktige sålunda vara helt obundna.

De nuvarande ledamöternas och suppleanternas mandat utlöpa samtidigt med utgången av innevarande år.

Beredningsutskottet föreslår sålunda, att nedan angivna personer väljas till ledamöter respektive suppleanter i styrelsen till utgången av år 1947.

Under hänvisning till vad ovan anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att § 2 i reglementet för Västerås stads idrottsstyrelse skall erhålla följande ändrade lydelse:

"§ 2.

Styrelsen består av elva ledamöter jämte sju suppleanter, vilka av stadsfullmäktige väljas för en tid av två år. Fyra ledamöter och två suppleanter skola utses inom ett av de i staden verkande etc. bundna av förslaget" samt

att till ledamöter i styrelsen för tiden intill 1947 års utgång utse dels nuvarande suppleanten journalisten Stig Löfstrand dels gjuteriarbetaren Bertil Linderborg, Funkisgatan 2, här i staden, samt till suppleanter för dem för samma tid respektive ombudsmannen Erik Berglind och verkstadsarbetaren Rune Linderborg, den sistnämnde med adress Funkisgatan 2, ävensom till ny suppleant efter herr Löfstrand ingenjören Ragnar Magnusson, Rudbecksgatan 4 A, Västerås.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 28 augusti 1947 Ser. A nr 7

Nr 155. Fråga om anslag för bedrivande av ungdomsverksamhet i Stadsparken under sommaren 1947.

Västerås stads ungdomsvårdsstyrelse har i skrivelse till stadsfullmäktige den 30 juni 1947 anfört följande:

Den i kommunal regi drivna ungdomsgården i stadsparkspaviljongen startade sin verksamhet den 16 oktober 1946. Verksamheten pågick med kortare avbrott under julhelgen till den 1 maj 1947. Rörande verksamheten i ungdomsgården hänvisas till ungdomsvårdsstyrelsens årsberättelse för 1946, intagen i S. H. 1947 ser. B nr 6.

Paviljongen i stadsparken har som bekant under somrarna disponerats av SARA-bolaget. Då bolaget emellertid under innevarande sommar får tillgång till en sommarveranda vid Stadshotellet, kommer bolaget icke att utnyttja lokalerna i stadsparken. Inför utsikten att lokalerna skulle stå tomma under hela sommaren, har ungdomsvårdsstyrelsen i samråd med fastighetskontoret, som fått drätselkammarens bemyndigande att upplåta lokalerna för lämpligt ändamål, beslutat att driva ungdomsgården även under sommarmånaderna 1947. Verksamheten började sålunda på nytt midsommarafton. Förutom den vanliga verksamheten inne i paviljongen, dit endast ungdomar erhålla tillträde, har styrelsen i den till paviljongen hörande trädgården anordnat en enkel servering enligt barsystem för de besökande i ungdomsgården. Med hänsyn till det goda utrymmet i trädgården kommer denna emellertid att vara öppen även för andra besökare än dem som tillhöra ungdomsgårdens publik.

Anslagen i ungdomsvårdsstyrelsens stat för 1947 ha beräknats med tanke på verksamhet endast under en vår- och höstsäsong. Till följd av verksamheten under sommaren komma anslagen att överskridas under hösten om verksamheten som önskvärt är då skall bedrivas på samma sätt som tidigare. Styrelsen har beräknat merkostnaden för sommarverksamheten till 3.000 kronor. Häri ingå kostnader för personal, musik, städning m. m. Ett tilläggsanslag å nämnda belopp synes därför erforderligt.

Med anledning av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ungdomsvårdsstyrelsen ett tilläggsanslag å 3.000 kronor för ungdomsgårdsverksamheten i Stadsparken.

Drätselkammaren har uti ett den 10 juli 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för bedrivande av ungdomsverksamhet i Stadspaviljongen under innevarande sommar anvisa ungdomsvårdsstyrelsen ett tilläggsanslag å 3.000 kronor samt

att ifrågavarande anslag må utgå av det till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat ställda reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 156. Fastställande av skogsaccis för år 1947.

Drätselkammaren har uti en den 7 augusti 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt lagen den 28 september 1928 om skogsaccis utgår vid avverkning av skog med visst i lagen omförmält undantag till den kommun, inom vilken skogen är belägen, skogsaccis för det avverkade virket i förhållande till virkets genom taxering fastställda rotvärde.

Accisen utgår å det taxerade rotvärdet efter en skattesats, vilken för 100 kronor utgör en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterades inom kommunen, därvid emellertid nämnda skattesats jämkas till närmast högre femtal ören.

Utdebiteringen inom kommunen för de sista fem åren har i medeltal uppgått till kronor 6: 97 och en fjärdedel härav utgör kronor 1: 7425. Efter förut omförmäld jämkning till närmast högre femtal ören skall skogsaccisen för år 1947 sålunda utgöra kronor 1: 75 per 100 kronors rotvärde.

Skogsaccisen för år 1946 uppgick, beräknad efter enahanda grunder, till samma belopp.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att fastställa skattesatsen för 1947 års skogsaccis till kronor 1: 75 per 100 kronors rotvärde.

Nr 157. Borgen å byggnadskreditiv för HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdars nybygge å tomten Skjutbanan nr 1.

Drätselkammaren har uti en den 7 augusti 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom skrivelse den 30 juni 1947 har HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar hemställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för uppförande av nybyggnad å tomten nr 1 inom kvarteret Skjutbanan här i staden.

Genom nybyggnaden skulle bostadsmarknaden tillföras 36 nya lägenheter, varav 24 om 3 rum och kök samt 12 om 3 rum och kök jämte kammare. Byggnadsarbetet, för vilket vederbörligt byggnadstillstånd erhållits, har påbörjats.

Kostnaderna för byggnadsföretaget ha beräknats till 988.000 kronor.

Staden har som bekant tidigare plägat teckna dylik borgen mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt intill 85 % av beräknade byggnadskostnaderna under villkor, att borgen skall gälla under högst ett och i vissa fall ett och ett halvt år från det första kreditivlyftet samt att vederbörande byggnadsföretagare anställde av kammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 6 september 1946 medgivit staden rätt att intill utgången av år 1947 teckna borgen å byggnadskreditiv till ett belopp av sammanlagt 4.000.000 kronor. Enligt särskilt bemyndigande av stadsfullmäktige har drätselkammaren hos Kungl. Maj:t hemställt om särskilt tillstånd att teckna borgen för nybyggnadsföretag inom kvarteret Aspvreten intill sammanlagt ett belopp av om-

kring 3,6 miljoner kronor. Vid bifall till denna framställning kommer det av Kungl. Maj:t lämnade, förut omförmälda bemyndigandet att hava utnyttjats endast till ett belopp av 2,9 miljoner kronor, därvid sålunda för staden kvarstår rätt att intill utgången av innevarande år teckna borgen å ett sammanlagt belopp av 1,1 miljoner kronor. I avbidan å Kungl. Maj:ts tillstånd till borgen för nybygget inom kvarteret Aspvreten kan nu ifrågavarande borgen tecknas med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdars nybygge å tomten nr 1 inom kvarteret Skjutbanan intill ett belopp motsvarande 85 % av den av Statens Byggnadslånebyrå godkända kostnaden, dock högst 839.800 kronor mot säkerhet av inteckningar i fastigheten från botten och uppåt inom förut angivet belopp under villkor att stadens borgensåtagande må gälla under högst ett år, räknat från den tid kreditivmedel börjat tagas i anspråk samt att stiftelsen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 158. Fråga om förlängning av borgenstid å byggnadskreditiv för Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 10.

Drätselkammaren har uti en den 7 augusti 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Genom beslut den 31 maj 1946 bemyndigade stadsfullmäktige drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bland annat Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 10 i fråga om föreningens nybygge i kvarteret Måltavlan intill ett belopp av högst 510.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt inom angivet belopp.

Ifrågavarande borgen tecknades sedermera av drätselkammaren till en början med anlitande av stadens underställningsfria lånerätt och därefter på grund av Kungl. Maj:ts för staden lämnade medgivande att intill utgången av år 1947 teckna borgen för byggnadskreditiv intill ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor. Enligt sistnämnda beslut äger staden utsträcka borgensåtagandet att gälla under högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk.

Stadens borgen för Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 10 avsåg emellertid endast ett år från det att kreditivet först av föreningen tagits i bruk. Den 2 juli anlitade föreningen kreditivet för första gången, varför stadens borgensåtagande sålunda gällde till den 2 juli 1947. Enär byggnadstillstånd för nybygget erhölls först i augusti 1946 och därefter på grund av materialsvårigheter ytterligare förseningar inträffade, beräknas bygget icke bliva färdigt förrän under instundande höst.

Med anledning härav har föreningen hemställt, att stadens borgen för nybygget utsträckes ytterligare ett halvt år.

Med biträdande av föreningens framställning tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att utsträcka det borgensansvar, staden jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1946 iklätt sig för Riksbyggens Fastighetsförening Västeråshus nr 10 ifråga om föreningens nybygge i kvarteret Måltavlan att gälla intill utgången av år 1947.

Nr 159. Fråga om stadens garanti för pensionering av vissa befattningshavare hos Västerås Omnibusaktiebolag.

Västerås Omnibusaktiebolag har i skrivelse den 3 juli 1947 till drätselkammaren anfört följande:

Styrelsen för Västerås Omnibusaktiebolag har beslutat ordna pensioneringen för de hos bussbolaget anställda. Därvid har pensioneringen för de personer som har mer än 25 år kvar till pensionsåldern ordnats genom anslutning till SKP. För övrig personal sammanlagt för närvarande 26 stycken har pensionsfrågan ordnats på så sätt att bolaget garanterar dessa anställda samma pension, som de skulle ha fått därest de varit anslutna till SKP. Förfarandet är likartat med vad som gäller beträffande Västerås stads egna befattningshavare. Emellertid har styrelsen ansett att det gentemot de anställda som icke ha sin pensionering ordnad genom SKP är riktigt att några garantier finnas för deras pensionering. Bolaget kan givetvis själv icke ställa dylika garantier, enär den fond som kommer att bildas av de anställdas pensionsavgifter icke på många år ännu kommer att bliva försäkringstekniskt tillfredsställande. På grund härav vill styrelsen hemställa, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige ville begära bemyndigande att teckna stadens borgen eller garanti för de förpliktelser Västerås Omnibusaktiebolag åtager sig gentemot de befattningshavare som icke kunna anslutas till SKP.

Drätselkammaren har med överlämnande av omnibusbolagets skrivelse genom utlåtande den 7 augusti 1947 andragit följande:

Av bolagets till ett 50-tal uppgående anställda med pensionsrätt hava 26 stycken mindre än 25 år kvar till pensionsåldern och erhålla sålunda icke anslutning till pensionskassan utan tillförsäkras pension i bolagets egen regi. Bolagets kostnader för pensioneringen av nu nämnda kategori har beräknats till ett kapitaliserat belopp av cirka 425.000 kronor efter avdrag av de anställdas pensionsavgifter.

Då staden som bekant är ägare till aktierna i omnibusaktiebolaget, finner drätselkammaren skäligt, att staden ikläder sig garanti för de förpliktelser omnibusaktiebolaget åtagit sig ifråga om pensioneringen av sådana befattningshavare, vilka icke kunna anslutas till SKP.

Med anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att åtaga staden garanti för de förpliktelser, Västerås Omnibusaktiebolag iklätt sig gentemot sådana bolagets befattningshavare, vilka icke anslutas till SKP utan skola pensioneras i bolagets egen regi.

Nr 160. Fråga om stadens garanti för teaterbolagets verksamhet.

Västerås Teateraktiebolag har i skrivelse den 2 juli 1947 till drätselkammaren anfört följande:

Som för drätselkammaren torde vara bekant har Västerås Teateraktiebolag under en följd av år uthyrt teatersalongen med tillhörande maskinrum och övriga utrymmen till Skandinaviska Biografaktiebolaget, som där bedriver biografverksamhet. För teaterändamål äro i kontraktet vissa kvällar undantagna, då sålunda biografverksamhet icke får förekomma. Under de gångna åren har det vid mer än ett tillfälle visat sig, att svårigheter uppstått då det gällt att avpassa intressena mellan å ena sidan Biografaktiebolaget och å andra sidan teaterverksamheten. Det kan icke undvikas att slitningar härvidlag uppstå. Dessutom har nu tillkommit ytterligare en omständighet nämligen att bristen på samlingslokaler i en stad som Västerås är synnerligen stor. Under rådande förhållanden tillkomma knappast några nya lokaler men efterfrågan på dylika växer år från år. Den 1 maj 1948 utlöper det mellan Teateraktiebolaget och Skandinaviska Biografaktiebolaget tecknade kontraktet. Styrelsen har tills vidare icke utlovat någon förlängning av kontraktet utan dessförinnan velat inhämta stadsfullmäktiges och drätselkammarens mening huruvida icke teaterlokalen i fortsättningen bör reserveras enbart för teater, konserter och andra liknande ändamål. Därvid har styrelsen i första hand letts av den känslan att det skulle vara till stadens och dess befolknings fromma om teaterlokalen på så sätt kunde stå till disposition. För teaterbolagets del är detta emellertid en ekonomisk fråga, enär den nuvarande hyresgästen betalar en relativt stor årshyra uppgående till icke mindre än 14.500 kronor samt dessutom svarar för eldningen av hela teaterfastigheten. Denna hyra kommer sålunda att till större delen bortfalla, varjämte teaterbolaget kommer att få åtaga sig eldningen av lokalen. Bolagets styrelse har ändock icke tvekat inför dessa ökade utgifter men måste å andra sidan i detta hänseende vända sig till stadens myndigheter med begäran om ekonomisk garanti för den händelse planerna skola kunna genomföras. Enligt upprättad kalkyl skulle, för den händelse biografverksamheten å teatern slopades, utgifterna överslagsvis kunna beräknas till 26.500 kronor per år, under det att inkomsterna av teaterhyror beräknas till 6.500 kronor, sålunda ett underskott på i runt tal 20.000 kronor. Den största utgiftsposten utgör uppvärmningen beräknad till 5.200 kronor. Avskrivningarna efter 2 % å bokförda värdet, 220.000 kronor, uppgå till 4.400 och avskrivningar å fastighetens ombyggnadskostnader av år 1938, för närvarande kvarstående 39.000 kronor, har beräknats till 8.000 kronor per år. Enligt bolagets balansräkning uppgå tillgångarna till 261.000 kronor, vari ingår teaterfastigheten med ett värde av 220.000 kronor samt tidigare omnämnd återstående del av 1938 års ombyggnadskostnader med 39.000 kronor. Fastighetstaxeringsvärdet utgör 225.000 kronor. Bland skulderna märkas aktiekapitalet å 108.500 kronor och inteckningslån å 135.000 kronor. Inventarierna äro upptagna till 1 krona men enligt särskild förteckning värderade till 21.000 kronor.

Bolagets styrelse får sålunda med åberopande av vad som ovan anförts hemställa, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige utverka beslut, att Västerås stad i en eller annan form garanterar Teateraktiebolaget det underskott, som kan komma att uppstå å bolagets verksamhet för den händelse från och med den 1 maj 1948 biografverksamhet i teaterlokalen icke längre skall förekomma. För den händelse en dylik garanti lämnas förpliktar sig bolagets styrelse att i stället uthyra teater-

lokalen för teater, konserter, sammanträden, möten m. m. av sådan karaktär, att de lämpligen kunna och böra hållas inom teaterbolagets fastighet.

Drätselkammaren har med överlämnande av teaterbolagets skrivelse genom utlåtande den 7 augusti 1947 andragit följande:

Drätselkammaren vill till en början erinra om att aktiemajoriteten i bolaget innehaves av Västerås stad ävensom att staden alltsedan år 1929 i olika former meddelat bolaget understöd för verksamheten.

Såsom framgår av bolagets skrivelse skulle slopande av biografverksamheten och ett stadens garantiåtagande mot bolaget för härigenom uppkommen förlust innebära en avsevärd ekonomisk uppoffring för staden. Denna uppoffring uppväges emellertid enligt drätselkammarens åsikt helt därigenom, att teaterlokalen vid sidan av teaterverksamheten skulle kunna upplåtas såsom samlingslokal för olika slag av sammankomster, varigenom i viss utsträckning den inom staden rådande bristen å lämpliga dylika lokaler skulle komma att fyllas. En ytterligare fördel skulle även ernås därigenom, att det nu rådande samröret mellan teatern och biografverksamheten, vilket ogynnsamt påverkat teaterns intressen, skulle bringas att upphöra. Under nu angivna förhållanden vill drätselkammaren därför uttala sin anslutning till teaterbolagets förslag.

Med anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att ikläda staden garanti för det underskott å teaterbolagets verksamhet, vilket kan uppkomma som en följd av att teaterlokalen från och med den 1 maj 1948 icke vidare uthyres för biografändamål, under villkor, att bolagets styrelse förpliktar sig att uthyra teaterlokalen utom för teater till sådana sammankomster, vilka lämpligen kunna och böra hållas inom bolagets fastighet.

Nr 161. Ändring av stadsplanen för Södra Skallberget.

Byggnadsnämnden har uti en den 19 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed för stadsfullmäktiges prövning överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 19 maj 1947 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för Södra Skallberget.

Beträffande förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, som varit vederbörligen utställt för granskning under tiden från och med den 4 till och med den 18 juni 1947, hava några erinringar icke framställts.

Under åberopande av det anförda får byggnadsnämnden nu hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande stadsplaneförslag.

Den i skrivelsen omförmälda beskrivningen är så lydande:

BESKRIVNING

till

förslag till ändring av stadsplanen för Södra Skallberget i Västerås.

Ändringen har företagits efter framställning från markexploatören, det halvkommunala byggnadsaktiebolaget Mimer, och innebär i huvudsak att tidigare fastställd punkthusbebyggelse i 6 våningar ändras till lamellhusbebyggelse i 3 våningar. Det område, som beröres av ändringen, äges av staden.

För området gällande stadsplan har fastställts genom Kungl. brev den 7 mars 1947.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med B betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål och därmed samhörigt ändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk samt garage för det antal motorfordon, som kan anses motsvara de å tomten boendes privata behov.

Med Tm betecknat område får användas endast för gatutrafik och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med B betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Område, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 4.

Hushöjd.

Å med I och III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än resp. 5,0 och 10,5 meter.

§ 5.

Våningsantal.

Å med I och III betecknat område får byggnad uppföras med högst en resp. tre våningar.

§ 6.

Takfall.

Å med B betecknat område får takfall å byggnad givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 7.

Byggnadsmaterial.

Inom stadsplaneområdet skall byggnad uppföras av sten.

Västerås den 19 maj 1947.

SVEN AHLBOM.

Stadsarkitekt.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 augusti 1947 med biträdande av byggnadsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att antaga förslaget ifråga samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörlig myndighet för fastställelse.

Nr 162. Överenskommelse mellan Västerås stad och Västmanlands läns landsting ang. vissa markfrågor samt stadens bidrag till centrallasarettets barnbördsavdelning och till sjukhemmet m. m.

Delegerade från drätselkammaren och Västmanlands läns landstings förvaltningsutskott hava i skrivelse till drätselkammaren den 14 juni 1947 anfört följande:

I skrivelse till Västmanlands läns landstings förvaltningsutskott den 26 september 1946 har drätselkammaren i Västerås stad anhållit att förhandlingar måtte upptagas angående *dels* stadens bidrag till driftkostnader för centrallasarettets barnbördsavdelning, *dels ock* bidraget från den s. k. Torngrenska fonden till driften av sjukhemmet i Västerås. Drätselkammaren har sedermera till ledamöter i förhandlingsdelegationen utsett drätselkammarens ordförande, byggmästaren Fritz Eklund, stadsdirektören Thjelvar Hedberg och fastighetschefen G. Elghufvud. Från förvaltningsutskottets sida har till ledamöter i underhandlingskommittén utsetts herrar A. E. Andersson, Natanael Hult, A. V. Persson samt landstingsdirektören Uno Johansson. Sedan förhandlingsdelegerade sammanträtt har det emellertid visat sig att även andra frågor än de två nyssnämnda borde bli föremål för överläggning mellan parterna. På grund härav ha delegerade till behandling även upptagit *dels* frågan om bildande av tomt nr 3 i kv. Läkaren d. v. s. den nuvarande lasarettstomten, *dels* frågan om ytterligare mark för lasarettets blivande utvidgning, *dels* frågan om mark för ett nytt upptagningshem för barn, vilket enligt den av Kungl. Maj:t fastställda planen för barnhemsvårdens ordnande skall upprättas i Västerås eller trakten däromkring, *dels ock* slutligen frågan om överlåtelse till Västerås stad av gamla epidemisjukhuset. Sedan förhandlingarna avslutats och enighet därvid mellan parterna nåtts få delegerade härmed till sina respektive uppdragsgivare överlämna förslag till avtal mellan Västerås stad och landstinget och i anslutning därtill anföra följande:

1) Beträffande nuvarande lasarettsområdet.

Det nuvarande lasarettsområdet består efter fastställd tomtindelning av tomterna nris 2 och 3 i kv. Läkaren. Tomt nr 2 utgör 99.986,2 kvadratmeter och består av stadsägorna 2236 U och 2306 D. Enligt kungligt brev den 29 augusti 1919 har Kungl. Maj:t medgivit att ifrågavarande båda stadsägor finge upplåtas till Västmanlands läns landsting såsom tomt till länslasarett att av landstinget innehavas så länge området för nämnda ändamål användes och mot skyldighet bl. a. för landstinget att erlägga viss avgäld. Landstinget äger sålunda icke tomten nr 2 i kv. Läkaren utan Kungl. Maj:t och Kronan har den 17 november 1937 därå beviljats lagfart. Det torde sålunda ankomma på Kungl. Maj:t och Kronan att föranstalta om sammanläggning av de båda i tomten nr 2 ingående stadsägorna så att tomten nr 2 i kv. Läkaren rättsligen kan bildas. Beträffande tomten nr 3 i kv. Läkaren äger landstinget större delen av däri ingående mark. Enligt den fastställda stadsplanen och i enlighet med fastställd tomtindelning skall emellertid i tomten ingå viss staden tillhörig mark nämligen nuvarande Lasarettsvägen och annan vägmark ävensom viss kompletteringsmark i östra gränsen. För bildande av tomten nr 3 skall landstinget av staden förvärva dels hela stadsägan 2238 A med en areal av 10.701,7 kvadratmeter, dels ock ytterligare mark om sammanlagt 12.314,4 kvadratmeter. Delegerade vilja erinra om den överenskommelse som träffades mellan drätselkammaren och landstingets förvaltningsutskott år 1938, varvid bl. a. landstinget till staden överlät viss mark av sanatoriet. Denna mark överläts utan ersättning. I överensstämmelse härmed ha delegerade preliminärt överenskommit om att stadsägan 2238 A skall till landstinget avstås utan ersättning och den övriga marken för en köpeskilling av 50 öre per kvadratmeter eller tillhopa 6.150 kronor. I gengäld skulle landstinget förbinda sig att för den händelse kommande fastställd stadsplan skulle förutsätta ett stadens förvärv av vissa delar av tomt nr 3 för genomförande av stadsplanen intill motsvarande areal avstå mark gratis samt därutöver för ett pris av 50 öre försälja ytterligare mark dock högst tillhopa därutöver 12.314,4 kvadratmeter. I 1938 års avtal har vidare träffats den överenskommelsen att Lasarettsvägen skulle av staden underhållas. Enligt den fastställda stadsplanen ingår Lasarettsvägen numera i tomtmark, och skulle staden sålunda vara befriad från sin skyldighet att underhålla Lasarettsvägen. Delegerade ha emellertid överenskommit därom att staden även i fortsättningen skall underhålla Lasarettsvägen intill dess en blivande ny stadsplan blivit fastställd, då nytt avtal i frågan skall träffas mellan landstinget och staden. Slutligen har Västerås stad förklarat sig beredd medverka till att ett område norr om nuvarande lasarettsområdet reserveras för landstingets ändamål med tanke på framtida utvidgning av centrallasarettet, varvid staden förklarat sig villig att senare vid anfordran upptaga förhandlingar om försäljning eller upplåtelse i annan form av denna mark. Ett genomförande av det sålunda träffade avtalet innebär för landstingets del att landstinget dels får möjlighet till framtida utvidgning av centrallasarettet, dels ock kan rättsligen bilda tomten nr 3 i kv. Läkaren och därigenom undanröjs hinder att bygga på tomten. Det må nämligen erinras om att för byggnadslovs beviljande erfordras att tomtindelningen är rättsligen genomförd.

2) Beträffande tomt för barnhem.

Enligt den av Kungl. Maj:t fastställda planen för barnhemsvårdens ordnande inom länet skall ett nytt upptagningshem med 25 till 30 platser uppföras av landstinget i Västerås eller trakten däromkring och beräknas vara färdigt under år 1948 eller

1949. Intill dess så sker har som provisorier upptagits dels Unga Hjälpares Förbund tillhöriga Kumla barnhem, Tärna, dels ock Västerås barnavårdsnämnds barnhem i Västerås, vilket sistnämnda uteslutande avsetts för barn från nämnda stad. 1946 års lagtima landsting har på förslag av förvaltningsutskottet beslutat uppdraga åt utskottet att låta upprätta förslag till nytt upptagningshem för 30 platser och därefter uppföra detsamma i Västerås eller trakten däromkring och för ändamålet av utdebiterade medel å 1947 års stat anvisat 105.000 kronor, varjämte landstinget bemyndigat utskottet att därest plats för det nya barnhemmet ej kan beredas å landstinget tillhörigt markområde i Västerås, anskaffa erforderlig mark och av tillgängliga medel förskottera en eventuell köpeskilling. Förvaltningsutskottets delegerade hava tillsammans med representanter för Västerås stad undersökt vissa av staden erbjudna tomter, som skulle kunna tänkas lämpliga för ändamålet. Delegerade hava därvid funnit att en tomt i hörnet av Gideonsbergsvägen och Siggesborgsgatan omedelbart väster om Gideonsbergs gård skulle lämpa sig utomordentligt väl för barnhemsändamål. Omedelbart väster om denna tomt på andra sidan Gideonsbergsvägen kommer staden inom närmaste åren att uppföra en större skola. Tomten är högt och fritt belägen och omgiven av ett parkområde. Vid förhandlingarna angående upplåtelseform ha delegerade enats därom att tomten skulle av staden till landstinget upplåtas med tomträtt, därvid stadens delegerade föreslagit att någon tomträttsavgäld icke skulle uttagas. Delegerade äro av den uppfattningen, att då markuppgörelser mellan två kommunala sammanslutningar äga rum för tillgodoseende av ett allmänt ändamål, det i största möjliga utsträckning bör tillses att parterna underlätta för varandra att genomföra ifrågavarande ändamål. Det är å andra sidan naturligt, att om ett tomtområde i framtiden skulle komma att användas för någonting annat än som vid uppgörelsen bestämts, den upplåtande parten bör lämna sitt samtycke till detta och att förhandlingar böra upptagas innan det nya ändamålet fastslås. I överensstämmelse härmed har i avtalsförslaget föreskrivits att tomten skulle upplåtas mot tomträtt på 60 års tid utan avgäld.

3) Överlåtelse till staden av gamla epidemisjukhuset.

Enligt samstämmigt beslut av 1929 års lagtima landsting och Västerås stadsfullmäktige den 4 september 1929 har överenskommits att Västerås stad till landstinget skulle försälja epidemisjukhusfastigheten i Västerås, således byggnader och tomtområde cirka 11.630 kvadratmeter, att tillträdas den 1 januari 1930 emot en köpeskilling av 450.000 kronor, som skulle betalas kontant vid tillträdet och under villkor att kostnader för lagfart betalades av landstinget. Som bekant har numera ett nytt epidemisjukhus uppförts på centrallasarettets område, men med hänsyn till bristen på lokaler nyttjas detta nya epidemisjukhus för närvarande för andra ändamål, varför tills vidare det gamla epidemisjukhuset måste användas. Hur länge detta kommer att fortgå kan för närvarande icke angivas. Delegerade ha på anmodan av Västerås stad upptagit till behandling frågan huruvida icke det gamla epidemisjukhuset kunde återföras till Västerås stad. Delegerade ha därvid ansett att hinder härför icke borde föreligga vid den tidpunkt då landstinget icke längre har behov av gamla epidemisjukhuset för något landstingets sjukvårdsändamål. Beträffande köpeskillingen ha delegerade enats om att staden skulle äga rätt återlösa epidemisjukhuset för samma köpeskilling som landstinget på sin tid betalade för detsamma eller 450.000 kronor. Det är möjligt att, om epidemisjukhuset med tillhörande tomtområde skulle försäljas till annan än staden, landstinget skulle kunna

betinga sig en högre köpeskilling. I överensstämmelse med vad tidigare nämnts angående uppgörelse mellan kommunala organ ha delegerade dock ansett att landstinget icke bör göra någon vinst på affären. Delegerade föreslå sålunda att staden berättigas återlösa tomten med byggnader för 450.000 kronor att tillträdas så snart landstinget icke längre för något sitt sjukvårdsändamål erfordrar byggnaderna. Köpeskillingen skall erläggas vid tillträdet. Staden betalar lagfartskostnaderna.

4) Beträffande bidrag till centrallasarettets barnbördsavdelning.

Genom samstämmigt beslut av 1922 års lagtima landsting och Västerås stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 augusti 1922 har mellan berörda parter det avtal träffats att barnbördsavdelningen vid centrallasarettet i Västerås skulle utökas med 10 sängar utöver vad ursprungligen avsetts för att stå till Västerås stads förfogande för förlossningsfall uteslutande från Västerås stad. Som ersättning härför skulle Västerås stad erlägga dels såsom gottgörelse för anläggningskostnaden för den nytillkommande avdelningen, avseende såväl byggnadskostnad som uppsättning av inventarier, en fast årlig avgift under avtalstiden av 3.600 kronor, dels ock en på visst sätt beräknad årlig ersättning för landstingets driftskostnad för barnbördsavdelningen. Avtalstiden bestämdes till 35 år från den dag då barnbördsavdelningen togs i bruk. Då avdelningen synes ha tagits i bruk 1929 torde avtalstiden utgå 1964. Genom beslut av landstinget och stadsfullmäktige i Västerås år 1938 träffades vidare i samband därmed att staden till landstinget försålde mark för tillgodoseende av centrallasarettets och sanatoriets behov bl. a. den överenskommelse att ovan omförmälda driftskostnadsbidrag till barnbördsavdelningen från och med 1938 års ingång minskades dels med statsbidrag 4.200 kronor, dels ock med ett ytterligare belopp av 1.300 kronor, varför stadens årliga bidrag till driftskostnaden under återstoden av avtalstiden fastställdes att utgöra 7.812 kronor. Det fasta bidraget utgör som ovan nämnts 3.600 kronor. Västerås stad bidrager sålunda årligen till barnbördsavdelningens drift med 11.412 kronor.

De förutsättnnigar som förelågo 1922 då stadens barnbördsavdelning inrättades existera icke längre. Vid nämnda tidpunkt anlitades barnbördsavdelningen endast för mer komplicerade fall, och avsikten var, vilket framgår av utredningen i ärendet, att staden skulle få disponera sin avdelning uteslutande för patienter bosatta inom staden. Någon skillnad mellan landstingets och stadens avdelningar torde numera icke längre upprätthållas. Tillströmningen till barnbördsavdelningen har numera blivit så stor att landstinget utan tvekan skulle blivit nödsakad att för landstingsområdets behov inrätta den av staden bekostade avdelningen. Under sådana förhållanden och då de ursprungliga förutsättningarna för 1922 års avtal icke längre föreligga, synes det delegerade rimligt att avtalet häves. Delegerade ha på grund härav enats om att tillstyrka att avtalet upphör från och med den 1 januari 1948 och att Västerås stad från och med nämnda dag befrias från erläggande av bidraget till barnbördsavdelningen.

5) Beträffande bidrag från Torngrens fond till sjukhemmet.

Enligt överenskommelse den 31 december 1929 har Västerås stad till landstinget överlåtit det för gamla lasarettet förut disponerade området samt medverkat till anordnandet av ett hem för kroniskt sjuka. Enligt punkt 4 i överenskommelsen har staden vidare förbundit sig att årligen från och med den 1 juli 1931 till landstinget av Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka erlägga ett belopp av 15.000 kronor motsvarande omkring 75 % av fondens avkastning. Jämväl i detta

avseende torde förutsättningarna ha blivit annorlunda än de voro vid tillkomsten av avtalet. Hemmet för kroniskt sjuka är visserligen till en del belagt med patienter från Västerås stad, men därutöver finnas å hemmet intagna många personer från landstingsområdet i övrigt. Drätselkammaren i Västerås har ursprungligen hemställt att jämväl i berörda avseende staden skulle befrias från utgivande av bidraget till sjukhemmets drift. Delegerade ha emellertid efter överläggningar enats om följande förändring i bidragets utbetalande. Från och med år 1948 minskas bidraget från Torngrens fond till sjukhemmet från 15.000 kronor till 10.000 kronor. Staden förbinder sig emellertid att ställa ett belopp av intill 5.000 kronor till förfogande för konvalescentvård och eftervård åt personer som därav äro i behov, i första hand personer från Västerås stad. Avsikten är att sociala kuratorn å centrallasarettet i Västerås skall i samförstånd med drätselkammaren äga disponera dessa medel. Delegerade känna av erfarenhet till att det i många fall ställer sig besvärligt för personer som utskrivits från lasarettet att erhålla lämplig vila innan de återgå till sitt dagliga arbete. Ett bidrag om 5.000 kronor skulle härvidlag i många fall kunna vara en verklig hjälp, och med hänsyn härtill ha delegerade velat tillstyrka, att den sålunda ändrade överenskommelsen av landstinget och stadsfullmäktige godtages.

Med åberopande av vad sålunda anförts få delegerade hemställa

att den överenskommelse som träffats mellan delegerade och för vilken i denna skrivelse närmare redogörelse lämnats måtte av landstinget och stadsfullmäktige i Västerås godkännas.

Den i skrivelsen omförmälda överenskommelsen är så lydande:

ÖVERENSKOMMELSE.

Mellan Västerås stads drätselkammare under förutsättning av stadsfullmäktiges i Västerås godkännande å ena, samt Västmanlands läns landstings förvaltningsutskott, under förutsättning av landstingets godkännande, å andra sidan, är denna dag följande överenskommelse träffad.

I. För bildande av tomt nr 3 i kv. Läkaren överlåter staden till landstinget *dels* stadsägan 2238 A med en areal av 10.701,7 kvadratmeter, *dels ock* övrig för tomtens bildande erforderlig i stadens ägo varande mark om tillhopa 12.314,4 kvadratmeter, allt å en denna överenskommelse bifogad karta angivet med röd täckfärg. Stadsägan 2238 A överlåtes utan ersättning, varemot landstinget för övrig mark erlägger en efter 50 öre per kvadratmeter uträknad köpeskilling om 6.150 kronor. I samband härmed upphäves den enligt avtal den 2 november 1938 landstinget medgivna befrielsen från gatumarks- och gatukostnadsersättning betr. stadsägan 2238 A.

Landstinget förbinder sig att för den händelse en kommande fastställd stadsplan skulle förutsätta att staden förvärvar vissa delar av tomt nr 3 i kv. Läkaren för genomförande av stadsplanen intill en areal av 10.701,7 kvadratmeter utan ersättning avstå motsvarande mark samt, om staden därutöver erfordrar ytterligare mark, för ett pris av 50 öre per kvadratmeter till staden försälja denna mark dock högst intill en areal därutöver av 12.314,4 kvadratmeter. Skulle staden dessutom erfordra ytterligare mark förutsättes att särskild överenskommelse därom mellan parterna träffas beträffande prissättningen.

Den i avtalet av den 2 november 1938 intagna bestämmelsen att Lasarettsvägen skall av staden underhållas fortfar att gälla till dess ny stadsplan fastställes för området, då nytt avtal i frågan träffas mellan landstinget och staden.

Staden förklarar sig beredd medverka till att området norr om tomterna nris 2 och 3 i kv. Läkaren reserveras för landstingets ändamål och är villig att senare vid anfordran upptaga förhandlingar om en försäljning eller upplåtelse i annan form av denna mark.

Landstinget förklarar sig intet ha att erinra emot att staden vidmakthåller ingånget arrendeavtal betr. koloniträdgårdsområdet å den s. k. Sundinska vreten, och att, när detta avtal upphör år 1952, landstinget i möjligaste mån medverkar till ett fortsatt upplåtande av den då eventuellt i landstingets ägo varande delen av koloniträdgårdsområdet i så stor utsträckning som möjligt.

Landstinget medgiver staden rätt att för den händelse någon mark som nu användes för trafikändamål utefter Stockholmsvägen genom blivande tomtmätning skulle få karaktär av tomtmark, denna mark alltjämt får i nuvarande utsträckning av staden utan ersättning disponeras.

II. För att bereda landstinget möjlighet att i Västerås stad uppföra ett upptagningshem för barn upplåter staden till landstinget mot tomträtt den i hörnet av Gideonsbergsvägen och Siggesborgsgatan belägna tomten om cirka 3.000 kvadratmeter omedelbart väster om Gideonsbergs gård. Staden förbinder sig att teckna tomträttskontrakt på 60 års tid med landstinget samt, så länge tomten användes för barnhemsändamål, icke uttaga någon tomträttsavgäld. Skulle landstinget för annat ändamål vilja bruka tomten, åligger det landstinget att därom underrätta staden, i vilket fall förhandlingar skola upptagas angående eventuellt erläggande av tomträttsavgäld. Det åligger landstinget att för den händelse landstinget själv icke i framtiden kommer att få användning för den å ifrågavarande tomt uppförda byggnaden hembjuda densamma till Västerås stad.

III. Landstinget förbinder sig att till Västerås stad för en köpeskilling av 450.000 kronor försälja epidemisjukhustomten med därå uppförda byggnader. Särskilt köpekontrakt härom skall upprättas. Staden äger tillträda ifrågavarande tomtområde då det nuvarande gamla epidemisjukhuset icke längre behöves för något landstingets sjukvårdsändamål. Köpeskillingen skall erläggas vid tillträdet. Staden betalar lagfartskostnaden

IV. För reglering och avveckling av nu utgående bidrag från staden till centrallasarettets barnbördsavdelning har följande överenskommits.

Enligt beslut av stadsfullmäktige och landstinget år 1922 har mellan parterna träffats det avtalet att Västerås stad skulle bidraga till uppförande av barnbördsavdelningen vid centrallasarettet även som lämna landstinget en viss årlig ersättning för driftkostnaden. Ifrågavarande avtal, som gäller under 35 år från och med 1929, har genom överenskommelse år 1938 så till vida reviderats att stadens fasta årliga bidrag till landstinget för uppförande av barnbördsavdelningen utgår med 3.600 kronor och bidrag till driftkostnaden med 7.812 kronor per år.

Med hänsyn till att de förutsättningar, som förelågo vid uppgörande av avtalet år 1922, icke längre existera, och det vid sådant förhållande måste anses orimligt att staden utöver andelen i landstingsskatten skall lämna en särskild ersättning för bördsavdelningen vid centrallasarettet ävensom lämna landstinget en viss årlig och med ingången av år 1948 befrias från erläggande av såväl den fasta avgiften som driftkostnadsbidraget till centrallasarettets barnbördsavdelning.

V. Enligt överenskommelse den 31 december 1929 mellan landstinget och staden har staden till landstinget överlåtit det för gamla lasarettet förut disponerade om-

rådet samt medverkat till anordnande därstädes av ett hem för kroniskt sjuka. Enligt punkt 4 i detta avtal har staden förbundit sig att årligen från och med den 1 juli 1931 till landstinget av Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka erlägga ett belopp av 15.000 kronor motsvarande omkring 75 % av fondens beräknade avkastning. I detta avseende har mellan staden och landstinget nu följande tilläggsöverenskommelse träffats:

Bidraget till det kroniska sjukhemmets drift bestämmes tills vidare från och med år 1948 till 10.000 kronor per år. Staden förklarar sig å andra sidan beredd att ställa ett belopp intill 5.000 kronor årligen av fondens avkastning till förfogande för konvalescentvård, i första hand för personer bosatta inom Västerås stad. Ifrågavarande belopp skall efter närmare överenskommelse mellan drätselkammaren och sociala kuratorn å centrallasarettet i Västerås disponeras av sociala kuratorn.

Västerås den 14 juni 1947.

För drätselkammaren:

Fritz Eklund.

|Thjelvar Hedberg

För Västmanlands läns landstings förvaltningsutskott:

L. J. Ekström.

|Uno Johansson

Drätselkammaren har i häröver den 10 juli 1947 avgivet yttrande andragit följande:

Drätselkammaren, som förehaft ifrågavarande ärende, har tagit del av den preliminära överenskommelsen samt av delegerades skrivelse. För innehållet av överenskommelsen hänvisar drätselkammaren till ifrågavarande båda handlingar. Drätselkammaren vill för sin del med tillfredsställelse konstatera att parterna kunnat enats på det sätt som här skett, och kammaren har för sin del intet att erinra emot bifall till delegerades förslag.

På grund härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar godkänna den mellan landstingets förvaltningsutskott och drätselkammarens delegerade träffade preliminära överenskommelsen av den 14 juni 1947.

Nr 163. Utförande av fristående transformatorstation vid Övre Gideonsberg.

Styrelsen för stadens tekniska verk har uti en den 4 juli 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Inom tekniska verken har förslag uppgjorts till en fristående transformatorstation vid Övre Gideonsberg. Stationen skulle förses med två transformatorer om 500 kVA. Särskilt anslag för anskaffandet av transformatorerna finnes anvisat enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 mars innevarande år. I detta sammanhang erfordras därför

anslag för en stationsbyggnad av samma slag som den vid Bergslagsvägen, kostnadsberäknad till 14.000 kronor, för högspännings- och lågspänningsställverk, beräknat till 8.500 kronor, samt för arbete och diverse material. Sammanlagda anslagsbehovet uppgår i runt tal till 27.000 kronor.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av en fristående transformatorstation vid Övre Gideonsberg anvisa ett anslag å 27.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver avgivet yttrande den 7 augusti 1947 med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 164. Uppförande av byggnad för transformatorstation vid Släggargatan. (Konf. stfms handl. nr 3/47 ser. A.)

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 4 juli 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige anvisade den 27 mars 1947 medel för anskaffande av transformatorer och instrumentering till en ny transformatorstation vid Släggargatan. Det förutsattes därvid att stationen skulle inrymmas i en byggnad, som enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 januari innevarande år jämväl skulle inrymma vänthall för omnibustrafiken. Sedan det numera av inkomna anbud framgått att kostnaderna för byggnadens uppförande komma att betydligt överstiga det anvisade anslaget å 16.000 kronor, har drätselkammaren beslutat att låta med arbetenas utförande tills vidare anstå. Då man inom tekniska verken å sin sida icke kan vänta med transformatorstationens utförande, har man låtit beräkna kostnaderna för uppförandet av en särskild byggnad för stationen, vilka uppgå till 14.000 kronor. Den byggnad, som sålunda planerats kan i framtiden förenas med en vänthall för omnibustrafiken enligt de ursprungliga planerna.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av en byggnad för transformatorstation vid Släggargatan anvisa ett anslag å 14.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 7 augusti 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Sammanlagda kostnaden för utförande av vänthallen för omnibustrafiken och den i anslutning därtill i samma byggnad planerade transformatorstationen har visat sig utgöra omkring 30.000 kronor. Kostnaden för en särskild byggnad för transformatorstationen utgör såsom framgår av styrelsens skrivelse omkring 14.000 kronor. Det

tidigare beviljade anslaget å 16.000 kronor, vilket enligt stadsfullmäktiges beslut skall utgå av uttaxerade medel i 1948 års stat, och för vilket täckning sålunda ännu icke skett, torde därför böra reserveras för ett framtida uppförande av vänthallen och, såsom styrelsen hemställt, ett särskilt anslag för transformatorstationen anvisas.

Med anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 165. Uppförande av pensionärshem inom Södra Skallberget.

Styrelsen för Västerås stads pensionärshem har uti en den 2 juli 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Västerås stad har för närvarande 6 st. pensionärshem, varjämte ett är under uppförande vid Spantgatan. Det första pensionärshemmet uppfördes 1933, under 1940 tillkommo 2 st., 1942 uppfördes nästa, 1944 det därpåföljande och slutligen under 1946 det sista pensionärshemmet vid Krutbacken. Det nu under uppförande varande pensionärshemmet vid Spantgatan beräknas bli färdigt innevarande höst. Antalet lägenheter i de färdigställa byggnaderna utgöra tillsammans 138, vartill kommer de lägenheter som inrymmas i det blivande pensionärshemmet vid Spantgatan nämligen 23 lägenheter. Antalet sökande till pensionärshemmen är fortfarande mycket stort. Sålunda finnas för närvarande hos penionärshemsstyrelsen inneliggande 388 ansökningar, som avse sammanlagt 490 personer. Det är för styrelsen uppenbart, att ytterligare pensionärshem måste uppföras. Styrelsen har åt fastighetskontoret uppdragit att verkställa en utredning angående möjligheten att anskaffa tomter för nya pensionärshem ävensom angående de sökandes fördelning i olika åldersgrupper m. m. En dylik utredning har även kommit styrelsen tillhanda. På grund av det stora antalet ansökningar skulle åtskilliga nya rum för pensionärer behöva tillkomma. Styrelsen har också diskuterat frågan att uppföra ett större pensionärshem, beräknat för cirka 100 personer. Frågan om tomt för dylikt pensionärshem och dess planering har emellertid ännu icke slutgiltigt kunnat avgöras inom styrelsen. Däremot har styrelsen funnit, att det vore lämpligt, om åtgärder omedelbart kunde vidtagas för uppförande av ytterligare ett mindre pensionärshem. Styrelsen har därvid tänkt sig att kunna placera ett dylikt pensionärshem inrymmande 34 lägenheter å staden tillhörig mark inom Södra Skallberget omedelbart väster om de fastigheter, som Byggnads AB Mimer planerar för uppförande. Styrelsen har även sökt kontakt med Byggnads AB Mimer i avsikt att söka erhålla gemensam entreprenad på bolagets fastigheter och det planerade pensionärshemmet, och tanken är även att anlita samma arkitekt, allt i avsikt att förbilliga uppförandekostnaden. Då fastigheten i fråga ännu icke är ritad, kan styrelsen icke för dagen framlägga definitiv kostnadsberäkning men approximativt kan byggnadskostnaderna, exklu-

sive kostnaderna för tomt, skattas till 410.000 à 415.000 kronor. På den verkliga kostnaden erhålles statsbidrag med cirka 27 % eller i detta fall omkring 110.000 kronor, på grund varav stadens nettokostnad för närvarande kan beräknas till drygt 300.000 kronor. Då det för styrelsen är angeläget, att detta ärende av stadsfullmäktige behandlas snarast möjligt för att icke möjligheten att uppföra pensionärshemmet i samband med Byggnads AB Mimers fastigheter försittes har styrelsen, ehuru en fullständig utredning angående kostnader m. m. ännu icke föreligger, icke velat underlåta att underställa stadsfullmäktige frågan för principbeslut.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av ett pensionärshem inom Södra Skallberget ställa till pensionärshemsstyrelsens förfogande en lämplig tomt å Södra Skallberget,

att förklara sig beredda att anslå för ändamålet erforderliga medel, samt

att uppdraga åt styrelsen att i sinom tid inkomma med fullständigt förslag i ärendet ävensom begäran om anslag för pensionärshemmets uppförande.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juli 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla vad styrelsen för Västerås stads pensionärshem föreslagit.

Nr 166. Ansökan om statsbidrag till förbättringsarbete å pensionärshemmet Föreningsgatan 43.

Fastighetskontoret har i skrivelse till drätselkammaren den 8 juli 1947 anfört följande:

I 1945 års stat fanns ett anslag å 18.000 kronor för anordnande av toiletter och badrum i pensionärshemmet å Föreningsgatan och i årets stat ett anslag å 6.600 kronor för vissa omändringsarbeten i samma hem. Härutöver beräknas cirka 900 kronor av de normala underhållsanslagen ha använts för förbättringar, varför totalkostnaden beräknas uppgå till 25.500 kronor. Då vissa möjligheter föreligga att i likhet med vad som gäller för nybyggnad av pensionärshem erhålla statsbidrag till nämnda kostnader, vilket bidrag för närvarande beräknas till 27 % av de godkända kostnaderna, får fastighetskontoret härmed föreslå

att drätselkammaren ingår till stadsfullmäktige med förslag om att ansöka om statsbidrag till förbättringsarbeten å pensionärshemmet Föreningsgatan 43 med 27 % å 25.500 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 10 juli 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren vill erinra därom att i 1945 års stat fanns upptaget ett anslag på 18.000 kronor för anordnande av toaletter och badrum i detta pensionärshem och att i årets stat ett anslag å 6.600 kronor finnes upptaget för vissa andra omändringsarbeten. Härutöver beräknas cirka 900 kronor av de normala underhållsanslagen ha använts för förbättringar, varför totalkostnaden beräknas uppgå till

25.500 kronor. Vissa möjligheter föreligga att i likhet med vad som gäller för nybyggnad av pensionärshem erhålla statsbidrag till nämnda kostnader. Stadsfullmäktiges beslut att ansöka om dylikt statsbidrag erfordras emellertid.

Med hänsyn till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa

att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att ansöka om statsbidrag till ovan omförmälda förbättringsarbeten å pensionärshemmet Föreningsgatan 43.

Nr 167. Nedläggande av hög- och lågspänningsjordkablar inom området kring Agnegatan och Skogsvägen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har uti en den 4 juli 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För att tillgodose behovet av elström för den nya bebyggelsen kring Agnegatan och Skogsvägen m. fl. gator har inom tekniska verken förslag uppgjorts till nedläggande av hög- och lågspänningsjordkablar inom området. Kostnaderna ha beräknats till 26.200 kronor. Härav beräknas 7.700 kronor inflyta i anslutningsavgifter.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för nedläggande av hög- och lågspänningsjordkablar inom området kring Agnegatan och Skogsvägen anvisa ett anslag å 26.200 kronor att täckas med 18.500 kronor av lånemedel samt med återstående 7.700 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 7 augusti 1947 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å 18.500 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 168. Nedläggande av lågspänningsjordkablar till kv. Aspvreten.

Styrelsen för stadens tekniska verk har uti en den 4 juli 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Inom tekniska verken har förslag uppgjorts till anslutning av åtta bostadshus inom kvarteret Aspvreten, som bebygges av Riksbyggens Västeråsavdelning, med en planerad transformatorstation för Övre Gideonsberg. Kostnaderna för nedläggning av lågspänningsjordkablar för ändamålet ha beräknats till 14.500 kronor. Härav beräknas 5.500 kronor inflyta i anslutningsavgifter.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för nedläggning av lågspänningsjordkablar till kvarteret Aspvreten anvisa ett anslag å 14.500 kronor, att täckas med 9.000 kronor av lånemedel samt med återstående 5.500 kronor av inflytande anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 7 augusti 1947 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å 9.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 169. Inrättande av ordinarie befattning såsom tekniskt biträde å byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 28 april 1947 anfört följande:

Uti skrivelse till drätselkammaren den 11 februari detta år har tekniska biträdet å extra stat vid byggnadskontoret Erik Lundell anhållit att hans befattning måtte överföras å ordinarie stat med placering i 10. lönegraden i den för stadens befattningshavare gällande löneplanen.

Byggnadschefen har genom yttrande den 3 mars 1947 tillstyrkt att befattningen uppföres å ordinarie stat.

Drätselkammaren har vid behandling av ärendet den 13 mars 1947 i princip uttalat sig för att ifrågavarande befattning gjordes ordinarie.

Sedan ärendet överlämnats till löne- och avtalsnämnden för yttrande, får nämnden, enär varaktigt behov synes föreligga av befattningen, förklara sig icke hava något att erinra emot bifall till framställningen. Ifråga om befattningens inplacering i löneplanen anser löne- och avtalsnämnden skäligt, att den sättes i 10. lönegraden, där begynnelselönen och slutlönen inklusive dyrtidstillägg å 27 % samt provisoriskt tillägg om 50 kronor per månad utgöra respektive 6.605 och 8.304 kronor per år.

Under åberopande av det anförda får löne- och avtalsnämnden härigenom tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 juli 1947 inrätta en befattning såsom tekniskt biträde å byggnadskontoret å ordinarie stat med placering i 10. lönegraden uti den för stadens befattningshavare gällande löneplanen.

Drätselkammaren har i häröver avgivet utlåtande den 12 juni 1947 under erinran, att enligt vedertagen princip befattningar å ordinarie stat icke böra inrättas under löpande budgetår tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1948 inrätta en befattning såsom tekniskt biträde å byggnadskontoret å ordinarie stat

med placering i 10. lönegraden uti den för stadens befattningshavare gällande löneplanen samt

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Nr 170. Inrättande av befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid fastighetskontoret.

Fastighetskontoret har uti en den 7 juni 1947 till drätselkammaren avlåten skrivelse anfört följande:

Vid fastighetskontorets inrättande den 1 oktober 1946 överfördes från stadskansliet ett kvinnligt kontorsbiträde av II klass samt det å byggnadskontoret hos fastighetsförvaltaren tjänstgörande extra kvinnliga kontorsbiträdet. Kontorsbiträdet av II klass sysslar å fastighetskontoret huvudsakligen med diarieföring, registrering etc. av ärenden rörande de statliga byggnadslånen jämte därmed sammanhängande arbeten, varibland ingår handhavandet av vissa inteckningssäkerheter m. m., och det extra biträdet handhar debitering, krav och kontroll av hyror och arrenden, utskriver, registrerar och förvarar hyres- och arrendekontrakt, registrerar stadens försäkringsbrev samt ansökningar till pensionärshemmen m. m. På grund av göromålens ökning å kontoret anställdes från 1 januari i år ytterligare ett extra kvinnligt kontorsbiträde som kollationerar, bokför och littererar inkomna räkningar samt utför en del av kontorets maskinskrivningsarbeten m. m. Härutöver finnes å den kommunala bostadsförmedlingen ett kvinnligt biträde anställt som sköter de löpande göromålen å förmedlingen även som då tid därtill finnes är kontoret behjälpligt med maskinskrivningsarbeten.

Då det arbete som kontorsbiträdet av II klass har att utföra är såväl ansvarsfullt som kvalificerat, vill fastighetskontoret föreslå att en ny befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I klass inrättas å kontoret, vilken befattning i så fall skulle besättas av nuvarande kvinnliga kontorsbiträdet av II klass. Den därigenom lediga befattningen såsom kvinnligt kontorsbiträde av II klass skulle därefter det extra kvinnliga kontorsbiträdet, som överflyttades från byggnadskontoret, erhålla. Hennes arbetsåligganden äro av sådan betydelse att tjänsten enligt fastighetskontorets uppfattning allra minst bör vara inrättad såsom II klass kontorsbiträde.

Tjänsten såsom I klass kontorsbiträde är placerad i lönegrad 5 med en begynnelselön, inklusive 27 % rörligt tillägg, à 4.069 kronor och en slutlön à 5.121 kronor. Härtill kommer provisoriskt lönetillägg à 600 kronor pr år.

På grund av vad här ovan anförts får fastighetskontoret härmed föreslå

att från och med den 1 januari 1948 inrättas en ny ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I klass å fastighetskontoret.

Drätselkammaren har i yttrande den 12 juni 1947 tillstyrkt bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 30 juni 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1948 inrätta en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I klass å fastighetskontoret samt

att uppdraga åt drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta ifrågavarande befattning.

Nr 171. Inrättande av ytterligare en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid drätselkontoret.

Drätselkammaren har uti en den 5 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För närvarande finnas å drätselkontoret anställda fem kvinnliga kontorsbiträden av I. klass och fyra kontorsbiträden av II. klass. Av dessa tjänstgöra vid bokföringsavdelningen ett kvinnligt kontorsbiträde av I. klass och ett kvinnligt biträde av II. klass, vilka båda biträden tjänstgöra såsom maskinbokförare. Vidare har intill den 1 maj 1947 tjänstgjort ett extra kvinnligt kontorsbiträde vid avdelningen.

Utöver vad nu sagts finnas vid drätselkontoret tvenne vakanta ordinarie befattningar såsom kontorsbiträden av II. klass. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 september 1946 har drätselkammaren bemyndigats att vid lämplig tidpunkt återbesätta dessa befattningar, vilka reserverats närmast för avlöningskontorets räkning.

Då arbetet å bokföringsavdelningen visat tendens till stadig stegring samt förut nämnda extra kontorsbiträde vid avdelningen slutat sin anställning och under nuvarande förhållanden stora svårigheter föreligga att kunna anskaffa kvalificerad arbetskraft, har drätselkontoret hemställt, att i stället för förutvarande extra befattning vid bokföringsavdelningen inrättas en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass. Det extra biträdets lön motsvarade i det närmaste lönen för kontorsbiträde av I. klass.

Drätselkammaren har vidare för avsikt att återbesätta en av de vakanta befattningarna som kvinnligt kontorsbiträde av II. klass och placera vederbörande vid bokföringsavdelningen.

Vid bifall till framställningen skulle sålunda vid denna avdelning komma att tjänstgöra två kvinnliga kontorsbiträden av I. klass och två biträden av II. klass.

Begynnelse- respektive slutlönen för kontorsbiträde av I. klass utgör inklusive rörligt tillägg med för närvarande 27 procent cirka 4.070 och 5.120 kronor.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att inrätta ytterligare en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid drätselkontoret samt

att bemyndiga drätselkammaren att tillsätta befattningen ifråga med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 30 juni 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

Nr 172. Förslag till kvartersnamn (Druvan).

Gatunamnsberedningen har uti en den 28 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Då stadsplanen för Vega beräknas bliva fastställd inom den närmaste tiden är det aktuellt att kvarters- och gatunamn åsättas inom viss del av området. Den del varom nu är fråga är den norr om Skallbergsgatan belägna. Förslag till namn inom den söder därom belägna delen kommer att framläggas i annat sammanhang.

Namnsättningen gäller nu ett kvarter, beläget omedelbart norr om Skallbergsgatan, samt den tvärgata till Vegagatan, som löper utmed kvarterets norra del.

I anslutning till bifogad karta får gatunamnsberedningen med hänsyn till att kvarteret och gatan äro belägna i anslutning till Lilla Johanneslundsområdet föreslå att de erhålla namn i överensstämmelse med inom detta område tillämpade principer vid namngivning, därvid kvarteren åsattes namn å frukter samt gatorna givits namn förknippade med polarforskningen.

Gatunamnsberedningen får sålunda föreslå att kvarteret erhåller namnet *Druvan* samt att gatan benämnes *Finn Malmgrens gata.*

Med vad sålunda anförts får beredningen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa angivna båda namn.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 augusti 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet för yttrande, har utskottet vid sammanträde den 14 maj innevarande år, framställt viss anmärkning mot namnet Finn Malmgrens gata och i anledning härav hemställt till gatunamnsberedningen att taga under övervägande, huruvida icke ifrågavarande gata kunde erhålla annat lämpligare namn. Mot det föreslagna namnet för kvarteret hade utskottet däremot intet att erinra. Utskottet beslöt emellertid att bordlägga gatunamnsberedningens framställning i avbidan på förnyat yttrande av beredningen angående gatunamnet.

Då med hänsyn till förestående tomtindelning av nyssnämnda kvarter, stadsingenjörskontoret hemställt, att beredningsutskottet ville föra fram ärendet, i vad avsåge namnsättande av kvarteret, till stadsfullmäktige för prövning, vill utskottet härmed föreslå stadsfullmäktige att besluta

att för det kvarter, som är beläget omedelbart norr om Skallbergsgatan, antaga namnet Druvan.

Nr 173. Förslag till kvarters- och gatunamn inom Malmabergsområdet.

Gatunamnsberedningen har uti en den 28 mars 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Förslag till stadsplan för Malmaberg har för någon tid sedan antagits av stadsfullmäktige. Gatu- och kvartersnamn skola nu fastställas inom området.

I anslutning till bifogade karta får gatunamnsberedningen föreslå följande kvartersnamn. Petrus, Pollux, Pontus, Paul, Pius och Pluto, samtliga utgörande vedertagna namn å inom området förekommande bostadsområden, Släggaren, Svarvaren, Lindaren, Målaren, Tråddragaren, Filaren, Borraren och Hyvlaren, vilka alla anknyta till likalydande gator, samt Svetsaren, Sliparen och Plåtslagaren med anledning av att inom området befintliga gator tidigare hava åsatts dylika yrkesnamn.

Inom området finnas endast två nyupptagna gator, vilka skola åsättas namn, nämligen gatan norr om kvarteret Svarvaren, vilken ersätter den nuvarande Svarvargatan, som i sin tur är avsedd att helt ingå i kvarteret Pontus, samt gatan omedelbart öster om kvarteret Plåtslagaren. Gatunamnsberedningen föreslår att gatorna benämnas respektive Svarvargatan och Plåtslagargatan.

I samband härmed får beredningen föreslå att Utmarksgatan, som för närvarande består av två delar sins emellan skilda åt genom ett bergparti och vilka delar enligt fastställd stadsplan allt framgent komma att skiljas åt genom kvarteret Läkaren, uppdelas i Övre Utmarksgatan mellan Släggargatan och Montörgatan samt Nedre Utmarksgatan mellan Frejagatan och Adelsögatan. Att beredningen föreslagit "övre" och "nedre" och ej norra och södra betingas helt av höjdförhållandena.

Med vad sålunda anförts får gatunamnsberedningen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till gatu- och kvartersnamn.

Beredningsutskottet har uti ett den 13 augusti 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet för yttrande, har utskottet vid sammanträde den 9 april 1947 beträffande beredningens förslag uttalat, att den i namnberedningens skrivelse angivna Utmarksgatans nedre del lämpligen borde erhålla namnet Läkargatan samt den övre delen av gatan bibehålla namnet Utmarksgatan samt att utskottet i övrigt icke hade något att erinra mot de föreslagna namnen. Utskottet beslöt emellertid att inhämta gatunamnsberedningens yttrande över utskottets förslag beträffande namnsättningen av nuvarande Utmarksgatan och i avbidan å detta yttrande bordlägga hela ärendet.

Med anledning av förestående tomtindelning har stadsingenjörskontoret under hand uttryckt det önskemålet, att beredningsutskottet ville framföra namnberedningens förslag i de delar detsamma vunnit beredningsutskottets godkännande, till stadsfullmäktiges prövning.

Under åberopande av vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att godkänna de i namnberedningens skrivelse föreslagna gatu- och kvartersnamnen med undantag av den föreslagna

namnsättningen å den nuvarande Utmarksgatan, i vilken del av ärendet utskottet, sedan gatunamnsberedningens yttrande avgivits, vill inkomma med särskilt förslag.

Nr 174. Magistratens förslag till ny valdistrikts- och valkretsindelning i staden samt till fastställande av antalet stadsfullmäktige för varje valkrets.

Magistraten har uti skrivelse till stadsfullmäktige den 18 juli 1947 anfört följande:

Genom resolution den 15 december 1943 har länsstyrelsen förordnat att Västerås stad skulle vara indelad i 13 valdistrikt vid stadsfullmäktig- och landstingsmannaval samt val till riksdagen på sätt framgår av stadsfullmäktiges beslut den 28 oktober 1943, § 227. Sedan Badelunda socken inkorporerats med staden har länsstyrelsen vidare genom resolution den 28 september 1945 fastställt stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1945, § 159, att Badelunda socken skulle utgöra särskilt valdistrikt och att staden för val av stadsfullmäktige skulle indelas i två valkretsar samt stadsfullmäktiges beslut den 30 augusti 1945, § 195, att antalet stadsfullmäktigledamöter, som å allmän rådstuga den 27 juli 1945 bestämts till 60, skulle utgöra 30 för vardera valkretsen.

A. *Valdistriktsindelning.*

Såsom magistraten redan i sin skrivelse den 5 september 1943 förutsatte har en ökning av folkmängden inträtt, som särskilt beträffande vissa distrikt är så betydande, att redan nu en ändring av distriktsindelningen måste anses påkallad. En ytterligare anledning till ändring av distriktsindelningen är att S:t Ilians församling upphört och att på grund därav nu icke såsom tidigare hänsyn behöver tagas till gränsen mellan sagda församling och domkyrkoförsamlingen, varigenom en mera rationell distriktsindelning kan vinnas.

Magistraten har med anledning härav föranstaltat om utredning angående en med hänsyn till de ändrade förhållandena och den utveckling med avseende å bebyggelse och befolkningstäthet i stadens olika delar, som kan förväntas, lämplig valdistriktsindelning. Magistraten har härvid funnit att staden bör indelas i 17 valdistrikt på sätt närmare framgår av följande tablå.

Valdistrikt	*Område*	Antal personer upptagna i röstlängden för år 1947.
1	Ett område, som med början i norr begränsas av Apotekarbron Kungsgatan, Stora torget, Smedjegatan, Kopparbergsvägen, Utanbygatan, Östra Ringvägen, Stora gatan, Järnvägsområdets östra gräns, gatan öster om kvarteret Silon, Mälaren och Svartån samt omfattar jämväl holmarna i Mälaren.	3010 (därav med obestämd bostad 491)

Valdistrikt	*Område*	Antal personer upptagna i röstlängden för år 1947.
2	Ett område, som med början i norr begränsas av Tegnérgatan, Stockholmsvägen, gränsen mot förutvarande Badelunda socken, Mälaren, gatan öster om kvarteret Silon och Järnvägsområdets östra gräns.	2258
3	Ett område, som med början i norr begränsas av gränsen mot förutvarande Badelunda socken, Stockholmsvägen, Tegnérgatan, Malmabergsgatan och Lugna gatan.	1979
4	Omfattar förutvarande Badelunda socken.	1735
5	Ett område, som med början i norr begränsas av gränsen mot förutvarande Badelunda socken, Lugna gatan, Malmabergsgatan, Tegnérgatan och järnvägslinjen Västerås—Tillberga.	2532
6	Ett område, som med början i norr begränsas av gränsen mot Hubbo socken, gränsen mot förutvarande Badelunda socken, järnvägslinjen Västerås—Tillberga, Stora gatan, Östra Ringvägen, Kopparbergsvägen, Krutkällarbackens östra gräns, kvarteret Maskrosens västra gräns, Kristiansborgsallén och Bergslagsvägen till gränsen mot Hubbo socken.	2043
7	Ett område, som med början i norr begränsas av Norra Ringvägen, Östra Ringvägen, Utanbygatan, Kopparbergsvägen, Smedjegatan, Vasagatan och Engelbrektsgatan.	2543
8	Ett område, som med början i norr begränsas av Norra Ringvägen, Engelbrektsgatan, Vasagatan, Smedjegatan, Stora torget, Kungsgatan, Apotekarbron, Svartån till Skarpskyttebron och vägen från denna bro till Skultunavägen.	2423
9	Ett område, som med början i norr begränsas av kvarteret Maskrosens västra gräns, Krutkällarbackens östra gräns, Kopparbergsvägen, Norra Ringvägen och Kristiansborgsallén.	2220
10	Ett område, som med början i norr begränsas av södra gränserna för Iggeby småstugeområde och Skallbergsområdet, Kristiansborgsallén, Norra Ringvägen och Vasagatan.	2248
11	Ett område, som med början i norr begränsas av gränsen mot Hubbo socken, Bergslagsvägen, Kristiansborgsallén, södra gränserna för Skallbergsområdet och Iggeby småstugeområde, Persbobäcken, hemmanet Tunbys västra gräns till hemmansgränsen i norr vid Skogvaktartorp samt gamla församlingsgränsen mellan förutvarande S:t Ilians församling och Domkyrkoförsamlingen till gränsen mot Hubbo socken.	1146
12	Ett område, som med början i norr begränsas av gränsen mot Skultuna, Romfartuna och Hubbo socknar, gamla församlingsgränsen mellan förutvarande S:t Ilians församling och Domkyrkoförsamlingen till hemmanet Tunbys gräns i norr, västra gränsen av hemmanet Tunby, Persbobäcken, Vasagatan, Norra Ringvägen, Skarpskyttebron och Svartån till gränsen mot Skultuna.	2647

Valdistrikt	*Område*	Antal personer upptagna i röstlängden för år 1947.
13	Ett område, som med början i norr begränsas av Svartån söder ut från Skarpskyttebron till Storbron, Stora gatan, Jakobsbergsgatan, Pilbogatan, därifrån en tänkt linje i nordostlig riktning till Bryggerigatan vid stadsägan 62 samt vägen mot Skarpskyttebron till Svartån.	2226
14	Ett område, som med början i norr begränsas av gränsen mot Skerike socken, Svartån till Skarpskyttebron, vägen från denna bro till Bryggerigatan, Bryggerigatan till södra gränsen av stadsägan 62, därifrån en tänkt linje i sydvästlig riktning över Djäkneberget till Pilbogatan, Pilbogatan, Jakobsbergsgatan, Hammarbygatan och gränsen mot Lundby församling till gränsen mot Skerike socken vid Urväderstorp	2171
15	Ett område, som med början i norr vid Storbron begränsas av Svartån, Mälaren, Nedre Hyttvägens förlängning till Mälaren, Nedre och Övre Hyttvägen, Solvägen. Hammarbygatan och Stora gatan.	1967
16	Ett område, som med början i norr begränsas av Solvägen vid södra gränsen av stadsägan 462, Övre Hyttvägen, Nedre Hyttvägen och dess förlängning till Mälaren, Mälaren och gränsen mot Lundby församling (Köpingsvägen, Sveavägen, Fulleröväge̲n, Kronvägen, södra gränsen av stadsägan 462).	2251
17	Omfattar Lundby församling.	1561
		36960

Av tablån framgår att antalet röstberättigade i första valdistriktet är väsentligt större än i övriga distrikt. Därvid bör dock uppmärksammas att i första valdistriktet rösta alla å "obestämd bostad" upptagna personer, utom de som äro uppförda å "obestämd bostad" i förutvarande Badelunda socken och Lundby församling, vilka rösta i fjärde, respektive sjuttonde distriktet. Då nämnda personer endast i undantagsfall utöva sin rösträtt, är det större antalet röstberättigade i första distriktet utan reel betydelse.

Vid en jämförelse med den nuvarande distriktsindelningen framgår att de föreslagna första, andra, tredje, fjärde, sjunde, åttonde och nionde distrikten helt motsvara första, andra, tredje, tredje A, sjätte, sjunde och femte distrikten enligt gällande distriktsindelning. De föreslagna femte och sjätte distrikten motsvara nuvarande fjärde distriktet, vars delning längs järnvägslinjen Västerås—Tillberga förutsatts redan i magistratens skrivelse den 5 september 1943. De föreslagna tionde och elfte distrikten hava likaledes tillkommit genom delning av nuvarande åttonde distriktet. I samband därmed har, sedan S:t Ilians församling upphört, en lämpligare gränsdragning mellan de föreslagna elfte och tolfte distrikten kunnat vinnas genom att hemmanet Tunby överflyttats från nuvarande nionde till föreslagna elfte distriktet (del av nuvarande åttonde). De nuvarande elfte och tolfte distrikten hava på sätt närmare framgår vid en jämförelse mellan nu gällande och föreslagen distriktsindel-

ning uppdelats på tre distrikt, de föreslagna femtonde, sextonde- och sjuttonde. Därigenom har bland annat vunnits att Lundby församling kommer att utgöra eget valdistrikt. Genom S:t Ilians församlings upphörande har en önskvärd reglering av gränsen mellan föreslagna trettonde och fjortonde distrikten kunnat äga rum.

Vid uppgörande av detta förslag har, då taxeringsdistrikt och valdistrikt böra i görligaste mån sammanfalla, samråd skett med taxeringsintendenten i länet. Likaledes har tillfälle beretts företrädare för de politiska partierna att under hand taga del av förslaget och hava därvid framförda synpunkter beaktats.

I anslutning till vad som nu framförts beträffande valdistrikten vill magistraten, som det tillkommer att bestämma om vallokaler för de olika distrikten, såsom lämpliga vallokaler för de nu föreslagna distrikten angiva för

1	distriktet	Rådhuset
2	„	Folkets Parks serveringslokal
3	„	Korsängsskolan
4	„	Grytalokalen
5	„	Korsängsskolan
6	„	Aseastadens samlingslokal
7	„	Tekniska skolan
8	„	Högre Allmänna läroverket
9	„	Herrgärdsskolan
10	„	Herrgärdsskolan
11	„	Herrgärdsskolan
12	„	Högre Allmänna läroverket eller Tempelriddarlokalen
13	„	Djäknebergsskolan
14	„	Gamla Jakobsbergsskolan
15	„	Godtemplarlokalen
16	„	Hammarbyskolan eller Mariabergsskolan
17	„	Hammarbyskolan.

Magistraten vill emellertid tillägga att magistraten av olika skäl icke kunnat taga slutlig ståndpunkt till frågan om vallokaler för vissa av de föreslagna distrikten.

En ökning av antalet valdistrikt till 17 torde, bortsett från engångskostnader för anskaffande av valskärmar och dylikt, som kan beräknas till i runt tal 2.000 kr., komma att uppgå till omkring 1.000 kr. för varje val. I detta sammanhang må erinras om att den föreslagna ökningen av antalet valdistrikt vid stadsfullmäktig- och landstingsmannaval samt val till riksdagen icke torde behöva föranleda någon ökning i antalet valdistrikt och valställen vid val av kyrkofullmäktige eller i vart fall ökning med endast något distrikt.

Magistraten har för avsikt att i sinom tid föreslå ny indelning av staden i valdistrikt vid val av kyrkofullmäktige.

B. *Valkretsindelning.*

Beträffande indelning i valkretsar för val av stadsfullmäktige stadgas i lagen om kommunalstyrelse i stad, att stad med mer än 10.000 invånare skall indelas i valkretsar. Vid sådan indelning skall iakttagas att varje krets kommer att utse 10, högst 30 stadsfullmäktige enligt den beräkningsgrund att i allmänhet inom varje

krets en stadsfullmäktig utses för varje befolkningstal motsvarande det som erhålles, då stadens folkmängd delas med antalet fullmäktige för hela staden, att varje valkrets skall kunna omslutas med en sammanhängande gränslinje samt att antalet fullmäktige för hela staden, i den mån det utan olägenhet kan ske, fördelas lika på de särskilda valkretsarna. Beslut om indelning i valkretsar skall meddelas senast två månader före ingången av det kalenderår, under vilket beslutet skall träda i tillämpning.

Staden är för närvarande indelad i två valkretsar för val av stadsfullmäktige, bestående den ena, "Östra valkretsen", av valdistrikten 1—3, 3 A, 4, 5 och 8 samt den andra, "Västra valkretsen", av valdistrikten 6, 7 och 9—13. Antalet stadsfullmäktigledamöter har, såsom ovan nämnts, bestämts till 30 för vardera valkretsen.

Av anförda lagbestämmelser framgår att, då antalet stadsfullmäktige såsom fallet är i Västerås är 60, indelning av staden i allenast två valkretsar icke är lämplig, i det att, då högst 30 stadsfullmäktige får utses för en valkrets, även en mindre förskjutning av befolkningstalet mellan kretsarna kan omöjliggöra en rättvis fördelning av fullmäktigmandaten enligt den i lagen angivna beräkningsgrunden. Det torde därför vara nödvändigt att staden nu indelas i tre valkretsar.

Vid en indelning av staden i sjutton valdistrikt på sätt här ovan närmare angivits skulle en lämplig indelning i valkretsar för val av stadsfullmäktige erhållas, om 12—17 valdistrikten finge utgöra en, 1 och 7—11 valdistrikten en samt 2—6 valdistrikten en valkrets. Enligt årets mantalslängd, som upptar 51.311 personer, skulle folkmängden utgöra i förstnämnda valkrets, som lämpligen kunde betecknas "Västra valkretsen" 17.470 personer, i den andra i ordningen av de angivna valkretsarna, som kunde betecknas "Mellersta valkretsen", 18.390 personer och i den tredje, "Östra valkretsen", 15.451 personer. Med tillämpning av bestämmlserna skulle för Västra valkretsen utses 20, för Mellersta valkretsen 22 och för Östra valkretsen 18 stadsfullmäktige. Enligt förslaget kommer visserligen en viss skillnad att föreligga mellan valkretsarnas innevånarantal och det antal stadsfullmäktige, som skall utses för valkretsarna. Att för närvarande ernå alldeles lika fördelning av fullmäktige i de olika kretsarna torde emellertid vara förenat med hart när oövervinneliga svårigheter, såvida icke ändring skulle ske av valdistrikten. Den skillnad, som enligt förslaget föreligger, torde emellertid efter hand och under en ganska nära framtid komma att utjämnas i det att befolkningstalen i Västra och Östra kretsarna kunna förväntas stiga i avsevärt raskare takt än i den mellersta kretsen. Magistraten kommer att i god tid före varje stadsfullmäktigval göra en översyn angående inträffade förändringar med avseende å folkmängden i valkretsarna och föreslå därav eventuellt påkallad ändring av antalet stadsfullmäktige för varje valkrets.

På grund av vad sålunda anförts får magistraten härmed hemställa, att Stadsfullmäktige måtte hos länsstyrelsen göra framställning om

dels indelning, på sätt ovan angivits, av staden i sjutton valdistrikt vid val av stadsfullmäktige och landstingsmannaval samt val till riksdagen,

dels stadens indelning, på sätt ovan angivits, i tre valkretsar för val av stadsfullmäktige,

vilka indelningsändringar skola träda i tillämpning beträffande val som förrättas enligt den under nästpåföljande år upprättade röstlängden,

dels ock fastställande av antalet stadsfullmäktige till 20 för Västra valkretsen, 22 för Mellersta valkretsen och 18 för Östra valkretsen.

Beredningsutskottet har i häröver den 13 augusti 1947 avgivet utlåtande, med åberopande av vad magistraten i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla magistratens förslag.

Nr 175. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har uti en den 13 augusti 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan stadsfullmäktigeledamoten, verkmästaren Gust. Karlsson i skrivelse den 8 juni 1947 på grund av avflyttning från staden anhållit om entledigande från ledamotskapet av stadsfullmäktige samt övriga av honom innehavda kommunala förtroendeuppdrag, ha stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 juni 1947 beslutat hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Karlssons ställe ävensom att anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av herr Karlssons avsägelse från övriga kommunala uppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

I anledning härav får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige att till herr Karlssons efterträdare i följande styrelser och nämnder utse följande personer:

Såsom ledamot i *folkskolestyrelsen* för tiden intill 1947 års utgång nuvarande suppleanten, kontoristen Inge Jonsson samt till suppleant efter herr Jonsson för samma tid metallarbetaren Birger Grip,

såsom ledamot i *nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux- och medelklassen samt arbetsklassen* samt i *nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål* för samma tid tjänstemannen Gösta Sjöberg,

såsom ledamot i *nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond* för samma tid fru Hilda Bergsten samt

såsom *huvudman i Västerås stads sparbank* för tiden 1945—1949 fru Ebba Berg.

Nr 176. Stadsrevisionens berättelse för 1946.

Med skrivelse den 12 juni 1947 har magistraten till stadsfullmäktige överlämnat revisionsberättelsen för år 1946, för infordrande av förklaringar och därefter besluts fattande.

Revisionsberättelsen är av följande lydelse:

Undertecknade, som i enlighet med gällande reglemente för Västerås stadsrevision utsetts att granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1946, få härmed vördsamt avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Till stadsrevisionen har med magistratens skrivelse av den 17 maj 1947 överläm-

nats redogörelse för Västerås stads räkenskaper för år 1946. Dessutom har stadsrevisionen haft tillgängliga de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll och till stadsfullmäktige ställda berättelser.

Med ledning av dessa handlingar och av stadsfullmäktiges protokoll har det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet genomgåtts; och har stadsrevisionen därvid i enlighet med bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av auktoriserade revisorn Kurt G. Lundgren, vilken tillika tjänstgjort såsom stadsrevisionens sekreterare.

Räkenskaperna ha under det löpande året siffergranskats av Kurt G. Lundgrens Revisionsbyrå. Stadsrevisionen har tagit del av granskningens resultat.

Kassa- och banktillgodohavanden ha vid upprepade tillfällen inventerats.

Stadens innehav av obligationer, aktier, reverser och andra värdehandlingar ha i samband med bokslutsgranskningen genomgåtts.

Stadens försäkringshandlingar ha särskilt granskats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per 31/12 1946 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna.

I samband med årets revision har stadsrevisionen låtit utföra en genomgång av vissa delar av organisationen vid byggnadskontoret, tekniska verken, parkförvaltningen och renhållningsverket. Syftet med denna undersökning har varit att söka konstatera, huruvida den nuvarande driftorganisationen kan anses vara den mest ändamålsenliga i ekonomiskt avseende. De nämnda verken ha ju många varandra liknande funktioner, som till synes borde kunna utföras billigare och effektivare genom organisation och planlösning av dessa i stort. De funktioner inom verken, som härvid närmast ha uppmärksammats, ha varit förråd, verkstäder, transporter, maskiner, arbetskraft, arbetsplanering och projektering. Undersökningen har som ovan antytts omfattat en förhållandevis begränsad del av stadens förvaltning, men å andra sidan har de granskade områdena en synnerligen stor betydelse för stadens budget. Resultatet av utredningsarbetet kommer stadsrevisionen att delgiva berörda förvaltningar, varför i denna berättelse endast följande synpunkter sammanfattningsvis anföras.

För närvarande projekterar och anlägger byggnadskontoret gator, medan tekniska verken utför samma funktioner i fråga om vatten- och avloppsledningar. Även om samarbetet mellan förvaltningarna hittills kan sägas vara gott, tala flera mycket starka skäl för att en sammanslagning av planeringen av dessa anläggningsarbeten till ett enda arbetskontor skulle medföra lägre totala kostnader. Vidare synas väsentliga besparingar vara möjliga att uppnå genom att i lämplig utsträckning sammanföra förråd, verkstäder, garage och transporter för byggnadskontoret, tekniska verken och parkförvaltningen. Vid den storleksordning det här är fråga om torde nämligen en centralisering av likartade funktioner giva möjlighet till bättre räntabilitet. Även förordas införandet av en för stadens förvaltningar gemensam arbetsstudieavdelning med uppgift att biträda med metodförbättringar och ackordsättning. Då förråd, verkstäder, transport- och arbetsplanering samt arbetsstudiefunktioner var för sig nå den högsta effektiviteten vid ett intimt samarbete sinsemellan, är det av vikt att de sammanföras till en enhet. Denna förlägges då lämpligen till byggnadskontorets förrådsområde, som således skulle inrymma centralt förråd, centrala verkstäder, centralt garage och centralt arbets- och planeringskontor. Accepteras i princip dessa riktlinjer bör snarast möjligt hela förrådsområdet planeras.

Det möter givetvis vissa svårigheter att placera in ovannämnda centraliserade funktioner i förvaltningarnas nuvarande organisation. De förändringar, som betingas av en omläggning i antydd riktning, äro emellertid av sådan natur, att de särskilda förvaltningarnas huvudsakliga uppgifter icke i väsentlig grad påverkas utom i fråga om den föreslagna sammanföringen av gatu- och ledningsarbeten.

En kostnadsfördyrande faktor av säkerligen avsevärd storleksordning är avsaknaden av en generalplan för stadens bebyggelse under de närmaste åren. På grund av att man ej äger kännedom om vilka områden som komma att bebyggas och i vilken utsträckning, kan exempelvis ledningsnätet många gånger bliva feldimensionerat och vidare kan icke alltid anläggandet av parker och gator m. m. planeras på det mest ändamålsenliga sättet. En verklig kraftinsats erfordras av det beslutade stadsplanekontoret, ty den bristande planeringen i stort innebär ekonomiskt slöseri. Stadsrevisionen vill här framhålla, att en kommuns anläggningsarbeten av olika slag ha den stora fördelen, att de möjliggöra planläggning på längre sikt. Denna möjlighet till planhushållning bör därför också till det yttersta tillvaratagas för att i görligaste mån effektivisera arbetet.

Speciellt med hänsyn till bristen på arbetskraft och material bör det vidare vara en strävan från förvaltningarnas sida att i samhällsnyttans intresse uppskjuta sådana arbeten, som utan betydande nackdel kunna anstå tills vidare. Stadsrevisionen har exempelvis uppmärksammat, att parkstyrelsens utgifter under året uppgått till cirka 400.000 kronor, varvid styrelsens anslag överskridits med cirka 70.000 kronor. Stadens förskönande är självklart en synnerligen angelägen uppgift, men det kan starkt ifrågasättas, om icke i nuvarande läge en hel del arbeten utan alltför stor olägenhet kunna uppskjutas.

I sin kommentar till bokslutet har drätselkammaren påpekat, att hamnrörelsens samlade underskott utgör 946.877: 61 kronor, och att staden för täckning härav hittills avsatt sammanlagt 450.000 kronor. Den kvarstående bristen är således 496.877: 61 kronor. Även om hamnen principiellt skall vara självförsörjande, är det enligt stadsrevisionens mening icke lämpligt att under nuvarande goda konjunkturer uppskjuta frågan om täckning av underskottet. Möjligheterna att förutsäga hamnens framtida räntabilitet torde vara alltför ringa för att giva stöd åt den meningen, att hamnrörelsens normala driftsresultat med säkerhet skall möjliggöra täckning av den avsevärda förlusten.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 19 december 1946 ha provisoriska lönetillägg utgått till stadens tjänstemän för tiden 1/10—31/12 1946 med tillsammans cirka 60.000 kronor. Något beslut om täckning av kostnaden har emellertid icke fattats, utan lönetilläggen ha påförts de normala löneanslagen, som därför i många fall överskridits.

Vid granskningen av tekniska verkens nyanläggningar under året har uppmärksammats, att verkens styrelse ur anslaget för mindre serviser och ledningsutsträckningar beviljat 12.000 kronor för elektrifiering av södra Björnön. Nettokostnaden, som emellertid uppgick till 17.571: 21 kronor, representerar nära hälften av det s. k. servisanslaget à 40.000 kronor. Stadsrevisionen är av den uppfattningen, att anläggningen varit av sådan natur, att särskilt anslag för ändamålet bort begäras av stadsfullmäktige.

Såsom underskott på lånemedelsanslag för nyanläggningar, som fullbordats under år 1946, har tekniska verken redovisat 26.941: 52 kronor, för vilket belopp verk-

styrelsen begärt och av stadsfullmäktige den 29 maj 1947 beviljats ett tilläggsanslag. Då emellertid det nämnda underskottet utgör skillnaden mellan å ena sidan underskott med tillsammans 89.221: 28 kronor och överskott med tillsammans 62.279: 76, anser stadsrevisionen att täckning rätteligen bort begäras för hela bruttounderskottet, medan anslagsöverskottet bort tillföras låneöverskottsfonden. Någon kvittning mellan de olika anslagen på sätt som skett torde icke vara tillåten enligt fondbildningslagen, även om förfarandet kan synas vara praktiskt. I detta sammanhang vill stadsrevisionen påpeka, att inflytande anslutningsavgifter för tidigare avslutade anläggningar disponeras till serviser m. m. Dylika inkomstmedel böra enligt stadsrevisionens mening alltid fonderas för att användas till sådana anläggningar, för vilka stadsfullmäktige efter verkstyrelsens hemställan i varje särskilt fall beviljar anslag.

I likhet med vad som numera allmänt tillämpas vid barnvårdsnämnder i åtminstone större och medelstora städer böra Västerås stads barnavårdsmän i så stor utsträckning som möjligt befrias från kassa- och bokföringsgöromål. Med det nuvarande systemet, som även ur redovisningssynpunkt är otillfredsställande måste barnavårdsmännen anslå alldeles för mycken tid till arbete med räkenskaper, vilket givetvis måste vara till stor nackdel med hänsyn till vikten och omfattningen av barnavårdsmännens egentliga verksamhetsområde.

Beträffande donationsfondernas medelsplacering vill stadsrevisionen påpeka, att cirka en miljon kronor innestå på olika bankräkningar, varav på kapitalräkning cirka 700.000 kronor. Denna form för kapitalplacering ger med nuvarande inlåningsränta — hos affärsbankerna högst 2 % — en alltför låg avkastning med hänsyn till fondkapitalets bundenhet. Stadsrevisionen hemställer, att frågan om donationsfondernas medelsplacering omedelbart tages till omprövning. Samtidigt bör också övervägas, om icke de bankmedel med cirka 683.000 kronor, som stadens egna fonder innehade vid boksluts-tidpunkten, kunde finna en förmånligare men samtidigt lika säker placering.

För övrigt har revisionen icke givit anledning till sådana anmärkningar, att de ansetts böra intagas i denna berättelse. Stadsrevisionen har emellertid funnit det påkallat att i särskilda promemorior till drätselkammaren och styrelsen för Västerås stads tekniska verk intaga en del erinringar och påpekanden.

Stadsrevisionen tillstyrker hos stadsfullmäktige, att ansvarsfrihet beviljas drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för år 1946.

Vid granskningen av löne- och avtalsnämndens förvaltning ha undertecknade Engdahl, Holmberg och Lindén på grund av ledamotskap i nämnden icke deltagit. Av samma skäl har undertecknad Johansson icke deltagit vid revisionen av civilförsvarsnämnden, folkskolestyrelsen och styrelsen för kommunala flickskolan.

Västerås den 10 juni 1947.

Karl Engdahl. Ernst Johansson. Martin Holmberg. Rudmar Thunell.

Gösta Holmén. Edvin Nyblom. Gust. Lindén.

Sedan *drätselkammaren* anmodats yttra sig över berättelsen har kammaren i ett den 7 augusti 1947 dagtecknat utlåtande anfört följande:

I revisionsberättelsen ha revisorerna meddelat, att de låtit utföra en genomgång av

vissa delar av organisationen för byggnadskontoret, tekniska verken, parkförvaltningen och renhållningsverket. Ifrågavarande utredning har separat tillställts drätselkammaren. Då emellertid utredningen är av den storleksordning och omspänner så pass viktiga områden, att den fordrar noggrant övervägande, har drätselkammaren ännu icke kunnat taga ställning till utredningens slutresultat. Kammaren vill därför för närvarande icke ingå på densamma utan avser att sedermera återkomma till denna fråga efter närmare övervägande. Beträffande de olika anmärkningar, som i revisionsberättelsen framställts, har drätselkammaren infordrat yttrande från de förvaltningar, som närmast därav beröras. Vad först beträffar revisorernas anmärkning att en del arbeten å parkförvaltningen kunnat anstå till senare vill drätselkammaren meddela, att parkstyrelsen formellt haft fog för igångsättande av dessa arbeten enär anslag därför funnits anvisade. Drätselkammaren har emellertid från parkförvaltningen erhållit den upplysningen, att man i nästa års stat icke ämnar upptaga anslag för nyanläggningar utan i första hand inrikta sig på att färdigställa de anläggningar för vilka anslag redan beviljats men som ännu icke hunnit iordningställas och i övrigt att sköta det löpande underhållet av parker och planteringar. Vad därefter angår stadsrevisionens påpekande av att underskottet å hamnen bör täckas, vill drätselkammaren meddela, att kammaren i samband med uppgörande av budgeten för 1948 kommer att överväga om och i vad mån täckning för ifrågavarande underskott bör ske. Rent principiellt skall, såsom revisorerna påpekat, hamnen vara självförsörjande. Den möjligheten finnes emellertid att staden helt täcker hamnens underskott men bokför detsamma som en fordran på hamnen att avbetalas i den mån hamnrörelsen därtill lämnar möjlighet. Revisorerna ha vidare anmärkt på att beslut om täckning för den kostnad som föranleddes av det provisoriska lönetillägget till stadens tjänstemän under tiden 1/10—31/12 1946, icke fattats. Drätselkammaren vill härtill genmäla, att drätselkontoret visserligen inkommit med förslag till täckning av ifrågavarande kostnad men med hänsyn bland annat därtill att dyrtidstillägget för 1946 i staten var beräknat till 25 procent medan tillägget för samma år i verkligheten utgjorde endast 22 %, samt enligt vad som konstaterats härigenom besparing å anslaget för dyrtidstillägg uppkommit i sådan omfattning, att kostnaden för det provisoriska tillägget under tiden 1/10—31/12 1946 helt kan täckas av överskottet, ansåg drätselkammaren ett täckningsbeslut icke absolut erforderligt, varför i stället den ökade lönekostnaden kom att påföras lönekontot direkt. Beträffande anmärkningarna mot tekniska verkens förvaltning hänvisar drätselkammaren till tekniska verkens skrivelse härutinnan och vill därtill endast foga följande. I likhet med revisorerna men i motsats till tekniska verkens styrelse anser drätselkammaren det vara principiellt felaktigt, att kvittning mellan överskott och underskott å lånemedelsanslag verkställes. Det följdriktiga förfaringssättet bör vara att överskott å lånemedelsanslag redovisas för sig och för underskotten begäres tilläggsanslag av lånemedel, varvid med Kungl. Maj:ts tillstånd den låneöverskottsfond som kan finnas tillgänglig, må komma till användning. Beträffande fråga om befrielse för barnavårdsnämnden att handhava kassa- och bokföringsgöromål vill drätselkammaren hänvisa till barnavårdsnämndens yttrande. Då nämnden icke ansett sig utan mera ingående utredning och ytterligare övervägande kunna taga slutgiltig ställning till frågan, vill drätselkammaren på sakens nuvarande ståndpunkt icke heller avgiva något bestämt utlåtande utan avser att återkomma till frågan. Vad slutligen beträffar revisorernas påpekande av att donationsfonderna böra placeras på ett ur avkastningssynpunkt bättre sätt är drätselkammaren fullt

ense med revisorerna om att så om möjligt bör ske. Drätselkammaren har tid efter annan verkställt omplaceringar av medlen men det är möjligt att ytterligare donationsmedel kunna överföras från kapitalräkning till sparkasseräkning. Emellertid vill drätselkammaren erinra om att beträffande storleken av tillgodohavande å sparkasseräkning spärrbestämmelser finnas, vilket i många fall gör att fonderna icke i sin helhet kunna placeras på detta sätt. Drätselkammaren har emellertid uppdragit åt sin finansdelegation att närmare utreda denna fråga och inkomma med förslag till drätselkammaren.

Beträffande anmärkningarna mot tekniska verkens och barnavårdsnämndens förvaltning ha från dessa verk nedan angivna skrivelser med förklaring inkommit.

Tekniska verken har den 4 juli 1947 anfört följande:

Sedan den av stadens revisorer avgivna revisionsberättelsen för räkenskapsåret 1946 behandlats av styrelsen för tekniska verken, får styrelsen härmed lämna följande förklaringar över berättelsen i de delar som röra tekniska verkens förvaltning.

1. Revisorernas synpunkter och önskemål beträffande vissa organisationsfrågor.

Till grund för revisorernas uttalanden ligger en av överingenjören H. Ager i Aktiebolaget Industribyrån, Stockholm, på stadsrevisionens uppdrag verkställd undersökning av vissa funktioner uti stadens förvaltning. Då utredningsmannens synpunkter på sammanförandet av gatu- och ledningsarbeten under ett gemensamt arbetskontor, sammanförandet av förråd, verkstäder, garage och transporter för byggnadskontoret, tekniska verken och parkförvaltningen samt införandet av en för stadens förvaltningar gemensam arbetsstudieavdelning, omspänner betydande delar av tekniska verkens arbetsområde och siktar på genomgripande förändringar av organisationen, får styrelsen hemställa, att med hänsyn till den korta tid som stått till buds för ett närmare studium av frågorna vid ett senare tillfälle i ett särskilt yttrande få framföra styrelsens uppfattning rörande lämpligheten av de ifrågasatta förändringarna.

2. Elektrifieringen av södra Björnön.

Styrelsen delar revisionens åsikt att de slutliga kostnaderna blivit av den omfattningen att ett särskilt anslag av stadsfullmäktige för ändamålet varit motiverat.

3. Redovisning av över- och underskott på lånemedelsanslag.

Det av revisorerna påtalade förfarandet har sedan lång tid tillbaka tillämpats och synes vara att föredraga. Att begära täckning på hela underskottet och överföra överskottet till en låneöverskottsfond förefaller att vara en onödig omgång som medför ökat bokföringsarbete. Om låneöverskottsfonden användes för anläggningar som skola utföras med lånemedel, medför ett dylikt förfarande samma resultat som det tillämpade. Även om överskotten i de aktuella fallen kommit att täcka underskott å anslag för andra arbeten än just de särskilt angivna arbeten, som överskottsmedlen anslagits för, så har det dock varit fråga om likartade arbeten, som alla enligt stadsfullmäktiges beslut skulle utföras med lånemedel.

4. Anslutningsavgifter.

Inflytande anslutningsavgifter för tidigare avslutade anläggningar tagas i anspråk endast i sådana fall då de helt eller delvis erfordras för utförande av servisledning till den fastighet, för vilken anslutningsavgiften erlagts. Det förefaller naturligt att så bör ske och metoden har sedan länge tillämpats. I de fall då anslutningsavgifter inflyta från fastigheter, där ledningar redan finnas helt utförda, fonderas avgifterna och användas endast efter stadsfullmäktiges hörande i varje särskilt fall.

Barnavårdsnämnden anför i yttrande den 15 juli 1947 följande:

Såsom infordrat yttrande med anledning av ett av revisorerna i sin den 10 juni d. å. avgivna berättelse, på anförda skäl väckt förslag om befrielse för barnavårdsmännen att handhava de kassa- och bokföringsgöromål, som stå i samband med barnavårdsmannauppdragen, får barnavårdsnämnden anföra.

Nämnden har tidigare förehaft denna fråga till behandling och därvid uttalat såsom sin mening, att handhavandet av dessa kassa- och bokföringsuppgifter lämpligen borde handhavas av barnavårdsmännen, enär dessa göromål intimt sammanhängde med barnavårdsmannauppdraget och dessutom i hög grad befordrade sammanträffanden mellan barnavårdsmannen å ena samt moder och barnafader å andra sidan, vilket i sin mån bidroge till att utjämna eventuella motsättningar mellan barnens föräldrar och att särskilt hos barnafadern skapa intresse och förståelse för sitt barn.

Vad beträffar frågan ur redovisningssynpunkt så fann nämnden vid samma tillfälle, att, då det vore fråga om en förmedlingskassa där det huvudsakligen gäller att mottaga penningar av barnafadern och överbringa dessa till barnets moder, man redan därigenom hade en god kontroll. Därtill komme att på uppdrag av nämnden särskild person har att granska barnavårdsmännens anteckningar och räkenskaper. Ur redovisningssynpunkt torde därför knappast vara något att erinra.

Barnavårdsnämnden anser sig icke utan en mera ingående utredning och ytterligare övervägande kunna taga slutgiltig ställning till frågan, varför nämnden först därefter är beredd att avgiva definitivt yttrande i densamma.

Nr 177. Förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ida.

Byggnadsnämnden har uti en den 16 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 14 april 1947 upprättat och den 16 juni samma år ändrat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ida.

Beträffande förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Emot det ursprungliga förslaget, vilket varit utställt för granskning i vederbörlig ordning under tiden från och med den 7 till och med 21 maj 1947, hava inkommit klagomål från Bostadsrättsföreningen Asgården såsom ägare av tomten n:r 11 i kvarteret Ida och stadsägan n:r 2486, Vestmanlands Läns Tidnings aktiebolag såsom innehavare av tomten n:r 2 i kvarteret Ida enligt dispositionsavtal samt gemensamt av Vestmanlands Läns Tidnings aktiebolag såsom innehavare av dispositionsrätten

till nyssberörda tomten n:r 2 och Klara Wedberg såsom ägare av tomten n:r 3 i kvarteret Ida. (Anmärkningarna ej tryckta, finnas tillgängliga å stadskansliet.)

Byggnadsnämnden har vid behandling av de olika klagomålen funnit skäligt att tillmötesgå de önskemål som framförts av Vestmanlands Läns Tidnings aktiebolag och Klara Wedberg och för den skull föranstaltat om ändring av förslaget å sammanträde den 16 juni 1947. Däremot har byggnadsnämnden icke ansett sig böra efterkomma de önskemål som framställts av Bostadsrättsföreningen Åsgården, innebärande att ett område om 59,6 m² av nuvarande Jakobsbergsgatan icke skulle tilläggas föreningens tomt n:r 11.

Under åberopande av det anförda får byggnadsnämnden nu hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ida samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Den i byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivningen är så lydande:

Beskrivning till förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Ida i Västerås.

Förslaget innebär endast mindre justeringar av gränserna mellan olika områden.

Stadsplan för kvarteret har fastställts genom Kungl. brev den 22 september 1939 och 21 april 1944.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse.

§ 1.

Områdets användning.

Med Ö och S betecknat område får användas endast för bostadsändamål och därmed samhörigt ändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk samt garage för det antal motorfordon, som kan anses motsvara de å tomten boendes privata behov.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med Ö betecknat område skall bebyggas med fristående hus med bottenyta ej överstigande 1/5 av tomtens areal.

Med S betecknat område skall bebyggas med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 4.

Hushöjd.

Å med II och III betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 7.6 resp. 10.5 meter, räknat från angränsande gatunivå.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II och III betecknat område får byggnad uppföras till högst två resp. tre våningar.

§ 6.

Vindsinredning.

Inom område betecknat med Ö må i byggnad, som uppföres med två våningar vind inredas med bonings- och arbetsrum till högst en tredjedel (1/3) av vindsbottens yta.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Med S betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås den 14 april 1947.

SVEN AHLBOM
Stadsarkitekt.

Drätselkammaren har den 14 augusti 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens hemställan i ärendet.

Nr 178. Inrättande av en befattning såsom utsättare å ordinarie stat vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 12 juni 1947 anfört följande:

Vid byggnadskontoret finnes för närvarande inrättad en befattning å extra stat som utsättare. Innehavaren av befattningen, vilken genomgått en av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen anordnad kurs för utbildning till arbetsledare, har under den senare tiden fungerat som utsättare och som arbetsledare för sådana enklare arbeten och mätningsuppgifter, för vilka icke erfordras specialutbildning eller materialkännedom, exempelvis svårare bergsprängning, gatuläggningar av olika slag o. dyl.

Han har tidigare under många år varit anställd såsom kommunalarbetare.

Befattningshavaren åtnjuter för närvarande en lön av 4.200 kronor jämte dyrtidstillägg, samt det av stadsfullmäktige vid sammanträde den 19 september 1946 beslutade provisoriska lönetillägget om 50 kronor per månad.

Då gatuförmännen, vilka skola hava avlagt vägmästareexamen, äro inplacerade i lönegrad 10, synes för nu ifrågavarande befattningshavare en avlöning motsvarande 9. lönegraden böra ifrågakomma.

Begynnelse- respektive slutlönerna i lönegrad 9 utgöra exkl. dyrtidstillägg, för närvarande 27 %, respektive cirka 5.530 och 7.090 kronor. Då stadigvarande behov av

befattningen föreligger, vill drätselkammaren föreslå att den fr. o. m. den 1 januari 1948 överföres till ordinarie stat med inplacering i nyssnämnda lönegrad.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att inrätta en befattning såsom utsättare å ordinarie stat vid byggnadskontoret med placering i 9. lönegraden av den för stadens ordinarie befattningshavare nu gällande löneplan samt

att uppdraga åt drätselkammaren att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden, som i likhet med drätselkammaren finner stadigvarande behov av befattningen föreligga samt dessutom anser den av drätselkammaren föreslagna löneplaceringen väl avvägd, har i skrivelse den 30 juni 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

Nr 179. Förvärv av stadsägorna n:ris 2239 D och 2239 Q.

Drätselkammaren har uti en den 14 augusti 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

För verkställande av erforderlig vidgning av Regementsallén utmed Västerås kraftverk har det visat sig vara av behovet påkallat att staden av kraftverket förvärvar de områden av stadsägorna n:ris 2239 D och 2239 Q, vilka å bifogade karta finnas angivna med röd färg och vilka i areal innehålla cirka 1.500 m^2. Efter förhandlingar med kraftverket har preliminärt träffats överenskommelse om förvärv av områdena för ett pris av två kronor per kvadratmeter.

Då köpeskillingen får anses skälig, vill drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av två kronor per kvadratmeter förvärva ifrågavarande områden om cirka 1.500 m^2 av stadsägorna n:ris 2239 D 2239 Q här i staden samt

att häravföranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget anslag för diverse marklösen (8B: 817).

Nr 180. Anslag till driften av ett daghem å Hammarbyområdet.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har uti en den 14 juni 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har emottagit en skrivelse från Asea, vari

Asea med hänsyn till nuvarande krisläge beträffande kvinnlig arbetskraft, efter samråd med Arbetsmarknadskommissionen, erbjuder sig att uppföra ett daghem å Hammarbyområdet för barn till mödrar, som kunna åtaga sig heltids- eller deltidsarbete.

Asea föreslår att uppföra daghemmet i anslutning till den övriga provisoriska bebyggelsen omkring Örjanverkstaden, samt att inreda och utrusta detsamma och så länge daghemmet består även bekosta uppvärmning, men önskar överlåta driften för daghemmet till stadens barnstugor.

Då planlösningen synes styrelsen god och behovet av daghemsplatser på väster är känt, samt då styrelsen dessutom anser att denna byggnad med lätthet kan omändras och utnyttjas till barnträdgårdsverksamhet då tidsläget eventuellt blir ett annat, föreslår styrelsen att detta erbjudande accepteras av staden.

Av barnen komma 50 % att vistas endast halv dag på institutionen och det är önskvärt att vid första tillfälle alla platser bli halvdagsplatser. (Västerås kan, genom denna lyckligare arbetsform för mödrar med barn, ge impulser utåt landet och påverka industrier och företag att starta dylik form av daghemsvård, vilken är betydligt gynnsammare för barnen.) Styrelsen avser daghemmet endast för barn mellan 3—7 år (inga spädbarn) och önskar Asea som enda villkor att uttagningen av barnen sker i samråd mellan Aseas Sociala byrå och barnstugorna. Platsantalet blir 40, (20 heldags- och 40 halvdagsplatser).

Driftskostnaderna för daghemmet, beräknade fr. o. m. november 1947 samt hela budgetåret 1948, beräknas till netto kronor 25.400: —. Styrelsen ämnar söka statsbidrag i samma ordning som tidigare skett inom barnstugorna.

Asea har hos Arbetsmarknadskommissionen begärt arbetstillstånd för byggnadens uppförande.

Med stöd av ovanstående hemställer härmed styrelsen för Västerås barnstugor

att stadsfullmäktige måtte anta erbjudandet från Asea om uppförande av ett daghem samt

att anslå kronor 25.400: — till driften av daghemmet från dess start t. o. m. 1948.

Drätselkammaren har i häröver den 14 augusti 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Ifrågavarande daghem skulle endast provisoriskt inrymmas i byggnad, belägen i närheten av Köpingsvägen i anslutning till den tillfälliga bebyggelsen kring Örjanverkstaden. Två alternativ ifråga om platsen för byggnadens förläggning ha diskuterats. Enligt det ena, åt vilket Kungl. Socialstyrelsen givit företräde, skulle byggnaden uppföras i form av en vinkelbyggnad, vars ena del skulle vetta söder ut mot Örjanrestaurangens köksavdelning och andra del mot obebyggd mark västerut. Det andra alternativet innebär, att byggnaden skulle uppföras i en sammanhängande långsträckt i nordsydlig riktning belägen byggnad något öster om restaurangbyggnaden. Det första alternativet har bestämt avstyrkts av stadsarkitekten, vilken framhållit att det måste ur många synpunkter anses mindre tilltalande, därest såsom enligt alternativet bleve fallet, daghemsbyggnaden komme att erhålla utsikt mot restaurangens köksgård. Stadsarkitekten har emellertid förklarat det andra alternativet såsom mera tillfredsställande oaktat även ett dylikt läge för en daghemsbyggnad ingalunda kan anses idealiskt.

För sin egen del vill drätselkammaren framhålla, att daghemsbyggnadens förläggande till ifrågavarande område i närheten av ungkarlsbostäderna överhuvudtaget

icke förefaller särskilt tilltalande. Med hänsyn till att fråga är om en provisorisk anläggning och då socialstyrelsen icke haft något att erinra mot byggnadens förläggande till nu ifrågavarande område samt ett obestridligt behov av daghem för heleller deltidsarbetande mödrars barn föreligger, vill drätselkammaren icke inlägga någon gensaga mot den av stadsarkitekten förordnade placeringen.

Drätselkammaren hälsar det initiativ, som på detta sätt tagits av Asea, med stor tillfredsställelse och uttalar sin uppskattning av det erbjudande bolaget lämnat staden. Kammaren anser därför, att staden med tacksamhet bör acceptera bolagets erbjudande och ikläda sig ansvaret för driftskostnaderna under de förutsättningar ovan angivits.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att under förutsättning att Asea på sätt och plats, som av byggnadsnämnden kan godkännas, uppför ett daghem för barn å Hammarbyområdet och bekostar inredning och utrustning av detsamma samt uppvärmning därav, bevilja ett anslag för daghemmets drift intill utgången av år 1948 å 25.400 kronor samt

att anslaget skall täckas i barnstugestyrelsens stat för år 1948.

Nr 181. Anslag för utläggande av gata inom Södra Skallberget.

Drätselkammaren har uti en den 14 augusti 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Till följd av den fortgående bebyggelsen av Södra Skallbergs-området har det visat sig nödvändigt att påbörja arbetet med utläggandet av ytterligare en gata inom området.

Såsom framgår av stadsfullmäktiges protokoll för sammanträdet den 26 september 1946 beviljades då anslag för första etappen i utbyggnaden av en gata från nuvarande Bergslagsvägen in till området. Den gatudel, som nu är aktuell, kommer såsom framgår av till ärendet hörande skiss att sträcka sig i väst-östlig riktning inom områdets södra del.

Kostnaderna för gatans iordningställande har av byggnadskontoret beräknats till 51.000 kronor. Drätselkammaren har för avsikt att föreslå täckning av anslaget i samband med uppgörande av 1948 års stat.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för utläggande av gata i väst-östlig riktning inom södra delen av området vid Södra Skallberget anvisa ett anslag å 51.000 kronor att täckas i samband med uppgörande av 1948 års budget.

Nr 182. Anslag för uppteckning av ortsnamn i Västerås stad (konf. stfms handl. nr 104/1941).

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 augusti 1947 anfört följande:

Vid sitt sammanträde den 28 augusti 1941 beslöto stadsfullmäktige med föranledande av en från Kungl. Ortsnamnskommissionen inkommen skrivelse (se S. H. för samma dag nr 104) bevilja kommissionen ett anslag å 600 kronor för att i Västerås låta uppteckna ortnamnens dialektala former, traditioner om namnen samt reala upplysningar, vilka kunde bidraga till namnens tolkning m. m.

Uti en den 8 augusti 1947 avlåten skrivelse har Ortnamnskommissionen meddelat att den i sommar låtit en av sina upptecknare påbörja arbetet i staden, där inventeringen av ortnamnen emellertid visat sig vara en synnerligen krävande arbetsuppgift med hänsyn till den rikt utvecklade ortnamnsfloran. Trots att upptecknaren under sommarens fältarbete hunnit insamla en mängd gamla benämningar på gator och gränder, hus, gårdar och kvarter, stadsägor och jordområden, beräknar man, att större delen av namnmaterialet återstår att insamla. Med ledning av hittills insamlade uppgifter synes det dock kommissionen att undersökningen av Västerås kommer att giva ett gott resultat.

För att uppteckningen av stadens ortnamn skall kunna fullföljas i önskvärd omfattning har det emellertid visat sig nödvändigt för kommissionen att anhålla om ytterligare anslag. Det tidigare anslagsäskandet grundade sig på kostnadsberäkningar, som uppgjordes år 1941 och som av olika skäl nu icke längre äro tillämpliga. Sålunda har stadens område undergått en betydlig utvidgning genom inkorporeringen av Badelunda socken, och dessutom har ortnamnsmaterialet visat sig vara avsevärt rikligare än vad som av kommissionen kunnat förutses. Vidare kan nämnas att upptecknarens kostnader för resor och uppehälle ökat i icke ringa grad. Ortnamnskommissionen har därför sett sig nödsakad hemställa att ett ytterligare anslag å 1.000 kronor ställs till kommissionens förfogande, med vilket belopp kommissionen anser sig kunna slutföra undersökningen. Kommissionen framhåller i detta sammanhang, att den i flera fall tvingats göra framställningar om tilläggsanslag för att undersökningarna skulle kunna fullföljas och att framställningarna så gott som undantagslöst blivit föremål för välvillig behandling.

Drätselkammaren, som förehaft framställningen till förberedande behandling, har för sin del icke funnit skäl tala för att motsätta sig densamma och vill för den skull tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för ovan angivet ändamål ställa till Kungl. Ortnamnskommissionens förfogande ett ytterligare belopp av 1.000 kronor att bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 183. Yttrande över betänkande med förslag till lag om regionkommuner m.m.

Länsstyrelsen i Västmanlands län har i skrivelse den 8 maj 1947 anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över ett av 1944 års kommitté för kom-

munal samverkan avgivet betänkande med förslag till lag om regionkommuner m. m.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 maj 1947 remitterat ärendet till drätselkammaren och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, har *drätselkammaren* i skrivelse den 14 augusti 1947 anfört följande:

Lagförslaget innebär tillskapande av en ny form av sekundär kommunalbildning, regionkommuner, som hava att verka för vissa uppgifter, vilka kunna vara gemensamma för de primärkommuner, vilka ingå i regionkommunens område. Regionkommun skall bildas genom förordnande av Kungl. Maj:t. Förordnande må meddelas när vederbörande primärkommuner samtyckt till bildande av regionkommun men kan även ske mot kommuns bestridande, om ett betydande allmänt behov det påkallar. Regionkommunens uppgift är liksom det av stadsplaneutredningen föreslagna regionplaneförbundet i första hand att verka för upprättande av regionplan för det i regionkommunen ingående området. Därutöver har emellertid regionkommunen även att verka för regionplanens genomförande och att handhava därmed sammanhängande, för de inom regionen ingående kommunerna gemensamma angelägenheter. Dylika angelägenheter äro framför allt ordnande av kommunikationsväsendet inom regionen, därvid förutsatts, att regionkommunen själv skall övertaga trafikmedlen inom regionen, vidare översyn över vägfrågorna, övervakande av bebyggelseutvecklingen och markexploatering inom regionen m. m. Regionkommunen har för lösande av dessa uppgifter tillerkänts beskattningsrätt. Regionskatten utgår på det kommunala skatteunderlaget inom regionkommunens område efter samma grunder som gälla beträffande landstingsskatten. Såsom utredningskommittén framhåller blir det sålunda i realiteten icke tal om någon ökning av de sammanlagda kommunala skattepålagorna utan endast om vissa utgifters överflyttande från primärkommunerna till regionkommunen.

Regionkommunens beslutande myndighet utövas av regionfullmäktige, vilka skola utses genom direkta val. För val av regionfullmäktige indelas regionkommunen i valkretsar. För varje valkrets utses, oavsett dess folkmängd, *en* regionfullmäktig, och därutöver en regionfullmäktig för det befolkningstal, som Konungen bestämmer för varje regionkommun. Representationsproblemet har lösts efter i stort sett de normer, vilka gälla för landstinget. Beträffande formerna för regionfullmäktiges verksamhet gälla i huvudsak samma regler som för stadsfullmäktige.

Det centrala beredande och förvaltande organet inom regionkommunerna utgöres av regionsstyrelsen. Regionfullmäktige kunna för förvaltning och verkställighet tillsätta olika styrelser och nämnder.

För att skapa garantier för att en lokal myndighets inom regionkommunen behöriga intressen i vederbörlig ordning beaktats föreslås inrättande av den s. k. kommunala rikssamarbetsnämnden bestående av 7 ledamöter utsedda av Kungl. Maj:t varav sex efter förslag av Svenska landskommunernas förbund, Svenska landstingsförbundet och Svenska Stadsförbundet. På yrkande av ledamot skall ärende, som är av vikt för viss del av regionkommunen, hänskjutas till rikssamarbetsnämnden för yttrande. Därest majoriteten i strid mot nämndens uppfattning vidhåller sin mening och även eljest kan regionkommuns beslut överklagas hos rikssamarbetsnämnden av kommun inom regionen. Nämnden har att, därest den finner klagomål befogade, i första hand söka rättelse och om detta ej lyckas, att hos Kungl. Maj:t

begära beslutets upphävande. Vid sidan av detta besvärsinstitut kunna regionkommuners beslut även överklagas den vanliga administrativa besvärsvägen.

Slutligen föreslår utredningskommittén att statsmakterna skulle uttala sig för att viss ersättning skall kunna utgå till kommun, vilken på grund av regionplanen får högre skattetryck än övriga kommuner inom regionen. Någon *rätt* till ersättning föreligger dock icke utan frågan härom blir föremål för en ren skälighetsbedömning.

Beträffande förslagets innebörd i övrigt får drätselkammaren hänvisa till det i Svenska Stadsförbundets tidskrift, häfte 5, för innevarande år, återgivna, av utredningskommitténs sekreterare utarbetade sammandraget.

Frågan angående inrättande av en ny form för kommunal samverkan har närmast uppstått såsom en följd av utvecklingen i våra större städer och de därintill gränsande tättbebyggda samhällena, i all synnerhet Stockholm och dess förorter. För lösande av alla de problem, vilka härröra ur dessa intressegemenskaper, har man hittills haft att tillgripa antingen ingående av frivilliga avtal mellan de olika kommunerna om gemensamt ordnande av viss välfärdsangelägenhet eller inrättande av kommunalförbund enligt kommunalförbundslagen eller ock i sista hand inkorporering. Det har emellertid visat sig att dessa vägar icke alltid äro framkomliga. Mot inkorporeringen talar ofta hänsynen till den lokala självbestämmanderätten och den svårighet att samordna och överskåda den mångfald olika arbetsuppgifter, som gör sig gällande inom den större kommunenheten. Vad beträffar kommunalförbundet kan enligt gällande lag detsamma endast avse en enstaka förvaltningsuppgift och ej heller kan på kommunalförbundet överflyttas det rättsliga ansvaret för en sådan kommunal angelägenhet, som det lagligen åligger primärkommunen att handhava. Kommunalförbundets verksamhet begränsas även av stadgandet om att medlem därav endast i viss avgränsad omfattning är skyldig att tillhandahålla medel för förbundets verksamhet. Liknande nackdelar vidlåda även de frivilliga avtalen.

Man har under sådana förhållanden ansett sig böra taga steget fullt ut och möjliggöra inrättande av en fast, över primärkommunerna stående sammanslutning med självständig beskattningsrätt. Vid sidan härav har man emellertid förutsatt bibehållande av kommunalförbundsinstitutet och avtalsformen för reglerande av för vissa primärkommuner gemensamma uppgifter. Framhållas må även att man för det fall, att landstingsområdet anses böra sammanfalla med regionkommunens område avsett, att de regionkommunala uppgifterna skulle kunna övertagas av landstinget.

Den kraftiga utvecklingen på olika samhälleliga områden, som kännetecknar de senaste årtiondena i synnerhet beträffande kommunikationerna, vägväsendet och bebyggelsen, har ostridigt framkallat behov av en samverkan mellan olika närbelägna kommuner, framför allt sådana, som uppvisa en mera betydande folkmängdstäthet. Särskilt kraftigt har behovet av en redan på tidigt stadium företagen bebyggelsereglering i förortssamhällena till de större städerna gjort sig gällande.

Den nu föreliggande utredningen tar i första hand sikte på de problem, varmed Stockholm och rikets storstäder hava att kämpa. Beträffande andra större städer och tättbefolkade samhällen överhuvudtaget synes emellertid kunna ifrågasättas huruvida man bör göra ett så långt gående ingrepp i de särskilda kommunernas självbestämmanderätt, som bildande av regionkommun utgör. Enligt förslaget kunna primärkommunerna såsom antytts mot sin vilja tvingas att å regionkommunen överlåta sin beslutanderätt i praktiskt taget alla sådana frågor, som på ett eller annat sätt kunna anses gemensamma för flera angränsande primärkommuner. Då någon

klar gränsdragning mellan de uppgifter, vilka skola anses gemensamma för flera kommuner, och dem som fortfarande skola handhavas av primärkommunerna icke genom förslaget skett, kunna förhållandena inom en regionkommun utveckla sig därhän, att den lokala självstyrelsen blir en ren chimär. Härtill kommer att inom en regionkommun mycket lätt kan uppstå synnerligen ömtåliga intressekonflikter, vilka ofta säkerligen komma att visa sig svårbemästrade. Under sådana förhållanden anser sig drätselkammaren ha anledning att ställa sig tveksam till lämpligheten av att stadga tvingande bestämmelser om sammanslutning till regionkommun beträffande andra samhällen än Stockholm och rikets största städer.

Stadsplaneutredningen har anvisat en annan väg för att samordna de för närliggande kommuner gemensamma bebyggelse- och därmed sammanhängande frågor i de s. k. regionplaneförbunden. Dessa äro helt frivilliga sammanslutningar mellan kommunerna, för vilka i huvudsak gälla samma bestämmelser som angående kommunalförbunden. Beslut om regionplaneförbunds bildande fattas av Kungl. Maj:t efter förslag av länsstyrelsen. För förbundet skall antagas en förbundsordning. Vid oenighet mellan kommunerna om innehållet i förbundsordningen skall länsstyrelsen fatta beslut härom. Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Kungl. Maj:t. Sedan beslut fattas om regionplaneförbund åligger det förbundsdirektionen att tillse att regionplan snarast upprättas. Regionplanen fastställes av Kungl. Maj:t. Till upprättande av regionplaner kan utgå statsbidrag. Kostnaderna för planen förskotteras av förbundsmedlemmarna eller av allmänna medel och fördelas slutligen mellan medlemmarna av Kungl. Maj:t efter förhållandet mellan antalet skattekronor i kommunerna enligt senaste taxering. Regionplaneförbundet har således icke någon beskattningsrätt såsom regionkommunen.

Drätselkammaren kan med hänsyn till vad som tidigare framhållits ej finna annat än att en sammanslutning i regionplaneförbund för andra samhällen än de största städerna skulle vara fullt tillfyllest för det ändamål varom här är fråga.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad drätselkammaren i skrivelsen anfört.

Beredningsutskottet har i häröver den 16 augusti 1947 avgivet yttrande med biträdande av de av drätselkammaren framförda synpunkter tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 184. Yttrande över bostadssociala utredningens slutbetänkande del II.

Länsstyrelsen har genom resolution den 16 maj 1947 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat bostadssociala utredningens slutbetänkande del II.

Sedan stadsfullmäktige remitterat ärendet till drätselkammaren för förberedande utlåtande har *drätselkammaren* i skrivelse den 14 augusti 1947 anfört följande:

Medan de åtgärder av bostadspolitisk natur, som hittills vidtagits från statsmakternas sida, avsett att främja nyproduktionen av bostäder, kvalitativt och kvantitativt, syfta de av bostadssociala utredningen i föreliggande betänkande framlagda förslag till en rekonstruktion av befintlig, ur olika synpunkter olämplig bebyggelse. De alltmer ökande kraven på bostädernas standard jämsides med växande behov av utrymme för allmänna ändamål ha gjort behovet av en genomgripande omdaning av större eller mindre stadspartier alltmer trängande. Under det att åtgärder av förstnämnda slag, åtminstone vad den kvantitativa produktionen beträffar, huvudsakligen påkallats av de under krisåren försämrade betingelserna för bostadsproduktionen, äro åtgärder från det allmännas sida, som syfta till en tillfredsställande lösning av samhällenas rekonstruktion, saneringsproblemet, nödvändiga även under normala förhållanden, och kanske främst då. En viss om- och nybyggnadsverksamhet inom äldre stadspartier kan givetvis förekomma även utan stöd eller åtgärder från det allmännas sida ("självsanering") men då endast beträffande sådana fastigheter, för vilka ett om- eller nybyggnadsföretag är ekonomiskt lönande. En dylik byggnadsverksamhet kan därför i allmänhet ske endast beträffande spridda fastigheter ("punktsanering") och saknar större betydelse för saneringsproblemet i sin helhet eller verkar t. o. m. i ogynnsam riktning. Härigenom kan stadsplanen låsas på vissa betydelsefulla punkter och ett planmässigt saneringsarbete föregripas. Vidare verkställes denna sanering endast beträffande fastigheter, där sådan ter sig lönande, medan samhället i andra fall får träda emellan, därest ett planmässigt saneringsarbete skall kunna genomföras.

För innehållet i betänkandet lämnas en sammanfattande redogörelse av byråchefen Alf Johansson i Svenska Stadsförbundets tidskrift häfte 3 för innevarande år, till vilken redogörelse kammaren hänvisar.

I ett inledande avsnitt av betänkandet utvecklar utredningen behovet av sanering i stadssamhällena. Man har räknat med att det år 1947 finnas 30.000 lägenheter, som äro så undermåliga, att de av hälsovårdsnämnderna komma att utdömas som bostäder före år 1950. Men då frågan om en höjd bostadsstandard icke bara är en fråga om att undanröja byggnadstekniska brister hos enskilda lägenheter utan i minst lika hög grad en stadsplanefråga, har man funnit sig böra uppskatta saneringsbehovet till minst 200.000 lägenheter för perioden fram till år 1960. Om utrymmesstandarden höjes till den nivå, vilken utredningen ställt som mål för bostadspolitiken, komma omkring 140.000 lägenheter om 1 rum och kök att bliva överflödiga. Utredningen framhåller vidare att, därest saneringen skulle fortgå i samma takt som hittills, det skulle åtgå närmare ett århundrade att ersätta de lägenheter, utredningen betecknat som saneringsmogna.

I fortsättningn redogöres för de krav, som böra uppställas för sanering av äldre stadsområden. De stadsplanetekniska kraven böra där ställas lika höga som ifråga om obebyggda områden. Bostadsområdena skola erbjuda en tillfredsställande försörjning med gemensamhetsanläggningar, parker, skolor m. m. I ett särskilt kapitel (6) framhålles de kulturhistoriska synpunkter som böra beaktas. Utredningen föreslår, att statsbidrag skall kunna utgå för täckande av de extra kostnader, som kunna uppkomma vid sanering av kulturhistoriskt intressant bebyggelse.

De ekonomiska betingelserna för saneringen av ett område, sett som en enhet, äro givetvis beroende av vilka omständigheter, som göra saneringen nödvändig. Är bebyggelsen byggnadstekniskt undermålig men icke särskilt intensiv kan en sanering vara möjlig utan förlust. Om saneringen däremot främst är dikterad av stadsplanetekniska skäl, eller med andra ord en "uttunning" av bebyggelsen är erforderlig, måste

man räkna med förlust. En omständighet, som på ett avgörande sätt bidragit till att saneringen hittills haft så liten omfattning är, att den fortgående hyresstegringen medfört en sådan ökning av fastighetsvärdena, att en sanering privatekonomiskt sett icke lönat sig. Orsakerna till att efterfrågan på gamla lägenheter är så stor är främst att söka i den otillfredsställande relationen mellan de bredare lagrens inkomster och hyresnivån för fullgoda lägenheter. Utredningen framhåller, att de förslag till stöd åt bostadsproduktion och bostadskonsumtion, som tidigare framlagts, syfta till en förskjutning i efterfrågan från sämre till bättre lägenheter. Härigenom skulle alltså en lägenhetsreserv lokaliseras till de sämsta lägenheterna, varigenom saneringen skulle underlättas. Mera konkret uttalat skulle detta innebära, att man tvingar ned värdet på en äldre fastighet, så att en sanering från samhällssynpunkt blir ekonomisk, därigenom att saneringen i mindre grad bliver beroende av subvention. Det kan synas som om åtgärder av nu nämnt slag skulle innebära ett ur fastighetsägarens synpunkt obilligt ingrepp i den privata äganderätten, därigenom att denne förorsakas förlust. Häremot kan framhållas att någon risk för förlust av detta slag icke torde förefinnas, i varje fall så länge bostadsbristen är akut.

I fortsättningen drar utredningen upp riktlinjer för hur saneringen skall tillgå. Efter erforderligt utredningsarbete upprättas saneringsplaner för de olika saneringsområdena. Varje område uppdelas i saneringsenheter, d. v. s. områden för vilka sanering bör ske i ett sammanhang. För en saneringsenhet upprättas kalkyl utvisande värdet av de gamla fastigheterna (bruttotomtkostnaden) samt det tomtvärde, de nya fastigheterna beräknas kunna förränta (nettotomtkostnaden). Saneringen förutsättes kunna genomföras antingen av fastighetsägarna själva eller efter kommunens ingripande, vilket skulle innebära att kommunen inlöser fastigheterna. När de nya fastigheterna endast kunna förränta en del av de gamla fastigheternas värde (nettotomtkostnaden) uppstår en förlust, motsvarande skillnaden mellan bruttotomtkostnaden och nettotomtkostnaden, saneringskostnaden. Denna förutsättes bliva täckt av en särskild subvention *tomtkostnadsbidrag.* För finansieringen härav kan kommunen av staten erhålla bidrag med 20 kr/m^2 bostadsyta, dock högst en fjärdedel av tomtkostnadsbidraget. För återstoden kan kommunen erhålla ett statligt saneringslån till en ränta av 3 % och 50 års amorteringstid. För att förränta och amortera detta lån äger kommunen uttaga en *avskrivningsavgift* av fastigheterna inom kommunen. Avgiften ökar efter viss skala med fastighetens ålder och utgår endast för fastigheter över 10 års ålder. Kommunen äger själv inom vissa gränser bestämma avgiftens storlek. De medel, som inflyta, skola avsättas till en *saneringsfond,* som endast får användas till rekonstruktion av stadsbebyggelsen.

Tomtkostnadsbidragen kunna jämföras med de statliga tilläggslån, som enligt gällande tertiärlånekungörelse i undantagsfall kunna erhållas, såtillvida att de möjliggöra en bostadsproduktion till rimliga hyror. Men medan tilläggslånen till övervägande del finansieras av staten (80 % av staten och 20 % av kommunen) föreslås tomtkostnadsbidragen till huvuddelen skola finansieras av kommunen. För att taga ställning till detta förslag torde det vara erforderligt att närmare diskutera saneringskostnadens uppkomst. Är saneringen till övervägande del dikterad av *byggnadstekniska* brister hos bebyggelsen, har saneringen till syfte att frambringa bättre bostäder till rimliga hyror och huvuddelen av kostnaderna böra då i likhet med tilläggslånen finansieras av staten. Risken för att kommunerna i dylikt fall skulle driva saneringen hårdare än nödvändigt är obefintlig på grund av den noggranna statliga översyn av saneringsarbetet, som förutsatts. Mera komplicerad blir frågan då det gäller sanering av

stadsplanetekniska skäl eller — som torde bliva vanligast — av båda här nämnda skäl. Det är givet, att om ett stadsområde på grund av bristande framsynthet eller eftergifter för privata intressen från lokala myndigheters sida blivit så hårt utnyttjat eller så ringa försett med markområden för allmänna ändamål, att en sanering icke kan ske utan avsevärd förlust, så kan det också vara rimligt att kommunen själv svarar för huvuddelen av förlusten. Å andra sidan kan det synas obilligt, att den generation, som har att genomföra saneringen, skall bära konsekvenserna av bristerna hos en gången generation. Det kan även finnas andra orsaker till att en stadsplaneteknisk sanering blir förlustbringande. På grund av hastig utvidgning av en storindustri, kan en stad hava vuxit så snabbt, att stadskärnan ganska snart visar sig så trång att avsevärda gatuvidgningar m. m. måste företagas. I dylikt fall kan det diskuteras om icke staten i större omfattning borde bidraga till saneringskostnaden.

I fråga om vad som bör medräknas i bruttotomtkostnaden anför utredningen som sin åsikt, att kostnaderna för mark, som eventuellt erfordras till nya gator, rimligen böra få inräknas i bruttotomtkostnaden och belasta saneringskalkylen, medan däremot kostnaderna för anläggning av gator och ledningar icke skulle få medräknas. Kammaren delar utredningens uppfattning *såvitt det gäller att ersätta en äldre gatudel med en ny.* Att värdet av en äldre gatudel, som bibehålles, icke skall medräknas är uppenbart. I den mån fastigheternas ägare fullgjort skyldighet att bidraga till gatukostnaderna eller äro fria därifrån ingår värdet av gatan i fastigheterna. Härav följer att ett ersättande av en gatudel med en ny i annan sträckning icke bör belasta kalkylen. Detta överensstämmer med lagens mening att ersättning för vidgning av en gata å ena sidan icke får uttagas om motsvarande inskränkning i gatubredden sker på den andra sidan. Som följd härav synes självfallet att saneringskalkylen skall gottskrivas markvärdet av den igenlagda gatudelen eftersom kostnaderna för mark till den nya gatan får belasta kalkylen. Skall *däremot helt ny gata anläggas eller befintlig gata* vidgas, synes saneringskalkylen böra belastas härmed i samma omfattning som om fråga vore att av fastighetsägarna utkräva ersättning för den nya gatan eller gatuutvidgningen enligt stadsplanelag och gatukostnadsbestämmelser.

Saneringen kan enligt förslaget genomföras antingen av kommunen eller av fastighetsägarna själva. Om fastighetsägarna svara för saneringen kunna de av kommunen erhålla tomtkostnadsbidrag. Det kan ifrågasättas, om icke saneringen borde ske helt i kommunernas regi i samarbete med allmännyttiga bostadsföretag. De många osäkerhetsmoment, som helt naturligt måste vidlåda ett saneringsprojekt av större omfattning, gör. att de fastighetsvärden, som kan komma att bliva bestående inom det sanerade området, bliva synnerligen svårbedömbara. Det synes rimligt att en oförutsedd vinst bör tillföras det allmänna likaväl som en förlust bör bäras av det allmänna.

Ett icke oväsentligt spörsmål behandlas av utredningen, nämligen de "utsanerade" hushållens bostadsfråga. Ett lösande härav torde komma att fordra betydligt större befogenheter från det allmännas sida än som nu är fallet, t. ex. genom krav på kommunernas godkännande av ingångna hyreskontrakt. Konsekvenserna av ett dylikt ingripande torde emellertid böra bliva föremål för noggrant övervägande.

Enär genomförandet av olika saneringsprojekt sannolikt kommer att förutsätta expropriationer i betydligt större omfattning än som hittills ägt rum för stadsplaneändamål, föreslår utredningen en rad betydelsefulla bestämmelser i avsikt att motverka tendensen till för högt uppskruvade expropriationsersättningar. Tveksamhet kan visserligen råda rörande förslaget att taxeringsvärdena skola läggas till grund för uppskattningen av värdet, särskilt med tanke på att dessa värden i många fall av

olika orsaker icke giva ett säkert uttryck för fastigheternas verkliga värde. I övrigt vill kammaren dock uttala sin anslutning till förslagen och är av den uppfattningen att de komma att stimulera kommunerna att i större utsträckning än hittills anlita expropriationsförfarandet.

De åtgärder, som föreslås rörande effektiviteten av hälsovårdsnämndernas bostadsövervakning finner kammaren ävenledes vara värda att beakta.

Utredningen föreslår till slut inrättandet av *tidsbegränsat byggnadslov* innebärande i huvudsak, att då byggnadslov meddelas föreskrift skall utfärdas, att fastigheten efter en tid av 75 år skall bringas i överenstämmelse med då gällande stadsplan. I annat fall skall fastigheten underkastas inlösen av kommunen. Åtgärden syftar till att rekonstruktion av bebyggelsen inom samhället skall kunna äga rum enligt särskilda regler utan större kostnad för kommunen. Någon betydelse för nu aktuella saneringsfrågor har åtgärden självfallet icke. I samband härmed understryker utredningen lämpligheten av att tomträttsinstitutet mera allmänt kommer till användning vid kommunernas tomtupplåtelser.

Byggnadsnämnden, som beretts tillfälle att yttra sig över betänkandet, har från de synpunkter nämnden företräder givit förslaget sin fulla anslutning utom i vad avser vissa med saneringsproblemet samhörande organisationsfrågor, vilka upptagas till behandling i ett andra avsnitt av betänkandet. Beträffande den statliga organisationen gå utredningens förslag bl. a. ut på en sammanläggning av byggnadslånebyråns och egnahemsorganisationens verksamheter i vad gäller bostadspolitiska angelägenheter. Utredningen föreslår ombildning av byggnadslånebyrån till ett permanent statligt organ för bostadspolitiken, förslagsvis benämnt bostadsstyrelsen. Enligt förslaget skulle bostadsstyrelsen utrustas med stadsplaneteknisk sakkunskap för att tillgodose ett i framtiden med säkerhet växande behov av service från kommunernas sida vid planläggningen av bostadsförsörjningen. Utredningen förutsätter, att bostadsstyrelsen därvid skall samarbeta med byggnadsstyrelsen eller det organ, som framdeles kan komma att handlägga frågor rörande den allmänna samhällsplaneringen. Detta betyder med andra ord att det skulle tillskapas ännu ett stadsplanegranskande organ. Byggnadsnämnden, som rent principiellt givetvis icke finner anledning till en erinran emot att ett stadsplaneförslag göres till föremål för en från alla synpunkter noggrann och kritisk bedömning, ställer sig likväl mycket tveksam inför förslaget i denna del, då nämnden med kännedom om den relativt långa tid, som redan för närvarande åtgår för granskning av ett stadsplaneförslag, innan fastställelse därå sker, anser sig hava berättigad anledning att befara, att granskningstiden härigenom kommer att bliva avsevärt längre. Nämnden säger sig vidare hava en känsla av att man med bostadsstyrelsen såsom medgranskare av stadsplaneförslagen för framtiden kan förvänta en viss uniformitet över stadsplanen, då bostadsstyrelsen i sin egenskap av bostadspolitiskt organ nog med fasthet kommer att göra gällande, att de synpunkter styrelsen företräder, komma att bliva beaktade.

Vad byggnadsnämnden sålunda anfört beträffande utredningens förslag i denna del finner sig kammaren kunna i allo biträda.

Drätselkammaren tillstyrker med anledning härav stadsfullmäktige att besluta

att såsom eget yttrande över bostadssociala utredningens förslag åberopa vad kammaren ovan anfört.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Nr 185. Förvärv av stadsägan 569 A samt del av stadsägan 569.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 4 september 1947 följande:

Enligt stadsplan och tomtindelning skall utav den Anton Svanberg tillhöriga stadsägan nr 569 ett område om 151,4 kvadratmeter, motsvarande stadsägan nr 569 A, utgöra gatumark samt tvenne områden om respektive 19,6 och 29 kvadratmeter ingå i tomterna nris 4 och 5 i kvarteret Sandstenen.

Med Svanberg har preliminär överenskommelse träffats av innehåll att Svanberg av nämnda mark utan ersättning till staden såsom gåva överlåter 63 kvadratmeter samt till staden försäljer resterande mark, 137 kvadratmeter, efter ett pris av 5 kronor per kvadratmeter.

Vidare skall staden för å det överlåtna området beläget bostadshus och uthus samtidigt med nämnda köpeskilling erlägga ett belopp av 1.500 kronor.

Boningshuset skulle av säljaren få disponeras intill dess staden i och för gatans utläggning behöver nedriva detsamma.

Staden skulle sålunda kontant till Svanberg utgiva ett belopp av sammanlagt 2.185 kronor.

Då de föreslagna köpevillkoren få anses skäliga samt avtalet bidrager till genomförande av fastställd tomtindelning, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak här ovan angivna villkor träffa avtal med Anton Svanberg om förvärv av dels stadsägan nr 569 A om 151,4 kvadratmeter, dels ock 19,6 respektive 29 kvadratmeter av stadsägan nr 569 samt

att härav föranledd utgift 2.185 kronor skall täckas till halva beloppet av försäljningsmedelsfonden samt till återstående del av i årets stat upptaget anslag för marklösen till gator å 10.000 kronor.

Nr 186. Förvärv av områden av tomten nr 4 i kv. Inge, avsedda att ingå i gatumark.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 4 september 1947 följande:

Enligt fastställd stadsplan skall utav den blomsterhandlaren Karl Pettersson tillhöriga tomten nr 4 i kvarteret Inge ett område om 139 kvadratmeter ingå i gata. Av nämnda mark är tomtägaren skyldig att utan ersättning avstå en areal om 43,5 kvadratmeter, medan staden måste lösa återstående areal, 95,5 kvadratmeter. Vid mark-

uppgörelse beträffande tomten nr 5 inom samma kvarter har räknats med en köpeskilling av 50 kronor per kvadratmeter. Efter dessa normer skulle köpeskillingen för nämnda 95,5 kvadratmeter av tomten nr 4 utgöra 4.775 kronor. På det till staden överlåtna området är delvis belägen en byggnad. Denna ingår icke i överlåtelsen utan berättigas tomtägaren bibehålla densamma intill dess att nybyggnad sker på tomten enligt gällande stadsplan.

Tomtägaren skall bidraga till kostnaderna för vidgning av Vasagatan utefter tomten med ett till 775 kronor avrundat belopp, vilket belopp staden äger gottgöra sig av förut omförmälda köpeskilling, kronor 4.775:—.

Tillträdet av det överlåtna området skulle ske den 1 augusti 1947.

Då den sålunda överenskomna köpeskillingen ävensom köpevillkoren i övrigt måste anses skäliga samt överenskommelsen avser att möjliggöra stadsplanens genomförande, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med blomsterhandlaren Karl Pettersson träffa avtal, varigenom till staden dels utan ersättning överlåtes område om 43,5 kvadratmeter av tomten nr 4 i kvarteret Inge, dels ock mot en ersättning av 4.775 kronor och på i huvudsak här ovan angivna villkor i övrigt till staden med äganderätt överlåtes ett område om 95,5 kvadratmeter av samma tomt ävensom vidtaga övriga för avtalets fullföljande erforderliga åtgärder samt

att härav föranledd kostnad skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 187. Utförande av fristående transformatorstation å Viksäng.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 19 augusti 1947 anfört följande:

För att kunna tillgodose det till följd av den nytillkommande bebyggelsen å Viksäng ökade behovet av elkraft har inom tekniska verken förslag uppgjorts för utförande av en fristående transformatorstation för området med två transformatorer om 500 kVA. Särskilt anslag för inköp av transformatorer har anvisats enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 mars 1947. För ändamålet erfordras därför i detta sammanhang anslag för stationsbyggnad, högspännings- och lågspänningsställverk samt arbete och diverse material med tillhopa beräknade 27.000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av en fristående transformatorstation på Viksäng anvisa ett anslag å 27.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 4 september 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 27.000 kronor att utgå av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 188. Överlåtelse till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar av tomten nr 1 i kv. Skjutbanan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 september 1947 anfört följande:

Vid sammanträde den 28 augusti 1947 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdars nybygge å tomten nr 1 inom kvarteret Skjutbanan.

Å tomten skulle uppföras nybyggnad innehållande 36 nya lägenheter, varav 24 om tre rum och kök samt 12 om tre rum och kök jämte kammare.

Summa våningsyta utgör 3.424 kvadratmeter. Härav är en yta av 1.640 kvadratmeter avsedd för lägenheter för mindre bemedlade barnrika familjer och meningen är att tomten till denna del skall kostnadsfritt upplåtas för stiftelsen. För återstående bostadsyta skall stiftelsen erlägga köpeskilling efter kr. 18: 50 per kvadratmeter bruttovåningsyta. I enlighet härmed skall stiftelsen erlägga en köpeskilling av 33.000 kronor för tomten samt kostnadsfritt erhålla tomtmarken i övrigt till ett värde av 30.340 kronor. Värdet av sistnämnda del av tomten bör lämpligen täckas av uttaxerade medel i 1948 års stat.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att dels kostnadsfritt till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar överlåta del av tomten nr 1 i kvarteret Skjutbanan, motsvarande en bostadsyta av 1.640 kvadratmeter, avsedd att bebyggas med lägenheter för mindre bemedlade barnrika familjer, vilken tomtdel beräknats till ett värde av 30.340 kronor, dels ock till samma stiftelse för ett pris av kr. 18: 50 per kvadratmeter bruttovåningsyta eller sammanlagt 33.000 kronor försälja återstående del av tomten samt

att värdet av den till stiftelsen sålunda kostnadsfritt upplåtna delen, kronor 30.340: —, skall upptagas till täckning av uttaxerade medel i 1948 års stat.

Nr 189. Tilläggsanslag för vissa underhållsarbeten å Djäkneberget.

Parkstyrelsen har i skrivelse den 27 augusti 1947 till drätselkammaren anfört följande:

I innevarande års utgiftsstat har beviljats ett anslag å 12.000 kronor för underhållsarbeten å Djäkneberget, men då detta anslag av nedan angivna orsaker är otillräckligt, får parkstyrelsen hemställa om tillstånd att med högst 2.000 kronor överskrida detsamma eller om så icke låter sig göra, drätselkammaren måtte hos stadsfullmäktige utverka ett tilläggsanslag å nämnda belopp.

Djäkneberget och speciellt området vid fågeldammarna har under de sista två åren blivit en synnerligen populär och välbesökt plats icke blott av västeråsare utan även av besökande turister. Under så gott som hela sommaren och särskilt då fågelungarna äro små, samlas stora skaror människor i alla åldrar därstädes för att bese djurlivet eller för att njuta en stunds vila å berget. Det tarvas därför att ytterligare anordningar i god tid före nästa vår äro färdiga för att höja trevnaden i detta parkområde. Bland de första åtgärder, som måste vidtagas, är att redan innevarande höst göra vissa förstärkningsarbeten å stängslet och att bereda bättre utrymmen för de å berget häckande fåglarna. Genom att folk och då särskilt barn "hänger" på stängslen har dessa förskjutits och det är därför nödvändigt att järnrör på de flesta ställen insättas i stället för trästolpar. I samband härmed är avsikten att å lämpliga ställen flytta ut stängslen för att därigenom bereda fåglarna ökade betesmöjligheter. De nuvarande ha i år, då icke mindre än 22 gåsungar av olika slag kläckts å berget, visat sig otillräckliga. Därjämte fordras större utrymme för påfåglarna, vilka i sommar begåvats med fyra kycklingar. Slutligen skall i samband med inredande av vinterhus för påfåglarna ordnas manskaps- och redskapsbod å Djäkneberget.

Ovan angivna arbeten, vilka även omfatta omläggning av en gång samt vissa justeringar och rensning av fågeldammarna, hava kostnadsberäknts till 5.000 kronor, varav 3.000 kronor kunna tagas ur tillgängliga anslag.

Parkstyrelsen vill framhålla nödvändigheten av, att dessa arbeten komma till utförande snarast möjligt för att grässådd, justering och rensning av dammar m. m. skall vara färdiga till våren, då fåglarna ha sin häckningstid och således icke få störas med dessa arbeten.

Drätselkammaren har i häröver den 4 september 1947 avgivet utlåtande med biträdande av parkstyrelsens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att för utförande av vissa underhållsarbeten å Djäkneberget anvisa ett tilläggsanslag å 2.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 190. Anslag för iordningställande av vissa parkanläggningar m. m. å Hagaområdet.

Parkstyrelsen har i skrivelse den 27 augusti 1947 till drätselkammaren anfört följande:

Vid uppgörande av kalkylerna för exploatering av Hagaområdet, beräknades enligt vad parkstyrelsen inhämtat att ett belopp av 90.000 kronor skulle åtgå för iordningställande av vissa parkområden inom Haga. Parkstyrelsen har under de senaste

åren i sin utgifts- och inkomststat upptagit sammanlagt 27.000 kronor, vilka använts för ovan angivna ändamål. På grund av de stora parkarealerna har detta belopp, vilket även meddelats i samband med staterna, icke varit tillräckligt utan arbetena beräknas pågå ytterligare ett par år framåt. Av parkarealerna om tillhopa 90.000 kvm. har 40.000 kvm. så gott som helt färdigställts och avsikten är att snarast påbörja iordningställande av skogs- och parkområdet vid Furugatan. För ordnande av lekplatser och vägar samt trappanläggning vid Furugatan ävensom för vissa avslutningsarbeten å redan iordningställda områden erfordras ett belopp om 15.000 kronor vartill kommer 10.000 kronor för vissa grundarbeten till en å Hagaområdet beslutad plaskdamm.

Med stöd av vad ovan sagts får parkstyrelsen hemställa att av fastighetsförsäljningsfonden erhålla ett belopp av 25.000 kronor för fortsättning av arbetet med ordnande av parkområdena inom Haga.

Drätselkammaren har i häröver den 4 september 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Vid sammanträde den 20 december 1943 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att få försälja mark till bostadsbebyggelse inom Hagaområdet. I samråd med byggnadslånebyrån uppgjordes i detta ärende en beräkning av exploateringskostnaderna för området, därvid man kom fram till ett försäljningspris av kr. 18:10 per kvadratmeter våningsyta, vilket skulle anses erforderligt för att området skulle bära kostnaderna för detsammas exploatering. Uti kalkylen räknades med en sammanlagd kostnad av 90.000 kronor för iordningställande av parkområden. Meningen var sålunda att de efter hand inflytande köpeskillingsbeloppen skulle täcka de olika exploateringskostnaderna, bland annat för parker, varom i sammanhanget var fråga.

Under nu angivna förhållanden synes parkstyrelsen böra för ifrågavarande arbeten få taga i anspråk ett belopp av 25.000 kronor av försäljningsmedelsfonden, till vilken inflytande köpeskillingar för å området försåld mark redovisas.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att för ordnande av lekplatser och vägar samt trappanläggning vid Furugatan, utförande av vissa avslutande arbeten å parkområden inom Haga samt för utförande av vissa grundarbeten till en plaskdamm å området ställa till parkstyrelsens förfogande ett belopp av 25.000 kronor samt

att beloppet skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 191. Täckning av kostnaderna för provisoriska lönetillägg till vissa stadens befattningshavare under år 1947.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 september 1947 anfört följande:

Vid sammanträde den 19 december 1946 beslöto stadsfullmäktige att under tiden från och med den 1 oktober 1946 och till och med den 1 juli 1947 till stadens ordinarie

befattningshavare ävensom vissa icke ordinarie befattningshavare skulle utgå ett provisoriskt lönetillägg om 50 kronor per månad utan dyrtidstillägg.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 juni innevarande år skall även för tiden efter den 1 juli 1947 utgå nämnda provisoriska tillägg intill dess stadsfullmäktige fattat beslut i anledning av pågående allmän löneöversyn, dock längst till den 1 januari 1948.

På förslag av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige vidare den 29 maj 1947 att nämnda provisoriska löneökning i vad avsåge första halvåret 1947, beräknad till 80.000 kronor, skulle täckas av bokslutsöverskottet för 1946.

Det har emellertid visat sig, att totala kostnaderna för de provisoriska lönetilläggen under första halvåret 1947 uppgått till cirka 97.700 kronor (bortsett från de delar av kostnaderna, vilka falla å hamnen samt tekniska verken, vilka institutioner själva skola bära sina kostnader för lönetilläggen).

Täckning erfordras sålunda ytterligare för ett belopp av cirka 17.700 kronor.

Täckningen härav ävensom av kostnaderna för de provisoriska tilläggen under andra halvåret av innevarande år synes drätselkammaren lämpligen böra ske av det i 1945 års stat upptagna extra reservationsanslaget å ursprungligen 275.000 kronor, å vilket anslag förefinnes en behållning av cirka 106.000 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att resterande del av kostnaderna för de av stadsfullmäktige beslutade provisoriska lönetilläggen till vissa stadens befattningshavare under första halvåret 1947, kronor 17.700:—, ävensom kostnaderna för samma lönetillägg under andra halvåret 1947 skola täckas av behållna medel å det i 1945 års stat upptagna extra reservationsanslag å ursprungligen 275.000 kronor (20 d 792).

Nr 192. Anslag för bestridande av kostnaderna för fyra vikarierande poliskonstaplars genomgång av Statens polisskolas lägre kurs under innevarande år.

Polisnämnden har i skrivelse till drätselkammaren den 22 augusti 1947 anfört följande:

Vid sammanträde den 31 oktober 1946 beslöto stadsfullmäktige bl. a. "att vikarierande poliskonstapel, vilken under minst sex månader före kursens påbörjande tjänstgjort härstädes med goda vitsord, vid genomgång av statens polisskolas lägre kurs erhåller ett stipendium av 205 kronor per månad räknat från den 1 oktober 1946", varjämte föreskrevs viss återbetalningsskyldighet i enlighet med tidigare gällande bestämmelser ävensom beviljades ett anslag för 1946 å 3.000 kronor. Då ifrågavarande medel äro förbrukade och anslag för ändamålet icke upptagits i 1947 års stat, vilken färdigställdes innan stadsfullmäktiges ovanberörda beslut fattats, får polisnämnden anhålla om tillstånd att till var och en av de fyra konstaplar, som under tiden 20 juli—20 december genomgå skolan utbetala ovan omförmälda stipen-

dium samt att medel för ändamålet får tagas ur avlöningsanslaget, vilket visar relativt stort, fullt tillräckligt överskott på grund av de vakanser som uppstått under blockaden.

Anslag för 1948 har upptagits i vederbörlig ordning.

Drätselkammaren har i häröver den 4 september 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Anslag för nu ifrågavarande ändamål finnes icke upptaget uti innevarande års stat.

Nu pågående kurs, uti vilken fyra vikarierande poliskonstaplar vid stadens poliskår deltaga, har påbörjats den 20 juli innevarande år och kommer att avslutas den 20 december samma år. Då jämlikt stadsfullmäktiges tidigare beslut till varje kursdeltagare utgår ett stipendium av 205 kronor per månad, skulle sålunda nu erfordras ett anslag å sammanlagt 4.100 kronor.

Sistnämnda anslag torde böra täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att för bestridande av kostnaderna för fyra vikarierande poliskonstaplars genomgång av Statens polisskolas lägre kurs under innevarande år anvisa ett anslag å 4.100 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 193. Inrättande av en befattning såsom förman å fastighetskontoret.

Fastighetskontoret har i skrivelse till drätselkammaren den 9 juli 1947 anfört följande:

Fastighetskontoret får härmed framlägga förslag om inrättandet från och med den 1 januari 1948 av en tjänst såsom förman å fastighetskontoret och får i samband härmed anföra följande.

I P. M. av den 5 april 1946, upprättad av stadsdirektören i samband med förslag om inrättandet av fastighetskontoret (Serie B nr 12/1946), diskuterades bland annat frågan, om reparationerna i de fastigheter, som skulle underställas fastighetskontoret, borde utföras av fastighetskontoret i egen regi eller med hjälp av byggnadskontoret. Det anfördes där bland annat att en viss dualism lätt uppstår om fastighetskontoret skall besluta om och när ett arbete skall utföras, för att sedan verkställas av byggnadskontoret. Byggnadskontoret har hittills utfört fastighetskontorets reparationsarbeten i den mån desamma kunnat utföras av dess eget folk och har därvid avdelat en extra förman, som praktiskt taget odelat fått ägna sig åt fastighetskontorets arbeten. På så sätt har fastighetskontoret fått en mera omedelbar kontakt med de egna arbetena varjämte förmannen, som haft visst antal arbetare under sig, kunnat

tillse att arbetena utförts på tillfredsställande tider. Den extra förmannen har en lön å 2:78 kronor pr timme, inklusive dyrtidstillägg, motsvarande en årlig lön å cirka 6.670:— kronor.

Då behovet av en förman för fastighetskontorets arbeten synes ofrånkomligt, och då hans ställning gentemot honom underställda arbetare lämpligen borde regleras, föreslår kontoret att en ordinarie tjänst som förman å fastighetskontoret inrättas från och med den 1 januari 1948. Meningen är icke att särskilt folk skulle anställas å fastighetskontoret, vilka helt skulle utföra kontorets arbeten, utan förmannen skulle få folk till sitt förfogande från byggnadskontoret och arbetena alltså i stort sett utföras i samma ordning som hittills. Kontoret anser det för dagen icke vara lämpligt att särskild personal avdelas för fastighetskontoret för utförandet av kontorets arbeten, då det med hänsyn till arbetsfördelning, materialanskaffning m. m. synes bli osmidigt med en alltför liten enhet av anställda arbetare.

Beträffande lönen för förmannen vill kontoret föreslå att han placeras i lönegrad 9. i stadens nuvarande löneplan. Jämförelse har därvid gjorts med byggnadsförmannen å byggnadskontoret, vilken är placerad i 10. lönegraden, varför skillnaden sålunda skulle bli en lönegrad, vilket kan anses motiverat med hänsyn till arbetsåliggandena. Kontoret förutsätter dock att, därest en lönereglering för stadens befattningshavare kommer till stånd, den nu föreslagna tjänsten även i den nya löneplanen placeras en lönegrad under byggnadsförmannen.

Fastighetskontoret har underhandlat med byggnadschefen ang. ifrågavarande ärende, vilken anslutit sig till förslaget.

På grund av vad ovan anförts får fastighetskontoret härmed hemställa

att drätselkammaren ingår till stadsfullmäktige med förslag om inrättandet från och med den 1 januari 1948 av en tjänst såsom förman å fastighetskontoret med placering i 9. lönegraden av stadens nu gällande löneplan.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 10 juli 1947 tillstyrkt fastighetskontorets förslag.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 augusti 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1948 inrätta en tjänst som förman, förslagsvis benämnd fastighetsförman, med placering å fastighetskontoret och uppförd i 9. lönegraden av stadens nu gällande löneplan, samt

att bemyndiga drätselkammaren att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Nr 194. Inrättande av ordinarie befattning såsom vaktmästare vid stadsingenjörs-, stadsarkitekts-, byggnads- och fastighetskontoren.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 30 juni 1947 anfört följande:

Hos byggnadsnämnden finnes för närvarande anställd en vaktmästare på extra stat för stadsingenjörs- och stadsarkitektkontoren. På grund av närbelägenheten av bygg-

nadskontoret och fastighetskontoret utför han även arbetsuppgifter för dessa kontors räkning. Då de ifrågavarande kontoren ha behov av en vaktmästare även för framtiden och befattningen sålunda synes bli av bestående natur, anser byggnadsnämnden, att befattningen bör överföras på ordinarie stat med placering i samma lönegrad som stadens övriga vaktmästaretjänster eller lönegrad 7.

På grund av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att från och med den 1 januari 1948 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 7 såsom vaktmästare vid stadsingenjörs- och stadsarkitektkontoren med skyldighet för befattningshavaren att även tillhandagå byggnads- och fastighetskontoren samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har uti ett den 20 augusti 1947 avgivet yttrande till alla delar tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens hemställan.

Drätselkammaren har i utlåtande den 4 september 1947 anfört följande:

Då kammaren funnit, att stadigvarande behov av ifrågavarande befattning föreligger, vill kammaren icke motsätta sig att befattningen inrättas å ordinarie stat. Begynnelse- respektive slutlönen i lönegrad 7 utgör exklusive dyrtidstillägg 3.708 och 4.728 kronor samt inklusive dyrtidstillägg vid nuvarande indextal 4.709 och 6.004 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 195. Uppförande av nuvarande extra befattningen som utsättare vid stadens tekniska verk å ordinarie stat.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 4 juli 1947 anfört följande:

Vid tekniska verken finnes en befattning å extra stat såsom utsättare för ledningsarbeten. Då befattningen visat sig erforderlig för framtiden får styrelsen för tekniska verken föreslå att befattningen uppföres å ordinarie stat. Den bör därvid jämställas med förmanstjänsterna och placeras i lönegrad 9 i nu gällande löneplan för stadens ordinarie befattningshavare.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1948 uppföra befattningen såsom utsättare vid tekniska verken å ordinarie stat med placering i lönegrad 9.

Löne- och avtalsnämnden har genom yttrande den 20 augusti 1947 tillstyrkt bifall till styrelsens framställning.

Drätselkammaren har i utlåtande den 4 september 1947 anfört följande:

Enär stadigvarande behov av befattningen synes föreligga, har drätselkammaren intet att erinra emot att befattningen, som nu är å extra stat, göres till ordinarie. Avlöningen till den nuvarande extra befattningshavaren utgör inklusive dyrtidstillägg per år räknat 5.940 kronor, vartill kommer provisoriskt lönetillägg med ett belopp av 50 kronor per månad.

Begynnelse- respektive slutlönen i lönegrad 9 utgöra inklusive dyrtidstillägg vid nuvarande indextal respektive 5.532 och 7.087 kronor. Härtill kommer ovannämnda provisoriska lönetillägg.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1948 uppföra den nuvarande extra befattningen såsom utsättare vid tekniska verken å ordinarie stat med placering i lönegrad 9.

Nr 196. Omändring av befattning som kontorsbiträde av I. klass vid hamnkontoret till befattning såsom kanslibiträde vid samma kontor.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 6 juni 1947 anfört följande:

Vid 1945 års lönereglering för stadens befattningshavare föreslog hamnstyrelsen, att kontorsbiträdesbefattningen av I. klass å hamnkontoret skulle placeras i lönegrad 6 och alltså omändras till en befattning såsom kanslibiträde. Hamnstyrelsen motiverade sitt förslag med att det kvinnliga kontorsbiträdet av I. klass i viss mån utförde samma arbete som en kassörska. Löne- och avtalsnämnden förklarade emellertid, att nämnden efter verkställd undersökning icke kunnat finna, att skäl anförts för att jämställa detta biträde med kanslibiträdena. Enligt stadsfullmäktiges beslut förblev befattningen en kontorsbiträdestjänst av I. klass.

Hamnstyrelsen, som ånyo upptagit frågan till behandling, har efter förnyad prövning funnit sig böra vidhålla sin uppfattning att den ifrågavarande tjänsten är fullt jämförlig med kanslibiträdesbefattningarna i staden. Biträdet av I. klass har hand om uppbördsavdelningen, som omfattar all bokföring, månads- och årsbokslut, statistik över varor och fartyg enligt Kungl. Kommerskollegiums fordringar, utgående skrivelser, kassan och kassakonto, debiteringar och taxeringar, kranpersonalens och den övriga kollektivanställda personalens avlöningar, båtplatsavgifter, utskrivning av räkningar m. m. Befattningshavaren, som arbetar tämligen självständigt och endast är underställd hamnkaptenen i sin tjänstgöring, utför ett arbete som måste jämställas med det arbete som utföres av stadens bokhållare. Inför hamnkaptenen är befattningshavaren ansvarig för att det kamerala arbetet är rätt utfört. På avdelningen finnes även anställt ett biträde av II. klass.

Hamnstyrelsen får med hänvisning till vad sålunda anförts hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1948 omändra befattningen såsom kontorsbiträde av I. klass vid hamnkontoret till en befattning såsom kanslibiträde.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 20 augusti 1947 tillstyrkt bifall till hamnstyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 4 september 1947 avgivet utlåtande anfört följande.

I likhet med hamnstyrelsen och löne- och avtalsnämnden finner kammaren de arbetsuppgifter, som åvila det nuvarande kontorsbiträdet av I. klass vid hamnkontoret ifråga om självständighet och ansvar motivera befattningens omändrande eller kanslibiträdesbefattning.

Den nuvarande befattningen såsom kontorsbiträde av I. klass är placerad i lönegrad 5, där begynnelse- och slutlönerna, inklusive dyrtidstillägg vid nuvarande indextal utgöra respektive 4.069 och 5.120 kronor. Kanslibiträdestjänsten är placerad i lönegrad 6, där begynnelse- och slutlönerna inklusive dyrtidstillägg utgöra respektive 4.366 och 5.532 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet.

Nr 197. Förslag till val av nämndemän för tjänstgöring vid rådhusrätten i staden.

Beredningsutskottet anför i utlåtande den 10 september 1947 följande:

Enligt föreskrift i 1 kap. 11 § nya rättegångsbalken, vilken träder i kraft den 1 januari 1948, skall rådhusrätt i mål om ansvar för brott, varav kan följa straffarbete i två år eller därutöver, bestå av en lagfaren domare och nämnd. Jämlikt 3 § lagen den 20 december 1946 med vissa bestämmelser om mål rörande brott av underårig skall vidare rådhusrätt bestå av en lagfaren domare och nämnd, därest i mål mot underårig förekommer anledning att döma till frihetsstraff eller förvaring eller att meddela villkorligt anstånd med straffs ådömande.

I stad med rådhusrätt skola finnas nämndemän till ett antal, som Konungen bestämmer. I nämnd skola tjänstgöra minst 7 och högst 9 ledamöter. Borgmästaren bestämmer efter samråd med nämnden huru tjänstgöringen mellan nämndemännen skall fördelas.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 10 juli 1947, nr 534, skall i Västerås stad utses 27 nämndemän.

Valet, som förrättas av stadsfullmäktige, skall omfatta en tid av sex år, räknat från den 1 januari 1948. Valbar till nämndeman är man eller kvinna, som inom staden äger rösträtt vid val av stadsfullmäktige och där har sitt hemvist samt fyllt 25 år, dock ej den som är i konkurstillstånd eller av allmänna fattigvården omhändertagen för varaktig försörjning. Till nämndeman kan icke utses lagfaren domare, befattningshavare vid domstol, åklagare, polisman eller advokat eller den, som eljest har till yrke att föra andras talan inför rätta.

Klagan över nämndemansval föres hos rådhusrätt, vilken även om klagan ej föres, skall pröva de valdas behörighet. För den händelse klagan över nämndemans val

föres, skall valet ändock lända till efterrättelse, såvida ej rådhusrätten annat förordnar.

Enligt bestämmelse i förut omnämnda lag med vissa bestämmelser om mål rörande brott av underårig bör för tjänstgöring i dylika mål företrädesvis anlitas nämndemän med insikt och erfarenhet av vård och fostran av ungdom.

Under hänvisning härtill föreslår beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att för en tid av sex år, räknat från den 1 januari 1948, utse följande personer till nämndemän för tjänstgöring i rådhusrätten, nämligen måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Hantverkargatan 11, byggmästaren Fritz Eklund, Kristiansborgsallén 20, fru Ebba Holmström, Stockholmsvägen 13, kontoristen Inge Jonsson, Bomansgatan 22 D, tjänstemannen Gösta Sjöberg, Åsgatan 1, fru Helga Hall, Floragatan 20, kontoristen Einar Jonsson, Kristiansborgsallén 1 B, verkmästaren David Johansson, Tenngatan 17, ekonomichefen Gösta Lundberg, Linnégatan 14, kyrkoskrivaren John Sjöblom, Norra Ringvägen 27, kopplingsarbetaren Birger Grip, Bergsvägen 7, ombudsmannen Erik Berglind, Källhagsgatan 2 A, snickaren Hugo Ericsson, Hammarbygatan 6 B, fru Hilda Bergsten, Släggargatan 18, folkskolläraren John Jacobsson, Jakobsbergsgatan 11 A, förmannen Karl Engdahl, Hantverkargatan 4, folkskoleinspektören Em. Granér, Skultunavägen 28, barnavårdsmannen Elsa Hultgren, Lustigkullagatan 1, fotografen David Eriksson, Noreliigatan 6, hemmansägaren Karl Wässman, Tibble, ingenjören Börje Lundh, Knutsgatan 15, f. landskamreraren Axel Rudberg, Eriksgatan 4, fabrikören Carl Holmquist, Västmannagatan 29, fru Signe Matell, Eriksgatan 5, metallarbetaren Axel Hellman, Elektron 32, fru Greta Gustafsson, Malmabergsgatan 31 och metallarbetaren Harry Söder, Lovisebergsvägen 16.

Nr 198. Instruktion för roteombud.

Med skrivelse den 13 augusti 1947 har länsstyrelsen i länet för granskning och beslut av vederbörande kommunala myndighet överlämnat förslag till instruktion för roteombud i Västmanlands län.

Förslaget är så lydande:

FÖRSLAG TILL INSTRUKTION FÖR ROTEOMBUD.

Allmänna föreskrifter.

1 §.

Roteombuden skola genom att bistå pastor, mantalsskrivningsförrättaren och allmänheten i folkbokföringsärenden medverka till att folkbokföringen blir riktig och fullständig.

Uppdraget skall — under noggrant iakttagande av gällande bestämmelser om folkbokföringen — fullgöras i enlighet med denna instruktion och de ytterligare anvisningar, som meddelas av pastor och mantalsskrivningsförrättaren.

I roteombudens uppdrag ingår icke att bevaka kommunens intressen med avseende å särskilda folkbokföringsärenden. Uppdraget skall fullgöras utan obehörigt hänsynstagande till kommunala eller enskilda intressen.

2 §.

Roteombuden böra

förskaffa sig noggrann kännedom om vad författningarna föreskriva angående folkbokföring;

upprätthålla gott samarbete — förutom med pastor och mantalsskrivningsförrättaren — jämväl med varandra och med roteombuden i närliggande kommuner; samt

skyndsamt besvara förfrågningar av pastor eller mantalsskrivningsförrättaren ävensom självständigt rikta myndigheternas uppmärksamhet på förhållanden och förändringar, som kunna inverka på folkbokföringen.

Roteombuden skola noggrant beakta att förhållanden, varom de i sin verksamhet vinna kunskap, ej genom deras förvållande komma till obehörigas kännedom.

Till ledning vid uppdragets fullgörande erhåller varje roteombud årligen en roteförteckning. Det åligger roteombudet att taga kännedom om dennas innehåll och tid efter annan undersöka i vad mån uppgifterna överensstämma med de verkliga förhållandena. Roteförteckningen skall väl bevaras. Bladens inbördes ordning må ej rubbas.

3 §.

Roteombuden äro enligt 9 § folkbokföringsförordningen berättigade till ersättning av kommunen för uppdragets fullgörande.

4 §.

Vad i denna instruktion sägs om roteombud gäller även ersättare, som tjänstgör i stället för roteombud.

Ersättare inkallas till tjänstgöring av pastor, då så erfordras till följd av att hinder uppkommit för roteombudet att själv tjänstgöra eller att uppdraget såsom roteombud blivit ledigt. Det åligger roteombud att ofördröjligen, då sådant hinder för roteombudet uppstår eller upphör, göra anmälan därom hos pastor.

Under hela året förekommande arbetsuppgifter.

5 §.

1 mom. Roteombud åligger att uppmärksamt följa de fortgående förändringarna i rotens befolkning genom födelser, dödsfall samt flyttningar till, från och inom roten. Roteombud bör även uppmärksamt följa inträffande förändringar i fråga om de inom roten boende personernas civilstånd och arbetsanställning.

Beträffande den som flyttat skall roteombudet söka utröna den nya bostaden och postadressen samt huruvida vistelsen därstädes är avsedd att bliva varaktig eller är

av tillfällig art. Roteombudet skall även — med hänsyn till mantalsskrivningen — förvissa sig om huruvida vederbörande var bosatt i den nya bostaden den 1 november under flyttningsåret eller först därefter flyttat till densamma.

Särskild uppmärksamhet bör ägnas anställningsförhållandena vid större gårdar eller industrier. Regelbunden förbindelse bör uppehållas med dylika arbetsgivare.

Roteombud bör, då så anses erforderligt, jämlikt 25 § 1 mom. folkbokföringsförordningen inhämta upplysning hos vederbörande fastighetsägare eller den i hans ställe är, huruvida viss person är boende å fastigheten.

2 mom. Roteombud åligger vidare att uppmärksamt följa de fortgående förändringarna i fråga om fastigheterna inom roten samt deras ägare eller innehavare och för sådant ändamål söka inhämta underrättelser om verkställda lantmäteriförrättningar, ny bebyggelse, egendomsöverlåtelser och arrenden m. m.

6 §.

Roteombud har att verka för att föreskriven anmälningsskyldighet varder vederbörligen fullgjord.

För sådant ändamål skall roteombudet

dels söka utbreda kännedom om hithörande föreskrifter bland befolkningen inom roten,

dels tillhandahålla blanketter till begäran om utfående av flyttningsbetyg och till bostadsanmälan,

dels tillhandagå allmänheten med upplysningar angående anmälningsskyldigheten och sättet för dess fullgörande samt angående medborgarkortens rätta handhavande ävensom tillhandagå med råd (och hjälp) vid blanketternas ifyllande,

dels ock, om så begäres, mottaga och till pastor överbringa anmälningar till kyrkobokföringen.

7 §.

Roteombud skall regelbundet en gång i månaden på tid och sätt som pastor anvisar samråda med denne angående folkbokföringen inom roten. Till stöd för detta samråd bör roteombudet föra kortfattade minnesanteckningar om inhämtade upplysningar.

Vid dylikt samråd skall roteombudet meddela pastor de upplysningar ombudet jämlikt 5 § inhämtat samt göra nödiga anteckningar om dem, som enligt pastors beslut böra påminnas om anmälningsskyldighet, ävensom angående av pastor begärda upplysningar, som roteombudet ej omedelbart kunnat lämna.

De beslutade påminnelserna skola göras och de begärda upplysningarna inhämtas och till pastor meddelas utan dröjsmål.

Påminnelse om anmälningsskyldighet skall ske hovsamt men likväl så att angelägenheten av dess ofördröjliga fullgörande understrykes.

8 §.

Till ledning för de upplysningar, som skola meddelas vid mantalsskrivningen, åligger det roteombud att fortlöpande följa förändringarna i beståndet av juridiska personer inom roten.

Arbetsuppgifter i anslutning till mantalsskrivningen.

9 §.

Roteombud åligger

att tillhandahålla blanketter till mantalsuppgifter och huvudförteckningar;

att tillhandagå allmänheten med upplysningar angående uppgiftsskyldigheten samt råd och hjälp vid blanketternas ifyllande;

att från fastighetsägarna eller deras ställföreträdare mottaga de å fastigheterna insamlade mantalsuppgifterna jämte huvudförteckningar ävensom från vederbörande uppgiftsskyldiga mottaga sådana mantalsuppgifter, som jämlikt 43 § 1 mom. sista stycket folkbokföringsförordningen skola avlämnas direkt till roteombudet;

att granska och med ledning av huvudförteckningarna och roteförteckningen ordna de mottagna uppgifterna, därvid särskild uppmärksamhet bör ägnas åt kontroll av *dels* att uppgifter lämnats av alla uppgiftspliktiga, *dels* att fastighet angivits med rätt beteckning och att uppgifterna underskrivits av rätt person, *dels ock*, såvitt möjligt, att uppgifterna till försäkringen enligt lagen om försäkring för olycksfall i arbete äro riktiga,

att påminna de uppgiftspliktiga, som underlåtit att lämna mantalsuppgift, om deras uppgiftsskyldighet;

att, där avlämnad mantalsuppgift är uppenbart oriktig eller ofullständig, från den uppgiftspliktige införskaffa rättelse eller komplettering;

att upprätta förteckning över dem, som oaktat påminnelse ej lämnat mantalsuppgift;

att, där mantalsuppgift rätteligen skolat avlämnas inom annan rote i kommunen, till roteombudet därstädes överlämna uppgiften;

att inom tid som pastor bestämmer till denne överlämna huvudförteckningarna och mantalsuppgifterna, vederbörligen ordnade, ävensom ovannämnda förteckning över dem, som ej lämnat mantalsuppgift;

att medförande roteförteckningen närvara vid förskrivning och mantalsskrivningsförrättning samt därvid biträda pastor och mantalsskrivningsförrättaren med upplysningars lämnande och med genomgång av uppgiftsmaterialet;

att i roteförteckningen göra anteckningar om de beslut som vid mantalsskrivningsförrättningen meddelas; samt

att även efter mantalsskrivningsförrättningen tillhandagå mantalsskrivningsförrättaren med upplysningar av betydelse för mantalsskrivningen.

Efter granskning av förslaget har *beredningsutskottet* uti ett den 10 september 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

I § 8 av folkbokföringsförordningen den 28 juni 1946 föreskrives, att instruktion för roteombud skall antagas av valmyndigheten efter pastors och mantalsskrivningsförrättares hörande samt för att bliva gällande fastställas av länsstyrelsen.

Jämlikt 6 § samma förordning väljes roteombud och ersättare för roteombud i stad av stadsfullmäktige. Valet förrättas under december månad och gäller för en tid av fyra år, räknat från den 1 april året efter det då valet äger rum.

Instruktion för roteombud skall sålunda antagas av stadsfullmäktige. Enligt länsstyrelsens bestämmande hava roteombud utsetts allenast för Badelunda församling. Valet skedde på stadsfullmäktiges sammanträde den 19 december 1946.

Genom kungörelse den 13 juni 1947 har Kungl. Maj:t fastställt en normalinstruk-

tion för roteombud. I anslutning till nämnda normalinstruktion har länsstyrelsen uppgjort här bifogade förslag till instruktion för roteombuden i länet.

Över förslaget ha författningsenligt hörts pastorsämbetet i Badelunda församling samt mantalsskrivningsförrättaren, vilka myndigheter förklarat sig icke hava något att erinra mot förslaget.

Beredningsutskottet har efter granskning av förslaget ej heller för sin del funnit något att erinra emot detsamma.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att antaga föreliggande förslag till instruktion för roteombud ävensom uppdraga åt beredningsutskottet att underställa länsstyrelsen förslaget för prövning och fastställelse.

Nr 199. Motion ang. utredning av fråga om kommunalisering av stuveriarbetet i Västerås hamnar.

Uti en till stadsfullmäktige den 25 juni 1947 ingiven motion ha stadsfullmäktigeledamöterna herrar Herman Thorén och Åke Johansson anfört följande:

Den år 1946 tillsatta stuveriutredningen har i sitt avgivna betänkande förordat frihet för kommunerna att bedriva stuverirörelse, därest de så önskade. Då Västerås stad bedriver, vid normala förhållanden, en ganska omfattande hamnrörelse torde frågan om kommunalisering av stuveriverksamheten för Västerås vidkommande vara värd ett beaktande.

En kommunalisering av stuveriverksamheten vid Västerås hamnar skulle kanske medföra vissa fördelar då det gäller tillvaratagande av arbetskraften, som på grund av stuveriarbetets oregelbundenhet ej alltid med nuvarande system kan tillvaratagas.

Det inträffar att vissa tider inga fartyg anlöper stadens hamnar då givetvis en kortare dödperiod i arbetet för stuveriarbetarna uppstår. Det måste vara ett intresse för stuveriarbetarna att ha full sysselsättning. Genom ett samarbete mellan stuveriföre-taget och offentliga arbetsförmedlingen kan sådan arbetskraft, som erfordras utöver ordinarie och extra ordinarie passningsskyldiga, erhålla arbete.

Kranutrustning, och personalen för dessa är underställda hamnstyrelsen, man kan ifrågasätta om inte stuveriverksamheten även borde i sin helhet sortera under stadens förvaltning. En utredning av frågan borde för närvarande företagas.

Med anledning av ovanstående motivering får undertecknade föreslå stadsfullmäktige att besluta, att tillsätta en kommitté för utredning av frågan om en kommunalisering av stuveriarbetet vid Västerås hamnar.

Sedan motionen av stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 juni 1947 remitterats till hamnstyrelsen och beredningsutskottet för yttranden, har *hamnstyrelsen* uti skrivelse den 1 augusti 1947 andragit följande:

Styrelsen delar till fullo motionärernas åsikt om att frågan om en kommunalisering av stuveriverksamheten är värd allt beaktande här i staden med tanke på den relativt omfattande hamnrörelse, som bedrives här. Då hamnstyrelsen därför anser det angeläget, att en utredning företages till utrönande av de eventuella fördelar, som

kunna stå att vinna genom en dylik anordning, vill styrelsen härigenom tillstyrka stadsfullmäktige besluta att bifalla motionärernas i ärendet gjorda framställning.

Beredningsutskottet anför i ett den 10 september 1947 avlåtet utlåtande följande:

Såsom motionärerna antytt föreligga ofta svårigheter att på ett rationellt sätt kunna tillvaratage stuveriarbetarnas arbetskraft, beroende på de avsevärda växlingarna beträffande tillgång och efterfrågan på denna arbetskraft. En acceptabel lösning av detta problem kan måhända vinnas genom ökat samarbete mellan den offentliga arbetsförmedlingen, stuveriföretagen och hamnmyndigheterna. En annan tänkbar möjlighet är den väg, som av motionärerna anvisats, nämligen kommunalisering av hela stuveriverksamheten. Vilken av dessa vägar, som säkrast leder till målet och om eventuellt andra lösningar kunna yppa sig, torde framgå först genom en förutsättningslös utredning av det slag motionärerna förordat.

Utskottet tillstyrker med anledning härav stadsfullmäktige besluta

att för frågans närmare utredning tillsätta en kommitté, bestående av sju personer samt till ledamöter i nämnda kommitté utse hyvlaren K. H. Thorén, stuveriförmannen Carl Hellström, svetsaren Åke Johansson, stuvaren Hilmer Larsson, Annedalsgatan 14, järnhandlaren Henning Larsson, direktören Ragnar Bosten och redaktören Stig Ek med herr Thorén såsom sammankallande.

Nr 200. Inrättande av ordinarie befattning såsom vaktmästare vid stadens idrottshall.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 5 september 1947 anfört följande:

I skrivelse till löne- och avtalsnämnden den 21 augusti 1947 har idrottsstyrelsen anhållit, att nämnden hos stadsfullmäktige ville utverka, att en vaktmästarbefattning vid idrottshallen måtte uppföras å ordinarie stat i 7. lönegraden från och med den 1 januari 1948.

Som bekant beslöto stadsfullmäktige vid sitt majsammanträde i år att staden skulle övertaga idrottshallen från och med den 1 juli 1947 samt att hallen från och med sistnämnda datum skulle ställas under idrottsstyrelsens förvaltning. Detta beslut innebar även, att staden framdeles skulle sörja för den vid hallen anställda personalen.

Den nu ifrågavarande vaktmästarbefattningen inrättades vid idrottshallen för omkring åtta år sedan och dess innehavare åtnjuter efter den 1 juli i år en lön i ett för allt med 5.172 kronor per år. Då löne- och avtalsnämnden i likhet med idrottsstyrelsen är av den uppfattningen att ett stadigvarande behov av befattningen förefinnes, finner nämnden alla skäl tala för att den inrättas å ordinarie stat från årsskiftet 1947—1948.

Vidkommande löneplaceringen anser nämnden idrottsstyrelsens förslag härutinnan väl avvägt. Som bekant beslöto stadsfullmäktige den 29 maj i år i följd av den tidigare beslutade kommunaliseringen av stadens idrottsplatser att överföra vaktmästarbefattningen vid Arosvallen till ordinarie stat med placering i 7. lönegraden, där begynnelse- och slutlönerna inklusive provisoriskt tillägg och nu utgående dyrtidstillägg å 27 % utgöra respektive 5.309 och 6.605 kronor.

I anledning härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1948 inrätta en befattning såsom vaktmästare å ordinarie stat vid stadens idrottshall;

att befattningen placeras i 7. lönegraden i den för stadens ordinarie befattningshavare gällande löneplanen samt

att bemyndiga idrottsstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen ifråga med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 11 september 1947 avgivet utlåtande med instämmande i vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 201. **Inrättande av nya ordinarie befattningar såsom kartriterska samt kvinnliga kontorsbiträden av I. och II. klass vid stadsarkitektkontoret.**

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 18 augusti 1947 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige den 24 april 1947 beslutat omorganisera stadsarkitektkontoret med inrättande av en arkitektavdelning och en stadsplaneavdelning, har byggnadsnämnden under förberedelserna för den nya organisationens ikraftträdande sökt göra vissa beräkningar rörande kontorets behov av kvinnliga biträden. Dylika beräkningar låta sig givetvis svårligen göras innan organisationen fått verka någon tid. Byggnadsnämnden anser sig emellertid redan nu böra framlägga följande förslag rörande de biträdestjänster som i dagens läge synes nödvändiga för att själva övergången till den nya organisationen skall gå så smidigt som möjligt.

För närvarande finnas å stadsarkitektkontoret anställda två kartriterskor, en å ordinarie stat med placering i lönegrad 6 och benämnd första kartriterska samt en å extra stat. Efter omorganisationen kommer första kartriterskan att vara biträde åt stadsarkitekten medan den extra kartriterskan är avsedd att överföras till stadsplaneavdelningen. Då den extra befattningen sålunda är erforderlig för framtiden och synes bli av bestående natur, synes det lämpligt att överföra befattningen å ordinarie stat med placering såsom kartriterska i lönegrad 5.

Stadsarkitektkontoret har för närvarande inga ordinarie kontorsbiträden. Ett extra kontorsbiträde har under de senaste åren ombesörjt diarieföring och expediering av byggnadsnämndens ärenden satt upp nämndens protokoll efter diktamen och

gjort utskrifter av detsamma ävensom i övrigt tjänstgjort såsom stadsarkitektens skrivbiträde. Befattningen är av bestående natur och bör därför i samband med omorganisationen överföras å ordinarie stat såsom en biträdesbefattning av I. klass med placering i lönegrad 5. Tillkomsten av en särskild stadsplaneavdelning nödvändiggör vidare inrättandet av en kontorsbiträdesbefattning av II. klass. Innehavaren av befattningen skall i första hand tjänstgöra såsom skrivbiträde åt stadsplanearkitekten.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1948 inrätta å stadsarkitektkontoret dels en ytterligare ordinarie befattning såsom kartriterska med placering i lönegrad 5 och dels två ordinarie kvinnliga kontorsbiträdesbefattningar, en av I. klass och en av II. klass samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att tillsätta befattningarna med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 5 september 1947 i anledning av framställningen utlåtit sig på följande sätt:

Löne- och avtalsnämnden, som efter remiss behandlat framställningen, har för sin del intet att erinra emot att befattningarna ifråga inrättas, då det av byggnadsnämndens motivering klart framgår, att de äro oundgängligen nödvändiga för att den beslutade utbyggnaden av stadsarkitektkontoret skall kunna fungera på ett tillfredsställande sätt.

Befattningarna såsom kartriterska och kontorsbiträde av I. klass äro placerade i 5. lönegraden i gällande löneplan med begynnelse- och slutlöner inklusive nu utgående tillägg å respektive 4.669 och 5.721 kronor. Motsvarande löner äro för den i 3. lönegraden placerade kontorsbiträdesbefattningen av II. klass 4.136 och 4.966 kronor.

Med vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Drätselkammaren, som jämväl efter remiss handlagt ärendet, har i skrivelse den 11 september 1947 med instämmande i vad byggnadsnämnden samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta framställning.

Nr 202. Inrättande av vissa nya ordinarie befattningar vid stadens barnstugor.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i ett den 25 juni 1947 dagtecknat utlåtande andragit följande:

Styrelsen för Västerås stads barnstugor ber härmed få inkomma med begäran om

nya ordinarie tjänster, uppflyttning i högre lönegrad för samtliga lärarinnor samt inrättandet av en ordinarie inspektrisbefattning vid barnstugorna.

Då Västerås daghem är en permanent institution anser styrelsen att där bör inrättas ordinarie tjänster för föreståndarinna, barnträdgårdslärarinna, en barnsköterska samt kokerska och föreslår styrelsen därför föreståndarinna i 15:de, barnträdgårdslärarinna i 13:de, barnsköterska samt kokerska i 5:te lönegraderna.

Dessutom föreslår styrelsen inrättande av ytterligare en ordinarie tjänst för barnträdgårdslärarinna med tjänstgöring vid barnträdgårdar i lönegrad 13.

F. n. har barnstugorna sex (6) ordinarie befattningshavare av 13 anställda utbildade lärarinnor och räknar styrelsen med att, förutsatt att fullmäktige beviljar det begärda daghemmet vid Örjanverkstaden, ytterligare fyra (4) extra befattningshavare måste anställas detta år.

För samtliga nu tjänstgörande ordinarie barnträdgårdslärarinnor med två (2) barnträdgårdsavdelningar (40 barn) eller därmed likställd tjänstgöring föreslår styrelsen en uppflyttning till lönegrad 13.

Under de första åren av barnstugornas verksamhet tjänstgjorde barnstugornas föreståndarinna dessutom i praktiskt arbete med barn, men har denna befattning genom verksamhetens snabba utveckling mer och mer kommit att omfatta enbart inspektion, administration, planering och ekonomiska frågor och föreslår styrelsen därför slopandet av benämningen "föreståndarinna för barnstugorna" och i stället inrättandet av en ordinarie inspektrisbefattning för hela förvaltningen samt att denna befattningshavare placeras i lönegrad 19.

Nya statliga löneplanen ligger till grund för dessa löneplaceringar och bortser därför styrelsen från tidigare skrivelse i ärendet, som icke medförde någon förändring.

Med stöd av ovanstående hemställer härmed styrelsen att stadsfullmäktige måtte besluta

att inrätta ordinarie tjänst för föreståndarinna vid Västerås daghem i lönegrad 15,

att inrätta två (2) ordinarie barnträdgårdslärarinnetjänster, den ena knuten till daghemmet i lönegrad 13,

att inrätta ordinarie tjänster för barnsköterska samt kokerska vid daghemmet i lönegrad 5,

att uppflytta samtliga barnträdgårdslärarinnebefattningar i lönegrad 13 samt

att inrätta en ordinarie inspektrisbefattning för barnstugorna med placering i lönegrad 19.

Löne- och avtalsnämnden har med anledning av framställningen i skrivelse den 5 september 1947 utlåtit sig sålunda:

Såsom av barnstugestyrelsens skrivelse framgår äro samtliga befattningar utom inspektristjänsten och en befattning såsom barnträdgårdslärarinna avsedda att knytas till det invid Östra Kyrkogården uppförda daghemmet, varom stadsfullmäktige fattade beslut den 31 maj 1945. Genom den föreslagna anordningen med en inspektrisbefattning och en ytterligare tjänst såsom barnträdgårdslärarinna avser styrelsen att ersätta nuvarande föreståndarinnebefattningen vid barnstugorna, som till viss del även varit förenad med praktisk verksamhet bland barnen. Till följd av den snabba utveckling barnstugeverksamheten undergått de senare åren, har kravet på att föreståndarinnan för verksamheten skall kunna ägna all sin tid åt administrativa och ekonomiska frågor samt åt inspektioner allt mera gjort sig gällande. Den del av förestån-

darinnans verksamhet som avser sysselsättning med barnen avses skola komma att övertagas av barnträdgårdslärarinnan.

Löne- och avtalsnämnden har för sin del funnit fullgoda motiv föreligga för att ovannämnda befattningar inrättas med hänsyn till den kraftiga expansion som för tillfället vidlåder barnstugeverksamheten. Nämnden anser sig dock icke kunna dela barnstugestyrelsens åsikt om att kokerskebefattningen bör inrättas å ordinarie stat utan vill nämnden i stället föreslå att denna befattning föres under kollektivavtal.

Vidkommande därefter de föreslagna löneplaceringarna kan nämnden av naturliga skäl icke biträda framställningen härutinnan. Som bekant pågår för närvarande förhandlingar med de olika personalorganisationerna, däribland Socialtjänstemannaförbundet, till vilken organisation nu ifrågavarande personal är ansluten, om tillämpning av den statliga normallöneplanen för stadens ordinarie befattningshavare. Dessa förhandlingar beräknas icke kunna komma att slutföras förrän i slutet av innevarande september månad, varefter löne- och avtalsnämnden har för avsikt att snarast möjligt underställa stadsfullmäktige sitt förslag i frågan.

Med hänsyn till att de föreslagna befattningarna avses skola komma att inrättas från och med den 1 januari 1948, och då löne- och avtalsnämnden utgår ifrån att stadsfullmäktige vid sagda tidpunkt hunnit fatta beslut i det allmänna löneärendet, som enligt vad ovan antytts även berör barnstugepersonalen, vill nämnden föreslå att stadsfullmäktige nu endast fattar beslut om inrättande av samtliga nämnda befattningar — utom kokersketjänsten — å ordinarie stat fr. o. m. den 1 januari 1948, ävensom att frågan om deras löneplacering tillsvidare uppskjutes för att avgöras i samband med beslut om allmän lönereglering för stadens ordinarie personal.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 januari 1948 vid Västerås stads barnstugor inrätta följande ordinarie befattningar, nämligen för barnstugeverksamheten en såsom inspektris och en såsom barnträdgårdslärarinna samt för daghemsverksamhet en såsom föreståndarinna, en såsom barnträdgårdslärarinna samt en såsom barnsköterska med de löneplaceringar, stadsfullmäktige framdeles kunna komma att besluta;

att bemyndiga styrelsen för stadens barnstugor att i vederbörlig ordning tillsätta befattningarna med ordinarie innehavare samt

att i övrigt avslå styrelsens framställning.

Drätselkammaren, som jämväl efter remiss behandlat ärendet, har i yttrande den 11 september 1947 anfört följande:

Drätselkammaren delar till fullo löne- och avtalsnämndens uppfattning, att stadsfullmäktige icke på detta stadium böra taga ställning till de föreslagna löneplaceringarna utan att de förestående förhandlingarna med personalorganisationerna först böra avvaktas. Även i övrigt finner sig drätselkammaren kunna till alla delar biträda löne- och avtalsnämndens förslag.

Drätselkammaren vill för ordningens skull erinra om att inrättandet av den nya inspektrisbefattningen givetvis innebär, att den nuvarande tjänsten såsom föreståndarinna för barnstugorna indrages.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 januari 1948 vid Västerås stads barnstugor inrätta följande ordinarie befattningar, nämligen för barnstugeverksamheten en såsom inspektris, därvid den nuvarande befattningen såsom föreståndarinna vid barnstugorna skall avföras ur lönestaten, samt en såsom barnträdgårdslärarinna ävensom för daghemsverksamhet, en såsom föreståndarinna, en såsom barnträdgårdslärarinna samt en såsom barnsköterska med de löneplaceringar, stadsfullmäktige framdeles kunna komma att besluta;

att bemyndiga styrelsen för stadens barnstugor att i vederbörlig ordning tillsätta nämnda befattningar med ordinarie innehavare samt

att i övrigt avslå styrelsens framställning.

Nr 203. Inrättande av ytterligare en befattning som skolsköterska vid folkskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 12 maj 1947 anfört följande:

Skolläkaren vid folkskolan doktor K. Granberg har i skrivelse till folkskolestyrelsen meddelat, att han med endast tvenne sköterskor ej anser sig kunna som sig bör sköta den skolhygieniska verksamheten. Då barnantalet inkl. högre folkskolans lärjungar nästa läsår kommer att uppgå till 3.700, förslår ej den nuvarande arbetskraften; försåvitt den betydelsefulla kontakten med hemmen skall kunna upprätthållas. Med anledning härav, och då folkskolestyrelsen anser denna verksamhet så viktig, har den beslutat hos stadsfullmäktige göra framställning om att få inrätta en icke ord. skolskötersketjänst med tillträde den 1 nästkommande september samt att till hennes avlöning ett anslag beviljas för tiden 1/9—31/12 1947 av kr. 1998: 08.

Skolläkarens framställning till folkskolestyrelsen är så lydande:

Undertecknad får härmed anmäla, att jag med endast två skolsköterskor ej längre anser mig kunna sköta den skolhygieniska verksamheten, som den bör bedrivas.

Barnantalet är vid nästa skolårs början enligt uppgift från folkskolexpeditionen 3.700, den högre folkskolans elever inberäknade.

Området, som skolsköterskorna måste kuska igenom, är stort, och efter Badelundas inkorporering har det blivit betydligt ökat, samtidigt som betydelsen av bättre social kontakt genom de tidsödande hem- och skolbesöken blivit allt mer kännbar under mina mottagningar, där uppfostringsfrågor och skolsvårigheter dominera.

Då ytterligare en sköterska redan nu skulle få fullt arbete, är det min förhoppning, att styrelsen vidtager lämpliga åtgärder, så att vi till hösten kunna anställa en extra sköterska och till vårterminen 1948 en ordinarie.

Folkskolestyrelsen har vidare uti missivskrivelse till folkskolans budgetförslag för år 1948 hemställt, att ifrågavarande befattning från och med nästkommande år måtte överföras å ordinarie stat.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 5 september 1947 anfört:

Nämnden, som är väl medveten om att det ställer sig synnerligen svårt för skolläkaren att med den personal, som för närvarande står honom till buds, kunna handhava den skolhygieniska verksamheten på det sätt som är önskvärt och lämpligt, vill för sin del livligt tillstyrka att sköterskepersonalen utökas på av folkskolestyrelsen föreslaget sätt. Löne- och avtalsnämnden delar styrelsens åsikt om att befattningen för återstående delen av detta år endast bör inrättas såsom extra för att vid årsskiftet uppföras å ordinarie stat.

Vidkommande löneplaceringen av befattningen vill nämnden erinra om att stadsfullmäktige vid sitt sammanträde den 27 februari i år fattade beslut om att sköterskepersonal i stadens tjänst tillsvidare i avbidan på översyn av gällande löneplan skulle erhålla en personlig löneskillnad mellan å ena sidan vederbörandes nuvarande placering i stadens gällande löneplan inklusive dyrtidstillägg och provisoriskt tillägg samt å andra sidan motsvarande placering inom den för landstingens sjuksköterskor tillämpade 12. lönegraden av den statliga löneplanen med därå utgående dyrtidstillägg. Stadsfullmäktiges nyssnämnda beslut innebar m. a. o. att sjuksköterskornas lön tillsvidare skulle utgå enligt 12. lönegraden i statens löneplan, där årslönen i lägsta löneklassen inklusive dyrtidstillägg å för närvarande 12 % utgör 6.000 kronor.

I enlighet med den av löne- och avtalsnämnden tidigare allmänt tillämpade principen om att extra befattningshavare bör åtnjuta lön till belopp, som med en lönegrad understiger den, vari motsvarande ordinarie befattningshavare är placerad, vill nämnden rekommendera att den extra skolsköterskans lön beräknas efter 11. lönegradens 11. löneklass i den statliga löneplanen, som inklusive dyrtidstillägg å 12 % giver en årslön av 5.724 kronor. Som månadslönen alltså utgör 477 kronor skulle den kontanta lönen till extra skolsköterskan för tiden fr. o. m. den 1 september t. o. m. årets slut i ett för allt belöpa sig till 1.908 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker nämnden stadsfullmäktige att besluta

att från och med den 1 september 1947 inrätta en befattning såsom extra skolsköterska vid stadens folkskolor;

att från och med den 1 januari 1948 överföra befattningen å ordinarie stat med den löneplacering, varom stadsfullmäktige kommer att fatta beslut, sedan nu pågående allmänna löneförhandlingar slutförts samt

att bemyndiga folkskolestyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta nyssnämnda befattning med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har genom yttrande den 11 september 1947 anfört följande:

Kammaren biträder löne- och avtalsnämndens förslag till alla delar.

För avlöning av den extra skolsköterskan för tiden intill utgången av detta år skulle enligt vad löne- och avtalsnämnden framhållit åtgå ett belopp av 1.908 kronor. För kostnaden ifråga torde böra beviljas ett förslagsanslag, som täckes av det i årets stat upptagna anslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Kammaren tillstyrker med anledning härav stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet,

att för avlönande av en extra skolsköterska för tiden 1 september—31 december 1947 anvisa ett förslagsanslag å 1.900 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 204. Inrättande av ytterligare en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid magistraten och rådhusrätten.

Magistraten har i skrivelse den 5 september 1947 hemställt, att från och med den 1 januari 1948 inrättades ytterligare en tjänst såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass hos magistraten och rådhusrätten.

Såsom motivering för framställningen åberopar magistraten innehållet i en till drätselkammaren ställd, den 19 juli 1947 dagtecknad skrivelse, vilken är i hithörande delar så lydande:

Magistratens expeditionsarbete har icke oväsentligen ökats därigenom att bestyret med utbetalning av utav allmänna medel utgående vittnesersättningar, ersättningar till rättegångsbiträden, förundersökare, läkare för vissa undersökningar, sakkunniga i sjömål, tolkar med mera överflyttats å magistraten. Det åligger vidare magistraten att i de fall, då part ålagts återbetalningsskyldighet för dylika ersättningar, begära handräckning för indrivning hos vederbörande. Magistraten har vidare att numera utfärda jaktkort och jaktpass samt handelspass. Samtliga dessa arbetsuppgifter ha tidigare ankommit på kronouppbördskassör.

Rättegångsreformen kommer att medföra en avsevärd ökning av expeditionsgöromålen. Sålunda åligger det enligt nya rättegångsbalken rätten i princip att ombesörja delgivning av stämningar och kallelser, vilka göromål hittills ankommit på åklagaren eller enskild part. Vidare skall över alla mål och ärenden föras dagbok. Slutligen skola besvärs- och vadeanmälningar, som nu ingivas till hovrätten, i fortsättningen ingivas till underrätten.

Enligt vad magistraten inhämtat är det avsett att inom kort utfärda vissa bestämningar om rådhusrätt och magistrat i samband med nya rättegångsordningen av innebörd att rådhusrätt och magistrat skall äga förordna biträde å kansliet att på eget ansvar utföra vissa göromål däribland omhänderhavande av stämpel- och lösenmedel samt förskott av allmänna medel. Förslaget torde jämväl komma att medföra rätt för magistraten förordna biträde att under uppsikt av ordinarie befattningshavare upprätta, underteckna och expediera av rätten beslutade kallelser med mera samt eljest den delgivning, som åligger rätten.

Det möter svårigheter att redan nu i detalj angiva den ändring av organisationen med avseende å biträdeshjälp, som den nya ordningen kan föranleda. Det synes emellertid uppenbart att ytterligare ett ordinarie biträde av II klass blir erforderligt. I förslaget till stat har därför upptagits anslag för ytterligare ett dylikt biträde.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 5 september 1947 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden, som efter remiss förehaft skrivelsen till behandling, har för sin del icke funnit anledning till erinran emot framställningen. Befattningen såsom II. klass kontorsbiträde är placerad i 3. lönegraden i gällande löneplan, där begynnelse- och slutlönerna inklusive dyrtidstillägg och provisoriskt lönetillägg för närvarande utgöra respektive 4.136 och 4.966 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden härigenom tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att helt bifalla magistratens framställning.

Drätselkammaren, som jämväl efter remiss handlagt ärendet, har i ett den 11 september 1947 avgivet yttrande med biträdande av magistratens framställning tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1948 inrätta ytterligare en befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid magistraten och rådhusrätten samt

att bemyndiga magistraten att med ordinarie innehavare besätta befattningen i fråga.

Nr 205. Återbesättande av befattning såsom brandmästare vid stadens brandkår m. m.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 2 juli 1947 anfört följande:

Sedan brandmästaren Oscar Thorgren härstädes, vilken den 1 nästkommande oktober på egen begäran avgår med pension, får brandstyrelsen hemställa om tillstånd att återbesätta den sålunda ledigblivna brandmästarebefattningen ävensom de befattningar i övrigt, vilka, därest till brandmästare utses befattningshavare vid härvarande brandkår, kunna bliva lediga.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 5 september 1947 avgivet yttrande anfört:

Sedan styrelsens skrivelse överlämnats till löne- och avtalsnämnden för avgivande av förberedande yttrande, får nämnden för sin del tillstyrka framställningen i vad densamma avser återbesättande av brandmästarebefattningen. Nämnden anser däremot icke lämpligt att brandstyrelsen nu erhåller ett generellt bemyndigande att återbesätta även andra befattningar inom brandkåren, vilka eventuellt kunna bliva lediga genom att brandmästarebefattningen rekryteras från brandkårens personal. Nämnden vill därför föreslå att brandstyrelsen i så fall får återkomma med framställning härutinnan sedan det blivit klart vilka övriga befattningar som behöva återbesättas.

I anledning härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning i ärendet allenast till den del densamma avser återbesättandet av befattningen såsom brandmästare.

Drätselkammaren, som jämväl efter remiss handlagt ärendet, har genom utlåtande den 11 september 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 206. Återbesättande av befattning som mätarejusterareförman vid gas- och vattenverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 19 augusti 1947 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta den ledigblivna befattningen såsom mätarejusterareförman vid gas- och vattenverken.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 5 september 1947 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren, som jämväl efter remiss handlagt ärendet, har i skrivelse den 11 september 1947 med instämmande i vad styrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken framställning.

Nr 207. Förlängning av nybyggnadsförbud å Kyrkbacken.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 1 september 1947 anfört följande:

Efter framställning från byggnadsnämnden meddelade länsstyrelsen genom resolution den 28 november 1946 förnyat förbud att utan tillstånd av länsstyrelsen verkställa nybyggnad inom det område av staden, som benämnes Kyrkbacken och som begränsas av Skolgatan, Västra Kyrkogatan, Norra Ringvägen och Vasagatan.

Beslutet, som föranleddes av att fråga om ändring av stadsplanen för området icke blivit slutgiltigt löst, har sedermera fastställts av Kungl. Maj:t att gälla längst till den 1 instundande oktober.

Det har emellertid visat sig att arbetet med stadsplaneändringen är mycket tidskrävande beroende på områdets säregna karaktär med dess estetiska och kulturella värden av olika slag, och det nya stadsplaneförslaget torde icke kunna förväntas bliva färdigställt förrän tidigast under våren år 1948.

Då det är angeläget att förhindra att någon bebyggelse utan vidare kommer till stånd inom området innan stadsplanearbetet avslutats vill byggnadsnämnden föreslå, att framställning ånyo göres till länsstyrelsen om förlängt byggnadsförbud till den 1 oktober 1948.

Under åberopande av det anförda får byggnadsnämnden därför tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen göra framställning om att förnyat förbud med giltighet till den 1 oktober 1948 måtte utfärdas mot att verkställa nybyggnad utan länsstyrelsens tillstånd inom det område av staden som benämnes Kyrkbacken.

Drätselkammaren har i häröver den 11 september 1947 avgivet yttrande med instämmande i vad byggnadsnämnden anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 208. Ändrat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kv. Kol.

Byggnadsnämnden anför i skrivelse den 3 september 1947 följande:

Byggnadsnämnden får härmed för stadsfullmäktiges prövning överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 13 januari 1947 upprättat och den 17 februari samma år ändrat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kol samt i anslutning därtill anföra följande.

Såsom av bifogade beskrivning framgår har stadsplanejämkningen föranletts av en framställning från Kungl. Generalpoststyrelsen att sådan ändring måtte vidtagas i gällande av Kungl. Maj:t den 24 maj 1946 fastställd stadsplan för södra delen av kvarteret Kol att den kunde anpassas efter uppgjorda ritningar till ett där planerat posthus.

Sedan det i januari upprättade förslaget utställts för granskning i vederbörlig ordning inkommo före utställningstidens slut till byggnadsnämnden två särskilda skrivelser från Kungl. Generalpoststyrelsen och Sällskapet Upplysningens Befrämjare såsom ägare till respektive tomten nr 12 och tomten nr 8 inom kvarteret. Generalpoststyrelsen, som icke hade någon erinran att framställa emot förslaget, framhöll i sin skrivelse, att, såsom av en skrivelsen bifogad transumt av köpekontrakt närmare framginge, tomten nr 12 besvärades av ett servitut till förmån för tomten nr 8 innebärande att byggnad å tomten nr 12 icke finge förläggas på närmare avstånd från gränsen till tomten nr 8 än 5 meter. Oaktat stadsplaneförslaget föreskreve slutet byggnadssätt å tomterna ifråga, hade poststyrelsen intet att erinra däremot under förutsättning likväl, att byggnadsnämnden ville förklara sig beredd att framdeles tillstyrka dispens från stadsplanebestämmelsen, så att posthuset finge förläggas i enlighet med servitutsavtalet, med bibehållen rätt för ägaren till tomten nr 8 att uppföra byggnad fram till nämnda gräns. — Sällskapet Upplysningens Befrämjare förklarade sig i sin skrivelse icke hava något att erinra emot förslaget på villkor att sällskapet erhölle samma byggnadsmöjlighet å tomten nr 8, som nu gällande stadsplan medgåve.

Med föranledande närmast av ovanberörda servitut och att byggnadsnämnden saknar möjlighet att tillmötesgå Generalpoststyrelsen i fråga om att tillstyrka dispens från en stadsplanebestämmelse, som föreskriver sammanbyggnad i gräns, därest ägaren av motstående fastighet skulle påfordra att bygga fram till gränsen, beslöt nämnden att å sammanträde den 17 februari 1947 godkänna ett av stadsarkitekten samma dag uppgjort ändringsförslag, enligt vilket byggnad å såväl tomten nr 12 som tomten nr 8 icke finge förläggas på närmare avstånd från mellanvarande gräns än 5 meter.

Emot ifrågavarande förslag, som utställdes till granskning under tiden fr. o. m. den 1 t. o. m. den 15 mars 1947, framställdes inom laga tid anmärkning från Sällskapet Upplysningens Befrämjare med yrkande antingen att förslaget av den 13 januari 1947 måtte genomföras eller att gällande stadsplan måtte bibehållas, enär sällskapet önskade, att å tomten nr 8 få uppföra byggnad fram till fastighetsgränsen.

Med stöd av bestämmelsen i 79 a § punkt 1. i Kungl. Byggnadsstadgan, att byggnad, som ej sammanbygges eller kan förväntas komma att sammanbyggas med byggnad å grannes fastighet, ej må läggas på mindre avstånd från fastighetens gräns än som motsvarar hälften av den för byggnaden tillåtna största höjden, beslöt emellertid byggnadsnämnden att lämna anmärkningen utan avseende.

Byggnadsnämnden vill i detta sammanhang meddela, att parterna kallades till sammanträde inför nämnden för att beredas tillfälle att närmare utveckla sina synpunkter, innan ärendet företogs till avgörande.

Kungl. Generalpoststyrelsens representanter förklarade då, att styrelsen låtit utföra ritningar till posthusbyggnaden efter hänsynstagande till servitutsavtalet, samt att styrelsen därför icke hade något intresse av att servitutsrätten bleve föremål för inlösen.

I byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivning samt transumt av köpekontrakt äro så lydande:

Förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret KOL i Västerås.

Beskrivning.

Med anledning av en framställning från Kungl. Generalpoststyrelsen om en jämkning av stadsplanen för södra delen av kvarteret Kol, så att ett nytt projekterat posthus där måtte kunna förläggas i enlighet med upprättade förslagsritningar, har byggnadsnämnden föreslagit erforderlig justering av den genom Kungl. brev den 24 augusti 1946 fastställda ändringen för del av kvarteret Kol.

Jämkningen avser en ökning av hushöjden mot Kopparbergsvägen med 2 m., mot Sturegatan med 1,5 m. medan en del av mellanpartiet mot Snickargatan sänkes med 50 cm.

Följande bestämmelser föreslås bibehållna:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

§ 2.

Byggnadsmaterial.

Inom stadsplaneområdet skall byggnad uppföras av sten.

§ 3.

Hushöjd.

A med plus jämte siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran angiver.

§ 4.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare

mån, än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

Västerås den 13 januari 1947.

SVEN AHLBOM,
Stadsarkitekt.

Transumt.

KÖPEKONTRAKT.

Emellan Kungl. Generalpoststyrelsen, här nedan kallad köparen, samt ingenjör Anders Diös, Uppsala, här nedan kallad säljaren, är följande köpeavtal träffat.

Säljaren upplåter och försäljer härmed till köparen mot en överenskommen köpeskilling av trehundrafyrtiofemtusen (345.000) kronor eller det lägre belopp, som framgår av punkt 7 A här nedan samt på övriga här nedan stadgade villkor fastigheterna nr 4, 5, 6 och 7 i kvarteret Kol i Västerås ävensom den del av fastigheten nr 8 i samma kvarter, vilken är belägen söder om en linje, dragen vinkelrätt från Sturegatan från en punkt 5 meter söder om Baptistkyrkans nuvarande södra gavel och 23 meter från Snickaregatan.

— —

7) Beträffande vissa av de försålda fastigheterna skola följande särskilda villkor gälla.

— —

D. Fastigheten Kol nr 8.

Nuvarande ägaren av tomterna nr 8 och 9 i kvarteret Kol, Sällskapet Upplysningens Befrämjare, ävensom eventuellt blivande ägare av den efter detta köp kvarvarande, norra delen av tomten nr 8 och hela tomten nr 9 erhåller genom detta kontrakt rätt att å den nu försålda delen av tomten nr 8 för all framtid för utfartsväg nyttja en 3 meter bred markremsa utmed norra gränsen av området i fråga, ävensom att utan köparens vidare hörande inteckna detta servitutsavtal. Till förmån för nuvarande och blivande bebyggelse å kvarvarande del av tomten nr 8 förbinder sig köparen att ej uppföra någon byggnad på den inköpta tomtdelen på mindre avstånd än fem meter från den nu köpta tomtdelens norra gräns och fyra meter från tomtgränsen mot Sturegatan, och får detta servitutsavtal utan vidare hörande av nuvarande eller framtida ägare av försålda tomtdelen intecknas uti den nya tomt, vari den försålda tomtdelen kommer att ingå.

Köparen förbinder sig att inom fem år från tillträdesdagen hava rivit den å tomten nr 8 befintliga byggnaden, under förutsättning att laga hinder ej möter, och erhåller köparen rätt, att intill dess ifrågavarande byggnad rivits, för i densamma boende få disponera de å tomten nr 9 varande uthusen. Vid rivningen av byggnaden å tomten nr 8 skall entréporten överlämnas till Sällskapet Upplysningens Befrämjare.

Köparen förbinder sig att ej i den blivande fastigheten inrymma biograf, ungdomsgård, teater eller eljest något som kan verka störande eller anstötligt för den verksamhet, som bedrives i Baptistkyrkan. Lastbilstrafik med inkörning från Sturegatan får ej annat än i undantagsfall förekomma.

Stockholm den 20 februari 1945

Kungl. Generalpoststyrelsen
ANDERS ÖRNE,

Nils-Fride Antoni.

Uppsala den 19 februari 1945

ANDERS DIÖS.
Bevittnas:

A. Frimanson. I. Wahrolén.

Rätt transumerat intygas:
M. JONSSON.

Under hänvisning härtill hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Kol samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörlig myndighet för fastställelse.

Drätselkammaren, som efter remiss jämväl handlagt ärendet, tillstyrker stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 209. Förslag till jämkning av stadsplanen för Lilla Johanneslund.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 1 september 1947 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 14 april 1947 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för Lilla Johanneslund med omgivningar för stadsfullmäktiges prövning.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan, att den gata, som över stadsägorna nris 1524 G och 1524 H sträcker sig i väst-östlig riktning mellan Vinbärsvägen och Krusbärsvägen, i enlighet med en före stadsplanen gällande avstyckningsplan flyttas så att den i sin sträckning kommer att bliva belägen å staden tillhöriga stadsägan nr 1524 I.

Stadsplaneförslaget har varit i vederbörlig ordning utställt under tiden från och med den 2 till och med den 16 juni 1947 utan att några anmärkningar inom föreskriven tid framställts däremot.

Förslagets närmare innebörd framgår av följande:

Förslag till jämkning av stadsplanen för Lilla Johanneslund med omgivningar i Västerås.

Beskrivning.

Förslaget avser endast en mindre ändring av den genom Kungl. Maj:ts beslut

den 16 aug. 1946 fastställda stadsplanen för området i fråga. Ändringen innebär att den smala förbindelsegatan mellan Vinbärsvägen och Krusbärsvägen förskjutes något mot norr till överensstämmelse med de befintliga stadsägogränserna, som betingats av den ursprungliga avstyckningsplanen för området. Förgårdslinjen inom kvarteret Körsbäret förskjutes i motsvarande grad.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås gälla:

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden äger dock medgiva inredning av lokaler för handel och hantverk ävensom uppförande av mindre gårdsbyggnad för mindre hantverk och dylikt samt garage för de å tomten boendes privata behov.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med BÖ betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Å med BÖ betecknat område skall av tomts areal minst fyra femtedelar lämnas obebyggda.

§ 4.

Hushöjd.

Å med II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 7,6 meter.

§ 5.

Våningsantal.

Å med II betecknat område får byggnad uppföras med högst två våningar.

§ 6.

Vindsinredning.

Inom område betecknat med BÖII må i byggnad, som uppföres med två våningar, vind inredas med bonings- och arbetsrum till högst en tredjedel av vindsbottens yta.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°.

Å byggnad inom område betecknat med BÖII, som uppföres med endast en våning, må tak givas brantare lutning.

Västerås den 14 april 1947.

SVEN AHLBOM,
Stadsarkitekt.

Under hänvisning härtill hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för Lilla Johanneslund med omgivningar samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörlig myndighet för fastställelse.

Drätselkammaren, som jämväl efter remiss handlagt ärendet, har i skrivelse den 11 september 1947 med instämmande i vad byggnadsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 210. Uppförande av pensionärshem å Södra Skallberget. (Konf. nr 165/1947 ser. A).

Pensionärshemsstyrelsen har i skrivelse den 10 september 1947 anfört följande:

Vid sammanträde den 28 augusti 1947 beslöto stadsfullmäktige efter hemställan av pensionärshemsstyrelsen att för uppförande av ett pensionärshem inom Södra Skallberget ställa till pensionärshemsstyrelsens förfogande lämplig tomt, att förklara sig beredda att anslå för ändamålet erforderliga medel samt att uppdraga åt styrelsen att i sinom tid inkomma med fullständigt förslag i ärendet ävensom begäran om anslag för pensionärshemmets uppförande.

Styrelsen, som uppdragit åt arkitekt Tesch att utföra ritningarna å pensionärshemmet, har numera för sin del i princip godkänt ritningarna. Byggnaden kommer att uppföras i tre våningar med en bottenyta av 406 m^2, en byggnadsvolym av 4.466 m^2 och en våningsyta av 1.218 m^2. Byggnaden kommer att inrymma 24 lägenheter för en person och 12 lägenheter för två personer. I källarvåningen skall bl. a. inrymmas en samlingslokal med kök att användas av hyresgästerna och eventuellt hyras ut. Pannrum och tvättstuga bli gemensamma med Byggnads AB Mimers bostadshus. Byggnadskostnaden är beräknad till 415.000 kronor och å detta belopp beräknas statsbidrag komma att åtnjutas med 27 % eller sålunda med 110.000 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att under förutsättning att statsbidrag erhålles för uppförande av pensionärshem å Södra Skallberget i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar anslå ett belopp av 415.000 kronor att utgå med 305.000 kronor av lånemedel och med återstående belopp av inflytande statsbidrag,

att uppdraga åt pensionärshemsstyrelsen att ingiva ansökan om statsbidrag samt föranstalta om slutgiltiga ritningars utarbetande och byggnadens uppförande samt

att bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd att upptaga amorteringslån å 305.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 11 september 1947 avgivet utlåtande framhållit, att kammaren efter granskning av föreliggande förslag funnit detsamma ändamålsenligt och ej heller har någon erinran mot det begärda anslaget och styrelsens förslag till täckning av detsamma, varför kammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla pensionärshemsstyrelsens hemställan.

Nr 211. Iordningställande av västra delen av Spantgatan samt Svarvargatan, Målargatan och Ängsgatan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 september 1947 anfört följande:

I anledning av förestående bebyggelse å det s. k. Fröklängningsområdet har frågan angående utläggande av västra delen av Spantgatan blivit aktuell. Kostnaderna härför ha beräknats till 10.000 kronor och böra lämpligen täckas av försäljningsmedelsfonden, då gatukostnaderna inräknats i exploateringskalkylerna för området. Vidare har byggnadskontoret framlagt förslag till iordningställande av Svarvargatan och Målargatan, sedan planerna på bebyggelse av kringliggande områden aktualiserats. Kostnaderna för sistnämnda arbeten uppgå till sammanlagt 53.000 kronor. Slutligen föreslås en första utbyggnad av en gata (Ängsgatan) å Ängsgärdsområdet till en beräknad kostnad av 28.000 kronor. Erforderliga anslag för dessa sistnämnda gatuarbeten (Svarvargatan, Målargatan och Ängsgatan) böra täckas av det i årets stat upptagna anslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator.

Under hänvisning till vad sålunda anförts har drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att anvisa *dels* ett anslag å 10.000 kronor för iordningställande av västra delen av Spantgatan, *dels* ett anslag å 53.000 kronor för iordningställande av Svarvargatan och Målargatan, *dels ock* ett anslag å 28.000 kronor för en första utbyggnad av Ängsgatan å Ängsgärdet, samt

att förstnämnda anslag å 10.000 kronor skall täckas av försäljningsmedelsfonden och de övriga två anslagen av i årets stat upptaget anslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator.

Nr 212. Ang. expropriation av gatumark från stadsägan nr 572 B.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 september 1947 anfört följande:

Genom överlåtelsehandling den 26 augusti 1936 har E. R. Törnblom till Västerås stad utan ersättning överlåtit ett område om cirka 120 kvadratmeter av stadsägan nr 572 B, som enligt fastställd stadsplan numera skall utläggas till gata (Hammarbygatan och Åsgatan). I avbidan å stadsplan har området icke avstyckats och lagfarits för staden. Törnblom har emellertid den 1 oktober 1947 försålt stamfastigheten, stadsägan nr 572 B, till godsägaren E. A. Svanberg utan att förbehåll därvid gjorts beräffande den till staden överlåtna marken och har Svanberg sökt och erhållit lagfart å stadsägan inklusive den överlåtna gatumarken. Vid förhandlingar, som förts med Svanberg, har denne vägrat att bekräfta Törnbloms överlåtelse till staden på annat villkor än att han frikallas från skyldighet att utgiva gatukostnad, att staden uppsätter stenmur jämte staket i nya gränser och iordningställer infartsvägarna till stadsägan. Värdet av de av Svanberg fordrade motprestationerna ha av fastighetskontoret uppskattats till omkring 6.000 kronor. Villkoren äro givetvis oantagbara för staden. Svanberg har icke heller velat lämna staden medgivande att i avvaktan å definitiv uppgörelse taga marken i anspråk. Då emellertid ur trafiksynpunkt gatan måste ordnas snarast möjligt, återstår därför intet annat för staden än att genom expropriation förvärva området.

Under hänvisning till vad sålunda anförts har drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att genom expropriation förvärva för gata erforderlig del av stadsägan nr 572 B här i staden ävensom att vidtaga alla i samband med expropriationens genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 213. Anstånd med återbesättande av ledigblivna exekutorsbefattningar.

Magistraten har i skrivelse den 19 juli 1947 anfört följande:

Efter framställningar av magistraten hava Stadsfullmäktige medgivit anstånd med återbesättande av två lediga exekutorsbefattningar, senast den 31 januari 1946, § 29, till den 1 juli 1947. Såsom magistraten i sin skrivelse den 19 juli 1947 med avlämnande av förslag till stat för år 1948 närmare anfört anser magistraten att en av berörda befattningar bör återbesättas med ordinarie innehavare. Då i en nära framtid antalet exekutorer torde kunna nedbringas, bör enligt magistratens mening emellertid med återbesättande av den andra befattningen anstå i avbidan på en slutlig omorganisation av exekutionsverket i anledning av uppbördsreformen. Magistraten får därför hemställa om anstånd med denna befattnings återbesättande till den 1 januari 1951.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 5 september 1947 avgivet utlåtande med biträdande av magistratens hemställan tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga magistraten att fr. o. m. den 1 januari 1948 i vederbörlig ordning återbesätta den ena exekutorsbefattningen med ordinarie innehavare samt

att medgiva anstånd med återbesättande av den andra befattningen till den 1 januari 1951.

Drätselkammaren har genom skrivelse den 11 september 1947 avgivit följande utlåtande i ärendet:

I annat sammanhang har tidigare av drätselkammaren uttalats, att en slutlig reglering av löneförmånerna för exekutorerna icke lämpligen kan och bör ske förrän klarhet vunnits angående uppbördsreformens inverkan å exekutorernas sportelinkomster. Visserligen kan redan nu förutsägas, att dessa så småningom komma att avsevärt minskas men i nuvarande läge torde dock icke med större exakthet kunna bedömas, i vilken utsträckning så kommer att ske. Med hänsyn härtill och då uppbördsreformens verkningar även i övrigt med avseende å stadsfogdekontorets personalbehov knappast nu låter sig överblickas, måste drätselkammaren finna, att med återbesättande av båda exekutorsbefattningarna tillsvidare bör anstå. Drätselkammaren vill därför förorda, att stadsfullmäktige beviljar anstånd med återbesättande av båda nu nämnda befattningar till den 1 januari 1951.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att medgiva anstånd med återbesättande av ifrågavarande tvenne exekutorsbefattningar till den 1 januari 1951.

Nr 214. Förslag ang. drivande av barnkoloniverksamhet vid Uddens kolonihem jämväl under annan tid än under sommarmånaderna.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 8 september 1947 anfört följande:

Föregående års koloniverksamhet samt även erfarenheter från barnstugornas övriga verksamhet ha visat, icke blott att ett betydande antal barn äro i behov av landsvistelse på sommaren, utan även att mycket skulle kunna vinnas för barnen och hemmen om staden disponerade en institution där möjlighet funnes att vid alla tider på året taga hand om barn i förskoleåldern.

Klena och sjukdomshotade barn, konvalescenter samt inte minst svårfostrade barn skulle där kunna omhändertagas under sakkunnig ledning för längre eller kortare tid. En sådan institution skulle få stor betydelse även vid sjukdomsfall i hemmen eller i samband med andra för familjen svårbemästrade situationer.

Med hänsyn härtill och då staden i Uddens koloni äger en lämplig och efter ombyggnaden för ändamålet välutrustad byggnad önskar styrelsen att — förutom den ordinarie sommarkolonien för fullt antal barn, 25 st. — få möjlighet bereda miljöbyte för en mindre grupp barn, exempelvis 15 st., under tiden 1 september—1 juni.

Dessa barn skulle med tanke på de olika skäl, som föreligga för deras uttagning, omhändertagas för så lång tid som krävdes i det enskilda fallet.

Koloniverksamheten avser att — förutom den fysiska omvårdnaden som får räknas som självklar — ges ett värdefullt pedagogiskt innehåll i linje med det barnträdgårdar och daghem ge åt förskolebarnen.

Med stöd av vad som ovan sagts hemställer styrelsen att det anslag, som begärts i 1948 års statförslag för Uddens koloni, må tillstyrkas.

Drätselkammaren har i häröver den 11 september 1947 avgivet utlåtande andragit följande:

Kammaren har tidigare i annat sammanhang uttalat sig för tanken att Uddens kolonihem skulle på något lämpligt sätt kunna komma till användning även under annan tid än sommarmånaderna. Det av barnstugestyrelsen nu framlagda förslaget i förevarande avseende finner drätselkammaren vara tilltalande och vill därför skänka sin anslutning till detsamma.

Vidkommande anslagsfrågan är kammaren givetvis beredd tillstyrka erforderligt anslag för verksamheten vid kolonihemmet. I förslaget till 1948 års budget har barnstugestyrelsen begärt anslag för detta ändamål med 12.600 kronor. Kammaren återkommer till denna fråga i samband med behandlingen av nämnda budgetförslag.

Drätselkammaren tillstyrker i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att medgiva, att Uddens kolonihem under tiden 1 september—1 juni må tagas i anspråk för det ändamål, barnstugestyrelsen föreslagit.

Nr 215. Anslag för kostnader i samband med utbetalning av de allmänna barnbidragen ävensom fråga ang. inordnande av familjebidragsnämndens verksamhet under barnavårdsnämnden.

Barnavårdsnämnden har i skrivelse den 3 september 1947 anfört följande:

Enligt lagen om allmänna barnbidrag, som antogs av riksdagen den 16 juli 1947 skall allmänna barnbidrag utgå för alla barn under 16 år, som äro svenska medborgare och bosatta i riket samt jämväl för här i riket bosatta barn under 16 år, som icke äro svenska medborgare, men fostras hos någon, som är bosatt och mantalsskriven i riket. Barnbidrag skall för varje barn utgå med 260 kronor om året och utbetalningen, som skall ske kvartalsvis, har ålagts barnavårdsnämnderna. Lagen trädde i kraft den 1 augusti 1947 och första utbetalningen beräknas kunna ske i mitten av januari månad 1948. För Västerås stads vidkommande beräknas verksamheten omfatta omkring 10.500 barn.

För att inom föreskriven tid medhinna den organisation med anmälningar och register m. m., som måste föregå utbetalningen av barnbidragen, är det nödvändigt att snarast möjligt igångsätta arbetet härmed. Arbetet kommer, åtminstone att börja med, att kräva en arbetsstyrka på fem personer under ledning av någon på området förfaren person.

Barnavårdsnämnden förfogar icke över för ändamålet erforderliga lokaler och icke heller över personal som ens till någon del kan disponeras för detta arbete. Det är därför nödvändigt att all erforderlig personal nyanställes och att särskilda lokaler anskaffas, vilket icke kan ske i omedelbar anslutning till fattigvårds- och barnavårdsbyrån.

Med anledning härav har barnavårdsnämnden sökt anknytning till något i staden arbetande socialt organ och funnit att familjebidragsnämndens verksamhet skulle ur flera synpunkter lämpa sig att samordna med här ifrågavarande arbetsuppgifter och läggas under barnavårdsnämndens verksamhetsområde. Familjebidragsnämnden förfogar även över lokaler som med någon utökning skulle lämpa sig för ändamålet och den hos nämnden anställde föreståndaren skulle jämväl kunna fungera som avdelningsföreståndare för barnbidragsverksamheten. Det likartade i dessa båda verksamhetsgrenar talar också för deras sammanförande under barnavårdsnämnden. Barnavårdsnämnden har tidigare att handlägga ärenden av liknande beskaffenhet såsom exempelvis bidragsförskott och mödrahjälp.

I samband med beredskapens upphörande år 1945 inträdde en arbetsminskning i familjebidragsnämndens verksamhet. Från att femton personer samtidigt voro anställda när arbetet var som störst finnes numera endast en anställd. Man kan sålunda räkna med en del osäkra faktorer rörande nämndens arbetsbörda. Ur denna synpunkt torde det vara av visst värde att kunna sammanföra arbetsuppgifterna med den mera konstanta arbetsvolym, som barnbidragsverksamheten utgör. I formellt avseende finnes icke heller något hinder att lägga familjebidragsverksamheten under barnavårdsnämnden. I 23 § i familjebidragsförordningen stadgas att kommun antingen skall inrätta särskild familjebidragsnämnd eller uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara familjebidragsnämnd. Barnavårdsnämnden har sig bekant att bl. a. i Örebro stad har barnavårdsnämnden uppdraget att vara familjebidragsnämnd.

I en del andra städer har familjebidragsverksamheten inordnats eller samordnats med socialvården i övrigt.

Flera skäl tala sålunda för att familjebidragsnämndens arbetsuppgifter överföras till barnavårdsnämnden. Familjebidragsnämnden har emellertid icke slutgiltigt tagit ställning till denna fråga, men förklarat sig icke ha något att erinra emot att barnavårdsnämnden förlägger sin förvaltningsmässiga verksamhet med de allmänna barnbidragen till dess expedition. Överenskommelse har sålunda träffats mellan barnavårdsnämnden och familjebidragsnämnden om förläggning av ifrågavarande verksamhetsgren till familjebidragsnämndens expedition med dess föreståndare som avdelningsföreståndare.

Enligt verkställda beräkningar som närmare framgå av bilagd uppställning belöpa sig kostnaderna för verksamhetens uppläggning och organisation på sammanlagt 29.000 kronor.

Den i skrivelsen omförmälda uppställningen över kostnaderna är så lydande:

Förteckning på erforderliga maskiner och möbler m. m. för startandet av verksamheten med utbetalning av de allmänna barnbidragen m. m. samt kostnaderna härför:

1 st. adresseringsmaskin med tillbehör	9.000: —
2 „ skrivmaskiner	1.300: —
2 „ skrivbord, 2 st. skrivmaskinsbord, 4 skrivstolar, stolar och blankettskåp	3.000: —
Registerskåp, bord och kort m. m.	6.000: —
Löner och arvoden 15/9—31/12 1947	6.000: —
Skrivmateriel, telefon, porto och diverse	1.700: —
Hyra, värme och lyse	500: —
Oförutsedda kostnader	1.500: —
Summa kronor	29.000: —

I anledning härav hemställer barnavårdsnämnden om ett anslag för startande av den allmänna barnbidragsverksamheten å 29.000 kronor.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 september 1947 i anledning av framställningen utlåtit sig sålunda:

Vad beträffar först den i skrivelsen berörda frågan angående överförandet av familjebidragsnämndens arbetsuppgifter till barnavårdsnämnden synas åtskilliga omständigheter kunna åberopas för en dylik anordning. Den verksamhet, som bedrives av familjebidragsnämnderna, är i flera avseenden ganska närstående de uppgifter, som tillkomma barnavårdsnämnderna med avseende å vissa sociala bidrags utbetalande. I varje fall under fredstid äro familjebidragsnämndens uppgifter icke mera omfattande än att desamma med fördel kunna överlämnas åt annat socialvårdande organ av mer permanent karaktär. De fördelar, vilka härigenom skulle vinnas i form av en förenklad organisation, behöva icke särskilt påpekas.

Emellertid synes denna fråga, innan något ställningstagande sker, böra bliva föremål för särskild utredning, varjämte familjebidragsnämnden bör beredas tillfälle att framföra sina synpunkter på frågan. Drätselkammaren vill därför föreslå, att beredningsutskottet erhåller i uppdrag att utreda denna fråga samt till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kan föranleda. Stadsfullmäktige torde emellertid redan nu böra till prövning upptaga frågan angående det begärda anslaget. Drätselkammaren har för sin del icke funnit anledning till erinran mot detsamma men vill särskilt framhålla, att möjligheterna böra undersökas att leja bort arbetet med prägling av adressplåtarna. Härigenom skulle man vinna att adresseringsmaskinen icke behövde anskaffas utan att sedan namnregistret väl upplagts det skulle vara tillfyllest med en handpräglingsmaskin för ändring av befintliga adressplåtar och prägling av nytillkommande sådana.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att anvisa ett förslagsanslag å 29.000 kronor till bestridande av kostnaderna för organiserandet av barnavårdsnämndens verksamhet med avseende å utbetalning av de allmänna barnbidragen,

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upp-

taget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att närmare utreda frågan angående överförande av familjebidragsnämndens arbetsuppgifter å barnavårdsnämnden ävensom till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Nr 216. Anskaffande av ett dieselmaskineri med byggnad för elverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 4 juli 1947 anfört följande:

Vid förhandlingar som styrelsen för tekniska verken fört med Kungl. Vattenfallsstyrelsen om ökning av abonnemanget å elkraft för att täcka det till följd av stadens utveckling ökade behovet, har vattenfallsstyrelsen visserligen medgivit en ökning av abonnemanget med önskade 800 kilowatt, men till kontraktet härom fogat en klausul, som ger vattenfallsstyrelsen rätt att avkoppla den sålunda nyabonnerade effekten. Klausulen har följande lydelse:

"Med hänsyn till de förseningar, som inträtt vid maskinleveranserna för styrelsens under byggnad varande kraftstationer, förbehåller sig styrelsen rätt att vid svårigheter beträffande tillgodoseendet av kraftbehoven under tiden intill dessa kraftstationers färdigställande, det vill säga sannolikt intill utgången av år 1949, begränsa kraftleveransen till den abonnerade effekten den 31 december 1946.

Oavsett om kraftransonering i annan ordning påbjudes eller icke, åligger det abonnenten att efter styrelsens skriftliga, minst en vecka i förväg gjorda anmodan vidtaga sådana åtgärder, att abonnentens kraftuttagning nedbringas till ovan angivna gränsvärde. Sådan på styrelsens anmodan verkställd begränsning av kraftuttagningen skall föranleda skälig nedsättning av avgiften för kraften."

Vid förhandlingarna sökte tekniska verkens styrelse få en överenskommelse till stånd med vattenfallsstyrelsen om klausulens slopande i kontraktet, eller åtminstone om en sådan formulering, att avkopplingsrätten endast skulle få tillgripas under förutsättning att statsmakterna underläte att införa en allmän kraftransonering av sådan omfattning som vattenfallsstyrelsen ansåge nödvändig. Förhandlingarna resulterade emellertid endast däri, att vattenfallsstyrelsen avgav en skriftlig förbindelse, att innan anmodan framställdes om inskränkning i kraftuttagningen enligt den ifrågavarande klausulen, i god tid vidtaga alla åtgärder, som kunna ifrågakomma för åstadkommandet av en allmän kraftransonering av sådan omfattning, att begränsningen ej behövde tillgripas.

De krafttillgångar vattenfallsstyrelsen ha tillgängliga äro följaktligen så begränsade att vattenfallsstyrelsen ser sig nödsakad att förbehålla sig rätt till avkoppling av abonnemang som nytecknats utöver 1946 års abonnemang även om kraftransonering införes. Risken för avkoppling kan bedömas såsom föga sannolik därest nederbörden blir något så när normal. Endast om vattenbrist skulle uppstå torde man behöva räkna med en avkoppling av nytecknad effekt.

Elverkets abonnemang utgjorde 9.400 kilowatt under 1946. Det nytillkommande abonnemanget om 800 kilowatt, som skulle bli avkopplingsbart, utgör sålunda blott

cirka 8 % av hela effekten. De vid en avkoppling uppkommande svårigheterna skulle möjligen kunna bemästras genom nedskärning av gatubelysningen och eventuellt andra effektminskande åtgärder. Emellertid beräknas stadens behov av effekt komma att öka med cirka 10 % under vart och ett av åren 1948 och 1949. Vattenfallsstyrelsen har förutskickat, att kraftsituationen blir sådan att avkopplingsrätten för nyabonnemang kommer att bibehållas ända till 1950. Den del av stadens totala effektbehov för vilken avkopplingsrisk föreligger, kommer därför under 1948 att utgöra 15—20 % och under 1949 25—30 %. Läget kommer alltså att om några år bli betydligt sämre. Elverket kan knappast räkna med att åstadkomma en effektminskning av sådan storleksordning på annat sätt än att vissa stadsdelar i tur och ordning avstängas från krafttillförsel under de delar av dygnet då effektuttagningen är högst, nämligen omkring klockan 16 till omkring klockan 20 under månaderna november—januari.

Styrelsen har vid förhandlingarna med vattenfallsstyrelsen framhållit, att den ökning av kraftbehovet som föreligger i Västerås icke är annat än en direkt följd av det ökade bostadsbyggandet. Elverket levererar huvudsakligen kraft till hushålls- och yrkesförbrukare. De stora industrierna inköpa icke sin kraft från elverket. Stadens ökade behov av elkraft är en direkt fortsättning på en utveckling, som ägt rum under flera år. Vattenfallsstyrelsen har kunnat följa den kontinuerliga utvecklingen år från år. Proportionellt är nu ifrågavarande ökningen icke större än den tidigare. Styrelsen har ansett, att det ökade kraftbehov, som är erforderligt för bostadsbyggandet, borde äga prioritet och tillgodoses i första hand. Vattenfallsstyrelsen har emellertid icke ansett sig kunna ta hänsyn till dessa synpunkter utan ser sig nödsakad att i första hand ta hänsyn till att åtagandena enligt tidigare tecknade kontrakt uppfyllas, oavsett till vad ändamål kraften användes.

Styrelsen, som funnit det naturligt att inköpa kraften från vattenfallsstyrelsen, har tidigare ej ansett sig behöva vidtaga några särskilda åtgärder därutöver för att tillgodose stadens kraftbehov. Ställd inför de allvarliga olägenheter, som kunna uppkomma om staden vid vattenbrist skulle avstängas från en del av sitt kraftbehov, har styrelsen emellertid funnit sig föranledd att i det läge som nu uppstått se sig om efter andra möjligheter för tryggande av kraftförsörjningen. I första hand har styrelsen tänkt sig möjligheten att anskaffa ett dieselmaskineri, därvid styrelsen preliminärt räknat med en effekt om cirka 1.000 kilowatt. Maskineriet skulle placeras vid Hässlö, där det skulle kunna skötas av vattenverkets maskinist och samtidigt med funktionen att leverera kraft till staden skulle kunna utgöra reserv för vattenverkets behov. Stora svårigheter föreligga givetvis att anskaffa maskineriet inom erforderlig tid. Preliminärt beräknas kostnaden för maskineriet samt uppförande av byggnad för dess inrymmande till 600.000 kronor. Även om genom anskaffandet av ett dieselmaskineri den abonnerade effekten från vattenfallsstyrelsen skulle kunna hållas nere, torde likväl den årliga vinsten härav icke bli så stor att årskostnaden för maskineriet skulle täckas. En årlig förlust à 20.000—30.000 kronor torde uppstå. Häremot får emellertid vägas de fördelarna, att staden under 1948 och 1949 får sin kraftförsörjning någorlunda tryggad, även om vattenbrist skulle uppstå, samt att vattenverket för framtiden får en tillförlitlig reservkraftkälla. En dylik reservkraftanläggning borde å andra sidan icke vara nödvändig för vattenverket annat än under krigstid.

Styrelsen har ansett det nödvändigt att med framläggandet av denna redogörelse hålla stadsfullmäktige underkunniga om läget och hemställa om anslag för ett dieselmaskineri med byggnad, att tagas i anspråk efter styrelsens bedömande om möjlighet skulle yppa sig att inom erforderlig tid anskaffa maskineriet.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande av ett dieselmaskineri med byggnad för elverket anvisa ett anslag å 600.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 11 september 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren vill uttala sin fulla förståelse för de synpunkter, som föranlett styrelsen att söka gardera sig inför en tillspetsad kraftförsörjningssituation.

Vid granskning av ärendet har emellertid drätselkammaren icke kunnat undgå att känna en viss tvekan inför det förslag, styrelsen framlagt. Av styrelsens skrivelse framgår, att ifrågavarande dieselmaskineri uteslutande skulle komma till användning *dels* för eventuellt tillgodoseende av stadens kraftförsörjning under åren 1948 och 1949, *dels* såsom en reservkraftkälla för vattenverket under krigstid. Bortsett från det begränsade utnyttjande anläggningen i förhållande till kostnaderna för dess anskaffande sålunda skulle komma att få, tillkomma åtskilliga osäkerhetsmoment, vilka göra det tvivelaktigt om anläggningen i en befarad krissituation överhuvudtaget kan komma till användning. Det må först och främst påpekas, att någon tillförlitlig uppgift angående leveranstiden för anläggningen icke stått att erhålla. Det finnes anledning antaga, att leveransen av dieselmaskineriet skulle kunna ske först efter så lång tid, att de för vattenförsörjningen kritiska åren 1948—1949 helt eller delvis förflutit. Vidare torde icke med bestämdhet kunna garanteras att oljebehovet för dieselmaskineriets drift vid en allmän kraftransonering eller under en kritisk situation i frågan om bränsleförsörjningen blir säkerställt. Ej heller låter sig för närvarande med säkerhet bedömas huruvida staden får möjlighet att vid en allmän kraftransonering utnyttja anläggningen för alstrande av supplementär elkraft.

Slutligen vill drätselkammaren framhålla, att därest den av styrelsen befarade situationen skulle komma att inträffa, ett ingripande från statsmakternas sida bör kunna påräknas.

Efter omsorgsfullt övervägande av skälen för och emot styrelsens förslag har kammaren kommit till den slutsatsen, att staden icke bör ikläda sig kostnader av förevarande storleksordning, för en anläggning, i fråga om vilken möjligheterna till utnyttjande för närvarande förefalla så osäkra utan hellre vidkännas den eventuella risken att Vattenfallsstyrelsen begagnar sig av den i avtalet intagna klausulen om rätt till avkoppling av det nytecknade abonnemanget.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att avslå styrelsens förslag i ärendet.

Nr 217. Ansökan av Konsumtionsföreningen Västerås med omnejd genom Åke Sörman om tillstånd att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 8 augusti 1947 har *poliskammaren* till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående en av Konsumtionsföreningen

Västerås med omnejd genom Åke Sörman till länsstyrelsen ingiven ansökan att för en tid av tre år, räknat från den 1 oktober 1947, få utskänka pilsnerdricka klass II åt spisande gäster i den under byggnad varande restaurangen å stadsägan nr 882 vid Köpingsvägen. Poliskammaren har genom utlåtande den 8 augusti 1947 för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 21 augusti 1947, enär någon anmärkning mot sökandens sätt att handhava tidigare beviljad rättighet icke föreligger, föreslagit stadsfullmäktige att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande hemställan.

Beredningsutskottet, som icke funnit särskilda föreskrifter för utskänkningens bedrivande erforderliga har med åberopande av vad nykterhetsnämnden och poliskammaren i ärendet anfört, genom yttrande den 10 september 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning ävensom därvid uttala, att några särskilda föreskrifter för utskänkningens bedrivande icke må anses erforderliga.

Nr 218. Tillstånd till försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från Västerås Skeppsfournerings affär i Djuphamnen.

Länsstyrelsen har genom resolution den 11 augusti 1947 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående en av Västerås Kaféaktiebolag genom bolagets verkställande direktör, Gösta Lundberg, till länsstyrelsen ingiven framställning om tillstånd att från och med den 1 juli 1947 tillsvidare få bedriva försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från Västerås Skeppsfournerings affär i Djuphamnen.

Poliskammaren har genom särskilt yttrande den 8 augusti 1947 utan villkor tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har genom utlåtande den 29 augusti 1947 anfört följande:

Nykterhetsnämnden har vid övervägande i ärendet funnit, att hamnområdet genom sin belägenhet och karaktär kan innebära vissa vådor i nykterhetshänseende.

Efter överläggning med representanter för Kafébolaget och bryggerierna vill nämnden förorda en begränsad försäljningsrätt för Västerås Kafébolag på det sättet, att rätt beviljas bolaget att genom Västerås Skeppsfournering efter beställning av fartygsbefäl enbart å båtar, som anlöpa Västerås hamnar i in- och utrikes sjöfart, med undantag av passagerarbåtar i regelbunden mälartrafik, utminuteringsvis leverera maltdrycker klass II och därmed jämställda drycker.

Någon inskränkning av bryggeriernas rätt att genom kringforsling förse hushåll och personer å plats där måltid intages med pilsnerdricka å och omkring hamnområdet har härmed icke avsetts.

I anledning härav hemställer nykterhetsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka Västerås Kaféaktiebolags framställning att genom Västerås Skeppsfournerings affär vid Djuphamnen i Västerås få utminutera maltdrycker klass II enligt den begränsning av försäljningen, som föreslagits.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 10 september 1947 följande:

Nykterhetsnämnden har i sitt yttrande uttalat, att pilsnerdricksförsäljning inom hamnområdet på grund av områdets belägenhet skulle innebära vissa vådor i nykterhetshänseende. Anledningen till nykterhetsnämndens restriktiva inställning torde, enligt vad beredningsutskottet inhämtat, vara att man velat skapa garantier för att försäljning av pilsnerdricka till avhämtning inom hamnområdet endast sker till fartygspersonal och icke till andra personer, som av olika anledningar vistas inom området.

Beredningsutskottet kan för eget vidkommande icke finna annat än att nykterhetsnämnden i någon mån överdrivit farhågorna för att en dylik försäljning, därest den utan angivna begränsning bedrives efter samma linjer som i andra affärer i staden, skulle medföra olägenheter i nykterhetsavseende. Särskilt finner beredningsutskottet det mindre tilltalande, att försäljningen skulle begränsas till att ske enbart efter beställning av fartygsbefälet, en anordning, som sannolikt skulle komma att medföra åtskillig irritation bland fartygsbesättningarna utan att uppvägas av motsvarande fördelar. Även med den av nykterhetsnämnden föreslagna begränsningen av försäljningen kunna effektiva garantier svårligen givas för att icke även andra än fartygspersonal t. ex. genom bulvaninköp förskaffa sig tillgång till pilsnerdricka.

Under nu angivna förhållanden har beredningsutskottet funnit sig böra tillstyrka att försäljning av pilsnerdricka till avhämtning å hamnområdet får ske genom Västerås Skeppsfournerings affär utan den av nykterhetsnämnden angivna begränsning.

Utskottet tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen förorda bifall till Västerås Kaféaktiebolags ifrågavarande framställning, dock utan den av nykterhetsnämnden föreslagna begränsningen.

Beredningsutskottets ovan angivna förslag har beslutats med 5 röster mot 4, vilka sistnämnda avgivits för bifall till nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Nr 219. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet föreslår i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 augusti 1947 att till ledamot i *Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd* efter verkmästaren Gust. Karlsson, vilken avflyttat från staden, väljes fru Hilda Bergsten.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings A -B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 30 oktober 1947 Ser. A nr 9

Nr 220. Ang. utförande av isoleringsarbeten å gasverkets gasklocka och överskridande av anslag i årets stat för underhåll av gasverkets fasta anläggningar.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 23 september 1947 anfört följande:

Inom tekniska verken har uppgjorts ett förslag att utföra vissa isoleringsarbeten å gasverkets gasklocka för att söka motverka frysning av vattnet på vilket själva klockan med gasen flyter. För närvarande tillföres under den kalla årstiden dels vatten, som uppvärmts i två pannor, och dels vatten, som passerat gaskylarna och där uppvärmts. Den ena av pannorna är nu förbrukad och måste utbytas om man icke med andra anordningar kan hålla vattnet i klockan vid en tillräckligt hög temperatur. En ny panna kostar omkring 4.000 kronor. Det nu föreliggande förslaget avser isolering kring vattenbehållaren i nedre delen av gasklockan med isoleringsmaterialet wellit och spånt, kostnadsberäknat till 10.000 kronor. En dylik anordning skulle medföra att man endast vid tillfällen med exceptionell kyla skulle behöva elda i den återstående pannan. Isoleringen jämte vattnet från gaskylaren beräknas i övrigt räcka till för att hindra frysning. Detta skulle betyda en bränslebesparing å cirka 2.500 kronor per år. Det synes styrelsen för tekniska verken vara såväl tekniskt som ekonomiskt väl motiverat att utföra de föreslagna isoleringsarbetena. Styrelsen föreslår att kostnaderna föras på det i årets stat upptagna anslaget för underhåll av gasverkets fasta anläggningar (11 A: 233) samt att styrelsen medgives rätt att överskrida detta anslag inom ramen för kostnadsberäkningen.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av isoleringsarbeten å gasklockan medgiva styrelsen rätt att överskrida det i 1947 års stat upptagna anslaget för underhåll av gasverkets fasta anläggningar inom ramen för ovan angivna kostnadsberäkning.

Drätselkammaren har i häröver den 9 oktober 1947 avgivet utlåtande anfört:

Ifrågavarande anslag för underhåll av gasverkets fasta anläggningar är upptaget med ett belopp av 15.000 kronor i årets stat. Av anslaget har tills dato förbrukats något mer än 13.000 kronor. Då de föreslagna isoleringsarbetena måste anses välbetänkta, har kammaren icke något att erinra mot framställningen. Frågan angående täckning av det belopp, varmed överskridandet av anslaget sker synes böra regleras i samband med bokslutet för år 1947.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla styrelsens hemställan samt

att frågan om täckande av det belopp, varmed överskridande av ifrågavarande anslag skett skall regleras i samband med bokslutet för 1947.

Nr 221. Anslag till fri skolmateriel vid praktiska mellanskolan.

Styrelsen för praktiska mellanskolan och högre folkskolan har i skrivelse den 25 september 1947 anfört följande:

Styrelsen för praktiska mellanskolan och högre folkskolan i Västerås anhåller härmed vördsamt få framföra följande anslagsfråga till stadsfullmäktiges avgörande.

I 1947 års utgifts- och inkomststat för högre folkskolan har till skolans förfogande ställts ett anslag à 1.000 kr., kallat "bidrag till elevernas skolmateriel". Detta anslag har under innevarande år befunnits i hög grad behövligt, då en del lärjungars hem av skilda orsaker ägt en svag ekonomisk bärkraft.

Styrelsen har därför tagit i övervägande, om ej inom praktiska mellanskolan (och högre folkskolan under avveckling) frågan om fri skolmateriel redan vid budgetberedningen för 1948 års stat kunde upptagas till behandling. De synpunkter, som under detta övervägande kommo till uttryck, har styrelsen anfört i skrivelse till budgetförslaget för 1948 års stat, varför styrelsen ber att få hänvisa till denna. Styrelsen beslöt förslagsvis föreslå ett belopp av 7.500 kronor att upptagas i skolans stat för år 1948 att huvudsakligen användas från och med höstterminen 1948. A detta belopp erhåller icke skolan statsbidrag.

Uppskattningsvis beräknas med nuvarande priser, dock med reservation för ev. prisförhöjningar i framtiden, den fria skolmaterielen uppgå till ett belopp av 10.000 kronor pr år för den praktiska mellanskolan fullt utbyggd (läsåret 1950—51) med fyra årsklasser och två linjer, summa 8 klassavdelningar.

Då beviljande av anslag till fri skolmateriel för skolan vid fastställandet av 1948 års stat betecknar en ny anslagsfråga för kommunen, anhåller härmed styrelsen, att stadsfullmäktige måtte i samband med uppgörande av 1948 års utgifts- och inkomststat besluta,

att fri skolmateriel får tillhandahållas lärjungar tillhörande praktiska mellanskolan (och högre folkskolan under avveckling) huvudsakligen från och med höstterminen 1948.

Drätselkammaren har i häröver den 9 oktober 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

I det till stadsfullmäktige ingivna förslag till budget för år 1948 har under titeln 15 B Praktisk mellanskola och högre folkskola upptagits av drätselkammaren i samband med budgetberedningen tillstyrkt anslag à 7.500 kronor för fri undervisningsmateriel i stället för det i årets stat upptagna anslag för bidrag till elevernas skolmateriel à 1.000 kronor.

Under hänvisning härtill föreslår kammaren stadsfullmäktige att besluta

att bifalla styrelsens framställning i ärendet samt

att för bestridande av härav föranledd utgift anvisa ett anslag à 7.500 kronor av uttaxerade medel i praktiska mellanskolans och högre folkskolans stat för år 1948.

Nr 222. Anslag för anslutning av transformatorstation å Viksäng till högspänningsnätet.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti skrivelse den 23 september 1947 anfört följande:

I skrivelse den 19 augusti 1947 till stadsfullmäktige har styrelsen för tekniska verken hemställt om ett anslag å 27.000 kronor för utförande av en fristående transformatorstation å Viksäng. Stationen, som bygges vid drätselkammarens förråd, skall anslutas till högspänningsnätet vid syrgasfabriken å Kungsängen. För detta ändamål skall en cirka 500 meter lång jordkabel nedläggas samt vissa smärre arbeten utföras, vilka samtliga arbeten kostnadsberäknats till 6.000 kronor.

På grund härav får styrelsen för tekniska verken hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anslutning av transformatorstationen å Viksäng till högspänningsnätet anvisa ett anslag å 6.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 9 oktober 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 223. Iordningställande av utrymmen för transformatorstationer inom kv. Laura samt i fastigheten Agnegatan 8. (Konf. stfms handl. nr 271/1946 ser. A och 43/1947 ser. A.)

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 23 september 1947 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 28 november 1946 att anslå medel för högspännings- och lågspänningsställverk i en ny transformatorstation inom kvarteret Laura, vilken skulle ersätta transformatorstationen i flickskolan. Vidare beslöto stadsfullmäktige den 27 mars 1947 att anslå medel för transformatorer och instrumentering till en ny transformatorstation vid Agnegatan. Båda de ifrågavarande stationerna ha inrymts i nybyggda fastigheter, som icke ägas av staden. Tekniska verken skall enligt träffad överenskommenlse betala kostnaderna för de erforderliga utrymmenas färdigställande och skall med servitutsinteckningar trygga sin rätt att för framtiden bibehålla transformatorstationerna. Sedan fastigheterna numera färdigställts, har tekniska verken erhållit räkningar å de på verken belöpande kostnaderna. Dessa uppgå för stationen inom kvarteret Laura till 7.865 kronor 10 öre samt för stationen i fastigheten Agnegatan 8 till 7.300 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande av utrymmen för transformatorstationer inom kvarteret Laura samt i fastigheten Agnegatan 8 anvisa anslag å tillhopa 15.200 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i yttrande den 9 oktober 1947, med åberopande av vad styrelsen anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa anslag å 15.200 kronor av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för bestridande av utgiften samt vidtaga övriga för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

Nr 224. Utförande av vatten- och avloppsledningar inom västra delen av Skiljebo-området. (Konf. stfms handl. nr 139/1947 ser. A.)

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 23 september 1947 anfört följande:

Stadsfullmäktige anvisade den 26 juni 1947 medel för utförande av huvudvattenledning samt avloppsledning i Ekevägen, från Arbylundsgatan fram till en punkt 100 meter norr om Granstigen. Inom tekniska verken har förslag nu uppgjorts dels att förgrena dessa ledningar inom området väster om Ekevägen eller närmare bestämt i Stockholmsvägen väster om Arbylundsgatan samt i Grytaborgsvägen, Tallvägen, Granstigen och Högby Skogsfjäll och dels att förgrena tidigare i Arbylundsgatan och Furulidsgatan lagda ledningar till Funkisgatan och den väster om Arbylundsgatan liggande delen av Parkvägen. De sålunda planerade arbetena utgöra den första av tre etapper, som man tänkt sig för att, bortsett från huvudledningarna, förse hela Skiljeboområdet med ledningar. För närvarande äro, såsom styrelsen i tidigare sammanhang framhållit, de sanitära förhållandena inom området i högsta grad otillfredsställande till följd av de underhaltiga avloppsledningarna och därav föranledda infektioner av vattnet i brunnarna. Hälsovårdsnämnden har ingripit vid flera tillfällen och i en del fall nödgats förbjuda användning av brunnsvatten för hushållsändamål. Vatten- och avloppsfrågorna för området måste sålunda lösas snarast möjligt.

De nu ifrågavarande arbetena ha kostnadsberäknats till 150.000 kronor. Därav beräknas 94.000 kronor inflyta i anslutningsvgifter från fastighetsägarna. Vinst av försålt vatten beräknas förränta och amortera 21.000 kronor. En restkostnad uppstår å 35.000 kronor, vilket belopp styrelsen anser skäligen icke böra uttagas av fastighetsägarna, då dessa ha att betala högre anslutningsavgifter än för staden i övrigt gällande med undantag för Jakobsbergsområdet. Styrelsen föreslår att beloppet i stället tages ur fonden av reserverade anslutningsavgifter.

På grund av vad sålunda anförts får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av vatten- och avloppsledningar inom den ovan angivna västra

delen av Skiljeboområdet anvisa ett anslag à 150.000 kronor att täckas med 94.000 kronor av inflytande anslutningsavgifter, med 21.000 kronor av lånemedel samt med 35.000 kronor ur fonden av reserverade anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 9 oktober 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt kammaren att till Kungl. Maj:t ingå med ansökan om tillstånd till upptagande av lån à 21.000 kronor för bestridande av del av ifrågavarande anslag samt vidtaga övriga för lånets fullföljande erforderliga åtgärder.

Nr 225. Anslag till arvoden för nämndemän vid tjänstgöring i rådhusrätten i staden.

Magistraten har i skrivelse den 9 september 1947 anfört följande:

Såsom rådhusrätten i skrivelse den 21 augusti 1947 till stadsfullmäktiges ordförande anmält skall rådhusrätten från och med den 1 januari 1948, då nya rättegångsbalken träder i kraft, i grövre brottmål och i vissa brottmål mot underåriga, bestå av en lagfaren domare och nämnd. I nämnden skola sitta minst 7 och högst 9 nämndemän. För varje tillfälle bör därför räknas med 9 nämndemän. Antalet nämndemän har för staden bestämts till 27. Enligt upprättat förslag till arbetsordning kommer rådhusrätten att hava session för nämndmål en gång i veckan. Emellertid torde alltemellanåt uppstå behov av extra sessioner för sådana mål. Varje nämndeman kan därför beräknas komma att kallas till tjänstgöring under omkring 20 rättegångsdagar per år. Tjänstgöringens längd under sessionsdagarna måste bliva växlande. Enligt 1 kapitlet 15 § nya rättegångsbalken må till huvudförhandling à samma dag ej utan synnerliga skäl utsättas flera mål, än att de kunna beräknas bliva slutförda under en tid av sex timmar. Hinna sålunda ej alla mål behandlas under dagen eller kräver ett måls handläggning mera än en dag, skall sammanträdet pågå under erforderligt antal helgfria dagar i följd. Det torde stundom icke kunna undvikas, att nämndens tjänstgöring utsträckes över sex timmar. Å andra sidan kan i vissa fall, exempelvis då å fri fot varande tilltalad icke inställer sig à dag, till vilken målet utsatts, en session bliva mycket kortvarig.

Uppdraget som nämndeman är visserligen att betrakta såsom ett förtroendeuppdrag, men nämndeman torde icke desto mindre vara berättigad till ersättning för sin tjänstgöring såsom fallet är med nämndeman i häradsrätt. Skyldigheten att gälda denna ersättning åvilar staden. Då varje stad alltså måste anses berättigad att själv bestämma denna ersättnings belopp, ha några gemensamma bestämmelser om ersättningens storlek åt nämndeman i stad icke utfärdats. Det är självfallet svårt att bestämma beloppet av den ersättning, som nämndeman bör tillerkännas i traktamente för tjänstgöringsdag, då några direkt jämförliga kommunala uppdrag för närvarande icke finnas i städerna. I häradsrätt åtnjuter nämndeman — förutom reseersättning — traktamente med 10 kronor för hel dag. Denna ersättning synes emellertid magistraten för lågt tilltagen med hänsyn till den arbetsinkomst som städernas

invånare i allmänhet åtnjuter. Ersättningen torde visserligen icke kunna bestämmas så hög, att envar nämndeman blir kompenserad för förlorad arbetsinkomst, men å andra sidan får ersättningen icke sättas så låg, att uppdraget för det stora flertalet arbetstagare skulle innebära en kännbar ekonomisk förlust. Ersättningen torde böra så bestämmas, att icke någon behöver känna sig förhindrad av ekonomiska skäl att mottaga uppdraget som nämndeman. Magistraten får därför föreslå, att ersättningen bestämmes till antingen lägst 20 kronor för rättegångsdag, därvid magistraten förutsätter att ersättningen skall utgå oavkortad oavsett sessionens längd, eller ock till lägst 24 kronor för hel rättegångsdag, i vilket fall lägre ersättning, förslagsvis 12 kronor, bör utgå för session om högst 3 timmars längd.

Magistraten får i anledning härav hemställa, att stadsfullmäktige måtte

dels besluta angående ersättning åt nämndemännen i staden,

dels ock besluta att i magistratens stat för år 1948 anvisa ett förslagsanslag för nämnda ändamål å 12.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 9 oktober 1947 avgivet yttrande andragit:

Svenska Stadsförbundet har genom sin löne- och förhandlingsdelegation behandlat frågan om ersättningens storlek och i princip uttalat, att ersättningen på samma sätt som ersättningen av allmänna medel till vittnen enligt en vid årets riksdag beslutad lag bör avvägas med hänsyn till den förlorade arbetsförtjänsten. En konsekvens härav är enligt förbundets mening att ersättningens storlek måste graderas efter dyrortsgrupperingen, då löntagarnas arbetsinkomst antages i huvudsak variera med denna gruppering. Förbundet förordar därför, att städerna fastställa ersättningen per sammanträdesdag till nämndeman vid rådhusrätt till, i städer inom ortsgrupp 2 sexton kronor, inom ortsgrupp 3 aderton kronor, ortsgrupp 4 tjugo kronor och ortsgrupp 5 tjugotvå kronor, allt med skäligt utrymme för beaktande av särskilda lokala förhållanden, t. ex. i fråga om arbetsförtjänstens storlek och längden av rättens sammanträden.

Oaktat drätselkammaren är väl medveten om betydelsen av så långt möjligt enhetliga bestämmelser angående ersättning åt nämndemännen i olika städer, kan kammaren icke undgå att finna den av stadsförbundet för ortsgrupp 3 rekommenderade ersättningen, 18 kronor, väl låg med hänsyn till de lokala inkomstförhållandena. Kammaren, som av praktiska skäl finner det lämpligt med en odifferentierad ersättning oavsett sammanträdes längd, vill därför ansluta sig till det av magistraten förordade första alternativet, enligt vilket ersättningen utgår med tjugo kronor för rättegångsdag oavsett huru många timmar sessionen varat. Även i de fall då sammanträde pågått endast några timmar måste man normalt räkna med att vederbörande nämndeman, om han t. ex. är anställd såsom industriarbetare, får sätta till ytterligare tid genom att byta kläder och dylikt, varigenom hans förlorade arbetsförtjänst ändock komme att närma sig det belopp, varom han gått miste, för den händelse hela arbetsdagen gått till spillo.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att till nämndeman, som tjänstgör vid stadens rådhusrätt, skall utgå en ersättning av tjugo kronor för rättegångsdag, oavsett sessionens längd,

att för detta ändamål i magistratens stat för år 1948 anvisa ett förslagsanslag å 12.000 kronor av uttaxerade medel; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att i mån av behov underställa beslutet vederbörlig myndighet för prövning och fastställelse.

Nr 226. Ang. grunderna för erkännande av bostadsbyggnadsföretag såsom allmännyttiga företag enl. K. K. 551/1946 m. m.

Vid sammanträde den 26 juni 1947 ha stadsfullmäktige till drätselkammaren för yttrande remitterat ett av stadens bostadsutredningskommitté framlagt betänkande angående grunderna för erkännande av bostadsbyggnadsföretag såsom allmännyttiga företag enligt K. K. 551/1946.

Betänkandet återfinnes i stadsfullmäktiges handlingar serie B nr 20 för innevarande år.

Drätselkammaren har i en den 9 oktober 1947 dagtecknad skrivelse anfört följande:

Kammaren vill till en början erinra om att ett bostadsbyggnadsföretags erkännande såsom allmännyttigt medför bland annat *dels* att dylikt företag har möjlighet att erhålla statslån upp till 100 procent av fastighetens avkastningsvärde, *dels ock* att i hus, som förvaltas av dylika allmännyttiga bostadsbyggnadsföretag särskilda bostadsbidrag eller de s. k. 3-kronorsbidragen kunna komma till användning. Kungl. Maj:t har nämligen genom beslut den 26 juni 1947 till statskontorets förfogande ställt ett anslag av 500.000 kronor att användas för sänkning av bostadskostnaderna i nyuppförda bostadshus, som förvaltas av kommun eller allmännyttigt bostadsbyggnadsföretag. Bidraget innebär en sänkning av årshyran för ifrågavarande hushåll med 3 kronor per kvadratmeter lägenhetsyta. Kommunerna äga enligt riksdagens beslut att själva avgöra, vilka hushåll som skola komma i åtnjutande av 3-kronorsbidraget.

Bostadsutredningskommittén har i ovannämnda betänkande av den 16 juni 1947 uppdragit vissa riktlinjer för avgörande i vilken omfattning och efter vilka grunder bostadsbyggnadsföretag skola erkännas såsom allmännyttiga i den mening som angivits i kungörelsen nr 551/1946. Det föreslås i detta hänseende bland annat, att Byggnadsaktiebolaget Mimer, vilket redan av Byggnadslånebyrån erkänts såsom allmännyttigt bostadsbyggnadsföretag, skall erhålla bemyndigande att fortsätta sin verksamhet i enlighet med riktlinjerna i den nya författningen. I övrigt förutsätter kommittén, att stadsfullmäktige i varje särskilt fall skall pröva frågan huruvida företag skall erkännas som allmännyttigt bostadsbyggnadsföretag, därvid såsom huvudvillkor för dylikt godkännande skall föreskrivas, att kommunen skall utse två ledamöter av styrelsen, varav en är någon stadens tjänsteman.

Kommittén erinrar vidare särskilt om att trots det att kommunen sålunda icke skulle få majoritet i styrelse för de allmännyttiga bostadsbyggnadsföretagen, i realiteten kommunen dock tillförsäkrats avgörande inflytande genom bestämmelsen att byggnadslånebyrån skall kunna till omedelbar betalning uppsäga beviljat statslån,

därest företagets styrelse fattat beslut, som står i strid med kommunvald styrelseledamots till protokollet antecknade mening och förmedlingsorganet härom gjort anmälan till byrån. Två av bostadsutredningskommitténs ledamöter, fru Karin Kjelldahl och herr Karl Pettersson, hava anfört reservation emot kommitterades förslag och uttalat, att staden icke i nuvarande läge syntes böra ikläda sig ansvar för byggnadsproduktionens risker i större omfattning än som nu skedde genom den verksamhet, vilken bedrives genom det kommunägda Byggnadsaktiebolaget Mimer.

Drätselkammaren vill i detta sammanhang meddela, att frågan efter det bostadsutredningskommittén den 26 juni 1947 avgav sitt betänkande kommit i delvis annat läge i det att riksdagen i skrivelse till Konungen den 17 juli samma år hemställt om förslag till nästa års riksdag, vilka företag, som böra hänföras till allmännyttiga bostadsbyggnadsföretag i författningens mening. Då enligt drätselkammarens åsikt statsmakternas beslut ej bör föregripas genom att stadsfullmäktige redan nu företaga frågan till avgörande, vill drätselkammaren — utan att för närvarnde taga ställning till bostadsutredningskommitténs förslag — härmed till stadsfullmäktige anmäla, att kammaren avser att besvara ifrågavarande remiss först sedan klarhet vunnits angående statsmakternas inställning till frågan.

Drätselkammarens ledamöter herrar Carl Hellström och Einar Jonsson hava reserverat sig mot drätselkammarens sålunda uttalade uppfattning under framhållande, att drätselkammaren bort redan nu förelägga stadsfullmäktige ärendet för sakprövning och därvid tillstyrka bostadsutredningskommitténs förslag i föreliggande skick.

Nr 227. Förslag till uppförande av ny folkskolebyggnad å Gideonsberg.

Folkskolestyrelsen har uti en till stadsfullmäktige den 11 oktober 1947 inkommen skrivelse anfört följande:

Barnantalets starka stegring i Västerås medför, att en utökning av folkskolans lokalbehov snarast möjligt är ofrånkomlig. Folkskolstyrelsen har genom en kommitté utrett denna angelägenhet.

För	läsåret	1947—1948	föreligger	en	klassrumsbrist	om	11	skolsalar,
,,	,,	1948—1949	,,	,,	,,	,,	15	,,
,,	,,	1949—1950	,,	,,	,,	,,	31	,,
,,	,,	1950—1951	,,	,,	,,	,,	43	,,
,,	,,	1951—1952	,,	,,	,,	,,	62	,,
,,	,,	1952—1953	,,	,,	,,	,,	77	,,
,,	,,	1953—1954	,,	,,	,,	,,	96	,,

Närmast gäller det uppförande av en ny folkskolbyggnad å Gideonsbergsområdet. Arkitekten Sven Ahlbom, Västerås, har utarbetat skissritningar till denna skolbyggnad. Såväl lokalbehovet som ritningarna ha granskats och godkänts av skolöverstyrelsen och dess arkitekt.

Skolbyggnaden kommer att innehålla följande lokaler: 10 småskolesalar, 20 folkskolesalar, 2 naturkunnighetssalar, 1 teckningssal, 1 sång- och musikrum, 1 samlingssal för c:a 300 personer, 2 biblioteksrum, lärarrum, expeditionsrum, materielrum, 5 slöjdsalar (3 för gossar och 2 för flickor), 2 skolkök med hemvårdsrum, läkar-

rum, 2 gymnastiksalar, barnbespisningslokaler, 2 bostadslägenheter för vaktmästare och eldare om vardera två rum och kök, erforderliga sanitetsutrymmen samt pannrum och bränslerum.

Skolanläggningen har av arkitekt Ahlbom kostnadsberäknats till tremillioneretthundratiotusen (3.110.000) kronor, inkl. inom- och utomhusledningar samt tomtens iordningställande. Kostnaden för lösa inventarier ingår icke i denna summa. Statsbidraget, som numera utgår i % av bidragsunderlaget, bestämmes av Kungl. Maj:t. Vid beräknandet av statsbidraget tages hänsyn till ortens skatteunderlag och skattekronor pr invånare. För Västerås torde c:a 40 % kunna påräknas. Numera utgår statsbidrag även för lösa inventarier med 1.000 kronor pr skolsal. Statsbidragen utbetalas på en gång.

Med hänvisning till vad här anförts får folkskolstyrelsen härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:

att en ny folkskolbyggnad uppföres å Gideonsbergsområdet i huvudsaklig överensstämmelse med ritningar, som utarbetats av arkitekt Sven Ahlbom;

att erforderliga medel ställas till förfogande enligt uppgjorda kostnadskalkyler;

att folkskolstyrelsen erhåller i uppdrag att genom särskilda byggnadskommitterade infordra anbud å skolanläggningen och låta uppföra densamma.

Drätselkammaren anför i ett den 16 oktober 1947 avgivet utlåtande:

I fråga om förslagets närmare detaljer hänvisas till folkskolestyrelsens skrivelse. Såsom framgår av denna föreligger redan nu en betydande lokalbrist för folkskolorna, vilken brist till följd av de senaste årens ökade nativitet beräknas under de närmaste åren framåt alltmer stiga.

Det föreligger sålunda ett obestridligt behov av ökade utrymmen för folkskolan.

Enligt den av arkitekt Ahlbom upprättade kostnadsberäkningen, vilken får betraktas såsom approximativ, fördelar sig den beräknade kostnaden 3.110.000 kronor på följande sätt. Den byggnad, vilken skulle innehålla specialsalar och administrationslokaler, har kostnadsberäknats till 950.000 kronor. De två flygelbyggnaderna, den ena inrymmande folkskolesalar och den andra småskolesalar, ha beräknats till kostnader av respektive 850.000 kronor och 300.000 kronor. I kostnadsberäkningen ingår härjämte en fristående byggnad för barnbespisning och gymnastik, med 800.000 kronor. Slutligen har för planeringsarbeten och ytterledningar beräknats en summa av 210.000 kronor.

Enligt gällande bestämmelser skall ansökan om statsbidrag till byggnader för folkskoleväsendet vara åtföljda av utdrag av stadsfullmäktiges protokoll, utvisande bland annat att skoldistriktet för sin del beslutat utföra de byggnadsarbeten, för vilka bidrag begäres. Då kostnadsberäkningen som nämnts endast är preliminär, synes för närvarande stadsfullmäktige endast böra fatta principbeslut angående tillbyggnadens utförande. Först sedan frågan om statsbidrag avgjorts och definitiva ritningar och anbud inkommit samt exakta kostnadsuppgifter äro tillgängliga, torde anslag för nybyggnad böra begäras.

Med anledning härav tillstyrker dräselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att under förutsättning att statsbidrag därtill beviljas uppföra ny folkskolebyggnad å Gideonsbergsområdet i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag,

att förklara sig beredda att härför anvisa erforderliga medel,

att bemyndiga folkskolestyrelsen att genom särskilda byggnadskommitterade låta utarbeta detaljritningar och infordra anbud, underställa förslagen vederbörliga myndigheter samt i övrigt vidtaga de åtgärder, vilka kunna bliva erforderliga för projektets genomförande samt

att uppdraga *dels* åt folkskolestyrelsen att söka statsbidrag för nybyggnaderna *dels ock* åt drätselkammaren att, sedan anslagsbehovet blivit känt, till stadsfullmäktige inkomma med begäran om erforderligt anslag och förslag till anslagets täckning.

Nr 228. Återbesättande av befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass å fastighetskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 9 oktober 1947 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 28 augusti 1947 att från och med den 1 januari 1948 inrätta en ordinarie befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid fastighetskontoret ävensom att uppdraga åt kammaren att med ordinarie innehavare besätta ifrågavarande befattning.

Sedan drätselkammaren vid sammanträde denna dag beslutat tillsätta befattningen med nuvarande innehavarinnan av befattningen såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid samma kontor, har sistnämnda befattning blivit ledig. Då stadigvarande behov av denna befattning alltjämt föreligger, hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid fastighetskontoret.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 oktober 1947 avgivet yttrande med åberopande av vad kammaren i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla drätselkammarens hemställan.

Nr 229. Överförande av familjebidragsnämndens nuvarande uppgifter till barnavårdsnämnden. (Konf. stfms handl. nr 215/1947 ser. A.)

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 september 1947 har *barnavårdsnämnden* i samband med att nämnden anhållit om anslag för den nya barnbidragsverksamhetens bedrivande föreslagit, att familjebidragsnämndens nuvarande uppgifter skulle överföras till barnavårdsnämnden.

Beredningsutskottet har, på uppdrag av stadsfullmäktige att närmare utreda frågan och därefter inkomma med förslag, i skrivelse den 8 oktober 1947 anfört följande:

Till beredningsutskottet har inkommit utdrag av familjebidragsnämndens protokoll från sammanträde den 22 september 1947. Av nämnda protokoll framgår att nämnden enhälligt beslutat tillstyrka barnavårdsnämndens förslag att familjebidragsnämndens verksamhet från och med den 1 januari 1948 övertages av barnavårdsnämnden. Det må framhållas, att enligt Kungl. förordningen den 29 mars 1946 om familjebidrag åt värnpliktiga m. m. kommunen antingen skall inrätta särskild familjebidragsnämnd eller ock uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara familjebidragsnämnd. Författningsenligt kan sålunda åt barnavårdsnämnden uppdragas att tjänstgöra som familjebidragsnämnd. Denna anordning förekommer bland annat i Örebro utan att därvid några nackdelar av systemet försports.

På grund av vad sålunda förekommit får beredningsutskottet för sin del tillstyrka, att barnavårdsnämndens förslag angående övertagande av familjebidragsnämndens arbetsuppgifter av stadsfullmäktige bifalles. Det må framhållas, att samtliga mandat i familjebidragsnämnden utlöpa med utgången av år 1947.

Beredningsutskottet hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt barnavårdsnämnden att från och med den 1 januari 1948 fungera som familjebidragsnämnd.

Nr 230. Förmedlande av tilläggslån enligt K. K. den 29/6 1946 (nr 551). (Konf. stfms handl. nr 263/1946 ser. A.)

Drätselkammaren har uti en den 16 oktober 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

På sammanträde den 31 oktober 1946 beslöto stadsfullmäktige att i enlighet med bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 29 juni 1946 (nr 551) utan kostnad för statsverket eller låntagaren förmedla tertiärlån samt att i förhållande till statsverket göra de åtaganden som härför enligt författningen erfordras. I drätselkammarens skrivelse till stadsfullmäktige framhölls att enligt de upplysningar, som då lämnats från Statens byggnadslånebyrå, tilläggslån icke torde komma att beviljas byggnadsföretag i Västerås, varav följde att staden icke heller, såsom tidigare varit förhållandet, i fortsättningen behövde lämna kontanta bidrag (kommunal andel av tilläggslån) till byggnadsföretag avseende flerfamiljshus.

Enligt Kungl. Maj:ts beslut har Västerås stad numera förklarats för sådan ort, där tilläggslån kan utgå. Staden har hänförts till den grupp orter, där tilläggslån utgår med ett belopp motsvarande det kapitaliserade värdet av ett bidrag beräknat till 40 öre per kvadratmeter bostadslägenhetsyta i byggnaden. Inrymmer byggnaden butiker eller andra lokaler, som kunna upplåtas mot hyror avsevärt överstigande de för bostadslägenheter utgående, skall bidraget minskas med ett belopp av 3 kronor för varje kvadratmeter sådan lokalyta. Bidraget kapitaliseras efter en räntefot av, i fråga om byggnad av sten eller därmed likvärdigt material 3¾ % och eljest 4 %. Förutsättning för att tilläggslånet skall utgå är bland annat att kommunen åtager

sig att på sätt byggnadslånebyrån godtager, bidraga till kostnaderna för företaget med belopp, motsvarande ¼ av tilläggslånet. Beträffande annan byggnad än sådan som uppföres, ombygges eller förvärvas av allmännyttigt bostadsbyggnadsföretag eller som uppföres eller ombygges av kooperativt organiserat företag under viss av byggnadslånebyrån anordnad kontroll, får tilläggslånet icke överstiga ett belopp motsvarande skillnaden mellan å ena sidan det av byggnadslånebyrån bestämda avkastningsvärdet samt å andra sidan summan av sådana för byggnadsföretaget beviljade lån, vilka lämnats mot säkerhet med bättre förmånsrätt än den säkerhet, som ställes för tilläggslånet. Tilläggslånet må dock överstiga nu angivna belopp, om den kommun, inom vilken byggnadsföretaget är beläget, åtagit sig att gentemot staten ansvara för den förlust, som annorledes än genom avskrivning kan uppkomma å den del av lånet, vilken överstiger nämnda belopp. Tilläggslån löper utan ränta och amortering. Om byggnadslånebyrån, innan 10 år förflutit från viss av byrån bestämd dag medgivit, att de av byggnadslånebyrån fastställda hyrorna må höjas eller om fastighetens eller byggnadens avkastning, då tertiärlån ej beviljats kan antagas komma att stiga efter utgången av 10-årsperioden, kan byrån bestämma att tilläggslånet från viss dag skall löpa med ränta och amortering. Om emellertid tilläggslånet efter 10 års tid helt eller delvis är oguldet och beslut om amortering ej dessförinnan meddelats, skall tilläggslånet avskrivas.

Drätselkammaren synes böra förmedla även de nya tilläggslånen samt göra härför erforderliga åtaganden till statsverket. Kostnaderna för den kommunala subventionen torde böra bestridas av särskilda fonden för bostadssubvention, vilken fond vid årsskiftet uppgick till cirka 320 000 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att åtaga sig att förmedla tilläggslån i enlighet med bestämmelserna i Kungl. kungörelsen den 29 juni 1946 (nr 551) samt

att i förhållande till statsverket göra samtliga de åtaganden enligt kungörelsen, vilka kunna erfordras för ändamålet.

Nr 231. Tillstånd för Anders Herbert Anderstedt att utskänka pilsnerdricka.

I skrivelse till länsstyrelsen har restaurantinnehavaren Anders Herbert Anderstedt hemställt, att i fastigheten Nygatan 11, Västerås, (Restaurant Lucky), få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren har i avgivet yttrande tillstyrkt framställningen.

Nykterhetsnämnden har i häröver den 20 september 1947 avgivet utlåtande föreslagit att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till framställningen under tiden 1 oktober 1947—30 september 1948.

Beredningsutskottet har genom utlåtande den 8 oktober 1947, med instämmande i nykterhetsnämndens förslag tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla vad nykterhetsnämnden föreslagit.

Nr 232. Tillstånd för Annie Vilhelmina Melchersson att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 17 september 1947 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en ansökan från Annie Vilhelmina Melchersson om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster i fastigheten Pilgatan 21, Västerås. Poliskammaren har för egen del tillstyrkt framställningen.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 oktober 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att fröken Annie Vilhelmina Melchersson beviljas fortsatt tillstånd för utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster i fastigheten Pilgatan 21 här i staden under tiden från och med den 1 oktober 1947 till och med den 30 september 1948.

Nykterhetsnämnden har vid sammanträde den 20 oktober 1947, med biträdande av vad beredningsutskottet i ärendet anfört, tillstyrkt bifall till utskottets förslag.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 27 November 1947 Ser. A nr 10

Nr 233. Anslag för iordningställande av del av Jakobsbergsgatan samt del av Arosvägen.

Drätselkammaren har uti en den 6 november 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I samband med förestående reglering av bebyggelsen inom kvarteret Sandstenen, vilket är beläget i grenen mellan Stora gatan och Repslagargatan skall Jakobsbergsgatan (förutvarande Västmannagatan) enligt stadsplanen framdragas mellan två förstnämnda gator. Kostnaderna för gatudelens återställande i en första etapp uppgår till 8.500 kronor enligt av byggnadskontoret verkställda beräkningar.

Vidare skall Arosvägen å sträckan mellan Skultunavägen och Agnegatan iordningställas med kantsten och stödkanter mot invidliggande tomter. Kostnaden härför har beräknats till 10.000 kronor.

För arbetenas utförande erfordras sålunda ett anslag å 18.500 kronor, vilket bör täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag för nyanläggningar av gator enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige (8 B 1—811).

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande av Jakobsbergsgatan å delen Repslagargatan—Stora gatan samt Arosvägen å delen Skultunavägen—Agnegatan anvisa anslag å sammanlagt 18.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator (8 B 1—811).

Nr 234. Framdragande av vatten- och avloppsledningar till kvarteret Skjutbanan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 21 oktober 1947 anfört följande:

Inom tekniska verken har uppgjorts kostnadsberäkning för framdragande av vatten- och avloppsledningar till det vid nordöstra delen av Malmabergsgatan belägna kvarteret Skjutbanan, där bostadsbebyggelse nu pågår. Företaget beräknas kosta 42.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 21.000 kronor medan vinst av försålt vatten väntas förränta och amortera 21.000 kronor.

Förutom i den ursprungliga planerade sträckningen komma ledningarna på framställning av HSB att dragas vidare i gata där de i och för sig icke äro erforderliga. För HSB medför denna anordning emellertid besparingar, enär markbeskaffenheten inom själva kvarteret orsakar stora sprängningskostnader för nedläggande av servisledningar. Merkostnaden för den sålunda utsträckta ledningsdragningen, beräknad till cirka 4.000 kronor, kommer att ersättas av HSB.

Styrelsen hemställer på grund härav, att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av vatten- och avloppsledningar till kvarteret Skjutbanan anvisa ett anslag å 42.000 kronor att täckas med 21.000 kronor av anslutningsavgifter samt med 21.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i ett den 6 november 1947 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av lån å 21.000 kronor samt vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 235. Anslag till stipendier åt kommunalanställda, som bedriva fackstudier eller genomgå yrkeskurser.

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 28 augusti 1947 till drätselkammaren för yttrande remittera en av stadsfullmäktigeledamoten herr Hugo Ericsson ingiven motion angående anslag till stipendier åt kommunalanställda, som bedriva fackstudier eller genomgå yrkeskurser.

Nämnda motion är så lydande:

De kommunalanställda bedriver på sin fritid genom brevskolor och yrkeskurser ett studiearbete, som syftar till att förkovra arbetarna i yrkesskicklighet och fackkännedom. Det finns en rad arbeten som kräver särskilda kunskaper, vilka vederbörande arbetare ofta skaffat sig genom studier på fritid. Då dessa studier medför ekonomiska utlägg för den enskilde och då samhället i sin helhet får nytta därav, synes det mig väl motiverat att utgifterna för studierna delvis bekostas av staden i form av stipendier. Undertecknad tillåter sig därför hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för år 1948 anslå 3.000 kr. till stipendier åt kommunalanställda, som bedriver fackstudier eller genomgå yrkeskurser; samt

att stipendium utgår först efter det ansökan styrkts av vederbörande chef eller styrelse för det verk, där den sökande är anställd.

Västerås den 26 augusti 1947.

HUGO ERICSSON.

Drätselkammaren har i häröver den 6 november 1947 avgivet yttrande anfört:

Drätselkammaren vill erinra om att enligt rättspraxis kommun icke ansetts befogad anslå medel till stipendier. Regeringsrätten har i ett flertal fall upphävt kommunala beslut härom under motivering att beslutet skulle innebära att understöd av kommunens medel bereddes vissa kommunmedlemmar i annan ordning än gällande fattigvårdslag stadgar eller eljest enligt särskild lag eller författning vore medgivet. Även i Västerås har ett beslut av stadsfullmäktige angående stipendier varit föremål för högre myndighets prövning. Stadsfullmäktige beslöto nämligen den 22 februari 1945 att ställa till folkskolestyrelsens förfogande ett anslag å 3.000 kronor för utdelning av stipendier åt ungdomar från Västerås som önskade genomgå folkhögskola. Sedan magistraten med hänvisning till att stadsfullmäktige överskridit sin befogenhet vägrat

handräckning för verkställighet av beslutet, överklagades detta magistratens beslut hos länsstyrelsen av stadsfullmäktige. Länsstyrelsen resolverade emellertid den 31 augusti 1945, att överklagandet icke föranledde ändring i magistratens beslut.

Den av regeringsrätten intagna ståndpunkten beträffande lagligheten av kommunala beslut om stipendier har mött gensaga från åtskilliga håll, särskilt som i många kommuner anslag utgått då besluten härom icke blivit överklagade. Önskvärdheten av ändring i lagstiftningen på området har också framhållits vid olika tillfällen.

Kungl. Maj:t har också uppdragit åt kanslirådet Gunnar Wejle att såsom särskild utredningsman undersöka möjligheten för en sådan ändring i gällande kommunallagstiftning att kommunerna bliva lagligen berättigade utgiva studiestipendier. Utredningsmannen har inkommit med utredning och förslag angående kommunala studiestipendier. Enligt nämnda förslag skulle tillskapas en särskild lag om rätt för vissa kommuner att anslå medel för underlättande av studier. Närmare föreskrifter rörande tillämpning av denna lag skulle enligt utredningsmannens förslag meddelas av Konungen i särskild kungörelse. Kungl. Maj:t har ytterligare tillsatt särskilda sakkunniga, vilka antagit benämningen 1946 års kommunallagskommitté med uppdrag att verkställa viss översyn av den kommunala lagstiftningen och framlägga därav föranledda förslag. Kommunallagskommittén har den 9 juni 1947 avgivit ett betänkande med förslag till ändringar i kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens och om kvalificerad majoritet. I detta betänkande har kommunallagskommittén, som till sig fått överlämnad kanslirådet Wejles förutnämnda utredning, framlagt förslag om sådan ändring i gällande bestämmelser angående kommunens kompetens att en stipendiegivning från kommunernas sida i fortsättningen skulle kunna i viss utsträckning tolereras.

Det skulle måhända kunna invändas att motionären med motionen avsett även sådana fall där utbildningen skedde direkt i den kommunala förvaltningens eget intresse och att i dylika fall en kommunal stipendiegivning kunde ske inom ramen av nu gällande bestämmelser. Det är emellertid ofta vanskligt att åstadkomma en klar gränsdragning mellan stipendier av sistnämnda slag och andra stipendier.

Då i varje fall frågan om kommunernas rätt att utgiva stipendier inom en mycket nära framtid synes komma att bliva reglerad, anser drätselkammaren det icke vara riktigt att på sätt motionären föreslagit gå händelserna i förväg. Drätselkammaren får därför tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att den av herr Hugo Ericsson väckta motionen icke skall föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Nr 236. Ungdomsvårdsstyrelsens framställning om användande av överskott å anslag för slöjdverksamhet.

Ungdomsvårdsstyrelsen har uti en den 6 oktober 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I den till stadsfullmäktige 1946 avgivna utredningen om ungdomsvårdsfrågan i Västerås redogjorde ungdomsvårdskommittén för olika möjligheter att med kommunala bidrag skapa tillfällen till fritidsverksamhet för ungdomen. Därvid nämndes bl. a. slöjdverksamhet i folkskolornas slöjdsalar. Kommittén tänkte sig att slöjdsalarna skulle upplåtas för ungdom några kvällstimmar i veckan samt att staden skulle bestrida utgifterna för slöjdlärare och städning. Med hänsyn till de dyrbara verktygen

torde slöjdverksamheten endast böra utövas under behörig tillsyn av lärare. Kommittén framlade emellertid icke något formligt förslag till stadsfullmäktige utan nöjde sig med allmänna anvisningar under uttalande av att det syntes böra ankomma på den blivande ungdomsvårdsstyrelsen att närmare taga ställning till huruvida det givna uppslaget kunde anses böra fullföljas.

Ungdomsvårdsstyrelsen har tagit upp frågan till behandling och anser att man under innevarande höst bör söka utröna intresset för en slöjdverksamhet ordnad enligt de av ungdomsvårdskommittén uppdragna linjerna samt att man för den skull bör starta en verksamhet på försök. Styrelsen räknar med att för instruktion och övervakning kunna anlita slöjdlärare vid folkskolorna. Timlönen till övningslärare utgör för närvarande kronor 4: 50. Det är möjligt att något högre ersättning kommer att utgå, då arbetstiden ju blir förlagd till kvällarna. Slöjdsalarna och verktygen komma att upplåtas utan ersättning. Försöksverksamheten skall enligt planerna till att börja med bedrivas i Herrgärds-, Korsängs- och Djäknebergsskolorna.

Stadsfullmäktige anvisade ungdomsvårdsstyrelsen den 28 augusti innevarande år ett tilläggsanslag å 3.000 kronor för bedrivande av ungdomsvårdsverksamhet i Stadsparken under sommaren 1947. Styrelsen räknar med att ett överskott å cirka 2.000 kronor kommer att uppstå å anslaget. Överskottet synes räcka väl till för att driva den planerade försöksverksamheten under den återstående delen av innevarande år. Ungdomsvårdsstyrelsen får därför hemställa att drätselkammaren ville bemyndiga styrelsen att använda överskottet för angivna ändamål.

Drätselkammaren har i häröver den 6 november 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att medgiva ungdomsvårdsstyrelsen att för bestridande av kostnaderna för anordnande i styrelsens regi av slöjdverksamhet i folkskolorna under återstående delen av innevarande år taga i anspråk ifrågavarande överskott å c:a 2.000 kronor.

Nr 237. Förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Igor.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 20 oktober 1947 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom den 4 augusti 1947 upprättat förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Igor.

Beträffande förslagets utformning får byggnadsnämnden hänvisa till närslutna beskrivning.

Emot förslaget, som varit vederbörligen utställt, har icke inom föreskriven tid framställts några anmärkningar.

Omförmälda beskrivning är så lydande:

Beskrivning till Förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Igor i Västerås.

Jämkningen avser en breddning av huskroppen utefter Vasagatan med 1 m.

Den för kvarteret gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 22 februari 1946.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse.

§ 1.

Områdets användning.

Med H betecknat område får användas endast för handelsändamål, byggnadsnämnden dock obetaget att i undantagsfall medgiva inredande av bostadslägenhet i övre våningarna.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med H betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Område, som icke eller endast delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 4.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), än siffran i romben angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med III eller IV betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst tre och fyra våningar.

§ 6.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio grader.

§ 7.

Byggnadsmaterial.

Å med H betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

Västerås den 4 augusti 1947.

SVEN AHLBOM.
Stadsarkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden till stadsfullmäktige att besluta

att antaga föreliggande förslag till jämkning av stadsplanen för del av kvarteret Igor samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 6 november 1947 avgivet yttrande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla nämndens förslag i ärendet.

Nr 238. Försäljning av mark till Andelsslakteriet.

Drätselkammaren har uti en den 6 november 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Sedan en tid tillbaka ha förhandlingar förts emellan representanter för staden, å ena, samt för Västmanlands läns Andelsslakteriförening u. p. a., å andra sidan, angående villkoren för försäljning till föreningen av den mark, som enligt stadsplan skall

tilläggas föreningens nuvarande område. Föreningen har därvid hemställt att få av staden inköpa ett område, i areal innehållande c:a 5.400 kvm. av stadsägan n:r 885 och gamla Köpingsvägen, vilket område är beläget huvudsakligen norr och öster om föreningens nuvarande område.

I samband därmed har även från stadens sida väckts fråga angående föreningens medverkan till dödning av en servitutsinteckning, vilken den 20 september 1920 meddelats uti stadsägorna n:ris 882, 883, 884 och 885 enligt ett mellan Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget och Aktiebolaget Elektrolytverken den 10 april 1918 upprättat köpekontrakt. I punkt 5 av sagda kontrakt stadgas rätt för Akiebolaget Elektrolytverken eller dess rättsinnehavare att kostnadsfritt över Hammarby egendom från Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg framdraga för blivande anläggningar nödiga järnvägsspår, att kostnadsfritt i Mälaren utanför stranden vid Hammarby sjöhage anlägga och för eget behov till lossning eller lastning använda brygga eller kaj, att förbinda nämnda brygga eller kaj med det av Elektrolytverken förvärvade området medelst vägar, transportbanor och ledningar, att anlägga vissa ledningar för vatten och avlopp samt att till vattenområdet utanför den inköpta marken leda avlopp och slagg med skyldighet för säljaren att tåla den förorening och den uppgrundning, som därigenom kan förorsakas. Enligt punkt 6 i kontraktet tillförsäkras vidare Elektrolytverken eller dess rättsinnehavare befogenhet att kostnadsfritt framdraga för anläggningarna nödiga kraftledningar samt uppsätta därför erforderliga stolpar. Punkt 7 av nämnda kontrakt föreskriver slutligen skyldighet för Asea och blivande ägare av Hammarby egendom att opåtalt tåla det obehag, den skada och det intrång, som han förorsakas därigenom att rök eller gaser kunna komma att utsläppas från blivande anläggningar å försålda området eller att desamma kunna förorsaka buller. Elektrolytverken eller dess rättsinnehavare förpliktades dock att härvidlag ställa sig till efterrättelse de föreskrifter som myndigheterna i denna del kunna meddela. Aktiebolagt Elektrolytverkens rätt har numera övertagits av Västmanlands läns Andelsslakteriförening u. p. a. Sedan staden av Asea förvärvat betydande delar av Hammarby sjöhage belasta sålunda de förut angivna förpliktelserna den av staden förvärvade marken. Då staden med hänsyn till blivande försäljningar har intresse att avlasta det onus, som servitutet innebär, har staden begärt att föreningen ville medgiva servitutsinteckningens dödning. Föreningen har vid förhandlingarna förklarat sig medgiva, att inteckningen får dödas i vad avser punkterna 5 och 6 i kontraktet. Däremot har föreningen ansett sig icke vilja avlasta staden från den förpliktelse, som 7:e punkten i köpekontraktet innebär.

Det har slutligen ansetts lämpligt, att i samband med frågan om försäljningen av marken även reglerades beloppet av den ersättning för gatumark, bidrag till gatuanläggningskostnader samt ersättning för parkmark och dess iordningställande, som föreningen jämlikt 45 § stadsplanelagen och stadens gatukostnadsbestämmelser har att utgiva.

Vid förhandlingarna har under förutsättning av drätselkammarens och stadsfullmäktiges godkännande preliminärt träffats överenskommelse av i huvudsak följande innebörd:

Staden överlåter omförmälda markområde om c:a 5.400 kvm. för ett pris av 2 kronor per kvm. tomtareal.

Föreningen låter döda servitutsinteckningen i vad avser de i kontraktet av den 10 april 1918 under punkterna 5 och 6 angivna bestämmelser, varemot servitutsinteck-

ningen fortfarande skall gälla ifråga om bestämmelsen i kontraktets punkt 7 (obehag av buller, rök eller gaser).

Föreningen skall såsom ersättning för gatumark och gatuanläggningskostnad beträffande blivande tomt erlägga ett kontantbelopp av 25.000 kronor, varmed föreningen skall anses hava fullgjort sin skyldighet i dessa avseenden.

Slutligen skall föreningen ställa av drätselkammaren godtagbar säkerhet för ett belopp av 41.000 kronor avseende tomten omgivande parkmark och denna marks iordningställande dock med föreningen förbehållen rätt att vid den tidpunkt, då ersättningen förfaller till betalning, närmare förhandla angående ersättningsbeloppets slutliga fastställande. Om enighet därvid icke kan uppnås, skall ersättningen bestämmas av en nämnd, tillsatt i den expropriationslagen föreskrivna ordning.

Då de sålunda preliminärt överenskomna villkoren för försäljningen få anses godtagbara, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till Västmanlands läns Andelsslakteriförening u. p. a. mot en köpeskilling av 2 kronor per kvm. samt på i huvudsak ovan angivna villkor i övrigt försälja de delar av stadsägan n:r 885 och gamla Köpingsvägen, tillhopa innehållande i areal 5.400 kvm., vilka enligt av stadsfullmäktige den 27 mars 1947 antaget förslag till stadsplan skola utläggas till kvartersmark samt vidtaga alla de åtgärder, som för försäljningens genomförande må anses erforderliga.

Nr 239. Anslag för täckning av underskott å lånemedelsanslag.

Drätselkammaren har uti en den 6 november 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Vid sammanträde den 29 maj 1947 beslöto stadsfullmäktige i samband med godkännande av det av drätselkammaren upprättade bokslutet för år 1946 att i överensstämmelse med av styrelsen för tekniska verken framlagt förslag bevilja ett tilläggsanslag å 26.941: 52 kronor av lånemedel för täckning av underskott å lånemedelsanslag. I styrelsens till stadsfullmäktige den 25 februari 1947 avlåtna skrivelse framhöll styrelsen att för nyanläggningar vid tekniska verken, fullbordade under år 1946, funnes tillgängliga av stadsfullmäktige anvisade anslag av lånemedel å 555.600 kronor, varemot de kostnader, som dessa nyanläggningar dragit och som skulle täckas av lånemedel, uppgått till 582.541: 52 kronor, i följd varav sålunda uppstått ett underskott å 26.941: 52 kronor.

Det har emellertid visat sig, att detta underskott utgjorde ett *nettounderskott* på samtliga tekniska verkens under år 1946 fullbordade anläggningar. Det totala bruttounderskottet å lånemedelsanslagen utgör kronor 86.220: 02 och det totala bruttoöverskottet å lånemedelsanslagen kronor 59.278: 48. Nyssnämnda nettounderskott, kronor 26.941: 52 har sålunda uppkommit genom en kvittning mellan det totala bruttounderskottet och det totala bruttoöverskottet. En dylik kvittning kan emellertid icke, såsom stadsrevisorerna även påpekat, anses stå i överensstämmelse med fondbildningslagens bestämmelser, även om förfarandet kan synas praktiskt. Det bör i stället rätteligen tillgå så att utöver tidigare beviljat anslag å kronor 26.941: 52 ytterligare anvisas ett tilläggsanslag av lånemedel å kronor 59.278: 50, varigenom det totala bruttounderskottet helt blir täckt. Bruttoöverskottet kommer att tillföras låneöverskottsfonden allteftersom lånen bliva upptagna.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkamaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för täckande av det totala bruttounderskottet å lånemedelsanslag för vissa under år 1946 av tekniska verken fullbordade anläggningar anvisa ett tilläggsanslag å kronor 59.278: 50 att utgå av lånemedel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med begäran om tillstånd till upptagande av amorteringslån å nämnda belopp samt vidtaga för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 240. Motion ang. fråga om omorganisation av socialvården under enhetlig ledning av en socialvårdsbyrå.

Vid sammanträde den 24 april 1947 remitterade stadsfullmäktige till fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet för yttranden en av stadsfullmäktigeledamöterna herrar Folke Lindqvist och Stig Ek m. fl. samma dag ingiven motion, varigenom motionärerna föreslagit stadsfullmäktige besluta att utreda frågan om en omorganisation av socialvården under enhetlig ledning av en socialvårdsbyrå samt att för ändamålet tillsätta en kommitté med uppgift att framlägga förslag i sådan riktning.

Motionen är så lydande:

Jämsides med att socialvården utbygges till sitt materiella innehåll har frågan om socialvårdens organisation blivit föremål för allt större uppmärksamhet. Socialvården arbetar nu med ett flertal bidrags- och försäkringsformer, som var för sig kräver kommunala organ för utredningsarbete, beslut och verkställighet.

I allt flera kommuner har man kommit till den uppfattningen att socialvårdens nuvarande organisation icke är tillfredsställande utan att det kräves en samordning av de sociala hjälporganens arbetsuppgifter. I flera kommuner har man därför inrättat centrala organ, socialvårdsbyråer, som handhaver ledningen av socialvården inom kommunen, sköter det löpande förvaltningsmässiga arbetet och verkställer de beslut som fattas av de sociala nämnderna.

Socialvårdskommittén anför i sitt år 1942 avgivna betänkande angående socialvårdens organisation, att erfarenheterna av denna centralisering av den lokala socialvårdsorganisationen varit goda.

Man vinner med denna anordning att den undersökningsverksamhet och det utredningsarbete som nu utgör ett viktigt led i socialvårdsarbetet kan koncentreras, dubbelarbete kan undvikas och materialet kan samlas på ett håll. Registreringsarbetet och skrivgöromålen kan rationaliseras och tillgänglig arbetskraft kan utnyttjas på ett bättre sätt.

Ett centralt organ för socialvården inom kommunen torde även på ett bättre sätt än som står de särskilda hjälporganen till buds erhålla överblick över de aktuella behoven och i anledning därav kunna föreslå åtgärder till nytta för det sociala arbetet i sin helhet.

Det förhåller sig väl även så att det finns gränsområden inom socialvården som inte kunna sägas tillhöra något visst hjälporgans verksamhetsområde, liksom det finnes arbetsuppgifter som falla inom flera organs verksamhet och därför kunna löpa faran att bli försummade.

Det sociala arbetet kan även utbyggas till nya områden som hittills blivit mer eller mindre förbisedda. Över huvud taget föreligger behov av en myndighet som äger befogenhet att planmässigt påverka utvecklingen av det sociala välfärdsarbetet inom kommunen.

Genom inrättande av en socialvårdsbyrå tillförsäkras de hjälpbehövande uppenbara fördelar. De behöva icke vara i okunnighet om vart de skall vända sig för erhållande av upplysningar, råd och hjälp. De får endast *ett* organ att vända sig till och kan sålunda slippa den rundgång till skilda nämnder som nu i många fall kan förekomma. De kan även besparas de upprepade förhör och undersökningar om sina personliga förhållanden som nu måste företagas av olika socialvårdsorgan, vilket ger intryck av att socialvården är allt för byråkratiskt betonad.

För kommunens del torde en sådan organisation av socialvården innebära att förutsättningar skapas för en rationell skötsel av arbetet till lägre kostnader.

Med hänvisning till det anförda och med kännedom om att det i Västerås förefinnes behov av en samordning av socialvården tillåta vi oss att föreslå stadsfullmäktige besluta

att utreda frågan om en omorganisation av socialvården under enhetlig ledning av en socialvårdsbyrå, samt

att för ändamålet tillsätta en kommitté med uppgift att framlägga förslag i sådan riktning.

Västerås den 24 april 1947.

Folke Lindqvist. Stig Ek. Axel Hellman. E. B. Linderborg. Eric Sjölander.
Stina Barkman. Ivan Hällström. E. Johansson.

I ett den 28 oktober 1947 avgivet gemensamt yttrande har *fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden* anfört följande:

Fattigvårdens och barnavårdens förvaltningstekniska arbetsuppgifter ha allt sedan barnavårdslagens ikraftträdande den 1 januari 1926 varit samorganiserade, varför de ojämförligt största och mest arbetskrävande socialvårdsgrenarna sedan länge varit samordnade å samma byrå Barnavårdens arbetsuppgifter ha under tiden svällt ut till betydande omfattning genom tillkomsten av nya hjälpformer såsom bidragsförskott och mödrahjälp samt nu senast de allmänna barnbidragen. Tidigare har socialregistret förlagts till byrån. Från och med år 1948 kommer även familjebidragsnämndens verksamhet att förläggas till barnavårdsnämnden. De lokaler som disponeras för byråns räkning vid Fiskartorget ha därigenom blivit för trånga, varför det expeditionella arbetet med de allmänna barnbidragen och familjebidragen har måst förläggas till en annan fastighet, vilket icke är ändamålsenligt.

Inom nykterhetsnämnden har också väckts fråga om att förlägga denna nämnds arbetsuppgifter till byrån. Därmed bliva de socialvårdsgrenar, som lämpligen böra samordnas, förlagda till en gemensam byrå med enhetlig ledning.

I samband med fattigvårdsstyrelsens till Stadsfullmäktige avgivna förslag om fattigvårdens omorganisation m. m. har föreslagits att byråns namn skulle ändras till socialvårdsbyrå.

Frågan om de olika socialvårdsgrenarnas förvaltningstekniska arbetsuppgifters ytterligare sammanförande till en gemensam byrå har inom fattigvårdsstyrelsen sedan flera år tillbaka varit föremål för upprepade överväganden, men frågans fullständiga genomförande har förhindrats av bristen på tillräckliga och lämpliga lokaler för ändamålet. Så länge denna fråga icke kan rationellt ordnas kan icke heller en fullt ända-

målsenlig lösning av samorganisationen av de olika socialvårdsgrenarnas arbetsuppgifter åvägabringas.

Med stöd av vad sålunda anförts få fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden hemställa att motionen för närvarande icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Drätselkammaren har i häröver den 6 november 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att ifrågavarande motion för närvarande icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 12 november 1947 med instämmande i vad fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden samt drätselkammaren i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

RESERVATION.

Emot beredningsutskottets här ovan angivna förslag har reservation anförts av herr Sjölander under uttalande, att utskottet bort tillstyrka bifall till motionärernas förslag.

Nr 241. Anslag för utbetalande av ersättning för skada, uppkommen genom översvämning vid Aspvretsgatan.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 november 1947 anfört följande:

Under sista dagarna av mars och början av april innevarande år uppstod till följd av den kraftiga snösmältningen en större vattensamling vid västra sidan av Kristiansborgsallén ungefärligen mitt emot byggmästaren Axel Ad. Lennartssons å andra sidan vägen befintliga nybygge å tomten Aspvretsgatan nr 9. Vattensamlingen, vilken tilltog dag från dag, hade den 2 april 1947 ett djup av omkring 1½ meter. Lennartsson anmälde förhållandet sistnämnda dag per telefon till byggnadskontoret, varifrån vederbörande tjänsteman överkopplade samtalet till tekniska verken. Någon åtgärd synes emellertid icke ha blivit vidtagen förrän den 8 april 1947 då försök gjordes att med en motordriven pump leda vattnet över vägen till befintliga avloppsbrunnar. Försöket misslyckades, enär motorn ej kunde startas. Påföljande dag den 9 april vidtogs åtgärder för att leda vattnet igenom en under körbanan befintlig vägtrumma till en å andra sidan vägen varande avloppsledning. Detta lyckades även men visade det sig, att sistnämnda avloppsledning icke förmådde mottaga de utströmmande vattenmassorna, till följd varav vattnet svämmade över nedanför liggande mark och fortsatte ned emot Lennartssons nybygge till en garagebyggnad, där Lennartsson förvarade en del byggnadsmaterial. Genom översvämningen drabbades materielen av betydande skador. Skadorna värderades av representanter för staden och Lennartsson till sammanlagt cirka 5.300 kronor. Lennartsson har av staden yrkat ersättning med nämnda belopp jämte ytterligare 350 kronor för transport av byggnadsmaterialen till annan förvaringsplats, ersättning till värderingsman och för eget arbete samt advokatarvode.

Enligt de villkor, vilka gälla för stadens ansvarsförsäkring, omfattar denna icke skada, som förorsakats genom översvämning, och har bolaget under åberopande av tidigare avgörande i ett liknande fall vägrat utbetala någon ersättning för skada.

Efter förhandlingar, som förts med Lennartsson, har denne förklarat sig villig att såsom full ersättning för skadan godtaga ett belopp av 3.700 kronor i ett för allt.

Då drätselkammaren funnit det synnerligen tveksamt huruvida staden i händelse

av rättegång skulle undgå ersättningsskyldighet, har kammaren ansett sig böra träffa uppgörelse med Lennartsson på förut angivna grunder.

Då medel för utbetalande av ersättningen icke finnas tillgängliga inom ramen av givna anslag, får kammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 3.700 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 242. Återbesättande av en brandförmansbefattning och två brandmansbefattningar.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 26 september 1947 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en brandförmansbefattning och två brandmansbefattningar.

Drätselkammaren har i utlåtande den 6 november 1947 tillstyrkt bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 17 november 1947 avgivet utlåtande med biträdande av vad styrelsen och kammaren i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet till alla delar.

Nr 243. Återbesättande av befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid drätselkontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 november 1947 anfört:

Vid sammanträde den 28 augusti 1947 beslöto stadsfullmäktige att från och med den 1 januari 1948 inrätta ytterligare en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I. klass vid drätselkontoret.

Sedan drätselkammaren numera tillsatt befattningen med ordinarie innehavare och därvid utsett ett av de nuvarande kvinnliga kontorsbiträdena av II. klass å drätselkontoret har sistnämnda befattning blivit till ansökan ledig.

Då stadigvarande behov av denna befattning alltjämt föreligger, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass vid drätselkontoret.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 17 november 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens hemställan.

Nr 244. Återbesättande av en brandförmans- och en brandmansbefattning.

I skrivelse den 6 oktober 1947 har *brandstyrelsen* hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en befattning såsom brandförman och en befattning såsom brandman.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 20 oktober 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige att bifalla brandstyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 13 november 1947, med instämmande i vad brandstyrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla brandstyrelsens framställning.

Nr 245. Ang. avförande av den ordinarie befattningen såsom badare vid varmbadhuset från lönestaten.

Badhusstyrelsen har i skrivelse den 18 september 1947 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta befattningen såsom badare vid varmbadhuset.

Löne- och avtalsnämnden anför i häröver den 20 oktober 1947 avgivet utlåtande:

Vid de under innevarande år förda förhandlingarna om överförande av stadens ordinarie befattningshavare till ny löneplan rådde enighet mellan parterna därom att befattningen såsom badare med hänsyn till arbetets art borde regleras enligt kollektivavtal liksom fallet är beträffande baderskorna. Då innehavaren av befattningen nu avlidit behöver det av löne- och avtalsnämnden tillämnade förslaget om befattningens förande å avgångsstat icke fullföljas. Befattningen bör sålunda under nu föreliggande omständigheter icke återbesättas och avföras från lönestaten.

Med hänvisning till vad nu anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att avföra den ordinarie befattningen såsom badare vid varmbadhuset från lönestaten.

Drätselkammaren, som delar löne- och avtalsnämndens uppfattning att befattningen icke i fortsättningen bör upptagas å ordinarie stat, har genom utlåtande den 13 november 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 246. Anslag för engångsinbetalning till SKP i och för utgivande av fribrev å pension.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 8 november 1947 anfört följande:

En övergångsbestämmelse till 12 § i det från och med den 1 januari 1947 gällande pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare och arbetare lyder sålunda:

"Därest befattningshavare, som enligt detta reglemente inträder i SKP den 1 januari 1947 och som förut varit underkastad före år 1947 gällande pensionsbestämmelser, sedermera avgår ur stadens tjänst utan att rätt till pension i samband med avgången tillkommer honom, skall genom en engångsinbetalning av staden till SKP hans fribrev höjas så, att det överensstämmer med ett på grundval av följande förutsättningar beräknat fribrev.

Befattningshavaren antages hava varit försäkrad i SKP under hela den tid, avgifter för honom erlagts till stadens pensionsfond. Försäkringen har vid envar tid omfattat den egenpension och den familjepension samt avsett den pensionsålder, som gäller för honom enligt detta reglemente, eller skulle hava för honom gällt, därest reglementet varit i kraft. Kostnaderna för försäkringen hava bestritts förmedelst fortlöpande och, så länge pensionsförmånerna äro oförändrade, lika stora avgifter att betalas under

tiden från försäkringens tecknande längst intill pensionsåldern. Beräkningen av avgifter liksom av fribrev sker enligt SKP:s vid avgången gällande grunder."

Förste ingenjören vid tekniska verken och driftsingenjören vid vattenverket Gunnar Jepson lämnade sin anställning den 31 mars 1947 för att tillträda en befattning i Sandvikens stads tjänst. Övergångsbestämmelsen skall sålunda tillämpas för utgivande av fribrev till Jepson. Jepson började sin anställning hos tekniska verken den 1 augusti 1944 och hade dessförinnan varit anställd i Borås stads tjänst, från vilken tjänst han medförde fribrev å en viss pension.

Enligt uppgift från Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa omfattar Jepsons totala fribrev, avseende tjänstgöringen i Borås och Västerås, med en pensionsålder om 65 år, egenpension om 1.066 kronor samt familjepension om 444 kronor per år. Från SKP har vidare meddelats, att den å Västerås stad fallande engångsinbetalningen för fribrevet enligt försäkringstekniska beräkningsgrunder utgör 3.468 kronor per den 1 april 1947, vartill kommer ränta efter tre procent för år för tiden efter den 1 april 1947 till inbetalningsdagen.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för engångsinbetalning till SKP i och för utgivande av fribrev å pension till civilingenjören Gunnar Jepson anvisa ett anslag å 3.468 kronor jämte tre procents ränta därå från den 1 april 1947 till inbetalningsdagen.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 13 november 1947 anfört:

Såsom framgår av löne- och avtalsnämndens redogörelse är staden på grund av innehållet i övergångsbestämmelsen gentemot ifrågavarande befattningshavare skyldig att tillhandahålla denne en uppskjuten pension för den tid han varit anställd i stadens tjänst genom ett fribrev i pensionskassan. Genom engångsinbetalningen till SKP har staden fullgjort sin skyldighet i fråga om befattningshavarens pensionering. Anslaget torde lämpligen böra täckas av stadsfullmäktiges reservationsanslag till stadsfullmäktiges reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 247. Anslag för inköp av lastbil till ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 oktober 1947 anfört följande:

Sedan lastbilen vid ålderdomshemmet efter tioårigt bruk blivit så försliten att den drar allt för stora reparationskostnader och för övrigt icke fyller sitt ändamål på ett tillfredsställande sätt, har utredning verkställts rörande utbyte av bilen mot en ny lastbil. Mellankostnaden skulle belöpa sig till omkring sextusen kronor.

Fattigvårdsstyrelsen hemställer sålunda att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utbyte av den gamla lastbilen vid ålderdomshemmet mot en ny lastbil, bevilja ett förslagsanslag på 6.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 13 november 1947 avgivet utlåtande andragit:

Ifrågavarande lastbil användes i stor utsträckning för den tvättinrättning, som bedrives vid Karlslunds ålderdomshem. Bilen användes även vid andra körningar för ålderdomshemmets räkning t. ex. vid flyttning av pensionärernas bohag. Kammaren har icke något att invända mot det begärda anslaget i och för sig men kan icke undgå att finna det anmärkningsvärt, att begäran om anslag för ändamålet icke i sedvanlig ordning gjorts i samband med upprättande av förslag till fattigvårdsstyrelsens stat, då behovet av ny lastbil efter ett tioårigt bruk av den nuvarande bilen näppeligen kan ha varit fattigvårdsstyrelsen obekant vid statförslagets upprättande.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att besluta

att bifalla fattigvårdsstyrelsens hemställan samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 248. Bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Drätselkammaren har i en den 13 november 1947 avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 31 oktober 1947 hava Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod meddelat, att bolagen beslutat lämna Västerås stad bidrag för år 1947 å tillhopa 12.200 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret inom staden.

Bolagen hava som bekant under en följd av år beviljat staden dylika bidrag med varierande belopp. Bidragen utgjorde under år 1944 8.400 kronor, under år 1945 10.200 kronor och under år 1946 11.200 kronor.

Med anmälan härom får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga det i skrivelsen omförmälda bidraget för år 1947 om 12.200 kronor samt

att beloppet skall tills vidare reserveras för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunna bestämma, disponeras för ändamål, som kan vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsen.

Nr 249. Yttrande över kommunallagskommitténs betänkande del I med förslag angående ändringar i kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens och kvalificerad majoritet.

Vid sammanträde den 30 oktober 1947 ha stadsfullmäktige uppdragit åt drätselkammaren att inkomma med yttrande och förslag i anledning av kommunallagkommitténs betänkande del I med förslag om ändringar i kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens och kvalificerad majoritet.

I anledning härav har drätselkammaren genom utlåtande den 13 november 1947 anfört följande:

Beträffande förslagets innehåll tillåter sig drätselkammaren hänvisa till den redogörelse härför som finns intagen i Svenska Stadsförbundets Tidskrift häfte nr 8 årgång 1947. Drätselkammaren vill endast i detta sammanhang erinra om att kommunallagskommitténs uppdrag innefattar ett betydligt större område än det som blivit föremål för utredning i det föreliggande betänkandet. I enlighet med sina direktiv har emellertid kommittén i första hand till behandling upptagit spörsmålen om utvidgning av kommunernas beslutanderätt och om ändring av kommunallagarnas bestämmelser om kvalificerad majoritet för vissa beslut.

Det är ett för varje aktiv kommunalman välkänt faktum att de nu gällande kommunallagarna i vissa avseenden äro i behov av revidering. Detta gäller bl. a. området för den kommunala kompetensen, men även i andra delar torde en reformering vara av behovet påkallad. I anslutning till kommunallagskommitténs förslag vill drätselkammaren till särskild behandling upptaga i första hand frågan om den kommunala kompetensen och i andra hand frågan om den kvalificerade majoriteten.

Vad den kommunala kompetensen angår finnas reglerna härom i gällande kommunallag uttryckta så att "kommunen äger vårda sina gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter". Vad som avses med detta begrepp är givetvis svårt att på ett koncentrerat sätt uttrycka. Kommunallagskommittén har i sitt förslag lämnat en fyllig bild av vad som inrymmes under begreppet. Det har under årens lopp utbildat sig en viss praxis i regeringsrätten, som varit för kommunerna vägledande, då det gällt tolka begreppet "gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter". Denna praxis har i vissa avseenden varit mycket restriktiv, beroende därpå att i begreppet *gemensamma* angelägenheter inlagts, att en av kommunen vidtagen åtgärd skulle vara till nytta för flertalet av kommunens medlemmar. Därigenom har i praxis undantagits åtgärder, som visserligen kunna sägas vara av samhällelig art men som äro till nytta endast för en del av ett samhälles invånare. Vidare har den regeln strängt upprätthållits att en kommunal åtgärd icke får taga en sådan form att den kan anses innebära understöd till enskild kommunmedlem i annan ordning än som särskild författningsföreskrift medgiver. Kommittén har för sin del ansett att den kommunala beslutanderätten bör vidgas och att detta kan ernås genom att den nuvarande kompetensbestämmelsen ersättes med en ny, mera allmänt hållen, för vars tillämpning kommittén i betänkandet uppdragit vissa riktlinjer. Kommittén påpekar att *allmänintresset* avses bliva bestämmande för denna tillämpning. Att allmänintresset sålunda ställes i förgrunden betyder givetvis icke, fortsätter kommittén, att den kommunala verksamheten inom obestämda gränser lämnas full frihet. Liksom för närvarande skulle denna verksamhet vara underkastad vissa principiella normer, vilkas begränsande innebörd det skulle ankomma på rättspraxis att i förekommande fall tolka. Kommittén har föreslagit att 3 § i lagen om kommunalstyrelse i stad skall erhålla den ändrade lydelse att stadskommunen skulle äga att själv efter vad i lagen närmare bestämmes *"vårda sina angelägenheter såvitt icke handhavandet därav enligt gällande författningar tillkommer annan"*. Kommunallagskommittén har sålunda valt den formen för sina reformförslag, att den allmänna bestämningen i kommunallagarna beträffande kommunernas kompetens ändras. Drätselkammaren vill erinra därom att även annan väg kan leda till samma mål nämligen speciallagstiftningens väg, varvid den nuvarande formuleringen i kommunallagarna bibehålles oförändrad. Rent allmänt vill drätsel-

kammaren framhålla att kammaren delar kommunallagskommitténs uppfattning att en utvidgning och modernisering av reglerna beträffande den kommunala kompetensen är erforderlig. Vad man möjligen kan tveka om är då kommittén föreslår borttagandet av det gamla begreppet "gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenmeter" och i stället inför det nya begreppet *"sina angelägenheter"*. Det kan ifrågasättas huruvida man inte med bibehållande av det nuvarande kompetensbegreppet kunde på rättstillämpningens väg vinna viss utvidgning. I varje fall måste ett bifall till kommitténs förslag innebära att en helt ny rättspraxis måste utbildas och denna rättspraxis kommer icke till under loppet av några få år. Under tiden kommer givetvis det nya kompetensbegreppet att vara mycket vagt och oklart och kommunerna ha liten eller ingen ledning i de hittillsvarande avgörandena i högsta instans. Kommittén har även medgivit att det i fortsättningen liksom hittills i stort sett kommer att bliva rättspraxis uppgift att närmare angiva gränserna för kommunernas verksamhet. Under sådana förhållanden kan det ifrågasättas om man icke bör bibehålla det nuvarande kompetensbegreppet samt låta praxis utvecklas vidare ävensom, i fall då ändringar trots utvidgad praxis visa sig nödvändiga, vidtaga dessa i speciallagtstiftningens form. På denna linje ha även de två reservanter gått som deltagit i kommitténs arbete. Vid övervägande av de nyssnämnda två metoderna har drätselkammaren ändock kommit till den uppfattningen att den av kommittén anvisade vägen är acceptabel. Kommittén har ansett det vara av behovet påkallat att komplettera det nya kompetensbegreppet med tämligen detaljerade anvisningar och förklaringar som icke komma att inflyta i lagtexten utan kvarstå i själva motiven. Det är att förmoda, att den ledning som härigenom erhålles och den inskränkning som ligger i begreppet "sina angelägenheter" kommer att medföra å ena sidan en önskvärd utvidgning av gränserna för den kommunala kompetensen och å andra sidan att kommunerna icke skola föranledas att i sitt handlande sträcka sig utöver den intressesfär som med fog kan ur olika synpunkter betecknas som rent kommunal.

Beträffande reglerna om den kvalificerade majoriteten har kommunallagskommittén föreslagit att gällande bestämmelser härom i 27 § 2 mom. lagen om kommunalstyrelse i stad skola upphöra. Detta har kommittén motiverat både med praktiska och sakliga skäl. Det anses att de motiv som från början lågo till grund för införandet av regeln om kvalificerad majoritet numera upphört att gälla samt att i nuvarande lagstiftning ändock garantier finnas mot oöverlagda beslut.

Drätselkammaren delar kommitténs uppfattning att de motiv som ursprungligen föranledde införandet av regeln om kvalificerad majoritet i många fall för närvarande icke förefinnas. Det kan emellertid ifrågasättas om icke trots detta anledning förefinnes att åtminstone i vissa avseenden även i fortsättningen kräva kvalificerad majoritet. Det må erinras om att reglerna från början infördes icke enbart för att hindra oöverlagda eller mindre förnuftiga beslut då nya kategorier rösträttsberättigade samhällsmedlemmar kommo till utan även i viss mån som ett skydd mot minoriteten under den tid då den graderade röstskalan förekom. Det må dessutom framhållas att enbart förefintligheten av reglerna om kvalificerad majoritet i många fall redan på det förberedande stadiet manar till en noggrannare prövning av föreliggande spörsmål och sammanjämkning av olika meningar så att enhetliga beslut uppnås utan omröstning. Trots detta är drätselkammaren emellertid böjd för att dela kommitténs uppfattning att reglerna om den kvalificerade majoriteten kunna utgå. Det kan diskuteras om man i två fall skulle bibehålla regler om kvalificerad majoritet. Det gäller frågan om anslag av lånemedel och upptagande av lån samt frågan om köp och försäljning av fast egen-

dom. I bägge dessa fall rör det sig om för den kommunala ekonomien mycket ingripande beslut. I det förutnämnda fallet kvarstår emellertid Kungl. Maj:ts övervakning och i det sistnämnda fallet har det blivit så att dels de nya reglerna om kommunernas aktiva bostadspolitik nödvändiggör ett forcerat inköp av mark, som icke lämpligen bör bindas av andra regler än dem som gälla för vanliga beslut dels ock tomträttsinstitutet, som alltmer införes i städerna, kommer att avsevärt minska försäljningarna. På grund härav hyser drätselkammaren den åsikten att icke heller i dessa fall i fortsättningen regler om kvalificerad majoritet kan anses påkallade.

Med åberopande av vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att som infordrat yttrande över kommunallagskommitténs betänkande åberopa vad drätselkammaren härovan anfört.

Nr 250. Bidrag till uppförande av en ridhusbyggnad.

Drätselkammaren har uti en den 6 november 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Uti en till drätselkammaren ingiven framställning hava kommitterade för Västerås ridklubb och Föreningen Arosryttarna i Västerås hemställt, att staden ville i lämplig form lämna bidrag till uppförande av en ridhusbyggnad; och ha kommitterade meddelat, att de träffat överenskommelse om inköp av en flyghangar, vilken skulle förflyttas till mark, som av Västerås stad för ändamålet upplätes och inredas till ridhus. Kostnaden för anläggningen har beräknats till 37.000 kronor, varav 9.000 kronor för inköp av hangarbyggnaden samt 28.000 kronor för byggnadens rivning, transport till och uppsättande å ny plats ävensom för elektriska installationer, vattenledning och materialkostnader. Kommitterade ha tänkt sig att kostnaderna för anläggningen skulle finansieras till en fjärdedel genom från enskilda personer och företag hopsamlade medel samt till tre fjärdedelar genom ett statligt ränte- och amorteringsfritt lån på sätt nedan angives. Enligt K. K. den 30 juni 1947 angående lån från statens lånefond för hästavelns befrämjande må statslån beviljas till förening eller annan sammanslutning för främjande av ridsport för bestridande av kostnaden för uppförande, inköp, ombyggnad eller inrättande av ridhusanläggning, s. k. ridhuslån. Dylikt lån må beviljas till belopp motsvarande högst 75 % av den beräknade och godkända kostnaden för de med lånet avsedda åtgärderna, utgift för anskaffande av tomt däri ej inräknad. Lånet är ränte- och amorteringsfritt, så länge ridhusverksamhet bedrives i den anläggning, som lånet avser. Upphör verksamheten skall lånet omedelbart uppsägas till återbetalning. Såsom säkerhet för hela lånesumman må godtagas inteckning med bästa förmånsrätt å motsvarande belopp i den fastighet, varå ridhuset ligger eller är avsett att förläggas eller ock vederhäftig borgen. Någon inteckningssäkerhet kan i det nu aktuella fallet ej förekomma då ridhusbyggnaden icke kommer att vara belägen å fri grund. Någon privat borgen kunna vederbörande efter vad som uppgivits icke heller anskaffa.

Då ridintresset inom staden är tämligen betydande och värt att av staden uppmuntras anser drätselkammaren, att staden icke bör undandraga sig att lämna ridhusföretaget lämpligt stöd. Detta bör ske i den formen att staden ikläder sig borgen för ett statligt lån, vilket enligt förut angivna grunder i detta fall kan beräknas till högst 27.750 kronor. Såsom villkor för tecknande av dylik borgen bör krävas följande. Verksamheten bör omhänderhavas av en särskild för ändamålet bildad ekonomisk för-

ening, till vilken staden upplåter lämplig mark å vilken ridhuset uppföres. I föreningens stadgar bör intagas föreskrift om att vid föreningens likvidation eller verksamhetens upphörande föreningens tillgångar utöver skulderna utan ersättning skola tillfalla Västerås stad. Till skulderna skall därvid icke hänföras insatskapitalet. Därjämte bör enligt förut bestämda grunder årligen avskrivning å byggnaden ske i lämplig omfattning, varjämte staden bör förbehålla sig rätt att tillsätta en revisor för den årliga granskningen av föreningens räkenskaper.

Innan borgensförbindelsen av staden tecknas bör företaget ha visat, att medel anskaffats och komma att tillhandahållas för bestridande av den del av kostnaden som ej täckes av statslånet.

Drätselkammaren har tänkt sig att ridhusbyggnaden skulle förläggas till staden tillhörig mark å egendomen Vallby å lämplig plats någonstädes väster om Skerikesvägen och söder om Bjärbyvägen.

Idrottsstyrelsen, som beretts tillfälle att yttra sig över kommitterades framställning, har tillstyrkt densamma med hänsyn till den utbredning ridsporten numera vunnit inom staden.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att under i huvudsak ovan angivna villkor åtaga staden borgen för ett jämlikt Kungl. Kungörelsen den 30 juni 1947, nr 395 beviljat statligt ränte- och amorteringsfritt ridhuslån intill ett belopp av högst 27.750 kronor samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd för staden att ikläda sig förenämnda borgensförbindelse.

Nr 251. Avtal med kolhandlarna angående återförsäljning av gasverkskoks.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk anför i skrivelse den 13 november 1947 följande:

Före senaste kristidens inbrott 1939—40 försålde gasverket all den producerade koksen direkt till förbrukare i staden utan anlitande av någon mellanhand. Sedan de flesta bränslen efter krigsutbrottet blivit ransonerade inträdde helt andra förhållanden. Importen av koks minskades starkt och de förbrukare i Västerås som tidigare helt använt koks hänvisades till huvudsaklig användning av ved såsom bränsle. Den tilldelning av koks som medgivits har sedan dess varit ringa (15 à 25 %). Bränslesäsongen 1946 —1947 erhölls ej någon kokstilldelning alls. Bränslekommissionen utfärdade redan från början beträffande koksförsäljningen den bestämmelsen, att varje koksleverantör endast finge sälja till de kunder han haft före kriget och de olika förbrukarnas licenser utställdes på förbrukarens tidigare leverantör. Flyttning av licenserna till annan leverantör kunde endast undantagsvis ske. Bestämmelsen torde vara en följd av det avtal som på sin tid träffades mellan statens kolnämnd och Sveriges Kolimportörers förening och avsåg tillförsäkra de olika kolhandlarna dels rätten att bibehålla sina kunder och dels täckning för de kostnader kolhandlarna åsamkades då de åtoge sig att bibehålla sina lagrings- och distributionsanläggningar. Bestämmelsen om de bundna licenserna verkar på ett sådant sätt att gasverket endast kan avsätta så stor del av sin koksproduktion direkt till egna kunder som svarar mot den procentuella bränsletill-

delning dessa erhålla i form av koks. Övrig koks måste gasverket avsätta genom kolhandlarna som återförsäljare. Gasverkets koksproduktion höll sig ungefär konstant fram till år 1943—44, men minskades kraftigt under åren 1945—46. Under år 1947 åter har produktionen stigit och är nu ungefär 50 % större än vid krigets början. Då kokstilldelningen i Västerås endast varit 15 à 25 % av förbrukarnas hela bränslebehov har huvuddelen av gasverkets koks måst försäljas genom kolhandlarna som återförsäljare. Bränslekommissionen fastställde vid början av kriget en återförsäljarerabatt av kronor 8: 25 per ton. Denna rabatt är betydligt större än vad som normalt tillämpats inom kolhandeln vid återförsäljning. Den normala rabatten har varit 2 à 3 kronor per ton. Att Bränslekommissionen fastställde den högre rabatten förklarades bero på att kolhandlarna skulle ha ersättning ej blott för verkliga återförsäljningskostnader utan även för sådana kostnader för hållande av lagrings- och distributionsanläggningar som normalt täcktes av vinsten på importkoks. Tillsammans med landets övriga gasverk överklagade styrelsen denna bestämmelse hos Kungl. Maj:t den 4 oktober 1943 under anförande av bl. a. att frågan om täckande av de kostnader kolhandlarna kunde hava för hållande av lager- och distributionsanläggningar för koks, som på grund av kristidsförhållanden ej kunde helt utnyttjas, icke vore en sak som borde åvila städernas gasverk. Eventuell skälig ersättning för dessa kostnader borde såsom varande en riksangelägenhet åvila staten. Någon ändring i Bränslekommissionens bestämmelser kunde emellertid då ej erhållas, så vitt känt beroende på att staten var bunden genom sitt ovannämnda avtal med Sveriges Kolimportörers förening. Gasverket har därför tvungits under hela kristiden utbetala rabatten till kolhandlarna vid försäljning av koks till stadens förbrukare. Dessa rabatter ha hittills sammanlagt uppgått till ett belopp av kronor 110.000.

Styrelsen har under hela tiden protesterat mot ovannämnda av Bränslekommissionen tillämpade bestämmelser. Det tidigare nämnda avtalet mellan statens kolnämnd och Sveriges Kolimportörers förening har nu upphört att gälla från den 1 juli innevarande år. Läget har därigenom blivit ett annat och styrelsen har gentemot Bränslekommissionen hävdat att licensförfarandet beträffande koksen borde ändras så att gasverket ej belastas med onormala återförsäljarrabatter. Det kan anföras, att den här förekommande återförsäljningen ej medför någon egentlig minskning i gasverkets försäljnings- eller distributionskostnader. Den mellanhand som tvångsvis inkopplas har sålunda ej någon verklig försäljningsuppgift att fylla. Bränslekommissionen har emellertid ej velat medgiva ändring av sina bestämmelser utan hänvisat gasverket till att träffa avtal med kolhandlarna om återförsäljning. Förhållandena ha varit likartade vid andra gasverk och via Svenska Gasverksföreningen ha gasverken företagit gemensamma aktioner i frågan. Gasverken ha därvid erbjudit sig att gå med på en rabatt av högst 3: 50 kronor per ton koks under den kommande bränslesäsongen. Detta erbjudande har emellertid ej accepterats av kolhandlarna. För att komma ur den situation som uppstått och möjliggöra att utleverans av koks kunde påbörjas har Bränslekommissionen med Stockholms gasverk träffat ett avtal i realiteten innebärande att gasverket svarar för en rabatt till kolhandlarna av kronor 3: 50 per ton och erhåller ersättning från kommissionen för därutöver utbetalad rabatt. Bidraget från kommissionen till gasverket har formellt betecknats som ersättning för s. k. koksverksdrift. Med koksverksdrift avses här det förhållandet, att gasverket lägger sin drift så att största möjliga kvantitet koks produceras, d. v. s. driftsvolymen bestämmes icke av efterfrågan på gas utan av möjligheterna att genomsätta kol. Den gas, som ej åtgår till konsumenterna, användes för undereldning i ugnarna.

Koksverksdrift har under innevarande år även tillämpats vid Västerås gasverk i viss omfattning och Bränslekommissionen har erbjudit sig att även här lämna bidrag under den förutsättningen att uppgörelse träffades med kolhandlarna om återförsäljning av koksen. Efter vissa grunder har det erbjudna bidraget beräknats till 17.600 kronor. Senare har Bränslekommissionen även lämnat liknande erbjudanden till övriga gasverk. Storleken och beräkningssättet för bidragen är ännu ej fullt klart. De gasverk, som ligga i städer med liten kokstilldelning, drabbas hårdast av bestämmelserna angående återförsäljning. Då nämligen deras kunder erhålla mindre procentuell kokstilldelning kommer en större del av koksproduktionen att utlevereras genom återförsäljare. Det har från dessa gasverks sida hävdats att den del av rabatten gasverken själva skola svara för bör utgå med mindre belopp per ton än vad som är fallet t. ex. i Stockholm.

De belopp Bränslekommissionen på detta sätt utbetalar till gasverken bestridas av kolclearingkassan. Emellertid har Bränslekommissionen från den 1 augusti höjt priset på de kol som tillställas gasverken. Man har anledning förmoda, att kolclearingkassan på detta sätt tillföres de medel som erfordras för utbetalande av bidragen, varigenom dessa i själva verket komma att bekostas av gasverken.

Då det är nödvändigt för gasverkets drift att utleverans av koks kommer till stånd har styrelsen ej funnit annat förfarande möjligt än att söka träffa ett avtal med kolhandlarna om återförsäljning av koks och ett dylikt har nu kommit till stånd med följande lydelse.

”Mellan Västerås stads Tekniska Verk, här nedan kallat Gasverket, å ena, samt Västerås Kolimportörers Förening, här nedan kallad Lagerhandlarna, träffas härigenom beträffande gasverkskoks för bränslesäsongen 1947/1948 följande avtal:

Vid distribution av Gasverkets gasverkskoks erhålla Lagerhandlarna för sorterad vara en återförsäljarerabatt av 5: 50 kr. per ton eller 27,5 öre per hl.

Distributionen skall ske i samma ordning som tidigare d. v. s. att Lagerhandlarna tillhandahålla säckar och avhämta koksen vid Gasverkets sorteringsanläggning.

Detta avtal förutsätter, att liksom tidigare, gasverkskoks skall till hushållsförbrukare utgå med företrädesrätt framför importkoks.

För Gasverkets vidkommande förutsättes stadsfullmäktiges i Västerås godkännande.”

Den kvantitet koks, som kan beräknas komma att levereras genom återförsäljare under förestående bränslesäsong utgör c:a 5.000 ton, varför rabatterna sammanlagt komma att uppgå till c:a 27.500 kronor.

Med denna skrivelse har styrelsen velat bringa till stadsfullmäktiges kännedom de förhållanden som för närvarande råda vid försäljningen av koks.

Styrelsen protesterar mot det av Bränslekommissionen påtvungna förfarandet, att gasverket i realiteten skall tjäna som mellanhand för utbetalning av ersättningar från kommissionen till kolhandlarna men finner som läget för närvarande är ej någon möjlighet att få avsättning för koksen på annat sätt.

Under hänvisning till vad ovan anförts får styrelsen därför hemställa

att stadsfullmäktige måtte godkänna det träffade avtalet med kolhandlarna angående återförsäljning av gasverkskoks och bevilja ett förslagsanslag om 27.500 kronor att utgå av gasverkets driftmedel för utbetalning av rabatter för återförsäljningen.

Drätselkammaren har i häröver den 13 november 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 252. Förslag till kvartersnamn å Övre Haga.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 november 1947 anfört följande:

Vid sammanträde den 29 maj 1947 beslöto stadsfullmäktige att inom stadsplanen för Övre Haga på förslag av gatunamnsberedningen fastställa namnet Tändhatten för det kvarter, som i väster begränsas av Skyttegatan och i norr av Akarhagsgatan.

Då det emellertid senare visat sig att detta namn beklagligt nog redan tidigare av stadsfullmäktige åsatts ett kvarter, beläget mellan Jakobsbergsgatan och Djäknebergsgatan, får gatunamnsberedningen nu hemställa att stadsfullmäktige med ändring av sitt den 29 maj 1947 fattade beslut i stället måtte fastställa namnet Hanen för det inom Övre Haga belägna kvarteret.

Det nu föreslagna namnet överensstämmer helt med den inom området tillämpade principen att vid namnsättningen anknyta till med skytterörelsen förbundna namn.

Med anledning av vad nu anförts får gatunamnsberedningen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa det ovan föreslagna kvartersnamnet.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 november 1947 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att med ändring av sitt den 29 maj 1947 fattade beslut för angivna kvarter fastställa namnet Hanen.

Nr 253. Förslag till kvarters- och gatunamn å Lilla Johanneslund och Södra Skallberget.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 november 1947 anfört följande:

Kungl. Maj:t har den 16 augusti 1946 och den 7 mars 1947 fastställt stadsplan för respektive Lilla Johanneslund med omgivningar och Södra Skallberget. Å sammanträde den 28 augusti 1947 antogo stadsfullmäktige förslag till ändring av stadsplanen för Södra Skallberget. Med anledning härav skola namn åsättas de föreslagna kvarteren och gatorna.

De inom stadsplanen för Lilla Johanneslund med omgivningar förekommande kvarteren och gatorna hava tidigare åsatts namn med undantag för sex kvarter belägna söder om Skallbergsgatan och öster om Tunbyvägen, samt för den gata, som är belägen norr om kvarteret Druvan och sträcker sig i östlig riktning från Vegagatan.

Vid namnsättningen har gatunamnsberedningen låtit föreslagna kvartersnamn anknyta till svenska vilddjursnamn, enär beredningen finner det sannolikt, att namnet Skallberget på sin tid tillkommit såsom en följd av att jakt tidigare bedrivits inom området.

Gatunamnsberedningen får i anslutning till bifogade kartor därför föreslå kvartersnamnen Älgen, Råbocken, Räven, Haren, Grävlingen, Mården, Ekorren, Illern och Vesslan.

För de två gator, som nu skola namnsättas föreslås namnet Emausgatan för den gata, som löper mellan Bergslagsvägen och Tunbyvägen och utgör en direkt förlängning av den omedelbart öster om Bergslagsvägen belägna Emausgatan, samt namnet Södra Skallbergsgatan för den gata, som från Emausgatan leder upp genom området. Med anledning av att Emausgatan sålunda föreslagits sträcka sig ända fram till

Tunbyvägen får gatunamnsberedningen samtidigt tillstyrka stadsfullmäktige besluta att namnet Vegagatan utgår för den del av samma gata, som numera ingår i Emausgatan. I anknytning till namnet Södra Skallbergsgatan föreslås vidare att namnet å Skallbergsgatan, belägen norr om kvarteren Illern och Ekorren, ändras till Norra Skallbergsgatan, då härigenom ernås en större tydlighet i namnsättningen.

Med anledning av vad sålunda förekommit får gatunamnsberedningen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa de ovan föreslagna kvarters- och gatunamnen.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 november 1947 avgivet utlåtande anfört följande:

Utskottet har intet att erinra mot de föreslagna kvartersnamnen och ej heller mot namnberedningens förslag att gatan mellan Bergslagsvägen och Tunbyvägen norr om kvarteret Mården benämnes Emausgatan.

Ifråga om namnen Norra och Södra Skallbergsgatan har utskottet emellertid ställt sig mera tveksamt då utskottet såsom tidigare i liknande fall av utskottet hävdats anser, att förväxlingar lätt kunna uppstå i fall, då gator, som icke sammanhänga med varandra, icke till namnet kunna skiljas från varandra annat än genom beteckningar sådana som "norra" och "södra". Beredningsutskottet har därför under hand velat bereda gatunamnsberedningen tillfälle att i denna del taga ärendet under förnyat övervägande och vill utskottet, sedan namnberedningens yttrande inkommit, taga slutlig ställning till denna fråga.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att bifalla gatunamnsberedningens förslag utom vad avser gatunamnen Norra och Södra Skallbergsgatan, i vilken del av ärendet beredningsutskottet senare avser att yttra sig.

Nr 254. Förslag till nytt reglemente för Västerås stads fattigvård.

Vid sammanträde den 25 september 1947 beslöto stadsfullmäktige till beredningsutskottet för utredning remittera ett av fattigvårdsstyrelsen med skrivelse den 25 augusti 1947 överlämnat förslag till nytt reglemente för Västerås stads fattigvård.

Fattigvårdsstyrelsens förslag till reglemente finnes intaget i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 24 för innevarande år.

Beredningsutskottet har efter granskning av förslaget genom utlåtande den 12 november 1947 anfört följande:

Emot förslaget har reservation anmälts av en av fattigvårdsstyrelsens ledamöter, fru Helga Hall, vilken yrkat avslag därå enär det icke enligt reservantens mening kunde anses ändamålsenligt att inför en nära förestående reform å sociallagstiftningens område nu antaga ett nytt reglemente, vilket sannolikt inom kort tid ånyo finge i sin helhet omarbetas.

Beredningsutskottet har vad först beträffar principfrågan huruvida fattigvårdsstyrelsens reglemente nu skall omarbetas eller ej, icke för sin del kunnat komma till annat resultat än att den nuvarande distriktsorganisationen, vilken med åren blivit alltmera otidsenlig och tungrodd, redan nu slopas utan att den blivande socialvårdsreformen avvaktas. Tidpunkten för distriktsorganisationens avskaffande måste anses

lämpligt vald ur den synpunkten att samtliga nuvarande ledamöter och suppleanter i fattigvårdsstyrelsen ställt sina mandat till stadsfullmäktiges förfogande från och med den 1 januari 1948. Det må vidare framhållas, att man har anledning räkna med att distriktsorganisationen ännu mindre än för närvarande kommer att ha något existensberättigande, därest en centralisering av socialvården genomföres. Med hänsyn till vad nu anförts vill beredningsutskottet för sin del tillstyrka, att reglementet för fattigvården omarbetas efter i huvudsak de riktlinjer fattigvårdsstyrelsen föreslagit.

Beredningsutskottet har emellertid vid detaljgranskningen av förslaget funnit anledning att framställa en del smärre erinringar mot detsamma.

I § 3 av förslaget bör före sista attsatsen inskjutas följande mening:

"att före den 15 augusti varje år till drätselkammaren överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för nästföljande år."

I samma paragrafs näst sista stycke i den föreslagna lydelsen ävensom å ett flertal andra ställen i det föreslagna reglementet förekommer benämningen fattigvårds- och barnavårdsbyrån. Utskottet har ansett lämpligast att denna benämning utbytes mot socialvårdsbyrån. Sistnämnda beteckning är kortare och enklare än den nuvarande. Vidare tala psykologiska skäl för att ordet fattigvård, vilket i många människors uppfattning har en nedsättande klang, så litet som möjligt kommer till användning i socialvårdsorganens kontakt med de understödssökande.

Beträffande avfattningen av § 5 föreslås några omformuleringar. De i paragrafen upptagna föreskrifter angående kallelse till sammanträde bör gälla endast ordinarie sammanträde. Fall kunna nämligen tänkas, då behov av extra sammanträde hastigt påkommer. Man bör då icke lämpligen vara bunden vid någon särskild kallelsetid. I fattigvårdslagen föreskrives, att kallelse till extra sammanträde meddelas på sätt fattigvårdsstyrelsen beslutar. Styrelsen bör i fråga om formen och sättet för kallelse till extra sammanträde vara helt obunden av föreskrift i reglementet.

Av praktiska skäl torde vidare i denna paragraf böra intagas en bestämmelse om när styrelsen är beslutför. Utskottet föreslår i överensstämmelse med motsvarande föreskrifter i fattigvårdslagen att för beslutförhet skall krävas att minst fyra ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro tillstädes.

Rätten att utfå utdrag av styrelsens protokoll kan icke inskränkas till enbart sådana fall, då det gäller överklagande av styrelsens beslut. Utskottet erinrar om att rätten att utbekomma allmänna handlingar reglerats genom särskild lag. Sista stycket i paragrafen bör därför erhålla sådan avfattning, att var och en vars rätt av beslutet beröres med iakttagande av bestämmelserna i omförmälda lag skall äga att erhålla utdrag av styrelsens protokoll. I överensstämmelse med vad nu sagts bör 5 § erhålla följande lydelse: "Fattigvårdsstyrelsen håller ordinarie sammanträde en gång varje månad, utom juli, å dag, som för varje år å det sista sammanträdet föregående år av styrelsen bestämmes.

Sammanträdena hållas å socialvårdsbyrån, där ej ordföranden för särskilt fall annorlunda bestämmer.

Kallelse till ordinarie sammanträde skall tillställas ledamöter och suppleanter senast fyra dagar före sammanträdet. Vid kallelsen skall fogas föredragningslista samt såvitt ske kan kopia av de viktigare handlingar, som vid sammanträdet skola föredragas. Ärende må icke av fattigvårdsstyrelsen företagas till avgörande såvida ej minst fyra ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro tillstädes.

Utdrag av styrelsens protokoll tillhandahålles utan avgift den, vars rätt av beslutet

beröres, dock med iakttagande av bestämmelserna i gällande lag om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar."

Före sista stycket i § 9 bör inskjutas ett nytt stycke, så lydande:

"I övrigt handlägger utskottet de ärenden, som av styrelsen dit hänskjutas."

Såvitt framgår av föreslagna lydelse av § 9 skulle förvaltningsutskottet uteslutande syssla med ålderdomshemmets angelägenheter. Enligt utbildad praxis har förvaltningsutskottet emellertid vid sidan om dessa angelägenheter även som beredande instans handlagt andra ärenden. Med hänsyn härtill har ovan angivna tillägg till paragrafen ansetts vara på sin plats.

Ifråga om paragraf 10 föreslås den ändring, att benämningen å fattigvårdssysslo--mannens tjänst omändras till socialvårdschef. Sysslomannen fungerar sedan många år tillbaka även såsom sekreterare i barnavårdsnämnden och har i denna sin egenskap att bereda, föredraga och verkställa ärenden, som falla under barnavårdsnämndens jurisdiktion. För uppdraget såsom barnavårdsnämndens sekreterare har sysslomannen hittills åtnjutit särskilt arvode, vilket emellertid vid blivande lönereglering kommer att inarbetas i hans fasta lön. Redan nu intager sysslomannen inom fattigvården och barnavården en klar chefsställning. I överensstämmelse med löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens förslag i detta hänseende vill beredningsutskottet därför föreslå, att tjänsten i reglementet benämnes socialvårdschef.

Beträffande den i 3 stycket av § 10 förekommande uppräkningen av de olika befattningshavarna, som för närvarande äro anställda vid den öppna och slutna fattigvården, påpekar utskottet, att befattningen såsom biträdande vaktmästare genom något förbiseende icke kommit med i uppräkningen. Utskottet vill emellertid ifrågasätta om någon uppräkning av alla fattigvårdens befattningshavare över huvud taget bör förekomma i reglementet. Som bekant undergår stadens tjänsteförteckning tid efter annan förändringar därigenom, att nya tjänster tillkomma eller redan befintliga tjänster i samband med omorganisationer erhålla ändrad benämning. Varje sådan ändring, som kommer att beröra fattigvårdens befattningshavare, medför därför även att reglementets avfattning måste ändras genom beslut av stadsfullmäktige. Med hänsyn härtill bör uppräkningen ersättas med följande lydelse av tredje stycket: "I övrigt skola vid den öppna och slutna fattigvården finnas anställda de befattningshavare, ordinarie eller extra, varom beslut i vederbörlig ordning fattats."

I § 12 föreslås de redaktionella ändringar att ordet "fattigvårdssysslomannen" utbytes mot ordet "socialvårdschefen" samt att i tredje attsatsen orden "först kommande" utbytas mot ordet "nästföljande".

I fråga om §§ 13 och 14 vill utskottet framhålla, att dessa paragrafer böra formuleras så, att de så nära som möjligt ansluta till fattigvårdslagens bestämmelser angående formerna för anmälan om fattigvårdsbehov samt fattande av beslut om understöd. I enlighet härmed föreslår utskottet att dessa paragrafer erhålla följande ändrade lydelse:

"§ 13. Den som önskar komma i åtnjutande av fattigvård eller kommunalt pensionstillskott eller annat sådant till fattigvård ej hänförligt understöd, vars utdelande handhaves av fattigvårdsstyrelsen, har att i regel göra anmälan härom till styrelsen och ingives dylik anmälan till socialvårdsbyrån. Anmälan kan även göras till styrelsens ordförande eller annan dess ledamot, eller till prästerskapet i församlingen eller till person, som styrelsen kan hava utsett att mottaga sådana anmälningar. Sådan anmälan som sist sagts skall dock av vederbörande ofördröjligen vidarebefordras till byrån".

"§ 14. Sedan anmälan inkommit, skall utredning skyndsamt verkställas genom social-

vårdschefens försorg, varefter frågan företages till prövning och beslut, i trängande fall av socialvårdschefen, och eljest av understödsdelegerade, förvaltningsutskottet eller fattigvårdsstyrelsen. Fattas beslutet av annan än styrelsen, skall detsamma anmälas vid styrelsens nästa sammanträde, då anteckning därom och dagen för beviljande skall ske i protokollet."

Beredningsutskottet föreslår vidare, att § 16 icke formuleras fullt så kategoriskt, som i förslaget skett. Det förordas därför, att bestämmelserna uppmjukas genom att i första stycket mellan orden "meddelas" och "i form av" inskjutes orden "i regel" samt att andra stycket erhåller följande lydelse: "Eljest bör vården meddelas genom intagning å ålderdomshemmet eller utackordering".

Slutligen föreslår utskottet den språkliga ändringen i § 17, att de första orden i första stycket av paragrafen, som i förslaget lyda "Över vårdtagare som etc." utbytas mot orden "I fråga om vårdtagare som etc."

I övrigt har utskottet icke funnit anledning till erinran mot fattigvårdsstyrelsens förslag.

Utskottet tillstyrker sålunda stadsfullmäktige att besluta

att antaga ifrågavarande förslag till nytt reglemente för Västerås stads fattigvård med de ändringar och tillägg ovan angivits,

att reglementet skall tillämpas fr. o. m. den 1 januari 1948 samt

att uppdraga åt fattigvårdsstyrelsen att underställa länsstyrelsen förslaget för prövning och fastställelse.

Nr 255. Översyn av stadens nuvarande gatukostnadsbestämmelser.

Drätselkammaren anför i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 november 1947 följande:

Enligt 49 § i stadsplanelagen av den 29 maj 1931 må genom beslut av stadsfullmäktige meddelas bestämmelser, gällande för staden i dess helhet eller för viss del därav, om skyldighet för ägare av tomt att bidraga till kostnaden för iordningställande av gata (gatukostnadsbestämmelser). På grund av nämnda stadgande ha särskilda gatukostnadsbestämmelser utfärdats för Västerås, vilka fastställts av Kungl. Maj:t den 16 juli 1937.

Den 1 januari 1948 träder en ny byggnadslag i kraft, i vilken stadgas delvis ändrade bestämmelser angående gatukostnader. Även enligt den nya lagen kunna stadsfullmäktige antaga särskilda bestämmelser om skyldighet för ägare av tomt att bidraga till kostnaden för iordningställande av gata. Liksom enligt nu gällande lag regleras tiden för ersättningsskyldighetens ikraftträdande och omfattningen av ersättningsskyldigheten med hänsyn tagen till den tidpunkt, då fråga om gatukostnadsbestämmelser väcktes hos stadsfullmäktige. De av stadsfullmäktige antagna nu gällande gatukostnadsbestämmelserna böra underkastas en revidering med hänsyn till den nya byggnadslagens bestämmelser. Då de nya bestämmelserna böra kunna tillämpas så snart som möjligt, vill drätselkammaren härigenom hava väckt frågan om antagande av nya gatukostnadsbestämmelser för staden.

Drätselkammaren tillstyrker därför stadsfullmäktige att besluta

att de nuvarande gatukostnadsbestämmelserna skola underkastas översyn med hänsyn till bestämmelserna i den nya byggnadslagen samt

att uppdraga åt drätselkammaren att så snart ske kan till stadsfullmäktige inkomma med utredning och förslag i ärendet.

Nr 256. Allmän lönerevision för stadens ordinarie befattningshavare.

Med skrivelse den 8 november 1947 har löne- och avtalsnämnden framlagt förslag till allmän lönerevision för stadens ordinarie befattningshavare att träda i kraft från och med den 1 oktober 1947 jämte av förslaget betingade följdföreskrifter i olika avseenden.

Nämndens förslag återfinnes i stadsfullmäktiges tryckta handlingar ser. B nr 25 för innevarande år.

Drätselkammaren har i häröver den 13 november 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren framhöll i ett den 5 april 1945 dagtecknat utlåtande över löne- och avtalsnämndens förslag till den nuvarande löneplanen, att det principiellt måste anses såsom en fördel, därest staden redan då utan vidare kunde ha tillämpat avlöningsplanen i det statliga civila avlöningsreglementet, särskilt om mera allmän enighet kunde uppnås mellan städerna om anslutning till denna löneplan. Det framhölls även, att en dylik anordning icke för det dåvarande läte sig realiseras. Förhållandena i dessa avseenden hava emellertid senare undergått en förändring i det att allt flera städer numera förenat sig om den av Svenska Stadsförbundet förordade normallöneplanen, vilken i huvudsak motsvarar den statliga löneplanen. Drätselkammaren vill till en början såsom en ovedersäglig fördel med förslaget framhålla, att Västerås stad därigenom kommer att samordnas med andra i storlek jämförliga städer såvitt avser avlöningsförhållandena för stadens befattningshavare.

Det förslag, som nu föreligger till bedömande, innebär såsom löne- och avtalsnämnden framhållit, i högre grad än 1945 års löneplan en allmän lönereglering. Vissa skäl kunna måhända åberopas mot att redan nu, så kort tid efter 1945 års löneplans ikraftträdande, överväga en ny lönereglering. Västerås stad är emellertid icke ensam härom. I flera av de med Västerås i storleksordning jämförliga städerna antogos vid ungefär samma tidpunkt som här i staden förslag till löneregleringar, vilka även i dessa städer nu fått lämna plats för nya löneregleringar, baserade på det av stadsfullmäktige antagna normallönereglementet. Detta förhållande måste betraktas mot bakgrunden av den omständigheten att staten för sina befattningshavare från och med den 1 juli 1947 antagit i huvudsak samma löneplan som den, varom nu är fråga, och i samband därmed genomgående tillerkänt sina befattningshavare avsevärda löneförbättringar. Det är uppenbart, att nämnda förhållande icke kunnat undgå att medföra konsekvenser i fråga om städernas lönesättningar. En första påkänning av den statliga löneregleringens inverkan i nämnda hänseende har redan under den tid förhandlingarna mellan staten och statstjänarna pågingo, vissa städer, däribland Västerås, haft i form av framställningar från de kommunala befattningshavarna om provisoriska lönetillägg.

Rent allmänt sett kan sägas, att tidpunkten för allmänna löneregleringar, vare sig det gäller statens eller kommunernas eller enskilda företags anställda, är mindre väl

vald med hänsyn till det rådande ekonomiska läget. Å andra sidan ställer det sig synnerligen svårt att avvisa de mången gång berättigade kraven från de kommunala befattningshavarnas sida att icke komma i ett ogynnsammare löneläge än de statliga befattningshavarna. Vad särskilt Västerås stad beträffar torde man inte kunna blunda för det faktum att stora grupper av stadens befattningshavare icke hittills, i motsats mot vad som skett i fråga om andra grupper av anställda, erhållit en skälig kompensation för dyrtiden med den påföljd, att dessa befattningshavares reallöner sedan kristidens inträdande sjunkit.

Under nu angivna förhållanden har drätselkammaren, om ock ej utan en viss tvekan funnit sig böra tillstyrka en allmän lönereglering efter i huvudsak de principer löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Beträffande särskilt den s. k. nettolönsprincipen vill drätselkammaren framhålla, att även här starka skäl tala för likställighet så långt möjligt mellan städernas avlöningssystem, även om kammaren i viss mån kan dela löne- och avtalsnämndens betänkligheter mot frångående av bruttolönesystemet.

Vidkommande övergången till normaltjänstereglementet beklagar drätselkammaren, att tiden icke medgivit löne- och avtalsnämnden att i samband med lönerevisionen utarbeta ett komplett förslag till nytt tjänstgöringsreglemente, baserat å normaltjänstereglementet. Kammaren förutsätter emellertid, att löne- och avtalsnämnden snarast möjligt inkommer med förslag härutinnan ävensom beträffande de separata lönefrågor, vilka icke fått sin lösning genom föreliggande förslag.

I fråga om löne- och avtalsnämndens förslag till inplacering av befattningshavarna i nya löneplanen har drätselkammaren i det stora hela funnit nämndens förslag därutinnan innefatta en rättvis och skälig avvägning mellan de olika intressen, som här bryta sig mot varandra. Det föreligger utan tvivel avsevärda svårigheter att vid en allmän lönereglering träffa en i allo rättvisande värdesättning av de olika tjänsterna. I en del fall har drätselkammaren emellertid ansett skäl föreligga för en annan löneplacering än den, som av löne- och avtalsnämnden föreslagits.

Beträffande nämndens specialmotiveringar för lönesättningarna av de olika tjänsterna har drätselkammaren för korthetens och överskådlighetens skull ansett lämpligast att avgiva särskilt yttrande endast beträffande sådana tjänster, där skiljaktiga meningar föreligga antingen mellan drätselkammaren och löne- och avtalsnämnden eller mellan drätselkammaren och löne- och avtalsnämndens å ena samt vederbörande förvaltningsstyrelse eller personalorganisation å andra sidan. Vidare redovisas även i detta yttrande sådana befattningar, där drätselkammaren såsom förvaltningsstyrelse tidigare haft en annan uppfattning om befattningens löneplacering men numera ansluter sig till löne- och avtalsnämndens förslag ävensom en del andra fall, där kammaren ansett särskilt yttrande erforderligt.

I den mån icke annat nedan angives tillstyrker drätselkammaren sålunda oförändrat av löne- och avtalsnämnden avgivet förslag till lönesättning för de speciella befattningarna.

Härefter följer drätselkammarens yttrande beträffande de befattningshavare i fråga om vilka enligt vad ovan sagts så befunnits erforderligt.

Lönegrad 11.

Maskinist vid Malma grustag.

Svenska kommunalarbetareförbundet föreslog, att denna tjänst skulle inplaceras i 12:e lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden, som tidigare förklarat sig icke kunna medgiva högre löneplacering än 10. lönegraden, har numera efter förhandlingarnas slutförande tillstyrkt, att befattningen placeras i 11. lönegraden.

Drätselkammaren har efter övervägande av saken icke ansett, att staden skäligen kan sträcka sig längre än vad löne- och avtalsnämnden sålunda medgivit, varför kammaren biträder nämndens förslag, att befattningen placeras i lönegrad 11.

Mätaravläsare vid tekniska verken.

Svenska Kommunalarbetareförbundet har efter förhandlingar förklarat sig gå med på att denna befattning inplaceras i 13. lönegraden utan någon särskild ackordskompensation.

Löne- och avtalsnämnden, med vilken styrelsen för tekniska verken instämt, har föreslagit, att befattningen i princip bör inplaceras i lönegrad 11, att i avvaktan å införande av ett premieackordssystem lönen för befattningen tills vidare får utgå efter 13. lönegraden samt att emellertid befattningen i fråga om pension och sjukavlöning bör hänföras till lönegrad 13.

Kommunaltjänstemannaförbundet har biträtt nämndens förslag.

Drätselkammaren har med hänsyn till de skäl löne- och avtalsnämnden åberopat funnit sig böra till alla delar biträda nämndens förslag.

Förrådsman vid parkförvaltningen.

Svenska Kommunalarbetareförbundet har vid förhandlingar yrkat, att befattningen borde omändras till en befattning såsom förrådsförman och såsom sådan inplaceras i lönegrad 17.

Parkstyrelsen har likaledes hemställt, att befattningen måtte ändras till en förmansbefattning.

Löne- och avtalsnämnden har på anförda skäl icke funnit anledning att i detta sammanhang upptaga denna fråga till behandling utan föreslagit, att befattningen tills vidare fortfarande skall benämnas förrådsman och att befattningen inplaceras i lönegrad 12.

Om befattningens placering i sistnämnda lönegrad, så länge den icke är inrättad såsom förmanstjänst, råda icke delade meningar.

Drätselkammaren, som erinrar om att frågan om tjänstens omändring vid flera tidigare tillfällen varit föremål för prövning utan att något beslut om ändrad organisation av tjänsten fattats, finner icke anledning att i detta sammanhang ingå på frågan om befattningens omändring till en förmanstjänst.

Drätselkammaren vill därför under hänvisning till vad ovan yttrats tillstyrka löne- och avtalsnämndens förslag att befattningen även i fortsättningen tills vidare skall vara en förrådsmanstjänst samt att tjänsten placeras i lönegrad 12.

Kassörska vid fattigvårdsbyrån.

Kommunaltjänstemannaförbundet, som velat jämställa befattningen med kontoristbefattningen, beträffande vilken vid centrala förhandlingar överenskommits placering i 13. lönegraden, har hävdat, att befattningen borde inplaceras i sistnämnda lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden, med vilken fattigvårdsstyrelsen instämt, har emellertid icke ansett att högre löneplacering för nämnda befattning än i lönegrad 12 borde ifrågakomma.

Drätselkammaren har efter övervägande av saken funnit sig böra biträda löne- och avtalsnämndens förslag.

Lönegrad 13.

Föreståndarinna vid daghemmet.

Sveriges Socialtjänstemannaförbund har reserverat sig för befattningens inplacerande i 14. lönegraden.

Barnstugestyrelsen har på skäl som närmare angivits i löne- och avtalsnämndens betänkande anslutit sig till förbundets yrkande. Löne- och avtalsnämnden har vid lönesättningen av befattningen utgått från att föreståndarinnan i lönehänseende bör jämställas med husmoder vid ålderdomshemmet och därför föreslagit lönegrad 13.

Drätselkammaren delar löne- och avtalsnämndens uppfattning att denna tjänst och tjänsten såsom husmoder måste anses likvärdiga i fråga om ansvar och arbetsuppgifter. Kammaren vill fördenskull biträda nämndens förslag att befattningen placeras i lönegrad 13.

Kontorist, manlig.

Beträffande lönesättningen av denna befattning råda icke några delade meningar.

Kommunaltjänstemannaförbundet har emellertid påyrkat, att ordet "manlig" skall utgå ur beteckningen, detta för att möjliggöra att befattningen skall kunna innehas även av mera förtjänta kanslibiträden.

Löne- och avtalsnämnden vidhåller, att befattningen för närvarande skall kunna innehavas endast av manlig befattningshavare och föreslår därför beteckningen "kontorist, manlig".

Drätselkammaren biträder löne- och avtalsnämndens förslag.

Lönegrad 14.

Kurator vid pensionsnämnderna.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har ursprungligen påyrkat lönegrad 15 men slutligen gått med på befattningens inplacering i lönegrad 13.

Pensionsnämnderna ha framhållit, att befattningen icke kan jämställas med en vanlig kontoristtjänst utan snarare bör vara jämförlig med fattigvårdstillsyningsmannatjänsten. I anledning härav ha nämnderna hemställt, att befattningen ändras till assistent eller kurator samt placeras lägst i 15. lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har tillmötesgått pensionsnämnderna såtillvida, att nämnden föreslagit att befattningen bör benämnas kurator och inplaceras i 14. lönegraden.

Drätselkammaren har efter närmare övervägande icke funnit anledning frångå löne- och avtalsnämndens förslag, varför kammaren tillstyrker den föreslagna benämningen för befattningen samt att denna placeras i 14. lönegraden.

Förrådsförman vid drätselkammarens förråd.

Mellan löne- och avtalsnämnden och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund föreligger enighet om att befattningen bör inplaceras i lönegrad 15.

I tidigare yttrande över den föreslagna löneplaceringen har drätselkammaren under hänvisning till att befattningen såsom förrådsförman vid tekniska verken föreslagits i lönegrad 16, efterlyst vilka skäl, som med hänsyn till att befattningarna så sent som den 26 september 1946 likställts i den nuvarande löneplanen, nu motiverade en åtskillnad i lönehänseende.

I anledning härav har löne- och avtalsnämnden framhållit, att skötseln av tekniska verkens förråd med dess i förhållande till drätselkammarens förråd mera rikligt förekommande specialdetaljer motiverade att tekniska verkens förrådsförman placeras en lönegrad högre än drätselkammarens.

Drätselkammaren har efter förnyat övervägande med hänsyn till av nämnden sålunda anförda skäl funnit sig böra tillstyrka att drätselkammarens förrådsförman placeras i lönegrad 15.

Kassör vid drätselkontoret.

Om befattningens löneplacering råda ej delade meningar. För närvarande finnas i tjänsteförteckningen upptagna befattningar såsom stadskassör och uppbördskassör, båda placerade i 9. lönegraden i nuvarande löneplan.

I ett tidigare yttrande framhöll drätselkammaren, att dessa befattningshavare med hänsyn till tjänsteställning och ansvar borde få lika placering. I anslutning härtill föreslog kammaren att befattningarna skulle sammanföras under ovan rubricerade gemensamma benämning.

Löne- och avtalsnämnden har tillstyrkt bifall till drätselkammarens förslag.

Vid förnyat övervägande av denna fråga i samband med granskning av löneförslaget i dess helhet har drätselkammaren kommit till annan uppfattning angående tjänsternas benämning. Det förhåller sig nämligen så, att stadskassören fungerar som huvudkassör med ansvar för kassabokföring, checker etc. under det att uppbördskassören icke har någon bokföring och dessutom är redovisningsskyldig till stadskassören för sin uppbörd. Med hänsyn härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta att de nuvarande benämningarna stadskassör och uppbördskassör bibehållas.

Mätaravläsarförman vid tekniska verken.

Löne- och avtalsnämnden har föreslagit befattningens inplacering i lönegrad 15. Denna lönesättning har även godkänts av Sveriges Arbetsledareförbund.

Styrelsen för tekniska verken har framhållit att denna befattning i likhet med flertalet övriga förmansbefattningar borde placeras i 16. lönegraden med hänsyn till arbetets kvalificerade art.

Drätselkammaren, vilken liksom löne- och avtalsnämnden vill hänvisa till förhandlingsresultatet, finner ej skäl ha framlagts för högre placering än den av nämnden föreslagna.

Kammaren tillstyrker sålunda lönegrad 15.

Socialvårdsassistent.

Sveriges Socialtjänstemannaförbund har begärt att befattningen, som tidigare benämnts fattigvårdstillsyningsman, i fortsättningen måtte benämnas socialvårdsassistent och inplaceras i 19. lönegraden.

Organisationen har emellertid efter förhandlingar gått med på befattningens placering i 17 lönegraden.

Fattigvårdsstyrelsen har tillstyrkt att inplacering ej skedde i lägre lönegrad än 16.

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker benämningen socialvårdsassistent men har med hänsyn till löneläget för motsvarande befattningar i andra städer samt placeringen av andra befattningshavare i nu ifrågavarande löneplan icke ansett sig kunna tillstyrka högre löneplacering än 15. lönegraden.

Drätselkammaren biträder till alla delar nämndens förslag och tillstyrker sålunda, att befattningen benämnes socialvårdsassistent och placeras i 15. lönegraden.

Lönegrad 16.

Bokhållare vid byggnadskontoret.

Kommunaltjänstemannaförbundet har reserverat sig för befattningens inplacerande

i 17. lönegraden med hänsyn till densamma åvilande arbetsuppgifter och därmed förenat ansvar.

Drätselkammaren har likaledes i sitt tidigare yttrande föreslagit lönegrad 17.

Löne- och avtalsnämnden har med hänsyn till föreslagna lönerna för bokhållarna vid tekniska verken och andre stadsbokhållaren, icke ansett sig kunna förorda högre löneplacering än 16. lönegraden.

Drätselkammaren har efter förnyat övervägande funnit sig böra biträda nämndens förslag angående lönegrad 16.

Inspektris för barnstugorna.

Sveriges Socialtjänstemannaförbund har reserverat sig för befattningens inplacering i lönegrad 18.

Styrelsen för barnstugorna har förordat samma löneplacering.

Löne- och avtalsnämnden, som funnit sig böra jämföra befattningen med tjänsterna såsom barnavårdsinspektris och kvinnlig barnavårdsman, har föreslagit lönegrad 16.

Drätselkammaren biträder för sin del nämndens förslag.

Lönegrad 17.

Byggnadsförman.

Gatuförman vid byggnadskontoret.

Sveriges Arbetsledareförbund har i särskild vid löne- och avtalsnämndens betänkande fogad skrivelse på närmare anförda skäl reserverat sig för befattningarnas placering i lönegrad 18.

Drätselkammaren har i tidigare yttrande föreslagit att de i nuvarande tjänsteförteckning upptagna befattningarna gatuförman vid drätselkammaren och gatuförman vid byggnadskontoret, vilka i realiteten äro en och samma befattning, böra redovisas med endast en beteckning.

Löne- och avtalsnämnden har föreslagit, att befattningen såsom gatuförman redovisas under benämningen gatuförman vid byggnadskontoret och att denna befattning liksom befattningen som byggnadsförman med hänsyn till placeringen av andra förmanstjänster sättes i lönegrad 17.

Drätselkammaren har med anledning av vad nämnden anfört funnit sig böra tillstyrka, att befattningarna såsom byggnadsförman och gatuförman vid byggnadskontoret i enlighet med nämndens förslag placeras i lönegrad 17.

Rörnätsförman.

Sveriges Arbetsledareförbund har reserverat sig för befattningens inplacering i 18. lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden, med vilken styrelsen för tekniska verken instämt, har vid jämförelse med övriga förmansbefattningar icke funnit högre placering motiverad än lönegrad 17.

Drätselkammaren biträder nämndens och styrelsens förslag och föreslår sålunda att befattningen placeras i lönegrad 17.

Tekniker vid byggnadskontoret.

Stadsfullmäktige ha beslutat inrätta befattningen vid sammanträde den 28 augusti innevarande år under benämningen tekniskt biträde vid byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden har på anförda skäl funnit lämpligare, att befattningen

benämnes tekniker vid byggnadskontoret. Delade meningar om befattningens löneplacering föreligga ej.

Drätselkammaren biträder nämndens förslag om såväl tjänstens benämning som dess löneplacering.

Trädgårdsmästare.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har reserverat sig för befattningens inplacerande i lönegrad 18.

Löne- och avtalsnämnden, med vilken parkstyrelsen instämt, har förklarat sig icke kunna förorda högre löneplacering än lönegrad 17.

Drätselkammaren biträder nämndens förslag.

Lönegrad 18.

Lantbruksinspektor.

Sveriges Kommualtjänstemannaförbund har godkänt befattningens inplacering i lönegrad 18.

Lantegendomsnämnden har förordat att tjänsten inplacerades i lönegrad 21 med hänsyn till de därmed förenade arbetsuppgifterna och särskilt i betraktande av att befattningshavaren fungerade såsom jordbruksförvaltarens ställföreträdare, och att inspektoren bör hava agronom- eller lantmästareexamen.

Löne- och avtalsnämnden har icke funnit skäl föreligga att frångå den med organisationen träffade överenskommelsen och föreslår sålunda att befattningen placeras i lönegrad 18.

Drätselkammaren, som för sin del funnit att hänsyn bör tagas till de av lantegendomsnämnden anförda skälen, anser, att en något högre löneplacering än den av löne- och avtalsnämnden föreslagna bör ifrågakomma. Drätselkammaren tillstyrker därför att befattningen placeras i lönegrad 19.

Mätningstekniker.
Vägtekniker.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har reserverat sig för att tjänsterna inplaceras i lönegrad 19.

Byggnadsnämnden har i fråga om befattningen som mätningstekniker ifrågasatt huruvida icke befattningen borde erhålla en högre löneplacering än lönegrad 18 med hänsyn till risken för att befattningshavarna söka sig över i statlig tjänst eller till kommuner, där den statliga lönesättningen tillämpas. Motsvarande befattningshavare vid lantmäteristaten (mätningstekniker) åtnjuta nämligen löneförmåner enligt lönegrad 19.

Löne- och avtalsnämnden har med hänsyn till befattningarnas relation till andra befattningar i lönestaten icke velat tillstyrka högre löneplacering än 18. lönegraden.

Drätselkammaren får med åberopande av de skäl nämnden anfört tillstyrka att befattningen placeras i sistnämnda lönegrad.

Lönegrad 19.

Förste mätningstekniker.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har påyrkat befattningens placering i 20. lönegraden med åberopande av samma skäl som anförts i fråga om placeringen av mätningstekniker.

Byggnadsnämnden har även i fråga om denna tjänst ifrågasatt högre lönegradsplacering än lönegrad 19.

Löne- och avtalsnämnden, som ansett, att denna befattning liksom hittills bör vara placerad en lönegrad över mätningstekniker, föreslår befattningens inplacering i 19. lönegraden.

Drätselkammaren biträder löne- och avtalsnämndens förslag.

Lönegrad 20.

Underingenjör å stadsarkitektkontoret.

Underingenjör å stadsingenjörskontoret.

Underingenjör å fastighetskontoret.

Dessa befattningar kallas för närvarande tekniskt biträde. Löne- och avtalsnämnden föreslår, att benämningarna ändras enligt ovan. Om befattningarnas löneplacering föreligga ej delade meningar.

Drätselkammaren biträder nämndens förslag angående benämningen av dessa tjänster.

Lönegrad 23.

Avlöningskamrer vid drätselkontoret.

Drätselkammaren har i tidigare yttrande på anförda skäl ansett riktigt att befattningen placeras i lönegrad 24.

Löne- och avtalsnämnden har under hänvisning till den med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund träffade överenskommelsen förklarat sig icke kunna tillstyrka att befattningen placeras högre än i lönegrad 23.

Drätselkammaren har tagit denna fråga under förnyat övervägande och ansluter sig numera till nämndens förslag.

Kontorschef vid tekniska verken.

Efter förhandlingar mellan Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund och löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade har överenskommelse träffats om befattningens inplacering i lönegrad 23. Förbundet har senare hemställt att befattningen måtte placeras i högre lönegrad samt framhållit att förbundet vid uppgörelsen icke haft tillräcklig kännedom om de arbetsuppgifter, som åvilade befattningshavaren.

Styrelsen för tekniska verken har med hänsyn till särskilt det omfattande och ansvarsfulla arbetet i fråga om bränsleförsäljningen, som är förenat med befattningen, tillstyrkt lönegrad 24.

Löne- och avtalsnämnden har icke funnit skäl föreligga att frångå överenskommelsen med kommunaltjänstemannaförbundet.

Drätselkammaren har med hänsyn till vad som upplysts angående arten av befattningshavarens åligganden och det ansvar, som är därmed förenat, funnit skäl ansluta sig till styrelsens för tekniska verken framställning.

Drätselkammaren föreslår sålunda att befattningen placeras i lönegrad 24.

Lönegrad 24.

Fastighetsingenjören.

Löne- och avtalsnämnden har föreslagit befattningens inplacering i lönegrad 24.

Drätselkammaren uttalade sig vid den första granskningen av löneförslaget för att

befattningshavaren borde inplaceras i 25. lönegraden. Genom ett misstag kom detta icke att meddelas löne- och avtalsnämnden. Kammaren har emellertid funnit starka skäl tala för att befattningen som fastighetsingenjör erhåller en högre löneplacering, särskilt som kammaren enligt vad som framgår av det följande ansett sig böra tillstyrka att driftsingenjörerna vid elverket och gasverket, med vilka fastighetsingenjören nu är jämställd, placeras i 27. lönegraden.

Kammaren vill sålunda hemställa, att befattningen som fastighetsingenjör placeras i 25. lönegraden.

Lönegrad 25.

Driftsingenjör vid elverket.
Driftsingenjör vid gasverket.

Överenskommelse har träffats med kommunaltjänstemannaförbundet om placering av dessa befattningar i lönegrad 25. Sedermera har förbundet med åberopande av lönesättningen i andra jämförbara städer hemställt, att driftsingenjörsbefattningen vid gasverket finge en högre löneplacering.

Styrelsen för tekniska verken har under hänvisning till ökningen av befattningshavarnas arbetsuppgifter föreslagit att båda befattningarna placerades i lönegrad 27.

Löne- och avtalsnämnden har med hänsyn till den föreslagna lönegradsplaceringens relation till andra befattningar i lönestaten icke funnit sig kunna tillstyrka högre placering än i lönegrad 25.

Drätselkammaren har efter närmare övervägande av frågan funnit de av styrelsen för tekniska verken åberopade skäl bärande och tillstyrker därför att befattningarna placeras i lönegrad 27.

Lönegrad 26.

Jordbruksförvaltare.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har efter förhandlingar förklarat sig godtaga, att befattningen inplaceras i lönegrad 25.

Lantegendomsnämnden hemställer, att befattningen med hänsyn till de därmed förenade mångskiftande och ekonomiskt betydelsefulla arbetsuppgifter samt omfattningen av stadens lantbruk, placeras i lönegrad 29.

Löne- och avtalsnämnden har med anledning av lantegendomsnämndens uttalande tillstyrkt, att befattningen inplaceras i lönegrad 29.

Drätselkammaren biträder löne- och avtalsnämndens förslag.

Lönegrad 27.

Assistent vid stadskansliet.

Med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har överenskommelse träffats om befattningens inplacering i lönegrad 27.

Drätselkammaren har i sitt tidigare yttrande ansett skäligt att befattningen placerades i lönegrad 29 med hänsyn till att befattningen är en sluttjänst samt i anseende till befattningshavarens arbetsåliggande. Kammaren har i samband därmed ifrågasatt huruvida icke befattningen borde erhålla annan benämning, förslagsvis assistent vid stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden har förklarat sig vidhålla att befattningen bör placeras i lönegrad 27, varemot nämnden icke haft något att erinra mot kammarens förslag i titelfrågan.

Drätselkammaren har vid förnyat övervägande av ärendet funnit sig böra vidhålla, att befattningen erhåller högre löneplacering än den av löne- och avtalsnämnden föreslagna.

Kammaren har härvid icke funnit sig kunna underlåta att taga hänsyn förutom till de skäl som ovan anförts, till befattningshavarens relativa placering i den nuvarande löneplanen och till den ökning av inköpsverksamheten, som under senaste åren inträtt. Kammaren har stannat vid att föreslå befattningens inplacering i lönegrad 28.

Beträffande befattningens benämning vill drätselkammaren påpeka svårigheten att erhålla en på samma gång kort men ändock uttömmande benämning å befattningen i fråga. Den av drätselkammaren ifrågasatta benämningen assistent vid stadskansliet är enligt kammarens mening icke fullt adekvat. Kammaren har därför efter ytterligare övervägande funnit sig böra föreslå, att den nuvarande benämningen å tjänsten, drätselassistent, ehuru ej fullt tillfredsställande, ändock bibehålles.

Lönegrad 29.

Assessor vid rådhusrätten.

Magistraten har hemställt, att befattningen måtte placeras i lägst 31 lönegraden, därvid magistraten bland annat åberopat att hovrättsassessor är placerad i 32. lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har förklarat sig icke anse skäl föreligga att frångå sitt ursprungliga förslag och föreslår fördenskull att befattningen placeras i lönegrad 29.

Drätselkammaren ansluter sig till löne- och avtalsnämndens förslag.

Lönegrad 30.

Andre stadsombudsman.

Efter förhandlingar med Sveriges Juristförbund har förbundet godkänt en inplacering av befattningen i lönegrad 30.

Drätselkammaren har vid avvägande av löneförmånerna för polisnotarie och assessor å ena, samt andre stadsombudsman, å andra sidan, funnit alla skäl tala för att dessa tre befattningshavare, vilka fungera som ställföreträdare för respektive polismästare, rådman och förste stadsombudsman — samtliga föreslagna i lönegrad 36 — även erhålla placering i en och samma lönegrad. Kammaren har därvid uttalat, att befattningen såsom andre stadsombudsman även borde placeras i lönegrad 29 liksom polisnotarien och assessorn.

Löne- och avtalsnämnden har förklarat sig i princip dela drätselkammarens åsikt men har såsom särskilt skäl för att andre stadsombudsmannen placerats en lönegrad över de båda andra befattningshavarna anfört att befattningshavaren ofta får sätta till sin fritid för förhandlingar av olika slag utan att erhålla gottgörelse härför. I övrigt har nämnden hänvisat till förhandlingsresultatet.

Drätselkammaren kan för sin del icke finna att löne- och avtalsnämnden förebragt övertygande skäl för att denna befattning placeras i annan lönegrad än polisnotarien och assessorn. Enligt kammarens förmenande måste man hysa betänkligheter mot att särskilt i fråga om högre befattningshavare fastslå principen om särskild kompensation för arbete å den tid, som normalt kan anses vara befattningshavarens fritid. Samma skäl skulle nämligen lätt kunna åberopas även av andra befattnings-

havare, vilkas tjänstgöring till sin art är sådan att den icke tillåter helt bestämda arbetstider.

Kammaren finner sig i anledning av vad nu sagts böra vidhålla att befattningen placeras i lönegrad 29.

Lönegrad 32.

Stadskamrerare.

Drätselkammaren har i sitt förberedande yttrande föreslagit, att befattningen med hänsyn till arten och omfattningen av befattningshavarens arbetsåligganden samt därmed förknippat ansvar och till motsvarande löneplacering i andra med Västerås jämförbara städer måtte placeras i lönegrad 33.

Löne- och avtalsnämnden förordar, att befattningen jämställes med kronokamrerarebefattningen och placeras i lönegrad 32.

Drätselkammaren har efter förnyat övervägande funnit sig böra om ock med viss tvekan tillstyrka, att befattningen placeras i lönegrad 32.

Lönegrad 34.

Stadsplanearkitekt.

Byggnadsnämnden har med hänsyn till befattningshavarens arbetsuppgifter och utbildning ifrågasatt om icke befattningen lämpligen borde placeras i lönegrad 35, dit befattningarna såsom fastighetschef och stadsingenjör hänförts.

Löne- och avtalsnämnden har ansett, att befattningen borde placeras en lönegrad under befattningarna såsom fastighetschef och stadsingenjör, då sistnämnda befattningshavare äro förvaltningschefer.

Drätselkammaren vill för sin del skänka sin anslutning till den av byggnadsnämnden anförda synpunkten. Kammaren föreslår därför att befattningen placeras i lönegrad 35.

Lönegrad 36.

Rådman.

Vid förhandlingar med Sveriges Juristförbund har förbundet, som visserligen förklarat sig tillfreds med att befattningarna såsom förste stadsombudsman och polismästare placerats i samma lönegrad som rådman, hemställt, att samtliga nu nämnda befattningar finge en högre lönegradsplacering.

Magistraten har hemställt, att rådmännen placeras i lönegrad 38 under framhållande av att rådmännen efter processreformens genomförande i stor utsträckning komma att tjänstgöra såsom ordförande i rätten, varför med den av löne- och avtalsnämnden föreslagna placeringen skillnaden i lönehänseende mellan borgmästare och rådmän syntes för stor.

Löne- och avtalsnämnden har med hänsyn till löneläget för rådmanstjänster i andra städer funnit sig böra vidhålla, att befattningarna inplaceras i lönegrad 36.

Drätselkammaren biträder löne- och avtalsnämndens yttrande.

Lönegrad 39.

Byggnadschef.

Löne- och avtalsnämnden har efter förhandlingar med Kommunaltjänstemannaförbundet ursprungligen föreslagit, att byggnadschefen placeras i lönegrad 40 med den inskränkningen, att befattningshavaren så länge vattenverket icke sorterade

under byggnadskontoret, hade att årligen å sin lön vidkännas ett avdrag å 1.000 kronor, vilket skulle tillerkännas överingenjören vid tekniska verken, även han föreslagen i lönegrad 40, intill dess han frånträdde chefskapet för vatten- och avloppsverket.

Kommunaltjänstemannaförbundet har godkänt detta förslag.

Drätselkammaren har i sitt förberedande yttrande föreslagit, att båda befattningarna borde placeras i 40. lönegraden utan vare sig avdrag eller tillägg men med skyldighet för byggnadschefen att utan ersättning underkasta sig den ökning i arbetsbördan, som en eventuell överflyttning av stadens vatten- och avloppsverk kunde komma att medföra.

Löne- och avtalsnämnden har efter förnyat övervägande förklarat, att det med hänsyn till de faktiskt rådande förhållandena måste anses skäligt med en skillnad i lönesättningen mellan befattningarna såsom byggnadschef och överingenjör vid tekniska verken. Nämnden föreslår därför att byggnadschefen placeras i lönegrad 39 och överingenjören vid tekniska verken i lönegrad 40.

Drätselkammaren tillstyrker löne- och avtalsnämndens förslag i vad avser placeringen av byggnadschefen och föreslår sålunda att denne placeras i lönegrad 39, därvid uttalandet om skyldigheten att utan extra ersättning övertaga förvaltningen av vattenverket bör utgå.

Överingenjör vid tekniska verken.

Löne- och avtalsnämnden har på sätt ovan anförts föreslagit att befattningen inplaceras i lönegrad 40.

Styrelsen för tekniska verken är ense med nämnden om att befattningen bör placeras i lönegrad 40 men anser, att ett särskilt lönetillägg å 1.200 kronor per år bör utgå såsom kompensation under den tid vatten- och avloppsverket ligger under tekniska verkens förvaltning.

Drätselkammaren har för sin del ansett motiverat att en skillnad mellan befattningarna i lönehänseende upprätthålles så länge vattenverket fortfarande ligger under överingenjörens förvaltning. Kammaren kan å andra sidan icke finna lämpligt att löneskillnaden upprätthålles genom ett särskilt tillägg. Kammaren vill fördenskull förorda, att befattningen som överingenjör placeras i lönegrad 41.

Lönegrad 48.

Borgmästare.

Vid förhandlingar med Sveriges Juristförbund har överenskommelse träffats om befattningens inplacerande i lönegrad 48.

Magistraten har accepterat denna inplacering men under hänvisning till att borgmästaren i Borås, där visserligen bruttolönsprincipen tillämpas beträffande magistratsledamöterna, placerats i 51. lönegraden, uttalat, att motsvarande befattning här i staden borde placeras i 49. lönegraden.

Drätselkammaren har i sitt förberedande yttrande uttalat sig för att borgmästarebefattningen och stadsdirektörsbefattningen i princip borde jämställas i lönehänseende och att likställigheten om möjligt borde genomföras på det sättet att borgmästaren placerades i 46. lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har under hänvisning till den med Juristförbundet träffade överenskommelsen förklarat sig vidhålla att borgmästarebefattningen inplaceras i 48. lönegraden.

Drätselkammaren har efter förnyat övervägande funnit sig böra biträda löne- och avtalsnämndens förslag.

Under hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bibehålla kassörsbefattningarna vid drätselkontoret under nuvarande benämningar stadskassör och uppbördskassör,

att befattningen såsom lantbruksinspektor placeras i lönegrad 19,

att befattningen såsom kontorschef vid tekniska verken placeras i lönegrad 24,

att befattningen såsom fastighetsingenjör placeras i lönegrad 25,

att befattningarna såsom driftsingenjör vid elverket och driftsingenjör vid gasverket placeras i lönegrad 27,

att med bibehållande av benämningen drätselassistent denna befattning placeras i lönegrad 28,

att befattningen såsom andre stadsombudsman placeras i lönegrad 29,

att befattningen såsom stadsplanearkitekt placeras i lönegrad 35,

att befattningen såsom överingenjör vid tekniska verken placeras i lönegrad 41,

att i övrigt till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag samt

att de av förenämnda beslut föranledda kostnader skola bestridas, såvitt avser tiden från den 1 oktober 1947 till årets slut, av respektive anslag för avlöningar och dyrtidstillägg under de olika förvaltningarna i detta års stat, och i den mån dessa anslag ej därtill förslå, täckas i samband med bokslutet för år 1947, samt, såvitt avser år 1948, i första hand av motsvarande anslag i 1948 års stat och i den mån dessa anslag ej förslå, av i nämnda års stat upptaget extra reservationsanslag å 700.000 kronor till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, dock med undantag för lönerna till hamnstyrelsens och tekniska verkens befattningshavare, vilka löner skola helt påföras i respektive förvaltningars stater för år 1948 upptagna anslag, löner och dyrtidstillägg.

Västerås den 13 november 1947.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 18 December 1947 Ser. A nr 11

Nr 257. Avtal om förvärv av gatumark från stadsägan nr 741.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 13 november 1947 följande:

Enligt gällande stadsplan skall av den David Emanuel Jansson tillhöriga stadsägan nr 741, belägen invid Jakobsgatan, till sistnämnda gata utläggas ett område om c:a 161 kvm. Av nämnda område är markägaren pliktig att utan ersättning till staden överlåta 123 kvm., varemot återstoden c:a 38 kvm. av staden måste lösas.

Överenskommelse har träffats med markägaren angående ett försäljningspris av 5 kronor per kvm för den del av gatumarken, som staden måste lösa till sig.

Mot överlåtelsen av gatumarken på nu angivna villkor fritages nuvarande och blivande ägare av tomten nr 19 i kvarteret Graniten att utgiva gatumarksersättning för enligt nu gällande stadsplan framför tomten belägen gata. Överlåtelsen skall dock icke medföra befrielse från skyldighet att utgiva bidrag till kostnad för anläggning av gata eller från skyldighet att erlägga anslutningsavgift för vatten- och avloppsledningar.

Genom gatans utläggande över det till staden överlåtna området kommer markägaren att tillskyndas intrång i viss utsträckning. Sålunda måste en markägaren tillhörig jordkällare, belägen å den överlåtna gatumarken, raseras, vissa fruktträd och buskar borttagas samt en tvättstuga flyttas. Såsom ersättning i anledning härav har markägaren begärt för jordkällaren ett belopp av 3.016 kronor, för fruktträden och buskarna 300 kronor samt för flyttning av tvättstugan 532 kronor eller sammanlagt i runt tal 3 900 kronor.

Under hänvisning härtill och då ifrågavarande avtal avser att genomföra gällande stadsplan samt villkoren kunna anses godtagbara, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta.

att bemyndiga kammaren att på i huvudsak här ovan angivna villkor med ägaren av stadsägan nr 741 träffa avtal om överlåtelse till staden av ifrågavarande gatumark i Jakobsgatan,

att för bestridande av härav föranledd kostnad anvisa ett anslag å 4.100 kronor samt

att av anslaget den del som svarar mot köpeskillingen för till staden försåld gatumark skall täckas av försäljningsmedelsfonden och återstoden, motsvarande ovan angivna ersättningar för intrång, av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 258. Försäljning av område av Malma 1[1] till skogsvårdsstyrelsen i Västmanlands län.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 13 november 1947 följande:

Hos drätselkammaren har skogsvårdsstyrelsen i Västmanlands län hemställt om medgivande att få från den staden tillhöriga egendomen Malma 1[1] inköpa ett markområde om c:a 1 har, beläget intill och sydost om Malma 1[4], vilken sistnämnda fastighet styrelsen under år 1946 inköpte av Västerås stad. Det område, vilket skogsvårdsstyrelsen nu önskar förvärva, är erforderligt för utvidgning av den av styrelsen å fastigheten Malma 1[4] anlagda plantskolan, vilken befunnits otillräcklig för sitt syfte att förse länets enskilda skogar med skogsplantor.

Av det område, som sålunda skulle försäljas till skogsvårdsstyrelsen, utgöres c:a 0,80 har av åker och c:a 0,20 har av kal skogsmark.

Förhandlingar angående priset pågå mellan drätselkammaren och skogsvårdsstyrelsen. Ehuru slutgiltig överenskommelse ännu icke träffats, synes en dylik ligga inom räckhåll.

Med anledning härav och då hinder ej synes möta för staden att avyttra ifrågavarande mark tillstyrker kammaren stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till pris och på villkor, kammaren kan finna skäliga, till skogsvårdsstyrelsen försälja ifrågavarande markområde om c:a 1 har av Malma 1[1] i Västerås stad ävensom att vidtaga alla för försäljningens genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 259. Tilläggsanslag till drätselkontoret för bestridande av kontorskostnader, telefon och postavgifter.

Drätselkontoret anför i skrivelse till drätselkammaren den 25 november 1947 följande:

Drätselkontorets anslag för kontorskostnader, annonsering och trycksaker i årets stat är sammanlagt kr. 8.000: — (1 C 3 211 och 212). Fram till den 1 november detta år ha utgifterna på detta anslag gått på c:a kr. 14.000: —. Anslaget har sålunda hittills överskridits med c:a 6.000: —. Som jämförelse må nämnas, att 1946 uppgick kostnaderna till c:a kr. 11.000: — (anslag kr. 6.500: —) och att i 1948 års stat har upptagits ett anslag kr. 11.000: —.

Anledningen till att utgifterna blivit så höga är den, att vi vid budgetens uppgörande (i juni 1946) icke kunde beräkna huru stora kontorskostnaderna skulle bli efter sammanslagningen av tekniska verkens och drätselkontorets bokföring och kassarörelse. Vidare har avlöningskontor inrättats, nya bokföringsmaskiner anskaffats, bokföring och redovisning i väsentliga hänseenden omlagts, vilket medfört ökat behov av blanketter o. dyl. De största posterna i ovannämnda utgiftssumma äro:

Blanketter o. dyl. för bokföringsmaskiner (kontokort, kontoutdrag, journaler, lönestatistikkort etc.) .. c:a 7.000: —

Nya brevpapper, kuvert och övriga blanketter	„	2.000: —
Kostnader för inbindning av verifikationer o. dyl.	„	2.000: —
Biljetter	„	300: —
Hundskattemärken	„	300: —
	C:a Kronor	11.600: —

Uppskattningsvis beräknas kontorskostnaderna vid årets slut ha stigit med c:a kr. 16.000: —, vilket skulle innebära, att anslaget överskridits med 100 %.

I detta sammanhang må nämnas, att telefonavgifterna vid årets slut beräknas uppgå till c:a 2.700: — (anslag 1.500: —) och postavgifterna till c:a 2.000: — (anslag 1.500: —.)

Under hänvisning till det ovan sagda anhålla vi, att drätselkammaren måtte föreslå Stadsfullmäktige att anvisa drätselkontoret tilläggsanslag för ovannämnda utgifter med kr. 9.700: — (kontorskostnader 8.000: —, telefon 1.200: — och post 500: —).

Drätselkammaren har i häröver den 4 december 1947 avgivet yttrande, med åberopande av vad drätselkontoret i sin skrivelse anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att anvisa drätselkontoret ett tilläggsanslag å 9.700 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 260. Anslag för utförande av vatten- och avloppsledningar i västra delen av Kronvägen till Råbygatan.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk anför i skrivelse den 18 november 1947 följande:

Inom västligaste delen av Jakobsberg finnes en del fastigheter vid Kronvägens västligaste del samt vid Råbygatan och Thuregatan, vilka ännu ej erhållit vatten- och avloppsledningar. Orsaken härtill är att markens lutningsförhållanden nödvändiggör avloppsvattnets bortledande västerut över området väster om Ormberget, vilket ännu ej planerats. Avsikten är att i fortsättningen bortleda vattnet från detta område genom den redan utlagda ledningen från Köpingsvägen upp till de av Asea uppförda fastigheterna på nordöstra hörnet av Hammarbyområdet.

Tidigare har vid flera tillfällen framställning från ägarna till de ovan nämnda fastigheterna vid Kronvägen och Råbygatan gjorts om erhållande av ledningar. Av berörda skäl ha de emellertid ej kunnat komma till utförande. Nu ha fastighetsägarna gjort framställning om att erhålla vattenledningar, varvid de utfäst sig att ej taga i bruk avloppsledningarna, som givetvis måste utläggas samtidigt, förrän möjligheter till spillvattnets avledande västerut åstadkommits. Orsaken är att de egna brunnarna på grund av den långvariga torkan i stor utsträckning sinat och vattenförsörjningen äventyrats. Vid tekniska verken har därför förslag uppgjorts till vatten- och avlopps-

ledningar för berörda område. Kostnaderna belöpa sig till 47.000 kronor. I anslutningsavgifter beräknas inflyta 20.200 kronor. Överskott i inkomster från försålt vatten förutses förränta och amortera ett belopp om 8.000 kronor. Resterande kostnad, kronor 18.800, föreslås utgå av reserverade anslutningsavgifter.

Orsaken till att räntabiliteten för anläggningen blir så svag är den, att anläggningskostnaderna bli höga, då schakten huvudsakligen måste ske i berggrund.

För området föreligger stadsplan. Överenskommelse om överlåtelse av mark för gator har dock ännu ej träffats. Det förutsättes, att anläggningen skall komma till utförande först sedan dylik överenskommelse träffats mellan staden och fastighetsägarna.

På grund av vad ovan anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av vatten- och avloppsledningar för västra delen av Kronvägen till Råbygatan med förgrening i Råbygatan och Thuregatan anvisa kronor 47.000 att täckas med 20.200 kronor av inflytande anslutningsavgifter, med 18.800 kronor av reserverade anslutningsavgifter och med 8.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 4 december 1947 avgivet yttrande, med biträdande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla styrelsens framställning samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av lån å 8.000 kronor.

Nr 261. Anslag för utgivande av ny fastighets- och gatuförteckning för Västerås stad.

Drätselkammaren har uti en den 4 december 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 28 september 1944 att anvisa medel till bestridande av kostnaderna för utgivande av fastighets- och gatuförteckning för Västerås stad. En dylik har även utgivits genom drätselkammarens försorg.

Till följd av senare inträdda omfattande förändringar i fastighetsindelningen har den sålunda upprättade förteckningen kommit att bliva föråldrad. Särskilt med hänsyn till de under nästa år inträffande valen har det visat sig nödvändigt att utarbeta en ny upplaga av förteckningen. En dylik upplaga, bestående av 700 exemplar har kostnadsberäknats till c:a 3.000 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att för utgivande av ny upplaga av fastighets- och gatuförteckningen för Västerås stad anvisa ett förslagsanslag å 3.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 262. Anslag till Västerås Hemvärn.

Drätselkammaren har uti en den 4 december 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 14 november 1947 har hemvärnsområdesbefälhavaren hemställt, att drätselkammaren ville utverka ett anslag à 3.000 kronor för bestridande av kostnader för Västerås Hemvärns skjututbildning ävensom ammunitions- och förrådsförvaltning samt hemvärnsexpedition under budgetåret 1947—1948.

Enligt vad drätselkammaren inhämtat är hemvärnet, som för sin skjututbildning så gott som uteslutande måste lita till hemvärnsmännens egna uppoffringar och eventuella gåvomedel, icke i stånd att bekosta nämnda i samband med skjututbildningen uppkommande kostnader.

Staden har från och med år 1941 och därpå följande år beviljat hemvärnet anslag för olika verksamhetsgrenar.

Såsom drätselkammaren tidigare framhållit för stadsfullmäktige har fråga om kommuns rätt att anslå medel till hemvärn prövats genom ett utslag av regeringsrätten år 1941, varigenom fastslogs att hemvärnets verksamhet icke tillhörde de angelägenheter, varför kommunen ägde bevilja anslag.

Kommunallagskommittén har i sitt betänkande med förslag angående ändringar i kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens gjort det uttalandet, att understödjande av hemvärnet även i fortsättningen i likhet med åtgärder för andra militära ändamål, i princip böra anses falla utanför kommuns befogenhetsområde, och att sådant understödjande icke heller genom speciallagstiftning bör göras till en kommunal angelägenhet. Emellertid framhåller kommittén, att kommun bör anses vara berättigad att med stöd av det allmänna kompetensstadgandet i kommunallagarna ställa lokaler till hemvärnets förfogande att användas såsom hemvärnsgårdar eller dylikt.

Trots den ståndpunkt som nuvarande lagstiftning intager ha emellertid städerna i stor utsträckning plägat bevilja anslag till hemvärnet. Av städer med 30.000 invånare eller däröver ha följande städer beviljat anslag för hemvärnet, nämligen Stockholm, Norrköping, Örebro, Borås, Västerås, Uppsala, Jönköping, Solna, Karlstad och Karlskrona.

Det kan i detta sammanhang även framhållas att understödjande av olika idrottsändamål, däribland även i form av anslag till skytterörelsen, ansetts tillhöra kommuns befogenhetsområde.

Med hänsyn till sist angivna förhållanden ävensom den praxis som tillämpats i Västerås och därmed jämförliga städer finner sig drätselkammaren böra tillstyrka bifall till den föreliggande framställningen.

Kammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja Västerås Hemvärn ett anslag à 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för hemvärnets skjututbildning, ammunitions- och förrådsförvaltning m. m. under arbetsåret 1 juli 1947—1 juli 1948 samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 263. Tecknande av borgen å byggnadskreditiv för planerat nybygge å tomten nr 5 inom kvarteret Skjutbanan.

Drätselkammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 december 1947 anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skjutbanan hemställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för föreningens nybygge å tomten nr 5 inom kvarteret Skjutbanan intill 85 % av de beräknade kostnaderna för byggnadsföretaget. Kostnaderna för detta sistnämnda har beräknats till 1.403.000 kronor och borgensåtagandet skulle följaktligen avse ett belopp av högst 1.192.000 kronor. Föreningen har vidare begärt att stadens borgen skulle gälla under högst ett år räknat från det första kreditivlyftet.

Genom byggnadsföretaget kommer bostadsmarknaden att tillföras sammanlagt 60 bostadsrättslägenheter, vilka beräknas bliva färdiga för inflyttning omkring den 1 oktober 1948.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 6 september 1946 medgivit staden att intill utgången av år 1947 teckna borgen för byggnadskreditiv till ett belopp av sammanlagt 4.000.000 kronor. Detta medgivande har av staden helt utnyttjats för tecknande av borgen å byggnadskreditiv för olika byggnadsföretag. Det nu ifrågasatta borgensåtagandet skulle visserligen väl kunna inrymmas under stadens underställningsfria låne- och borgensrätt. Då drätselkammaren emellertid finner det lämpligare att denna reserveras för andra ändamål, torde ansökan böra göras hos Kungl. Maj:t om tillstånd att intill ett belopp av förslagsvis 4.000.000 kronor ikläda staden borgensförbindelser av nu ifrågavarande slag under nästkommande år. I avbidan å Kungl. Maj:ts tillstånd torde emellertid tecknande av nu ifrågavarande borgen böra ske med anlitande av den underställningsfria borgensrätten.

Fördelen för byggnadsföretagarna med stadens borgen å byggnadskreditiv är bland annat, att räntekostnaderna för lånen nedbringas i så hög grad som möjligt.

Men hänsyn till vad sålunda anförts finner drätselkammaren att staden bör på samma villkor som tidigare ikläda sig borgen för detta byggnadsföretag intill angivet belopp.

Drätselkammaren tillstyrker alltså stadsfullmäktige att besluta

att bemyndiga drätselkammaren att *dels* ingå till Kungl. Maj:t med underdånig hemställan om medgivande för staden att för tiden till utgången av år 1948 teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande ett belopp av högst 85 % av den av statens byggnadslånebyrå godkända byggnadskostnaden mot säkerhet i inteckningar från botten och uppåt inom högst samma procent av byggnadskostnaden under villkor att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag må utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk, *dels* ock i avbidan å nämnda Kungl. Maj:ts medgivande med anlitande av stadens underställningsfria borgensrätt teckna stadens borgen å bygg-

nadskreditiv för Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skjutbanan nybygge å tomten nr 5 i kvarteret Skjutbanan intill belopp av högst 1.192.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt inom samma belopp och under villkor att borgensåtagandet skall gälla högst under ett år räknat från dagen för det första kreditivlyftet samt att byggnadsföretaget anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 264. Yttrande över besvär i stadsplaneärende (Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar). (Konf. stfms handl. nr 185 och 259/1946 ser. A, 91/1947 ser. A.)

Genom resolution den 12 februari 1947 överlämnade länsstyrelsen i Västmanlands län till stadsfullmäktige för påminnelser samtliga handlingar i ärende angående jämkning av stadsplanen för del av Karlsdal, Kristiansborg och Katrinelund med omgivningar.

Länsstyrelsens remiss föranleddes bl. a. av de besvär, vilka ägaren av stadsägan 1751, fru Margit Eriksson, samt ägaren av stadsägan 1752, Folke Goth, hos länsstyrelsen anfört över stadsfullmäktiges beslut att antaga ifrågavarande förslag till jämkning av förutnämnda stadsplan.

Byggnadsnämnden och drätselkammaren tillstyrkte stadsfullmäktige, nämnden genom yttrande den 8 april 1947 och kammaren i utlåtande den 10 i samma månad, besluta att avstyrka bifall till besvären samt hemställa att stadsplaneförslaget fastställdes. Stadsfullmäktige beslöto emellertid vid sammanträde den 24 april 1947 med 34 röster mot 14 att "tillstyrka bifall till ifrågavarande besvär".

Länsstyrelsen har härefter i skrivelse den 19 juni 1947 återremitterat ärendet till stadsfullmäktige för förnyad behandling, enär av stadsfullmäktiges beslut icke framginge, huruvida det varit stadsfullmäktiges avsikt, att förkasta det ändrade stadsplaneförslaget i sin helhet eller endast i den del, som avsåge stadsägorna nris 1751 och 1752.

Sedan ärendet i anledning härav ånyo remitterats till byggnadsnämnden och drätselkammaren för förberedande yttranden, har byggnadsnämnden i skrivelse den 3 november 1947 såsom sin bestämda uppfattning hävdat, att det ur stadsplanesynpunkt icke finnes grundad anledning att till följd av de mot stadsplaneförslaget anförda besvären vidtaga någon ändring däri.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 4 december 1947 för sin del följande.

Såväl kammaren som byggnadsnämnden ha vid de två tidigare tillfällen ärendet varit föremål för stadsfullmäktiges handläggning utförligt motiverat sitt ställningstagande för ifrågavarande stadsplaneförslag, varför anledning saknas för kammaren att ytterligare taga till orda härom. Kammaren vill hänvisa till vad kammaren och byggnadsnämnden anfört till bemötande av klagandenas synpunkter (stadsfullmäktiges handlingar nr 185 och 259 ser. A för år 1946). Kammaren kan sålunda för sin del icke finna anledning frångå sin tidigare ståndpunkt, varför kammaren

vill tillstyrka stadsfullmäktige att såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad byggnadsnämnden och drätselkammaren tidigare och nu i ärendet anfört samt därvid hemställa att besvären ogillas och att ifrågavarande av stadsfullmäktige den 31 oktober 1946 antagna stadsplaneförslaget fastställes.

För den händelse emellertid stadsfullmäktige i trots av vad byggnadsnämnden och kammaren föreslagit vilja ansluta sig till de synpunkter klagandena anfört kan stadsfullmäktiges beslut dock icke givas den form som skett. Därest stadsfullmäktige avse att frångå den stadsplan, vilken antogs av fullmäktige den 31 oktober 1946, bör stadsfullmäktiges beslut utformas så, att fullmäktige återkalla nämnda stadsplaneförslag hos vederbörande myndighet. I samband därmed bör lämpligen även nybyggnadsförbud å området begäras.

Drätselkammaren föreslår sålunda stadsfullmäktige i första hand besluta

att såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad byggnadsnämnden och drätselkammaren däri anfört och därvid hemställa att de anförda besvären ogillas och att ifrågavarande av stadsfullmäktige den 31 oktober 1946 antagna stadsplaneförslaget oförändrat fastställes. I andra hand föreslås,

att stadsfullmäktige ville uppdraga åt byggnadsnämnden att dels återkalla omförmälda stadsplaneförslag från fastställelse, dels ock hos länsstyrelsen hemställa om nybyggnadsförbud å ifrågavarande av stadsplaneförslaget berörda områden.

Nr 265. Förslag till kommunal annonsering i Västerås under 1948.

Drätselkammaren har uti en den 4 december 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt den av stadsfullmäktige den 29 november 1945 antagna arbetsordningen skall en vecka före fullmäktiges sammanträde eller, om saken ej tål sådant uppskov, senast söckendagen förut tillkännagivande om sammanträdet med uppgift å de ärenden, som därvid skola förekomma, införas i en eller flera av stadens tidningar. Vidare skall enligt samma arbetsordning vid ordinarie sammanträde före utgången av december månad för närmast följande kalenderår av stadsfullmäktige bestämmas i vilken eller vilka tidningar sådant tillkännagivande skall införas.

Motsvarande föreskrift återfinnes i § 20 av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad.

I anledning härav föreslår nu drätselkammaren, att dylika tillkännagivanden för år 1948 skola införas i de två tidningar, vilka alla söckendagar utkomma inom staden eller sålunda Västmanlands Folkblad och Vestmanlands Läns Tidning.

Drätselkammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige att besluta

att sådana tillkännagivanden, som omförmälas i 20 § av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad för år 1948 skola införas i Västmanlands Folkblad och Vestmanlands Läns Tidning.

Nr 266. Motion om utredning av frågan om ordnande i kommunal regi av dansfrågan i Västerås.

Vid sammanträde den 27 februari 1947 beslöto stadsfullmäktige till ungdomsvårdsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden remittera en av herr Carl-Anders Kindbladh till stadsfullmäktige ingiven motion med hemställan, att stadsfullmäktige ville giva ungdomsvårdsstyrelsen i uppdrag att utreda frågan om ordnande i kommunal regi av dansfrågan i Västerås.

Nämnda motion är så lydande:

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

MOTION.

Frågan om danslokaler för ungdomen i staden är ännu olöst. Då det visat sig svårt att få utnyttja Idrottshallen för dans och byggnadstillstånd för en större danslokal svårligen kan erhållas inom rimlig tid finns det för västeråsungdomen fortfarande stora svårigheter att under sunda och trevliga förhållanden få dansa. De få lokaler som f. n. finnas, äro otillräckliga och i vissa fall av sådan art, att de knappast verka inbjudande för de ungdomar, som önskar roa sig under värdiga former.

Det förefaller här naturligt, att staden tager ett initiativ för att förbättra förhållandena inom ifrågavarande område, exempelvis genom att undersöka möjligheterna av att upplåta några av stadens gymnastiksalar för ändamålet, detta givetvis som ett provisorium tills en slutgiltig lösning av dansfrågan kan ske. Vissa läroverk i Stockholm ha upplåtit sina gymnastiksalar för dans, varvid inga olägenheter tycks ha uppstått. Golven skyddas genom beläggning av s. k. lösgolv, som snabbt kunna läggas in och tagas bort. Kostnaderna för dessa äro tämligen ringa.

En lösning av frågan i denna riktning skulle säkerligen hälsas med stor tillfredsställelse av den stora kategori ungdom, som nu — med rätta — klagar över de små möjligheter för dans, som Västerås f. n. erbjuder.

Undertecknad tillåter sig därför föreslå stadsfullmäktige att giva ungdomsvårdsstyrelsen i uppdrag att utreda frågan om att i kommunal regi ordna dansfrågan i Västerås med beaktande av de möjligheter som kunna finnas att få utnyttja några av gymnastiklokalerna i staden för ändamålet. Västerås den 27 februari 1947.

CARL-ANDERS KINDBLADH.

Genom utlåtande den 6 oktober 1947 har *ungdomsvårdsstyrelsen* anfört följande:

Motionären har inledningsvis framhållit, att det visat sig svårt att få utnyttja idrottshallen för dans. Som bekant har staden numera enligt beslut av stadsfullmäktige den 29 maj 1947 övertagit idrottshallen, som lagts under idrottsstyrelsens förvaltning. Ungdomsvårdsstyrelsen har under hand erfarit, att idrottsstyrelsen kommer att upplåta hallen för allmän dans samt att styrelsen för den skull låtit beställa ett lösgolv för att inläggas såsom skydd mot nötning. Man räknar med att kunna öppna hallen för dans redan under innevarande höstsäsong. Då stadens ungdom under sådana för-

hållanden kommer att få tillgång till betydande utrymmen för dans, synes det vid tiden för motionens tillkomst rådande problemet om var ungdomen i Västerås skulle få tillfälle att dansa under sunda och trevliga förhållanden vara på väg att bliva löst på ett tillfredsställande sätt och i den utsträckning som det under nu rådande tidsförhållanden är möjligt.

Ungdomsvårdsstyrelsen har även låtit undersöka den av motionären antydda möjligheten att söka få gymnastiksalarna i stadens skolor upplåtna för allmän dans. Samtliga vederbörande myndigheter ha emellertid förklarat, att de icke äro villiga att tillmötesgå framställningar i dylik riktning, dels enär gymnastiksalarna nästan alltid äro upptagna av undervisning och frivillig gymnastik och dels enär lokalerna under danstillställningar skulle komma att utsättas för alltför stor slitning. Ej heller har det lyckats ungdomsvårdsstyrelsen att på annat håll i staden uppbringa lokaler som äro lämpliga för ändamålet.

Med hänvisning till resultatet av ungdomsvårdsstyrelsens sålunda gjorda utredning och till den omständigheten att idrottshallen kommer att upplåtas för allmän dans får ungdomsvårdsstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att ifrågavarande motion icke skall föranleda någon åtgärd.

Drätselkammaren har i häröver den 4 december 1947 avgivet yttrande anfört:

Med anledning av ungdomsvårdsstyrelsens uppgift att idrottsstyrelsen komme att upplåta idrottshallen för dans har kammaren berett idrottsstyrelsen tillfälle att avgiva yttrande i ärendet.. Styrelsen har därvid meddelat att den i princip biträtt förslaget om att dans i idrottshallen ordnades i styrelsens egen regi så snart ske kunde efter nyår, samt uppdragit åt sitt arbetsutskott att verkställa utredning i ärendet och inkomma med förslag om sättet för dansens anordnande.

Då härigenom syftet med motionen måste anses ha tillgodosetts, synes motionen kunna avföras från vidare handläggning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att ifrågavarande motion icke skall föranleda vidare åtgärder i detta sammanhang.

Nr 267. Tilläggsanslag till hyresnämnden för nämndens verksamhet under år 1947.

Hyresnämnden har uti en den 2 december 1947 till drätselkammaren avlåten skrivelse anfört följande:

Hyresnämnden får härmed meddela, att på grund av den ökade omfattningen av hyresnämndens arbete under innevarande år, vilken ökning icke kunnat förutses, hyresnämnden nödgas överskrida de i staten upptagna anslagsbeloppen med icke oväsentliga belopp.

I sin skrivelse till stadsfullmäktige den 12 augusti 1946 med förslag till stat förklarade hyresnämnden, som tidigare företagit erforderliga besiktningar efter nämndens sammanträden, att nämnden av i skrivelsen närmare angivna skäl i fortsätt-

ningen ämnade övergå till att företaga besiktningarna såsom särskilda förrättningar före nämndsammanträdena. Det förutsattes därvid, att besiktningarna skulle utföras av nämndens båda ledamöter utom ordföranden. I samband därmed föreslog hyresnämnden, att arvodet till ledamöterna skulle nedsättas till 12 kr. för sammanträde men att särskild ersättning av 3 kr. per lägenhet skulle utgå till de ledamöter av nämnden, som verkställt besiktning. Ett sådant system tillämpades hos flera hyresnämnder i med Västerås jämförbara städer. Det ligger i sakens natur, att det måste vara svårt att med någon grad av bestämdhet uppgiva kostnaderna för arvoden till nämndens ledamöter med en sådan anordning, då det ju är hart när omöjligt, att ens ungefärligt beräkna det antal lägenheter, som behöva besiktigas. Ehuru den i skrivelsen angivna ersättning till nämndledamot för besiktning avsevärt reducerats — ersättningen har beräknats till 3 kr. för den första lägenhet, som besiktigats i en fastighet och 1 kr. 50 öre för varje lägenhet därutöver till och med högst 20 — har det visat sig, att förslagsanslaget till "Arvoden till nämndens ordförande och ledamöter" till årets slut torde komma att överskridas med omkring 3.000 kr. Vidare kommer förslagsanslaget till expeditions- och skrivbiträde att överskjutas med 1.100 kr. Detta sammanhänger med att nämnden från och med den 1 april måst anställa ett skrivbiträde på halvtid, då det visat sig, att detta vore billigare än att utlämna skrivarbetet till utförande mot viss ersättning per timme såsom i skrivelsen förutsatts skola ske. De i staten vid n:r 114 angivna personalkostnaderna torde därför behöva höjas med 4.100 kr.

Att de under Administrationskostnader upptagna posterna n:r 231 — Bilskjutsar — och n:r 242 — Post —, vilkas storlek också är svår att i förväg beräkna, komma att vida överskridas åskådliggör i någon mån det ökade arbetet. Kostnaderna torde komma att uppgå till, för bilskjutsar i runt tal 800 kr. (till den 24/11 kr. 721: 10) och för postavgifter 1.200 kr. (till 24/11 kr. 1.167: 15).

På grund av vad sålunda anförts får hyresnämnden härmed hemställa, att drätselkammaren måtte ställa till hyresnämndens förfogande de ytterligare anslag, som enligt vad ovan nämnts erfordras för hyresnämndens verksamhet under innevarande budgetår.

Hyresnämnden vill tillägga, att hyresnämnden väl inser, att nämnden bort tidigare inkomma till drätselkammaren med framställning om ökade anslag. Att så icke skett beror på att nämndens ledamöter utom ordföranden först i mitten av oktober inkommit med räkningar över sina arvoden för andra och tredje kvartalen och att först efter granskning av dessa skäl ansetts föreligga att begära ytterligare anslag.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 4 december 1947 anfört:

Såvitt av skrivelsen framgår synes förslagsanslaget till arvoden till nämndens ordförande och ledamöter intill årets slut komma att överskridas med omkring 3.000 kronor samt förslagsanslaget till expeditions- och skrivbiträden med 1.100 kronor. Vidare beräknar hyresnämnden kostnaderna för bilskjutsar till 800 kronor emot i staten upptaget anslag å 450 kronor samt postavgifterna till 1.200 kronor mot i staten upptaget anslag å 600 kronor.

I runt tal skulle hyresnämnden sålunda behöva ett tilläggsanslag å 5.100 kronor.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att för hyresnämndens verksamhet intill slutet av innevarande år anvisa ett tilläggsanslag å 5.100 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 268. Anslag för möblering av och anskaffande av inventarier till rådhusrättens sessionssal.

Magistraten har i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 december 1947 anfört följande:

För budgetåret 1947 beviljades magistraten ett anslag å 4.500 kronor för anskaffande av nya stolar i rådhusrättens sessionsrum. Detta anslag har hittills icke tagits i anspråk. Emellertid har sedermera befunnits att väsentligt ändrade anordningar måste vidtagas i rådhusrättens sessionssal, särskilt med hänsyn till att plats måste beredas vid dombordet för nio nämndemän. Även i övrigt erfordras nya inventarier i den nuvarande sessionssalen, vars utrustning med belysning samt inredning i övrigt i viss mån måste ändras. Under hand infordrade magistraten förslag från olika firmor till nyinredning av sessionssalen, därvid magistraten i huvuddrag lämnade upplysningar angående inredningens tilltänkta utförande. Vid övervägade av därvid inkomna förslag och därå grundade kostnadskalkyler fann magistraten efter samråd med tillkallad möbelarkitekt och stadsdirektören att intet av förslagen kunde antagas till utförande. På grund av vikten av att sessionssalens inredning erhåller ett utförande, som är värdigt och svarar mot de ganska betydande kostnader, som måste uppstå, ansåg magistraten att det borde uppdragas åt en inredningsarkitekt att upprätta erforderliga ritningar för arbetets utförande å entreprenad. Efter att hava erhållit nödiga medel av drätselkammaren vände sig magistraten till arkitekten Axel Kandell i Stockholm, som sedan avgivit förslag till möblering och inredning av sessionssalen i övrigt. Härefter infordrades anbud från nio olika firmor, av vilka dock endast fyra inkommit med anbud. Med ledning av de inkomna anbuden, anser sig magistraten kunna beräkna kostnaderna för anskaffande av erforderliga möbler, belysningsanordningar, mattor och gardiner till sessionssalen ävensom arvode till kontrollant för arbetena till minst 25.000 kronor.

Genom att antalet sessioner beräknas öka avsevärt efter processreformens genomförande den 1 januari 1948 är det icke möjligt att magistratens vaktmästare skall kunna vara till hands i den utsträckning som är nödvändigt. I anledning härav och för att undvika ökade kostnader för rådhusrättens betjänande anser magistraten det vara fördelaktigast att inrätta en högtalaranläggning mellan sessionssalen och vestibulen med flera ställen. Kostnaden härför torde belöpa sig till 1.200 kronor.

De inkomna anbuden överlämnas härmed.

För de angivna ändamålen står såsom förut nämnts till magistratens förfogande ett icke förbrukat anslag å 4.500 kronor. Under hänvisning till vad som anförts får magistraten anhålla att därutöver måtte till magistratens förfogande ställas ett förslagsanslag å 21.700 kronor.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 4 december 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla magistratens förslag i ärendet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 269. Anslag för uppställande av en transformatorstation å Södra Skallberget.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti en den 18 november 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

I en nära framtid kommer ytterligare ett område på Södra Skallberget att bli föremål för bebyggelse. För att tillgodose de nya fastigheternas behov av elenergi är en transformatorstation som är avsedd att inrymmas i ett av de nya husen erforderlig. Inom tekniska verken har uppgjorts kostnadsförslag för instrumentering till den nya stationen. Kostnaderna beräknas till 17.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen för tekniska verken att stadsfullmäktige måtte besluta

att för uppställande av en transformatorstation på Södra Skallberget anvisa 17.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 4 december 1947 avgivet yttrande, med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för nämnda utgift.

Nr 270. Anslag för provisorisk avlöningsförbättring till folkskolans övningslärare under senare hälften av år 1947.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 september 1947 har *folkskolestyrelsen* anfört följande:

I skrivelse till folkskolestyrelsen hade lärarna i övningsämne hemställt om viss förbättring av till dem utgående provisoriskt kristillägg. Genom löneregleringen, beslutad den 29/5 1941, inordnades lärarna i övningsämne i samma avlöningssystem, som tillämpats för folk- och småskollärare. I likhet med dessa tillerkändes också lärarna i övningsämne provisoriskt kristillägg fr. o. m. 1/7 1946. Då nu lärarna i läs- och skrivämnen fr. o. m. 1/7 1947 fått ny lönereglering med förbättrade lönevillkor, ha övningslärarna funnit det rättvist, att även de komme i åtnjutande av förbättrade löneförmåner.

För samtliga övningslärare såväl statligt som kommunalt anställda ha särskilda lönesakkunniga föreslagit en statlig lönereglering. Betänkandet härom kom emellertid så sent, att proposition i ärendet ej hann föreläggas 1947 års riksdag. I avvaktan på denna lönereglering ha övningslärare i statlig tjänst, tillhörande dyrortsgrupp F

och löneklass 11 och lägre, erhållit en provisorisk avlöningsförbättring av kr. 75:— pr månad och övningslärare i löneklass 12 och däröver 85 kr. pr månad. (Se K. K. 545/47). Då det provisoriska lönetillägget, som tidigare utgått, utgör kr. 57: 50 pr månad, innebär förslaget en månatlig löneförbättring av kr. 17: 50 resp. kr. 27: 50.

Folkskolestyrelsen, som tagit framställningen under övervägande, har funnit den välmotiverad ej minst med hänsyn till att övningslärarnas löner sammankopplats med folkskollärarnas genom den senast genomförda löneregleringen. Emot förslaget, att folkskolans övningslärare jämställas med de statligt avlönade lärarna i övningsämne vid bestämmandet av den provisoriska avlöningsförbättringen, har styrelsen ej något att erinra, även om denna löneökning ej svarar mot den, som folk- och småskolans lärare erhållit. För bifall till förslaget erfordras ett belopp av kr. 2.005.

Med åberopande av vad sålunda anförts får folkskolestyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige behagade anvisa ett belopp av kr. 2.005 till provisorisk avlöningsförbättring för folkskolans övningslärare, avseende tiden 1/7—31/12 1947.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 20 oktober 1947 anfört:

I regleringshandlingarna för övningslärarna vid stadens folkskolor är utsagt, att samma tillägg å lön skall utgå som till folkskollärarna. Till följd härav ha övningslärarna enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 juni och den 26 september 1946 jämställts med folkskollärarna och erhållit samma provisoriska tillägg som dessa. Från och med den 1 juli 1947 ha folkskollärarna inplacerats i den nya statliga löneplanen och tillägget å lönen utgår med 12 procent. Det kan alltså icke komma ifråga att i enlighet med regleringshandlingarnas lydelse utgiva ett tillägg om 12 procent till övningslärarna, då dessa icke följt med i löneregleringen utan bibehålla sina tidigare grundlöner. Då den kommande statliga löneregleringen för övningslärare skall omfatta även folkskolornas övningslärare, finner löne- och avtalsnämnden det lämpligt att, såsom folkskolestyrelsen föreslagit, låta ifrågavarande lärare få uppbära samma tillägg som övningslärarna i statlig tjänst enligt Kungl. Kungörelsen den 30 juni 1947 (nr 541). Tillägget utgör enligt författningen för ortsgrupp F 75 kronor per månad för lönegrad 11 och lägre samt 85 kronor för lönegraderna 12—20. Författningen avser det statliga budgetåret 1947—1948.

På grund härav får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta,

att övningslärarna vid stadens folkskolor med tillämpning från och med den 1 juli 1947 skola för tiden till och med den 30 juni 1948 eller till den tidigare dag då den statliga löneregleringen för övningslärarna kan komma att träda i kraft erhålla provisoriska tillägg enligt Kungl. Kungörelsen den 30 juni 1947 (nr 541),

att bevilja de anslag, vilka i anledning härav kunna av drätselkammaren finnas erforderliga.

Drätselkammaren har i häröver den 13 november 1947 avgivet yttrande, med åberopande av vad styrelsen samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet,

att för bestridande av härav föranledda kostnader anvisa ett förslagsanslag å 2.000 kronor samt

att anslaget skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 271. Anslag för reglerande av löneförmånerna för sex lärarebefattningar vid yrkesskolorna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 oktober 1947 har *styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning* anfört:

Vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning finnas sex "reglerade" lärarbefattningar. Tre av dem ha reglerats genom stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1941 och tre genom stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1940 och den 30 oktober 1941. I fråga om de tre senast nämnda befattningarna har gällt, att regleringen skulle träda i kraft, då tjänsterna för pensionsfrågans ordnande anslötes till statens pensionsanstalt. Då sådan anslutning icke skett, har den senast 1941 beslutade tjänsteregleringen ännu icke kommit att träda i kraft. I skrivelse till löne- och avtalsnämnden den 5 juli 1947 har yrkesskolstyrelsen påpekat detta förhållande och på i skrivelsen anförda skäl gjort framställning om att den ifrågavarande tjänsteregleringen måtte, trots att den nämnda anslutningen icke skett, träda i kraft från och med den 1 juli i år. Detta lärer vara tillstyrkt av avtals- och lönenämnden.

Samtliga ifrågavarande sex befattningar äro i fråga om löner inplacerade i lönegrader i det statliga avlöningssystemets löneplan A. I regleringshandlingarna säges i samband med denna inplacering, att befattningshavarna äro berättigade till tillägg å ovan angivna löner enligt samma grunder, som gälla för folkskollärare. Denna bestämmelse har tillkommit för att tillförsäkra ifrågavarande lärare automatiskt bibehållande av sin löneställning i förhållande till folkskollärarna och statliga befattningshavare inom undervisningsväsendet, vilkas ställning tjänat som norm vid lönesättningen.

Till samtliga här ifrågavarande befattningshavare vid stadens yrkesskolor har för den skull under senare år utgått, förutom avlöning enligt löneplan, rörligt tillägg, kristillägg och på sistone provisoriskt lönetillägg på samma sätt och efter samma grunder som till folkskolans lärare och till statstjänstemännen, dock med det undantaget, att till de tre befattningshavarna, som särskilt nämnts här ovan, avlöningen utgått efter stadens 1940 gällande löneplan och stadens procentuella dyrtidstillägg. Provisoriskt lönetillägg ha de dock åtnjutit i likhet med övriga lärare. I statberäkningarna för yrkesskolorna har emellertid år från år medel beräknats för tjänsterna enligt regleringshandlingarna i förhoppning att stadsfullmäktiges beslut skulle komma att träda i kraft.

Nu har som bekant statens avlöningsbestämmelser ändrats från den 1 juli i år och avlöningsplanen A ersatts med en avlöningsplan Ca. (Se svensk författningssamling nr 424 och 461/1947).

Såvitt det är styrelsen bekant, ha samtliga statstjänstemän — åtminstone i den mån undervisningsväsendet beröres — och folkskollärarna, som förut varit placerade i löneplan A eller motsvarande överförts till löneplan Ca eller motsvarande, utom *övnings*lärarna vid de statliga skolorna och folkskolorna. Anledningen till att dessa

lärare icke överförts till Ca-systemet eller motsvarande är, att lönereglering för dem väntas ske inom en nära framtid. Ett betänkande i frågan föreligger. Dessa lärare ha emellertid i stället erhållit höjt kristillägg och höjt provisoriskt lönetillägg i den mån statsmakterna bestämma avlöningen, vilka tillägg leda till att befattningshavarna erhålla en sammanlagd avlöning, som icke allt för mycket skiljer sig från Ca-systemets och som tillämpade på de sex ifrågavarande lärarna vid yrkesskolan skulle ge något lägre avlöning än Ca-systemet i två fall, men högre avlöning i fyra fall, varvid dock har frånsetts skillnaden i pensionsavgifter, vilka utgå enligt det äldre systemet, men icke enligt det nyare.

Då yrkesskolornas ifrågavarande befattningshavare icke direkt beröras av den ifrågasatta löneregleringen för övningslärarna vid folkskolorna med flera skolor, yrkesskolorna höra icke dit, och då de dessutom icke äro att betrakta som övningslärare utan som ämneslärare, synes det styrelsen vara det enda riktiga att de ifrågavarande lärarna för att komma rätt i avlöningssystemen överföras till Ca-systemet och att överföringen liksom för alla likställda kategorier får gälla från den 1 juli 1947. Om de icke överföras till Ca-systemet utan skola kvarstå i A-systemet, synes det vara ofrånkomligt, att de erhålla nu gällande tillägg, som utgå till statliga befattningshavare, vilka avlönas enligt detta system d. v. s. de nämnda övningslärarna. Författningsbestämmelser om detta finnas utfärdade.

Kostnaderna enligt olika avlöningsalternativ m. m. finnas angivna i bifogade tabell, bilaga 1. (Bilaga 1 ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet.)

Av tabellen framgår, att ett bifall till styrelsens framställning här nedan om placering av de nämnda sex lärarbefattningarna från 1 juli 1947 i lönesystemet Ca skulle öka erforderligt anslag för innevarande år i fråga om anslag enligt löneplan (15H 116) med ½ (53400—38844) = 7278 kr. under det att posten provisoriskt lönetillägg (15 H 116) skulle minskas med ½ 4140 = 2070 kr. och posten kristillägg och rörligt tillägg skulle minskas med ½ (12039—6408) = 2816 kr. En nettokostnadsökning för år 1947 på kr. 7278—2070—2816 = 2392 skulle sålunda erhållas förutom för staden förlorade pensionsavgifter för ½ år.

Styrelsen tillåter sig i samband härmed att erinra om att den i sin framställning om anslag för år 1948 räknat med de ifrågavarande lärarnas placering i lönesystemet Ca. Där har styrelsen även räknat med ytterligare en befattningshavare på reglerad tjänst enligt styrelsens skrivelse till stadsfullmäktige den 16 juni 1947.

Med stöd av det anförda får styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige behagade besluta

att för de sex reglerade tjänsterna vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning bestämmelsen om löneplacering i det statliga avlöningssystemets löneplan A måtte få anses gälla motsvarande lönegrad i den nya löneplanen Ca enligt av Kungl. Maj:t i svensk författningssamling utfärdade kungörelser och

att om så erfordras för senare halvåret 1947 anvisa för utbetalning av de högre avlöningarna erforderliga medel.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 20 oktober 1947 anfört följande:

Tre av de sex ifrågavarande befattningarna ha reglerats enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1941 och tre enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1940 och den 30 oktober 1941. Alla befattningarna inplacerades i den då gällande statliga

löneplanen A. Denna lönegradsplacering har emellertid av anledning som löne- och avtalsnämnden senare i detta sammanhang skall återkomma till, i praktiken tillämpats endast beträffande de tre förstnämnda befattningarna. Enligt de av stadsfullmäktige godkända regleringshandlingarna skola befattningshavarna åtnjuta tillägg å lönerna enligt samma grunder som gälla för folkskollärare. I enlighet härmed har rörligt tillägg och kristillägg samt på senaste tiden provisoriskt tillägg utgått i samma omfattning som till folkskollärarna, vilka i sin tur avlönats enligt samma grunder som statstjänstemännen i allmänhet.

Från den 1 juli 1947 gäller en ny löneplan för flertalet statliga befattningshavare. Löneplanen tillämpas enligt särskild författning även å folkskollärartjänsterna. Tidigare utgående tillägg av olika slag har till största delen inarbetats i lönerna. Ett rörligt tillägg om för närvarande 12 procent utgår emellertid fortfarande. En situation har sålunda uppkommit, då regleringshandlingarna för de ifrågavarande yrkeslärarna icke kunna tillämpas i den del de föreskriva att tillägg skola utgå enligt samma grunder som för folkskollärarna utan att betydande löneminskningar skulle bli följden. Då befattningarna äro inplacerade i den tidigare statliga löneplanen A och tanken vid befattningarnas reglerande varit den att löner och tillägg skulle följa de för folkskollärarna gällande bestämmelserna, ligger det närmast till hands att i enlighet med det av styrelsen för yrkesskolorna nu framlagda förslaget låta placera befattningarna i den nya statliga löneplanen Ca enligt samma författningsbestämmelser som gälla för folkskollärarna. En annan möjlighet är att tillämpa samma grunder som för lärare i övningsämnen vid de statliga skolorna. Dessa bibehålla för närvarande i avvaktan på en för denna kategori planerad särskild lönereglering A lön enligt gamla A-planen samt rörligt tillägg och kristillägg. Därjämte utgår enligt Kungl. Kungörelse den 30 juni 1947 (nr 541) ett särskilt, i förhållande till det tidigare förhöjt provisoriskt tillägg. I avbidan på löneregleringen ha dessa statliga övningslärare på så sätt erhållit en provisorisk avlöningsförstärkning, som ger dem ungefär samma resultat som om de tillsammans med övriga statliga befattningshavare förts över till den nya löneplanen. Den nu nämnda möjligheten har valts av folkskolestyrelsen beträffande lärarna i övningsämnen vid folkskolorna. Folkskolestyrelsens framställning har tillstyrkts av löne- och avtalsnämnden. Åtgärden synes lämplig beträffande folkskolans övningslärare, enär den kommande löneregleringen för statliga övningslärare även skall omfatta övningslärarna vid folkskolorna. Förhållandena ligga emellertid annorlunda till när det gäller ifrågavarande lärare vid yrkesskolorna. Dessa komma icke att beröras av den väntade statliga löneregleringen och äro dessutom icke att betrakta såsom övningslärare eftersom deras undervisningsämnen äro huvudämnen vid yrkesskolorna. Eleverna äro betydligt äldre än i folkskolan och de arbeten som utföras under lektionerna äro av en helt annan svårighetsgrad, då det här gäller yrkesutbildning. Löne- och avtalsnämnden anser sig därför böra tillstyrka yrkesskolestyrelsens framställning. Enligt styrelsens beräkningar kommer det nya systemet att belasta löpande års stat med ytterligare 2.392 kronor. Det är emellertid att märka att det nya systemet innebär nettolöner varmed förstås att befattningshavarna icke skola vidkännas avdrag för pensionsavgifter, vilka i stället skola erläggas av arbetsgivaren — staden.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 augusti 1941 skall läraren i slöjd vid yrkesskolorna erhålla ett tillägg motsvarande skillnaden mellan lönegraderna 14 och 15 i respektive löneklasser i avsikt att giva befattningshavaren något högre lön än

folkskolornas slöjdlärare. Detta beslut bör nu med bibehållande av dess princip om en lönegrads löneskillnad ändras till överensstämmelse med Ca-planen.

Löne- och avtalsnämnden återkommer nu till det tidigare berörda förhållandet att tre lärare vid yrkesskolorna, vilkas löner tidigare reglerats enligt löneplan A, icke åtnjutit lön enligt denna löneplan utan enligt för stadens befattningshavare tidigare gällande system med lönegrupper. Anledningen är att avfattningen av stadsfullmäktiges beslut den 30 oktober 1941 gjorde ikraftträdandet av de nya lönebestämmelserna beroende av befattningarnas anslutning till statens pensionsanstalt. Av olika anledningar har sådan anslutning ännu icke skett. Det är emellertid löne- och avtalsnämndens avsikt att så snart ske kan söka få anslutning till stånd. Stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1941 om reglering av de tre övriga befattningarna upptog icke något liknande förbehåll om ikraftträdandet, vilket ägde rum omedelbart. För att få bort detta föga tilltalande förhållande att tre befattningshavare åtnjuta lön enligt regleringshandlingarna medan de tre andra icke göra det föreslår löne- och avtalsnämnden nu, på framställning av styrelsen för yrkesskolorna att stadsfullmäktiges beslut av den 30 oktober 1941 upphäves i vad det avser nämnda förbehåll samt att samtliga befattningshavare sålunda från och med den 1 juli 1947 skola erhålla lön enligt den nya Ca-planen.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att med giltighet från och med den 1 juli 1947 ifrågavarande sex reglerade lärarebefattningar vid yrkesskolorna skola överföras till den nya statliga löneplanen Ca med placering i de lönegrader och löneklasser som med tillämpning av de för statliga befattningshavare gällande reglerna svarar mot nuvarande placering i den statliga löneplanen A.

att läraren i slöjd dessutom med ändring i denna del av stadsfullmäktiges beslut den 28 augusti 1941 skall erhålla ett lönetillägg svarande mot skillnaden mellan lönen i den lönegrad av Ca-planen där befattningen kommer att placeras samt lönen i närmast högre lönegrad, i respektive löneklasser,

att det i stadsfullmäktiges beslut den 30 oktober 1941 intagna förbehållet om löneregleringens ikraftträdande upphäves med giltighet från och med den 1 juli 1947,

att de för befattningarna gällande regleringshandlingarna skola ändras i enlighet med vad nu föreslagits, samt

att bevilja de anslag vilka i anledning härav av drätselkammaren kunna finnas erforderliga.

Drätselkammaren har i häröver den 13 november 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra emot löne- och avtalsnämndens förslag. Åt skolstyrelsen torde böra uppdragas att i samråd med löne- och avtalsnämnden utforma ändringarna i de för ifrågavarande befattningar gällande regleringshandlingar. Kostnaderna i vad avser 1948 äro såsom styrelsen framhållit inräknade i avlöningsanslagen å yrkesskolans stat. Ifråga om kostnaderna för senare hälften av detta år torde dessa i den mån i 1947 års stat tillgängliga avlöningsanslag ej därtill förslå, böra täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet,

att uppdraga åt yrkesskolestyrelsen att i samråd med löne- och avtalsnämnden utforma de ändringar i de för ifrågavarande befattningar gällande regleringshandlingar, vilka kunna bliva erforderliga, ävensom underställa ändringarna vederbörlig central myndighet för fastställelse,

att för bestridande av härav föranledd kostnadsökning anvisa ett förslagsanslag å 2.400 kronor samt

att sistnämnda anslag till den del beloppet ej kan täckas av vederbörliga avlöningsanslag i yrkesskolans stat för innevarande år skall täckas av 1947 års reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 272. Återbesättande av befattning såsom driftsförman vid gasverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har uti skrivelse den 21 oktober 1947 hemställt om bemyndigande att få återbesätta befattningen såsom driftsförman vid gasverket.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 6 november 1947 tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 17 november 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga styrelsen att besätta befattningen med ny ordinarie innehavare.

Nr 273. Indragande av befattningen såsom biträdande kriminalöverkonstapel och inrättande av en befattning såsom kriminalöverkonstapel.

Löne- och avtalsnämnden har uti skrivelse till stadsfullmäktige den 17 november 1947 anfört följande:

Vid polisens kriminalavdelning finnes en befattning såsom kriminalöverkonstapel och en befattning såsom biträdande kriminalöverkonstapel. Befattningarna äro inplacerade i lönegraderna 18 respektive 19 i den av stadsfullmäktige nyligen antagna normallöneplanen. I den tidigare löneplanen voro de placerade i lönegraderna 10 respektive 11.

Hos polisnämnden har nuvarande innehavaren av befattningen såsom biträdande kriminalöverkonstapel hemställt om sådana åtgärder att han komme att placeras i kriminalöverkonstapels tjänstegrad. Såsom skäl har framhållits, att befattningen såsom biträdande kriminalöverkonstapel vore synnerligen krävande och att samma utbildning och kompetens erfordrades som för överkonstapelsbefattning. Vidare har anförts, att enligt betänkandet med förslag till polisväsendets förstatligande, befattningen såsom biträdande kriminalöverkonstapel uteslutits vid Västerås poliskår och ersatts med en kriminalöverkonstapelsbefattning. Två dylika befattningar skulle sålunda finnas vid kåren.

Samma synpunkter på frågan har framförts av polismästaren, som i ett tidigare sammanhang gjort framställning om den ifrågavarande befattningens ersättande med en överkonstapelsbefattning.

Polisnämnden har tillstyrkt framställningarna i ärendet.

Enligt stadens tidigare tjänsteförteckning voro överkonstapelsbefattningarna placerade i olika lönegrader på så sätt att polisöverkonstapel var placerad i lönegrad 10 och kriminalöverkonstapel i lönegrad 11. I den nya tjänsteförteckningen däremot äro samtliga överkonstapelsbefattningar placerade i lönegrad 19. Denna placering ansluter sig till det förlikningsförslag som av landshövding Lidén under sommaren 1947 framlades i konflikten mellan Svenska Stadsförbundet och Svenska Polisförbundet om polispersonalens lönefrågor. Någon befattning såsom biträdande kriminalöverkonstapel finnes ej upptagen i förlikningsförslaget varför befattningen vid de lokala förhandlingarna i Västerås kom att placeras en lönegrad under den för kriminalöverkonstaplarna godkända, alltså i lönegrad 18. Vid förhandlingarna förklarade emellertid löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade på framställning från polisförbundets sida sig vilja medverka till att befattningen såsom biträdande kriminalöverkonstapel ersattes med en befattning såsom kriminalöverkonstapel. Från polisförbundets sida framfördes därvid, att befattningen alltsedan löneregleringen 1945 varit placerad i samma lönegrad som polisöverkonstapelsbefattningarna, vilka nu kommit att placeras i lönegrad 19, alltså som för kriminalöverkonstapel.

Löne- och avtalsnämnden, som godkänt sina förhandlingsdelegerades nu refererade uttalande, får med hänvisning till det i övrigt ovan anförda föreslå stadsfullmäktige att besluta

att med giltighet från och med den 1 januari 1948 indraga befattningen såsom biträdande kriminalöverkonstapel och ersätta denna med en befattning såsom kriminalöverkonstapel.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 4 december 1947, under hänvisning till vad nämnden i skrivelsen anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 274. Fråga om dyrtidstillägg till stadens pensionärer och extra befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har uti en den 3 december 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 30 januari 1947 angående dyrtidstillägg till stadens befattningshavare och pensionärer under år 1947. Genom beslutet anknöts det tidigare utgående dyrtidstillägget om 22 procent till den mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen i Sverige den 27 november 1946 beslutade och den 9 december samma år definitivt godkända uppgörelsen om dyrtidstillägg. I enlighet härmed har dyrtidstillägget från och med den 1 maj 1947 utgått med 27 procent till stadens befattningshavare och pensionärer.

Sedan stadsfullmäktige den 27 november 1947 beslutat om inplacering av stadens ordinarie befattningshavare i ny löneplan, gälla för dessa i fråga om rörligt tillägg samma bestämmelser som för statens befattningshavare. Tillägget utgår för de ordinarie befattningshavarna med för närvarande 12 procent.

För de extra befattningstagarna och för pensionärerna utgår tillägget enligt samma bestämmelser som förut, alltså med 27 procent. Stadsfullmäktiges ovan refererade beslut avser endast tiden intill 1947 års utgång. Under de senare åren ha nämligen besluten om dyrtidstillägg fattats för ett år i taget.

Beträffande de extra befattningshavarna skall löne- och avtalsnämnden företaga en översyn av lönerna, därvid förmodligen nu utgående dyrtidstillägg delvis kommer att inarbetas i lönen och tillägget i fortsättningen kommer att utgå enligt samma grunder som för stadens ordinarie befattningshavare. I övrigt återstå pensionärerna för vilka pensionerna utgå med de enligt vederbörande pensionsreglemente eller stadsfullmäktiges beslut en gång fastställda beloppen. Det synes därför icke lämpligt, att nu göra någon ändring beträffande dyrtidstilläggen för denna grupp. Löne- och avtalsnämnden vill föreslå, att de extra befattningshavarna och pensionärerna under 1948 tillsvidare skola erhålla dyrtidstillägg enligt samma grunder som under 1947. Om uppgörelse skulle träffas mellan arbetsgivareföreningen och landsorganisationen om ett nytt s. k. ramavtal bör man emellertid överväga huruvida icke stadens rörliga tillägg bör anknytas till den nya överenskommelsen. Löne- och avtalsnämnden hemställer för den skull om stadsfullmäktiges uppdrag att följa utvecklingen beträffande det i förhållandet mellan arbetsgivareföreningen och landsorganisationen gällande dyrtidstillägget samt att vid förändringar härutinnan inkomma till stadsfullmäktige med det förslag, som kan därav föranledas.

Med hänvisning till vad nu anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att dyrtidstillägget å lönerna till de stadens extra befattningshavare som fullgöra heltidstjänst skall utgå med 27 procent,

att tillägget skall utgå å det belopp, varmed respektive avlöningar icke överstiga 800 kronor med månad och utbetalas månadsvis,

att jämväl dyrtidstillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner även som å samtliga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg måtte utgå i tillämpliga delar efter härovan angivna grunder, dock att rörligt tillägg endast får utgå å pension eller del av pension, som icke överstiger 500 kronor per månad,

att förevarande bestämmelser skola gälla tillsvidare under 1948 samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att vid förändring beträffande det i förhållandet mellan Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen i Sverige gällande dyrtidstillägget inkomma till stadsfullmäktige med det förslag om ändrat dyrtidstillägg som kan därav föranledas.

Drätselkammaren har i häröver den 4 december 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 275. Fråga om provisoriska lönetillägget till stadens extra befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden anför i skrivelse den 3 december 1947 följande:

I skrivelsen till stadsfullmäktige den 8 november 1947 om ny löneplan för stadens ordinarie befattningshavare (S. F. handl. ser. B nr 25, sid. 32) antydde löne- och avtalsnämnden, att nämnden hade för avsikt, att inom en snar framtid kunna påbörja arbetet med översyn av de extra befattningshavarnas löner. Nämnden förutsatte därvidlag, att det sedan den 1 oktober 1946 utgående provisoriska tillägget à 50 kronor per månad oförändrat skulle utgå till de extra befattningshavarna i avbidan på att stadsfullmäktige tagit ställning till det förslag, vartill den kommande löneöversynen kunde föranleda.

Beträffande det provisoriska tillägget beslöto stadsfullmäktige den 26 juni 1947 att detta, förutom till ordinarie befattningshavare, skulle utgå till icke ordinarie befattningshavare, vilka hade en månadslön av minst 200 kronor exklusive dyrtidstillägg, dock med undantag för extra kontorsbiträden. Beslutet gäller emellertid längst intill den 1 januari 1948.

Då översynen av lönerna för de extra befattningshavarna icke kan medhinnas före årets utgång, får löne- och avtalsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att från och med den 1 januari 1948 för tiden intill dess beslut fattas om regleringen av lönerna för stadens extra befattningshavare, dock längst intill den 1 april 1948, det provisoriska tillägget à 50 kronor per månad skall utgå till de extra befattningshavarna efter samma grunder som under år 1947.

Drätselkammaren har i häröver den 4 december 1947 avgivet yttrande, med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 276. Godkännande av förslag till taxa å avgifter vid Västerås Johannisbergs flygplats.

Drätselkammaren har uti en den 4 december 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Stad, som förvaltar civil flygplats, äger att enligt särskild taxa upptaga avgifter för flygplatsens begagnande. Förslag till dylik taxa skall antagas av stadsfullmäktige och för prövning ingivas till Konungen jämte ansökan om tillstånd att upptaga dylika avgifter.

Stadsfullmäktige ha den 26 september 1946 antagit den nu gällande taxan för stadens flygfält. Denna taxa ansluter sig i stort sett till de taxor, som av Kungl. Maj:t fastställts för Bromma, Torslanda och Bulltofta flygplatser.

Genom beslut den 20 juni 1947 har Kungl. Maj:t fastställt ny taxa för begagnande av statens civilflygplatser.

Det måste anses lämpligt, att taxan för begagnande av stadens flygplats vid Johannisberg omarbetas i anslutning till omförmälda av Kungl. Maj:t nu antagna taxan.

Drätselkammaren får med anledning härav överlämna bifogade förslag till ny taxa å avgifter vid Västerås Johannisbergs flygfält. Taxan bör tillämpas från nyåret.

Det i skrivelsen omförmälda förslaget är så lydande:

TAXA

för Västerås Johannisbergs flygplats.

§ 1.

För flygplan, varmed avses varje luftfartyg enligt systemet tyngre än luften, utgår vid begagnande av flygplatsen enligt bestämmelser i denna taxa avgifter för landning, start, belysning, förvaring i hangar och parkering.

§ 2.

Landningsavgift erlägges för landning och utgår för varje påbörjat 100-tal kilogram av flygplans högsta tillåtna flygvikt med nedan angivna belopp, nämligen

A) för flygplan på 1200 kilogram och däröver
 a) i luftfart inom landet samt mellan Sverige, Danmark, Norge och Finland med 20 öre och
 b) i annan luftfart med 25 öre ävensom

B) för flygplan med mindre vikt än 1200 kilogram och flygplan, som användes för skol- och övningsflygning med 10 öre.

Dubbel avgift erlägges för landning, som med erforderligt tillstånd sker på tid, då flygplatsen icke hålles öppen. Enkel avgift utgår om tillståndet att landa icke utnyttjas.

Befrielse från avgift åtnjuter

A) svenska staten tillhörigt eller av staten använt flygplan, som ej går i yrkesmässig luftfart,

B) flygplan, varmed provflyges,

C) glid- och segelflygplan ävensom

D) flygplan, som företager teknisk returlandning.

Utföres med samma flygplan samma dag under tid, då flygplatsen hålles öppen,

A) flera rundflygningar eller

B) flera skol- eller övningsflygningar,

och har föranmälan gjorts hos trafikledning eller flygplatsvakt, erlägges i fall A full avgift för de fem första landningarna och halv avgift för varje påföljande landning samt i fall B en avgift för varje påbörjat femtal landningar.

§ 3.

Startavgift erlägges för start, som med erforderligt tillstånd sker på annan tid, än

den då flygplatsen hålles öppen, och utgår även om tillståndet icke utnyttjas. Avgiften beräknas på sätt stadgas i § 2 A och B om landningsavgift.

Befrielse från avgift åtnjuter

A) svenska staten tillhörigt eller av staten använt flygplan, som ej går i yrkesmässig luftfart, och

B) flygplan, varmed provflyges.

§ 4.

Belysningsavgift erlägges för varje start eller landning i fältbelysning under tiden mellan solens ned- och uppgång samt, i fall belysning begärts, ändock att densamma ej utnyttjats, och utgår vid högsta tillåtna flygvikt av

500 kilogram med 2 kronor 50 öre,
1200 kilogram med 5 kronor,
5000 kilogram med 7 kronor 50 öre,
10000 kilogram med 10 kronor och
20000 kilogram med 12 kronor 50 öre samt
vid vikt däröver med 15 kronor.

§ 5.

Hangaravgift erlägges för flygplan, som intagits i hangar, och utgår för varje påbörjad period av 24 timmar, dock minst tre timmar, vid högsta tillåtna flygvikt av

500 kilogram med 3 kronor,
750 kilogram med 4 kronor 50 öre,
1000 kilogram med 6 kronor,
1500 kilogram med 9 kronor,
2500 kilogram med 15 kronor,
3500 kilogram med 21 kronor,
5000 kilogram med 30 kronor,
7500 kilogram med 45 kronor,
10000 kilogram med 60 kronor,
15000 kilogram med 80 kronor,
20000 kilogram med 100 kronor,
25000 kilogram med 120 kronor,
30000 kilogram med 140 kronor,
40000 kilogram med 175 kronor,
50000 kilogram med 200 kronor och
60000 kilogram med 225 kronor samt vid
vikt däröver med 250 kronor.

Med 25 % förhöjd avgift erlägges under tiden 16 oktober—15 april för förvaring i hangar med uppvärmningsanordning.

Med 50 % nedsatt avgift erlägges för flygplan, som med hopfällda vingar förvaras i hangar.

§ 6.

Parkeringsavgift erlägges för flygplan, som uppställts eller förankrats under bar himmel inom flygplatsens område och utgår enligt i § 5 angivna grunder med belopp, motsvarande 15 % av där nämnd avgift.

Avgift erlägges ej för 24-timmarsperiod, under vilken flygplan förvarats i hangar under minst tre timmar.

§ 7.

Taxan hålles tillgänglig på flygplatsen.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige att besluta

att godkänna bifogade förslag till taxa å avgifter vid Västerås Johannisbergs flygplats,

att taxan skall tillämpas från och med den 1 januari 1948 samt

att uppdraga åt drätselkammaren att till Kungl. Maj:t ingiva ansökan om tillstånd att upptaga avgifter för begagnande av flygplatsen i överensstämmelse med ovan angivna taxeförslag.

Nr 277. Förslag till instruktion för Västerås stads uppbördsverk.

I samband med inrättande av uppbördsverket beslöto stadsfullmäktige den 31 maj 1946 att uppdraga åt drätselkammaren att uppgöra och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till instruktion för uppbördsverket.

Det av drätselkammaren nu utarbetade förslaget är så lydande:

FÖRSLAG

till instruktion för Västerås stads uppbördsverk.

§ 1.

Uppbördsverket har att fullgöra de uppgifter inom staden rörande debitering och uppbörd av allmänna utskylder och avgifter samt mantalsskrivning, vilka enligt gällande författningar ankomma på verket ävensom de uppgifter i övrigt som författningsenligt skola handhavas av kronokamreraren eller honom underlydande uppbördspersonal.

§ 2.

Chef för uppbördsverket är kronokamreraren.

Beträffande dennes tjänsteåligganden och befogenheter, behörighet för tjänsteinnehavaren, påföljd av fel och försummelse i tjänsten samt begränsning av befattningshavarens rätt till verksamhet utom tjänsten är stadgat i allmän författning (K. K. 29/3 1946 om kronokamrerare).

Kronokamrerare utses av drätselkammaren, som även förordnar vikarie vid ledighet eller förfall för kronokamreraren.

§ 3.

Vid uppbördsverket äro i övrigt anställda de ordinarie och extra befattningshavare, som erfordras och för vilkas avlönande anslag anvisas.

§ 4.

Det tillkommer drätselkammaren att framställa förslag rörande och besluta om användningen av anslag för uppbördsverket, att antaga och förordna kronokamrerarens biträdande personal, samt efter befogenhet bestämma om ledighet för kronokamreraren och övrig personal vid verket.

§ 5.

För samtliga befattningshavare gälla, förutom vad i allmän författning och i denna instruktion är stadgat, de bestämmelser för Västerås stads befattningshavare, som äro eller kunna bliva av stadsfullmäktige antagna.

§ 6.

Uppbördsverkets inre organisation beslutas av drätselkammaren, efter förslag av kronokamreraren.

§ 7.

Uppbördsverket skall hållas öppet för allmänheten å tider som bestämmas av drätselkammaren. Kronokamreraren skall hava särskild mottagningstid.

§ 8.

Uppbördsverkets befattningshavare äro berättigade att av stadens övriga tjänstemän erhålla de upplysningar, som erfordras för tjänstegöromålens fullgörande och äro själva skyldiga att lämna de övriga tjänstemännen de upplysningar de i tjänsten kunna behöva.

§ 9.

Uppbördsverkets befattningshavare äro skyldiga underkasta sig i vederbörlig ordning beslutade förändringar i denna instruktion.

Med anledning härav får drätselkammaren nu överlämna bifogade av kammaren utarbetade förslag till instruktion för Västerås stads uppbördsverk och hemställer kammaren

att stadsfullmäktige ville antaga förslaget ifråga.

Nr 278. Förslag till instruktion för Västerås stads byggnadskontor.

Vid sammanträde den 31 maj 1946 beslöto stadsfullmäktige att antaga instruktion för Västerås stads fastighetskontor, vilket samtidigt därmed inrättades från och med den 1 augusti 1946. I samband härmed överfördes till fastighetschefen från byggnadschefen de åligganden av fastighetsförvaltande karaktär, vilka enligt instruktionen för byggnadskontoret ditintills tillkommit byggnadschefen och andra befattningshavare vid sistnämnda kontor.

Drätselkammaren har med anledning av fastighetskontorets inrättande företagit en översyn av instruktionen för byggnadskontoret och därvid utrensat de föreskrifter angående fastighetsförvaltning, vilka hittills ingått i instruktionen. I samband därmed har drätselkammaren, där så ansetts lämp-

ligt, vidtagit en del andra huvudsakligen redaktionella ändringar i instruktionen.

Förslaget är så lydande:

FÖRSLAG

till Instruktion för Västerås stads byggnadskontor.

§ 1.

Byggnadskontoret är stadens organ för verkställande av de utredningar, arbeten och förvaltningsuppgifter, vid vilka teknisk sakkunskap är erforderlig och vilkas utförande icke är eller kan varda anförtrott åt annat kontor, tjänsteman eller särskild arbetsledare.

Byggnadskontoret är underställt drätselkammaren.

§ 2.

Byggnadskontoret handlägger frågor om stadens gator och vägar, broar, torg och andra allmänna platser, hus och hamnbyggnader m. m. samt tager, i den mån det icke ankommer på stadens tekniska verk, den befattning med ledningsarbeten, som nedan närmare beröres. I övrigt lända till efterrättelse de särskilda stadganden och bestämmelser, som nu äro eller framdeles varda meddelade.

§ 3.

Vid *byggnadskontoret* äro anställda
en byggnadschef,
en förste ingenjör,
en arbetsingenjör
samt i övrigt de ordinarie och extra befattningshavare som erfordras och för vilkas avlönande anslag anvisas.

§ 4.

Byggnadschefen och förste ingenjören skola hava avlagt fullständig examen från fackavdelningen för väg- och vattenbyggnad vid teknisk högskola. Ingenjören skall antingen hava genomgått teknisk högskola inom väg- och vattenbyggnadsfacket eller vara i besittning av god teknisk utbildning inom samma fack, förvärvad på annat sätt.

§ 5.

Byggnadschefen tillsättes av drätselkammaren med en ömsesidig uppsägningstid av sex månader efter hörande av styrelsen för tekniska verken och hamnstyrelsen.

Övrig personal, som icke rent tillfälligt anställes tillsättes efter byggnadschefens hörande av drätselkammaren. Tillfällig personal antages av byggnadschefen.

§ 6.

Byggnadschefen är såsom chef för byggnadskontoret i första hand ansvarig för göromålens behöriga gång å nämnda kontor och har i sådant avseende att tillse, att desamma utföras med ordning och skyndsamhet samt i enlighet med gällande föreskrifter ävensom att vid kontoret anställda befattningshavare och handräckningspersonal fullgöra sina åligganden.

§ 7.

Det åligger byggnadschefen med biträde av övriga befattningshavare vid kontoret särskilt

A. för *drätselkammaren*

1) *att* i den mån sådant icke uppdrages åt annan tjänsteman upprätta förslag och kostnadsberäkningar för samt leda eller kontrollera utförandet av stadens husbyggnads-, gatu-, väg-, brobyggnads- och dylika arbeten, som höra under drätselkammarens förvaltning eller av stadsfullmäktige anförtrotts åt särskilda styrelser eller delegerade;

2) *att* såframt annat icke föreskrives granska och attestera alla de i punkt 1 omförmälda arbeten rörande räkningar och avlöningslistor;

3) *att* i den mån sådant icke uppdrages åt annan tjänsteman *dels* vid behov och i god tid infordra och kontrollera anbud å till kontorets förvaltning hörande entreprenader samt å leverans av materialier, redskap, inventarier och annat samt förelägga desamma stadsdirektören för på honom ankommande åtgärd ävensom att upprätta förslag till leverans- och entreprenadkontrakt allt i överensstämmelse med för stadens inköpsväsende gällande eller eljest meddelade föreskrifter; *dels ock* tillse att leveranser och entreprenader ordentligt fullgöras samt att i allmänhet vid anskaffandet av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar;

4) *att* i god tid före budgetarbetets början dock senast den 15 augusti varje år till drätselkammaren inkomma med förslag och kostnadsberäkning över alla de arbeten, som han med hänsyn till stadens behov anser böra komma till utförande under nästföljande år;

5) *att* före den 1 april varje år till drätselkammaren inkomma med en redogörelse över alla under nästföregående år genom honom utförda arbeten, häri inbegripet även sådana arbeten varmed drätselkammaren i övrigt icke tager någon befattning;

6) *att* för drätselkammarens räkning följa stadsplanearbetet och tillhandagå stadsarkitektkontoret med upplysningar och utredningar beträffande trafiktekniska och andra byggnadskontoret närstående frågor;

7) *att* i vad byggnadskontorets förvaltning angår handhava och vårda drätselkammaren tillhörande ritningar och kartor samt däröver hålla fullständig förteckning;

8) *att* i övrigt utföra alla de till hans verksamhetsområde hörande uppdrag, som drätselkammaren till honom överlämnar, och ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, drätselkammaren honom meddelar.

B. för *hamnstyrelsen*

1) *att* planlägga samt leda eller kontrollera alla arbeten, som för hamnens räkning förekomma, såsom byggnader, reparationer, planeringar, muddringar m. m. och därvid tillse, att desamma utföras med omsorg, skyndsamhet och god ekonomi;

2) *att* uppgöra fullständiga för hamnarbetena erforderliga ritningar och kostnadsförslag;

3) *att* jämväl i övrigt vid påfordran avgiva yttranden i frågor, som röra hamnen;

4) *att* i god tid före budgetarbetets början dock senast den 1 augusti varje år till hamnstyrelsen ingiva förslag och kostnadsberäkningar till de arbeten, som han anser böra under det nästföljande året utföras;

5) *att,* när behov av uppköp föreligger, biträda vid upprättande av leverans- och entreprenadkontrakt, att granska och avgiva utlåtanden över inkomna leverans- och entreprenadanbud, att tillse, att leveranser och entreprenader ordentligt fullgöras samt att i allmänhet vid anskaffande av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar;

6) *att* granska och attestera alla hamnbyggnadsarbetena rörande räkningar och avlöningslistor;

7) *att* handhava och vårda samt hålla förteckning över alla till hamnbyggnaderna hörande ritningar och kartor.

C. för *tekniska verken*

1) *att* beträffande förslag och kostnadsberäkningar för anläggning av ledningar tillhandagå styrelsen och chefen för tekniska verken med upplysningar och utredningar;

2) *att* före gatas anläggning, omläggning eller permanentbeläggning förvissa sig om att de ledningar, som beslutats eller planeras i gatan bliva nedlagda före gatuarbetets början och att för tekniska verken anmäla behovet av de ledningsarbeten, som i samband med planerade eller under utförande varande gatuarbeten anses erforderliga;

3) *att* granska och före arbetenas början skriftligen godkänna arbetsplaner för nyanläggning och omläggning av ledningar i stadens gator och allmänna platser;

4) *att* övervaka utförandet av för ledningsarbeten erforderlig grävning och återfyllnad samt genom byggnadskontorets personal efter ledningsarbetenas slut för tekniska verkens räkning låta iordningställa gatan.

D. för *byggnadsnämnden*

att, om så erfordras, biträda stadsarkitektkontoret vid besiktningar samt vid granskning av till byggnadsnämnden inkomna konstruktionsritningar.

§ 8.

Innan av annan myndighet beslutade arbeten, som skola företagas under byggnadschefens ledning eller kontroll, komma till utförande, skall drätselkammaren underrättas och i sammanhang därmed särskilt undersökas huruvida samtidigt andra, under drätselkammaren hörande arbeten böra utföras för vinnande av ordning och sammanhang.

§ 9.

Byggnadschefen äger med iakttagande av gällande kollektivavtal antaga och avskeda alla för de under hans ledning stående arbetena behövliga arbetare samt träffa uppgörelse om arbetsackord och annat, som har samband med arbetsledningen.

§ 10.

Byggnadschefen skall i särskilt diarium dag efter dag låta anteckna de till hans handläggning hörande ärenden och därmed vidtagna åtgärder samt förvara koncept eller kopia av alla i tjänsten upprättade kartor med beskrivningar samt utfärdade bevis och utlåtanden ävensom avlåtna skrivelser och brev.

§ 11.

Vid drätselkammarens, byggnadsnämndens, hamnstyrelsens samt tekniska verkens sammanträden skall byggnadschefen vara närvarande och äger därvid deltaga i över-

läggningarna men ej i besluten samt på begäran få avvikande mening antecknad till protokollet.

§ 12.

1:ste ingenjören, som är byggnadschefens närmaste man, skall biträda byggnadschefen med förekommande arbeten enligt de närmare direktiv, som av denne och av vederbörande myndighet utfärdas.

Särskilt åligger det 1:ste ingenjören

att i den mån annat icke av vederbörande myndighet föreskrives förestå byggnadskontorets ritkontor samt leda och fördela arbetet därstädes;

att verkställa nödiga undersökningar, tekniska och ekonomiska beräkningar och utredningar ävensom upprätta förslag till utlåtanden och skrivelser i de på byggnadskontorets handläggning ankommande ärenden, vilka av byggnadschefen för sådant ändamål till honom överlämnas;

att upprätta arbetsbeskrivningar och arbetsritningar för de arbeten, som genom byggnadskontorets personal skola utföras samt biträda byggnadschefen med kontroll och arbetsledning vid dessa arbeten;

att under byggnadschefen utöva det på denne ankommande övervakandet över grävnings- och återfyllnadsarbeten i samband med ledningsläggning och därvid verka för ett gagnande samarbete med stadens tekniska verk; samt

att vid tillfälligt förfall för byggnadschefen ävensom eljest, då han därtill förordnas, förrätta byggnadschefens tjänst.

§ 13.

Arbetsingenjören skall, enligt de närmare direktiv, som utfärdas av byggnadschefen och vederbörande myndighet, biträda med förekommande arbeten på byggnadskontoret. Särskilt åligger det arbetsingenjören

att under byggnadschefen utöva närmaste ledning, kontroll och tillsyn över gatu- och vägarbeten samt bro- och hamnbyggnadsarbeten;

att övervaka, att god ordning upprätthålles bland honom underordnade förmän och arbetare och genom upprepade besök på arbetsplatserna följa de olika arbetenas gång och förvissa sig om att dessa i behörig ordning utföras samt utfärdade instruktioner och bestämmelser följas.

§ 14.

Byggnadschefen och förste ingenjören skola varje söckendag å tid, som av drätselkammaren bestämmes, vara i tjänsteärenden tillgängliga å tjänsterummet.

§ 15.

De vid byggnadskontoret anställda befattningshavarna åtnjuta avlöning enligt och äro underkastade bestämmelserna i tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare resp. bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för stadens extra befattningshavare med i bestämmelserna vederbörligen beslutade förändringar.

§ 16.

Vid förfall för byggnadschefen, som icke är tillfälligt, samt vid förfall för förste ingenjören och arbetsingenjören förordnar drätselkammaren lämplig vikarie.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 4 december 1947 följande:

Kammaren överlämnar härmed ett förslag till ny instruktion för stadens byggnadskontor av den lydelse, som framgår av den vid denna skrivelse fogade bilagan.

Här nedan följer en redogörelse för de föreslagna ändringarna jämte kortfattad kommentar därtill. Redogörelsen lämnas paragrafvis, därvid paragraferingen i det bilagda förslaget följes.

§ 1. Denna paragraf motsvarar oförändrat § 1 i den gällande instruktionen.

§ 2. Paragrafen motsvarar § 2 i gällande instruktion med det undantag, att de i sistnämnda § förekommande orden "underhålls- och andra arbeten å stadens fastigheter" strukits, enär handläggningen av frågor om dylika arbeten numera ankommer på fastighetskontoret.

§ 3. Den i nuvarande instruktionen förekommande uppräkningen av under byggnadskontoret tjänstgörande befattningshavare har ansetts överflödig utom vad gäller byggnadschefen, förste ingenjören och arbetsingenjören. Då antalet och arten av underordnade befattningar vid olika tidpunkter kunna växla och därest tjänsterna särskilt uppräknats i instruktionen, inrättande av nya tjänster och indragande av befintliga sådana måste redovisas genom ändring i instruktionen, synes mera praktiskt att icke verkställa någon uppräkning av de underordnade tjänsterna.

§ 4. Paragrafen motsvarar i huvudsak nuvarande § 4. Bestämmelsen om fastighetsförvaltarens kvalifikationer har borttagits.

§ 5. Enligt paragrafens nuvarande lydelse föreskrives för annan ordinarie personal än byggnadschefen tre månaders ömsesidig uppsägning. Bestämmelser om uppsägning förekomma emellertid i tjänstgöringsreglementet för stadens befattningshavare. Det synes onödigt att här upptaga dylika bestämmelser. I enlighet härmed föreslås viss omformulering av andra stycket i denna paragraf.

§ 6. Denna paragraf har samma lydelse enligt förslaget som i den gällande instruktionen.

§ 7. Punkterna 2 och 7 i paragrafens nuvarande lydelse ha strukits. Dessa handla om byggnadschefens befattning med förvaltningen och vården av de under drätselkammaren lydande fastigheter samt den under drätselkammarens tillsyn ställda lösegendomen ävensom en del andra fastighetsförvaltande åtgärder, vilka numera tillkomma fastighetskontoret. I anledning av att stadens budget numera fastställes å stadsfullmäktiges oktobersammanträde har den i nuvarande instruktionen intagna bestämmelsen om skyldighet för byggnadschefen att före den 1 oktober inkomma med förslag och kostnadsberäkning över alla de arbeten, som böra komma till utförande under nästföljande år, ändrats därhän att dylika förslag och beräkningar skola ingivas till kammaren senast den 15 augusti. Ifråga om hamnens arbeten föreslås att förslag respektive kostnadsberäkningar skola till hamnstyrelsen ingivas senast den 1 augusti varje år, detta för att styrelsen i sin tur skall hinna bliva färdig med sitt budgetförslag omkring den 15 i samma månad.

I övrigt föreslås ett par mindre redaktionella ändringar, för vilka här ej torde behöva särskilt redogöras.

§§ 8—12. Dessa paragrafer ha i huvudsak samma lydelse som i den nuvarande instruktionen.

§ 13. I motsvarande paragraf i den nu gällande instruktionen föreskrives skyldighet för byggnadsingenjören att under byggnadschefen utöva viss kontroll och tillsyn över underhåll och reparationsarbeten beträffande stadens byggnader. Då dessa

arbeten numera ankomma å fastighetskontoret har härav föranledd ändring av paragrafens lydelse vidtagits.

§ 14. Denna paragraf motsvarar nuvarande 15 § första stycket i den gällande instruktionen. Andra stycket i sistnämnda paragraf, handlande om förbud för byggnadskontorets befattningshavare att åtaga sig bisysslor, föreslås skola utgå enär bestämmelse härom i huvudsak likalydande med den borttagna återfinnes i tjänstgöringsreglementet för stadens befattningshavare.

Nuvarande paragraf 14, som innehåller instruktionen för fastighetsförvaltaren, utgår.

§ 15. Paragrafen motsvarar nuvarande § 16. Sistnämnda paragraf innehåller en del bestämmelser angående semester m. m., vilka rätteligen höra hemma i tjänstgöringsreglementet. Paragrafen har ersatts med en hänvisning till de bestämmelser, som gälla beträffande tjänstgöringsförhållandena för stadens ordinarie och extra befattningshavare.

§ 16. Denna paragraf motsvarar nuvarande § 17 och företer en mindre redaktionell ändring.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att i stället för den nu gällande instruktionen för Västerås stads byggnadskontor antaga bifogade förslag till instruktion för kontoret.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 december 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens ifrågavarande förslag.

Nr 279. Ändringar i reglementet för Västerås stads idrottsstyrelse.

Beredningsutskottet har uti en den 8 december 1947 till stadsfullmäktige avlåten skrivelse anfört följande:

Enligt gällande reglemente för Västerås stads idrottsstyrelse består styrelsen av 11 ledamöter och 7 suppleanter, vilka av stadsfullmäktige väljas för en tid av två år. 4 ledamöter och 2 suppleanter skola utses inom ett av de i staden verkande, till Svenska Gymnastik- och Idrottsföreningarnas Riksförbund anslutna idrottsföreningar gemensamt upprättat förslag om 8 personer. Idrottsföreningarna skola senast den 1 november det år, då val skall förrättas, inkomma med förslag till styrelsekandidater. Sker ej så, ha stadsfullmäktige full frihet vid valet.

Idrottsstyrelsen har under hand för beredningsutskottet påpekat, att det sålunda föreskrivna antalet ledamöter och suppleanter måste anses vara för stort och att även sättet för utseende av ledamöterna och suppleanterna måste anses ganska osmidigt. Styrelsen har dock icke framlagt något uttryckligt förslag till ändring i dessa avseenden utan hemställt, att beredningsutskottet ville framlägga dylikt.

Beredningsutskottet har med anledning härav beslutat föreslå stadsfullmäktige att antalet ledamöter i idrottsstyrelsen skall minskas till 7 och antalet suppleanter till 5 samt att de nuvarande bestämmelserna om att visst antal ledamöter och suppleanter skola utses inom ett av idrottsföreningarna upprättat förslag slopas, så att stadsfullmäktige vid valet av ledamöter och suppleanter äro helt obundna.

Sedan idrottsstyrelsen beretts tillfälle yttra sig över detta förslag, har styrelsen förklarat sig godkänna detsamma men förutsätter styrelsen, att vid uppgörande av förslag till val av ledamöter och suppleanter vederbörlig hänsyn tages till att idrottsintressena bliva representerade i styrelsen.

Därest antalet styrelseledamöter minskas till 7, torde det vara tillräckligt, att styrelsen är beslutför med 4 ledamöter.

Beredningsutskottet föreslår i anledning av vad nu sagts följande ändringar i §§ 2 och 4 av reglementet.

"*§ 2.* Styrelsen består av sju ledamöter jämte fem suppleanter, vilka av stadsfullmäktige väljas för en tid av två år.

Avgår ledamot eller suppleant före mandattidens utgång förrättas nyval för återstående tid.

§ 4. Styrelsen sammanträder etc. — — — tre ledamöter.

Styrelsen är beslutför, när fyra ledamöter äro närvarande. Beslut fattas etc. — — — protokollet.

Vid sammanträdet etc. — — — följande sammanträde."

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att antaga ovan angivna ändringar i reglementet för Västerås stads idrottsstyrelse.

Nr 280. Förslag till reglemente för Västerås stads ungdomsvårdsstyrelse.

Ungdomsvårdsstyrelsen anför i skrivelse den 6 oktober 1947 följande:

Västerås stads ungdomsvårdsstyrelse tillsattes av stadsfullmäktige den 27 juni 1946 med fem ledamöter och lika många personliga suppleanter. De styrelsen tilldelade uppgifterna angåvos vara att handhava förvaltningen av ungdomsgårdarna, att i fortsättningen följa ungdomsvårdsfrågans närmare utveckling, att utöva uppsikt över såväl den slutna som den öppna ungdomsvården samt att till stadsfullmäktige avgiva de förslag, vartill styrelsen i anledning härav funne skäl. Stadsfullmäktiges beslut innefattade icke några bestämmelser om mandattidens längd, ej heller några föreskrifter om styrelsens arbetsformer. Med anledning härav har styrelsen uppgjort bifogade förslag till reglemente. Mandattiden har föreslagits till fyra år, därvid två ledamöter och två suppleanter samt tre ledamöter och tre suppleanter skola avgå växelvis vartannat år med början vid utgången av år 1948. Då den nu sittande styrelsen tillsattes i juni 1946 kommer den att få sitta ett halvt år längre än reglementet avser, vilket emellertid blir nödvändigt för att mandat-

tiderna i fortsättningen skola sammanfalla med kalenderåren. Beträffande övriga punkter i förslaget torde kommentarer icke vara erforderliga.

Med hänvisning till vad nu anförts får ungdomsvårdsstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det föreliggande förslaget till reglemente för styrelsen.

Det av ungdomsvårdsstyrelsen överlämnade förslaget är så lydande:

FÖRSLAG

till Reglemente för Västerås stads ungdomsvårdsstyrelse.

§ 1.

Västerås stads uppgifter med avseende å ungdomsvård handhaves av en särskild ungdomsvårdsstyrelse.

Ungdomsvårdsstyrelsen har till uppgift:

1) *att* följa ungdomsvårdsfrågornas utveckling och utöva uppsikt över såväl den slutna som den öppna ungdomsvården samt att hos stadsfullmäktige eller annan kommunal institution göra de därav föranledda framställningar och förslag, som styrelsen kan finna erforderliga;

2) *att* handhava driften av och tillsynen över stadens ungdomsgårdar och de övriga institutioner, som stadsfullmäktige kunna komma att lägga under styrelsens förvaltning;

3) *att* förvalta och fördela de medel, som kunna komma att anvisas för ungdomsvårdsändamål.

§ 2.

Ungdomsvårdsstyrelsen består av fem ledamöter med lika många personliga suppleanter, vilka av stadsfullmäktige utses för en tid av fyra kalenderår.

Ur styrelsen avgå två ledamöter och två suppleanter samt tre ledamöter och tre suppleanter växelvis vartannat år med början vid utgången av år 1948, då efter lottning inför stadsfullmäktige två ledamöter och två suppleanter skola avgå.

Avgår ledamot eller suppleant före mandattidens utgång, väljes annan i hans ställe för den återstående tiden.

Suppleanterna skola kallas till styrelsens sammanträden. De äga yttranderätt men ej förslags- eller beslutanderätt i annat fall än då de sitta för ordinarie ledamot.

§ 3.

Styrelsen väljer årligen inom sig ordförande och vice ordförande.

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden så ofta denne med avseende å ärendenas antal och vikt finner det nödigt eller då begäran om sammanträde framställes av minst två ledamöter.

Styrelsen är beslutför, när tre ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro närvarande och om beslutet ense.

Vid val och vid tillsättande av befattning sker, där så begäres, omröstning med slutna sedlar, och skilje lotten mellan dem som erhållit lika röstetal.

I övriga frågor sker omröstning till beslut öppet och bliver den mening gällande, varom de flesta förenat sig. Vid lika röstetal gäller den mening ordföranden biträder.

§ 4.

Vid styrelsens sammanträden föres protokoll, som justeras på sätt styrelsen beslutar.

§ 5.

Styrelsen äger utse arbetsutskott med den sammansättning och de uppgifter styrelsen finner lämpligt. Av arbetsutskottet fattade beslut skola anmälas vid styrelsens nästföljande sammanträde.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 december 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Utskottet har i stort sett intet att erinra mot det framlagda förslaget. Enligt -skottets uppfattning bör emellertid första stycket i 1 § omformuleras så att styrelsens befogenheter med avseende å ungdomsvården tydligare angivas. Det bör i reglementet klart utsägas, att ungdomsvårdsstyrelsen skall omhänderhava allenast den i kommunens regi bedrivna ungdomsvårdsverksamheten. Dylik verksamhet drives eller kan komma att drivas även av enskilda. Ehuru det är önskvärt att ungdomsvårdsstyrelsen söker kontakt med dylik verksamhet, äger styrelsen givetvis ingen befogenhet att utöva kontroll över denna verksamhet.

Utskottet anser vidare att ungdomsvårdsstyrelsen bör bestå av 7 ledamöter med 5 suppleanter, detta för att alla politiska partier skola kunna representeras åtminstone bland ledamöterna. Det synes utskottet ej heller nödvändigt, att suppleanterna äro personliga. Vid utgången av år 1948, då efter lottning visst antal ledamöter och suppleanter skola avgå och i samband därmed val äga rum, böra stadsfullmäktige bestämma i vilken ordning suppleanterna skola tjänstgöra vid förfall för ledamöterna. Vid samma tidpunkt böra stadsfullmäktige utse ytterligare 2 ledamöter samt efter lottning föreskriva att ur styrelsen skola avgå 3 ledamöter och 2 suppleanter vid utgången av år 1948.

Motsvarande ändringar böra företagas i § 2 av reglementet.

I sista stycket av denna paragraf böra orden "sitta för ordinarie ledamot" utbytas mot "tjänstgöra i stället för ordinarie ledamot".

Då styrelsen utökas till 7 ledamöter, bör för beslutförhet erfordras att 4 ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro närvarande och om beslutet ense.

I övrigt har utskottet icke funnit anledning till erinran mot ungdomsvårdsstyrelsens förslag.

Beredningsutskottet föreslår sålunda att reglementet i förut angivna delar bör hava följande lydelse:

"*§ 1.* Västerås stads uppgifter med avseende å ungdomsvård handhaves av en särskild ungdomsvårdsstyrelse.

Ungdomsvårdsstyrelsen har till uppgift:

1) att följa ungdomsvårdsfrågornas utveckling och ansvara för den i stadens regi bedrivna såväl slutna som öppna ungdomsvårdsverksamheten samt att hos stadsfullmäktige eller annan kommunal institution väcka de förslag, som styrelsen kan finna erforderliga.

2) att handhava etc. — — — förvaltning;

3) att förvalta etc. — — — ungdomsvårdsändamål.

§ 2. Ungdomsvårdsstyrelsen består av 7 ledamöter med 5 suppleanter, vilka av stadsfullmäktige utses för en tid av fyra kalenderår.

Ur styrelsen avgå 3 ledamöter och 2 suppleanter samt 4 ledamöter och 3 suppleanter växelvis vartannat år med början vid utgången av år 1948, då efter lottning inför stadsfullmäktige 3 ledamöter och 2 suppleanter skola avgå.

Avgår ledamot etc. — — — tiden.

Suppleanterna skola kallas till styrelsens sammanträden. De äga yttranderätt men ej förslags- eller beslutanderätt i annat fall än då de tjänstgöra i stället för ordinarie ledamot.

§ 3. Styrelsen väljer etc. — — — vice ordförande.

Styrelsen sammanträder etc. — — — två ledamöter.

Styrelsen är beslutför när 4 ledamöter eller såsom ledamöter tjänstgörande suppleanter äro närvarande och om beslutet ense.

Vid val etc. — — — lika röstetal.

I övriga frågor etc. — — — biträder.

§ 4. Vid styrelsens etc. — — — beslutar.

§ 5. Styrelsen äger etc. — — — sammanträde."

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att godkänna ungdomsvårdsstyrelsens förslag till reglemente för styrelsen med ovan angivna av beredningsutskottet förordade ändringar,

att fr. o. m. utgången av år 1948 skola utses ytterligare 2 ledamöter i styrelsen samt därefter mellan styrelsens samtliga ledamöter och suppleanter företagas sådan lottning, som i 2 § av reglementet föreskrives,

att de nuvarande suppleanterna intill utgången av år 1948 fortfarande skola vara personliga för ledamöterna samt

att reglementet i övrigt skall träda i kraft fr. o. m. den 1 januari 1948.

Nr 281. Styrelse för praktiska mellanskolan.

Styrelsen för Högre folkskolan har i skrivelse den 21 oktober 1947 anfört följande:

Styrelsen för högre folkskolan i Västerås får härmed anmäla, att Kungl. Maj:t i skrivelse av den 15 augusti 1947 medgivit, att högre folkskolan i Västerås må tills vidare, räknat från och med den 1 juli 1947, anordnas såsom en fyraårig praktisk mellanskola med en teknisk linje och en handelslinje med rätt för denna skola att åtnjuta statsbidrag enligt gällande bestämmelser angående statsbidrag till avlöning

av lärare vid praktiska mellanskolor. Kungl. Maj:t har vidare föreskrivit att beträffande ifrågavarande praktiska mellanskola Kungl. Maj:ts förnyade stadga den 7 juni 1934 (nr 248) för högre folkskolor skall äga huvudsaklig tillämpning. Kungl. Skolöverstyrelsen har på uppdrag av Kungl. Maj:t fastställt bifogade reglemente (Ej tryckt, finnes tillgängligt å stadskansliet.) för praktiska mellanskolan. Enligt detta reglemente skall praktiska mellanskolan äga en styrelse. Denna skall utses efter huvudsakligen samma grunder, som föreskrives i högre folkskolans nuvarande reglemente.

Styrelsen för högre folkskolan skulle således, om stadsfullmäktige lämna sitt bifall, kunna fungera även som styrelse för den praktiska mellanskolan från och med den 1 juli 1947 under högre folkskolans avveckling, som är slutförd den 30 juni 1949, samt ytterligare fungera som styrelse enbart för den praktiska mellanskolan till mandattidens utgång den 31 december 1950.

Styrelsen för högre folkskolan får härmed vördsamt anhålla, att frågan om styrelse för den praktiska mellanskolan från och med den 1 juli 1947 måtte tagas under stadsfullmäktiges omprövning.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 december 1947 avgivet yttrande anfört följande:

Enär enligt reglementet för praktiska mellanskolan styrelsen för densamma utses efter i huvudsak samma grunder som styrelsen för högre folkskolan, föreligger icke något hinder att den sistnämnda under mellantiden även fungerar såsom styrelse för praktiska mellanskolan. Mandaten för de nuvarande ledamöterna i styrelsen för högre folkskolan upphöra emellertid tydligen i och med att den högre folkskolan helt avvecklats den 30 juni 1949. Då styrelsen för den praktiska mellanskolan väljes för en tid av fyra år och det icke synes lämpligt att valet sker för annan tid än fyra kalenderår föreslås, att den nuvarande styrelsen för högre folkskolan får fungera ytterligare ett halvår såsom styrelse för praktiska mellanskolan eller under tiden 1 juli 1949—1 januari 1950. Från och med sistnämnda års ingång bör nyval ske av styrelse för praktiska mellanskolan på en tid av fyra år.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att den nuvarande styrelsen för högre folkskolan från och med den 1 juli 1947 intill den 1 juli 1949 må fungera jämväl som styrelse för praktiska mellanskolan,

att samma styrelse må för tiden 1 juli 1949 intill den 1 januari 1950 fungera enbart såsom styrelse för praktiska mellanskolan samt

att under hösten 1949 nyval skall ske av ledamöter och suppleanter i styrelsen för praktiska mellanskolan för en tid av fyra år från och med den 1 januari 1950.

Nr 282. Fråga angående ordningen för fastställande av kvartersnamn.

Stadsingenjören har i skrivelse den 5 december 1947 anfört följande:

Förslag till gatu- och kvartersnamn i Västerås upprättas av gatunamnsberedningen och remitteras till beredningsutskottet för yttrande, varefter stadsfullmäktige fastställer namnen.

Att stadsfullmäktige fastställer kvartersnamn har i några fall vållat tidsutdräkter beträffande fastighetsbildningar i samband med brådskande byggnadslov. Detta beroende på att beredningsutskottet haft en annan uppfattning än gatunamnsberedningen i namnärenden och återremiss till namnberedningen har blivit följden. Tomtbildning, som är en förutsättning för byggnadslov inom kvarter för vilket finnes fastställd stadsplan, kan icke ske förrän namn blivit åsatt kvarteret. Då stadsfullmäktige dessutom icke har sammanträde mer än en gång per månad är det uppenbart, att behandlingen av sådana ärenden kan bliva ganska tungrodd.

Undertecknad har nyligen företagit en studieresa till ett flertal med Västerås jämförbara städer och Göteborg och konstaterat, att namn å gator och kvarter föreslås av en gatunamnsberedning, men att kvartersnamn sedan fastställes av magistraten och gatunamn av stadsfullmäktige, vilket förfaringssätt möjliggör en mera smidig behandling av kvarterens namnsättning.

Vidare kan erinras om att magistraten rätteligen skall åsätta namn å kvarter, då enligt §§ 9 a och 29 i K. F. om fastighetsregister för stad frågor om åsättande av registerbeteckning å tomtindelning skall avgöras av magistraten. Registerbeteckning avser såväl de föreslagna administrativa tomtnumren som kvartersnamnet.

Med anledning av vad ovan anförts får undertecknad härmed anhålla om att gatunamnsberedningen hos stadsfullmäktige ville hemställa, att från och med den 1 januari 1948 kvartersnamn fastställas av magistraten och gatunamn fortfarande av stadsfullmäktige sedan gatunamnsberedningen i båda fallen upprättat förslag till namnsättning.

Gatunamnsberedningen har med överlämnande av nämnda skrivelse i utlåtande den 5 december 1947 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tillämpning från och med den 1 januari 1948 kvartersnamn skola åsättas av magistraten efter förslag av gatunamnsberedningen samt

att gatunamn skola åsättas på samma sätt som hittills skett.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 december 1947 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Nr 283. Förslag till gatunamn (Södra Skallbergsgatan) m. m. (Konf. stfm. handl. nr 172, ser. A 1947 och nr 253, ser. A 1947).

Gatunamnsberedningen har uti skrivelse till stadsfullmäktige den 5 december 1947 anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 augusti 1947 tillstyrkte beredningsutskottet det av gatunamnsberedningen föreslagna kvartersnamnet Druvan inom Vegaområdet och meddelade samtidigt, att utskottet framställt viss anmärkning mot det föreslagna namnet Finn Malmgrens gata å den utmed kvarterets norra del löpande gatan och i anledning härav hemställt till gatunamnsberedningen att taga under övervägande, huruvida icke ifrågavarande gata kunde erhålla annat lämpligare namn.

Gatunamnsberedningen har tagit frågan under förnyat övervägande och vill på nytt hemställa, att stadsfullmäktige ville antaga namnet Finn Malmgrens gata, då det enligt gatunamnsberedningens uppfattning svårligen kan anföras några bärande skäl häremot. Emellertid vill gatunamnsberedningen alternativt föreslå namnet Vitögatan. Såsom i tidigare sammanhang framhållits ha gatorna inom området givits namn förknippade med polarforskningen. Sålunda förekommer där namnet Andrégatan. Förslaget Vitögatan anknyter till Vitön i Norra Ishavet, där man för cirka femton år sedan påträffade stoften efter André och hans färdkamrater under 1897 års nordpolsexpedition.

Stadsfullmäktige antogo den 27 november 1947 kvarters- och gatunamn å Lilla Johanneslund och Södra Skallberget, varvid dock undantogos de av gatunamnsberedningen föreslagna namnen Norra och Södra Skallbergsgatorna. I denna del har beredningsutskottet velat bereda gatunamnsberedningen tillfälle att taga ärendet under förnyat övervägande.

Gatunamnsberedningen har icke funnit sig kunna frångå namnet Södra Skallbergsgatan. Den gata som föreslagits erhålla denna benämning går fram över större delen av Södra Skallberget, som är ett hävdvunnet namn. Området kommer att bli ett av stadens största bostadsområden och stadsdelen kommer att kallas Södra Skallberget, vilket redan ingått i det allmänna medvetandet. Det synes därför mycket naturligt att huvudgatan inom stadsdelen får namnet Södra Skallbergsgatan, vilket namn dessutom är språkligt sett mycket tilltalande. För att undgå förväxling med den nu befintliga Skallbergsgatan föreslår gatunamnsberedningen att denna gata i stället kallas Nansengatan efter den store norske polarforskaren och fredspristagaren Fritiof Nansen. Anknytning vinnes på så sätt till de övriga med polarforskningen förknippade namnen inom området.

Med anledning av vad sålunda anförts får gatunamnsberedningen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga de föreslagna gatunamnen.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 december 1947 avgivet yttrande anfört:

Oaktat beredningsutskottet allt fortfarande anser namnet Finn Malmgrens gata något tungt, har utskottet efter förnyat övervägande dock ansett sig kunna godtaga detta, då utskottet föredrager detta namn framför Vitögatan.

Utskottet har icke heller något att erinra mot namnet Nansengatan å den nuvarande Skallbergsgatan.

Beträffande namnet Södra Skallbergsgatan anser utskottet, att detta namn är onödigt långt och dessutom måhända något oegentligt, då namnet för tanken till en "Norra Skallbergsgatan", som dock icke finnes. Beredningsutskottet förmenar, att dessa synpunkter väga tyngre än dem som namnberedningen anfört till stöd för förslaget att kalla gatan Södra Skallbergsgatan. Utskottet anser därför det vara fullt tillräckligt med namnet Skallbergsgatan.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att den genom Södra Skallbergsområdet löpande gatan erhåller namnet Skallbergsgatan samt

att i övrigt antaga de av gatunamnsberedningen föreslagna gatunamnen.

Nr 284. Förslag till gatunamn (Maskinistgatan och Utmarksgatan).

Gatunamnsberedningen anför i skrivelse den 5 december 1947 följande:

Stadsfullmäktige antogo den 28 augusti 1947 av gatunamnsberedningen föreslagna kvarters- och gatunamn inom Malmabergsområdet med visst undantag. Beredningsutskottet upplyste i skrivelsen härom, att utskottet beslutat inhämta yttrande från gatunamnsberedningen rörande namnsättningen av nuvarande Utmarksgatan. Gatunamnsberedningen hade föreslagit namnen Övre Utmarksgatan och Nedre Utmarksgatan.

Efter omprövning av ärendet får gatunamnsberedningen föreslå att namnet Utmarksgatan bibehålles å den del som tidigare föreslagits benämnd Nedre Utmarksgatan. För den återstående gatudelen föreslås namnet Maskinistgatan i anknytning till de inom området förekommande yrkesnamnen samt den vid gatans södra del liggande till lasarettet hörande maskinistbostaden. Det kan vidare nämnas, att Malmabergs fastighetsägareförening framfört förslaget Maskinistgatan i skrivelse till drätselkammaren.

Med hänvisning till vad nu anförts får gatunamnsberedningen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till gatunamn.

Beredningsutskottet har i häröver den 8 december 1947 avgivet yttrande, med åberopande av vad gatunamnsberedningen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige att besluta

att till alla delar bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

HANDLINGAR
Ser. B

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 1

N:r 1. Ändring av 14 § i stadsfullmäktiges arbetsordning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt § 14 första stycket i den av stadsfullmäktige den 29 november 1945 antagna arbetsordningen tillsätta stadsfullmäktige årligen ett beredningsutskott bestående av nio ledamöter jämte fem suppleanter. Utskottet handhar beredningen av sådana frågor, vilka icke skola beredas av drätselkammaren eller annan kommunal styrelse, nämnd eller beredning, dit ärendet efter sin beskaffenhet hör.

För året närmast efter det, då val av stadsfullmäktige ägt rum, skall val av beredningsutskott ske vid extra sammanträde under de första dagarna i januari månad året efter valet.

Beredningsutskottet, som bland annat handlägger frågor om förslag till val, är till sin sammansättning och allmänna inställning det av stadsfullmäktiges beredande organ, varinom den politiska ställningen i stadsfullmäktige tydligast avspeglar sig.

Den genom sista valet inträffade omkastningen av de politiska styrkeförhållandena inom stadsfullmäktige kommer att medföra att samtliga i stadsfullmäktige representerade politiska partier även skulle bli representerade i beredningsutskottet medan om antalet suppleanter bibehölles vid nuvarande fem, ett parti skulle komma att sakna suppleant.

Utskottet anser nu angivna förhållande motivera att antalet suppleanter i beredningsutskottet ökas till nio.

I enlighet härmed bör första stycket av § 14 i stadsfullmäktiges arbetsordning erhålla följande ändrade lydelse:

§ 14.

Beredningsutskott.

"För beredning av sådana frågor, vilka icke skola beredas av drätselkammaren eller annan kommunal styrelse, nämnd eller beredning, dit ärendet efter sin beskaffenhet hör, tillsätta stadsfullmäktige ett beredningsutskott, bestående av nio ledamöter jämte nio suppleanter, vilka årligen utses bland stadsfullmäktiges ledamöter vid fullmäktiges sista sammanträde för året.

För året närmast efter det etc. — — — anmäld till protokollet."

Under hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att besluta

att 14 § första stycket i stadsfullmäktiges arbetsordning från och med den 1 januari 1947 skall hava ovan angivna ändrade lydelse.

Västerås den 11 december 1946.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 2

Nr 2. Upprättande av flygfotokarta över Västerås med omnejd.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Kravet på en grundkarta över Västerås med omgivningar har sedan länge varit stort. För närvarande befinner sig staden i en sådan utveckling, att denna fråga måste lösas snarast möjligt.

Grundkartan, som är grundad på nymätning, skall utvisa befintliga förhållanden på marken såväl i plan som i höjd. Den skall tjäna såsom underlag för en mängd olika arbeten såsom stadsplan, tomtindelning, fastighetsbildning m. m. Nymätning av staden för detta ändamål pågår sedan år 1938.

En dylik karta tager dock mycket lång tid att framställa, enär de noggranna metoder, som mätningarna grunda sig på, äro mycket tidsödande. Med hänsyn till att stadsplanearbetet ökat i snabbt tempo, har frågan om upprättandet av en generalplan över staden blivit aktuell. För detta ändamål erfordras också en grundkarta, men med en mindre noggrannhet. Kartan skall tjäna som underlag dels för ifrågavarande planläggning, dels för tekniska verkens ledningsprojekt och dels som översiktskarta för olika ändamål. Då en sådan karta bör åstadkommas med det snaraste, måste en annan metod än nymätning undersökas.

Med anledning härav har jag undersökt möjligheten av att upprätta en karta grundad på de rön, som gjorts inom den flygfotogrammetriska vetenskapen.

Kartan framställes genom att från luften fotografera jordytan och upprättas dels som fotokarta och dels som s. k. tecknad karta.

Fotokartan framställes på så sätt, att de centralperspektiviska flygbilder, som erhållas sedan flygfotograferingen är utförd, sammanställas och omfattar det område av staden, som önskas kartlagt. Kartan är avsedd som översiktskarta.

Den *tecknade kartan* är en ur flygbilderna på stereoskopisk väg framställd karta, som utvisar befintliga förhållanden å marken såväl i plan som i höjd. Å kartan inläggas nämligen nivåkurvor, varför kartan får karaktären av en vanlig nymätningskarta, men av en mindre noggrannhet. Denna karta skall tjänstgöra såsom underlag för olika slag av generalplanearbeten.

Kartskalan bör vara 1: 4000, och nivåkurvorna böra inläggas med 2 meters ekvidistans.

Fotokartan och den tecknade kartan, gemensamt kallade flygfotokartan, är icke bara ett underlag för generalplanearbetet och en översiktskarta, utan den utgör dessutom ett utomordentligt gott stöd för stadsplanearbetet på skisstadiet.

Den karta, som erfordras för stadsplanens slutgiltiga utformning samt för fastighetsbildningen måste vara grundad på den i inledningen nämnda nymätningen. Detta innebär, att det å stadsingenjörskontoret bedrivna nymätningsarbetet i stort sett måste fortgå i samma omfattning.

För att få en uppfattning om olika sakkunniga myndigheters syn på denna fråga, har jag varit i personlig förbindelse med Kungl. byggnadsstyrelsen, Kungl. lantmäteristyrelsens såväl stads- som lantbyråer samt t. f. professor Tham vid Kungl.

tekniska högskolan, vilken upprätthåller professuren i ämnet fotogrammetri. Samtliga förorda varmt förslaget under förutsättning flygfotokartan användes inom den begränsning, som ovan angivits. Samtidigt kan förtjäna nämnas, att de båda kungliga styrelserna meddelade, att det inom kort utkommer en ny svensk författningssamling, i vilken städer och stadsliknande samhällen erinras om vikten av att låta upprätta en flygfotokarta för generalplanearbetet och att densamma bör upprättas i skalan 1: 4000 eller 1: 5000.

Bland städer, som låtit utföra en dylik karta i skalan 1: 4000 kan nämnas Östersund. Jag har studerat denna på stället och den har utfallit till belåtenhet.

Sedan byggnadsnämnden vid sammanträde den 2 december 1946 uppdragit åt undertecknad att hos Rikets allmänna kartverk begära kostnadsförslag för ovannämnda karta, har nu sådant inkommit, och får jag under hänvisning till bilagda avskrift av kostnadsförslaget, (ej tryckt, finnes tillgänglig å stadskansliet) och ekonomisk karta över Västerås med omgivningar redogöra för förslagets innehåll.

Själva flygfotograferingen sker i antingen skalan 1: 10000 eller 1: 8000, vilka skalor sedermera uppförstoras till skalan 1: 4000. Verkställes flygfotograferingen i skalan 1: 8000 erhålles större noggrannhet mot en obetydlig kostnadsökning. Kostnaden för fotografering direkt i skalan 1: 4000 ställer sig alltför hög, då man ändå icke blir mera betjänt av den ökade noggrannheten.

Enligt arbetsutskottets förslag har kostnadsförslag och leveranstid begärts för fotokarta och tecknad karta i skalan 1: 4000 med 2 m nivåkurvor över ett område, å ekonomiska kartan begränsat med röd linje och rödstreckad kant, vilket område inom överskådlig tid kan bliva föremål för planläggning och ledningsprojekt. För att om möjligt vinna tid har dessutom kostnadsförslag och leveranstider begärts för två mindre områden å kartan begränsade med grön linje och grönstreckad kant, av vilka det västra betecknats med A och det östra med B. Dessa områden äro för närvarande aktuella och skulle således levereras i första hand. Efter konferens med kartverket kan framhållas, att under den tid områdena A och B bearbetas, skulle ett mera provisoriskt översiktsmaterial i samma skala kunna erhållas på kortare tid. Dessa kartor förekomma endast såsom fotokartor framställda ur det fotobildmaterial som redan finnes över Västmanlands län i och för den nya ekonomiska kartan. Fotobilderna äro i skalan 1: 20000 och uppförstoras till skalan 1: 4000 och sammanställas. Även nivåkurvor med ekvidistansen 5 m kunna inläggas på desamma. Såväl bildkvalitet som noggrannhet i dessa kartor bliva väsentligt sämre än i de förstnämnda kartorna. Kostnader och leveranstider hava jämväl begärts för sådana kartor.

Av kartverkets överlämnade kostnadsförslag av den 31 december 1946 framgår följande.

Om flygfotografering utföres i skalan 1: 10000 eller 1: 8000 erhållas nedanstående kostnader och noggrannhetsvärden.

Kostnader.	Flygfotografering i skala	
Karta i skala 1: 4000 med 2 m nivåkurvor över området	1: 10000	1: 8000
begränsat med röd linje och rödstreckad kant bestående av fotokarta och tecknad karta	75.000: —	77.300: —
	1: 100000	1: 8000
Dito karta över området A	12.800: —	13.200: —
Dito karta över området B	8.800: —	9.100: —

Noggrannhet.

Medelfel i fotokarta i skala 1: 4000	± 1,8 m	± 1,6 m
Medelfel i tecknad karta i skala 1: 4000	± 1,2 m	± 1,0 m
Medelfel i höjdmätning	± 0,4 m	± 0,3 m

Maximifelen erhållas normalt ur 3 gånger respektive medelfel.

Kostnad för fotokarta i skalan 1: 4000 med 5 m. nivåkurvor framställd ur befintligt fotobildmaterial i skalan 1: 20000

över området A	2.100: —
Kostnad för dito karta över området B	1.450: —

Nivåkurvornas höjdmedelfel i dessa senare kartor torde uppgå till 2—3 m.

Beträffande leveranstiderna för de förstnämnda noggrannare kartorna har kartverket svårt att angiva dessa med säkerhet, enär tiderna äro beroende på när en av kartverket gjord beställning av fotogrammetriska bearbetningsinstrument kan levereras. Under förutsättning, att flygfotografering kommer till stånd under våren 1947 torde emellertid om inga oförutsedda hinder inträffa, leverans av de noggrannare kartorna kunna ske enligt följande schema med utgångspunkt från den tidpunkt, då erforderligt stödpunktsmaterial kommit kartverket tillhanda.

Fotokarta och tecknad karta över området begränsat med röd linje	c:a 18 månader
Dito karta över området A	c:a 6 månader
Dito karta över området B	c:a 4 månader

De mindre noggranna fotokartorna över områdena A och B torde kunna levereras inom 4 månader sedan erforderligt stödpunktsmaterial kommit kartverket tillhanda.

Vid denna kostnads- och leveranstidsberäkning har förutsatts, att erforderligt geodetiskt material i såväl plan som höjd tillhandahålles av stadsingenjörskontoret. Detta arbete kommer omedelbart att påbörjas oberoende av flygfotokartan. För ändamålet (utvidgning av stadens huvud- och detaljtriangelnät) har byggnadsnämnden vid sammanträde den 2 december 1946 beslutat, att hos stadsfullmäktige hemställa om ett extra anslag på 70.000 kronor.

De totala tiderna för flygfotokartornas framställning, då tiden för vårt geodetiska arbete är inberäknat, beräknas enligt nedanstående.

Karta omfattande fotokarta och tecknad karta över området begränsat med röd linje	c:a 3 år
Dito karta för området A	c:a 2 år
Mindre noggranna fotokartor över områdena A och B	c:a 0,5 år

Då området B till stor del redan är nymätt, torde delleverans begäras endast för området A.

I detta sammanhang må nämnas något om jämförelsen i kostnad och tid mellan å ena sidan karta upprättad på flygfotogrammetrisk väg och å andra sidan karta grundad på nymätning gällande området begränsat med röd linje omfattande i areal c:a 111 kvkm.

Om man bortser från arbetet för utvidgning av huvud- och detaljtriangelnätet, vilket i båda fallen måste utföras, skulle för nymätning utfört av

ett mätningslag jämte en kartriterska detta taga en tid av	c:a 30 år
tre mätningslag jämte två kartriterskor, vilket är den mäningsstab, som med kontorets nuvarande fasta organisation kan ställas till förfogande, taga en tid av	c:a 10 år

fem mätningslag jämte två—tre kartriterskor, vilket ungefär motsvarar sistnämnda mätningsstab utökad med den vid sidan av kontoret stående tillfälliga mätningsavdelning, för vilken anslag med 70.000 kronor nyligen begärts, taga en tid av c:a 7 år
Ett mätningslag består av ungefär en mätningstekniker och två hantlangare.

Jämförelsen i kostnad och tid enligt nedanstående.

Kostnad för flygfotogrammetrisk karta	77.300: —
Kostnad för karta grundad på nymätning c:a	700.000: —

Av ovanstående framgår, att kostnaden för en nymätningskarta ställer sig ungefär 10 gånger dyrare än en flygfotokarta. Man kan då invända, att detta arbete (nymätning) skall förr eller senare utföras. Men då denna karta tager flera gånger längre tid att framställa, synes det vara av stort värde, att för generalplanearbetet och flera andra arbeten få en härför lämplig karta, framställd på avsevärt kortare tid och på annat sätt. Ovanstående tidsberäkningar för nymätning har förutsatt, att detta arbete fortskrider i jämn takt och att inga oförutsedda hinder såsom personalbyten m. m. inträffa. Flygfotokartan tjänstgör ju dessutom bättre såsom översiktskarta än en karta grundad på detaljmätning.

Med stöd av ovanstående beräknas den totala kostnaden för upprättande av flygfotokartor enligt nedanstående sammanställning.

Karta bestående av fotokarta och tecknad karta	77.300: —
Karta framställd ur befintligt fotobildmaterial	3.550: —
Oförutsett och diverse c:a 11 %	9.150: —
Summa	90.000: —

Sedan eventuell beställning ingått till Rikets allmänna kartverk, kommer detta att träffa överenskommelse med Västerås stad angående huru utbetalningarna skola utgå under året.

Då fotograferingen måste ske omedelbart före lövsprickningen samtidigt som snön fallit bort för erhållande av bästa möjliga sikt i bland annat skogsterräng, är ärendet av brådskande natur.

Med anledning av vad ovan anförts får undertecknad härmed anhålla om

att en flygfotokarta bestående av fotokarta och tecknad karta i skalan 1: 4000 samt försedd med nivåkurvor med 2 m ekvidistans upprättas av Rikets allmänna kartverk över ett område, å bifogade ekonomisk karta* begränsat med röd linje och rödstreckad kant,

att för områdena, å bifogade karta* begränsade med grön linje och grönstreckad kant och betecknade A och B, upprättas fotokartor i samma skala ur befintligt fotobildmaterial och försedda med nivåkurvor med 5 m ekvidistans,

samt att byggnadsnämnden hos stadsfullmäktige för ändamålet hemställer om ett anslag av 90.000 kronor.

Västerås den 15 januari 1947.

GÖSTA GUSTAVSSON.
Stadsingenjör.

* Finnes tillgänglig å stadskansliet.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 3

Nr 3. Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt § 13 i den av stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 antagna arbetsordningen för fullmäktige skall före den 1 mars varje år genom stadsfullmäktiges sekreterares försorg upprättas och i fullmäktiges tryckta handlingar intagas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsätta särskild utredning ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit till årsskiftet verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 19 februari 1947.

PER SIÖSTEEN
Stadsfullmäktiges sekreterare.

A. Oavgjorda ärenden.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1930 30/5	Motion ang. inrättande av friluftsbad.	Återremiss till drätselkammaren.	Under åren 1937—1939 ha anordningar vidtagits för förbättrade badanordningar å Östra Holmen, Elba samt norra Björnön. Åren 1941—1943 har ny badplats vid Johannisberg iordningställts och upplåtits. Genom ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 augusti 1945 godkänt markbytesavtal har staden tillförsäkrat sig förvärv av hela det nuvarande lokstationsområdet, vilket område ingår såsom del i en av stadsarkitekten uppgjord generalplan, vilken avser anordnande av friluftsbad invid Mälaren. Drätselkammaren har den 13 juni 1946 beslutat anordna pristävlan angående förslag till anordnande av dylikt bad.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1936 26/3	Nya lokaler för pastorsexpeditionen.	Remiss till rådhuskommittén.	Beroende på utredning. Under år 1943 har pastorsexpeditionen inflyttat i arbetsförmedlingens förra lokaler.
1936 28/5	Uppförande av nytt rådhus m. m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ärendet.	Stadsfullmäktige ha den 28 mars 1945 på förslag av rådhuskommittén beslutat förvärva tomten Nestor 1. Vid sammanträde den 31 maj 1946 beslöto stadsfullmäktige på förslag av kommittén i princip uttala sig för att central förvaltningsbyggnad i enlighet med av kommittén framlagt förslag skulle uppföras å tomten ävensom uppdraga åt kommittén att fortsätta utredningsarbetet.
1938 27/1	Utredning om anordnande av småbåtshamn.	Remiss till drätselkammaren och hamnstyrelsen.	Framställning om statsbidrag gjord i januari 1938. Drätselkammaren har hösten 1943 uppdragit åt byggnadskontoret att verkställa ny utredning och kostnadsberäkning. Dylik har under sommaren 1945 framlagts. Vid sammanträde den 28 mars 1946 har stadsfullmäktige anvisat anslag för anordnande av ytterligare c:a 80 båtplatser, utgörande en första etapp i en större utbyggnad. Arbetet är i det närmaste avslutat.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1939 30/3	Inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.	Ansökan till Kungl. Maj:t om proposition till Riksdagen.	Sedan bibliotekskommittén under år 1944 framlagt förslag till biblioteksbyggnad, vilket förslag emellertid icke blivit av vederbörande myndigheter godkänt, har kommittén i september 1945 framlagt förnyat förslag, vilket efter några påpekanden av byggnadsstyrelsen för närvarande är föremål för bearbetning hos kommittén. I nov. 1946 har kommittén framlagt ett nytt förslag, emot vilket framställts några smärre erinringar. Sedan förslaget i anledning härav bearbetats, har det sålunda omarbetade förslaget överlämnats till skolöverstyrelsen, som ännu ej yttrat sig över förslaget.
1939 30/11	Om- och tillbyggnad till högre allmänna läroverket.	Ny utredning genom den förutvarande kommittén.	Sedan stadsfullmäktige den 26/3 1943 godkänt ett förslag till nybyggnad, ha stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 januari 1946 med ändring av tidigare beslut beslutat antaga ett nytt förslag till nybyggnad samt uppdraga åt kommittén att såsom byggnadskommitté vidare fullfölja ärendet. Skolöverstyrelsen, som tidigare "ur skolsynpunkt" förklarat sig icke haft någon erinran att framställa mot framlagt förslag, har sedermera i ett till byggnadsstyrelsen den 28/10 1946 avgivet yttrande

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			framställt åtskilliga invändningar mot förslaget. Kommittén har ännu icke tagit ställning till skolöverstyrelsens yttrande.
1941 29/5	Högre folkskolans ombildning till praktisk mellanskola.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning pågår. Den 26/3 1942 beslöto stadsfullmäktige inrätta en teknisk linje vid högre folkskolan. Se i övrigt nedan antecknade ärende ang. ny- och tillbyggnad vid tekniska skolan.
1942 26/11	Utredning av fråga om kommunala tvättstugor.	Remiss till särskild kommitté.	Sedan kommitterade den 6 november 1945 framlagt förslag i ärendet, ha stadsfullmäktige den 20 december 1945 uppdragit åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för frågans fortsatta lösande. Drätselkammaren har remitterat ärendet till badhusstyrelsen, som i avgivet yttrande tillstyrkt förslaget. Ärendet vilar i avbidan å stadsplanefrågans lösning.
1943 18/6	Inventering och översyn av namnen å gator och kvarter m. m.	Uppdrag åt gatunamnsberedningen att föranstalta om inventering och översyn.	Utredning pågår.
1943 26/8	Upplåtelse av tomt till Västerås Hantverks- och Industriförening för uppförande av pensionärshem.	Återremiss till drätselkammaren.	Utredning pågår.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1943 15/11 1944 27/1	Motion ang. utredning av frågan om inrättande av hem för ensamma mödrar.	Remiss till beredningsutskottet.	Efter förslag av beredningsutskottet ha stadsfullmäktige tillsatt en särskild kommitté med uppdrag att utreda frågan. Preliminärt förslag i frågan har utarbetats inom kommittén, vilket, sedan från socialstyrelsen vissa anmärkningar däremot framställts, för närvarande är föremål för omarbetande.
1944 26/10	Utgivande av kommunal författningssamling.	Remiss till beredningsutskottet och drätselkammaren.	För närvarande pågår inom olika styrelser och nämnder översyn av kommunala reglementen och stadgar. Ärendet vilar i avbidan å denna översyn.
1945 28/3	Motion ang. inrättande av hem för viss kategori av stadens gamla.	Remiss till drätselkammaren.	Drätselkammaren har tillsatt en kommitté som handhar ärendets utredning.
1945 25/10	Motion ang. kommunal hyreshjälp till barnrika familjer.	Remiss till drätselkammaren.	Utredning pågår.
1945 29/11	Utredning av fråga om ny- och tillbyggnad vid tekniska skolan.	Remiss till beredningsutskottet.	Stadsfullmäktige hava den 31/1 1946 tillsatt särskild kommitté med uppdrag att utreda frågan. Utredning pågår. Jfr ärendet här ovan ang. högre folkskolans ombildning till praktisk mellanskola.
1946 31/1	Införande av företagsdemokrati inom den kommunala förvaltningen.	Remiss till drätselkammaren och beredningsutskottet.	Ärendet vilar hos drätselkammaren i avbidan å resultatet av utredning, som pågår inom Svenska Stadsförbundet.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1946 27/6	Åsättande av gatunamn (Johanneslundsgatan, Kopparbergsvägen och Bergslagsvägen).	Ärendet återremitterat till gatunamnsberedningen och beredningsutskottet.	Ärendet vilar hos gatunamnsberedningen.
1946 27/6	Utredning om bostäder åt mindre bemedlade.	Remiss till beredningsutskottet och drätselkammaren.	Vid sammanträde den 26/9 1946 utsågo stadsfullmäktige en kommitté med uppdrag att verkställa utredning i ärendet. Utredning pågår.
1946 29/8	Tillägg till 31 § i ordningsstadgan för Västerås stad.	Återremiss till beredningsutskottet.	Beredningsutskottet har hemställt om magistratens yttrande i ärendet, vilket vilar i avbidan å detta yttrande.
1946 29/8	Fråga om reserverande av mark inom kv. Klaudia för ny varmbadhusanläggning.	Remiss till byggnadsnämnden och drätselkammaren.	Ärendet ligger hos byggnadsnämnden.
1946 31/10	Utredning av fråga om gemensam förvaltning av olika myndigheter underställda fonder.	Remiss till beredningsutskottet.	Utredning pågår.

B. Ej verkställda beslut.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1938 27/10 1942 30/4	Anordnande av bekvämlighets-inrättningar.	Vid sammanträde den 28/3 1946 beslöto stadsfullmäktige ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 36.000 kronor för inrättande av en bekvämlighetsinrättning i Stadsparken enligt av parkstyrelsen framlagt förslag. Byggnadstillstånd har begärts med ännu ej erhållits.
1938 24/11	Om- och tillbyggnad till högre allmänna läroverket.	Se ovan under A.
1942 28/5 1946 27/6	Serveringskiosk vid Johannisberg.	Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 27/6 1946 anvisat tilläggsanslag för ändamålet. Avsikten är att kiosken skall uppföras till instundande sommar för den händelse byggnadstillstånd kan erhållas.
1942 9/6	Utbyggnad av djuphamnen.	Den första etappen av arbetena, avseende utförande av vissa muddringsarbeten, pågår.
1943 29/4	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Apalbyområdet.	Arbetet ej utfört på grund av stadsplanehinder.
1943 30/9	Förbättrings- och reparationsarbeten i svinhuset vid Malma.	Arbetet har icke helt kunnat färdigställas på grund av materialbrist.
1943 28/10	Ombyggnad av portalkran vid djuphamnen.	Arbetet till största delen utfört.
1943 28/10	Framdragande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar till och inom Hagaområdet samt iordningställande av gator inom samma område.	Vatten- och avloppsledningsarbetena avslutade. Arbetet med de elektriska ledningarna pågår.
1944 30/11	Anläggande av nya branddammar.	Med hänsyn till nuvarande läge har anläggningen av branddammar ansetts kunna tillsvidare anstå.
1944 20/12	Iordningställande av Källhagsparken och Iggebyparken.	Arbetena påbörjade.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1945 22/2	Utbyggnad av vågbrytaren vid djuphamnen.	Utbyggnaden ännu ej verkställd enär isförhållandena under våren 1946 ej medgåvo detta.
1945 22/2	Framdragande av elektriska ledningar och transformator i Sommarro.	Arbetet pågår.
1945 28/3 1945 27/9	Utläggande av gator och anordnande av gatubelysning å Gideonsbergs- och Sommarroområdena.	Arbetena avseende gatubelysning vid Gideonsbergsområdet avslutade. Motsvarande arbeten vid Sommarroområdet pågå. Gatuarbetena ännu ej avslutade.
1945 31/5	Framdragande av vatten- och avloppsledningar inom ett område nordost om nya Björnövägen mitt emot CVV.	Arbetet pågår.
1945 28/6	Iordningsställande av Montörgatan.	Arbetet ej påbörjat.
1945 30/8	Uppförande av nytt hamnmagasin.	Arbetet ej påbörjat.
1945 30/8	Stensättning av kajen utmed spannmålslagerhuset vid gamla hamnen.	Arbetet ej påbörjat.
1945 27/9	Framdragande av vatten- och avloppsledningar inom område å Övre Gideonsberg.	Arbetet pågår.
1945 29/11	Iordningsställande av Kryddgårdsgatan å delen Gästgivarvägen—Nedre Hyttvägen.	Av arbetena återstå endast vissa planteringsarbeten.
1946 31/1	Uppförande av transformatorstation vid Bergslagsvägen.	Arbetet pågår.
1946 31/1 1946 28/3	Påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan.	Byggnadstillstånd har ännu ej erhållits. Vissa mindre ändringsarbeten pågå.
1946 28/2	Utförande av vatten- och avloppsledningar i Aspvretsgatan och Bergslagsvägen.	Arbetet pågår.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1946 28/2	Utförande av vatten- och avloppsledningar för östra Hammarbyområdet.	Arbetena pågå.
1946 25/4	Utförande av vatten- och avloppsledningar inom del av Södra Skallberget.	Arbetena pågå.
1946 25/4	Omläggning av väg vid Lundby kyrka.	Byggnadstillstånd ej erhållet.
1946 25/4	Framdragande av väg söder om och parallellt med järnvägen mellan Regementsallén och gamla hamnen, omläggning av nuvarande Regementsallén, utförande av förberedande arbeten för cykelbanor å den s. k. Bergslagsvägen samt utläggande av gator inom djuphamnsområdet.	Arbetena pågå.
1946 31/5	Utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johanneslund.	Arbetena pågå.
1946 31/5	Uppförande av transformatorstation i Rudbecksparken.	Arbetet pågår.
1946 31/5	Framdragande av avloppsledningar till CVV.	Arbetet pågår.
1946 27/6	Ombyggnad av tekniska verkens förråds- och kontorslokaler.	Arbetet pågår.
1946 27/6	Framdragande av högspänningsledning å område inom Lilla Johanneslund.	Arbetet pågår.
1946 29/8	Inredande av källarvåning i Sundinska huset till lokal för ungdomsverksamhet.	Ej påbörjat.
1946 26/9	Uppförande av nytt pensionärshem inom kv. Lodet i Västerås.	Statsbidrag sökt och beviljat. Arbetet ännu ej påbörjat.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1946 26/9	Förstärkning av vattenhuvudledning från Hässlö samt anordnande av infiltrationsanläggning för vattentäkten vid Hässlö.	Arbetena pågå.
1946 26/9	Utbyggnad av gasverket.	Arbetet ej färdigställt.
1946 26/9	Iordningställande av Hammarbygatan mellan Lantvärnsgatan och Västmannagatan.	Arbetena pågå.
1946 31/10	Anläggning av vatten- och avloppsledningar å Södra Skallberget.	Arbetena pågå.
1946 31/10	Nedläggande av lågspänningsjordkabel öster om Bergslagsvägen.	Arbetena pågå.
1946 28/11	Omläggning och stensättning av Södra Esplanaden.	Arbetena pågå.
1946 28/11	Ombyggnad av transformatorstation i Oxbacken.	Arbetet pågår.
1946 28/11	Byggande av transformatorstation vid Vasagatan.	Arbetet pågår.
1946 19/12	Uppförande av sommarveranda till Stadshotellet.	Arbetet skall utföras under vårens lopp.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 4

Nr 4. Inrättande av praktisk mellanskola i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för högre folkskolan hade vid sammanträde den 16 januari 1947 ånyo upptagit frågan om härvarande högre folkskolas övergång till praktisk mellanskola, en fråga, som enligt stadsfullmäktiges i Västerås handlingar ser. B nr 3 1947 sedan den 29 maj 1941 förefinnes bland stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden. Styrelsen hade vid detta sammanträde uppdragit åt skolans rektor att utreda denna fråga och sedermera inför styrelsen redogöra för utredningens resultat.

Vid styrelsens sammanträde den 28 februari 1947 redogjorde rektor för detta resultat och anförde därvid följande.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 maj 1941 hade styrelsen för högre folkskolan efter utredning i frågan hemställt, att stadsfullmäktige måtte fatta principbeslut om inrättande av en praktisk mellanskola i staden med uppdrag för styrelsen att utarbeta och underställa vederbörande myndighet för nämnda skola erforderliga reglementen och undervisningsplaner, ävensom att stadsfullmäktige måtte i princip godkänna ett av styrelsen utarbetat förslag till nybyggnad för ifrågavarande skolas behov och i avbidan på skolans inrättande provisoriskt inrätta en teknisk linje vid den förutvarande högre folkskolan. I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 mars 1942 hade drätselkammaren, som fått ärendet sig remitterat, med anledning av ovan anförda skrivelse av den 3 maj 1941 till stadsfullmäktige anfört i huvudsak följande. Drätselkammaren hade för frågans utredning tillsatt en särskild kommitté, som under sitt utredningsarbete samrått med rektor för högre folkskolan. Denna kommitté — liksom kammaren själv — hade kommit till den uppfattningen, att det här i staden förelåg ett behov av inrättande av en teknisk undervisningslinje på mellanskolestadiet och att denna tekniska linje borde inrättas från och med höstterminen 1942. Däremot var drätselkammaren icke då beredd att taga ställning till frågan om inrättande av en praktisk mellanskola. Vidare ansågs givet, att tillkomsten av en dylik skola ur många synpunkter vore att hälsa med tillfredsställelse. Emellertid ansågs, att den tekniska undervisningslinjen — den treåriga — som då föreslogs inrättad, borde få bedriva sin verksamhet under någon tid för att man skulle hinna få erfarenhet av densamma och kunna bedöma, om en ytterligare utbyggnad bleve önskvärd. Vidare anfördes i samma yttrande, att intet hindrade, att man sedermera, om så skulle anses önskvärt, ombildade den på två undervisningslinjer fördelade, treåriga högre folkskolan till en praktisk mellanskola. Att redan då taga pricipiell ställning till frågan om inrättande av en praktisk mellanskola ansåg drätselkammaren icke möjligt. Med anledning av ovanstående utredning beslöto stadsfullmäktige den 26 mars 1942 enhälligt att enligt drätselkammarens förslag inrätta en treårig teknisk linje vid högre folkskolan i Västerås från och med höstterminen 1942. Vidare beslöto stadsfullmäktige att uppdraga åt drätselkammaren att utreda och i sinom tid till stadsfullmäktige inkomma med förslag till lokalfrågans slutgiltiga lösning för högre folkskolan, eller en eventuell praktisk mellanskola (stadsfullmäktiges handlingar nr 54 år 1942).

Sedan denna linje startades, har nu förflutit en tid av cirka fem år, varunder

från densamma utexaminerats två avgångsklasser, innevarande års avgångsklass blir den tredje. Då det under denna tid visat sig, att denna tekniska linje fyllt ett stort behov av teknisk arbetskraft i staden, har enligt rektors — och även styrelsens — åsikt det ansetts motiverat att ånyo upptaga frågan om högre folkskolans övergång till praktisk mellanskola, vilken utveckling även antyddes i ovan anförda skrivelse från drätselkammaren. Dessutom har å handelslinjen sedan år 1920 utexaminerats lärjungar, som väl fyllt sin uppgift i stadens ekonomiska liv, så långt man kan begära efter en treårig utbildning. Den yrkesbestämda handelslinjen vid högre folkskolan, som inrättades år 1917, var en av de första skolorna av detta slag i riket. I en hel del städer ha långt senare startade högre folkskolor alltsedan år 1935, då de praktiska mellanskolorna kommo till, övergått till praktiska mellanskolor och arbetat med än större framgång än motsvarande högre folkskolor. Dessa mellanskolor ha fört lärjungarna fram till en praktisk realexamen, vilken examen varit av stort värde dels vid deras praktiska arbete i arbetslivet, dels vid deras fortsatta studier vid andra skolor. — Senast har staden Eskilstuna, som är jämförlig med Västerås, år 1945 inrättat en praktisk mellanskola med två linjer — utan föregående högre folkskola — med handelsutbildning och teknisk utbildning. Så sent som i år har i en stad, Kalmar, stadsfullmäktige enhälligt beslutat inrätta en praktisk mellanskola i tre linjer, dels desamma linjerna som i Eskilstuna, dels en hushållsteknisk linje. Kalmar är dock en stad, som den 1 jan. 1945 hade ett invånarantal av mindre än 24 000 eller ungefär hälften av Västerås'.

Om de praktiska mellanskolornas förekomst och hittillsvarande utveckling m. m. ber styrelsen få hänvisa till en av rektor särskilt uppgjord utredning, som bifogas denna skrivelse.

Vidare meddelade rektor styrelsen, att han haft överläggning i frågan om skolans ombildning med två ledamöter av Kungl. Skolöverstyrelsen — undervisningsråden Falck och Brevner — vilka förklarade, att intet hinder från Överstyrelsens sida skulle möta vid ett eventuellt beslut av stadsfullmäktige i Västerås om inrättande av en praktisk mellanskola i staden från och med den 1 juli 1947 men att saken kunde anses brådskande, om denna ombildning skall medhinnas innevarande år. Undervisningsrådet Falck påpekade, att Stockholm just nu får starta en praktisk mellanskola med kemisk-teknisk undervisning till sina övriga praktiska mellanskolor, handels-, tekniska och hushållstekniska mellanskolorna, varjämte undervisningsrådet ansåg att staden Västerås också kunde få komma i åtanke vid inrättande av en praktisk mellanskola, och att Västerås i så fall kunde anses vara en lämplig ort i riket för en teknisk linje av en praktisk mellanskola med speciell elektroteknisk inriktning.

Vad angår den ekonomiska sidan av saken meddelade rektor följande. En hel del utgifter, såsom t. ex. administrations- och underhållskostnader samt kostnader för undervisningsmateriel bli i stort sett desamma som för nuvarande högre folkskolan. Lokalerna kunna under de tre första åren bli desamma som de nuvarande provisoriska lokalerna i Djäknebergsskolan (tre salar) och i Zimmermanska gården, Stora torget 4 (tre salar), om ej skolans byggnadsfråga under denna tid finner sin lösning, varför dessa sex salar ej bereda några ytterligare kostnader. Efter det tredje läsåret komma ytterligare två salar att behövas, en för varje linjes fjärde klass, om man räknar med två fyrklassiga linjer. — Förändringarna i personalkostnader bli följande: under den treåriga övergången till praktisk mellanskola kommer Överstyrelsen att uppflytta två adjunktskompetenta lärare — desamma som

nu — två löneklasser i statens nuvarande avlöningsreglemente (nr 509/1943), vilket motsvarar en höjning per lärare av i medeltal något över 900 kr. per år, varjämte en ord. lärare (rektor), som inte är adjunktskompetent, uppflyttas en löneklass (495 kr.), varjämte rektorsarvodet något höjes (495 kr. eller ev. 990 kr. pr år) under övergångsperioden. Dessutom tillkommer arvoden ytterligare för några timlärare, som tjänstgöra några timmar per vecka, samt avlöning för ännu en ord. lärare, när fjärde klassen inträder, motsvarande en nuvarande lön av 7875 kr. i lönegrad 23, 23. löneklassen (den lägsta) å F-ort. Stadgan för praktiska mellanskolor föreskriver i avseende på lärarantal vid skolan (liksom för högre folkskolor), att antalet ord. lärare vid skolan skall överensstämma med antalet årsklasser. Vid en fyraårig praktisk mellanskola skola således fyra ord. lärare vara anställda. Vid en blivande lönereglering den 1 juli 1947 komma alla dessa löneutgifter antagligen att något höjas (liksom vid högre folkskolor). Staten bidrager dock med 78 % av dessa personalkostnader, såsom fallet är vid högre folkskolor. Höjningen av de adjunktskompetenta lärarnas lön är endast en gärd av rättvisa, då dessa lärare f. n. vid högre folkskola avlönas två löneklasser lägre än vid mellanskolor och läroverk. Det har visat sig medföra en del svårigheter att få behålla dessa lärare vid högre folkskolor.

Styrelsen, som tagit del av denna rektors utredning, har funnit denna visa, att tidpunkten nu är lämplig att tänka sig en successiv övergång från högre folkskola till praktisk mellanskola, särskilt när man tänker på Västerås stads nuvarande och sannolika framtida starka expansion. Den av drätselkammaren åberopade tiden för erfarenhets vinnande kan nu enligt styrelsens mening efter dessa snart fem försöksår, när det gäller den tekniska linjen, anses vara tillräcklig. Erfarenheten sträcker sig, när det gäller handelslinjen, över en tidrymd av trettio år. Allt har visat, att skolan väl fyllt sin uppgift under dessa år, när det gällt en treårig utbildning. Ett år — det sista och utslagsgivande — har dock saknats för att giva lärjungarna ett avgångsbetyg med realexamenskompetens. Västerås högre folkskola vore förtjänt att uppflyttas till den värdefullare skolformen — praktisk mellanskola. Vidare kan det väl tänkas, att, när en gång skolan får sin lokalfråga löst, den kan som en fristående praktisk realskola ytterligare utvecklas och avlasta överskottet i högre allmänna läroverkets realskola, inte minst när det gäller de manliga lärjungarna.

Med åberopande av vad som ovan anförts får styrelsen för högre folkskolan i Västerås vördsamt hemställa

att stadsfullmäktige behagade i princip besluta, att en praktisk mellanskola inrättas i Västerås, organiserad på en teknisk linje och en handelslinje, från och med den 1 juli 1947, med intagning av lärjungar i första klass från och med höstterminen 1947;

att uppdraga åt styrelsen att utarbeta förslag till reglemente och undervisningsplaner för skolan samt underställa desamma vederbörande myndigheters prövning och fastställande;

att ställa de ytterligare lokaler, som om tre år efter skolans inrättande enligt ovan erfordras, till förfogande;

samt att styrelsen befullmäktigas att göra de framställningar hos Kungl. Maj:t och Kungl. Skolöverstyrelsen, som ärendet påkallar.

Västerås den 28 februari 1947.

På styrelsens vägnar
FOLKE ERICSSON
Ordförande.

/Knut Carlfors.

BILAGA

till skrivelse till stadsfullmäktige i Västerås från styrelsen för Västerås högre folkskola av den 28 februari 1947 innehållande förslag till högre folkskolans övergång till praktisk mellanskola.

Kort översikt över de praktiska mellanskolornas uppkomst, utveckling och ev. framtida organisation m. m.

HISTORIK.

Högre folkskolor började inrättas på 1860-talet och avsåg utbildning för bildningssökande ungdom, som sedermera ämnade ägna sig åt praktiskt förvärvsarbete av ett eller annat slag. Deras mål kan fortfarande i denna form anses vara att meddela allmän medborgerlig och praktisk utbildning. Enligt vid 1918 års riksdag fattade beslut skulle ovanpå den obligatoriska folkskolan följa en för både skoldistrikten och lärjungarna obligatorisk fortsättningsskola. Denna skulle vara allmän och yrkesbestämd. Fortsättningsskolan skulle i sin ordning bilda grundval för statsunderstödda kommunala och enskilda anstalter för den lägre undervisningen inom handel, industri, hantverk och husligt arbete. Även de högre folkskolorna voro närmast avsedda att bilda en parallellform till de yrkesbestämda fortsättningsskolorna. De skulle i likhet med fortsättningsskolorna icke meddela egentlig yrkesundervisning. Även andra skoltyper för yrkesutbildning organiserades samtidigt. Genom 1918 års riksdagsbeslut togs alltså ett stort steg för beredande av praktiska utbildningsmöjligheter. Då trots dessa åtgärder tillströmningen till de teoretiska studiebanorna tilltog framkom det önskemålet att den praktiska utbildningen borde särskilt på det åldersstadium, som motsvarar realskolestadiet, utvecklas och att åtgärder borde vidtagas, som gjorde den praktiska utbildningen i allmänhetens ögon likvärdig med den teoretiska. 1927 års skolsakkunniga, som fått i uppdrag att utreda frågan, huruvida och i vilken omfattning praktiska utbildningslinjer kunde anordnas på realskolans åldersstadium, överlämnade år 1930 till Kungl. Maj:t sitt betänkande.

Däri föreslogs inrättande av dels fristående praktiska mellanskolor, dels praktiska utbildningslinjer vid redan bestående allmänna läroverk och kommunala mellanskolor (s. k. inbyggda linjer). De fristående skolorna skulle vara 4-åriga och till att börja med i regel upprättas som kommunala skolor. De skulle komma till stånd på så sätt, att en av vederbörande kommun upprättad högre folkskola utbyggdes till 4-årig med tillämpande av de undervisningsplaner, som kunde komma att fastställas för de praktiska skolorna. Den inbyggda linjen skulle vara parallell med de båda högsta klasserna i realskolan. Utbildningen vid såväl de praktiska mellanskolorna som de inbyggda linjerna skulle avslutas med en särskild examen, praktisk realexamen.

På grundval av denna utredning medgav 1933 års riksdag efter förslag av Kungl. Maj:t att från och med budgetåret 1933/34 högst fem yrkesbestämda högre folkskolor finge försöksvis anordnas som praktiska mellanskolor. Likaledes anordnades försöksvis s. k. inbyggda praktiska linjer samtidigt vid allm. läroverk och kommunala mellanskolor.

I fråga om de praktiska mellanskolorna innebar Kungl. Maj:t förslag bl. a., att de skulle anordnas som 4-åriga men att hinder icke borde möta att anställa försök även med 3-årig praktisk mellanskola, byggande på sjuklassig folkskola (i senare fallet

kan meddelas att Hälsingborgs praktiska mellanskola till en början var 3-årig, men att, då utbildningen befanns för arbetsam för lärjungarna, skolan f. n. är ombildad till 4-årig).

Efter ytterligare försök, som tydligen slagit väl ut, blevo såväl de fristående praktiska mellanskolorna som de inbyggda praktiska linjerna överförda från försöksstadiet. Riksdagen lämnade år 1937 Kungl. Maj:t generellt bemyndigande att bestämma om yrkesbestämd högre folkskolas erkännande som praktisk mellanskola samt om upprättande av inbyggd linje vid allmänt läroverk eller kommunal mellanskola. De praktiska mellanskolorna ha sedan dess varit organiserade på handelslinje, teknisk linje och hushållslinje. (1940 års skolutredning föreslår dessutom kemisk-teknisk linje och jordbruksteknisk linje.) Dessa linjer förefinnas vid de olika praktiska mellanskolorna i olika kombinationer alltefter de lokala orternas behov.

Gällande bestämmelser.

Beträffande de praktiska mellanskolorna äger Kungl. Maj:ts förnyade stadga den 7 juni 1934 för högre folkskolor tillämpning. I fråga om lärjungars intagning, flyttning och examina gälla dock särskilda bestämmelser, som meddelats genom Kungl. Maj:ts beslut den 10 november 1933 med en del senare tilkomna tillägg. Intagning till första klassen av fyrklassig praktisk mellanskola sker sedan lärjunge med minst godkända betyg i vissa angivna ämnen genomgått sjätte klassen av sex- eller sjuårig folkskola eller efter prövning visat sig äga de insikter, som erfordras. Avgångsexamen anordnas i likhet med realexamen med den skillnaden, att examen innefattar prövning även i de praktiska ämnen utbildningen avser. Den praktiska realexamen berättigar lärjunge å teknisk linje att utan prövning vinna inträde i tekniskt läroverk på sätt ifråga om realexamen är föreskrivet. Likaledes äger lärjunge, som avlagt praktisk realexamen å handelslinje, att utan prövning vinna inträde i statsunderstött handelsgymnasium och lärjunge, som avlagt praktisk realexamen å hushållslinje, att utan prövning vinna inträde i statens skolköksseminarium samt statsunderstött skolkökseller handarbetsseminarium, på sätt ifråga om realexamen är eller varder stadgat. Angående tillgodoräknande av vitsord, erhållna i praktisk realexamen, för inträde i gymnasium, gälla de bestämmelser, som finnas intagna i § 37 av förnyade stadgan den 17 mars 1933 för rikets allmänna läroverk, så som densamma lyder enl. Kungl. kungörelsen den 29 juni 1945 (nr 581).

De olika linjernas ämnen.

Linjerna ha en del läroämnen gemensamma och skilja sig, när det gäller fackämnen. På handelslinje undervisas i följande praktiska ämnen: handelsteknik, omfattande handelsräkning; bokföring, affärskorrespondens och annat kontorsarbete; handelslära, stenografi och maskinskrivning. På teknisk linje äro i regel de praktiska ämnena följande med någon variation: mekanik, (hållfasthetslära), teknisk varukännedom, beskrivande maskinlära, industriell ekonomi, ritteknik och verkstadsarbete. På huslig linje finnas ex. följ. praktiska ämnen: sömnad med material- och verktygslära, hushållsgöromål med hushållslära och barnavård. Dessa praktiska ämnen finnas i regel också i yrkesbestämd högre folkskola. En del praktiska ämnen skola i timplanen vara angivna som yrkesämnen.

Skoltypens utbredning f. n. i riket.

De praktiska mellanskolorna ha vunnit stor utbredning i landet. I det följande be-

tecknas linjen i skolan på följande sätt: handelslinje Ha, teknisk linje T och huslig linje Hu. Uppgifterna avse årsredogörelserna för läsåret 1945—46. Följande städer ha denna skolform: Stockholm Ha (856 lärjungar, 113 gossar och 743 flickor), T (744 gossar) och Hu; Eskilstuna (nyinrättad 1945 med en årsklass): Ha 36 lärj. (12 gossar och 24 flickor), T (27 gossar); Göteborg Ha (582 lärj., 179 gossar och 403 flickor), T (383 gossar) och Hu (237 flickor), summa 1202 lärj.; Hälsingborg: Ha (206 lärj., 48 gossar och 158 flickor), T (117 gossar) och Hu (96 flickor), summa 419 lärj.; Jönköping: Ha; Kristianstad T och yrkesbestämd högre folkskola Hu; Malmö; Ha (540 lärj., 195 gossar och 345 flickor) samt yrkesbest. högre folkskola Hu (170 flickor) summa 710 lärjungar; Nacka: Ha; Norrköping: Ha (173 lärj., 54 gossar och 119 flickor), T (169 gossar) och yrkesbestämd högre folkskola Hu (152 flickor), totalsumma 494 lärj.; Uddevalla: Ha (183 lärj., 76 gossar och 107 flickor); Uppsala: Ha (197 lärj., 79 gossar och 118 flickor) samt yrkesbest. 2-årig högre folkskola T (52 gossar) och Hu (114 flickor) summa 361 lärj.; Örebro: Ha (300 lärj., 97 gossar och 203 flickor), T (216 gossar) och Hu (76 flickor), summa 592 lärj.; Östersund: Ha (226 lärj., 120 gossar och 106 flickor).

Utom dessa praktiska mellanskolor finnas f. n. ett antal yrkesbestämda högre folkskolor: Arlöv: Ha och Hu; Borås: Ha och Hu; Falun: Ha och Hu; Gävle: Ha och Hu; Hofors Hu och Järnbrukshant.; Kalmar Hu; Lund Ha; Sunne Jordbruk; Södertälje: T och Hu; Väsby: Jordbruk och Hu; **Västerås (treklassig) läsåret 1946—47 Ha (88 lärj., 17 gossar och 71 flickor), T (72 gossar) summa 160 lärjungar.**

I Kalmar, Falun och ev. Gävle äro planer å bane att övergå till praktisk mellanskola.

Ytterligare kan nämnas att "inbyggda linjer" finnas vid 5 högre allm. läroverk, 27 samrealskolor (däribland i Sala), 2 kommunala mellanskolor (handelslinje), Vasa realskola (teknisk linje), 1 samrealskola (teknisk linje), Försvarets läroverk, Uppsala (teknisk linje) och ett högre allm. läroverk för flickor (huslig linje).

Framtida utveckling.

1940 års skolutredning har som ovan nämnts tagit upp frågan om de praktiska utbildningslinjerna (Del IV Skolpliktstidens skolformer 4, Realskolan. Praktiska linjer, statens offentliga utredningar 1946: 14).

I den i denna pag. 175 upptagna tabellbilagan nr 1 utgjorde antalet skolor och lärjungar höstterminen 1943: vid 16 yrkesbest. högre folkskolor 1708 (557 gossar och 1151 flickor); vid 13 praktiska mellanskolor 5747 (2460 gossar och 3287 flickor). Dessa siffror visa de praktiska mellanskolornas starka frammarsch sedan år 1934.

I betänkandet beräknas och äro tim- och kursplaner förslagsvis uppgjorda för 4-åriga praktiska mellanskolor. Däri framkastas också tanken på statligt bidrag till sådana skolors utrustning med maskiner m. m., som ju är rätt avsevärd vid handelstekniska och speciellt maskintekniska skolor samt skolor för huslig undervisning.

1940 års skolutredning föreslår bl. a. i sin sammanfattning åtgärder i nedan nämnda avseenden och angivna syften (pag. 131):

1. De praktiska (tekniska) realskollinjerna böra utbyggas i sådan omfattning att de jämte det egentliga yrkesskoleväsendet skapa en bättre jämvikt mellan de praktiska och teoretiska utbildningsmöjligheter, som komma att stå ungdomen till buds.

2. Den nu befintliga organisationen av skolor, ledande till praktisk realexamen, utbygges och utökas med skolor eller linjer med kemisk-teknisk undervisning och med jordbruksundervisning samt på försök med en linje med sjöfartsteknisk undervisning.

— — — — — — — — — — — — — — —

Vad Västerås högre folkskolas nuvarande organisation, tim- och kursplaner, antal lärare och lärjungar angå, hänvisas till direkt översänt reglemente, årsredogörelsen läsåret 1945—46 samt skolans katalog för innevarande läsår.

Västerås den 28 februari 1947.

KNUT CARLFORS

Rektor vid högre folkskolan i Västerås.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 5

Nr 5. Nykterhetsnämndens årsberättelse 1946.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads nykterhetsnämnd får härmed avgiva berättelse för år 1946 i enlighet med bifogade formulär.

Västerås den 19 februari 1947.

För Nykterhetsnämnden

AXEL NORÉN /*K. A. Bergvall.*

Årsberättelse av nykterhetsnämnd.

Berättelse av nykterhetsnämnden i Västerås kommun över nykterhetstillståndet inom kommunen samt angående nämndens verksamhet under år 1946.

I. Nämndens organisation.

Nykterhetsnämnden utgöres av (särskilt tillsatt nämnd sedan år 1918) 8 ledamöter och 5 suppleanter. Ledamöter ha under året varit: ordförande fattigvårdssyssloman Axel Norén, Fiskartorget 3; övriga ledamöter: v. ordf. föreståndare R. V. Hult, Hanverkaregatan 6, domkyrkoeldare Henning Carneborg, Bondegatan 18 B, 1:e stadsläkare Gustav Andrén, Clareusgatan 5, fru Helga Hall, Floragatan 20, polisman Laurentz Gustavsson, Vallgatan 20, civilingenjör E. W. Redmalm, folkskollärare Nils Stenvall; suppleanter: leg. läkaren Gunnar Wingren, direktör Algot Bergstrand, köpman Roland Forsberg, fru Karin Kjelldahl, herr Birger Grip.

Ombud för länsnykterhetsnämnden jämlikt 5 § första stycket alkoholistlagen har varit polisman Laurentz Gustavsson.

Delegation: ordföranden, vice ordföranden, nämndens läkare och sekreteraren.

Inspektör och sekreterare K. A. Bergvall.

För ett tiotal personer har nämnden anlitat biträdande övervakare.

II. Nämndens verksamhet under redogörelseåret.

Nämnden har under året hållit 11 sammanträden. Följande yttranden och framställningar till kommunala eller andra myndigheter ha avgivits under året: 11 yttranden ang. utskänkning av pilsnerdricka, 6 yttranden ang. försäljning av rödsprit, 22 yttranden ang. ifrågasatt återkallelse av körkort varav har förordats återkallelse för 9 och varning för 13. 107 yttranden ang. påminnelser och förklaringar till länsstyrelse, yttranden ang. försökspermissioner, inköp av kläder och tandvård åt å alkoholistanstalt intagna, utskänkningsförbud, tillfälliga spritutskänkningar och förvandling av böter för fylleriförseelser.

Antal behandlade motboksärenden: 10. Anmärkning i nykterhetshänseende förekom härvid i 3 fall. Antal ärenden enligt motorfordonsförordningen (yttranden i anledning av framställningar om nykterhetsintyg): 1.104.

Anmärkning i nykterhetshänseende förekom härvid i 29 fall.

Åtgärder enligt alkoholistlagen:

1) Hela antalet personer, som under redogörelseåret varit föremål för något slag av ingripande av nämnden (häri inräknade även fall, där endast undersökning före-

kommit) 375. Mot dessa personer ha vidtagits följande åtgärder: övervakade personer 1/1 1946 65, å anstalt inskrivna 1/1 1946 29, summa 469 personer.

2) Förebyggande åtgärder mot personer, som ej falla under 1 § alkoholistlagen (exempelvis förmaning av tjänsteman eller nämndledamot i samband med undersökning eller eljest i 175 fall (112). (Därav mot personer under 25 år i 35 fall) (33).

3) Åtgärder mot personer, på vilka 1 § varit tillämplig: a) Enbart avstängningsåtgärder i 86 fall (42); b) Allvarlig erinran enligt 13 § (varning) i 46 fall (199); c) Undersökning av läkare och rådgivning av denne i 16 fall (5); d) Vård på sjukhus eller annan anstalt (utom alkoholistanstalt) i 1 fall (2); e) Frivillig intagning på alkoholistanstalt i 8 fall (4); f) Andra hjälpåtgärder (utom övervakning) i 0 fall (24); g) Övervakning enligt 13 § alkoholistlagen i 58 fall (45); h) Ansökan om tvångsintagning på alkoholistanstalt i 19 fall (27); i) Verkställande av tvångsintagningsbeslut i 10 fall (19); j) Övervakning och andra hjälpåtgärder efter anstaltsvistelse i 25 fall (25); k) Ärendet utan annan åtgärd än ev. undersökning överlämnat till annan nykterhetsnämnd i 34 fall (51).

4) Ej åtgärd utom undersökning 7 fall (25).

Av nämnden bedriven upplysningsverksamhet: Utdelning av propagandaskrifter för nykterhet till alla av nämnden övervakade personer samt till avgångsklasserna i folkskolan. Ävenså har nämnden låtit trycka och genom Systembolagets försorg utdela propagandaskrifter mot överlåtelse av motbokssprit.

Anslutning till sammanslutning av nykterhetsnämnder: Västmanlands distrikt av Nykterhetsnämndernas Riksförbund och Västerås Nykterhetsvänners Centralförsamling. Samarbete med nykterhetsorganisationer eller andra: Se ovan.

Upplysningar i övrigt (t. ex. i vilken omfattning nämnden plägar göra undersökning rörande personer, som göra sig skyldiga till fylleriföreseelser, nykterhetsfrämjande åtgärder av annat slag än vad ovan angivits): Samtliga personer, som dömts för fylleri eller som blivit anhållna för fylleri å enskilt område, kallas till nykterhetsnämndens inspektör, vilken efter upprättande av en kortfattad redogörelse å nämndens vägnar tilldelar den inkallade erinran eller varning. Misstänkes allvarligare alkoholmissbruk undersökes ärendet ytterligare. Yngre personer kallas likaledes att inställa sig inför nämnden eller nämndens ordförande. Samtliga uppmärksammas om vådan av fortsatt alkoholmissbruk, samt uppmanas då det kan vara till gagn att ingå som medlem i nykterhetsförening eller annan ideell förening.

III. Nämndens ekonomi.

Inkomster och utgifter fördela sig på följande sätt:

Inkomster:

Statsanslag	1.874: 25
Kommunalt bidrag	11.949: 64
Summa kronor	13.823: 89

Utgifter:

Ersättning till särskild arbetskraft (inkl. ersättningar för övervakningsuppdrag o. d.)	4.600: —
Underhåll av inventarier	24: —
Vårdkostnader	6.343: 82
Eftervård	958: 90

Upplysningsverksamhet	222: 45
Expenser (papper, porto, telefon m. m.)	566: 78
Resor	271: —
Ersättning till bitr. övervakare och familjevård	646: —
Övriga utgifter	190: 94
Summa kronor	13.823: 89

IV. Nykterhetstillståndet inom kommunen.

Nämndens uppfattning om nykterhetstillståndet inom kommunen i allmänhet och i jämförelse med föregående år, utvecklingstendenser, förekomsten av nöjesplatser inom kommunen och ordningsförhållanden vid dessa, olaga rusdryckshantering, olaga pilsnerdricksförsäljning m. m.

Trots minskning i antalet fylleriförseelser och anmälda alkoholmissbruk, jämfört med föregående år, kan nykterhetstillståndet i Västerås icke betraktas som gott. Nykterhetsnämndens och nykterhetsfrämjande organisationers arbete har dock icke varit gagnlöst. Märkbara resultat ha förmärkts. Effektiv ordningshållning å nöjesplatserna har haft gynnsam verkan. Godtagbara danslokaler behöves. Överlåtelser av motboksprit har liksom under föregående år i hög grad motverkat det nykterhetsvårdande arbetet.

Önskemål beträffande åtgärder för förbättrande av nykterhetstillståndet inom kommunen samt främjande och underlättande av nykterhetsnämndens arbete:

För att i möjligaste mån stävja handeln med överlåtelsesprit har nykterhetsnämnden hos Polisnämnden hemställt att en civil polisman måtte avdelas till att övervaka och ingripa mot denna olaga handel. Nämnden har även tidigare hos Systembolaget gjort framställning att en mera effektiv efterkontroll av motböcker bör vidtagas. Nykterhetsnämnden är förvissad om att särskild övervakning av polismyndigheten och efterkontroll av Systembolaget över utgivna motböcker väl skall komplettera varandra i strävandet att nå själva källan och upphovet till mycket alkoholmissbruk. Bliva nämndens framställningar genomförda har samhället i högre grad än tidigare försökt skydda vår ungdom från alkoholfaran.

Anmärkningar: Till nykterhetsnämnden har under året inkommit från enskilda personer 83 anmälningar om alkoholmissbruk. Från polismyndigheten i Västerås har rapporterats 378 fylleriförseelser därav har 329 åtalats för fylleri, varav 188 förseelser gäller västeråsbor. 12 personer därav 9 västeråsbor ha åtalats för att vid förande av motorfordon hava varit i straffbar grad påverkade av starka drycker. 3 personer ha åtalats för förseelse mot gällande förordningar angående tillverkning och försäljning av rusdrycker och pilsnerdricka.

284 västeråsbor ha i Västerås och på annan ort dömts för fylleri. Därav ha 36 personer dömts för fylleri 2 eller flera gånger. Uppdelat på åldersgrupper: 43 (54) personer äro födda 1895 och före, 137 (130) födda under åren 1896—1915, 80 (79) 1916—1925 och 24 (18) äro födda 1926 och senare.

Västerås den 18 februari 1947.

För Västerås stads nykterhetsnämnd:

AXEL NORÉN
ordförande.

/K. A. Bergvall.

Nr 6. Ungdomsvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för 1946.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ungdomsvårdsstyrelsen får härmed överlämna sin verksamhetsberättelse för år 1946.

Västerås den 13 februari 1947.

För ungdomsvårdsstyrelsen:

GÖSTA SJÖBERG

/Sven Martiin.

Redogörelse för Västerås stads ungdomsvårdsstyrelses verksamhet under år 1946

Ungdomsvårdsstyrelsen, som tillsattes av stadsfullmäktige den 27 juni 1946, har till ordförande valt tjänstemannen Gösta Sjöberg och till vice ordförande kaptenen Axel Edström. Fyra sammanträden ha hållits under året.

Av de planerade ungdomgårdarna har endast den i Stadsparken och Brahegården kunnat drivas under året. Verksamheten i Stadsparken öppnades med en enkel högtidlighet den 16 oktober och pågick till och med den 21 december. Onsdagar, lördagar och söndagar ha s. k. programkvällar hållits, därvid företrädesvis olika organisationer svarat för programmet. Sålunda ha programkvällar ordnats av politiska organisationer 7 kvällar, av idrottsföreningar 4 kvällar, av nykterhetsorganisationer 2 kvällar, av scoutorganisationer 4 kvällar, av religiösa organisationer 2 kvällar, av folkdansgillet en kväll och av segelflygklubben en kväll. Tre programkvällar ha hållits i ungdomsvårdsstyrelsens regi. Sammanlagt ha under hösten å programkvällarna ett 20-tal föredrag och två konserter hållits. Vidare har förekommit frågesport och amatöruppträdande. Då särskilda programkvällar ej varit ordnade ha lokalerna dagligen varit öppna för läsning och sällskapsspel. Bordtennis och schackturneringar ha anordnats. I lokalerna har ABF hållit en del av sitt bibliotek tillgängligt för de besökande. Vidare ha ett antal tidningar funnits utlagda.

Samtliga programkvällar har lokalen varit fullsatt, med cirka 250 besökande. Andra kvällar ha besökandeantalet hållit sig mellan 25—50. Ordningen har varit synnerligen god och ungdomen har iakttagit ett gott uppförande.

Brahegården, som förhyres av ungdomsvårdsstyrelsen har disponerats av olika ungdomsorganisationer, å bestämda veckodagar, främst för hobbyverksamhet.

Det av stadsfullmäktige den 27 juni 1946 beviljade anslaget å 11.500 kronor såsom bidrag till lokalkostnader för olika ungdomsorganisationer har av styrelsen fördelats sålunda:

Unga Örnar	1.700: —
NTO:s scoutverksamhet	300: —
IOGT:s ungdomsverksamhet	1.450: —
Västerås Scoutkår	450: —
Västerås Folkdansgille	125: —
Västerås Soc.-dem. Ungdomsklubbar	1.225: —

Baptistförsamlingens ungdomsverksamhet	1.300: —
Missionsförsamlingens ungdomsverksamhet	1.500: —
Metodistförsamlingens ungdomsverksamhet	500: —
KFUK	600: —
KFUM	2.350: —
	11.500: —

Utbildningen av ungdomsledare har enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 april 1946 omhänderhafts av Västerås Ungdomsråd med ett anslag av staden à 3.500 kronor.

Västerås den 13 februari 1947.

För ungdomsvårdsstyrelsen:

GÖSTA SJÖBERG

/Sven Martiin.

Västerås 1947, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 7

Nr 7. Familjebidragsnämndens årsberättelse för 1946.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads familjebidragsnämnd får härmed överlämna

BERÄTTELSE

över nämndens verksamhet under år 1946.

Under året har utbetalats familjebidrag, hemortslöner och avvecklingsersättningar med ett sammanlagt belopp av kr. 135.522: 92
varav i statsbidrag erhållits „ 128.173: 14
och kommunandelen utgör alltså kronor 7.349: 78

Huru beloppen fördelar sig på de olika månaderna och bidragsformerna framgår av bifogade sammandrag.

Övriga utgifter har varit:

Löner och arvoden	kr.	7.730: —	
Dyrtidstillägg	„	1.650: —	
Porton och telefon	„	781: 65	
Hyra, lyse och städning	„	533: 59	
Kontorsmateriel och tryckningskostnader	„	313: 69	
Inventarier	„	45: 08	
Oförutsedda utgifter	„	127: 84	11.181: 85
	tillhopa kronor		18.531: 63

Den av stadsfullmäktige fastställda staten för nämndens verksamhet för år 1946 upptog:

Kommunandel å familjebidrag	kr.	8.000: —
Övriga utgifter	„	14.825: —
	tillhopa kr.	22.825: —

För år 1946 har alltså uppstått ett överskott å statsanslaget med *kronor 4.293: 37.*

Angående nämndens verksamhet i övrigt kan nämnas:

Nämnden har hållit 10 sammanträden. Arbetsutskottet har däremellan sammanträtt i regel en gång i veckan.

Till och med utgången av år 1946 registrerade akter utgjorde 10.433, varav tillkommit under år 1946 662, därav 428 genom Badelunda kommuns inkorporering med staden. Inkomna ansökningar utgör 500, förutom anmälningar om återinträde i militärtjänst. Under året har fattats 531 beslut i familjebidragsärenden. Antalet utsända postgiroutbetalningskort var 4.640 stycken.

Nämnden har under året avgivit en del yttranden över skrivelser från Länsstyrelsen och tillsyningsmyndigheten samt över låneansökningar till värnpliktslånenämnden och ansökningar om skatteanstånd till utmätningsmannen.

På grund av försvarsberedskapens upphörande den 30 juni 1946, har nämndens verksamhet avsevärt minskat, men däremot tillkommit en del nya uppgifter för nämnden.

Västerås den 6 mars 1947.

På Familjebidragsnämndens vägnar:

O. M. HELLBLOM,
ordf.

/K. E. Ericsson.

SAMMANDRAG

över utbetalda familjebidrag, hemortslöner och avvecklingsersättningar under år 1946.

Månad	Familjepenning		Bostadsbidrag		Näringsbidrag		Sjuk- & Begr.-bidr.		Hemorts-lön	Avveck-lingser-sättning	Statsbidr.	Kommun-andel	Summa Kronor
	Statsbidr.	Kom. andel	Statsbidr.	Kom. andel	Stats-bidr.	Kom. andel	Stats-bidr.	Kom. andel	Statsbidrag				
Jan.	5,528: 56	116: 14	3,084: 06	342: 67	—	—	25: 29	6: 32	741: —	1,096: 70	10,475: 61	465: 13	10,940: 74
Febr.	5,248: 24	117: 11	2,498: 59	277: 62	—	—	60: 08	15: 02	625: —	489: 77	8,921: 68	409: 75	9,331: 43
Mars	5,756: 39	140: 46	2,670: 88	296: 76	304: 80	19: 20	39: 78	9: 94	591: —	187: 63	9,550: 48	466: 36	10,016: 84
April	7,030: 53	193: 02	2,557: 68	284: 18	—	—	90: 88	22: 72	606: —	—	10,285: 09	499: 92	10,785: 01
Maj	6,181: 74	295: 21	2,602: 83	289: 21	—	—	—	—	480: —	—	9,264: 57	584: 42	9,848: 99
Juni	6,690: 64	359: 36	2,602: 66	289: 18	—	—	29: 26	7: 31	927: —	—	10,249: 56	655: 85	10,905: 41
Juli	5,495: 10	329: 20	2,023: 01	224: 79	—	—	3: 64	—: 91	1,326: —	—	8,847: 75	554: 90	9,402: 65
Aug.	6,972: 64	282: 66	2,729: 70	303: 30	—	—	21: 44	5: 36	—	—	9,723: 78	591: 32	10,315: 10
Sept.	12,933: 94	418: 11	3,937: 72	437: 52	149: 41	20: 50	5: 03	1: 26	—	—	17,026: 10	877: 39	17,903: 49
Okt.	8,132: 78	278: 62	4,417: 33	490: 82	15: 82	—: 83	79: 82	19: 95	—	—	12,645: 75	790: 22	13,435: 97
Nov.	6.936: 20	276: 65	3,965: 43	440: 60	—	—	35: 65	8: 91	—	—	10,937: 28	726: 16	11,663: 44
Dec.	6.705: 07	343: 28	3,267: 56	363: 06	234: 08	12: 32	38: 78	9: 70	—	—	10,245: 49	728: 36	10,973: 85
S:a Kr.	83,611: 83	3,149: 82	36,357: 45	4,039: 71	704: 11	52: 85	429: 65	107: 40	5,296: —	1,774: 10	128,173: 14	7,349: 78	135,522: 92

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 8

Nr 8. Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse 1946.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed avgiva årsberättelse rörande styrelsens verksamhet för 1946.

Västerås den 20 februari 1947.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

Västerås stads barnstugor.

Årsberättelse för 1946.

Styrelsens ledamöter: Doktor P. W. Fritsch, ordförande.
Fru Ebba Holmström, vice ordförande.
Major G. Robsahm.
Folkskollärare John Jacobsson.
Fru Anna Larsson.

Suppleanter: Förrådsförvaltare Ivar Engström.
Personalkonsulent Inez Mallander.
Fru Alice Boström.

Enligt styrelsebeslut av den 5 febr. 1946 har barnstugornas föreståndarinna fröken Harriet Lindahl fungerat som styrelsens sekreterare.

Anställd personal:

Föreståndarinna för barnstuguverksamheten i sin helhet:
Frk. Harriet Lindahl.

Herrgärdets barnträdgårdar, 2 avdeln.:
Frk. Ingrid Lundberg.

Korsängens barnträdgårdar, 2 avdeln.:
vårterminen: Frk. Irma Forsman.
höstterminen: Frk. Anna-Lisa Örtenberg.

Jakobsbergs barnträdgårdar, 3 avdeln.:
Frk. Mimmie Lundeheim, 2 avdeln.
Frk. Ester Hansson, 1 avdeln.

Hallens barnträdgårdar, 2 avdeln.:
vårterminen: Frk. Ann-Margret J:son Blidberg.
höstterminen: Frk. Irma Forsman.

Gideonsbergs barnträdgårdar, 2 avdeln.:
Frk. Ann-Louise Nilsson.

Tunby barnträdgårdar, 2 avdeln.:
Frk. Märtha Andersson.

Herrgärdets eftermiddagshem:
Frk. Ester Hansson, förest.
Fru Märta Nilsson, slöjdlärarinna.
Fru Signe Sundqvist, husmor.

Tunby skolbarnsklubbar:
vårterminen: Frk. Harriet Lindahl, 2 avdeln.
Frk. Märtha Andersson, 1 avdeln.
Frk. Karin Klingvall, 1 avdeln.

höstterminen: Frk. Märtha Andersson, 1 avdeln.
Frk. Hill Ullberg, 3 avdeln.

Korsängens skolbarnsklubb:
vårterminen: Frk. Irma Forsman.
höstterminen: Frk. Anna-Lisa Örtenberg.

Uddens småbarnskoloni, Skinnskatteberg:
Frk. Ester Hansson, förest.
Frk. Ann-Louise Nilsson, barnträdgårdslärarinna.

Under den gemensamma beteckningen Västerås stads barnstugor har under 1946 bedrivits:

1. Barnträdgårdar för 4—7-åringar.
2. Eftermiddagshem för skolbarn.
3. Dagkoloni på Östra holmen.
4. Lekplatser vid Korsängsskolan, Djäkneberget och Tunby barnstuga.
5. Skolbarnsklubbar vid Tunby barnstuga och Korsängen.
6. Småbarnskoloni vid Skinnskatteberg.

1. **Barnträdgårdsverksamheten** började vårterminen med 13 avdelningar för sammanlagt 260 barn. Antalet anmälningar till höstens barnträdgårdar ökade ytterligare, och anmäldes 526 barn till 143 lediga platser, och måste barnstugorna således avvisa 383 barn.

Då folkskolestyrelsen för eget bruk behövde den skolsal, som upplåtits till en avdelning av Jakobsbergs barnträdgårdar, förflyttades denna vid höstterminens början till en mindre sal i andra våningen och provisoriska toalettmöjligheter ordnades.

Hälsotillståndet har under året varit tillfredsställande och medeltalet närvarande barn per avdelning högt. Se i övrigt hälsovårdsberättelsen.

Föräldramöten ha hållits 3—4 gånger per arbetstermin vid samtliga barnträdgårdar.

Vid vårterminens slut anordnades en vårfest på Västerås Teater, då barnträdgårdsbarn stod för programmet. Av influtna medel överlämnades 200 kr. till Europahjälpen.

Statistiska uppgifter från barnträdgårdarna.

	antal besök	antal arb.-dag.	medeltal per dag	avgifter
Herrgärdet	6.061	163	37	1.828: —
Korsängen	4.507	165	27	1.225: 50
Jakobsberg I	6.049	165	36	2.266: —
Jakobsberg II	2.625	156	17	955: 50
Hallen	5.018	164	30	1.570: 50
Gideonsberg	5.989	164	37	1.209: —
Tunby	5.673	163	35	1.407: —

2. **Herrgärdets eftermiddagshem** har fortsatt sin verksamhet som föregående år. 30 barn har mottagits i två grupper i ålder 7—11 år. Vissa kvällar i veckan ha barnen indelats i klubbar och kvarstannat för olika sysselsättningar. Dessutom har liksom tidigare en slöjdlärare undervisat flickor såväl som pojkar i träslöjd under vårterminen två kvällar i veckan och under höstterminen en kväll i veckan.

Statistiska uppgifter för eftermiddagshemmet.

Antal besök	3.180
Antal arbetsdagar	141
Medeltal per dag	23
Avgifter	761: —

3. **Dagkolonien på Östra holmen** pågick under tiden 25 juni till 16 aug. Barnen vistades på holmen 4½ tim., resorna inberäknade, med avresa kl. 10.30 fm. och återkomst till hamnen kl. 3 em. Varje barn serverades kostnadsfritt ⅓ lit. mjölk till medhavda smörgåsar. Två av barnstugornas lärarinnor samt två småskollärarinnor tjänstgjorde på dagkolonien samt en skolflicka, som hjälpte till vid mjölktransporten.

Statistiska uppgifter för dagkolonien.

Antal besök	2.553
Antal baddagar	32
Medeltal barn per dag	80

Badresorna måste helt inställas 7 dagar på grund av regn.

4. **Lekplatserna.** Verksamheten vid Korsängens och Djäknebergets lekplatser pågick under tiden 25 juni till den 16 aug. Den 1 juli startade lekplatsen vid Tunby barnstuga sedan tomten iordningställs och inhägnats. Lekplatserna ha hållits öppna mellan kl. 9 och 11.30 samt kl. 13 och 15.30. På grund av regn har verksamheten varit inställd 2 dagar på Korsängen, 2 dagar på Djäkneberget och 2 dagar på Tunby.

Barnträdgårdslärarinnor har tjänstgjort och ansvarat för samtliga lekplatser i staden.

Statistiska uppgifter för lekplatserna.

Korsängen.	
Fm.-avdeln.	Antal besök 1.695, antal arbetsdagar 44, medeltal barn per dag 39
Em.-avdeln.	„ „ 1.072, „ „ 36, „ „ „ „ 40
Djäkneberget.	
Fm.-avdeln.	„ „ 2.036, „ „ 44, „ „ „ „ 46
Em.-avdeln.	„ „ 1.540, „ „ 33, „ „ „ „ 47
Tunby.	
Fm.-avdeln.	„ „ 1.030, „ „ 39, „ „ „ „ 26
Em.-avdeln.	„ „ 768, „ „ 30, „ „ „ „ 26

5. **Skolbarnsverksamheten** med fritidsklubbar har efter första årets experimentella karaktär fått en mera stadgad form och visat sig vara en god övergång från barnträdgård till ungdomsverksamhet. På Tunby barnstuga har fyra (4) skolbarnsklubbar arbetat med tillsammans 58 inskrivna barn under vårterminen och 44 barn under höstterminen. Även i Korsängens barnträdgårdslokal har en skolbarnsklubb med 16 inskrivna barn samlats en gång per vecka.

Fyra av barnstugornas lärarinnor har dessutom frivilligt samlat barn, vilka börjat skolan men tidigare gått i barnträdgård, till större skolbarnssamkväm en gång per månad.

Statistiska uppgifter för skolbarnsverksamheten:

Tunby barnstuga:	Antal besök	Antal arb.-dag	Medeltal per dag och klubb	Avgifter
vårterminen	694	14	12	58: —
höstterminen	429	10	10	43: —
Korsängen:				
vårterminen	192	16	12	16: —
höstterminen	133	10	13	16: —

6. **Småbarnskolonien** i Skinnskatteberg pågick under tiden 26 juni till 15 aug. 1946. Ett gammalt önskemål hos styrelsen förverkligades då i juni 1945 av stadsfullmäktiges samtliga kvinnliga ledamöter väcktes en motion om tillsättande av en kommitté för att utreda frågan om anordnande av en sommarkoloni för klena barn i förskoleåldern ur i ekonomiskt avseende mindre väl rustade familjer. När kommittén avslutat sitt arbete och drätselkammaren tillstyrkt förslaget om inköp av Järån 1[2] till koloni överlämnades förvaltningen av kolonien till barnstugustyrelsen. För att redan under sommaren 1946 ge tillfälle till sommarvistelse för behövande småbarn beslöt styrelsen trotsa de primitiva anordningarna inom fastigheten och startade verksamheten i juni med 25 barn i ålder 3—7 år.

Styrelsen anser det värdefullt att de barn, som uttagas för sommarkolonien få kvarstanna tillräckligt länge. En uppdelning på två grupper under vår korta nordiska sommar kan ej ge önskat resultat.

En av barnstugornas lärarinnor stod som föreståndarinna för kolonien med biträdande av ytterligare en barnträdgårdslärarinna, en barnsköterska och en praktikant för barnarbetet samt för köket en kokerska och ett biträde. Det är styrelsens förhopp-

ning, att efter erforderliga reparationer av fastigheten, Uddens koloni skall kunna användas större delen av året för klena och sjukdomshotade barn samt även för barn med sådana familjeförhållanden att en miljöförändring anses nödvändig.

I juni månad påbörjades byggandet av ett daghem för 40 barn vid Utanbygatan 2 och beräknades starten till i januari 1947. Såsom bidrag till byggnads- och inventariekostnader beviljades efter därom gjord ansökan av arvsfondsmedel 43.500: — kronor till detta daghem. I 1946 års statförslag för barnstugorna var medräknat utgifter och inkomster för daghemmets drift under 6 månader, men då institutionen ej blev färdig att starta under året har slutbudgeten ej blivit den beräknade.

I november erhöll styrelsen bemyndigande att av H. S. B. hyra och inreda en lokal för barnträdgård på väster i och för överflyttning av två avdelningar av Jakobsbergs barnträdgård. De nuvarande lokalerna skall restaureras och användas för skolans eget ändamål.

Styrelsen bemyndigades även att underhandla om barnträdgårdslokal i nyplanerade hyreshus på Blåsbo. Behovet av avdelningar i denna stadsdel har länge gjort sig känt, då barn härifrån f. n. gå i tre olika barnträdgårdar och därigenom få alltför långa vägar och t. o. m. dras mot stadens trafikerade centrum.

I december beviljades anslag till startandet av ytterligare en barnträdgård för 40 barn i norra stadsdelen, där Byggnadsfirman Diös ställt en lokal till förfogande. Denna utökning innebär en lättnad först och främst för Herrgärdets barnträdgård, där anmälningarna till hösten med hundratalet översteg antalet lediga platser. Då denna lokal är i nivå med marken anser styrelsen den som ett provisorium och räknar med en förflyttning till lämpligare lokal senast 1948.

Såsom bidrag till ombyggnads- och inventariekostnader för Uddens koloni i Skinnskatteberg beviljades av arvsfondsmedel 35.240: — kronor.

I och med verksamhetens utvidgning har behovet av en egen lokal för barnstugornas expedition ytterligare markerats och räknar styrelsen med att en dylik bör ingå i det planerade nybygget för Herrgärdets barnträdgårdar. I oktober bereddes expeditionen en tillfällig lokal vid Östra Kyrkogatan 10 med utsikt att där kunna kvarstanna till husets påtänkta rivning.

För att i möjligaste mån kunna ge myndigheterna en uppfattning om verksamhetens fortsatta utveckling, som styrelsen själv f. n. kan bedöma den, inlämnades vid årets slut en plan, som visar barninstitutionernas tänkta placering i samband med stadens tillväxt (se stadsfullmäktiges handlingar Ser. B nr 25 1946).

Västerås den 4 mars 1947.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH

/H. Lindahl.

Årsberättelse över hälsokontrollen vid Västerås barnträdgårdar 1946.

Samtliga barn ha undersökts vid terminernas början. Då anledning förelegat ha mödrarna beretts tillfälle att rådgöra med läkaren om eventuella åtgärder och erforderlig behandling föreskrivits. Några allvarligare avvikelser från det normala ha ej konstaterats.

Tuberkulinprövningen vid höstterminens början har icke avslöjat några fall av aktiv tuberkulos. Kontroll av misstänkta fall har skett genom tuberkulosdispensärens försorg.

Vid regelbundna besök — c:a en gång i månaden — har klena barn kontrollerats samt barnens tillstånd och beteende vid behov diskuterats med vederbörande barnträdgårdslärarinna. Vid dessa besök har även den allmänna hygienen övervakats. Ett erkännande åt föreståndarinnor och städerskor för deras arbete på detta område är välförtjänt; — de på sina håll mindre lämpliga lokalerna kräva synnerligen noggrann tillsyn för att vara användbara för sitt ändamål. Från hygienisk synpunkt är dock önskvärt att dessa provisoriska lokaler snart ersättes med nya.

I nedanstående tabell ha samtliga sjukdomsfall upptagits, som föranlett frånvaro från institutionen mer än tre (3) dagar. Som synes är det "förkylningssjukdomarna" som dominera. Ökat antal av dessa uppträder alltid under första kvartalet i dessa åldrar och detta klimat. Jag har ej intryck av att sjukligheten bland barnträdgårdsbarnen varit nämnvärt större än bland andra barn, möjligen med undantag för Jakobsbergs barnträdgård där sex (6) fall med öroninflammation funnits. (Observeras bör att Jakobsberg har tre (3) barnträdgårdsavdelningar).

Spridda fall av de vanliga smittosamma barnsjukdomarna har givetvis uppträtt men egentliga epidemier har undvikits. De relativt många fallen av mässling och kikhosta vid Tunby barnträdgård voro fördelade över längre tid. Samtidigt förekom många fall av dessa sjukdomar hos övriga barn i denna stadsdel.

Personalens hälsotillstånd har i det hela taget varit gott. Det är av största vikt, ej minst med hänsyn till barnen, att personaltillgången medger att en tillfälligt förkyld lärarinna kan stanna hemma någon dag utan att arbetet då måste inställas. Genom att verksamheten som helhet vuxit ut har numera föreståndarinnan viss möjlighet att skaffa ersättare.

Under året har inga dödsfall bland barn eller personal förekommit.

Hälsostatistik 1946

	pos. tbc.	mässling	kikhosta	röda hund	vattkopp.	påssjuka	scarlat.	förkyln.-sjukd.	öronsj.	mag- och tarmsj.	olycksfall	övriga sjukd.
Herrgärdet ..		2	1		2		2	80				1
Korsängen ..				1	1			85	2	7		3
Jakobsberg 3 avdeln. ..		1	1		1			101	6	13	3	10
Hallen	1	1	3		11			63		6		3
Gideonsberg		2	4		3	3		59		1		6
Tunby	1	8	11					51		1	4	7
Summa	2	14	20	1	18	3	2	349	8	28	7	30

Västerås i mars 1947.

PAUL W. FRITSCH,
leg. läk.

Västerås 1947, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 9

Nr 9. Omorganisation av stadsarkitektkontoret.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 7 januari 1946 beslöt byggnadsnämnden att tillsätta en kommitté bestående av herrar borgmästaren Olov Rylander, byggmästaren Fritz Eklund och verkmästaren David Johansson med uppgift att utreda frågan om en omorganisation av stadsarkitektkontoret ävensom att framlägga förslag härtill. Kommitterade, som med sig sedermera adjungerat stadsdirektören Thjelvar Hedberg, får till fullgörande av sitt uppdrag härmed framlägga närslutna förslag till instruktion för stadsarkitektkontoret, som utarbetats av stadsdirektören och biträdande stadsombudsmannen efter samråd med intendenten Vannfors i Kungl. Byggnadsstyrelsen och stadsarkitekten Wetterling samt stadsplanedirektören Markelius i Stockholm, därvid jämväl Svenska stadsförbundet rådfrågats angående organisationen av stadsarkitektkontoren i med Västerås jämförbara städer. I anslutning till förslaget, vari företagits vissa ändringar, som befunnits lämpliga, få kommitterade anföra följande.

Som bekant finnes för närvarande icke någon instruktion för stadsarkitektkontoret utan endast för stadsarkitekten. Det har nu ansetts lämpligt att låta instruktionen omfatta stadsarkitektkontoret i dess helhet och ej endast vissa dit hörande tjänstemän, dels därför att man här i staden i stort sett använt sig av den metoden vid tidigare utfärdade instruktioner (t. ex. byggnadskontoret, stadsingenjörskontoret och fastighetskontoret) och dels på grund av att man därigenom vinner mera stadga och överblick. Man har ansett det ändamålsenligt att i instruktionen angiva detaljerade föreskrifter endast beträffande de båda chefstjänstemännens arbetsuppgifter, för att byggnadsnämnden och vederbörande chef skola äga möjlighet att utan en bindande instruktion kunna överväga den lämpligaste formen för kontorets inre organisation. Härigenom vinnes även den fördelen, att instruktionen vid en eventuell ändring av sammansättningen å kontoret icke därför behöver ändras. Det förutsättes nämligen, att det bör vara byggnadsnämnden angeläget att likväl utfärda instruktioner och närmare föreskrifter för verksamheten inom kontoret samt för övriga tjänstemän, där detta visar sig vara av förhållandena påkallat.

Vad därefter beträffar frågan om en uppdelning av göromålen å stadsarkitektkontoret må här anföras följande. Det är obestridligt att med den ökning i stadsarkitektkontorets arbetsuppgifter, som de senare årens utveckling av staden medfört, den nuvarande ordningen icke kunnat tillgodose behovet av en så skyndsam behandling av ärendena — särskilt stadsplaneärenden — som varit önskvärd. Det är för den skull nödvändigt att finna någon form för ett utbrytande av stadsplaneärendena, då stadsarkitekten med sin nuvarande arbetsbörda rimligen icke kan hinna med att i detalj syssla med såväl byggnadsärenden som stadsplaneärenden. Härvidlag torde två olika möjligheter stå till buds. Antingen kan man inrätta ett särskilt stadsplanekontor, helt skilt från stadsarkitektkontoret och underställt särskild chef, eller kan man inordna stadsplanekontoret under stadsarkitektkontoret såsom en särskild avdelning, en stadsplaneavdelning. Frågan om vilken form, som lämpligen

bör väljas har ingående diskuterats med härovan nämnda sakkunniga personer, vilka samstämmigt uttalat sig mot att i en stad av Västerås storlek inrätta ett särskilt kontor för handhavandet av stadsplaneringen. I det utarbetade instruktionsförslaget har också föreslagits en särskild stadsplaneavdelning å stadsarkitektkontoret närmast av följande skäl. Stadsplaneförfattandet kan icke med fördel särskiljas från stadsarkitektkontorets övriga verksamhet, då stadsplanens utarbetande och dess praktiska utformning höra organiskt tillsammans. Ett intimt samarbete måste under alla förhållanden äga rum mellan stadsplaneförfattaren och stadsarkitekten, som har att bedöma stadsplanens praktiska tillämpning. Med hänsyn härtill har det befunnits lämpligt att bibehålla stadsarkitektkontoret såsom en enhet men att därinom föreslå en uppdelning å två avdelningar, en arkitektavdelning och en stadsplaneavdelning. Beträffande chefsskapet har man tänkt sig den frågan böra lösas på följande sätt. Stadsarkitekten skulle vara chef för kontoret i dess helhet och utöva den direkta ledningen för arbetet å arkitektavdelningen under det att stadsplanearkitekten skulle vara chef för stadsplaneavdelningen. I instruktionen har emellertid framhållits vikten av ett intimt samarbete dessa båda tjänstemän emellan. Föredragningen av stadsplaneärenden inför byggnadsnämnden har ansetts i regel böra åvila stadsplanearkitekten och detta med hänsyn till att han genom sin dagliga sysselsättning kommer att mera i detalj leva sig in i dessa ärenden. Emellertid bör ju byggnadsnämnden äga möjlighet att, där så befinnes lämpligt, uppdraga åt stadsarkitekten att föredraga dylika ärenden i särskilda fall. Det bör understrykas, att stadsarkitekten naturligtvis även har initiativrätt i stadsplanefrågor. Såsom den för stadsplanearbetet närmast ansvariga har kommittén dock tänkt sig stadsplanearkitekten och det bör betonas att han, för att hava en känsla av detta ansvar bör ha möjlighet att arbeta tämligen självständigt.

I vad den föreslagna instruktionen avser stadsarkitekten ansluter den sig i huvudsak till för honom nu gällande instruktion. De vidtagna ändringarna ha betingats av att stadsplaneärendena utbrutits. Det må vidare påpekas att de besiktningar m. m., vilka enligt nuvarande instruktion åvila stadsarkitekten i praktiken ombesörjes av byggnadsinspektören. För denne tjänsteman torde byggnadsnämnden lämpligen böra utfärda särskild instruktion, varigenom området för hans befogenheter gentemot allmänheten klart bestämmes.

Den del av instruktionen, som närmare reglerar stadsplanearkitektens åligganden, bygger på liknande instruktioner inom andra städer. Med hänsyn till att erfarenhet på detta område saknas här i staden ha bestämmelserna angående stadsplanearkitekten icke gjorts alltför detaljerade. Emellertid har nödvändigheten av samarbete med stadsarkitekten och övriga tjänstemän särskilt påpekats.

Vad så beträffar den mycket omdiskuterade frågan, huruvida arkitekterna böra beredas möjligheter att åtaga sig uppdrag utom tjänsten eller icke må följande framhållas. Intendenten Wannfors, stadsarkitekten Wetterling och stadsplanedirektören Markelius ha samtliga uttalat sig emot tanken att helt avskära arkitekterna från varje möjlighet till privatarbete. Å andra sidan ha sagda personer lika samstämmigt framhållit det olämpliga uti att arkitekterna medgivas bedriva oinskränkt verksamhet vid sidan av tjänsten. Enligt deras förmenande böra arkitekterna principiellt icke tillåtas att utföra ritningar till byggnader inom staden, enär ritningarna i sådant fall senare bliva föremål för deras bedömande i tjänsten, och risk då kan föreligga för att objektiviteten eftersättes. Att däremot åtaga sig ritningsuppdrag utom staden vid enstaka tillfällen och efter medgivande i varje särskilt fall samt

att deltaga i offentliga tävlingar bör icke förvägras arkitekterna. I det föreliggande instruktionsförslaget har principiellt stadgats förbud för såväl stadsarkitekten som stadsplanearkitekten att åtaga sig enskilda arkitektuppdrag. I fråga om fall inom staden torde man kunna förutsätta att så gott som samtliga komma i kollision med deras tjänsteåligganden. Ett undantag, som f. ö. finnes i nuvarande instruktion, har man ansett lämpligt att bibehålla, nämligen att arkitekterna efter byggnadsnämndens medgivande kan biträda vid utformandet av för stadsbilden synnerligen betydelsefulla byggnader. Att byggnadsnämnden bör vara mycket restriktiv vid beviljandet av dylika tillstånd, torde knappast behöva särskilt påpekas. Ett andra undantag, varom mera här nedan, berör arkitekternas rätt att uppgöra ritningar till stadens egna byggnader. Vidare kvarstår möjligheten för arkitekterna att deltaga i offentliga pristävlingar. Detta medgivande förekommer vanligen i andra städers instruktioner och motiveras därmed att arkitekterna behöva den stimulans och möjlighet till vidare utveckling, som ett deltagande i tävlingar utgör. Det måste ju också betraktas såsom en utmärkelse för staden om dess arkitekter vinner pris i en tävling och tillståndet bör sålunda även ur denna synpunkt vara motiverat.

Vad privatuppdrag utom staden anbelangar så kunna dessa visserligen icke komma i kollision med arkitekternas tjänsteplikt men däremot med stadens berättigade intressen att disponera arkitekternas fulla och effektiva arbetskraft. På denna grund har i instruktionen i princip stadgats förbud för arkitekterna att åtaga sig arbeten utom staden. Byggnadsnämnden bör dock äga möjlighet att efter framställning i varje särskilt fall medgiva arkitekterna att utföra dylika arbeten. Om t. ex. någon av arkitekterna vunnit pris i en tävling och det bleve aktuellt för honom att utarbeta ritningar till byggnaden, vore det väl rigoröst, om han skulle vara absolut förhindrad härtill. För stadsplanearkitektens vidkommande måste det också anses vara av betydelse, att han äger någon möjlighet att vidmakthålla sin färdighet i vad gäller att utföra byggnadsritningar. Med avgörandet lagt i byggnadsnämndens hand torde garantier skapas för att stadens berättigade intressen icke eftersättas.

Vidkommande arkitekternas rätt och skyldighet att rita stadens egna hus har följande föreslagits. Stadens myndigheter böra icke vara bundna att anlita arkitekterna men väl äga möjlighet härtill. Därest arkitekterna skulle komma ifråga bör det åligga dem att på anmodan av stadens såväl borgerliga som kyrkliga myndigheter utan särskild ersättning uppgöra erforderliga ritningar och kostnadsförslag för reparationer och för till nybyggnad icke hänförliga ändringar å kommunens byggnader. Då fråga är om att biträda nämnda myndigheter vid utredning och lösande av deras byggnadsfrågor i övrigt, bör byggnadsnämndens medgivande till att åtaga sig uppdraget inhämtas i varje särskilt fall, därvid uppdraget kan utföras antingen i den formen att arkitekterna i tjänsten och utan särskild ersättning uppgör ritningar till den byggnad, det gäller, därvid staden givetvis bör tillhandahålla lokalutrymmen, erforderliga medarbetare och material ävensom tillse att arkitekterna i mån av behov erhåller sådan ledighet att han hinner ägna sig åt uppdraget under tjänstetid, eller också på sådant sätt att uppdraget lämnas arkitekterna utom tjänsten med skyldighet för honom att själv helt eller delvis svara för kostnaderna. Vid val av det senare alternativet kunna olika former tänkas med t. ex. partiell tjänstledighet samt delvis nyttjande av stadens personal och lokaler. Det har befunnits lämpligt att icke binda förfarandet vid någon bestämd form utan att i stället lämna möjligheten till ett avgörande från fall till fall öppen.

Beträffande frågan om avlöning av de båda arkitekterna måste bemärkas att

den omständigheten att deras möjligheter till privatuppdrag beskurits nödvändiggör, att befattningarna bliva relativt välavlönade med hänsyn till den nu rådande stora efterfrågan å dylik arbetskraft och stadens intresse av att förvärva väl kvalificerade tjänstemän. Stadsarkitektbefattningen föreslås inplacerad i 28. lönegraden i gällande löneplan eller i samma lönegrad som överingenjören vid tekniska verken och byggnadschefen med en begynnelselön och en slutlön inklusive provisoriskt tillägg om 600 kronor per år och dyrtidstillägg av 22 % av respektive 17.052 och 19.402 kronor och med dyrtidstillägg av 27 % fr. o. m. den 1 maj 1947 av respektive 17.532 och 19.882 kronor. Befattningen såsom stadsplanearkitekt föreslås inplacerad i 26. lönegraden, där motsvarande löner med nyss angivna tillägg utgöra 15.652 och 17.752 kronor samt fr. o. m. den 1 maj 1947 16.132 och 18.232 kronor. Det må i detta sammanhang påpekas att befattningarna vid den blivande översynen av löneplanen icke böra anses vara fastlåsta vid de nu föreslagna lönerna. utan då i likhet med övriga befattningar kunna bliva föremål för de justeringar, som synas erforderliga.

I anslutning till vad ovan anförts ifråga om stadsarkitektkontorets organisation vill kommittén föreslå att byggnadsnämnden ville taga under övervägande inrättandet av en särskild stadsplanedelegation inom byggnadsnämnden. Denna fråga har emellertid icke ansetts böra beröras i instruktionsförslaget.

För närvarande finnes som bekant en institution, benämnd stadsplanerådet, som till övervägande del består av ledamöter i byggnadsnämnden, och som har till uppgift att upptaga till behandling och avgiva yttranden i större och mera betydelsefulla stadsplaneärenden, vilka hänskjutas till rådet från byggnadsnämnden. Då stadsplanerådet i allmänhet ej får tillfälle att taga del av stadsplanerna förrän på ett ganska sent stadium, och då rådet såsom nyss antytts huvudsakligen utgöras av byggnadsnämndsledamöter, vilka redan tidigare varit i tillfälle att taga ett stadsplaneärende i skärskådande, har följden blivit, att stadsplanerådets beslut endast i undantagsfall komma att avvika från byggnadsnämndens beslut. Det torde stå klart att ett dylikt arbetssätt icke är så smidigt och effektivt som vore önskvärt. Lämpligare skulle utan tvivel vara om stadsplanerådet ersattes av en delegation bestående förslagsvis av två ledamöter av byggnadsnämnden, stadsarkitekten och stadsplanearkitekten. Delegationen, som borde benämnas stadsplanedelegationen, skulle då ha till uppgift att, innan stadsplaneärenden föredragas inför byggnadsnämnden, förbereda dessa ärenden och framlägga förslag till beslut. Vid behandling av ärenden av större vikt och betydelse skulle delegationen dessutom med sig adjungera överingenjören vid tekniska verken, byggnadschefen, fastighetschefen och stadsingenjören.

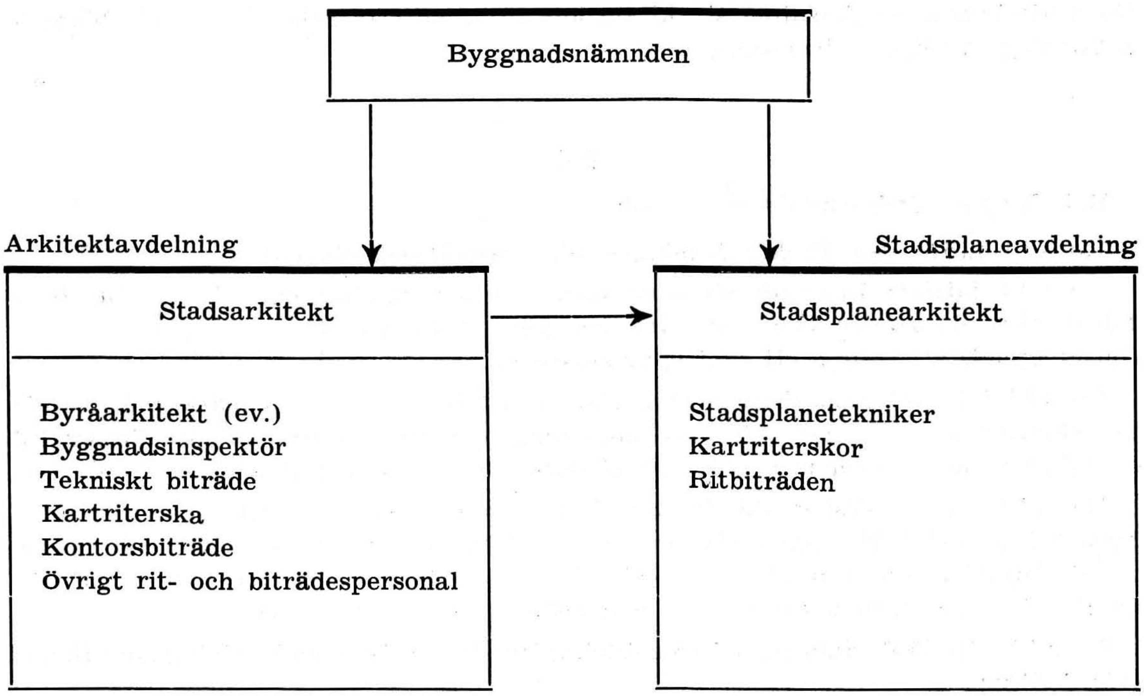
Västerås den 24 mars 1947.

För kommitterade:

OLOV RYLANDER.

|Anders Ahlström.

SCHEMA ÖVER FÖRESLAGEN ORGANISATION AV STADSARKITEKT-KONTORET.

Förslag till

INSTRUKTION

för stadsarkitektkontoret i Västerås.

§ 1.

Stadsarkitektkontoret, som lyder under byggnadsnämnden och vars tjänstemän tillsättas av nämnden, är stadens organ för övervakning av byggnadsverksamheten inom staden ävensom för utformning av för staden erforderliga stadsplaner och övrig planläggning.

§ 2.

Stadsarkitektkontoret arbetar på två avdelningar, en arkitektavdelning och en stadsplaneavdelning.

På stadsarkitektkontoret äro anställda en stadsarkitekt och en stadsplanearkitekt samt den ordinarie och extra personal som i övrigt erfordras för arbetets behöriga bedrivande.

Stadsarkitekten är chef för stadsarkitektkontoret och i denna egenskap ansvarig för arbetets behöriga gång.

§ 3.

Behörighet till befattningarna såsom stadsarkitekt och stadsplanearkitekt tillkommer den, som avlagt fullständig examen från svensk teknisk högskolas fackavdelning för arkitektur samt dessutom styrkt sig äga praktisk erfarenhet inom vederbörande befattnings verksamhetsområde.

§ 4.

Det åligger stadsarkitekten särskilt:

1:o att utöva den direkta ledningen för arkitektavdelningen;

2:o att biträda byggnadsnämnden med råd och upplysningar i alla till hans tjänst hörande frågor och hos nämnden göra framställning om de åtgärder, som finnas ägnade att främja ett sunt byggnadsväsen;

3:o att i intimt samarbete med stadsplanearkitekten med uppmärksamhet följa utvecklingen inom staden och dess omgivning, och föranstalta om att förslag till erforderlig ändring eller utvidgning av stadsplanen och övrig planläggning upprättas;

4:o att innan förslag till tomtindelning framlägges å kvarterskarta utreda, huru bebyggandet lämpligen bör ordnas med hänsyn till ett praktiskt och ekonomiskt utnyttjande av tomterna för ernående av goda hygieniska förhållanden, största möjliga trevnad inom kvarteret och god helhetsverkan i det yttre;

5:o att föreslå de ändringar i eller tillägg till stadens byggnadsordning som finnas erforderliga;

6:o att mottaga ansökningar om byggnadsföretag, granska dem åtföljande byggnadsritningar och övriga handlingar, tillse att konstruktionsritningar bliva vederbörligen granskade och hos tekniska verken göra sig underrättad om möjligheterna för anslutning till stadens ledningar samt inom byggnadsnämnden föredraga såväl dessa som övriga till hans tjänst hörande ärenden och därvid, i fall annat icke angives, avgiva skriftligt utlåtande;

7:o att avgiva utlåtande i ärende, som ankommer på byggnadsnämndens handläggning;

8:o att taga vård om och ansvara för alla byggnadsritningar, nybyggnadskartor och övriga handlingar, vilka enligt gällande författningar eller eljest skola hos byggnadsnämnden förvaras samt däröver upprätta och föra register enligt av byggnadsnämnden lämnad närmare föreskrift;

9:o att, i den mån ej annan därtill förordnas, verkställa de besiktningar, som i byggnadsordningen eller av byggnadsnämnden föreskrivas, samt därvid och i övrigt övervaka, att byggnadsarbete utföres på tillfredsställande sätt och i full överensstämmelse med av byggnadsnämnden fastställda ritningar, konstruktionsberäkningar och i övrigt gällande föreskrifter samt, då något finnes stridande däremot, ofördröjligen söka åstadkomma rättelse och, om sådan ej vinnes, hos byggnadsnämnden anmäla förhållandet samt, då sådant påkallas, biträda vederbörande åklagare vid åtal för förseelse mot byggnadsförfattning;

10:o att under vederbörligen bestämd mottagningstid kostnadsfritt tillhandagå allmänheten med råd och upplysningar i avsikt att främja en god byggnads- och bostadskultur inom staden;

11:o att, då nybyggnad blivit uppförd eller gammal byggnad blivit riven härom underrätta stadsingenjörskontoret för utmärkande av förhållandet å stadskartan;

12:o att tillhandagå stadens myndigheter och kommittéer med upplysningar och råd samt på anmodan deltaga i besiktningar och sammanträden;

13:o att i enlighet med byggnadsnämndens föreskrifter föra erforderliga diarier och register, tillse att stadgade avgifter debiteras enligt taxa samt på tid, som byggnadsnämnden bestämmer, avlämna statistisk redogörelse för byggnadsverksamheten under sist gångna året; samt

14:o att i övrigt fullgöra allt vad som enligt gällande lag och byggnadsordning åligger eller kan komma att åligga stadsarkitekt och ställa sig till efterrättelse de närmare föreskrifter rörande arbetet i tjänsten, som av byggnadsnämnden kunna lämnas honom utöver vad denna instruktion innehåller.

§ 5.

Det åligger stadsplanearkitekten särskilt:

1:o att utöva den direkta ledningen för stadsplaneavdelningen;

2:o att biträda byggnadsnämnden med råd och upplysningar i alla till hans tjänst hörande frågor;

3:o att i intimt samarbete med stadsarkitekten och stadsingenjören samt stadens myndigheter och andra tjänstemän upprätta förslag till erforderlig ändring eller utvidgning av stadsplanen med tillhörande bestämmelser, taga de initiativ samt verkställa de utredningar och planläggningsåtgärder i övrigt, som kunna vara av behovet påkallade;

4:o att, såvitt ej annat bestämmes, inför byggnadsnämnden föredraga stadsplaneärenden och tillse att dessa snarast underställas vederbörande kommunala och statliga myndigheter;

5:o att tillhandagå stadens myndigheter, kommittéer och tjänstemän med upplysningar och råd i stadsplanefrågor;

6:o att om han därtill förordnas vid semester eller annat förfall för stadsarkitekten uppehålla dennes befattning; samt

7:o att i övrigt ställa sig till efterrättelse de närmare föreskrifter rörande arbetet i tjänsten, som av byggnadsnämnden kunna lämnas honom utöver vad denna instruktion innehåller.

§ 6.

Övriga befattningshavare å stadsarkitektkontoret skola i enlighet med av byggnadsnämnden utfärdade instruktioner och av stadsarkitekten och stadsplanearkitekten givna föreskrifter biträda dessa i deras arbetsuppgifter.

§ 7.

Stadsarkitekten och stadsplanearkitekten skola närvara vid byggnadsnämndens sammanträden och efter kallelse jämväl vid sammanträden med andra kommunala styrelser, nämnder och kommittéer med rätt att i överläggningarna men ej i besluten deltaga.

§ 8.

Stadsarkitekten och stadsplanearkitekten få, med de undantag här nedan stadgas, icke vare sig själva eller genom annan utöva enskild verksamhet såsom arkitekt, byggnadsentreprenör, byggmästare eller byggnadskontrollant.

Stadsarkitekten och stadsplanearkitekten äga rätt att deltaga i offentliga arkitekttävlingar.

Stadsarkitekten och stadsplanearkitekten må i undantagsfall efter byggnadsnämndens medgivande biträda byggnadssökande vid utformandet av för stadsbilden synnerligen betydelsefulla byggnader samt åtaga sig enskilt uppdrag utanför stadens område, allt efter ansökan i varje särskilt fall.

Stadsarkitekten och stadeplanearkitekten, vilka det åligger att på anmodan av stadens borgerliga och kyrkliga myndigheter utan särskild ersättning uppgöra erforderliga ritningar och kostnadsförslag för reparationer och för till nybyggnad ej hänförliga ändringar å kommunen tillhöriga byggnader, må dessutom efter byggnadsnämndens medgivande i varje särskilt fall biträda nämnda myndigheter vid utredning och lösande av deras byggnadsfrågor i övrigt, därvid det ankommer på byggnadsnämnden att avgöra, huruvida dylikt uppdrag skall utföras å stadsarkitektkontoret med biträde av där anställd personal och utan särskild ersättning eller av arkitekterna helt eller delvis utom tjänsten, i vilket senare fall med byggnadsnämndens godkännande särskild uppgörelse skall träffas med dem.

§ 9.

Stadsarkitektkontoret skall vara för allmänheten tillgängligt å tider, som byggnadsnämnden bestämmer.

Stadsarkitekten, stadsplanearkitekten samt om så anses erforderligt även andra befattningshavare skola hava av byggnadsnämnden fastställda mottagningstider.

§ 10.

Befattningshavarna å stadsarkitektkontoret äro berättigade att av alla till kommunalstyrelsen hörande tjänstemän erhålla de upplysningar, av vilka de kunna vara i behov för fullgörande av sina åligganden, och äro själva skyldiga att lämna andra tjänstemän de upplysningar dessa i tjänsten kunna behöva.

§ 11.

Stadsarkitektkontorets befattningshavare, som i övrigt lyda under bestämmelserna i gällande tjänstgörings- och avlöningsreglemente samt pensionsreglemente, äro skyldiga att underkasta sig de ändringar i denna instruktion och övriga föreskrifter ifråga om tjänsteåliggenden, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 10

Nr 10. Badhusstyrelsens årsberättelse för 1946.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över förvaltningen vid stadens badhus under år 1946 avgiva följande berättelse:

A. Varmbadhuset.

Badhuset har hållits öppet alla vardagar under året med undantag för två veckor i juli, då det var stängt för reparation.

Antalet baddagar har varit 291 och antalet serverade bad 114.839. Motsvarande siffror för 1945 voro 286 baddagar och 124.777 bad. Antalet bad har alltså minskat med 9.938. Årets siffra är dock den näst högsta som någonsin noterats.

Hur baden fördela sig på olika badformer framgår av följande tabell med jämförelsesiffror för 1945:

Antal serverade bad

vid Västerås varmbadhus under 1946 med parallellsiffror för 1945.

	1946			1945		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	2.335	2.666	5.001	2.577	2.943	5.520
D:o med massage	164	475	639	245	331	576
I kl. halvbad	55	15	70	61	17	78
II kl. karbad	2.445	2.147	4.592	2.402	2.533	4.935
D:o med massage	464	137	601	489	246	735
II kl. halvbad	9	21	30	6	20	26
I kl. bastu	10.031	493	10.524	11.912	590	12.502
D:o med borstning	2.893	161	3.054	2.962	182	5.144
D:o med massage	5	1	6	5	6	11
Simhall med turk	20.212	9.470	29.682	18.528	10.950	29.478
D:o för skolungdom	1.517	1.131	2.648	1.818	1.651	3.469
El. ljusbad med borstning	4	7	11	—	10	10
D:o med massage	71	35	104	40	41	81
Bågljus med dusch	95	97	192	107	50	157
D:o med karbad	19	28	47	9	21	30
Kolsyrebad I grad	—	1	1	—	—	—
D:o II grad	1	—	1	—	7	7
Billighetsbastu	33.044	8.373	41.417	34.352	9.690	44.042
D:o för skolungdom	3.707	1.379	5.086	5.863	2.329	8.192

	1946 Herrar	1946 Damer	1946 Summa	1945 Herrar	1945 Damer	1945 Summa
Kvartslampa med dusch	264	170	434	353	257	610
Simsällskapet	569	206	775	344	324	668
D:o juniorer	880	326	1.206	1.029	349	1.378
Bad på träningskort	959	—	959	1.273	—	1.273
Militärbad	1	—	1	—	—	—
D:o på räkning	915	—	915	1.461	—	1.461
Övriga bad	—	—	—	107	8	115
Hundbad	—	—	48	—	—	42
S:ma betalande bad.	80.659	27.337	108.044	85.944	32.555	118.541
Bad för simundervisn.	4.097	2.698	6.795	3.563	2.673	6.236
Summa bad	84.756	30.035	114.839	89.507	35.228	124.777

Utgifter och inkomster under 1946 jämfört med i stat upptagna belopp:

Driftutgifter.	Beräknade utgifter	Verkliga utgifter
Personalkostnader:		
111. Löner enligt lönestat	34.204: —	37.638: 89
112. Dyrtidstillägg	8.551: —	7.897: 60
113. Övriga löner och arvoden	5.500: —	3.410: 98
121. Pensioner enligt pensionsstat	5.670: —	5.670: —
121 a) Tilläggspensioner	483: 92	483: 92
122. Dyrtidstillägg	1.417: —	1.247: 52
191. Olycksfallsförsäkring	250: —	269: 43
192. Sjukvård	200: —	219: 61
Administrationskostnader:		
211. Kontorskostnader	100: —	41: 89
221. Annonsering och trycksaker	1.200: —	1.171: 22
241. Telefon	200: —	171: 20
Rörelsekostnader:		
321. Förbrukningsmateriel	7.000: —	8.682: 25
331. Kraftström	600: —	855: 55
332. Bränsle	35.000: —	38.310: 44
333. Tvätt, extra hjälp	600: —	616: 30
351. Lyse, städning och renhållning	3.500: —	4.611: 93
Underhållskostnader:		
411. Badhusbyggnaden	6.000: —	6.959: 80
412. Pannor och ledningar	5.000: —	6.565: 68
421. Inventarier	1.000: —	1.006: 91
422. Linne	4.500: —	6.262: 04
491. Försäkringspremier	350: —	329: 34

	Beräknade utgifter	Verkliga utgifter
Räntor:		
531. 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 300.000: —	12.000: —	12.000: —
Diverse utgifter:		
721. Utskylder	500: —	156: —
791. Oförutsedda utgifter	158: —	59: 16
Summa utgifter	133.983: 92	144.637: 66

Driftinkomster.	Beräknade inkomster	Verkliga inkomster
931. Hyror	2.535: —	2.535: —
951. Badavgifter	110.000: —	117.132: 60
952. Simundervisningsbad	5.062: 50	5.062: 50
Summa inkomster	117.597: 50	124.730: 10

Såväl utgifter som inkomster har något överstigit de beräknade, utgifterna med 10.653: 74 och inkomsterna med 7.132: 60.

Största ökningen av utgifterna i förhållande till de beräknade kommer på löner enl. lönestat, där justering uppåt företagits i samband med allmän reglering efter budgetens fastställande. Förslagsanslagen för förbrukningsmateriel, bränsle, lyse, städning och renhållning, underhåll av fastighet och ledningar samt linne har också något överskridits beroende på höjda kostnader för såväl materiel som arbetskraft.

B. Kallbadhus.

Badhuset öppnades den 17 juni och stängdes den 28 augusti. Antalet baddagar var 73.

Antalet badande har varit: Betalande 4.365; fribad för skolungdom 1.211.

Samma siffror 1945 voro: 11.690 betalande och 1.223 fribad.

Utgifter och inkomster jämförda med i stat upptagna belopp:

Driftutgifter.	Beräknade utgifter	Verkliga utgifter
Personalkostnader	1.210: —	1.170: 44
Administrationskostnader	75: —	43: —
Underhållskostnader	2.080: —	2.426: 83
Räntor	3.200: —	3.200: —
Diverse utgifter	35: —	19: 30
Summa utgifter	6.600: —	6.859: 57

	Beräknade inkomster	Verkliga inkomster
Driftinkomster.		
Badavgifter	2.000: —	972: 83
Summa inkomster	2.000: —	972: 83

Det i jämförelse med de senaste åren mycket låga antalet bad och de därav minskade inkomsterna torde främst bero på det för bad föga lämpliga vädret under större delen av sommaren. Dock är det tydligt att det gamla kallbadhuset inte tillfredsställer västeråsarnas anspråk på ett friluftsbad.

Västerås den 28 mars 1947.

För badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

|Tord Söderquist.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1947 Serie B nr 11

Nr 11

REDOGÖRELSE

ÖVER

VÄSTERÅS STADS RÄKENSKAPER

FÖR ÅR 1946

Skattestatens driftutgifter och

Utgifter.

1. Allmän förvaltning:		
A Stadsfullmäktige och dess beredningar		2.280: —
B Stadsrevision		13.708: 60
C Drätselkammare:		
1 Gemensamma kostnader	5.693: 92	
2 Stadskansli	161.923: 47	
3 Drätselkontor	111.294: 32	
4 Byggnadskontor	227.127: 56	
5 Fastighetskontor	15.633: 90	521.673: 17
Ö Övriga ändamål		73.245: 83
2. Rätts- och ordningsväsen:		
A Magistrat och rådhusrätt		143.910: 78
B—C Polis- och åklagarväsen samt fångvård		605.104: 12
3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen:		
A—B Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering:		
1 Kronouppbördskontor	78.843: 87	
2 Taxeringskontor	12.146: 51	90.990: 38
C Exekutionsverk		83.594: 06
4. Byggnads- och stadsplaneväsen:		
A Byggnadsnämnd:		
1 Stadsarkitektkontor	100.690: 60	
2 Stadsingeniörskontor	157.715: 85	258.406: 45
5. Civilförsvar o. d.:		
A Civilförsvar		27.585: 13
B Utrymning och socialtjänst		1.456: 44
C Familjebidrag		146.659: 69
Ö Övriga ändamål		6.000: —
6. Brandskydd:		
A—B Brand- och sotningsväsen		364.481: 25
7. Fastighetsförvaltning:		
A Gemensam förvaltning		34.911: 66
B Förvaltningsfastigheter		188.686: 38
C Exploateringsfastigheter		114.206: 21
D Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat:		
1 Jordbruksegendomar	328.730: 87	
2 Skogar	30.247: 08	
Transport	358.977: 95	2.676.900: 15

driftinkomster för år 1946

Inkomster.

1. Allmän förvaltning:

B Stadsrevision		7.550: —
C Drätselkammare:		
2 Stadskansli	1.000: —	
3 Drätselkontor	2.320: 50	
4 Byggnadskontor	111.070: 80	114.391: 30

2. Rätts- och ordningsväsen:

A Magistrat och rådhusrätt		49.227: 24
B—C Polis- och åklagarväsen samt fångvård		64.316: 73

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen:

A—B Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering:		
1 Kronouppbördskontor		26.456: 19
C Exekutionsverk		14.260: 98

4. Byggnads- och stadsplaneväsen:

A Byggnadsnämnd:		
1 Stadsarkitektkontor	31.406: 17	
2 Stadsingeniörskontor	32.260: 72	63.666: 89

5. Civilförsvar o. d.:

A Civilförsvar		24.438: 23
C Familjebidrag		128.173: 14

6. Brandskydd:

A—B Brand- och sotningsväsen		30.164: 06

7. Fastighetsförvaltning:

B Förvaltningsfastigheter		164.429: 23
C Exploateringsfastigheter		65.526: 97
D Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat:		
1 Jordbruksegendomar	351.862: 43	
2 Skogar	28.600: 69	
4 Grustag	47.831: 32	
5 Fritidsreservat	73.569: 78	501.864: 22
E Hyresfastigheter		426.965: 09
F 2 Pensionärshem		31.113: —
Ö Övriga ändamål		27.000: —
	Transport	1.739.543: 27

Transport	358.977: 95	2.676.900: 15
4 Grustag	41.394: 54	
5 Fritidsreservat	75.419: 78	475.792: 27
E Hyresfastigheter		492.569: 89
F 1 Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer	78.990: —	
2 Pensionärshem	72.467: 96	
3 Bostadsundersökning	8.990: 17	160.448: 13
Ö Övriga ändamål		32.000: —
8. Gatu- och parkförvaltning:		
B Gatuförvaltning:		
1 Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	389.975: 12	
2 Gatubelysning	48.454: 87	
3 Gaturenhållning	51.532: 46	
4 Drätselkammarens förråd	262.553: 67	
5 Automobiler och maskiner	103.798: 36	
6 Bekvämlighetsinrättningar	5.796: 23	862.110: 71
C Parkförvaltning		367.497: 42
9. Hamnförvaltning:		
A Hamnar		605.046: 86
10. Kommunikationsföretag:		
C Johannisbergs flygfält		11.872: 44
D Färjor och ångslupar		43.129: 45
F Aktier och andelar i kommunikationsföretag		8.000: —
11. Industriella verk:		
A Gasverk		1.090.712: 87
B Elektricitetsverk		1.992.669: 94
12. Hälso- och sjukvård:		
A 1 Allmän hälso- och sjukvård	107.080: 78	
3 Poliklinik	6.399: 98	
5 Bostadsinspektion	6.038: 75	119.519: 51
Ö Övriga ändamål		18.078: 35
13. Allmän hygien:		
A—B Vatten- och avloppsverk		739.558: 13
C 1 Renhållningsverk	255.634: 39	
2 Svingård	54.610: 62	310.245: 01
D Varmbadhus		141.469: 73
E 1 Kallbadhus	6.869: 40	
2 Anordningar för friluftsliv	91.047: 86	97.917: 26
	Transport	10.245.538: 12

	Transport	1.739.543: 27
8. Gatu- och parkförvaltning:		
B Gatuförvaltning:		
1 Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	160.574: 45	
2 Gatubelysning	840: —	
3 Gaturenhållning	2.800: —	
4 Drätselkammarens förråd	209.090: 43	
5 Automobiler och maskiner	122.790: 58	
6 Bekvämlighetsinrättningar	1.565: 18	497.660: 64
C Parkförvaltning		41.237: 32
9. Hamnförvaltning:		
A Hamnar		652.120: 22
10. Kommunikationsföretag:		
C Johannisbergs flygfält		4.875: —
D Färjor och ångslupar		26.482: 36
11. Industriella verk:		
A Gasverk		1.128.353: 36
B Elektricitetsverk		2.674.298: 15
12. Hälso- och sjukvård:		
A 1 Allmän hälso- och sjukvård	9.319: 05	
3 Poliklinik	3.749: 98	
5 Bostadsinspektion	3: —	13.072: 03
13. Allmän hygien:		
A—B Vatten- och avloppsverk		703.741: 28
C 1 Renhållningsverk	125.736: 48	
2 Svingård	60.609: 06	186.345: 54
D Varmbadhus		124.730: 10
E 1 Kallbadhus		972: 83
14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel:		
A Salutorg och saluhall		4.058: 50
C Köttbesiktningsbyrå		11.893: 56
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet:		
A 1 Folkskola	972.041: 24	
2 Fortsättningsskola	11.623: 50	983.664: 74
B Högre folkskola		59.436: 73
D Kommunal flickskola		165.521: 68
	Transport	9.018.007: 31

Transport		10.245.538: 12	
14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel:			
A Salutorg och saluhall		1.200: —	
C Köttbesiktningsbyrå		21.749: 16	
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet:			
A 1 Folkskola	1.837.961: 92		
2 Fortsättningsskola	22.071: 41	1.860.033: 33	
B Högre folkskola		84.868: 69	
D Kommunal flickskola		220.100: 11	
G Statliga läroverk:			
1 Allmänt läroverk	37.651: 90		
2 Elektrotekniska fackskolan	11.250: —	48.901: 90	
H Yrkesskola		216.867: 62	
I Gymnastik och idrott:			
1 Diverse bidrag	18.917: 73		
2 Idrottsplatser	33.414: 69	52.332: 42	
Ö Övriga ändamål		102.026: 27	
16. Socialvård:			
B Fattigvård:			
2 Ålderdomshem	419.361: 60		
3 Yttre fattigvård	412.249: 80	831.611: 40	
C Barnavård och ungdomsskydd:			
2 Barnhem	29.755: 45		
3 Yttre barnavård	155.430: 39		
4 Barnstugor	66.276: 06		
5 Ungdomsvård	22.503: 63	273.965: 53	
E Arbetslöshetsunderstöd		1.220: 17	
F Nykterhetsvård		14.131: 99	
H Hemhjälpsnämnd		14.053: 15	
Ö Övriga ändamål		54.638: 20	
18. Socialförsäkring:			
A Folkpensionering		282.984: 29	
B Sjukförsäkring		20.125: —	
19. Kristidsförvaltning:			
A Kristidsnämnd		56.175: 56	
B Hyresnämnd		10.869: 67	
20. Finansförvaltning:			
b Räntor och lånekostnader		739.451: 15	
c Anslag till särskilda ändamål		348.995: 03	
e Egna fonder		17.309: 09	
h Skatter och rättigheter		700.548: 48	16.219.696: 33
Skattestatens avräkning.			
Motstående inkomster			19.419.451: 48
		Kronor	35.639.147: 81

Transport		9.018.007: 31	
H Yrkesskola		145.913: 22	
I Gymnastik och idrott:			
2 Idrottsplatser		18.275: 65	
16. Socialvård:			
B Fattigvård:			
2 Ålderdomshem	272.607: 08		
3 Yttre fattigvård	130.162: 02	402.769: 10	
C Barnavård och ungdomsskydd:			
2 Barnhem	30.150: 59		
3 Yttre barnavård	68.612: 22		
4 Barnstugor	31.650: 01		
5 Ungdomsvård	7.520: —	137.932: 82	
E Arbetslöshetsunderstöd		850: —	
F Nykterhetsvård		1.874: 25	
H Hemhjälpsnämnd		7.357: 54	
19. Kristidsförvaltning:			
A Kristidsnämnd		931: 93	
20. Finansförvaltning:			
b Räntor och lånekostnader		1.647.425: 39	
f Upplånat kapital		162.854: 37	
h Skatter och rättigheter		7.875.259: 90	19.419.451: 48
Skattestatens avräkning:			
Motstående utgifter			16.219.696: 33
Kronor			35.639.147: 81

Skattestatens kapitalutgifter och

Utgifter.		
1. Allmän förvaltning:		
C Drätselkammare:		
2 Stadskansli	2.295: 45	
3 Drätselkontor	4.962: 59	
4 Byggnadskontor	3.193: 90	
5 Fastighetskontor	1.781: 19	12.233: 13
2. Rätts- och ordningsväsen:		
A Magistrat och rådhusrätt		637: —
B—C Polis- och åklagarväsen samt fångvård		1.168: 46
3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen:		
A—B Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering:		
1 Kronouppbördskontor		9.483: 88
C Exekutionsverk		4.778: 88
4. Byggnads- och stadsplaneväsen:		
A Byggnadsnämnd:		
1 Stadsarkitektkontor	2.741: 27	
2 Stadsingeniörskontor	2.745: 20	5.486: 47
5. Civilförsvar o. d.		
A Civilförsvar		1.434: 74
C Familjebidrag		45: 08
6. Brandskydd:		
A—B Brand- och sotningsväsen		14.689: 20
7. Fastighetsförvaltning:		
B Förvaltningsfastigheter		41.144: 03
C Exploateringsfastigheter		34.980: 48
D Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat		27.042: 11
F 2 Pensionärshem		238: 63
8. Gatu- och parkförvaltning:		
B Gatuförvaltning:		
1 Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	814.365: 13	
2 Gatubelysning	27.556: 32	
4 Drätselkammarens förråd	2.862: 50	
5 Automobiler och maskiner	49.775: —	894.558: 95
C Parkförvaltning		92.203: 32
Transport		1.140.124: 36

kapitalinkomster för år 1946.

Inkomster.		
11. Industriella verk:		
A Gasverk	66.161: 19	
B Elektricitetsverk	87.274: 50	
13. Allmän hygien:		
A—B Vatten och avloppsverk	173.466: 29	
20. Finansförvaltning:		
g Amortering å lån	29.759: 78	
i Statsbidrag	14.094: 20	370.755: 96
Fastigheter och anläggningar:		
Nyanläggningar och nyanskaffningar		1.008.879: 50
Inventarier:		
Nyanskaffningar		332.805: 40
Upplånat kapital:		
Minskad låneskuld		977.085: 92
Fasta kapitalbehållningens avräkning:		
Avsättning till kapitalfonder		851.159: 97
Transport		3.540.686: 75

Transport		1.140.124: 36	
9. Hamnförvaltning:			
A Hamnar		20.743: 86	
13. Allmän hygien:			
C 1 Renhållningsverk		29.615: 41	
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet:			
A 1 Folkskola		93.430: 33	
B Högre folskola		4.427: 72	
D Kommunal flickskola		8.486: 22	
G Statliga läroverk		675: —	
H Yrkesskola		872: 56	
I Gymnastik och idrott:			
2 Idrottsplatser		4.963: 85	
16. Socialvård:			
B Fattigvård:			
2 Ålderdomshem	8.364: 08		
3 Yttre fattigvård	1.259: 59	9.623: 67	
C Barnavård och ungdomsskydd:			
2 Barnhem	395: 14		
3 Yttre barnavård	329: 40		
4 Barnstugor	24.408: 27		
5 Ungdomsvård	556: 15	25.688: 96	
H Hemhjälpsnämnd		2.526: 13	
18. Socialförsäkring:			
A Folkpensionering		506: 83	
20. Finansförvaltning:			
e Egna fonder		851.159: 97	
f Upplånat kapital		977.085: 92	3.169.930: 79
Fastigheter och anläggningar:			
Avskrivningar		326.901: 98	
Statsbidrag		14.094: 20	340.996: 18
Utlånat kapital:			
Minskad fordran			29.759: 78
		Kronor	3.540.686: 75

Transport 3.540.686: 75

Kronor 3.540.686: 75

Skattestatens

Skattestatens förskott:	
Förskott vid årets början	779.257: 76
Skattestatens driftutgifter och driftinkomster:	
Utgifter	16.219.696: 33
Fasta kapitalbehållningens avräkning:	
Kapitalutgifter	3.169.930: 79
Skattestatens överskott och underskott:	
Överskott för år 1946	42.050: 84
Skattestatens reservationer:	
Reservationer vid årets slut	2.423.142: 99
Kronor	22.634.078: 71

Skattestatens

Ingående balans:		
Från föregående år förskotterade anslag	1.172.778: 54	
Överfört från låne- och fondstatens förskott	16.360: —	1.189.138: 54
Avräkning Tekniska verkens förskott:		
Under året förskotterade anslag		33.482: 80
Skattestatens avräkning:		
Under året förskotterade anslag		1.247.909: 10
Transport		2.470.530: 44

avräkning.

Skattestatens reservationer:

Reservationer vid årets början	1.391.032: 44

Skattestatens överskott och underskott:

Överskott från år 1944, som budgeterats att tagas i anspråk	204.929: 73

Skattestatens driftutgifter och driftinkomster:

Inkomster	19.419.451: 48

Fasta kapitalbehållningens avräkning:

Kapitalinkomster	370.755: 96

Skattestatens förskott:

Förskott vid årets slut	1.247.909: 10
Kronor	22.634.078: 71

förskott.

Skattestatens avräkning:

Förskott vid årets början som täckas under året			779.257: 76

Avräkning Tekniska verkens förskott:

Förskott vid årets början som täckas under året			48.999: 88

Skattestatens driftutgifter och driftinkomster:

Årets andel i flerårig uttaxering			94.791: 71

Utgående balans:

Anslag för flerårig uttaxering		266.089: 19	
Förskott till följande år:			
Tekniska verken:			
Ombyggnad av förråds- och kontorslokaler vid reningsverket	9.014: 18		
Inventarier för personalrum	2.192: 91		
Ljuddämpande tak i bokföringsrummet	1.292: 74		
Lastbil U 2247	10.230: 54		
Lastbil U 2251	10.752: 43	33.482: 80	
Allmän förvaltning:			
Drätselkammare:			
Drätselkontor:			
Inköp av inventarier	1.933: 52		
Fastighetskontor	1.781: 19	3.714: 71	
Transport		303.286: 70	923.049: 35

Transport 2.470.530: 44

Transport 2.470.530: 44

	Transport	303.286: 70	923.049: 35
Fastighetsförvaltning:			
Förvaltningsfastigheter:			
Barnstuga, barnkoloni och daghem:			
Reparations- och förbättringsarbeten å fastigheten Järån 1[2] (Uddens barnkoloni)		778: 48	
Exploateringsfastigheter:			
Anslutningsavgift för ledningar inom hamnområdet	7.000: —		
Inköp av fastighet å st.-äg. 693	15.000: —	22.000: —	
Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat:			
Jordbruksegendomar:			
Inköp av inventarier	1.320: 35		
Inköp av skördetröska, traktor och halmrivare	20.919: 59	22.239: 94	
Bostadsförsörjning:			
Bostadsundersökning:			
Kostnader för bostadsundersökning		6.771: 17	
Gatu- och parkförvaltning:			
Gatuförvaltning:			
Underhåll och nyanläggningar:			
Framdragande av Kungsängsgatan samt anläggande av ny väg från Kraftverket till Regementsallén	20.897: 18		
Stensättning av Köpingsvägen, delen Fröklängningen—stadsgr.	25.702: 80		
Rikshuvudvägen	53.661: 36		
Iordningställande av Nybomsgatan	337: 07		
Köpeskilling för bostadshus å st.-äg. 1654—1662	15.800: —		
Drätselkammarens förråd:			
Underhåll av inventarier	2.906: 73		
Automobiler och maskiner	30.000: —	149.305: 14	
Parkförvaltning:			
Hagaparken	14.100: 98		
Stadsträdgården	7.637: 07		
Parkområde vid Langenbergsgatan	256: 88	21.994: 93	
Hamnförvaltning:			
Hamnar:			
Underhåll av hamnmaskiner	6.875: —		
Materiel till polypgripskopa	2.801: 12		
	Transport	526.376: 36	923.049: 35

Transport	2.470.530: 44
Kronor	2.470.530: 44

Skattestatens

Fonderna:

Reservationer vid årets början som fonderats under året:

Särskilda fonden för kommunala byggnader	1.050.000: —	
Särskild fond för bostadssubvention	386.333: —	
Särskilda fonden för förrådsbyggnader	36.845: 50	
Särskilda fonden för idrottens främjande	10.227: 22	
Fonderat bidrag från SAB	34.200: —	1.517.605: 72
	Transport	1.517.605: 72

	Transport	526.376: 36	923.049: 35
Arbetskostnader till dito	1.742: 40		
Nordenhaags f. d. kontorsbyggnad	3.987: 77		
Gripanordning för malmkübel	3.950: —	19.356: 29	
Allmän hygien:			
Renhållningsverk:			
Underhåll av automobiler	1.537: 15		
Anskaffning av 2 st. lastautomobiler	29.615: 41	31.152: 56	
Undervisnings- och bildningsverksamhet:			
Folkskola:			
Reparationsarbeten i Badelunda kyrkskola		7.877: 03	
Högre folkskola:			
Anskaffande av laboratorieutrustning till högre folkskolans tekniska linje		2.936: 82	
Övriga ändamål:			
För utarbetande av Västerås stads kommunala historia		697: 38	
Socialvård:			
Fattigvård:			
Ålderdomshem:			
Inhägnad omkring ålderdomshemmet..................		1.449: 17	
Barnavård:			
Barnstugor:			
Inköp av inventarier till sommarkoloni i Skinnskatteberg		10.757: 87	
Finansförvaltning:			
Anslag till särskilda ändamål:			
Underskott i hamnens stat		946.877: 61	1.547.481: 09
		Kronor	2.470.530: 44

reservationer.

Ingående balans:	
Från föregående år reserverade anslag	3.158.114: 79
Avräkning Tekniska verkens reservationer:	
Årets reservationer ...	106.480: 07
Skattestatens avräkning:	
Årets reservationer ...	2.423.142: 99
Transport	5.687.737: 85

		Transport	1.517.605: 72
Skattestatens överskott och underskott:			
Överskott vid avvecklingen av centrallagret av ved			3.959: 99
Avräkning Tekniska verkens reservationer:			
Reservationer vid årets början			245.516: 64
Skattestatens avräkning:			
Reservationer vid årets början			1.391.032: 44
Utgående balans:			
Till kommande år reserverade anslag:			
Tekniska verken:			
Sökaranläggning på kontoret	1.925: —		
Ommurning av ugnar	30.193: 71		
Reserverade anslutningsavgifter	59.890: 14		
Visning av vattentornet	4.034: 35		
Överskott på bilrörelsen	4.690: 77		
Reserverat för inköp av rensskärare	5.746: 10	106.480: 07	
Allmän förvaltning:			
Drätselkammare:			
Gemensamma kostnader:			
Avgift för pensionering av hemvårdarinnan Astrid Nilsson	450: —		
Drätselkontor:			
Inköp av kvitteringsmaskin	15.600: —		
Inköp av kvitteringsmaskin till uppbördskassan	5.000: —		
Byggnadskontor:			
Inköp av personbil	5.400: —		
Ej amorterad del av inköpskostnad för personbil	600: —	27.050: —	
Övriga ändamål:			
Reklam	20.000: —		
Omläggning av registrerings- och annan kontorsteknisk verksamhet vid stadsförvaltningeen	1.146: —	21.146: —	
Rätts- och ordningsväsen:			
Magistrat och rådhusrätt:			
Uppläggande av ny fastighetsbok	1.444: 99		
Inköp av ediphonanläggning	10.000: —	11.444: 99	
Transport		166.121: 06	3.158.114: 79

Transport 5.687.737: 85

Transport 5.687.737: 85

Transport		166.121: 06	3.158.114: 79
Polis- och åklagarväsen samt fångvård:			
Stipendier till vik. poliskonstapel vid genomgång av Statens polisskolas lägre kurs	1.770: —		
Utrustning till fotorum för polisnämnden	900: —		
Andel i kostnad för nya brand- och polisskåp	8.700: —	11.370: —	
Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen:			
Exekutionsverk:			
Effektiviserad indrivning av äldre kommunalutskylder		2.587: 97	
Byggnads- och stadsplaneväsen:			
Byggnadsnämnd:			
Stadsarkitektkontor:			
Inventering och översyn av namn å gator, kvarter m. m.	496: 14		
Generalplanen	11.313: 96		
Stadsingenjörskontor:			
Inköp av inventarier	354: 80	12.164: 90	
Civilförsvar o. d.:			
Civilförsvar:			
Civilförsvarscentralen:			
Fjärrmanövreringsanordning, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel	2.000: —		
Omändring av luftskyddscentralen	825: 10		
Skyddsrum:			
Nedmontering av skyddsrumsinredning	7.682: 74	10.507: 84	
Brandskydd:			
Brand- och sotningsväsen:			
Anskaffande av brandskåp jämte ledningar		5.906: 75	
Fastighetsförvaltning:			
Förvaltningsfastigheter:			
Rådhus och annex:			
Inredning och möblering av stadsfullmäktiges plenisal	9.856: 34		
Rådhuskommitténs utredningskostnader	6.277: 61		
Polisstation:			
Iordningställande av lokaler i polishuset	1.634: 18		
Transport	17.768: 13	208.658: 52	3.158.114: 79

Transport 5.687.737:85

Transport 5.687.737:85

Transport	17.768: 13	208.658: 52	3.158.114: 79
Brandstation:			
Särskilda förbättringsarbeten	3.223: 97		
Tullhus:			
Anordnande av vatten, avlopp samt toilett i tullvaktstugan vid djuphamnen	3.000: —	23.992: 10	
Exploateringsfastigheter:			
Utläggning av spår		50.000: —	
Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat:			
Jordbruksegendomar:			
Anordnande av två bostadslägenheter vid Nordanby ..		33.000: —	
Hyresfastigheter:			
Stadshotell:			
Underhåll av byggnaden	3.636: 40		
Inköp av gardiner	1.753: 81		
Sundinska huset:			
Reparation av fasad	5.000: —		
Paviljongen i Stadsparken:			
Omläggning av serveringsplats	2.000: —		
Varumagasin o. d.:			
Installation av WC i stenmagasinen	12.000: —	24.390: 21	
Bostadsförsörjning:			
Pensionärshem:			
Föreningsgatan:			
Anordnande av toiletter och badrum	3.657: 43		
Lövbergsgatan:			
Inköp av div. inventarier	500: —	4.157: 43	
Gatu- och parkförvaltning:			
Gatuförvaltning:			
Underhåll och nyanläggningar:			
Omläggning av väg till Lundby kyrka ..	29.784: 85		
Omläggning av nuvarande Regementsallén	12.388: 07		
Iordningställande av Hammarbygatan mellan Lantvärnsgatan och Västmannagatan	17.408: 69		
Omläggning och stensättning av Södra Esplanaden	22.047: 49		
Transport	81.629: 10	344.198: 26	3.158.114: 79

Transport 5.687.737: 85

Transport 5.687.737: 85

Transport	81.629: 10	344.198: 26	3.158.114: 79
Resterande del av 1946 års anslag till nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige	182.536: 03		
Iordningställande av Domkyrkoesplanaden och Kopparbergsvägen utanför nybyggnad i kv. Jorund	2.740: 77		
Provisorisk omläggning av Hammarbygatan delen Åsgatan—Västmannagatan	3.192: 14		
Uppsättande av trådnätsstaket utmed järnvägen vid Stensborg och Haga parkområde	2.956: 79		
Iordningställande av Lyckebogatan	11.200: —		
Omsättning av gångbanor framför fastigheten Engelbrektsgatan 2	2.700: —		
Resterande del av 1946 års anslag till nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av drätselkammaren	2.991: 31		
Stensättnnig av N. Ringvägen mellan Vasagatan och Tessingatan	1.175: 35		
Stensättning av Vasagatan, delen N. Ringvägen—Persbovägen	30.900: 27		
Stensättning av Engelbrektsplan	4.176: 68		
Stensättning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och Fröklängningen	2.024: 37		
Nyanläggning av Ö. Ringvägen, delen Trefasgatan—Stora gatan	29.686: 86		
Utläggande av gator inom Djuphamnsområdet	19.800: 24		
Iordningställande av körvägen söder om magasinen på östra kajen i gamla hamnen	17.274: 21		
Bidrag till ombyggnad av Hesslövägen..	46.780: —		
Utförande av förberedande arbeten för cykelbanor å den s. k. Bergslagsvägen	45.172: 06		
Parkeringsplats vid Östermalmsgatan ..	3.900: —		
Beläggning av gångbanorna i Köpmangatan mellan Stora Torget och Stora gatan	5.400: —		
Iordningställande av Montörgatan	7.000: —		
Iordningställande av Målargatans förlängning	2.500: —		
Markundersökningar i området öster om djuphamnen	2.755: 28		
Inköp av cykelställ	12.192: 82		
Lösen av byggnader från Asea för utl. av Rikshuvudvägen	150.000: —		
Transport	670.684: 28	344.198: 26	3.158.114: 79

Transport 5.687.737: 85

Transport 5.687.737: 85

Gatubelysning: Transport	670.684: 28	344.198: 26	3.158.114: 79
Anskaffande av ytterligare belysningsanläggningar	11.890: —		
Uppsättande av 3 st. lampor utefter gångvägen mellan Västmannagatan och Vallhallavägen	1.330: —		
Anordnande av gatubelysning å Hagaområdet	23.500: —		
Anslag för gatubelysning vid Sommarroområdet	7.200: —		
Anordnande av belysning å skridskobanorna å Djäkneberget, vid Vasagatans förlängning samt å Emausgatan	2.800: —		
Gatubelysning å Skultunavägen ut till kyrkogården vid Hovdestalund	6.000: —		
Gatubelysning inom nordöstra delen av Skiljebo samt utmed gamla vägen mot Gryta	3.800: —		
Vägbelysning mellan Hovdestalunds kyrkogård och Hovdestalunds bostadsområde	3.300: —		
Gatubelysning inom viss del av Hammarbyområdet	2.581: 18		
Automobiler och maskiner:			
Inköp av paketbil	9.000: —		
Bekvämlighetsinrättningar:			
Bekvämlighetsinrättningar	36.288: 88	778.374: 34	
Parkförvaltning:			
Björnön	6.507: 76		
Ordnande av bergspartiet vid Stockholmsvägen öster om Hemdalsvägen ..	422: 40		
Ordnande av fotbollsplan inom Hammarbyområdet	2.000: —		
Iordningställande av lekplats vid Fågelsången	1.799: 05		
Iggebyparken	1.477: 24		
Kullen	1.992: 71		
Stallhagen	2.399: 37		
Källhagsparken	3.129: 41		
Köpingsvägen, trädplantering	1.593: 41		
Plantering av området norr om Övre Rosenhill utmed Persbobäcken vid Iggebyområdet	1.500: —		
Uppförande av serveringskiosk m. m. vid Johannisbergs badplats	5.000: —		
Transport	27.821: 35	1.122.572: 60	3.158.114: 79

Transport 5.687.737: 85

Transport 5.687.737: 85

Transport	27.821: 35	1.122.572: 60	3.158.114: 79
Ytterligare arbeten vid Johannisbergs badplats	5.000: —	32.821: 35	
Hamnförvaltning:			
Hamnar:			
Stensättning vid Arosbygdens Silosmagasin	12.160: —		
Ombyggnad av motorbåten	1.000: —		
Reservkübel för malm	4.000: —		
Inköp av verkstadsmaskiner	9.585: 94		
Nytt hamnmagasin	33.000: —	59.745: 94	
Industriella verk:			
Gasverk:			
Ommurning av ugnar		20.000: —	
Hälso- och sjukvård:			
Allmän hälso- och sjukvård:			
Utrotande av vissa skadegörande fåglar	186: 80		
Övriga ändamål:			
Kostnader för konsultation av privat tandspecialist	1.500: —	1.686: 80	
Allmän hygien:			
Svingård:			
Ombyggnad av svinhus		6.196: 97	
Undervisnings- och bildningsverksamhet:			
Folkskola:			
Inköp av nya inventarier till nya Herrgärds- och Korsängsskolorna		10.000: —	
Statliga läroverk:			
Underhåll av fastighet	2.000: —		
Uppsättande av skyddsstaket kring planen mellan Skolgatan och läroverkets gymnastikhus	1.500: —		
Utredningskostnader för restaurering och och tillbyggnad av läroverksbyggnaden	43.241: 72	46.741: 72	
Gymnastik och idrott:			
Diverse ombyggnadsarbeten vid Arosvallen		116.990: —	
Övriga ändamål:			
Bibliotekskommitténs utredningskostnader	166: 97		
Inköp av konstverk	773: 91		
Restaurering av den s. k. Proban	3.000: —	3.940: 88	
Transport		1.420.696: 26	3.158.114: 79

Transport 5.687.737: 85

Transport 5.687.737: 85

Transport		1.420.696: 26	3.158.114: 79
S o c i a l v å r d:			
Fattigvård:			
Yttre fattigvård:			
Inrättande av tjänst som hemvårdarinna		4.000: —	
Barnavård:			
Barnstugor:			
Inköp av inventarier för daghem å st.-äg. 1789 A	6.858: 84		
Förhyrande samt inredning av lokal för barnträdgårdsverksamheten i Bergsprängaren	6.300: —	13.158: 84	
Övriga ändamål:			
Hushållsbudgetundersökningar i staden	4.000: —		
Bidrag till kostnaden för utbyggande av serveringslokalen i Folkets Park till möteslokal	10.000: —	14.000: —	
F i n a n s f ö r v a l t n i n g:			
Anslag till särskilda ändamål:			
Avsättning till hamnrörelsen		450.000: —	
Medel till oförutsedda utgifter:			
Provisoriskt pensionstillägg	10.500: —		
Resterande del av 1945 års extra reservationsanslag å ursprungligen 275.000: —	106.000: —	116.500: —	
Upplånat kapital:			
1946 års beräknade amortering å nya lån		46.267: 96	
Reserverat av 1946 års bokslutsöverskott:			
Tilläggsanslag till reparation av fastighet för barnkoloni i Järån	40.000: —		
Anslag för ytterligare mätningsavdelningar inom stadsingenjörskontoret	70.000: —		
Anskaffande av sommarveranda till Stadshotellet	75.000: —		
Beslutad provisorisk löneökning åt stadens tjänstemän med 50 kronor per månad; beräknat belopp för första halvåret	80.000: —		
Stadens andel i pensioneringen av befattningshavarna i SKP; beräknat belopp för 1947	200.000: —	465.000: —	2.529.623: 06
Kronor			5.687.737: 85

Transport 5.687.737: 85

Kronor 5.687.737: 85

Skattestatens överskott

Skattestatens avräkning:		
I anspråk taget överskott för år 1944		204.929: 73
Utgående balans:		
Överskott för år 1945	259.041: 85	
D:o Badelunda	57.927: 55	
Överskott vid avvecklingen av centrallagret av ved	3.959: 99	
Överskott för år 1946	42.050: 84	362.980: 23
	Kronor	567.909: 96

Låne- och fondstatens

Utgifter		
Brand- och sotningsväsen	17.277: 02	
Förvaltningsfastigheter	15.867: 13	
Exploateringsfastigheter	1.053.936: 49	
Jordbruksegendomar	6.666: 50	
Hyresfastigheter	10.404: 83	
Pensionärshem	160.096: 84	
Fastighetsförvaltning: Övriga ändamål	65.705: —	
Gatuförvaltning	233.032: 85	
Hamnar	495.816: 20	
Kommunikationsföretag: Övriga ändamål	12.420: —	
Gasverk	166.122: 16	
Elektricitetsverk	315.353: 48	
Vatten- och avloppsverk	500.267: 55	
Folkskola	441.120: 01	
Undervisnings- och bildningsverksamhet	1.725: —	
Barnstugor	63.193: 80	
Socialvård: Övriga ändamål	195.000: —	
Finansförvaltning	1.080.832: 39	4.834.837: 25
Fastigheter och anläggningar:		
Försålda fastigheter		844.177: 83
Upplånat kapital:		
Ökad låneskuld		932.900: —
Fasta kapitalbehållningens avräkning:		
Disposition ur kapitalfonder	1.106.638: 95	
Fondering av brandförsvarsbidrag	11.200: —	
Överskott å anslag av fondmedel	4.287: 85	
Överskott å anslag av lånemedel	185.098: 69	1.307.225: 49
	Kronor	7.919.140: 57

och underskott.

Ingående balans:		
Odisponerat budgetöverskott	463.971: 58	
D:o f. d. Badelunda kommun	57.927: 55	521.899: 13
Skattestatens reservationer:		
Överskott vid avvecklingen av centrallagret av ved		3.959: 99
Skattestatens avräkning:		
Överskott för år 1946		42.050: 84
	Kronor	567.909: 96

utgifter och inkomster.

Inkomster:			
Brand- och sotningsväsen		11.200: —	
Exploateringsfastigheter		844.177: 83	
Finansförvaltning		2.228.925: 49	3.084.303: 32
Fastigheter och anläggningar:			
Nyanskaffning och nyanläggning:			
Fastigheter:			
Under drätselkammarens förvaltning	1.410.468: 31		
Hamnbyggnad	495.816: 20		
Folkskolans fastigheter	441.120: 01	2.347.404: 52	
Inköpta och försålda fastigheters omkostnader		88.030: 78	
Gatuförvaltning		233.032: 85	
Gasverk		166.122: 16	
Elektricitetsverk		315.353: 48	
Vatten- och avloppsverk		500.267: 55	3.650.211: 34
Inventarier:			
Nyanskaffning:			
Brand- och sotningsväsen		17.277: 02	
Jordbruksegendomar		6.666: 50	
Kommunikationsföretag		12.420: —	
Undervisnings- och bildningsverksamhet		1.725: —	38.088: 52
Upplånat kapital:			
Minskad låneskuld			29.547: 57
Fasta kapitalbehållningens avräkning:			
Kommunalt stöd till bostadsbyggande		65.705: —	
Avsättning till kapitalfonder		1.051.284: 82	1.116.989: 82
		Kronor	7.919.140: 57

Låne- och fondstatens

Låne- och fondstatens förskott:

Förskott vid årets början			2.940.818: 91

Tekniska verkens avräkning:

Förskott vid årets början			896: 75

Fasta kapitalbehållningens avräkning:

Låne- och fondstatens utgifter			4.834.837: 25

Låne- och fondstatens reservationer:

Reservationer vid årets slut			1.975.085: 54
		Kronor	9.751.638: 45

Låne- och fondstatens

Ingående balans:

Från föregående år förskotterade kostnader	2.266.278: 91		
Beslutad ej verkställd upplåning	690.900: —	2.957.178: 91	
Överfört till skattestatens förskott		— 16.360: —	2.940.818: 91

Låne- och fondstatens avräkning:

Förskotterade kostnader		1.589.609: 40	
Beslutad ej verkställd upplåning		4.164.500: —	5.754.109: 40

Transport	8.694.928: 31

avräkning.

Låne- och fondstatens reservationer:

Reservationer vid årets början		368.792: 34

Tekniska verkens avräkning:

Reservationer vid årets början		18.320: 11

Försäljningsmedelsfonden:

Disposition ur fonden		526.113: 28

Fasta kapitalbehållningens avräkning:

Låne- och fondstatens inkomster		3.084.303: 32

Låne- och fondstatens förskott:

Förskott vid årets slut	1.589.609: 40	
Beslutad ej verkställd upplåning	4.164.500: —	5.754.109: 40
	Kronor	9.751.638: 45

förskott.

Låne- och fondstatens avräkning:

Förskott vid årets början, som täckes under året			2.940.818: 91

Utgående balans:

Till kommande år förskotterade kostnader:

Fondmedel:

Brand- och sotningsväsen:

Inköp av ny brandautomobil	17.277: 02		

Gatuförvaltning:

Iordningställande av Kryddgårdsgatan å delen Gästgivarevägen—Nedre Hyttvägen	18.525: 92		
Anläggande av gator å från Kronan inlösta marken av stadsägan 2239	46.375: 86		
Första utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet vid Lilla Johanneslund	6.441: 86		
Gatuanläggningar inom Södra Skallberget	18.275: 71	106.896: 37	
Transport		106.896: 37	2.940.818: 91

Transport 8.694.928: 31

Transport 8.694.928: 31

Transport			106.896: 37	2.940.818: 91
Lånemedel:				
Hyresfastigheter:				
Utarbetande av erforderliga ritningar för uppförande av ett hamnmagasin för stadens egen hamnrörelse		6.300: —		
Påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan		4.104: 83		
Pensionärshem:				
Del av anslag för uppförande av pensionärshem å tomt väster om Krutkällarbacken		29.439: 24		
Hamnar:				
Muddringsarbeten i djuphamnen		359.609: 96		
Gasverk:				
Anläggning av gasledningar inom äldre hamnområdet (färdigt 1946)		13.100: —		
Högtrycksanläggning (ny gasklocka) ..	94.889: 83			
Fundament för gasklocka ...	4.964: 94	99.854: 77		
Högtrycksledning för gas mellan gasverket och Metallverken (färdigt 1946)		31.151: 76		
Påbyggnad av inom gasverket befintliga reningskistor (färdigt 1946)....		19.924: 33		
Utbyggnad av gasverket (ej färdigt)		2.091: 30		
Elektricitetsverk:				
Anläggning av högspänningsledning samt en transformator å område intill Sommarro		18.871: 29		
Uppförande av transformatorstation i gamla hamnen		21.795: 49		
Jordkabelservis (färd. 1946)		16.482: 73		
Transport		622.725:70	106.896: 37	2.940.818: 91

Transport 8.694.928: 31

Transport 8.694.928: 31

Transport	622.725:70	106.896: 37	2.940.818: 91
Luftledningsservis (färdigt 1946)	— 610: 29		
Elledning S. Björnön (färdigt 1946)	17.571: 21		
Transformator (färd. 1946)	11.908: 13		
Lågspänningsjordkabel till Aseas bostadshus Hammarbyområdet (ej färdigt)	1.247: 73		
Dito restaurantbyggnad (ej färdigt)	1.659: 31		
Högspänningsjordkabel (Konsum-Ergo-Myggbo)	6.245: 70		
Elledning till Häljebo gård	10.122: 92		
Transformatorstation vid Vasagatan	14.770: 24		
Transformatorstation vid Drottninggatan	2.176: 11		
Utbyggnad av transformatorstationen i Rudbecksparken	16.676: 74		
Ombyggnad av transformatorstation vid Oxbacken .	208: 82		
Nedläggande av jordkabel öster om Bergslagsvägen	— 2.884: 20		
Nedläggande av jordkabel väster om Bergslagsvägen	2.680: 15		
Nedläggande av jordkabel till småstugorna å Hammarbyområdet	— 2.750: —		
Transformatorstation vid Västra Bergsgatan	8.000: —		
Transformatoranläggning invid Bergslagsvägen (Gideonsberg)	34.690: 29		
Högspänningsjordkabel från kraftverket till norra stadsdelarna (färd. 1946)	84.753: 31		
Högspänningsjordkabel från Haga till provtransformatorstation i korsningen Lugna gatan—Släggargatan (Övre Malmaberg) (färdigt 1946)	17.711: 78		
Transport	846.903: 65	106.896: 37	2.940.818: 91

Transport 8.694.928: 31

Transport 8.694.928: 31

Transport	846.903: 65	106.896: 37	2.940.818: 91
Höjning av spänningen samt förbättring av elnätet i Badelunda	17.156: 47		
Vatten- och avloppsverk:			
Avloppsledning till CVV ..	45.704: 33		
Vatten- och avloppsledningar i Aspvretsgatan o. Bergslagsvägen (Övre Gideonsberg)	17.301: 22		
Vatten- och avloppsledningar inom område å Södra Skallberget	38.795: 99		
Huvudvattenledning från Hässlö	153.941: 84		
Infiltrationsanläggning för vattentäkten vid Hässlö..	44.523: 56		
Vatten- och avloppsledningar för bostadsområdet vid CVV	139,616: 95		
Vatten- och avloppsledning inom ett område å Norra Gideonsberg	69.368: 66		
Vatten- och avloppsledningar i Skallbergsgatan o. Tunbyvägen inom området Lilla Johannislund	24.285: 71		
Vatten- och avloppsledningar för östra Hammarbyområdet	—18.511: 69		
Vatten- och avloppsledning inom Kungsängsområdet	37.413: 78		
Vatten- och avloppsledningar å äldre hamnområdet ..	56.218: 75		
Vatten- och avloppsledningar i Nybomsgatan till st.-äg. 2380 E	3.674: 87		
Vatten- och avloppsledningar i Geijersgatan till Salagatan 3	3.718: 94		
Folkskola:			
Uppförande av gymnastikbyggnad vid Herrgårdsskolan	100: —		
Transport	1.480.213: 03	106.896: 37	2.940.818: 91

Transport	8.694.928: 31
Kronor	8.694.928: 31

Låne- och fondstatens

Låne- och fondstatens avräkning:

Reservationer vid årets början			368.792: 34
Utgående balans:			
Till kommande år reserverade anslag av:			
Fondmedel:			
Exploateringsfastigheter:			
Ersättning till SVB vid markbyte enl. avtal av den 14 och 18 juni 1945, del av anslag amorteras under 5 år 1945—1949 av Kulturfondens disp. avkastning	400.000: —		
Gatuförvaltning:			
Anläggande av gator å småstugeområdet vid Vega	15.916: 56		
Anläggande av gator å Hagaområdet ..	67.430: 75		
Anläggande av gator å Gideonsbergsområdet	5.295: 31		
Anläggande av gator å Sommarroområdet	18.633: 76	507.276: 38	
Lånemedel:			
Exploateringsfastigheter:			
Mellanavgift vid byte av mark med Asea enl. avtal av den 16/4 1945	29.000: —		
Transport	29.000: —	507.276: 38	368.792: 34

Transport	1.480.213: 03	106.896: 37		2.940.818: 91
Uppförande av gymnastikbyggnad vid Korsängsskolan	2.500: —	1.482.713: 03	1.589.609: 40	
Beslutad ej verkställd upplåning:				
Exploateringsfastigheter		2.277.000: —		
Jordbruksegendomar		220.000: —		
Pensionärshem		142.500: —		
Hamnar		400.000: —		
Elektricitetsverk		40.000: —		
Folkskola		760.000: —		
Barnstugor		130.000: —		
Skollovskolonier		195.000: —	4.164.500: —	5.754.109: 40
			Kronor	8.694.928: 31

reservationer.

Ingående balans:

Från föregående år reserverade anslag av		
Fondmedel	119.920: 77	
Lånemedel	248.871: 57	368.792: 34

Låne- och fondstatens avräkning:

Reservationer vid årets slut	1.975.085: 54

Transport	2.343.877: 88

Transport	29.000: —	507.276: 38	368.792: 34
Ersättning till SVB vid markbyte enl. avtal av den 14 och 18 juni 1945, del av anslag	425.000: —		
Köp av fastigheten Lennart nr 1, del av anslag kr. 286.000: —	200.000: —		
Jordbruksegendomar:			
Uppförande av ladugård vid Nordanby:			
Byggnad	175.000: —		
Inventarier	38.333: 50		
Hamnar:			
Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen	4.918: 83		
Utbyggnad av vågbrytaren i djuphamnen	25.433: 46		
Anskaffande av 2 5-tons brosvängkranar för östra kajen i gamla hamnen	271.980: —		
Elektricitetsverk:			
Anläggning av en högspänningsledning samt en transformator å område intill Sommarro	40.700: —		
Uppförande av transformatorstation i gamla hamnen	12.000: —		
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1946	40.000: —		
Transformatorstation och elledningar inom Hagaområdet	1.317: 90		
Vatten- och avloppsverk:			
Avloppsledning till CVV	20.000: —		
Vatten- och avloppsledning inom ett område å Norra Gideonsberg	37.000: —		
Bräddavloppsledning vid reningsverket	16.019: 93		
Folkskola:			
Uppförande av nytt skolhus å Herrgärdsskolans tomt	49.221: 97		
Tillbyggnad av Korsängsskolan	15.077: 37		
Barnstugor:			
Uppförande av ett daghem för barn å st.-äga 1789 A, anslag för byggnadskostnaderna	66.806: 20	1.467.809: 16	1.975.085: 54
		Kronor	2.343.877: 88

Transport 2.343.877: 88

Kronor 2.343.877: 88

Fasta kapitalbehållningens

Skattestatens avräkning:		
Kapitalinkomster å skattestat		370.755: 96
Låne- och fondstatens avräkning:		
Kapitalinkomster å låne- och fondstat		3.084.303: 32
Skattestatens kapitalutgifter och kapitalinkomster:		
Avsättning till kapitalfonder å skattestat		851.159: 97
Låne- och fondstatens utgifter och inkomster:		
Kommunalt stöd till bostadsbyggande	65.705: —	
Avsättning till kapitalfonder	1.051.284: 82	1.116.989: 82
Nedskrivning av följande fasta kapitaltillgångar (utan motsvarande kapitalinkomst):		
Fastigheter och anläggningar	2.475.856: 54	
Tekniska verkens anläggningar	399.201: 67	
Inventarier	370.893: 92	
Lån och andelar	94.786: 12	3.340.738: 25
Utgående balans:		
Fast kapitalbehållning vid årets slut		19.683.321: 86
	Kronor	28.447.269: 18

Balansräkning

Tillgångar.		
Fasta:		
Fastigheter och anläggningar:		
Under drätselkammarens förvaltning	17.124.003: —	
Folkskolorna	3.815.000: —	
Fattigvården	1.225.000: —	
Hamnen	5.400.000: —	
Tekniska verken	5.593.500: —	33.157.503: —
Inventarier:		
Samtliga förvaltningar		50: —
Aktier och andelar:		
AB Arbetarebostäder 2950 st. à nom. 100: —	295.000: —	
AB Västeråsbanans Intressenter 10.000 st. à nom. 100: —	1.000.000: —	
Byggnads AB Mimer 9.996 st. à nom. 50: —	499.800: —	
Transport	1.794.800: —	33.157.553: —

avräkning.

Ingående balans:

Fast kapitalbehållning vid årets början		16.880.428: 73

Skattestatens avräkning:

Kapitalutgifter å skattestat		3.169.930: 79

Låne- och fondstatens avräkning:

Kapitalutgifter å låne- och fondstat		4.834.837: 25

Låne- och fondstatens utgifter och inkomster:

I anspråk tagna medel ur kapitalfonder	1.106.638: 95	
Brandförsvarsbidrag att fondera	11.200: —	
Överskott å anslag av fondmedel	4.287: 85	
Överskott å anslag av lånemedel	185.098: 69	1.307.225: 49
Uppskrivningar av följande kapitaltillgångar (utan motsvarande kapitalutgift):		
Fastigheter och anläggningar		2.254.846: 92
	Kronor	28.447.269: 18

per den 31/12 1946.

Skulder:

Fasta:

Med Kungl. Maj:ts tillstånd			
Upptagna amorteringslån	14.408.985: 87		
Nyttjade fondmedel	408.126: 68	14.817.112: 55	
Andra fonderade lån		1.145.487: 32	
Kapitalbehållning		19.683.321: 86	35.645.921: 73

Rörliga:

Driftskulder:

Tillfälliga lån	6.755.953: 53		
Tillfälligt nyttjade fondmedel	5.212.950: 76		
Inkomstförskott	62.500: 91		
Utgiftsrester	512.322: 76		
Förskott	80.657: 40		
Depositioner	200: —		
Fattigvårdsstyrelsens skulder	937: 05		
Transport	12.625.522: 41		35.645.921: 73

Transport		1.794.800: —	33.157.553: —	
Västerås Omnibus AB 1.996 st. à nom. 100: —		199.600: —		
Västerås Teater AB 1.454 st. à nom. 50: —		1: —		
Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a. andel för 74.800: —		1: —		
Västerås Idrottshall Förening u. p. a. 1.300 andelar à nom. 50: —		1: —	1.994.403: —	
Utlånade medel:				
Mot säkerhet i aktier		85.600: —		
Mot säkerhet i inteckningar		408.365: 73	493.965: 73	35.645.921: 73
Rörliga:				
Drifttillgångar:				
Kassa:				
Drätselkammaren	5.228: 05			
Fattigvårdsbyrån	7.570: 82	12.798: 87		
Postgiro:				
Drätselkammaren	16.644: 39			
Fattigvårdsbyrån	56.970: 34			
Tekniska verken	11.114: 28	84.729: 01		
Bank:				
Drätselkammarens bankräkningar		546.306: 87		
Obligationer:				
Svenska statens 3 % procent obligationer av år 1944		6.550.000: —		
Fordringar:				
Fordringar mot säkerhet eller revers	359.037: 21			
Förskott	128.870: —			
Fattigvårdsstyrelsens fordringar	87.549: 37			
Barnavårdsnämndens fordringar	31.418: 45			
Tekniska verkens fordringar	1.050.222: 51			
Inkomstrester	352.969: 60			
Utgiftsförskott	10.079: 95			
Stadens övriga fordringar	897.500: 85	2.917.647: 94		
Lager och förråd:				
Tekniska verken	694.427: 54			
Övriga stadens förvaltningar	295.034: 57	989.462: 11		
Transport		11.100.944: 80		35.645.921: 73

Transport		12.625.522: 41		35.645.921: 73
Barnavårdsnämndens skulder		938: 14		
Tekniska verkens skulder		440.632: 25		
Stadens övriga skulder...............		714.501: 05	13.781.593: 85	
Fonder:				
Särskilda fonder:				
Västerås stads kulturfond	7.674.218: 74			
Västerås stads kulturfond, disp. avkastning	297.411: 20			
Särskilda fonden för kommunala byggnader....	1.450.000: —			
Särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem	75.000: —			
Västerås stads trafikfond	1.611.102: 14			
Särskilda fonden för bostadssubvention	320.628: —			
Särskilda fonden för förrådsbyggnader	120.978: 37			
Särskilda fonden för idrottens främjande ..	17.542: 02			
Västerås stads pensionsfond	612.782: 25	12.179.662: 72		
Skatteregleringsfonden		700.000: —		
Tillfälliga fonder:				
Låneöverskottsfonden ..	209.577: 77			
Försäljningsmedelsfonden	1.253.061: 74			
Fonderat bidrag från SAB	45.400: —	1.508.039: 51		
Andra fonder:				
Donationsjordsfonden		341.092: 43	14.728.794: 66	
Överskott och reservationer:				
Skattestatens överskott år 1945......		320.929: 39		
„ „ år 1946......		42.050: 84		
Skattestatens reservationer		2.529.623: 06		
Låne- och fondstatens reservationer:				
Reservationer av fondmedel	507.276: 38			
Reservationer av lånemedel	1.467.809: 16	1.975.085: 54	4.867.688: 83	33.378.077: 34
			Transport	69.023.999: 07

Transport		11.100.944: 80		35.645.921: 73
Andra drifttillgångar:				
Tekniska verken, maskiner och inventarier		6.747: 39	11.107.692: 19	
Fondernas tillgångar:				
Anbragta fondmedel:				
Obligationer	7.958.375: —			
Bankräkningar	683.842: 22			
Lån	465.500: —	9.107.717: 22		
Nyttjade fondmedel		5.621.077: 44	14.728.794: 66	
Underskott och förskott:				
Skattestatens förskott		1.547.481: 09		
Låne- och fondstatens förskott:				
Kostnader av fondmedel	106.896: 37			
Kostnader av lånemedel	1.482.713: 03			
Fondanslag	240.000: —			
Beslutad ej verkställd upplåning	4.164.500: —	5.994.109: 40	7.541.590: 49	33.378.077: 34
Kronor				69.023.999: 07

Transport 69.023.999: 07

Kronor 69.023.999: 07

Västerås den 31 mars 1947.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/*F. Wahlsten.*

Skattestatens utgifter och inkomster för år

Titel i staten	Enligt stat		Belopp att av-	
	Utgifter	Inkomster	Anslag av medel till oförutsedda utgifter	Reservationer från föregående år
1. **Allmän förvaltning.**				
A. Stadsfullmäktige och dess beredningar	1.370: —			
B. Stadsrevision	13.750: —	7.550: —		
C. Drätselkammare:				
1. Gemensamma kostnader	6.870: —			
2. Stadskansli	153.409: —	1.000: —		
3. Drätselkontor	123.230: —	2.100: —	11.000: —	
4. Byggnadskontor	236.806: —	109.000: —		5.264: 88
5. Fastighetskontor			9.700: —	
Ö. Övriga ändamål	65.259: —		5.000: —	10.600: —
2. **Rätts- och ordningsväsen.**				
A. Magistrat och rådhusrätt	136.085: —	37.500: —	2.328: 88	11.523: 17
B—C. Polis- och åklagarväsen samt fångvård	632.880: 94	57.778: 26	5.100: —	4.137: 02
3. **Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.**				
A—B. Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering:				
1. Kronouppbördskontor	71.037: 75	24.000: —	8.200: —	
2. Taxeringskontor	8.460: —		3.300: —	
C. Exekutionsverk	84.462: 30	15.007: —	3.000: —	2.587: 97
4. **Byggnads- och stadsplaneväsen.**				
A. Byggnadsnämnd:				
1. Stadsarkitektkontor	91.378: —	19.400: —	400: —	18.981: —
2. Stadsingeniörskontor	133.854: —	21.000: —	5.700: —	8.703: 75
5. **Civilförsvar o. d.**				
A. Civilförsvar	44.400: —	4.600: —		4.259: 84
B. Utrymnings- och socialtjänst	2.925: —			
C. Familjebidrag	214.825: —	192.000: —		
Ö. Övriga ändamål	3.000: —		3.000: —	
6. **Brandskydd.**				
A—B. Brand- och sotningsväsen	352.876: 50	16.250: —	3.025: —	3.105: 94
Transport	2.376.878: 49	507.185: 26	59.753: 88	69.163: 57

1946 jämförda med i stat upptagna belopp.

räkna	Avräknade belopp					
	Enligt bok					
Förskott till följande år	Utgifter	Inkomster	Förskott från föregående år	Reservationer till följande år	Överskott	Underskott
	2.280: —					910: —
	13.708: 60	7.550: —			41: 40	
	5.693: 92			450: —	726: 08	
	164.218: 92	1.000: —				10.809: 92
1.933: 52	116.256: 91	2.320: 50		20.600: —		472: 89
	230.321: 46	111.070: 80	1.000: —	6.000: —	6.820: 22	
1.781: 19	17.415: 09					5.933: 90
	73.245: 83			21.146: —		13.532: 83
	144.547: 78	49.227: 24		11.444: 99	5.671: 52	
	606.272: 58	64.316: 73		11.370: —	31.013: 85	
	88.327: 75	26.456: 19				6.633: 81
	12.146: 51					386: 51
	88.372: 94	14.260: 98		2.587: 97		1.656: 66
	103.431: 87	31.406: 17		11.810: 10	7.523: 20	
	160.461: 05	32.260: 72		354: 80		1.297: 38
	29.019: 87	24.438: 23	412: 62	10.507: 84	28.557: 74	
	1.456: 44				1.468: 56	
	146.704: 77	128.173: 14			4.293: 37	
	6.000: —					
	379.170: 45	30.164: 06		5.906: 75		12.155: 70
3.714: 71	2.389.052: 74	522.644: 76	1.412: 62	102.178: 45	86.115: 94	53.789: 60

Titel i staten	Enligt stat		Belopp att av-	
	Utgifter	Inkomster	Anslag av medel till oförutsedda utgifter	Reservationer från föregående år
Transport	2.376.878: 49	507.185: 26	59.753: 88	69.163: 57
7. **Fastighetsförvaltning.**				
A. Gemensam förvaltning......	36.382: 50			
B. Förvaltningsfastigheter	184.138: —	162.318: 15	1.200: —	79.455: 28
C. Exploateringsfastigheter ..	175.688: —	57.910: 01		
D. Jordbruksegendomar, skogar, grustag samt fritidsreservat:				
1. Jordbruksegendomar	311.480: —	278.980: —		2.500: —
2. Skogar	22.740: —	18.850: —		
4. Grustag	27.915: —	35.445: —		
5. Fritidsreservat	69.555: —	69.555: —	1.500: —	350: —
E. Hyresfastigheter	477.261: 48	409.899: 39	2.550: —	31.414: 56
F 1. Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer	95.100: —			
2. Pensionärshem	76.080: —	30.290: —		5.006: 34
3. Bostadsundersökning			2.219: —	
Ö. Övriga ändamål	32.000: —	27.000: —		
8. **Gatu- och parkförvaltning.**				
B. Gatuförvaltning:				
1. Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	1.122.000: —	140.000: —	2.000: —	550.405: 22
2. Gatubelysning	130.000: —	840: —		52.624: 29
3. Gaturenhållning	74.468: —	2.800: —		
4. Drätselkammarens förråd	167.295: —	150.300: —		
5. Automobiler och maskiner	94.710: —	128.000: —	12.000: —	9.000: —
6. Bekvämlighetsinrättningar	4.855: —	1.400: —		36.438: 88
C. Parkförvaltning	366.991: 75	42.215: —	1.416: —	42.391: 31
9. **Hamnförvaltning.**				
A. Hamnar	665.341: 81	665.341: 81		44.365: 53
10. **Kommunikationsföretag.**				
C. Johannisbergs flygfält	8.600: —	500: —	2.000: —	
D. Färjor och ångslupar	38.210: —	30.150: —		
F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —			
11. **Industriella verk.**				
A. Gasverk	927.701: —	995.375: —		
Transport	7.493.391: 03	3.754.354: 62	84.638: 88	923.114: 98

räkna	Avräknade belopp					
Förskott till följande år	Enligt bok: Utgifter	Enligt bok: Inkomster	Förskott från föregående år	Reservationer till följande år	Överskott	Underskott
3.714: 71	2.389.052: 74	522.644: 76	1.412: 62	102.178: 45	86.115: 94	53.789: 60
	34.911: 66				1.470: 84	
778: 48	229.830: 41	164.429: 23	2.400: 20	23.992: 10	11.460: 13	
22.000: —	149.186: 69	65.526: 97		50.000: —	6.118: 27	
22.239: 94	355.772: 98	351.862: 43		33.000: —	20.329: 39	
	30.247: 08	28.600: 69			2.243: 61	
	41.394: 54	47.831: 32				1.093: 22
	75.419: 78	73.569: 78				
	492.569: 89	426.965: 09		24.390: 21	11.331: 64	
	78.990: —		16.360: —			250: —
	72.706: 59	31.113: —		4.157: 43	5.045: 32	
6.771: 17	8.990: 17					
	32.000: —	27.000: —				
116.398: 41	1.204.340: 25	160.574: 45	764: 65	670.684: 28		64.411: 10
	76.011: 19	840: —		62.401: 18	44.211: 92	
	51.532: 46	2.800: —			22.935: 54	
2.906: 73	265.416: 17	209.090: 43				36.424: 01
30.000: —	153.573: 36	122.790: 58		9.000: —		22.072: 78
	5.796: 23	1.565: 18		36.288: 88		626: 05
21.994: 93	459.700: 74	41.237: 32	8.103: 82	32.821: 35		68.809: 60
19.356: 29	625.790: 72	652.120: 22	30.305: 38	59.745: 94		
	11.872: 44	4.875: —			3.102: 56	
	43.129: 45	26.482: 36				8.587: 09
	8.000: —					
	1.090.712: 87	1.194.514: 55	17.538: 14	20.000: —		1.410: 46
246.160: 66	7.986.948: 41	4.156.433: 36	76.884: 81	1.128.659: 82	214.365: 16	257.473: 91

Titel i staten	Enligt stat		Belopp att av-	
	Utgifter	Inkomster	Anslag av medel till oförutsedda utgifter	Reservationer från föregående år
Transport	7.493.391: 03	3.754.354: 62	84.638: 88	923.114: 98
B. Elektricitetsverk	1.871.857: 37	2.483.520: —		
12. **Hälso- och sjukvård.**				
A 1. Allmän hälso- och sjukvård	105.578: 32	8.750: —	3.900: —	200: —
3. Poliklinik	6.150: —	3.500: —		
5. Bostadsinspektion	5.980: —	25: —		
Ö. Övriga ändamål	18.000: —		1.500: —	
13. **Allmän hygien.**				
A—B. Vatten- och avloppsverk	731.394: —	840.842: —		
C 1. Renhållningsverk	238.127: 50	109.160: —		1.822: 48
2. Svingård	52.052: 50	52.052: 50		8.117: 45
D. Varmbadhus	133.500: —	117.597: 50		483: 92
E 1. Kallbadhus	6.600: —	2.000: —		
2. Anordningar för friluftsliv	90.950: —			
14. **Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.**				
A. Salutorg och saluhall	1.300: —	4.000: —		
C. Köttbesiktningsbyrå	22.381: —	13.470: —		
15. **Undervisnings- och bildningsverksamhet.**				
A 1. Folkskola	1.777.316: 91	806.375: 60	10.552: 50	2.450: —
2. Fortsättningsskola	17.400: —	8.100: —		
B. Högre folkskola	91.139: 50	51.448: —		
D. Kommunal flickskola	223.996: 24	143.418: 92		
G. Statliga läroverk				
1. Allmänt läroverk	38.440: —		4.000: —	43.251: —
2. Elektroteknisk fackskola	11.250: —			
H. Yrkesskola	193.739: —	116.770: —	6.090: —	700: —
I. Gymnastik och idrott:				
1. Diverse bidrag	143.000: —		1.850: —	1.231: 77
2. Idrottsplatser			14.100: —	
Ö. Övriga ändamål	92.000: —		3.375: —	10.073: 32
16. **Socialvård.**				
B. Fattigvård:				
2. Ålderdomshem	381.954: —	231.200: —	1.150: —	12.506: 04
3. Yttre fattigvård	469.182: —	132.900: —	4.000: —	156: 60
Transport	14.216.679: 37	8.879.484: 14	135.156: 38	1.004.107: 56

räkna	Avräknade belopp					
Förskott till följande år	Enligt bok		Förskott från föregående år	Reservationer till följande år	Överskott	Underskott
	Utgifter	Inkomster				
246.160: 66	7.986.948: 41	4.156.433: 36	76.884: 81	1.128.659: 82	214.365: 16	257.473: 91
	1.992.669: 94	2.761.572: 65	57.662: 37		99.577: 71	
	107.080: 78	9.319: 05		186: 80	2.979: 79	
	6.399: 98	3.749: 98				
	6.038: 75	3: —				80: 75
	18.078: 35			1.500: —		78: 35
	739.558: 13	877.207: 57			28.201: 44	
31.152: 56	285.249: 80	125.736: 48	830: 15		1.599: 07	
	54.610: 62	60.609: 06		6.196: 97	7.918: 92	
	141.469: 73	124.730: 10	3.167: 93			3.521: 14
	6.869: 40	972: 83				1.296: 57
	91.047: 86					97: 86
	1.200: —	4.058: 50			158: 50	
	21.749: 16	11.893: 56				944: 60
7.877: 03	1.931.392: 25	972.041: 24		10.000: —	22.469: 83	
	22.071: 41	11.623: 50				1.147: 91
2.936: 82	89.296: 41	59.436: 73			12.768: 64	
	228.586: 33	165.521: 68			17.512: 67	
	38.326: 90		540: —	46.741: 72	82: 38	
	11.250: —					
	217.740: 18	145.913: 22			11.932: 04	
	18.917: 73		10.000: —	116.990: —	174: 04	
	38.378: 54	18.275: 65				6.002: 89
697: 38	102.026: 27			3.940: 88	178: 55	
1.449: 17	427.725: 68	272.607: 08	2.052: 72		8.687: 89	
	413.509: 39	130.162: 02		4.000: —	53.091: 23	
290.273: 62	14.998.192: —	9.911.867: 26	151.137: 98	1.318.216: 19	481.697: 86	270.643: 98

Titel i staten	Enligt stat		Belopp att av-	
	Utgifter	Inkomster	Anslag av medel till oförutsedda utgifter	Reservationer från föregående år
Transport	14.216.679: 37	8.879.484: 14	135.156: 38	1.004.107: 56
C. Barnavård och ungdomsskydd:				
2. Barnhem	28.396: —	28.396: —		
3. Yttre barnavård	141.263: —	59.200: —		200: —
4. Barnstugor	97.682: —	26.130: —	11.100: —	1.850: —
5. Ungdomsvård			15.000: —	
E. Arbetslöshetsunderstöd	3.000: —	1.500: —		
F. Nykterhetsvård	11.250: —	1.500: —		
H. Hemhjälpsnämnd	14.440: —	5.650: —	2.450: —	
Ö. Övriga ändamål	50.700: —		17.225: —	
18. **Socialförsäkring.**				
A. Folkpensionering	284.315: —		825: —	
B. Sjukförsäkring	20.125: —			
19. **Kristidsförvaltning.**				
A. Kristidsnämnd	41.875: —			18.175: —
B. Hyresnämnd	8.950: —			
20. **Finansförvaltning.**				
a. Överskott å skattestat		204.929: 73		
b. Räntor och lånekostnader	779.328: 60	1.608.369: 20		
c. Anslag till särskilda ändamål	223.000: —			250.000: —
d. Medel till oförutsedda utgifter	180.311: 59		181.756: 38	116.699: 88
e. Egna fonder	867.233: 25			
f. Upplånat kapital	1.018.230: 50	162.854: 37		
g. Utlånat kapital		26.095: 25		
h. Skatter och rättigheter	698.700: —	7.667.276: 42		
i. Statsbidrag		14.094: 20		
	18.685.479: 31	18.685.479: 31		1.391.032: 44
Förskotterade medel				
Reserverade medel				
Bruttoöverskott för år 1946				
Reserverat av årets överskott				
Nettoöverskott för år 1946				
Kronor	18.685.479: 31	18.685.479: 31		1.391.032: 44

räkna	Avräknade belopp					
Förskott till följande år	Enligt bok		Förskott från föregående år	Reservationer till följande år	Överskott	Underskott
	Utgifter	Inkomster				
290.273: 62	14.998.192: —	9.911.867: 26	151.137: 98	1.318.216: 19	481.697: 86	270.643: 98
	30.150: 59	30.150: 59				
	155.759: 79	68.612: 22				4.884: 57
10.757: 87	90.684: 33	31.650: 01	5.257: 49	13.158: 84	17.809: 22	
	23.059: 78	7.520: —				539: 78
	1.220: 17	850: —			1.129: 83	
	14.131: 99	1.874: 25				2.507: 74
	16.579: 28	7.357: 54			2.018: 26	
	54.638: 20			14.000: —		713: 20
	283.491: 12				1.648: 88	
	20.125: —					
	56.175: 56	931: 93			4.806: 37	
	10.869: 67					1.919: 67
		204.929: 73				
	739.451: 15	1.647.425: 39			78.933: 64	
946.877: 61	348.995: 03		622.862: 29	450.000: —		1.979: 71
				116.500: —		1.244: 91
	868.469: 06					1.235: 81
	977.085: 92	162.854: 37		46.267: 96		5.123: 38
		29.759: 78			3.664: 53	
	700.548: 48	7.875.259: 90			206.135: —	
		14.094: 20				
1.247.909: 10	19.389.627: 12	19.995.137: 17	779.257: 76	1.958.142: 99	797.843: 59	290.792: 75
	779.257: 76	1.247.909: 10				
	2.423.142: 99	1.391.032: 44				
						507.050: 84
				465.000: —		
	42.050: 84					
1.247.909: 10	22.634.078: 71	22.634.078: 71	779.257: 76	2.423.142: 99	797.843: 59	797.843: 59

REDOGÖRELSE

över förvaltningen av följande fonder för 1946

Västerås stads kulturfond

Inkomster:

1946 års ränta å:		
Sparkasseräkning	1.451: 13	
Lån till Västerås stad	14.609: 76	
Lån till Byggnads AB Mimer	15.445: 63	
Svenska statens 3 % obligationer	200.274: 16	
Fondmedel placerade i stadens rörelse	42: 20	231.822: 88
	Kronor	231.822: 88

Utgifter:

Av årets räntemedel kr. 231.822: 88 avsättes 4/5 att disponeras av stadsfullmäktige för utsmyckning av offentliga platser och byggnader		185.458: 30
	Kronor	185.458: 30

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Jordbrukarbanken		6.881: 54	
Sparkasseräkning i:			
Westmanlands Läns Sparbank	31.174: 93		
Västerås stads Sparbank	29.931: 65	61.106: 58	67.988: 12

Lån:

Västerås stad à 3,5 % enl. revers av den 1/1 1945	408.126: 68	
Byggnads AB Mimer à 3,25 % enl. revers av den 28/9 1945	465.500: —	873.626: 68

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944	6.710.805: —

Fordringar:

Avräkning med staden		21.798: 94
	Kronor	7.674.218: 74

Skulder:

Fondens kapital		7.674.218: 74
	Kronor	7.674.218: 74

Västerås stads kulturfond, disponibel avkastning

Inkomster:

4/5 av 1946 års räntemedel kr. 231.822: 88 att disponeras av stadsfullmäktige		185.458: 30
	Kronor	185.458: 30

Utgifter:

Inköp av en samling porträtt målade av Johan Henrik Scheffel		12.058: 70
Konservering och restaurering av den Scheffelska tavelsamlingen ..		1.725: 47
1946 års amortering å del av ersättning till SVB vid markbyte enl. avtal av den 14 och 18 juni 1945 kr. 400.000: — att gäldas med 80.000 kr. per år under åren 1945—1949		80.000: —
	Kronor	93.784: 17

Tillgångar:

Fordringar:

Avräkning med staden		297.411: 20
	Kronor	297.411: 20

Skulder:

Kulturfondens disponibla medel		297.411: 20
	Kronor	297.411: 20

Västerås stads trafikfond

Inkomster:

1946 års ränta å:		
Kapitalräkning	6.898: 26	
Sparkasseräkning	1.520: 68	
Svenska statens 3 % obligationer	35.282: 10	43.701: 04
	Kronor	43.701: 04

Utgifter:

Tryckning av arbetet ”Västerås som handels- och sjöfartsstad”		12.420: —
	Kronor	12.420: —

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Jordbrukarbanken		294.915: 25	
Sparkasseräkning i:			
Westmanlands Läns Sparbank	31.174: 93		
Västerås Stads Sparbank	31.148: 38	62.323: 31	357.238: 56
		Transport	357.238: 56

	Transport	357.238: 56
Obligationer:		
Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		1.247.570: —
Fordringar:		
Avräkning med staden		6.293: 58
	Kronor	1.611.102: 14
Skulder:		
Fondens kapital		1.611.102: 14
	Kronor	1.611.102: 14

Västerås stads försäljningsmedelsfond

Inkomster:		
Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1944—31/12 1945	993.325: 50	
Tomträttsavgälder 1/10—31/12 1945	8.069: 08	1.001.394: 58
Diverse fondmedel övertagna från f. d. Badelunda kommun		13.455: 44
1946 års inkomster:		
Diverse fastighetsförsäljningar	678.411: 45	
Överlåten tomtmark	78.640: —	
Tomträttsavgälder	8.188: 43	
Gatuarbeten (överskott)	4.287: 85	769.527: 73
	Kronor	1.784.377: 75
Utgifter:		
Inköpta fastigheter 1/10 1944—31/12 1945	486.956: —	
Diverse fastighetsomkostnader 1/10 1944—31/12 1945	20.693: 32	
Gatuarbeten (underskott)	18.463: 96	526.113: 28
1946 års utgifter:		
Inköpta fastigheter	222.905: 71	
Diverse fastighetsomkostnader	88.030: 78	
Nyanläggning av gator	258.379: 06	569.315: 55
	Kronor	1.095.428: 83
Tillgångar:		
Bankräkningar:		
Kapitalräkning i AB Svenska Handelsbanken	13.085: 03	
Sparkasseräkning i Westmanlands Läns Sparbank	13.754: 17	26.839: 20
Fordringar:		
Avräkning med staden		1.226.222: 54
	Kronor	1.253.061: 74

Skulder:

Fondens kapital		1.253.061: 74
	Kronor	1.253.061: 74

Västerås stads donationsjordsfond

Inkomster:

Avsättning till fonden motsvarande 1/10 av årets ränteavkastning å fondkapitalet		636: 05
Försåld tomtmark av donationsjord		78.937: 95
	Kronor	79.574: —

Tillgångar:

Bankräkning:

Kapitalräkning i AB Svenska Handelsbanken		231.776: 34

Fordringar:

Västmanlands läns landsting, rest köpeskilling för ett område av Östra utmarken	61.316: 08	
Carl Gösta Hellman rest köpeskilling för st.-äg. 2235 X av Östra utmarken	3.000: —	
Oreglerad köpeskilling för ett område av Östra utmarken enl. bytesavtal av den 16/4 1945 med Asea	45.000: —	
Avräkning med staden	—: 01	109.316: 09
	Kronor	341.092: 43

Skulder:

Fondens kapital		341.092: 43
	Kronor	341.092: 43

Västerås den 31 mars 1947.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/F. Wahlsten

REDOGÖRELSE

över förvaltningen av Västerås stads donationsfonder år 1946

Under drätselkammarens förvaltning:	Behållning 1/1 1946	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1946
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux	30.000: —	1.212: 05	1.200: —	30.012: 05
arbetsklassen	15.000: —	525: —	525: —	15.000: —
Sundinska beklädnadsfonden	5.000: —	215: 97	215: 97	5.000: —
Gustaf Wahlbecks gåva	3.040: 99	99: 22	112: —	3.028: 21
Västerås Gilles donationsfond	1.000: —	43: 86	43: 86	1.000: —
Magistratens Ämbets- och Tjänstemäns reservfond	97.278: 76	7.321: 80	5.998: 80	98.601: 76
Engvallska pensionsfonden	31.665: 62	1.057: 46	1.014: 83	31.708: 25
Altinska fonden	4.011: 14	129: 44	128: —	4.012: 58
Sundinska donationsfonden för barnhemmet	10.000: —	438: 67	438: 67	10.000: —
Ol. Norelii testamentsfond	31.561: 65	1.103: 09	1.103: 09	31.561: 65
A. Engströms donationsfond	10.000: —	355: 14	355: 14	10.000: —
Zimmermanska slöjdskolefonden	74.424: 35	2.383: 42	1.536: 12	75.271: 65
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	179.228: —	14.174: 70	13.432: 12	179.970: 58
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500: —	21: 93	21: 93	500: —
Bilschierska testamentsfonden	1.386: 14	51: 63		1.437: 77
Natalia Anderssons stipediefond	1.047: 63	44: 82	42: —	1.050: 45
Wahlbeckska välgörenhetsfonden	190.633: 38	6.376: 47	7.400: —	189.609: 85
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11.000: —	372: 85	372: 85	11.000: —
Natthärbärget	3.000: —	98: 40	98: 40	3.000: —
Torngrenska fonden	478.513: 47	21.091: 10	16.320: 20	483.284: 37
Ålderdomshemmets Kapitalmedels konto	46.804: 01	3.002: 79	5.718: 70	44.088: 10
Carolina Hygrells donationsfond	67.652: 31	2.226: 82		69.879: 13
Mark Modins minne	671: 62	25: 38		697: —
P. O. Linds fond	10.000: —	328: 99	328: 99	10.000: —
Katarina Molls fond	5.170: 21	178: 83		5.349: 04
Mobergska guldbröllopsfonden	37.018: 16	1.265: 98	1.746: —	36.538: 14
Johanna Fryklunds donationsfond	10.315: 67	342: 26	342: —	10.315: 93
Orströms donationsfond	9.442: 06	314: 35	200: —	9.556: 41
J. G. Berglunds testamentsfond	15.000: —	492: 97	492: 97	15.000: —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	33.014: 62	1.125: 16	1.190: —	32.949: 78
Abraham Hülphers testamentsfond	6.690: 67	227: 05		6.917: 72
Vretmanska donationsfonden	1.112: 79	48: 12	48: 12	1.112: 79
Transport	1.421.183: 25	66.695: 72	60.425: 76	1.427.453: 21

	Behållning 1/1 1946	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1946
Transport	1.421.183: 25	66.695: 72	60.425: 76	1.427.453: 21
Anna Norbergs stipendiefond	1.844: 46	92: 22	80: —	1.856: 68
Ekelundska sjukvårdsfonden	20.000: —	657: 97	657: 97	20.000: —
Lotten Ekelunds donationsfond	50.000: —	1.644: 93	1.644: 93	50.000: —
G. R. Lagerquists donationsfond....	29.548: 28	989: 11	985: —	29.552: 39
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	3.945: 29	78: 86		4.024: 15
Major Meurlings fond	4.716: 75	162: 43	162: 43	4.716: 75
G. Sällings donationsfond	3.000: —	98: 40	98: 40	3.000: —
Karin Möllers donationsfond	4.914: 17	171: 35	171: 35	4.914: 17
Emelie Bergströms donationsfond..	18.013: 52	1.080: —	1.080: —	18.013: 52
Bernhard Carlssons donationsfond..	51.531: 09	1.633: 04	1.633: 04	51.531: 09
Theresia Möllers donationsfond	4.625: —	158: 62	158: —	4.625: 62
Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	22.000: —	734: 65	734: 64	22.000: 01
Augusta Berglunds vängåva	25.299: 87	700: —	700: —	25.299: 87
Maria Hallanders donationsfond....	157.611: 85	4.870: 62	2.978: 80	159.503: 67
Amanda Petterssons donationsfond	20 054: 16	496: 39	498: —	20.052: 55
Systrarna Hedmans understödsfond	129.319: 60	2.926: 37	3.021: 20	129.224: 77
Stina Flodins donationsfond	2.692: 46	67: 27	67: 30	2.692: 43
Victor Anderssons och hans hustrus donationsfond	4.899: 08	122: 47		5.021: 55
Badelunda sockens skogsfond	13.980: 10	40: 40		14.020: 50
Stadsarkitekt Erik Hahrs minne (ny fond 1946)		10.165: 56		10.165: 56
Ruth Randall Edströms minnesfond (ny fond 1946)		150.700: —		150.700: —
Knyppelsällskapets i Västerås gåva	824: 79	20: 60		845: 39
Otto Oests gåva	673: 67	16: 83		690: 50
Kronor	1.990.677: 39	244.323: 81	75.096: 82	2.159.904: 38

Under folkskolestyrelsens förvaltning:

Fabriks- och Handtverksföreningens premiefond	1.055: 80	26: 36	26: —	1.056: 16
Hammarby skoltomt	2.878: 86	71: 95		2.950: 81
Funkerska donationsfonden	156: 95	3: 90		160: 85
Hygrellska fonden	4.049: 39	101: 23		4.150: 62
Änkan Sjöbergs testamentsfond....	500: —	10: —	10: —	500: —
Lindquists testamentsfond	4.000: —	126: 39	126: 39	4.000: —
Änkan Scherdins testamentsfond ..	500: —	10: —	10: —	500: —
Änkan Ströms donationsfond	200: —	4: —	4: —	200: —
Änkan Nordgrens donationsfond....	2.200: —	44: —	44: —	2.200: —
Menlöska donationsfonden	688: 90	13: 50	13: 90	688: 50
J. G. Wahlströms donationsfond....	53: 29	1: 02	1: —	53: 31
Johanna Redins donationsfond	1.020: 63	20: —	20: —	1.020: 63
Transport	17.303: 82	432: 35	255: 29	17.480: 88

	Behållning 1/1 1946	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1946
Transport	17.303: 82	432: 35	255: 29	17.480: 88
Domprost och domprost:an Fåhræus stipendiefond	3.759: 46	175: 24	72:—	3.862: 70
Sundinska premiefonden	9.995: 20	500: —	495: 20	10.000: —
Johannisbergs gårds donationsfond	204: 84	4: 02	4: —	204: 86
Folkskolans premiefond	366: 27	9: 15		375: 42
Fattiga skolbarns beklädnads Konto	9.913: 29	4.393: 04	4.167: —	10.139: 33
AB Svenska Metallverkens premiefond	1.047: 41	26: 17	26: —	1.047: 58
Berglundska fonden	4.654: 93	116: 35		4.771: 28
Kronor	47.245: 22	5.656: 32	5.019: 49	47.882: 05
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning:				
Sundinska premiefonden	5.133: 21	128: 28	133: —	5.128: 49
Vilhelmsstipendiet	1.324: 46	26: 60	25: —	1.326: 06
Karlsbrödernas premiefond	2.861: 36	57: 51	50: —	2.868: 87
Yrkesskollärarnas stipediefond	143: 76	3: 50		147: 26
Hans och Aug:a Larssons stipendiefond (ny fond 1946)		36.496: 28		36.496: 28
Kronor	9.462: 79	36.712: 17	208: —	45.966: 96
Under kommunala flickskolans förvaltning:				
Sundinska fonden	5.091: 18	175: —	175: —	5.091: 18
21-septemberfonden	1.236: 94	68: 71	68: —	1.237: 65
Th. af Billbergs fond	2.015: 24	56: 65	56: —	2.015: 89
Karlsbrödrafonden nr 1	3.174: 50	85: 34	84: —	3.175: 84
Karlsbrödrafonden nr 2	2.878: 26	71: 91	70: —	2.880: 17
Vilhelms stipendiefond	1.275: 77	25: 61	25: —	1.276: 38
Eric och Ma:a Anderssons fond	1.013: 89	25: 32	25: —	1.014: 21
Lina Gröndahls fond	2.035: 17	70: —	70: —	2.035: 17
Elsa Andréns minnesfond	447: 32	8: 97	8: —	448: 29
Premiefonden	2.081: 77	41: 81	41: —	2.082: 58
Johan och Aug:a Högstedts stipendiefond	2.306: 44	46: 30	46: —	2.306: 74
Anna Löfgrens fond	2.930: 66	58: 57	58: —	2.931: 23
Anna Löfgrens minnesfond	2.035: 31	40: 68	40: —	2.035: 99
Stipendiefonden "Brittas minne"	3.019: 58	75: 48		3.095: 06
Kronor	31.542: 03	850: 35	766: —	31.626: 38
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning:				
Anna Helena Almströms fond	4.001: 39	141: 25	136: —	4.006: 64
Transport	4.001: 39	141: 25	136: —	4.006: 64

	Behållning 1/1 1946	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1946
Transport	4.001: 39	141: 25	136: —	4.006: 64
Ulrika Anderssons fond	500: —	17: 56	17: 56	500: —
J. G. Berglunds fond	119.133: 89	4.167: 05	4.045: —	119.255: 94
Ulrika Godenius fond	2.000: —	52: 70	68: —	1.984: 70
Johanna Hallströms fond	2.538: 16	87: 84	76: —	2.550: —
Hedda Hoffmans m. fl. fonders räntebehållning	122: 60	64: 45	122: 60	64: 45
Fanny Johanssons fond	5.000: 99	177: 08	170: —	5.008: 07
Johanna Mat:a Janssons fond	549: 28	15: 47	20: —	544: 75
Fanny och Olivia Kolméns fond	42.305: 71	1.379: 43	1.600: —	42.085: 14
Malmströms fond	10.000: —	335: 89	344: —	9.991: 89
Alex Mossbergs fond	648: 80	11: 93	8: 95	651: 78
R. Möllers fond	5.000: —	177: 08	171: —	5.006: 08
Sofia Elisabet Sjöbergs fond	4.500: —	141: 25	154: —	4.487: 25
Beate Louise Voughts fond	10.000: —	335: 89	344: —	9.991: 89
Vretmans fond	4.391: 16	95: 57	100: —	4.386: 73
Anders Nordlöfs fond	655: 68	11: 93	8: 95	658: 66
P. Bilschiers fond	1.206: 71	16: 16	12: 12	1.210: 75
Anna Sofia Sjöbergs fond	397: 08	4: 93	3: 70	398: 31
Hedda Hoffmans fond	847: 93	17: 56	13: 17	852: 32
Anders Petter Ljunglöfs fond	1.000: —	35: 14	34: —	1.001: 14
Törnblomska donationsfonden	4.219: 64	105: 47	100: —	4.225: 11
Engstedt och Kjellbergska donationsfonden	716: 86	17: 90	15: —	719: 76
Kronor	219.736: 18	7.454: 89	7.592: 85	219.598: 22

Sammandrag:

Under drätselkammarens förvaltning	1.990.677: 39	244.323: 81	75.096: 82	2.159.904: 38
Under folkskolestyrelsens förvaltning	47.245: 22	5.656: 32	5.019: 49	47.882: 05
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	9.462: 79	36.712: 17	208: —	45.966: 96
Under kommunala flickskolans förvaltning	31.542: 03	850: 35	766: —	31.626: 38
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	219.736: 18	7.454: 89	7.592: 85	219.598: 22
Kronor	2.298.663: 61	294.997: 54	88.683: 16	2.504.977: 99

Västerås den 31 mars 1947.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/F. Wahlsten.

RÄTTELSE

Inklistras i S. H. ser. B nr 11/1947 å sid. 67

Donationsfonder under fattigvårdsstyrelsens förvaltning:

Beate Louise Vougths fond står:	10.000: —	335: 89	344: —	9.991: 89
SKALL VARA	10.000: 30	381: 25	372: 80	10.008: 75

Västerås stads donationsfonder

Balansräkning per den 31 december 1946.

Tillgångar.			
Bankräkningar:			
Kapitalräkning:			
Under drätselkammarens förvaltning	658.847: 59		
Under folkskolestyrelsens förvaltning....	4.242: 45		
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning ..	4.189: 93		
Under kommunala flickskolans förvaltning	6.113: 47		
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning ..	10.575: 40	683.968: 84	
Sparkasseräkning:			
Under drätselkammarens förvaltning....	127.845: 97		
Under folkskolestyrelsens förvaltning ..	30.384: 31		
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning ..	27.353: 77		
Under kommunala flickskolans förvaltning	14.785: 56		
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning ..	102.408: 89	302.778: 50	
Depositionsräkning:			
Under folkskolestyrelsens förvaltning		7.126: 50	993.873: 84
Avräkning med staden:			
Under drätselkammarens förvaltning		139: 33	
Under folkskolestyrelsens förvaltning		31: 91	
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning		423: 26	
Under kommunala flickskolans förvaltning		127: 35	
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning		2.380: 75	3.102: 60
Lån:			
Under drätselkammarens förvaltning		916.797: 49	
Under folkskolestyrelsens förvaltning		6.096: 88	
Under fattigvårdsstyrelsen förvaltning		98.233: 18	1.021.127: 55
Fastigheter:			
Under drätselkammarens förvaltning			74.900: —
Aktier:			
Under drätselkammarens förvaltning		327.299: —	
Under kommunala flickskolans förvaltning		500: —	327.799: —
Obligationer:			
Under drätselkammarens förvaltning		54.075: —	
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning		14.000: —	
Under kommunala flickskolans förvaltning		10.100: —	78.175: —
Inteckningar:			
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning			6.000: —
		Kronor	2.504.977: 99

Skulder:

Fondernas kapital:

Under drätselkammarens förvaltning	2.159.904: 38
Under folkskolestyrelsens förvaltning	47.882: 05
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	45.966: 96
Under kommunala flickskolans förvaltning	31.626: 38
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	219.598: 22
Kronor	2.504.977: 99

Västerås den 31 mars 1947.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/F. Wahlsten.

Av staden tecknade borgensförbindelser

Nr	Stfms beslut	Kungl. Maj:ts stadfästelse	Låntagare	Borgens-åtagande (högsta belopp)	Borgens-ansvar pr 31/12 1946
1	28/11 1918 § 280	31/1 1919	AB Arbetarebostäder i Västerås (Pensionsförsäkringsfonden) ..	300.000: —	170.454: 05
2	20/12 1937 § 283	29/4 1938	AB Västeråsbanans Intressenter	8.300.000: —	6.548.142: 46
4	21/6 1939 § 163		Västerås Idrottshall Förening u. p. a. (Uplands Enskilda Bank AB)	75.000: —	75.000: —
5	24/4 1941 § 68	30/10 1941	Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 1 (Kungl. Generalpoststyrelsen) ..	156.000: —	124.800: —
6	31/1 1946 § 9		Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening (Checkräkningskredit i Uplands Enskilda Bank AB) ..	25.000: —	—: —
7	31/1 1946 § 9		Västerås stads arbetares intressekontorsverksamhet (Västerås Stads Sparbank)	10.000: —	—: —
8	31/10 1946 § 307		Västerås Omnibus AB (AB Svenska Handelsbanken)	90.000: —	90.000: —
400-1	29/10 1942 § 211	22/1 1943	Diverse låntagare (tertiärlån K K 812)	50.000: —	48.130: —
400-2	26/8 1943 § 159	22/10 1943	Dito dito	100.000: —	77.660: —
400-3	30/9 1943 § 205	5/11 1943	Dito dito	100.000: —	81.300: —
400-4	26/10 1944 § 228	8/12 1944	Dito dito	100.000: —	74.420: —
400-5	(Badelunda)	23/2 1945	Dito dito	15.000: —	8.360: —
400-6	31/10 1946 § 339	20/12 1946	Dito dito	100.000: —	—: —
401-1	26/10 1944 § 228	8/12 1944	Diverse låntagare (tilläggslån K K 814) ..	100.000: —	9.885: —
			Transport	9.521.000: —	7.308.151: 51

Nr	Stfms beslut	Kungl Maj:ts stadfästelse	Låntagare	Borgensåtagande (högsta belopp)	Borgensansvar pr 31/12 1946
			Transport	9.521.000: —	7.308.151: 51
507	30/8 1945 § 187		Byggnads AB Mimer för kv. Läskstången nr 1 (AB Svenska Handelsbanken)	950.000: —	886.034: 27
510	25/4 1946 § 112	6/9 1946	HSB:s i Västerås Bostadsrättsförening Kronhaga för kv. Rembygeln nr 1 (Uplands Enskilda Bank AB)	533.000: —	492.500: —
511	25/4 1946 § 112	6/9 1946	Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 8 för kv. Tändstiftet nr 1 (AB Jordbrukarbanken) ..	533.000: —	533.000: —
512	31/5 1946 § 149		Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 9 för kv. Avtryckaren nr 1 (AB Jordbrukarbanken) ..	416.500: —	416.500: —
513	31/5 1946 § 149		Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 10 för kv. Måltavlan nr 1 (AB Jordbrukarbanken) ..	510.000: —	185.500: —
514	29/8 1946 § 241		Kommunalanställdas byggnadsförening i Västerås u. p. a. (AB Jordbrukarbanken) ..	191.000: —	45.000: —
516	26/2 1942 § 29		HSB:s i Västerås Bostadsrättsförening Kullen (Västerås Stads Sparbank	50.000: —	46.000: —
			Kronor	12.704.500: —	9.912.685: 78

Västerås den 31 december 1946.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/F. Wahlsten.

REGISTER

	Sid.
Skattestatens driftutgifter och driftinkomster	2—3
Skattestatens kapitalutgifter och kapitalinkomster	8—9
Skattestatens avräkning	12—13
Skattestatens förskott	12—13
Skattestatens reservationer	16—17
Skattestatens överskott och underskott	32—33
Låne- och fondstatens utgifter och inkomster	32—33
Låne- och fondstatens avräkning	34—35
Låne- och fondstatens förskott	34—35
Låne- och fondstatens reservationer	42—43
Fasta kapitalbehållningens avräkning	46—47
Balansräkning per 31/12 1946	46—47
Sammandrag av skattestatens utgifter och inkomster jämförda med i stat upptagna belopp	52—53
Redogörelse över förvaltningen av vissa fonder	60
Redogörelse över förvaltningen av Västerås stads donationsfonder	64
Förteckning å av staden tecknade borgensförbindelser	70

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 12

Nr 12. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1946.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse samt stadsläkarens m. fl. årsberättelser för 1946.

Västerås den 14 april 1947.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Sven Martiin.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1946.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: 1:ste stadsläkaren G. Andrén, ordförande, Polismästare H. Hellekant, v. ordf., Kyrkoskrivare J. Sjöblom, f. Posttjänsteman E. Östlund, Fru K. Kjelldahl, Distriktsveterinär V. Snöborgs, Byggnadsverkmästare Gust. A. Lindahl.

Suppleanter: Ombudsman Erik Berglind, fru Greta Schörling, Metallarbetare Anton Berglund, Fru E. Ramkvist, Doktor N. Boström.

Sekreterare: Kanslinotarie S. Martiin.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

1. Nämnden har sammanträtt 14 gånger under året. Ärendena protokollförda i 370 paragrafer.
2. Diarieförda ärenden 438.
3. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Förelägganden ha skett i 49 fall.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDENA INOM SAMHÄLLET.*

1.	Kyrkoskrivna inv. vid årets början:	m. 23.140,	kv. 23.025,	s:a 46.165
	Kyrkoskrivna inv. vid årets slut:	m. 24.462,	kv. 24.074,	s:a 48.536
2.	Antal under året levande födda:	m. 611,	kv. 540,	s:a 1.151
3.	Antal under året döda personer:	m. 197,	kv. 184,	s:a 381
4.	Antal döda under 1 års ålder:	m. 11,	kv. 8,	s:a 19
5.	Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.			

Folkmängdens tillväxt under de senaste 15 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minskning —	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott —	Inflyttnings överskott + underskott —
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1932	30,648	30,913	+ 265	183	157	340	160	168	328	+ 12	+ 253
1933	30,913	31,229	+ 316	176	176	352	157	155	312	+ 40	+ 276
1934	31,229	31,294	+ 565	181	151	332	164	153	317	+ 15	+ 550
1935	31,794	32,570	+ 776	159	164	323	156	178	334	— 11	+ 787
1936	32,570	33,834	+1,264	229	195	424	158	176	334	+ 90	+1,174
1937	33,834	35,378	+1,544	247	244	491	162	183	345	+ 146	+1,398
1938	35,378	36,551	+1,173	278	271	549	156	164	320	+ 229	+ 944
1939	36,551	37,848	+1,297	286	279	565	140	195	335	+ 230	+1,067
1940	37,848	38,597	+ 749	284	288	572	171	157	328	+ 244	+ 505
1941	38,597	39,433	+ 836	352	336	688	161	148	309	+ 379	+ 457
1942	39,433	40,797	+1,364	399	377	776	170	153	323	+ 453	+ 911
1943	40,797	42.707	+1,910	455	469	924	193	184	377	+ 547	+1,363
1944	42,707	44,306	+1,642	553	514	1,067	161	183	344	+ 723	+ 919
1945	44,306	46,165	+1,859	540	517	1,057	187	192	379	+ 678	+1,181
1946	48,602	51,034	+2,432	646	561	1,207	204	191	395	+ 812	+1,620

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgången.*

1) Behovet av hushållsvatten tillgodoses genom stadens vattenledning, vartill samtliga fastigheter inom staden äro anslutna utom de inom sydvästra delen av Jakobsbergsområdet.

2) Under året utfördes 8.241 m nya vattenledningar. Av äldre vattenledningar togos 339 m ur drift.

Vattenledningarnas sammanlagda längd utgjorde den 31 december 123.515 m.

3) Vatten inleddes under året i 68 fastigheter.

Vattenledningsvattnet utgöres av vatten taget ur brunnar i Badelundaåsen vid Hässlö. Vattnet består dels av i åsen från norr framrinnande grundvatten och dels till följd av grundvattenytans sänkning genom pumpning, infiltrerat vatten från den c:a 1.000 m från vattenverket avlägsna Mälaren. Regelbundna undersökningar av vattenledningsvattnet ha under året utförts å eget laboratorium. Vattnets hårdhet var högst 10,7 och lägst 10,2 tyska grader. Manganhalten har varierat mellan 0,00 —0,09 milligram per liter. Utfällningar av manganoxider i vattenledningsvattnet har tillfälligtvis förekommit. Undersökningar av vattnets bakteriehalt ha utförts en gång i månaden. Härom intet att anmärka.

Som resultat framgår, att vattenledningsvattnet är rent och av god beskaffenhet.

Vattentillgången var fullt tillräcklig. Förbrukningen var under året

För hushållsbehov	1.873.000 m^3	eller	44,4 %
„ industriella behov	1.183.000 „	„	28,1 %
Övrigt	1.159.000 „	„	27,5 %
Summa	4.215.000 m^3		

Per person och dygn blev förbrukningen sålunda

För hushållsbehov	112 liter
„ industriella behov	71 „
Övrigt	70 „
Summa	253 liter

För vattenförbrukningen enligt mätare har avgiften under året varit

För förbrukning intill 10.000 m^3	23 öre/m^3
„ „ över 10.000 intill 20.000 m^3/år	22 „ „
„ „ „ 20.000 „ 30.000 „	21 „ „
„ „ „ 30.000 „ 40.000 „	20 „ „
„ „ „ 40.000 „ 50.000 „	19 „ „
„ „ „ 50.000	18 „ „

Från de fastigheter (c:a 100 st.) vilka debiterats enligt kontrakt ha inkomsterna varit kr. 18.100: —.

De stipulerade avgifterna utgöra: för rum 6 kr., bad- eller duschrum 12 kr., vattenklosett 12 kr., vattenpost 8 kr. Tvättavgift per hushåll 5 kr.

Undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg.

Mälarvattnets halt av colibakterier per liter.

	1 Björnön	2 Östra holmen	3 Johannisberg	4 Andelsslakteriet	5 Kallbadhuset	6 Reningsverket	7 Svartåns mynning	8 Svartån vid Vallby
Maj 1946......	1.800	900	4.100	11.600	8.500	150.000	26.000	5.000
Juni „	300	700	3.300	11.000	9.000	170.000	32.000	57.000
Juli „	200	500	3.000	18.000	26.000	400.000	32.000	2.800
Aug. „	2.000	5.300	1.900	—	22.000	360.000	36.000	1.800
Sept. „	1.600	8.000	—	—	19.000	320.000	80.000	3.000

Alla prov utom de vid Svartåns mynning och Svartån vid Vallby äro tagna på 2 meters djup. Vid de två sista månadernas provtagning har ej prov kunnat uttagas vid Andelsslakteriet och Johannisberg på grund av pågående muddring vid Djuphamnen.

B. *Avledning av spill- och regnvatten.*

Vattenavloppet är i huvudsak anordnat enligt det kombinerade systemet, d. v. s. såväl spill- som regnvatten avledes i gemensamma ledningar. För en del nybyggda ytterområden är vattenavloppet anordnat enligt det separata systemet.

Allt avloppsvatten undergår mekanisk rening innan det utsläppes i Mälaren eller Svartån. Huvudparten av avloppsvattnet renas vid reningsverket vid Kungsängen.

Avloppsvatten för de områden, som på grund av sitt läge ej kan avledas till reningsverket undergår mekanisk rening genom separat byggda emscherbrunnar. Dessa områden äro stadsdelen Kvarnbrovreten och en del av Aroslund. Hovdestalund—Åshagen- områdets avloppsvatten renas i en Friesbrunn.

Under året utfördes 13.022 m nya underjordiska avloppsledningar.
Avloppsledningarnas sammanlagda längd var vid årets slut 120.932 m.
Underjordiskt avlopp utfördes under året till 78 fastigheter.

RENINGSVERKET.

I reningsverket behandlades en avloppsvattenmängd av 9.547.700 m^3. Dygnsvattenmängden utgjorde i medeltal 26.100 m^3.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 14.877 m^3 eller i medeltal 41,0 m^3 per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 4.921 m^3 utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 269.516 m^3 eller i medeltal 738 m^3 per dygn, har till större delen komprimerats på stålflaskor och försålts som bränsle för motorfordon.

Driftsresultat.

Månad	Uppumpat vatten m^3	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand m^3	Rötk. temp. °C	Gasproduktion Rågas m^3	Gasproduktion Renad gas v. e.	pH-värde ink. vatten	Slam till rötkam. m^3	Slam till torkgård m^3
Januari	787.800	35.990	31,0	25	20.830		8,0	1.307	272
Februari	742.200	31.170	18,0	25	18.570		8,0	1.315	300
Mars	880.400	37.970	22,0	24	20.530		7,8	1.468	511
April	934.400	42.230	26,0	26	22.640		7,8	1.187	378
Maj	825.700	49.100	24,0	28	27.010		8,0	1.258	595
Juni	824.100	46.690	16,0	31	27.295		7,7	1.299	424
Juli	846.500	39.340	20,0	32	24.629		7,9	1.150	441
Augusti	732.500	45.090	21,0	31	27.165		8,0	1.227	475
September	898 800	51.690	31,0	31	25.371		7,9	1.344	518
Oktober	905.900	58.870	29,0	29	17.244		7,8	1.267	526
November	584.100	55.280	33,0	31	19.369		8,0	1.117	325
December	585.300	57.870	31,0	31	18.863		8,1	938	164
S:a värde	9.547.700	551.290	302	29	269.516	7.700	7,9	14.877	4.929

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

1. Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 75 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

2. Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts i 8 fall, som rättats efter tillsägelse.

3. Antal våningsklosetter: 15.655, varav 15.605 äro w. c. i 2.400 fastigheter.

4. Se mom. 1.

5. Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, belägen inom staden vid hamnområdet. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl. Sedan användande av pudrett till gödsling i trädgårdar inom stadsområdet förbjudits, har torvpudrettberedning i det närmaste upphört.

6. Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tre-delningssystemet är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

1. Bortforslingen sker genom renhållningsverket (förutom i 250 gårdar belägna i ytteromr.). I 95 fastigheter (större) förbrännes soporna.

2. Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes å strandområdet väster om hamnen.

3. Svinmaten inom tre-delningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.

Soporna köras ut till hamnutfyllningar.

4. Anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. ha gjorts i 110 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

Nämnden har beslutat att sopkärl av plåt, s. k. Norba-kärl, rymmande 125 liter, försett med avtagbart lock, skall användas.

Enl. stadsfullmäktiges beslut skall ev. sophämtning enl. systemet "dammfri tömning", införas i staden framdeles. Enhetliga sopkärl skulle överallt i staden vara anskaffade senast den 1/7 1942. Detta har dock på grund av materialbrist ej kunnat genomföras.

c) Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus: 4 st. ansökningar för hållande av hushållsgris beviljade under året.

2. Fähus: inga.

3. Stall: 34, därav 15 inom och 19 utom stadsplanen.

4. Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet, dock har under det rådande krisläget tillstånd lämnats att hålla hushållsgris viss del av året (se ovan).

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdsrenhållning	38	—	—
Bristande hämtning av sopor	54	—	—
Avträden och urinkurar	8	—	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	7	—	—
Stall, svinhus	3	—	—

Råttutrotning:

Ett anslag på 3.000 kr., som ställts till Nämndens förfogande för råttgiftsutläggning, har förbrukats under år 1946.

Utrotning av duvor:

Sedan det visat sig att antalet duvor i staden de senaste åren påtagligt ökat blev det nödvändigt att vidtaga åtgärder för duvbeståndets decimering. En fångstman infångade med håv under januari och februari c:a 300 duvor, vilka avlivades.

Medels utlagda giftbeten förgjordes omkr. 500 kajor och kråkor.

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilo-

meter utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

Utredning om uppförande av ett krematorium pågår.

E. *Fabriker och näringar.*

1. Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan: Nämnden har i yttrande tillstyrkt en ansökan om tillstånd till nybyggnad för skrotupplag.

2. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste inspektören förordnad som tillsyningsorgan. Han har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 113 inspektioner fördelade på 66 dagar.

Arbetsställena: hantverk 32, handel 32, övrig verksamhet 49. Missförhållanden, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, i intet fall.

F. *Bostäder.*

1. Antal med boningshus bebyggda tomter inom planlagt område vid årets slut: c:a 3.670, därav 609 i Badelunda.

Under året ha av enskilda uppförts 53 nya fastigheter med 764 lägenheter.

Lägenheterna fördela sig på följande sätt: 41 enkelrum, 1 lägenhet à 1 rum och kokvrå, 110 lägenheter à 1 rum och kök, 288 lägenheter à 2 rum och kök, 160 lägenheter à 3 rum och kök, 140 lägenheter à 4 rum och kök, 34 lägenheter à 5 rum och kök.

Häri ingå 3 barnrikehus omfattande 36 lägenheter à 3 rum och kök.

Rivna fastigheter: 7 st., omfattande 38 lägenheter, därav 2 enkelrum, 22 lägenheter à 1 rum och kök, 11 lägenheter à 2 rum och kök, 2 lägenheter à 3 rum och kök, 1 lägenhet à 2 rum.

2. För barnrika familjer finnas 13 bostadshus rymmande tillsammans 34 lägenheter à 2 rum och kök, 101 lägenheter à 3 rum och kök.

I staden finnes nu 5 pensionärshem och 1 bostadshus för "pauvres honteux". Bostadsproduktionen har även i år varit synnerligen livlig. Det oaktat är bostadsbristen fortfarande mycket stor, och ett 50-tal utdömda bostäder äro bebodda. För ett flertal mindre bemedlade barnrika familjer finnes ej lämpliga bostäder. Resanderummen äro överbefolkade och huvudsakligen bebodda av månadsinneboende. I första hand erfordras bostäder för flerbarnsfamiljer. Behovet av bostäder för pensionärer är ävenledes stort.

3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

4. Inga härbärgen eller asyler ha tillkommit.

5. a) Bostadsinspektionen handhaves av en särskild inspektris.

b) Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 2.526, återbesök 596, summa 3.122. Åtgärdade anmälningar, förfrågningar och klagomål c:a 3.100. Avhjälpta missförhållanden 282.

Av hälsovårdsnämnden utdömda bostäder: 4 järnspiselrum, 6 lägenheter om 1 rum och kök, 2 lägenheter om 2 rum och kök.

Antal damfriseringar: 42. De flesta av dem äro små och primitiva.

Antal herr- och damfriseringar kombinerade: 15.

G. *Samlingslokaler.*

Några anmärkningar ha ej inkommit.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 114.839 bad, varav för skolbarn: simhall med värmestuga 2.048, billighetsbastu 5.085 och simundervisningsbad 6.795, folkbad: billighetsbastu 41.417.

Staden har dessutom ett kallbadhus vid hamnen och har även anordnat 3 friluftsbad å holmar i fjärden, dit regelbundna båt- och ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Sedan nu broförbindelse ordnats från fastlandet till Björnön, har friluftsbadet här betydligt bättre kunnat utnyttjas. Ett mindre friluftsbadsområde finnes även väster om djuphamnen samt ett friluftsbad vid Johannesberg.

Vattnet i Västeråsfjärden var liksom under föregående år tämligen starkt förorenat. Colihalten var hög. Ökad sjuklighet i samband med badningen har dock ej förmärkts. Förbättring av rådande förhållanden kan förväntas när framdeles reningsverket utökas med biologiskt filtrum. Biologiskt filtrum kan av kostnadsskäl tillsvidare ej anläggas.

En kommunal badstuga vid Lundby kyrkby har inspekterats och godkänts. Antal bad för vuxna 1.156, skolbad 375.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

1. Köttbesiktningstvång finnes. Västerås Andelsslakteri (N:o 74) började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

3. Se mom. 1.

4. Enskilda, mindre slakterier: 1 st. Intet under s. k. offentlig kontroll.

5. Mjölkkontrollen genom inspektörerna. Mjölkundersökningarna utföras å det år 1939 inrättade mjölklaboratoriet (vid köttbesiktningsbyrån) och beträffande pasteuriseringsprov å Apoteket Bävern.

6. Matvaruberedning och matvaruhandel.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	1	—	—	1
Korvfabriker	25	—	2	27
Charkuteributiker	48	1	4	51
Bagerier	39	1	4	42
Karamellfabriker	3	—	1	4
Brödbutiker	20	—	6	26
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	99	3	7	103
Smör-, ägg- och ostbutiker	1	—	—	1
Speceributiker	76	4	11	83
Fiskbutiker	9	2	3	10
Näringsställen	70	4	6	72
Rak- & Frisérsalonger	31	2	2	31
Skrot- och hudupplag	10	1	2	11

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	19	2	2
Charkuteributiker	9	1	—
Bagerier och konditorier	48	—	—
Mjölkbutiker	31	—	—
Speceriaffärer	6	—	—
Näringsställen	5	—	—
Fiskbutiker	4	—	—

De lådor, som användas för transport av bröd från bagerierna till bröd- och mjölkaffärer ha i regel på vardera kortändan en avlång urskärning i vilka transportören sticker in fingrarna då han skall lyfta lådorna. Denna bäröppning är från sanitär synpunkt förkastlig. Detta för det första därför att vid transporten, som ofta sker på öppna bilar med lådorna staplade på varandra, damm och smuts lätt yr eller stänker in i lådorna. Upprepade anmälningar härom har inkommit till hälsovårdsnämnden. För det andra är det olämpligt att transportörens händer kommer i beröring med brödet. Brödlådorna måste hädanefter göras utan urtag. För lyftningen av lådorna bör i stället på sidorna anbringas fällbara metallbyglar av byrålådsbeslagstyp eller annan liknande tjänlig anordning.

Ett annat trängande önskemål beträffande brödlådorna är att varje låda förses med ett lock, som helst bör vara fäst vid lådkanten medels gångjärn. När lådorna staplas på varandra kommer alltid en lådas orena undersida att ligga över brödet i den underliggande. Det är att märka att lådorna oftast ställas på bagerigolvet och vid brödaffärerna på gatan utanför butiksdörren.

Allmänna bestämmelser angående lådornas konstruktion böra utfärdas av medicinalstyrelsen.

Av hälsovårdsinspektionen beslagtagna födoämnen 1946:

Köttvaror:	26	kg. på grund av förskämning.
Fläsk:	75	„ „ „ „ „
Korv:	25	„ „ „ „ främmande lukt och smak.
Hästkött:	3.000	„ „ „ „ förskämning.
Fisk:	41	„ „ „ „ „
Sill:	360	„ „ „ „ „
Mjölk:	50	liter „ „ „ förorening.

8. Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak: tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	52	42	—	9	1
svin	9	1	—	8	—

9. Tillsyn av matserveringsställen:
110 inspektionsbesök, varvid i 5 fall anmärkningar förekommit.

10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:
Mjölk undersökes å mjölklaboratoriet med avseende på fetthalt, 344 mjölk- och 123 gräddprov ha därvid undersökts. Medelfetthalten för oskummad mjölk 2,94 %, för tunn grädde 13,43 %. På grund av ändrade försäljningsbestämmelser å tjock grädde i oktober 1940, har någon sådan inte varit föremål för undersökning under året. Matvaruprov undersökes å Statens Institut för folkhälsan. Årskostnaderna ha uppgått till c:a 1.000 kronor.

11. Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

12. Torghandeln: Saluförd svamp granskas av särskilt härför utsedd expert. 2.864 liter svamp kontrollerades, därav voro 18 liter odugliga samt 24 liter ej matsvamp. Dessutom ha ett stort antal husmödrar inställt sig för kontroll av plockad svamp. Som kontrollant har tjänstgjort revisor G. Brander.

13. 2 st. köttbilar för kringföringshandel å landsbygden har av hälsovårdsnämnden godkänts under året.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1. Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 2.495. Medeltal per mottagning 8,5.

Den 15/11 1936 flyttades polikliniken till förste stadsläkarens mottagningslokaler.

2. Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 40.

2. Anslag för staden för den privata dispensärverksamheten (sommarkolonien) = 4.000 kr. (Se 1:ste stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1946, bil. 10.)

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

1. 1:ste stadsläkaren var under året förordnad som offentlig vaccinatör. D:r Assar Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

2. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande ha skett i 49 fall.

3. Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 175 kr.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

1. Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 70 platser. På sinnessjukavdelningen 20 platser. Försörjningsfall 110 platser.

2. Barnhem.

	Plats-antal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn (Barnhemmet i Sommarro)	14	30.150: 59
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal pr dag	26	3.500: —
Sparvboet	12	1.400: —
Flickbarnhemmet	12	1.000: —

Västerås stads barnhem Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1946.
Läkare: 1:ste stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Ewy Aspling.
Antal underhållsdagar: 4.856.
Antal kvarliggande barn från år 1945: 13 st.
Antal intagna barn under år 1946: 26 st.
Antal utskrivna barn under år 1946: 26 st.
Antal kvarliggande barn till år 1947: 13 st.
Barnens hälsotillstånd har varit gott. Antal sjukdagar 72. Antal sjukskrivna barn 16 st.

Barnhemmet för flickor.

Utdrag ur årsberättelsen 1946.
Läkare: 1:ste stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Viola Berg.
Antal underhållsdagar: 4.745.
Antal kvarliggande barn från år 1945: 14 st.
Antal intagna barn 1946: 5 st.
Antal utskrivna barn under år 1946: 6 st.
Antal kvarliggande barn till år 1947: 13 st.
Barnens hälsotillstånd har varit gott. Antal sjukdagar 80. Antal sjukskrivna barn 17 st.

3. Barnkrubba.

Adress: Anderslundsgatan 6.
Öppet kl. 6.40—18. Lördagar till kl. 13. Stängt under juli.
För driftkostnaden svarar närmast Föreningen Västerås Barnkrubba, Understödsförening.
Kommunalt bidrag.
Dagavgift 60 öre eller 75 öre per barn och dag.
Läkare: K. Hallengren.

4. Sommarkoloniverksamhet.

Folkskolans sommarkolonier vid	Frösåker (65 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor)	130 platser
	Mårdhyttan (65 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor)	130 ,,
	Bysala (10/6—5/8)	35 ,,
	Gusselby (60 barn under 1 vårdperiod à 5 veckor)	60 ,,
Röda korsets sommarkoloni vid Ramnäs (emottager barn från hela länet)		32 ,,
Tuberkulosdispensärens sommarkoloni i Lindersnäs (Varberg) (öppet 15/1—23/8) ...		50 ,,
Aseas sommarkoloni Bjällandsås, Bokenäs, (Västkusten), 72 barn under 1 mån., i 2 perioder (öppet 20/6—20/8)		144 ,,

5. Barnträdgårdar:

"Västerås stads barnstugor"

Herrgärdsskolans barnträdgård	20 + 20 = 40 barn
Jakobsbergs ,,	20 + 20 + 20 = 60 barn
Korsängens ,,	15 + 15 = 30 barn
Hallens ,,	20 + 20 = 40 barn
Gideonsbergs ,,	20 + 20 = 40 barn
Tunby ,,	20 + 20 = 40 barn

Å vardera barnträdgården emottagas c:a 20 barn å en förmiddagsavd. 3 tim. och c:a 20 barn å eftermiddagsavd. 3 tim. Alla dagar utom lördag em. och söndag.

Läkare: P. Fritsch.

Eftermiddagshem för skolbarn: Herrgärdsskolan.

Varje dag ½3—½7 em. 30 barn.

Dagkoloni: 25/6—20/8 kl. 11.30—3.30 i form av badresor till Östra Holmen. 100 barn i genomsnitt per dag.

Lekplatsverksamhet har varit anordnad under ledning av ledarinna tiden 20/6—20/8 å Korsängsskolans park samt å Djäkneberget och Tunby. C:a 70 barn per dag.

Fritidsverksamhet för skolbarn har varit anordnad vid Tunby: 4 klubbar med 15 skolbarn i vardera samt vid Korsängen 1 klubb med 15 barn.

Daghemmet vid Norra Ringvägen för 35 barn per dag i ålder 6—7 kommer att bli färdigt januari 1947.

Under byggnad varande barnträdgård i västra stadsdelen beräknas kunna tagas i bruk nyåret 1947.

O. 1. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

Å barnavårdscentralen för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder ha under året varit inskrivna 1.154 st., därav nyinskrivna 859 st.

Läkaren har under året haft 346 mottagningar, varvid sammanlagt 5.494 barn undersökts. Medeltal per mottagning 15,88.

Sköterskorna ha avlagt 4.817 besök i hemmet. Å sköterskornas mottagningsrum har avlagts 2.257 besök.

Läkare: D:r Assar Normark.

O. 2. *Mödravård.*

Å landstingets mödracentral vid Centrallasarettet emottages för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet.

Vid 103 mottagningar besöktes centralen av 2.271 mödrar. Medeltal: 22 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska och 3 sköterskor.

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

1. Tjänstebefattningar: 2 stadsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 2 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 5 inspektörer, som tillika äro desinfektörer, 6 stadsdistriktssjuksköterskor, 1 dispensärsköterska och 2 skolsköterskor. Dessutom finnas 4 diakonissor, 5 distriktsbarnmorskor av vilka 4 tillika äro landsdistriktsbarnmorskor.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning.*

I staden praktisera: 2 homeopater, 1 chiropraktor och 1 ”naturläkare”. Ytterligare en homeopat har avflyttat från staden.

Sedan tidningarna i regel upphört med att införa kvacksalvares annonser ha de ambulerande kvacksalvarna kunnat hållas borta.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

T. *Ambulanser.*

2 ambulanser äro stationerade vid brandkåren.

1 ambulans är stationerad vid epidemisjukhuset.

U. *Observationsplats för besiktning av fartyg med avseende å förekomst av råttor.*

Inrättad 1 jan. 1938.

Besiktningsläkare: 1:ste stadsläkaren G. Andrén med d:r C. Idar såsom ersättare.

Under år 1946 ha 18 fartyg besiktigats och erhållit bevis om befrielse från råttutrotning.

V. *Sanitär kontroll över luftfarten.*

Inrättad 19 dec. 1938.

Läkare vid tullflygplatserna för landsflygplan Västerås—Hässlö samt för sjöflygplan Västerås—Centrala flygverkstaden är 1:ste stadsläkaren G. Andrén med d:r C. Idar såsom ersättare.

Inspektioner ha ej förekommit.

X. *Civila luftskyddet.*

Gruppchef för sjukvårdstjänsten är 1:ste stadsläkaren G. Andrén.
Utbildning och instruktion har meddelats.

Bilagor:
1) Årsberättelse rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.
2) Bestämmelse för handel med svamp.

Västerås den 1 mars 1947.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

Ordf., 1:ste stadsläkare.

Bilaga 1.

Årsberättelse rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion år 1946.

		Antal
I.	Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande bostäder	155
	Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande samlingslokaler	2
	Nytillkomna bostadslägenheter	760
	„ bostadshus för barnrika familjer	3
	„ bostadslägenheter för barnrika familjer	36

II. Bostadsinspektionen.

A. Organisation.

Närmaste förman för bostadsinspektionens personal 1:ste stadsläkaren G. Andrén.
Instruktion för personalen fastställd år 1943.
Personal: T. f. bostadsinspektris Carin Graffner-Lindberg.
Beräknad omloppstid för den fortlöpande inspektionen minst 5 år.

B. Verksamhet.

	Antal
Prövade ärenden rörande bostäder	3.077
därav ärenden som prövats på grund av anmälan från allmänhet eller myndighet	2.867
därav ärenden som prövats på grund av den fortl. inspektionen	210
Utförda inspektioner	3.122
därav återbesök	596
Inspekterade bostäder om	
1 rum (ej kök)	68
1 kök	96
1 rum och kök eller kokvrå	545
2 „ „ „ „ „	379
3 „ „ „ „ „	204
mer än 3 rum och kök eller kokvrå	143
Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande:	
1. Byggnadens anordning, inredning, underhåll och skötsel	141
2. Boningsrums, köks eller kokvrås fönster eller dagerbelysning	9
uppvärmning	29
skydd mot olägenhet från grund	—
ohyra	18
storlek	1
luftväxling	9

	Antal
skydd mot fukt	3
„ „ angränsande utrymmen	8
3. Bostadslägenhetens biutrymmen och bekvämligheter:	
garderob	12
avträde	1
(vattenklosett)	23
skafferi	37
tvättstuga	4
torkrum	—
vattenledning	2
avloppsledning	7
gasledning	—
elektriskt ljus	2
4. Bostadslägenhetens skötsel	8
5. Trångboddhet i familj med intill 2 barn	9
Trångboddhet i familj med mer än 2 barn	3
Inspekterade samlingslokaler	
därav skolor	2
möteslokaler	4
Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande samlingslokals	
luftväxling	3
bekvämlighetsinrättningar	2
Iakttagna missförhållanden som avhjälpts genom ingripande av bostadsinspektionen (dess tjänstemän)	182

	Antal
hälsovårdsnämnden	23
Iakttagna missförhållanden, som ej avhjälpts	71
Utdömda lägenheter, som utrymts	—
Medgivet uppskov med utrymningen av utdömd lägenhet	1
Trångbodda familjer, som beretts bostad i kommunen tillhörig lägenhet	—
Av hälsovårdsnämnden meddelade föreläggande enligt 8 § 8 mom. resp. 43 § 7 mom.	14
Utfärdade förbud mot rums användande till bostadsändamål enligt samma lagrum	11
Meddelade uppskov med föreläggande eller förbud enligt samma lagrum	3
Meddelade förordnanden om utrymmande av rum i samband med föreläggande	—
Meddelade förbud mot lägenhets beboende av mer än ett visst antal personer	2
Meddelade förbud mot lägenhets beboende av minderåriga	3
Meddelade förbud mot lägenhets beboende under viss årstid	—

Bostadsbristen är fortfarande mycket stor och ett 70-tal utdömda bostäder äro bebodda.

Västerås den 26 mars 1947.

CARIN GRAFFNER-LINDBERG.
t. f. bostadsinspektris.

Bilaga 2.

Föreskrifter rörande försäljning av färsk matsvamp i Västerås.

Antagna av stadsfullmäktige den 30/1 1947. Fastställda av länsstyrelsen den 26/2 1947.

§ 1.

Färsk matsvamp får icke saluhållas utan att samma dag hava godkänts av hälsovårdsnämndens svampkontrollant.

§ 2.

Försäljning får ske endast på Stora torget å onsdagar och lördagar (torgdagar).

§ 3.

Svampen skall vara frisk, väl rensad samt fri från jord och annan orenlighet. Den skall hava normal, ej unken eller annan dålig lukt, ej vara gammal, vissnad, frusen eller skämd och ej i avsevärdare grad vara angripen av insekter("maskäten"), sniglar eller andra djur. Den får ej heller vara möglig eller angripen av parasitsvampar, i vilket senare fall svampens yta är missfärgad av en vit eller grå beläggning.

§ 4.

Blandad svamp får icke saluhållas. Varje svampsort skall vid saluförandet förvaras för sig i kartong, korg eller dylikt, upptagande svampens svenska namn samt bevis om svampkontrollantens godkännande och dagen därför.

§ 5.

Odlade champinjoner må försäljas i butik utan hinder av vad här stadgats.

§ 6.

För överträdelse av dessa föreskrifter böte den försumlige från och med fem till och med femhundra kronor.

Föreskrifterna träda omedelbart i kraft sedan de blivit i laga ordning fastställda och vunnit laga kraft.

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1946.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.[1]) vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Scharlakansfeber 137 insjuknade Difteri 1 „ Nervfeber o. paratyfus 5 „ Summa 143 insjuknade
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	182 st.
3. Förekomst av spetälska och åtgärder däremot enl. 2 § 6 mom.	0.
4. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	För observation ha varit intagna å epidemisjukhuset 39 personer.
5. Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering, m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas för smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka ha vårdats å epidemisjukhuset. Syskon till de insjuknade ha varit isolerade i hemmet under erforderlig tid. Ett mindre antal scharlakansfeberfall vårdades i hemmet.
6. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 103 ggr efter fall av epidemisk sjukdom. 40 ggr efter fall av tuberkulos. Förutom de sjukas kläder m. m., som behandlats i smittade hem, ha 161 rum och 33 kök desinfekterats.
b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätegasbehandling har utförts i 2 rum. Privat cyankammare har tagits i bruk 7 ggr under sommaren för ohyresbehandling av möbler, kläder m. m.
c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste inspektören är tidigare utbildad för cyanvätegasbehandling.

[1]) Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

Västerås den 28 febr. 1947.

GUSTAV ANDRÉN.

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1946.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsåret början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	22.027	kv.	21.982	s:a	44.009	
i Lundby församling	m.	1.113	kv.	1.043	s:a	2.156	
S:a	m	23.140	kv.	23.025	s:a	46.165	

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	23.344	kv.	23.022	s:a	46.366
i Lundby församling	m.	1.118	kv.	1.052	s:a	2.170
S:a	m.	24.462	kv.	24.074	s:a	48.536

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	588	kv.	514	s:a	1.102
i Lundby församling	m.	23	kv.	26	s:a	49
S:a	m.	611	kv.	540	s:a	1.151

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	189	kv.	180	s:a	369
i Lundby församling	m.	8	kv.	4	s:a	12
S:a	m.	197	kv.	184	s:a	381

4. Därav antal döda under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	11	kv.	8	s:a	19
i Lundby församling	m.	—	kv.	—	s:a	—
S:a	m.	11	kv.	8	s:a	19

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

6. Antal under året födda har överstigit antal under året döda med 770 (414 m., 356 kv.).

7. Ökning av befolkningssiffran genom inflyttning 1.601 (908 m., 693 kv.).

II.

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Scharlakansfeber	137	insjuknade
Difteri	1	„
Nervfeber och paratyfus	5	„
Summa	143	insjuknade

I scharlakansfeber insjuknade 137 (159 år 1945). Fallen voro fördelade lika över årets månader. Högsta antalet insjuknade i juni — 29 (år 1945 i okt. — 38), (år 1944 i febr. — 27). Fall av gulsot (hepatitis epid.) utgjorde 29. Om under året inträffade dödsfall må endast nämnas 19 i lungtuberkulos och 6 i annan tuberkulos.

Könssjukdomarna ha liksom föregående år visat ytterligare ökning. Besöksantalet på polikliniken för könssjukdomar var under

år 1943	2.263.	Antal nytillkomna	år 1943	276.	
„ 1944	2.543.	„ „	„ 1944	396.	
„ 1945	2.853.	„ „	„ 1945	456.	
„ 1946	2.495.	„ „	„ 1946	519.	

Föredrag:

För Andelsslakteriets personal: Livsmedelshygien.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 2 leg. apotekare och 3 pharm.-kandidater.

På apoteket Bävern tjänstgöra förutom innehavaren 3 leg. apotekare, 3 pharm.-kandidater.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Västerås utgör numera endast 1 barnmorskedistrikt. Till distriktet höra även socknarna Badelunda, Björksta, Dingtuna, Haraker, Hubbo, Irsta, Kungsåra, Kärrbo, Lillhärad, Ryttern, Romfartuna, Sevalla, Skerike, Skultuna, Tillberga, Tortuna, Västerås-Barkarö och Ängsö.

Distriktsbarnmorskor: Fröken Anna-Erika Johansson, Fröken Bertha Karlsson, Fru Carola Pagmer och Fröken Anna-Lisa Laago.

Privatpraktiserande: 1.

3. *Skyddskoppympning.*

1:ste stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör. D:r Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

Inalles ha c:a 1.071 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.

Föreläggande ha meddelats i 49 fall.

Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång ha enligt anmälan 44 barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:

Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.

Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.

Förordnad som ympare enl. lag om skyddskoppympning.

2. För rättsmedicinskt ändamål: Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd.

V.

Sinnesslöa och sinnessjuka.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Inspektion av i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinneslöa utföres av hjälpverksamhetsläkaren och 1:ste stadsläkaren.

Å pastorsämbetet journalförda:

Sinnessjuka: 170 m., 157 kv.

Sinnesslöa: 84 m., 61 kv.

VI och VII.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade barnavårdscentralen för meddelande av läkareråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har även under det gångna året flitigt anlitats. D:r Assar Normark har varit föreståndare. Sköterskor: Syster Svea Sandberg, Syster Berta Hedlöf och Syster Anna-Lena Lamberger.

Mottagningslokaler: Kristinagatan 17 och Centrallasarettet.

Mödravården.

Å landstingets mödracentral vid Centrallasarettet emottagas för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet. Från 1945 överfördes 126 mödrar. Nytillkomna under året 938 mödrar. Vid 103 mottagningar besöktes centralen av 2.271 mödrar.

Medeltal: 22 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska och 3 sköterskor.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 31/12 1946.

Läkare:

G. Ankarswärd, 1:ste provinsialläkare.

E. Julin, provinsialläkare.

G. Andrén, 1:ste stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus, läkare vid könspolikliniken, dispensärläkare.

K. Hallengren, t. f. 2:dre stadsläkare, läkare vid ålderdomshemmet, läkare vid Tekniska skolan.

J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem.

P. Fritsch, läkare vid Kungl. Västmanlands Flygflottilj, läkare vid Västerås stads barngårdar, läkare vid Högre Allm. läroverket.

Privatpraktiserande:

Hilda Bauer.
Hjördis Lind-Campbell, läkare vid flickskolan.
G. Fjellander, f. d. 1:ste provinsialläkare.
K. Granberg, läkare vid folkskolarna.
G. Helmer, järnvägsläkare.
C. Idar, f. d. 2:dre stadsläkare.
G. Wingren, fältläkare.

Vid Centrallasarettet:

E. M. Bergenfeldt, lasarettsläkare vid kirurgiska avd.
T.Hendelberg, bitr. lasarettsläkare vid kirurgiska avd.
T. Eriksson, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
Bengt Åkerlund, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
Kurt Lindström, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
A. Bjure, lasarettsläkare vid medicinska avd.
K. Vannfeldt, 1:ste underläkare vid medicinska avd.
Harald Nilsson, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
K. Wirdholm, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
K. B. Odqvist, lasarettsläkare vid ögonavd.
N. Boström, lasarettsläkare vid öronavd.
Lars Sellström, underläkare vid öronavd.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
S. Clausen, bitr. lasarettsläkare vid röntgenavd.
Erik Wallin, extra läkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.
A. Normark, lasarettsläkare vid barnavd.

Vid länssanatoriet Skogsfjället:

G. Karth, sanatorieläkare, läkare vid Centraldispensären.
Märta Stille, 1:e underläkare.
Valter Noreby, 2:dre underläkare.

Tandläkare:

E. Adolphson, E. Berggren, A. Björk, N. Björn, K. Blomkvist, O. Boberg, G. von Bothmer, Fru Gisela Cronholm-Twetman, H. Ehnberg, Brita Fjellander, G. Jonsson, E. Lagerkvist, H. Larsten, E. Nyström, Ulla Senning, E. von Unge, F. E. Wahlund, G. Werthén, O. Westermark.

Tandläkare vid folktandkliniken:

Föreståndare K. Edlund, Marta Flygare, Rune Hannerz, Margareta Härdner, H. Lybeck, Åke Löfgren, Anna-Britta Svensson, Gudrun Ulfsten.

Centraltandpolikliniken: Föreståndare S. Sundberg.

Veterinärer:

Thor Henriksson, länsveterinär, Verner Snöborgs, distriktsveterinär, Harald Sjölin, besiktningsveterinär vid Köttbesiktningsbyrån och Andelsslakteriet, Hilding Thörne, chefsveterinär och Ragnar Jansson och Per Kinnmark, assistentveterinärer vid tuberkuloslaboratoriet, E. Thunberg, praktiserande veterinär.

Sjukgymnaster:

Manliga: Legitimerade: Kapten O. Clarholm, Kapten A. Hammarfelt (Gymnastiklärare), A. Tersmeden, Överstelöjtnant K. Wallenius.

Kvinnliga: Legitimerade: Fröken Karin Andersson, Fru E. Quiding-Andersson, Fröken Elisabet Arvedson (gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren (anställd vid vårdhemmet för kroniskt sjuka), Fröken Gertrud Hidén (anställd vid Centrallasarettet), Fru Greta Ljungquist, Fröken Ursula af Klercker, Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fru Morling, Fröken Lulu Schultz (anställd vid Centrallasarettet), Fru Maj Svensson, Fröken Dagny Trenius (anställd vid Centrallasarettet), Fru Thora Wittbom.

Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorskor: Fröken Anna-Erika Johansson, Fröken Bertha Karlsson, Fru Carola Pagmer, Fröken Anna-Lisa Laago.

b) Å Centrallasarettet anställda: Anna-Lisa Toborg, Vendela Lindblom, Svea Christenson, Inga Persson, Gertrud Fäst, Edit Brandt.

c) Kommunalt anställda: Se a).

d) Privatpraktiserande: Fru Signe Mejer-Karlsson.

Sjuksköterskor:

a) (Stads)distriktssjuksköterskor:

Lilly Kallin, I distr. Området mellan Vasagatan och Jakobsbergsgatan.

Birgit Neppelberg, II distr. Området mellan Vasagatan och Norra samt Östra Ringvägen.

Helny Carlsson, III distr. Området väster om Jakobsbergsgatan, Lundby och Fredriksberg.

Sanna Nordvall, IV distr. Området norr om Norra Ringvägen.

Iris Fagerlund, V distr. Ängsgärdet, Haga, Aseastaden.

Siri Widell, VI distr. Området Sommarro, Klockartorpet, Badelunda, Hemdal, Vargbo.

Å ålderdomshemmet: Elin Ramqvist, Frideborg Hellåsen, Alinde Högdén, Ella Björklund, Eva Gunstad.

b) Skolsköterskor: Rut Berggren-Nilsson, Dagmar Silén.

c) Dispensärsköterska: (distrikts) Lisa Nilsson.

d) Barnavårdssköterskor: Svea Sandberg, Berta Hedlöf, Anna-Lena Obrandt.

e) Privatpraktiserande: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Agnes Eklund, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, Fru Karin Wisén, alla godkända, Gunhild Gustafsson, ej godkänd.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Sigrid Andersson, Elsa Bergstrand, Annie Hagberg, vid barnkrubban Hilma Moberg.

Församlingssyster: Anna Karlsson.

Hemsystrar: Astrid Nilsson, Britta Weibel, Bengta Lindgren och Svea Laggar, anställda av Västerås stad. (Verksamhet se bilaga 12.)

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.

2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
6. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
7. 1:ste inspektörens årsberättelse.
8. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
9. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
10. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.
11. Folkskoletandklinikverksamheten.
12. Hemsystrarnas verksamhetsberättelse.
13. Tobaksrökningen, en fara för folkhälsan.

Västerås den 28 februari 1947.

GUSTAV ANDRÉN.

1:ste stadsläkare.

Bilaga 1. *Översikt av gängse sjukdomar*

Sjukdomar	Insjuknade				
	Januari	Febr.	Mars	April	Maj
Nervfeber	—	2	—	—	—
Paratyfus	—	—	1	—	—
Scharlakansfeber	8	3	5	9	17
Difteri	—	—	—	—	—
Hepatitis epidemica	4	—	3	3	6
Influensa	8	15	28	13	7
Mässling	8	17	16	4	9
Påssjuka	—	3	1	—	—
Kikhosta	11	15	12	9	10
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	38	42	111	38	30
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	15	14	6	4	8
Akut lunginflammation	—	2	—	—	1
Lungsäcksinflammation	—	—	—	—	—
Akut mag- och tarminflammation	9	12	11	8	3
Varjedlæ	2	7	4	3	5
Röda hund	—	—	—	—	—
Myalgia epid.	—	—	—	—	—
Summa	103	132	198	91	96

Bilaga 3. *Sammandrag av summariskt utdrag ur dagböcker, förda*

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Förlösta och vårdade		Barnsängskvinnan var 10 dagar efter förossningen		
	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Summa	Därav: Förstföderskor	Därav: Omföderskor	i barnmorskans eget hem Regl. § 24. mom. 1 st. 2	å förlossningsh. Regl. § 24, mom. 1, st. 1 o. mom. 2	frisk	sängliggande	död
5	147	13	2	162	33	129	—	—	160	1	—

i Västerås år 1946.

Insjuknade Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	2	—	—	—	—	3
29	17	16	12	7	9	5	137
—	1	—	—	—	—	—	1
4	—	1	1	4	2	4	32
8	12	10	10	26	25	19	181
8	4	—	—	—	2	2	70
—	—	—	—	6	3	4	17
12	5	2	5	15	8	15	119
14	15	26	38	28	33	34	447
—	1	3	5	5	9	12	82
—	—	—	—	1	—	2	6
—	1	—	—	—	—	1	2
2	10	14	16	14	12	19	130
3	—	2	—	—	3	—	29
2	2	2	2	7	—	—	15
—	—	—	—	2	4	—	6
82	68	78	89	115	110	117	1279

av barnmorskor i Västerås stad Västmanlands län under år 1946.

Antal börder: Missfall	Övr. förlossn.-fall: Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Födda barn: Levande födda, Fullgångna: Gossar	Flickor	Ofullgångna: Gossar	Flickor	Dödfödda, Fullgångna: Gossar	Flickor	Ofullgångna: Gossar	Flickor	Summa: Gossar	Flickor	Hela antalet	Av levande födda voro inom 10 dag. efter förlossn. döda, Fullgångna: Gossar	Flickor	Ofullgångna: Gossar	Flickor
1	160	1	—	162	82	75	2	1	1	—	1	—	86	76	162	—	2	1	—

Ögondesinfektion verkställd å 160 nyfödda barn, därav 64 gossar och 76 flickor.

Bilaga 2.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås i Västmanlands län år 1946.

A. Vaccination.

Utdragets n:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer, som fullgjort ympningsplikt på grund av: framgångsrik ympning	11 § 2 mom lagen om skyddskoppympning	genomgångna smittkoppor	Summa
1—13	Västerås	D:r G. Andrén	282	12		294
14—44	„	D:r A. Normark	725	17		742
45	„	D:r K. Hallengren	4			4
46	„	D:r G. Helmer	4			4
47	„	D:r H. Händel	1			1
48—50	„	D:r S. Hansson	3			3
51—52	„	D:r E. Malmsten	5			5
53	„	D:r C. Mörk	4			4
54	„	D:r Hj. Hendelberg	1			1
55	„	D:r I. Elliot	1			1
56	„	D:r C. Barre	1			1
57	„	D:r K. Granberg	1			1
Utdrag som ej medt. 1945						
58	„	D:r G. Andrén	6	4		10
59	„	D:r J, Lundblad	2			2
		Summa	1040	31		1073

B. *Revaccination.*

Under året hava utförts 43 ympningar på förut med framgång ympade personer.

Bilaga 5.

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1946.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som under föregående år.
2. Invånarantalet torde uppgå till hälften av hela stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse. Beträffande övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1946. Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga skyddskoppympningen har verkställts av förste stadsläkaren.
2. Yttre likbesiktning har företagits i 7 fall på polisens begäran.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. *Behovet av ökat antal vårdplatser*

å Ålderdomshemmet är fortfarande stort.

VI. *Intet av vikt att anföra.*

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens Ålderdomshem jämte bilagor.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1946.

Västerås den 24 januari 1947.

Knut Hallengren.

t. f 2:dre stadsläkare.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1946.

Sjukhuset tillhör: Västerås stad.

1. Under året vidtagna åtgärder beträffande:

a) byggnaderna och deras omgivning: Ytterbelysning anordnad;
b) mathållning: Inga förändringar.
c) inventarier, utredningspersedlar och instrument: 10 fåtöljer till dagrummen samt 1 inhalationsapparat ha anskaffats; 1 gångstol ävenså anskaffad.
d) ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Inga förändringar.

2. Inträffade förändringar, beträffande personalen. Avdelningssköterskan Syster Kerstin Pettersson avled den 28/7 1946. Denna tjänst är för närvarande vakant.

3. Viktigare åtgärder, som blivit föreslagna: Intet att anmärka.

4. Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Intet att anmärka.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag under året		
129	55	30866	89	84	89	77	147

Västerås den 24 januari 1947.

Knut Hallengren.

t. f. 2:dre stadsläkare.

Bilaga 4. *Uppgifter den 31 dec. 1946 angående läkare och*

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistr., stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkardistrikt.	Antal legitimerade läkare							Antal tandläkare					
	Civila läkare	Militär läkare	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Summa	Manliga	Kvinnliga	Distrikts- *)			Enskilt praktiserande		
	som inneh. civil läkarebefattn. med tjänstårsrätt							Manliga	Kvinnliga	Summa	Manliga	Kvinnliga	Summa
Västerås stad	5	1	8	1	15	13	2	4	4	8	16	3	19
Centrallasarettet	16				16	16							
Länssanatoriet	3				3	2	1						

*) Tandläkare vid folktandpolikliniken.

tandläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Antal sjukgymnaster, legitimerade		Antal barnmorskor				Antal sjuksköterskor					Summa	Anmärkningar
m.	kv.	Distrikts-barnmorskor	Anställda av kommun	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	Distrikts-sköterskor	Dispensär-sköterskor	Sjuksköt. vid barnav.-central	Andra av kommun, församling, bruk m. m. fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst		
4	13	4	—	—	1	6	1	3	6	5	21	

Bilaga 6.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, 5 §, för år 1946.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: } 1
„ „ kvinnliga „
b) Sköterskor, antal 1.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	437	
därav nytillkomna under året	399	
b) kvinnliga	136	
därav nytillkomna under året	120	
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök		
a) av manliga patienter	1453	
medeltal per mottagning	5	
b) av kvinnliga patienter	1042	
medeltal per mottagning	3,5	

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: måndag, tisdag, torsdag, fredag 18.00—18.30. Onsdag, lördag 13.00—13.30.

b) för kvinnliga patienter måndag, tisdag, torsdag, fredag 18.30—19.00. Onsdag, lördag 13.30—14.00.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) Lika som föregående år. På poliklinikmottagningarna få även "andra" patienter infinna sig.

Gustav Andrén.
Poliklinikföreståndare.

Bilaga 7.

Sammandrag av hälsovårdsinspektörernas i Västerås arbeten under år 1946.

Inspektionen har omfattat:

Gårdar och avträden	2.906	besök
Stall	457	„
Svinhus	45	„
Lump-, hud- och benupplag	96	„
Avstjälpningsplatser	48	„
Avloppstr. och diken	82	„
Godsmagasin	25	„
Salubodar för födoämnen	6.003	„
Salutorg	122	„
Bagerier och karamellfabr.	601	„
Mjölkförsäljn.-ställen	1.307	„
Slakterier och korvfabriker	1.345	„
Näringsställen	110	„
Rak- och frisersalonger	44	„
Utförda desinfektioner	137	st.
Provtagningar	6	„
Anhållande av födoämnen	9	„
Expeditionstjänst	301	dagar
Diverse arbeten	333	st.

Västerås den 25 januari 1947.

Ernst Berggren.
1:ste inspektör.

Bilaga 8.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete under år 1946.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	2.526
	Antal återbesök	596
	Summa	3.122

Inkomna anmälningar	231
WC-ansökningar (omfattande 1844 wc)	127
Kvarstående ärenden från föregående år	96
Kvarstående ärenden till nästkommande år	71
Avhjälpta ärenden	282
Fortlöpande besiktningar	210

Utdömda lägenheter: 4 st. järnspiselrum
6 st. lägenheter om 1 rum och kök
2 st. lägenheter om 2 rum och kök.

Antal damfriseringar:

December 1930	8
„ 1940	38
„ 1943	41
„ 1944	40
„ 1945	43
„ 1946	42

Herr- och Damfriseringar:

December 1941	5
„ 1943	11
„ 1944	13
„ 1945	16
„ 1946	15

Under året har 1 st. damfrisering tillkommit och 2 st. ha upphört.

Förutom ovannämnda uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, kortregistrering, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl.

Under år 1946 har också företagits en specialundersökning med temperaturmätningar i reumaticis och neuroticis bostäder.

Arbetet har i det stora hela fortgått efter samma riktlinjer som förut. Det ökade löpande arbetet ger tyvärr alltför ringa tid till fortlöpande inspektioner.

Västerås den 27 mars 1947.

Carin Graffner-Lindberg.
t. f. bostadsinspektris.

Uppgifter till 1946 års årsberättelse.

Antal våningsklosetter: 15.655, varav 15.605 äro w.c. i 2.490 fastigheter. (Badelunda icke medräknat.)

Under året har till Hälsovårdsnämnden inkommit 127 ansökningar angående w.c.-anläggningar omfattande 1.844 w.c., varav de flesta tillkommit i nybyggnadsfastigheter, endast ett fåtal genom ombyggnad av äldre fastigheter och verkstadslokaler.

46 torrklosetter finnas i 35 fastigheter (53 föregående år).

Antal med boningshus bebyggda fastigheter vid årets slut c:a 3.670 st., därav 609 i Badelunda. (Inkorp. den 1/1 1946.)

Under året har enligt Byggnadsnämndens uppgifter till Socialstyrelsen tillkommit 53 st. nya hus.

De tillkomna lägenheterna, 764 st., fördela sig på följande sätt:

enkelrum	41	2 rum	0
1 rum och kokvrå	1	2 rum och kokvrå	0
1 rum och kök	110	2 rum och kök	288
3 rum och kök	160	4 rum och kök	140
5 rum och kök	34		

Häri ingå 3 st. barnrikehus, omfattande 36 lägenheter à 3 rum och kök.

Rivna hus 7 st., omfattande 38 lägenheter enligt nedanstående:

2 st. enkelrum
22 st. lägenheter à 1 rum och kök
11 st. „ à 2 rum och kök

2 st. lägenheter à 3 rum och kök
1 st. „ à 2 rum

Västerås den 27 mars 1947.

Carin Graffner-Lindberg.
t. f. bostadsinspektris.

Bilaga 9.

Sammanställning och översikt över distriktssköterskornas i Västerås verksamhet under år 1946.

I.	distriktet:	Lilly Kallin, Vallingatan 5 A.
II.	„	Birgit Neppelberg, Munkgatan 7 A.
III.	„	Helny Carlsson, Stadshagsvägen 9.
IV.	„	Sanna Nordvall, Skultunavägen 18 D.
V.	„	Iris Fagerlund, Frejahöjden 3.
VI.	„	Siri Widell, Klockartorpsgatan 21 D I.
Dispensären:		Elisabeth Nilsson, Vallingatan 5 B.

1) Spädbarns- och småbarnsvården: Handhaves av barnavårdscentralens sköterskor.
Sköterskorna i distr. V och VI:
a) biträtt läkare à barnavårdsstation, antal mottagningar 22
b) företagit hembesök, antal besök .. 633
c) rådgivning m. m. à egen mottagning, antal gånger 81

2) Skolbarnsvården: Handhaves av skolsköterska, anställd av Västerås stad.
Sköterskan i distr. II biträtt läkare vid vaccination i skola 2 ggr.

3) Dispensärarbetet:
Anm. Från dispensärsköterskan särskild årsrapport.

4) Bostadstillsyn:
a) Biträtt vid inspektion, antal gånger: 2.
b) Företagit hembesök för bostadsvård av annan anledning, antal gånger: 11.
c) Övervakning av smittrening, antal gånger: 0.

5) Sjukvård:
a) Antal hela dagar, som distr.-sköterskan tjänstgjort i patientens hem .. 1
b) Antal vaknätter.. 11
c) Företagit hembesök:
1) om dagen, antal ggr ... 6.623
2) nattetid, antal ggr ... 80
d) Sjukvård m. m. lämnad à egen mottagning, antal ggr 4.465
e) Resor med patienter till sjukhus m. m., antal ggr 28

6) Sköterskan i distr. I biträtt vid allm. vaccinationer 2 ggr.
Sköterskan i distr. II avlönas helt av staden. Tjänstgör dagl. 1—2 tim. på polikliniken för könssjukdomar.

Sköterskan i distr. III biträtt vid allm. vaccinationer 2 ggr.

Sköterskan i distr. V biträtt vid vaccinering, övervakning av sinnessjuka och asociala.

Västerås den 1 februari 1947.

Gustav Andrén.
1:ste stadsläkare.

Bilaga 10.

Årsberättelse för år 1946 från Västerås stads distriktsdispensär typ II i Västmanlands län.

1 Dispensären är anordnad av Västmanlands läns landsting.

2. Dispensärdistrikt: Västerås stad inkl. Lundby, S:t Ilian och Badelunda församlingar.

3. Personal: a) distriktsdispensärläkare: 1:ste stadsläkaren G. Andrén.
b) dispensär- respektive distriktssköterskor: Elisabeth Nilsson. Ovannämnda distrikt.

4. Lokal för dispensärläkarens mottagningar: särskild.

5. Mottagningar: Två gånger i veckan.

6. Antal rådfrågningar hos dispensärdistriktssköterskorna (utom i anslutning till läkarmottagningarna): 3.512, inberäknat alla besök på dispensären, utom läkarundersökningar.

7. Antal undersökningar utförda vid distriktsdispensären:
a) av dispensärläkaren undersökta personer 479.
b) av dispensärläkaren utförda läkarundersökningar 610.
c) tuberkulinundersökningar (av dispensärklientel och andra) 610 personer, därav positiva 301, därav negativa för 1 mg Mantoux 231.
Ev. tuberkulinundersökningar i skolor m. m.: Militärer: 171.

8. Åtgärder vidtagna av distriktsdispensären:
a) antal till centraldispensären (eller för röntgenundersökning) remitterade personer 257.
b) antal genom dispensärens förmedling på tuberkulossjukvårdsanstalter intagna personer 0.
c) intagna på övriga sjukhus, konvalescenthem m. m. 11.
d) antal BCG-vaccinationer (av dispensärklientel) 65, därav barn 46, vuxna 19, ev. BCG-vaccinationer i skolor m. m. 187.
e) antal hembesök av dispensär-, distriktssköterskorna i dispensärens tjänst 1.246.
f) övriga besök och resor i dispensärens tjänst 38.
g) i fosterhem eller på barnhem omhändertagna friska barn från tuberkulösa familjer: under 2 år 2, över 2 år 3, därav ett kvar sedan föregående år.
h) av distriktsdispensären anordnad sommarkoloni: Västerås stads förening mot tuberkulos.

A) lokal: Egen fastighet i Träslövs församling, Hallands län.
B) kolonin öppen under tiden 12/6—20/8 1946.
C) antal mottagna gossar, 24, flickor 26.
D) barnens ålder: Maximum 12 år, minimum 4 år.
F) barnens hälsotillstånd: Hälsotillståndet gott.

9. Under året i registret nyinförda personer, behäftade med tuberkulos (som barn räknas personer under 16 år):

	Lungtuberkulos					Enbart annan tuberkulos[1])				
	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a
a) konstaterade av central- eller distriktsdispensärläkare	17	12	4	4	37	5	8	2	3	18
b) anmälda av annan läkare	4	6	1		11	8	9	2	3	22
c) inflyttade	11	10	1		22	9	5	1	3	18
Summa	32	28	6	4	70	22	22	5	9	58

10. Från dispensärens register under året avförda personer:

	Lungtuberkulos	Enbart annan tuberkulos[1])
a) tillfrisknade	15	43
b) dödsfall i tuberkulos*)	16	2
c) dödsfall i annan sjukdom	2	
d) avflyttade	9	12
e) okända		
Summa	42	57

*) Endast *före* döden registrerade personer medräknas.

11. I dispensärens register den 31/12 kvarstående personer:

Lungtuberkulos	därav med öppen tbc	Enbart annan tuberkulos[1])
306	68	239

[1]) Bland enbart annan tuberkulos medräknas hiluslymfom, pleurit och knölrosfall av tuberkulös art utan tydligt påvisbara lunghärdar. Till öppen tuberkulos räknas fall med kaverner eller TB i direktprep. (ej *enbart* vid odling el. marsvinsprov).

Västerås den 12/2 1947.

Gustav Andrén.
Distriktsdispensärläkare.

Bilaga 11.

Redogörelse för verksamheten vid Västerås stads folkskoletandklinik läsåret 1946.

Utförda arbeten:

Beständiga tänder:

Fyllningar	4.413
Tanduttagningar	217

Mjölktänder:

Fyllningar	1.229
Tanduttagningar	1.920

Sanerade:

I bägge betten	1.421
I perm. bettet	1.406

Antal förefintliga mjölktänder 17.670 st. och permanenta tänder 45.048, därav karierade mjölktänder 5.901 st. och permanenta tänder 4.665 st.

Å centraltandpolikliniken vid centrallasarettet ha å skolbarn utförts följande operationer:

Plastik av gom- och nässpalta	1
Plastik av spalta i alvolarutskottet	2
Op. av tungband	1
Op. av cysta	1
Extraktion av tänder	4
Extrakton av retin	3
Narkos (pat.)	2
Gomplatta	2
Studiemodeller	1
U. s. utan efterföljande behandling	6
Röntgen	9
Rotfyllningar	1
Amalgamfyllningar	2
Silikatfyllningar	1

Bilaga 12.

Fyra hemsystrar ha varit anställda: Astrid Nilsson, Brita Weibel, Bengta Lindgren och Svea Laggar.

Arbetsförmedlingen fördelar arbetet bland hemsystrarna, och dessa ha varje månad avlämnat rapport över verksamheten.

Syster Astrid Nilsson har under året tjänstgjort i 46 familjer med sammanlagt 197 heldagar, 117 halvdagar, 13 timmar och 4 nätter.

Syster Britta Weibel har under året tjänstgjort i 36 familjer med sammanlagt 215 heldagar, 105½ halvdagar.

Syster Bengta Lindgren har under året tjänstgjort i 32 familjer med sammanlagt 218 heldagar, 52 halvdagar och 2½ timmar.

Syster Svea Laggar har under året tjänstgjort i 38 familjer med sammanlagt 182 heldagar, 53 halvdagar, 49 timmar och 8 nätter.

Kostnaderna ha bestridits av Västerås stad och Landstinget, och inkomsten på deras arbete belöper sig till kronor 1.277: 25.

Tre hemsystrar äro anställda för Aseas personal: Mary Berg, Elsa Norman, Viran Eriksson.

En hemsyster är anställd för Metallverkens personal: Signe Gill.

En hemsyster är anställd av Husmodersföreningen: Rut Eriksson.

Bilaga 13.

Tobaksrökningen, en fara för folkhälsan.

Tobaksrökningen har med åren blivit så omfattande att den nu måste anses utgöra en fara för folkhälsan. Saken har av och till uppmärksammats och påtalats. Vetenskapliga undersökningar rörande rökningens ifrågasatta skadliga verkningar hava utförts och fått olika bedömning. Enligt undersökningarna synes uppfattningen att rökning icke är skadlig överväga.

Medicinalstyrelsen har uppmärksammat förhållandet och med påpekande av att en del personer bli illamående av tobaksrök i cirkulärskrivelse framhållit att å expeditioner och lokaliteter där allmänheten har tillträde rökning icke bör få förekomma och uppmanat dem det vederbör att utfärda bestämmelser härom.

Faktum är att det allmänt röks nära nog dygnet runt. Man kan vid ½7-tiden på morgonen se arbetarna cykla till sitt arbete i moln av tobaksrök. Det finns de som ej kunna kläda på sig utan att först ha fått rök i sig för att stilla tobakshungern och häva den darrhänthet, som försvårar knäppandet av knappar samt knytande av band etc. Man får skåda damer på torget vid 8-tiden fm. rökande cigarrett. Vid busshållplatserna står folk och "laddar sig" medels kraftiga bloss innan de bestiga vagnen. Arbetare å gator, vid byggen etc. röka under arbetet. Får man en hantverkare till sitt hem, är det ej ovanligt att han röker medan han förrättar sina sysslor. En del hembiträden och fruar röka när de koka morgonkaffet. Det påstås även att det finns mödrar som röka när de amma sina barn. Chaufförer iklädda uniform röka i tjänstebilar. Lastbilsförare har jag sett tända rökverk medan de framföra sitt åkdon på starkt trafikerad gata. I sovvagnar fylls korridorerna med rök från herrar och damer, som nikotinisera sig före sänggåendet. Av och till får man höra att folk skadat sig eller brunnit inne emedan sängkläder antänts av glöd från rökverk, som vederbörande somnat ifrån.

Exemplen kunna mångfaldigas.

Om vissa försöksserier synas utvisa att rökningen icke är skadlig, så får man likväl på en läkarmottagning se sjuka med särskilt nervösa symptom, där patienten själv medger att sjukligheten säkerligen sammanhänger med tobaksmissbruk. Visst är emellertid att om en vanerökare icke får tobak så blir han sjuk. Under den senaste beredskapstiden yttrades det farhågor för att därest en trupp icke fick rökverk under två dagar så skulle den truppen bli stridsoduglig. Vid två plötsliga dödsfall av yngre militärer kunde resp. fältläkare ej finna annan dödsorsak än tobaksmissbruk.

Det är med nikotinisten som med morfinisten. Han måste ständigt tillföra giftet. Om kedjerökaren ständigt får konsumera tobak känner han sig frisk.

Tobaken anses vara ett njutningsmedel. I så fall bör rökning ej få ske på kontor och arbetsplatser utan annorstädes och endast under fritid.

Den som för bil bör ej få röka vid körning i städer och samhällen för trafiksäkerhetens skull. Förbud härom måste enl. min mening utfärdas.

Upplysning och propaganda i förbättrande syfte är av nöden. Av särskild vikt är att ungdomar ej lära sig att röka och skaffa sig rökvanor.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings Aktiebolags Tryckeri

Nr 13. Brandstyrelsens årsberättelse för 1946.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna brandchefens berättelse för brandkårens verksamhet under år 1946.

Västerås den 8 maj 1947.

För brandstyrelsen:

GEORG ROBSAHM.

/Gunnar Ekberg.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Folkmängden (kyrkoskrivna) i staden var den 31 december 1945 46.118 personer och den 31 december 1946 51.024. (Badelunda kommun inkorporerades den 1 januari 1946.)

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 10.700 har.

Antalet registerförda fastigheter äro 4.579, varav 942 äro tomter.

Organisation och personal.

Brandstyrkan består av brandchef, vice brandchef samt
yrkesbrandkåren — 3 brandmästare, 5 brandförmän och 22 brandmän —
borgarbrandkåren — 1 chef, 3 förmän och 36 man — samt
brandberedskap från Västmanlands flygflottilj.

Under året ha två brandmän genomgått Statens Brandskolas brandförmanskurs kat. I.

Två vapenfria värnpliktiga ha gjort värnpliktstjänstgöring vid kåren.

Den 31/10 avgick brandmannen Nils Severin Lundberg med pension efter 27 tjänsteår. Han tilldelades Städernas Allmänna Brandstodsbolags medalj i silver.

Städernas Allmänna Brandstodsbolags medalj i silver tilldelades vid en högtidlighet å brandstationen den 30/10 brandmästarna E. Johansson och E. V. Nystrand, brandförmännen A. B. Junggren, K. M. Reimitz och E. H. Andersson samt brandmännen E. G. Isaksson och E. E. Andersson.

Brandbefälsaspiranten Sven Gunnar Nordström har tjänstgjort vid kåren tiden 25/4—31/8, därav som t. f. vice brandchef tiden 21/6—20/8.

Hälsotillståndet har under året varit mindre tillfredsställande. Sammanlagda antalet sjukdagar vid yrkesbrandkåren var 987.

Brandberedskap.

Följande fordon ha stått utrustade på brandstationen för utryckning:

1 automobil med 1.200 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 automobil med 1.250 min.-lit. R. A. G.-pump och mekanisk stege,
1 automobil med 800 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 automobil med Magirusstege (motordriven),
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
1 personbil,
1 motorspruta med 1.600 min.-lit. centrifugalpump (bogserbar),
3 motorsprutor med 1.000 min.-lit. centrifugalpump (bogserbara),
Dessutom finnas ett större antal motorsprutor tillhörande civilförsvaret.

Brandtelegrafen.

Den under 1945 planerade utökningen av brandtelegrafen med 10 brandskåp har under året fullbordats.

Hela antalet brandskåp utgjorde den 31/12 64 st., varav 17 enskilda.

Antalet automatiska brandalarmanläggningar är 8 st.

Vattenledningen.

Å vattenledningsnätet ha tillkommit 41 brandposter i stadens ytterområden. Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 721, varav 104 enskilda.

Ambulansväsendet.

Med hälsovårdsnämndens ambulansautomobil ha utförts 1.022 transporter, därav 870 sjukdomsfall och 152 olycksfall. Med landstingets ambulansautomobil ha utförts 841 transporter, därav 794 sjukdomsfall och 47 olycksfall.

Ökningen av antalet transporter under året utgjorde för hälsovårdsnämndens ambulans 137 och för landstingets ambulans 136.

Brandsyn.

Brandsyn har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:

7.30—8.00 städning,
8.00—9.00 gymnastik och övningar,
9.00—9.30 frukost,
9.30—14.00 arbetstjänst.

Å kårens verkstäder hava utom för brandkårens räkning utförts arbeten för drätselkammaren, renhållningsverket, hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smide-, bil- och kontorsmaskinreparationer, snickeri, skrädderi och måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kronor 21.274: 09 enligt följande fördelning:

Smedjan med cykel- och skrivmaskinsreparationer	7.029: 53
Snickarverkstaden	1.955: 05
Skräddarverkstaden	266: 35
Diverse arbeten, inkl. brandtelegrafarbeten	12.023: 16
Summa kronor	21.274: 09

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kronor 9.322: 03, varå en vinst av kronor 8.201: 01 uppstått.

Vakthållningen vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 59 gånger med två man varje gång.

Brandkåren har även tillkallats för räddning av djur i fara och lämnat hjälp vid andra fall av nödlägen m. m.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar ha varit:

För eldsvåda	99
„ trängrök och förmodad eldfara	25
„ soteld	217
„ kontakt i ledningar till autom. brandalarm m. m.	23
Summa	364

Detta innebär en ökning jämfört med föregående år med 86 utryckningar.

Vid släckning av eldsvådor har i ett fall 9, i ett fall 5, i tre fall 3, i nio fall 2 och i tjugoett fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor använts. Övriga eldsvådor ha släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 4.725 m. 63 m/m och 685 m. 25 m/m slang.

Alarmering har 11 gånger skett genom brandskåp, 29 gånger genom automatisk brandalarm och i övriga fall genom telefon eller bud.

Eldsvådor av större omfattning.

Söndagen den 3 mars kl. 18.14 kallades brandkåren till Olssons Eftr. Järnaffär, Vasagatan 6, där eld uppstått i ett magasin innehållande varulager tillhörigt järnaffären. Släckningsarbetet försvårades redan från början av att fönstren på magasinet voro gallerförsedda samt att lokalerna voro inredda med höga, tätt placerade hyllor, vilka hindrade framträngandet mot eldhärden med strålarna. Stor risk förelåg för eldens spridning till huvudbyggnaden vid Stora gatan och övriga sammanbyggda magasinsbyggnader, samtliga av trä. Slangledningar på en sammanlagd längd av 1.020 m. utlades, varjämte borgarbrandkåren inkallades. Elden kunde begränsas till magasinsbyggnaden närmast affären. Byggnaden skadades, varjämte varulagret i densamma förstördes. Vakthållning pågick till kl. 10.30 nästa dag. Skadorna belöpte sig till å fastigheten kr. 20.390: — och å inventarier, lager etc. kr. 70.105: —.

Tisdagen den 22 oktober kl. 22.31 utryckte brandkåren till banvaktsstugan vid Hammarby, där ett större stubbvedsupplag tillhörigt S. J. fattat eld, troligen genom gnistor från ett förbipasserande vedeldat lokomotiv. Vid brandkårens ankomst brann det kraftigt i flera av vedhögarna om vardera c:a 200 kbm. En brandpost vid Andels-

slakteriet angjordes, och en medförd motorspruta inkopplades i ledningen för att höja trycket. Denna åtgärd var emellertid inte tillfyllest på grund av den långa slangledningen, varför ytterligare en motorspruta inkopplades i ledningen, varjämte den första motorsprutan utbyttes mot en större sådan. Dubbel slangledning utlades därefter, och elden kunde släckas med vatten från fem strålar. I släckningsarbetet, som pågick till kl. 10.00 följande dag, deltog utöver yrkesbrandkåren även en grupp ur borgarbrandkåren. Sammanlagt förstördes c:a 900 kbm. stubbved, representerande ett värde på omkring 15.000: — kr.

Västerås den 28 februari 1947.

OLOF CLARHOLM.
Brandchef.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings Aktiebolags Tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 14

Nr 14. Fråga om tillbyggnad till tekniska skolan för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans lokalbehov.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige beslöto den 31 januari 1946 uppdraga åt en kommitté, bestående av byggmästaren Fritz Eklund, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, ombudsmannen B. W. Alwestrand, civilingenjören Ralf Thorburn, rektorn Folke Eriksson, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och muraren Martin Hellblom, att utreda frågan om yrkesskolornas, elektrotekniska fackskolans och högre folkskolans lokalbehov samt att, sedan utredningen slutförts, till stadsfullmäktige inkomma med det förslag vartill utredningen kunde föranleda. Kommittén har till ordförande valt herr Eklund. Efter slutförd utredning får kommittén lämna följande redogörelse för sitt förslag i frågan.

Då kommittén tillsattes förelåg redan ett av stadsarkitekten Sven Ahlbom uppgjort förslag till lösning av de tre skolornas lokalfråga genom tillbyggnad till elektrotekniska fackskolans och yrkesskolornas byggnad i kvarteret Justus vid Kopparbergsvägen. Förslaget hade tillkommit på föranstaltande av de tre skolornas styrelser. I samband med att styrelserna under hösten 1945 hos stadsfullmäktige hemställde om tillsättande av en utredningskommitté, redogjorde styrelserna utförligt i en gemensam skrivelse för de tre skolornas utveckling och struktur samt för de nuvarande lokalerna och styrelsernas syn på lokalbehovet. Skrivelsen finnes intagen i stadsfullmäktiges handlingar för 1945, ser. A nr 241. Kommittén ger sin fulla anslutning till de synpunkter på lokalfrågorna som framlagts i skrivelsen. Eftersom denna skrivelse utgör den lämpligaste bakgrund mot vilken stadsarkitektens förslag bör ses, kommer kommittén här att huvudsakligen ägna sig åt en redogörelse för själva förslaget. De av stadsarkitekten uppgjorda ritningarna ha ingående granskats av kommittén. Sedan vissa smärre ändringar vidtagits, har kommittén för sin del godkänt förslaget och får härmed framlägga detsamma för stadsfullmäktige såsom kommitténs förslag till lokalfrågornas lösning för de tre skolorna. Förslaget innebär i huvudsak följande.

Elektrotekniska fackskolan, yrkesskolorna och högre folkskolan inrymmas i en gemensam byggnad, som erhålles genom tillbyggnad till den nuvarande skolan i kvarteret Justus. Kommittén har funnit det vara all anledning att bereda högre folkskolan andra lokaler än de provisoriska där skolan under alltför många år varit inrymd. Då detta nu kan ske genom att tre skolor förläggas under samma tak, får skolan visserligen icke helt egna lokaler utan får dela åtskilliga utrymmen med de båda andra skolorna. Med hänsyn till tidsläget och de nuvarande bristfälliga lokalernas otillräcklighet äro emellertid de fördelar som kunna vinnas så uppenbara att kommittén för sin del accepterat det eniga förslag om en gemensam byggnad som utgått från skolstyrelserna. Tillbyggnaden utföres med två flyglar åt väster, vilka förenas med en mot Kopparbergsvägen vettande fasadflygel, parallell med den gamla byggnaden. I den överbyggda mittgård som erhålles, förlägges i söder en samlingssal och i norr en gymnastiksal. Mellan dessa salar lägges en större vestibul, som vid behov kan använ-

das till utökning av samlingssalen genom att väggen mot denna göres veckad och hopfällbar. Samlingssalens utrymme kan på så sätt nära nog fördubblas. I den nuvarande byggnaden bibehållas lokalerna utan några större förändringar. Flygeln åt söder utmed Östermalmsgatan är avsedd att disponeras av högre folkskolan, likaså den södra hälften av fasadflygeln mot Kopparbergsvägen. Den gamla byggnaden samt återstoden av tillbyggnaden skall inrymma elektrotekniska fackskolans och yrkesskolornas lokaler, vilka liksom för närvarande i stor utsträckning skola vara gemensamma för de båda skolorna. Detta kan ske utan större svårighet eftersom tekniska skolans undervisning sker på dagarna, medan yrkesskolornas kurser huvudsakligen äro förlagda till kvällstimmarna. Samlingssalen och gymnastiksalen skola användas av alla tre skolorna, likaså de naturvetenskapliga institutionslokalerna. Särskilda rektorsexpeditioner och kollegierum samt biblioteksutrymmen äro givetvis planerade för de olika skolorna. För eleverna vid elektrotekniska fackskolan har planerats en särskild kårlokal i huvudfasadens souterrängvåning. De för högre folkskolans handelsundervisning speciellt inredda lokalerna äro avsedda att användas även för yrkesskolornas handelsundervisning. Å de bifogade ritningarna äro inlagda två vaktmästarebostäder å vindsvåningen. Under Kungl. Byggnadsstyrelsens förberedande granskning av ritningarna har anmärkning emellertid gjorts mot förläggningen av dessa bostäder utan anknytning till annat trappsystem än det som kommer att användas i de egentliga undervisningslokalerna. Bostäderna komma därför att utgå vid utarbetandet av de slutliga ritningarna. Till följd härav komma också två utrymmen för matkällare i fasadflygelns norra och södra delar att utgå. Då plats för vaktmästarebostäder icke kunnat beredas på annat håll i byggnaden, blir det nödvändigt att förhyra lämpliga bostäder i närheten av skolbyggnaden.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 mars 1947 skall högre folkskolan omorganiseras till en praktisk mellanskola med intagning av lärjungar i första klass från och med höstterminen 1947. Stadsfullmäktige beslöto samtidigt att ställa till förfogande de ytterligare lokaler som bliva erforderliga om tre år till följd av att den praktiska mellanskolan blir fyraårig medan den nuvarande högre folkskolan är treårig. Vid förslagets uppgörande har hänsyn tagits till detta ökade lokalbehov.

Vid förhandsgranskningen har Kungl. Byggnadsstyrelsen påtalat, att den enligt förslaget valda byggnadstypen knappast medger möjligheter till en framtida tillbyggnad om ytterligare lokalbehov skulle göra sig märkbart för någon av skolorna. Skulle så ske kan emellertid, vilket även framhållits av byggnadsstyrelsen, högre folkskolan (praktiska mellanskolan) tänkas bliva inrymd i en annan byggnad. I så fall står för de båda andra skolorna betydande möjligheter till buds för utvidgning. Den tillgängliga reserven utgöres av högre folkskolans åtta klassrum samt kollegierum, rektorsexpedition med flera utrymmen. Byggnadsstyrelsen har vidare påpekat att korridorerna och vissa biutrymmen i de båda nedre våningarna nästan helt komma att sakna dagerbelysning men att man genom en justering av höjden av gårdsöverbyggnaden skulle kunna erhålla dagerbelysning i korridoren en trappa upp. Vid utarbetandet av de slutliga ritningarna komma dessa önskemål att beaktas så att åtminstone indirekt dagerbelysning erhålles. Beträffande korridoren i bottenvåningen torde några ändringar i önskad riktning dock icke kunna göras. Byggnadsstyrelsen har emellertid framhållit, att detta förhållande visserligen innebär en olägenhet men dock, om än med viss tvekan, torde kunna godtagas med hänsyn till skolans art samt att det är fråga om en tillbyggnad. Slutligen har byggnadsstyrelsen funnit, att kvarterets obebyggda markyta är ytterst knapp i förhållande till den del därav som enligt för-

slaget skulle komma att bebyggas. Skolgården skulle sålunda komma att utgöra cirka 2.000 kvadratmeter för cirka 700 elever, motsvarande cirka tre kvadratmeter per individ. Härtill kan emellertid genmälas, att skolplanen på grund av de olika undervisningstiderna icke kommer att användas av alla eleverna på en gång samt att åtminstone tekniska skolans elever äro vuxna och säkerligen föredraga att under rasterna promenera i de kringliggande gatorna, hellre än att vistas på skolgården. Beträffande planlösning och övriga förhållanden har byggnadsstyrelsen icke gjort några erinringar.

Förslaget har under hand även framlagts hos skolöverstyrelsen, där man förklarat sig positivt inställd till detsamma.

Stadsarkitekten har kostnadsberäknat förslaget till 2.700.000 kronor. Med hänsyn till att skolarbetet måste fortgå i de nuvarande lokalerna under byggnadstiden, beräknas denna komma att utgöra cirka 1½ år.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får kommittén föreslå att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans lokalbehov låta utföra det föreliggande förslaget i huvudsaklig överensstämmelse med ritningarna,

att för ändamålet anvisa ett anslag å 2.700.000 kronor samt

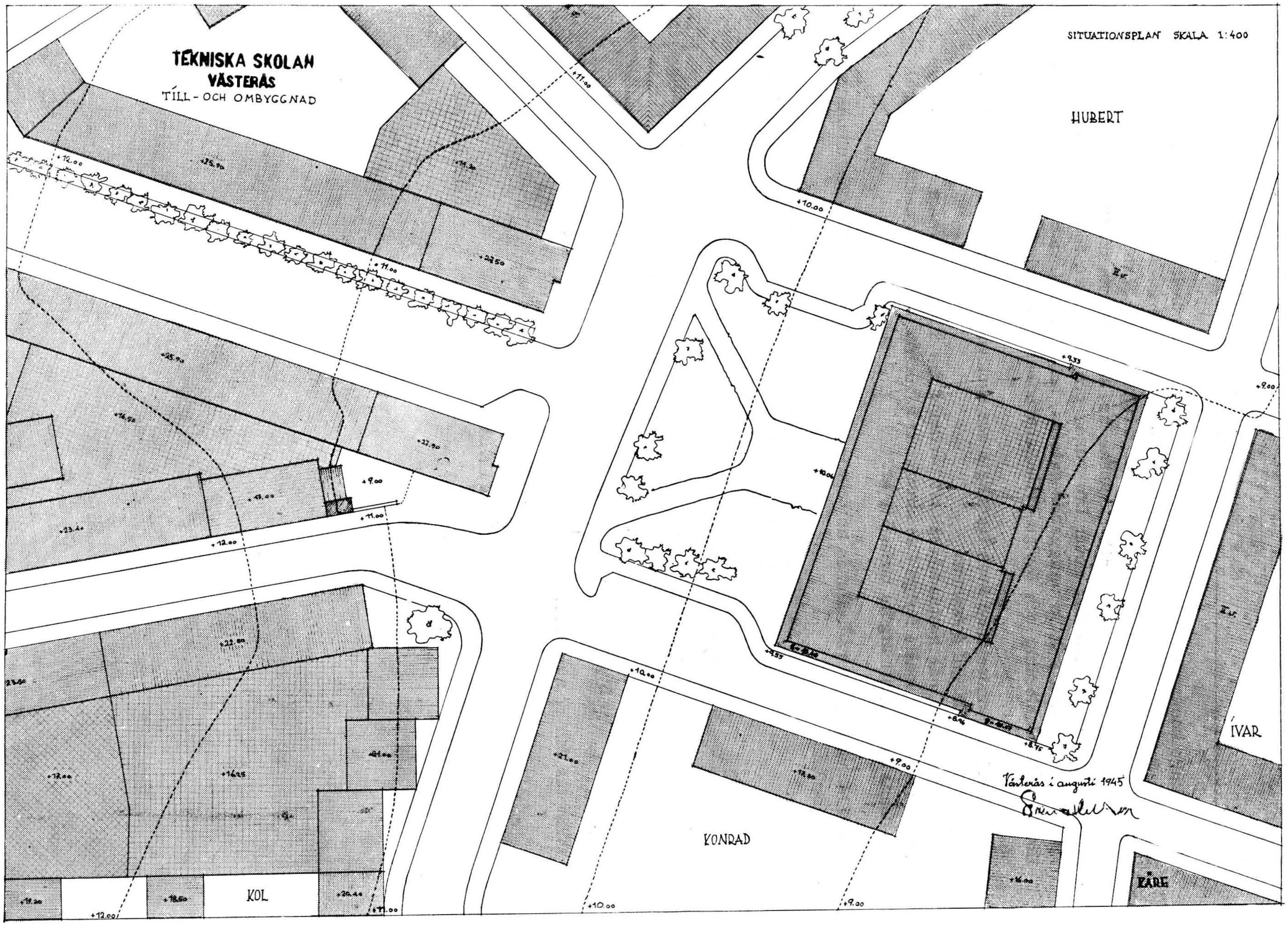
att uppdraga åt kommittén att i egenskap av byggnadskommitté infordra och antaga entreprenadanbud samt vidtaga övriga för arbetenas påbörjande erforderliga åtgärder ävensom att under byggnadstiden företräda staden.

Västerås den 17 maj 1947.

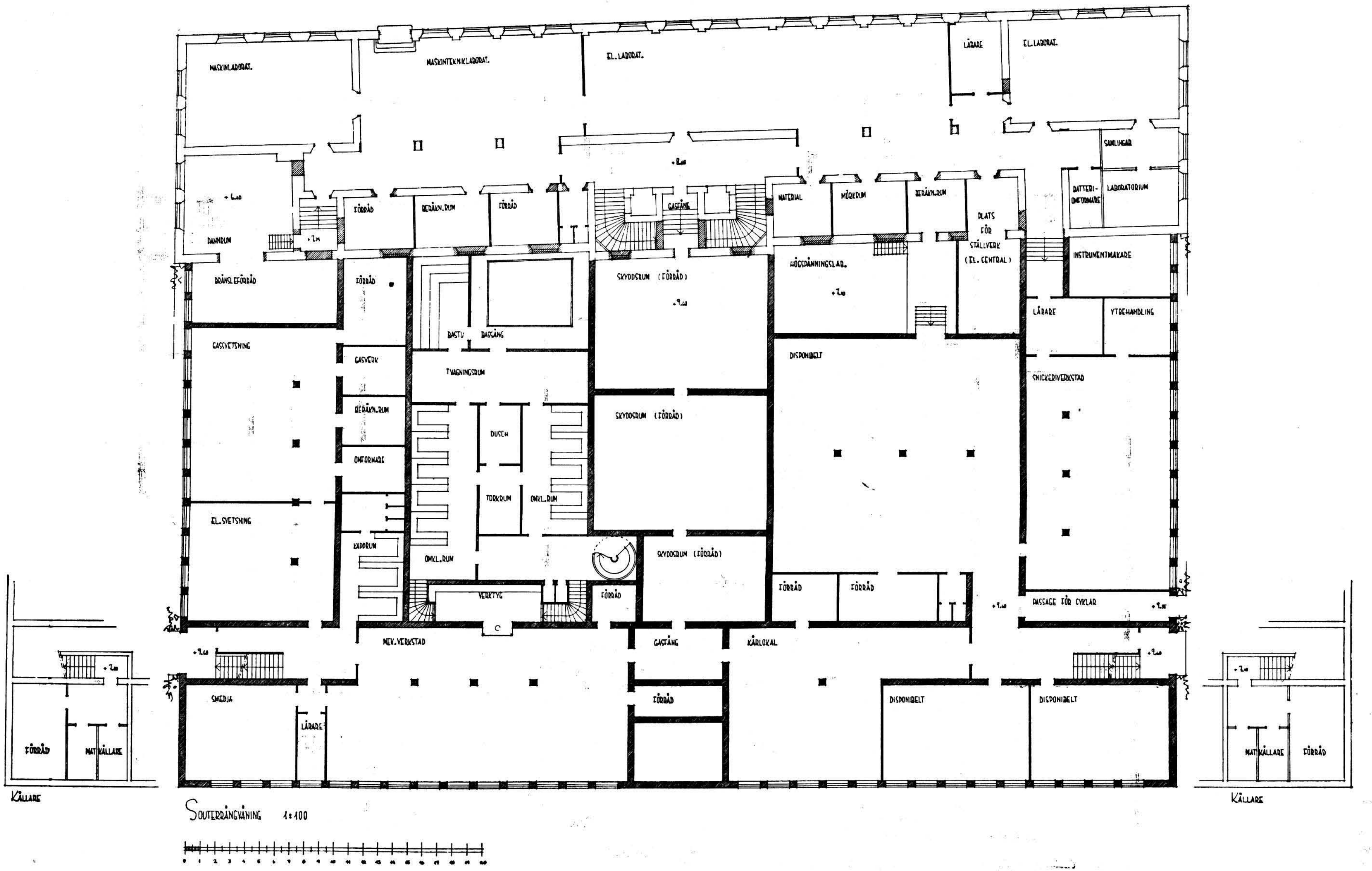
För utredningskommittén:

FRITZ EKLUND.

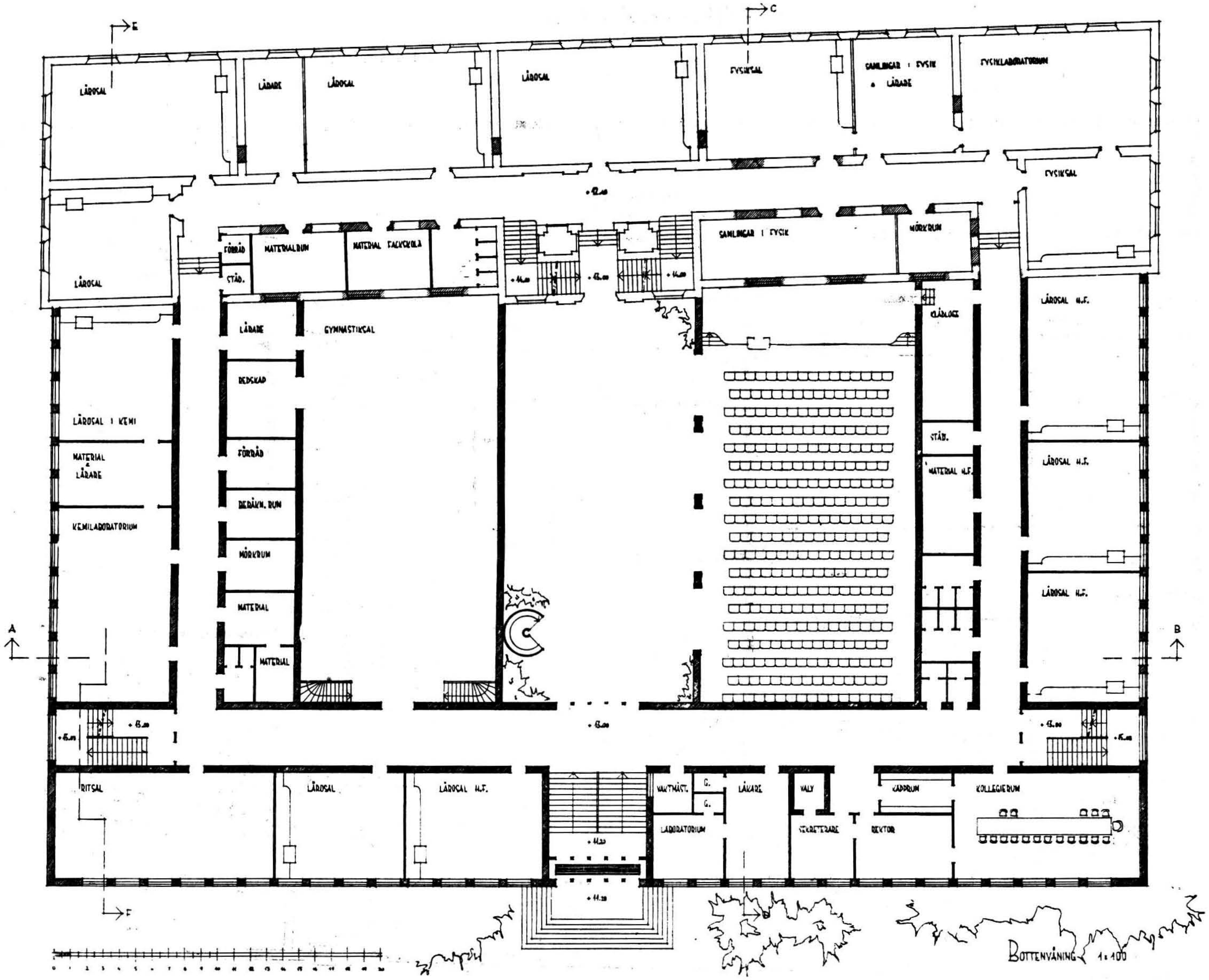
/Sven Martiin.

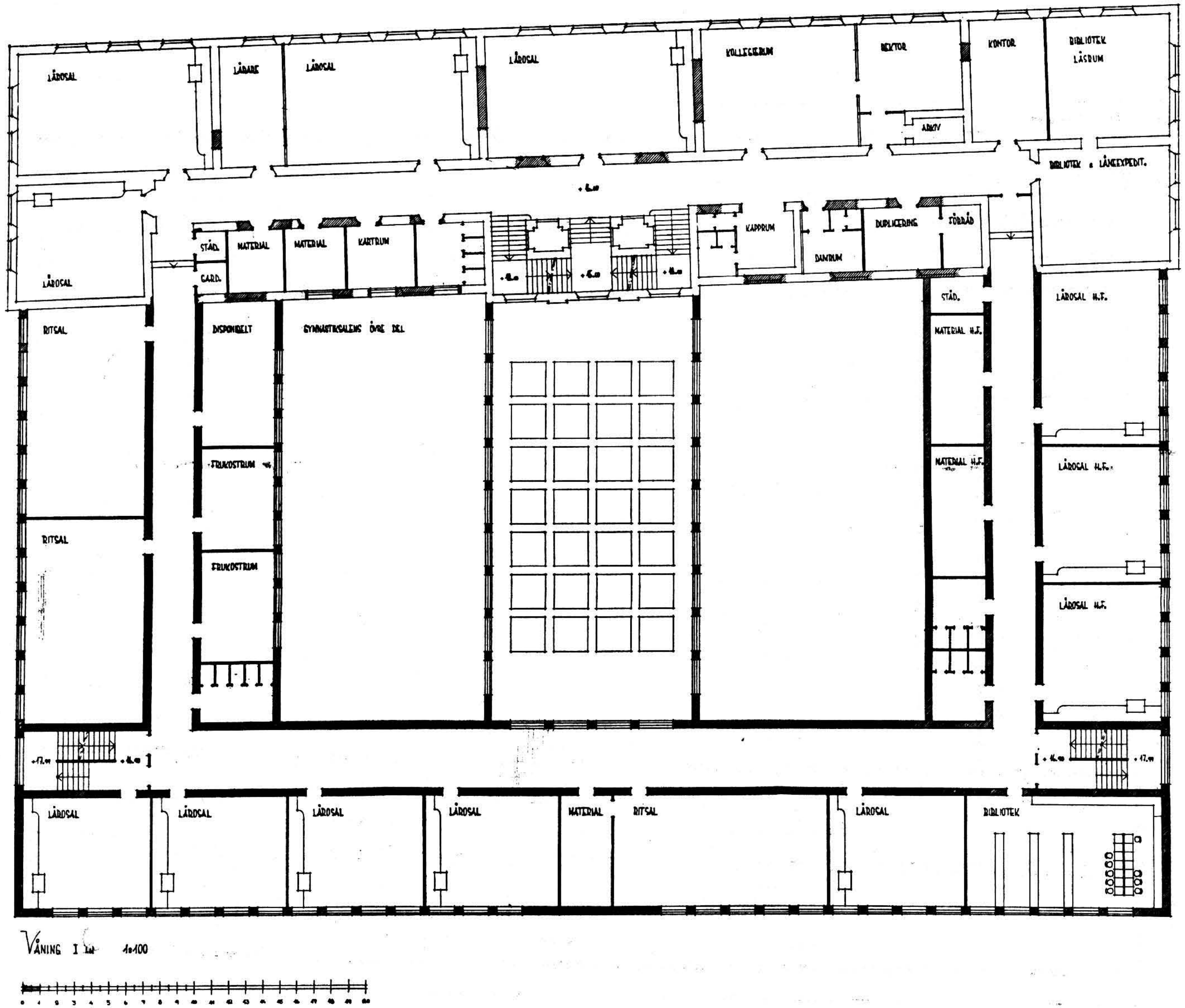
Situationsplan

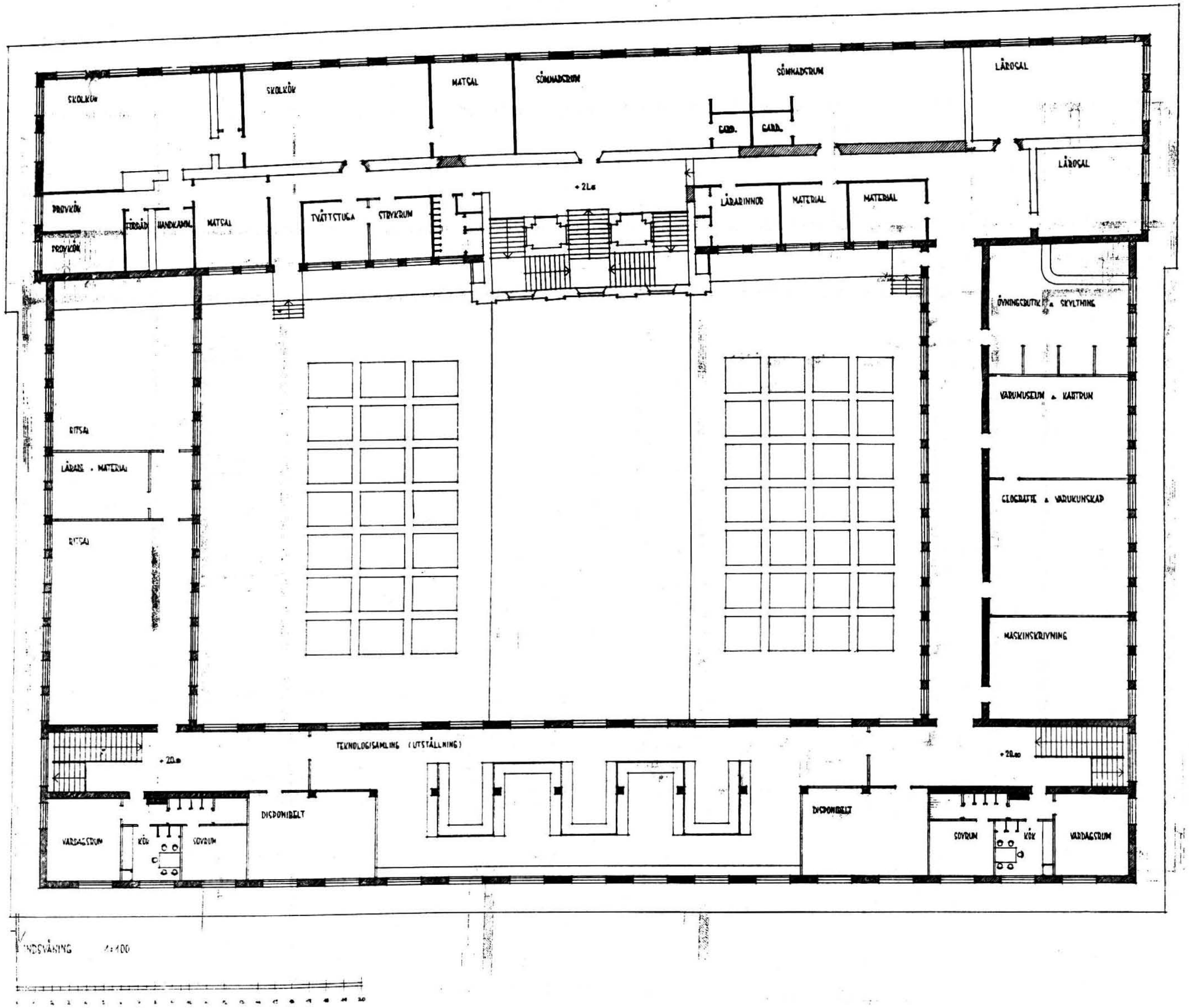
Souterrängvåning

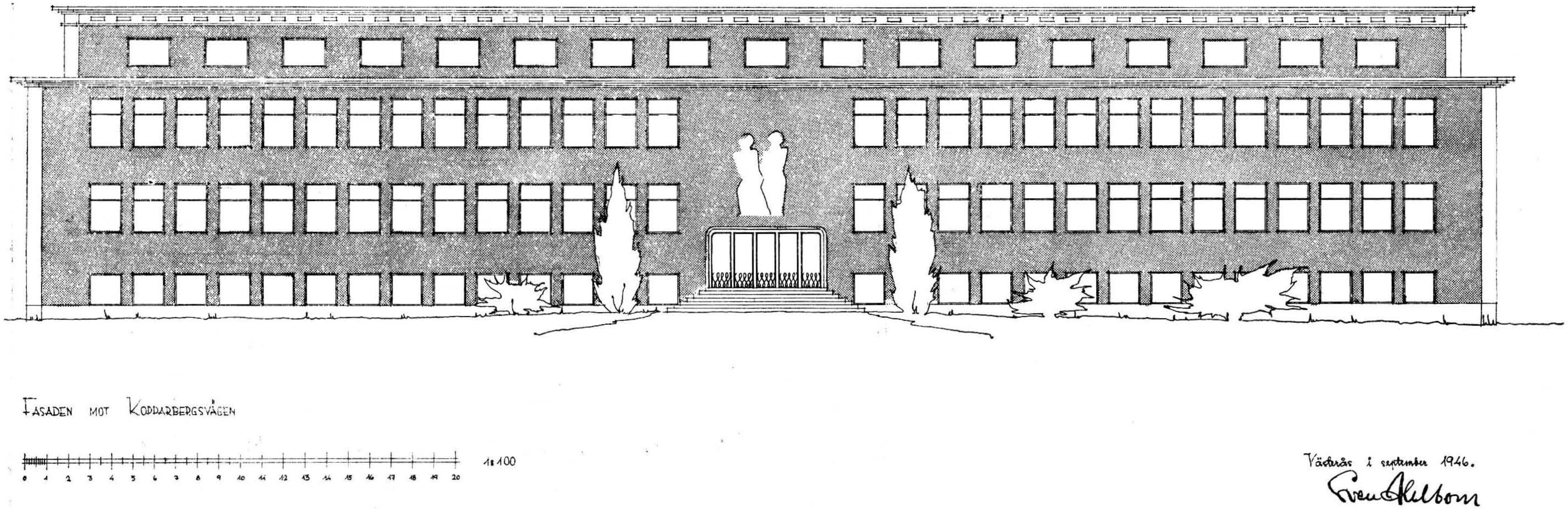
Bottenvåning

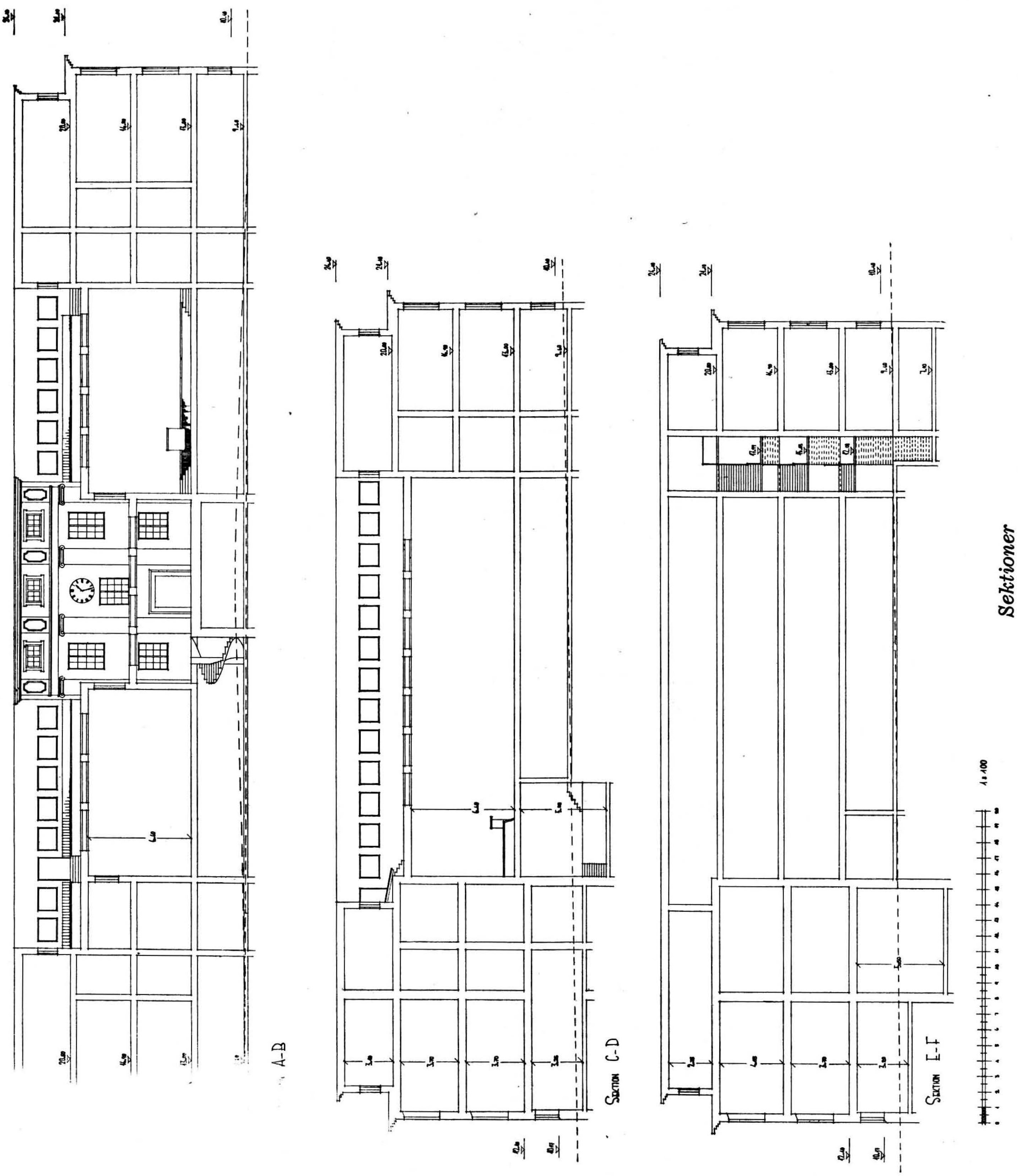
Våningen 1 tr.

Vindsvåning

Fasad mot Kopparbergsvägen

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings Aktiebolags Tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1947 Ser. B nr 15

Nr 15. Berättelse över Västerås stads fattigvård för år 1946.

Jämlikt 2 § i reglemente för Västerås stads fattigvård, får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet för år 1946.

Styrelsen har under året haft 13 sammanträden med 477 protokollförda ärenden. Distriktsråden ha tillsammans haft 132 sammanträden och fattigvårdens förvaltningsutskott 15 sammanträden med 103 protokollförda ärenden.

Understödstagarnas antal har under året minskat från 1.823 till 1.747. Hemunderstöd har utgått under sammanlagt 5.063 kalendermånader, mot 5.014 under näst föregående år.

Samtidigt med åtnjuten fattigvård ha 741 personer uppburit tilläggspension, 97 barn barnbidrag och 45 barn bidragsförskott.

Två personer ha under året erhållit yrkesutbildning på fattigvårdens och Pensionsstyrelsens gemensamma bekostnad.

Tre försumliga försörjare ha under året ålagts arbete enligt 71 § i lagen om fattigvården, varav två fullgöra sin underhållsplikt utan intagning å arbetshem. Den tredje har icke kunnat anträffas.

Procenttalet av understödstagarnas antal i förhållande till stadens folkmängd utgjorde för hela fattigvården 3,42 % mot 3,95 % under närmast föregående år och fördelar sig med 2,80 % på den öppna samt 0,62 % på den slutna fattigvården.

Bruttokostnaden för hela fattigvården belöpte sig på 841.235: 07 kronor, varav 413.509: 39 kronor avser den öppna och 427.425: 68 kronor avser den slutna fattigvården. Sammanlagda inkomsterna uppgå till 402.769: 10 kronor, varför nettokostnaden för hela fattigvården utgjorde 438.465: 97 kronor, mot i staten beräknade 364.100: — kronor. Jämfört med närmast föregående år har nettokostnaden ökat med 10.675: 95 kronor.

Antalet underhållsdagar vid ålderdomshemmet ha varit 65.450 och antalet intagna uppgick till 318 med en genomsnittsbeläggning av 183 vårdtagare pr dag. Dagkostnaden utgjorde 6: 40 kronor per dag mot 6: 60 kronor näst föregående år.

Samtliga vårdavdelningar ha varit hårt belagda, beroende på att betalande vårdtagare mottagits för vård. Därest andra vårdmöjligheter funnes för dessa, som icke äro fattigvårdsfall i lagens mening, skulle en betydande avlastning kunna ske från ålderdomshemmet.

I övrigt hänvisas till efterföljande huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1947.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/*Axel Norén.*

Familjer och personer, som under åren 1942—1946 åtnjutit understöd av fattigvården.

FAMILJETYP.

	1942	1943	1944	1945	1946
Ensam man utan barn	284	276	279	315	297
„ „ med barn	5	5	2	3	2
Ensam kvinna utan barn	426	429	445	419	454
„ „ med barn	82	65	71	86	83
Gift par eller samboende utan barn	282	264	278	246	250
„ „ „ „ med barn	252	236	236	264	220
Ensamma barn	2	—	—	1	—
Antal hemmavarande barn under 16 år	438	397	405	447	398
Omhändertagna av barnavårdsnämnden	—	20	18	42	43
Summa antal personer	1.771	1.692	1.734	1.823	1.747

UNDERSTÖDETS BESKAFFENHET.

	1942	1943	1944	1945	1946
Understöd enligt fattigvårdslagen	1.661	1.580	1.613	1.698	1.615
Understöd enligt lagen om kommunalt pensionstillskott m. m.	110	112	121	125	132
Summa antal personer	1.771	1.692	1.734	1.823	1.747

Vård å fattigvårdsanstalt.

	1942	1943	1944	1945	1946
Antal vårdtagare: män	134	146	146	169	170
„ „ : kvinnor	108	120	146	135	143
„ „ : under 16 år	14	17	16	3	5
Summa antal personer	256	283	308	307	318

Antal vårddagar och vårdens värde:

	1942	1943	1944	1945	1946
Antal underhållsdagar	66.683	65.296	65.109	64.569	65.450
Vårdens värde, kronor	274.189:—	282.634:—	319.202:—	371.947:—	378.267:—

Vård å sjukvårdsanstalt helt eller delvis på kommunens bekostnad.

	1942	1943	1944	1945	1946
Antal vårdtagare: män	119	110	121	145	121
„ „ : kvinnor	139	108	126	129	123
„ „ : barn	14	9	21	24	14
Summa antal personer	272	227	268	298	258

Antal vårddagar och vårdens värde:

	1942	1943	1944	1945	1946
Antal	56.693	52.537	59.227	59.013	53.158
Vårdens värde, kronor	95.301:—	84.687:—	98.501:—	108.408:—	91.623:—

Hemunderstöd.

	1942	1943	1944	1945	1946
Understödets värde kronor	206.467: —	198.841: —	203.254: —	227.203: —	244.583: —
Annan hjälp, värde kronor	5.280: —	5.530: —	6.579: —	6.884: —	6.670: —
Antal kalendermånader under vilka hjälp lämnats	5.446	5.079	4.859	5.014	5.063

Därjämte har utgått till följande antal personer:

	1942	1943	1944	1945	1946
tilläggspension	780	771	781	747	741
barnbidrag	68	103	102	83	97
bidragsförskott	59	53	44	45	45
Antal	907	937	927	875	883

Vård har under året lämnats.

	Antal personer											
	1935	1936	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	132	118	90	78	88	113	99	96	142	99	165	84
Å Sanatorium	15	17	33	37	29	33	25	36	21	38	42	42
Å Sinnesslöanstalter	19	21	19	18	21	21	27	24	20	21	18	7
Å Hospital	91	99	101	107	117	114	127	129	123	141	135	102
Å Epileptikerhem	6	6	4	4	4	5	6	5	7	5	5	7
Å Västm. läns sjukhem	34	32	27	30	16	19	18	23	15	8	9	9
Å Kuranstalter	40	40	24	25	18	20	15	14	7	12	12	17
Å andra anstalter	25	22	24	15	19	28	45	40	44	22	19	7
Summa	362	355	322	314	312	353	362	367	379	346	405	275

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1946:

Kvarvarande sedan år 1945	176	
Under året intagna	142	318
Under året utskrivna	78	
Under året avlidna	57	135
Vid årets slut kvarvarande		183

varav 102 män och 81 kvinnor.

Av under året intagna tillhörde 25 män och 25 kvinnor främmande fattigvårdssamhällen.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

Ålder	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	5	—	—	—	—	—	5
Pensionärer mellan 16—20 år	—	—	—	1	—	—	1
„ 21—30 „	1	—	—	—	—	—	1
„ 31—40 „	8	—	—	6	—	—	14
„ 41—50 „	13	—	—	6	4	1	24
„ 51—60 „	11	1	1	14	4	3	34
„ 61—70 „	19	9	4	3	5	10	50
„ 71—80 „	19	7	28	21	7	24	106
„ 81—90 „	12	6	28	4	1	27	78
„ över 90 år	1	—	2	—	—	2	5
Summa	89	23	63	55	21	67	318

Dessa 318 pensionärer ha åtnjutit vård under sammanlagt 65.450 vårddagar, varav 30.866 dagar belöpa sig på 106 män och 105 kvinnor, vilka vårdats å hemmets sjukavdelningar.

Av de å ålderdomshemmet vårdade pensionärerna åtnjöto 183 folkpension. Den äldsta manliga pensionären har under året varit f. d. jordbruksarbetaren Karl Alfred Lejdström, född år 1854, och den äldsta kvinnliga pensionären änkefru Johanna Sofia Larsson, född år 1854.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

Icke arbetsföra:	Män	Kvinnor	Summa
Sinnessjuka och sinnesslöa	12	19	31
Blinda och litet seende	2	3	5
Lama och ofärdiga	6	4	10
Ständigt sängliggande	79	72	151
Lungsjuka	3	—	3
Ålderstigna och sjukliga	45	28	73
Minderåriga barn	5	—	5
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	11	8	19
Av annan orsak partiellt mindre arbetsföra	12	9	21
Summa	175	143	318

Pensionärernas sysselsättning har bestått av arbeten av olika slag för hemmets räkning såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt, skomakeri, målning, snickeri m. m.

I hemmets tvättinrättning har under året avverkats 72.985 kg. tvätt, varav för enskilda personer 42.985 kg.

Uppgifter rörande såväl inre som yttre fattigvården.

Tabell, utvisande kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården årsvis åren 1942—1946.

Åren	Bruttokostnad Inre fattigvården Kr.	Bruttokostnad Yttre fattigvården Kr.	Summa Kr.	Nettokostnad Inre fattigvården Kr.	Nettokostnad Yttre fattigvården Kr.	Summa Kr.
1942	347,048: 43	392,026: 68	739,077: 11	121,949: 79	258,193: 79	380,143: 58
1943	338,440: 99	377,891: 16	716,332: 15	119,885: 90	252,455: 19	372,341: 09
1944	363,299: 21	397,233: 87	760,533: 08	143,790: 76	281,711: 94	425,502: 70
1945	431,265: 30	423,972: 09	855,237: 39	158,963: 66	269:027: 90	427,991: 56
1946	427,725: 68	413,509: 39	841,235: 07	155,118: 60	283,347: 37	438,465: 97

Tabell, som utvisar hur kostnadssummorna fördelas på invånare och skattekronor m. m. årsvis under åren 1942—1946.

År	Antal skattekronor	Nettokostnaden för hela fattigvården fördelad på antal invånare	Nettokostnaden för hela fattigvården fördelad på antal skattekronor	Nettokostnaden för yttre fattigvården fördelad på antal invånare	Nettokostnaden för yttre fattigvården fördelad på antal skattekronor	Underhållskostnad på Ålderdomshemmet Understödstagare pr år Kr.	Underhållskostnad på Ålderdomshemmet Understödstagare pr dag Kr.	Understödstagare på Ålderdomshemmet Antal underhållsdagar	Understödstagare på Ålderdomshemmet Antal	Understödstagare på Ålderdomshemmet Medeltal pr dag
1942	744,256	9: 33	0: 52	6: 33	0: 33	1,836: 23	4: 95	70,033	282	189
1943	857,313	8: 73	0: 43	5: 91	0: 31	1,912: 09	5: 32	63,575	286	177
1944	843,548	9: 60	0: 50	6: 36	0: 33	2,041: —	5: 60	64,835	308	180
1945	880,956	9: 28	0: 49	5: 83	0: 30	2,409: —	6: 60	65,041	307	179
1946	1.073.243	8: 59	0: 41	5: 55	0: 26	2,337: 30	6: 40	65,450	318	183

Genomsnittskostnaderna pr hushåll och person för genom distriksråden beviljade understöd utgör respektive 540: — och 478: — kr. mot 520: — och 448: — kr. under år 1945.

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

År	Antal kyrkoskrivna invånare vid årets slut	Antal understödstagare	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
1942	40,797	1,771	3,69 %	0,62 %	4,31 %
1943	42,707	1,692	3,3 %	0,66 %	3,96 %
1944	44,306	1,734	3,22 %	0,70 %	3,92 %
1945	46,118	1,823	3,28 %	0,67 %	3,95 %
1946	51,034	1,747	2,80 %	0,62 %	3,42 %

Tablå över Fattigvårdsstyrelsens inkomster och utgifter för år 1946.

DEBET:

Inkomster:		
Yttre fattigvården:		
Bidrag och ersättningar:		
Statsbidrag, landstingsbidrag, ersättning av enskilda samt av pensioner och sjukkassor	124.443: 04	
Övriga inkomster	5.718: 98	130.162: 02
Ålderdomshemmet:		
Försäljning och utförda arbeten	77.994: 71	
Hyror	12.233: 01	
Bidrag och ersättningar:		
(vårdavg. av främmande kommuner, enskilda, landstinget, staten samt av pensioner)	182.379: 36	272.607: 08
		402.769: 10
Uttaxerade medel		438.465: 97
	Summa Kronor	841.235: 07

KREDIT:

Utgifter:		
Yttre fattigvården:		
Personalkostnader	54.013: 56	
Administrationskostnader	16.886: 62	
Underhållskostnader	228: 10	
Understöd med karaktär av fattigvård	195.140: 21	
Understöd utan karaktär av fattigvård	39.861: 32	
Anstaltsvård	77.479: 04	
Sjukvård och begravningskostnader	15.103: 32	
Övriga sociala utgifter	12.375: —	
Anskaffning av inventarier	1.259: 59	
Diverse utgifter	1.162: 63	413.509: 39
Ålderdomshemmet:		
Personalkostnader	145.931: 40	
Administrationskostnader	1.478: 40	
Rörelsekostnader	19.486: 16	
Underhåll av byggnader	18.035: 36	
Underhåll av maskiner och inventarier	9.770: 80	
Räntor	48.800: —	
Sjukvård och begravningskostnader	7.707: 77	
Hushåll, tvätt och beklädnad	104.616: 73	
Lokalkostnader	45.961: 66	
Anskaffning av inventarier	8.364: 08	
Diverse utgifter	17.573: 32	427.725: 68
	Summa Kronor	841.235: 07

I övrigt hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Behållningen rörande samtliga fonder utgjorde den 1/1 1946 219.663: 61 kr., inkomsterna under året 7.454: 89 kr., utgifterna 7.592: 85 kr. samt behållningen den 31/12 1946 219.598: 22 kronor.

Angående detaljsiffrorna hänvisas till Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

VÄSTERÅS 1947
VESTMANLANDS LÄNS TIDNINGS AKTIEBOLAGS TRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 16

Nr 16. Parkförvaltningens årsberättelse för år 1946.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Parkstyrelsen får härmed överlämna årsberättelse över parkförvaltningens verksamhet för 1946.

Västerås den 13 maj 1947.

För parkstyrelsen:

GÖSTA LUNDBERG.

/Gunnar Ekberg.

Parkväsendet har under året visat en markant utveckling. Det successivt utvidgade verksamhetsområdet har givit ökade arbetsuppgifter av skilda slag och har krävt en mera ingående organisation och planering, ökad arbetskraft, omfattande tillsyn, intensifierat arbetssätt, stor materialåtgång och omfattande transporter.

Personal.

Befattningshavare:		stadsträdgårdsmästare, parktekniker, kvinnl. kontorsbiträde, trädgårdsmästare, parkförman, förrådsförman och parkvakt.
Parkarbetare:	27	helårsanställda, 22 säsongsanställda.
Parkarbeterskor:	10	säsongsanställda.
Förrådsarbetare:	5	helårsanställda.
Trädgårdsarbetare:	7	„ 2 säsongsanställda.
Trädgårdsarbeterskor:	2	säsongsanställda.

Under året har dels 6 lastbilar engagerats (därav 4 under säsongen), dels har 2 åkare (2 hästar) varit ständigt sysselsatta med transporter.

Projektering och planläggning.

Som uppmätning och avvägning av park- och gatuplanteringsområden först under 1945 tog sin början på allvar sedan parkteknikern anställts och då de ständigt aktuella, talrika arbetsområdena alltid fordrat direkta ingripanden på platsen beträffande helhets- och detaljutformning, har tiden varit mycket otillräcklig för rationell projektering och planläggning av olika underhålls- och anläggningsarbeten. Av denna anledning har man nödgats utföra de erforderliga projekteringarna mycket skissartat i form av principplaner som nödvändiggöra en utförligare utredning och detaljering på platsen.

Under året har parkkontoret utfört följande uppmätningar, avvägningar och principutformningar.

Uppmätningar och avvägningar:

Hagaparken, Källhagsparken, Korsängsskolan, Stadsträdgården, Krutkällarbacken, Kullen, Tunby barnstuga, Iggebyparken, Fågelsången, parkområde vid Langenbergsgatan, Utanbyparken, Herrgärdsskolan, Domkyrkoplatsen, del av Vasaparken, Stallhagen, Sundemansbacke, Stohagen, Hammarbytorg, del av Djuphamnsområdet och dessutom blomsterytorna.

Principutformningar:

Del av Hagaparken, Källhagsparken, Stadsträdgårdens nya odlingsoområde, pensionärshemmet vid Bomansgatan, Stallhagen, Stohagen, lekplan vid Djuphamnsområdet, tomt vid Källgatan 25 (Pauvres Honteux), pensionärshemmet vid Krutkällarbacken, tomter vid Mimerbolagets fastigheter i Haga, parkområde vid Langenbergsgatan, detaljändringar i Vasaparken samt årets planteringsobjekt för blomsterytorna.

Av utförda *konstruktionsprojekt* bör nämnas:

Sittgradänger av trä till lekplats i Stohagen, kombinerad spaljé och ribbstol till Fågelsången, palissadstöd vid Fågelsången och Stadsträdgården, skisser till diverse mindre konstruktioner såsom sittplatser, lekredskap och stängsel.

Underhåll.

Av parkförvaltningens underhållsarbeten, som kräver mera arbete, tid och kostnader än vad man i allmänhet föreställer sig, måste vinterunderhållet med spolning och plogning av isbanor jämte snöröjning och sandning av parkvägarna räknas bland de viktigaste. Därvidlag utgör skol- och pensionärshemstomterna en arbetskrävande del.

13 isbanor för skridskoåkning (promenadåkning) och bandyspel anlades och underhölls under 1946 och var belägna på följande platser: Hagaparken (375 m^2), Ringvallen (13.000 m^2), Odentorget (1.100 m^2), Utanbyparken (1.650 m^2), Korsängsskolan (1.225 m^2), Norra Ringvägen (375 m^2), Apalbyvägen (1.675 m^2), Fågelsången (600 m^2), Djäkneberget, stora banan (4.000 m^2), Mariaberget (700 m^2), Floraplan (700 m^2), Hammarby torg (500 m^2) och Rudbecksparken (1.000 m^2). De omfattade tillsammans en yta av 27.000 m^2 och krävde ständig tillsyn under ca 3 månader. Ett avsevärt antal övertidstimmar förbrukades för dessa arbeten, som utfördes av en arbetsstyrka på i medeltal 10 man. Ett lika omfattande vinterarbete utgjordes av trädgallring och trädrensning. Speciellt koncentrerades detta underhållsarbete till Johannisbergs badplatsområde, där granarna hittills fått dominera till förfång för de talrika men förkvävda ekarna, dels på Östra holmen och Elba, där erforderliga välmotiverade utsiktsgläntor ordnades i den täta strandvegetationen.

Genom dessa gallringsavverkningar tryggades stadsträdgårdens vedbehov: vedhuggningen där under ca 1 månad gav omkring 500 m^3 pannved som lagrats. Nämnda arbeten fortgick till dess jordplaneringen kunde börja efter tjällossningen.

Förrådspersonalen har under vintermånaderna sysselsatts med olika reparationsarbeten av maskiner, redskap, verktyg, lekattiralj och snickerier efter behov t. ex. i form av personalvagnar, soffor, bänkar, lekredskap, förrådsinredningar, fågelholkar m. m.

Vårarbetena har utgjorts av det löpande underhållet: lövräfsning och övrig parkstädning samt avtäckning och justering av perenna blomsterytor och rosplanteringar och områden för plantering av vår- och sommarblommor jämte trädbeskärning.

Längre fram på våren igångsattes de större underhållsarbetena: dels komplettering av de gräsytor, som förstörts av trafik, snövallar och grus, dels plantering av vårblommande utplanteringsväxter och omplantering av perenna blomsterväxter, rosor och buskar med åtföljande putsning, rensning och bevattning. Dessa arbeten krävde en tid av ca 4 veckor från slutet av april och under maj.

Sommarunderhållet har till största delen bestått av de löpande uppgifterna: slåtter, utplantering av sommarblommorna och den successiva skötseln av dessa med vattning, putsning, komplettering, luckring och uppbindning jämte underhållet av lekplatser och parkvägar.

Höstens underhållsarbeten i parkerna bestod huvudsakligen i röjning och grävning av samtliga blomsterytor, plantering av lökar, perenna blomsterväxter, buskar och träd samt slutligen täckning av blomsterytorna av granris.

Förrådsarbetena under sommaren och hösten har i stort sett bestått i reparationer (orsakade av en stor maskin-, redskaps- och verktygsslitning), erforderliga snickerier, målning av soffor, gjutning av plintar och uppsättning av stängsel.

Förrådspersonalen svarar även för skötseln av parkförvaltningens fågelbestånd, som vid slutet av året utgjordes av följande arter: 19 kanadagäss, 13 knölsvanor, 3 sångsvanor, 3 grågäss, 7 vitkindade gäss, 2 tibetanska gäss, 2 roständer och 2 påfåglar.

Under året har anskaffats 2 roständer och 2 sångsvanor.

Årskullarna voro talrika och bestod av 18 exemplar, därav 8 kanadagäss, 4 vitkindade gäss och 6 knölsvanor. Fågelstammen har dock under året decimerats med 5 knölsvanor, 1 kanadagås, 1 vitkindad gås och 1 sångsvan på grund av kråkor, olycksfall och rymningar.

För skötseln av fågelbeståndet svarar parkvakten, som också skjutit ett stort antal kråkor och andra skadedjur.

Parkvaktens huvuduppgift att utöva tillsyn över lekplatser och parkvegetation har varit av största värde för parkunderhållet.

Nyanläggningar.

Enligt budgeten för 1946 har följande nyanläggningar utförts med angivna detalanordningar för varje plats.

Hagaparken: lekplatser för lekredskap på 3 platser, gräsytor och erforderliga genomfartsvägar avsedda även för cykling.

Källhagsparken: lekplatser för småbarn och större barn (lekredskap), genomfartsväg och grovplanering för lekfält i gräs.

Stohagen: bollplan, lekplatser för småbarn och större barn (lekredskap), genomfartsväg avsedd för cykling, gräsytor, träd- och buskplantering.

Stallhagen: utvidgning av utsiktsplatsen med tillfartsvägar.

Iggebyparken: ordnande av terrängen i god anslutning till bäcken (flackade stränder) jämte påbörjad genomfartsväg.

Fågelsången: lekplats för småbarn (lekattiralj) med tillfartsvägar.

Djuphamnsområdet: planering av bollplan.

Stockholmsvägen: planering för gräsyta.

Sommarro: ordnande av lekplats för småbarn (lekattiralj).

Stadsträdgården: planering av nytt odlingsområde.

Pensionärshemmet vid Krutkällarbacken: entrévägar, ekonomiområden, gräsytor och sittplatser.

Källgatan 25 (Pauvres Honteux): planering av entrévägar, större gräsyta, blomsterytor och sittplatser.

Mimerbolagets fastigheter i Haga: genomfartsvägar, ekonomiområden, cykelparkeringar och gräsytor jämte lekplats för småbarn.

För övrigt kompletterades under året 1945 års nyanläggningar delvis med grässådd och plantering.

Odling.

I stadsträdgården ha odlingarna främst inriktats på att tillgodose planteringsprogrammet för vår- och sommarplanteringen i parkerna, i andra hand för att hålla tillräckligt lager av botaniska demonstrationsväxter samt dekorationsmaterial.

Enligt planteringsprogrammet består växtmaterialet övervägande av 1-års-blommor varför odlingen koncentrerats till de växtslag, som huvudsakligen förökas på våren. Denna odlingsform har medfört ett avsevärt arbete med sådd, skolning, in- och omplantering samt sticklingsförökning.

Odlingsarealen under glas utgjordes av 390 m^2 växthusyta, 1.000 m^2 varmbänksyta och 160 m^2 kallbänksyta.

Odlingarna på friland, som under året utökats med området närmast öster om Korsängsskolan utgjordes av 4.850 m^2 plantskola för träd, buskar och perenna blomsterväxter och 3.000 m^2 för odling av 1-åriga blomsterväxter, av vilka penséer, förgät-mig-ej och småblommig vallmo utgjorde huvuddelen.

Då växtmaterialet ifråga om buskar och perenna blomsterväxter visat sig otillräckligt har under året ganska avsevärda mängder av dessa växtslag inköpts för att i stadsträdgården vidare kultiveras under någon tid före utplanteringen i parkerna.

Som odlingsytorna under glas varit mycket otillräckliga för det utökade planteringsutrymmet i parkerna har parkförvaltningen nödgats anlita kontraktstodling för de mest använda sommarblommorna.

Under 1946 avslutades den försöksodling som parkförvaltningen åtog sig för tekniska verkens räkning under ledning av statens köksväxtförsök i Alnarp beträffande kloakslammets gödslingsvärde för köksväxter. Det definitiva försöksresultatet från Alnarp föreligger ännu ej.

Viktigare inventarie- och materialinköp.

Följande större inventarier ha under året anskaffats: 1 motorgräsklippare, 1 snöplog av järn, 1 underrede för manskapsbod, 1 stenkran, 30 parksoffor, 20 parkfåtöljer, 1 el-motor, 15 papperskorgar, 1 räknemaskin, personalrumsmöbler i stadsträdgården, 1 planimeter jämte ett större antal handredskap. Materialinköpen ha i huvudsak utgjorts av virke, järn, kalkstensplattor, makadam, grus, stenmjöl, cement och övriga erforderliga förbrukningsmaterial. Dessutom bör nämnas att gräsfröinköpet har utgjort en stor post på grund av de förmånliga erbjudanden som parkförvaltningen fått med hänsyn till stor marknadsbrist ifråga om viktigare gräsfröslag.

Anslagförbrukning.

Ifråga om parkförvaltningens utgifter och inkomster hänvisas till den av drätselkontoret upprättade räkenskapsredogörelsen för år 1946.

Västerås den 10 maj 1947.

GÖSTA LUNDBERG.

/Ingemar Blomqvist.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 17

Nr 17. Byggnadskontorets årsberättelse för år 1946.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadsfullmäktiges kännedom får drätselkammaren härmed överlämna till kammaren inkommen berättelse angående byggnadskontorets verksamhet för år 1946.

Västerås den 5 juni 1947.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND. */Per Siösteen.*

7. Fastighetsförvaltning.

	I. UNDERHÅLL AV BYGGNADER	Anslag	Verklig kostnad
7 B.	*Rådhus med annex*	3.000: —	3.317: 92
	Byggnad i kv. Njord	1.500: —	1.452: 65
	Polisstation	2.000: —	2.491: 87
	Brandstation	2.000: —	2.818: 15
	Tullhus	1.000: —	656: 72
	Diverse förvaltningsfastigheter	4.500: —	3.773: 29
	Drätselkammarens förrådsbyggnader	500: —	3 :—
7 C.	*Exploateringsfastigheter*	1.500: —	1.040: 54
7 D5.	*Fritidsreservat.*		
	Björnön	1.000: —	1.135: 48
	Hästholmarna	6.000: —	8.092: 17
7 E.	*Hyresfastigheter.*		
	Diverse fastigheter	75.000: —	82.864: 61
	Stadshotellet	25.000: —	25.000: —
	Sundinska huset	2.000: —	1.631: 78
	Paviljong i Stadsparken	3.000: —	4.484: 74
	Varumagasin o. d.	3.000: —	914: 17
	Omnibusstation	500: —	226: 37
	Omnibusgarage	1.000: —	2.454: 23
	Karlsberg och Stensborg	1.000: —	328: 13
7 F.	*Pensionärshem.*		
	Tenngatan	1.500: —	1.781: 03
	Föreningsgatan	1.000: —	797: 02
	Malmabergsgatan	1.000: —	1.215: 57
	Jakobsbergsgatan	1.000: —	673: 40
	Kullen	1.000: —	645: 91
	Lövbergsgatan	300: —	202: 87
		139.300: —	148.001: 62

II. NYBYGGNAD OCH FÖRBÄTTRING.

Barnkoloni.

Anslag kr. 41.000: — bev. av Stfm den 28/3 1946 för reparations- och förbättringsarbeten vid Uddens barnkoloni.

Kostnad under året .. 778: 48

Brandstation.

Anslag kr. 12.000: — bev. av Stfm den 20/12 1944 för särskilda förbättringsarbeten. Arbetet pågår.

Kostnad under året .. 1 523: 82

Totalkostnad hittills 8.776: 03.

Elba-restauranten.

Anslag kr. 1.500: — bev. av Stfm den 26/9 1946 för underhåll av inventarier. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 1.488: 13

Fiskartorget 3.

Anslag kr. 7.100: — bev. av Stfm den 27/6 1946 för iordningställande av lokaler för fastighetskontor.

Kostnad .. 7.959: 07

Förråd, drätselkammaren.

Anslag bev. av Stfm. 100.000: — den 20/12 1943, 50.000: — den 20/12 1944. Härtill kommer inkomst av försäljning av garage till Asea 36.845: 50. Arbetet pågår.

Kostnad under året .. 16.975: 06

Totalkostnad hittills 165.867: 13.

Läroverket.

Anslag kr. 30.000: — bev. av Stfm den 30/8 1945 för inredande av skollokaler i fastigheten Östra Kyrkogatan 10. Arbetet utfört.

Kostnad under året .. 5.099: 52

Slutkostnad 15.977: 57.

Byggnad i kv. Njord.

Anslag kr. 1.200: — bev. av Stfm den 31/1 1946 för vissa omändringsarbeten. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 996: 15

Byggnad i kv. Njord.

Anslag kr. 400:— bev. av Stfm den 27/6 1946 för iordningställande av lokaler för uppbördsverk.

Kostnad .. 570: 19

Byggnad i kv. Njord.

Anslag kr. 2.300: — bev. av Stfm. den 30/8 1945 för uppsättande av markiser. Arbetet utfört.

Slutkostnad .. 2.534: 50

Omnibusgaraget.

Anslag kr. 205.000: — bev. av Stfm. den 28/3 1946 för påbyggnad av garagefastigheten. Arbetet pågår.

Kostnad under året .. 4.104: 83

Pensionärshemmet, Föreningsgatan.

Anslag kr. 18.000: — bev. av Stfm den 20/12 1944 för inredande av badrum och toaletter. Arbetet pågår.

Kostnad under året	1.098: 91

Totalkostnad hittills 14.342: 57.

Polishuset.

Anslag kr. 2.000: — bev. av Stfm den 20/12 1944 för inredande av mörkrum.

Kostnad under året	1.068: 22

Slutkostnad 2.208: 42.

Polishuset.

Anslag kr. 2.500:— bev. av Stfm den 27/6 1946 för iordningställande av lokaler för statspolisen. Arbetet pågår.

Kostnad under året	865: 82

Stadshotellet.

Anslag kr. 20.000: — bev. av Stfm den 27/6 1946 för utförande av vissa renoveringsarbeten. Reserverat från tidigare anslag kr. 4.314: 56.

Kostnad under året	20.678: 16

Stora torget 4.

Anslag kr. 1.800: — bev. av Stfm den 28/3 1946 för varmvatteninstallation. Arbetet utfört.

Slutkostnad	1.802: 63
Summa kronor	67.543: 49

SAMMANSTÄLLNING.

Underhåll	148.001: 62	
Nybyggnad och förbättring	67.543: 49	215.545: 11

7 D 4. Malma Grustag.

Utgående material från grustaget under 1946.

Sort. 1 sand	——	
„ 2 sand och stenmjöl	5.116,1	m^3
„ 3 krossgrus	5.966,8	„
„ 4 finsingel	101,5	„
„ 5 grovsingel	389,1	„
„ 6 „	2.302,1	„
Grus	5.534,6	„
Fyllning	368	„
	19.778,2	m^3

Kostnaderna för utgående material fördelas enligt nedanstående.
Gator och vägar:

Underhåll	11.659: 53	
Nyanläggningar	21.489: 93	
Sandning	1.966: 50	35.115: 96
Hamnar		821: 83
Fastigheter		1.440: 44
Avstjälpningsplatser		1.269: 90
Badplatser		475: 65
Flygfält, Johannisberg		57: 75
Arosvallen		633: 75
Övriga		235: 10
Försålt		2.298: 62
	Kronor	42.349: —

Lager vid grustaget av material vilket passerat sorteringsverket.

Sort.	2	10	kbm.	à 1: 50	15: —
„	3	13,5	„	„ 3: —	40: 50
„	5	657,7	„	„ 3: 75	2.466: 38
„	6	1089,2	„	„ 3: 75	4.084: 50
					6.606: 38

8 B. Gatuförvaltning.

Barmarkstiden har under 1946 varit 9 månader.

Genom gynnsamma snöförhållanden ha renhållningskostnaderna varit låga.

Underhåll.	Anslag	Verkl. kostn.
Underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator	115.000: —	161.128: 38
Underhåll och mindre förbättring av övriga vägar och gator	110.000: —	107.623: 77
Rensning av gatubrunnar	6.000: —	6.000: —
Summa kronor	231.000: —	274.752: 15

Gaturenhållning.		
Sopning av allmänna platser	4.368: —	3.864: —
Övriga renhållningskostnader	70.000: —	47.493: 46
Summa kronor	74.368: —	51.357: 46

Sammanställning av underhållskostnader för stadens vägar och gator för år 1946.

	För biltrafiken viktiga vägar och gator Körbanor	gång- o. cykelb.	Summa	Övriga vägar och gator Summa	Summa
1. **Barmarksunderhåll:**					
Permanenta och halvpermanenta beläggningar:					
Gatsten	27.356: 33		27.356: 33	17.242: 75	44.599: 08
		10.502: 64	10.502: 64	5.769: 60	16.272: 24
Bituminösa beläggningar	4.886: 66		4.886: 66	4.033: 67	8.920: 33
Röjning, trummor m. m.			1.695: 04	2: 75	1.697: 79
Grusvägar och gator:				63.012: 77	63.012: 77
Grusning:					
Grupp I	14.808: 52				
„ II	7.158: 83	112: 88			
„ III	4.725: 64		26.805: 87		26.805: 87
Hyvling:					
Grupp I	1.676: 78				
„ II	2.324: 65				
„ III	1.414: 40		5.415: 83		5.415: 83
Dammbindning:					
Grupp I	1.494: 24				
„ II	5.652: 90				
„ III	3.218: 57		10.365: 71		10.365: 71
Röjning, trummor m. m.			26.678: 23	6.223: 76	32.901: 99
Summa 1.	74.717: 52	10.615: 52	113.706: 31	96.285: 30	209.991: 61
2. **Vinterväghållning:**					
Snöskärmar,buskning m.m.			2.877: 68	547: 50	3.425: 18
Snöröjning			7.248: 43	7.510: 63	14.759: 06
Sandning m. m.			12.082: 62	6.399: 28	18.481: 90
Summa 2.			22.208: 73	14.457: 41	36.666: 14
3. **Broar:**				426: 37	426: 37
4. **Vägmärken,** optiska signaler m. m.			10.045: 37	2.454: 69	12.500: 06
7. **Övriga kostnader,** barmarksunderhåll och vinterväghållning i Badelunda m. m.			15.167: 97		15.167: 97
Summa 1—7.	74.717: 52	10.615: 52	161.128: 38	113.623: 77	274.752: 15

Utförda arbeten.

A. INOM STADSPLANELAGT OMRÅDE.

Biskopsgatan, vid V. Kyrkogatan.
Anslag kr. 4.500: — bev. av Stfm den 31/10 1946 för breddning av gatumynningen för bättre sikt och utrymme för busstrafik. Arbetet avslutat.
Slutkostnad 1.702: 07

C. V. V. Bostadsområde.
Anslag kr. 150.000:— bev. av Stfm den 20/12 1945 för anläggande av gator inom område inom stadsägan nr 2239, förvärvat från Kronan. Kostnaderna för år 1945, kr. 322: 80, ha täckts i bokslutet för 1945. Samtliga gator äro terrasserade och försedda med grusisolering. Arbetet pågår.
Kostnad under året 46.375: 86
Totalkostnad hittills 46.698: 66.

Djäknebergsgatan (Kristinagatan—Vattentornet).
Anslag kr. 14.000: — bev. av Stfm den 28/6 1945 för breddning samt iordningställande med kantsten, mak. körbana och en grusad gångbana. Arbetet avslutat.
Kostnad under året 6.149: 30
Slutkostnad 12.943: 56.

Domkyrkoesplanaden—Smedjegatan.
Anslag kr. 5.300:— bev. av Drkn den 16/5 1946 för ordnande av gatorna utanför kv. Jorund i samband med nybyggnad. Arbetet pågår.
Kostnad under året 2.559: 23

Domkyrkoesplanaden—Sturegatan.
Anslag kr. 2.400: — bev. av Drkn den 17/10 1946 för beläggning av gångbanan utanför tomten nr 2 i kv. Inge med betongplattor. Arbetet avslutat.
Slutkostnad 2.250: 09

Gideonsberg.
Anslag kr. 133.000: — bev. av Stfm den 20/3 1945 samt 51.000: — den 27/9 1945 för anläggande av gator i anslutning till pågående bostadsbebyggelse. Arbetet pågår.
Kostnad under året 99.558: 83
Totalkostnad hittills 178.704: 69.

Hagaområdet.
Anslag kr. 307.700: — bev. av Stfm den 28/10 1943 för anläggande av gator inom området i anslutning till dess exploatering för bostadsbebyggelse.
Kostnad under året 27.796: 73
Totalkostnad hittills 240.269: 25.

Hammarbygatan (Jakobsbergsgatan—Lantvärnsgatan).
Anslag kr. 4.000: — bev. av Drkn den 4/7 1946, kr. 23.000: — bev. av Stfm den 26/9 1946 för omläggning och breddning enl. stadsplan. Arbetet påbörjat.
Kostnad under året .. 6.399: 17

Hamnplan, ö. kajen.
Anslag kr. 61.000: — bev. av Stfm den 31/5 1945, varav 12.000: — för uttaxering i hamnens stat 1946, för stensättning av gator sö. om stenmagasinen. Mindre arbeten återstå.
Kostnad under året .. 1.397: 53
Totalkostnad hittills 38.815: 79.

Hantverkargatan—Sturegatan.
Anslag kr. 14.000: — bev. av Stfm den 27/6 1946 för breddning och omsättning av smågatsten samt parkeringsplats i samband med nybyggnad på tomten nr 14 i kv. Knut. Arbetet avslutat.
Slutkostnad .. 13.656: 88

Hållgatan (Skepparbacken—Stora gatan).
Anslag kl. 16.000:— bev. av Stfm den 28/6 1945 för iordningställande med kantsten, delen Skepparbacken—Västgötegatan samt parkeringsplats mellan Västgötegatan och Stora gatan. Arbetet avslutat.
Kostnad under året .. 226: 16
Slutkostnad 14.790: 18.

Jakobsbergsgatan (Kristinagatan—Götgatan).
Anslag kr. 29.000: — bev. av Stfm 28/6 1945 för omläggning enl. stadsplan, iordningställande med kantsten, mak. körbana och grusade gångbanor. Då breddning på västra sidan norr om Grindstuvägen på grund av bef. byggnad inom gatuområdet icke kunnat genomföras har arbetet avslutats med minskad omfattning.
Kostnad under året .. 276: 51
Slutkostnad 17.767: 91.

Jakobsgatan
För ordnande av tillfart till nybygge å tomten nr 18 i kv. Graniten ha förberedande gatuarbeten utförts.
Kostnad under året .. 2.665: 88

Knutsgatan (Nygatan—Kassörsgatan).
Anslag kr. 5.500: — bev. av Drkn den 6/9 1946 för breddning av stens. för parkeringsplats i ö. sidan av gatan. Härtill skall privat bidrag utgå med kr. 3.500: —. Arbetet avslutat.
Slutkostnad .. 6.944: 73

Kronvägen (Hammarbygatan—Garpgatan).
Anslag kr. 28.000: — bev. av Stfm den 26/4 1945 samt 11.500: — bev. av Stfm den 31/5 1945 för breddning och iordningställande med kantsten, mak. körbana och grusade gångbanor. Till urspr. planerade arbeten ha kommit stödmurar och staket efter framställning från fastighetsägare, vilket medfört ökade kostnader. Arbetet avslutat.
Kostnad under året .. 20.598: 17
Slutkostnad 51.312: 87.

Kryddgårdsgatan.

Anslag kr. 19.000: — bev. av Stfm den 29/11 1945 för breddning och ordnande med kantsten, mak. körbana och grusade gångbanor. Planteringsarbeten återstå.

Kostnad under året .. 18.525: 92

Köpmangatan, vid Westmannia.

Anslag kl. 1.500: — bev. av Drkn den 16/5 1946 för omläggning med klinker av gångbanor. Arbetet avslutat.

Slutkostnad .. 1.122: 05

Nybomsgatan.

För ordnande av tillfart till nybygge å stadsäga 2380 E ha mindre förberedande gatuarbeten utförts.

Kostnad under året .. 337: 07

Rikshuvudvägen (vid Metallverken ö. om S. J.)

Anslag kr. 25.139: 13 utgörande resterande belopp av de för Arosvägens förlängning den 21/12 1942 av Stfm bev. anslagen på tillsammans 44.600: —, har, emedan Arosvägen skall delvis ingå i rikshuvudvägen, överförts till denna enl. Stfm beslut den 31/1 1946. Statsanslag c:a 300.000: — för 1946—47. Arbetet har under året omfattat provisorisk omläggning av Tegnérgatan anslutande till den blivande södra körbanan i rikshuvudvägen samt första utbyggnad av anslutningsvägen till Kopparbergsvägen, delvis i prov. höjdläge.

Kostnad under året .. 78.055: 60

Totalkostnad hittills 78.800: 49.

Runebergsgatan.

För avledande av vatten från angränsande parkområde ha dräneringsarbeten utförts.

Slutkostnad .. 1.579: 06

Smedjegatan.

Anslag kr. 3.000: — bev. av Drkn den 16/5 1946 för breddning och omsättning i samband med nybyggnad av tomten nr 8 i kv. Inge. Arbetet avslutat.

Slutkostnad .. 3.501: 11

Småstugeområde sö. om L. Johannislund.

Anslag kr. 35.000: — bev. av Stfm den 31/5 1946 för första utbyggnad av Växthusvägen, förlängning av Skallbergsgatan och breddning av Äppelvägen. Terrasseringsarbeten utförda.

Kostnad under året .. 6.441: 86

Södra Esplanaden (Karlsgatan 320 m österut).

Anslag kr. 32.000: — bev. av Stfm den 28/11 1946 för höjning och omsättning med smågatsten med anledning av Aseas nybyggnad och därmed sammanhängande spårhöjning av industrispår över gatan. Utöver anslaget belopp bidrager Asea med 24.000: — kr. Arbetet påbörjat.

Kostnad under året .. 9.952: 51

Södra Skallberget, gata.
Anslag kr. 35.000: — bev. av Stfm den 26/9 1946 för första utbyggnad av del av ny gata erforderlig för byggnadsaktiebolaget Mimers bostadsbebyggelse. Arbetet pågår.
Kostnad under året .. 18.275: 71

Tunby stadsgärde (småstugeområde).
Anslag kr. 55.500: — bev. av Stfm den 21/6 1944 för anläggande av nya gator samt breddning och justering av Tunbyvägen i samband med områdets exploatering. Då arbeten med ledningar i gatorna, gatornas ordnande och bostadsbebyggelse pågått samtidigt ha stora svårigheter förelegat, som medfört avsevärd fördyring. Kr. 30.844: 36 täckta i bokslutet för 1945. Arbetet avslutat.
Kostnad under året .. 10.964: 91
Slutkostnad 97.309: 27.

Vargbogatan.
Anslag kr. 37.000: — bev. av Stfm den 28/6 1945 för iordningställande med kantsten, mak. körbana och grusade gångbanor. Arbetet avslutat.
Kostnad under året .. 3.407: 16
Slutkostnad 40.351: 79.

Östra Ringvägen (Trefasgatan—Stora gatan).
Anslag kr. 68.000: — bev. av Stfm den 20/12 1943 för anläggande av ny körbana jämte plantering och parkeringsplats. I avvaktan på flyttning av kiosk inom gatuområdet har arbetet avbrutits.
Kostnad under året .. 2.678: 53
Totalkostnad hittills 38.313: 14.

Summa kronor 393.398: 63

B. UTOM STADSPLANELAGT OMRÅDE.

Bergslagsvägen.
Anslag kr. 65.000: — bev. av Stfm den 25/4 1946 för igenläggning med rör och kulvert av dikena utefter vägen mellan Eriksberg och stadsgränsen för möjliggörande av vägens breddning med cykelbanor.
Kostnad under året .. 19.827: 94

Bergslagsvägen—Malma, väg.
Anslag kr. 2.800: — bev. av Drkn den 13/9 1945 för förbättringsarbeten. Arbetet avslutat.
Kostnad under året .. 426: 26
Slutkostnad 1.724: 40.

Björnön, väg till.
Anslag kr. 35.000: — bev. av Stfm den 20/12 1943 för ny väg från nya vägen till Hässlö fram till nedfarten till gångbron till Björnön. På grund av ändringar i arbetsprogrammet har kostnaderna ökat. Arbetet avslutat.
Slutkostnad .. 45.168: 66

Djuphamnen.

Anslag kr. 50.000: — bev. av Stfm den 25/4 1946 för första utbyggnad av gator inom djuphamnsområdet i samband med ledningsarbeten och soptippning. Arbetet pågår.

Kostnad under året .. 30.199: 76

Totalkostnad hittills 38.843: 53.

Johannisberg, väg till.

Anslag kr. 3.400: — bev. av Drkn den 13/9 1945, 4.000: — bev. av Drkn den 11/4 1946 för förbättring av befintlig väg samt nyanläggning av tillfart till badplatsen. Arbetet avslutat.

Kostnad under året .. 8.724: 77

Slutkostnad 11.441: 39.

Kraftverksgatan, del av.

Anslag kr. 13.000: — bev. av Drkn den 11/4 1946 för anl. av ny gata mellan Kraftverket och Regementsallén. Arbetet pågår.

Kostnad under året redovisas under Kungsängsgatan.

Kungsängsgatan (c:a 500 m från Regementsallén)

Anslag kr. 50.000: — bev. av Stfm den 25/4 1946 för första utbyggnad med mak. körbana och grusade gångbanor. Arbetet pågår.

Kostnad under året, inkl. Kraftverksgatan, Viksängsgatan och Baldersgatan .. 82.959: 18

Köpingsvägen (Djuphamnsvägen—stadsgränsen).

Anslag kr. 6.000: — bev. av Stfm den 29/4 1943, kr. 255.000: — bev. av Stfm den 20/12 1944 för stensättning. Genom beslut den 10/12 1942 har staden erhållit fri smågatsten och statsbidrag med 250.700: — kr. Delen Djuphamnsvägen—Fröklängningen färdigställdes under år 1943. Återstående delen har under 1946 stensatts av AB Stenbeläggningar, Lund, i entreprenad gemensam med vägförvaltningen. Arbetet avsynades av vägdirektören den 8/11 1946 varför ansvarstiden utgår den 8/11 1948. Återstår gräsbesåning av skiljeremsor mellan körbanan och blivande cykelbanor.

Kostnad under året .. 178.053: 51

Totalkostnad hittills 280.702: 80.

Köpingsvägen, prov. vändplats.

Anslag kr. 1.000:— bev. av Drkn den 14/11 1946 för ordnande av provisorisk vänd- och väntplats för busslinje 1 vid vägskälet till gamla Köpingsvägen. Arbetet avslutat.

Slutkostnad .. 2.020: 79

Regementsallén (Pilgatan—Kraftverket).

Anslag kr. 100.000: — bev. av Stfm den 25/4 1946 att jämte överskott från anslag till Björnövägen 50.000:— bev. av Stfm den 30/9 1943 täcka kostn. för omläggning och breddning i första utbyggnad. Körbanan utlagd under året.

Kostnad under året .. 62.611: 93

Skerikesvägen (Skultunavägen—Lustigkullagatan).

Anslag kr. 19.000: — bev. av Stfm den 30/8 1945 för uträtning och breddning v. om bron, kr. 4.000: — bev. av Stfm den 31/5 1946 i tilläggsanslag samt kr. 10.000: — bev. av Stfm 31/5 1946 för anordnande av gångbanor på bron och östra tillfarten. Arbetet avslutat.

Kostnad under året 20.757: 98

Slutkostnad 39.573: 68.

Sommarro (öster om Vargbogatan).

Anslag kr. 72.000: — bev. av Stfm den 28/3 1945 för anläggande av två nya gator i samband med markförsäljning för bostadsbebyggelse. Arbetet pågår.

Kostnad under året 4.902: 15

Totalkostnad hittills 53.366: 24.

Stensborg, väg inom.

Anslag kr. 3.000: — bev. av Drkn 4/7 1946 för ny provisorisk utfart söder om S. J. samt gånggrind vid järnvägsövergången. Arbetet utfört.

Slutkostnad 3.467: 37

Särlagatan, söder om Stohagsvägen.

Anslag kr. 4.300: — bev. av Drkn den 16/5 1946 för ordnandet med kantstenar, mak. körbana och grusade gångbanor. Arbetet avslutat.

Slutkostnad 4.300: —

Viksängsgatan.

För upplåtande av industritomter öster om Regementsallén har gata i första utbyggnad iordningställts.

Kostnad under året redovisas under Kungsängsgatan.

Summa kronor 463.420: 30

III. ÖVRIGA ARBETEN FÖR DRÄTSELKAMMAREN.

Cykelställ.

Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 20/12 1944, kr. 10.000: — bev. av Stfm den 20/12 1945 för inköp och uppsättning av järnställ. Arbetet pågår.

Kostnad under året 2.784: 14

Totalkostnad hittills 7.807: 18.

Johannisbergs flygfält.

Anslag kr. 6.200: — bev. av Drkn den 7/6 1945 för hårdgöring av plan framför hangaren. Arbetet avslutat.

Kostnad under året 4.218: 14

Slutkostnad 8.783: 58.

Anslag kr. 5.000: — bev. av Stfm den 11/10 1945 för gränsmarkeringar. Arbetet avslutat.

Slutkostnad 2.936: 63

Anslag kr. 2.000: — bev. av Stfm den 27/6 1946 för golvbeläggning i hangaren. Arbetet utfört.

Slutkostnad 2.135: 21

Nätstaket vid järnvägen.

Anslag kr. 3.000: — bev. av Drkn den 16/8 1946 för uppsättande av nätstaket utefter järnvägen vid stadens parkområden vid Stohagsomr. och Haga. S. J. skall enl. överenskommelse bidraga med samma belopp.

Kostnad under året	43: 21

Gatunamnskyltar.

Kostnad under året	2.504: 43
Summa kronor	14.621: 76

SAMMANSTÄLLNING.

U t g i f t e r.

Gator och vägar:			
Underhåll		274.752: 15	
Gaturenhållning		51.357: 46	
Nyanläggning:			
Inom stadsplan	393.398: 63		
Utom stadsplan	463.420: 30	856.818: 93	
Övriga anläggningar		14.621: 76	1.197.550: 30

I n k o m s t e r.

Statligt underhållsbidrag	119.415: —	
Gatukostnadsbidrag	9.505: 70	
Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	
Avgifter för utnyttjande av allm. platser	3.600: —	
Riksförsäkringsanstalten	7.403: 75	
Avgifter för renhållning	2.800: —	146.724: 45

8 B 4. Drätselkammarens förråd.

Med anledning av pågående utredningar angående organisation av stadens förråd, garage, verkstäder m. m. har fortsatt utbyggnad tillsvidare uppskjutits. Årets anläggningskostnader redovisas under 7 II.

Kostnaderna för utgående material samt slitage av verktyg under år 1946 fördelas enligt nedanstående:

Hantlangning		409: 85
Stadsingenjörskontoret		1.820: 87
Luftskyddet		156: 82
Fastigheter		9.542: 46
Malma		646: 71
Gator och vägar:		
Underhåll och reparationer	47.720: 22	
Nyanläggningar	92.912: 94	140.633: 16

Renhållning	2.802: 45
Förrådet, verktyg m. m.	2.295: 93
Lastfickan	5.911: 57
Stenslagning	8.894: 92
Bilar och maskiner	3.068: 37
Hamnar	3.984: 09
Båttrafiken	372: 47
Kallbadhus, varmbadhus och Johannisbergs badplats	342: 86
Björnön och Hästholmarna	5.700: 47
Johannisbergs flygfält	1.667: 49
Avstjälpningsplatser	743: 71
Diverse	526: —
Försålt och uthyrt	19.770: 23
Kronor	209.090: 43

Inköp av redskap m. m.

Under året har inköpts:

1 st. vibratoraggregat för kr.	919: —
1 „ sandningsmaskin „ „	416: 50
1 „ Borro borrsats „ „	1.925: 70
2 „ manskapsvagnar „ „	3.333: 10
	6.594: 30

8 B 5. Automobiler och maskiner.

I samband med övergång från gengasdrift ha onormalt stora kostnader kommit att belasta underhållskontot, vilket minskat beräknat överskott för såväl automobiler som maskiner.

A. Automobiler.

Under året ha inköpts

1 lastbil, Scania Vabis, U 3249	30.000: —
1 jeep, U 5649	8.700: —

och i samband därmed försålts

1 lastbil, Scania, U 3166

1 personbil, Ford Eifel, U 6455.

Av årets medel har den 1945 inköpta lastbilen, Ford U 2260, betalts med 9.775: —

Bilarnas gångtid och körlängd ha varit:

	tim.	mil
U 3166 Scania (försåld)	952	904,9
U 3249 „	925½	1428,8
U 1825 Volvo	2387½	3446,5
U 2260 Ford	2253½	2148,7
U 5649 Jeep	1076	1346,4

Driftinkomster	53.756: 30
Driftutgifter	51.513: 67

B. Maskiner.

Maskinernas gångtid har varit:

1. Egna

Kompressorer, 2 st.	1055½	tim.
Stenstötningsmaskiner, 3 st.	2116½	„
Väghyvlar, 3 st.	2394½	„
Vägvältar, 2 st.	2756	„
Gångbanevält, 1 st.	1336½	„

2. Hyrda

Traktor (lantbrukets)	73	tim.
Traktor med schaktblad	118	„

Driftinkomster	69.034: 28
Driftutgifter	52.284: 69

9 A. Hamnar.

Underhåll enligt stat. Anslag ... 15.000: —

Allmänt underhåll av byggnader, kajer m. m. ... 21.168: 82

Om- och nybyggnad.

Djuphamnen, tillbyggnad.

Sedan byggnadstillstånd erhållits för muddrings- och undervattenssprängningsarbeten ha dessa utförts av AB Contractor. Arbetet pågår.

Kostnad under året ... 359.609: 96

Totalkostnad hittills 386.104: 77.

Verkstad i djuphamnen.

Anslag kr. 150.000: — bev. av Stfm den 26/10 1944 för ny verkstad med förråd och personalrum m. m. Byggnadsarbetet, som utförts av byggnadsfirman Gottfrid Lindgren, har slutförts. Återstår yttre planeringsarbeten.

Kostnad under året ... 136.206: 24

Totalkostnad hittills 145.081: 17.

Småbåtshamnen.

Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 28/3 1946 för första utbyggnad i trä av vågbrytare med båtbrygga vid Svartån. Arbetsprogrammet har utvidgats under byggandet. Tilläggsanslag bev. under 1947 för tätpålning. Arbetet pågår.

Kostnad under året ... 20.726: 09

F. d. Nordenhaags kontor.

Anslag kr. 2.000: — bev. av Stfm den 28/3 1946. Tilläggsanslag i 1947 års stat 2.000: —, för reparation och inredning av kontor för uthyrning. Arbetet avslutat.

Slutkostnad ... 3.987: 77

Hamnmagasin vid östra kajen.

Anslag kr. 40.000: — bev. av Stfm den 27/6 1946 för utredning ang. nytt hamnmagasin. Ritningar för sökande av byggnadstillstånd klara.

Kostnad under året ... 6.300: —

Sandskärs fyr.

Av årets underhållsanslag har påbörjats flyttning av Sandskärs fyr genom lotsstyrelsen.

Kostnad under året .. 1.073: 63

Summa kronor 189.462: 55

PERSONALUPPGIFTER.

Under året ha sammanlagt 169 st. arbetare varit anställda enligt nedanstående:

11	st.	stensättare
129	„	grovarbetare
11	„	träarbetare
4	„	chaufförer
1	„	reparatör
1	„	eldare
2	„	förrådsmän
4	„	bergsprängare
6	„	motorskötare.

Arbetad tid:

Tidlön (35,7 %)	90.750	tim.	
Ackord (64,3 %)	163.452	„	254.202
Dagsverken	31.994		
Arbetsveckor	5.332		

Arbetstiden har under året varit 8 månader med 48 timmars arbetsvecka och 4 månader med 45½ timmars arbetsvecka.

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalats kr. 691.976: — enligt nedanstående:

För timtidsarbete	90.750	tim.	134.053: —
„ ackordsarbete	163.452	„	411.864: —
Skiftstillägg	1.420	„	142: —
Cykelersättningar	32	st.	715: —
Övertidsersättning	6.538½	tim.	9.572: —
Dyrtidstillägg			85.283: —
Dagtraktamenten	129	st.	5.800: —
Olycksfallsavlöning	34	„	6.450: —
Sjukavlöning	44	„	7.652: —
Semesteravlöning	127	„	24.341: —
Medicin och läkare	44	„	2.117: —
Övrig ersättning (lagbaspengar, stallpengar m. m.)			3.987: —
		Kronor	691.976: —

Västerås i maj 1947.

Västerås stads byggnadskontor:

F. SCHIÖTT.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 18

Nr 18. Redogörelse över Västerås stads Tekniska Verks räkenskaper för 1946.

11 A. Gasverk.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
1. Förvaltning.		
Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat	9.400: —	9.773: 97
110 Andel i gemensamma kostnader	77.474: —	85.056 :—
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	2.454: —	4.528: —
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	6.000: —	7.549: —
Materialkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	3.000: —	4.024: —
Allmänna kostnader:		
153 Annonser och reklam	500: —	83: 20
154 Resor och representation	1.000: —	950: 60
158 Utskylder	9.200: —	6.788: 06
159 Övriga allmänna omkostnader:		
Föreningsavgifter	800: —	1.200: —
150 Andel i gemensamma kostnader	3.875: —	5.818: —
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:		
Kundförluster	500: —	—: —
180 Andel i gemensamma kostnader	5.403: —	7.861: —
2. Tillverkning.		
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	51.660: —	49.471: 06
212 Löner till extra personal	11.000: —	18.307: 99
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	2.800: —	2.800: —
222 Uppvärmning	1.500: —	2.344: 72
224 Städning och renhållning	2.000: —	1.996: 90

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
231 Byggnader, ommurning av ugnar	34.000: —	40.923: 75
233 Övriga fasta anläggningar	15.000: —	11.467: 22
234 Maskiner och apparater, utbyte av kolkross och inköp av rökgasångpanna	70.000: —	88.368: 43
235 Verktyg och inventarier	2.000: —	3.493: 99
Materialkostnader:		
241 Oljor	2.000: —	1.192: 88
242 Förbrukningsmaterial	1.500: —	5.062: 78
244 Gaskol	450.000: —	600.929: 26
245 Reningsmassa	2.500: —	6.044: 84
246 Vatten	2.000: —	1.815: —
248 Gas från reningsverket		4.864: —
Allmänna kostnader:		
257 Laboratoriekostnader	1.000: —	849: 73
Kraftinköp:		
272 Kraftström	6.000: —	7.640: 87
Räntor och avskrivningar:		
281 Ränta på fasta tillgångar	11.776: —	11.775: 17
282 Avskrivningar på fasta tillgångar	41.976: —	40.903: 64
3. Distribution.		
Personalkostnader:		
311 Löner till personal på stat	8.920: —	8.915: 92
312 Löner till extra personal	1.000: —	158: 86
Underhållskostnader:		
332 Ledningsnät	25.000: —	24.085: 27
335 Verktyg och inventarier	1.500: —	2.133: 54
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	3.000: —	1.924: 02
362 Underhåll av mätare	6.000: —	7.650: 39
363 Anskaffning av mätare	5.000: —	23: 42
364 Gaspoletter	2.500: —	2.930: 33
Räntor och avskrivningar:		
381 Ränta på fasta tillgångar	17.872: —	17.872: 27
382 Avskrivning på fasta tillgångar	25.091: —	25.257: 55

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
4. Installationsverksamhet:		
413 Arbetslöner	2.000: —	1.665: 13
414 Material	1.500: —	1.782: 09
415 Transporter		15: —
Summa driftutgifter	927.701: —	1.128.251: 01
Kapitalutgifter.		
Låne- och fondstat		64.176: 09
Summa utgifter		1.192.427: 10

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Driftinkomster.		
Förbrukningsavgifter:		
511 Gasavgifter från enskilda	650.000: —	735.668: 57
Försäljningsinkomster:		
521 Egen tillverkning: Koks och tjära	273.000: —	386.753: 03
523 Utförda installationsarbeten	4.000: —	4.558: 76
Hyresinkomster:		
531 Från utomstående		65: —
533 Från befattningshavare	1.308: —	1.308: —
Summa driftinkomster	928.308: —	1.128.353: 36
Kapitalinkomster.		
Avskrivningar å fasta tillgångar:		
981 Tillverkning	41.976: —	40.903: 64
982 Distribution	25.091: —	25.257: 55
Summa inkomster	995.375: —	1.194.514: 55

11 B. Elektricitetsverk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Driftutgifter.		
1. Gemensam förvaltning för Tekniska Verken.		
Personalkostnader:		
11 Löner till personal på stat	138.683: —	138.225: 07
12 Löner till extra personal	47.800: —	56.620: 68
13 Sjukavlöningar	16.000: —	21.743: 13

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
14 Läkare, sjukvård, medicin	5.000: —	7.505: 73
15 Olycksfallsförsäkring	11.300: —	14.198: 38
16 Pensioner	85.514: —	96.431: 21
17 Arvode till styrelse och revisorer	5.600: —	5.500: —
Lokalkostnader:		
22 Uppvärmning av vatten	5.000: —	6.815: 70
23 Belysning	2.000: —	4.215: 53
24 Städning, renhållning, gårdskarl	14.000: —	20.200: 25
Underhållskostnader:		
31 Byggnader	7.000: —	12.203: 73
34 Maskiner	4.000: —	3.283: 82
35 Verktyg och inventarier	13.000: —	14.708: 28
Materialkostnader:		
47 Kontorsmaterial och trycksaker, ritmaterial	12.000: —	16.096: 26
Allmänna kostnader:		
51 Post	2.500: —	5.127: 10
52 Telefon och telegram	8.000: —	9.707: 97
53 Annonser	1.500: —	2.502: 41
54 Resor och representation	2.400: —	4.286: 28
55 Tidningar och tidskrifter	500: —	921: 74
56 Inkassokostnader	300: —	366: 12
57 Busskort för avläsare	300: —	360: —
Räntor och avskrivningar:		
81 Ränta på fasta tillgångar	6.048: —	6.336: 89
82 Avskrivning på fasta tillgångar	7.565: —	8.821: 25
83 Ränta på rörelsemedel:		
Ränta å förlagsmedel	10.000: —	21.748: 86
	406.010: —	477.926: 39

2. Elektricitetsverk.

1. Förvaltning.

Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat	18.810: —	18.124: 08
112 Löner till extra personal	16.000: —	14.586: 97
110 Andel i gemensamma kostnader	185.938: —	204.134: 20
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	5.624: —	10.867: 98

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	14.400: —	18.117: 83
Materialkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	7.200: —	9.658: 26
Allmänna kostnader:		
153 Annonser och reklam	10.000: —	9.850: 36
154 Resor och representation	2.000: —	1.949: 50
158 Utskylder	41.000: —	37.391: 73
159 Övriga allmänna kostnader:		
Föreningsavgifter	1.000: —	1.669: —
150 Andel i gemensamma kostnader	9.300: —	13.962: 62
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:		
Kundförluster	2.000: —	2.157: 41
180 Andel i gemensamma kostnader	12.970: —	18.866: 06
2. Tillverkning.		
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	4.630: —	5.636: 34
212 Löner till extra personal	2.000: —	1.559: 57
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	5.000: —	3.262: 50
222 Uppvärmning	300: —	119: 22
Underhållskostnader:		
231 Byggnader	1.000: —	117: 59
234 Maskiner och instrument	1.000: —	228: 32
235 Apparater för destillerat vatten		318: 73
Materialkostnader:		
241 Oljor	100: —	97: 34
242 Förbrukningsmaterial	100: —	62: 22
243 dito för bastun		93: 55
Kraftinköp:		
272 Elkraft	970.000: —	1.001.515: 24
273 Elkraft för vattendestillering	200: —	338: 40
274 dito för bastun		78: 50
Räntor och avskrivningar:		
281 Ränta på fasta tillgångar	456: —	621: 86
282 Avskrivning på fasta tillgångar	2.140: —	2.146: 54

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
3. Distribution.		
Personalkostnader:		
311 Löner till personal på stat	62.300: —	61.380: 67
312 Löner till extra personal	1.000: —	986: 26
Lokalkostnader:		
321 Hyror och arrenden	2.000: —	1.762: 50
Underhållskostnader:		
331 Byggnader	1.500: —	2.700: 79
332 Ledningsnät	105.000: —	148.959: 07
333 Övriga fasta anläggningar Ställverk	15.000: —	26.399: 28
334 Transformatorer	15.000: —	29.324: 83
335 Verktyg och inventarier	9.000: —	33.279: 65
336 Fordon	15.000: —	12.618: 20
337 Gatubelysning	33.000: —	39.335: 76
339 Inlösen av Älvkarleby Kraftverks tomt och byggnader i Badelunda	5.000: —	4.065: —
Materialkostnader:		
342 Förbrukningsmaterial	500: —	1.256: 02
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	5.000: —	7.777: 94
362 Underhåll av mätare	15.000: —	12.334: 33
363 Anskaffning av mätare	45.000: —	59.321: 13
Räntor och avskrivningar:		
381 Ränta på fasta tillgångar	43.912: —	44.304: 71
382 Avskrivning på fasta tillgångar	75.815: —	76.306: 71
4. Installationsverksamhet.		
413 Arbetslöner	25.000: —	12.633: 85
414 Material	25.000: —	39.987: 28
415 Transporter	2.000: —	404: 04
Summa driftutgifter	2.220.205: —	2.470.596:33
Kapitalutgifter.		
Gemensam förvaltning:		
86 Elverkets ombyggnad till kontor	57.662: 37	57.662: 37
Låne- och fondstat:	276.700: —	243.490: 02
Summa utgifter	2.554.567: 37	2.771.748: 72

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Driftinkomster.		
	1. Gemensam förvaltning.		
	Hyresinkomster:		
890	Hyra för kontorslokaler för Stadskamrerarekontoret inkl. bränsle och städning	10.000: —	10.000: —
	Hyra för stadsträdgårdsmästarens kontor	1.000: —	1.000: —
	Hyror från utomstående	450: —	618: 50
	Garagehyror		1.500: —
905	Ränta på utestående anslutningsavgifter	2.000: —	5.462: 94
	Fördelning av gemensamma nettoutgifter.		
891	**Personalkostnader:**		
	Vattenverket	46.485: —	51.034: —
	Gasverket	77.474: —	85.056: —
	Elverket	185.938: —	204.134: 20
892	**Lokalkostnader:**		
	Vattenverket	1.472: —	2.717: —
	Gasverket	2.454: —	4.528: —
	Elverket	5.624: —	10.867: 98
893	**Underhållskostnader:**		
	Vattenverket	3.600: —	4.529: —
	Gasverket	6.000: —	7.549: —
	Elverket	14.400: —	18.117: 83
894	**Materialkostnader:**		
	Vattenverket	1.800: —	2.414: —
	Gasverket	3.000: —	4.024: —
	Elverket	7.200: —	9.658: 26
895	**Allmänna kostnader:**		
	Vattenverket	2.325: —	3.491: —
	Gasverket	3.875: —	5.818: —
	Elverket	9.300: —	13.962: 62
896	**Räntor och avskrivningar:**		
	Vattenverket	3.240: —	4.717: —
	Gasverket	5.403: —	7.861: —
	Elverket	12.970: —	18.866: 06
			463.216: 70
	2. ELEKTRICITETSVERK.		
	Förbrukningsavgifter:		
511	Enskild strömförbrukning	2.250.000: —	2.558.138: 50
512	Allmän belysning	90.000: —	47.368: 09
	Försäljningsinkomster:		
523	Utförda installationsarbeten	57.000: —	67.777: 16
521	Destillerat vatten	1.000: —	872: 40
924	Bastun		142: —
	Summa driftinkomster	2.804.010: —	3.152.224: 54

Kapitalinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Avskrivning på fasta tillgångar:		
981 Gemensam förvaltning	7.565: —	8.821: 25
982 Tillverkning	2.140: —	2.146: 54
983 Distribution	75.815: —	76.306: 71
Summa inkomster	2.889.530: —	3.239.499: 04

13 A—B. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifter.	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
1. Förvaltning.		
Personalkostnader:		
111 Löner till personal på stat	16.530: —	17.223: 84
112 Löner till extra personal: bitr. ingenjörer	16.000: —	23.096: 13
110 Andel i gemensamma kostnader	46.485: —	51.034: —
Lokalkostnader:		
120 Andel i gemensamma kostnader	1.472: —	2.717: —
Underhållskostnader:		
130 Andel i gemensamma kostnader	3.600: —	4.529: —
Materialkostnader:		
140 Andel i gemensamma kostnader	1.800: —	2.414: —
Allmänna kostnader:		
154 Resor och representation	1.100: —	1.550: 54
158 Utskylder	2.300: —	1.839: 21
150 Andel i gemensamma kostnader	2.325: —	3.491: —
Räntor och avskrivningar:		
184 Avskrivning på rörelsetillgångar Kundförluster	600: —	—: —
180 Andel i gemensamma kostnader	3.240: —	4.717: —
185 Andel i finansförvaltningens anslag för flerårig uttaxering (amortering av förskotterade medel för grävmaskin)	13.000: —	1.505: 05
2. Tillverkning.		
Personalkostnader:		
211 Löner till personal på stat	5.900: —	6.438: 16
212 Löner till extra personal	1.000: —	505: 22

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Lokalkostnader:		
221 Hyror och arrenden	375: —	375: —
222 Uppvärmning	1.205: —	610: —
Underhållskostnader:		
231 Byggnader och brunnar	4.000: —	1.433: 20
234 Maskiner och instrument	3.000: —	3.060: 51
235 Verktyg och inventarier	500: —	14: 15
Materialkostnader:		
241 Oljor	500: —	242: 20
242 Förbrukningsmaterial	200: —	350: 51
Allmänna kostnader:		
257 Laboratoriekostnader	1.000: —	568: 29
Kraftinköp:		
272 Kraftström	42.000: —	48.176: 11
Räntor och avskrivningar:		
281 Ränta på fasta tillgångar	12.804: —	11.698: 31
282 Avskrivning på fasta tillgångar	19.423: —	17.657: 65
3. Distribution.		
Personalkostnader:		
311 Löner till personal på stat	22.860: —	22.125: 20
312 Löner till extra personal	14.000: —	23.348: 33
9. Löner för bilgastillverkning	11.000: —	7.454: 65
Lokalkostnader:		
321 Hyror och arrenden	3.000: —	3.000: —
322 Uppvärmning	5.000: —	11.224: 97
Underhållskostnader:		
331 Byggnader och fasta anläggningar	6.000: —	6.202: 91
332 Ledningsnät	115.000: —	102.568: 01
334 Maskiner och instrument	5.000: —	5.537: 27
9. Underhåll av bilgasanläggningar	9.000: —	2.989: 83
335 Verktyg och inventarier	8.000: —	15.979: 84
336 Fordon	5.000: —	6.933: 96
Materialkostnader:		
341 Oljor	500: —	499: 22
9. Oljor för bilgastillverkning	1.000: —	171: 72
342 Förbrukningsmaterial	1.000: —	2.932: 02
9. För bilgastillverkning	1.000: —	282: 58

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Allmänna kostnader:		
357 Laboratoriekostnader	500: —	297: 10
Mätningskostnader:		
361 Ombyte av mätare	1.800: —	1.592: 99
362 Underhåll av mätare	5.000: —	4.823: 38
363 Anskaffning av mätare	9.000: —	11.155: 47
Kraftinköp:		
372 Kraftström	18.000: —	13.406: 18
9. För bilgastillverkning	8.000: —	6.013: 80
Räntor och avskrivningar:		
381 Ränta på fasta tillgångar	117.096: —	120.905: 37
382 Avskrivningar på fasta tillgångar	154.279: —	155.808: 64
4. Installationsverksamhet:		
413 Arbetslöner	3.000: —	369: 06
414 Material	7.000: —	8.653: 80
415 Transporter		35: 75
Summa driftutgifter	731.394: —	739.558: 13
Kapitalutgifter:		
Låne- och fondstat	396.700: —	274.875: 41
Summa utgifter	1.128.094: —	1.014.433: 54

Driftinkomster.	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Förbrukningsavgifter:		
511 Vattenavgifter	575.000: —	652.549: 99
Försäljningsinkomster:		
521 Metangasförsäljning (bilgas)	60.000: —	29.048: 85
523 Utförda installationsarbeten	11.000: —	12.535: 57
524 Ersättning från drätselkammaren för rensning av gatubrunnar	6.000: —	6.000: —
525 Grävmaskin	13.000: —	1.505: 05
529 Slam		590: —
Hyresinkomster:		
531 Från utomstående	1.300: —	811: 82
533 Från befattningshavare	840: —	700: —
Summa driftinkomster	667.140: —	703.741: 28

	Beräknade inkomster	Verkliga inkomster
Kapitalinkomster.		
Avskrivningar på fasta tillgångar:		
981 Tillverkning	19.423: —	17.657: 65
982 Distribution	154.279: —	155.808: 64
Summa inkomster	840.842: —	877.207: 57

Nyanläggningar, fullbordade år 1946.

Vatten- och avloppsverk:	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Hagaområdet				
Anslagskalkyl	28/10 1943	300.000: —	180.000: —	120.000: —
Verklig kostnad		302.267: 59	161.620: 05	140.647: 54
Sommarroområdet				
Anslagskalkyl	28/10 1943, 22/2 1945	75.000: —	51.700: —	23.300: —
Verklig kostnad		68.131: 45	42.326: 60	25.804: 85
Tunby stadsgärde				
Anslagskalkyl	21/6 1944	60.000: —	55.000: —	5.000: —
Verklig kostnad		51.557: 95	54.559: 23	3.001: 28
Djuphamnen				
Anslagskalkyl	21/6 1944	59.500: —	49.500: —	10.000: —
Verklig kostnad		56.383: 88	49.500: —	6.883: 88
Andelsslakteriet				
Anslagskalkyl	21/6 1944	104.000: —	30.000: —	74.000: —
Verklig kostnad		70.927: 86	30.000: —	40.927: 86
Gamla Hamnen				
Anslagskalkyl	29/11 1945, 31/10 1946	75.700: —	34.500: —	41.200: —
Verklig kostnad		90.687: 37	34.468: 62	56.218: 75
Gasverk:				
Reningsfilter gasv.				
Anslagskalkyl	29/8 1946	16.000: —	—: —	16.000: —
Verklig kostnad		19.924: 33	—: —	19.924: 33
Högtrycksledning för gas till Metallverken				
Anslagskalkyl	29/8 1946	25.000: —	—: —	25.000: —
Verklig kostnad		31.151: 76	—: —	31.151: 76
Gamla Hamnen gasledning				
Anslagskalkyl	29/11 1945	13.000: —	2.900: —	10.100: —
Verklig kostnad		16.000: —	2.900: —	13.100: —

Elverk:	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Utbyggnad av transf.-stn Aseastaden jämte elledningar				
Anslagskalkyl	25/1 1945	42.000: —	15.000: —	27.000: —
Verklig kostnad		47.276: 36	17.034: 49	30.241: 87
Utbyggnad av transf.-station Kopparbergsvägen				
Anslagskalkyl	28/3 1945	34.000: —	—: —	34.000: —
Verklig kostnad		45.274: 81	—: —	45.274: 81
Högspännings jordkabel från Kraftverket till norra stadsdelen				
Anslagskalkyl	27/6 1946	100.000: —	—: —	100.000: —
Verklig kostnad		84.753: 31	—: —	84.753: 31
Högspännings jordkabel för Övre Malmaberg				
Anslagskalkyl	31/10 1946	10.000: —	—: —	10.000: —
Verklig kostnad		17.711: 78	—: —	17.711: 78
Höjning av spänningen samt förbättring av elnätet i Badelunda				
Anslagskalkyl	28/2 1946	20.000: —	—: —	20.000: —
Verklig kostnad		21.754: 62	4.598: 15	17.156: 47
Sammandrag:				
Summa anslag		934.200: —	418.600: —	515.600: —
Summa kostnad		923.803: 07	397.007: 14	526.795: 93
Servicer och mindre ledningsutsträckningar år 1946:				
Anslagskalkyl	20/12 1945			40.000: —
Verklig kostnad		309.205: 33	253.459: 74	55.745: 59
Sammandrag:				
Summa anslag				555.600: —
Summa kostnad				582.541: 52
Underskott på lånemedelsanslag				26.941: 52

SAMMANSTÄLLNING

av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1946 samt amortering under åren 1912—1946.

	Anläggningsvärde (bek. av lånem.) kr.	Amortering kr.	Bokfört värde kr.
Vattenledningsverk	2.880.126: 98	1.331.425: 98	1.548.701: —
Avloppsledningar	3.168.261: 33	1.300.461: 33	1.867.800: —
Gasverk	2.285.668: 89	1.546.467: 89	739.201: —
Elverk	3.137.129: 19	1.848.928: 19	1.288.201: —
Kontors- och förrådsbyggnader	400.615: 10	251.014: 10	149.601: —
Kronor	11.871.801: 49	6.278.297: 49	5.593.504: —

VATTENVERKET.

Vattenförbrukning m. m.

		1945	1946	Ökn. resp. minskn. jämf. med föreg. år i %
Årsproduktion total	m^3	3.750.000 2)	4.215.000	+ 12,4
Förbrukning:				
För hushållsbehov	m^3	1.623.000	1.873.000	+ 15,4
För industriella behov	m^3	1.010.000	1.183.000	+ 17,1
Övrigt 1)	m^3	1.117.000	1.159.000	+ 3,8
Procentuell fördelning:				
För hushållsbehov	%	43,2	44,4	
För industriella behov	%	27,0	28,1	
Övrigt 1)	%	29,8	27,5	
Antal vattenförbrukare.		44.000	45.600	+ 3,6
Dygnsförbrukning:				
Medeltal	m^3/d	10.280	11.560	+ 12,4
Maximum	m^3/d	13.590	14.420	+ 6,1
Minimum	m/d	6.500	8.170	+ 25,7
Specifik förbrukning:				
Medeltal	l/p.d.	234	253	+ 8,1
Maximum	l/p.d.	309	315	+ 1,9
Minimum	l/p.d.	147	178	+ 21,0
Elkraftförbrukning, total	kWh	1.600.000	2.073.100	+ 29,5
Per 1000 m^3 pumpad vattenm.	kWh	426	492	+ 15,5

Undersökning av vattnets bakteriehalt har verkställts en gång per månad. Av dessa undersökningar har framgått, att vattnet i bakteriologiskt hänseende är tillfredsställande.

Vattnets hårdhet och manganhalt har undersökts c:a 2 ggr per månad.

Hårdheten har varit högst 10,7 och lägst 10,2 tyska grader.

Manganhalten har varierat mellan 0,00 och 0,09 milligram per liter.

1) För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning m. m. samt läckage.

2) Totala vattenmängden ändrad sedan föregående årsredogörelse på grund av företagen kontroll.

Vattenledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1945		108.770
Under året lagda ledningar	4.251	
Under året kasserade ledningar	256	3.995
Sammanlagda längden den 31 december 1946		112.765
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1945		1.924
Under året lagda ledningar	3.196	
Under året kasserade ledningar	—	3.196
Sammanlagda längden den 31 december 1946		5.120
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1945		3.440
Under året lagda ledningar	794	
Under året kasserade ledningar	—	794
Sammanlagda längden den 31 december 1946		4.234
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1946		122.119
Enskildas:		
Gjutjärnsledningar ej under 4″ diam.	1.436	
Smidesjärnsledningar, ej servisledningar	143	1.579
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 december 1946		123.698

År 1946 lagda vattenledningar.

	Meter									S:a meter
	400	300	250	200	150	100	75	50	38	
Gjutjärnsrör.										
Föreningsgatan norrut..					49					49
Spantgatan norrut till Köpingsvägen					132					132
Köpingsvägen österut fr. Spantgatan					155					155
Från Köpingsväg. norrut till Sjöhagen					20					20
Gata öst-västlig riktn. vid Sjöhagen					80					80
Från Geijersgatan över stä 1400 mot Salagatan							45			45
Tegnérgatan väster viadukt till Vijkmansgat.				167						167
Från Emausgatan nordväst gen. Skallbergsområdet					267					267
Kungsängsgatan från Lillån till Hamnplan			567							567
Från Nordenhaags till Murbruksbolaget						224				224
Spannmålsgatan norrut mot Kungsängsgatan					203					203
Kungsängsgatan österut till Regementsallén			428							428
Andelsslakteriet norrut till Gamla Köpingsvägen					242					242
Gamla Köpingsvägen västerut till Örjansverkstaden					664					664
Hammarbygatan från Västmannagatan västerut				67						67
Vinkelgatan västerut ..					24					24
Agnegatan från stä 1200 norrut					29					29
Från Kristiansborgsallén österut till Gideonsbergsgatan		68								68
Huvudvattenledning Hässlö—Skiljebo	340									340
Från Björnöbron till Infiltrationsbassängen				480						480
Summa	340	68	995	714	1865	224	45			4251

	Meter						S:a
	200	150	100	75	50	38	meter
Stålrör							
Haga Parkgata från Gjutargatan norrut till Metallgatan		204					204
Från Köpingsvägen norrut till kv. Sjöhagen		412					412
Gata öst-västlig riktning vid kv. Sjöhagen		161					161
Nybomsgatan västerut från Salagatan ..			59				59
Aspvretsgatan norrut till Gideonsbergsgatan		168					168
Från Aspvretsgatan nordväst till Kristiansborgsallén		96					96
Kristiansborgsallén norrut		206					206
Gideonsbergsgatan från Aspvretsgatan norrut	195						195
Skallbergsgatan mellan Persbobäcken och Tunbyvägen		78					78
Växthusgatan mellan Skallbergsgatan och Äppelvägen		310					310
Emausgatan västerut till gata genom Skallbergsområdet	129						129
Från Kungsängsgatan vid Hamnplan norrut			50				50
Från Björnöbron till Infiltrationsbasssängen, Hässlö	275						275
CVV:s bostadsområde		85	768				853
Summa	599	1720	877				3196

	Meter						S:a
	200	150	100	75	50	38	meter
Galvrör							
Regementsallén från Förrådsvägen norrut					100		100
Geijersgatan—Salagatan genom trädgård				57			57
Emaus idrottsplats					140		140
CVV:s bostadsområde					253	244	497
Summa				57	493	244	794

Antal vattenmätare den 31 december 1945	2.886
Ökning under året	68
Antal vattenmätare den 31 december 1946	2.954
Antal brandposter den 31 december 1945	678
Ökning under året	43
Antal brandposter den 31 december 1946	721[1])
Vattenserviser: Under året anlades	197

1) Därav 104 enskilda.

AVLOPPSVERKET.

Avloppsledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Kombinerade ledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1945		102.384
Under året lagda ledningar	2.240	
Under året kasserade ledningar	83	2.157
Sammanlagda längden den 31 december 1946		104.541
Spillvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1945		2.407
Under året lagda ledningar	5.254	
Under året kasserade ledningar		5.254
Sammanlagda längden den 31 december 1946		7.661
Regnvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1945		2.868
Under året lagda ledningar	5.651	
Under året kasserade ledningar		5.651
Sammanlagda längden den 31 december 1946		8.519
Enskildas:		
Kombinerade ledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1945		251
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1946		251
Avloppsnätets totala längd den 31 december 1946 ..		120.972

År 1946 lagda avloppsledningar.

Kombinerade spill- och regnvattenledningar.

	Meter 1200 mm	450 mm	375 mm	300 mm	225 mm	S:a meter
Haga Parkgatan från Gjutargatan till Metallgatan				21	106	127
Från Geijersgatan över stä 1400 mot Salagatan					102	102
Nybomsgatan från Salagatan västerut					59	59
Regementsallén från Förrådsvägen norrut					102	102
Regementsallén från Förrådsvägen söderut					55	55
Skallbergsgatan mellan Persbobäcken och Tunbyvägen			43	53	55	151
Växthusgatan från Skallbergsgatan till Äppelvägen				110	136	246
Från Nordenhaags till Murbruksbolaget					224	224
Hammarbygatan från Västmannagatan västerut					67	67
Föreningsgatan norrut					51	51
Vinkelgatan västerut					24	24
Agnegatan norrut från stä 1200					29	29
Vasagatan från Smedjegatan norrut					42	42
Från Kraftverket till CVV:s östligaste staket		785				785
Från Regementsallén till Kraftverksvägen	176					176
	176	785	43	184	1052	2240

Separata spillvattenledningar.

	Meter 300 mm	Meter 225 mm	S:a meter
Spantgatan norrut till Köpingsvägen		132	132
Köpingsvägen österut från Spantgatan		127	127
Från Köpingsvägen norrut till kv. Sjöhagen		433	433
Gata öst-västlig riktning vid kv. Sjöhagen		241	241
Tegnérgatan väster om viadukt till Vijkmansgatan	167		167
Aspvretsgatan norrut mot Gideonsbergsallén		93	93
Från Aspvretsgatan nordväst till Kristiansborgsallén		96	96
Kristiansborgsallén norrut		104	104
Från Kristiansborgsallén österut till Gideonsbergsgatan		68	68
Gideonsbergsgatan från Aspvretsgatan norrut		125	125
Emausgatan västerut till gata genom Skallbergsområdet		129	129
Från Emausgatan nordväst genom Skallbergsområdet		267	267
Kristiansborgsallén från Emausgatan norrut		130	130
Kungsängsgatan från Lillån till Hamnplan vid Nya Tullhuset		266	266
Från Kungsängsgatan vid Hamnplan norrut		46	46
Spannmålsgatan norrut till Kungsängsgatan		286	286
Kungsängsgatan från Spannmålsgatan österut		185	185
Andelsslakteriets östra sida till G:a Köpingsvägen	242		242
G:a Köpingsvägen västerut till Örjansverkstaden	664		664
CVV:s bostadsområde		1453	1453
	1073	4181	5254

Separata regnvattenledningar.

	Meter								S:a meter
	900 mm	800 mm	600 mm	525 mm	450 mm	375 mm	300 mm	225 mm	
Spantgatan norrut till Köpingsvägen	132								132
Köpingsvägen österut fr. Spantgatan	81							46	127
Från Köpingsväg. norrut till kv. Sjöhagen ..	51	379							430
Gata öst-väst vid kv. Sjöhagen			32			209			241
Aspvretsgatan norrut mot Gideonsbergsgat.								93	93
Från Aspvretsgatan n.-väst till Kristiansborgsallén			96						96
Kristiansborgsallén norrut			104			101			205
Från Kristiansborgsallén österut till Gideonsbergsgatan								68	68
Gideonsbergsgatan från Aspvretsgatan norrut								125	125
Tegnérgatan väster viadukt till Vijkmansgatan					149				149
Emausgatan västerut till Skallbergsområdet ..					129				129
Från Emausgatan nordväst gen. Skallbergsområdet						267			267
Kristiansborgsallén från Emausgatan norrut ..							130		130
Kungsängsgatan från Lillån till Hamnplan						156	141	214	511
Från Kungsängsgatan vid Hamnplan norrut			46						46
Spannmålsgatan norrut till Kungsängsgatan ..					318				318
Kungsängsgatan från Spannmålsgatan österut							172		172
Från Andelsslakteriets östra sida till G:a Köpingsvägen					242				242
G:a Köpingsvägen västerut till Örjansverkstaden					488			98	586
Från Emausgatan 17-19 till bliv. Riksvägen ..						62			62
CVV:s bostadsområde ..			267	254	94	284	98	525	1522
	264	379	545	254	1420	1079	541	1169	5651

Avloppsserviser: Under året anlades 207 st.
Antal vattenklosetter den 31 december 1945 13.761 „
Ökning under året 1.844 „
Antal vattenklosetter den 31 december 1946 15.605 „

RENINGSVERKET.

I reningsverket behandlades en avloppsvattenmängd av 9.547.700 m³. Dygnsvattenmängden utgjorde i medeltal 26.100 m³.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 14.877 m³ eller i medeltal 41,0 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 4.921 m³ utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 269.516 m³ eller i medeltal 738 m³ per dygn, har till en del komprimerats på stålflaskor och försålts som bränsle för motorfordon. Försäljningssumman av den kompromerade gasen har under året uppgått till 19.978: 48 kronor.

Driftresultat.

Månad	Uppump. vatten m³	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand m³	Rötk.-temp.	Gasprodukt. Rågas m³	Gasprodukt. Ren. gas v. e.	Kompr. bilgas m³	pH vär. ink. vatt.	Slam till Rötk. m³	Slam till torkg. m³
Januari	787.800	35.990	31 0	25	20.830		7.700	8,0	1.307	272
Februari	742.200	31.170	18,0	25	18 570		5.9C0	8,0	1.315	300
Mars	880.400	37.970	22,0	24	20.530		5.800	7,8	1.468	511
April	934.400	42.230	26,0	26	22.640		4.900	7,8	1.187	378
Maj	825.700	49.100	24,0	28	27.010		6.C00	8,0	1.258	595
Juni	824.1C0	46.690	16,0	31	27.205		4.900	7,7	1.299	424
Juli	846 500	39.340	20,0	32	24.629		5 000	7,9	1.150	441
Augusti	732.500	45.090	21,0	31	27.165		4 700	8,0	1.227	475
September	898.800	51.690	31,0	31	25.371		4.800	7,9	1.344	518
Oktober	905 900	58 870	29,0	29	17.244		5.600	7,8	1.267	526
November	584.100	55.280	33,0	31	19.369		6.174	8,0	1.117	325
December	585.300	57.870	31,0	31	18 863		4.900	8,1	938	164
S:a värde	9.547.700	551.290	302,0		269.516		67.370	7,9	14.877	4.929
Medelvärde pr dygn	26.158	1.510	0,83	29	738	7.700			40,8	13,5

Periodiska undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg.

GASVERKET.

Under krisåren 1939—1946 har av kända skäl vid flera tillfällen stora svårigheter förelegat att anskaffa för gasverkets drift lämpliga kol i tillräcklig mängd. Med utgången av år 1946 har emellertid koltillgången förbättrats så att driften åter kunnat ske normalt. Det kan därför vara av intresse att nu lämna en kort redogörelse för de åtgärder som vidtagits för att upprätthålla driften under krisåren.

Omedelbart efter krigsutbrottet påbjöds från Bränslekommissionens sida största möjliga sparsamhet med kol. Driften kunde dock fortgå i stort sett normalt de tre första krigsåren då lämpliga tyska kol kunde importeras. Koltillgången var visserligen knapp och största möjliga sparsamhet måste iakttagas, men gasransonering behövde ej tillgripas. Från år 1943 skärptes läget, importen av westfaliska kol minskades, och i stället måste gasverket i allt större utsträckning avgasa oberslesiska och polska, vilka i allmänhet saknade koksningsförmåga. Så länge lagret av westfaliska kol räckte, blandades dessa med de oberslesiska för att i någon mån erhålla hel koks. Under 1944 och 1945 måste dock tidvis enbart oberslesiska eller polska kol avgasas. Dessa utgjordes av storstyckiga kol, som inlades i ugnarna omalda. Därvid erhölls en koks i ungefär samma styckestorlek som den inlagda kolen med någon avstybbning. Koksen blev mycket tung och stybbhalten uppgick till 40 à 50 %. Under år 1946 började amerikanska koksande kol inkomma, och även polska kol med någon koksningsförmåga kunde erhållas.

Redan under åren 1941—1942 avgasades ved i mindre utsträckning för att spara kol. Därvid laddades kamrarna med ved. Avgasning skedde på normalt sätt och den erhållna träkolen tömdes. Träkolen såldes dels såsom gengaskol, vartill de dock voro mindre lämpliga, och dels för eldningsändamål. Under år 1944 ökade knappheten på kol och ved måste tillgripas i större omfattning. Man övergick då till att använda s. k. total avgasning av veden, d. v. s. efter avgasning tömdes ej kamrarna utan i stället tillsattes ånga till träkolen tills dessa förbrukats för alstring av vattengas. Kammaren laddades då på nytt, tömning skedde endast en eller annan gång per vecka och tömningsresten utgjordes i stort sett endast av aska. Gasutbytet per kbm ved ökades avsevärt med denna metod. Avgasning av ved på detta sätt medför emellertid stora olägenheter i det att stenkolstjäran blandas med trätjäran, varvid denna får sur karaktär och tjäran ger en emulsion med vatten, som svårligen går att skilja i en separator. En annan nackdel är att gasen får hög kolsyrehalt, blir tung och nedslagsvärdet ändras. För att komma ifrån dessa olägenheter förfors på det sättet, att på en tre-kammarugn de tre kamrarna förbundos vid botten med ett stålrör infodrat med eldfast material. Gasen, som erhölls från de två med ved laddade kamrarna, fördes genom den tredje kammaren, som då var fylld med avgasade glödande träkol. Tillsammans med ånga reducerade detta träkol vedgasens kolsyra samtidigt som trätjäran, ättiksyran och andra biprodukter crackades och ombildades till gas. Driften tillgick så att kamrarna allt eftersom den inlagda veden avgasats och bildat träkol växelvis användes som reduktionskammare så att per dygn varje kammare användes som avgasningskammare i 16 timmar och reduktionskammare i 8 timmar. Ungefär var tredje dag tömdes asken ut. Från december 1945 då vedtillsatsen måste ökas användes fyra kammare för vedavgasning varvid två och två hopkopplades vid botten och kördes omväxlande som avgasnings- och reduktionskammare i 8 timmars skift. Denna senaste metod visade sig ge bästa utbytet.

Med denna metod kunde ett gasutbyte på i medeltal 675 m^3 gas per ton kol erhållas vid ett värmevärde av 3600 à 3700 k/cal. Därvid var vedtillsatsen c:a 0,8 m^3 ved per ton kol. I medeltal användes per månad c:a 460 m^3 ved och 580 ton kol. Med ökad tillsats av vedgas sjunker värmevärdet hos blandgasen, vilket medför att befintliga gasbrännare icke kunna användas utan omjustering. För att höja värmevärdet gjordes under år 1945 försök att tillsätta trätjära i reduktionskammaren. Denna infördes medelst en kugghjulspump i små kvantiteter, varvid samtidigt vattenånga tillsattes. Efter en del svårigheter kunde driften på detta sätt ske relativt tillfredsställande.

Under bränsleåret 1944—1945 påbjöds gasransonering. Gasverken kunde dock som alternativ i stället välja kolransonering, varvid de hade att själva skaffa sig den ersättningsved som erfordrades för gasalstringen. I Västerås valdes kolransonering varigenom gasen till abonnenterna ej behövde ransoneras. Koltilldelningen utgjorde lägst 60 % av det normala behovet varför c:a 40 % av kolbehovet måste ersättas med ved och trätjära. I början användes kastved, som nedsläpptes i hela bitar i kamrarna. Senare övergick man att använda ribbavfall från sågverk som kunde hanteras med grep. Ävenledes avgasades stubbved och sågspån. Fördelaktigast såväl i pris som då det gällde transport och laddning av kamrarna var dock ribbavfallet och detta användes därför huvudsakligen.

I stort sett kunde således under hela kristiden driften upprätthållas även om tidtals svårigheterna voro mycket stora.

GASVERKET.

Driftresultat.

		1945	1946	Ökn. eller minskn. i %
Förgasade kol	ton	7.108	7.812	+ 10,0
Förgasad ved	m^3	2.916	4 198	+ 44,0
Tillverkad gas	„	4.047.750	4.204.000	+ 3,9
Gasutbyte per 1.000 kg. kol	„	585	611	+ 4,5
Koks från ugnarna	ton	96.700	117.000	+ 21,0
Koks till försäljning	„	79.088	64.000	— 19,0
Koks till försäljning (pr 1.000 kg. kol)	hl.	11,1	8,2	— 26,1
Koks till undereldning	„	44.650	52.996	+ 18,7
Till undereldning använd koks i % av förgasad kol	%	31,4	33,9	
Erhållen tjära	ton	318	240	— 24,5
Erhållen tjära (pr 1.000 kg. kol)	kg.	44,7	30,5	— 31,7
Antal laddningar	st.	3.984	4.329	+ 8,6
Kol pr laddning	kg.	1.784	1.810	+ 1,5

Fördelning av den tillverkade gasen.

	Av årsförbrukningen 1945 m³	1945 %	1946 m³	1946 %	Ökn. eller minskn. i %
Enskild förbrukning	3.300.000	81,6	3.835.000	91,0	+ 16,2
Gasverkets eget behov	28.300	0,7	21.000	0,5	— 25,7
Felmätningar, kondensering och läckage	719.450	17,7	348.000	8,5	— 51,6
	4.047.750	100,0	4 204.000	100,0	+ 3,7

Gastillverkning per dygn: största 16.340 m³ den 29 jan.
medel 10.460 m³
minsta 6.730 m³ den 7 juli

Antal gasmätare den 31 december 1945	10.003 st.
Ökning under året	—
Minskning under året	129 „
Antal gasmätare den 31 december 1946	9.874 „
Gasserviser: Under året anlades	3 „

Gasledningarna.

	Meter	Summa meter
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1945		77.747
Under året lagda ledningar	167	
Under året kasserade ledningar	83	84
Sammanlagda längden den 31 dec. 1946		77 831
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1945		440
Under året lagda ledningar	1.297	—
Under året kasserade ledningar	—	1.297
Sammanlagda längden den 31 dec. 1946		1.737
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1945		4.614
Under året lagda ledningar		—
Under året kasserade ledningar		—
Sammanlagda längden den 31 dec. 1946		4.614
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1946		84.182

År 1946 lagda gasledningar.

	Meter 200	Meter 150	Summa
Stålrör:			
Kungsängsgatan fr. Lillån västerut		402	402
Hammarbyg. från Västmannagatan västerut	67		67
Fr. Gasverket till Metallverken		828	828
	S:a 67	1.230	1.297
Gjutjärnsrör:			
Tegnérgatan väster viadukt till Vijkmansgatan	167		167
	S:a 167		167

ELVERKET.

Kraftomsättning.

	1944	1945	1946	Ökn. resp. minskn. jämf. m. föreg. år i %
Inköpt och producerad energi				
Inköpt fr. Älvkarleby kraftverk				
Botteneffekt kW	4.400	5.500	6.300	+ 13,7
Toppeffekt kW	2.411	2.348	2.622	
Bottenenergi kWh	26.221.160	30.484.464	36.198.659	+ 18,8
Toppenergi kWh	1.011.112	821.664	1.003.891	
Egen produktion kWh	319.800	283 632	272.000	— 4,1
S:a inköpt o. producerat kWh	27.552.072	31.589.760	37.474.550	+ 18,6
Förluster i kWh	2.552.742	2.551.045	2.170.734	— 14,9
Förluster i %	9,27	8,1	5,8	[1])
Nyttogjord energi kWh	24.999.330	29.038.715	35.303.816	+ 21,6
Distribuerad energi				
Högspänning:				
Antal abonnenter	30	30	19	— 36,7 [2])
Energiförbrukning kWh	5.993.194	6 354.740	6.470.832	+ 1,8
Avgifter kr.	327.218: 22	342.707: 66	332.697: —	— 2,9
Medelpris öre/kWh	5,46	5,39	5,14	— 4,6
Lågspänning:				
Hushållsabonnenter (Normaltaxa klass I)				
Antal abonnenter	13.483	14.232	15.515	+ 9,0
Energiförbrukning kWh	8.902.182	11.318.617	13.510.773	+ 19,4
Avgifter kr.	789.948: 80	939.086: 70	1.086.894: —	+ 15,7
Medelpris öre/kWh	8,87	8,32	8,04	— 3,4
Yrkesabonnanter[3]) (Normaltaxa II—VII, taxa II och taxa M)				
Antal abonnenter	5.477	5.593	5 948	+ 6,4
Energiförbrukning kWh	7 119.292	7.675.670	10.619.903	+ 38,4
Avgifter kr.	805.108: —	864.496: —	1.026.586: —	+ 18,5
Medelpris öre/kWh	11,6	11,3	10,0	— 11,7
Värme enl. nattariff:				
Antal abonnenter	69	74	51	— 32,2
Energiförbrukning kWh	774.242	868.571	717.574	— 17,4
Avgifter kr.	28.298: 98	31.643: 37	25.486: —	— 19,5
Medelpris öre/kWh	3,66	3,65	3,55	— 2,7
Värme, avkopplingsbar:				
Antal abonnenter	40	68	83	+ 22,1
Energiförbrukning kWh	908.138	1.267.220	2.047.700	+ 61,6
Avgifter kr.	19.410: 56	26.092: 85	35.581: —	+ 36,4
Medelpris öre/kWh	2,14	2,06	1,74	— 15,5

	1944	1945	1946	Ökn. resp. minskn. jämf. m. fö eg. år i %
Lantbruk:				
Antal abonnenter	93	96	273	+ 184,4[4])
Energiförbrukning kWh	327.665	355.558	613.903	+ 72,7
Avgifter kr.	27.372: 53	28.295: 50	50 895: —	+ 79,9
Medelpris öre/kWh	8,35	7,98	8,29	+ 3,9
Gatubelysning:				
Antal lampor	1.497	1.734	1.969	+ 13,6
„ kW	354	401	441	+ 10,0
Energiförbrukning kWh	974 617	1 198.339	1.323.131	+ 10,4
Avgifter kr.	87.762: —	98.186: 96	86.704: —	— 11,7
Medelpris öre/kWh	3,00	7,16	6,55[5])	— 8,5

1) På grund av att avläsningsperioderna för inköpt och distribuerad energi ej sammanfalla äro värdena för förlusterna endast approximativa. Medelvärdet på angivna förluster under 1942—1946 är 8,2 %.

2) Under året har s. k. "normaltaxa" för lågspänning införts och en del högspänningsabonnenter ha övergått till denna taxa. Av denna anledning samt på grund av att taxa möjliggör debitering av all förbrukning på en mätare har antalet abonnenter (= antal mätare) minskat från 30 till 19 stycken.

3) Med anledning av normaltaxans införande har det befunnits lämpligt att ändra på i tidigare redogörelser gjord uppdelning av abonnenter (Hushåll, Belysning, Kraft och Värme). Den nu gjorda uppdelningen (Hushålls-, Yrkesabonnenter) överensstämmer med normaltaxans princip.

4) Den stora ökningen beror på övertagandet av Badelunda Elektriska Distributionsförening.

5) Priset inkluderar lampbyte och underhåll.

Antal transformatorer den 31/12-46:

Verkets egna	197 st. om tillsammans	19.350 kVa
Abonnenters	52 „ „ „	4.094 „
Tillsammans	249 st. om tillsammans	24.444 kVa

Mätare:

	Likström	Växelström
Den 31 december 1945	485	19.878
Minskning resp. ökning under året	— 75	+ 1.657
Den 31 december 1946	410	21.535
	Summa	21.945

Under året tillkomna serviser:

Jordkabel ..	67
Luftledning ..	20
Summa	87

Installerade elektriska spisar:

	Antal	kW
Under året ..	840	4.682
Totalt ..	4.220	23.610

SAMMANSTÄLLNING AV ÅRETS ARBETEN.

Jordkabelnätet för högspänning har utökats med ny stamkabel, nr 8, 3×120 mm² med sträckning Kraftverket—transformatorstation vid Bergslagsvägen över transformatorstationen vid Asea-staden och kopplingskiosk vid Tegnérgatan från vilken nedlagts en grenkabel 3×50 mm² till transformatorstationen vid Haga Parkgata. Den senare har även förbundits med stamkabel nr 3 över en kabel 3×50 mm² från ställverk vid Utmarksgatan.

Konsum Pilgatan och Ergo på Ängsgärdet ha förbundits över kabel 3×25 mm². Transformatorstationerna vid Bergslagsvägen och Bomansgatan ha förbundits över kabel 3×50 mm².

Friledningsnätet för högspänning har utökats med det av staden övertagna nätet i Badelunda som anslutits till stadens nät ooch till en del omlagts från 3 kV till 6 kV. Denna omläggning är helt genomförd inom Skiljeboområdet. Vidare har tillkommit linjerna Eriksborg—Häljebo samt Norra—Södra Björnön.

Nya transformatorstationer ha installerats och tagits i drift vid Bergslagsvägen, Vasagatan, Klockartorpsgatan samt Södra och Nordvästra Skiljebo. Transformatorstationerna vid Rudbecksparken och Slottsgatan ha kompletterats.

Jordkabelnätet för lågspänning har utvidgats huvudsakligast inom nybyggnadsområdena Haga, Övre Gideonsberg, Jakobsberg och Hammarby.

Friledningsnätet för lågspänning har utvidgats med nyelektrifierade områden vid Häljebo och på Björnön samt det övertagna nätet i Badelunda.

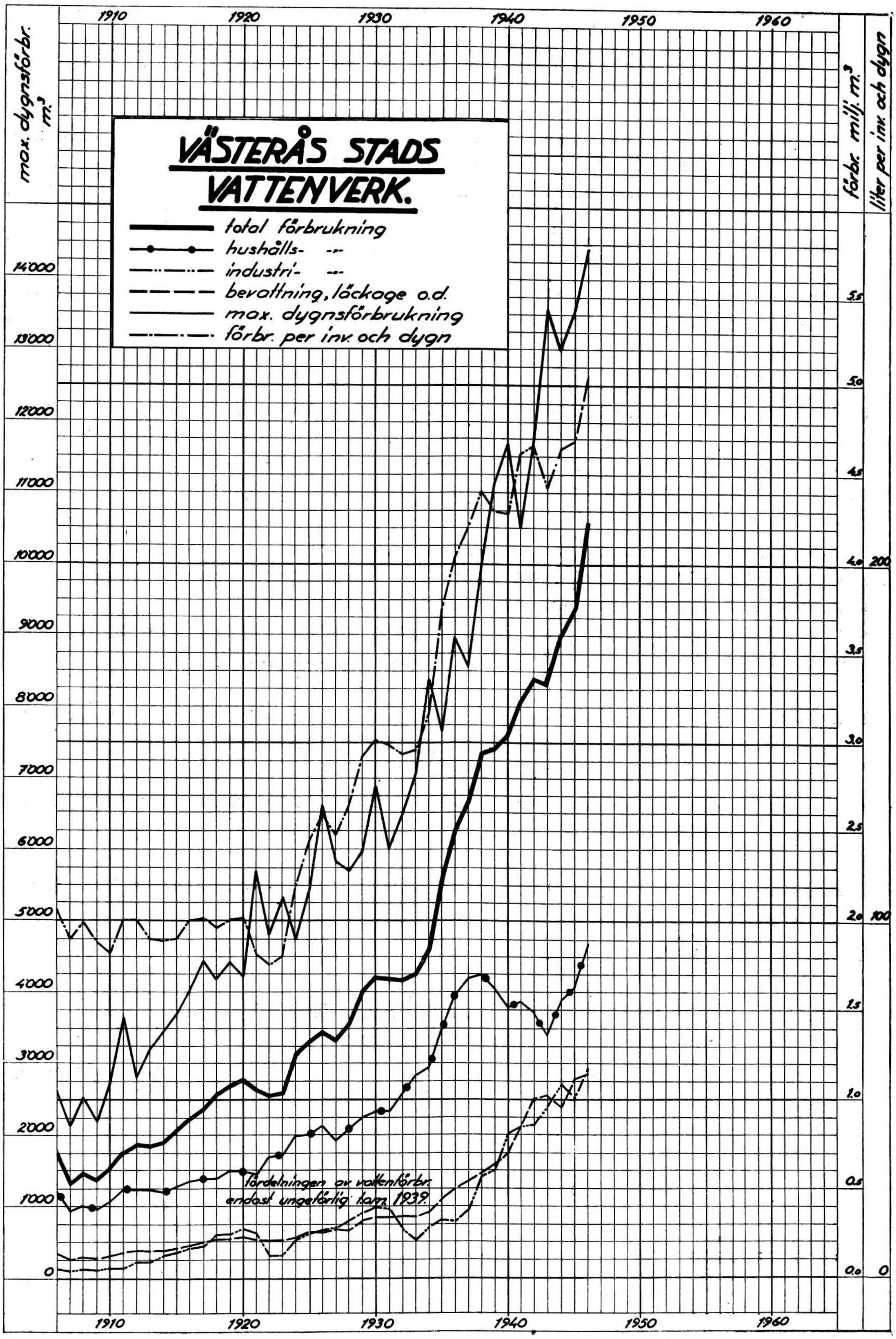
Gatubelysning har tillkommit inom områdena Haga, Sommarro, Övre Gideonsberg, Kungsängen, Skultunavägen, Skiljebo samt Brandthovda.

Omläggning från 220 till 380 V har utförts inom områdena Hammarby, Övre Rosenhill och Vega samt Badelunda.

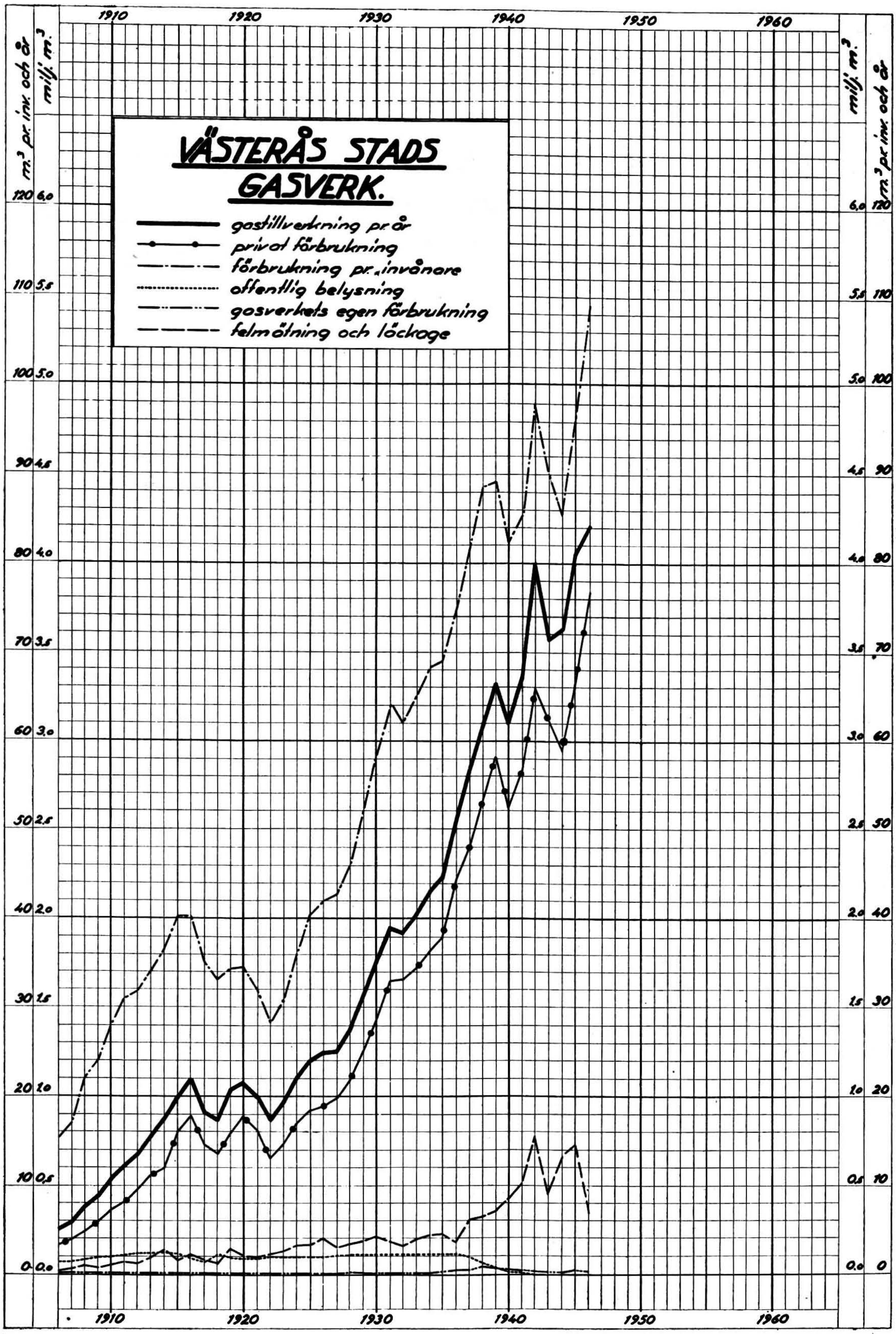
Västerås i juni 1947.

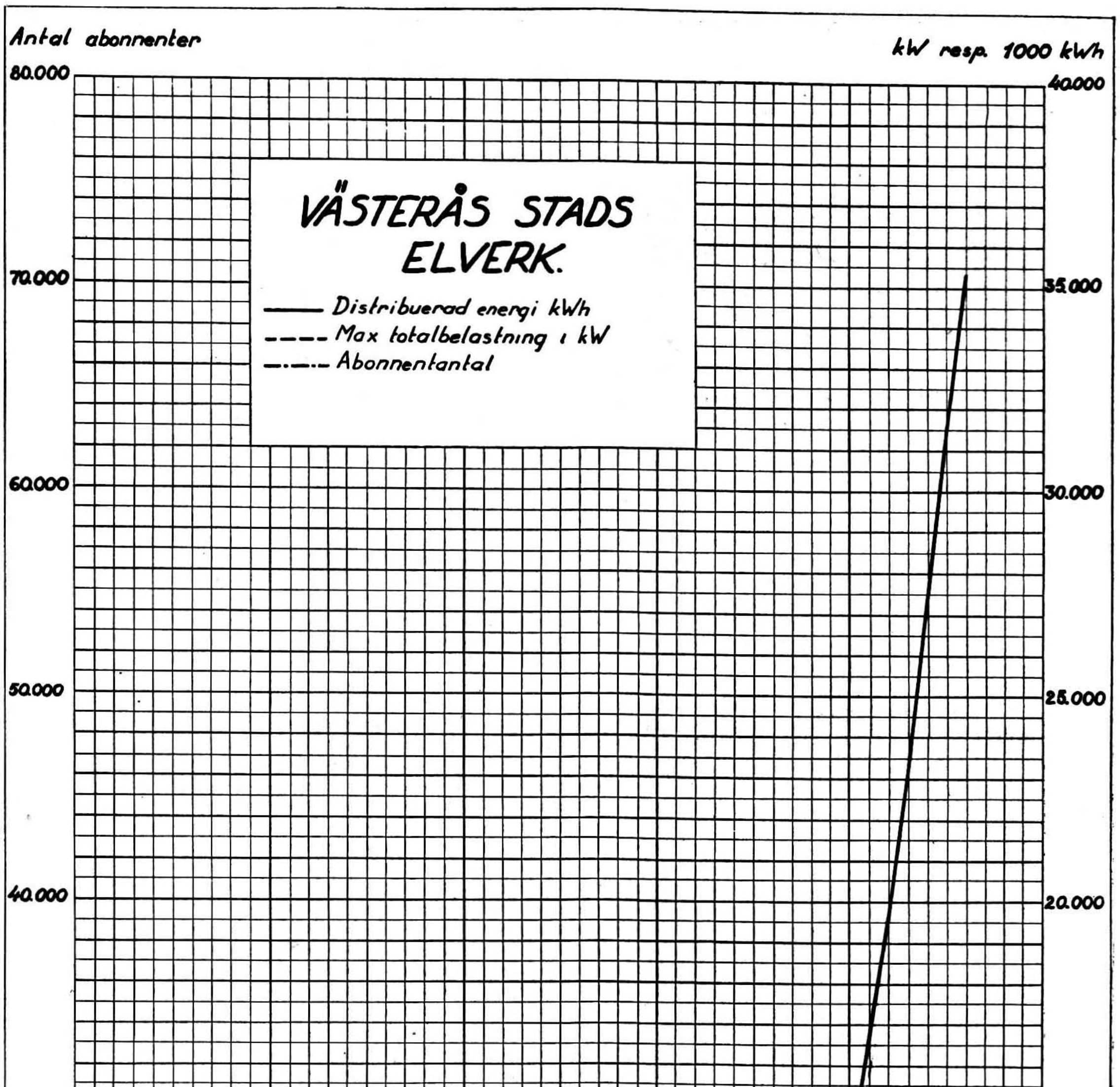
För styrelsen för Västerås Stads Tekn. Verk:
GUSTAF OLSSON.

/*John Sintorn.*

VÄSTERÅS STADS
VATTENVERK.
total förbrukning
hushålls- --
industri- --
bevattning, läckage o.d.
max. dygnsförbrukning
förbr. per inv. och dygn
max. dygnsförbr. m³
förbr. milj. m³
liter per inv. och dygn
1910
1920
1930
1940
1950
1960
14000
13000
12000
11000
10000
9000
8000
7000
6000
5000
4000
3000
2000
1000
0
5.5
5.0
4.5
4.0
3.5
3.0
2.5
2.0
1.5
1.0
0.5
0.0
200
100
0
fördelningen av vattenförbr.
endast ungefärlig t.o.m. 1939.

VÄSTERÅS STADS
GASVERK.
gastillverkning pr. år
privat förbrukning
förbrukning pr. invånare
offentlig belysning
gasverkets egen förbrukning
felmätning och läckage
m.³ pr. inv. och år
milj. m.³
1910
1920
1930
1940
1950
1960
0 0,0
10 0,5
20 1,0
30 1,5
40 2,0
50 2,5
60 3,0
70 3,5
80 4,0
90 4,5
100 5,0
110 5,5
120 6,0

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Nr 19. Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för år 1946.

Barnavårdsnämnden har under året haft 11 sammanträden samt i sin egenskap av ungdomsnämnd 5 sammanträden. Nämndens delegation har dessutom haft 6 sammanträden.

Vid dessa sammanträden ha behandlats sammanlagt 1.341 protokollförda ärenden.

Yttranden ha av nämnden avgivits i 42 adoptivärenden, 7 äktenskapsskillnadsärenden och 24 ärenden angående åtalseftergift.

Arbetsförelägganden ha meddelats i 28 fall, varav 5 lett till intagning å arbetshem. I övriga fall har av olika anledningar med verkställandet av besluten fått anstå.

Samtliga utackorderade barn och fosterbarn inom staden ha inspekterats minst en gång under året. Vederbörande vistelsekommuners barnavårdsnämnder ha på begäran verkställt särskild inspektion av samtliga barn, utackorderade utom Västerås, samt häröver avgivit rapporter.

Nämnden har i enlighet med gällande föreskrifter handhaft verksamheten med fria sommarresor för barn i och för landsvistelse. 520 barn ha på så sätt beretts fria resor, mot 461 under näst föregående år.

Antalet omhändertagna barn, som kvarstå till påföljande år, utgör 174. I förhållande till stadens folkmängd utgör de omhändertagna barnens antal 0,48 % mot 0,49 % år 1945.

Bruttokostnaden för barnavården har stigit med något över 33.400 kronor, och det uttaxerade beloppet har minskat med c:a 8.000 kronor till 87.147 kronor mot 95.221 kronor under närmast föregående år.

Inkomsternas stegring är till viss del beroende av, att kostnaderna för barnhemmets drift, i den mån desamma icke ersättas av enskilda, barnavårdsnämnder och staten, täckas av landstinget, som från och med år 1946 är huvudman för barnhemsvården i länet.

Fördelad på innevånarantal och bevillningskronor utgör kostnaden respektive 1: 71 och 0: 08 kronor. Motsvarande siffror under 1945 voro 2: 06 och 0: 11.

Antalet bidragsförskottsansökningar har stigit från 100 till 111 och mödrahjälpsansökningarnas antal ha stigit från 350 till 468 jämfört med nästföregående år.

Beträffande verksamheten i övrigt hänvisas till efterföljande, huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1947.

Västerås stads barnavårdsnämnd:
EM. GRANÉR.

| Axel Norén

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Folkskoleinspektören Em. Granér, ordförande.
Tjänstemannen Gösta Sjöberg, vice ordförande.
Ledamöter: Komminister Nils Berge, Doktor Knut Granberg, Fru Anna Vestberg, Fru Lydia Billgren och Kyrkoskrivaren John Sjöblom.

Fattigvårds- och barnavårdsbyrån:

Befattningshavare:

Avd. för samhällsvård och skyddsuppfostran:

Sekreterare och ombudsman m. m.: Fattigvårdssysslomannen Axel Norén fr. o. m. jan. 1926.

Kassörska och bokförerska m. m.: Kassörskan Anna-Lisa Adamsson fr. o. m. den 1 jan. 1940. Avgick den 1/7 1946.

Såsom kassörska har fr. o. m. den 1/11 1946 antagits kontorsbiträdet å stadskamrerarekontoret Fröken Margareta Beskow.

Barnavårdsinspektris: Fröken Britta Wengelin fr. o. m. den 1 jan. 1945, dessförinnan extra fr. o. m. 1 januari 1944.

Biträdande barnavårdsman och barnavårdsinspektris: Fröken Anna-Lena Nohrstedt, anställd som extra fr. o. m. den 7 nov. 1946.

Övriga arbetsuppgifter utföras av på fattigvårdens stat upptagen vid byrån anställd personal.

Barnavårdsmännens avdelning:

Föreståndare och barnavårdsman: Carl E. Scott fr. o. m. 1 jan. 1931.

Barnavårdsman: Fröken Elsa Hultgren fr. o. m. 15 april 1932.

Barnhemmet:

Föreståndarinna: Fröken Evy Aspling fr. o. m. 1 februari 1935.

Avd. 1.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under åren 1937—1946, fördela sig sålunda:

År	i äkt.		u. äkt.		Tillhör annan kom.	Förebyggande åtgärder enl. 23 §					Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §		
	m.	kv.	m.	kv.		1 m. a)	1 m. b)	1 m. c)	1 m. d)	2 m.	a)	b)	c)	d)	1 m.	2 m.	3 m.
1937	56	50	59	59	55	14	12	1	—	2	4	22	21	3	30	20	104
1938	72	47	52	56	52	4	37	—	5	5	7	20	27	3	25	18	89
1939	96	43	52	49	44	9	21	—	6	10	7	20	36	3	21	18	81
1940	74	33	44	40	41	9	24	—	3	7	5	21	36	4	17	11	69
1941	125	49	53	45	44	7	46	—	2	15	5	15	40	3	20	18	79
1942	85	49	51	46	48	4	35	—	1	28	5	14	35	4	21	13	82
1943	69	51	46	48	37	7	11	—	5	24	6	19	39	5	19	12	105
1944	81	59	49	46	73	16	30	—	—	6	21	32	24	9	16	12	83
1945	91	57	56	42	59	5	30	1	—	20	32	45	22	13	15	13	86
1946	80	55	53	45	56	4	24	1	1	21	36	49	36	9	14	16	101

I 18 fall ha ingångna anmälningar icke föranlett åtgärd.

De av nämnden omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Från föreg. år	Nytillkomna	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till ensk. person inom kommun	Överlämnad till ensk. person utom kommun	Överlämnad till barnhem inom kommun	Överlämnad till barnhem utom kommun	Skyddshem	Annan anstalt	Förhållande till stadens folkm. i %
1936	172	24	26	170	2,004	62	104	15	8	12	21	0,66
1937	171	30	34	167	1,967	58	65	18	20	20	20	0,66
1938	167	18	30	155	1,975	50	61	23	16	22	14	0,51
1939	155	25	42	138	1,713	47	99	26	7	35	8	0,59
1940	138	32	17	153	1,955	47	55	16	2	19	14	0,40
1941	146	30	35	141	1,685	64	45	16	6	27	18	0,36
1942	141	30	26	145	1,795	53	46	20	8	27	17	0,41
1943	145	19	28	136	1,726	65	49	23	10	38	11	0,44
1944	136	53	23	166	1,848	71	52	17	8	19	17	0,40
1945	166	40	25	181	2,042	49	96	27	9	20	15	0,49
1946	181	27	20	174	2,362	72	53	31	18	41	28	0,48

Därjämte ha 31 barn, hemmahörande i Västerås, varit omhändertagna och åtnjutit vård i olika form genom andra barnavårdsnämnder.

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946
Anmaningsskrivelser	44	66	51	29	35	61	64	53	89	64
Svar å anmaningsskrivelser	27	60	26	31	52	42	39	36	31	50
Ansökningar hos länsstyrelsen	18	31	28	23	14	15	21	18	37	26
Påminnelser hos länsstyrelsen	98	96	94	77	74	62	76	73	62	53
Förklaringar hos länsstyrelsen	89	84	86	76	53	37	69	62	46	21
Andra skrivelser från nämnden	604	1329	1247	1788	1297	1752	1509	2169	1888	2040
Summa	880	1666	1532	2024	1525	1969	1778	2411	2153	2254

I 2 mål ha besvär anförts hos Kungl. Kammarrätten.

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården åren 1934—1946 och dess fördelning på mantalsskriven invånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Antal invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på	
	Brutto	Netto			invånare	bev.-kr.
1934	94,255: —	67,485: —	31,794	320,206: —	2: 12	0: 21
1935	97,032: —	65,649: —	32,616	379,313: —	2: 01	0: 19
1936	97,132: —	66,897: —	33,879	450,777: —	1: 90	0: 15
1937	101,155: —	66,636: —	35,378	541,956: —	1: 87	0: 12
1938	95,089: —	64,007: —	36,551	544,015: —	1: 75	0: 11
1939	132,956: —	65,952: —	37,848	571,393: —	1: 74	0: 12
1940	120,527: —	69,640: —	38,729	649,176: —	1: 79	0: 10
1941	132,482: —	71,543: —	39,421	674,405: —	1: 81	0: 10
1942	133,899: —	74,275: —	40,797	744,256: —	1: 82	0: 09
1943	127,476: —	78,483: —	42,707	857,313: —	1: 84	0: 09
1944	141,523: —	78,792: —	44,306	843,548: —	1: 78	0: 08
1945	152,479: —	95,221: —	46,118	880,956: —	2: 06	0: 11
1946	185,910: —	87,147: —	51,034	1073,243: —	1: 71	0: 08

Tabell, utvisande under åren 1938—1946 utgivet bidragsförskott och beviljad mödrahjälp:

År	Bidragsförskott till			Kronor	Mödrahjälp till			Kronor
	Hela	Antal barn			Hela	Antal mödrar		
		u. ä.	i. ä.			ogifta	gifta	
1938	189	98	91	38,863: 35	102	37	65	17,175: —
1939	212	114	98	45,554: 73	184	46	138	18,572: 34
1940	203	116	87	39,866: —	140	47	93	24,817: —
1941	152	81	71	36,091: 70	160	49	111	28,752: 85
1942	123	61	62	29,818: 80	145	42	103	21,130: —
1943	138	42	96	26,856: —	222	75	175	28,227: —
1944	129	66	63	26,043: 95	242	79	163	35,911: —
1945	100	67	33	31,335: 78	350	67	183	49,261: —
1946	143	74	69	30,562 —	468	79	389	49,112: —

Barnhemmet Sommarro 8.

Å barnhemmet ha följande antal barn intagits och utskrivits m. m.:

Kvarvarande från år 1945	13	
Intagna under året	26	39
Utskrivna under året	26	
Kvarvarande till år 1947	13	39

Av de intagna barnen voro 19 gossar och 7 flickor.

Hela årskostnaden för barnhemmet utgör 30.150: 59 kronor, vilken summa fördelad på 4.856 underhållsdagar utgör 6: 21 pr dag och barn mot 4: 99 kronor år 1945.

Feberdagar under året		72
fördelade på	16 barn	
difterivac.	7 st.	
Kikhostsvac.	1 „	
Scharlakansfall	2 „	
Remitt. till Centralsjukhusen för op. (öronavd.)	4 „	

Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och tre biträden.

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

I likhet med föregående år ha samtliga förordnanden varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år		563
Under året utfärdade		183
Härav för inom kommunen kyrkoskrivna	127	
„ „ inflyttade från annan kommun	56	
Summa förordnanden		746

Under året upphörda förordnanden:

Enär barnet fyllt 16 resp. 18 år	32	
Föräldrarnas giftermål med varandra	43	
Överflyttning till annan kommun	46	
Adoption av barnen	19	
Barnens död	7	
Annan orsak	1	148
Kvarstående förordnande vid årets slut		598

Fastställande av faderskap:

Frivilligt genom avtal	115	
Fastställt genom dom	2	
Rättegång pågår	4	
Kan ej fastställas	6	127
För de inflyttade var faderskapet fastställt för samtliga		56

För de inom kommunen födda har trolovning mellan barnens föräldrar konstaterats och barnens egenskap av trolovningsbarn fastställts i 76 fall.

Verksamheten på grund av lagen om barn inom äktenskap.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvar från föregående år	117	fall med tillsammans	145	barn	
Under året utfärdade	34	fall med tillsammans	47	barn	
Summa	151	fall med tillsammans	192	barn	

Under året upphörda förordnanden:

Barnen fyllt 16—18 år	7	fall med tillsammans	13	barn
Överflyttning till annan kommun	6	fall med tillsammans	6	barn
Adoption av barnen	2	fall med tillsammans	2	barn
Föräldr. återuppt. sammanlevnaden	2	fall med tillsammans	3	barn
Annan orsak	2	fall med tillsammans	2	barn
Summa	19	fall med tillsammans	26	barn

Kvarvarande vid årets slut 132 fall med tillsammans 166 barn.

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse		26 fall
Därav inställda å arbetshem	4	
Uppskov med inställelse på grund av uppgörelse	15	
Delgivna men handräckning ej begärd under året	7	

Därav en kvinna.

Underhållsbidrag:

I underhållsbidrag har under året inbetalts kronor 161.435: 50, vilken summa jämförd med föregående år utvisar en ökning med kronor 30.451: 53. Härav har under året till fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens kassa inlevererats kronor 33.967: 64 i avräkning med samhällsvård och bidragsförskott. Denna summa utvisar en ökning från nästföregående år med kronor 7.006: 73.

Granskning:

Föreskriven granskning av barnavårdsmännens räkenskaper och handlingar har, i likhet med föregående år, enligt Nämndens beslut, verkställts av Nämndens ombudsman syssloman Axel Norén och föreståndaren för byrån Carl E. Scott.

Tabell, utvisande nya barnavårdsmannaförordnanden pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn:

År	Förordnanden för inom kommunen födda	Förordnanden för från annan kommun inflyttade	Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
1931	70	29	99	19,07
1932	60	32	92	17
1933	78	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,60
1936	64	28	92	15,17
1937	61	38	99	12,45
1938	71	42	113	12,96
1939	83	26	109	10,48
1940	79	31	110	13,96
1941	85	27	112	12,43
1942	77	26	103	10,03
1943	98	49	147	10,60
1944	113	44	157	10,08
1945	108	32	140	10,36
1946	127	56	183	11,13

Avd. III.

Fosterbarn under Barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn har under år 1946 stått 183 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård.

Av dessa ha 83 varit födda inom äktenskap och 100 utom äktenskap.

Barnen under två års ålder inskrivas i barnavårdscentralen och stå under barnavårdssystrarnas tillsyn. Dessa ha till antalet varit 29.

Antal barn vid årets början	86
Därav i fosterhem	77
Därav på barnhem	9
Under året tillkomna	97
Därav i fosterhem	72
Därav på barnhem	25
Under året avgångna	59
Därav enär barnet flyttat från staden	11
Därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	10
Därav enär barnet omhändertagits av modern	17
Därav enär barnet omhändertagits av fadern	3
Därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	9
Därav enär barnet fyllt 16 år	4
Därav enär barnet adopterats	5
Antal barn vid årets slut	124
Därav i fosterhem	112
Därav å barnhem	12

Inspektioner och andra hembesök under år 1946.

Besök i hem för inspektion av (fosterbarn)	152
„ „ „ „ „ „ (barn utackorderade av Nämnden)	106
„ „ „ „ övervakning av barn och hem, som ställts under övervakning	70
„ „ „ „ undersökning rörande mödrahjälp	467
„ „ „ „ utredning ang. åtalseftergift	17
„ „ „ „ „ „ skyddsuppfostran	9
„ „ „ „ „ „ adoption	8
„ „ „ „ „ p. g. av förfrågningar från andra nämnder	26
„ „ „ „ „ „ anmälan till härvarande Nämnd	54
Antal hembesök	909

Utredning och rapporter.

Utredningar för åtalseftergift	16
„ „ skyddsuppfostran och intagande å skyddshem	7
„ „ adoption	8
„ „ intagning å Norrtulls sjukhus och sinnesslöanstalter m. m.	7
Mindre utredningar p. g. a. förfrågningar från andra nämnder	26
Vanliga utredningar p. g. a. olika anmälningar till härvarande nämnd	43
Övervakningsrapporter	69
Antal rapporter	176

Övervakningar.

Enskilda personer och hem, som under år 1946 stått under övervakning	27
Övervakningar, som upphört under året	9
Nytillkomna övervakningar	9

Tablå över Barnavårdsnämndens inkomster och utgifter för år 1946.

DEBET:

Inkomster:

Yttre barnavården:

Bidrag och ersättningar:		
Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott, statsbidrag, landstingsbidrag, ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag		68.612: 22
Inre barnavården:		
Föreståndarinnans kost- och bostadsförmåner	1.100: —	
Vårdavgifter av staten, landstinget, främmande kommuner och enskilda	29.040: 59	30.140: 59
Uttaxerade medel från Drätselkammaren		87.457: 17
Summa Kronor		186.209: 98

KREDIT:

Utgifter:

Yttre barnavården:

Personalkostnader	33.252: 03	
Administrationskostnader	7.012: 61	
Utackorderingskostnader	47.712: 85	
Övriga bidrag	59.964: 64	
Anstaltsvård	6.973: 97	
Sjukvård och begravningskostnader	243: 10	
Diverse utgifter	570: 79	
Kapitalutgifter	329: 40	156.059: 39

Barnhemmet, Sommarro 8:

Personalkostnader	10.779: 89	
Administrationskostnader	85: —	
Underhållskostnader	994: 78	
Sjukvård	97: 23	
Hushåll, tvätt och beklädnad	11.793: 02	
Lokalkostnader	4.943: 84	
Anskaffning av inventarier	395: 14	
Diverse utgifter	1.061: 69	30.150: 59
	Summa Kronor	186.209: 98

Beträffande detaljsiffrorna hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri.

Nr 20. Angående grunderna för erkännande av bostadsbyggnadsföretag såsom allmännyttiga företag enl. KK nr 551/1946 m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På sammanträde den 24 april 1947 tillsatte stadsfullmäktige en kommitté för att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning beträffande frågan om bostadsförsörjningen inom staden jämte därmed sammanhängande ekonomiska och sociala spörsmål för åstadkommande av allmänna riktlinjer för stadens kommande bostadspolitik. Kommittén, som antagit namnet *bostadsutredningskommittén*, har sammanträtt den 8 maj samt den 2 och 11 juni 1947 för att dels dryfta utredningens huvudlinjer dels ock för att taga ställning till den framställning från HSB och Riksbyggen, vilken stadsfullmäktige vid samma tillfälle remitterat till kommittén.

Beträffande *denna sistnämnda fråga* vill kommittén härmed framlägga sitt förslag vilket bland annat med hänsyn till utnyttjandet av kommande års bostadsbyggnadskvot m. m. ansetts böra och kunna utbrytas ur det stora sammanhanget utan att föregripa de andra förslag ifråga om bostadspolitiken, som kommittén senare kommer att förelägga stadsfullmäktige. Detta ställningstagande till frågan om bl. a. nämnda företags erkännande såsom "allmännyttiga bostadsföretag" i den definition, som SF 551/46 och byggnadslånebyråns med anledning därav utgivna cirkulär ger, har ansetts så mycket viktigare, som statsmakterna uppenbarligen i sina förslag till främjande av bostadsförsörjningen (bl. a. prop nr 235/1947) räkna med att huvudparten av nyproduktionen av hyreslägenheter inom en relativt snar framtid kommer att ombesörjas av allmännyttiga bostadsföretag. Kommittén har dock icke velat anknyta sitt förslag enbart till dessa två företag utan har avsett giva det en vidare, principiell innebörd.

Såväl bostadssociala utredningens tidigare avlämnade betänkande som propositionen i anslutning därtill ansåg det angeläget, att marknaden tillföres spekulationsfria bostäder, som förvaltas av kommun eller i samverkan med kommun bildade företag, vilka arbeta utan enskilt vinstintresse. Den utökning av den statliga kreditgivningen, som beslöts av fjolårets riksdag och som innebar att statslån kunde erhållas upp till 100 % av fastigheternas avkastningsvärde för fastigheter uppförda och förvaltade av kommuner och allmännyttiga bostadsföretag, har väsentligt ökat möjligheterna till sådan bostadsproduktion. Skälen till en ökning av kommunens och de allmännyttiga företagens bostadsbyggande är så mycket större som ovannämnda proposition nr 235/1947 bland annat åsyftar ett hyresbidrag till familjer med begränsade inkomster om 3 kronor per kvm lägenhetsyta och år för lägenheter inom bostadsföretag av nyss nämnda art.

Här avsedda företag definieras i författningens 2 § sålunda "Bolag, förening eller stiftelse, som arbetar utan enskilt vinstsyfte samt under samverkan med och tillsyn av vederbörande kommun, må av statens byggnadslånebyrå erkännas såsom allmännyttigt bostadsföretag, under förutsättning tillika att kommunen åtagit sig att i den utsträckning som angives i 33 § gentemot staten svara för förluster". De i 33 §

avsedda förlusterna avse i huvudsak de fall, där genom vårdslöshet eller försummelse vid förvaltningen förlust uppstått, men kan jämväl avse hyresförluster, onormala bränslekostnader, etc.

Enligt byggnadslånebyråns senaste meddelande i denna fråga (maj 1947) skall såsom allmännyttigt bostadsföretag icke kunna erkännas annat än

1. Bolag, förening eller stiftelse, vars kapital helt eller så gott som helt tillskjutits av kommunen ("kommunägt företag").

2. Bolag, förening eller stiftelse, av vars styrelse kommunen utsett flertalet ledamöter (det må anmärkas att, därest i bolagsordning för aktiebolag skall föreskrivas, att en eller flera ledamöter i bolagets styrelse utses i annan ordning än av bolagsstämma, tillstånd härtill måste inhämtas av Kungl. Maj:t).

3. Efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall, bolag, förening eller stiftelse, av vars styrelse kommunen utsett mindre än flertalet, dock minst två ledamöter.

Beträffande företag, som avses under 3., gäller vidare, att byggnadslånebyrån skall kunna till omedelbar betalning uppsäga beviljat statslån, därest företagets styrelse fattat beslut, som står i strid med kommunalvald styrelseledamots till protokollet antecknade mening och förmedlingsorganet härom gjort anmälan hos byrån.

Kommittén vill härtill framhålla, att det förefintliga "kommunägda" och redan som allmännyttigt bostadsföretag erkända Byggnads AB Mimer i Västerås, efter omarbetning av sina stadgar av byggnadslånebyrån redan erkänts såsom allmännyttigt företag och kan hänföras till alt. 1 ovan.

Kommittén finner det för sin del angeläget att staden i den utsträckning detta är möjligt medverkar till tillkomsten av ett ökat antal spekulationsfria hyresbostäder. Stadens erfarenheter från de utan enskilt vinstsyfte arbetande företagens sida har såvitt kommittén har sig bekant varit goda — ett förhållande som jämväl för landet i övrigt återspeglas i bostadssociala utredningens ovannämnda betänkande.

Kommittén föreslår, att stadsfullmäktige i varje särskilt fall skall avgöra vilka företag (bolag eller stiftelse), som skola erkännas såsom allmännyttiga bostadsföretag. Därvid bör för stadsfullmäktige redovisas stadgar för det tillämnade företaget, det kapital, som företaget skall förfoga över vid inledandet av sin verksamhet samt möjligheter i övrigt att tillfredsställande genomföra företaget. Sedan sådant företag en gång godkänts av stadsfullmäktige bör däremot drätselkammaren givas bemyndigande besluta beträffande dess fortsatta verksamhet. Kommittén anser sig i detta sammanhang böra föreslå stadsfullmäktige att av ovan redovisade alternativ för den kommunala representationen i de allmännyttiga bostadsföretagens styrelser stanna för alternativ 3, alltså med i regel två av kommunen utsedda ledamöter. Av dessa synes en böra vara någon stadens tjänsteman. Kommittén har i denna fråga ansett betydelsen av kommunal majoritet i styrelsen mindre än det man kunde vinna genom företagens ökade intresse ur såväl skötsel som konkurrenssynpunkt, då kommunen utser mindretalet, dock bör staden i varje fall tillförsäkras viss inlösningsrätt till företagen ett förhållande som tillika med den kommunalvalda styrelseledamotens "vetorätt" synes giva kommunen fullgod garanti utan styrelsemajoritet. Kommittén föreslår att stadsfullmäktige uppdrager åt drätselkammaren att tillse, att sådana bestämmelser utfärdas, att staden alltid skall hava möjlighet att vid anfordran inlösa bostadsföretag till löseskilling, som bland annat kan bestämmas med hänsyn till byggnadslånebyråns värdering och den av byggnadens livslängd, vård och underhåll betingade förslitningen och värdeminskningen. Vidare, att det före-

skrives, att för den händelse företag skulle upplösas, dess tillgångar utöver tillskjutet kapital skola helt tillfalla staden att användas till främjande av bostadsförsörjningen i staden.

At drätselkammaren synes även böra uppdragas att bestämma det förlagskapital, det en gång av stadsfullmäktige godkända allmännyttiga bostadsföretaget skall disponera före varje nytt byggnadsföretags igångsättande.

Med bostadsverksamhetens överflyttande i större utsträckning på allmännyttiga företag är kommittén medveten om att stadens fastighetskontor får ytterligare kontroll- och arbetsuppgifter, som komma att medföra en nödvändig utökning av dess personal. Kostnaderna härför anser emellertid kommittén relativt begränsade i förhållande till vad som kan vinnas genom att bostadsbyggnadsverksamheten och förvaltningen effektivt kan kontrolleras av staden.

Kommittén får därför föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att till prövning i varje särskilt fall upptaga fråga huruvida företag skall erkännas såsom allmännyttigt bostadsföretag i den mening som angives i K. K. nr 551/1946,

att Byggnads AB Mimer erhåller bemyndigande att fortsätta sin verksamhet i enlighet med de riktlinjer som angivas i den nya författningen (K. K. 551/1946) och att samtidigt företaget förklaras kunna hänföras till alt. 1 enligt ovan,

att sedan nu aktuella företag inkommit med framställningar, stadgar, uppgifter om ekonomiska och tekniska resurser etc. upptaga frågan om företagens godkännande såsom allmännyttiga bostadsföretag till avgörande,

att för de företag, som sålunda godkännas som allmännyttiga bostadsföretag, föreskriva en kommunal representation av två ledamöter, varav en är någon stadens tjänsteman,

att uppdraga åt drätselkammaren att utfärda de föreskrifter som anses böra gälla för ifrågavarande företag med särskilt beaktande av de synpunkter kommittén ovan framfört, samt

att slutligen uppdraga åt drätselkammaren att till stadsfullmäktige inkomma med förslag beträffande föreslagen utökning av fastighetskontorets personal.

Västerås den 16 juni 1947.

För bostadsutredningskommittén:

ERIK PETTERSSON

/G. Elghufvud.

Emot kommitterades ovan angivna förslag har reservation anförts av fru Karin Kjelldahl och herr Karl Pettersson, som anfört följande:

I bostadsutredningskommitténs förslag till stadsfullmäktige om allmännyttiga bostadsföretag får vi härmed anmäla en avvikande mening.

Att under nu rådande höga byggnadskostnader överföra produktionens risker på kommunen, vilket förslaget innebär, anser vi ej situationen kräver. Och med hänsyn till byggnadslånebyråns uppfattning, vilken vi dela, att produktionskostnaderna nu befinner sig i ett toppläge, anser vi att risken blir allt för stor för kommunen att ikläda sig ansvaret för ytterligare "allmännyttiga bostadsföretag" mot bakgrunden av den ganska ringa vinst i hyreskostnaden som detta skulle medföra.

För övrigt torde väl förhållandena vara sådana att stadens eget företag — Mimerbolaget, industriintressen, bostadskooperativa och enskilda företag väl fyller den byggnadskvot som staden kan påräkna.

Med hänsyn till den ökade sparsamhet, som statsmakten just nu finner så önskvärd, anser vi det också välbetänkt att fasthålla vid kravet på en egen insats från hyresgästen, då denna insats icke är större än vad f. n. praktiseras av H. S. B. och Riksbyggena.

Därför anser vi att staden *för närvarande* ej bör ikläda sig risker utöver vad som innefattas i byggnadsbolaget Mimers verksamhet.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri.

Nr 21. Utredning ang. fortsatt pensionärshemsbebyggelse.

Till Styrelsen för Västerås stads pensionärshem.

Vid sammanträde den 28 februari 1947 beslöt styrelsen att uppdraga åt fastighetskontoret att inkomma med förslag till lämplig tomt för fortsatt pensionärshemsbebyggelse. Med anledning härav får fastighetskontoret anföra följande:

Antal lägenheter i pensionärshemmen.

Såsom styrelsen har sig bekant har staden för närvarande 6 st. pensionärshem, varjämte ett är under uppförande. Hemmens belägenhet, byggnadsår och produktionskostnad framgår av följande tablå.

Belägenhet	Byggnadsår	Produktions-kostnad	Stats-bidrag	Stadens netto-kostnad
Föreningsgatan 43	1933	98.000: —	—	98.000: —
Malmabergsgatan 43	1940	128.404: 47	—	128.404: 47
Tenngatan 1.................	1940	233.788: 45	35.060: —	198.728: 45
Jakobsbergsgatan 41	1942	215.500: —	32.250: —	183.250: —
Bomansgatan 32	1944	345.360: 64	86.340: 16	259.020: 48
Krutbacken 2	1946	171.939: 24[1])	43.536: 06	128.403: 18[1])
		1.192.992: 80	197.186: 22	995.806: 58
Spantg. (under uppförande)		280.000: —	75.600: —	204 400: —
		1.472.992: 80	272.786: 22	1.200.206: 58

1) Exkl. tomt.

Antalet lägenheter i de färdigställda byggnaderna utgöra tillsammans 138 st., därav 64 lägenheter för en person, 16 lägenheter för en eller två personer, 56 lägenheter för två personer samt 2 lägenheter för fastighetsskötare. Då hemmet vid Spantgatan blir färdigt omkring årsskiftet 1947—1948 tillkommer 23 lägenheter, varav 17 för en person, 5 för två personer och 1 för fastighetsskötare.

Ifrån de städer i landet som äro närmast jämförbara med Västerås ifråga om folkmängden har vissa uppgifter infordrats om där befintliga pensionärshem jämte sådana som äro under byggnad eller som enligt beslut skola byggas. Då tillgången i respektive städer på lägenheter, som har hyror jämförbara med de som gälla för pensionärshemmen, är av intresse, har även uppgifter härom infordrats. De inkomna uppgifterna äro sammanförda här nedan.

	Folkmängd den 1 januari 1947	Antalet pensionärshem	Antal lägenheter för pensionärer				Antal jämförbara lägenheter	Totalt
			befintliga	under byggnad	beslutade att byggas	Summa		
Örebro	61.075	4	92	—	24	116		
Uppsala	57.072	4	235	—	—[1]	235	112	347
Borås	53.510	3	115	46	—	161		
Västerås	51.184	6	136	22	—	158	14	172
Eskilstuna	49.391	6	296	—	82	378		
Linköping	49.221	2	73	35	—[2]	108	27	135
Gävle	43.146	5	158	20	50	228	204	432

[1]) Ytterligare ett pensionärshem, inrymmande ca 100 lägenheter planeras.
[2]) Under utredning.

Som synes har Eskilstuna ett relativt stort antal pensionärshemslägenheter och medräknas även de som äro beslutade att byggas blir antalet, 378 st., påfallande mycket större än i de övriga städerna. Även Gävle och Uppsala ligga väl till, om hänsyn tages till lägenheter som äro avsedda att byggas. Örebro, som har ett påfallande litet antal lägenheter, har för avsikt att först sedan bostadsbristen någorlunda hävts slutgiltigt lösa frågan om byggandet av tillräckligt antal lägenheter; det anses då finnas större möjligheter att inreda äldre fastigheter med övervägande enrumslägenheter till pensionärshem, då dessa lägenheter äro olämpliga såsom familjebostäder. Intill denna tidpunkt ämnar Örebro bygga pensionärshem endast i mindre utsträckning.

Uppgifter om antalet lägenheter som med hänsyn till hyrans storlek etc. äro jämförbara med lägenheterna i pensionärshem ha icke inkommit från samtliga här nämnda städer. I synnerhet i Gävle men även i Uppsala finnas rätt många sådana lägenheter, varför den totala tillgången på billiga lägenheter i dessa städer blir jämförelsevis riklig.

Av här uppräknade städer ha 2 st. ett mindre antal pensionärshemslägenheter än Västerås och 4 st. ett större antal.

Uppgifter om i stadens pensionärshem boende personer.

Det totala antalet boende pensionärer i stadens sex pensionärshem uppgår till sammanlagt 180 st. och fördela sig å de olika hemmen sålunda.

Pensionärshemmets adress	Lägenheter bebodda av		Antal boende
	1 person	2 personer	
Föreningsgatan 43	10	6	22
Malmabergsgatan 43	11	5	21
Tenngatan 1	26	6	38
Jakobsbergsgatan 41	12	10	32
Bomansgatan 32	18	16	50
Krutbacken 2	13	2	17
	90	45	180

Vid fullt utnyttjande skulle 208 pensionärer kunna vara bosatta i hemmen. Emellertid äger efterlevande make eller maka rätt att kvarbo i större lägenhet intill dess mindre lägenhet kan anvisas, varjämte på grund av det stora antalet ansökningar om lägenheter från ensamma personer lägenheter som kunna inrymma två personer i vissa fall upplåtits åt en, varför hemmen för närvarande utnyttjas till 87 procent. Fastighetskontoret är av den uppfattningen, att hemmen i fortsättningen kommer att bebos av ungefär lika många pensionärer som för närvarande och i varje fall icke av så många fler, att hänsyn därtill bör tagas vid planerandet av nya pensionärshem.

Att med någorlunda säkerhet beräkna hur många lägenheter i de nu befintliga hemmen som årligen kan väntas bli lediga för uthyrning eller kanske ännu hellre hur många personer som kan beredas bostad i hemmen låter sig knappast göra. Under de sist förflutna åren har antalet nyinflyttade personer och antalet för dem lediga lägenheter varit (under respektive år nyuppförda hem ha icke inräknats):

År	Antalet pensionärshem vid årets början	Antalet pensionärshemslägenheter vid årets början	Antalet lediga lägenheter under året	Antalet nyinflyttade personer under året
1943	4	86	6	7
1944	4	86	4	7
1945	5	119	4	7
1946	5	119	7	10

Med hänsyn till att hemmens antal ökat år för år kommer ett större antal personer än vad som här angivits att i fortsättningen kunna beredas plats även om ingen ny bebyggelse skulle ske. En annan faktor som kommer att verka i samma riktning är att övervägande antalet pensionärer — nämligen 119 av samtliga 180 — kvarbo sedan husen byggdes, varigenom genomsnittsåldern ökat, vilket i sin tur torde medföra en höjning av årliga antalet dödsfall.

Pensionärshemmets adress	Byggnadsår	Antalet boende	Därav från husets uppförande
Föreningsgatan 43	1933	22	3
Malmabergsgatan 43	1940	21	9
Tenngatnn 1	1940	38	22
Jakobsbergsgatan 41	1942	32	22
Bomansgatan 32	1944	50	46
Krutbacken 2	1946	17	17
		180	119

Med ledning av ovanstående uppgifter samt de nuvarande pensionärernas ålder och under hänsynstagande till att ytterligare ett pensionärshem skall tillkomma under år 1947 har fastighetskontoret gjort det antagandet att under de närmaste åren 10 à 12 personer årligen skall kunna beredas plats i hemmen för att så småningom öka till cirka 15 personer per år. Antagandena ha gjorts under förutsättning att boendetätheten i hemmen i fortsättningen blir lika med den nuvarande.

Inneliggande ansökningar om lägenheter i pensionärshem.

Antalet ansökningar om lägenheter i pensionärshem utgör tillsammans 388 st. och avse sammanlagt 490 personer. I nedanstående tablå har en fördelning av ansökningarna gjorts med hänsyn till ingivningsår, ansökningar för en och två personer samt kön.

Ansökan ingiven år	Antalet personer som söka lägenhet för		Antalet sökande		Totala antalet sökande
	1 person	2 personer	män	kvinnor	
1939	3			3	3
1940	8	2	2	8	10
1941	42	14	10	46	56
1942	41	16	14	43	57
1943	38	14	11	41	52
1944	39	24	19	44	63
1945	53	52	38	67	105
1946	57	62	42	77	119
1947	5	20	12	13	25
Summa	286	204	148	342	490

Av de 286 ansökningarna som avse en person är övervägande antalet eller 240 st. från kvinnor och endast 46 st. från män. Som synes har sökandenas antal ökat högst väsentligt under de senaste åren. Även om antalet sökanden under åren 1942, 1943 och 1944 varit något högre än vad siffrorna här ovan visar, då bortfall har skett genom dödsfall och i några fall genom beredande av bostad i pensionärshem, är det ändå uppenbart att sökandenas antal ökat under åren 1945 och 1946 med samma tendens för 1947.

Vad beträffar sökandenas ålder ha uppgifter härom sammanförts i följande tablå som anger ålder vid 1947 års ingång.

Ålder vid 1947 års ingång	Ansökan ingiven år									Summa sökande
	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	
49—64	1	1	7	7	8	13	18	16	6	77
65			2	1	1	2	4	4	1	15
66				2	4	1	10	4	1	22
67			1		3	2	7	6	2	21
68			2	3	2	5	7	8	4	31
69			3	3	3	2	7	19	1	38
70		1	2	1	3	5	10	13	2	37
71			2			7	1	6		16
72			6	5	3	2	7	10	1	34
73			1	3	2	2	8	2	1	19
74			3	4	2	4	8	7	2	30
75		1	3	3	2	2	4	4	2	21
76—95	2	7	24	25	19	16	14	20	2	129
	3	10	56	57	52	63	105	119	25	490

För att utröna hur stor del av stadens äldre befolkning som ingivit ansökan om lägenhet i hemmen hade det varit önskvärt om uppgifter kunnat erhållas om antalet åldringar i Västerås. Sådana uppgifter finnas emellertid icke tillgängliga. Med ledning av de beräkningar som äro gjorda i 1944 års utredning om den framtida bostadsförsörjningen i Västerås har antagits att antalet personer som äro 65 år eller äldre uppgår till cirka 4.000 st. Av dessa ha alltså 413 st. eller cirka 10 % ingivit ansökan. Av de 4.000 åldringarna antages att 2.150 äro kvinnor och 1.850 äro män. Då antalet ansökningar från kvinnor fr. o. m. 65 års ålder utgör 288 st. och från män 125 st. blir ansökningsprocenten cirka 13 respektive cirka 7.

Beträffande sökandenas inkomster ha 31 äkta par och 208 ensamstående uppgivit sig icke ha någon inkomst utöver folkpensionen. Av de övriga ha 19 äkta par och 27 ensamstående uppgivit en inkomst å mindre än 600 kronor och 52 äkta par och 51 ensamstående en inkomst som mer eller mindre överstiger 600 kronor.

Beträffande sökandenas förmögenhet ha 45 st. uppgivit en förmögenhet som överstiger 5.000 kronor. Emellertid sker ofta en förändring av såväl sökandenas inkomst som förmögenhet under tiden emellan ansökans ingivande och beviljande av lägenhet i pensionärshem. Inkomsterna utgör ofta arbetsinkomst, som så småningom bortfaller, och förmögenheterna förbrukas till större eller mindre delen.

Förhållandena till nya folkpensionslagen.

Hur den nya folkpensionslagen som träder i kraft den 1 januari 1948, kommer att inverka på hyrorna i pensionärshemmen och över huvud taget hemmens framtida ställning, är för dagen synnerligen oklart. I proposition nr 235/1947 angående vissa åtgärder till främjande av bostadsförsörjningen har departementschefen anfört följande beträffande pensionärshemmen:

Med anledning av lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering, vilken från och med 1948 års ingång ersätter 1935 års lag om folkpensionering, synas gällande bestämmelser om bidrag till anordnande av pensionärshem böra bli föremål för översyn. Enligt min mening bör dock en fullständig omprövning av ifrågavarande bidragsverksamhet icke nu verkställas. Som skäl för denna min uppfattning får jag anföra följande

Såsom jag redan vid framläggandet för 1946 års riksdag av förslag till ny folkpensioneringslag antytt medför folkpensionssystemets ändrade uppbyggnad, att bestämmelserna om hyrorna i pensionärshemmen under alla förhållanden måste bli föremål för en översyn. Enligt gällande bestämmelser äro maximihyrorna för lägenheter i pensionärshem fastställda med hänsyn till nu gällande dyrortsgruppering inom folkpensioneringen. Därest de tre dyrorter som nu förekomma ersättas med de nya fem bostadskostnadsgrupperna, måste bestämmelserna om maximihyrornas belopp anpassas efter indelningen i bostadskostnadsgrupper. Härvid torde det icke kunna undvikas att å vissa orter hyrorna komma att sättas högre än vad tidigare gällt för pensionärshem å orten. Vissa skäl tala emellertid för att omprövningen av maximihyrorna bör äga rum först per den 1 juli 1948. Det synes sålunda uppenbart, att planer beträffande uppförande av pensionärshem föreligga inom många kommuner; dessa planer skulle säkerligen i vissa fall komma att rubbas, därest nu gällande maximihyror skulle bli föremål för ändringar redan per den 1 januari 1948.

Vidare bör enligt min mening en justering av nu gällande maximihyror föregås av en grundlig undersökning av effekten av gällande bestämmelser rörande statsbidrag till här ifrågavarande ändamål; uppgifter borde jämväl införskaffas om kommunernas kostnader för pensionärshemmen. En dylik undersökning har icke kunnat utföras, då kommunernas inplacering i bostadskostnadsgrupp enligt den nya folkpensioneringslagen ännu icke verkställts.

Med hänsyn till det anförda föreslår jag, att nu gällande bestämmelser om maximihyror för lägenheter i pensionärshem få äga tillämpning under hela nästa budgetår. Detta innebär sålunda att den dyrortsgruppering som vid 1947 års utgång gäller för folkpensionernas storlek, även därefter skall vara normerande för maximihyrorna i pensionärshemmen. Jag har emellertid för avsikt att låta företaga en undersökning om vilka minimihyror som med hänsyn till den nya folkpensioneringslagen lämpligen bör tillämpas från occh med den 1 juli 1948. Ett särskilt spörsmål som därvid också måste undersökas, är i vad mån förändring skall ske beträffande hyressättningen i redan uppförda pensionärshem.

Till följd av den nya lagen om folkpensionering bör 3 § kungörelsen den 22 juni 1939 (nr 462) om statsbidrag till anordnande av pensionärshem, vilken angiver förutsättningarna för att kunna antagas såsom hyresgäst i sådant hem, bli föremål för vissa ändringar att tillämpas från och med den 1 januari 1948. Härom får jag anföra följande.

I 3 § sagda kungörelse stadgas för närvarande såsom huvudregel, att till hyresgäst i pensionärshem må antagas endast person, vilken dels antingen uppnått 60 års ålder eller utan att hava uppnått nämnda ålder åtnjuter pension enligt lagen om folkpensionering eller understöd enligt förordningen om invalidunderstöd, dels kan antagas vara ur stånd att med egna medel förskaffa sig nöjaktig bostad. Företräde bör lämnas person, som kan antagas efter erhållande av bostad i hemmet bliva i stånd att försörja sig utan annat bidrag från det allmännas sida än pension eller invalidunderstöd. Där särskilda skäl därtill föranleda må dock till hyresgäst i pensionärshem antagas även annan mindre bemedlad person än nu sagts. Vidare gäller, att hyresgäst må kunna erhålla bostad — förutom för sig själv — jämväl för person, som tillhör hans hushåll och lämpligen alltjämt bör sammanbo med honom.

I 10 § lagen angående införande av nya lagen om folkpensionering stadgas, att vad i lag eller särskild författning är föreskrivet om bland annat folkpensioner och invalidunderstöd skall efter 1947 års utgång i tillämpliga delar gälla folkpensioner enligt den nya lagen. Oavsett denna föreskrift synes det önskvärt, att 3 § i pensionärshemkungörelsen ändras. Enligt min mening bör sålunda fastslås, att icke blott den som är berättigad till ålders- eller invalidpension utan jämväl den som är berättigad till änkepension eller sjukbidrag bör kunna antagas till hyresgäst i pensionärshem. Anledning att undantaga sistnämnda kategorier synes nämligen icke föreligga, även om det beträffande den som åtnjuter sjukbidrag skulle kunna sägas föreligga mindre starka skäl än i fråga om den som åtnjuter folkpension i annan form. Vidare bör enligt min mening den nuvarande föreskriften, att företräde till lägenhet i pensionärshem bör lämnas person, som kan antagas efter erhållande av bostad i hemmet bliva i stånd att försörja sig utan annat bidrag från det allmänna än pensionen, efter folkpensionsreformens genomförande utgå ur pensionärshemskungörelsen.

Ovanstående uttalande klarlägger icke frågan om pensionärshemmens ställning men för närvarande synes ytterligare uppgifter icke kunna erhållas.

Tillgången på tomter för fortsatt bebyggelse.

Fastighetskontoret är för dagen beredd att lämna följande förslag på mark som kan tagas i anspråk för bebyggelse av pensionärshem. I samband härmed har dels beräkning gjorts å byggnadskostnaderna och dels å de årliga driftskostnaderna. Dessa kostnader äro emellertid mycket approximativt beräknade, då husens exakta storlek, inredning m. m. icke är bekant, och äro närmast avsedda att giva ett begrepp om storleken av dessa kostnader. Beträffande byggnadskostnaderna äro dessa beräknade efter byggnader av sten eller liknande material samt med normal grundläggning. Dessutom har räknats med att en viss ökning av byggnadskostnaderna har skett och kommer att ske.

Alternativ 1.

Tomt belägen å Södra Skallberget efter blivande Riksvägen intill tomt som är reserverad för ett planerat församlingshem. Enligt stadsplaneförslag får en byggnad uppföras i 3 våningar till en längd av 39 meter. Då en byggnadskropp av 42 meters längd är lämpligare för ifrågavarande ändamål och då möjligheter synes föreligga att få en ändring till stånd förutsätter kontoret att den större byggnaden kan uppföras. I denna skulle då kunna inrymmas 34 st. lägenheter för pensionärer samt en lägenhet för fastighetsskötare. Byggnadskostnaderna beräknas approximativt till cirka 415.000 kronor, varå statsbidrag torde kunna erhållas med icke fullt 27 % eller cirka 110.000 kronor. Stadens nettokostnad torde sålunda bli cirka 305.000 kronor, vartill kommer beräknat värde å marken. Årliga driftskostnaderna beräknas till cirka 9.000 kronor de första åren för att sedermera öka då byggnaden blir i behov av ökat underhåll. Till driftskostnaderna kommer den interna räntan å 4 % av fastighetens värde jämte eventuell avskrivning.

Alternativ 2.

Mark belägen å östra sidan av Bergslagsvägen bortom den nuvarande bebyggelsen. Två byggnader i 3 våningar den ena med en längd av 39 meter och den andra 42 meter. Den större byggnaden skall sammanbyggas med en butiksbyggnad i en våning. Kontoret har i detta fall räknat med att ändring av huskropparna kan åstadkommas på så sätt, att det mindre huset får en längd av 42 meter och att butiksbyggnaden icke bygges. I dessa byggnader skulle då kunna inrymmas 70 lägenheter för pensionärer och en för fastighetsskötare. Byggnadskostnaderna beräknas till cirka 830.000 kronor, statsbidraget till cirka 220.000 kronor, stadens nettokostnad till 610.000 kronor och årliga driftskostnaderna till 18.000 kronor, allt under samma förutsättningar som gälla för alternativ 1. Ur dagersynpunkt ligga dessa byggnader icke riktigt väl till, då lägenheterna efter husens ena sida komma att ligga åt nordväst.

Alternativ 3.

Mark belägen sydost om alternativ 2. Två byggnader i 3 våningar av 48 och 51 meters längd. Även om det är osäkert huruvida det kan komma till utförande har kontoret räknat med att båda husen få en längd av 56 meter. Byggnaderna kunna då inrymma tillsammans 94 lägenheter för pensionärer och en för fastighetsskötare. Byggnadskostnaderna beräknas till cirka 1.100.000 kronor, statsbidraget till cirka 290 000 kronor, stadens nettokostnad till cirka 810.000 kronor och de årliga driftskostnaderna till cirka 24.000 kronor.

Alternativ 4.

Mark belägen norr om Emaus gård. Byggnad i 3 våningar med en längd av 107 meter. Med en längd av 112 meter kan byggnaden inrymma 94 lägenheter för pensionärer jämte en lägenhet för fastighetsskötare. Byggnadskostnaderna beräknas till cirka 1.090.000 kronor, statsbidraget till cirka 287.000 kronor, stadens nettokostnad till cirka 803.000 kronor och årliga driftskostnaderna till cirka 24.000 kronor. Även denna byggnad får lägenheterna efter husets ena sida mot nordöst.

Alternativ 5.

Mark belägen å Frejahöjden vid Salagatan. Ändring av stadsplanen bör här komma till stånd, varjämte tomten skall bildas efter det staden förvärvat cirka 5 m² av mark i privat ägo. Byggnationen torde icke kunna ingångsättas förrän tidigast under år 1948. Byggnad i 2 våningar med en längd av 60 meter och inrymmande 30 lägenheter för pensionärer och en för fastighetsskötare. Byggnadskostnaderna beräknas till cirka 440.000 kronor, statsbidraget till cirka 116.000 kronor, stadens nettokostnad till cirka 324.000 kronor och årliga driftskostnaderna till cirka 8.500 kronor.

I följande uppställning ha de olika alternativens byggnadskostnader etc. sammanförts.

	Antal lägenheter	Beräknad byggnadskostnad	Beräknat statsbidrag	Stadens nettokostnad	Årlig driftskostnad
Alternativ 1	34 + 1	415.000: —	110.000: —	305.000: —	9.000: —
„ 2	70 + 1	830.000: —	220.000: —	610.000: —	18.000: —
„ 3	94 + 1	1.100.000: —	290.000: —	810.0 0: —	24.000: —
„ 4	94 + 1	1.090.000: —	287.000: —	803.000: —	24.000: —
„ 5	30 + 1	440.000: —	116.000: —	324.000: —	8.500: —

Det bör ännu en gång anmärkas att ovanstående kostnadsberäkningar endast äro approximativa, att kostnaderna för mark icke inräknats i byggnadskostnaderna, att i driftskostnaderna icke inräknats den interna räntan eller värdeminskningsavdrag samt att bebyggelsen i vissa fall kan igångsättas endast under här ovan nämnda förutsättningar.

Driftsutgifterna för de pensionärshem som nu finnas jämte det nya hemmet å Spantgatan beräknas komma att uppgå till cirka 45.000 kronor under år 1948. Häremot svara hyresinkomster å cirka 38.000 kronor, varför stadens nettokostnad beräknas bli 7.000 kronor. Den interna räntan å 4 % för dessa fastigheter utgör cirka 60.900 kronor under ett år. Räntan beräknas därvid även å den del av byggnadskostnaderna varå statsbidrag lämnas.

Fastighetskontoret vill för sin del i första rummet förorda alternativ 1 till utförande, i andra rummet alternativ 3 och i tredje rummet alternativ 5.

Västerås i fastighetskontoret den 14 juni 1947.

G. ELGHUFVUD.

/Sven Söderström.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 22

Nr 22. Motiveringar till budgetförslaget för år 1948.

Bilaga 1 A 2 Lönenämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I stadens utgiftsstat har hittills icke funnits något särskilt anslag för löne- och avtalsnämndens verksamhet, bortsett från ett ordförandearvode à 800 kronor (1 A 114). Nämndens övriga utgifter ha förts å olika konton för den allmänna förvaltningen. Utgifterna avse i huvudsak dagarvoden till nämndens förhandlingsdelegerade, resor för deltagande i konferenser samt representation. Under de senare åren har förhandlingsverksamheten ökat i betydande omfattning och en återgång till stabilare förhållanden på lönefronterna synes icke vara att förvänta under de närmaste åren. Det synes därför numera icke vara ett tillfredsställande förhållande att nämndens ökade utgifter ingå bland utgifterna för andra ändamål å de allmänna förvaltningskontona. Nämnden anser det sålunda väl motiverat att utöver det tidigare anslaget för ordförandearvode hemställa om ett särskilt anslag à 3.200 kronor för nämndens allmänna verksamhet.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden anhålla att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1948 anvisa löne- och avtalsnämnden ett anslag à tillhopa 4.000 kronor för dess verksamhet.

Västerås den 20 augusti 1947.

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

/*Anders Ahlström.*

Bilaga 2 A Magistrat och rådhusrätt.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistrat och rådhusrätt samt exekutionsverk för år 1948 och därtill anföra följande:

1. *Beträffande magistraten och rådhusrätten.*

För rådmännen Höijer och Lindheimer har beräknats uppflyttning till 29 löneklassen från och med den 1 juli 1948.

Genom skrivelse till stadsfullmäktige den 12 juli 1947 har magistraten med föranle-

dande av Kungl. Maj:ts beslut den 9 i samma månad framlagt förslag till ändring i tidigare föreslagen arbetsordning, avsedd att gälla från och med den 1 januari 1948, innebärande inrättande av en ordinarie befattning som assessor vid magistraten och rådhusrätten. I anslutning härtill har magistraten föreslagit befattningens inplacering i 24 lönegraden i gällande löneplan.

Magistratens expeditionsarbete har icke oväsentligen ökats därigenom att bestyret med utbetalning av utav allmänna medel utgående vittnesersättningar, ersättningar till rättegångsbiträden, förundersökare, läkare för vissa undersökningar, sakkunniga i sjömål, tolkar med mera överflyttats å magistraten. Det åligger vidare magistraten att i de fall, då part ålagts återbetalningsskyldighet för dylika ersättningar, begära handräckning för indrivning hos vederbörande. Magistraten har vidare att numera utfärda jaktkort och jaktpass samt handelspass. Samtliga dessa arbetsuppgifter ha tidigare ankommit på kronouppbördskassör.

Rättegångsreformen kommer att medföra en avsevärd ökning av expeditionsgöromålen. Sålunda åligger det enligt nya rättegångsbalken rätten i princip att ombesörja delgivning av stämningar och kallelser, vilka göromål hittills ankommit på åklagaren eller enskild part. Vidare skall över alla mål och ärenden föras dagbok. Slutligen skola besvärs- och vadeanmälningar, som nu ingivas till hovrätten, i fortsättningen ingivas till underrätten.

Enligt vad magistraten inhämtat är det avsett att inom kort utfärda vissa bestämmelser om rådhusrätt och magistrat i samband med nya rättegångsordningen av innebörd att rådhusrätt och magistrat skall äga förordna biträde å kansliet att på eget ansvar utföra vissa göromål däribland omhänderhavande av stämpel- och lösenmedel samt förskott av allmänna medel. Förslaget torde jämväl komma att medföra rätt för magistraten förordna biträde att under uppsikt av ordinarie befattningshavare upprätta, underteckna och expediera av rätten beslutade kallelser med mera samt eljest den delgivning, som åligger rätten.

Det möter svårigheter att redan nu i detalj angiva den ändring av organisationen med avseende å biträdeshjälp, som den nya ordningen kan föranleda. Det synes emellertid uppenbart att ytterligare ett ordinarie biträde av II klass blir erforderligt. I förslaget till stat har därför upptagits anslag för ytterligare ett dylikt biträde.

I överensstämmelse härmed har anslaget till löner till personal på ordinarie stat höjts i förhållande till föregående år.

Anslaget till löner för extra befattningshavare har med hänsyn till skedd höjning av den till ett extra skrivbiträde utgående lönen i enlighet med löne- och avtalsnämndens normer höjts med 540 kronor till 2.940 kronor mot 2.400 kronor under innevarande år.

Anslaget för ersättning åt vikarier vid semester eller annan tjänstledighet för magistratens ledamöter har med anledning av *dels* under året skedd väsentlig höjning av hovrättsfiskalernas löner, vilka löner med hänsyn till att fiskalskompetens kräves för vikarie i rådhusrätt måste läggas till grund för vikarieersättningen, *dels ock* det föreslagna inrättandet av en assessorstjänst måst höjas till 10.000 kronor mot 7.900 kronor för innevarande år.

Med hänsyn till att magistraten icke såsom tidigare kan betjänas även av stadsvaktmästaren har ansetts erforderligt att semestervikarie anställes för magistratsvaktmästaren och har i samband härmed anslaget för beredande av semester åt kontorsbiträden erhållit annan benämning och begärts höjt till 1.100 kronor mot för närvarande 900 kronor.

Anslaget till kontorskostnader har med anledning av ökade kostnader för bokbindning samt för anskaffande av litteratur i samband med processreformens genomförande föreslagits höjt till 3.600 kronor.

Av reservationsanslaget för uppläggandet av fastighetsböcker återstår den 1 juli 1947 1.941 kronor och beräknas anslaget vid årsskiftet vara i det närmaste förbrukat. För fullföljande av detta arbete har magistraten upptagit ett anslag à 3.000 kronor.

I staten för innevarande år har upptagits ett reservationsanslag för inköp av inventarier à 5.000 kronor, varav 4.500 kronor avse anskaffande av nya stolar åt rättens ledamöter och nämnd. I den mån detta anslag icke förbrukats under innevarande år, vilket emellertid torde komma att bli fallet, begäres detsamma fortfarande reserverat. Då rådhusrätten torde komma att under avsevärd tid använda den nuvarande sessionssalen, erfordras emellertid en väsentlig omändring av denna med anskaffande av bland annat ett nytt dombord med plats för nämnden. På grund av rättegångsreformen och inrättande av en assessorstjänst måste även andra möbler anskaffas. Då anskaffningen torde böra ske under innevarande år kommer magistraten att i särskild skrivelse begära tilläggsanslag för ändamålet.

I statförslaget har emellertid upptagits ett anslag av 4.800 kronor. Härav avses 3.600 kronor för inköp av en Ediphone dikteringsapparat jämte tillbehör (utom slipmaskin), 700 kronor för inköp av en skrivmaskin samt 500 kronor för oförutsedda behov.

För inköp av valinventarier — särskilt har ett större antal valskärmar visat sig erforderligt — har upptagits ett förslagsanslag à 6.000 kronor.

Dyrtidstillägg har beräknats med 27 procent å för varje befattningshavare högst 9.600 kronor.

Sportlerna hava upptagits till 45.000 kronor och inkomsterna av registreringsavgifter till 3.000 kronor. Magistraten vill emellertid erinra om att inkomsten av sportler är svår att beräkna med ledning av detta och föregående års sportelinkomster på grund av att nya lösenbestämmelser kunna förväntas träda i kraft den 1 januari 1948 i samband med den nya processreformens genomförande.

2. *Beträffande exekutionsverket.*

Vad angår anslaget för löner till personal på ordinarie stat är att märka att stadsfullmäktige den 27 februari 1947 beslutat att å uppbördsverket anställda kanslibiträdet Margareta Skog skulle, räknat från den 1 januari 1947, för sin återstående tjänstetid överflyttas till tjänstgöring å stadsfogdekontoret med bibehållen placering som kanslibiträde. Med anledning härav har i statförslaget upptagits lön till två kanslibiträden i sista löneklassen.

På framställningar av magistraten ha stadsfullmäktige medgivit anstånd med återbesättande av två lediga exekutorsbefattningar senast den 31 januari 1946, § 29, till den 1 juli 1947. Magistraten, som ännu icke vidtagit åtgärd för befattningarnas återbesättande, anser att en av befattningarna nu bör återbesättas men att med den andra befattningens återbesättande ytterligare bör anstå. Det är visserligen ännu omöjligt att avgöra huru många exekutorsbefattningar, som kunna erfordras, sedan det nya uppbördsförfarandet fullständigt genomförts och från tiden före uppbördsreformens genomförande kvarstående utskylder icke finnas att indriva. Under en övergångstid synes i allt fall fortfarande föreligga behov av fem distriktsexekutorer. Med hänsyn till att en ordinarie exekutor, E. Larsson, i en nära framtid

uppnår pensionsåldern samt ytterligare en av de tre ordinarie exekutorerna uppnått 60 års ålder, torde det nu vara lämpligt att återbesätta en av befattningarna. Detta synes utan olägenhet kunna ske även om vid en slutlig organisation av exekutionsverket i anledning av uppbördsreformen en minskning av antalet exekutorer vidtages. Vid detta förhållande måste den omständigheten att den extra exekutor, som närmast bör komma ifråga vid tjänstens återbesättande, under lång tid på ett förtjänstfullt sätt uppehållit exekutorsbefattning utgöra ett skäl för tjänstens återbesättande. Magistraten utgår emellertid härvid från att vid tjänstens ledigförklarande för den nya innehavaren stadgas det villkor, att han skall vara skyldig att finna sig i de ändrade bestämmelser med avseende å löneställning och rätt till sportler, som framdeles kunna komma att stadgas. Däremot föreligger enligt magistratens åsikt icke skäl att återbesätta den andra befattningen och har magistraten i särskild skrivelse denna dag till stadsfullmäktige hemställt om ytterligare anstånd med återbesättandet av denna tjänst. Med anledning av vad sålunda anförts har i statförslaget upptagits yttterligare en exekutorstjänst såsom besatt med ordinarie innehavare. Lönen till denne befattningshavare har, oavsett vad löne- och avtalsnämnden härom må komma att besluta, upptagits med begynnelselön.

Vad angår löner till extra befattningshavare inträder en ändring i antalet extra exekutorer mot den för innevarande år gällande staten i det att handräckningsavdelningen, för vars verksamhet åtgått två extra exekutorer, upphör med utgången av detta år och de å denna ankommande utgifterna återföras å distriktsexekutorerna. Enär handräckningsavdelningen jämväl ombesörjt all indrivning inom förutvarande Badelunda socken samt distriktsexekutorernas arbetsbörda ännu icke synes hava nedgått i sådan omfattning att den ytterligare arbetsbörda, som tillägges dem genom handräckningsavdelningens upphörande, kan bemästras av distriktsexekutorerna med hjälp av allenast skrivbiträden, torde en extra exekutor böra finnas anställd under ännu någon tid, förslagsvis ett år. På grund härav har i statförslaget räknats med lön till, förutom den extra exekutor, som anses skola liksom hittills uppehålla den vakanta exekutorstjänsten, lön till ytterligare en extra exekutor med 400 kronor i månaden utan rätt att härutöver uppbära indrivningsprovision. Likaledes finner magistraten vägande skäl tala för att det nu å handräckningsavdelningen tjänstgörande skrivbiträdet bibehålles i tjänst å exekutorskontoret jämväl under nästa år.

I skrivelse till magistraten har stadsfogden anfört att lönerna till de extra skrivbiträden, som äro anställda vid exekutionsverket, därav två vid stadsfogdekontoret och sex vid exekutorskontoret, böra höjas med 25 kronor i månaden. Magistraten anser ofrånkomligt att en höjning av lönerna äger rum för att biträdena skola kunna beräknas kvarbliva i tjänst. Beträffande höjningen i de olika fallen förutsätter magistraten att i den mån lönerna icke bestämmas i enlighet med löne- och avtalsnämndens allmänna rekommendationer, nämndens yttrande angående lönesättningen inhämtas. I förslaget till stat har magistraten räknat med den av stadsfogden föreslagna höjningen och har på grund därav anslaget för löner till extra befattningshavare höjts till 27.960 kronor .

Dyrtidstillägg har beräknats med 27 procent å för varje befattningshavare högst 9.600 kronor.

Västerås rådhus den 19 juli 1947.

På magistratens vägnar:
OLOV RYLANDER.

/Martin Lindheimer.

Bilaga 2 B Polisväsende.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948 och därvid anföra.

Utgifter.

Personalkostnader.

Utgifterna under detta konto hava beräknats för nu befintlig personal och hänsyn har sålunda icke tagits till år 1946 föreslagen utökning med 6 man och icke heller till av polismästaren i dagarna begärd personalökning, vilken fråga ännu icke slutbehandlats av polisnämnden. I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1946 har för år 1948 beräknats ett anslag å 4.100 kronor för stipendier åt polismän vid genomgång av statens polisskolas lägre kurs. Vidare har i enlighet med drätselkontorets uppgift upptagits ett belopp å 24.800 kronor, utgörande stadens kostnader för befattningshavarnas pensionering.

Slutligen har i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 24 april 1947 om anslag under innevarande år för ytterligare ett kontorsbiträde utgifterna för löner till extra befattningshavare ökats med 2.880 kronor.

Administrationskostnader.

Med hänsyn till behovet och tidigare förbrukning har utgifterna för kontorskostnader, annonsering och trycksaker samt telefon ökats med respektive 1.000, 700 och 1.200 kronor. Kostnaderna för bilar, radio och transporter ha ökats med 6.200 kronor, då polisnämnden anser att ytterligare en radiobil skall inköpas för att därigenom minska behovet av fotpatrullerande konstaplar. Denna fråga kommer senare att närmare klargöras i samband med polisnämndens yttrande över den av polismästaren i dagarna begärda utökningen av personalstyrkan.

Slutligen har utgifterna för lyse visat sig otillräckliga och med hänsyn till verkliga utgifterna höjts med 2.200 kronor.

Underhållskostnader samt kostnader för vård och förplägnad och diverse utgifter.

Under dessa rubriker äro utgifterna oförändrade med undantag för underhåll av inventarier, som måst ökas med 300 kronor, då tidigare anslag varit otillräckligt.

Kapitalutgifter.

För utbyte av 2 skrivmaskiner och nyinköp av 1 dylik ävensom inköp av skrivmaskinsbord, skrivbord, bokhylla och stolar för poliskammarens expedition, möblering av ytterligare två rum för ordonnansavdelningen, utbyte av 3 st. skrivmaskiner å kriminalavdelningen samt inköp av ett undersökningsmikroskåp för nämnda avdelning har upptagits ett i samråd med stadens inköpsavdelning uträknat belopp å 9.780 kronor.

I likhet med innevarande år har upptagits ett anslag av 500 kronor, utgörande polisnämndens andel i kostnaderna för 5 st. nya brandskåp.

Slutligen har upptagits ett belopp å 17.000 kronor, utgörande kostnaderna för bil med radioanläggning i enlighet med vad ovan sagts i samband med utgifterna för bilar, radio och transporter.

Inkomster.

Inkomsterna äro i stort sett oförändrade jämfört med innevarande år.

På grund av vad ovan anförts får polisnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polis- och åklagarväsen samt fångvård för år 1948.

Västerås den 22 augusti 1947.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 3 A Uppbördsverk.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Närlagda utgifts- och inkomstförslag för år 1948 för uppbördsverket får jag härmed överlämna.

Beträffande de föreslagna utgiftsbeloppen har en del ändringar vidtagits med hänsyn till den erfarenhet, som hittills erhållits av det gångna halvåret, under vilket uppbördsverket varit i verksamhet. Anslaget till extra befattningshavare har minskats från 12.360 kronor år 1947 till 9.540 kronor, beroende på att jag anser en minskning av dessa befattningshavare kan göras, då däremot anslaget till extra arbetskraft ökats på grund av att vissa tider under året, då arbetet hopar sig, är det mera fördelaktigt att under kortare tider anställa extra arbetskraft med timavlöning. Den föreslagna ersättningen till statsverket för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m. m. samt ersättning till postverket för dess medverkan vid uppbörd har till kommande år upptagits med samma belopp, som i årets stat, då några ersättningsbelopp, som skola utgå, ännu ej blivit fastställda. Till inköp av inventarier har jag föreslagit 4.000 kronor då från Rosengrens skåpfabrik ännu ej levererats 4 st. skåp av de 7 beställda. Likaså erfordras ett skåp för det kortregister, som länsstyrelsens folkbokföringsavdelning skall tillhandahålla uppbördsverket. I utgifterna för taxeringskontoret har en del smärre ändringar måst vidtagas med hänsyn till det ökade arbete som årligen tillkommer detta kontor.

Västerås i uppbördsverket den 20 augusti 1947.

OSCAR KARLSSON.

Bilaga 4 A Byggnadsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadsarkitekt- och stadsingenjörskontoren för år 1948 och därtill anföra följande.

Stadsarkitektkontoret.

Den omorganisation av kontoret avseende inrättandet av en särskild stadsplaneavdelning, varom stadsfullmäktige fattade beslut i våras, har fått till följd att statförslaget för kontoret företer en ökning på i runt tal 56.000 kronor i förhållande till innevarande års stat.

Lönestaten för ordinarie personal har stigit med 23.532 kronor beroende på dels att genom nyssberörda beslut stadsarkitektbefattningen uppflyttats till 28. lönegraden och en befattning såsom stadsplanearkitekt med placering i 26. lönegraden nyinrättats och dels att byggnadsnämnden — såsom av särskild skrivelse till stadsfullmäktige framgår — föreslagit att ytterligare tre ordinarie tjänster skola inrättas å kontoret fr. o. m. den 1 januari 1948, nämligen en såsom kontorsbiträde av I. klass, en såsom kontorsbiträde av II. klass samt en som kartriterska. I 1947 års stat finnas under titeln personalkostnader tvenne konton rubricerade "Utredningar för stadens "byggnadsfrågor" och "Generalplanen". Dessa konton, vilka påförts lönekostnaderna för den extra personal, som varit erforderlig för respektive arbetsuppgifter, hava slopats i förslaget. I stället har lönekontot för extra personal ökats med cirka 25.000 kronor. Såsom bekant har den nya organisationen ännu icke börjat verka. Det har för den skull ställt sig omöjligt för byggnadsnämnden att å detta tidiga stadium kunna bilda sig en uppfattning om behovet av den personal, som utöver redan befintlig erfordras för arbetets behöriga gång. Vissa befattningar ha redan nu befunnits oundgängligen nödvändiga och har, såsom ovan framgår, framställning om inrättande av dem gjorts. Kostnaden för den ytterligare personalökning, som man ifråga om såväl ordinarie som extra personal torde komma att få räkna med, sedan arbetet å det omorganiserade kontoret kommit i full gång, har nämnden tänkt sig skola belasta detta konto.

En i förslaget ny post är den som upptager arvode till ordföranden med 500 kronor. Nämnden har efter företagen undersökning funnit att ordförandeskapet i byggnadsnämnd i med Västerås jämförbara städer med några få undantag är förenat med årligt arvode, varierande mellan 500 och 800 kronor, och har för sin del ansett det skäligt att arvode även utgår till ordföranden här i staden.

Dyrtidstillägg och pensionsavgifter hava beräknats med ledning av från drätselkontoret lämnade anvisningar.

Då det torde vara att förvänta att materielåtgången kommer att stegras inom kontoret såsom en följd av personalökningen och därav föranledda ökade arbetsuppgifter har anslaget för materiel samt tryckning av kartor och fotomateriel ansetts böra höjas med 5.000 kronor. Med den nya stadsplaneavdelningens tillkomst torde ganska snart en intensifiering av stadsplanearbetet komma att visa sig, vilket ansetts motivera den höjning av anslaget för stadsplanemodeller som skett med 3.000 kronor. Såsom en följd av kontorets utvidgning har den föreslagna höjningen av anslagen för facklitteratur, annonser, bilskjutsar, telefon och post ansetts nödvändig.

I fråga om bilkostnader må anmärkas att posten "Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten" jämväl omfattar dylik ersättning till stadsplanearkitekten, som givetvis är i behov av bil i tjänsten i lika hög grad som stadsarkitekten, samt att littera 321, 422 och 491 (bilskatt) tillkommit. Som bekant beslöto stadsfullmäktige i början av detta år efter framställning från byggnadsnämnden att låta inköpa tjänstebil till byggnadsinspektören. De under nyss angivna littera före-

kommande beloppen avse kostnaderna för denna bil, vilka belopp framräknats i samråd med stadens körselkontrollant.

Den företagna höjningen av posten "Inköp av inventarier" betingas av kontorets utvidgning.

Å inkomstsidan har en sänkning av beräknade avgifter för byggnadslov skett med 10.000 kronor, då motsvarande i 1947 års stat upptagna belopp visat sig vara alldeles för högt beräknat, och då någon kraftigare höjning av denna inkomstpost icke heller torde vara att räkna med under år 1948.

Stadsingenjörskontoret.

Löner enligt lönestaten ha ökat 19.200 kronor såsom följd av att mätningsingenjören och en mätningstekniker under innevarande år genom beslut av löne- och avtalsnämnden tillerkänts respektive ett och två ålderstillägg, att stadsingenjören fr. o. m. den 1 januari 1948 är berättigad till ytterligare ett ålderstillägg, att beslut detta år fattats om inrättande av två befattningar såsom mätningstekniker och en befattning såsom kartriterska, den sistnämnda fr. o. m. år 1948, samt att framställning genom särskild skrivelse till stadsfullmäktige gjorts därom, att en befattning som vaktmästare skall inrättas från sistnämnda tidpunkt.

I likhet med vad som varit fallet å stadsarkitektkontoret har den i 1947 års stat under rubriken personalkostnader upptagna posten "Generalplanen" slopats för att i förslaget uppdelas å löner till ordinarie, extra samt tillfällig personal.

Lönekontot för extra befattningshavare visar en höjning å 19.268 kronor, varav cirka 14.900 kronor belöpa sig å den del, som överflyttats från det tidigare generalplaneanslaget, samt återstoden å under året nytillkomna befattningar.

Löner till tillfälliga befattningshavare och mätningshantlangare utvisar en ökning å sammanlagt 63.250 kronor. Av sagda belopp avser 10.920 kronor den del som hit överförts från det tidigare generalplaneanslaget samt återstoden löner till personal å den tillfälliga mätningsavdelning, vartill stadsfullmäktige anvisade medel å sitt sammanträde den 30 januari i år.

Dyrtidstillägg till samtliga ovannämnda personalkategorier liksom i förekommande fall pensionsavgifter hava beräknats med ledning av de anvisningar härutinnan som lämnats av drätselkontoret.

Vidkommande administrationskostnaderna har det visat sig nödvändigt att höja anslaget för rit- och skrivmateriel 3.500 kronor med hänsyn till att behov föreligger av att anskaffa aluminiumkartonger och stadsägoböcker för Badelunda fastighetsregister samt att den tillfälligt inrättade mätningsavdelningens förbrukning av dylikt materiel tillkommer. Till följd av ofta förekommande personalbyten har annonsanslaget, som visat sig otillräckligt, måst höjas 500 kronor. Då den för kontorets räkning beställda tjänstebilen förväntas komma att levereras i början av nästkommande år har anslaget för bilskjutsar kunnat sänkas med 300 kronor. Telefon- och postavgifter förete en ökning, betingad av kontorets utvidgning.

Då ytterligare ett antal triangeltorn komma att byggas samt flera polygonpunkter komma att utläggas av bl. a. den tillfälliga mätningsavdelningens personal har härför avsett anslag (litt. 263) ökat med 19.800 kronor.

En ny post är den under litt. 264 upptagna "Cykelersättning för mätningshantlangare" å 800 kronor. Ersättningen avses skola utgå till hantlangarna vid förekommande mätningar inom stadens centrala delar, då behov av biltransport icke

gör sig gällande. Syftemålet med den föreslagna anordningen med cykelersättning, som föreslås att utgå med samma belopp som till kommunalarbetare eller med 4 kronor per månad, är att effektivare kontroll ernås över kostnaderna för cykelreparationer.

Anslaget för resolutioner, kallelsekostnader etc. visar en ökning å 800 kronor, förorsakad av det stigande antalet förrättningar och tomtindelningar.

Drifts- och underhållskostnadskontona för bilar (litt. 321 och 422) å respektive 2.700 och 3.000 kronor hava tillkommit med hänsyn till de båda bilar, som beställts för kontoret. De angivna beloppen hava beräknats efter samråd med stadens körselkontrollant.

En höjning av anslaget för oförutsedda utgifter m. m. 800 kronor har med hänsyn till kontorets utvidgning ansetts nödvändig.

Posten "Flygfotokartor" har tillkommit i anledning av stadsfullmäktiges beslut den 27 februari 1947 om upprättande av flygfotokarta över staden i samband varmed anslaget beviljades.

I årets stat förekommande anslag till bestridande av utgifter för tomtindelning av främmande mark har slopats, då det ankommer å staden att gälda sådana kostnader i anledning varav anslag härför bör upptagas i fastighetskontorets stat.

Under kapitalutgifter har en höjning av posten för inköp av inventarier skett med 2.500 kronor, vilken höjning motiveras med nödvändigheten av att anskaffa hyllor och skåp i samband med utbyggnaden av kontorets arkiv.

Å inkomstsidan slutligen har någon annan ändring icke vidtagits än att den interna posten "Pensionsavgifter" höjts enligt drätselkontorets anvisning.

Såsom av den bifogade uppställningen framgår företer 1948 års statförslag för stadsingenjörskontoret en ökning å 206.540 kronor i förhållande till 1947 års stat. Därvid är emellertid att märka att, såsom ovan framhållits, kostnaderna för av stadsfullmäktige tidigare fattade beslut om upprättande av flygfotokarta för 90.000 kronor och inrättandet av en tillfällig mätningsavdelning för cirka 70.000 kronor ingå i denna ökning.

Under åberopande av vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för byggnadsnämnden år 1948.

Västerås den 25 augusti 1947.

För byggnadsnämnden:

FRITZ EKLUND.

|Anders Ahlström.

Bilaga 5 A Civilförsvar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Civilförsvarsnämnden får härmed överlämna civilförsvarschefens till nämnden avgivna yttrande rörande anslagsbehoven för 1948 samt ett med anledning härav upp-

rättat förslag till utgifts- och inkomststat. I anslutning härtill får nämnden anföra följande.

Under förslagets behandling hos nämnden ha vissa smärre ändringar gjorts. Sålunda har den tidigare uppdelningen under två huvudrubriker, "Civilförsvar" samt "Utrymning och socialtjänst", frångåtts. Det finnes numera ej anledning att bibehålla tudelningen då efter civilförsvarslagens tillkomst utrymningen och socialtjänsten ingår i civilförsvaret. Anslagen för dessa båda ändamål ha nu inarbetats i den övriga staten, samtidigt som de upptagits till oförändrade belopp.

Nämnden finner det synnerligen angeläget att framhålla civilförsvarschefens uttalande att arbetet blivit på grund av personalbrist så eftersatt att stadens civilförsvar för närvarande icke kan anses vara i tillfredsställande skick. Nämnden, som är i lag ålagd att handhava stadens uppgifter med avseende å civilförsvaret, är inför civilförsvarschefens rapport givetvis medveten om sitt ansvar och ger sin fulla anslutning till äskandet av medel för utökning av personalen på civilförsvarsbyrån.

Ett anslag å 1.000 kronor har upptagits såsom arvode åt en materialförvaltare, som skall gentemot staten och kommunen hava ansvaret för den rätt betydande civilförsvarsmateriel som finnes upplagd i staden samt hava överinseendet över den direkta materielvården. Länsstyrelsen ålade i början av innevarande år civilförsvarsnämnden att utse en ansvarig förvaltare för den statliga materielen. Kostnaderna skulle enligt civilförsvarslagen bestridas av staden. Nämnden utsåg ställföreträdande civilförsvarschefen att handhava de ifrågavarande uppgifterna mot ett årligt arvode å 1000 kronor, som emellertid av drätselkammaren nedsattes till 500 kronor. Förhållandena ha numera ändrats sedan nya bestämmelser tillkommit som stadga att staten skall stå för kostnaderna i samband med förvaringen av statlig civilförsvarsmateriel men att kommunerna skola förskottera dessa. Civilförsvarsnämnden har vid omprövning av arvodesfrågan ansett att ställföreträdande civilförsvarschefen borde ha ansvaret även för den kommunägda materielen samt att ett sammanlagt årligt arvode å 1000 kronor kunde vara skäligt för befattningen med såväl den statliga som den staden tillhöriga materielen. Med hänsyn till proportionen mellan de båda slagen av materiel torde man kunna förvänta att cirka 800 kronor av arvodet kommer att återbetalas av statsmedel.

I fråga om hyrorna tillkomma dels utgifter för en nyligen förhyrd förrådslokal å 500 kronor och dels hyror å 650 kronor för utrymmen i staden tillhöriga fastigheter, som tidigare ej debiterats nämnden men nu av praktiska skäl upptagits.

Ökade anslag ha upptagits för utbildningen av civilförsvarspliktiga. Från civilförsvarsstyrelsen har nämligen meddelats att man under nästa år har att räkna med höjning av arvodena för instruktörer.

På inkomstsidan ha uppförts beräknade statsbidrag å 5.730 kronor. Såsom civilförsvarschefen berört i sin skrivelse kommer efter den 1 juli 1947 kostnaderna för civilförsvaret att till stor del bäras av staten. Länsstyrelsen har med anledning härav i dagarna erhållit uppgift å stadens kostnader för förvaring och underhåll av civilförsvarsmateriel samt förslag till kostnadsfördelning mellan staten och kommunen. Till de upptagna statsbidragen komma sålunda ytterligare bidrag som dock för närvarande icke kunna angivas ens till ungefärliga belopp.

Med hänvisning till vad sålunda anförts i denna och civilförsvarschefens åberopade skrivelse får civilförsvarsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för civilförsvaret under år 1948.

Västerås den 25 augusti 1947.

För civilförsvarsnämnden:

ERNST JOHANSSON.

|Sven Martiin.

Till Civilförsvarsnämnden i Västerås.

Med överlämnande av bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stads civilförsvar för år 1948 har jag härmed äran anföra följande:

Personalkostnader.

Genom 1945 års civilförsvarsutrednings betänkande har uttalats, att vårt land är i behov av ett väl organiserat civilförsvar vid sidan av det militära försvaret. Samtidigt har utredningen även funnit övervägande skäl tala för att kostnaderna för civilförsvaret i framtiden bör gäldas av statsmedel. Som ett led i denna riktning gäller också att kostnaderna för underhåll och förvaring av statlig civilförsvarsmateriel skall bestridas av staten fr. o. m. 1/7 1947.

Kungl. Civilförsvarsstyrelsen har utarbetat förslag till organisationsplan för civilförsvarsområden, vilket förslag skall tjäna till ledning vid upprättande av sådan plan för olika områden. Denna plan, som skall innehålla allt vad till civilförsvarets organisation hörer, är synnerligen omfattande och skall godkännas av civilförsvarsstyrelsen.

Beträffande Västerås stads civilförsvarsområde, har arbetet på civilförsvarsbyrån icke kunnat fullgöras i erforderlig utsträckning, enär indragning av personal ägt rum. Genom tillämpning av civilförsvarslagen som tillkom kort före fredsslutet, hava ökade arbetsuppgifter för civilförsvaret uppkommit. Avvecklingen har därför icke minskat arbetsuppgifterna i den omfattning som beräknats.

Efter fredsslutet minskades personalen på civilförsvarsbyrån till mindre än halva antalet, så att den för närvarande förutom personal för materielvård utgöres av 2 personer, en manlig och en kvinnlig. Sedan några år tillbaka har emellertid det kvinnliga biträdet på civilförsvarsbyrån dels dagligen vid lunchtid och dels vid semester, sjukdom och tjänstledighet tjänstgjort som telefonist på polisstationen, vilket reducerat arbetsstyrkan på civilförsvarsbyrån betydligt. Under de senaste åren har föreskrivits viss obligatorisk utbildning, vilken tagit mycken tid i anspråk att genomföra. Den nödvändiga revideringen av föreliggande planer samt vidmakthållande och utökning av planer för hemskydd, ävensom upprättande av nya planer, ha på grund av personalbrist icke kunnat genomföras. Likaså har vidmakthållande av registratur över enskilda skyddsrum endast i begränsad omfattning kunnat ske. Arbetet har sålunda i flera avseenden blivit så eftersatt, att stadens civilförsvar för närvarande icke kan anses vara i tillfredsställande skick, vilket härmed må bringas till civilförsvarsnämndens kännedom.

I § 46 av civilförsvarslagen föreskrives att: "I varje kommun skola de kommunen med avseende å civilförsvaret åvilande uppgifter handhavas av en civilförsvars-

nämnd. Denna har därjämte att ombesörja de uppgifter som enligt lag eller författning skola ankomma på sådan nämnd." Härav framgår att civilförsvarsnämnden torde hava att ansvara för att civilförsvarsbyrån har möjlighet att genomföra åliggande arbeten.

Genom civilförsvarsutredningens betänkande har civilförsvarets betydelse för landet poängterats, ävensom vikten av att främja arbetet för ett starkt civilförsvar framhållits. Då man torde kunna räkna med att staten efter nästa års riksdag kommer att helt övertaga den ekonomiska bördan för civilförsvaret, torde kommunens kostnader härför kunna antagas i huvudsak bliva av mera temporär karaktär.

Enigt uppgifter som lämnats i samband med Svenska Riksluftskyddsförbundets instruktörsutbildning innevarande år torde viss obligatorisk utbildning komma att föreskrivas påbörjad innevarande höst. Arbetet härmed kommer att taga så gott som hela den nuvarande personalens tid i anspråk, varigenom övrigt arbete sålunda kommer att eftersättas ytterligare.

På grund av vad ovan anförts ser jag mig nödsakad föreslå att civilförsvarsnämnden måtte begära anslag för ökning av personalen på civilförsvarsbyrån med ett manligt biträde samt därutöver ett extra kontorsbiträde, vilket sistnämnda får sysselsättas därstädes tillfälligt vid behov.

För det manliga biträdet har räknats med lön i likhet med vad som utgår till vikarie för föreståndaren. Meningen är därmed att en poliskonstapel skall tjänstgöra på civilförsvarsbyrån.

Med hänsyn till att materielvårdaren varit anställd sedan 1942 samt att staten övertagit kostnaderna för förvaring och underhåll av statlig civilförsvarsmateriel och därmed torde komma att bekosta större delen av materielvårdarens lön, föreslås en höjning av lönen för honom från lönegrad 5 löneklass 5 till respektive 6: 6, vilket är vad som utgår till extra poliskonstapel, varå här dock icke må utgå beklädnadsförmån.

Beträffande det å civilförsvarsbyrån nu anställda kvinnliga kontorsbiträdet, äger hon till följd av praktik och ålder rätt till en lön av 270 kronor per månad (3.240 per år), enligt löne- och avtalsnämndens skrivelse den 4 december 1946, vilket föranlett begäran om högre anslag till kommande år.

För nyanställning av det tidigare omtalade kvinnliga kontorsbiträdet föreslås 200 kronor per månad, eller 2.400 per år.

Till arvode för förrådsförvaltaren har upptagits 1.000 kronor i enlighet med civilförsvarsnämndens tidigare beslut.

Dyrtidstilläggen äro beräknade med 27 % tillägg å grundlön.

Administrationskostnader.

För trycksaker och skrivmateriel har begärts 100 kronor högre anslag genom att tidigare beviljade ej tillfullo täckt utgifterna.

För transportkostnaderna har även begärts en höjning av 100 kronor av samma orsak som ovan angivits.

Underhåll av civilförsvarsmateriel har även dragit större kostnader än vad anslaget räckt till varför här upptagits ytterligare 200 kronor.

Hyror.

Hyra för expeditionslokal har här upptagits ett belopp av 1.000 kronor genom att civilförsvarsbyrån tvingats flytta till Västgötegatan 2 A. I samband därmed

har även anslaget för städning av expeditionslokalerna blivit för litet och här begärts höjt till 800 kronor.

Utbildning.

Beträffande 5 A/2.231 har upptagits en begäran om anslag i likhet med föregående år för utbildning av civilförsvarspliktiga men med tanke på höjda arvoden för instruktörer här ökat med 500 kronor.

Civilförsvarscentralen.

Anslaget för telefon till civilförsvarscentralen m. m. har begärts höjt med 60 kronor genom att detta anslag föregående år icke helt täckt omkostnaderna. Rörande underhåll av belysningsbatterier har anslaget minskat med 200 kronor genom att antalet batterier, som erfordrar underhåll, blivit mindre.

Blockgrupperna.

Kostnaderna för underhåll av motorsprutor, slang och annan redskap, har under år 1946 överskridit anslaget, varför här upptagits ytterligare 100 kronor.

Driftsinkomster.

Rörande driftsinkomsterna råder som redan tidigare nämnts stor ovisshet beträffande kostnadsfördelningen för statlig materiel, samma förhållande även beträffande inkomst av försåld kommunal civilförsvarsmateriel.

Utrymnings- och socialtjänst.

Beträffande Litt 5 B har för det kommande året beräkning gjorts efter samma grunder som för innevarande år. En förändring kommer även här att inträffa vad gäller statsbidraget genom att lokalhyran här helt torde komma att bekostas av staten.

I övrigt är detta förslag till stat lika med föregående års, förekommande avvikelser hava kommenterats i den följd som framgår av staten.

Västerås i civilförsvarschefens expedition den 25 augusti 1947.

HELGE HELLEKANT.

Bilaga 5 C Familjebidragsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads familjebidragsnämnd får härmed framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för nämndens verksamhet under år 1948.

Nämndens verksamhet har hittills under innevarande år haft samma omfattning som under föregående år, trots att årets repetitions- och efterutbildningsövningar inställts. För den händelse den föreslagna nya värnpliktslagen komme att träda i kraft under år 1948, med kortare tjänstgöringstid under första värnpliktstjänstgöringen, skulle det möjligen kunna tänkas någon minskning, men torde detta kompenseras genom att repetitions- och efterutbildningsövingarna måste fullgöras, vilket

i så fall ökar utgifterna till familjebidrag, därigenom att äldre årsklasser, som i regel äro familjeförsörjare, inkallas.

I sitt statsförslag har nämnden i stort sett beräknat samma utgifter som för innevarande år, något lägre för kontorsmateriel, trycksaker, porton och telefon, men däremot upptagit kostnad för hyra m. m. för expeditionslokalen.

Nämnden får sålunda hemställa om ett förslagsanslag å 22.000 kronor för dess verksamhet under år 1948.

Västerås den 11 augusti 1947.

På Familjebidragsnämndens vägnar:

O. M. HELLBLOM.
Ordf.

/K. E. Ericsson.

Bilaga 6 A Brandverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för brand- och sotningsväsen för år 1948 och därvid anföra.

Utgifter.

Personalkostnader.

Då anslaget för sjukvikarier visat sig otillräckligt har höjning måst verkställas med 400 kronor. Med tanke på den ifrågasatta utökningen av brandkårens personal har anslaget för semestervikarier höjts med 3.000 kronor. Enär någon semestervikarie för brandchefen eller vice brandchefen icke kan erhållas för en månadslön av 500 kronor har anslaget för detta ändamål höjts med 500 kronor.

Anslagen för olycksfallsförsäkring, sjukvård och beklädnad hava med tanke på kårens utökning ansetts böra ökas med respektive 300, 150, 1.100, 1.000 och 300 kronor.

Administrationskostnader.

En mindre ökning av anslagen för annonsering och trycksaker samt telefon har visat sig erforderlig med hänsyn till de verkliga kostnaderna.

Material och driftkostnader.

Ovanberörda utökning av personalstyrkan tarvar en höjning av anslagen för skumsläcknings- och rökskyddsmateriel med 100 respektive 300 kronor.

Anslaget för brandkårens egna verkstadsarbeten, som kommer till synes även å inkomstsidan, har visat sig otillräckligt och därför ansetts böra höjas med 2.000 kronor. Samma är förhållandet med kostnaderna för brandsyn, vilka beräknas öka med 100 kronor.

Underhållskostnader.

Kostnaden för försäkring av en innevarande år anskaffad ny brandbil medför en höjning av anslaget för försäkringspremier med 300 kronor.

Diverse utgifter.

Under denna rubrik har upptagits anslag för anskaffande av sängutrustning m. m. åt nya brandmän samt för ersättande av förslitna dylika varor med tillhopa 2.500 kronor.

Kapitalutgifter.

För år 1948 har i likhet med de närmast föregående åren upptagits anslag för den genom stadens snabba tillväxt oundgängligen nödvändiga utbyggnaden av brandtelegrafnätet med därtill hörande brandskåp och blinkljus. Med hänsyn till de långa ledningarna uppgå kostnaderna för 5 st. skåp inklusive erforderlig annan materiel till 9.000 kronor Vidare begäres anslag med tillhopa 5.655 kronor för inköp av följande nödvändiga maskiner och andra inventarier, nämligen: 1 st. syrgasapparat, avsedd att användas vid eldsvådor i stället för den befintliga, nu oanvändbara apparaten, 1 st. bockmaskin och 1 st. slipmaskin för verkstadens behov, flak för lastautomobil, skrivbord m. m. för brandkapten, brandslang samt materiel för komplettering av högtalaranläggning.

Inkomster.

Inkomsterna av brandväsendets egna arbeten samt diverse arbeten beräknas öka med tillhopa 2.500 kronor medan smidesverkstadens inkomster troligen icke kunna beräknas till mer än 6.000 kronor för år 1948 mot tidigare 7.000 kronor.

På grund av vad ovan anförts får brandstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för brand- och sotningsväsen för år 1948.

Västerås den 2 juli 1947.

För brandstyrelsen:

MARTIN HELLBLOM.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 7 D och 13 C Lantegendomsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för jordbruksegendomar, skogar, renhållningsverk och svingård och därvid anföra.

JORDBRUKSEGENDOMAR.

Utgifter.

Personalkostnader.

Höjt dyrtidstillägg och högre avgifter för pensionering samt ålderstillägg för en befattningshavare medföra vissa mindre ökningar av utgifterna.

Driftkostnader.

Med hänsyn till den under 1948, då avtalet utlöper den 1 maj, beräknade höjningen

av lantarbetarnas löner samt redan verkställd höjning av dyrtidstillägget har avlöningsanslaget höjts med 10.000 kronor. På grund av utökning av antalet traktorer har anslaget under litt. 324, vari även ingår ersättning åt förvaltaren och inspektoren för hållande av egen bil i tjänsten, höjts med 1.800 kronor. Den nyinköpta traktorn medför även ökning av anslaget för drivmedel med beräknade 1.000 kronor. Ökning av fårantalet medför höjning av foderanslaget för dessa med 1.000 kronor.

Underhållskostnader.

Dyrare och på grund av materialbrist eftersatta reparationer medföra ökning av kostnaderna för underhåll av byggnader med 5.000 kronor.

Diverse utgifter.

Utskylderna beräknas med hänsyn till utgifterna under föregående år öka med 600 kronor.

Kapitalutgifter.

Med hänsyn till bristen på arbetskraft samt därav följande behov av ökad maskinell utrustning för driften har anslaget för inköp av inventarier höjts med 5.000 kronor. Vidare har anslag för uppförande av en oundgängligen nödvändig smides- och snickareverkstad för lantbrukets behov upptagits med 10.000 kronor. Snickareverkstad saknas nu helt, och smedjan är knappast användbar.

Inkomster.

Genom fårstammens ökning beräknas försäljningen av djur öka med 3.000 kronor. Däremot torde såvitt nu kan beräknas inkomsterna av jordbruksprodukter minska med 10.000 kronor. Innevarande års skörd, som ligger till grund för dessa inkomster, verkar nämligen bli sämre än förra årets.

Hyror och arrenden.

Minskad uthyrning av potatislotter beräknas medföra en minskning av arrenden med 1.000 kronor.

Övriga inkomster.

Diverse inkomster beräknas öka med 1.000 kronor.

SKOGAR.

Utgifter.

Ökade kostnader för dyrtidstillägg, dikning och avverkning beräknas medföra en höjning av utgifterna med 1.870 kronor medan kostnaderna för skogsindelning förutsättas minska med 200 kronor.

RENHÅLLNINGSVERK

Utgifter.

Personalkostnader.

Höjda dyrtidstillägg, längre semester för arbetarna m. m. medför en utgiftsökning av anslagen under denna rubrik med tillhopa 15.448 kronor.

Driftkostnader.

Avsevärd ökning av antalet fastigheter i staden medför höjning av anslaget under litt. 311 med 4.000 kronor. Utökning av bilparken medför en utgiftshöjning med 1.500 kronor, varjämte ytterligare en häst erfordras för renhållningsverkets körslor, vilket ökar foder- och skötselkostnaderna för hästar med 1.000 kronor.

Underhållskostnader.

Ovan omnämnda ökning av bilparken medför utgiftsökning för automobiler med 2.000 kronor.

Diverse utgifter.

Utgifterna för inköp av för försäljning avsedda sopkärl har höjts med 40.000 kronor, då vissa utsikter finnas att nästa år få inköpa en del kärl, vilket tidigare varit nästan omöjligt. Motsvarande belopp har upptagits under inkomster.

Inkomster.

Förutom inkomsterna av förutberörda försäljning av sopkärl hava endast hämtningsavgifterna beräknats öka på grund av ett flertal nytillkomna fastigheter.

SVINGÅRD.

Förutom höjning av dyrtidstillägget har endast anslaget för arbetareavlöningar höjts med 1.000 kronor, vilket sistnämnda beror på den väntade löneökningen från 1 maj nästa år.

Inkomsterna beräknas uppgå till 50.000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för jordbruksegendomar, skogar, renhållningsverk och svingård för år 1948.

Västerås den 12 juli 1947.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 7 F 2 Pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads pensionärshem får härmed överlämna förslag till budget för år 1948 och i sammanhang härmed anföra följande. Den hittillsvarande uppställningen av budgeten, som omfattat varje pensionärshem för sig, har i det nu framlagda statsförslaget slopats och i stället ersatts med en enhetlig budget för samt-

liga pensionärshem. Styrelsen är av den uppfattningen, att en uppdelning i budgeten av de olika pensionärshemmen icke är nödvändig. En dylik uppspaltning kan mycket väl i stället göras i räkenskaperna, så att man även i fortsättningen kan följa utgifterna för varje pensionärshem. Beträffande de olika budgetposterna må följande anföras. Löner och arvoden ha ökat något med hänsyn till höjda löner till fastighetsskötare. Kostnaden för värme är beräknad efter samma normer som innevarande år. Anslaget till underhåll av fastigheterna har höjts något med hänsyn till behovet av ökade reparationer på de äldre pensionärshemmen. För iordningställande av planteringar vid fastigheten Tenngatan 1 har upptagits anslag med 3.500 kronor. Anslaget kommer att användas till iordningställande av planen väster om pensionärshemsfastigheten, vilken plan hittills utnyttjats till potatisland. För anordnandet av nockräcken och snöskydd har upptagits anslag med 4.000 kronor. Anslaget motiveras av föreskrifterna i den nya byggnadsstadgan angående skyldighet att anordna dylika skydd. Den föreslagna staten omfattar 7 pensionärshem och sålunda även det under uppförandet varande pensionärshemmet vid Spantgatan, vilket beräknats bli färdigt under loppet av innevarande höst.

Med hänvisning till ovanstående hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville godkänna det upprättade förslaget till budget för pensionärshemmen.

Västerås den 2 juli 1947.

För styrelsen för Västerås stads pensionärshem:

EINAR KEIJSER.

/Thjelvar Hedberg.

Bilaga 8 C Parkförvaltning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Parkförvaltningen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1948 samt därvid anföra.

Utgifterna visa jämfört med innevarande år en ökning, nyanläggningar och inventarieinköp oräknade, med i runt tal 110.000 kronor. Av detta belopp belöper sig huvuddelen å på grund av de i senaste kollektivavtalet höjda arbetarlönerna nödvändiga justeringar av så gott som alla drifts- och underhållskonton. Vidare har på skolstyrelsens begäran för år 1948 upptagits ett anslag för anläggning och underhåll av trädgårdar m. m. vid skolorna i förutvarande Badelunda kommun, vilka kostnader beräknas till 20.000 kronor. Därjämte ha vissa konton såsom för semesterersättning till timavlönad personal och sjuk- och olycksfallsavlöningar m. m., vilka visat sig otillräckliga, måst höjas.

Utgifter.

Personalkostnader.

Beslutad ökning av dyrtidstillägget samt ovanberörda höjning av anslagen för semesterersättning och sjuk- och olycksfallsavlöningar ävensom avgifter för befattningshavares pensionering medför en utgiftsökning under denna rubrik å tillhopa c:a 18.000 kronor, varav 13.000 kronor utgör nytillkomna utgiftsposter för pensioneringen.

Administrationskostnader.

Utgifterna under denna rubrik ha ökats med 1.250 kronor, vilket beror på större behov av kontorsmateriel, nyutkommen facklitteratur, anslags- och propagandatryck samt ökad andel i telefonväxelns kostnader, varjämte behov föreligger av högre anslag för förhyrning av taxibilar för tjänsteresor.

Materiel- och driftkostnader.

På grund av ovan nämnda höjning av kommunalarbetarnas timlön och därav följande stegring av ackordsersättningen ha utgifterna för växthus-, bänk- och plantskolearbeten ökats med 15.000 kronor. Höjningen av anslaget för förbrukningsmateriel med 1.000 kronor är beroende på prisstegringar, varjämte anslaget för vatten, lyse och elkraft visat sig otillräckligt och därför måst ökas med 300 kronor.

Underhållskostnader.

Inventarier och lokaler.

Även å anslagen under denna rubrik har en ökning med 3.500 kronor varit nödvändig, *dels* på grund av de höjda lönerna och *dels* på grund av den ökade maskinparken och större antal parksoffor.

Materiel och transporter.

Anslagen under denna rubrik hava bibehållits oförändrade, och här har endast vidtagits den åtgärden, att kostnaderna för transporter, sedan parkstyrelsen under innevarande år erhållit inköpta lastbilar, uppdelats å *dels* egna vagnar och *dels* förhyrda bilar och hästfordon.

Parker och fåglar.

Här specificerade utgifter visa en ökning om tillhopa 73.000 kronor, vilket såsom inledningsvis nämndes har sin grund i de enligt senaste kollektivavtalet höjda arbetarlönerna och därav följande höjning av ackordslönerna, varjämte för skolstyrelsens arbeten i Badelunda upptagits ett anslag å 20.000 kronor. Sistnämnda belopp ingår även å inkomstsidan. För vissa nödvändiga arbeten med iordningställande av inhägnader för fåglarna i Svartån och å Djäkneberget har en ökning av anslaget med 3.000 kronor visat sig nödvändig.

På grund av rådande förhållanden ifråga om materiel och arbetskraft har anslag för nyanläggningar icke ansetts böra begäras för år 1948.

Kapitalutgifter.

För besparing av arbetskraft och rationalisering av driften har anslag begärts för inköp av viss nödvändig maskinell utrustning för förrådet (eldriven hyvel, fräs, såg och borr), varjämte anslag erfordras för inköp av personalvagn, handredskap, parksoffor och fåtöljer, sprutmålningsaggregat för målning av soffor m. m. samt gummislang, presenningar, gräsklippningsmaskiner m. fl. behövliga inventarier till ett sammanlagt belopp av 21.750 kronor.

Inkomster.

Inkomsterna hava beräknats öka med c:a 36.600 kronor beroende på höjda kost-

nader för Björnön, Hästholmarna och Johannisbergsbadet samt anläggning och underhåll av trädgårdar m. m. vid skolorna i förutvarande Badelunda kommun ävensom ökade pensionsavgifter från befattningshavarna.

På grund av vad sålunda anförts får parkstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för parkförvaltningen för år 1948.

Västerås den 17 juni 1947.

För parkstyrelsen:

GÖSTA LUNDBERG.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 9 A Hamnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948. Till närmare upplysning om förslaget får styrelsen anföra följande.

Den företagna höjningen av löner till ordinarie personal betingas av att båda kontorsbiträdena fr. o. m. den 1 april 1948 erhålla ett ålderstillägg. Lön till extra kontorsbiträde har upptagits till 2.400 kronor mot 1.500 kronor i innevarande års stat. Anledningen härtill är att man funnit behov föreligga av att för nästa år ha ett heltidsanställt biträde. Dyrtidstillägg och pensionsavgifter hava upptagits i enlighet med från drätselkontoret erhållna anvisningar och uppgifter. Anslaget för beklädnad visar en höjning i vad detsamma avser kranmaskinister å 200 kronor, beroende på att antalet kranmaskinister ökat. Dessutom tillkommer hamnbefälets beklädnadsersättning, som utgår vartannat år.

Under administrationskostnader upptagen post "andel i stadens allmänna förvaltningskostnader" företer en ökning med 4.000 kronor, enär de arbetsuppgifter, som byggnadskontoret beräknas komma att utföra för hamnens räkning, bliva av den omfattning att höjningen anses vara motiverad. Anslagen för kontorskostnader samt annonsering och trycksaker ha måst höjas med 300 kronor vardera. Reseanslaget visar en kraftig höjning, 3.800 kronor. Tidigare år har man förfarit så, att anslaget för oförutsedda utgifter beräknats med tanke på att icke förutsedda resekostnader skulle belasta detta konto. I samförstånd med drätselkontoret har man nu emellertid funnit det riktigast att söka bilda sig en uppfattning om vad resekostnaderna kunna komma att gå till för att därefter bestämma reseanslaget. Beloppet kan vid en första anblick verka väl högt, men hamnstyrelsen räknar med att ett flertal resor måste göras till Landskrona under kommande vår i samband med leveransen av den vid Öresundsvarvet beställda isbrytande bogserbåten. Telefon- och postavgifter vilka efter drätselkontorets anvisning sammanförts under gemensamt littera företer en mindre ökning, närmast beroende på att ytterligare några telefonapparater installerats.

Beträffande driftskostnaderna må anmärkas att lönekontot för kranskötare höjts med 20.000 kronor till följd av dels att ytterligare två kranskötare anställts och dels att denna personalkategori genom 1947 års kollektivavtal erhållit viss löneökning. Anslaget avseende övrig belysning har måst höjas 1.000 kronor. Verkstadsdriften har — liksom i årets stat — redovisats för sig under särskilda littera, n:ris 401—408 i fråga om utgifter samt n:ris 921 och 922 beträffande inkomster. I motiveringen till 1947 års statförslag förklarade sig hamnstyrelsen, som då var i avsaknad av erfarenhet för att kunna yttra sig om det resultat, verkstaden under första driftsåret kunde komma att visa, dock kunna räkna med någon vinst, förslagsvis 2.000 kronor. Enligt vad som hittills kunnat utläsas vill det synas som om den gjorda överslagsberäkningen visat sig riktig, och styrelsen har efter övervägande icke funnit sig hava grundad anledning att räkna med en högre vinst under år 1948. Utgifterna för verkstaden te sig på det stora hela taget lika med dem, som finnas i årets stat. Enda skillnaden av betydelse är att lönekontot ökat 5.000 kronor, vartill anledningen emellertid är den ovan berörda höjningen av kranskötarnas löner.

Vidkommande de under "underhåll av hamnanläggningar" angivna anslagen har styrelsen ansett sig kunna företaga en sänkning av anslagen för järnvägsspår och pontoner, varemot anslaget för grusning visat sig otillräckligt och därför höjts 500 kronor. I fråga om underhåll av maskiner och inventarier har enligt drätselkontorets önskemål en del därunder tidigare förekommande littera såsom "Säkerhetsanordningar", "Reparation av gripskopor" och "Bilvåg" sammanslagits med littera 421 "Hamnmaskiner", som upptagits till 40.000 kronor. Härunder har även upptagits ett belopp å 4.675 kronor, utgörande tilläggsanslag för montering av tryckluftsmanövrering av gripskopemaskineriet å två stycken hos Asea beställda brokranar samt för komplettering av liknande utrustning å portalkran i Djuphamnen.

Under rubriken kapitalutgifter har tillkommit littera 811 "Anordnande av småbåtshamn", upptaget till 3.000 kronor. Till följd av att antalet båtplatser i stadens småbåtshamnar visat sig vara alldeles för litet i förhållande till antalet båtar, som vuxit högst väsentligt under innevarande år, har hamnstyrelsen sett sig nödsakad att till nästkommande säsong utvidga den söder om järnvägsverkstäderna befintliga småbåtshamnen med ytterligare en brygga. Vidare förekommer i förslaget under nyssnämnda rubrik littera 822 "Inköp av inventarier till hamnkontoret", avseende inköp av en skrivmaskin, varom beslut redan fattats, samt en räknemaskin.

Vad inkomsterna beträffa ha dessa för verkstadens vidkommande beräknats till 45.000 kronor. Hyror för båtplatser anses skola komma att inflyta med 11.000 kronor med hänsyn till att båtavgifterna undergått förhöjning samt ytterligare en brygga beräknas kunna tagas i bruk nästa år. I fråga om hyror i övrigt har man ansett sig kunna utgå ifrån högre inkomster under nästa år utom vad avser varuskjul och kranhyror, i vilket senare fall man nödgats räkna med en sänkning. Hamnavgifterna visa en höjning för varor med 20.000 kronor och för fartyg med sammanlagt 5.000 kronor. Även andra avgifter företer en inkomstökning, beräknad till i det närmaste 4.700 kronor.

Föreliggande statförslag utvisar ett underskott å kronor 269.749 mot kronor 275.553 i 1947 års stat.

Med vad sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna det framlagda förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1948.

Västerås den 20 augusti 1947.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Anders Ahlström.

Bilaga 11 A Tekniska verk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för stadens tekniska verk får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948 samt i anslutning därtill anföra följande.

Gemensam förvaltning.

Anslaget "Läkare, sjukvård, medicin" har nedsatts från 7.000 kronor i löpande års stat till 4.000 kronor, beroende därpå att den kollektivavtalsanställda personalen enligt det senaste avtalet icke skall erhålla dessa förmåner från staden utan genom medlemskap i sjukkassa. Staden har därför i fortsättningen blott att bekosta ifrågavarande förmåner för den personal som på grund av ålders- eller hälsoskäl ej kan vinna inträde i sjukkassa. Tekniska verkens andel i revisionsarvodet har enligt drätselkammarens önskemål höjts från 5.000 till 7.000 kronor.

Gasverket.

Till följd av pågående utvidgning av gasverket har styrelsen ansett det nödvändigt att under innevarande år anställa en biträdande driftsingenjör å extra stat mot en årlig grundlön av cirka 7.000 kronor, vilket belopp nu medtagits i staten.

Till driftfonden för ommurning av ugnar föreslås avsättning med 30.000 kronor mot 20.000 kronor i löpande stat, enär ett motsvarande större antal ugnar nu tagits i drift. Vidare har upptagits ett belopp om 15.000 kronor för reparation och ombyggnad av tjärbrunnen, vilka åtgärder böra vidtagas under nästa år.

Kostnaderna för inköp av gaskol beräknas stiga avsevärt, från 550.000 kronor i löpande års stat till 1.075.000 kronor, beroende till en del på förhöjda kolpriser men största delen på ökad gastillverkning. De ökade utgifterna för gaskol korrespondera på statens inkomstsida mot beräknade ökade inkomster å försäljningen av koks och tjära. Emellertid kan man icke räkna med en förhållandevis lika stor ökning av inkomsterna från gasförsäljningen, enär gastaxan sänkts under innevarande år. Kokspriset å andra sidan har stigit. Det bör framhållas, att man ännu vid tiden för uppgörandet av löpande års stat hade att räkna med förhållanden som

följde med veddrift i gasverket. Då man nu kan räkna med koldrift, äro siffrorna i det framlagda statförslaget icke jämförbara med motsvarande siffror i innevarande års stat.

Ett anslag å 900 kronor har upptagits såsom bidrag till driftsingenjören vid gasverket för hållande av egen bil i tjänsten enligt styrelsens framställning till drätselkammaren den 4 juli 1947. Beloppet för anskaffning av mätare har höjts från 5.000 till 15.000 kronor, vilken höjning har samband med gasleveranserna till Svenska Metallverken för vilka särskild mätutrustning erfordras.

Det nuvarande kokssorteringsverket är starkt förslitet och dessutom för litet för den ökade koksframställningen. Styrelsen föreslår därför att ett anslag å 100.000 kronor upptages i skattestaten för 1948 för utvidgning och ombyggnad av kokssorteringsverket. Anslaget kommer icke att täcka hela kostnaden, varför styrelsen avser att senare lägga fram kostnadsberäkning och förslag till täckning av återstående kostnad.

Elverket.

Elverkets kostnader för inköp av elkraft och inkomster från enskilda strömförbrukare ha upptagits med de ökade belopp som svara emot en med cirka tio procent ökad omsättning under 1948. I samråd med drätselkammaren kommer under 1948 den allmänna belysningen att debiteras efter fast avgift om 50.000 kronor i stället för såsom hittills med avgift i förhållande till förbrukningen.

Vattenverket.

Bland lönerna till personal på ordinarie stat ha medtagits dels lön till en körselkontrollant för stadens bilar och dels lön till en utsättare, varom särskilda skrivelser tillställts stadsfullmäktige. Lönen till körselkontrollanten återfinnes på statens inkomstsida, då avsikten är att utgiften skall täckas av inkomster från bilparken. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1947 har ett belopp om 75.000 kronor upptagits för täckande av kostnaden för inköp av en grävmaskin. Maskinen beräknas tjäna in anskaffningskostnaden under fem år, varför 15.000 kronor avseende 1948 återfinnes på inkomstsidan. Där återfinnes även 10.000 kronor som avser 1948 års andel i återbetalningen av anskaffningskostnaden för i 1947 års stat upptagna lastbilar.

Inkomsterna av vattenavgifter beräknas öka från i löpande års stat beräknade 650.000 kronor till 700.000 kronor. Framhållas bör emellertid att det på grund av ovissheten om varmvattenförbudets varaktighet ställer sig mycket svårt att göra några beräkningar rörande den kommande vattenförbrukningen.

Övriga här icke särskilt nämnda förändringar avse sådana allmänna justeringar som nödvändiggjorts på grund av tekniska verkens utveckling under 1947 och den väntade utvecklingen under kommande år.

Slutligen får styrelsen liksom föregående år hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag å 40.000 kronor för serviser och diverse mindre anläggningar att utgå av lånemedel samt därjämte bemyndiga styrelsen att för samma ändamål använda inflytande anslutningsavgifter för avslutade och redovisade ledningsanläggningar.

Med anledning av vad sålunda anförts får styrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948.

Västerås den 19 augusti 1947.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

GUSTAF OLSSON.

/Sven Martiin.

Bilaga 12 A Hälsovård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för hälso- och sjukvården för år 1948 samt i anslutning härtill anföra följande:

Allmän hälso- och sjukvård.

Inom beredningsutskottet och löne- och avtalsnämnden behandlas för närvarande på remiss ett av hälsovårdsnämnden framlagt förslag till omorganisation av tjänsteläkarebefattningarna i staden, innebärande i huvudsak att nuvarande förste stadsläkaretjänsten uppflyttas i lönegrad 22 samt att två distriktsläkaretjänster inrättas med placering i lönegrad 8. Avsikten är att förste stadsläkaren mera än hittills skall kunna ägna sig åt den allmänna hygienen i staden. Detta skulle ske på så sätt att förste stadsläkaren befrias från skyldigheten att utöva läkarvård. Han skulle dock icke betagas rätten att utöva praktik. Hälsovårdsnämnden har vid uppgörandet av utgiftsstaten för 1948 räknat med att nämndens förslag kommer att antagas samt att följaktligen en förste stadsläkaretjänst kommer att finnas i lönegrad 22 och två distriktsläkaretjänster i lönegrad 8. Lönerna till ordinarie befattningshavare ha upptagits i enlighet härmed. Dyrtidstilläggen har höjts enligt den nya beräkningen efter 27 %. Från och med år 1946 har i hälsovårdsnämndens stat funnits upptaget ett anslag för avlöning till en extra hälsovårdsinspektör under ett halvt år. Avsikten har varit att man under de varma sommarmånaderna skulle ha tillgång till ytterligare en inspektör, som särskilt skulle ägna sig åt förhållandena i Badelunda. Under de två år halvårstjänsten funnits har det visat sig att Badelundas införlivning med staden samt stadens tillväxt i övrigt nödvändiggjort att ytterligare en inspektör måste finnas anställd hela året om. Nämnden har till följd härav i föreliggande förslag upptagit anslag för en extra hälsovårdsinspektör för hela 1948. Nämnden har tidigare haft anslag för en helårsanställd extra inspektör, sammanlagt kommer sålunda att enligt nämndens förslag finnas anställda två extra hälsovårdsinspektörer under nästföljande år. Anslaget till vikarier för tjänsteläkare har ökats till 2.700 kronor. Nämnden har ansett det skäligt att vikarie för stadsläkare erhåller samma vikariatsarvode som vikarie för provinsialläkare, som erhåller 20 kronor per dag. Anslaget för jourhavande läkare har av lämplighetsskäl förts under rubriken ”arvoden” från tidigare placering under rubriken ”övriga utgifter”. Pensionerna ha under innevarande år ökats med pensionen till framlidne hälsovårdsinspektören Janssons änka.

I hälsovårdsnämndens tidigare utgiftsstater har funnits upptagna anslag för bostäder åt distriktssköterskor och dispensärsköterska. Från och med innevarande år åtnjuta sköterskorna endast kontanta löneförmåner från landstinget och få själva bekosta sina bostäder. Tidigare anslag för sköterskebostäder kunna därför avföras ur staten.

Hälsovårdsnämndens kontorskostnader har tidigare varit upptaget till väl lågt belopp. Nämnden anhåller därför att anslaget höjes till 300 kronor. Beträffande tidskrifter och litteratur har nämnden beslutat, att nämndens tjänstemän i likhet med ledamöterna och suppleanterna i fortsättningen på nämndens bekostnad skall erhålla tidskriften "Hygienisk revy". Anslaget föreslås därför höjt till 200 kronor. Kostnaderna för annonsering och trycksaker torde undergå en mindre förhöjning med hänsyn till stegrade annonspriser och ha därför beräknats till 1.500 kronor. Anslaget för resor och transporter anses i fortsättningen icke böra uppdelas i kostnaderna för inspektionsresor samt ersättning till inspektörerna för velocipeder och bussresor. Ett gemensamt anslag har upptagits à 1.800 kronor. Nämnden har därvid räknat med att hälsovårdsinspektörerna skall erhålla årskort till stadens omnibusar i likhet med vad fallet är beträffande poliserna enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 april 1947. Den inspektörerna tidigare tillkommande ersättningen à 30 kronor per år för hållande av cykel skall bibehållas i fortsättningen. På grund av att staden i fortsättningen icke behöver tillhandahålla distriktssköterskor och dispensärsköterska telefoner, föreslås anslaget för detta ändamål nedsatt till 800 kronor. De i staten för innevarande år upptagna anslagen försäkringspremier à 5 kronor samt underhåll av inventarier och dylikt à 100 kronor föreslås uppgå i det förhöjda anslaget för kontorskostnader. Bland "övriga utgifter" finnes i löpande års stat upptaget anslag för analyser, uppdelat på stadens förvaltningar och övriga. Beloppet till stadens förvaltningar, 450 kronor, innefattar dels hyra för lokal för mjölkkontrollen i köttbesiktningsbyrån à 250 kronor och dels ersättning till mjölkkontrollant à 200 kronor. Mjölkkontrollen har tidigare omhänderhafts av en arvodesanställd kontrollant. Numera utföres mjölkkontrollen av en hälsovårdsinspektör och arvodet härför ingår i lönen. Beloppet à 200 kronor kan därför utgå ur staten. Hyran för lokalen, 250 kronor, kvarstår fortfarande. Enligt epidemilagen åligger det i princip stad att ersätta kostnaden för besök av läkare hos person som misstänkes för epidemisk sjukdom. Anslag har tidigare icke förekommit för detta ändamål. Därest hälsovårdsnämnden skulle ha att utbetala ersättningar för dylika läkarebesök, är det nämndens avsikt att kostnaderna skola föras på kontot "Kostnader för profylaktiska åtgärder", som därför kompletterats med texten "Läkarbesök enligt epidemilagen". Anslaget torde likväl kunna bibehållas till oförändrat belopp. För utrotande av kråkor och duvor, vilka som bekant i riklig mängd förekomma över staden, har nämnden vid olika tillfällen under tidigare år erhållit anslag av drätselkammaren. Nämnden anser emellertid att en effektiv utrotningskampanj bör vidtagas mot dessa fåglar och hemställer därför om ett anslag i staten för ändamålet à 1.000 kronor. Anslaget för oförutsedda utgifter har under tidigare år upptagits till 200 kronor. Detta anslag torde emellertid få anses väl lågt för en hälsovårdsnämnd i en stad av Västerås storleksordning, enär åtskilliga kostnader pläga uppkomma, som icke på förhand kunna förutses och inplaceras i staten under de olika kontona. Nämnden får därför hemställa att anslaget höjes till 400 kronor.

Könspoliklinik.

Arvodet till läkare vid könspolikliniken kommer under år 1948 att utgå med 6.000 kronor. Beloppet utgår helt av statsmedel. Kostnaderna för avlöning till poliklinik-sköterskan har något höjts i enlighet med ett beslut av hälsovårdsnämnden tidigare innevarande år om löneförhöjning med 10 kronor i månaden. Arvodet till semester-vikarie för sköterskan har likaledes höjts, enär det ansetts skäligt att vikarien under den månad hon uppehåller tjänsten skall erhålla samma arvode som den ordinarie sköterskan.

Bostadsinspektion.

Kostnaden för bostadsinspektionen har i stort sett kunnat bibehållas oförändrade. Kontorskostnadsanslaget har dock föreslagits till 100 kronor mot tidigare 50 kronor. Vidare bör bostadsinspektrisen i likhet med vad som föreslagits för hälsovårds-inspektörerna erhålla årskort till omnibusarna.

Köttbesiktningsbyrå.

I fråga om anslagsäskandena för köttbesiktningsbyrån förekomma avvikelser från innevarande års stat endast i de hänseendena att dels utgift för mjölkanalyser à 200 kronor icke längre behöver upptagas, enär såsom ovan framhållits under rubriken "Allmän hälsovård" mjölkkontrollen numera ombesörjes av en hälsovårdsinspektör, och dels att pensionsanslaget kan nedsättas till 1.584 kronor, enär förre stadsveterinären Jonsson avlidit och pensionen nu utgår till dennes änka. På inkomstsidan bör enligt hälsovårdsnämndens uppfattning de i årets stat beräknade inkomsterna à besiktningsavgifter, 8.000 kronor, nedsättas till 7.000 kronor, enär, enligt vad uppgifterna för nu löpande år visa, en nedgång i besiktningsavgifterna kan skönjas.

Övriga här särskilt ej nämnda utgifter och inkomster har medtagits oförändrade från 1947 års stat.

De ökade utgifterna i det framlagda förslaget hänföra sig huvudsakligen till personalkostnaderna, alltså den utvidgade tjänsteläkareorganisationen, ökade dyrtidstillägg samt utvidgningen av antalet extra befattningshavare.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får hälsovårdsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa det framlagda förslaget till utgifts- och inkomststat för år 1948.

Västerås den 4 juli 1947.

För hälsovårdsnämnden:

G. ANDRÉN.

/Sven Martiin.

Bilaga 13 D Badhusstyrelse.

Västerås stads drätselkontor.

Härmed översändes utgifts- och inkomstförslag för år 1948 enligt bilagor i två exemplar.

Beträffande staten för varmbadhuset vilja vi framhålla:

Driftutgifterna har beräknats till 155.000 kr. mot 139.300 i årets stat. Höjningen beror främst på de ökade personalkostnaderna som är ett resultat av senaste avtalet med Sv. kommunalarbetareförbundet. Driftkostnaderna har också något höjts främst beroende på höjda priser och med ledning av erfarenheter från senaste bokslutet samt årets förbrukning. Konto 351, Lyse, städning och renhållning, påverkas av de höjda lönerna.

På grund av att badhusbyggnaden och speciellt pannor och ledningar är hårt anfrätta av tidens tand har det visat sig att tidigare anslag inte räckt ens till de mest nödvändiga reparationer, varför högre underhållskostnader föreslagits. Anslaget på 7.500 kr. för pannor och ledningar har dock beräknats räcka även till vissa nödvändiga förbättringsarbeten i billighetsbastun.

Som inga förhöjda badavgifter ansetts böra ifrågakomma har inkomsterna beräknats med ledning av de senaste årens resultat.

Beträffande kallbadhuset torde det kunna ifrågasättas om den illa medfarna och otidsenliga inrättningen fortfarande skall hållas öppen för allmänheten. Detta i synnerhet som hälsovårdsnämnden bestämt avråder. I staten har beräknats minsta möjliga kostnader för underhåll samt att badhuset hålles öppet i samma utsträckning som under 1947 för dusch och solbad.

Västerås den 15 aug. 1947.

För badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/Tord Söderquist.

Bilaga 15 A Folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås folkskolestyrelse får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948 och i anslutning härtill lämna följande motivering till viktigare förändringar rörande anslagsäskandena.

Beträffande avlöning till lärare i läs- och skrivämnen, lärare i övningsämnen samt övriga befattningar på stat hänvisas till bilagda lönestater. Bil. 1.

Folkskolinspektörstjänsten har uppförts i 23 löneklassen och den nya skolsköterskejänsten, om vilken framställning gjordes till stadsfullmäktige den 12 sistlidne maj i C a 12. Då sköterskejänsten ifråga är för framtiden behövlig, föreslår styrelsen, att den uppföres på ord. stat fr. o. m. 1/1 1948.

Beträffande arvodena till skolornas tillsyningslärare föreslår styrelsen den ändringen att förutom ett grundarvode på 300 kr. ett belopp av 30 kr. pr läraravdelning utgår i stället för som hittills 30 kr. pr lärosal samt likaledes 30 kr. pr naturkunnighets-, tecknings- och gymnastiksal. Denna förändring innebär en rättvisa mot dem, som arbeta i skolor med duplicering.

För lärare i läs- och skrivämnen har riksdagen genomfört ny lönereglering fr. o. m. 1/7 1947. På grund av ökat barnantal erfordras för läsåret 1948—1949 13 nya icke ord. lärare, därav 6 i småskolan och 7 i folkskolan. Därtill behöves en ny slöjdlärarinna samt anslag till timlärare för 10 grupper i träslöjd och 2 grupper i syslöjd.

Beträffande den under punkt 117 upptagna utgiftsposten e. o. lärare i sång, teckning och gymnastik har särskild framställning med närmare motivering ingivits till stadsfullmäktige den 14/6 1947.

Anslagen till privatläsning och arvode till bibliotekarie har höjts, det förra på grund av att det visat sig otillräckligt, det senare förorsakat av ökat arbete för bibliotekarien.

Kostnaderna för extra undervisning i sång kan minskas, under förutsättning att facklärare i ämnet anställes. Utgiftsposten ifråga avser vårterminen 1948.

Pensionsavgifterna gälla endast de befattningshavare, som avlönas enligt stadens löneplan samt de lärartjänster i övningsämnen, som äro reglerade för pension i Statens pensionsanstalt. Lärarna i läs- och skrivämnen, vilka erhållit ny löne- och pensionsreglering, erlägga inga pensionsavgifter.

Beträffande anslaget till pensioner hänvisas till bilagda pensionsstat. Bil. 2.

Det förut utgående anslaget till olycksfallsförsäkring har visat sig otillräckligt. En mindre höjning har också måst vidtagas i posten 194 resebidrag till slöjdlärare, beroende på att en facklärare i slöjd måst överta en del av slöjden i Gryta skola i Badelunda.

De begärda anslagen till reparationer av fastigheter avse reparationsarbeten, omläggning av belysningen och invändig målning av hela Hammarby skola, reparation av Hamre folk- och småskola, ommålning och centralvärmeanläggning, inhägnad av skoltomterna vid Hamre och Badelunda kyrkskola samt reparation av bostäder och diverse utgifter. Rörande dessa reparationsarbeten hänvisas till bil. 3 med tillhörande kostnadsförslag.

Parkstyrelsen har hemställt om att en post på 20.000 kr. måtte upptagas i folkskolans stat till upprustning av skolgårdarna med tillhörande parker vid skolorna i Badelunda. Folkskolestyrelsen, som finner det oundgängligt, att nämnda skolgårdar ryckas upp ur sitt förfall, finner det visserligen egendomligt, att denna utgiftspost skall upptagas på folkskolestyrelsens stat, då parkstyrelsen övertagit vården jämväl av skolgårdarna, men styrelsen har ej velat motsätta sig parkstyrelsens önskan, då huvudsaken likväl är, att frågan på ett tillfredsställande sätt ordnas.

En ny utgiftspost är anslaget till skolans snickare. Skolan har hittills haft tre snickare anställda, vilkas avlöning bestritts av anslagen till underhåll av byggnader och inventarier. Styrelsen finner det ändamålsenligare, att en särskild anslagspost upptages i staten för ändamålet. Anslaget ifråga är beräknat för fyra snickare. Anledningen härtill är att vaktmästarna i Herrgärds- och Korsängsskolorna anhållit om hjälp med eldningen under den mera krävande bränslesäsongen. Då arbetet under denna tid måste börja redan kl. 5 på morgonen, blir vaktmästarnas arbetstid i dessa båda stora skolor abnormt lång. För att underlätta deras arbetsbörda har styrelsen ansett lämpligt, att de vid nämnda skolor anställda snickarna överta eldningen tiden 5—8 på morgonen. För detta ändamål men ej mindre för att hinna utföra de ständigt växande underhålls- och reparationsarbetena är behovet av ännu en snickare trängande.

Anslaget till materiel för skolans snickare avser virke, oljor, fernissor m. m.

Höjningen av anslaget till räntor grundar sig på uppgift som erhållits av drätselkammaren.

Arvodet till skolläkaren och avgifterna till folktandvården äro beräknade med hänsyn till barnantalet under budgetåret.

Arvodena till vaktmästare och städerskor samt omkostnaderna för skurning äro

beräknade i enlighet med bestämmelserna i senaste kollektivavtal.

Kostnaderna för uppvärmning har måst höjas. År 1946 uppgingo dessa till 72.114 kr. och sedan dess har prishöjning på bränsle inträtt. Även i anslagen till sotning och belysning har en justering uppåt måst göras.

Materielkostnaderna har även avsevärt stigit beroende dels på stegrade priser, dels på ökat barnantal. Då det gäller materiel till skolornas förråd kompenseras utgifterna till väsentlig del av statsbidrag, som numera utgår efter ändrade grunder. För lärjungebiblioteket erfordras anslaget väsentligt förhöjt. Bokbeståndet kräver i stor utsträckning förnyelse. Biblioteksserier ha även upplagts för klasserna 1 och 2, vilka serier behöva ytterligare utbyggas.

För skolträdgårdarna äskas höjda anslag, beroende dels på stegrade priser på materiel, dels på höjda arbetslöner.

Höjningen av anslaget till baderskor betingas av bestämmelserna i kollektivavtalet.

Kostnaderna för barnbespisning kunna ej annat än mycket summariskt beräknas. Antalet barn, som under året komma att beredas bespisning, torde dock i det närmaste fördubblas.

Mindre ökningar ha föreslagits å anslagen till utskylder och oförutsedda utgifter, då bägge dessa poster visat sig otillräckliga.

Å posten kapitalutgifter har begärts anslag till inköp av undervisningsfilm samt trenne smalfilmsapparater. Hittills har filmundervisningen i skolan ordnats genom förhyrd film visad för hela folkskolan å teatern. Denna ordning torde ej i längden kunna tillämpas. Allteftersom staden växer ut, blir även avstånden till teatern så stora — och äro det redan nu — att allvarliga olägenheter uppstå. En rationell lösning av denna betydelsefulla detalj är, att skolan erhåller egna filmapparater och ett eget filmarkiv. De begärda anslagen avse att lägga grunden härtill. Inventarieanslaget avser främst inköp av skolmöbler.

De olika posterna på inkomstsidan ha beräknats med hänsyn till gällande bestämmelser om statsbidrag.

Hyrorna för lärarpersonalens tjänstebostäder grunda sig på verkställd klassificering av bostäderna ifråga.

En post, som tidigare upptagits i budgeten men som av obekant anledning strukits, är statsbidrag till nya skolbyggnader. Dessa statsbidrag, som avse nya skolan i Jakobsberg samt ny- och tillbyggnaderna vid Korsängs- och Herrgärdsskolorna, inflyta kontant och böra därför redovisas i budgeten.

Anslaget till barnbespisning från Wahlbeckska fonden, som tidigare utgjort 2.000 kronor, har efter framställning härom från styrelsen för nämnda fond upptagits till 500 kronor.

Pensionsavgifterna avse. som förut är nämnt, endast de befattningshavare, som avlönas enligt stadens löneplan samt de lärartjänster i övningsämnen, som äro reglerade i Statens pensionsanstalt.

För fortsättningsskolan föreslås höjning av arvodet till föreståndaren på grund av ökat arbete samt å anslaget till understöd åt behövande lärjungar, enär detta visat sig otillräckligt.

Västerås den 15 augusti 1947.

På folkskolestyrelsens vägnar:
GUSTAF SUND.
Ordf. vid styrelsens sammanträde.

Em. Granér.

Bilaga 15 B Praktisk mellanskola och högre folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för praktiska mellanskolan och högre folkskolan i Västerås får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för skolan för år 1948 och i anslutning härtill anföra följande.

Beträffande personalkostnader har anslaget till skrivhjälp åt rektor höjts med 100 kr. i jämförelse med fjolårets stat. Detta anslag har under innevarande år visat sig otillräckligt på grund av expeditionsarbetets ökade omfattning. Lönerna till ord. och e. o. ämneslärare, som enligt statens nya löneplan redan trätt i kraft fr. o. m. den 1 juli 1947, äro höjda enligt denna och uppförda som förslagsanslag. Lönerna till timlärare och vikarier äro likaledes upptagna till högre belopp, men någon löneförfattning för denna kategori är ännu ej utfärdad, varför detta belopp i årets stat är uppfört som förslagsanslag. Alla löner äro beräknade för högre folkskola. Det är ännu ej bestämt, när skolans lärare vid ombildningen till praktisk mellanskola, som trätt i kraft fr. o. m. den 1 juli 1947, skola avlönas enl. denna skolforms löneplan. Vid sådan överflyttning kommer adjunktskompetent lärare att enl. författning avlönas två löneklasser högre än förut. Rektor skall enl. nya avlöningsreglementet avlönas med två löneklasser högre belopp över sin löneplacering vid högre folkskola och med tre löneklassers högre belopp vid placering i praktisk mellanskola. Tidpunkten för denna överflyttning är likaledes ej bestämd. Lärarnas pensionsavgifter äro ej som förut upptagna varken som utgift eller inkomst i 1948 års stat, enär statens löneplansförordning föreskriver nettolöner fr. o. m. den 1 juli 1947. Övriga belopp på personalkostnader äro oförändrade.

Administrationskostnaderna äro lika som i föreg. stat utom för annonsering o. trycksaker, där styrelsen föreslår ett med 300 kr. förhöjt förslagsanslag, enär kostnaderna för en del nytryck beräknas stiga på grund av skolans ombildning.

Underhållskostnaderna för inventarier äro förslagsvis höjda med 600 kr., enär skolans bänkar och bord behöva renoveras instundande sommar.

Kostnaderna för sjukvård äro författningsenligt beräknade för praktisk mellanskola.

Lokalkostnaderna utom anslaget för städning och eldning äro lika. Vad angår det senare, beräknar styrelsen ett högre belopp i förslagsanslag och kommer styrelsen att till löne- och avtalsnämnden ingå med en anhållan, att denna tager i övervägande, om en ökning av detta arvode är möjlig.

Anslaget till undervisningsmateriel är oförändrat, likaså övriga undervisningskostnader.

Å diverse utgifter äro beloppen i förhållande till föreg. stat dels höjda, dels nya. Diverse och oförutsedda utgifter äro av styrelsen beräknade höjda med 100 kr. Innevarande års anslag för detta ändamål är praktiskt taget redan vid höstterminens början förbrukat, varför en höjning är motiverad. Föregående års anslag till elevernas skolmateriel utgår i 1948 års stat och föreslås ersatt med ett anslag till fri skolmateriel på förslagsvis 7.500 kr. Styrelsen har i princip beslutat föreslå stadsfullmäktige fri skolmateriel för skolans elever fr. o. m. höstterminen 1948. Årets anslag för bidrag till elevernas skolmateriel har visat sig välbehövligt, då en del elever av olika omständigheter, som styrelsen påpekade i motiveringen till 1947 års stat, ha det mindre väl beställt i ekonomiskt avseende. Vidare ha målsmän, som

sänt sina ungdomar från 6. klass i folkskolan till högre folkskolan, ej kunnat utnyttja den fria skolmaterielen i folkskolans 7. klass. En annan social välfärdsanordning, som styrelsen försöksvis tänkt sig införd fr. o. m. höstterminen 1948, är ett anslag till skolmåltider. Detta anslag är beräknat förslagsvis till 2.400 kr. med ett beräknat statsanslag som inkomst på 600 kr. För detta belopp skulle omkring 25 av skolans beräknade 160 elever under höstterminen 1948 erhålla en skolmåltid efter behovsprövning enl. författningen om skolmåltider (nr 553/1946 § 2). Måltiderna äro beräknade äga rum på något serveringsställe, en bar e. d., där kostnaden för en måltid kommer att bliva högst 1 kr. pr elev.

För inköp av inventarier beräknar styrelsen samma belopp som föreg. år, avsett huvudsakligen för upprätthållande av skolans maskinbestånd.

Driftinkomsterna äro beräknade efter sedvanliga grunder för statsbidrags erhållande.

Västerås den 22 augusti 1947.

FOLKE ERICSSON.
Styrelsens ordförande.

|Knut Carlfors.

Bilaga 15 D Komm. flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås får härmed vördsamt framlägga förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948.

I samband därmed vill styrelsen anföra följande:

Samtliga *löner för ämneslärare* ha höjts enl. K. K. nr 413/1947. Rektorsbefattningen betraktas såsom en särskild befattning; arvodesgrupp för densamma har ännu ej fastställts av Kungl. Maj:t, varför det i bil. 1 uppförda beloppet enbart grundar sig på gjorda beräkningar. Detsamma gäller om i 116 a uppförda belopp för timlärare. Då ej heller direktiv utfärdats ang. vikariatsersättningen, har i st. därför upptagits ytterligare en extralärartjänst i lägsta löneklassen, Cg 20: 20. Samtliga löner för heltidsanställda lärare ha enl. K. K. nr 376/1947 och 377/1947 höjts med 12 %. Övningslärarlönerna ha förts för sig, då de utgå efter andra löneplaner än ämneslärarnas.

I likhet med de två sista åren har en post upptagits för extra undervisning i matematik (1 timme i vardera sjätte och sjunde klasserna för de elever, som ej ha matematik som tillvalsämne), samt 1 timme i instrumentalmusik, varvid arvodena beräknats som ovan. Fr. o. m. hösten 1948 beräknas den komm. *realskolelinjen* ha börjat sin verksamhet. Då avlöningen å denna skall beräknas efter timlärartjänstgöring, har ej heller här exakta siffror kunnat framläggas. Det upptagna beloppet beräknas täcka alla ev. extra utgifter vid igångsättandet av den nya linjen.

Bland *övriga löner och arvoden* har ett höjt belopp beräknats för skrivbiträdet, för att hon skall kunna utnyttjas bättre, eftersom skrivarbetet på rektorsexpeditionen ständigt ökar. Vidare har *bibliotekariens* arvode höjts från 200 till 300 kr., då hon beräknas få än större arbetsbörda, sedan skolan fått särskilt läsrum för

eleverna. Därutöver begäres ett belopp på 500 kr. för att sakkunnig hjälp skall kunna anlitas för ordnande och katalogisering av biblioteket i samband med inflyttning i nya lokaler.

Posten för *annonsering och trycksaker* har höjts, dels emedan tryckkostnaderna äro högre, dels emedan ett större antal blanketter måste anskaffas.

Skolläkarens arvode är beräknat efter ett elevantal på 400.

I fråga om *lokalkostnader* ha utgifterna för *städning, belysning* och *vatten* beräknats bli större med hänsyn till att nybyggnaden beräknas tagen i bruk fr. o. m. höstterminen 1948.

Bland *undervisningsmaterielen* har likaledes med hänsyn till nybyggnaden högre belopp upptagits på de flesta kontona. På material i *läs- och skrivämnen* upptages en summa på 5.000 kr. för bl. a. inköp av materiel till institutionslokalerna. Skolköksutrustningen behöver också komplettering.

Bland *kapitalutgifterna* beräknas inköp av skolmöbler till tre nya klassrum, dammsugare och en symaskin. Till de nuvarande skolsalarna måste nya korkmattor anskaffas, då de gamla äro förslitna. Summan grundar sig på fastighetskontorets beräkningar.

Övriga utgifter samt inkomster ha beräknats enl. samma grunder som för innevarande budgetår.

Västerås den 5 september 1947.

AGNES SÖDERQUIST
Ordförande.

/Ingeborg Jansson.
Sekreterare.

Bilaga 15 H Yrkesskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning överlämnar härmed vördsamt förslag till stat för skolorna för kalenderåret 1948 men även avseende läsåret 1948/49.

De förändringar, som föreslås i statförslaget, äro i allt väsentligt föranledda: för det första av ändrade avlöningsförhållanden till den del av lärarpersonalen, som avlönas efter statens avlöningsgrunder, enligt vilka de äldre med A betecknade lönegraderna ersatts med nya med Ca betecknade, var och en motsvarande en äldre lönegrad av A-typ, och där lönetabellerna äro nya, med förändringen medförande en väsentlig ökning av lönerna; för det andra av prisstegringar på diverse förnödenheter och ökade kostnader för städningspersonal och skurhjälp; och för det tredje av mycket stora ökningar i de statliga elevstipendierna, som numera tilldelas efter mycket generösare grunder än tidigare. Stipendierna betalas emellertid helt av staten och utgiftsökningen motsvaras alltså i yrkesskolornas budget av en lika stor inkomstökning. Ökningen av utgifterna för varor och renhållning och dylikt medför i viss mån någon höjning av statsbidraget och inbetalningen från elektrotekniska fackskolan. Dessutom har styrelsen, ehuru med en viss tvekan för osäkerheten i förhands-

kalkylen, på grund av de senaste årens goda resultat ansett sig kunna beräkna lärjungeavgifterna till ett något höjt belopp.

I fråga om de olika posterna vill styrelsen anföra följande:

De poster, som i en eller annan form innebära avlöning till årsanställda lärare och där statens bestämmelser ligga till grund, ha genom de ändrade statliga bestämmelserna tillsammans ökat med cirka 12.500:— kronor. Denna ökning på budgetens utgiftssida synes vara ofrånkomlig. Den medför icke någon inkomstökning i form av statsbidrag eller på annat sätt. I samband med dessa poster är att observera, att avlöningen till pensionsberättigade befattningshavare avser nettolöner och alltså äro utan synligt avdrag för pensionsavgifter.

Rektorsarvodet, som har utgått med oförändrat belopp sedan den 1 januari 1938, föreslås med hänsyn till skolornas utveckling och det i hög grad sedan 1938 förändrade penningvärdet höjt med 1.000:— kronor.

Avlöningen enligt konto 111 är beräknad oförändrad i avvaktan på ev. ändring av stadens avlöningsbestämmelser. Utgiften till extra kontorsbiträde under konto 114 har ökats något för att täcka automatisk höjning i biträdets lön på grund av anställningstidens längd. Stadens dyrtidstillägg äro omräknade efter anvisningar av drätselkammaren, vilket gör att höjningar beräknats.

Bränslekostnader — 651 — ha beräknats öka med 1.600:— kronor och posten 652, vars största belastning utgöres av storrengöringar med dess ökning i skurhjälpens avlöning, med 500:— kronor.

Utgiften för förbrukningsmateriel för undervisningen, 662, föreslås ökad med 500:— kronor. Här leder nämligen diverse kostnadsstegringar till att nuvarande anslag ej räcker till.

Till statsstipendier, 672, föreslås med ledning av det sista läsårets fördelning en höjning på ej mindre än 38.750:— kronor, vilken dock, som nämnts, helt täckes av statsverket, varför samma höjning beräknats under inkomstkontot 941.

På inkomstsidan beräknas dessutom av skäl, som ovan angivits, någon ökning på statsbidraget till förbrukningsmateriel, 941, och i bidragen under konto 952 allt som allt med tillsammans 1.300:— kronor och en höjning av lärjungeavgifterna med 3.000:— kronor.

Från staden begäres, frånsett räntekostnaderna å bokfört värde av fasta tillgångar, 84.525:— kronor, vilket är något mer än 12.000:— kronor mer än förra året.

Den uppställda staten avser även läsåret 1948/49, emedan vid sökande av statsbidrag för nämnda tid staten bör vara godkänd.

Västerås den 25 augusti 1947.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

/Folke Ericsson.

Bilaga 15 I Idrottsstyrelse.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Idrottsstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948 för idrottsplatser och idrottshall samt därvid anföra.

Med tanke på att idrottsstyrelsens verksamhet knappast pågått mer än ett år och staden den 1 nästlidne juli även övertagit idrottshallen har det ställt sig tämligen svårt att exakt kunna beräkna såväl utgifter som inkomster. De sistnämnda äro ju även i mycket hög grad beroende av lagens placering i respektive serier.

För den oinvigde kan utgiftskontot förefalla högt, men vid granskning av detsamma måste hänsyn tagas till, att de av idrottsstyrelsen förvaltade anläggningarna under de gångna åren måst skötas med ett minimum av medel, vilket resulterat i att såväl underhålls- som anläggningsarbeten eftersatts i mycket hög grad. Som ett exempel kan nämnas, att reparationer av någon betydelse icke verkställts i idrottshallen sedan den byggdes. Dessa förhållanden medför givetvis att utgifterna även under nästa år måste bli betydligt högre än inkomsterna, då det är såväl förenligt med god ekonomi som oundgängligen nödvändigt att idrottsanläggningarna omgående försättas i någorlunda ordentligt skick.

IDROTTSPLATSER.

Utgifter.

Personalkostnader.

Utgifterna under personalkostnader hava ökats med c:a 7.500 kronor, varav största ökningen, 6.000 kronor, beror på, att idrottsstyrelsen för ett rationellare utnyttjande av arbetskraften och då nuvarande system med deltidsanställda föreståndare visat sig ohållbart sett sig nödsakad att heltidsanställa en tjänsteman för idrottsanläggningarnas skötsel. Kostnaderna härför hava beräknats till 10.000 kronor, varav 6.000 kronor skulle belöpa sig å idrottsplatser och 4.000 kronor å idrottshallen. Särskild framställning om anställning av en dylik tjänsteman kommer att göras.

I övrigt belöper sig ökningen huvudsakligen å höjda dyrtidstillägg.

Administrationskostnader.

Utgifterna å denna titel beräknas öka med 150 kronor, då idrottsstyrelsens avsikt är att för erhållande av mera kvalificerad arbetskraft, sända en av vaktmästarna å Arosvallen till den av riksidrottsförbundet årligen anordnade kursen i skötsel av idrottsplatser.

Driftkostnader.

Under denna rubrik hava utgifterna ökats med 2.000 kronor, utgörande kostnaderna för drivmedel m. m. för den av idrottsstyrelsen begagnade lastautomobilen.

Underhållskostnader.

Utgifterna under denna titel visar en ökning å 13.700 kronor, vilken fördelar sig sålunda. Anslaget för fotbollplaner och löparbanor å Arosvallen har måst höjas med 1.000 kronor för vissa nödvändiga bättringsarbeten under nästa år. Det nytillkomna kontot för sandplanen å Arosvallen erfordras för vissa schaktnings- och andra arbeten för att planen, som nu är för liten, skall få stadgeenliga mått. Sedan ifrågavarande schaktningsarbeten utförts kan anslaget minskas till 500 kronor per år. Tillkomsten av ytterligare en träningsplan å Apalbygärdet tarvar en höjning av underhållsanslaget med 500 kronor. Samma är förhållandet beträffande Emaus idrottsplats. Iordningställande av ytterligare träningsplaner samt underhåll av under året anlagda tarvar en höjning av anslaget för diverse träningsplaner med 1.000 kronor.

Anslaget för Skiljebo bollplan, vilken iordningställts innevarande år har minskats med 1.000 kronor.

För anläggning av en idrottsplats vid Lundby kyrkskola, vilken idrottsplats kostnadsberäknats till 9.300 kronor, har bidrag av tipsmedel m. m. ställts i utsikt, så att stadens kostnader för slutgiltigt ordnande av densamma skulle belöpa sig till 5.800 kronor, vilket belopp nu begärts. Även detta konto kommer att minskas, troligen till högst c:a 1.000 kronor per år, sedan platsen blivit färdig.

Med hänsyn till bristen på träningsplaner har idrottsstyrelsen avtalat med K. F. U. M. att få disponera Lövuddens idrottsplats för korporationsmatcher m. m. på villkor att staden deltager i kostnaderna för platsens skötsel. Utgifterna härför beräknas uppgå till 1.000 kronor.

Slutligen har anslaget för försäkringspremier ökats med 400 kronor, utgörande kostnaderna för bilskatt och försäkring.

Kapitalutgifter.

Då icke blott lastbilen utan även maskinparken i övrigt vid Arosvallen är i synnerligen bristfälligt skick måste för rationalisering av arbetet en del nyinköp av maskiner och redskap ske. Största kostnaden belöper sig å lastbilen, vilken i händelse en begagnad sådan kan få övertagas från någon annan av stadens förvaltningar, betingar ett beräknat pris av 7.000 kronor. I övrigt måste inköpas gräsklippare, snöplogar, 2 nya vändkors samt handredskap av olika slag, vilket, därest desamma kan anskaffas, betingar en sammanlagd kostnad av c:a 5.000 kronor.

Vidare har upptagits anslag för ny inhägnad mot Trastvägen samt delvis även Tunbyvägen och Vallgatan, vilken hägnad enligt uppgift från byggnadskontoret betingar en kostnad av 6.000 kronor. Ifrågavarande inhägnad är oundgängligen nödvändig för en uppsnyggning av området, vilket ligger intill en mängd bostadsfastigheter.

Slutligen har upptagits ett anslag å 5.000 kronor för anläggning av en utomhustennisbana i nordöstra delen av Arosvallen. Ifrågavarande tennisbana är synnerligen välbehövlig med hänsyn till den brist å dylika banor som är rådande inom staden. Efter färdigställandet kommer banan att uthyras mot gängse timpris, varför inkomster av densamma har beräknats.

Driftinkomster.

Inkomsterna beräknas öka med tillhopa 2.700 kronor, då ishockey, friidrott och övriga arrangemang (tennisen inberäknad) beräknas giva bättre inkomster under nästa år.

Idrottshallen.

Såväl utgifter som inkomster för idrottshallen hava beräknats med ledning av tidigare räkenskapsberättelser för hallens verksamhet. Härvid har justeringar vidtagits *dels* ifråga om personalkostnaderna, där vaktmästaren i särskild skrivelse begärts å ordinarie stat, *och dels* ifråga om utgifterna i övrigt, som beräknas stiga, då löner och timersättning i fortsättningen kommer att utgå enligt kommunalarbetareavtalet för staden.

För underhåll av byggnaderna har upptagits ett anslag å 15.000 kronor, vilket beräknats med ledning av de siffror, som erhållits i byggnadskontorets beräkningar

beträffande reparationer å hallen under år 1948.

Under kapitalutgifter har upptagits anslag för anskaffande av oljeeldningsanläggning, vilken anordning beräknas skola förbilliga såväl personal- som bränslekostnaderna.

På grund av vad sålunda anförts får idrottsstyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948.

Västerås den 21 augusti 1947.

För idrottsstyrelsen:

GUSTAF OLSSON.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 15 I Västerås Gymnastikförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får Västerås Gymnastikförening vördsamt anhålla om ett anslag av 4.000 kronor för år 1948.

Föreningen har under flera år haft förluster på sin verksamhet, senaste verksamhetsåret i det närmaste 2.400 kronor, varför föreningen nu kommit i en brydsam situation.

På grund av det anförda hoppas föreningen för år 1948 erhålla anslag med 4.000 kronor.

Västerås den 6 september 1947.

För Västerås Gymnastikförening:

JOHN JONSSON.

Bilaga 15 Ö 691 A. B. F.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Angående anslag till ABF:s studieverksamhet.

Undertecknad styrelse anhåller härmed om fortsatt anslag till vår biblioteks- och övriga studieverksamhet även för kommande arbetsår.

Den studieverksamhet vi bedriver avser dels att uppehålla och utveckla biblioteksverksamheten i lokalerna i Folkets Hus, vilket blir allt mera krävande med hänsyn till de ökade bokpriserna och i någon mån även ökade arvoden till den fritidsanställda personalen, dels ock att tillsammans med Arosgårdens Intressentförening och Fackliga Centralorganisationen uppehålla och främja den omfattande studie- och bildningsverksamhet som bedrives i Arosgården och andra lokaler i staden. Under senare år

har frågan om något högre ersättning till lärare och studieledare gjort sig gällande, vilket med penningvärdets fall torde bli än mera aktuellt till kommande arbetsår.

Med riksdagens nyligen fattade beslut om bidrag även till studiecirkelverksamhet kommer möjligheten att höja bidragen till lärare och ledare för studiecirklar att kunna förverkligas. Detta beslut medför emellertid att verksamheten måste tillskjuta motsvarande belopp, som erhålles i statsbidrag, vilket i sin tur måste innebära att deltagareavgifterna i studiecirklarna måste höjas om saken skall kunna ordnas. Detta senare anse vi emellertid skulle hämma ett ännu livligare deltagande, särskilt de rätt talrika ungdomscirklarna varför vi i stället nödgas att hos stadsfullmäktige begära förhöjning av nu utgående anslag från 8.000 till 10.000 kronor för kommande arbetsår.

Vi hemställa sålunda om att anslaget till ABF:s studieverksamhet för kommande arbetsår måtte höjas från nuvarande 8.000 till 10.000 kronor.

Verksamhetsberättelse bifogas. (Ej tryckt.)

Västerås den 31 juli 1947.

För ABF:s lokalavdelning, Västerås:

ERIK ANDERSSON,
ordförande.

/*Gust. Sund,*
sekreterare.

Bilaga 15 Ö 691 Västerås Musikskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås musikskola har även under sitt andra arbetsår 1946/47 mötts av fortsatt intresse med samma höga elevantal på över 700. Arbetstimmarna ha ökat med närmare 2.000 timmar till 8.546.

Denna utveckling i förening med ökade krav i olika hänseenden som följd av elevernas fortsatta framsteg samt den stigande priskurvan gör att så gott som samtliga poster i statförslaget för nästa år måste höjas. Då möjligheten att på arbetsmarknadskommissionens bekostnad få använda arbetslösa musiker som lärare nu minskats, förlorar ett stort antal av eleverna förmånen av mycket låga avgifter, varför vi behöva höjning av bidraget till avgiftsnedsättningar. Det kostnadsfria samspelet måste utökas och instrument i större utsträckning anskaffas för att eleverna skall kunna övergå från de enkla och billiga instrumenten blockflöjt och mandolin till mera krävande och för orkestersamspel behövliga. Med den betydande utökningen av undervisningstimmarna följer ökade lokalkostnader, särskilt till vaktmästararvoden. Skolans administration och ledning måste givetvis med utvecklingen draga ökade kostnader.

Förslag till stat för Västerås musikskola för år 1948:

Utgifter.

Arvoden till lärare i sång och skilda instrument		40.000:—
„ „ „ „ teoretiska kurser och föreläsare		800:—
„ „ „ „ utbildningskurser för lärare		600:—
„ „ „ „ samspel		2.000:—
Arvoden till musikledare, sekreterare, kassör och verkställande ledamot		3.000:—
Anskaffning och reparation av instrument		3.000:—
„ av notmaterial		1.500:—
Lokalkostnader		3.000:—
Tryck- och annonskostnader		500:—
Expeditionskostnader		3.000:—
Oförutsedda utgifter		600:—
	Kronor	58.000:—

Inkomster.

Elevavgifter		36.000:—
Staden till lektionskostnader för mindre bemedlade	4.000:—	
Staden till övriga omkostnader	18.000:—	22.000:—
	Kronor	58.000:—

Med hänvisning till omstående statförslag får Musikskolan vördsamt hemställa om stadens bidrag till verksamheten under år 1948 med 22.000 kronor. Ett mindre underskott från tidigare år hoppas styrelsen kunna täcka under loppet av innevarande år.

Västerås den 12 augusti 1947.

För Västerås Musikskola:

MATTIAS PERS.
Ordf.

/Ivar Andrén.
sekr.

Bilaga 15 Ö 695 Västerås Nykterhetsförbund.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Först ett hjärtligt tack för det anslag av 500:— kr., som Västerås Nykterhetsförbund (f. d. Västerås Nykterhetsvänners Centralförsamling) genom Eder bemedling erhållit av Västerås stad innevarande år. Och så bedja vi Eder godhetsfullt vid uppgörande av statförslaget för nästa år även i detsamma upptaga anslag till nykterhetsförbundets verksamhet. Men vi anhålla nu vördsamt, att anslaget måtte höjas till 1.000:— kr., detta med anledning därav, att nykterhetsförbundet beslutat utöka sin verksamhet till att även omfatta nykterhetspropaganda i samband med idrottstillställningar. Om denna propaganda lämnar närslutna protokollsutdrag närmare

besked. Vi närsluta också den senaste årsberättelsen, vilken innehåller upplysning om förbundets verksamhet i övrigt.

Västerås den 22 augusti 1947.

För Västerås Nykterhetsförbund:

GUST. LINDÉN.

ordförande.

/M. Vallander,

sekreterare.

Bilaga 16 B Fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till bifogat förslag till utgifts- och inkomststat för fattigvården under år 1948, får fattigvårdsstyrelsen i de hänseenden förslaget avviker från innevarande års stat anföra följande:

ÅLDERDOMSHEMMET.

Personalkostnader.

En sjuksköterska är behörig till ett tredje ålderstillägg från och med den 1/10 1948 och en ny sjuksköterskatjänst har inrättats. Därjämte har biträdespersonalen genom nytt kollektivavtal erhållit bruttolöner och förbättrade löneförmåner, ökningen uppväges dock i viss mån av beräknade ökade inkomster för kost och bostad. Särskilt anslag har icke beräknats till den av stadsfullmäktige den 27/4 1947 beslutade provisoriska lönefyllnaden för husmoder och sjuksköterskor vid ålderdomshemmet. Med hänsyn till ökningen av löneförmånerna för den mera fasta personalen ha också ersättningarna till semestervikarier och tillfällig arbetskraft måst höjas, varför anslagen till avlöningar och arvoden åt denna arbetskraft begärts förhöjda. Till pensionsavgifter har upptagits anslag i enlighet med meddelande från drätselkontoret. Anslaget för pensionsändamål har sänkts med hänsyn till att en pensionstagare under året avlidit. Enär uppgörelse ännu icke träffats om överförande av husmoders- och sjuksköterskebefattningarna från Statens pensionsanstalt till S. K. P., kvarstår anslaget till pensionsavgifter för dessa befattningar oförändrat.

Rörelsekostnader.

Anslaget härför har beräknats 1.000 kronor lägre än för innevarande år.

Underhåll av byggnader.

Ett av stadsfullmäktige för år 1947 beviljat förslagsanslag på 20.000 kronor till utvändig översyn av ålderdomshemmets byggnader har på grund av att arbetstillstånd ej erhållits icke kommit till användning, varför motsvarande anslag upptagits i föreliggande statsförslag.

Underhåll av maskiner och inventarier.

Av stadsfullmäktige den 29/5 1947 beviljade anslaget å 10.000 kronor till kom-

plettering och underhåll av inventarier har upptagits i statsförslaget och fördelats å följande konton: "linne- och sängkläder" med 6.500 kronor, "möbler" med 2.500 kronor samt "glas, porslin och köksattiralj" med 1.000 kronor.

Hushåll, tvätt och beklädnad.

Hemmets tvätt har beräknats kräva en 5.000 kronor högre kostnad, vilket belopp även upptagits som inkomst.

Till varuinköp för hushållet har på grund av ökade livsmedelspriser begärts ett med 5.000 kronor förhöjt anslag.

Anslaget för beklädnad har begärts ökat med 2.000 kronor, enär denna angelägenhet på grund av av varuknapphet eftersatts, så att betydande nyanskaffning måst äga rum.

Lokalkostnader.

Härunder upptaget anslag för bränsle, lyse och vatten har måst begäras förhöjt med 3.000 kronor, enär tidigare anslag för ändamålet visat sig otillräckligt.

Diverse utgifter.

Till diverse förbrukningsartiklar och flitpenningar har anslagen måst begäras förhöjda med respektive 1.000 och 1.500 kronor, enär härför tidigare beviljade anslag varit otillräckliga.

Kapitalutgifter.

Möbelanskaffningen för personalrummen vid hemmet har under krigsåren kommit att stå tillbaka på ett sådant sätt, att omfattande nyanskaffning för sådant ändamål är nödvändig för en beräknad kostnad av 10.000 kronor. Jämväl standardhöjningen av bostadsmöbleringen vid allmänna anstalter och sjukhus, bland annat vid landstingets inrättningar, utgör en ytterligare motivering för det äskade anslaget.

Driftinkomster.

Inkomsterna ha beräknats 32.829 kronor högre än i innevarande års stat, beroende bland annat på beräknad högre inkomst av tvättinrättningen, av personalens ersättningar för kost och bostad samt av de förhöjda folkpensionerna.

16 B 3. YTTRE FATTIGVÅRD.

Diverse utgifter.

Personalkostnader.

Lönerna till personal på ordinarie stat ha beräknats efter samma grunder som för innevarande år.

Löneförmånerna för den nuvarande extra kontorsbiträdestjänsten har beräknats i enlighet med löne- och avtalsnämndens bestämmelser. Dessutom har anslag upptagits för ytterligare en kontorsbiträdestjänst, om vars inrättande fattigvårdsstyrelsen tidigare gjort framställning, vilken framställning åberopas.

Anslag för *pensionsavgifter* har upptagits enligt anvisade grunder.

Dyrtidstillägg har beräknats efter 27 %.

Anslaget för innevarande år till hemvårdarinna har icke förbrukats av den anledningen att den antagne befattningshavaren på grund av iråkad sjukdom icke kunde tillträda tjänsten. Fattigvårdsstyrelsen har för avsikt att söka anskaffa ny innehavare av tjänsten, varför anslag för ändamålet upptagits.

Administrationskostnader.

Den sammanlagda ökningen för härunder upptagna anslagsposten utgör 1.100 kronor, varav 300 kronor hänför sig till ökad hyra till staden. Ökningen är motiverad därav att anslagen varit otillräckliga under tidigare år.

För *underhållskostnader* har anslaget beräknats 100 kronor lägre.

Understöd med karaktär av fattigvård.

På grund av den ökning av folkpensionerna, som äger rum fr. o. m. år 1948, har det sammanlagda beloppet för understöd beräknats 36.000 kronor lägre. Dessutom ha understöden åsatts delvis andra beteckningar, som närmare svara emot de understödsformer, som i fortsättningen komma till användning.

Understöd utan karaktär av fattigvård.

Anslaget för kommunalt pensionstillskott har beräknats oförändrat. Därest frågan om de särskilda bostadsbidragen blir avgjord och bestämmelserna härom träda i tilllämpning från och med 1948 skulle det äskade beloppet kunna sänkas.

Anstaltsvård.

Härunder upptaget anslag har sänkts från 105.700 kronor till 88.700 kronor, enär styrelsen beräknar att de höjda folkpensionerna liksom den ökade tillhörigheten till sjukkassor inverka reducerande i angiven omfattning på ifrågavarande utgiftsposter.

Sjukvård och begravningskostnader.

Anslagen för dessa ändamål ha med hänsyn till åtgången under närmast föregående år kunnat sänkas med 1.500 kronor.

Kapitalutgifter.

Anslaget för inköp av inventarier har bibehållits vid sin nuvarande storlek, enär under året diverse skåp m. m., bland annat för socialregistret måste inköpas.

För yttre fattigvården ha utgifterna beräknats minska med sammanlagt 33.500 kronor.

Driftinkomster:

På grund av att utgifterna beräknats lägre för sådana ändamål, till vilka ersättning utgår av stats- och landstingsmedel ha inkomsterna härav i motsvarande omfattning måst beräknas lägre. Inkomsterna ha sålunda beräknats 6.200 kronor lägre än för innevarande år.

Västerås den 5 augusti 1947.

För fattigvårdsstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/*Axel Norén.*

Bilaga 16 C Barnavård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom motivering till efterföljande förslag till utgifts- och inkomststat för barna-

vårds- och ungdomsnämndens verksamhet under år 1948, får barnavårdsnämnden, i de avseenden förslaget skiljer sig från innevarande års stat, anföra följande.

BARNHEMMET.

Personalkostnader.

Barnhemmet drives från och med år 1947 i landstingets regi av barnavårdsnämnden. Landstinget har också fastställt lönerna för personalen vid barnhemmet i enlighet med statens lönereglemente liksom också godkänt hemmets statsförslag i övrigt.

Anslaget för *administrationskostnader* har begärts sänkt med 20 kronor.

För *underhållskostnader* har begärts ett med 150 kronor förhöjt anslag, enär anskaffningen av inventarier i viss mån eftersatts under krigsåren och nyanskaffning måste äga rum.

Till *sjukvård* har anslaget föreslagits sänkt med 50 kronor.

För *hushåll, tvätt och beklädnad* har begärts ett förhöjt anslag med 1.100 kronor, enär anslagen härför under tidigare år icke varit tillräckliga.

Lokalkostnaderna och *diverse utgifter* kräva vardera ett med 200 kronor minskat belopp.

Driftinkomster.

I den mån kostnaden för hemmets drift icke täckes av vårdavgifter och statsbidrag m. m. ankommer det på landstinget att erlägga utfyllnaden.

YTTRE BARNAVÅRDEN.

Driftutgifter.

Personalkostnader.

Barnavårdsnämndens andel i fattigvårdens lönekonto har höjts med 2.000 kronor. Denna del kan icke exakt utan endast uppskattningsvis angivas. Barnavårdens del i arbetet å fattigvårds- och barnavårdsbyrån har emellertid under de senaste åren ökat avsevärt och intager numera en dominerande ställning, varför nämnden torde böra bidraga med en ännu större del av lönekontot.

Till *diverse* arvoden har begärts ett med 20.000 kronor ökat belopp. Det åvilar barnavårdsnämnden enligt riksdagens beslut att handhava verksamheten med de allmänna barnbidragen, som från och med år 1948 skola utgå till samtliga barn upp till 16 års ålder. Denna verksamhet kommer säkerligen att bli mycket omfattande och kräva en arbetskraft av cirka fem personer, åtminstone till en början, företrädesvis för organisationen och uppläggningen av erforderliga register. Barnbidragen skola utbetalas kvartalsvis och torde komma att omfatta cirka 10.500 barn per kvartal. Starten måste ske redan under hösten 1947 och särskilt anslag för detta ändamål kommer att begäras till avlöningar och register m. m.

Administrationskostnader.

Sammanlagda ökningen av anslagen under denna rubrik uppgår till 960 kronor, beroende på att kostnaden för annonsering och trycksaker ökat och icke i behövlig omfattning kan erhållas för belopp motsvarande tidigare anslag. Likaså har anslaget till föreningsavgifter ökat, enär dessa öka i takt med befolkningsökningen i staden.

Utackorderingskostnader.

Till kostnaderna för utackordering av barn i enskilda hem har nämnden måst begära anslaget förhöjt från 47.200 kronor till 60.000 kronor, enär den förhöjning av uppfostringsbidragen, som nämnden på grund av svårigheten att erhålla lämpliga fosterhem nödgats vidtaga, föranlett sådan kostnadsstegring att en förhöjning av anslaget till angiven storleksordning beräknas vara erforderligt.

Av samma anledning har under rubriken *övriga bidrag* anslaget för ersättning till främmande barnavårdsnämnder föreslagits förhöjt med 8.500 kronor.

Anslagen för *anstaltsvård* samt *sjukhusvård* och *begravningskostnader* har minskats med respektive 1.500 kronor och 400 kronor.

Till *diverse utgifter* har begärts ett med 300 kronor förhöjt anslag.

Den sammanlagda ökningen av utgifterna för barnavårdens verksamhet, jämfört med innevarande år, utgör sålunda cirka 48.000 kronor.

Driftinkomster.

Den sammanlagda inkomstsumman har beräknats omkring 10.000 kronor högre än för innevarande år.

Västerås den 11/8 1947.

Västerås stads barnavårdsnämnd:

EM. GRANÉR.

/Axel Norén.

Bilaga 16 C 4 Barnstugor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för 1948 och därvid anföra följande.

I årets statförslag har de genomgående ökningarna på samtliga konton i huvudsak betingats av de två under 1947 beslutade nya barnträdgårdarna Jakobsberg och Aspvreten.

Ökningen under rubriken *övriga löner och arvoden* är beroende av dels dessa två befattningar vid Jakobsberg och Aspvreten dels av två nya lärarinnebefattningar. Den ena av dessa är knuten till daghemmet, då det sedan arbetet därstädes stabiliserats visat sig att ännu en barnträdgårdslärarinnetjänst är nödvändig. Den andra tjänsten, som avser en ständig ersättare vid sjukdomsfall bland lärarinnepersonalen vid samtliga institutioner, är tillkommen med tanke på att det i Västerås är närmast omöjligt att vid sjukdom få kvalificerad ersättare och arbetet bland barnen vid dylika tillfällen lider svårt avbräck. Denna befattningshavare skall under mellanliggande perioder tjänstgöra å barnstugornas expedition, där arbetet på grund av verksamhetens utvidgning avsevärt ökat.

Ålderstillägg utgår för två lärarinnor från 1 jan. samt för två lärarinnor från 1 okt. 1948.

Anslaget för *lokalhyra* har ökat med hyrorna för lokalerna vid Jakobsberg och Aspvreten samt expeditionslokal.

Ökningen av utgifterna för *städning och tvätt* är betingad av de höjda städerskelönerna samt tillkomsten av nya dylika tjänster.

Uddens koloni önskar styrelsen utnyttja för koloniverksamhet för klena, sjukdomshotade eller svårfostrade barn under hela året till skillnad mot tidigare två månader, och därför visa beräknade utgifter en avsevärd ökning.

I höjningen av *Inköp av inventarier* är medräknat nyanskaffning av en elektrisk symaskin à 500: —, en skrivmaskin för expeditionsarbetet à 600: — samt 1.500 kr. för inköp och uppsättning av torkaggregat till daghemmets tvättstuga.

Styrelsen vill föreslå ett anslag avsett för *studiestipendier* att sökas av befattningshavare inom barnstugorna och har därtill upptagit 1.000 kr. Det är av stor betydelse att på detta sätt kunna bereda intresserade lärarkrafter tillfälle till utlandsstudier.

Då tomten vid daghemmet Utanbygatan 2 under 1947 har inhägnats och planerats, är för nästa budgetår upptaget medel till diverse fast *lekattiralj, mindre plaskdamm och dyl.*

Då löneförhandlingar för såväl barnträdgårdslärarinnor som läkare vid institutionerna pågå, äro löneuppgifterna i statförslaget icke definitiva.

Kostnaderna för stuprännor samt tak över källarnedgången vid daghemmet äro icke medräknade i de tidigare byggnadskostnaderna. Nödvändigheten av dessa anordningar är påtaglig och beräknas draga en kostnad av 2.500 kr. och vill styrelsen härmed påpeka att medel finnas tillgängliga av erhållet statsbidrag på 35.000 kr.

Med stöd av vad som ovan anförts får barnstugustyrelsen härmed hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för 1948.

Västerås den 12 augusti 1947.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:

PAUL W. FRITSCH.

H. Lindahl

Bilaga 16 C 5 Ungdomsvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ungdomsvårdsstyrelsen får härmed framlägga sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948 samt i anslutning därtill anföra följande.

Gemensamma kostnader.

Västerås ungdomsråd har hemställt, att liksom innevarande år erhålla bidrag *dels* såsom stöd till de ideella ungdomsföreningarnas lokalkostnader och *dels* till ungdomsrådets allmänna verksamhet och till stipendier för ungdomsledareutbildning. I innevarande års stat äro upptagna 14.000 kronor såsom bidrag till lokalhyror samt 3.500 kronor såsom bidrag till kostnader för utbildning av ungdomsledare. Under

åberopande av att bidrag för lokalkostnader även måtte lämnas bl. a. till Frälsningsarméns verksamhet bland ungdom samt att omkostnaderna för ungdomsrådets verksamhet på grund av dennas ökade omfattning äro i stigande, har ungdomsrådet hemställt, att anslaget för lokalhyror måtte höjas till 16.500 kronor samt anslaget för ungdomsrådets verksamhet och stipendier för ledareutbildning till 4.000 kronor. Ungdomsvårdsstyrelsen tillstyrker för sin del framställningen om ifrågavarande anslagshöjningar. Anslaget för oförutsedda utgifter föreslås minskat till 500 kronor.

Verksamheten i Stadsparken.

Under den tid verksamheten bedrivits har det visat sig lämpligast att avlöna biträdande föreståndare och vakter med timlön efter samma grunder som tillämpas för vaktpersonalen i Folkets Park. Det i löpande års stat upptagna anslaget synes otillräckligt och bör höjas till 3.600 kronor medan arvodet till föreståndaren kan upptagas oförändrat till 400 kronor. Nuvarande anslag "diverse utensilier" har ändrats till "diverse kostnader", förts under rubriken "övriga utgifter" samt höjts till 1.000 kronor. Under rubriken "övriga utgifter" ha fyra olika anslag sammanförts till två men i övrigt upptagits till oförändrade belopp.

Brahegården.

Anslaget "diverse utensilier" har även här ändrats till "diverse kostnader". En höjning från 400 till 500 kronor föreslås.

Övriga utgifter.

Ungdomsvårdsstyrelsen kommer under nästa år att få övertaga de lokaler i fastigheten Skolgatan 2, där Skogsägareföreningen nu har sina kontorslokaler. Verksamheten torde där komma att bedrivas i samarbete med Asea men några egentliga riktlinjer för det hela äro ännu icke uppdragna. Ungdomsvårdsstyrelsen ämnar senare återkomma till denna fråga men har redan nu ansett sig böra föreslå, att 3.500 kronor upptages i nästa års stat såsom kostnader för lokalerna ifråga.

Under innevarande år har ungdomsvårdsstyrelsen bedrivit verksamhet i Stadsparken även under sommarmånaderna. Särskilt tilläggsanslag härför har begärts hos stadsfullmäktige. Huru förhållandena skola gestalta sig under sommaren 1948 går ännu icke att uttala sig om. Skulle emellertid även under nästa sommar paviljongen i Stadsparken vara outtnyttjad såsom restaurang, räknar ungdomsvårdsstyrelsen med att driva verksamheten såsom under sommaren 1947. Ungdomsvårdsstyrelsen har ansett sig böra taga upp ett anslag à 3.000 kronor för detta ändamål.

Driftinkomster.

Ungdomsvårdsstyrelsen räknar med att erhålla samma bidrag från Asea och Metallverken som under innevarande år.

Övriga icke särskilt nämnda inkomster och utgifter ha upptagits oförändrade i förhållande till innevarande års stat.

Västerås den 30 juni 1947.

För ungdomsvårdsstyrelsen:

AXEL EDSTRÖM.

/Sven Martiin.

Bilaga 16 F Nykterhetsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts -och inkomstbudget för nämnden år 1948 och därvid anföra följande.

Nämndens förslag till budget för år 1948 överensstämmer i huvudsak med innevarande års stat med undantag för några jämkningar beträffande omkostnaderna. Sålunda har kostnaden för annonsering och trycksaker under de senare åren överstigit beräknat förslag, varför beloppet för år 1948 höjts till 500 kronor.

Från styrelsen för Föreningen Västmanlands Samhjälp har gjorts framställning om förhöjt anslag med 1.000 kr. pr år. Föreningen har som skäl för sin framställning bl. a. anfört följande: "Det har alltid varit föreningen angeläget att det uppdrag, som anförtrotts den, utföres till uppdragsgivarens fulla belåtenhet. För erhållande av kompetent arbetskraft måste skälig lön utgå. På grund av indexstegringar och höjda dyrtidstillägg har föreningen åsamkats ökade utgifter. Enär övervägande delen av föreningens arbete hänför sig till nykterhetsnämndens verksamhet torde därmed vara motiverat att arvodet från nykterhetsnämnden höjes med 1.000 kronor." Det kan i detta sammanhang meddelas, att i Örebro har nykterhetsnämnden därstädes sin nykterhetsvård ordnad i likhet med Västerås. Föreningen Skyddsvärnet i Örebro som handhar uppgiften erhåller i ersättning från nykterhetsnämnden 11.000 kronor per år.

Nykterhetsnämnden har tagit framställningen under övervägande och funnit den väl motiverad och får för den skull tillstyrka densamma.

I anslutning till budgetförslaget och framställningen om den ökade ersättningen för nämndens arbetsuppgifter har det inom nämnden diskuterats om anställandet av en tjänsteman direkt lydande under nykterhetsnämnden. Emedan ärendet behöver förarbetas och utredas är det nämndens avsikt att senare till stadsfullmäktige inkomma med förslag härom.

Under inkomster har nämnden i statsbidrag beräknat erhålla 2.175 kronor, vari ingår 400 kronor till reseersättning, 200 kr. för övervakningsuppdrag och 375 kronor till familjevård. Inkomst av flitpengar, 100 kronor., äro medel, som erhålles från alkoholistanstalter för utdelning under kontroll till personer, som lämnat anstalter.

På grund av vad som anförts får nämnden hemställa

att stadsfullmäktige måtte godkänna det av nykterhetsnämnden framlagda förslaget till utgifts- och inkomstbudget för år 1948.

Västerås den 2 augusti 1947.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL NORÉN.

/K. A. Bergvall.

Bilaga 16 H Hemhjälpsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948 samt därvid anföra.

På grund av den rådande bristen på arbetskraft för hemmen har efterfrågan på hemvårdarinnor visat sig vara av sådan omfattning, att hemhjälpsnämnden funnit det nödvändigt ytterligare utöka antalet heltidsanställda befattningshavare med två stycken ävensom anställa tvenne deltidsanställda hemvårdarinnor med uppgift att tjänstgöra vid förekommande behov. Denna personalökning medför i sin tur att alla utgiftsposter måst höjas i motsvarande grad ävensom att en viss ökning av inkomsterna av denna anledning kommer att ske.

I enlighet med socialstyrelsens direktiv i skrivelse av den 29 maj 1947 har lönen för heltidsanställd hemvårdarinna fastställts till 2.500 kronor för år jämte dyrtidstillägg beräknat efter 12 % mot tidigare 1.620 kronor plus här utgående tillägg. I samma skrivelse anbefalld höjning av ålderstilläggen från 120 till 150 kronor per år har vidare medverkat till ökning av lönekontot.

Utgifterna för deltidsanställda hemvårdarinnor m. m. har ökats till 2.500 kronor med tanke på, att nämnden skall ha möjlighet engagera tillfällig hjälp för verksamheten, särskilt vid influensaepidemier o. dyl., då de ordinarie befattningshavarna icke räcka till att fylla behovet.

Kostnaderna för bostad jämte vatten och lyse för hemvårdarinnorna ha ökats med 3.400 kronor, utgörande dels hyra av bostäder åt de tvenne nya hemvårdarinnorna och dels emedan tidigare beräkningar visat sig för låga, beträffande såväl hyreskostnaden som utgifterna för värme. Övriga driftutgifter hava beräknats med tanke på anställningen av de ovannämnda tvenne nya heltidsanställda befattningshavarna.

Under kapitalutgifter har i likhet med föregående år upptagits ett belopp av 4.000 kronor för möblering av de nya bostäderna.

Inkomsterna beräknas öka med c:a 5.700 kronor, beroende på de från 1 juli 1947 höjda stats- och landstingsbidragen varjämte ersättningen för lämnad hemhjälp förutsättes öka, då flera hemvårdarinnor anställas.

Bidraget från Asea kommer att upphöra med utgången av innevarande år, då bolaget numera själv har ett antal hemvårdarinnor anställda.

På grund av vad ovan anförts får hemhjälpsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för hemhjälpsnämnden för år 1948.

Västerås den 3 juni 1947.

För hemhjälpsnämnden:

GERTRUD LUNDKVIST.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 16 ö 691 Barnkrubba.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Barnkrubbas Understödsförening får härmed vördsamt ansöka om ett anslag av Sju tusen (7.000 kr.) kronor för barnkrubbans verksamhet under år 1948. Ökningen motiveras av de ökade kostnaderna för arbetets bedrivande.

Leksand den 8 sept 1947.

Ernst Enochsson.
Sekreterare.

Bilaga 16 Ö 693 Skollovskolonier.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1948 bevilja föreningen ett anslag av Femtiofemtusen (55.000:—) kronor för uppehållande av föreningens koloniverksamhet samt Tiotusen (10.000:—) kronor till underhåll och reparation av föreningens fastigheter — alltså tillsammans *Sextiofemtusen (65.000:—) kronor.*

Att styrelsen i år ser sig nödsakad att begära förhöjt anslag beror på flera omständigheter. En avsevärd prisökning å matvaror har ägt rum. En fördyring har heller inte kunnat undvikas på grund av Socialstyrelsens och andra myndigheters direktiv angående mathållningen. Dessutom är en höjning av arvodena till personalen oundviklig, emedan det visat sig omöjligt att numera erhålla kvalificerad personal med de sällsynt låga löner, som förut tillämpats. Om Socialstyrelsens anvisningar skola följas, bör också ett större antal vårdarinnor för barnen anställas än vad som nu är fallet. Reparations- och ändringsarbeten av föreninges fastigheter har i år måst företagas för över 30.000 kronor, varför föreningens innestående kapital för detta ändamål till största delen förbrukats. Med hänsyn till de krav Socialstyrelsen numera ställer på kolonihemmen, måste vi räkna med att även för nästa år anslå betydande belopp — minst 10.000 kronor — till underhåll och förbättring av fastigheterna.

Beträffande sommarens verksamhet må meddelas, att 415 barn erhållit sommarvistelse genom föreningens försorg. Samtliga provinsialläkare, barnavårdsassistenter och barnavårdsnämnder, som inspekterat de olika kolonihemmen ha ansett dem mönstergillt skötta.

Med stöd av vad sålunda anförts får styrelsen vördsamt anhålla, att föreningen för år 1948 må komma i åtnjutande av det anslag varom ovan anhållits.

Västerås den 30 augusti 1947.

För Föreningen Västerås skollovskolonier

EM. GRANÉR,
ordförande.

/Helmer Gustafsson,
sekreterare.

Bilaga 18 A Folkpensionering.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Pensionsnämnderna i Västerås stad få härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948 och därtill anföra följande.

Kanslisten hos pensionsnämnderna i 1, 1 A och 2 distrikten erhöll ordinarie anställning retroaktivt från och med den 1 januari 1947 enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 januari 1947.

Anslaget till arvode åt ordförande har föreslagits höjt till 1.150 kronor, då för

ordföranden i Västerås 3 pensionsdistrikt (förutvarande Badelunda socken) upptagits ett arvode å 250 kronor, eller samma belopp som han enligt särskilt anslag tillerkänts för innevarande år.

Anslaget till utgifter för telefon har föreslagits höjt med 50 kronor till 300 kronor, av vilket 50 kronor avser pensionsnämnden i Badelunda.

I övrigt äro samtliga utgiftsposter i det närmaste oförändrade sedan föregående år.

Västerås den 23 juli 1947.

För pensionämnderna i Västerås 1, 1 A och 2 distrikt:
MARTIN LINDHEIMER,
ordförande.

För pensionsnämnden i Västerås 3 distrikt:
GUSTAF HAGSTRÖM,
ordförande.

Bilaga 19 A Kristidsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kristidsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948 och därvid anföra.

Med hänsyn till ovissheten såväl ifråga om försörjningen med livsmedel som bränsle kan man icke förutsätta, att någon minskning i arbetet skall kunna påräknas under år 1948. Vid uppgörande av sitt statförslag har kristidsnämnden därför beräknat, att arbetet kommer att fortgå i samma omfattning som innevarande år. Skulle förhållandena så medgiva kommer givetvis personalstyrkan å nämndens expedition att minskas omedelbart. Utan avsevärda ransoneringslättnader kan detta emellertid icke ske, då personalstyrkan redan nu är nedskuren till minsta möjliga.

Då situationen ifråga om stadens bränsleförsörjning under den stundande vintern verkar synnerligen prekär, torde man få påräkna vedleveranser från Norrland, vilka i så fall skulle mottagas och fördelas bland vedhandlarna genom kristidsnämndens försorg. Kostnaderna härför torde staden i likhet med innevarande år få vidkännas och med beräkning, att leveranserna komma att pågå såväl under bränslesäsongen som nästa sommar har under diverse utgifter upptagits ett anslag å 5.000 kronor för ifrågavarande ändamål.

De enda ändringar som därutöver vidtagits i jämförelse med innevarande år är ökning av löneanslaget med 360 kronor och dyrtidstillägget med 800 kronor, i båda fallen beroende på vederbörligen beslutade höjningar.

På grund av vad ovan sagts får kristidsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948.

Västerås den 29 augusti 1947.

För kristidsnämnden:
GUSTAF OLSSON .

|Gunnar Ekberg.

Bilaga 19 B Hyresnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hyresnämnden får härmed överlämna bifogade förslag till stat för år 1948 och därtill anföra följande.

Staten har uppgjorts under förutsättning att hyresnämndens verksamhet kommer att fortgå under hela år 1948.

Hyresnämnden erinrar om att arvodet till nämndens ordförande utgår med 30 kr. per sammanträdesdag, varjämte ordföranden äger att för besvär med mottagning och expedition uppbära ett arvode av 75 kr. per månad. Nämndens övriga ledamöter uppbära ett arvode av 12 kr. per sammanträde jämte särskild ersättning för besiktning av lägenheter. Sistnämnda ersättning bestämdes ursprungligen till 3 kr. per ledamot och besiktigad lägenhet. Vid tillämpningen befanns emellertid, att dessa ersättningsgrunder icke vore tillfredsställande i sådana fall, då besiktning av ett flertal lägenheter i samma fastighet förekom. Jämlikt hyresnämndens beslut ha därför bestämmelserna tillämpats så, att endast för var och en av de två första lägenheterna i varje fastighet utgår en ersättning av 3 kr. medan för var och en av de övriga besiktigade lägenheterna i samma fastighet ersättningen endast utgår med kr. 1: 50.

Med tillämpning av dessa grunder och med ledning av den hittillsvarande förbrukningen å årets anslag för arvoden till nämndens ordförande och ledamöter har motsvarande anslag i årets stat bestämts till 7.000 kr. innebärande en höjning av anslaget med 2.000 kr.

Sekreterararvodet har upptagits med oförändrat belopp.

Såsom antyddes i missivskrivelsen till detta års stat ha expeditions- och skrivgöromålen fördelats så att det å borgmästarens expedition anställda kanslibiträdet mot ett arvode av 60 kr. per månad ombesörjer dagliga göromål med att mottaga post, tillhandagå allmänheten med upplysningar i enklare fall, övervakande av kallelsers utställande och utförande av mera kvalificerat expeditionsarbete i övrigt medan annat kontorsarbete ombesörjes av ett hos hyresnämnden anställt extra biträde. Avlöningen till sistnämnda biträde utgår enligt löne- och avtalsnämndens beslut med ett belopp av 170 kr. per månad inkl. dyrtidstillägg. Anslag för expeditions- och skrivbiträde begäres därför med i avrundat tal 2.800 kr.

Hyresnämnden har från rådhusvaktmästaren emottagit en framställning om särskild ersättning för det extra arbete med avlämnande av hyresnämndens post, iordningställande av sammanträdeslokal m. m. som genom hyresnämndens verksamhet förorsakas honom. Hyresnämnden har ansett skäligt, att vaktmästaren tillerkännes dylik ersättning med ett belopp av 15 kr. per månad. I anledning härav föreslås att särskilt anslag bör upptagas för arvode till vaktmästare med 180 kr.

Anslaget för sakkunniga föreslås höjt från 400 kr. till 600 kr. med hänsyn till utökningen av antal mål, där biträde av sakkunniga för teknisk granskning av byggnadskostnad m. m. kan anses erforderligt. Även anslagen för kontorskostnader, bilskjutsar och post ha höjts med resp. 100, 350 och 300 kr. med hänsyn till den faktiska förbrukningen under föregående år och hittills förfluten del av innevarande år.

Anslaget för oförutsedda utgifter, 200 kr., har upptagits med oförändrat belopp.

Hyresnämndens stat slutar sålunda på ett belopp av kr. 14.980 innebärande en höjning av c:a 4.300 kr. mot i detta års stat.

Västerås den 15 augusti 1947.

För hyresnämnden:

PER SIÖSTEEN.

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948 och i samband därmed anföra följande.

Såsom framhölls i missivskrivelsen till 1947 års budget grundade sig denna budget å det under 1946 fastställda skatteunderlaget, vilket i sin tur baserade sig å 1945 års till följd av då pågående arbetskonflikt avsevärt nedsatta inkomst. Skatteunderlaget utvisade i anledning härav då endast en ökning av 2,8 % eller med cirka 30.000 skattekronor till 1.073.000 kronor. Skatteunderlaget för 1948, som grundar sig å 1946 års inkomst, utvisar en synnerligen betydande ökning med 31,3 % från 1.073.000 kronor till 1.409.000 skattekronor, den kraftigaste ökning, som förekommit under många år. Antalet skattekronor per invånare i staden utgör f. n. 27,6 kronor. Motsvarande tal för 1947 är 21,03 kronor.

Det i staten för 1948 ingående disponibla bokslutsöverskottet uppgår till endast 42.050 kronor. Brutto uppgick överskottet till cirka 507.000 kronor. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1947 ha emellertid av detta bruttoöverskott redan täckts vissa av stadsfullmäktige beslutade utgifter intill ett belopp av 465.000 kronor. Sålunda har därur täckts stadens andel i kostnaderna för pensioneringen av befattningshavare i SKP under år 1947 med 200.000 kronor, den beslutade provisoriska löneökningen med 50 kronor per månad till stadens tjänstemän för första halvåret 1947 med 80.000 kronor, kostnaderna för anskaffande av sommarveranda till Stadshotellet med 75.000 kronor, anslag till ytterligare mätningsavdelningar å stadsingenjörskontoret med 70.000 kronor och tilläggsanslag till reparation av fastighet för barnkoloni i Järån med 40.000 kronor. Dessa utgifter ha av fullmäktige beslutats under december 1946 och januari 1947 och följaktligen icke kunnat upptagas i 1947 års budget.

Bokslutsöverskottet för 1945 uppgick till 135.526 kronor och för 1944 till 199.623 kronor.

Dyrtidstillägget till löner och pensioner har jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 30 januari 1947 från och med 1 maj höjts från 22 till 27 %, varför i statförslaget räknats med sistnämnda procenttal.

I likhet med vad fallet är i tidigare stater ha även i 1948 års stat räknats med åtskilliga betydande avsättningar av kapitalökande natur. Bland de större av dessa avsättningar må framhållas följande. Till särskild fond för kommunala byggnader 400.000 kronor eller samma belopp som i årets stat, varigenom sammanlagt avsättningar skett till fonden med 2.250.000 kronor, varav dock enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 januari 1946 för läroverket och flickskolan tagits i anspråk sammanlagt 820.000 kronor, vidare till täckande av del av kostnaden för ny bro över Svartån i närheten av gamla hamnen 100.000 kronor, för ombyggnad av okssorteringsverk

100.000 kronor, till provisorisk skolbyggnad för läroverket 160.000 kronor, till bestridande av kostnaderna för flygfotokarta enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 februari 1947 90.000 kronor, för avsättning till nytt sophämtningssystem 50.000 kronor, för iordningställande av lokaler för barnbespisning med 47.000 kronor, för inköp av grävmaskin 75.000 kronor, för täckning av halva köpeskillingen för tomten Gagne nr 1 med 50.000 kronor. I årets stat för hamnarna föreslås den beräknade förlusten av hamnrörelsen c:a 317.000 kronor skola täckas av uttaxerade medel. Därutöver har till täckande av tidigare förluster å hamnen avsatts ett belopp av 130.000 kronor. En redogörelse för hamnens sammanlagda förluster och avsättningar å motkonto till täckande av dessa förluster återfinnes i kommentarerna till hamnens stat. Sammanlagt ha för ovan omförmälda ändamål avsatts cirka 1.300.000 kronor, motsvarande närmare en skattekronas utdebitering.

Budgetarbetet har rönt en särskilt kraftig inverkan av förväntad allmän lönereglering för stadens befattningshavare, varom förhandlingar mellan staden och befattningshavareorganisationerna pågått och i det närmaste slutförts. Vidare har man under budgetberedningen måst räkna med en eventuell utökning av olika personalorganisationer, varom utredning pågår. De utgiftsökningar, som skulle föranledas härav, ha icke kunnat angivas i staten men överslagsvis har drätselkammaren ansett sig böra räkna med ett extra reservationsanslag för oförutsedda utgifter å 700.000 kronor för att möta en eventuell utgiftsökning av nu nämnda anledningar.

Det ordinarie reservationsanslaget för oförutsedda utgifter har upptagits till cirka 298.000 kronor.

Skattesatsen har från angivna utgångsläge och med omförmälda avsättningar samt efter de nedsättningar av begärda anslag, varför under delstaterna skall redogöras ansetts kunna bibehållas oförändrad vid kronor 7: 15.

Såsom en allmän kommentar till 1948 års budget må framhållas att den kraftiga ökning i skatteunderlaget, som senaste årets taxering givit till resultat nära nog uppslukats av ökade anslagskrav från olika förvaltningar, föranledda till stor del av stigande löne- och prisnivå. I den mån så kunnat ske har det därför varit nödvändigt att företaga nedskärningar å olika anslagsposter i förhållande till de olika förvaltningarnas äskanden. Drätselkammaren vill i detta sammanhang icke underlåta att inskärpa vikten av att de olika delförvaltningarna under det kommande budgetåret iakttoge största möjliga sparsamhet med till förfogande stående anslag samtidigt som drätselkammaren vill förutskicka att det med hänsyn till den ekonomiska situationen är angeläget att framställningar om nya anslag under året bli föremål för noggrant övervägande.

I budgettekniskt hänseende har företagits en ändring med avseende å fond- och låneanslagens redovisning. Tidigare har som bekant låne- och fondstaten bifogats stadens budget såsom bilaga och under respektive delstater låne- och fondanslagen redovisats i sammandrag med hänvisning till bilagan. Från och med nästa års budget kommer låne- och fondstaten att såsom tilläggsstat bifogas bokslutet för respektive budgetår, medan i budgeten redovisas endast sådana låne- och fondmedelsanslag, vilka ännu icke varit föremål för stadsfullmäktiges täckningsbeslut eller som beräknas utgå för budgetåret. I en särskild bilaga vid sidan av budgeten redovisas dock under året beslutade anslag av låne- och fondmedel.

Drätselkammaren vill i detta sammanhang erinra om att å fastighetsförvaltningens stat under rubrikerna Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer, Pensionärshem och Bostadsundersökning redovisats utgifter, vilka äro av social ka-

raktär. Drätselkammaren har för avsikt att taga under övervägande huruvida icke till ett kommande år dessa utgifter böra utbrytas från fastighetsförvaltningens stat och överföras till titeln Socialvård.

Drätselkammaren övergår härefter till att kortfattat kommentera de olika specialstatförslagen, därvid allmänt må anföras, att pensionskostnaderna för stadens befattningshavare genomgående avsevärt ökats i anledning av stadsfullmäktiges beslut om anslutning till SKP av sådana befattningshavare och arbetare, vilka vid 1947 års ingång hade 25 eller flera tjänsteår kvar till pensionsåldern. I fråga om dylika anställda ha å utgiftssidan upptagits dels de avgifter, de anställda för sin pensionering erlägga till staden, dels ock den andel av kostnaden för pensionsförsäkringen som av staden erlägges till SKP. Befattningshavarnas avgifter upptagas jämväl såsom inkomster å inkomstsidan.

1. Allmän förvaltning.

1 A 1. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

Anslagen äro oförändrade med undantag av att i årets stat upptagna anslag för arvode till löne- och avtalsnämndens ordförande utbrutits och överförts till en särskild titel.

1 A 2. Löne- och avtalsnämnd.

Löne- och avtalsnämnden har hemställt, att nämndens samtliga utgifter, vilka tidigare förts å olika konton för den allmänna förvaltningen, skulle sammanföras till en titel och därunder särskilda anslag upptagas för nämndens allmänna verksamhet. Utöver arvodet till nämndens ordförande har därför upptagits anslag för dagtraktamenten vid förhandlingar samt till resor för deltagande i konferenser och representation å respektive 1.500 och 1.700 kronor. I sistnämnda anslag ingå kostnaderna för måltider åt nämndens förhandlingsdelegerade under de dagar, då löneförhandlingar pågå.

1 B. Stadsrevisionen.

Utgifterna uppgå till 15.700 kronor mot i årets stat 18.750 kronor, beroende på att något arvode för sakrevision icke upptagits i förslaget.

1 C. Drätselkammare.

1 C 1. Drätselkammarens gemensamma kostnader.

Arvodet till drätselkammarens ordförande har höjts från 1.800 kronor till 3.600 kronor, enär det nuvarande arvodet med hänsyn till den arbetsbelastning detta speciella uppdrag medför, icke minst genom alla hänvändelser per telefon eller genom personliga besök från allmänheten måste anses för lågt. I samband med arvodeshöjningen förutsättes att ordföranden under viss tid varje dag skall vara tillgänglig å stadskansliet, en anordning, som ur både allmänhetens och förvaltningstjänstemännens synpunkt är synnerligen lämplig. Beslutet om höjningen skall underställas länsstyrelsen för fastställelse.

1 C 2. Stadskansli.

Utgifterna sluta på cirka 13.000 kronor högre belopp än i årets stat. Ökningarna

hänföra sig bland annat till dyrtidstillägg å löner och pensioner med cirka 6.000 kronor och ersättning till tillfälliga biträden med 4,500 kronor. Anslagen för kontorskostnader samt annonsering och trycksaker ha höjts med respektive 1.500 kronor och 1.000 kronor. Även den interna posten lokalhyra har höjts med 1.700 kronor.

1 C 3. Drätselkontor.

Utgifterna inklusive kapitalutgifter äro cirka 6.000 kronor lägre än innevarande år. Minskningen förorsakas huvudsakligen av att i årets stat finnes upptagna anslag å 40.000 kronor för inköp av bl. a. två bokföringsmaskiner jämte andra inventarier medan inventarieanslaget i 1948 års stat endast upptagits till 5.000 kronor. I fråga om lönerna till ordinarie personal märkes att frågan om bokhållarens på avlöningskontoret löneplacering ännu icke varit föremål för stadsfullmäktiges prövning, varför härav betingad reservation beträffande lönekontots storlek måste göras. Anslaget till extra befattningshavare har ökats med cirka 4.000 kronor. Nämnda ökning beror på att en extra telefonist måst anställas, sedan från allmänhetens sida klagomål framförts angående expedieringen av telefonsamtal från växeln. Å andra sidan har anslaget för tillfälliga biträden kunnat minskas med 2.000 kronor. I övrigt märkes höjningar å följande anslagsposter, nämligen 3.000 kronor för kontorskostnader, annonsering och trycksaker samt 2.000 kronor för telefon och post.

1 C 4. Byggnadskontor.

Nettoökningen utgör cirka 22.000 kronor. Härav faller ett belopp av cirka 10.000 kronor å anslaget för löner till ordinarie personal, beroende på förutom ålderstillägg, inrättande av två nya ordinarie befattningar, nämligen en såsom tekniker i lönegrad 10 och en såsom utsättare i lönegrad 9 enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 augusti 1947. Vidare må framhållas, att å byggnadskontorets stat upptagits pensionsavgifter icke endast för de ordinarie befattningshavarna utan för samtliga kommunalarbetare, sedan i samband med det nya pensionsreglementets införande, skyldighet att erlägga pensionsavgifter införts även för kommunalarbetarna. Dessa pensionsavgifter kunna icke såsom lönerna inbegripas i anslagen för de olika arbetena vid stadens förvaltningar utan måste föras särskilt för sig. Såväl befattningshavarnas som arbetarnas avgifter återfinnas å inkomstsidan. Beträffande övriga inkomster kan anmärkas, att hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader ökats med 4.000 kronor samt att andelen i administrationskostnaderna för gatu- och väghållning ökats med 15.000 kronor.

1 C 5. Fastighetskontor.

Förevarande budgettitel företer en nettoökning av cirka 24.000 kronor. Bl. a. har posten löner till ordinarie personal måst ökas med 7.700 kronor till följd av inrättandet av två nya befattningar, en såsom kvinnligt kontorsbiträde av I klass och en såsom förman vid fastighetskontoret enligt beslut av stadsfullmäktige respektive den 28 augusti 1947 och den 25 september 1947. Kontot löner för extra befattningshavare har ökats med cirka 6.000 kronor. Häri ingår lön till ett tekniskt biträde å extra stat med avlöning motsvarande 12. löneklassen. Vidare har anslaget för tillfällig arbetskraft höjts med cirka 2.300 kronor. Ökningar förekomma vidare å anslagen för kontorskostnader m. m. med 1.600 kronor, för telefon och post med

800 kronor samt för lyse, värme och städning med 1.000 kronor. Då fastighetskontorets verksamhet startades först den 1 oktober 1946 har 1947 års stat för kontoret måst uppgöras utan någon ledning av tidigare erfarenheter om anslagsförbrukning. Beträffande kapitalutgifterna må anmärkas att anslaget för inköp av inventarier minskats från 10.000 kronor i årets stat till 3.000 kronor.

1 Ö. Övriga ändamål.

Utgifterna äro i huvudsak oförändrade.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville fastställa statförslaget under rubriken "Allmän förvaltning" i föreliggande skick.

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

Uti magistratens förslag har vidtagits den ändringen att den interna posten lokalhyra i enlighet med fastighetskontorets uppgift höjts med 1.200 kronor. Vidare har på grund av senare inkommen framställning utöver magistratens ursprungliga förslag upptagits ett anslag å 12.000 kronor som ersättning till nämndemän. Enligt den nya rättegångsreformen skola nämligen från och med nästa års ingång i Västerås i viss utsträckning i rådhusrätten tjänstgöra av stadsfullmäktige utsedda nämndemän. Efter sålunda vidtagna ändringar utgör ökningen av denna budgettitel netto omkring 55.000 kronor. Ökningen hänför sig bl. a. till löner för personal å ordinarie stat, vilket konto ökat med cirka 15.000 kronor. Sistnämnda ökning beror på anställande av assessor vid rådhusrätten samt inrättande av ytterligare en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass, den sistnämnda enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1947. I fråga om assessorstjänsten, vilken från början inrättats som extra befattning, kommer särskild framställning att ingivas till fullmäktige om befattningens uppförande å ordinarie stat. Anslaget upptages därför i denna del med reservation. Med anledning av att nästa år allmänna val komma att förrättas har upptagits ett anslag för valomkostnader å 7.000 kronor, till vilket saknas motsvarighet i årets stat. Under kapitalutgifter märkes vidare ett anslag å 6.000 kronor för inköp av valinventarier företrädesvis valskärmar. Inkomsterna ha upptagits till i huvudsak oförändrade belopp. I årets stat och tidigare stater å inkomstsidan upptagna bidrag till pensioner från Magistratens Ämbets- och Tjänstemäns reservfond har avförts, enär jämlikt Kungl Maj:ts medgivande fondens medel skall överföras till stadens allmänna pensionsfond och den sålunda bildade sammanslagna fonden tillsvidare lämnas orörd för att vid lägligt tillfälle användas till utjämning av merkostnaderna för stadens anslutning till SKP. Pensionerna för sådana magistratens befattningshavare, vilka icke anslutits till SKP, bestridas därför numera av skattemedel.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att fastställa statförslaget för Magistrat och Rådhusrätt med angivna ändringar och förbehåll.

2 B—C. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

I polisnämndens förslag till stat har vidtagits följande ändringar.

I sitt statförslag har nämnden med anledning av ett av polismästaren väckt förslag om betydande utökning av poliskåren å vissa konton räknat med utgiftsökningar. Dessa konton gälla bl. a. anslagen för beklädnad samt underhåll av vapen och andra utrustningspersedlar. Däremot har polisnämnden icke tagit steget fullt ut och räknat med ökade personalkostnader. Polismästarens förslag har föranlett utredning, som ännu icke avslutats. Med hänsyn härtill har borttagits av nämnden begärda anslag med 6.200 kronor för drift av ytterligare en radiobil och med 17.000 kronor för inköp av dylik bil. Vidare har vidtagits en justering å lönekontot med 1.700 kronor. Slutligen har anslaget för lyse sänkts med 1.200 kronor, anslaget för underhållskostnader och inventarier med 300 kronor och anslaget för underhåll av vapen och andra utrustningspersedlar med 2.000 kronor, allt med hänsyn till tidigare års förbrukning å samma anslag. Sänkningarna av anslagen i polisnämndens stat uppgå sålunda till sammanlagt cirka 28.000 kronor.

Efter sålunda vidtagna nedskärningar utgör nettoökningen å budgettiteln cirka 85.000 kronor. Utgiftsökningarna hänföra sig till bl. a. dyrtidstillägg, löner till extra befattningshavare, anslag till semester- och tjänstledighetsvikarier m. m. Ett nytt anslag å 4.100 kronor för lön till polismän under skolutbildningstid har upptagits som en följd av stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1946, § 323. Under kapitalutgifter har anslaget för kriminalteknisk utrustning och möbler höjts med cirka 5.700 kronor.

Kammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av statförslaget för polis- och åklagarväsen med ovan angivna ändringar.

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 A—B. Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering.

Den sammanlagda ökningen netto å dessa budgettitlar uppgår till cirka 9.000 kronor. Ökningen hänför sig huvudsakligen till pensionsavgifter och dyrtidstillägg. Anslaget för inköp av inventarier under kapitalutgifter har upptagits med 1.000 kronor högre belopp än i årets stat. Beträffande konto 113 må framhållas, att anslaget för löner till extra befattningshavare minskats med cirka 3.000 kronor medan anslaget för extra arbetskraft i stället höjts med motsvarande belopp. Detta har sin förklaring i att kronokamreraren funnit, att tillfälliga arbetsanhopningar lämpligen kunna mötas genom engagerande av tillfällig arbetskraft i stället för mera stadigvarande personal.

3 C. Exekutionsverk.

I magistratens statförslag har vidtagits de ändringar, att mindre justering av anslaget till lokalhyra efter fastighetskontorets uppgift vidtagits, varjämte anslaget för löner till extra befattningshavare minskats med 3.000 kronor från 24.960 kronor till 21.960 kronor. I samband härmed har anslaget till dyrtidstillägg likaså sänkts med 800 kronor.

Oaktat tidigare förutsatts, att handräckningsavdelningen, för vars verksamhet åtgått två extra exekutorer, skulle upphöra med utgången av innevarande år, har magistraten med åberopande av att handräckningsavdelningen ombesörjt all indrivning inom förutvarande Badelunda socken och att den ytterligare arbetsbörda som skulle tilläggas dem genom handräckningsavdelningens upphörande ännu icke nedgått i sådan omfattning att den kan bemästras av distriktsexekutorerna med hjälp av allenast skrivbiträden, föreslagit, att en extra exekutor skulle vara anställd under ytterligare ett år samt att det å handräckningsavdelningen tjänstgörande skrivbiträdet skulle bibehållas i tjänst jämväl under nästa år. Drätselkammaren har vid sitt ställningstagande till magistratens förslag icke kunnat undgå att göra den reflexionen, att anslagen för löner till extra befattningshavare trots källskattereformens ikraftträdande beräknats till ett så högt belopp som skett och har i anledning härav vidtagit nämnda sänkning av anslaget, därvid kammaren förutsätter, att behov av anslaget av ifrågavarande extra exekutor och skrivbiträde föreligger endast för första halvåret 1948. Under löner till ordinarie personal har upptagits anslag för en ytterligare befattning som exekutor. Stadsfullmäktige ha emellertid den 25 september 1947 beslutat att befattningen ej får återbesättas, varför anslaget i stället bör få användas till avlönande av extra exekutor.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar och förbehåll godkänna föreliggande budgetförslag för mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A 1. Stadsarkitektkontor.

I förhållande till byggnadsnämndens förslag föreslås följande ändringar.

Anslaget för löner till extra befattningshavare har sänkts från av byggnadsnämnden begärda 31.000 kronor till 25.000 kronor med hänsyn till den även efter sänkningen kraftiga ökningen i förhållande till årets stat. I anslutning härtill föreslås även anslaget för dyrtidstillägg sänkt med 1.570 kronor. Av samma skäl ha anslagen till rit- och skrivmateriel, som av byggnadsnämnden upptagits till 12.000 kronor, sänkts med 2.000 kronor till 10.000 kronor.

Efter dessa ändringar uppgår nettoökningen å denna budgettitel till omkring 46.000 kronor. Ökningen beror närmast på den omorganisation av kontoret, innefattande inrättande av särskild stadsplaneavdelning, varom stadsfullmäktige tidigare fattat beslut. Beträffande lönestaten för ordinarie personal må framhållas att stadsarkitektbefattningen uppflyttats till 28. lönegraden, varjämte en befattning såsom stadsplanearkitekt med placering i 26. lönegraden nyinrättats enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 april 1947. Vidare hava genom stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1947 inrättats tre nya ordinarie befattningar å kontoret, en såsom kvinnligt kontorsbiträde av I. klass, en såsom kvinnligt kontorsbiträde av II. klass samt en såsom kartriterska. I årets stat upptaget anslag för generalplanen å 15.000 kronor och för utredningen av stadens byggnadsfrågor å 18.000 kronor, vilka huvudsakligen avsett lönekostnaderna för den extra personal, som erfordrats för respektive arbets-

uppgifter, hava borttagits och i stället anslaget för löner till extra befattningshavare samt för dyrtidstillägg höjts med sammanlagt cirka 25.000 kronor. Nytt anslag har upptagits för arvode till ordföranden med 500 kronor i enlighet med vad som i allmänhet är brukligt i andra med Västerås jämförbara städer. Anslaget har upptagits med förbehåll om stadsfullmäktiges godkännande av detsamma. Drätselkammaren tillstyrker bifall till byggnadsnämndens förslag samt hemställer att beslutet om arvode underställes länsstyrelsen för godkännande. Anslag för rit- och skrivmaterial, tryckning av kartor, har på grund av de förväntade ökade arbetsuppgifterna ökat med 3.000 kronor och av samma skäl har även anslaget för stadsplanemodeller och för annonser höjts med respektive 3.500 och 1.500 kronor.

I årets stat upptaget anslag för bilersättning till byggnadsinspektören har borttagits sedan stadsfullmäktige beslutat för stadens räkning inköpa personbil att ställas till byggnadsinspektörens förfogande för tjänsteresor. I samband därmed har tillkommit nya anslag för drivmedel, smörjoljor och garagehyra å 2.000 kronor samt för underhåll av bil 1.000 kronor, varjämte anslag för försäkringar höjts. Vidare har ett nytt anslag å 850 kronor upptagits för bilersättning till stadsplanearkitekten. Drätselkammaren vill framhålla, att frågan om ersättningen jämlikt av stadsfullmäktige tidigare fattat beslut skall prövas av drätselkammaren.

På inkomstsidan märkes, att inkomsterna av avgifter för byggnadslov och protokollslösen sänkts med 10.000 kronor med hänsyn till byggnadsverksamhetens beräknade omfattning under år 1948.

4 B 2. Stadsingenjörskontor.

Drätselkammaren föreslår den ändringen gentemot byggnadsnämndens förslag, att liksom tidigare särskilt anslag å 2.000 kronor för tomtindelning av främmande mark upptages under denna titel. Byggnadsnämnden har föreslagit, att anslaget upptages å fastighetskontorets stat. Å sistnämnda stat finnes upptaget ett anslag bl. a. för tomtindelning av egen mark. Staden är emellertid författningsenligt skyldig att bekosta den första tomtindelningen, som sker av annan mark än den staden tillhöriga. Kostnaderna för dylika tomtindelningar drabba sålunda icke staden i dess egenskap av fastighetsägare och böra därför principiellt föras under denna titel.

Nettoökningen å förevarande budgettitel utgör icke mindre än 205.000 kronor, beroende framförallt å inrättandet av den extra mätningsavdelningen till en kostnad av c:a 70.000 kronor samt kostnader för flygfotokartor å 90.000 kronor, varom stadsfullmäktige respektive den 30 januari 1947 och den 27 februari samma år fattat särskilda beslut. Bland utgiftsökningarna i staten märkas ökat anslag för löner enligt lönestat å c:a 19.000 kronor, beroende på ålderstillägg och inrättandet av nya befattningar, nämligen två befattningar såsom mätningstekniker och en befattning såsom kartriterska enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 januari 1947 samt av en befattning såsom vaktmästare enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1947.

På samma sätt som i fråga om stadsarkitektkontoret har i årets stat upptaget anslag för generalplan å cirka 43.000 kronor borttagits och i stället fördelats å löner till ordinarie extra och tillfällig personal. Anslagen till lönerna för extra befattningshavare ha höjts med cirka 19.000 kronor, varav cirka 15.000 kronor belöpa sig å del, som överflyttats från generalplaneanslaget samt återstoden å nytillkommande befattningar. Anslaget för löner till tillfälliga befattningshavare har ökats med cirka

63.000 kronor varav cirka 11.000 kronor överförts från generalplaneförslaget och återstoden motsvarar löner till personalen å den tillfälliga mätningsavdelningen. Med hänsyn till den utökning av verksamheten, som mätningsavdelningens inrättande kommer att möjliggöra, har anslaget för nya triangeltorn och polygonpunkter ökats med cirka 20.000 kronor. Drätselkammaren hänvisar i övrigt till byggnadsnämndens motivering för statförslaget.

Kammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar och förbehåll antaga byggnadsnämndens förslag till stat till budget för byggnads- och stadsplaneväsen.

5. Civilförsvar och dylikt.

5 A. Civilförsvarstjänst.

Nettoökningen under denna budgettitel utgör cirka 10.000 kronor. I formellt avseende företer statförslaget den avvikelsen från årets stat att den tidigare uppdelningen under två huvudrubriker Civilförsvar samt Utrymnings- och socialtjänst slopats. Detta sammanhänger med att efter civilförsvarslagens tillkomst även utrymning och socialtjänst ingår i civilförsvaret. Gentemot civilförsvarsnämndens förslag ha vidtagits följande ändringar.

Det av nämnden begärda anslaget till avlöning för ytterligare ett kvinnligt kontorsbiträde å 2.400 kronor har borttagits i samband varmed dyrtidstillägget kunnat minskas med 650 kronor. Vidare har anslaget för transportkostnader sänkts från av nämnden begärda 400 kronor till 300 kronor samt anslaget för civilförsvarsbyråns oförutsedda utgifter med 800 kronor från 1.000 kronor till 200 kronor. Förbrukningen under 1946 av motsvarande anslag har nämligen visat sig uppgå till endast några kronor. Sänkningarna i övrigt motiveras av drätselkammaren med att under nuvarande förhållanden efter civilförsvarsberedskapens upphörande största möjliga återhållsamhet bör iakttagas med anslag för civilförsvarsverksamheten. Ett nytt anslag har upptagits å 1.000 kronor för arvode till förrådsförvaltare, enär länsstyrelsen författningsenligt ålagt civilförsvarsnämnden att utse ansvarig förvaltare för den staten tillhöriga civilförsvarsmateriel som finnes upplagd i staden.

På inkomstsidan har vidare företagits den ändringen av civilförsvarsnämndens statförslag, att beräknat statsbidrag för sistnämnda arvode upptagits med 800 kronor.

5 C. Familjebidragsnämnden.

Nettoökningen å denna budgettitel uppgår till omkring 2.000 kronor, och är till största delen föranledd av tillkomsten av en ny intern post, hyra och värme, för de av familjebidragsnämnden nyttjade lokalerna. Drätselkammaren vill i detta sammanhang framhålla, att kammaren i skrivelse till stadsfullmäktige i samband med begäran om anslag för utgifter i anledning av de allmänna barnbidragens utbetalande föreslagit, att utredning bör ske angående möjligheten av att överföra familjebidragsnämndens arbetsuppgifter å barnavårdsnämnden.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att bifalla föreliggande förslag till stat för Civilförsvar o. dyl. med ovan angivna ändringar.

6. Brandskydd.

6 A—B. Brand- och sotningsväsen.

Med anledning av ifrågasatt utökning av brandkårens personal har brandstyrelsen vid avvägande av vissa anslag för semestervikarier, beklädnad m. m., räknat med en utökad brandstyrka medan brandstyrelsens anslagsäskanden i andra fall grundar sig på den nuvarande styrkan. Då frågan om utökning av kåren ännu icke avgjorts, har drätselkammaren för konsekvensens skull eliminerat sådana anslagsökningar, som föranledas av den förväntade utökningen av personalen. Sålunda har i förhållande till brandstyrelsens anslagsäskanden anslaget för semestervikarier sänkts med 3.000 kronor, anslaget för beklädnad med 1.100 kronor, anslaget till beklädnad för vikarier med 1.000 kronor, samt anslag för beklädnadsersättning till brandkapten, 300 kronor, slopats. Efter sålunda företagna justeringar utvisar brandstyrelsens statförslag en förbättring i förhållande till innevarande års stat av omkring 34.000 kronor. Anledningen härtill är närmast att söka däri, att för innevarande år upptagits ett anslag å 35.000 kronor för inköp av brandautomobil, till vilket motsvarighet saknas i statförslaget.

Drätselkammaren tillstyrker med ovan angivna ändringar stadsfullmäktige att antaga brandstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat.

7. Fastighetsförvaltning.

7 A. Gemensam förvaltning.

Anslagen äro i stort sett oförändrade i förhållande till årets stat.

7 B. Förvaltningsfastigheter.

Driftutgifterna och kapitalutgifterna uppgå sammanlagt till cirka 255.000 kronor mot cirka 274.000 kronor i årets stat varemot driftinkomsterna i förslaget utgöra cirka 195.000 kronor mot cirka 222.000 kronor i årets stat. Beträffande rådhuset med annex har anslaget för renhållning och städning höjts med cirka 5.300 kronor, beroende därå att städerskelönerna enligt nya kommunalarbetareavtalet ökats. Nytt anslag har upptagits för installation av automatiskt brandalarm i rådhuset å 17.000 kronor. För de flesta av förvaltningsfastigheterna har därjämte på grund av författningsenliga föreskrifter härom upptagits särskilda anslag för anordnande av snöskydd och nockräcken, vartill motsvarighet saknas i årets stat. Beträffande brandstationen märkes särskilt, att i årets stat upptaget särskilt engångsanslag för ändrings- och förbättringsarbeten å 8.000 kronor bortfallit. Efter förrådsbyggnadens iordningställande har ränta å bokfört värde av fastigheten upptagits med ett med 6.600 kronor ökat belopp. Under titeln barnstuga, daghem och barnkoloni märkes, att i årets stat upptaget anslag för reparations- och förbättringsarbeten å 41.000 kronor bortfallit, varjämte en intern post uppförts avseende ränta å bokfört värde av fasta tillgångar med 6.700 kronor. Bland kapitalutgifterna märkes ett anslag å 21.000 kronor för tillbyggnad av stadsingenjörskontoret. Tillbyggnaden motiveras av

stadsingenjören med behovet av utökade arkivutrymmen och utvidgning av kontorets övriga tjänstelokaler samt innebär, att en av mätningsteknikernas tjänstelokaler sammanslås med nuvarande arkivet till ett utrymme motsvarande cirka 34 kvadratmeter. Samtidigt skulle en tillbyggnad till de nuvarande lokalerna ske med ungefär samma areal. Drätselkammaren, som i och för sig vill vitsorda behovet av att utvidgning sker, känner sig emellertid icke övertygad om att den föreslagna lösningen är den ur alla synpunkter lämpligaste. Det bör enligt kammarens mening undersökas, om icke utrymmesfrågorna kunna lösas på annat sätt. Drätselkammaren har emellertid icke velat motsätta sig att anslag upptages med det begärda beloppet men förutskickar därvid, att anslaget får tagas i anspråk först efter närmare utredning och beslut av drätselkammaren.

7 C. Exploateringsfastigheter.

Utgifterna inklusive kapitalutgifterna uppgå enligt förslaget till 232.000 kronor mot cirka 312.000 kronor i årets stat under det att driftinkomsterna enligt förslaget utgöra cirka 78.000 kronor mot cirka 56.000 kronor i årets stat. Bland utgifterna märkes höjning av framförallt det interna ränteanslaget med cirka 33.000 kronor, beroende på ökat fastighetsinnehav, samt anslaget för tomtmätning och tomtindelning av egen mark med 12.000 kronor. Kostnaderna härför ha hittills delvis förts på försäljningsmedelsfonden. Vidare har under denna titel upptagits ett nytt anslag för lagfartskostnader å 10.000 kronor. Sistnämnda kostnader ha tidigare i sin helhet uppförts å försäljningsmedelsfonden. I enlighet med en av Svenska Stadsförbundets bokföringskonsulent verkställd utredning har ansetts ur bokföringsteknisk synpunkt riktigast att icke belasta fonden med dylika utgifter. Kapitalutgifterna å skattestaten förete i förhållande till årets budget en minskning å cirka 112.000 kronor. Under denna rubrik har upptagits anslag för utläggning av järnvägsspår å 20.000 kronor, vilket anslag utgör en förstärkning av tidigare för samma ändamål upptagna anslag å sammanlagt 120.000 kronor, varav 70.000 kronor i 1946 års stat, och 50.000 kronor i årets stat. Under låne- och fondstaten märkes ett anslag å 200.000 kronor ur försäljningsmedelsfonden, motsvarande beräknade kostnader för fastighetsköp under året. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1946 skall köpeskillingen för fastigheten Vallby 1^1 och 1^2, 300.000 kronor, täckas på sätt stadsfullmäktige framdeles ville besluta efter förslag av drätselkammaren. Kammaren föreslår nu, att av köpeskillingen 150.000 kronor täckas av lånemedel samt återstoden av försäljningsmedelsfonden. Å inkomstsidan ha hyror och arrenden upptagits till ett med cirka 12.000 kronor ökat belopp. Under driftinkomsterna har även upptagits tomträttsavgälder, vilka tidigare gottskrivits försäljningsmedelsfonden. Då exploateringsfastigheterna genom andel i den interna räntan svara för utgifterna för den med tomträtt upplåtna marken har det ansetts riktigast att inkomsterna av tomträttsavgälden tillföras detta konto.

7 D. Jordbruksegendomar, skogar och grustag.

7 D 1. Jordbruksegendomar.

I lantegendomsnämndens statförslag har vidtagits följande ändringar: Av anslaget för förbrukningsmateriel under konto 324, av nämnden upptaget till 7.000 kronor,

ha 3.000 kronor överförts till konto 231, bilersättning. Enär förvaltningen av Vallby egendom numera handhaves av lantegendomsnämnden, har under kontot 350, arrenden, för denna egendom tillagts 2.500 kronor, varigenom anslaget upptagits med 8.000 kronor i stället för av nämnden föreslagna 5.500 kronor. Under kapitalutgifter har tillagts anslag för tillbyggnad av rättarbostad 11.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1947. Under samma rubrik har nämnden upptagit anslag å 25.000 kronor för inköp av inventarier, som av nämnden icke närmare specificerats. Anslaget har nedsatts med 5.000 kronor till 20.000 kronor. Å inkomstsidan har intäkten av jordbruksprodukter från Nordanby och Kristiansborg med flera egendomar av nämnden upptagits till 128.000 kronor. Med hänsyn till att under år 1946 inkomsterna uppgått till 179.000 kronor och att motsvarande inkomster i årets stat beräknats till 141.000 kronor har kammaren upptagit denna inkomstpost till 140.000 kronor i 1948 års statförslag.

Slutligen har å inkomstsidan det under 916 upptagna anslaget å 2.800 kronor för trädgårdarna vid Malma och Johannisberg överförts till konto 932, arrenden, ävensom här tillagts ett belopp av 2.800 kronor, motsvarande arrende för Vallby, varigenom sålunda posten 932 ökat från 16.000 till 21.600 kronor. Efter sålunda vidtagna justeringar företer titeln Jordbruksegendomar en utgiftsminskning netto av 25.000 kronor i förhållande till årets stat. Under kapitalutgifter har upptagits anslag för utförande av en smides- och snickarverkstad för lantbrukets behov med 10.000 kronor, då snickarverkstad helt saknas och den nuvarande smedjan knappast är användbar. Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att bevilja detta anslag. För inköp av en traktor har vidare upptagits ett anslag å 8.500 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 juni 1947.

7 D 2. Skogar.

Utgifter och inkomster ha upptagits med i stort sett oförändrade belopp.

7 D 4. Grustag.

Drift- och kapitalutgifter utgöra sammanlagt cirka 33.600 kronor mot cirka 43.000 kronor i årets stat, medan inkomsterna beräknats till cirka 34.000 kronor mot cirka 40.000 kronor i årets stat. Minskningarna å utgiftssidan bero på att i årets stat under kapitalutgifter upptagits anslag för inköp av maskiner med endast 2.000 kronor mot 10.000 kronor i årets stat. Å inkomstsidan har försäljning av grus och sten beräknats inbringa 7.000 kronor lägre belopp än i årets stat.

7 D 5. Fritidsreservat.

I tidigare stater ha utgifterna för fritidsreservaten, nämligen Björnön, Hästholmarna och Johannisbergsbadet redovisats dels under förevarande titel, dels å parkförvaltningens stat och nettokostnaden har överförts till en särskild titel, 13 E 2 Anordningar för friluftsliv. Denna budgetering har medfört en viss tvekan, vilken förvaltning, som ägde disponera de för fritidsreservaten anslagna medlen, och under vilken förvaltning tillsyningsmannen å Björnön och ordningsmännen å Hästholmarna sortera. För att avhjälpa dessa missförhållanden har i samförstånd med parkförvaltningen fastighetskontoret utarbetat följande förslag. Hästholmarna, Björnön

och Johannisberg sortera under parkförvaltningen, som äger att disponera över de anslag, som lämnats för underhåll och nyanläggningar med undantag av kostnaderna för bryggor och byggnader, vilka anslag disponeras av fastighetskontoret. Samtliga arbeten med undantag av sådana, som beröra byggnader och bryggor, dirigeras av parkförvaltningen. Avverkning av skog bör dock ske i samförstånd med länsjägmästaren. Personalen å fritidsreservaten lyder i fortsättningen under parkförvaltningen. I anslutning till dessa förhållanden har ansetts riktigast, att hela budgettiteln utbrytes och föres under 13 E 2. Detta har medfört vissa justeringar i statförslagen för bl. a. fastighetsförvaltningen och parkförvaltningen, för vilka redogörelser lämnas i annat sammanhang.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna kammarens förslag i nu nämnda hänseende.

7 E. *Hyresfastigheter.*

Driftutgifterna utgöra cirka 635.000 kronor och kapitalutgifterna cirka 89.000 kronor eller tillhopa cirka 724.000 kronor. I årets stat ha driftutgifterna beräknats till cirka 513.000 kronor. Kapitalutgifterna i årets stat hänföra sig uteslutande till låne- och fondstaten. Inkomsterna i statförslaget ha beräknats till cirka 429.000 kronor mot i årets stat cirka 408.000 kronor.

Till *diverse fastigheter* ha överförts omnibusstationen samt fastigheterna Karlsberg och Stensborg, vilka tidigare redovisats särskilt för sig. Vidare må framhållas, att anslagen för löner till gårdskarl, renhållning, sotning, vatten, värme och belysning, försäkringspremier och utskylder under denna titel upptagits med sammanlagt 12.300 kronor högre belopp än i årets stat. Av ökningen hänför sig 2.500 kronor till nämnda överflyttning och resten huvudsakligen på ökat fastighetsinnehav. Avgifter och hyror för lägenheter ha höjts med 5.500 kronor och anslaget för underhåll av fastigheter med cirka 36.000 kronor. Här har även upptagits anslag för installation av automatisk brandalarm med 3.000 kronor. Under såväl denna rubrik som under Stadshotell, Sundinska huset och varumagasin ha upptagits särskilda anslag för anordnande av snöskydd och nockräcken å respektive 17.000, 8.000, 2.000 och 6.000 kronor, vartill motsvarighet saknas i årets stat. Den interna räntan har ökats med cirka 23.000 kronor mot i årets stat.

I fråga om speciellt angivna hyresfastigheter anmärkes följande. För att om möjligt undvika att årligen behöva begära extra anslag har underhållsanslaget för *Stadshotellet* höjts med 10.000 kronor. Anslaget för uppvärmning av denna byggnad har ökats med 6.000 kronor. I *Sundinska huset* har anslaget för renhållning höjts med 1.000 kronor. Utgifterna ha sammanlagt minskat med cirka 17.000 kronor, beroende på att engångsanslag å 20.000 kronor för ändringsarbeten bortfallit. Beträffande *paviljongen i Stadsparken* har anslaget för värme upptagits med 900 kronor ökat belopp. Anslagen i övrigt äro oförändrade, enär ovisshet råder om hur paviljongen skall disponeras i fortsättningen. På inkomstsidan ha hyrorna beräknats till 8.000 kronor mot 18.000 kronor i årets stat, sedan restaurantrörelsen i paviljongen upphört. Under rubriken *Varumagasin* märkes ett nytt anslag å 14.000 kronor för flyttning av magasin. Beloppet motsvarar ¼ av beräknade kostnader för fyra magasin, som för närvarande disponeras av Hakonbolaget och Rudhe & C:o. Flyttningen har aktualiserats genom Aseas utbyggnad inom Sigurdkvarteret. Då enligt träffad uppgörelse ett av magasinen tillfaller staden utan kostnad, har kammaren ansett skäligt att

staden bidrager med nämnda belopp. Återstående del av flyttningskostnaden betalas av Asea. Anslaget för underhåll av järnvägsspår under samma rubrik har ökat med 1.000 kronor. Till täckning av skattemedel har under *kapitalutgifter* upptagits del av köpeskilling för tomten nr 1 i kv. Gagne å 50.0000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1946. Återstoden av köpeskillingen, 50.000 kronor, har täckts av försäljningsmedelsfonden. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 mars 1947 har vidare här upptagits anslag å 38.000 kronor för ombyggnad av gamla tullhuset.

Beträffande *inkomsterna* må anmärkas, att hyrorna för diverse fastigheter beräknats till 273.000 kronor mot 248.000 kronor i årets stat. Hyran för Stora Fridnäs har i förslaget beräknats endast till 1.000 kronor mot 8.600 kronor i årets stat, detta med hänsyn till den ovisshet som råder angående byggnadens fortsatta disposition.

7 *F. Bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer.*

Här har upptagits ett anslag å 30.340 kronor, motsvarande värdet av till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar överlåten del av tomt i kvarteret Skjutbanan, vilket belopp enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1947 skall täckas av uttaxerade medel i 1948 års stat.

7 *F 2. Pensionärshem.*

Nettoökningen av denna budgettitel uppgår till cirka 11.000 kronor i förhållande till årets stat. Statförslaget företer den olikheten mot tidigare års stater att den förutvarande uppdelningen av utgifter och inkomster på varje pensionärshem för sig slopats och i stället en enhetlig budget upprättats för samtliga pensionärshem. Budgetförslaget omfattar inalles sju pensionärshem, däri inräknat det under uppförande varande hemmet vid Spantgatan. Ifråga om de olika anslagsposterna märkas höjningar å anslagen för löner och arvoden med hänsyn till ökade löner för fastighetsskötarna samt å anslaget för underhåll av fastigheterna på grund av ökade reparationer å de äldre pensionärshemmen. Tvenne nya anslag ha uppförts, ett å 3.500 kronor för iordningställande av planteringar vid fastigheten Tenngatan 1 och ett å 4.000 kronor för anordnande av nockräcken och snöskydd.

7 *F 3. Bostadsundersökning.*

Under denna titel har upptagits anslag å 1.000 kronor till kostnaderna för den bostadsutredning, som bedrives genom av stadsfullmäktige särskilt tillsatt kommitté. Utgifterna under denna titel ha i årets stat beräknats till 8.000 kronor och avse bestridande av kostnaderna för 1946 års efter direktiv av Statens Byggnadslånebyrå verkställda bostadsundersökning.

7 *Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.*

Utgifter och inkomster äro oförändrade.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande förslag till stat under Fastighetsförvaltning samt föreskriva, att den till 300.000

kronor uppgående köpeskillingen för Vallby 1[1] och 1[2] skall täckas till hälften av lånemedel och till hälften av försäljningsmedelsfonden ävensom uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å 150.000 kronor.

8. Gatu- och parkförvaltning.

8 B 1. Gatuförvaltning. Underhåll och nyanläggning av gator och vägar.

Utgifterna, inräknat kapitalutgifter, utgöra cirka 1.528.000 kronor mot cirka 1.300.000 kronor i årets stat. Inkomsterna ha beräknats till 440.000 kronor mot 372.000 kronor i årets stat. Nettoutgifterna äro sålunda 1.088.000 kronor mot 927.000 kronor i 1947 års stat. Bland anslagshöjningarna märkas särskilt följande. Andelen i byggnadskontorets löner och övriga administrationskostnader har såsom tidigare anmärkts vid kommenteringen av byggnadskontorets stat, höjts från 85.000 kronor till 100.000 kronor. För underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator har upptagits ett med 35.000 kronor förhöjt anslag. Vidare har anslaget för underhåll och mindre förbättringar av övriga vägar och gator höjts med 15.000 kronor från 120.000 kronor till 135.000 kronor.

I samband med att genom nya kollektivavtalet fria sjukvården borttagits har i stället för anslaget till sjukvård och sjukavlöning för kommunalarbetare å 15.000 kronor upptagits ett anslag å 10.000 kronor till sjukavlöning åt kommunalarbetare.

I fråga om nyanläggningskostnaderna må framhållas följande. För nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige har i förslaget upptagits ett anslag å 350.000 kronor mot 385.000 kronor i årets stat. Byggnadschefen har i sitt statförslag ursprungligen räknat med 400.000 kronor. Med hänsyn till de medel, som finnas tillgängliga å tidigare beviljade anslag samt att åtskilliga redan beviljade anslag icke kunnat utnyttjas med hänsyn till läget på arbetsmarknaden har drätselkammaren efter övervägande funnit, att ett anslag å 350.000 kronor för ifrågavarande ändamål bör kunna vara tillfyllest. Av anslagen för nyanläggningar av gator och vägar, beviljade under åren 1939—1947, kvarstå på grund av rådande brist å arbetskraft och material medel å sammanlagt 423.500 kronor, varav 314.000 kronor för påbörjade arbeten och 109.500 kronor för icke påbörjade arbeten. Vidare har bland nyanläggningar å ett särskilt konto upptagits ett anslag å 181.000 kronor, varav 130.000 kronor avser gatuarbeten å Kungsängsgatan enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 april 1947, § 129, och 51.000 kronor utläggande av gata inom södra delen av området vid Södra Skallberget enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 augusti 1947, § 248. Sistnämnda anslag å 181.000 kronor föreslås sålunda till täckning av skattemedel. Av övriga anslag för gatuanläggningar under skattestat märkes ett anslag å 315.000 kronor för framdragande av Rikshuvudvägen enligt av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen fastställd behovsplan. På inkomstsidan räknas med statsbidrag härför med 300.000 kronor. Slutligen ha till täckning av försäljningsmedelsfonden i låne- och fondstaten upptagits vissa av stadsfullmäktige beviljjade anslag för nyanläggningar av gator, nämligen fortsatt utbyggande av gator å Gideonsbergsområdet 100.000 kronor, för första utbyggnad av gator å Kungsängen väster om Regementsallén samt omläggning av väg utanför gasverket 75.000 kronor, och för fortsatt utbyggnad av gator inom blivande hamn- och industri-

området vid Djuphamnen 30.000 kronor eller tillhopa 205.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 april 1947, § 129. Sedan bebyggelsen inom Hagaområdet numera fortskridit att omfatta ett område norr om den nuvarande bebyggelsen har efter framställning av byggnadschefen för de gatuanläggningar, som i anledning av bebyggelsen bliva erforderliga, till täckning ur försäljningsmedelsfonden upptagits ett anslag å 100.000 kronor. Slutligen har upptagits ett anslag å 100.000 kronor till gatuarbeten enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige, vilket anslag likaledes upptagits till täckning ur försäljningsmedelsfonden. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna sistnämnda två anslag och den för dem föreslagna täckningen.

För att återgå till skattestaten har liksom i årets stat upptagits ett anslag å 100.000 kronor till nyanläggningar att disponeras av drätselkammaren. Ett nytt anslag har upptagits med 100.000 kronor för anläggande av ny bro över Svartån söder om den nuvarande träbron, vilken som bekant befinner sig i synnerligen dåligt skick. Den nya bron är avsedd att ingå i trafikled från Kungsängen och gamla hamnen till djuphamnsområdet och har kostnadsberäknats till över 400.000 kronor. Med hänsyn till budgetläget har drätselkammaren ansett sig icke böra i 1948 års stat upptaga anslag för mer än del av kostnaden. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 april 1947, § 96, har anvisats ett anslag å 17.200 kronor för inköp av stadsägan nr 566 (Hammarbygatan 11) varav jämlikt beslutet 10.000 kronor skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden och resten av uttaxerade medel i 1948 års stat. I enlighet härmed har till täckning i skattestaten nu upptagits 7.200 kronor.

Till slut må anmärkas, att anslag för inventarier upptagits med 5.000 kronor, varav 3.000 kronor för inköp av gatunamnsskyltar och papperskorgar och återstoden för anordnande av regnskydd vid Hovdestalund i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 30 januari 1947.

8 B 2. Gatubelysning.

Driftanslaget för gatubelysning har sänkts från 95.000 kronor i årets stat till 50.000 kronor, enär tekniska verken i sitt statförslag för nästa år endast räknat med 50.000 kronor som inkomst av gatubelysning. Anslaget för nya belysningsanläggningar har upptagits med oförändrat belopp 40.000 kronor. Detta anslag disponeras som bekant för närvarande av drätselkammaren, vilken efter framställning från styrelsen för tekniska verken efter prövning i varje särskilt fall ställer till styrelsens förfogande medel för nya belysningsanläggningar. Denna omgång synes helt onödig, enär verksstyrelsen utan tvivel synes vara bäst skickad att avgöra var och när nya belysningsanläggningar skola utföras. Drätselkammaren föreslår därför, att anslaget ställes till styrelsens för tekniska verken förfogande.

8 B 3. Gaturenhållning.

Anslagen under denna budgettitel äro i huvudsak oförändrade. En höjning av anslaget för sopning å allmänna platser har skett med cirka 2.000 kronor.

8 B 4. Drätselkammarens förråd.

Utgifterna inklusive kapitalutgifter uppgå till cirka 120.000 kronor mot cirka 88.000 kronor i årets stat, varemot inkomsterna beräknats till cirka 43.000 kronor mot cirka 40.000 kronor i årets stat. Liksom i årets stat ha vissa utgifter icke be-

räknats täckta av inkomster, vilket sammanhänger med att förrådet skall stå i beredskap för hastigt påkommande arbeten. Till dessa utgifter ha därför hänförts vissa fasta kostnader utgörande i huvudsak löner, pensionsavgifter och pensionsutbetalningar, olycksfallsförsäkring och sjukvård, andel i byggnadskontorets administrationskostnader samt hälften av hyresposten under 350, sammanlagt omkring 20.000 kronor.

En ökning med 5.000 kronor föreligger å titeln Personalkostnader beroende på ökade dyrtidstillägg och nya pensionsavgifter. Den interna posten för hyra har höjts med 7.700 kronor. I fråga om driftkostnaderna må framhållas, att det under konto 321, verktyg m. m. upptagna belopp å 5.000 kronor endast avser förslitning, medan inköp av verktyg hänförts under titeln Kapitalutgifter. I anslutning härtill företer detta konto en minskning med 5.000 kronor i förhållande till årets stat. Kapitalutgifterna ha sammanlagt ökat med 25.000 kronor från 35.000 kronor i årets stat till 60.000 kronor. Anslaget innefattar nyinköp av sorteringsverk med 17.000 kronor, manskapsvagnar med 6.000 kronor, utrustning för asfaltering 30.000 kronor samt verktyg och diverse 7.000 kronor. Beträffande inkomsterna må utöver vad ovan antytts erinras om, att stadsrevisorerna vid granskning av 1946 års räkenskaper anmärkt på inkomsten av stenslagning och makadamtillverkning, vilken av revisorerna ansetts för hög. Emellertid förhåller det sig så, att i öppna marknaden för närvarande endast kan erhållas krossad singel och rundsten, vilken sten icke är lämplig som bärlager, vilket motiverar den högre kostnaden för framställning av makadam ur sprängsten. Arbetena komma härigenom sålunda att debiteras högre makadamkostnader med därav följande högre inkomster för förrådet.

8 B 5. Automobiler, maskiner och hästar.

Budgettiteln *automobiler* företer en utgiftsminskning å cirka 10.000 kronor. Minskningen sammanhänger med att i förslaget räknats med ett färre antal bilar än som beräknats i 1947 års stat. I fråga om *maskinerna* föreslås nyinköp av dylika under Kapitalutgifter till ett belopp av 90.000 kronor. Budgeten avser fyra väghyvlar, två vägvältar, två gångbanevältar, två kompressorer, en Caterpillar och tre stenstötningsmaskiner. Av dessa räknar man med att en Caterpillar och en väghyvel nyinköpas under 1948 och levereras under tredje kvartalet samma år. Drätselkammaren har tidigare i princip fattat beslut om inköp av dessa maskiner. Anslagen för driftkostnader och underhållskostnader ha höjts med sammanlagt cirka 10.000 kronor, vartill kommer en höjning av personalkostnaderna med ungefär samma belopp. De sammanlagda utgiftsökningarna å budgettiteln utgöra sålunda cirka 20.000 kronor, vartill kommer en ökning om 50.000 kronor under kapitalutgifter. Å budgettiteln *hästar* äro utgifterna ungefärligen oförändrade.

Inkomsterna under samtliga nu nämnda tre titlar beräknas sammanlagt öka med cirka 3.000 kronor.

8 B 6. Bekvämlighetsinrättningar.

Här har upptagits ett anslag å 5.000 kronor för anordnande av toaletter i gamla hamnen. Det har visat sig nödvändigt att dylika anordnas, då tillgång därtill för närvarande saknas och tidvis mycket folk samlas i hamnen i väntan på färjornas avgång och ankomst.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande förslag till stat för gatuförvaltningen.

8 C. Parkförvaltningen.

Parkstyrelsens statförslag utvisar en ökning av cirka 34.000 kronor. Bortsett från nyanläggningar och inventarieköp är ökningen i runt tal 110.000 kronor. Denna ökning motiveras med de på grund av det senaste kollektivavtalet höjda arbetslönerna vilka medfört justeringar på så gott som alla drift- och underhållskonton. Enligt vad som inhämtats från avlöningskontoret utgör emellertid den genomsnittliga löneökningen för parkförvaltningens arbeten mellan 15 och 20 %. I åtskilliga fall utvisa emellertid enligt parkstyrelsens statförslag underhållskonton utgiftsökningar, som väsentligt överstiga nämnda procenttal på grund av avsevärt stegrade materialkostnader. Drätselkammaren vill till en början framhålla att för överskådlighetens skull i fortsättningen parkstyrelsen vid motiveringen av sitt statförslag lämnar redogörelse för huru stor del av ifrågavarande drift- och underhållskonton, som ungefärligen utgöras av avlöningar.

Såsom framgår av styrelsens motivering för statförslaget ha på grund av nu rådande förhållanden i fråga om materiel och arbetskraft inga anslag för nyanläggningar upptagits för år 1948.

Detta oaktat har drätselkammaren sett sig nödsakad att vidtaga nedskärningar å de av parkstyrelsen begärda anslagen. Drätselkammaren är angelägen framhålla, att när så skett, detta icke bottnar i bristande förståelse för parkstyrelsens uppgifter. Budgetläget har emellertid krävt, att på de håll, där sådant kan ske, nedprutningar företagas. Möjlighet till dylika nedprutningar föreligger just i fråga om parkförvaltningen, där underhållet utan att rimliga estetiska krav eftersättas kan utföras efter en tillfälligtvis nedbringad standard.

Följande förändringar föreslås i förhållande till parkstyrelsens förslag. Beträffande konto 192 Personalens sjukvård har anslaget sänkts med 900 kronor från 1.000 kronor till 100 kronor, enär, som tidigare nämnts, det nuvarande kollektivavtalet icke inrymmer rätt till sjukvård för den kollektivavlönade personalen. Anslaget för växthus-, bänk- och plantskolearbeten har sänkts med 5.000 kronor från 60.000 kronor till 55.000 kronor, med hänsyn till att anslagsförbrukningen under år 1946 uppgått till 38.700 kronor och att i årets stat för ändamålet upptagits 45.000 kronor. Anslag för underhåll av parkerna vid Mästermans källa med flera parker har likaledes sänkts med 5.000 kronor från 60.000 kronor till 55.000 kronor. Anslagsförbrukningen under år 1946 utgjorde nämligen 49.000 kronor och motsvarande anslag i årets stat 45.000 kronor. Anslaget för Rudbecksparken har vidare sänkts med 1.000 kronor från 8.000 kronor till 7.000 kronor med beaktande av att anslagsförbrukningen under år 1946 uppgick till 5.000 kronor och anslaget för innevarande år upptagits till 6.000 kronor. Anslaget för Mariaberget med flera har sänkts med 2.000 kronor från 12.000 kronor till 10.000 kronor, enär anslagsförbrukningen under år 1946 utgjorde 7.850 kronor och motsvarande anslag i årets stat uppgår till 9.000 kronor. I överensstämmelse med vad som tidigare framhållits vid kommenteringen av fastighetsförvaltningens stat ha de i parkförvaltningens stat upptagna anslagen för Björnön, Johannisbergsbadet och Hästholmarna å sammanlagt 50.000 kronor överförts till konto 13 E 2 Anordningar för friluftsliv. På begäran av folkskolestyrelsen har parkstyrelsen upptagit ett anslag med 20.000 kronor till nyanläggning vid skolorna i Badelunda, vilket belopp även upptagits å inkomstsidan samt som utgift å folkskolestyrelsens stat. Enär det torde få anses onödigt att på detta sätt upptaga beloppen på flera håll, har anslaget å såväl utgiftssidan som inkomst-

sidan i parkstyrelsens stat borttagits men upptagits under folkskolestyrelsens stat till ett med 10.000 kronor nedsatt belopp på skäl, som vid kommenteringen av denna stat närmare angivas. Efter de verkställda justeringarna utgöra utgifterna enligt förslaget cirka 390.000 kronor, inklusive kapitalutgifter, mot cirka 446.000 kronor i årets stat. Inkomsterna ha beräknats till cirka 14.600 kronor mot cirka 48.000 kronor i årets stat. Under kapitalutgifter ha upptagits anslag för inköp av inventarier med 21.750 kronor, innebärande en minskning av cirka 30.000 kronor mot i årets stat, där även anslag upptagits för inköp av en paketbil och en lastbil. Inventarierna avse viss maskinell utrustning för förrådet (eldriven hyvel, fräs, såg och borr) samt inköp av personalvagn, handredskap, parksoffor och fåtöljer, sprutmålningsaggregat för målning av soffor m. m. Drätselkammaren vill i detta sammanhang föreslå, att enligt vad som rekommenderas i den genom stadsrevisionen verkställda specialutredningen, undersökning företages huruvida icke parkförvaltningen kan begagna sig av andra förvaltningars specialmaskiner och att dispositionen av anslaget göres beroende av drätselkammarens prövning och tillstånd i varje särskilt fall. Även efter de företagna nedskärningarna av anslagen företer staten betydande anslagshöjningar under olika titlar. Bland mera avsevärda utgiftsökningar märkas höjning av anslagen för växthus-, bänk- och plantskolearbeten med 10.000 kronor, för underhåll för inventarier och lokaler med 3.000 kronor samt för underhåll av uppräknade parker med 15.000 kronor och anslaget för fåglar i Svartån med 3.000 kronor, vartill kommer ett nytt anslag å 4.500 kronor för drivmedel och smörjoljor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa parkstyrelsens förslag till stat med ovan angivna förbehåll.

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

Statförslaget utvisar för år 1948 en beräknad förlust av cirka 317.000 kronor. Såsom ovan i ingressen till denna skrivelse anmärkts har under finansförvaltningen å skattestaten täckts såväl den sålunda beräknade förlusten för år 1948 som även avsatts ett belopp av cirka 130.000 kronor för täckning av tidigare års underskott å hamnrörelsen. Hamnens sammanlagda verkliga driftunderskott uppgick vid 1946 års utgång till cirka 950.000 kronor. Om härifrån frånräknas i 1944, 1945 och 1946 års stater gjorda avsättningar om tillhopa 450.000 kronor, utgjorde nettounderskottet vid utgången av år 1946 sålunda cirka 500.000 kronor. För år 1947 har hamnen beräknats lämna ett underskott av cirka 275.000 kronor, vilket emellertid motväges av avsatt belopp av 250.000 kronor. Om hamnen under år 1947 icke skulle lämna bättre resultat än vad sålunda beräknats, skulle vid 1947 års slut hamnens icke täckta nettoförlust utgöra cirka 525.000 kronor. Vad därefter beträffar hamnstyrelsens stat har följande ändringar företagits i förhållande till styrelsens förslag. Till följd av inrättande av en ny befattning såsom kanslibiträde å hamnkontoret enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1947 har anslaget till löner för personal å ordinarie stat ökat med 400 kronor. Med hänsyn till förut omförmälda ändrade bestämmelser i det nya kollektivavtalet angående ersättning för sjukvård har sjuk-

vårdsanslaget sänkts med 400 kronor från 500 kronor till 100 kronor. I motiveringen till hamnstyrelsens stat har styrelsen räknat med att i samband med leveransen av den nya bogserbåten ett flertal resor måste göras till Landskrona under kommande år, i anledning varav anslaget för resor och transporter upptagits till 4.000 kronor mot 200 kronor i årets stat. Drätselkammaren, som funnit detta anslag vara anmärkningsvärt högt, särskilt i betraktande av att stadens allmänna reseanslag upptagits till 8.000 kronor, föreslår en sänkning av förstnämnda anslag med 1.000 kronor till 3.000 kronor. Räntor och amortering å lån har med hänsyn till beslutad upplåning höjts från respektive cirka 271.000 kronor till cirka 305.000 kronor. Vidare har anslaget för oförutsedda utgifter, av hamnstyrelsen upptaget till 2.000 kronor, med hänsyn till den faktiska förbrukningen å anslaget, sänkts till 1.000 kronor. Hamnstyrelsen har under kapitalutgifter upptagit anslag å 3.000 kronor för anordnande av småbåtshamn. Dessutom har ursprungligen å gatuförvaltningens stat upptagits anslag å 30.000 kronor för ny båthamn mellan kallbadhuset och västra piren. Anslaget har omfördelats så, att å hamnstyrelsens stat upptagits 18.000 (15.000 + 3.000) kronor medan resterande 15.000 kronor upptagits under 13 E 2 Anordningar för friluftsliv. Hamnstyrelsen har ansetts ej böra stå för hela anslaget, enär inkomsterna av båtavgifter icke kan helt förränta den beräknade kostnaden.

Av mera betydande anslagshöjningar märkes höjning av anslaget för kranskötare med 20.000 kronor, beroende dels å löneökningar på grund av 1947 års kollektivavtal, dels därpå att ytterligare två kranskötare anställts. Vidare kan erinras om att anslaget för andel i stadens allmänna förvaltningskostnader höjts med 4.000 kronor med hänsyn till beräknad utvidgning av de arbetsuppgifter, som byggnadskontoret förväntas komma att utföra för hamnens räkning.

Verkstadsrörelsen har liksom i årets stat redovisats under särskilda littera. Utgifterna för verkstaden äro bortsett från en ökning å lönekontot av 5.000 kronor ungefärligen av samma storleksordning som i året stat.

Under kapitalutgifter märkes även ett anslag å 2.500 kronor för inköp av inventarier till hamnkontoret, avseende en skrivmaskin, varom beslut redan fattats, samt en räknemaskin.

Inkomsterna ha i fråga om verkstaden beräknats inflyta med 5.000 kronor högre belopp än i årets stat. Hamnavgifterna för varor visa en höjning av 20.000 kronor och för fartyg med 5.000 kronor.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att godkänna föreliggande förslag till stat för hamnstyrelsen med ovan angivna ändringar och tillägg.

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygfält.

Utgifterna, inklusive kapitalutgifter, utgöra 27.600 kronor mot 28.600 kronor i årets stat, medan inkomsterna beräknats till oförändrat belopp, 7.500 kronor. Anslaget för underhåll har ökats med 5.000 kronor, under det att kapitalutgifterna minskats med 6.000 kronor i förhållande till 1947 års stat.

10 D. Färjor och ångslupar.

Denna titel företer en utgiftshöjning å cirka 2.300 kronor, huvudsakligen beroende på ökade personalkostnader. Inkomsterna äro i huvudsak oförändrade.

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Utgifterna ha upptagits till samma belopp som i årets stat.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av statförslaget under titeln Kommunikationsföretag.

11. Industriella verk.

11 A. Gasverk.

I styrelsens för tekniska verken statförslag har vidtagits den ändringen att posten 110 andel i gemensamma kostnader minskats med 1.300 kronor, motsvarande andel i gemensamma pensionsavgifter, vilket belopp dubbelförts. Efter denna justering jämte annan rättelse av formell natur utgöra driftutgifterna cirka 1.585.800 kronor mot cirka 1.015.500 kronor i årets stat. Härtill komma kapitalutgifter å 100.000 kronor. Inkomsterna ha beräknats till cirka 1.719.200 kronor mot cirka 1.037.400 kronor i årets stat. Kapitalinkomsterna utgöra 60.000 kronor mot cirka 63.000 kronor i årets stat.

Särskilt må påpekas höjningar av anslagen för löner till extra personal och dyrtidstillägg härför med sammanlagt cirka 10.400 kronor, beroende bl. a. på anställandet av biträdande driftingenjör, vidare höjning av anslaget för ommurning av ugnar från 20.000 till 30.000 kronor, vilket sistnämnda belopp i staten avsatts till en särskild driftfond, av anslaget för gaskol med 525.000 kronor, beroende på förhöjda kolpriser och ökad gastillverkning som en följd av gasverkets utvidgning, anslaget för inköp av elkraft med 4.000 kronor samt anslaget för anskaffning av mätare med 10.000 kronor, vilken sistnämnda höjning sammanhänger med de kontrakterade gasleveranserna till Svenska Metallverken, varför särskild mätareutrustning är erforderlig.

För reparation och ombyggnad av tjärbrunnen har upptagits ett nytt anslag å 15.000 kronor. Vidare har begärts nytt anslag å 900 kronor för bilersättning till gasverksingenjören, varom särskild framställning ingivits till drätselkammaren, som ännu icke slutbehandlat ärendet. Vid anslaget bör fästas det förbehållet att detsamma ej må tagas i anspråk förrän efter drätselkammarens medgivande.

Under kapitalutgifter har såsom tidigare berörts till täckning av skattemedel upptagits anslag för ombyggnad av kokssorteringsverket, då det nuvarande är starkt förslitet och äger allt för ringa kapacitet för den ökade koksframställningen.

Å inkomstsidan ha gasavgifterna beräknats inflyta med 100.000 kronor högre belopp än i årets stat, varjämte inkomsterna av tillverkningen av koks och tjära beräknats öka med 575.000 kronor i förhållande till detta års budget.

11 B. Elektricitetsverk.

I verksstyrelsens förslag har vidtagits den justeringen, att posten andel i gemensamma kostnader minskats med 3.000 kronor, motsvarande andel i gemensamma pensionskostnader, vilket belopp på samma sätt som i gasverkets stat dubbelförts. Efter denna ändring utgöra driftutgifterna cirka 2.210.000 kronor mot cirka 2.023.000 kronor i årets stat. Driftinkomsterna ha beräknats till cirka 2.861.000 kronor mot cirka 2.668.000 kronor i årets stat. Härtill komma kapitalinkomster i form av avskrivningar å fasta tillgångar med cirka 94.000 kronor mot 87.000 kronor i årets stat.

Kostnaderna för kraftinköp utvisa en avsevärd ökning med 125.000 kronor. Vidare ha anslagen för utskylder ökat med 11.000 kronor och för underhåll av ledningsnät med 15.000 kronor.

Avgifterna för enskild strömförbrukning ha beräknats till 2.725.000 kronor mot 2.500.000 kronor i årets stat, innebärande en ökning av 225.000 kronor. Inkomsten för allmän belysning har upptagits till 50.000 kronor mot 95.000 kronor i detta års budget.

Kammaren tillstyrker stadsfullmäktige att godkänna föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för gas- och elverken med ovan angivna ändringar och förbehåll.

12. Hälso- och sjukvård.

12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.

Förutom en del smärre justeringar av formell natur ha följande ändringar vidtagits i hälsovårdsnämndens förslag till stat under denna titel. Under titeln pensioner enligt pensionsstat har tillagts ett belopp av 1.800 kronor, varjämte dyrtidstillägget ökat med 500 kronor, motsvarande pension till nuvarande förste hälsovårdsinspektören, som under året kommer att pensioneras. Hälsovårdsnämnden har upptagit anslag för fast årsavgift till Centrallasarettets barnbördsavdelning med 3.600 kronor och för bidrag till driftkostnaderna för avdelningen med 7.812 kronor. Då dessa bidrag efter överenskommelse med landstinget upphört, hava anslagen avförts. Vidare har från inkomstsidan borttagits bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden, i 1947 års stat upptaget till 650 kronor. Enligt donationsbestämmelserna skall avkastningen av fonden, på sätt stadsfullmäktige bestämma, av hälsovårdsnämnden användas till bestridande av billig eller kostnadsfri sjuksköterskevård för mindre bemedlade personer i Västerås. Då några stadssjuksköterskor ej längre finnas anställda och distriktssköterskorna avlönas helt av landstinget, har det ej ansetts lämpligt att i fortsättningen taga i anspråk bidraget som inkomst å nämndens stat. Drätselkammaren vill emellertid i detta sammanhang understryka att fondens medel fortfarande äro disponibla för hälsovårdsnämnden inom ramen av donationsbestämmelserna.

Efter vidtagna justeringar utgöra utgifterna å denna titel cirka 105.700 kronor mot cirka 108.700 kronor i årets stat. Inkomsterna ha beräknats till cirka 5.800 kronor mot cirka 10.000 kronor i årets stat.

Under löner till personal å ordinarie stat ha upptagits anslag med cirka 36.000 kronor mot cirka 32.000 kronor i årets stat, varjämte dyrtidstillägget ökat med cirka 2.000 kronor.

Därvid har hälsovårdsnämnden räknat med en omorganisation av tjänsteläkarebefattningarna, innebärande höjning av förste stadsläkarens lön i samband med viss omändring av hans arbetsuppgifter samt inrättande av två stadsdistriktsläkaretjänster med placering i lönegrad 8. Frågan om denna omorganisation är emellertid fortfarande under utredning hos beredningsutskottet samt löne- och avtalsnämnden. Drätselkammaren har intet att erinra mot att anslag upptages för ändamålet men förutskickar därvid att det ökade anslaget icke får tagas i anspråk förrän stadsfullmäktige beslutat godkänna omorganisationen. Anslaget till vikarier för tjänsteläkare har höjts från 600 kronor till 900 kronor för varje tjänsteläkares vikarie, enär det visat sig svårt att i fortsättningen erhålla vikarier till lägre arvode. Anslaget har beräknats för tre läkartjänster. I fråga om användandet av anslaget för en tredje läkarvikarie bör gälla samma förbehåll som nyss sagts.

Sedan distriktssköterskorna och dispensärsköterskorna numera åtnjuta bruttolön från landstinget och därför själva få bekosta sina bostäder, ha tidigare anslag för bostads-, värme- och lyseersättning till dessa sköterskor slopats. Som en annan konsekvens härav har å inkomstsidan bidraget från landstinget för bostäder till distriktssköterskorna, i årets stat upptaget till 4.800 kronor, utgått.

12 A 3. Poliklinik.

Arvodet för läkaren vid könspolikliniken skall under år 1948 författningsenligt utgå med 6.000 kronor, vilket medfört en ökning av utgiften härför med 2.000 kronor. Utgiftsökningen uppväges av motsvarande ökning av statsbidraget å inkomstsidan.

12 A 5. Bostadsinspektion.

Utgifterna ha ökat med cirka 1.100 kronor, beroende på smärre höjningar å anslagen för dyrtidstillägg och administrationskostnader samt tillkomsten av anslag för stadens andel i pensionsavgifter för de till SKP anslutna befattningshavarna.

12 B. Folktandvård.

För att ernå överensstämmelse med uppställningen i budgetstatistiken ha anslagen för folktandvården, som i årets stat återfinnas under 12 Ö Övriga ändamål, utbrutits och hänförts till denna titel. Utgifterna äro oförändrade i förhållande till 1947 års stat.

12 Ö. Övriga ändamål.

Under denna rubrik kvarstår anslaget till tuberkulosföreningen, vilket upptagits till oförändrat belopp.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa förslaget till stat för hälso- och sjukvård med ovan angivna ändringar och förbehåll.

13. Allmän hygien.

13 A—B. Vatten- och avloppsverk.

I styrelsens för tekniska verken statförslag ha vidtagits följande ändringar. Posten andel i gemensamma kostnader har minskats med 800 kronor, motsvarande andel i gemensamma pensionsavgifter, enär beloppet dubbelförts. I anslagen för löner till ordinarie personal och dyrtidstillägg under rubriken Distribution har förutom lön till utsättare, vilken befattning inrättats enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1947, även inräknats lön och dyrtidstillägg till körselkontrollant med respektive 5.136 och 1.200 kronor. Då styrelsens framställning om befattningens uppförande å ordinarie stat avstyrkts av löne- och avtalsnämnden med hänsyn till den korta tid den extra befattningen varit inrättad samt kammaren delar nämndens uppfattning, ha nyssnämnda belopp överförts till konto 112, löner för extra personal. Under kapitalinkomster ha slutligen upptagits överskott på grävmaskin och å lastbilar med belopp av respektive 15.000 och 10.000 kronor. Grävmaskinen, för vilken å utgiftssidan under kapitalutgifter upptagits anslag med 75.000 kronor till täckning av skattemedel enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1945, har beräknats intjäna anskaffningskostnaden under en tid av fem år, i anledning varav $1/5$ eller 15.000 kronor upptagits å inkomstsidan. Posten överskott å lastbilar å 10.000 kronor avser 1948 års andel i återbetalningen av anskaffningskostnaden för i 1947 års stat upptagna lastbilar. Då dessa tvenne poster rätteligen äro att hänföra till driftinkomster ha de överförts till övriga inkomster under Driftinkomster. Kammaren erinrar om att nettobeloppen ej må tagas i anspråk av styrelsen annat än efter drätselkammarens medgivande.

Efter vidtagna justeringar utgöra driftutgifterna cirka 838.600 kronor och kakapitalutgifterna 75.000 kronor mot respektive cirka 803.900 kronor och 51.000 kronor i årets stat. Driftinkomsterna uppgå till cirka 788.600 kronor mot cirka 700.000 kronor i årets stat. Kapitalinkomsterna utgöra cirka 181.000 kronor mot cirka 184.000 kronor i 1947 års stat. Budgettiteln företer en nettoförbättring av i runt tal 30.000 kronor.

Under rubriken Förvaltning anmärkes, att i lönestaten medräknats anslag för en ny befattning såsom byråingenjör. I fråga om rubriken Tillverkning erinras att anslaget för elström höjts med 10.000 kronor. Under Distribution ha anslagen för underhållskostnader ökat med tillhopa 11.000 kronor och anslaget för anskaffning av mätare med 6.000 kronor.

Bland kapitalutgifterna har till täckning av lånemedel upptagits anslag å 40.000 kronor för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1948. Verksstyrelsen hemställer, att fullmäktige ville bevilja detta anslag samt bemyndiga styrelsen att för nu nämnda ändamål använda inflytande anslutningsavgifter för avslutade och redovisade ledningsanläggningar.

Å inkomstsidan har distribution av vattenförbrukningen upptagits till 700.000 kronor mot 650.000 kronor i årets stat.

13 C 1. Renhållningsverk.

Drätselkammaren föreslår de ändringar i lantegendomsnämndens statförslag under denna titel, att anslaget för sjukvård, ingående i posten Olycksfallsförsäkring och sjukvård, minskas från av nämnden begärda 800 kronor till 200 kronor, enär som tidigare nämnts det nya kollektivavtalet ej medgiver rätt för kommunalarbetarna

att åtnjuta fri sjukvård samt vidare att ett nytt anslagsbelopp för post tillägges med 500 kronor.

Drift- och kapitalutgifterna förete sammanlagt en ökning å cirka 44.000 kronor i förhållande till årets stat, varemot svarar en ökning å inkomstsidan om cirka 47.000 kronor. Anslaget för inköp av sopkärl till försäljning har höjts med 40.000 kronor. Å inkomstsidan har motsvarande höjning företagits å de beräknade inkomsterna för försäljning av dylika kärl. Under kapitalutgifter har upptagits anslag för inköp av en lastbil enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 mars 1947. Inköpet föranleder smärre höjningar å anslagen för bilskatt och försäkring samt underhåll av automobiler. Anslag för extra arbetare och gatsopare har slutligen ökat med 4.000 kronor.

13 C 2. Svingård.

Utgifter och inkomster balanserar i det närmaste på cirka 50.000 kronor.

13 D 1. Varmbadhus.

I badhusstyrelsens statförslag har vidtagits den justeringen, att anslaget för löner och dyrtidstillägg till personal å ordinarie stat nedsatts med respektive cirka 800 kronor och cirka 200 kronor, enär en ordinarie befattningshavare under året avlidit och efterträdaren åtnjuter lön efter lägsta löneklassen inom lönegraden. Utgifterna ha ökat med cirka 18.000 kronor under det att inkomsterna beräknats till i huvudsak oförändrade belopp. Utgiftsökningarna hänföra sig företrädesvis till avlöningarna för extra personal med 12.000 kronor, beroende på höjda löner enligt det nya kollektivavtalet samt till anslagen för driftkostnader med cirka 3.000 kronor och för underhållskostnader med cirka 2.000 kronor. Nytt anslag har upptagits för inköp av tvättmaskin med 3.000 kronor.

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning.

I tidigare stater ha utgifterna och inkomsterna beträffande den vid ålderdomshemmet bedrivna tvättinrättningen upptagits under titeln 16 B 2 Ålderdomshem, därvid endast vissa av utgifterna för rörelsen direkt kommit till synes i staten. Det har emellertid ansetts riktigast, att samtliga av tvättinrättningen härrörande utgifter och inkomster budgeteras särskilt för sig, varför tvättinrättningen utbrutits från ålderdomshemmets stat och överförts till en ny budgettitel.

Utgifterna ha beräknats till cirka 54.500 kronor och inkomsterna till cirka 55.400 kronor.

13 E 1. Kallbadhus.

Utgifterna ha upptagits till 2.200 kronor och inkomsterna till 1.200 kronor lägre belopp än i årets stat. För underhåll har upptagits endast 1.000 kronor mot cirka 3.000 kronor i årets stat. Budgeten är avvägd med hänsyn till att kallbadhuset liksom under innevarande år endast öppethålles för dusch och solbad.

13 E 2. Anordningar för friluftsliv.

Såsom anmärkts vid kommenteringen av fastighetsförvaltningens och parkförvaltningens stater ha under denna budgettitel samlats kostnaderna för Hästholmarna,

Björnön och Johannisbergsbadet. Under denna budgettitel redovisas såsom i annat sammanhang framhållits, del om 15.000 kronor av anslag för anordnande av småbåtshamn å 33.000 kronor, under det att resterande 18.000 kronor påförts hamnförvaltningens stat.

13 Ö. Övriga ändamål.

Under förevarande titel, som icke tidigare funnits upptagen i staten, har upptagits anslag till Lundby badhusförening med 300 kronor. Enligt särskilt beslut av drätselkammaren har samma anslag utgått till föreningen under innevarande år.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar fastställa föreliggande förslag till stat under rubriken Allmän hygien.

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg och saluhall.

Utgifter och inkomster äro oförändrade.

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Utgifterna ha minskat med 3.000 kronor, beroende på att genom veterinär Jonssons frånfälle pensionen till denne upphört. På inkomstsidan ha besiktningsavgifterna beräknats till 1.000 kronor lägre belopp än i 1947 års stat.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av föreliggande förslag till stat under titeln Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A 1. Folkskola.

Följande ändringar ha företagits i folkskolestyrelsens statförslag. I särskild till drätselkammaren senare ingiven framställning har styrelsen under hänvisning till en av styrelsen till stadsfullmäktige samtidigt ingiven, av fullmäktige ännu ej behandlad ansökan om anslag för provisorisk avlöningsförbättring till folkskolans övningslärare för sista halvåret 1947 hemställt om höjning av anslaget för dylik avlöningsförbättring under år 1948 med 5.355 kronor. Under förutsättning av fullmäktiges bifall till framställningen om anslaget för innevarande år har drätselkammaren därför ökat anslaget för provisorisk löneförbättring i 1948 års stat med sistnämnda belopp till 20.190 kronor.

Styrelsen har vidare begärt anslag för underhåll av skolbyggnader med 121.310 kronor. Arbetena avse dels Hammarby skola, dels Hamre folk- och småskola och

innebära dels genomgripande renoverings- och förbättringsarbeten av dessa skolbyggnader, dels inhägnad av skoltomterna vid Hamre och Badelunda kyrkskola, dels ock diverse reparationer å bostäder m. m. Av totalkostnaden belöper cirka 40.000 kronor å Hamre folk- och småskola och resten å övriga arbeten. Vid övervägande av detta anslagsäskande har drätselkammaren funnit hänsynen till budgetläget fordra att endast de arbeten, som äro mest trängande budgeteras i 1948 års stat. Kammaren har därför sökt att bilda sig en uppfattning om angelägenhetsgraden för de olika företagen och därvid funnit, att iordningställandet av Hammarbyskolan är mest aktuellt medan med Hamreskolan bör kunna anstå till ett kommande år. Enligt vad kammaren inhämtat torde för år 1949 icke komma att erfordras några mera omfattande reparationer å skolbyggnader. Kammaren har med anledning härav sänkt anslaget för underhåll av skolbyggnader med 40.000 kronor från av styrelsen begärda 121.310 kronor till 81.310 kronor.

Såsom förut anmärkts under parkförvaltningens stat har därifrån avförts anslag å 20.000 kronor för upprustning av skolorna i Badelunda med tillhörande planteringar och särskilt anslag för samma ändamål upptagits i folkskolestyrelsens stat bland underhållskostnaderna, därvid anslaget dock av kammaren nedsatts till 10.000 kronor, då i nuvarande läge skolgårdarna i Badelunda böra kunna iordningställas på ett enklare sätt.

Anslaget för oförutsedda utgifter har nedsatts med 500 kronor från 3.000 kronor till 2.500 kronor med hänsyn till 1946 års förbrukning å motsvarande anslag. Under kapitalutgifterna har tillagts ett anslag å 47.400 kronor för iordningställande av lokaler för barnbespisning enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 juni 1947, i samband varmed å inkomstsidan tillagts beräknad intäkt av statsbidrag för bespisningen med 8.100 kronor. Slutligen har från inkomstsidan under denna titel till finansförvaltningen överförts statsbidrag till nya skolbyggnader vid Jakobsbergsskolan, Herrgårds- och Korsängsskolorna med 35.322 kronor, då finansförvaltningen svarar för ränta och amortering å lånet till skolbyggnaderna.

Efter sålunda vidtagna justeringar utgöra driftutgifterna och kapitalutgifterna sammanlagt cirka 2.363.000 kronor och inkomsterna cirka 1.226.000 kronor, varför nettouttaxeringen utgör cirka 1.137.000 kronor. Nettouttaxeringen enligt årets stat har beräknats till cirka 873.000 kronor.

Av utgiftsökningen faller cirka 218.000 kronor på anslagen för personalkostnader, vilken ökning dock motväges av ett med cirka 138.000 kronor ökat statsbidrag. I detta sammanhang kan anmärkas, att i posten löner till lärare i övningsämnen ingår anslag för e. o. lärare i sång, teckning och gymnastik med 10.728 kronor, varom styrelsen gjort särskild framställning till stadsfullmäktige. Då fullmäktige ännu ej behandlat ärendet, har anslaget i denna del upptagits med reservation för fullmäktiges bifall.

Bland övriga mera väsentliga utgiftsökningar märkes höjning av anslagen för lokalkostnader med cirka 34.000 kronor, beroende bl. a. på ökade löner enligt kollektivavtalet samt höjda kostnader för uppvärmning och belysning, av anslagen för fri undervisningsmateriel med cirka 10.000 kronor och övrig undervisningsmateriel med 5.000 kronor på grund av ökat barnantal och stegrade materielpriser samt slutligen av anslaget till skolmåltider med 60.000 kronor, mot vilken sistnämnda höjning svarar en ökning av statsbidraget å inkomstsidan med 40.000 kronor.

Under posten kapitalutgifter märkes slutligen ett nytt anslag för inköp av smalfilmsapparater, å 7.600 kronor, avsett att utgöra en början till anordnande av film-

förevisningar i de olika skolorna i stället för såsom nu gemensamt för alla folkskolebarnen å teatern.

15 A 2. Fortsättningsskola.

Utgifter och inkomster ha upptagits med i huvudsak oförändrade belopp.

15 B. Praktisk mellanskola och Högre folkskola.

Från och med den 1 juli 1947 har högre folkskolans ombildning till praktisk mellanskola trätt i kraft, i anledning varav budgettiteln erhållit delvis ändrad benämning. När högre folkskolan efter 3 år är helt avvecklad, kommer budgettiteln att helt gälla den praktiska mellanskolan. Då det ännu ej avgjorts från vilken tidpunkt skolans lärare skola avlönas efter praktiska mellanskolans löneplan ha alla löner i budgeten måst beräknas för högre folkskola. En övergång till praktiska mellanskolans avlöningsförhållanden kommer att medföra att adjunktskompetent lärare skall avlönas två löneklasser högre än förut. Rektor skall vid placering i praktisk mellanskola avlönas med tre löneklasser högre belopp.

I statförslaget har vidtagits den ändringen att det av styrelsen för skolan begärda anslaget för skolmåltider å 2.400 kronor och motsvarande beräknat statsbidrag å inkomstsidan 600 kronor borttagits. Styrelsen har tänkt sig att anslaget skall användas till att bestrida kostnaden för servering av skolmåltid å något serveringsställe, en mjölkbar eller dyl. till 25 av skolans 160 elever. Kammaren, som finner en dylik form av skolbespisning mindre tilltalande har i avbidan å närmare utredning angående annan lösning av denna fråga, icke funnit sig kunna tillstyrka anslaget.

Utgifterna inklusive kapitalutgifterna utgöra efter denna ändring cirka 127.000 kronor och inkomsterna cirka 67.000 kronor mot respektive cirka 105.000 kronor och 59.000 kronor i årets stat. Utgiftsökningen utgör sålunda netto cirka 14.000 kronor. Höjningarna hänföra sig huvudsakligen till löner för ordinarie och annan lärarepersonal med sammanlagt cirka 30.000 kronor varemot svarar förhöjning av statsbidragen med cirka 10.000 kronor. Inventarieanslaget har sänkts med cirka 5.500 kronor mot i årets stat, enär däri upptaget anslag för laboratorieutrustning bortfallit.

I stället för i årets stat upptaget anslag för bidrag till elevernas skolmateriel å 1.000 kronor har styrelsen begärt anslag å 7.500 kronor för fri undervisningsmateriel. Särskild framställning härom har ingivits till stadsfullmäktige, som emellertid ännu ej fattat beslut i ärendet. Anslaget har bibehållits under reservation för stadsfullmäktiges bifall till styrelsens hemställan.

15 D. Kommunal flickskola.

Utgiftsökningen utgör netto cirka 38.000 kronor och beror huvudsakligen på höjda lärarelöner och ökade kostnader för lokaler samt för undervisningsmateriel. Med anledning av att realskolelinjen från och med höstterminen 1948 börjar sin verksamhet har särskilt anslag för denna linje med 9.000 kronor upptagits.

Under kapitalutgifter märkes anslag för inköp av inventarier å 8.000 kronor, utgörande skolmöbler till tre nya klassrum, dammsugare och symaskin samt anslag å 7.000 kronor för inköp av korkmattor i enlighet med drätselkammarens beslut den 16 maj 1947.

15 G. Statliga läroverk.

15 G 1. Allmänt läroverk.

Driftutgifterna sluta å cirka 56.000 kronor mot cirka 40.000 kronor i årets stat.

Höjningen hänför sig med 2.000 kronor till den interna anslagsposten hyra för gymnastiksal och med 14.000 kronor till underhållsanslaget från 6.000 till 20.000 kronor. Utöver det ordinarie underhållsanslaget, som höjts med 4.000 kronor från 6.000 till 10.000 kronor, har här till täckning av uttaxerade medel upptagits ett belopp av 10.000 kronor av de till 33.000 kronor beräknade kostnaderna för vissa reparations- och förbättringsarbeten i läroverksbyggnaderna. Resterande del av kostnaden, 23.000 kronor, har täckts av 1947 års reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 maj 1947. Jämlikt samma beslut har till täckning av skattemedel under kapitalutgifter upptagits anslag å 160.000 kronor för provisorisk skolbyggnad.

15 G 2. Elektrotekniska fackskolan.

Utgifterna äro oförändrade.

15 H. Yrkesskola.

Utgifterna inklusive kapitalutgifter uppgå till cirka 271.000 kronor och inkomsterna till cirka 172.000 kronor mot respektive cirka 216.000 och 129.000 kronor i årets stat, varför utgiftsökningen netto utgör cirka 12.000 kronor. Anslaget för premier och stipendier har ökat med 39.000 kronor, varemot svarar en ökning av statsbidraget med cirka 37.000 kronor. Under konto 116 Löner enligt statens löneplan har upptagits anslag med 60.228 kronor, vari ingår reglering av vissa lärarlöner som är beroende av stadsfullmäktiges beslut. Anslaget upptages i denna del med reservation för fullmäktiges godkännande av löneregleringen.

15 I. Gymnastik och idrott.

I formellt avseende ha de ändringar i idrottsstyrelsens statförslag vidtagits att till en särskild ny rubrik överförts kostnaderna för den gemensamma förvaltningen samt till budgettiteln 15 I 4 överförts anslag för idrottsresor utom riket. I övrigt ha följande justeringar och ändringar i förslaget företagits. Anslag till Västerås Gymnastikförening har på framställning av föreningen upptagits med 4.000 kronor med hänsyn till föreningens ekonomiska läge. Styrelsen har begärt ett anslag å 3.000 kronor för tränarverksamhet. Anslaget har av kammaren ansetts kunna sänkas till 2.000 kronor. Kammaren vill såsom ett villkor för anslaget förutskicka att tränaren i första hand ställes till förfogande för skolungdom och den idrottsintresserade allmänheten i övrigt och först i andra hand tillhandagår de mera försigkomna idrottsmännen. Underhållsanslaget för byggnader har sänkts från 12.000 kronor till 9.000 kronor och underhållsanslaget för sandplanen å Arosvallen från 6.000 kronor till 5.000 kronor. Anslaget för inköp av inventarier har nedsatts från 12.000 kronor till 10.000 kronor. Av styrelsen begärt anslag å 10.000 kronor för inköp av oljeeldningsanläggning har vidare borttagits. Med hänsyn till budgetläget och till svårigheterna att för närvarande anskaffa dylika anläggningar anser kammaren att denna fråga bör anstå.

Med de sålunda företagna justeringarna utvisar staten en utgiftsökning netto av cirka 32.000 kronor. Höjningen beror förutom av ökade personal-, drift- och underhållskostnader på att staden från och med den 1 juli 1947 övertagit Idrottshallen, vars utgifter och inkomster för nästkommande år här budgeterats och upptagits till respektive cirka 67.400 kronor och cirka 40.500 kronor. I staten för idrottshallen har

under löner till ordinarie personal upptagits befattning såsom vaktmästare vid idrottshallen enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1947.

15 Ö. Övriga ändamål.

Anslagen till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet, Arosgården, Västerås Konstförening, K. F. U. M:s studie- och sociala verksamhet, Västerås Fornminnesförening, inköp av konstverk och T. B. V. ha bibehållits vid oförändrade belopp.

Anslaget till Arbetareinstitutets bibliotek har på begäran av styrelsen ökats med 5.500 kronor från 40.000 kronor till 45.500 kronor med hänsyn till höjningen av lönerna för institutets bibliotekspersonal efter förhandlingar mellan styrelsen och bibliotekstjänstemännens organisation.

A. B. F:s lokalavdelning för Västerås har i särskild skrivelse till drätselkammaren begärt höjning av anslaget för föreningens studie- och biblioteksverksamhet med 2.000 kronor från 8.000 kronor till 10.000 kronor med anledning av ökade arvoden till lärare och ledare för studiecirklar. Kammaren har med tillstyrkande av föreningens framställning upptagit anslag med 10.000 kronor.

Västerås Musikskola har vidare hemställt om ett med 7.000 kronor från 15.000 kronor till 22.000 kronor förhöjt anslag under hänvisning till den utveckling skolans verksamhet tagit och de ökade kostnaderna för verksamheten. Kammaren föreslår en höjning av anslaget till 18.000 kronor.

På framställning av Västerås Nykterhetsförbund har stadens anslag för förbundets verksamhet höjts från 500 kronor till 1.000 kronor, enär förbundet utökat sin verksamhet att omfatta nykterhetspropaganda i samband med idrottstillställningar.

För frilufts- och folkkonserter har upptagits ett med 500 kronor till 6.500 kronor förhöjt anslag.

I överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 28 augusti 1947 att garantera Västerås Teateraktiebolags verksamhet i händelse att teaterlokalerna icke i fortsättningen komme att uthyras för biografändamål, har upptagits ett anslag à 15.000 kronor. Med hänsyn till att biografverksamheten skulle upphöra först från och med sista halvåret 1948 har beloppet ansetts vara tillfyllest.

Slutligen har till denna budgettitel överförts i årets stat under 16 Ö upptagna anslag för kulturutbyte med övriga nordiska länder och till Västerås Reso. Anslagen ha upptagits med oförändrade belopp av respektive 5.000 kronor och 1.500 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med ovan angivna ändringar och förbehåll fastställa föreliggande förslag till stat under budgettiteln Undervisningsverksamhet.

16. Socialvård.

16 B 2. Ålderdomshem.

I fattigvårdsstyrelsens statförslag har vidtagits dels den i annat sammanhang tidigare anmärkta ändringen att ålderdomshemmets tvättinrättning utbrutits och lagts under särskild budgettitel 13 D 2, dels följande justeringar. Ett särskilt anslag

har upptagits å 16.929 kronor för provisoriska lönetillägg till husmoder och sköterskor och kokerska vid ålderdomshemmet enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 februari och den 24 april 1947, i samband varmed en justering nedåt skett av posten för dyrtidstillägg.

I förslaget har styrelsen begärt anslag med 20.000 kronor för reparationskostnader för år 1948. I 1947 års stat har upptagits ett särskilt anslag å samma belopp för utvändig översyn av ålderdomshemmet. Detta anslag har styrelsen under året ej kunnat utnyttja, vilket är anledningen till att styrelsen nu ånyo hemställer om anslag med samma belopp. Kammaren föreslår, att anslaget avföres ur statförslaget men att det av fullmäktige beviljade anslaget å 20.000 kronor ändras till reservationsanslag och reserveras till 1948.

Utgifterna — efter utbrytningen av tvättinrättningen — uppgå till cirka 475.000 kronor inklusive kapitalutgifter och inkomsterna till cirka 243.000 kronor.

Det av stadsfullmäktige den 29 maj 1947 beviljade anslag å 10.000 kronor till komplettering och underhåll av inventarier, har i statförslaget fördelats med 6.500 kronor å konto 423 "Linne och sängkläder", 2.500 kronor å konto 424 "Möbler" och 1.000 kronor å konto 425 "Glas, porslin och köksattiralj". Posterna ingå som del i anslag för nämnda förnödenheter å respektive 8.000, 3.000 och 2.000 kronor.

Till följd av att möbelanskaffningen under krigsåren eftersatts har nyanskaffning av möbler för en kostnad av 10.000 kronor blivit nödvändig. Anslaget för inventarier har därför höjts med detta belopp.

Inkomsterna av vårdavgifter, ersatta genom pensioner och sjukkassor, ha trots den nya folkpensioneringslagens ikraftträdande under 1948 endast beräknats öka med 10.000 kronor. Orsaken till denna försiktiga beräkning är den att man ännu ej vet om de statliga bostadstilläggen få uppbäras av staden. Om så blir förhållandet, kan en ytterligare ökning å denna inkomstpost förväntas.

16 B 3. Yttre fattigvård.

I styrelsens statförslag har den ändringen vidtagits, att d e l s anslaget för löner till ordinarie personal ökat med cirka 500 kronor, motsvarande ålderstillägg till en befattningshavare, d e l s utgiftsposten kommunala pensionstillskott, av styrelsen upptagen till 40.000 kronor, nedsatts till 30.000 kronor med hänsyn till tidigare förbrukning å anslaget samt till den omständigheten att ökningen av folkpensionerna kan förväntas medföra en minsknig av de kommunala tillskotten om de i fortsättningen överhuvudtaget komma att bibehållas.

Med dessa ändringar utgöra sammanlagda utgifterna cirka 423.000 kronor och inkomsterna cirka 144.000 kronor mot respektive cirka 476.000 kronor och 151.000 kronor i årets stat. Statförslaget utvisar sålunda en utgiftsminskning netto av cirka 46.000 kronor.

Bland viktigare förändringar i anslagen märkes en sänkning av anslagen för anstaltsvård med cirka 17.000 kronor samt av anslagen för understöd med och utan karaktär av fattigvård med respektive cirka 36.000 kronor och 10.000 kronor, allt beroende på de höjda folkpensionerna. Dessa utgiftsminskningar motvägas å inkomstsidan av en sänkning av beräknad ersättning av pensioner och sjukkassor med cirka 27.000 kronor.

16 C 2. Barnhem.

Utgifter och inkomster balansera å 39.780 kronor. Landstinget har författningsenligt att i sista hand ansvara för skillnaden mellan utgifter och inkomster.

16 C 3. Yttre barnavård.

I barnavårdsnämndens statförslag föreslås den ändringen att anslaget för oförutsedda utgifter, av nämnden upptaget till 800 kronor, nedsättes till 500 kronor eller samma belopp som i årets stat.

Staten företer en utgiftsökning netto av i runt tal 38.000 kronor. Ett nytt anslag å 20.000 kronor har upptagits till arvoden m. m. för barnbidragsverksamheten enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1947. Anslagen till utackorderingskostnader ha höjts från 47.200 kronor till 60.000 kronor på grund av svårigheten att med nuvarande anslag erhålla lämpliga fosterhem.

16 C 4. Barnstugor.

Drätselkammaren föreslår följande ändringar i barnstugestyrelsens stat. Det av stadsfullmäktige den 28 augusti 1947 beviljade anslag å 25.400 kronor till driften av nytt daghem vid Hammarby, som ej av styrelsen upptagits i statförslaget, har med ett belopp av 21.475 kronor påförts staten och fördelats på de olika anslagen. Resten avser beräknade utgifter för november och december månader innevarande år. Anslaget till lek- och arbetsmaterial har sänkts med 1.000 kronor från 6.000 kronor till 5.000 kronor. Slutligen har anslaget för inköp av inventarier nedsatts med 800 kronor från 4.300 kronor till 3.500 kronor. Styrelsen har begärt anslag med 1.000 kronor för bidrag till utbildning. Då kammaren enligt gällande rätt torde sakna befogenhet att anslå medel till stipendier och en i utsikt ställd lagändring ännu ej blivit genomförd, har kammaren känt en viss tvekan inför detta anslag. Kammaren har emellertid ej velat motsätta sig att anslaget upptages men förutskickar att anslaget av styrelsen tages i anspråk först efter drätselkammarens medgivande. I anslaget för löner till extra befattningshavare ingå avlöningar för befattningar, beträffande vilka stadsfullmäktige visserligen fattat beslut, att befattningarna — med visst undantag — skola från och med nyåret inrättas å ordinarie stat men vilkas löneplacering ännu ej fastställts av fullmäktige. Anslaget tillstyrkes därför i nu ifrågavarande del med reservation för stadsfullmäktiges beslut om befattningarnas löneplacering.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1947 att verksamheten vid Uddens barnkoloni må drivas året om, har härav föranlett anslag upptagits med 12.600 kronor.

Efter vidtagna justeringar uppgå utgifterna till cirka 192.300 kronor och inkomsterna till 47.600 kronor mot i årets stat respektive cirka 132.000 kronor och 42.000 kronor, varför utgiftsökningen netto utgör cirka 54.000 kronor.

16 C 5. Ungdomsvård.

I ungdomsvårdsstyrelsens statförslag ha vidtagits de ändringarna att anslaget för värme och underhåll efter fastighetskontorets beräkningar höjts från 3.000 kronor till 8.000 kronor samt att av styrelsen begärt anslag å 3.000 kronor för eventuell ungdomsvårdsverksamhet i Stadsparkens paviljong under sommaren 1948 slopas, enär frågan om paviljongens användning nästa sommar är synnerligen oviss.

Efter vidtagna justeringar utgöra utgifterna cirka 49.000 kronor mot cirka 37.000 kronor i årets stat. Inkomsterna ha beräknats till oförändrat belopp. Nettouttaxeringen för ungdomsvården har sålunda ökat med cirka 12.000 kronor. Med hänsyn till planerad ungdomsvårdsverksamhet i fastigheten Skolgatan 2 under nästa år har ett nytt anslag upptagits för denna verksamhet med 3.500 kronor. I övrigt ha anslagen för bidrag till ungdomsorganisationernas lokalkostnader och för utbildning av ungdomsledare höjts med sammanlagt cirka 2.500 kronor.

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

Utgifter och inkomster äro oförändrade.

16 F. Nykterhetsvård.

Utgifterna under denna titel ha ökats med cirka 600 kronor medan inkomsterna äro oförändrade. Anslaget till Västmanlands samhjälp för övervakning och sekreterareuppdrag har höjts med 1.000 kronor.

16 H. Hemhjälpsnämnd.

I hemhjälpsnämndens statförslag har företagits den ändringen att bland inkomsterna av statsbidrag tillagts ett belopp à 500 kronor såsom beräknat statsbidrag för deltidsanställda hemvårdarinnor. Utgifterna ha ökat med cirka 17.000 kronor från cirka 26.000 kronor till cirka 43.000 kronor medan inkomsterna beräknats öka med cirka 6.000 kronor från cirka 13.000 kronor till cirka 19.000 kronor. Nettoökningen utgör sålunda cirka 11.000 kronor. Utgiftsökningen beror på dels ökade löner enligt ny förordning om statsbidrag dels anställande av ytterligare två hemvårdarinnor, dels nyanskaffning för möblering av deras bostäder. I årets stat upptaget bidrag från Asea à 2.700 kronor har utgått, sedan Asea anställt egen hemvårdarinna.

16 Ö. övriga ändamål.

Såsom anmärkts ovan under 15 Ö ha till sistnämnda budgettitel med oförändrade belopp överförts anslagen för kulturutbyte med övriga nordiska länder och till Västerås Reso. Vidare har anslaget till barnhemmet Stora Fridnäs efter hemmets upphörande kunnat utgå. Ett nytt anslag à 600 kronor har uppförts under denna titel till garanterad ränteavkastning för vissa stiftelser. Anslaget avser att komma till användning som utfyllnad i vissa fall, då avkastningen av donationsmedel ej förslå till bibehållande av förutvarande antal understöd och därigenom behövande personer som måhända under flera år uppburit understöd ur fond, riskera att bliva fråntagna understödet.

Barnkrubban har på grund av ökade omkostnader hemställt om höjning av anslaget till krubban från 6.000 kronor till 7.000 kronor. Kammaren anser höjningen motiverad.

På framställning av Föreningen Västerås Skollovskolonier har anslaget till skollovskolonierna höjts från 47.500 kronor till 65.000 kronor på grund av höjda arvoden till personal och prishöjningar à livsmedel samt under året företagna omfattande ändringsarbeten, för vilka föreningens kapital måst tagas i anspråk.

Övriga här angivna anslag ha upptagits med oförändrade belopp i förhållande till årets stat.

Drätselkammaren tillstyrker stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar och förbehåll godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Socialvård samt att det under 16 B 2 ovan omförmälda anslag à 20.000 kronor för utvändig översyn av ålderdomshemmets byggnad måtte ändras till reservationsanslag och reserveras för år 1948.

17. Social förmedlingsverksamhet.

17 B 2. Bostadsförmedling.

Budgettiteln är ny och föranledes av inrättande av den kommunala bostadsförmedlingen enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 december 1946. Utgifterna ha beräknats till 5.900 kronor.

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

Bortsett från höjning av arvodet till ordföranden efter Badelunda sockens inkorporering samt en mindre höjning av anslagen för avlöning och dyrtidstillägg för personal äro utgifterna i huvudsak oförändrade.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 30 januari 1947 har befattningen såsom kanslist uppförts à ordinarie stat.

Enligt lag om kommunernas bidrag till folkpensioneringskostnaderna ha dessa kostnader fördelats mellan stat och kommun sålunda, att staten helt bekostar allmän ålderspension, grundpension och blindtillägg samt att kommunen helt bekostar de särskilda s. k. *kommunala* bostadstilläggen. Huruvida och med vilka belopp dessa sistnämnda tillägg skola utgå bestämmes av vederbörande kommun. I fråga om övriga statliga folkpensionsförmåner, nämligen tilläggspension, änkepension och *statliga* bostadstillägg, skola kostnaderna fördelas mellan stat och kommun, därvid kommunernas bidrag på visst sätt graderas efter kommunernas ekonomiska bärkraft. För varje kalenderår från och med år 1948 skall kommun som bidrag till folkpensionerna erlägga ett visst procenttal av kostnader för tilläggspensioner, änkepensioner och *statliga* bostadstillägg, vilka under året utbetalats till inom kommunen mantalsskrivna folkpensionärer. I fråga om de *kommunala* bostadstilläggen pågår för närvarande genom en av stadsfullmäktige tillsatt kommitté utredning som ännu ej avslutats. Enligt vad som inhämtats från vederbörligt håll inom Kungl. Pensionsstyrelsen kommer kommunerna under år 1948 ej att avkrävas några kostnader vare sig för sina andelar i de statliga pensionsbeloppen eller, därest kommun åtagit sig att utgiva kommunala bostadstillägg, för dessa senare. Kostnaderna för eventuellt beslutade kommunala bostadstillägg komma nämligen att förskotteras av pensionsstyrelsen och att utkrävas av kommunen samtidigt med kommunens andel i kostnaderna för de statliga bidragen. Man kan därför räkna med att kommunens stat icke belastas med utgifter för särskilda kommunala bostadstillägg eller för kommuns andel i kostnaden för de statliga pensionsbidragen förrän året efter desamma utbetalats.

18 B. Sjukförsäkring.

Anslaget till erkända sjukkassor har upptagits med oförändrat belopp av 22.125 kronor att fördelas med 15.000 kronor till Västerås erkända sjukkassa, 7.000 kronor till Aseapersonalens erkända centralsjukkassa och med 125 kronor till Träarbetarnas erkända sjukkassa.

Västerås erkända sjukkassa har begärt oförändrat belopp medan Aseapersonalens erkända centralsjukkassa har begärt anslag med 15.000 kronor. Från Blomkronan, Stockholms fristående sjuk- och begravningskassa, har liksom tidigare år hemställts om bidrag för kassans i Västerås stad mantalsskrivna och bosatta medlemmar, uppgående till ett tiotal personer. Liksom förut finner kammaren ej heller nu skäl tillstyrka framställningen.

Kammaren föreslår stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Socialförsäkring.

19. Kristidsförvaltning.

19 A. Kristidsnämnd.

Utgifterna ha beräknats till cirka 90.000 kronor mot cirka 34.000 kronor i årets stat. Av utgiftsökningen, cirka 56.000 kronor, avser 50.000 kronor ett anslag för täckande av beräknat underskott för vedavverkning, vilket anslag kammaren under budgetberedningen tiliagts staten. Såsom högsta beräknad förlust har, då kammaren beslutade denna vedavverkning, angivits ett belopp av 60.000 kronor. Enligt vad som nu kan skönjas behöver detta belopp ej tagas i anspråk. Drätselkammaren föreslår vidare den ändringen i nämndens förslag att begärt anslag å 5.000 kronor för bestridande av kostnaden för vedanskaffning borttages.

19 B. Hyresnämnd.

Hyresnämndens stat företer en ökning av cirka 5.700 kronor mot innevarande år. Hyresnämnden har upptagit anslag med 180 kronor, utgörande arvode till magistratsvaktmästaren för extra arbete med avlämnande av hyresnämndens post, iordningställande av sammanträdeslokal m. m. Kammaren, som av principiella skäl ej anser sig kunna tillstyrka ett dylikt särskilt arvode, har borttagit anslagsposten ur statförslaget.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av kristidsnämndens och hyresnämndens statförslag med i fråga om sistnämnda förslag av drätselkammaren vidtagen ändring.

20. Finansförvaltning.

Räntorna å stadens med tillstånd av Kungl. Maj:t upptagna fonderade lån ha minskat med cirka 16.000 kronor. Räntorna å övriga fonderade lån utgöra cirka 34.000

kronor. Bland sistnämnda lån ingår ett lån å 270.000 kronor, för vilket staden efter idrottshallens övertagande fått ikläda sig ansvar. Lånet föreslås nu skola amorteras å fem års tid. Räntorna å tillfälliga lån ha minskat med omkring 9.300 kronor.

Såsom ovan framhållits har till täckande av hamnens förlust avsatts sammanlagt 450.000 kronor, varav cirka 317.000 kronor till täckning av hamnens under 1948 beräknade rörelseförlust och cirka 133.000 kronor till täckning av tidigare förluster. Som reservationsanslag till oförutsedda utgifter har upptagits cirka ~~270.000~~ x) kronor och dessutom ett extra reservationsanslag å 700.000 kronor. För anledningen till avsättningen av detta extra reservationsanslag har redogjorts ovan i ingressen till denna skrivelse.

x) 298.000

Restitution av nöjesskattens kommunandel har beräknats till 15.000 kronor mot 35.000 kronor i årets stat. Anledningen härtill är dels att restitutionen till Västerås Teateraktiebolag motsvarande den från biografverksamheten inflytande nöjesskatten under sista halvåret av 1948 ej kommer att utgå samt att den från Arosvallen och Idrottshallen inflytande, å detta konto restituerade nöjesskatten numera i stället avsatts till en särskild fond för idrottens främjande, vilken återfinnes under finansförvaltningens kapitalutgifter.

Anslag för restitutioner och avkortningar å kommunalutskylder, vilket närmast avser att täcka de kostnader, som kunna bliva en följd av högre skatteinstansers ändring av taxerings- och debiteringsbeslut, har sänkts med 5.000 kronor från 10.000 kronor till 5.000 kronor. Bland kapitalutgifterna å skattestat upptages avsättningar till en del särskilda fonder. Förutom den förut angivna särskilda fonden för idrottens främjande märkes avsättning till särskilda fonden för nytt sophämtningssystem med 50.000 kronor, till kulturfonden med 234.200 kronor mot 232.900 kronor i årets stat, till trafikfonden ränta å fondkapitalet 48.000 kronor, ungefär samma belopp som i årets stat samt till särskilda fonden för kommunala byggnader 400.000 kronor eller samma avsättning som i årets stat. Avsättningen till donationsjordsfonden utgör 700 kronor. I årets stat upptogs även avsättning till särskilda fonden för förrådsbyggnader med 100.000 kronor. Då de hittills gjorda avsättningarna sammanlagt uppgå till 220.000 kronor samt utsikterna att under år 1948 få arbetstillstånd till större arbeten te sig ovissa, har någon avsättning ej beräknats i 1948 års stat.

Amorteringarna å stadens fonder och lån ha nedgått med omkring 210.000 kronor. Såväl ränta som amortering ha beräknats å samtliga hitintills upptagna lån och dessutom för ett halvt års tid å dels ett 25-årigt lån å 1.210.000 kronor, dels ock ett 20-årigt lån å 2.337.000 kronor, vilka båda lån beslutats av stadsfullmäktige den 24 april 1947.

Å inkomstsidan har nöjesskattens kommunandel beräknats inflyta med 175.000 kronor liksom i årets stat.

Hundskatten har beräknats efter oförändrad skatt, 50 kronor per hund, giva 2.000 kronor mer än i 1947 års stat.

Den allmänna kommunalskatten beräknas giva cirka 10.077.000 kronor, motsvarande en ökning gentemot årets stat av cirka 2.400.000 kronor.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att bifalla drätselkammarens förslag till stat under huvudtiteln finansförvaltning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa hundskatten till 50 kronor per hund;

att fastställa uttaxeringen för år 1948 till 7 kronor 15 öre per skattekrona;

att godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat i dess helhet med härovan under titlarna gjorda särskilda yrkanden; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att *dels* hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån för täckande av det av styrelsen för tekniska verken begärda anslag för anläggning av serviser och mindre ledningsanläggningar ävensom vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder, *dels ock* att underställa länsstyrelsen besluten om höjning av arvodet till drätselkammarens ordförande samt arvodet till byggnadsnämndens ordförande för prövning och fastställelse.

Västerås den 26 september 1947

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren till magistraten ingivit förslag till utgifts- och inkomststat för år 1948, får magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar för besluts fattande.

Västerås rådhus den 7 oktober 1947

På magistratens vägnar:

MARTIN LINDHEIMER.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för yttrande överlämnats drätselkammarens förslag till budget för 1948 ävensom drätselkammarens i anledning härav utarbetade budgetskrivelse.

Beredningsutskottet, som granskat det upprättade budgetförslaget, har icke funnit anledning till anmärkning emot detsamma. Med hänsyn till rådande förhållanden vill beredningsutskottet understryka drätselkammarens uttalande att de olika del-

förvaltningarna under det kommande budgetåret iakttaga största möjliga sparsamhet med till förfogande stående anslag. Beredningsutskottet delar även drätselkammarens mening att det med hänsyn till den ekonomiska situationen får anses angeläget att framställningar om nya anslag under året bli föremål för ett noggrant övervägande.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vad drätselkammaren i ovan omförmälda budgetskrivelse den 26 september 1947 föreslagit.

Västerås den 8 oktober 1947

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/ *Tjelvar Hedberg.*

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Nr B 23

UTGIFTS- OCH INKOMSTSTAT

FÖR

VÄSTERÅS STAD

ÅR 1948

Uttaxering:

till borgerliga kommunen	7: 15
till kyrkliga kommunen	0: 65
S:a uttaxering pr skattekrona	7: 80

Sammandrag av specialstaterna för Västerås stads utgifts- och inkomststat år 1948.

Titel	Utgifter Skattestat Drift-utgifter	Utgifter Skattestat Kapital-utgifter	Låne- och fondstat Kapital-utgifter	Inkomster Skattestat Drift-inkomster	Inkomster Skattestat Kapital-inkomster	Låne- och fondstat Kapital-inkomster	Skattestatens överskjutande Utgifter	Skattestatens överskjutande Inkomster
1. Allmän förvaltning.								
A 1 Stadsfullmäktige och dess beredningar	570: —						570: —	
2 Löne- och avtalsnämnd	4.000: —						4.000: —	
B Stadsrevision	15.750: —			8.900: —			6.850: —	
C Drätselkammare:								
1 Gemensamma kostnader	8.670: —						8.670: —	
2 Stadskansli	190.196: —	3.000: —		4.300: —			188.896: —	
3 Drätselkontor	206.924: —	5.000: —		69.300: —			142.624: —	
4 Byggnadskontor	256.587: —	1.000: —		130.200: —			127.387: —	
5 Fastighetskontor	94.812: —	3.000: —		2.600: —			95.212: —	
Ö Övriga ändamål	31.950: —						31.950: —	
2. Rätts- och beskattningsväsen.								
A Magistrat och rådhusrätt	191.646: —	10.800: —		52.000: —			150.446: —	
BC Polis- och åklagarväsen samt fångvård	714.624: —	11.480: —		71.750: —			654.354: —	
3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.								
AB Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering:								
1 Uppbördsverk	164.682: —	4.000: —		1.950: —			166.732: —	
2 Taxeringskontor	14.320: —						14.320: —	
C Exekutionsverk	108.489: —	500: —		17.424: —			91.565: —	
4. Byggnads- och stadsplaneväsen.								
A Byggnadsnämnd:								
1 Stadsarkitektkontor	144.075: —	2 000: —		19.700: —			126.375: —	
2 Stadsingenjörskontor	366.378: —	6.000: —		24.310: —			348.068: —	
5. Civilförsvar o. d.								
A Civilförsvar	40.433: —			6.530: —			33.903: —	
C Familjebidrag	162.200: —			140.000: —			22.200: —	
6. Brandskydd.								
AB Brand- och sotningsväsen	398.261: —	14.655: —		34.100: —			378.816. —	
7. Fastighetsförvaltning.								
A Gemensam förvaltning	7.000: —						7.000: —	
B Förvaltningsfastigheter	233.785: —	21.600: —		195.243: —			60.142: —	
C Exploateringsfastigheter	212.000: —	20.000: —	500.000: —	78.225: —		650.340: —	153.775: —	
D Jordbruksegendomar, skogar och grustag:								
1 Jordbruksegendomar	341.971: —	49.500: —		356.980: —			34.491: —	
2 Skogar	25.872: —			22.650: —			3.222: —	
4 Grustag	31.618: —	2.000: —		34.056: —				438: —
E Hyresfastigheter	634.586: —	89.200: —		428.860: —			294.926: —	
F 1 Bostadsförsörjning för mindre bemedl. barnrika familj.	30.540: —						30.540: —	
2 Pensionärshem	100.800: —			37.880: —			62.920: —	
3 Bostadsundersökning	1.000: —						1.000: —	
Ö Övriga ändamål	32.000: —			27.000: —			5.000: —	
Transport	4.765.739: —	243.735: —	500.000: —	1.763.958: —		650 340: —	3.245.954: —	438: —

Titel	Utgifter Skattestat Drift-utgifter	Utgifter Skattestat Kapital-utgifter	Låne- och fondstat Kapital-utgifter	Inkomster Skattestat Drift-inkomster	Inkomster Skattestat Kapital-inkomster	Låne- och fondstat Kapital-inkomster	Skattestatens överskjutande Utgifter	Skattestatens överskjutande Inkomster
Transport	4.765.739: —	243.735: —	500.000: —	1.763.958: —		650.340: —	3.245.954: —	438: —
8. Gatu- och parkförvaltning.								
B Gatuförvaltning:								
1 Underhåll och nyanläggning av gator och vägar	460.100: —	1.068.200: —	405.000: —	440.000: —			1.088.300: —	
2 Gatubelysning	50.000: —	40.000: —		840: —			89.160: —	
3 Gaturenhållning	76.200: —			2.800: —			73.400: —	
4 Drätselkammarens förråd	60.784: —	60.000: —		43.350: —			77.434: —	
5 Automobiler och maskiner	159.986: —	90.000: —		217.000: —			32.986: —	
6 Bekvämlighetsinrättningar	4.885: —	5.000: —		1.400: —			8.485: —	
C Parkförvaltning	368.412: —	21.750: —		14.615: —			375.547: —	
9. Hamnförvaltning.								
A Hamnar	706.354: —	21.500: —		727.854: —				
10. Kommunikationsföretag.								
C Johannisbergs flygfält	25.600: —	2.000: —		7.500: —			20.100: —	
D Färjor och ångslupar	45.666: —			30.875: —			14.791: —	
F Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —						8.000: —	
11. Industriella verk.								
A Gasverk	1.585.813: —	100.000: —		1.719.273: —	60.000: —			93.460: —
B Elektricitetsverk	2.210.300: —			2.861.118: —	93.900: —			744.718: —
12. Hälso- och sjukvård.								
A 1 Allmän hälso- och sjukvård	105.773: —			5.816: —			99.957: —	
3 Poliklinik	8.830: —			6.000: —			2.830: —	
5 Bostadsinspektion	7.257: —			325: —			6.932: —	
B Folktandvård	15.000: —						15.000: —	
Ö Övriga ändamål	3.000: —						3.000: —	
13. Allmän hygien.								
AB Vatten- och avloppsverk	863.622: —	75.000: —	40.000: —	788.623: —	206.500: —			56.501: —
C 1 Renhållningsverk	309.996. —	14.000: —		156.000: —			167.996: —	
2 Svingård	49.027: —			50.000: —				973: —
D 1 Varmbadhus	153.786: —	3.000: —		124.697: —			32.089: —	
2 Karlslunds tvättinrättning	54.546: —			55.400: —				854: —
E 1 Kallbadhus	5.400: —			300: —			5.100: —	
2 Anordningar för friluftsliv	105.308: —	15.000: —		14.005: —			106.303: —	
Ö Övriga ändamål	300: —						300: —	
14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.								
A Salutorg och saluhall	1.300: —			4.000: —				2.700: —
C Köttbesiktningsbyrå	18.370: —			12.157: —			6.213: —	
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.								
A 1 Folkskola	2.293.780: —	69.000: —		1.225.731: —			1.137.049: —	
2 Fortsättningsskola	22.860: —			10.255: —			12.605: —	
Transport	14.545.994: —	1.828.185: —	945.000: —	10.283.892: —	360.400: —	650.340: —	6.629.531: —	899.644: —

	Titel	Utgifter Skattestat: Drift-utgifter	Utgifter Skattestat: Kapital-utgifter	Låne- och fondstat: Kapital-utgifter	Inkomster Skattestat: Drift-inkomster	Inkomster Skattestat: Kapital-inkomster	Låne- och fondstat: Kapital-inkomster	Skattestatens överskjutande: Utgifter	Skattestatens överskjutande: Inkomster
	Transport	14.545.994: —	1.828.185: —	945.000: —	10.283.892: —	360.400: —	650.340: —	6.629.531: —	899.644: —
B	Praktisk mellanskola och Högre folkskola	125.736: —	1.500: —		67.210: —			60.026: —	
D	Kommunal flickskola	299.727: —	15.000: —		196.580: —			118.147: —	
G	Statliga läroverk	67.302: —	160.000: —					227.302: —	
H	Yrkesskola	268.994: —	2.000: —		171.619: —			99.375: —	
I	Gymnastik och idrott:								
1	Gemensam förvaltning	17.840: —						17.840: —	
2	Idrottsplatser	110.332: —	21.000: —		42.800: —			88.532: —	
3	Idrottshallen	67.468: —	2.000: —		40.790: —			28.678: —	
4	Bidrag till övrig idrottsverksamhet	7.000: —						7.000: —	
Ö	Övriga ändamål	129.500: —						129.500: —	
	16. Socialvård.								
B	Fattigvård:								
2	Ålderdomshem	460.348: —	15.000: —		243.400: —			231.948: —	
3	Yttre fattigvård	421.045: —	1.500: —		144.300: —			278.245: —	
C	Barnavård och ungdomsskydd:								
2	Barnhem	39.280: —	500: —		39.780: —				
3	Yttre barnavård	202.830: —			64.700: —			138.130: —	
4	Barnstugor	188.794: —	3.500: —		47.600: —			144.694: —	
5	Ungdomsvård	49.450: —			16.000: —			33.450: —	
E	Arbetslöshetsunderstöd	3.000: —			1.500: —			1.500: —	
F	Nykterhetsvård	14.875: —			2.275: —			12.600: —	
H	Hemhjälpsnämnd	38.800: —	4.000: —		19.300: —			23.500: —	
Ö	Övriga ändamål	78.200: —						78.200: —	
	17. Social förmedlingsverksamhet.								
B	Bostadsförmedling	5.900: —						5.900: —	
	18. Socialförsäkring.								
A	Folkpensionering	346.022: —			300: —			345.722: —	
B	Sjukförsäkring	22.125: —						22.125: —	
	19. Kristidsförvaltning.								
A	Kristidsnämnd	84.880: —						84.880: —	
B	Hyresnämnd	14.800: —						14.800: —	
	20. Finansförvaltning.								
a	Överskott å skattestat				42.050: —				42.050: —
b	Räntor och lånekostnader	829.439: —			1.827.258: —				997.819: —
c	Anslag till särskilda ändamål	473.000: —						473.000: —	
d	Medel till oförutsedda utgifter	998.345: —						998.345: —	
e	Egna fonder	20.400: —	746.900: —	650.340: —			605.000: —	767.300: —	
f	Upplånat kapital		1.404.369: —		193.849: —		340.000: —	1.210.520: —	
g	Utlånat kapital					27.234: —			27.234: —
h	Skatter och rättigheter	20.000: —			10.288.721: —				10.268.721: —
i	Statsbidrag				35.322: —				35.322: —
	Summa Kronor	19.951.426: —	4.205.454: —	1.595.340: —	23.769.246: —	387.634: —	1.595.340: —	12.270.790: —	12.270.790: —

Utgifter: Kronor: 24.156.880: —

Inkomster: Kronor: 24.156.880: —

Specialstater.

1. Allmän förvaltning.

1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

Driftutgifter.

1. STADSFULLMÄKTIGE.

Personalkostnader:			
114 Arvode:			
Ordföranden		500: —	
Administrationskostnader:			
241 Telefon		70: —	570: —

2. LÖNE- OCH AVTALSNÄMND.

Personalkostnader:			
114 Arvoden:			
Nämndens ordförande	800: —		
Dagtraktamenten vid förhandlingar Fa	1.500: —	2.300: —	
Administrationskostnader:			
232 Resor och representation Fa		1.700: —	4.000: —
Summa utgifter			4.570: —

1 B. Stadsrevision.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
114 Arvode till ledamöter i stadsrevisionen	1.050: —	
Arvode till revisionsfirma	14.500: —	15.550: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader		200: —
Summa utgifter		15.750: —

Driftinkomster.

990 Andelar i revisionsarvoden:		
Fattigvården	1.900: —	
Tekniska verken	7.000: —	8.900: —*
Summa inkomster		8.900: —

1 C. Drätselkammare.

Driftutgifter.

1. GEMENSAMMA KOSTNADER.

Personalkostnader:

114 Arvode:		
Drätselkammarens ordförande	3.600: —	
Adminstrationskostnader:		
241 Telefon	70: —	
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa	5.000: —	8.670: —

2. STADSKANSLI.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa		74.484: —		
Dyrtidstillägg Fa		16.700: —		
113 Löner till extra befattningshavare Fa		10.200: —		
Tillfälliga biträden Fa		7.500: —		
Dyrtidstillägg Fa		4.800: —		
Semestervikarie för vaktmästare Fa		300: —		
120 Anställdas pensionsavgifter		3.300: —*		
121 Stadens pensionsavgifter Fa		6.600: —		
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa		13.612: —		
Dyrtidstillägg Fa		3.400: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		300: —	141.196: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader Fa		4.500: —		
212 Böcker och tidskrifter Fa		500: —		
221 Annonsering och trycksaker Fa		23.000: —		
231 Bilresor Fa		500: —		
241 Telefon och post Fa		4.500: —		
250 Lokalhyra	5.000: —			
Andel i gemensam kostnad för värme, lyse och städning Fa	9.300: —	14.300: —*		
Transport		47.300: —	141.196: —	8.670: —

Transport		47.300: —	141.196: —	8.670: —
291 Resolutioner m. m. Fa		300: —	47.600: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Inventarier		800: —		
491 Försäkringspremier		100: —	900: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter Fa h			500: —	190.196: —
3. DRÄTSELKONTOR.				
Personalkostnader:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	96.624: —			
Dyrtidstillägg Fa	26.000: —	122.624: —		
113 Löner till extra befattningshavare Fa	33.000: —			
Dyrtidstillägg Fa..........	9.000: —			
Tillfälliga biträden Fa	4.000: —			
Nöjesskattekontroll Fa	800: —	46.800: —		
120 Anställdas pensionsavgifter		3.500: —*		
121 Stadens pensionsavgifter Fa		5.200: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		350: —	178.474: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		11.000: —		
241 Telefon och post Fa		5.000: —		
250 Lokalhyra inkl. andel i värme, lyse och städning		10.000: —*	26.000: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Inventarier		2.000: —		
491 Försäkringspremier		250: —	2.250: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter Fa h			200: —	206.924: —
4. BYGGNADSKONTOR.				
Personalkostnader:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa		98.418: —		
Dyrtidstillägg Fa		24.900: —		
113 Löner till extra befattningshavare Fa		5.460: —		
Tillfällig arbetskraft Fa		5.000: —		
Transport		133.778: —		405.790: —

Transport		133.778: —		405.790: —
Dyrtidstillägg Fa		2.800: —		
120 Anställdas pensionsavgifter		24.700: —*		
121 Stadens pensionsavgifter Fa		29.200: —		
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa		31.509: —		
Dyrtidstillägg Fa		8.300: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		600: —	230.887: —	
Administrationskostnader:				
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		500: —*		
211 Kontorskostnader, facklitteratur och annonsering Fa		3.300: —		
Bilskjutsar Fa:				
230 Egna bilar	4.000: —*			
231 Övriga	500: —	4.500: —		
241 Telefon och post Fa		3.300: —		
250 Lokalhyra	2.000: —			
Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning Fa	3.400: —	5.400: —*		
262 Hantlangning och utredningar Fa ..		6.000: —	23.000: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Inventarier		400: —		
491 Försäkringspremier		300: —	700: —	
Diverse utgifter:				
791 Resor och oförutsedda utgifter Fa h			2.000: —	256.587: —
5. *FASTIGHETSKONTOR.*				
Personalkostnader:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	42.726: —			
Dyrtidstillägg Fa	10.900: —	53.626: —		
113 Löner till extra befattningshavare Fa	8.440: —			
Dyrtidstillägg Fa	2.300: —			
Tillfällig arbetskraft Fa ..	5.000: —	15.740: —		
120 Anställdas pensionsavgifter		2.100: —*		
121 Stadens pensionsavgifter Fa		6.400: —		
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	2.946: —			
Dyrtidstillägg Fa	800: —	3.746: —		
192 Sjukvård Fa		100: —	81.712: —	
Transport			81.712: —	662.377: —

Transport		81.712: —	662.377: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader, facklitteratur, annonsering och trycksaker Fa	3.900: —		
231 Bilresor Fa	1.000: —		
241 Telefon och post Fa	2.300: —		
250 Lokalhyra	1.400: —*		
252 Lyse, värme och städning Fa	3.600: —	12.200: —	
Underhållskostnader, Fa:			
421 Inventarier	200: —		
491 Försäkringspremier	200: —	400: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter och resor Fa h		500: —	94.812: —
Summa driftutgifter			757.189: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

2. STADSKANSLI.		
821 Inköp av inventarier Ra	3.000: —	
3. DRÄTSELKONTOR.		
821 Inköp av inventarier Ra	5.000: —	
4. BYGGNADSKONTOR.		
821 Inköp av inventarier Ra	1.000: —	
5. FASTIGETSKONTOR.		
821 Inköp av inventarier Ra	3.000: —	12.000: —
Summa utgifter		769.189: —

Driftinkomster.

2. STADSKANSLI.		
950 Anställdas pensionsavgifter	3.300: —	
990 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	1.000: —	4.300: —*
3. DRÄTSELKONTOR.		
950 Anställdas pensionsavgifter	3.500: —*	
990 Hamnens andel i förvaltningskostnaderna	2.000: —*	
Transport	5.500: —	4.300: —

Transport		5.500: —	4.300: —
Tekniska verkens andel i kostnaderna för:			
kassa och bokföring	40.000: —		
avlöningskontor	8.000: —	48.000: —*	
Följande förvaltningars andelar i avlöningskontorets kostnader:			
Byggnadskontoret	500: —		
Gatuförvaltningen	3.500: —		
Parkförvaltningen	2.000: —		
Renhållningsverket	600: —		
Lantbruket	1.000: —		
Fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden	2.000: —		
Polisen	1.800: —		
Brandkåren	800: —		
Folkskolorna	3.000: —		
Uppbördsverket	500: —	15.700: —*	
991 Försäljning av trycksaker		100: —	69.300: —

4. BYGGNADSKONTOR.

950 Anställdas pensionsavgifter	24.700: —	
990 Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	5.000: —	
Andel i administrationskostnader från gatu- och väghållning	100.000: —	
Förrådets andel i byggnadskontorets administrationskostnader	500: —	130.200: —*

5. FASTIGHETSKONTOR.

930 Bostadsförmedlingens andel i kostnaden för lokal, värme, lyse och städning	500: —	
950 Anställdas pensionsavgifter	2.100: —	2.600: —*
Summa inkomster		206.400: —

1 ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

Administrationskostnader:

231 Resor och mindre utredningar Fa ..	8.000: —	
232 Representation Fa	12.000: —	
291 Årsavgift till Svenska Stadsförbundet	7.650: —	
292 Stadsförbundets tidskrift Fa	1.500: —	29.150: —
Transport		29.150: —

Transport			29.150: —
Diverse utgifter, Fa			
711 Flaggning å offentliga platser		1.000: —	
712 Indrivnings- och lagsökningskostnader m. m.		300: —	
713 Ansvarsförsäkring		1.500: —	2.800: —
Summa utgifter			31.950: —

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	97.616: —		
Dyrtidstillägg Fa	18.800: —	116.416: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	2.940: —		
Dyrtidstillägg Fa	800: —		
Ersättning åt vikarier vid semester eller annan tjänstledighet för magistratens ledamöter Fa	10.000: —		
Ersättning till nämndemän Fa	12.000: —		
Anslag för beredande av semester åt kontorsbiträden och vaktmästare Fa	1.100: —		
Tillfälliga biträden Fa	500: —	27.340: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		4.000: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		800: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	9.630: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.600: —	12.230: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		210: —	160.996: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		5.800: —	
241 Telefon Fa		1.600: —	
250 Lokalhyra	4.000: —		
Andelar i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning Fa	8.100: —	12.100: —*	19.500: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Inventarier		500: —	
491 Försäkringspremier		150: —	650: —
Transport			181.146: —

	Transport		181.146: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	
792 Uppläggande av fastighetsböcker Ra		3.000: —	
793 Valomkostnader Fa		7.000: —	10.500: —
	Summa driftutgifter		191.646: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:			
821 Inköp av inventarier Ra		4.800: —	
822 Inköp av valinventarier Fa		6.000: —	10.800: —
	Summa utgifter		202.446: —

Driftinkomster.

950 Anställdas pensionsavgifter		4.000: —*
951 Sportler		45.000: —
952 Avgifter för registrering av handelsfirmor		3.000: —
	Summa inkomster	52.000: —

2 B—C. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	348.696: —	
Dyrtidstillägg Fa	93.400: —	442.096: —
113 Löner till extra befattningshavare Fa	10.188: —	
Dyrtidstillägg Fa	2.800: —	
Semester- och tjänstledighetsvikarier Fa	15.398: —	
Vikarier för polismän under skolutbildningstid Fa h	3.360: —	31.746: —
116 Lön för fyra polismän under skolutbildningstid Fa h	4.100: —	
Stipendier Fa	400: —	4.500: —
120 Anställdas pensionsavgifter		15.400: —*
121 Stadens pensionsavgifter Fa		24.800: —
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	79.297: —	
Dyrtidstillägg Fa	21.500: —	100.797: —
Transport		619.339: —

Transport		619.339: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		1.500: —	
192 Sjukvård och gymnastik Fa		2.000: —	
193 Beklädnad och slitningsersättning Fa		22.110: —	
194 Beklädnad och slitningsersättning för vikarier Fa		2.000: —	646.949: —
Administrationskostnader:			
200 Andelar i avlöningskontorets kostnader		1.800: —*	
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		6.400: —	
231 Bilar, radio, transporter och omnibuskort Fa		12.000: —	
241 Telefon Fa		8.000: —	
250 Lokalhyror:			
Hyra och värme till fastighetsförvaltningen	14.200: —		
Expeditionslokal för statspolisen ..	1.400: —		
Garage	450: —		
Bårhus	300: —	16.350: —*	
253 Lyse Fa		6.000: —	
254 Städning Fa		5.800: —	
291 Föreningsavgifter Fa h		225: —	56.575: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Inventarier		2.000: —	
422 Vapen och andra utrustningspersedlar samt övningsmateriel		4.000: —	
491 Försäkringspremier		200: —	6.200: —
Kostnader för vård och förplägnad, Fa:			
691 Fångar å straffängelset		500: —	
692 Anhållna		1.400: —	1.900: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —	
792 Sakkunnigt biträde m. m. vid polisutredningar Fa		2.000: —	3.000: —
Summa driftutgifter			714.624: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
821 Kriminalteknisk utrustning och möbler Fa		10.980: —	
822 Andel i kostnad för 5 st .brandskåp à 100: — Fa		500: —	11.480: —
Summa utgifter			726.104: —

Driftinkomster.

Statsbidrag för stats- och reservpolis:

941 Avlöning av statspolis	39.200: —	
Avlöning av reservpolis	3.100: —	
Pensioneringskostnader	5.300: —	
Beklädnad och diverse	2.300: —	
Olycksfallsförsäkring och sjukvård	300: —	
Lokalkostnader, telefon och diverse	3.600: —	53.800: —

Avgifter:

950 Anställdas pensionsavgifter	15.400: —*	
951 Sportler	2.400: —	17.800: —

Övriga inkomster:

960 Hyra för lokal till civilförsvaret	150: —*
Summa inkomster	71.750: —

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 A—B. Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering.

Driftutgifter.

1. UPPBÖRDSVERK.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	64.152: —		
Dyrtidstillägg Fa	16.700: —	80.852: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	9.540: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.600:—		
Extra arbetskraft Fa	7.000: —	19.140: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		1.900: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		5.400: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		190: —	107.482: —

Administrationskostnader:

200 Andel i avlöningskontorets kostnader		500: —*	
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		5.000: —	
241 Telefon Fa		1.300: —	
250 Lokalhyra	3.900: —		
Värme Fa	600: —	4.500: —*	
Transport		11.300: —	107.482: —

Transport		11.300: —	107.482: —	
253 Lyse Fa		500: —		
254 Städning och renhållning Fa		2.300: —		
255 Ersättning till statsverket för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m. m. Ra		12.000: —		
256 Ersättning till postverket för dess medverkan vid uppbörd Ra		30.000: —	56.100: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier Fa			1.000: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter Fa h			100: —	164.682: —
2. TAXERINGSKONTOR.				
Personalkostnader:				
113 Löner och arvoden Fa	4.500: —			
Traktamentsersättning till ledamöter i årliga taxeringsnämnder Fa	4.000: —			
Arvode till biträde åt taxeringsnämndsordförandena Fa h	3.000: —	11.500: —		
191 Olycksfallsförsäkring Fa		10: —	11.510: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader och annonser Fa		750: —		
250 Lokalhyra och värme		1.860: —*		
251 Lyse och städning Fa		200: —	2.810: —	14.320: —
Summa driftutgifter				179.002: —
Kapitalutgifter.				
Skattestat:				
1. UPPBÖRDSVERK.				
821 Inköp av inventarier Ra				4.000: —
Summa utgifter				183.002: —
Driftinkomster.				
1. UPPBÖRDSVERK.				
950 Anställdas pensionsavgifter				1.900: —*
951 Debetsedelslösen, ersättning för värnskattedebitering och provision å landstingsmedel				50: —
Summa inkomster				1.950: —

3 C. Exekutionsverk.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	40.602: —		
Dyrtidstillägg Fa	9.700: —	50.302: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	21.960: —		
Dyrtidstillägg Fa	6.000: —		
Semestervikarie för stadsfogden Fa h	600: —		
Tillfälliga skrivbiträden Fa	2.500: —		
Ersättning till stadsfogden för indragna sportler	4.000: —	35.060: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		2.424: —*	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	5.538: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.500: —	7.038: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård		225: —	
193 Garantiförsäkring Fa		345: —	95.394: —

Administrationskostnader:

211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		4.500: —	
231 Kostnader för resor i tjänsten:			
Cykelersättning Fa h	195: —		
Bil- och bussresor Fa h	1.500: —	1.695: —	
241 Telefon Fa		850: —	
250 Lokalhyra	3.600: —		
Värme Fa	600: —	4.200: —*	
251 Lyse Fa		250: —	
252 Städning och renhållning Fa		1.200: —	12.695: —

Underhållskostnader:

421 Inventarier Fa			100: —

Diverse utgifter:

791 Oförutsedda utgifter Fa h			300: —
Summa driftutgifter			108.489: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

821 Inköp av inventarier Fa			500: —
Summa utgifter			108.989: —

Driftinkomster.

950 Anställdas pensionsavgifter		2.424: —*
951 Stadsfogdens sportler		15.000: —
	Summa inkomster	17.424: —

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. Byggnadsnämnd.

Driftutgifter.

1. STADSARKITEKTKONTOR.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	60.970: —		
Dyrtidstillägg Fa	14.300: —	75.270: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	25.000: —		
Dyrtidstillägg Fa	6.800: —		
Arvode till ordföranden ..	500: —	32.300: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		1.700: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		1.600: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		175: —	111.045: —

Administrationskostnader:

211 Rit- och skrivmateriel, tryckning av kartor, fotomateriel Fa		10.000: —	
212 Stadsplanemodeller Fa		5.000: —	
213 Facklitteratur Fa		600: —	
221 Annonser Fa		2.500: —	
231 Bilskjutsar Fa		200: —	
232 Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten			
Stadsarkitekten	850: —		
Stadsplanearkitekten	850: —	1.700: —	
241 Telefon och post Fa		1.100: —	
250 Lokalhyra	2.700: —		
Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning Fa	3.900: —	6.600: —*	
291 Resolutioner, kallelsekostnader m. m. Fa		600: —	28.300: —
	Transport		139.345: —

Transport			139.345: —	
Driftkostnader:				
321 Drivmedel, smörjoljor och garagehyra för bil Fa			2.000: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Inventarier		500: —		
422 Underhåll av bil		1.000: —		
491 Bilskatt och försäkringar		430: —	1.930: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter, resor m. m. Fa h			800: —	144.075: —

2. *STADSINGENIÖRSKONTOR.*

Personalkostnader:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	69.468: —			
Dyrtidstillägg Fa	18.300: —	87.768: —		
113 Löner till extra befattningshavare Fa	38.056: —			
Dyrtidstillägg Fa	10.300: —			
Löner till tillfälliga befattningshavare och mätningshantlangare Fa	66.400: —	114.756: —		
120 Anställdas pensionsavgifter		3.300: —*		
121 Stadens pensionsavgifter Fa		8.800: —		
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	4.704: —			
Dyrtidstillägg Fa	1.300: —	6.004: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		200: —	220.828: —	
Administrationskostnader:				
211 Rit- och skrivmateriel Fa		7.000: —		
213 Facklitteratur Fa		100: —		
221 Annonser Fa		1.000: —		
231 Bilskjutsar Fa		200: —		
241 Telefon och post Fa		1.000: —		
250 Lokalhyra	2.750: —			
Andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning Fa	4.000: —	6.750: —*		
263 Nya triangel- och polygonpunkter, material m. m. Fa		25.000: —		
Transport		41.050: —	220.828: —	144.075: —

Transport	41.050: —	220.828: —	144.075: —
264 Cykelersättning för mätningshantlangare Fa	800: —		
291 Resolutioner, kallelsekostnader m.m. Fa	1.500: —	43.350: —	
Driftkostnader:			
321 Drivmedel, smörjoljor och garagehyra för bilar Fa		2.700: —	
Underhållskostnader, Fa:			
421 Inventarier	2.000: —		
422 Underhåll av bilar	3.000: —		
491 Bilskatt och försäkringar	1.200: —	6.200: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter, resor m. m. Fa h	1.300: —		
793 Flygfotokartor (Stfm 27/2 1947, § 48) Ra	90.000: —		
794 Tomtindelning av främmande mark Fa	2.000: —	93.300: —	366.378: —
Summa driftutgifter			510.453: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
1. STADSARKITEKTKONTOR.			
821 Inköp av inventarier Fa		2.000: —	
2. STADSINGENIÖRSKONTOR.			
821 Inköp av inventarier Fa		6.000: —	8.000: —
Summa utgifter			518.453: —
Driftinkomster.			
1. STADSARKITEKTKONTOR.			
950 Anställdas pensionsavgifter		1.700: —*	
951 Avgifter för byggnadslov och protokollslösen		15.000: —	
952 Kontroll		1.500: —	
953 Kopiering m. m.		1.500: —	19.700: —
2. STADSINGENIÖRSKONTOR.			
950 Anställdas pensionsavgifter		3.300: —*	
951 Mätningsförrättningar m. m.:			
Stadens egna förvaltningar	6.000: —		
Övriga	15.000: —	21.000: —	
952 Fastighetsregisterföraren, lösenmedel		10: —	24.310: —
Summa inkomster			44.010: —

5. Civilförsvar o. dyl.

5 A. Civilförsvar.

Driftutgifter.

1. CIVILFÖRSVARSBYRÅN.

Personalkostnader:				
113 Löner till extra befattningshavare Fa	6.678: —			
Övriga löner och arvoden:				
Vikarie för föreståndare å civilförsvarsbyrån Fa	2.880: —			
Vikarie för manligt biträde å civilförsvarsbyrån Fa	2.880: —			
Dyrtidstillägg Fa	3.400: —			
Byggn.-tekn. biträde för granskning av byggnadsritningar Fa	400: —			
Arvode till förrådsförvaltare	1.000: —			
Civilförsvarschef	800: —			
Stf civilförsvarschef	400: —			
Timersättning till utrymnings- och socialtjänstchef Fa	600: —	19.038: —		
191 Avgifter till Riksförsäkringsanstalten Fa		25: —	19.063: —	
Administrationskostnader:				
221 Trycksaker och skrivmateriel, tidskrifter och litteratur Fa		700: —		
231 Transportkostnader Fa		300: —		
241 Telefon Fa		400: —		
Hyra för förrådslokaler:				
250 Stadens förvaltningar	2.320: —			
251 Övriga Fa	6.500: —	8.820: —		
252 Hyra för expeditionslokal Fa		1.000: —		
253 Städning och belysning i expeditionslokalerna Fa		800: —	12.020: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av civilförsvarsmateriel Fa		500: —		
491 Försäkringspremier Fa		200: —	700: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter Fa h			200: —	31.983: —
Transport				31.983: —

	Transport		31.983: —
	2. UTBILDNING.		
711	Utbildning av civilförsvarspliktiga män och kvinnor, anordnande av instruktionskurser m. m. Fa	5.000: —	
712	Utbildning vid av Kungl. Civilförsvarsstyrelsen anordnade instruktionskurser samt studiebesök vid civilförsvarsövn. Fa	500: —	5.500: —
	3. CIVILFÖRSVARSCENTRALEN.		
241	Telefon Fa	300: —	
253	Elektrisk ström för kraft, belysning och värme Fa	900: —	
411	Underhåll av belysningsbatterier Fa	300: —	
491	Försäkringspremier Fa	50: —	1.550: —
	4. BLOCKGRUPPERNA.		
331	Bränsle och olja till motorsprutorna Fa	400: —	
421	Underhåll av motorsprutor, slang och annan redskap Fa	200: —	600: —
	5. SKYDDSRUMMEN.		
421	Yttre alarmeringsanordningar Fa	600: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	800: —
	Summa utgifter		40.433: —

Driftinkomster.

Statsbidrag:

941	Arvode till civilförsvarschef	800: —	
	Arvode till stf civilförsvarschef	400: —	
	Ersättning för utrymnings- och socialtjänstchefen	600: —	1.800: —
942	Utbildning av civilförsvarspliktiga		3.330: —
943	Yttre alarmeringsanordningar		400: —
944	Telefon (abonnemangsavgifter)		200: —
945	Arvode till förrådsförvaltare		800: —
	Summa inkomster		6.530: —

5 C. Familjebidrag.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

113	Löner till extra befattningshavare Fa	5.400: —	
	Transport	5.400: —	

Transport		5.400: —	
Dyrtidstillägg Fa		1.500: —	
Avlöning till extra arbetskraft och eventuella arvoden Fa		2.000: —	8.900: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorsmateriel och trycksaker		600: —	
241 Porto och telefon		650: —	
250 Hyra och värme		1.500: —*	
251 Lyse och städning		350: —	3.100: —
Övriga utgifter:			
711 Familjebidrag Fa		150.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —	150.200: —
Summa utgifter			162.200: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag å utbetalt familjebidrag..	140.000: —
Summa inkomster	140.000: —

6. Brandskydd.

6 A—B. Brand- och sotningsväsen.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa..........................		166.165: —	
Dyrtidstillägg Fa		44.900: —	211.065: —
113 Övriga löner och arvoden:			
Verkstadsförman		250: —	
Sjukvikarier Fa		4.000: —	
Semestervikarier Fa		7.000: —	
Semestervikarier för brandchef och vice brandchef Fa h		1.500: —	
Skorstensfejarmästare (varav för eldstadsbesiktningar kr. 400: —) ..		450: —	
Borgarbrandkårens personal:			
1 chef	400: —		
3 förmän à 250: —	750: —		
36 manskap à 125: —....	4.500: —	5.650: —	
Timpenning till borgarbrandkåren vid övningar och eldsvådor Fa		4.000: —	22.850: —
Transport			233.915: —

Transport		233.915: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		9.700: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		15.500: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	27.952: —		
Dyrtidstillägg Fa	7.600: —	35.552: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		1.900: —	
192 Sjukvård Fa		1.000: —	
193 Beklädnad för 33 man à 275: —		9.075: —	
194 Beklädnad för vikarier, förstörda kläder m. m. Fa		2.000: —	
195 Beklädnadsersättning till brandchef och vice brandchef		600: —	
196 Teknisk utbildning Fa h		300: —	309.542: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		800: —*	
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		1.000: —	
241 Telefon Fa		1.700: —	
250 Hyra till fastighetsförvaltningen		36.819: —*	40.319: —
Material och driftkostnader:			
321 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer Fa		4.000: —	
322 Snickareverkstaden Fa		500: —	
325 Arbeten, diverse Fa		100: —	
326 Motordrivmedel och smörjoljor Fa ..		4.000: —	
327 Skumsläckningsmateriel Fa		300: —	
328 Rökskyddsmateriel Fa		1.000: —	
331 Kraftström Fa		1.000: —	
352 Värme Fa		13.000: —	
353 Lyse Fa	3.500: —		
Hyra för reservbelysning	200: —	3.700: —	
355 Tvätt och städning Fa		6.000: —	
390 Verkstadsarbeten för brandkårens behov		3.000: —*	
391 Brandsynekostnader Fa		200: —	36.800: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Brandtelegraf och ringledningar......		1.300: —	
421 Brandredskap		3.000: —	
422 Övriga inventarier		1.000: —	
423 Komplettering och underhåll av eldrockar och vinterutrustning		2.000: —	
491 Försäkringspremier		800: —	8.100: —
Transport			394.761: —

Transport			394.761: —
Diverse utgifter, Fa h:			
791 Oförutsedda utgifter		500: —	
792 Tidningar, tidskrifter och facklitteratur för manskapsmässen		500: —	
793 Sängutrustning m. m.		2.500: —	3.500: —
Summa driftutgifter			398.261: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
821 Anskaffning av 5 st. brandskåp jämte ledningar Fa		9.000: —	
822 Inköp av inventarier Fa		5.655: —	14.655: —
Summa utgifter			412.916: —
Driftinkomster.			
Verkstadsarbeten:			
920 Brandväsendets egna arbeten		3.000: —*	
921 Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer		6.000: —	
922 Snickareverkstaden		1.000: —	
923 Diverse arbeten		1.000: —	11.000: —
Övriga inkomster:			
Skötsel och körning av ambulansautomobiler:			
930 Hälsovårdsnämnden	6.000: —*		
931 Landstinget	6.000: —	12.000: —	
932 Skötsel av automatiska brandalarmanläggningar och enskilda brandskåp		700: —	
950 Anställdas pensionsavgifter		9.700: —*	
991 Riksförsäkringsanstalten		700: —	23.100: —
Summa inkomster			34.100: —

7. Fastighetsförvaltning.

7 A. Gemensam förvaltning.

Driftutgifter.			
Personalkostnader:			
191 Olycksfallsförsäkring för kommunalarbetare Fa		1.500: —	
192 Sjukavlöning för kommunalarbetare..		3.000: —	4.500: —
Transport			4.500: —

Transport		4.500: —
Avgifter:		
351 Arrenden och avgälder Fa		2.500: —
Summa utgifter		7.000: —

7 B. Förvaltningsfastigheter.

Driftutgifter.

1. RÅDHUS MED ANNEX.

351 Renhållning och städning Fa	15.500: —	
352 Sotning och vatten Fa	450: —	
354 Värme Fa	9.500: —	
355 Elektrisk ström Fa	3.800: —	
411 Underhåll av fastigheter Fa	3.000: —	
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken Fa	2.000: —	
414 Installation av automatisk brandalarm Fa	17.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	400: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 300.000: —	12.000: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	64.150: —

2. KVART. NJORD NR 1.

113 Lön till gårdskarl och eldare Fa	3.100: —	
241 Telefon	70: —	
351 Renhållning Fa	500: —	
352 Sotning och vatten Fa	600: —	
354 Värme Fa	8.500: —	
355 Elektrisk ström Fa	1.200: —	
411 Underhåll av fastigheten Fa	2.500: —	
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken Fa	2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	300: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 615.000: —	24.600: —*	
721 Utskylder Fa	1.400: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	44.870: —

3. POLISSTATION.

351 Renhållning Fa	1.500: —	
352 Sotning och vatten Fa	500: —	
354 Värme Fa	7.000: —	
355 Hyror för förhyrda lokaler	1.495: —	
Transport	10.495: —	109.020: —

Transport	10.495: —	109.020: —
411 Underhåll av fastigheter Fa	2.500: —	
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken Fa	2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	200: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 167.000: —	6.700: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	21.995: —

4. BRANDSTATION.

351 Renhållning Fa	300: —	
352 Sotning och vatten Fa	1.400: —	
411 Underhåll av fastigheten Fa	3.500: —	
491 Försäkringspremier Fa	300: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 967.000: —	38.700: —*	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	100: —	44.300: —

5. TULLHUS.

241 Telefon	70: —	
351 Renhållning Fa	800: —	
352 Sotning och vatten Fa	250: —	
411 Underhåll av fastigheten Fa	2.000: —	
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken Fa	1.700: —	
421 Underhåll av inventarier Fa	100: —	
491 Försäkringspremier Fa	100: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 278.000: —	11.100: —*	16.120: —

6. DIVERSE FÖRVALTNINGSFASTIGHETER.

(Mariabergets arkiv, Köttbesiktningsbyrån, barnhemmet Sommarro, Ingrid nr 1 och Heimer nr 1)		
351 Renhållning Fa	1.400: —	
352 Vatten, värme, belysning och sotning Fa	3.600: —	
411 Underhåll av fastigheter Fa	5.000: —	
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken Fa	2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	300: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 292.002: —	11.700: —*	
721 Utskylder Fa	800: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	25.000: —
Transport		216.435: —

	Transport		216.435: —
	7. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅDSBYGGNADER.		
352	Sotning och vatten Fa	150: —	
411	Underhåll av fastigheter Fa	500: —	
491	Försäkringspremier Fa	200: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 185.000: —	7.400: —*	8.250: —
	8. BARNSTUGA, DAGHEM OCH BARNKOLONI.		
351	Renhållning Fa	400: —	
352	Sotning Fa	150: —	
411	Underhåll av fastigheter Fa	1.350: —	
491	Försäkringspremier Fa	300: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 168.000: —	6.700: —*	
721	Utskylder Fa	200: —	9.100: —
	Summa driftutgifter		233.785: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

	1. RÅDHUS MED ANNEX.		
811	Tillbyggnad för stadsingenjörskontoret Ra	21.000: —	
	5. TULLHUS.		
821	Inköp av inventarier Ra	600: —	21.600: —
	Summa utgifter		255.385: —

Driftinkomster.

	1. RÅDHUS MED ANNEX.			
930	Hyror:			
	Stadens förvaltningar:			
	Stadskansli		14.300: —	
	Byggnadskontor		5.400: —	
	Magistrat		12.100: —	
	Stadsarkitektkontor		6.600: —	
	Stadsingenjörskontor		6.750: —	45.150: —*
	2. KVART. NJORD NR 1.			
930	Hyror:			
	Stadens förvaltningar:			
	Stadens andel i hyra och uppvärmning av tandklinik	11.000: —		
	Transport	11.000: —		45.150: —

Transport	11.000: —		45.150: —
Uppbördsverk	4.500: —		
Exekutionsverk	4.200: —		
Kristidsnämnd	2.400: —		
Föreningen Rädda Barnen	600: —	22.700: —*	
931 Övriga		22.700: —	45.400: —

3. POLISSTATION.

930 Hyror:			
Stadens förvaltningar:			
Statspolisen, exp.-lokal	1.400: —		
Statspolisen, garage	450: —		
Polisen	14.200: —		
Byggnadskontoret, garage m. m.	1.500: —	17.550: —*	
931 Övriga		1.380: —	18.930: —

4. BRANDSTATION.

930 Hyror:			
Stadens förvaltningar:			
Brandkåren		36.819: —*	
931 Bostadsförmåner för brandpersonal	6.581: —		
Logement	900: —	7.481: —	44.300: —

5. TULLHUS.

930 Hyror:			
Stadens förvaltningar:			
Civilförsvarsbyrån		500: —*	
931 Övriga		930: —	1.430: —

6. DIVERSE FÖRVALTNINGSFASTIGHETER.

930 Hyror:			
Stadens förvaltningar:			
Köttbesiktningsbyrån	3.000: —		
Barnavårdsnämnden	3.000: —		
Högre Allmänna Läroverket:			
Ingrid nr 1	5.200: —		
Heimer nr 1	5.000: —		
Familjebidragsnämnden	1.500: —		
Civilförsvarsbyrån	700: —		
Barnstugestyrelsen	1.000: —		
Byggnadskontoret, garage	200: —	19.600: —*	
931 Övriga		2.843: —	22.443: —
Transport			177.653: —

	Transport			177.653: —
	7. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅDSBYGGNADER.			
930	Hyror:			
	Stadens förvaltningar:			
	Byggnadskontoret			8.250: —*
	8. BARNSTUGA, DAGHEM OCH BARNKOLONI.			
930	Hyror:			
	Stadens förvaltningar:			
	Barnstugestyrelsen för barnstuga ..	1.500: —		
	Dito för daghem	5.100: —		
	Dito för barnkoloni	2.500: —	9.100: —*	
931	Övriga		240: —	9.340: —
	Summa inkomster			195.243: —

7 C. Exploateringsfastigheter.

Driftutgifter.

353	Vatten och sotning Fa	500: —
411	Underhåll av fastigheter Fa	1.500: —
412	Underhåll av väg till Johannisberg Fa	500: —
413	Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats Fa	1.500: —
491	Försäkringspremier Fa	300: —
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 3.886.401: — jämte nyförvärv å kr. 300.000: —	167.500: —*
711	Tomtmätning och tomtindelning av egen mark Fa	15.000: —
712	Lagfartskostnader Fa	10.000: —
721	Utskylder Fa	15.000: —
791	Oförutsedda utgifter Fa h	200: —
	Summa driftutgifter	212.000: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:				
811	Utläggning av järnvägsspår Ra		20.000: —	
Låne- och fondstat:				
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
L 600	Diverse fastighetsinköp Fa	200.000: —		
	Köp av fastigheten Vallby 1[1] och 1[2] (Stfm 28/11 1946, § 353), del av köpeskilling	150.000: —		
	Transport	350.000: —	20.000: —	212.000: —

Transport	350.000: —	20.000: —	212.000: —
Anslag att täckas av lånemedel:			
L 639 Köp av fastigheten Vallby 1[1] och 1[2] (Stfm. 28/11 1946, § 353), del av köpeskilling	150.000: —	500.000: —	520.000: —
Summa utgifter			732.000: —

Driftinkomster.

930 Hyror, arrenden och tomträttsavgälder			
Stadens förvaltningar:			
Fattigvårdsstyrelsen		42: —	
Grustag		1.500: —	
Tekniska verken		5.800: —	
Lantegendomsnämnden för Emaus, Gideonsberg, Johannisberg, Kristiansborg och Vallby		7.600: —	
Barnstugestyrelsen (tomtr.-avgäld)		150: —	15.092: —*
931 Övriga hyror och arrenden			53.608: —
932 Övriga tomträttsavgälder			9.525: —
Summa driftinkomster			78.225: —

Kapitalinkomster.

Låne- och fondstat:			
Inkomster att tillföras försäljningsmedelsfonden:			
L 900 Diverse fastighetsförsäljningar		600.000: —	
L 902 Värdet av tomtmark inom kv. Skjutbanan överlåten till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar		30.340: —	
Inkomster att tillföras donationsjordsfonden:			
L 903 Försäljning av tomtmark av donationsjord		20.000: —	650.340: —
Summa inkomster			728.565: —

7 D. Jordbruksegendomar, skogar och grustag.

Driftutgifter.

1. JORDBRUKSEGENDOMAR.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	14.604: —	
Dyrtidstillägg Fa	4.000: —	18.604: —
Transport		18.604: —

Transport		18.604: —	
113 Arvode till ledamöter Fa		100: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		4.800: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		2.800: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	15.062: —		
Dyrtidstillägg Fa	4.100: —	19.162: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukavlöning Fa		1.300: —	46.766: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		1.000: —*	
231 Bilersättning		3.000: —	
232 Resor och representation Fa h		500: —	
241 Telefon Fa		500: —	5.000: —
Driftkostnader:			
311 Arbetareavlöningar Fa		140.000: —	
321 Utsäde Fa		10.000: —	
322 Fodervaror till ladugården Fa		20.000: —	
323 Gödningsämnen Fa		12.000: —	
324 Förbrukningsmateriel m. m. Fa		4.000: —	
331 Elektrisk ström Fa		5.000: —	
332 Ved, avverkningskostnad Fa		2.000: —	
333 Driftkostnad för traktorer Fa		5.000: —	
350 Arrenden för Emaus, Gideonsberg, Bergtorpet, Johannisberg, Kristiansborg, del av Karlsberg och Vallby....		8.000: —*	
351 Arrenden		1.955: —	
353 Vatten och sotning Fa		300: —	
391 Utfodring av hästar Fa		7.000: —	
392 Utfodring av får Fa		6.000: —	221.255: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Byggnader och hägnader		15.300: —	
413 Grundförbättringar		5.000: —	
421 Hästar:			
Hästskoning och seldon		2.700: —	
422 Veterinärkostnad		500: —	
423 Lantbruksmaskiner och redskap		7.000: —	
491 Försäkringspremier		2.550: —	33.050: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 722.000: — (Malma, Nordanby, Lundby och Bjärby)			28.900: —*
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		5.000: —	
Transport		5.000: —	334.971: —

Transport		5.000: —	334.971: —	
722 Kartering och kartläggning Fa		1.000: —		
723 Mjölkkontrollkostnader Fa		500: —		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	7.000: —	341.971: —
2. SKOGAR.				
Personalkostnader:				
113 Löner och arvoden:				
Jägmästare för tillsyn ..	1.000: —			
Bevakning o. arbetsledning	800: —	1.800: —		
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	2.472: —			
Dyrtidstillägg Fa	700: —	3.172: —	4.972: —	
Underhållskostnader, Fa:				
411 Hägnader		400: —		
412 Dikning		500: —		
413 Diverse underhåll		300: —		
414 Skogsodling		1.500: —		
415 Avverkningskostnad		10.600: —		
491 Försäkringspremier		300: —	13.600: —	
Räntor:				
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 150.000: —			6.000: —*	
Diverse utgifter, Fa:				
721 Utskylder		1.000: —		
731 Skogsindelning å Lunda skog		300: —	1.300: —	25.872: —
4. GRUSTAG.				
Personalkostnader:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	8.388: —			
Dyrtidstillägg Fa	2.300: —	10.688: —		
120 Anställdas pensionsavgifter		500: —*		
192 Sjukvård Fa		30: —	11.218: —	
Driftkostnader:				
311 Arbetareavlöningar Fa		6.000: —		
330 Avgäld för grustäkt		1.500: —*		
331 Elektrisk ström Fa		3.500: —		
391 Övriga driftkostnader Fa		4.000: —	15.000: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Underhåll av maskiner		4.000: —		
431 Underhåll av väg till grustaget		1.200: —		
Transport		5.200: —	26.218: —	367.843: —

Transport	5.200: —	26.218: —	367.843: —
491 Försäkringspremier	100: —	5.300: —	
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		100: —	31.618: —
Summa driftutgifter			399.461: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1. JORDBRUKSEGENDOMAR.

811 Tillbyggnad av rättarebostad vid Johannisberg (Stfm 29/5 1947 § 155) Ra	11.000: —		
812 Verkstadslokal för smide och snickeri Ra	10.000: —		
821 Inköp av traktor (Stfm 24/6 1947 § 191) Fa	8.500: —		
822 Inköp av inventarier Ra	20.000: —	49.500: —	
4. GRUSTAG.			
821 Inköp av maskiner Ra		2.000: —	51.500: —
Summa utgifter			450.961: —

Driftinkomster.

1. JORDBRUKSEGENDOMAR.

Försäljning:			
912 Jordbruksprodukter, Malma	60.000: —		
913 Jordbruksprodukter, Nordanby, Kristiansborg, Gideonsberg och Johannisberg	140.000: —		
914 Mejeriprodukter	45.000: —		
915 Djur	15.000: —	260.000: —	
Utförda arbeten:			
921 Körningar och diverse arbeten		20.000: —	
Hyror och arrenden:			
930 Hyror: Renhållningsverk 1.000: — Svingård 1.000: —	2.000: —*		
931 Övriga hyror samt ersättning för bostad och förmåner till fast anställda arbetare	33.000: —		
932 Arrenden: Lundby, Bjärby, Gränsta, Vallby m. fl. samt trädgårdarna Malma och Johannisberg samt potatislotter	21.600: —	56.600: —	
Transport		336.600: —	

	Transport		336.600: —	
Övriga inkomster:				
942	Diverse inkomster	3.000: —		
950	Anställdas pensionsavgifter	4.800: —*		
990	Renhållningsverkets andel i löner och pensioner	12.580: —*	20.380: —	356.980: —
	2. SKOGAR.			
911	Skogsprodukter		22.600: —	
932	Hyra för upplag av explosiv vara		50: —	22.650: —
	4. GRUSTAG.			
911	Försäljning av grus och sten		28.000: —	
950	Anställdas pensionsavgifter		500: —*	
990	Förrådets andel i lönekostnader		5.556: —*	34.056: —
	Summa inkomster			413.686: —

7 E. Hyresfastigheter.

Driftutgifter.

	1. DIVERSE FASTIGHETER.			
351	Löner till gårdskarlar samt renhållning Fa		25.000: —	
352	Sotning Fa		4.000: —	
353	Vatten, värme och belysning Fa		22.000: —	
355	Avgifter och hyror för lägenheter Fa		11.000: —	
411	Underhåll av fastigheter Fa		112.000: —	
413	Anordnande av snöskydd och nockräcken Fa		17.000: —	
414	Installation av automatisk brandalarm Fa		3.000: —	
491	Försäkringspremier Fa		8.300: —	
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 3.596.000: — jämte nyförvärv å kr. 315.000: — Fa		156.400: —*	
721	Utskylder Fa		19.500: —	
791	Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	378.700: —
	2. STADSHOTELL.			
111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	4.032: —		
	Dyrtidstillägg Fa	1.100: —	5.132: —	
120	Anställdas pensionsavgifter		300: —*	
122	Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	2.109: —		
	Dyrtidstillägg Fa	600: —	2.709: —	
	Transport		8.141: —	378.700: —

Transport	8.141: —	378.700: —
351 Renhållning Fa	5.000: —	
352 Sotning Fa	600: —	
353 Vatten Fa	5.300: —	
354 Värme Fa	40.000: —	
411 Underhåll av fastigheten Fa	35.000: —	
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken Fa	8.000: —	
421 Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	1.200: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 1.100.000: — jämte nyförvärv å kr. 75.000: —	47.000: —*	
721 Utskylder Fa	5.400: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	156.841: —
3. SUNDINSKA HUSET.		
351 Renhållning Fa	1.500: —	
352 Sotning	100: —	
353 Vatten och elström Fa	100: —	
355 Hyra till Sundinska fonden	10.000: —	
411 Underhåll av fastigheten Fa	2.000: —	
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken Fa	2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	300: —	
721 Utskylder Fa	325: —	16.725: —
4. PAVILJONG I STADSPARKEN.		
351 Renhållning Fa	700: —	
352 Sotning Fa	100: —	
354 Värme Fa	2.700: —	
411 Underhåll av byggnaden Fa	4.000: —	
491 Försäkringspremier Fa	150: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 225.000: —	9.000: —*	
721 Utskylder Fa	820: —	17.470: —
5. VARUMAGASIN O. DYL.		
351 Renhållning Fa	200: —	
352 Sotning Fa	50: —	
353 Vatten Fa	200: —	
411 Underhåll av fastigheter Fa	3.000: —	
412 Underhåll av järnvägsspår Fa	3.000: —	
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken Fa	6.000: —	
414 Flyttning av magasin Fa	14.000: —	
431 Underhåll av magasinsgator Fa	2.000: —	
Transport	28.450: —	569.736: —

Transport		28.450: —	569.736: —
491 Försäkringspremier Fa		400: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 508.000: —		20.300: —*	
721 Utskylder Fa		1.800: —	50.950: —
6. OMNIBUSGARAGE.			
411 Underhåll Fa		2.500: —	
491 Försäkringspremier Fa		100: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 252.000: —		10.100: —*	
721 Utskylder Fa		1.200: —	13.900: —
Summa driftutgifter			634.586: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1. DIVERSE HYRESFASTIGHETER.			
811 Del av köpeskilling för Gagne 1 (Stfm 31/10 1946, § 325)		50.000: —	
2. STADSHOTELL.			
821 Inköp av piano Fa		1.200: —	
5. VARUMAGASIN O. DYL.			
811 Ombyggnad av gamla tullhuset (Stfm 27/3 1947, § 87) Ra		38.000: —	89.200: —
Summa utgifter			723.786: —

Driftinkomster.

1. DIVERSE FASTIGHETER.			
Hyror och arrenden:			
930 Stadens förvaltningar:			
Elverk	3.000: —		
Folkskola	2.000: —		
Högre folkskola	2.500: —		
Yttre fattigvård	4.800: —		
Lantegendomsnämnd	400: —		
Gatuförvaltning	200: —		
Parkförvaltning	1.950: —		
Natthärbärget	600: —		
Föreningen Västmanlands Samhjälp	400: —		
Fastighetskontor	1.400: —	17.250: —*	
931 Övriga		256.402: —	273.652: —
Transport			273.652: —

	Transport			273.652: —
	2. STADSHOTELL.			
	Hyror:			
930	Stadens förvaltningar:			
	Taxeringskontor	1.860: —		
	Västerås Röda Korskår	800: —		
	Röda Korskretsen	400: —	3.060: —*	
931	Övriga		61.347: —	
932	Avgifter för vatten och värme		30.000: —	
950	Anställdas pensionsavgifter		300: —*	94.707: —
	3. SUNDINSKA HUSET.			
	Hyror:			
930	Stadens förvaltningar:			
	Tekniska verken	150: —		
	Civilförsvarsbyrån	250: —	400: —*	
931	Övriga		13.448: —	13.848: —
	4. PAVILJONG I STADSPARKEN.			
	Hyror:			
930	Stadens förvaltningar:			
	Ungdomsgård			8.000: —*
	5. VARUMAGASIN O. DYL.			
	Hyror och arrenden:			
930	Stadens förvaltningar:			
	Hamnförvaltning	1.600: —		
	Tekniska verken	112: —	1.712: —*	
931	Övriga		26.941: —	28.653: —
	6. OMNIBUSGARAGE.			
931	Hyra			10.000: —
	Summa inkomster			428.860: —

7 F. Bostadsförsörjning.

7 F 1. Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Driftutgifter.

791	Besiktningsavgifter Fa	200: —
792	Värdet av tomtmark i kvart. Skjutbanan överlåten till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar (Stfm 25/9 1947 § 263)	30.340: —
	Summa utgifter	30.540: —

7 F 2. Pensionärshem.

Driftutgifter.

113 Löner och arvoden Fa		9.000: —
241 Telefon Fa		600: —
351 Renhållning Fa		800: —
352 Sotning Fa		400: —
353 Lyse och vatten Fa		4.500: —
354 Värme Fa		20.000: —
411 Underhåll av fastigheterna Fa		8.000: —
412 Iordningställande av planteringar, Tenngatan 1 Ra		3.500: —
413 Anordnande av nockräcken och snöskydd Ra		4.000: —
491 Försäkringar Fa		900: —
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 1.214.000: —		48.600: —*
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —
Summa utgifter		100.800: —

Driftinkomster.

930 Hyror:		
Stadens förvaltningar:		
Luftskyddet		720: —*
931 Pensionärer	32.130: —	
Övriga	5.030: —	37.160: —
Summa inkomster		37.880: —

7 F 3. Bostadsundersökning.

Driftutgifter.

711 Kostnader för bostadsutredningskommittén Fa	1.000: —
Summa utgifter	1.000: —

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

Driftutgifter.

530 4 % ränta å bokfört värde kronor 300.000: — av aktier i AB Arbetarebostäder	12.000: —*
Transport	12.000: —

Transport			12.000: —
4 % ränta å bokfört värde kronor 500.000: — av aktier i Byggnads AB Mimer			20.000: —*
Summa utgifter			32.000: —

Driftinkomster.

971 Utdelning å aktier:			
AB Arbetarebostäder			12.000: —
Byggnads AB Mimer			15.000: —
Summa inkomster			27.000: —

8. Gatu- och parkförvaltning.

B. Gatuförvaltning.

Driftutgifter.

1. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.

Personalkostnader, Fa:			
191 Olycksfallsförsäkring för kommunalarbetare	8.000: —		
192 Sjukavlöning	10.000: —	18.000: —	
Administrationskostnader:			
200 Andel i byggnadskontorets löner och övriga administrationskostnader	100.000: —		
Andel i avlöningskontorets kostnader	3.500: —	103.500: —*	
Driftkostnader:			
351 Avgifter för av staden förhyrd mark för gångpassage och parkering Fa		1.600: —	
Underhållskostnader:			
430 Rensning av gatubrunnar, avgift till Tekniska verken	6.000: —*		
431 Underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator Fa	185.000: —		
432 Underhåll och mindre förbättringar av övriga vägar och gator Fa	135.000: —		
433 Trafikanordningar, provisoriska omläggningar o. d. Fa	10.000: —	336.000: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —	460.100: —
Transport			460.100: —

Transport				460.100: —
2. GATUBELYSNING.				
391 Belysningsström Fa				50.000: —
3. GATURENHÅLLNING.				
350 Hyra			200: —*	
391 Sopning å allmänna platser (kapitelhjon) Fa			6.000: —	
392 Övriga renhållningskostnader Fa			70.000: —	76.200: —
4. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.				
Personalkostnader:				
110 Förrådets andel i löner till personal vid grustaget		5.556: —*		
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	4.728: —			
Dyrtidstillägg Fa	1.400: —	6.128: —		
113 Tillfällig arbetskraft:				
Förrådspersonal Fa		12.000: —		
120 Anställdas pensionsavgifter		300: —*		
121 Stadens pensionsavgifter Fa		1.100: —		
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa................	2.220: —			
Dyrtidstillägg Fa..........	600: —	2.820: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		130: —	28.034: —	
Administrationskostnader:				
200 Andel i byggnadskontorets administrationskostnader			500: —*	
Driftkostnader:				
321 Verktyg m. m. Fa		5.000: —		
331 Elström Fa		2.000: —		
332 Smörjoljor, drivmedel m. m. Fa		1.000: —		
350 Hyra		8.250: —*	16.250: —	
Underhållskostnader, Fa:				
421 Underhåll av inventarier		15.000: —		
491 Försäkringspremier		1.000: —	16.000: —	60.784: —
5. AUTOMOBILER, MASKINER, HÄSTAR.				
A. Automobiler.				
Personalkostnader, Fa:				
113 Löner och arvoden:				
Bilförare	23.000: —			
Dyrtidstillägg	6.000: —	29.000: —		
Transport		29.000: —		647.084: —

Transport		29.000: —		647.084: —
Driftkostnader:				
331 Drivmedel och smörjoljor Fa	20.000: —			
341 Telefon Fa	350: —			
Hyra för garage:				
350 Stadens förvaltningar	950: —*			
351 Övriga Fa	600: —	21.900: —		
Underhållskostnader, Fa:				
421 Underhåll	6.000: —			
491 Bilskatt och försäkring	5.000: —	11.000: —	61.900: —	
B. Maskiner.				
Personalkostnader, Fa:				
113 Löner och arvoden:				
Maskinskötare	23.000: —			
Dyrtidstillägg	6.000: —	29.000: —		
Driftkostnader:				
331 Drivmedel och smörjoljor Fa	16.000: —			
Hyra:				
350 Stadens förvaltningar	1.500: —*			
351 Övriga Fa	500: —	18.000: —		
Underhållskostnader, Fa:				
421 Underhåll	15.000: —			
422 Ombyggnad av maskiner . .	2.000: —			
491 Försäkringspremier	500: —	17.500: —	64.500: —	
C. Hästar.				
Personalkostnader:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa 16.128: —				
Dyrtidstillägg Fa 4.200: —	20.328: —			
120 Anställdas pensionsavgifter	1.000: —*			
121 Stadens pensionsavgifter Fa	900: —			
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa 1.158: —				
Dyrtidstillägg Fa 400: —	1.558: —	23.786: —		
Driftkostnader, Fa:				
331 Utfodring och skötsel	6.500: —			
351 Hyra .	300: —	6.800: —		
Transport		30.586: —	126.400: —	647.084: —

Transport		30.586: —	126.400: —	647.084: —
Underhållskostnader, Fa:				
421 Hästskoning	1.000: —			
422 Körredskap	1.900: —			
491 Försäkringspremier	100: —	3.000: —	33.586: —	159.986: —
6. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.				
Personalkostnader, Fa:				
113 Löner och arvoden		3.500: —		
192 Sjukvård		50: —	3.550: —	
Driftkostnader:				
351 Lokalkostnader, bränsle, lyse m. m. Fa			885: —	
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av byggnad Fa			150: —	
Räntor och avskrivningar:				
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 8.000: —			300: —*	4.885: —
Summa driftutgifter				811.955: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

1. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.

Nyanläggningar, Ra:				
811 Nyanläggningar enl. beslut i varje särskilt fall av Stfm	350.000: —			
812 Kungsängsgatan samt gator inom södra Skallberget (Stfm 24/4 och 28/8 1947 §§ 129 och 248)	181.000: —			
813 Anslag till nyanläggningar att disponeras av drätselkammaren	100.000: —			
815 Rikshuvudvägen enl. Kungl Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens behovsplan	315.000: —			
816 Bro över Svartån, del av kostnad	100.000: —	1.046.000: —		
Marklösen:				
818 Del av köpeskilling för stå 566 (Stfm 24/4 1947, § 96)	7.200: —			
819 Diverse marklösen Fa	10.000: —	17.200: —		
Transport		1.063.200: —		811.955: —

Inventarier: Transport		1.063.200: —		811.955: —
821 Inköp av gatunamnsskyltar och papperskorgar Fa	3.000: —			
822 Regnskydd vid Hovdestalund (Stfm 30/1 1947 § 12) Fa	2.000: —	5.000: —	1.068.200: —	
2. GATUBELYSNING.				
811 Belysningsanläggningar (att disponeras av Tekniska verken) Ra			40.000: —	
4. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.				
821 Inköp av maskiner och verktyg Ra..			60.000: —	
5. AUTOMOBILER, MASKINER, HÄSTAR.				
B. Maskiner:				
821 Inköp av maskiner Ra			90.000: —	
6. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.				
811 För anordning av toiletter i gamla hamnen Ra			5.000: —	1.263.200: —
Låne- och fondstat:				
1. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.				
Anslag ur försäljningsmedelsfonden Ra:				
L 615 Fortsatt utbyggnad av gator å Gideonsbergsområde (Stfm 24/4 1947, § 129)			100.000: —	
L 651 Första utbyggnad av gator å Kungsängen väster om Regementsallén samt omläggning av väg utanför gasverket (Stfm 24/4 1947, § 129)			75.000: —	
L 652 Fortsatt utbyggnad av gator inom blivande hamn- och industriområde vid Djuphamnen (Stfm 24/4 1947, § 129)			30.000: —	
L 614 Gatuanläggningar inom Övre Haga			100.000: —	
L 653 Gatuarbeten enl. beslut i varje särskilt fall av Stfm			100.000: —	405.000: —
Summa utgifter				2.480.155: —

Driftinkomster.

1. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.		
941 Statsbidrag till underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator	127.000: —	
Transport	127.000: —	

	Transport	127.000: —	
942	Statsbidrag för nyanläggningar enl. av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen fastställd fördelningsplan......	300.000: —	
943	Gatukostnadsbidrag	1.000: —	
944	Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	
951	Avgifter för utnyttjande av allmänna platser	2.000: —	
991	Riksförsäkringsanstalten	6.000: —	440.000: —
	2. GATUBELYSNING.		
990	Hamnens andel i elektrisk gatubelysning		840: —*
	3. GATURENHÅLLNING.		
950	Avgifter för renhållning:		
	Folkskolorna	1.000: —	
	Hamnen	1.800: —	2.800: —*
	4. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.		
911	Inkomst av rörelsen	42.000: —	
930	Hyra för maskiner	750: —*	
950	Anställdas pensionsavgifter	300: —*	
991	Riksförsäkringsanstalten	300: —	43.350: —
	5. AUTOMOBILER, MASKINER, HÄSTAR.		
920	Personbilar	4.000: —*	
921	Lastbilar	54.000: —	
922	Jeep	10.000: —	
923	Paketvagn	12.000: —	
924	Maskiner	100.000: —	
925	Hästar	36.000: —	
950	Anställdas pensionsavgifter	1.000: —*	217.000: —
	6. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.		
951	Avgifter		1.400: —
	Summa inkomster		705.390: —

8 C. Parkförvaltning.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	25.344: —	
	Dyrtidstillägg Fa	6.900: —	32.244: —
	Transport		32.244: —

Transport		32.244: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	9.200: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.500: —	11.700: —	
115 Semesterersättning till timavlönad personal Fa		11.000: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		5.400: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		8.300: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	3.993: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.100: —	5.093: —	
191 Sjuk- och olycksfallskostnader, Fa:			
Olycksfallsförsäkring	900: —		
Personalens sjukvård	100: —		
Sjuk- och olycksfallsavlöningar	7.500: —	8.500: —	82.237: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		2.000: —*	
211 Kontorskostnader Fa	1.000: —		
Facklitteratur och tidningar Fa	500: —		
Annonser och trycksaker Fa	1.000: —	2.500: —	
231 Bilskjutsar Fa		1.000: —	
241 Telefon och post Fa		1.150: —	
250 Hyra:			
Kontorslokal	1.000: —		
Förrådslokal	1.950: —	2.950: —*	
291 Föreningsavgifter Fa h		100: —	9.700: —
Materiel och driftkostnader, Fa h:			
311 Växthus, bänk- och plantskolearbeten		55.000: —	
321 Förbrukningsmateriel		7.000: —	
331 Drivmedel och smörjoljor för lastbilarna		4.500: —	
332 Bränsle		4.000: —	
333 Gödsel		2.000: —	
353 Vatten, lyse och elkraft		1.300: —	
354 Städning och renhållning		400: —	74.200: —
Underhållskostnader:			
Inventarier och lokaler, Fa:			
421 Maskiner och redskap		6.000: —	
422 Soffor (målning och lagning)		4.000: —	
423 Växthus, drivbänkar och plantskola		5.000: —	
424 Förråds- och personallokaler		1.500: —	
491 Försäkringspremier		400: —	16.900: —
Transport			183.037: —

Transport		183.037: —
Materiel och transporter, Fa:		
431 Växtmateriel och frövaror	15.000: —	
432 Grus	2.000: —	
433 Virke	2.000: —	
434 Lastbilar, bilskatt, försäkring och underhåll	1.500: —	
435 Övriga körslor	7.000: —	27.500: —
Parker och fåglar, Fa:		
441 Vasaparken och parken vid Aseas kontor	15.075: —	
442 Stadsparken	6.500: —	
443 Gamla kyrkogårdarna och parken vid Domkyrkan	4.600: —	
444 Parkerna vid Mästermans källa, Biskopstäppan, Läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Gamla ridhuset, Haga, Oxbacken, Svartån, Hammarby torg, Krutkällarbacken, Tråddragareplan, Frejahöjden, esplanaderna och övriga mindre park- och gatuområden	55.000: —	
445 Rudbecksparken	7.000: —	
446 Djäkneberget	16.000: —	
447 Mariaberget, Stallhagen, Sundemans backe och Ragvalds backe	10.000: —	
452 Botaniska trädgården	2.500: —	
453 Slottsparken	1.100: —	
454 Fågelsången, Kullen och Åshagen	8.000: —	
455 Folkets park	1.200: —	
456 Fåglarna i Svartån och på Djäkneberget	6.500: —	
457 Anslag för underhåll och anläggningar åt andra kommunala förvaltningar	18.000: —	151.475: —
Räntor:		
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 109.000: —		4.400: —*
Diverse utgifter:		
721 Utskylder Fa	500: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	
792 Anslag för instruktionsverksamhet Fa h	1.000: —	2.000: —
Summa driftutgifter		368.412: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

821 Inköp av inventarier Ra				21.750: —
Summa utgifter				390.162: —

Driftinkomster.

Försäljning:

911 Blommor och dekorationer			2.000: —
Ersättning för anläggningar och underhållsarbete:			
941 Kyrkogårdarna och parken vid Domkyrkan	4.600: —		
942 Slottsparken	250: —		
943 Parkområdet vid Aseas kontor	575: —		
944 Folkets park	1.200: —		
945 Bidrag från Flodinska fonden för fågelstammen i Svartån	90: —		
949 Riksförsäkringsanstalten	500: —		
950 Anställdas pensionsavgifter	5.400: —*		12.615: —
Summa inkomster			14.615: —

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	44.010: —		
Dyrtidstillägg Fa	11.900: —	55.910: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
Extra kontorsbiträden Fa	2.400: —		
Dyrtidstillägg Fa	700: —		
Arvode till kranbesiktning	1.000: —		
Arvode till ordförande	300: —	4.400: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		4.700: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		6.500: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa	1.100: —		
Olycksfallsersättning	48: —		
Sjukvård Fa	100: —	1.248: —	
194 Beklädnad till kranmaskinister	700: —		
Beklädnad till hamnbefälet	900: —	1.600: —	74.358: —
Transport			74.358: —

Transport			74.358: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		8.000: —*	
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		1.600: —	
231 Resor och transporter Fa		3.000: —	
232 Ersättning för bil till tjänstebruk		900: —	
241 Telefon och post Fa		1.850: —	
Lokalkostnader:			
250 Hyra för hamnkontor	1.600: —*		
251 Värme och städning Fa	2.000: —	3.600: —	
291 Provision å hamnavgiftsuppbörden Fa		1.400: —	
292 Övriga administrationskostnader:			
Ansvarighetsförsäkring Fa	1.300: —		
Föreningsavgifter Fa	600: —	1.900: —	22.250: —
Driftkostnader:			
311 Kranskötare Fa		60.000: —	
312 Besättningsmän, bogserbåten Fa	5.000: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.350: —	6.350: —	
Belysning:			
350 Gatubelysning	840: —*		
351 Övrig belysning, inkl. fyrlampor Fa	6.000: —	6.840: —	
352 Värme i verkstad, äldre hamnen Fa		900: —	
360 Renhållning		1.800: —*	
391 Övriga kostnader, kranar och maskiner Fa		35.000: —	
392 Kostnader för bogserbåten Fa		7.000: —	
393 Kostnader för motorbåten Fa		1.000: —	118.890: —
Verkstaden, Fa:			
401 Avlöningar		25.000: —	
402 Materialanskaffning		10.000: —	
403 Underhåll av maskiner och verktyg		1.000: —	
404 Förbrukningsmaterial		1.000: —	
405 Strömförbrukning		2.000: —	
406 Värme och vatten		2.700: —	
407 Renhållning		1.000: —	
408 Diverse kostnader		300: —	43.000: —
Underhåll av hamnanläggningar, Fa:			
411 Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken		22.000: —	
412 Hamnskjul		300: —	
Transport		22.300: —	258.498: —

Transport		22.300: —	258.498: —
413 Järnvägsspår		5.000: —	
414 Grusning		1.000: —	
415 Pontoner		1.000: —	29.300: —
Underhåll av maskiner och inventarier, Fa:			
421 Hamnmaskiner	40.000: —		
Tryckluftbromsar enl. beslut i hamnstyrelsen den 11/4 1947	4.675: —	44.675: —	
422 Övriga inventarier		500: —	
425 Reparation av bogserbåten		2.000: —	47.175: —
Övriga underhållskostnader:			
491 Brand- och sjöförsäkring Fa			4.550: —
Avgifter till finansförvaltningen:			
530 Ränta å lån med Kungl. Maj:ts tillstånd	111.382: —		
Amortering å lån med Kungl. Maj:ts tillstånd	193.849: —	305.231: —*	
531 Hamnens andel i anslag för flerårig uttaxering		50.200: —	355.431: —
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		400: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —	
792 Isbrytning Fa		10.000: —	11.400: —
Summa driftutgifter			706.354: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
811 Anordnande av småbåtshamn Ra (kr. 33.000: — varav kr. 15.000: — påföres 13 E 2)		18.000: —	
821 Inköp av diverse inventarier till verkstad Fa		1.000: —	
822 Inköp av inventarier till hamnkontoret Fa		2.500: —	21.500: —
Summa utgifter			727.854: —
Driftinkomster.			
Verkstaden:			
921 Hamnens egna arbeten		35.000: —	
922 Andra arbeten		10.000: —	45.000: —
Transport			45.000: —

Transport		45.000: —
Hyror:		
931 Båtplatser	11.000: —	
932 Upplagsplatser	20.000: —	
933 Varuskjul	2.155: —	
934 Markhyror för fasta upplag	29.230: —	
935 Kranhyror	110.000: —	
936 Övriga hyror	7.670: —	180.055: —
Hamnavgift för varor:		
951 Ångfartyg i regelbunden trafik	20.000: —	
952 Andra fartyg	85.000: —	105.000: —
Hamnavgift för fartyg:		
953 Ångfartyg	40.000: —	
954 Segelfartyg	2.000: —	
955 Pråmfartyg	8.000: —	50.000: —
Andra avgifter:		
950 Anställdas pensionsavgifter	4.700: —*	
956 Bogsering	20.000: —	
957 Motorbåtstransporter	1.000: —	
958 Bilvåg	3.000: —	28.700: —
Övriga inkomster:		
991 Diverse inkomster		2.000: —
Summa driftinkomster		410.755: —
992 Överskjutande utgifter att regleras å finansförvaltningens stat		317.099: —
Summa inkomster		727.854: —

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygfält.

Driftutgifter.

113 Löner och arvoden Fa	1.000: —	
231 Bilkostnader för inspektion m. m. Fa	300: —	
351 Hyra för hangar	6.000: —	
431 Underhåll av fältet med byggnader Ra	15.000: —	
432 Underhåll av väg Fa	500: —	
433 Markering m. m. Fa	500: —	23.300: —
Transport		23.300: —

Transport			23.300: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 32.000: —			1.300: —*
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			1.000: —
Summa driftutgifter			25.600: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
821 Inköp av maskiner Fa			2.000: —
Summa utgifter			27.600: —
Driftinkomster.			
931 Hyra för hangarer			6.500: —
951 Avgifter			1.000: —
Summa inkomster			7.500: —

10 D. Färjor och ångslupar.

Driftutgifter.			
Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	9.456: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.600: —	12.056: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
Redare	600: —		
Övrigt befäl Fa	5.100: —		
Besättningsmän Fa	4.800: —		
Biljettförsäljerska Fa	1.800: —		
Extra betjäning sön- och helgdagar Fa	1.000: —	13.300: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		700: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		1.100: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	1.200: —		
Dyrtidstillägg Fa	400: —	1.600: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		400: —	29.156: —
Administrationskostnader, Fa:			
221 Annonsering och trycksaker		300: —	
241 Telefon		210: —	510: —
Transport			29.666: —

Transport		29.666: —
Driftkostnader, Fa:		
331 Bränsle	7.000: —	
332 Smörjoljor, fotogen och diverse	700: —	7.700: —
Underhållskostnader, Fa:		
421 Underhåll av fartyg och inventarier	5.100: —	
491 Försäkringspremier	3.000: —	8.100: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —
Summa utgifter		45.666: —

Driftinkomster.

Avgifter:	
950 Anställdas pensionsavgifter	700: —*
951 Persontrafik	30.000: —
952 Godstrafik	175: —
Summa inkomster	30.875: —

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Driftutgifter.

530 4 % ränta å bokfört värde kronor 200.000: — av aktier i Västerås Omnibus AB	8.000: —*
Summa utgifter	8.000: —

11. Industriella verk.

11 A. Gasverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:		
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	8.496: —	
Dyrtidstillägg Fa	2.300: —	10.796: —
112 Löner till extra personal Fa:		
Löner	11.200: —	
Dyrtidstillägg	3.000: —	14.200: —
Transport		24.996: —

Transport		24.996: —		
110 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)		57.100: —*		
116 Pensioner:				
Enl. pensionsstat (bil. 4)				
Fa	17.445: —			
Dyrtidstillägg Fa	4.700: —			
Stadens pensionsavgifter				
Fa	1.400: —			
Anställdas pensionsavgifter	384: —*			
Andel i gemensamma pensionsavgifter (bil. 6)	1.300: —*	25.229: —	107.325: —	
2. Lokalkostnader:				
120 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)			7.300: —*	
3. Underhållskostnader:				
130 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)			3.200: —*	
4. Materialkostnader:				
140 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)			2.500: —*	
5. Allmänna kostnader:				
153 Annonser och reklam Fa		1.000: —		
154 Resor och representation Fa		1.500: —		
158 Utskylder Fa		5.700: —		
159 Övriga allmänna omkostnader:				
Föreningsavgifter Fa		1.500: —		
150 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)		17.100: —*	26.800: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:				
Kundförluster Fa		500: —		
180 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)				
Räntor	4.000: —			
Avskrivningar	2.100: —	6.100: —*	6.600: —	153.725: —
2. TILLVERKNING.				
1. Personalkostnader:				
211 Löner till personal på ordinarie stat:				
Enl. lönestat (bil. 3) Fa ..	43.440: —			
Dyrtidstillägg Fa	11.700: —	55.140: —		
212 Löner till extra personal Fa:				
Ersättningspersonal		10.000: —		
216 Pensioner:				
Stadens pensionsavgifter				
Fa	2.900: —			
Transport	2.900: —	65.140: —		153.725: —

Transport	2.900: —	65.140: —		153.725: —
Anställdas pensionsavgifter	3.616: —*	6.516: —	71.656: —	
2. Lokalkostnader:				
221 Hyror och arrenden		2.800: —*		
222 Uppvärmning Fa		1.500: —		
224 Städning och renhållning Fa		2.000: —	6.300: —	
3. Underhållskostnader:				
231 Byggnader (ugnar), årligt underhåll Fa		20.000: —		
Avsättning till driftfond för ommurning av ugnar		30.000: —		
233 Övriga fasta anläggningar Fa		15.000: —		
234 Maskiner och apparater Fa		10.000: —		
Ombyggnad av tjärbrunn Fa		15.000: —		
235 Verktyg och inventarier Fa		3.000: —	93.000: —	
4. Materialkostnader, Fa:				
241 Oljor		2.000: —		
242 Förbrukningsmaterial		4.000: —		
244 Gaskol		1.075.000: —		
245 Reningsmassa		5.000: —		
246 Vatten		2.000: —		
247 Gas från reningsverket		2.000: —	1.090.000: —	
5. Allmänna kostnader, Fa:				
257 Laboratoriekostnader			1.000: —	
7. Kraftinköp, Fa:				
272 Elström			12.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
281 Ränta på fasta tillgångar		10.900: —		
282 Avskrivning på fasta tillgångar		32.400: —	43.300: —*	1.317.256: —
3. DISTRIBUTION.				
1. Personalkostnader:				
311 Löner till personal på stat:				
Enl. lönestat (bil. 3) Fa	4.032: —			
Dyrtidstillägg Fa	1.100: —	5.132: —		
Andel i vattenverkets lön till förmän		2.500: —		
316 Pensioner:				
Stadens pensionsavgifter Fa	2.200: —			
Anställdas pensionsavgifter	1.500: —*	3.700: —		
Transport		11.332: —		1.470.981: —

Transport		11.332: —		1.470.981: —
312 Löner till extra personal Fa:				
Ersättningspersonal		1.000: —	12.332: —	
2. Underhållskostnader, Fa:				
332 Ledningsnät		25.000: —		
335 Verktyg och inventarier		1.500: —		
336 Bilersättning till gasverksingenjör ..		900: —	27.400: —	
6. Mätningskostnader, Fa:				
361 Ombyte av mätare		3.000: —		
362 Underhåll av mätare		6.000: —		
363 Anskaffning av mätare		15.000: —		
364 Gaspolletter		2.000: —	26.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
381 Ränta på fasta tillgångar		18.600: —		
382 Avskrivning på fasta tillgångar		25.500: —	44.100: —*	109.832: —
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.				
413 Arbetslöner och material				5.000: —
Summa driftutgifter				1.585.813: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

821 Ombyggnad av kokssorteringsverk, del av kostnad, Ra				100.000: —
Summa utgifter				1.685.813: —

Driftinkomster.

1. Förbrukningsavgifter:				
911 Gasavgifter från enskilda				750.000: —
2. Försäljningsinkomster:				
921 Egen tillverkning:				
Koks och tjära			950.000: —	
923 Utförda installationsarbeten			5.500: —	955.500: —
3. Hyresinkomster:				
931 Hyror			1.373: —	
934 Andel i gemensamma hyresinkomster (bil. 6):				
Staden		2.700: —		
Övriga		500: —	3.200: —*	4.573: —
Transport				1.710.073: —

Transport			1.710.073: —
4. Övriga inkomster:			
941 Andel i gemensamma ersättningar från Rfa (bil. 6)		2.200: —	
942 Pensionsavgifter	5.500: —		
Andel i gemensamma pensionsavgifter (bil. 6)	1.300: —	6.800: —	9.000: —*
7. Ränteinkomster:			
971 Ränta på utestående anslutningsavgifter			200: —
Summa driftinkomster			1.719.273: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

Avskrivning på fasta tillgångar:		
981 Förvaltning	2.100: —	
982 Tillverkning	32.400: —	
983 Distribution	25.500: —	60.000: —
Summa inkomster		1.779.273: —

11 B. Elektricitetsverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:

111 Löner till personal på stat:			
Enl. lönestat (bil. 3) Fa	22.572: —		
Dyrtidstillägg Fa	6.100: —	28.672: —	
112 Löner till extra personal Fa:			
Löner	9.000: —		
Dyrtidstillägg	2.400: —	11.400: —	
110 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)		137.100: —*	
116 Pensioner:			
Enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	10.078: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.700: —		
Stadens pensionsavgifter Fa	2.900: —		
Anställdas pensionsavgifter	1.200: —*		
Andel i gemensamma pensionsavgifter (bil. 6)	3.000: —*	19.878: —	197.050: —
Transport			197.050: —

Transport			197.050: —	
2. Lokalkostnader:				
120 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)			17.400: —*	
3. Underhållskostnader:				
130 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)			7.800: —*	
4. Materialkostnader:				
140 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)			6.000: —*	
5. Allmänna kostnader:				
153 Annonser och reklam Fa		12.000: —		
154 Resor och representation Fa		2.000: —		
158 Utskylder Fa		66.000: —		
159 Övriga allmänna kostnader Fa:				
Föreningsavgifter		2.500: —		
150 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)		41.100: —*	123.600: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
184 Avskrivning på rörelsetillgångar:				
Kundförluster Fa		2.000: —		
180 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)				
Räntor	9.600: —			
Avskrivningar	5.100: —	14.700: —*	16.700: —	368.550: —
2. TILLVERKNING.				
1. Personalkostnader:				
211 Löner till personal på stat:				
Enl. lönestat (bil. 3) Fa..	4.032: —			
Dyrtidstillägg Fa	1.100: —	5.132: —		
212 Löner till extra personal Fa:				
Ersättningspersonal		1.000: —		
216 Pensioner:				
Stadens pensionsavgifter Fa	800: —			
Anställdas pensionsavgifter	300: —*	1.100: —	7.232: —	
2. Lokalkostnader:				
221 Hyror och arrenden:				
Staden		3.000: —*		
Övriga Fa		2.000: —	5.000: —	
3. Underhållskostnader, Fa:				
231 Byggnader		1.000: —		
234 Maskiner och instrument		1.000: —	2.000: —	
Transport			14.232: —	368.550: —

Transport			14.232: —	368.550: —
4. Materialkostnader, Fa:				
241 Oljor		100: —		
242 Förbrukningsmaterial		100: —	200: —	
7. Kraftinköp, Fa:				
272 Elkraft		1.175.000: —		
273 Elkraft för vattendestillering		500: —	1.175.500: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
281 Ränta på fasta tillgångar		500: —		
282 Avskrivning på fasta tillgångar		2.100: —	2.600: —*	1.192.532: —
3. DISTRIBUTION.				
1. Personalkostnader:				
311 Löner till personal på stat:				
Enl. lönestat (bil. 3) Fa	59.118: —			
Dyrtidstillägg Fa	16.000: —	75.118: —		
316 Pensioner:				
Stadens pensionavgifter Fa	9.700: —			
Anställdas pensionsavgifter	6.400: —*	16.100: —		
312 Löner till extra personal Fa:				
Ersättningspersonal		1.000: —	92.218: —	
2. Lokalkostnader:				
321 Hyror och arrenden:				
Staden		262: —*		
Övriga Fa		4.038: —	4.300: —	
3. Underhållskostnader, Fa:				
331 Byggnader		2.000: —		
332 Ledningsnät		175.000: —		
333 Övriga fasta anläggningar				
Ställverk		25.000: —		
334 Transformatorer		20.000: —		
335 Verktyg och inventarier		15.000: —		
336 Fordon		15.000: —		
337 Gatubelysning		45.000: —	297.000: —	
4. Materialkostnader, Fa:				
342 Förbrukningsmaterial			1.000: —	
6. Mätningskostnader, Fa:				
361 Ombyte av mätare		8.000: —		
Transport		8.000: —	394.518: —	1.561.082: —

Transport	8.000: —	394.518: —	1.561.082: —
362 Underhåll av mätare	4.000: —		
363 Anskaffning av mätare	50.000: —	62.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:			
381 Ränta på fasta tillgångar	51.000: —		
382 Avskrivning på fasta tillgångar	86.700: —	137.700: —*	594.218: —
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
413 Arbetslöner och material, Fa			55.000: —
Summa utgifter			2.210.300: —

Driftinkomster.

1. Förbrukningsavgifter:			
911 Enskild strömförbrukning		2.725.000: —	
912 Allmän belysning		50.000: —	2.775.000: —
2. Försäljningsinkomster:			
921 Destillerat vatten		1.500: —	
923 Utförda installationsarbeten		60.000: —	61.500: —
3. Hyresinkomster:			
934 Andel i gemensamma hyresinkomster:			
Staden		6.700: —	
Övriga		1.318: —	8.018: —*
4. Övriga inkomster:			
941 Andel i gemensamma ersättningar från Rfa (bil. 6)		5.400: —	
942 Pensionsavgifter	7.900: —		
Andel i gemensamma pensionsavgifter (bil. 6)	3.000: —	10.900: —	16.300: —*
7. Ränteinkomster:			
971 Ränta på utestående anslutningsavgifter			300: —
Summa driftinkomster			2.861.118: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:			
Avskrivning på fasta tillgångar:			
981 Förvaltning		5.100: —	
982 Tillverkning		2.100: —	
983 Distribution		86.700: —	93.900: —*
Summa inkomster			2.955.018: —

12. Hälso- och sjukvård.

12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
110 Andel i lön till vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån		4.357: —*	
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	31.254: —		
Anslag för nya tjänster Fa	4.770: —		
Dyrtidstillägg Fa	9.100: —	45.124: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	8.064: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.200: —		
Övriga löner och arvoden:			
Vikarier för tjänsteläkare Fa	2.700: —		
Arvoden till jourhavande läkare Fa	1.300: —	14.264: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		2.316: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		1.500: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	11.287: —		
Dyrtidstillägg Fa	3.100: —	14.387: —	
192 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		200: —	82.148: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader, tidskrifter, litteratur, annonsering och trycksaker		2.000: —	
231 Resor och transporter		1.800: —	
241 Telefon och post		875: —	
251 Lokalkostnader:			
Hyra och värme för hälsovårdsnämndens byrå	1.100: —		
Städning och lyse	700: —	1.800: —	6.475: —
Kostnader för ambulansautomobilen:			
390 Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll		6.000: —*	
391 Driftkostnader, reparationer och försäkringar Fa		3.950: —	9.950: —
Övriga utgifter:			
690 Analyser, stadens förvaltningar		250: —*	
691 Analyser, övriga Fa		450: —	
692 Skyddsympning Fa		1.300: —	
693 Kostnader för profylaktiska åtgärder, läkarebesök enl. epidemilagen Fa		300: —	
Transport		2.300: —	98.573: —

Transport	2.300: —	98.573: —
694 Desinfektion Fa	500: —	
695 Råttutrotning Fa	3.000: —	
696 Utrotande av skadegörande fåglar Fa	1.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	400: —	7.200: —
Summa utgifter		105.773: —

Driftinkomster.

Avgifter:	
950 Anställdas pensionsavgifter	2.316: —*
951 Ambulansutryckningar	2.500: —
953 Protokollslösen	1.000: —
Summa inkomster	5.816: —

12 A 3. Poliklinik.

Driftutgifter.

113 Arvode till läkare	6.000: —	
Arvode till poliklinikssköterska Fa	1.320: —	
Ersättning till semestervikarie Fa	110: —	7.430: —
251 Lokalkostnader:		
Hyra	600: —	
Ersättning för värme, lyse och städning	600: —	1.200: —
691 Övriga utgifter		200: —
Summa utgifter		8.830: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag	6.000: —
Summa inkomster	6.000: —

12 A 5. Bostadsinspektion.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	4.032: —	
Dyrtidstillägg Fa	1.100: —	5.132: —
Transport		5.132: —

Transport		5.132: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		300: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		500: —	5.932: —

Administrationskostnader, Fa:

211 Kontorskostnader	100: —		
Annonsering och trycksaker	100: —	200: —	
231 Cykelersättning och busskort		150: —	
241 Telefon		150: —	
251 Lokalkostnader:			
Hyra och värme	550: —		
Städning och lyse	200: —	750: —	1.250: —

Diverse utgifter:

791 Oförutsedda utgifter Fa h	75: —
Summa utgifter	7.257: —

Driftinkomster.

950 Anställdas pensionsavgifter	300: —*
951 Ohyresinspektioner	25: —
Summa inkomster	325: —

12 B. Folktandvård.

Driftutgifter.

690 Hyra och uppvärmning av tandkliniken	11.000: —*
691 Fri tandvård, Fa	4.000: —
Summa utgifter	15.000: —

12 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

691 Västerås stads förening mot tuberkulos	3.000: —
Summa utgifter	3.000: —

13. Allmän hygien.

13 A—B. Vatten och avloppsverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:

111 Löner till personal på stat:				
Enl. lönestat (bil. 3) Fa..	30.624:—			
Dyrtidstillägg Fa	8.000:—	38.624:—		
112 Löner till extra personal Fa:				
Löner	9.120:—			
Dyrtidstillägg	2.500:—	11.620:—		
110 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)		34.200:—*		
116 Pensioner:				
Enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	25.744:—			
Dyrtidstillägg Fa	7.000:—			
Stadens pensionsavgifter Fa	3.800:—			
Anställdas pensionsavgifter	1.200:—*			
Andel i gemensamma pensionsavgifter (bil. 6)	800:—*	38.544:—	122.988:—	

2. Lokalkostnader:

120 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)			4.300:—*	

3. Underhållskostnader:

130 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)			2.000:—*	

4. Materialkostnader:

140 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)			1.500:—*	

5. Allmänna kostnader:

154 Resor och representation Fa		1.500:—		
158 Utskylder Fa		3.200:—		
150 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)		10.300:—*	15.000:—	

8. Räntor och avskrivningar:

184 Avskrivningar på rörelsetillgångar:				
Kundförluster Fa			600:—	
180 Andel i gemensamma kostnader (bil. 6)				
Räntor		2.400:—		
Avskrivningar		1.200:—	3.600:—*	
185 Avskrivning av grävmaskin och lastbilar			25.000:—*	174.988:—
Transport				174.988:—

Transport				174.988: —
2. TILLVERKNING:				
1. Personalkostnader:				
211 Löner till personal på stat:				
Enl. lönestat (bil. 3) Fa	4.728: —			
Dyrtidstillägg Fa	1.300: —	6.028: —		
212 Löner till extra personal Fa:				
Ersättningspersonal		1.000: —		
216 Pensioner:				
Anställdas pensionsavgifter		300: —*	7.328: —	
2. Lokalkostnader:				
221 Hyror och arrenden		375: —		
222 Uppvärmning Fa		825: —	1.200: —	
3. Underhållskostnader, Fa:				
231 Byggnader och brunnar		4.000: —		
234 Maskiner och instrument		3.000: —		
235 Verktyg och inventarier		500: —	7.500: —	
4. Materialkostnader, Fa:				
241 Oljor		500: —		
242 Förbrukningsmaterial		200: —	700: —	
5. Allmänna kostnader, Fa:				
257 Laboratoriekostnader			1.000: —	
7. Kraftinköp, Fa:				
272 Elström			60.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
281 Ränta på fasta tillgångar		11.000: —		
282 Avskrivning på fasta tillgångar		17.200: —	28.200: —*	105.928: —
3. DISTRIBUTION.				
1. Personalkostnader:				
311 Löner till personal på stat:				
Enl. lönestat (bil. 3) Fa	28.470: —			
Dyrtidstillägg Fa	7.700: —			
	36.170: —			
Avgår gasverkets del i förmanslöner	— 2.500: —	33.670: —		
Transport		33.670: —		280.916: —

Transport		33.670: —		280.916: —
312 Löner till extra personal Fa				
Löner	8.136:—			
Dyrtidstillägg	2.200: —			
Ersättningspersonal	1.000: —	11.336: —		
316 Pensioner:				
Stadens pensionsavgifter Fa	10.300:—			
Anställdas pensionsavgifter	21.800: —*	32.100: —	77.106: —	
2. Lokalkostnader:				
321 Hyror och arrenden		3.000: —*		
322 Uppvärmning Fa		8.000: —	11.000: —	
3. Underhållskostnader, Fa:				
331 Byggnader och fasta anläggningar		8.000: —		
332 Ledningsnät:				
1. Vattenledningar	70.000: —			
2. Avloppsledningar	50.000: —	120.000: —		
334 Maskiner och instrument		6.000: —		
335 Verktyg och inventarier		10.000: —		
336 Fordon		9.000: —	153.000: —	
4. Materialkostnader, Fa:				
341 Oljor		800: —		
342 Förbrukningsmaterial		1.500: —	2.300: —	
5. Allmänna kostnader, Fa:				
357 Laboratoriekostnader			500: —	
6. Mätningskostnader, Fa:				
361 Ombyte av mätare		2.000: —		
362 Underhåll av mätare		5.000: —		
363 Anskaffning av mätare		15.000: —	22.000: —	
7. Kraftinköp, Fa:				
572 Elström			18.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
381 Ränta på fasta tillgångar		125.700: —		
382 Avskrivning på fasta tillgångar		163.100: —	288.800: —*	572.706: —
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.				
413 Arbete och material Fa				10.000: —
Summa driftutgifter				863.622: —

Transport			863.622: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
821 Inköp av grävmaskin (Stfm 29/5 1947 § 145) Fa		75.000: —	
Låne- och fondstat:			
Anslag att täckas av lånemedel:			
Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1948		40.000: —	115.000: —
Summa utgifter			978.622: —
Driftinkomster.			
1. Förbrukningsavgifter:			
911 Vattenavgifter			700.000: —
2. Försäljningsinkomster:			
921 Metangasförsäljning		10.000: —	
923 Utförda installationsarbeten		12.000: —	
924 Ersättning från drätselkammaren för rensning av gatubrunnar		6.000: —*	28.000: —
3. Hyresinkomster:			
931 Hyror		1.200: —	
934 Andel i gemensamma hyresinkomster (bil. 6):			
Staden	1.600: —		
Övriga	300: —	1.900: —*	3.100: —
4. Övriga inkomster:			
941 Andel i gemensamma ersättningar från Rfa (bil. 6)		1.400: —*	
942 Pensionsavgifter	23.300: —		
Andel i gemensamma pensionsavgifter (bil. 6)	800: —	24.100: —*	
943 Fördelning av körselkontrollantens lön		6.523: —	
944 Överskott på grävmaskin		15.000: —	
945 Överskott på lastbilar		10.000: —	57.023: —
7. Ränteinkomster.			
971 Ränta på utestående anslutningsavgifter			500: —
Summa driftinkomster			788.623: —

Transport			788.623: —
Kapitalinkomster.			
Skattestat:			
Avskrivning på fasta tillgångar			
981 Förvaltning		26.200: —	
982 Tillverkning		17.200: —	
983 Distribution		163.100: —	206.500: —*
Summa inkomster			995.123: —

13 C 1. Renhållningsverk.

Driftutgifter.			
Personalkostnader:			
100 Andel i jordbruksegendomarnas löner och pensioner		12.580: —*	
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	51.081: —		
Dyrtidstillägg Fa	13.800: —	64.881: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	2.460: —		
Dyrtidstillägg Fa	700: —		
Arvode till ordförande	300: —		
Semesterersättning till arbetare Fa ..	6.400: —	9.860: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		5.300: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		5.200: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	14.100: —		
Dyrtidstillägg Fa	3.900: —	18.000: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		1.400: —	117.221: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		600: —*	
211 Kontorskostnader Fa		1.200: —	
241 Telefon och post Fa		1.000: —	
250 Lokalkostnader:			
Hyra för kontor		1.000: —*	
251 Värme, lyse och städning Fa		900: —	4.700: —
Driftkostnader:			
311 Extra arbetare och gatusopning Fa ..		70.000: —	
321 Torvmull Fa		4.000: —	
331 Kraftström Fa		600: —	
351 Lokalkostnader:			
Värme, lyse och gas Fa	800: —		
Garagehyra	1.500: —	2.300: —	
352 Bilskatt och försäkring Fa		5.500: —	
391 Drivmedel och smörjoljor för bilar Fa		14.000: —	
392 Utfodring av hästar Fa		2.000: —	98.400: —
Transport			220.321: —

Transport			220.321: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Fabriksbyggnader och maskiner		800: —	
412 Underhåll av avstjälpningsplatser		15.000: —	
421 Hästar:			
Hästskoning	150: —		
Veterinärkostnader	25: —		
Seldon, täcken och presenningar ..	300: —	475: —	
422 Automobiler		12.000: —	
423 Kärl		4.000: —	
424 Beklädnadspersedlar		2.500: —	
425 Inventarier		3.000: —	
491 Försäkringspremier		300: —	38.075: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 10.000:— (pudrettfabrik)			400: —*
Diverse utgifter:			
711 Utredningskostnad för nytt renhållningsverk Fa		500: —	
712 Inköp av sopkärl för försäljning Fa ..		50.000: —	
791 Oförutsedda utgifter och resor Fa h..		700: —	51.200: —
Summa driftutgifter			309.996: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
821 Anskaffning av 1 st. lastbil (Stfm 27/3 1947, § 85)			14.000: —
Summa utgifter			323.996: —
Driftinkomster.			
Försäljning:			
911 Stallströ och sopor		500: —	
912 Torvmullspudrett		2.500: —	
913 Torvmull		200: —	
914 Försäljning av sopkärl		50.000: —	53.200: —
Utförda arbeten:			
920 Uppsamling och transport av svinmat			6.500: —*
Avgifter:			
950 Anställdas pensionsavgifter		5.300: —*	
951 Hämtningsavgifter		90.000: —	95.300: —
Transport			155.000: —

Transport			155.000: —
Övriga inkomster:			
991 Diverse inkomster			1.000: —
Summa inkomster			156.000: —

13 C 2. Svingård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	1.302: —		
Dyrtidstillägg Fa	400: —	1.702: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		75: —	1.777: —
Rörelsekostnader:			
311 Arbetareavlöningar Fa		6.000: —	
320 Uppsamling och transport av svinmat Fa		6.500: —*	
321 Inköp av grisar Fa		5.000: —	
322 Kraftfoder Fa		20.000: —	
341 Körningar Fa		1.000: —	
350 Hyra: Ladugårdar m. fl. byggnader		1.000: —*	
351 Bränsle och lyse Fa		1.150: —	40.650: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av inventarier och hus		1.500: —	
491 Försäkringspremier		100: —	
493 Veterinärkostnader		500: —	2.100: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 110.000: —			4.400: —*
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			100: —
Summa utgifter			49.027: —

Driftinkomster.

911 Försäljning av fläsk och grisar	50.000: —
Summa inkomster	50.000: —

13 D 1. Varmbadhus.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	15.276: —		
Dyrtidstillägg Fa	4.200: —	19.476: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
Baderskor och tvätterskor m. fl. Fa	25.440: —		
Vikarier och extra hjälp Fa	4.000: —		
Dyrtidstillägg Fa	8.000: —		
Kontrollant	1.500: —	38.940: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		2.100: —*	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	5.670: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.600: —	7.270: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård		500: —	68.286: —

Administrationskostnader, Fa:

211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker	1.500: —	
241 Telefon	200: —	1.700: —

Driftkostnader, Fa:

321 Förbrukningsmateriel	9.000: —	
331 Kraftström	850: —	
332 Bränsle	36.000: —	
333 Tvätt, extra hjälp	600: —	
351 Lyse, städning och renhållning	5.000: —	51.450: —

Underhållskostnader, Fa:

411 Badhusbyggnaden	7.000: —	
412 Pannor och ledningar	7.500: —	
421 Inventarier	1.000: —	
422 Linne	4.000: —	
491 Försäkringspremier	350: —	19.850: —

Räntor:

530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 300.000: —		12.000: —*

Diverse utgifter:

721 Utskylder Fa	300: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	200: —	500: —
Summa driftutgifter		153.786: —

Transport			153.786: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

821 Inköp av tvättmaskin Fa			3.000: —
Summa utgifter			156.786: —

Driftinkomster.

931 Hyror:			
Personalen	1.605: —		
Övriga	930: —		2.535: —
950 Anställdas pensionsavgifter			2.100: —*
951 Badavgifter			115.000: —
960 Simundervisningsbad			5.062: —*
Summa inkomster			124.697: —

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

110 Andel i ålderdomshemmets löner	5.000: —		
Pensionärernas arbeten	5.000: —	10.000: —*	
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	7.560: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.100: —	9.660: —	
113 Extra befattningshavare Fa	10.236: —		
Dyrtidstillägg Fa (12 %)	1.300: —		
Extra hjälp Fa	1.100: —	12.636: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		400: —*	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		100: —	32.796: —

Administrationskostnader, Fa:

211 Kontorskostnader		200: —	
241 Telefon		100: —	
291 Försäkringspremier		150: —	450: —

Driftkostnader, Fa:

321 Tvättmedel		2.500: —	
331 Kraftström		1.500: —	
332 Vattenavgifter		1.000: —	
333 Bränsle och lyse		9.000: —	
341 Driftkostnader för bil		3.000: —	
350 Lokalhyra		2.000: —*	
391 Övriga driftkostnader		1.500: —	20.500: —
Transport			53.746: —

Transport			53.746: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av maskiner			800: —
Summa utgifter			54.546: —

Driftinkomster.

920 Tvätt för ålderdomshemmet	17.000: —*
921 Tvätt för enskilda	38.000: —
950 Anställdas pensionsavgifter	400: —*
Summa inkomster	55.400: —

13 E 1. Kallbadhus.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
113 Löner och arvoden:			
Biljettförsäljning och övervakning Fa	800: —		
Kontrollant	200: —	1.000: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		10: —	1.010: —
Administrationskostnader:			
221 Annonsering och trycksaker Fa			50: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning samt diverse arbeten		1.000: —	
491 Försäkringspremier		80: —	1.080: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 80.000: —			3.200: —*
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h			60: —
Summa utgifter			5.400: —

Driftinkomster.

951 Badavgifter	300: —
Summa inkomster	300: —

13 E 2. Anordningar för friluftsliv.

Driftutgifter.

FRITIDSRESERVAT.

a) Björnön:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	3.708: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.000: —	4.708: —	
113 Arvode till biträdande ordningsman Fa		500: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		300: —*	
241 Telefon		140: —	
351 Renhållning Fa		200: —	
411 Underhåll av byggnader Fa		2.000: —	
412 Underhåll av bryggor och bro Fa		5.000: —	
413 Underhåll av park- och skogsmark Fa		13.000: —	
414 Anordnande av vändplan vid Björnöbron Fa		3.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		300: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 250.000: —		10.000: —*	
711 Avverkningskostnad och skogsodling Fa		900: —	
721 Utskylder Fa		850: —	40.898: —
b) Hästholmarna:			
113 Arvode till ordningsmän Fa		3.500: —	
122 Pension enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	360: —		
Dyrtidstillägg Fa	100: —	460: —	
411 Underhåll av byggnader Fa		10.000: —	
412 Underhåll av bryggor Fa		6.500: —	
413 Underhåll av park- och skogsmark Fa		21.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		450: —	
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 146.600: —		5.900: —*	
721 Utskylder Fa		600: —	48.410: —
c) Johannisbergsbadet:			
411 Underhåll av badplatsen Fa			16.000: —
Summa driftutgifter			105.308: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

d) Småbåtshamnar:	
811 Anordnande av småbåtshamn Ra (kr. 33.000:— varav 18.000:— påföres 9 A)	15.000: —
Summa utgifter	120.308: —

Driftinkomster.

a) Björnön:

932 Arrenden	5.330: —	
933 Skogsprodukter	2.500: —	
950 Anställdas pensionsavgifter	300: —*	8.130: —

b) Hästholmarna:

931 Hyror	5.875: —
Summa inkomster	14.005: —

13 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

711 Lundby Badhusförening	300: —
Summa utgifter	300: —

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg och saluhall.

Driftutgifter.

113 Kostnad för utsättande av bord på salutorg Fa	100: —
Arvode till torguppsyningsman	1.200: —
Summa utgifter	1.300: —

Driftinkomster.

951 Torgavgifter	4.000: —
Summa inkomster	4.000: —

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	5.136: —	
Dyrtidstillägg Fa	1.400: —	6.536: —
113 Övriga löner och arvoden:		
1:ste besiktningsveterinär	3.000: —	
Vikarie för 1:ste besiktningsveterinären	150: —	
Transport	3.150: —	6.536: —

Transport	3.150: —	6.536: —	
Mikroskopister	650: —		
Kassör	600: —		
Semestervikarie för vaktmästare Fa	300: —		
Vägare	540: —	5.240: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		300: —*	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	1.584: —		
Dyrtidstillägg Fa	500: —	2.084: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		75: —	14.235: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader Fa		200: —	
241 Telefon Fa		200: —	
250 Lokalhyra		3.000: —*	
251 Bränsle, elström och vatten Fa		550: —	
252 Städning och renhållning Fa		150: —	4.100: —
Underhållskostnader:			
491 Försäkringspremier Fa			35: —
Summa utgifter			18.370: —

Driftinkomster.

940 Ersättning från hälsovårdsnämnden för lokal för mjölkkontroll	250: —*
950 Anställdas pensionsavgifter	300: —*
951 Besiktningsavgifter	7.000: —
952 Vågavgifter	150: —
990 Allmänna hälsovårdens andel i vaktmästarens lön	4.357: —*
991 Diverse inkomster	100: —
Summa inkomster	12.157: —

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A 1. Folkskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
111 Löner till personal enl. stadens löneplan (bil. 3) Fa	42.636: —	
Provisorisk löneförbättring för skolsköterskor Fa	5.544: —	
Dyrtidstillägg Fa	10.200: —	58.380: —
Transport		58.380: —

Transport		58.380: —	
113 Övriga arvoden:			
Kuratorsverksamhet	250: —		
Tillsyningslärare: 1 à 1.500: —, 1 à 1.470: —, 2 à 1.000: —, 1 à 840: —, 1 à 750: —, 1 à 690: —, 1 à 600: —	7.850: —		
Extra skrivbiträde å expeditionen Fa h	3.500: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.000: —		
Bibliotekarie å lärjungebiblioteket	800: —		
Ordförandearvode	300: —		
Vice värd för fastigheterna	1.900: —	15.600: —	
116 Löner till lärare i läs- och skrivämnen enl. statens löneplan (bil. 3) Fa	1.137.645: —		
Rörligt tillägg Fa	136.600: —		
Barntillägg Fa	783: —	1.275.028: —	
117 Löner till lärare i övningsämnen (bil. 3) Fa	98.668: —		
Timlärare Fa	7.500: —		
Rörligt tillägg (13.200: — + 1.300: —) Fa	14.500: —		
Kristillägg Fa	18.500: —		
Barntillägg Fa	108: —		
Provisoriskt lönetillägg Fa	20.190: —	159.466: —	
118 Övrig undervisning:			
Undervisning för hörselsvaga barn Fa h	400: —		
Extra undervisning i sång	250: —		
Privatläsning Fa	800: —		
Vikariearvoden Fa	8.000: —	9.450: —	
120 Pensionsavgifter för övningslärare	1.200: —		
Anställdas pensionsavgifter	1.900: —	3.100: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		1.500: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	29.214: —		
Dyrtidstillägg Fa	7.400: —	36.614: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		1.400: —	
193 Hyra för vaktmästarebostad		1.300: —	
194 Resebidrag till slöjdlärare i Lundby, Rosenlund och Gryta		450: —	1.562.288: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		3.000: —*	
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		5.000: —	
Transport		8.000: —	1.562.288: —

Transport		8.000: —	1.562.288: —
241 Telefon och post Fa		3.590: —	11.590: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Löner till skolans snickare		21.600: —	
412 Underhåll av byggnader		81.310: —	
413 Rep. av skolgårdar i Badelunda		10.000: —	
421 Material för skolans snickare		10.000: —	
491 Försäkringspremier		2.300: —	125.210: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 3.817.000: —			152.700: —*
Skolhälsovård, Fa:			
631 Arvode till skolläkare		9.150: —	
632 Arvode till läkare för behandling av defekter å syn-, hörsel- och talorgan m. m.		3.000: —	
633 Medicin, förbandsartiklar m. m.		2.000: —	
634 Avgifter till folktandvården		14.000: —	28.150: —
Lokalkostnader:			
Lokalhyra:			
650 Lokaler i Hwasserska gården	2.000: —*		
651 Lokaler i Skiljebo	1.400: —	3.400: —	
652 Arvode till vaktmästare och städerskor jämte semesterersättning Fa	38.600: —		
Dyrtidstillägg Fa	10.000: —	48.600: —	
654 Skurning och rengöring Fa		25.000: —	
Renhållning Fa:			
Renhållning och skötsel av gator m. m.			
650 a) Stadens förvaltningar	1.000: —*		
655 Övriga	2.000: —	3.000: —	
656 Sotning Fa		1.000: —	
657 Uppvärmning Fa		75.000: —	
658 Belysning Fa		10.500: —	
659 Vatten Fa		5.000: —	171.500: —
Fri undervisningsmateriel, Fa:			
661 Materiel i läs- och skrivämnen		42.000: —	
662 Slöjdmateriel för gossar		8.400: —	
663 Slöjdmateriel för flickor		10.000: —	
664 Materiel i skolköken		4.000: —	
665 Skolfilm		2.000: —	66.400: —
Transport			2.117.838: —

Transport			2.117.838: —
Övrig undervisningsmateriel:			
666 Materiel till skolornas förråd Fa		11.000: —	
667 Lärarepersonalens bibliotek Fa h		600: —	
668 Lärjungebiblioteket Fa h		5.000: —	
669 Materiel för sång- och musikundervisning Fa		500: —	17.100: —
Skolträdgårdar:			
671 Västgötegatan:			
Omkostnader Fa	1.100: —		
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —	2.100: —	
672 Herrgårdsskolan:			
Omkostnader Fa	1.300: —		
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —	2.300: —	
673 Korsängsskolan:			
Omkostnader Fa	1.300: —		
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —	2.300: —	
674 Hammarbyskolan:			
Omkostnader Fa	500: —		
Arvode till trädgårdslärare	330: —	830: —	
675 Lundby skola:			
Omkostnader Fa		250: —	
676 Rosenlunds skola:			
Omkostnader Fa		250: —	8.030: —
Simundervisning:			
680 Ersättning till varmbadhuset		3.937: —*	
681 Handdukar och tvål Fa		1.500: —	
682 Löner och arvoden:			
Simlärare	2.000: —		
Simlärarinna	1.825: —		
Baderskor och skolbad i Badelunda Fa	4.350: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.900: —	10.075: —	15.512: —
Bidrag till diverse ändamål:			
691 Bidrag till lärarnas studieresor och fortbildningskurser Fa h		1.000: —	
692 Bidrag till lärjungarnas skolresor Fa h		1.000: —	
693 Anslag till skolmåltider Fa		120.000: —	
694 Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång Fa		10.000: —	132.000: —
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa		800: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		2.500: —	3.300: —
Summa driftutgifter			2.293.780: —

Transport			2.293.780: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
821 Inköp av inventarier Fa:			
Skolmöbler m. m.	14.000: —		
Smalfilmsapparater och film	7.600: —	21.600: —	
823 Iordningställande av lokaler för barnbespisning (Stfm 26/6 1947, § 203) Ra		47.400: —	69.000: —
Summa utgifter			2.362.780: —
Driftinkomster.			
Hyresinkomster:			
931 Hyror och arrenden:			
Västgötegatan 11, Jakobsberg, Hammarby m. fl.		8.815: —	
Jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön		37: —	
Hyra för bostäder åt vaktmästare ..		2.835: —	
Hyra för lärarpersonalens tjänstebostäder		10.272: —	21.959: —
Statsbidrag:			
941 Bidrag till lärarelöner:			
Löner	895.687: —		
Rörligt tillägg	130.690: —		
Barntillägg	945: —	1.027.322: —	
942 Bidrag till andra löner:			
Slöjdundervisning för gossar	8.700: —		
Slöjdundervisning för flickor	14.050: —		
Undervisning i huslig ekonomi	3.060: —		
Dyrtidstillägg till lärare i slöjd- och hushållsgöromål	17.290: —		
Prov. avlöningsförbättring	3.900: —	47.000: —	
943 Bidrag till lärjungebiblioteket		2.300: —	
944 Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler		750: —	
945 Hyresbidrag		1.700: —	
946 Materielbidrag		9.970: —	
948 Skolhälsovård		7.830: —	
949 Fri undervisningsmateriel		34.800: —	
951 Skolmåltider		60.000: —	
952 Beräknat statsbidrag för iordningställande av lokaler för skolbarnsbespisning (Stfm 26/6 1947, § 203)		8.100: —	1.199.772: —
Transport			1.221.731: —

Transport			1.221.731: —
Övriga bidrag:			
952 Anslag från Wahlbeckska fonden till barnbespisning			500: —
Avgifter:			
950 Pensionsavgifter från personalen	1.900: —		
D:o från övningslärare	1.200: —	3.100: —*	
953 Terminsavgifter samt avgifter för tennisspelning m. m.		400: —	3.500: —
Summa inkomster			1.225.731: —

15 A 2. Fortsättningsskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
113 Föreståndarearvode	1.200: —	
116 Lärarelöner Fa	14.460: —	15.660: —
Administrationskostnader, Fa:		
221 Annonsering och trycksaker		100: —
Lokalkostnader, Fa:		
651 Städning och renhållning		500: —
Undervisningskostnader, Fa:		
661 Fri undervisningsmateriel	5.200: —	
662 Materiel till förråden	400: —	
671 Understöd till behövande lärjungar	1.000: —	6.600: —
Summa utgifter		22.860: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag	10.255: —
Summa inkomster	10.255: —

15 B. Praktisk mellanskola och Högre folkskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
113 Arvoden:		
Skrivhjälp	600: —	
Bibliotekarie	150: —	750: —
116 Löner enl. statens löneplan (bil. 3) Fa	35.064: —	
Transport	35.064: —	750: —

Transport	35.064: —	750: —	
Rörligt tillägg Fa	4.300: —		
Rektor Fa	2.100: —	41.464: —	
117 Övriga lärarelöner Fa:			
Tillsynslärare, timlärare och vikarier		54.000: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	1.380: —		
Dyrtidstillägg Fa	400: —	1.780: —	
123 Huvudmansavgift		1.692: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		600: —	100.286: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		1.300: —	
241 Post och telefon Fa		300: —	
251 Lokalkostnader Fa h		650: —	2.250: —
Underhållskostnader:			
Inventarier:			
420 Stadens förvaltningar	250: —*		
421 Övriga Fa	1.000: —	1.250: —	
491 Brandförsäkring Fa		100: —	1.350: —
Sjukvård, Fa:			
631 Skolläkare		700: —	
Skolsköterska		360: —	1.060: —
Lokalkostnader:			
650 Hyra (Stora torget 4)	2.500: —		
Hyra (Yrkesskolornas byggnad)	750: —		
Hyra (Gymnastiklokal)	150: —		
Hyra (Gymnastiklokal i Idrottshallen)	990: —	4.390: —*	
652 Städning och eldning Fa	2.000: —		
Skurning och rengöring Fa	300: —	2.300: —	
654 Uppvärmning Fa		1.000: —	
655 Belysning Fa		150: —	7.840: —
Undervisningsmateriel:			
660 Stadens förvaltningar	750: —*		
661 Övriga Fa	2.500: —	3.250: —	
662 Förbrukningsmateriel		600: —	
663 Bibliotek Fa h		500: —	
664 Fri undervisningsmateriel Fa		7.500: —	11.850: —
Övriga undervisningskostnader, Fa h:			
671 Föredrag och förevisning av skolfilm			600: —
Transport			125.236: —

Transport			125.236: —
Diverse utgifter:			
791 Diverse och oförutsedda utgifter Fa h			500: —
Summa driftutgifter			125.736: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:			
821 Inköp av inventarier Fa h			1.500: —
Summa utgifter			127.236: —

Driftinkomster.

Statsbidrag:			
941 Bidrag till avlöningar och rektorsarvode	63.000: —		
Bidrag till löneförhöjning	3.300: —	66.300: —	
942 Bidrag till bibliotek		300: —	
943 Bidrag till skolläkare		340: —	
944 Bidrag till skolsköterska		180: —	67.120: —
Avgifter:			
951 Terminsavgifter			90: —
Summa inkomster			67.210: —

15 D. Kommunal flickskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal enl. stadens löneplan (bil. 3) Fa	4.728: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.300: —	6.028: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
Rektors skrivbiträde	1.000: —		
Bibliotekarie	300: —		
Hjälp till bibliotekarie	500: —		
Vaktmästarens semestervikarie Fa h	120: —		
Simundervisning	450: —	2.370: —	
116 Lärarelöner enl. statens löneplan (bil. 3) Fa	163.344: —		
Rörligt tillägg Fa	19.602: —		
Övr. lärarelöner enl. statens löneplan:			
Rektors semestervikarie	300: —		
Transport	183.246: —	8.398: —	

Transport	183.246: —	8.398: —	
1 timlärare à 240: — 19 vt.	4.560: —		
1 timlärare à 290: — 1 vt.	290: —		
1 timlärare à 210: — 10 vt.	2.100: —	190.196: —	
117 Övningslärare enl. statens löneplan (bil. 3) Fa	27.091: —		
Rörligt tillägg och kristillägg Fa	10.600: —		
Provisoriskt lönetillägg Fa	2.760: —	40.451: —	
118 Extra undervisning i matematik och musik Fa h		820: —	
119 Löner m. m. för realskolelinjen Fa		9.000: —	
120 Anställdas pensionsavgifter	200: —		
Anställdas pensionsavgifter till Statens Pensionsanstalt	455: —	655: —*	
123 Huvudmansavgift för övningslärare Fa		844: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		220: —	
193 Hyra för vaktmästarebostad		1.170: —	251.754: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker		2.700: —	
241 Post och telefon		650: —	3.350: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Underhåll av byggnader		2.500: —	
421 Underhåll av inventarier		1.000: —	
491 Försäkringspremier		360: —	3.860: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 194.000: —			7.800: —*
Hälso- och sjukvård:			
631 Sjukgymnastik		300: —	
Skolläkare		1.050: —	
Skolsköterska		525: —	
Förbrukningsmateriel Fa		200: —	2.075: —
Lokalkostnader, Fa:			
651 Städning, skurning m. m.		10.000: —	
652 Sotning och vatten		500: —	
653 Uppvärmning		8.000: —	
654 Belysning		1.200: —	19.700: —
Transport			288.539: —

Transport			288.539: —
Undervisningsmateriel:			
661 Materiel i läs- och skrivämnen Fa ..		5.000: —	
662 Slöjdmateriel Fa		300: —	
663 Materiel i skolköket Fa		3.000: —	
664 Materiel i övriga övningsämnen Fa ..		400: —	
668 Biblioteket Fa h		900: —	9.600: —
Övriga undervisningskostnader:			
670 Skolbad		563: —*	
671 Föredrag Fa		150: —	
672 Premier o. d. Fa h		300: —	1.013: —
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter Fa h		500: —	
792 Stipendier		75: —	575: —
Summa driftutgifter			299.727: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
821 Inköp av inventarier Fa		8.000: —	
822 Korkmattor Fa		7.000: —	15.000: —
Summa utgifter			314.727: —
Driftinkomster.			
Hyresinkomster:			
Hyra för lokaler:			
930 Stadens förvaltningar		550: —*	
931 Övriga	350: —		
Hyra för bostad åt vaktmästare	945: —	1.295: —	1.845: —
Statsbidrag:			
941 Bidrag till lärarelöner		179.918: —	
942 Bidrag till elevbiblioteket		300: —	
943 Bidrag till hälsovård		787: —	181.005: —
Övriga bidrag:			
944 Landstingsmedel		2.000: —	
945 Bidrag till stipendier		75: —	2.075: —
Avgifter:			
950 Anställdas pensionsavgifter	200: —		
Anställdas pensionsavgifter till Statens Pensionsanstalt	455: —	655: —*	
Transport		655: —	184.925: —

Transport			655: —	184.925: —
951 Terminsavgifter			10.000: —	
952 Skolköksavgifter			1.000: —	11.655: —
Summa inkomster				196.580: —

15 G. Statliga läroverk.

Driftutgifter.

1. ALLMÄNT LÄROVERK.

Personalkostnader:				
113 Bidrag till avlöning åt vaktmästare vid f. d. seminariebyggnaden Fa		2.140: —		
191 Hyresbidrag för rektor		2.400: —	4.540: —	
Administrationskostnader:				
250 Lokalkostnader:				
Hyra för f. d. seminariet		5.200: —		
Hyra för Heimer 1		5.000: —		
Gymnastiksal		2.400: —	12.600: —*	
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av fastighet Fa (varav Stfm 29/5 1947, § 166 10.000: —) ..			20.000: —	
Räntor:				
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 435.000: —			17.400: —*	
Simundervisning:				
681 Arvode för simundervisning	750: —			
Dyrtidstillägg Fa	200: —	950: —		
690 Övriga kostnader:				
Ersättning till varmbadhuset		562: —*	1.512: —	56.052: —

2. ELEKTROTEKNISKA FACKSKOLAN.

191 Hyresbidrag till rektor			2.000: —	
250 Hyra för gymnastiksal (Idrottshallen)			900: —*	
530 Andel i ränta å bokfört värde av fasta tillgångar			8.350: —*	11.250: —
Summa driftutgifter				67.302: —

Kapitalutgifter.

1. ALLMÄNT LÄROVERK.

Skattestat:

811 Provisorisk skolbyggnad (Stfm 29/5 1947, § 166) Fa		160.000: —
Summa utgifter		227.302: —

15 H. Yrkesskola.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. stadens löneplan (bil. 3) Fa	3.438: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.000: —	4.438: —	
113 Övriga löner Fa			
Extra kontorsbiträde	3.120: —		
Diverse personal	7.000: —	10.120: —	
116 Löner enl. statens löneplan — grundlöner — (bil. 3) Fa	60.228: —		
Rektorsarvode	4.000: —		
Övriga lärarearvoden Fa	47.000: —		
Dyrtidstillägg och rörligt tillägg Fa	9.200: —	120.428: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		200: —*	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	2.868: —		
Dyrtidstillägg Fa	800: —	3.668: —	
191 Olycksfallsförsäkring Fa		500: —	139.354: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker		2.900: —	
241 Post och telefon		1.000: —	3.900: —
Underhållskostnader, Fa:			
411 Byggnader och fast inredning		3.000: —	
412 Försäkringspremier		250: —	
421 Inventarier		750: —	4.000: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 580.000: —			23.200: —*
Lokalkostnader, Fa:			
651 Bränsle, lyse och vatten		13.000: —	
652 Övriga lokalkostnader		3.000: —	16.000: —
Undervisningsmateriel:			
661 Stadigvarande undervisningsmateriel Fa		1.500: —	
662 Förbrukningsmateriel Fa		6.250: —	
663 Biblioteket Fa h		640: —	
664 Produktionsmateriel Fa		13.000: —	21.390: —
Övriga undervisningskostnader:			
671 Arbetspremier Fa		1.000: —	
Transport		1.000: —	207.844: —

Transport		1.000: —	207.844: —
672 Övriga premier och stipendier (inklusive statsstipendier) Fa		60.000: —	
673 Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurs Fa h		150: —	61.150: —
Summa driftutgifter			268.994: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

821 Inköp av inventarier Fa h			2.000: —
Summa utgifter			270.994: —

Driftinkomster.

Försäljning:

911 Försäljning av elevernas produkter			14.000: —

Bidrag:

940 Elektrotekniska fackskolans andel i ränta å fasta tillgångar	8.350: —		
Ersättning från Högre folkskolan för lokal m. m.	1.750: —	10.100: —*	
941 Statsbidrag:			
Lärarearvoden	41.000: —		
Stadigvarande undervisningsmateriel	750: —		
Förbrukningsmateriel	2.750: —		
Bibliotek	320: —		
Statsstipendier	58.750: —		
Diverse bidrag till installatörskurs	700: —	104.270: —	
942 Landstingsbidrag		4.000: —	
943 Bidrag av föreningar och enskilda		1.000: —	
944 Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier		1.250: —	
945 Bidrag från Zimmermanska fonden till pensioner		1.599: —	122.219: —

Avgifter:

950 Anställdas pensionsavgifter		200: —*	
951 Lärjungeavgifter		28.000: —	
952 Ersättning av Elektrotekniska fackskolan m. fl. för gemensamma kostnader och diverse inkomster:			
Diverse personal	1.400: —		
Transport	1.400: —	28.200: —	136.219: —

Transport	1.400: —	28.200: —	136.219: —
Telefon	300: —		
Bränsle, lyse och vatten	4.500: —		
Övriga lokalkostnader	900: —		
Diverse	100: —	7.200: —	35.400: —
Summa inkomster			171.619: —

15 I. Gymnastik och idrott.

Driftutgifter.

1. GEMENSAM FÖRVALTNING.

Personalkostnader:

113 Löner till extra befattningshavare Fa	11.500: —			
Dyrtidstillägg Fa	3.200: —			
Arvoden Fa h	1.000: —	15.700: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		140: —	15.840: —	

Administrationskostnader:

211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa	1.400: —		
241 Telefon och post Fa	200: —		
243 Resekostnader, kursavgifter Fa h	400: —	2.000: —	17.840: —

2 IDROTTSPLATSER.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	4.032: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.100: —	5.132: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	8.500: —		
Extra personal Fa	5.000: —		
Dyrtidstillägg Fa	3.700: —	17.200: —	
116 Vakthållning, biljettförsäljning Fa		5.000: —	
117 Tränareverksamhet Fa h		2.000: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		300: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		750: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		400: —	30.782: —

Administrationskostnader, Fa:

211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker	500: —		
241 Telefon och post	750: —		
242 Årsavgifter	200: —		
291 Sjukvårdare, sjukvårdsmateriel	500: —	1.950: —	
Transport		32.732: —	17.840: —

Transport			32.732: —	17.840: —
Driftkostnader, Fa:				
321 Förbrukningsmateriel		800: —		
331 Belysning		2.000: —		
332 Vattenavgifter		1.200: —		
333 Drivmedel		2.000: —		
351 Lokalkostnader:				
Värme, renhållning		3.500: —	9.500: —	
Underhållskostnader:				
411 Byggnader Fa h		9.000: —		
412 Fotbollsplaner och löparbanor å Arosvallen Fa		6.000: —		
413 Sandplan å Arosvallen Fa		5.000: —		
414 Isbanor Fa		16.000: —		
415 Apalbygärdets bollplaner Fa		2.000: —		
416 Lundby idrottsplats Fa		9.300: —		
417 Emaus idrottsplats Fa		3.000: —		
418 Lövuddens idrottsplats Fa		1.000: —		
419 Skiljebo bollplan Fa		500: —		
420 Diverse träningsplaner Fa		4.000: —		
421 Inventarier Fa h		1.500: —		
491 Försäkringspremier, bilskatt Fa		800: —	58.100: —	
Räntor:				
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 220.000: —			8.800: —*	
Diverse utgifter:				
721 Utskylder Fa		200: —		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —	1.200: —	110.332: —
3. IDROTTSHALLEN.				
Personalkostnader:				
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	3.708: —			
Dyrtidstillägg Fa	1.100: —	4.808: —		
113 Lön till extra personal Fa	3.500: —			
Vakthållning, biljettförsäljning Fa	5.000: —	8.500: —		
120 Anställdas pensionsavgifter		300: —*		
121 Stadens pensionsavgifter Fa		750: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		160: —	14.518: —	
Administrationskostnader, Fa:				
221 Annonsering och kontorsmateriel		100: —		
Transport		100: —	14.518: —	128.172: —

Transport	100: —	14.518: —	128.172: —
241 Telefon och post	250: —		
243 Resekostnader	100: —		
291 Sjukvårdare, sjukvårdsmateriel	200: —	650: —	
Driftkostnader, Fa:			
321 Förbrukningsmateriel	1.000: —		
331 Belysning, vattenavgifter	4.600: —		
351 Lokalkostnader:			
Värme, renhållning	9.000: —	14.600: —	
Underhållskostnader, Fa:			
411 Byggnader	15.000: —		
421 Inventarier	1.500: —		
491 Försäkringspremier	900: —	17.400: —	
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 445.000: —		17.800: —*	
Diverse utgifter:			
721 Utskylder Fa	1.500: —		
791 Oförutsedda utgifter Fa h	1.000: —	2.500: —	67.468: —
4. BIDRAG TILL ÖVRIG IDROTTSVERKSAMHET.			
Diverse utgifter:			
711 Västerås Gymnastikförening		4.000: —	
712 Bidrag till idrottsresor till utlandet Fa h		3.000: —	7.000: —
Summa driftutgifter			202.640: —
Kapitalutgifter.			
Skattestat:			
2. IDROTTSPLATSER.			
821 Inköp av inventarier Ra h	10.000: —		
822 Inhägnad vid Trastvägen Fa	6.000: —		
823 Tennisbana Ra	5.000: —	21.000: —	
3. IDROTTSHALLEN.			
821 Inköp av inventarier Fa		2.000: —	23.000: —
Summa utgifter			225.640: —
Driftinkomster.			
2. IDROTTSPLATSER.			
Hyror:			
931 Fotboll	16.000: —		
Transport	16.000: —		

	Transport	16.000: —		
932 Fri idrott		1.500: —		
933 Bandy		10.000: —		
934 Ishockey		3.000: —		
935 Skridskobanor		2.500: —		
936 Övriga arrangemang		3.000: —		
939 Arrende, serveringen		2.800: —	38.800: —	
Diverse inkomster:				
950 Anställdas pensionsavgifter		300: —*		
951 Träningskort		200: —		
991 Statsbidrag för Lundby idrottsplats		3.500: —	4.000: —	42.800: —

3. IDROTTSHALLEN.

Hyror:				
930 Hyror, stadens förvaltningar:				
Barnstugestyrelsen	700: —			
Högre folkskolan	990: —			
Högre allmänt läroverk	2.000: —			
Elektrotekniska fackskolan	900: —	4.590: —*		
Spelhallen:				
931 Handboll	15.000: —			
932 Boxning, brottning, atletik	4.000: —			
933 Gymnastik	1.000: —			
934 Tennis	1.000: —			
935 Övriga arrangemang	2.000: —	23.000: —		
936 Träningslokaler		1.500: —		
937 Styrelserum		2.000: —		
938 Övriga lokaler		9.400: —	40.490: —	
Diverse inkomster:				
950 Anställdas pensionsavgifter			300: —*	40.790: —
Summa inkomster				83.590: —

15 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

Diverse bildningsanstalter:			
691 Arbetareinstitut:			
Föreläsningsverksamhet		3.000: —	
Bibliotek		45.500: —	48.500: —
Arosgården			4.000: —
ABF:s studie- och biblioteksverksamhet			10.000: —
	Transport		62.500: —

Transport	62.500: —	
Västerås Konstförening	3.000: —	
KFUM:s studie- och sociala verksamhet	1.000: —	
Västerås Musikskola	18.000: —	84.500: —

Diverse anslag:

692 Frilufts- och folkkonserter	6.500: —	
693 Västerås Fornminnesförening	12.000: —	
694 Västerås Nykterhetsförbund	1.000: —	
695 Inköp av konstverk Ra h	3.000: —	
696 TBV	1.000: —	
697 Västerås Reso	1.500: —	
698 Garanti för Västerås Teater AB (Stfm 28/8 1947, § 227) Ra	15.000: —	
699 Kulturutbyte med övriga nordiska länder att disponeras av drätselkammaren Fa h	5.000: —	45.000: —
Summa utgifter		129.500: —

16. Socialvård.

16 B. Fattigvård.

16 B 2. Ålderdomshem.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	54.243: —	
Provisorisk löneförbättring Fa	16.929: —	
Dyrtidstillägg Fa	12.500: —	83.672: —
113 Löner till kollektivt anställd personal Fa	70.488: —	
Dyrtidstillägg Fa (12 %)	8.400: —	
Löner till övrig extra personal Fa	6.678: —	
Dyrtidstillägg Fa (27 %)	1.800: —	
Tillfällig arbetskraft	7.522: —	
Diverse arvoden:		
Predikant	600: —	
Organist	150: —	95.638: —
120 Anställdas pensionsavgifter		3.900: —*
121 Stadens pensionsavgifter Fa		5.800: —
Transport		189.010: —

Transport		189.010: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	8.848: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.400: —	11.248: —	
124 Pensionsavgift för husmor och sjuksköterskor Fa		1.040: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		600: —	201.898: —
Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader		400: —	
241 Telefon		850: —	1.250: —
Rörelsekostnader:			
310 Värdet av pensionärernas arbeten:			
Trädgård	3.000: —		
Stall	300: —	3.300: —*	
323 Utsäde och gödningsämnen m. m. för trädgården Fa		800: —	
Arrende för trädgårdsjord:			
350 Stadens förvaltningar	42: —*		
351 Övriga	8: —	50: —	
Kostnader för stall:			
390 Stadens förvaltningar	100: —*		
392 Övriga Fa	900: —	1.000: —	5.150: —
Underhåll av byggnader:			
Reparationer:			
410 Värdet av pensionärernas arbeten		3.000: —*	
411 Övriga reparationskostnader Fa		6.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		500: —	9.500: —
Underhåll av maskiner och inventarier:			
420 Värdet av pensionärernas arbeten		500: —*	
421 Maskinrummet Fa		1.500: —	
423 Linne och sängkläder Fa (varav 6.000: — Stfm 29/5 1947, § 146)		8.000: —	
424 Möbler Fa (varav 2.500: — Stfm 29/5 1947, § 146)		3.000: —	
425 Glas, porslin och köksattiralj Fa (varav 1.000: — Stfm 29/5 1947, § 146)		2.000: —	
491 Försäkringspremier Fa		250: —	15.250: —
Räntor:			
530 4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kr. 1.225.000: —			49.000: —*
Transport			282.048: —

Transport			282.048: —
Sjukvård och begravningskostnader, Fa:			
631 Sjukvård		7.000: —	
632 Begravningskostnader		2.000: —	9.000: —
Hushåll, tvätt och beklädnad:			
Hushåll:			
640 Produkter från hemmets trädgård	5.000: —		
Värdet av pensionärernas arbeten	3.000: —	8.000: —*	
Tvätt och rengöring:			
640 a) Tvätt	17.000: —		
Värdet av pensionärernas arbeten	2.500: —	19.500: —*	
641 Varuinköp Fa (hushåll)		75.000: —	
642 Rengöringsmedel Fa		1.000: —	
643 Varuinköp Fa (beklädnad)		5.000: —	108.500: —
Lokalkostnader:			
Renhållning:			
650 Värdet av pensionärernas arbeten		1.600: —*	
651 Torvmull och sophämtning Fa		500: —	
652 Bränsle, lyse och vatten Fa		36.000: —	38.100: —
Diverse utgifter:			
711 Diverse förbrukningsartiklar Fa		2.000: —	
712 Flitpengar Fa		6.000: —	
713 Del av folkpensioner och livräntor m. m. till pensionärerna Fa		13.000: —	
714 Böcker och tidningar Fa		500: —	
721 Utskylder Fa		200: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h		1.000: —	22.700: —
Summa driftutgifter			460.348: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:			
821 Inköp av inventarier Fa			15.000: —
Summa utgifter			475.348: —

Driftinkomster.

Försäljning och utförda arbeten:			
Produkter från trädgården:			
910 Förbrukning i hushåll	5.000: —		
Förbrukning i stallet	100: —	5.100: —*	
Transport		5.100: —	

Transport		5.100: —	
911 Försäljning		1.000: —	
920 Pensionärernas arbeten för hemmet		18.900: —*	25.000: —
Hyror:			
930 Hyra av polisväsendet för bårhus		300: —*	
931 Personalens ersättning för bostad och kost		26.000: —	26.300: —
Bidrag och ersättningar:			
940 Andel i tvättinrättningens kostnader:			
Löner	5.000: —		
Lokalhyra	2.000: —	7.000: —*	
941 Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner		4.000: —	
942 Vårdavgifter, ersatta av enskilda		60.000: —	
943 Vårdavgifter, ersatta av landstinget enligt § 41 i fattigvårdslagen		5.000: —	
946 Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer		2.000: —	
947 Vårdavgifter, ersatta av pensioner och sjukkassor		110.000: —	
950 Anställdas pensionsavgifter		3.900: —*	191.900: —
Övriga inkomster:			
991 Diverse inkomster			200: —
Summa inkomster			243.400: —

16 B 3. Yttre fattigvård.
(Öppen fattigvård).

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	37.508: —		
Dyrtidstillägg Fa	10.100: —	47.608: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	7.385: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.000: —		
Diverse arvoden:			
Vikariearvoden Fa	1.650: —		
Arvode till ordförande	500: —	11.535: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		1.400: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		1.800: —	
Transport		62.343: —	

Transport		62.343:—	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	1.347:—		
Dyrtidstillägg Fa	400:—	1.747:—	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa		300:—	
192 Hemvårdarinna Fa:			
Bostad	1.000:—		
Semesterersättning	60:—		
Cykelslitage	75:—	1.135:—	65.525:—
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader	1.600:—		
Andel i revisionsarvoden	1.900:—	3.500:—*	
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		3.920:—	
231 Resor och transporter Fa		500:—	
241 Post och telefon Fa		3.000:—	
250 Hyror:			
Fattigvårdsbyrån		4.800:—*	
251 Städning, bränsle och lyse Fa		4.900:—	20.620:—
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av inventarier		200:—	
422 Försäkringspremier		300:—	500:—
Understöd med karaktär av fattigvård, Fa:			
611 Understöd i kontanter		65.000:—	
612 Understöd till hyra		20.000:—	
613 Understöd in natura		55.000:—	
614 Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård		40.000:—	180.000:—
Understöd utan karaktär av fattigvård, Fa:			
615 Bidrag till yrkesutbildning		2.000:—	
616 Kommunalt pensionstillskott		30.000:—	32.000:—
Anstaltsvård, Fa:			
621 Sinnessjukvård		70.000:—	
622 Lasarettsvård		4.000:—	
623 Sanatorievård		8.000:—	
624 Andel i kostnader för Badelunda Ålderdomshem		6.700:—	88.700:—
Sjukvård och begravningskostnader, Fa:			
631 Sjukvård:			
vanlig	9.000:—		
tandvård	2.000:—	11.000:—	
Transport		11.000:—	387.345:—

Transport		11.000: —	387.345: —
632 Medicin		3.700: —	
633 Begravningskostnader		2.000: —	16.700: —

Övriga sociala utgifter:

691 Diakoniverksamhet Fa h		13.500: —	
692 Bidrag till Västmanlands läns Samhjälp		1.500: —	15.000: —

Diverse utgifter:

791 Oförutsedda utgifter Fa h			2.000: —
Summa driftutgifter			421.045: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

821 Inköp av inventarier Fa			1.500: —
Summa utgifter			422.545: —

Driftinkomster.

Bidrag och ersättningar:

941 Statsbidrag:			
Sjukvård		9.000: —	
942 Landstingsbidrag			
Sinnessjukvård	8.000: —		
Lasarettsvård	2.000: —		
Sanatorievård	2.000: —		
Andra sjukvårdskostnader	3.000: —		
Vårdkostnader av främmande kommuner	6.000: —	21.000: —	
943 Ersättning av enskilda		45.000: —	
944 Ersättning av pensioner och sjukkassor		57.000: —	
950 Anställdas pensionsavgifter		1.400: —*	133.400: —

Övriga inkomster:

990 Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader		10.700: —*	
991 Diverse inkomster		200: —	10.900: —
Summa inkomster			144.300: —

16 C. Barnavård och ungdomsskydd.

16 C 2. Barnhem (jämlikt SFS 508/1945).

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	4.032: —		
Provisorisk löneförbättring Fa	1.560: —		
Dyrtidstillägg Fa	700: —	6.292: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	10.548: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.270: —		
Vikarieersättning och extra löner Fa	1.200: —		
Ersättning till hemmets läkare	350: —	13.368: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		100: —*	
191 Sjukvård Fa		100: —	19.860: —

Administrationskostnader:

241 Telefon Fa			120: —

Underhållskostnader:

421 Underhåll av inventarier Fa			1.000: —

Sjukvård:

631 Tandvård och medicin Fa			100: —

Hushåll, tvätt och beklädnad, Fa:

641 Hushåll		7.500: —	
642 Tvätt		900: —	
643 Beklädnad		3.500: —	11.900: —

Lokalkostnader:

650 Hyra		3.000: —*	
652 Bränsle, lyse och vatten Fa		2.000: —	5.000: —

Diverse utgifter:

711 Förbrukningsartiklar och diverse kostnader Fa h			1.300: —
Summa driftutgifter			39.280: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

821 Inköp av inventarier Fa h			500: —
Summa utgifter			39.780: —

Driftinkomster.

Hyror och arrenden:		
931 Föreståndarinnans kost- och bostadsförmåner	1.210: —	
Kokerska och biträden dito	2.266: —	3.476: —
Bidrag och ersättningar:		
941 Statsbidrag efter 1: 50 per vårddag	7.200: —	
942 Landstingsersättning för återstående vårdkostnad	21.804: —	29.004: —
Avgifter:		
950 Anställdas pensionsavgifter	100: —*	
951 Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda	7.200: —	7.300: —
Summa inkomster		39.780: —

16 C 3. Yttre barnavård.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
110 Andel i fattigvårdens löner		5.500: —*	
111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	18.342: —		
Dyrtidstillägg Fa	5.000: —	23.342: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	3.708: —		
Dyrtidstillägg Fa	1.100: —		
Övriga löner och arvoden:			
Diverse arvoden och inspektionskostnader Fa h	3.500: —		
Arvoden m. m. för barnbidragsverksamheten Fa	20.000: —		
Kuratorsverksamhet	250: —		
Ordförandearvode	300: —	28.858: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		500: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		1.500: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader Fa		200: —	59.900: —
Administrationskostnader:			
200 Andel i avlöningskontorets kostnader		400: —*	
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker Fa		2.150: —	
231 Resor, kongresser och studiebesök Fa h		900: —	
Transport		3.450: —	59.900: —

	Transport	3.450: —	59.900: —
241	Telefon och post Fa	1.700: —	
	Lokalkostnader:		
250	Andel i fattigvårdens lokalkostnader	5.200: —*	10.350: —
	Utackorderingskostnader, Fa:		
611	Utackordering i enskilda hem och barnhem	42.000: —	
612	Skyddsuppfostran i enskilda hem och barnhem	15.000: —	
613	Utackordering i skyddshem	3.000: —	60.000: —
	Övriga bidrag, Fa:		
614	Bidragsförskott	32.000: —	
615	Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn	30.000: —	
616	Tillfälliga bidrag till barn och ungdom, som stå under nämndens övervakning	1.000: —	63.000: —
	Anstaltsvård, Fa:		
621	Lasarettsvård	800: —	
622	Sanatorievård	400: —	
623	Vanföre- och sinnesslövård	5.500: —	
624	Vård å anstalter för svårfostrade barn	1.500: —	8.200: —
	Sjukvård och begravningskostnader, Fa:		
631	Sjukvård och medicin	700: —	
633	Begravningskostnader	180: —	880: —
	Diverse utgifter:		
791	Oförutsedda utgifter Fa h		500: —
	Summa utgifter		202.830: —

Driftinkomster.

	Bidrag och ersättningar:	
941	Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott	28.000: —
942	Statsbidrag enl. § 63 i barnavårdslagen	2.000: —
943	Landstingsbidrag	7.000: —
944	Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	27.000: —
950	Anställdas pensionsavgifter	500: —*
991	Diverse inkomster	200: —
	Summa inkomster	64.700: —

16 C 4. Barnstugor.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	19.013: —		
Dyrtidstillägg Fa	5.200: —	24.213: —	
113 Löner till extra befattningshavare Fa	61.346: —		
Dyrtidstillägg Fa	16.600: —		
Övriga löner och arvoden Fa:			
Extra slöjdlärare	450: —		
Läkare	4.010: —		
Vikarier	450: —	82.856: —	
114 Bidrag till fortsatt utbildning Fa h		1.000: —	
120 Anställdas pensionsavgifter		300: —*	
121 Stadens pensionsavgifter Fa		3.100: —	
122 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	875: —		
Dyrtidstillägg Fa	300: —	1.175: —	
192 Sjukvård Fa		150: —	112.794: —

Administrationskostnader, Fa:

221 Annonser och trycksaker	600: —	
241 Telefon och post	1.250: —	1.850: —

Underhållskostnader, Fa:

421 Underhåll av inventarier	850: —	
491 Försäkringspremier	150: —	1.000: —

Sjukvård, Fa:

631 Sjukvårdsartiklar		400: —

Lokalkostnader:

Lokalhyra:		
650 Stadens egna förvaltningar	10.950: —*	
651 Övriga Fa	3.700: —	
652 Uppvärmning, vatten och belysning Fa	5.300: —	
653 Städning och tvätt Fa	9.500: —	29.450: —

Undervisningsmateriel:

661 Lek- och arbetsmateriel Fa		5.000: —

Övriga sociala utgifter, Fa:

691 Bespisning	19.500: —	
692 Uddens koloni (Stfm 25/9 1947, § 290)	12.600: —	
Transport	32.100: —	150.494: —

Transport	32.100: —	150.494: —
693 Dagkoloni och lekplatser	2.600: —	
694 Plaskdamm, lekattiraljer, div. (daghemmet)	3.000: —	37.700: —

Diverse utgifter:

791 Oförutsedda utgifter Fa h		600: —
Summa driftutgifter		188.794: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

821 Inköp av inventarier Fa	3.500: —
Summa utgifter	192.294: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag	22.000: —
943 Bidrag från fonder	300: —
950 Anställdas pensionsavgifter	300: —*
951 Avgifter från barnträdgårdar	12.100: —
952 Avgifter från daghem	10.000: —
953 Kostersättning från personal	2.900: —
Summa inkomster	47.600: —

Anm. Stfm:s anslag 28/8 1947, § 247, på kr. 25.400: — för S:t Örjans daghem ingår i ovanstående statförslag fördelat på resp. litt. med kr. 21.475: —. Resten kr. 3.925: — avser beräknade utgifter tiden november —december 1947.

16 C 5. Ungdomsvård.

Driftutgifter.

A. GEMENSAMMA KOSTNADER.

711 Bidrag att fördelas av ungdomsvårdsstyrelsen för bestridande av olika ungdomsorganisationers lokalkostnader Fa h	16.500: —	
712 Kostnader för utbildning av ungdomsledare Fa h	4.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	21.000: —
Transport		21.000: —

Transport			21.000: —
B. VERKSAMHETEN I STADSPAVILJONGEN.			
Personalkostnader:			
113 Arvoden:			
Föreståndare	400: —		
Biträdande föreståndare och vakter Fa	3.600: —	4.000: —	
Lokalkostnader:			
650 Värme och underhåll	8.000: —*		
651 Städning och lyse Fa	3.000: —	11.000: —	
Övriga utgifter			
691 Musik och högtalarhyra Fa	3.500: —		
692 Kostnader för programverksamheten Fa	2.000: —		
693 Diverse kostnader Fa h	1.000: —	6.500: —	21.500: —
C. VERKSAMHETEN I BRAHEGÅRDEN.			
Personalkostnader:			
113 Arvode till föreståndare		200: —	
Lokalkostnader:			
651 Hyra	1.700: —		
652 Städning och lyse Fa	1.050: —	2.750: —	
Administrationskostnader:			
291 Diverse kostnader Fa h		500: —	3.450: —
D. ÖVRIGA UTGIFTER.			
651 Lokalkostnader för planerad ungdomsgård, Skolgatan 2 Fa			3.500: —
Summa utgifter			49.450: —

Driftinkomster.

931 Hyror	1.000: —
941 Bidrag från Asea och Metallverken	15.000: —
Summa inkomster	16.000: —

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

Driftutgifter.

211 Arbetslöshetsnämndens kontorskostnader m. m. Fa	1.000: —
711 Omskolningsbidrag Fa	2.000: —
Summa utgifter	3.000: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag			1.500: —
Summa inkomster			1.500: —

16 F. Nykterhetsvård.

Driftutgifter.

Administrationskostnader, Fa:			
211 Kontorskostnader, annonsering och trycksaker		500: —	
231 Resor		250: —	
241 Telefon och post		375: —	1.125: —
Underhållskostnader, Fa:			
421 Underhåll av inventarier			50: —
Anstaltsvård, Fa:			
621 Vårdavgifter för alkoholister		5.500: —	
622 Eftervård		1.200: —	
623 Ersättning till övervakare	200: —		
Familjevård	500: —		
Flitpengar	100: —	800: —	7.500: —
Diverse utgifter:			
711 Ersättning till Västmanlands Samhjälp för inspektör och sekreterare		6.000: —	
792 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —	6.200: —
Summa utgifter			14.875: —

Driftinkomster.

941 Statsbidrag:			
Nykterhetsvård		1.200: —	
Reseersättning		400: —	
Ersättning till övervakare		200: —	
Familjevård		375: —	2.175: —
942 Flitpengar			100: —
Summa inkomster			2.275: —

16 H. Hemhjälpsnämnd.

Driftutgifter.

Personalkostnader:			
113 Löner till extra befattningshavare Fa	20.900: —		
Dyrtidstillägg Fa	2.600: —		
Transport	23.500: —		

Transport	23.500: —		
Deltidsanställda hemvårdarinnor och sjukvikarier Fa	2.500: —	26.000: —	
118 Kostersättning under semester Fa h ..		600: —	
124 Pensionsavgifter till Statens Pensionsanstalt Fa		800: —	
191 Sjuk- och olycksfallsförsäkring Fa ..		400: —	
192 Hyra för bostad åt hemvårdarinnorna jämte vatten och lyse Fa		8.800: —	36.600: —
Administrationskostnader:			
241 Telefon Fa		800: —	
242 Ersättning för cykelslitage och busskort		600: —	
243 Övriga utgifter Fa h		800: —	2.200: —
Summa driftutgifter			38.800: —

Kapitaltutgifter.

Skattestat:

821 Nyanskaffning för möblering av bostad till tvenne hemvårdarinnor Fa ..	4.000: —
Summa utgifter	42.800: —

Driftinkomster.

941 Ersättning för lämnad hemhjälp i familjer	2.000: —
942 Landstingsbidrag	5.600: —
943 Statsbidrag	11.700: —
Summa inkomster	19.300: —

16 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

690 Fritt upplåtna lokaler:

Natthärbärget	600: —	
Föreningen Rädda barnen	600: —	
Röda Korskretsen	400: —	
Västerås Röda Korskår	800: —	
Föreningen Västmanlands Samhjälp	400: —	2.800: —*
Transport		2.800: —

	Transport		2.800: —
691	Barnkrubban	7.000: —	
	Natthärbärget	1.000: —	
	Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —	
	Sjömansvård	600: —	9.800: —
692	Föreningen Västerås Skollovskolonier		65.000: —
693	Garanterad ränteavkastning för vissa stiftelser Fa		600: —
	Summa utgifter		78.200: —

17. Social förmedlingsverksamhet.

17 B. Bostadsförmedling.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

113	Löner till extra befattningshavare Fa	3.000: —	
	Dyrtidstillägg Fa	900: —	3.900: —

Administrationskostnader:

211	Kontorskostnader, Fa	1.200: —	
241	Telefon Fa	300: —	
250	Andel i fastighetskontorets kostnader för lokal, värme, lyse och städning	500: —*	2.000: —
	Summa utgifter		5.900: —

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

Driftutgifter.

Personalkostnader:

111	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 3) Fa	4.032: —		
	Dyrtidstillägg Fa	1.100: —	5.132: —	
113	Övriga löner och arvoden:			
	Ordförande tillika sekreterare	1.150: —		
	Semestervikarier Fa h	250: —		
	Dagtraktamenten för ledamöter i pensionsnämnder Fa	600: —	2.000: —	
120	Anställdas pensionsavgifter		300: —*	
121	Stadens pensionsavgifter Fa		1.200: —	8.632: —
	Transport			8.632: —

Transport		8.632: —
Administrationskostnader, Fa:		
211 Kontorskostnader, annonser och kungörelser	540: —	
241 Telefon	300: —	
251 Lokalhyra och städning	950: —	
291 Läkarundersökningar	300: —	2.090: —
Underhållskostnader:		
421 Inventarier Fa		200: —
Övriga bidrag, Fa:		
611 Tilläggspensioner och barnbidrag	275.000: —	
Provisorisk förstärkning	60.000: —	335.000: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		100: —
Summa utgifter		346.022: —

Driftinkomster.

950 Anställdas pensionsavgifter	300: —*
Summa inkomster	300: —

18 B. Sjukförsäkring.

Driftutgifter.

691 Erkända sjukkassor i Västerås	22.125: —
Summa utgifter	22.125: —

19. Kristidsförvaltning.

19 A. Kristidsnämnd.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
113 Löner till extra befattningshavare Fa	15.480: —	
Dyrtidstillägg Fa	4.200: —	
Tillfällig arbetskraft och arvoden:		
Ordförande	600: —	
Sekreterare	300: —	
Kortutdelningar och tillfälliga arvoden Fa	6.000: —	26.580: —
Transport		26.580: —

Transport	26.580: —	
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvård Fa	100: —	26.680: —
Administrationskostnader:		
211 Kontorskostnader och annonsering Fa	1.600: —	
241 Telefon Fa	700: —	
250 Lokalhyra för expeditionen	2.400: —*	
251 Lokalhyra för kortutdelningar Fa	2.000: —	
252 Städning Fa	1.000: —	7.700: —
Diverse utgifter:		
711 Beräknat underskott för vedavverkning Fa	50.000: —	
791 Oförutsedda utgifter Fa h	500: —	50.500: —
Summa utgifter		84.880: —

19 B. Hyresnämnd.

Driftutgifter.

Personalkostnader:		
113 Övriga löner och arvoden:		
Arvoden till nämndens ordförande och ledamöter Fa	7.000: —	
Arvode till sekreterare	2.100: —	
Expeditions- och skrivbiträde Fa ..	2.800: —	
Sakkunniga Fa	600: —	12.500: —
Administrationskostnader, Fa:		
211 Kontorskostnader	400: —	
231 Bilskjutsar	800: —	
242 Post	900: —	2.100: —
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter Fa h		200: —
Summa utgifter		14.800: —

20. Finansförvaltning.

Driftutgifter.

20 b. Räntor och lånekostnader:			
511 Ränta å stadens fonderade lån enl. bil. 1 Fa:			
Med Kungl. Maj:ts tillstånd	594.405: —		
Övriga	34.814: —	629.219: —	
Transport		629.219: —	

Transport			629.219: —	
512 Ränta å tillfälliga lån m. m. Fa			200.220: —	829.439: —
20 c. Anslag till särskilda ändamål:				
731 Anslag till avskrivning av fordringar Fa			1.000: —	
732 Avsättning till hamnrörelsen:				
Utgifter å skattestat ..	727.854: —			
Inkomster å skattestat..	410.755: —			
Överskjutande utgifter..	317.099: —			
För täckning av del av tidigare års underskott..	132.901: —		450.000: —	
733 Årets andel i anslag för flerårig uttaxering[1])		72.200: —		
varav påförts 9 A Hamnförvaltning		—50.200: —	22.000: —	473.000: —
20 d. Medel till oförutsedda utgifter:				
791 Till stadsfullmäktiges förfogande Ra			298.345: —	
792 Extra anslag till stadsfullmäktiges förfogande Ra			700.000: —	998.345: —
20 e. Egna fonder.				
711 Avsättning till Västerås stads pensionsfond 3 % å 680.000: — Fa				20.400: —
20 h. Skatter och rättigheter:				
I Särskilda skatter och rättigheter				
Nöjesskatt:				
721 Restitution av kommunandel av nöjesskatt Fa			15.000: —	
II Allmän kommunalskatt:				
722 Restitutioner och avkortningar å kommunalutskylder Fa			5.000: —	20.000: —
Summa driftutgifter				2.341.184: —

Kapitalutgifter.

Skattestat:

20 e. Egna fonder:				
841 Avsättning till fonder:				
Särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem	50.000: —			
Transport	50.000: —			2.341.184: —

1) Återstår att täcka: 1949 22.000: —
1950—1953 12.000: — per år

Transport	50.000: —			2.341.184: —
Särskilda fonden för kulturella och allmännyttiga ändamål, ränta å kr. 7.720.000: — Fa	234.200: —			
Trafikfonden ränta å kr. 1.656.000: — Fa	48.000: —			
Särskilda fonden för kommunala byggnader	400.000: —			
Särskilda fonden för idrottens främjande Fa	14.000: —			
Donationsjordsfonden Fa	700: —	746.900: —		

20 f. Upplånat kapital:

831 Avbetalningar å stadens fonderade lån enl. bil. 1 Fa:				
Med Kungl. Maj:ts tillstånd	1.119.856: —			
Övriga	284.513: —	1.404.369: —	2.151.269: —	

Låne- och fondstat:

20 e. Egna fonder:

Avsättning till:			
Försäljningsmedelsfonden	630.340: —		
Donationsjordsfonden	20.000: —	650.340: —	2.801.609: —
Summa utgifter			5.142.793: —

Driftinkomster.

20 a. Överskott å skattestat:

991 Förvaltningarnas överskott från år 1946			42.050: —

20 b. Räntor och lånekostnader:

970 Ränta å fasta tillgångars bokförda värde enl. bil. 5		1.195.000: —*	
a) Avgift från hamnen för ränta å hamnens lån		111.382: —*	
b) Ränta å tekniska verkens förlagsmedel		10.000: —*	
971 Ränta å utlämnade bostadslån		17.219: —	
972 Ränta å rörliga medel:			
Oguldna köpeskillingar	3.000: —		
Transport	3.000: —	1.333.601: —	42.050: —

Transport	3.000: —	1.333.601: —	42.050: —
Landstingets rest. köpeskilling kr. 63.416: 13 à 3 %	1.902: —		
Övriga	20.000: —	24.902: —	
973 Ränta å statsobligationer placerade i Postsparbanken som säkerhet för lån		186.555: —	
974 Ränta å trafikfondens och kulturfondens medel		282.200: —	1.827.258: —

20 f. Upplånat kapital:

920 Avgift från hamnen för amortering å hamnens lån			193.849: —*

20 h. Skatter och rättigheter:

I Särskilda skatter och rättigheter:			
941 Källarfrihetsmedel		350: —	
961 Hundskatt à kr. 50: — per hund		32.000: —	
962 Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar (artistskatt)		1.200: —	
963 Skogsaccis		2.000: —	
964 Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		73: —	
965 Nöjesskatt, kommunala delen		175.000: —	
966 Bötesmedel		1.000: —	
II Allmän kommunalskatt:			
969 1.409.384 skattekronor och 45 skatteören à 7: 15		10.077.098: —	10.288.721: —

20 i. Statsbidrag:

941 Byggnadsbidrag för skolbyggnader: Jakobsbergsskolan kr. 14.094: 20 t. o. m. 1969 Herrgärdsskolan 9.971: — t. o. m. 1971 Korsängsskolan 11.256: 90 t. o. m. 1972			35.322: —
Summa driftinkomster			12.387.200: —

Kapitalinkomster.

Skattestat:

20 g. Utlånat kapital:

831 Amortering å utlämnade bostadslån		27.234: —	
Transport		27.234: —	12.387.200: —

Transport		27.234: —	12.387.200: —
Låne- och fondstat:			
20 e. Egna fonder:			
Disposition ur Försäljningsmedelsfonden	755.000: —		
20 f. Upplånat kapital:			
Förskotterade medel att täckas av lån vartill Kungl. Maj:ts tillstånd ännu icke erhållits	190.000: —	945.000: —	972.234: —
Summa inkomster			13.359.434: —

Rättelser:

Sid. 33 7 E 3 — 353 står Vatten och elström Fa 100: —

skall vara Vatten och elström Fa 500: —

Bilagor

Lån, amorteringar och

Löp. nr	Långivare	År	Ursprungligt lånebelopp	Amort.-tid, år	Slut-amorterat	Räntefot
	1. Fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd					
3	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1916	250.000: —	40	31/12 1956	4,75
4	D:o	1917	250.000: —	40	31/12 1957	4,75
5	D:o	1918	350.000: —	40	30/6 1958	4,75
6	D:o	1918	350.000: —	40	30/6 1958	5,25
7	D:o	1920	210.000: —	40	31/12 1960	6
8	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)	1920	162.000: —	35	31/12 1954	4
9	D:o	1921	74.240: —	35	31/12 1955	4
10	D:o	1925	30.000: —	32	31/12 1957	4
11	D:o	1926	37.800: —	32	31/12 1958	4
12	D:o	1927	48.191: 37	32	31/12 1959	4
13	D:o	1928	65.800: —	32	31/12 1960	4
14	D:o	1929	39.825: —	32	31/12 1961	4
15	D:o	1930	70.000: —	32	31/12 1962	4
16	D:o	1931	20.475: —	32	31/12 1963	4
17	Svenska Arbetarnes Allmänna Begravningskassa	1937	162.137: 80	20	31/12 1956	3
18	Sveriges Allmänna Försäkringsförening och Begravningsfond	1937	162.137: 80	20	31/12 1956	3
19	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	1926	319.663: 33	30	31/12 1956	5
29	Kungl. Generalpoststyrelsen	1931	881.000: —	24	30/12 1955	4,5
31	Västmanlands Läns Landsting	1932	250.000: —	25	1/4 1957	5
50	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1934	812.000: —	20	30/6 1954	3,4
51	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	1934	1.844.000: —	16	1/4 1950	3,2
59	Kungl. Generalpoststyrelsen	1936	1.686.500: —	25	30/12 1961	2,9
60	Riksförsäkringsanstalten	1937	1.089.500: —	25	31/12 1962	3
61	Kopparbergs Läns Sparbank	1938	309.805: 50	9 1/2	30/6 1948	2,6
62	Svenska Livförsäkringsbolaget	1938	87.984: 88	9 1/2	30/6 1948	2,75
63	Bollnäs Sparbank	1938	15.490: 12	9 1/2	30/6 1948	2,5
64	Gävle Stads Sparbank	1938	61.961: 10	9 1/2	30/6 1948	2,7
65	Kungl. Generalpoststyrelsen	1938	309.805: 80	9 1/2	30/6 1948	2,5
72	D:o	1939	2.289.000: —	20 1/2	1/9 1959	2,55
	Transport		12 239.317: 70			

räntor år 1948.

Bilaga 1 till skattestatens specialstater

Ränteterminer	Lånebelopp 1/1 1948	Ränta 1948	Amortering 1948	Konvertering	Anteckningar
31/12	101.159: 76	4.805: 09	9.269: 10	Bundet	
31/12	110.008: 54	5.225: 41	8.848: 78	„	
30/6	165.838: 80	7.877: 34	11.826: 52	„	
30/6	172.988: 56	9.081: 90	12.018: 33	„	
31/12	123.556: 30	7.413: 38	6.543: 54	„	
31/12	36.802: 99	1.472: 12	4.651: 24	Fri inlösn-rätt	
31/12	11.569: 78	462: 79	1.253: 65	„	
31/12	13.733: 71	549: 35	1.143: 90	„	
31/12	18.697: 86	747: 91	1.386: 44	„	
31/12	2.830: 75	113: 23	188: 39	„	
31/12	22.213: 83	888: 55	1.336: 03	„	
31/12	7.944: 07	317: 76	434: 30	„	
31/12	20.505: 01	820: 20	1.024: 04	„	
31/12	4.252: 97	170: 12	194: 87	„	
30/6, 31/12	85.729: 01	2.571: 88	8.438: 63	Bundet	Förutv. 1926 års lån à 200.000: —
30/6, 31/12	85.729: 01	2.571: 88	8.438: 63	„	D:o
30/6, 31/12	147.807: 94	7.390: 40	13.404: 05	„	
30/6, 30/12	347.205: 27	15.624: 24	40.096: 86	„	Förutv. 1916 års obl.-lån à 1.095.000: —
1/4, 1/10	136.982: 26	6.576: 91	10.888: 38	„	
30/6, 30/12	352.370: 12	11.208: 23	45.432: 74	„	Förutv. 1924 års obl.-lån à 1.000.000: —
1/4	430.789: 93	13.785: 28	139.098: 33	„	Förutv. 1910 års obl.-lån à 3.000.000: —
30/12	1.089.305: 78	31.589: 87	64.186: 25	30/12 1951	
30/6, 31/12	747.585: 36	22.128: 83	40.128: 87	Bundet	
30/6, 30/12	34 675: 64	450: 78	34.675: 64	„	Förutv. 1928 års lån à 500.000: —
30/6, 30/12	9.897: 40	136: 09	9.897: 40	„	Förutv. 1928 års lån à 142.000: —
30/6, 30/12	1.726: 53	21: 58	1.726: 53	„	Förutv. 1928 års lån à 25.000: —
30/6, 30/12	6.954: 16	93: 88	6.954: 16	„	Förutv. 1928 års lån à 100.000: —
30/6, 30/12	34.530: 86	431: 64	34.530: 86	„	Förutv. 1928 års lån à 500.000: —
1/3, 1/9	1.582.000: —	40.341: —	99.000: —	1/3 1954	Förutv. 1919 års obl.-lån à 2.744.000: —
	5.905.392: 20	194.867: 64	617.016: 46		

Löp. nr	Långivare	År	Ursprungligt lånebelopp	Amort.-tid, år	Slut-amorterat	Ränte-fot
	Transport		12.239.317: 70			
74	Kungl. Järnvägsstyrelsen	1940	350.000: —	25	15/3 1965	4,75
75	Västerås stads stiftelser	1940	415.350: —	25	5/5 1965	4,75
76	Sörmland—Västmanlands Erkända Centralsjukkassa	1940	300.000: —	20	1/12 1960	4,5
77	Västmanlands Läns Landsting	1940	122.500: —	20	1/12 1960	4,5
78	Stiftelser under Västerås stads Fattigvårdsstyrelses förvaltning	1940	125.000: —	20	1/12 1960	4,5
81	Kungl. Pensionsstyrelsen	1941	700.000: —	25	30/9 1966	4
82	Svenska Personal-Pensionskassan ...	1941	858.800: —	25	30/9 1966	3,9
84	Kungl. Generalpoststyrelsen	1942	485.876: 78	15	30/6 1957	3,5
85	Västerås stads stiftelser	1942	736.493: 12	15	30/6 1957	3,5
86—89	Försäkringsaktiebolaget Skandia	1943	972.000: —	20	31/12 1962	3,5
90	D:o	1943	694.900: —	25	30/4 1968	3,5
91	Livförsäkringsbolaget Framtiden	1943	700.000: —	19	1/6 1962	3,6
92	Försäkringsaktiebolaget Skandia	1943	687.299: 76	19	1/6 1962	3,6
93	Kungl. Generalpoststyrelsen	1944	875.500: —	20	30/12 1964	3,5
94	Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål	1945	430.433: 95	15	1/6 1960	3,5
95	Kungl. Generalpoststyrelsen	1946	932.900: —	20	30/12 1966	3
96	D:o	1947	2.142.500: —	25	30/6 1972	3
			23.768.871: 31			
101	Beslutat lån, beräknat att upptagas 1948	1948	2.337.800: —	20	1968	3
102	D:o	1948	1.210.000: —	25	1973	3
	Kronor		27.316.671: 31			
	2. Andra fonderade lån					
	Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond	1914	28.000: —			
99	Västmanlands Läns Sparbank	1946	41.800: —	5	1/10 1951	3
100	Beslutat men ännu ej upptaget lån ...	1947	982.000: —	5	30/12 1951	3
104	D:o ...	1948	60.000: —	5	30/12 1952	3
105	AB Jordbrukarbanken	1948	270.000: —	5	31/12 1952	3
	Kronor		1.381.800: —			

Ränte-terminer	Lånebelopp 1/1 1948	Ränta 1948	Amortering 1948	Konver-tering	Anteckningar
	5.905.392: 20	194.867: 64	617.016: 46		
15/3, 15/9	288.672: —	13.462: 48	10.502: 87	15/3 1950	
5/5, 5/11	342.571: 24	15.976: 12	12.463: 89	5/5 1950	
1/6, 1/12	223.304: 83	10.048: 72	13.015: 28	1/12 1950	
1/6, 1/12	91.182: 80	4.103: 23	5.314: 57	1/12 1950	
1/6, 1/12	93.043: 67	4.186: 97	5.423: 03	1/12 1950	
30/3, 30/9	588.510: 50	23.540: 42	21.267: 95	30/9 1951	
31/3, 30/9	720.518: —	28.100: —	26.294: —	Bundet	
30/6, 30/12	336.266: 04	11.505: 58	30.404: 42	„	Förutv. 1932 års lån å 663.000: —
30/6, 31/12	509.720: 51	17.440: 47	46.085: 53	„	Förutv. 1932 års lån å 1.000.000: —
30/6, 31/12	787.686: —	27.566: —	40.824: —	„	
30/4, 30/10	619.704: —	21.332: —	20.472: —	„	
1/6, 1/12	588.973: 18	20.657: 66	30.298: 96	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån 1.765.000: —
1/6, 1/12	578.285: —	20.283: —	29.750: —	1/6 1953	D:o
30/12	779.339: 04	27.276: 87	34.323: 13	Bundet	
1/6	385.038: 65	13.476: 35	23.896: 11	1/12 1954	Förutv. 1935 års lån å 596.700: —
30/6, 31/12	898.261: 14	26.682: 19	35.685: 81	Bundet	
30/6, 30/12	2.036.975: —	60.682: 56	57.317: 44	„	Lånet budgeterat, räknat fr. 1/1 1946, men upptaget först 1947 till nedamort. belopp av 2.065.000: —
	15.773.443: 80	541.188: 26	1.060.355: 45		
	2.337.800: —	35.067: —	43.079: —	„	
	1.210.000: —	18.150: —	16.422: —	„	
	19.321.243: 80	594.405: 26	1.119.856: 45		
	23.483: —		23.483: —		
1/10	33.440: —	1.003: 20	8.360: —		F. d. Badelunda kommuns lån (Gryta 1[8])
30/12	797.035: 81	23.911: 07	190.513: 12		
30/12	60.000: —	1.800: —	11.302: —		
31/12	270.000: —	8.100: —	50.855: —		Lån för Idrottshallen
	1.183.958: 81	34.814: 27	284.513: 12		

Bilaga 2 till
skattestatens specialstater

Förteckning över tillfälliga lån, ogulden köpeskilling samt förskotterade statsbidrag m. m.

L å n g i v a r e	Lånebelopp	Ränta à	Kronor
Torngrenska fonden	9.075: —	3 %	272: 25
Maria Hallanders donationsfond	5.115: —	3 %	153: 45
Ogulden köpeskilling för Johannisberg	55.000: —	3 %	1.650: —
Västerås m. fl. städers hypoteksförening	58.821: 27	3,5 %	2.145: 03[1]
Ogulden köpeskilling för fastigheten Lennart 7	300.000: —	4 %	12.000: —
Inteckningslån i övrigt			3.000: —
Förskotterade statsbidrag m. m.			4.000: —
AB Västeråsbanans Intressenter:			
Ränta å lån samt omkostnader för bolaget	7.519.544: 28		177.000: —
Kronor	7.947.555: 55		200.220: 73

[1]) Häri ingår 0,15 % förvaltningsbidrag kr. 88: 47.

Bilaga 3 till skattestatens
specialstater.

Lönestat för år 1948.

Tryckes ej på grund av förändringar betingade av pågående lönereglering för stadens ordinarie befattningshavare.

Bilaga 4 till
skattestatens specialstater

Pensionsstat för år 1948.

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	1. Allmän förvaltning.			
	1 C 2. Stadskansli.			
1/9 1936	Änkefru Siri Tenow	2.935: —		
1/7 1938	f d Drätselnotarien E Plantin	3.450: —		
1/1 1942	„ Drätseldirektören Theofil Öberg	7.227: —	13.612: —	
	1 C 4. Byggnadskontor.			
1/1 1931	f d Komm.arb. H Hansson	1.347: —		
1/1 1935	„ „ A T Svensson	1.170: —		
1/11 1936	„ Kranmaskinist J V Åsberg	1.572: —		
1/2 1937	„ Arbetsförman C H Pettersson	2.775: —		
1/6 1937	Änkefru Anna Axelsson	600: —		
1/2 1939	„ Mimmi Andersson	1.398: —		
1/7 1939	f d Byggnadschef G Smitt	7.020: —		
1/1 1940	„ Komm.arb. G F Pihlblad	350: —		
1/6 1940	Änkefru Johanna Svangren	540: —		
1/1 1941	f d Komm.arb. K E Forsberg	1.170: —		
1/2 1941	„ „ P Fr Grönberg	1.287: —		
1/4 1941	„ Arbetsförman G V Johansson	2.886: —		
1/7 1941	Änkefru Hulda Andersson	1.092: —		
1/4 1942	f d Komm.arb. Axel E Jansson	350: —		
1/4 1944	Änkefru Hilda Johansson	1.137: —		
1/10 1945	f d Komm.arb. K D Karlsson	1.464: —		
1/11 1945	Änkefru Emma K Westholm	1.029: —		
1/1 1946	f d Komm.arb. K A Alfredsson	350: —		
1/9 1946	„ „ J G Kvarnström	1.692: —		
1/1 1947	Änkefru Anna Råberg	855: —		
1/3 1947	f d Stensättare K E Karlsson	1.425: —	31.509: —	
	1 C 5. Fastighetskontor			
1/1 1942	f d Bitr. vice värd A G Eriksson		2.946: —	
	Transport		48.067: —	

Pension från		Pensions och understöds belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		48.067: —	
	2. Rätts- och Ordningsväsen.			
	2 A. Magistrat och rådhusrätt.			
1/3 1937	f d Stadsvaktmäst. P Berglund	2.556: —		
1/3 1941	Änkefru Irma Hedenström	3.057: —		
1/9 1942	„ Rachel Cronholm	1.860: —		
1/10 1942	„ Karin Ödman	2.157: —	9.630: —	
	2 BC. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.			
1/1 1919	Änkefru Gerda Vretlöf	600: —		
1/4 1930	„ Agnes Karlsson	921: —		
1/1 1932	f d Poliskonstapel E Kraft	2.385: —		
1/9 1932	„ Krim.konstapel G K Forslund	2.667: —		
1/7 1934	„ Bitr. Överkonst. G Haake	2.667: —		
1/7 1936	„ Poliskonstapel J E Persson	2.217: —		
1/1 1939	„ Stadsfiskalen E V Pettersson	4.983: —		
1/1 1940	„ Poliskonstapel J A Johnsson	1.944: —		
1/9 1940	Änkefru Ebba Qviberg	855: —		
1/11 1940	f d Överkonstapel M Andersson.........	3.252: —		
1/2 1941	Änkefru Jenny Carlsson	1.002: —		
1/4 1941	„ Hilda Weimer........................	1.047: —		
1/10 1941	f d Poliskonstapel A T Bertilsson	2.127: —		
1/2 1942	„ Krim.konstapel Axel Sporre	2.994: —		
1/2 1942	„ Poliskonstapel J A Eriksson.........	2.775: —		
1/3 1942	Änkefru Anna Lisa Löfdahl................	1.284: —[1]		[1]) Därav utgår för två barn t. o. m. jan. 1957 därefter för ett barn 342: — t. o. m. febr. 1960.
1/12 1942	f d Poliskonstapel K E Morlin	2.775: —		
1/3 1944	„ „ K A Fäldt............	2.406: —		
1/4 1944	Änkefru Alma Kling	1.002: —		
1/5 1944	f d Poliskonstapel K J Andersson......	2.406: —		
1/9 1944	„ „ Karl Björkman	2.397: —		
1/1 1945	Änkefru Anna Winroth......................	921: —		
1/3 1945	f d Överkonstapel H H Carlsson	3.942: —		
1/4 1945	„ Poliskonstapel C M Mårtensson ...	2.460: —		
1/9 1945	„ „ K H Carlsson	3.075: —		
1/9 1945	„ Överkonstapel J A Ström	3.942: —		
	Transport	59.046: —	57.697: —	

Pension från		Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	59.046: —	57.697: —	
1/11 1945	Änkefru Sara Linder	1.344: —		
1/12 1945	f d Bitr. överkonstapel J V Marthon	2.784: —		
1/2 1946	„ Poliskonstapel K I Gustavsson	2.769: —		
1/2 1946	Änkefru Hanna Brohmè	1.323: —		
1/3 1946	„ Ida Rosenberg	786: —		
1/7 1946	f d Poliskonstapel D L Carlsson	3.075: —		
1/2 1948	„ Krim.konstapel Georg Söder	3.156: —		(beräknat)
1/2 1948	„ Poliskonstapel E Svahlberg	2.819: —		(„)
1/8 1948	„ „ A Hising	1.238: —		(„)
1/9 1948	„ „ K Hagevald	957: —	79.297: —	(„)
	3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.			
	3 C. Exekutionsverk.			
1/7 1932	f d Exekutor Hugo A Carlsson	2.769: —		
1/1 1944	„ „ R Steen	2.769: —	5.538: —	
	4. Byggnadsväsen.			
	4 A. Byggnadsnämnd.			
	4 A 2. Stadsingeniörskontor			
1/7 1932	f d Bitr. Stadsingeniör J Eriksson		4.704: —	
	6. Brandskydd.			
	6 AB. Brand- och sotningsväsen			
1/10 1930	f d Brandman K E Pettersson	1.893: —		
1/4 1933	„ Brandförman J R Andersson	2.490: —		
1/6 1933	„ „ K A Lövstrand	2.400: —		
1/1 1936	„ Brandman G A Lindberg	1.974: —		
1/3 1937	„ „ R A Ferngren	2.139: —		
1/3 1940	„ „ E L Rask	2.556: —		
1/10 1942	„ Brandmästare G Th Medin	3.252: —		
1/12 1944	Änkefru Signe M Staberg	1.002: —		
1/8 1945	f d Brandman O L Karlsson	2.868: —		
1/11 1946	„ „ N S Lundberg	2.769: —		
	Transport	23.343: —	147.236: —	

Pension från		Pensions- och under-stöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	23.343: —	147.236: —	
1/9 1947	f d Brandmästare O Thorgren	3.942: —		(beräknat)
1/11 1948	„ „ Ernst Johansson	667: —	27.952: —	(„)
	7. Fastighetsförvaltning.			
	7 D 1. Jordbruksegendomar.			
1/7 1938	f d Lantarbetare K J Svahn	864: —		
1/5 1940	„ „ K A Eriksson	957: —		
1/5 1940	„ „ K A Vall	957: —		
1/3 1941	„ „ A V Nordström	1.047: —		
1/1 1942	„ Förvaltare T Dahlström	5.373: —		
1/7 1943	„ Lantarbetare V Danielsson	350: —		
1/2 1944	„ „ Alb Zetterberg	912: —		
1/12 1944	„ Ladugårdsförman J O Johansson	1.248. —		
1/2 1945	„ Kördrängen C O Eriksson	1.230: —		
1/5 1945	„ Rättare J E Tillman	2.124: —	15.062 —	
	7 D 2. Skogar.			
1/1 1931	f d Stadsskogvaktare C A Lindkvist		2.472: —	
	7 E. Hyresfastigheter, Stadshotell.			
1/1 1937	f d Eldare A Vidfors		2.109: —	
	8. Gatu- och Parkförvaltning.			
	8 B 4. Drätselkammarens förråd.			
1/12 1944	f d Förrådsförman Th Bergkvist		2.220: —	
	8 B 5 C. Hästar.			
1/9 1947	Änkefru Anna Teresia Persson		1.158: —	(beräknat)
	8 C. Parkförvaltning.			
1/1 1930	f d Trädgårdsarbetare A G Hellberg	1.287: —		
1/12 1930	„ „ J Nordström	996: —		
1/11 1937	„ „ C A Hagström	1.170: —		
1/4 1938	Änkefru Anna T Eriksson	540: —	3.993: —	
	10. Kommunikationsföretag.			
	10 D. Båttrafik			
1/4 1947	f d Kapten Joel Andersson		1.200: —	
	11. Industriella verk.			
	Gemensam förvaltning.			
28/3 1929	Änkefru Anna Johansson	570: —		
29/6 1933	f d Kontorsbiträdet Hulda Klingvall	1.125: —		
	Transport	1.695: —	203.402: —	

Pension från		Pensions- och understöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	1.695: —	203.402: —	
1/7 1938	f d Städerskan Selma Broberg...........	300: —		
1/4 1941	„ Överingeniör Gerhard Geston	6.990: —		
1/1 1942	Änkefru Gerda Samuelsson	822: —		
1/9 1942	„ Ester Wallner	350: —		
1/4 1946	f d Förrådsarbetare C G Wellén	1.950: —		
1/5 1946	„ Gårdskarl O G Olsson	1.365: —		
1/12 1946	Änkefru Anna Eriksson	700: —	14.172: —	
	11 A. Gasverk.			
	Förvaltning.			
24/1 1930	f d Gasmästare K V Jansson	2.994: —		
29/4 1933	„ Rörmontör Aug Hedqvist	2.049:		
19/5 1935	„ Lykttändare J A Persson	879: —		
1/2 1940	Avlidne rörmontören J Bursells ett minderårigt barn	315: —		
1/1 1942	Änkefru Mina K Andersson	822: —		
1/1 1942	Dotter Ingrid Andersson	330: —		
1/7 1942	f d Gasverkseldare G R T Ahlén	2.490: —		
1/9 1943	„ „ Karl Fagerman ...	2.580: —		
1/11 1943	„ Gasmästare Ernst Widén	3.552: —		
1/5 1947	Änkefru Hilda Fröling	1.434: —	17.445: —	(beräknat)
	11 B. Elektricitetsverk.			
	Förvaltning.			
22/2 1923	Änkefru Hilda Boholm	636: —		
24/1 1930	„ Judith Hellström.................	786: —		
1/4 1940	„ Tekla Johansson.................	630: —		
1/10 1940	f d Grovarbetare A V Adamsson	879: —		
1/1 1941	„ Linjearbetare L A Larsson	350 —		
1/7 1942	„ Lyktvakten Hjalmar Hedin	250: —		
1/7 1945	Änkefru Hjördis Larsson	630: —		
1/1 1946	f d Montör O Ehn...............	720: —		
7/2 1946	„ Linjearbetare Otto Löf	1.692: —		
1/11 1946	Änkefru Albertina Eriksson	700: —		
1/3 1947	„ Kristina Boberg	1.045: —		
1/5 1948	f d Mätaruppsättare Erik A Lundevall	1.760: —	10.078: —	(beräknat)
	Transport		245.097: —	

Pension från		Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		245.097: —	
	12. Hälso- och Sjukvård.			
	12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård.			
1/1 1933	f d Stadssjuksköterska Anna Ekström	962: —		
1/6 1941	Änkefru Maria K Thunström	1.290: —		
1/10 1941	f d Stadssjuksköterska Elin Carlsson...	527: —		
1/10 1943	„ „ Sigrid Sandén...	345: —		
1/2 1944	f d 2:e Stadsläkare Carl Idar	4.929. —		
1/3 1947	Änkefru Jenny Jansson	1.434: —		(beräknat)
1/8 1947	f d Hälsovårdsinspektör E Berggren ...	1.800: —	11.287: —	(„)
	13. Allmän hygien.			
	13 AB. Vatten och avloppsverk. Förvaltning.			
10/11 1930	f d Rörmontör K Johansson	1.302: —		
17/11 1931	„ Rörläggare J A Falk	1.365: —		
1/1 1935	Änkefru Arvida Eriksson	700: —		
1/3 1935	„ Anna Gustavsson	700: —		
1/2 1936	f d Grovarbetare Gustav Andersson ...	1 404:		
1/8 1937	„ „ J F Lundkvist	996: —		
1/7 1939	Änkefru Augusta Eriksson	700: —		
1/9 1939	„ Hilda Jansson	300: —		
1/1 1940	f d Grovarbetare K A Broberg	1.698: —		
21/4 1941	Änkefru Greta Johansson	300: —		
1/6 1941	f d Grovarbetare K E Sjöström	350: —		
1/6 1941	„ „ P E Lundberg	350: —		
1/1 1942	„ „ Carl Erik Söder ...	350: —		
1/5 1942	„ Maskinist K A Eriksson	2.466: —		
1/6 1942	„ Rörnätsförman P J Hedqvist	2.994: —		
1/1 1943	„ Grovarbetare E K Lindström	879: —		
1/4 1943	Änkefru Hilda Karlsson	700: —		
1/10 1943	f d Grovarbetare Fritz Hjelm	936: —		
1/5 1944	„ „ G A Andersson ...	1.755: —		
1/8 1944	Änkefru Emma Andersson	855: —		
1/1 1945	f d Grovarbetare K A Karlsson	350: —		
1/3 1945	Änkefru Anna E Lönnqvist	1.644: —		
	Transport	23.094: —	256.384: —	

Pension från		Pensions- och under- stöds- belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	23.094: —	256.384: —	
1/2 1947	f d Grovarbetare F A Pettersson	1.535: —		
1/5 1948	„ Smed Karl B Falk	1.115: —	25.744: —	(beräknat)
	13 C 1. Renhållningsverk.			
1/9 1931	Änkefru Anna Jansson	786: —		
1/5 1933	f d Renhållningsarbetare E Dahl	306: —		
1/7 1933	Änkefru Hanna Sunesson	732: —		
1/8 1934	f d Skrivbiträdet Elisabet Eriksson......	2.055: —		
1/9 1938	„ Förman K A Fransson	1.758: —		
1/4 1939	Änkefru Elin Eriksson	759: —		
1/5 1939	„ Matilda Karlsson	759: —		
1/9 1941	f d Renhållningsarb. K J Persson	2.304: —		
1/3 1942	„ „ K A Kihlgren ...	2.466: —		
1/10 1943	Änkefru Hulda Maria Karlsson	759: —		
1/7 1945	f d Renhållningsarb. N M Jansson......	1.416: —	14.100: —	
	13 C 2. Svingård.			
1/7 1944	f d Svinskötare K G Pettersson		1.302: —	
	13 D 1. Varmbadhus.			
1/1 1931	f d Maskinist C J Söderlund	1.428: —		
1/6 1932	„ Badmästare John Söderström	1.800: —		
1/2 1944	„ Simhallsvakt Frida Öhman	1.029: —		
1/2 1945	„ Baderska Elin Gustavsson	1.413: —	5.670: —	
	13 E 2. Anordningar för friluftsliv.			
1/1 1944	f d Ordningsvakt G F Lundberg		360: —	
	14 Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.			
	14 C. Köttbesiktningsbyrå.			
1/11 1946	Änkefru Anna Jonsson		1.584: —	
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.			
	15 A 1. Folkskola			
1/7 1926	f d Slöjdlärare J F Brandt	535: —		
1/7 1927	„ Folkskoll:an S Hammarsköld	462: —		
	Transport	997: —	305.144: —	

Pension från		Pensions- och understöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	997: —	305.144: —	
1/4 1928	f d Småskoll:an Olga Bergh	315: —		
1/5 1928	„ Folkskoll:an Beda Svanholm	462: —		
1/7 1928	„ „ Elin Persson	325: —		
1/10 1928	„ Slöjdlär:an Emma Wahlbäck	555: —		
1/1 1929	„ Folkskoll:an Maria Svanbom	462: —		
1/7 1929	„ Småskoll:an Anna Lennmalm	314: —		
1/10 1931	„ Vaktmästare Fr Andersson	2.301: —		
1/12 1931	f d Skolkökslär an Anna Tunell	605: —		
1/3 1932	„ Småskoll:an Anna S Eriksson	433: —		
1/5 1932	„ „ Ester Karlsson	433: —		
1/9 1933	„ Slöjdlär:an Elin Hahr	492: —		
1/7 1934	„ Folkskoll:an Elin Fernquist	564: —		
1/9 1934	„ Småskoll:an Maria Svedin	531: —		
1/12 1934	„ Folkskoll:an Ester Kolmodin	563: —		
1/7 1935	„ Slöjdlärare A Hammarsten	769: —		
1/9 1936	„ Småskoll:an Ina Lundeberg	393: —		
1/1 1937	„ Simlär:a Ebba Stål	500: —		
1/1 1939	„ Skoltandläk. F Luttropp	2.000: —		
1/9 1939	„ Skolkökslär:an Mona Granér	673: —		
1/2 1940	Änkefru Anna Matilda Sahlkvist	822: —		
1/8 1940	f d Städerska Anna Eriksson	300: —		
1/1 1942	„ Skolkökslär:an Eva Karlsson	532: —		
1/1 1942	„ Vaktmästare Viktor Ekman	2.667: —		
1/6 1942	„ Barnbespisningsförest:a Anna Kjellström	350: —		
1/10 1942	„ Städerska Hilda Johansson	350: —		
1/1 1943	„ „ Elin Persson	300: —		
1/7 1944	„ Skolläkare Carl Idar	816: —		
1/7 1945	„ Slöjdlärare K A Karlsson	916: —		
16/2 1947	„ Städerska Magda Söderkvist	350: —		
1/1 1948	„ Inspektör Em Granér	8.124: —	29.214: —	(beräknat)
	15 B. Högre folkskola.			
1/5 1936	f d Ämneslärare Isidor Fröier		1.380: —	
	15 H. Yrkesskola.			
1/2 1934	Änkefru Ingeborg Lundahl	1.600: — [2])		[2]) Bidrag fr. Zimmermanska fonden med 50 % + dyrt. tillägg
1/9 1940	„ Alma Svensson	918: — [2])		
1/2 1941	f d Maskinist P U Björkman	350: —	2.868: —	
	Transport		338.606: —	

Pension från		Pensions- och understöds-belopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		338.606: —	
	16 B. Fattigvård			
	16 B 2. Ålderdomshem.			
1/1 1921	Änkefru Amanda Lundberg	750: —		
1/2 1929	„ Anna Larsson	790: —		
1/5 1935	f d Kokerska Elin Andersson	873: —		
1/2 1939	„ Sjuksköterska Anna Forslund	1 560: —		
15/1 1940	„ Vårdbiträde Elsa Vinterkvist........	813: —		
1/4 1945	Änkefru Karin M Pihl	1.506: —		
1/4 1945	Ingrid Margareta Pihl	753: —		
1/4 1945	Karin Eva Pihl	603: —		
1/1 1947	Änkefru Olga Lundberg	1.200: —	8.848: —	(beräknat)
	16 B 3. Yttre fattigvård.			
1/11 1938	Fröken Elin Isaksson		1.347: —	
	16 C. Barnavård			
	16 C 4. Barnstugor.			
1/9 1941	f d Förest:a Hanna Andersson		875: —	
	Kronor		349.676 —	

Bilaga 5 till skattestatens specialstater

Förteckning över räntor, som påförts fasta tillgångar.

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 %
7 B		**Förvaltningsfastigheter.**		
1	530	Rådhus med annex	300.000: —	12.000: —
2	530	Kv. Njord nr 1	615.000: —	24.600: —
3	530	Polisstation	167.500: —	6.700: —
4	530	Brandstation	967.000: —	38.700: —
5	530	Tullhus	278.000: —	11.100: —
6	530	Diverse förvaltningsfastigheter	292.002: —	11.700: —
7	530	Förrådsbyggnad	185.000: —	7.400: —
8	530	Barnstuga, daghem och barnkoloni	168.000: —	6.700: —
7 C	530	**Exploateringsfastigheter.**	4.186.401: —	167.500: —
7 D		**Jordbruksegendomar, skogar och grustag.**		
1	530	Jordbruksegendomar	722.000: —	28.900: —
2	530	Skogar	150.000: —	6.000: —
7 E		**Hyresfastigheter.**		
1	530	Diverse fastigheter	3.911.000: —	156.400: —
2	530	Stadshotell	1.175.000: —	47.000: —
4	530	Paviljong i Stadsparken	225.000: —	9.000: —
5	530	Varumagasin och dylikt	508.000: —	20.300: —
7	530	Omnibusgarage	252.000: —	10.100: —
7 F 2		**Pensionärshem.**	1.214.000: —	48.600: —
7 Ö		**Aktier och andelar i byggnadsföretag.**		
	530	Aktier i AB Arbetarbostäder	300.000: —	12.000: —
	530	Aktier i Byggnads AB Mimer	500.000: —	20.000: —
8 B		**Gatuförvaltning.**		
6	530	Bekvämlighetsinrättningar	8.000: —	300: —
8 C	530	**Parkförvaltning.**	109.000: —	4.400: —
		Transport	16.232.903: —	649.400: —

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4 %
		Transport	16.232.903: —	649.400: —
10 C	530	**Johannisbergs flygfält.**	32.000: —	1.300: —
10 F	530	**Aktier och andelar i kommunikationsföretag.**		
		Aktier i Västerås Omnibus AB	200.000: —	8.000: —
		Tekniska verkens gemensamma förvaltning.		
	81	Gemensamma förvaltningen	149.601: —	6.000: —
11 A		**Gasverk.**		
	281	Tillverkning	273.400: —	10.900: —
	381	Distribution	465.801: —	18.600: —
11 B		**Elektricitetsverk.**		
	281	Tillverkning	13.400: —	500: —
	381	Distribution	1.274.801: —	51.000: —
13 AB		**Vatten- och avloppsverk.**		
	281	Tillverkning	274.800: —	11.000: —
	381	Distribution	3.141.701: —	125.700: —
13 C 1	530	**Renhållningsverk.**	10.000: —	400: —
13 C 2	530	**Svingård.**	110.000: —	4.400: —
13 D 1	530	**Varmbadhus.**	300.000: —	12.000: —
13 E 1	530	**Kallbadhus.**	80.000; —	3.200: —
13 E 2		**Anordningar för friluftsliv.**		
a	530	Björnön	250.000: —	10.000: —
b	530	Hästholmarna	146.600: —	5.900: —
15 A 1	530	**Folkskola.**	3.817.000: —	152.700: —
15 D	530	**Kommunal flickskola.**	194.000: —	7.800: —
15 G	530	**Statligt läroverk.**	435.000: —	17.400: —
15 H	530	**Yrkesskola.**	580.000: —	23.200: —
15 I		**Gymnastik och idrott.**		
2	530	Idrottsplatser	220.000: —	8.800: —
3	530	Idrottshallen	445.000: —	17.800: —
16 B 2	530	**Fattigvård:** Ålderdomshem	1.225.000: —	49.000: —
		Summa kronor	29.871.007: —	1.195.000: —

Bilaga 6 till skattestatens specialstater.

Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Driftutgifter.

1. Personalkostnader:			
11 Löner till personal på stat:			
Enl. lönestat (bil. 3) Fa	90.028: —		
Dyrtidstillägg Fa	22.400: —	112.428: —	
12 Löner till extra personal Fa:			
Löner	26.600: —		
Dyrtidstillägg	7.200: —	33.800: —	
13 Sjukavlöningar Fa		32.000: —	
14 Läkare, sjukvård, medicin Fa		4.000: —	
15 Försäkringsavgifter:			
Olycksfallsförsäkring Fa	13.500: —		
Ansvarighets- och garantiförsäkring Fa	1.500: —	15.000: —	
16 Pensioner:			
Enl. pensionsstat (bil. 4) Fa	14.172: —		
Dyrtidstillägg Fa	3.600: —		
Stadens pensionsavgifter Fa	5.800: —		
Anställdas pensionsavgifter	5.100: —*	28.672: —	
17 Arvode till styrelse och revisorer:			
Ordförandearvode och dagtraktamenten för styrelse och kommittéer Fa	600: —		
Andel i revsionsarvode	7.000: —*	7.600: —	233.500: —
2. Lokalkostnader, Fa:			
22 Uppvärmning och vatten		7.000: —	
23 Elström		4.000: —	
24 Städning, renhållning, gårdskarl......		18.000: —	29.000: —
3. Underhållskostnader, Fa:			
31 Byggnader		7.000: —	
34 Maskiner, verktyg och inventarier ..		6.000: —	13.000: —
4. Materielkostnader:			
47 Kontorsmateriel, trycksaker och ritmateriel Fa			10.000: —
5. Allmänna kostnader:			
51 Post, telefon och telegram Fa		15.000: —	
Transport		15.000: —	285.500: —

Transport			15.000: —	285.500: —
53 Annonser, tidningar, tidskrifter och övriga allmänna kostnader Fa			2.500: —	
54 Resor och representation Fa			3.000: —	
59 Andel i drätselkontorets kostnader ..			48.000: —*	68.500: —
8. *Räntor och avskrivningar:*				
81 Ränta på fasta tillgångar			6.000: —	
82 Avskrivning på fasta tillgångar			8.400: —	
83 Ränta på rörelsemedel:				
Ränta på förlagsmedel Fa			10.000: —	24.400: —*
Fördelning av gemensamma förvaltningens inkomster:				
701 Hyresinkomster:				
Gasverket:				
Stadens förvaltningar....	2.700: —			
Övriga	500: —	3.200: —		
Elverket:				
Stadens förvaltningar....	6.700: —			
Övriga	1.318: —	8.018: —		
Vattenverket:				
Stadens förvaltningar....	1.600: —			
Övriga	300: —	1.900: —	13.118: —	
702 Ersättning från Riksförsäkringsanstalten:				
Gasverket		2.200: —		
Elverket		5.400: —		
Vattenverket		1.400: —	9.000: —	
703 Pensionsavgifter:				
Gasverket		1.300: —		
Elverket		3.000: —		
Vattenverket		800: —	5.100: —	27.218: —*
Summa kronor				405.618: —

Driftinkomster.

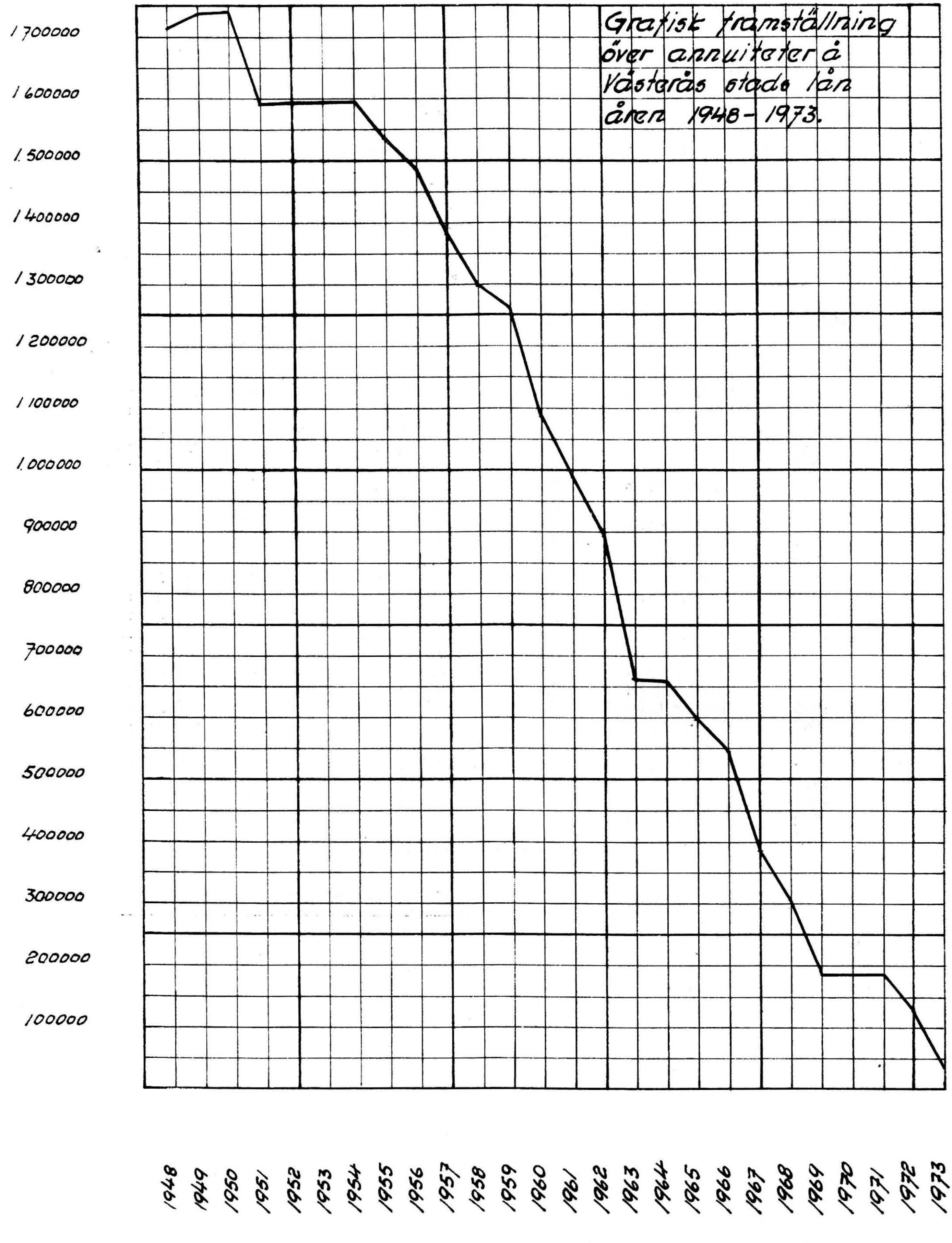
931 Hyresinkomster:			
Kontorslokaler för drätselkontoret..	10.000: —*		
Parkförvaltningens kontor	1.000: —*		
Garagehyror	1.500: —		
Övriga	618: —	13.118: —	
941 Ersättningar från Rfa		9.000: —	
955 Pensionsavgifter		5.100: —*	27.218: —
Transport			27.218: —

Transport				27.218: —
Fördelning av gemensamma förvaltningens utgifter:				
991 Personalkostnader:				
Gasverket (härav pensionsavgifter 1.300: —)		58.400: —		
Elverket (härav pens.-avg. 3.000: —)		140.100: —		
Vattenverket (härav pens.-avgifter 800: —)		35.000: —	233.500: —	
992 Lokalkostnader:				
Gasverket		7.300: —		
Elverket		17.400: —		
Vattenverket		4.300: —	29.000: —	
993 Underhållskostnader:				
Gasverket		3.200: —		
Elverket		7.800: —		
Vattenverket		2.000: —	13.000: —	
994 Materialkostnader:				
Gasverket		2.500: —		
Elverket		6.000: —		
Vattenverket		1.500: —	10.000: —	
995 Allmänna kostnader:				
Gasverket		17.100: —		
Elverket		41.100: —		
Vattenverket		10.300: —	68.500: —	
996 Räntor och avskrivningar:				
Gasverket:				
Räntor	4.000: —			
Avskrivningar	2.100: —	6.100: —		
Elverket:				
Räntor	9.600: —			
Avskrivningar	5.100: —	14.700: —		
Vattenverket:				
Räntor	2.400: —			
Avskrivningar	1.200: —	3.600: —	24.400: —	378.400: —*
Summa kronor				405.618: —

Uppgift

på den 1 januari 1948 oguldet lånebelopp, medelräntefot och årliga annuiteter av Västerås stads fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd.

År	Lånebelopp	Medel-räntefot	Ränta	Amortering	Annuitet
1948 (g:la)	15.773.443: 80	3,46	541.188: 26	1.060.355: 45	1.601.543: 71
„ (nya)	3.547.800: —	3	53.217: —	59.501: —	112.718: —
(Sma)	19.321.243: 80	3,38	594.405: 26	1.119.856: 45	1.714.261: 71
1949	18.201.387: 35	3,38	609.761: 99	1.129.754: 05	1.739.516: 04
1950	17.071.633: 30	3,38	570.783: 59	1.171.035: 11	1.741.818: 70
1951	15.900.598: 19	3,37	530.379: 37	1.059.682: 86	1.590.062: 23
1952	14.840.915: 33	3,37	493.408: 53	1.098.624: 33	1.592.032: 86
1953	13.742.291: —	3,36	455.061: 06	1.138.762: 77	1.593.823: 83
1954	12.603.528: 23	3,35	415.298: 44	1.180.203: 16	1.595.501: 60
1955	11.423.325: 07	3,34	375.037: 74	1.160.284: 14	1.535.321: 88
1956	10.263.040: 93	3,32	334.489: 51	1.153.450: 06	1.487.939: 57
1957	9.109.590: 87	3,31	294.649: 87	1.086.928: 15	1.381.578: 02
1958	8.022.662: 72	3,30	258.893: 50	1.040.720: 21	1.299.613: 71
1959	6.981.942: 51	3,29	223.887: 11	1.036.543: 08	1.260.430: 19
1960	5.945.399: 43	3,29	189.681: 11	895.927: 16	1.085.608: 27
1961	5.049.472: 27	3,26	158.776: 25	831.127: 85	989.904: 10
1962	4.218.344: 42	3,25	130.894: 85	762.351: 35	893.246: 20
1963	3.455.993: 07	3,22	107.183: 09	553.206: 47	660.389: 56
1964	2.902.786: 60	3,19	88.369: 11	571.614: 72	659.983: 83
1965	2.331.171: 88	3,14	68.914: 94	529.361: 38	598.276: 32
1966	1.801.810: 50	3,08	52.195: 76	494.324: 58	546.520: 34
1967	1.307.485: 92	3,03	36.636: 36	348.272: 64	384.909: —
1968	959.213: 28	3,02	25.897: 52	280.860: 88	306.758: 40
1969	678.352: 40	3	19.099: 61	168.044: 39	187.144: —
1970	510.308: 01	3	14.020: 48	173.123: 52	187.144: —
1971	337.184: 49	3	8.787: 81	178.356: 19	187.144: —
1972	158.828: 30	3	3.396: 42	124.786: 35	128.182: 77
1973	34.041: 95	3	510: 63	34.041: 95	34.552: 58
		3,33			
	Kronor		6.060.419: 91	19.321.243: 80	25,381.663: 71

Grafisk framställning över annuiteter å Västerås stads lån åren 1948-1973.
1 700000
1 600000
1 500000
1 400000
1 300000
1 200000
1 100000
1 000000
900000
800000
700000
600000
500000
400000
300000
200000
100000
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973

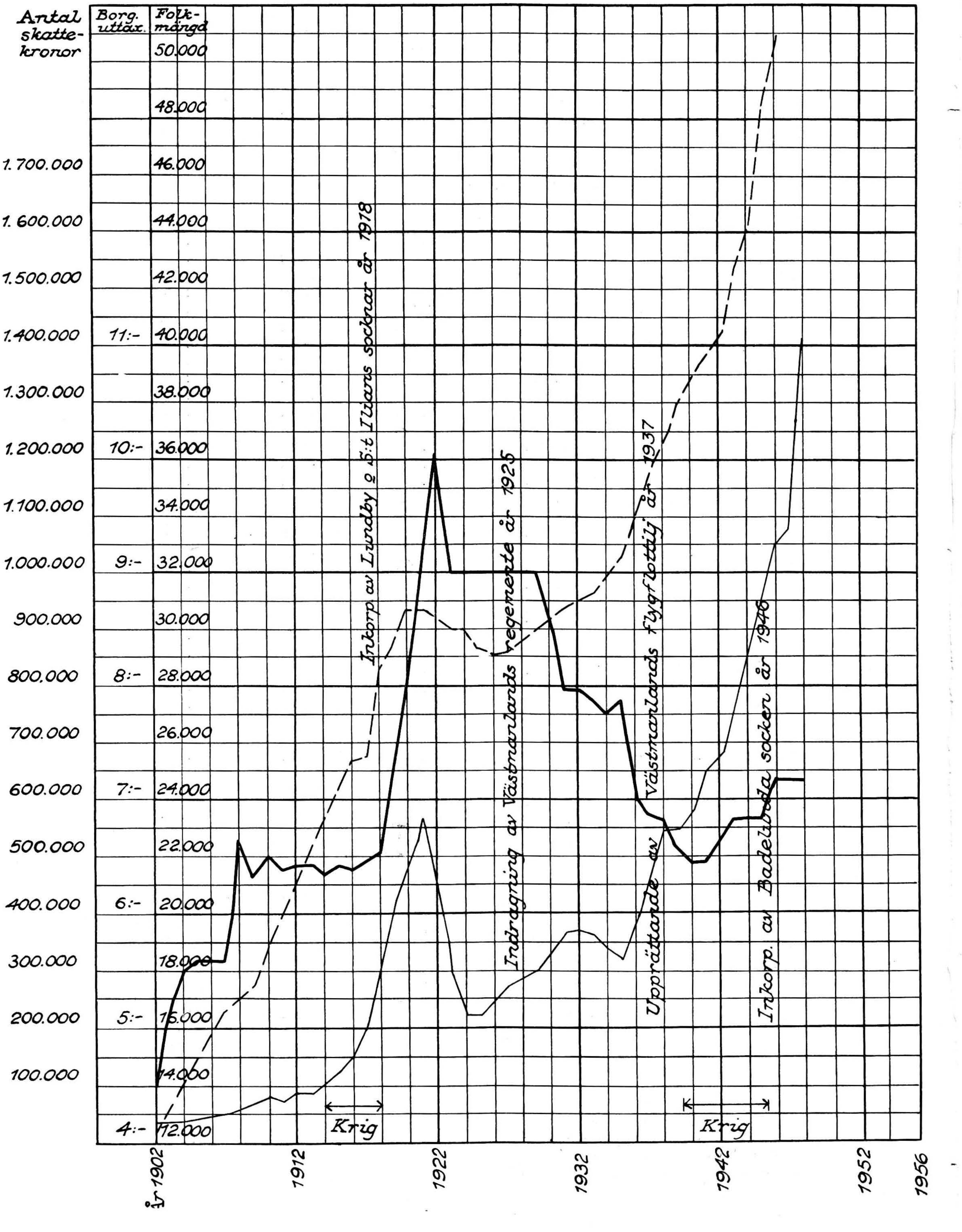
UPPGIFT

på fast upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering till den borgerliga kommunen under nedan angivna år.

År	Låne-nummer	Oguldet låne-belopp 1/1 1948	Folkmängd	Antal skattekronor	Uttaxering per skatte-krona
1902			12.592	37.387: 97	4: 53
1903			13.292	36.683: 93	5: 15
1904			14.230	42.641: 40	5: 55
1905			15.142	44.997: 63	5: 58
1906			15.970	50.501: 97	5: 60
1907			16.624	53.460: 50	5: 57
1908			17.004	64.476: 50	6: 63
1909			17.606	76.642: 46	6: 29
1910	51	430.789: 93	19.145	83.443: 85	6: 48
1911			19.803	79.198: 49	6: 39
1912			20.881	92.810: 50	6: 42
1913			21.941	93.673: 50	6: 41
1914		23.483: —	23.227	109.197: 20	6: 36
1915			24.403	129-804: 40	6: 40
1916	3, 29	448.365: 03	25.408	145.280: 80	6: 40
1917	4	110.008: 54	25 509	197.761: 30	6: 45
1918	5, 6	338.827: 36	[1] 28.571	323.836: 98	6: 52
1919	72	1.582.000: —	29 530	419.136: 80	7: 25
1920	7, 8	160.359: 29	30.633	483.052: 80	8: —
1921	9	11.569: 78	30.662	565.794: 80	8: —
1922	91, 92	1.167.258: 18	30.337	454.494: 80	10: —
1923			30 021	294.147: 10	9: —
1924	50	352.370: 12	29.920	222.740: 80	9: —
1925	10	13.733: 71	[2] 29.215	228.351: 20	9: —
1926	11, 17, 18, 19	337.963: 82	29 059	245.128: 50	9: 02
1927	12	2.830: 75	29.119	276.890: 16	9: —
1928	13, 61—65	109.998: 42	29.578	281.858: 46	9: —
1929	14	7.944: 07	29 921	294.721: 04	9: —
1930	15	20.505: 01	30.376	324.947: 09	8: 60
1931	16	4.252: 97	30.647	362.515: 90	7: 97
1932	31, 84, 85,	982.968: 81	30.913	375.128: 12	7. 98
1933			31.229	356.952: 06	7: 90
1934			31.794	348.096: 36	7: 76
1935	94	385.038: 65	32.570	320.206: 11	7: 82
1936	59	1.089.305: 78	33.834	379.313: 26	7: 07
1937	60	747.585: 36	[3] 35.378	450.777: 51	6: 90
1938			36.551	541.956: 96	6: 83
1939			37.848	544.016: 06	6: 59
1940	74—78	1.038.774: 54	38.729	571.393: 71	6: 45
1941	81, 82	1.309.02[illegible]: 50	39.433	649.176: 96	6: 45
1942			40.797	674.405: 86	6: 65
1943	86—90	1.407.390: —	42.707	744 255: 96	6: 85
1944	93	779.339: 04	44.306	857.313: 36	6: 85
1945			[4] 48.602	954.649: 26	6: 85
1946	95, 99	931.701: 14	51.034	1.043.657: 75	7: 15
1947	96, 100	2.834.010: 81		1.073.243: 95	7: 15
		16.627.402: 61			
1948	101,102,104,105	3.877.800: —		1.409.384: 45	7: 15
	Kronor	20.505.202: 61			

[1] Inkorporering av Lundby och S:t Ilians socknar.
[2] Indragning av Västmanlands regemente.
[3] Uppsättning av Västmanlands flygflottilj.
[4] Inkorporering av Badelunda socken med 2.484 invånare.

Grafisk framställning av folkmängden, ant. skattekronor samt borgerlig uttaxering per skattekrona i Västerås stad från år 1902.

Sammanställning

av under tiden 1/10 1946—30/9 1947 beviljade anslag av låne- och fondmedel.

Anslag	*Lånemedel*	*Fondmedel*
6 AB Brand- och sotningsväsen.		
Anslag ur fonderade bidrag från brandstodsbolag:		
Utbyggnad av brandtelegrafnätet (Stfm 24/4 1947, § 112)		4.000: —
7 C Exploateringsfastigheter.		
Anslag ur försäljningsmedelsfonden:		
Förvärv av fastigheterna Gilltuna 1[1] (st.äg. 965, 966) och Ytterhälla 1[4] (Stfm. 27/2 1947, § 45)		85.000: —
Förvärv av ett område om ca 1.700 kvm av st.äg. nr 1528 FK (Stfm. 24/4 1947, § 108)		3.450: —
Förvärv av ett område om ca 9.005 kvm av st.äg. nris 1047, 1048 och 1049 (Stfm. 26/6 1947, § 184)		51.500: —
Förvärv av st.äg. 569 A samt del av st.äg. 569. Anslag kr. 2.185: — varav kr. 1.092: 50 täckes av i 1947 års stat upptaget anslag för marklösen till gator à 10.000: — kr. (Stfm. 25/9 1947, § 260)		1.092: 50
7 E Hyresfastigheter.		
Anslag ur försäljningsmedelsfonden:		
Förvärv av fastigheten nr 7 i kvarteret Finn (Stfm. 31/10 1946, § 308)		7.700: —
Förvärv av fastigheten nr 1 i kvarteret Gagne, del av köpeskillingen kr. 100.000: — (Stfm. 31/10 1946, § 325) Jfr 7 El-811 i 1948 års stat		50.000: —
Förvärv av fastigheten nr 5 i kvarteret Fabian (Stfm. 28/11 1946, § 359)		22.000: —
Förvärv av fastigheterna Västerås kvarn (st.äg. 1271, 1272, 1273 och 1274) och Gamla kvarn nr 1, del av köpeskillingen kr. 194.000: — (Stfm. 19/12 1946, § 409) Jfr lånemedelsanslag		94.000: —
Förvärv av fastigheten st.äg. nr 561 (Stfm. 27/2 1947, § 46)		73.000: —
Förvärv av fastigheten st.äg. nr 566, del av köpeskillingen kr. 17.200: — (Stfm. 24/4 1947, § 96) Jfr 8 B1—818 i 1948 års stat		10.000: —
Förvärv av ett område av st.äg. nr 547, (Stfm. 24/4 1947, § 97)		21.000: —
Förvärv av st.äg. nr 1897 (Stfm. 24/4 1947, § 115)		27.000: —
Förvärv av st.äg. nr 1940 (Stfm. 29/5 1947, § 169)		23.500: —
Transport		473.242: 50

Anslag	*Lånemedel*	*Fondmedel*
Transport		473.242: 50
Förvärv av tomterna nris 3 och 5 i kvart. Norna (Stfm. 26/6 1947, § 185)		41.000: —
Anslag att täckas av lånemedel:		
Förvärv av fastigheten Västerås kvarn, del av köpeskilling kr. 194.000: — (Stfm. 19/12 1946, § 409) Jfr anslag ur försäljningsmedelsfonden	100.000: —	
7 F 2 Pensionärshem.		
Anslag att täckas av lånemedel:		
Uppförande av pensionärshem å Södra Skallberget. Anslag kr. 415.000: — varav kr. 110.000: — täckes av inflytande statsbidrag (Stfm. 25/9 1947, § 286)	305.000: —	
8 B Gatuförvaltning.		
Anslag ur försäljningsmedelsfonden:		
Gatuarbeten avseende:		
Engvallsgatan, kantsten och justering (Stfm. 29/5 1947, § 144)		4.500: —
Köpingsvägen, omläggning av vägkors (Stfm. 29/5 1947, § 144)		10.000: —
Iordningställande av västra delen av Spantgatan (Stfm. 25/9 1947, § 287)		10.000: —
8 C Parkförvaltning.		
Anslag ur försäljningsmedelsfonden:		
Iordningställande av vissa parkanläggningar m. m. å Hagaområdet (Stfm. 25/9 1947, § 265)		25.000: —
11 B Elektricitetsverk.		
Anslag att täckas av lånemedel:		
Anordnande av en högspänningsjordkabel från Haga till provisorisk transformatorstation i korsningen Lugna gatan—Släggaregatan m. m. (Stfm. 31/10 1946, § 328)	10.000: —	
Nedläggande av en lågspänningsjordkabel öster om Bergslagsvägen. Anslag kr. 29.000: —, varav kr. 12.000: — täckes av inflytande anslutningsavgifter (Stfm. 31/10 1946, § 329)	17.000: —	
Ombyggnad av transformatorstationen vid Oxbacken (Stfm. 28/11 1946, § 356)	21.000: —	
Uppförande av transformatorstation i fastigheten Inge nr 5 vid Vasagatan (Stfm. 28/11 1946, § 357)	36.000: —	
Ersättning för omändring och inredning av lokal för transformatorstation i fastigheten Inge nr 5 vid Vasagatan (Stfm. 30/1 1947, § 14)	11.500: —	
Transport	500.500: —	563.742: 50

Anslag		*Lånemedel*	*Fondmedel*
Transport		500.500: —	563.742: 50
Instrumentering av 3 nya transformatorstationer vid Agnegatan, Föreningsgatan och Släggaregatan	40.500: —		
samt inköp av 11 transformatorer (Stfm. 24/4 1947, § 73)	47.500: —	88.000: —	
Uppförande av en transformatorstation jämte därför erforderlig byggnad vid Västra Bergsgatan (Stfm. 24/4 1947, § 106)		42.000: —	
Anläggande av lågspänningsjordkablar för anslutning till den vid Släggaregatan belägna transformatorstationen. Anslag kr. 20.400: — varav 10.000:— täckes av inflytande anslutningsavgifter (Stfm. 24/4 1947, § 107)		10.400: —	
Utläggande av en ny matarkabel mellan kraftverket och ställverket i elverksbyggnaden (Stfm. 29/5 1947, § 158)		47.000: —	
Utbyggnad av transformatorstationen vid Vegagatan (Stfm. 29/5 1947, § 160)		7.500: —	
Utförande av en fristående transformatorstation vid Övre Gideonsberg (Stfm. 28/8 1947, § 230)		27.000: —	
Uppförande av byggnad för transformatorstation vid Släggaregatan (Stfm. 28/8 1947, § 231)		14.000: —	
Nedläggande av hög- och lågspänningsjordkablar inom området kring Agnegatan och Skogsvägen. Anslag kr. 26.200: — varav kr. 7.700: — täckes av inflytande anslutningsavgifter (Stfm. 28/8 1947, § 234)		18.500: —	
Nedläggande av lågspänningsjordkabel till kvarteret Aspvreten. Anslag kr. 14.500: — varav kr. 5.500: — täckes av inflytande anslutningsavgifter (Stfm. 28/8 1947, § 235)		9.000: —	
Utförande av fristående transformatorstation å Viksäng (Stfm. 25/9 1947, § 262)		27.000: —	

13 AB Vatten- och avloppsverk.

Anslag att täckas av lånemedel:

Utläggande av en huvudvattenledning från Regementsallén till Djuphamnen (Stfm. 31/10 1946, § 326)		22.000: —	
Vatten- och avloppsledningar inom återstående del av bebyggelseområdet å Södra Skallberget. Anslag kr. 83.000: — varav kr. 21.600: — täckes av inflytande anslutningsavgifter (Stfm. 31/10 1946, § 327)		61.400: —	
Vatten- och avloppsledningar inom Framnäsområdet. Anslag kr. 134.000: — varav kr. 119.000: — täckes av inflytande anslutningsavgifter samt ersättningar från markägarna (Stfm. 27/3 1947, § 84)		15.000: —	
Transport		889.300: —	563.742: 50

Anslag	*Lånemedel*	*Fondmedel*
Transport	889.300: —	563.742: 50
Täckning av underskott å lånemedelsanslag i tekniska verkens stat för år 1946 (Stfm. 29/5 1947, § 138)	26.941: 52	
Anskaffande av en centrifugalpump till vattenverkets pumpstation i Hässlö (Stfm. 29/5 1947, § 157)	20.000: —	
Vatten- och avloppsledningar å östra Gideonsbergsområdet. Anslag kr. 224.000: — varav kr. 109.000: — täckes av inflytande anslutningsavgifter och kr. 55.000: — av ersättningar från markägarna (Stfm. 29/5 1947, § 159)	60.000: —	
Undersökning av vattentäkten vid Hässlö och uppgörande av förslag till infiltreringsverk (Stfm. 26/6 1947, § 193)	100.000: —	
Vatten- och avloppsledningar i Ekevägen från Årbylundsgatan fram till en punkt 100 m norr om Granstigen. Anslag kr. 92.000: — varav kr. 22.000: — täckes av inflytande anslutningsavgifter (Stfm. 26/6 1947, § 195)	70.000: —	
Framdragande av avloppsledning från Sommarro till befintlig reningsbrunn för Skiljeboområdet (Stfm. 26/6 1947, § 196)	80.000: —	
13 C 1 Renhållningsverk.		
Anslag ur försäljningsmedelsfonden:		
Inköp av en militärbarack att iordningställas till omklädningsrum och tvättrum för renhållningsverkets arbetare (Stfm. 24/4 1947, § 110)		4.500: —
15 A 1 Folkskola.		
Anslag ur Kulturfonden:		
Inköp av konstverk till Djäknebergsskolan (Stfm. 28/11 1946, § 364)		3.000: —
15 G 2 Elektrotekniska fackskolan.		
Tillbyggnad till tekniska skolan för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans behov. Anslag kr. 2.700.000: — varav kr. 675.000: — täckes av särskilda fonden för kommunala byggnader (Stfm. 26/6 1947, § 206)	2.025.000: —	675.000: —
15 I 3 Idrottshallen.		
Anslag ur fond för idrottens främjande:		
Omändrings- och reparationsarbeten i Idrottshallen (Stfm 29/5 1947, § 141)		17.000: —
Transport	3.271.241: 52	1.263.242: 50

Anslag	*Lånemedel*	*Fondmedel*
Transport	3.271.241: 52	1.263.242: 50
15 Ö Övriga ändamål.		
Anslag ur Kulturfonden:		
Uppmätning, fotografering och beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader å Kyrkbacksområdet (Stfm. 26/6 1947, § 186)		6.600: —
Kronor	3.271.241: 52	1.269.842: 50

Fördelning av fondanslagen.

Försäljningsmedelsfonden	564.242: 50
Kulturfonden ..	9.600: —
Särskilda fonden för kommunala byggnader	675.000: —
Fonderade bidrag från brandstodsbolag	4.000: —
Fond för idrottens främjande	17.000: —
Kronor	1.269.842: 50

Anslagsbeteckningar.

FASTA ANSLAG (utan särskild beteckning) utgå med bestämt belopp och få icke överskridas eller reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG (Fa) få överskridas men icke reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG HÖGST (Fa h) få varken överskridas eller reserveras.
RESERVATIONSANSLAG (Ra) få reserveras och överskridas.
RESERVATIONSANSLAG HÖGST (Ra h) få reserveras men ej överskridas.

REGISTER

över

Utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1948.

Sid.
Aktier och andelar i byggnadsföretag . . . 36, 126
Aktier och andelar i kommunikationsföretag . . . 50, 127
Allmän förvaltning . . . 3, 117
Allmän hygien . . . 61, 122
Allmän hälso- och sjukvård . . 58, 122
Allmänt läroverk . . . 83
Anordningar för friluftsliv 71, 123, 127
Anslagsbeteckningar . . . 140
Arbetslöshetsunderstöd . . . 101
Automobiler . . . 38
Automobiler, maskiner, hästar . . . 38, 41, 42, 120

Barnavård och ungdomsskydd . . 96, 125
Barnhem . . . 96
Barnstuga, daghem och dagkoloni . . . 25, 27
Barnstugor . . . 99, 125
Bekvämlighetsinrättningar 40, 41, 42
Bidrag till övrig idrottsverksamhet 88
Bilagor . . . 111
Björnön . . . 71, 72
Blockgrupperna . . . 19
Bostadsförmedling . . . 104
Bostadsförsörjning . . . 35
Bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer . . . 35
Bostadsinspektion . . . 59
Bostadsundersökning . . . 36
Brahegården . . . 101
Brand- och sotningsväsen . . 20, 119, 135
Brandskydd . . . 20, 119
Brandstation . . . 24, 26
Byggnadskontor . . . 5, 7, 8, 117
Byggnadsnämnd . . . 15, 119
Byggnads- och stadsplaneväsen . . . 15, 119
Båttrafik . . . 49, 120

Sid.
Civilförsvar o. d. . . . 18
Civilförsvarsbyrån . . . 18
Civilförsvarscentralen . . . 19

Diverse förvaltningsfastigheter . . 24, 26
Diverse hyresfastigheter . . . 32, 34
Drätselkammaren . . . 4
Drätselkammarens förråd 38, 41, 42, 120
Drätselkammarens förrådsbyggnader . . . 25, 27
Drätselkontor . . . 5, 7

Elektricitetsverk . . . 54, 121, 127, 136
Elektrotekniska fackskolan . . 83, 138
Exekutionsverk . . . 14, 119
Exploateringsfastigheter . . 27, 126, 135

Familjebidrag . . . 19
Fastighetsförvaltning . . . 22, 120
Fastighetskontor . . . 6, 7, 8, 117
Fattigvård . . . 90, 125, 127
Finansförvaltning . . . 106
Folkpensionering . . . 104
Folkskola . . . 73, 123, 127, 138
Folktandvård . . . 60
Fondanslag . . . 135, 139
Fortsättningsskola . . . 78
Fritidsreservat . . . 71
Färjor och ångslupar . . . 49
Förteckning över tillfälliga lån m. m. . . . 116
Förteckning över räntor, som påförts fasta tillgångar . . . 126
Förvaltningsfastigheter . . . 23, 126

Gasverk . . . 50, 121, 127
Gatubelysning . . . 38, 41, 42
Gatuförvaltning . . . 37, 120, 126, 136
Gatu- och parkförvaltning . . . 37, 120
Gaturenhållning . . . 38, 42
Gemensam förvaltning för fastigheter . . . 22

Sid.
Gemensam förvaltning för gymnastik och idrott ... 86
Gemensam förvaltning för tekniska verken ... 120, 127, 128
Grustag ... 30, 31, 32
Gymnastik och idrott ... 86, 127

Hamnar ... 45
Hamnförvaltning ... 45
Hemhjälpsnämnd ... 102
Hyresfastigheter ... 32, 120, 126, 135
Hyresnämnd ... 106
Hälso- och sjukvård ... 58, 122
Hästar ... 39, 120
Hästholmarna ... 71, 72
Högre folkskolan ... 124

Idrottshallen ... 87, 88, 89, 138
Idrottsplatser ... 86, 88
Industriella verk ... 50, 120

Johannisbergsbadet ... 71
Johannisbergs flygfält ... 48, 127
Jordbruksegendomar ... 28, 31, 120
Jordbruksegendomar, skogar och grustag ... 28, 126

Kallbadhus ... 70, 127
Karlslunds tvättinrättning ... 69
Kommunala flickskolan ... 80, 127
Kommunikationsföretag ... 48, 120
Kristidsförvaltning ... 105
Kristidsnämnd ... 105
Köttbesiktningsbyrå ... 72, 123

Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel ... 72, 123
Lån, amorteringar och räntor 112—113
Lånemedelsanslag ... 135
Låneskuld, uppgift å, jämte grafisk framställning ... 131—132
Lönestat ... 116
Löne- och avtalsnämnd ... 3

Magistrat och rådhusrätt ... 9, 118
Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen ... 12, 119
Mantalskrivnings- och uppbördsverk samt taxering ... 12
Maskiner ... 39, 41

Njord nr 1 ... 23, 25
Nykterhetsvård ... 102

Omnibusgarage ... 34 35

Parkförvaltning ... 42, 120, 126, 136
Paviljong i Stadsparken .. 33, 35, 101
Pensionsstat ... 117
Pensionärshem ... 36, 126, 136
Poliklinik ... 59
Polis- och åklagarväsen samt fångvård ... 10, 118
Polisstation ... 23, 26

Sid.
Praktisk mellanskola och högre folkskola ... 78

Renhållningsverk ... 65, 123, 127, 138
Rådhus med annex ... 23, 25
Rätts- och ordningsväsen ... 9, 118

Salutorg och saluhall ... 72
Sammandrag av specialstaterna ... 1
Sammanställning av låne- och fondanslag ... 135
Sjukförsäkring ... 105
Skogar ... 30, 32, 120
Skolträdgårdar ... 76
Skyddsrum ... 19
Småbåtshamnar ... 71
Social förmedlingsverksamhet ... 104
Socialförsäkring ... 104
Socialvård ... 90
Specialstater ... 3
Stadsarkitektkontor ... 15, 17
Stadsfullmäktige ... 3
Stadsfullmäktige och dess beredningar ... 3
Stadshotell ... 32, 34, 35, 120
Stadsingenjörskontor ... 16, 17, 119
Stadskansli ... 4, 7, 117
Stadsrevision ... 3
Statliga läroverk ... 83, 127
Sundinska huset ... 33, 35
Svingård ... 67, 123, 127

Taxeringskontor ... 13
Tullhus ... 24, 25, 26

Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar ... 37, 40, 41
Undervisnings- och bildningsverksamhet ... 73, 123
Ungdomsvård ... 100
Uppbördsverk ... 12, 13
Utbildning för civilförsvaret ... 19
Uttaxering till den borgerliga kommunen jämte grafisk framställning ... 133—134

Varmbadhus ... 68, 123, 127
Varumagasin o. d. ... 33, 34, 35, 127
Vatten- o. avloppsverk 61, 122, 127, 137

Yrkesskola ... 84, 124, 127
Yttre barnavård ... 97
Yttre fattigvård ... 93, 125

Ålderdomshem ... 90, 125

Öppen fattigvård ... 93
Övriga ändamål: allmän hygien ... 72
" " drätselkammaren .. 8
" " hälso- och sjukvård 60
" " socialvård ... 103
" " undervisnings- och bildningsverksamhet ... 89, 139

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 24

Nr 24. Förslag till nytt reglemente för Västerås stads fattigvård.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 25 augusti 1947 anfört följande:

Fattigvårdens verksamhet i staden har sedan år 1905 till avsevärd del varit organiserad på det sättet, att den varit uppdelad på särskilda distrikt. Dessa äro för närvarande 12 till antalet. Vården inom varje distrikt handhaves av ett distriktsråd med en distriktschef, tillika ledamot av fattigvårdsstyrelsen som ordförande och i övrigt bestående av det antal vårdare, som betingas av antalet understödstagare inom distriktet. Distriktsråden hava beslutanderätt i understödsfrågor av mera stadigvarande natur, som hänvisats till distriktet, i enlighet med av fattigvårdsstyrelsen angivna normer och utbildad praxis.

Antalet ledamöter i fattigvårdsstyrelsen är sålunda, frånsett ordföranden som icke fungerar som distriktschef, lika med antalet distrikt.

De understödstagare, som hänvisas till distriktsråden, åtnjuta i regel folkpension och deras behov av understöd har i varje fall en mera stadigvarande karaktär. För närvarande utgör antalet till distriktsråden hänvisade understödstagare omkring 125. Hela antalet understödstagare inom fattigvården har under de senaste åren i genomsnitt utgjort 1.825. Den del som handhaves av distriktsråden utgör sålunda en relativt obetydlig del av hela antalet understödstagare. I och med ökningen av folkpensionsbeloppen från och med år 1948 komma de understödstagare, som erhålla understöd genom distriktsråden att ytterligare avsevärt minska i antal eller så gott som helt försvinna.

Frågor om understöd av frivillig karaktär och om kommunala pensionstillskott utan karaktär av fattigvård avgöras av fattigvårdsstyrelsen. Övriga understödsärenden avgöras av fattigvårdssysslomannen, som dock har att underställa styrelsen de vidtagna åtgärderna.

Härigenom och på grund av den inriktning socialvården i övrigt erhållit, särskilt under det senaste årtiondet, får distriktsorganisationen icke längre någon egentlig betydelse. Densamma har också numera redan slopats i så gott som samtliga städer, där den varit införd. Fattigvårdsstyrelsen finner därför motiverat att denna organisation indrages även här i staden, lämpligen med innevarande års utgång.

I sådant syfte har fattigvårdsstyrelsen uppgjort förslag till nytt reglemente för Västerås stads fattigvård, som avser att ersätta det gamla reglementet. Häri föreslås bland annat *att* fattigvårdsstyrelsen skall bestå av sju ledamöter med lika antal suppleanter, *att* för beviljande av hemunderstöd skola utses särskilda understödsdelegerade samt *att* såsom särskild styrelse för ålderdomshemmet skall, liksom nu, finnas ett förvaltningsutskott.

Det framlagda förslaget är så lydande:

REGLEMENTE FÖR VÄSTERÅS STADS FATTIGVÅRD.

Kap. 1.

Fattigvårdsstyrelsens åligganden.

§ 1.

För fullgörande av stadens skyldigheter såsom fattigvårdssamhälle, att meddela fattigvård och utöva annan därmed sammanhängande verksamhet, finnes en fattigvårdsstyrelse.

§ 2.

I fråga om meddelande av fattigvård har styrelsen i främsta rummet att ställa sig till efterrättelse föreskrifterna i 1 § lagen om fattigvård.

Utöver vad i nämnda lagrum föreskrives må styrelsen jämlikt 2 § lagen om fattigvård lämna fattigvård i den mån styrelsen prövar nödigt.

Det ankommer dessutom på styrelsen att i enlighet med lagen den 18 juni 1937 om kommunala pensionstillskott m. m. i den mån stadsfullmäktige härför ställa medel till förfogande, bevilja pensionstillskott och andra sådana till fattigvård ej hänförliga bidrag och understöd, som avses i sagda lag.

§ 3.

Fattigvårdsstyrelsen ombesörjer de angelägenheter beträffande samhällets fattigvård, som äro att hänföra till förvaltning och verkställighet.

Utöver vad gällande lag och författning härutinnan stadgar ankommer det på styrelsen:

att på bästa sätt och mot betryggande säkerhet placera och göra fruktbärande de fonder och penningtillgångar, som stå under styrelsens förvaltning,

att i samarbete med drätselkammaren föra räkenskap över och redovisa de medel styrelsen omhänderhar,

att handhava socialregistret för Västerås och att särskilt föra förteckning över fattigvårdens understödstagare,

att vid förvaltningen och användningen av donationer, som överlämnats till styrelsen, iakttaga de föreskrifter, som av givarne eller eljest i behörig ordning meddelats,

att tillsätta och avskeda till fattigvården hörande befattningshavare ävensom de befattningshavare å fattigvårds- och barnavårdsbyrån samt socialregistret, vilka utöva funktioner som äro gemensamma för de institutioner, till vilka byrån är anknuten, samt

att årligen före juni månads utgång till stadsfullmäktige avlämna berättelse över föregående års förvaltning.

Kap. 2.

Fattigvårdsstyrelsens organisation.

§ 4.

Fattigvårdsstyrelsen skall bestå av sju ledamöter och lika antal suppleanter, utsedda av stadsfullmäktige på sätt i lagen om fattigvården stadgas.

Supplenterna kallas till styrelsens sammanträden. De äga yttranderätt men ej förslags- eller beslutanderätt i annat fall än då de ersätta ordinarie ledamot. Suppleanterna skola ersätta ordinarie ledamot i den ordning stadsfullmäktige vid val av suppleanter bestämmer.

§ 5.

Fattigvårdsstyrelsen håller ordinarie sammanträde en gång varje månad, utom juli, å dag som för varje år å det sista sammanträdet föregående år av styrelsen bestämmes.

Sammanträdena hållas å fattigvårds- och barnavårdsbyrån där ej ordföranden för vart fall annorlunda bestämmer.

Kallelse till sammanträde skall tillställas ledamöter och suppleanter senast fyra dagar före sammanträdet. Därvid skall fogas föredragsningslista samt så vitt ske kan kopia av de viktigare handlingar som vid sammanträdet skola föredragas.

Utdrag av styrelsens protokoll tillhandahålles avgiftsfritt åt den som det begär i och för klagomål över styrelsens beslut.

§ 6.

Styrelsen äger vid behov anlita lagfaren person att vara dess juridiska biträde.

§ 7.

Ordföranden i fattigvårdsstyrelsen skall, utöver vad honom enligt bestämmelser i lagen om fattigvården åligger, hava inseende över den verksamhet som mellan sammanträdena utövas av styrelsens delegationer och fattigvårdens befattningshavare och i förekommnde fall, som icke tåla uppskov, utöva styrelsens beslutanderätt, med skyldighet att sådant vid nästkommande sammanträde anmäles.

§ 8.

För tilldelning av understöd enligt 1 § lagen om fattigvård tillsätter fattigvårdsstyrelsen särskilda delegerade. Dessa utgöras av styrelsens ordförande samt två av styrelsen, för fyra månader i sänder, valda ledamöter av styrelsen. Uppdraget att vara delegerad bör utövas i tur och ordning av ledamöterna.

Delegerade sammanträda en gång i månaden på ordförandens kallelse. Deras beslut anmälas vid nästpåföljande ordinarie styrelsesammanträde.

§ 9.

Såsom särskild styrelse för ålderdomshemmet tillsättes årligen ett förvaltningsutskott bestående av fattigvårdsstyrelsens ordförande och två av styrelsen inom sig valda ledamöter jämte två suppleanter.

Utskottet utövar styrelsens beslutanderätt i frågar rörande hemmets dagliga verksamhet, låter verkställa mindre underhållsarbeten vid hemmet, anskaffar inventarier och förnödenheter inom ramen av befintliga anslag, låter anordna lämpliga arbeten för de understödstagare, som kunna utföra sådana samt beslutar om förvaltningsangelägenheter i allmänhet.

Utskottet avger förslag om tillsättning av befattningshavare vid hemmet på ordinarie lönestat samt tillsätter själv vikarier och all övrig personal därstädes.

Utskottet uppgör och underställer fattigvårdsstyrelsen förslag till om- och tillbyggnader samt större reparationer av hemmets byggnader ävensom till sådana anskaffningar och anordningar m. m., som kräva särskilda anslag.

Utskottet beslutar om intagning av pensionärer på hemmet samt bestämmer den avgift, som betalande pensionärer, i fall sådana kunna mottagas, skola erlägga.

Utskottets alla beslut skola protokollföras och delgivas fattigvårdsstyrelsen vid dess nästföljande sammanträde.

Kap. 3.

Fattigvårdens befattningshavare.

§ 10.

Till biträde åt fattigvårdsstyrelsen för utförande av det löpande fattigvårdsarbetet skall finnas erforderliga befattningshavare.

Chefstjänsteman är fattigvårdssysslomannen, för vilken särskild instruktion antages av stadsfullmäktige.

I övrigt finnas för närvarande för den öppna fattigvården: assistenter, kassörska samt kontors- och skrivbiträden, och för den slutna fattigvården: föreståndare för ålderdomshemmet, husmoder, sjuksköterskor och sjukvårdsbiträden, vaktmästare, maskinist, biträdande maskinist, kokerska och köksbiträden, tvättföreståndarinna och tvättbiträden, sömmerska samt i övrigt erforderliga biträden för såväl kontors- som hushållsarbetet. I den mån fattigvårdsstyrelsen finner sådant erforderligt äger styrelsen utfärda instruktioner för andra befattningshavare än sysslomannen.

§ 11.

Sysslomannen och de för den öppna fattigvården anställda befattningshavarna tjänstgöra å en särskild tjänstebyrå, för närvarande gemensam för fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden och kallad fattigvårds- och barnavårdsbyrån.

Byrån skall hållas öppen varje helgfri dag å tider, som fattigvårdsstyrelsen bestämmer.

§ 12.

Fattigvårdssysslomannen, vars åligganden närmare angives i den i 10 § föreskrivna instruktionen, åligger i huvudsak,

att närvara vid styrelsens och dess delegationers sammanträden samt att utreda och föredraga förekommande ärenden och framlägga förslag till beslut,

att mottaga anmälningar och ansökningar samt verkställa eller låta verkställa undersökning om hjälpsökandens hemortsrätt och understödsbehov,

att i fall som icke tåla uppskov bevilja tillfällig fattigvård, utfärda ansvarsförbindelser och besluta om vårdbehövandes intagande på ålderdomshemmet, med skyldighet att vid först kommande sammanträde sådant för vederbörande anmäla,

att bevaka fattigvårdens rätt och utföra dess talan gent emot enskilda personer och främmande fattigvårdssamhällen,

att övervaka fattigvårdens kassarörelse och räkenskapsföring samt utanordna alla utgifter till utbetalning,
att lämna råd och upplysningar åt hjälpsökande.

Kap. 4.

Sökande och meddelande av fattigvård.

§ 13.

Den som önskar komma i åtnjutande av fattigvård, eller kommunalt pensionstillskott eller annat sådant till fattigvård ej hänförligt understöd vars utdelande handhaves av fattigvårdsstyrelsen, har att i regel göra anmälan härom å fattigvårdsbyrån. Anmälan kan även göras till styrelsens ordförande eller annan dess ledamot, eller till person, som styrelsen kan hava utsett att mottaga sådana anmälningar.

§ 14.

Sedan anmälning inkommit skall utredning skyndsamt verkställas genom sysslomannens försorg, varefter frågan företages till omprövning, i trängande fall av syssslomannen och eljest av understödsdelegerade, förvaltningsutskottet eller fattigvårdsstyrelsen.

§ 15.

I fall där uppenbart fattigvårdsbehov kommer till fattigvårdsförvaltningens kännedom, må frågan om meddelande av fattigvård upptagas till prövning även om anmälan enligt § 13 ej gjorts.

§ 16.

Fattigvård åt medlem av sammanboende familj eller åt den som har hemvist hos andra anhöriga eller åt den som bör bibehållas i sin omgivning meddelas i form av understöd i hemmet.

Eljest meddelas vården genom intagning å ålderdomshemmet eller utackordering.

§ 17.

Över vårdtagare som meddelas hemunderstöd eller äro utackorderade skall fattigvårdsstyrelsen tillse att lämnade understöd användas till avsett ändamål och att de utackorderade erhålla dem tillkommande förmåner.

Beträffande understödda barn skall särskilt tillses, att de erhålla den vård deras ålder kräver samt åtnjuta god uppfostran.

Styrelsen anför i ovannämnda skrivelse vidare:

Ledamöternas antal i fattigvårdsstyrelsen är, såsom förut antytts, för närvarande betingat av antalet fattigvårdsdistrikt i staden. Med slopandet av distriktsindelningen föreligger därför icke längre något skäl för bibehållandet av det nuvarande stora antalet ledamöter, utan kan detta avsevärt minskas. Fattigvårdsstyrelsen har vid övervägande härom funnit ett antal av sju ledamöter fullt tillräckligt och lämpligt.

Vad angår de för beviljande av hemunderstöd föreslagna understödsdelegerade, så avses härmed företrädesvis *dels* att i största möjliga utsträckning bibehålla lekmannainflytande över understödsfrågorna samt *dels* att bereda ledamöterna tillfälle att komma i närmare kontakt med denna sida av fattigvårdens verksamhet. Därtill kommer att vissa brådskande frågor, som icke lämpligen böra behandlas tjänstemannavägen kunna snabbare avgöras genom en mindre delegation. Detsamma gäller beträffande det för handläggning av frågor rörande ålderdomshemmet föreslagna förvaltningsutskottet.

För att omorganisationen skall kunna genomföras på en gång, ställa fattigvårdsstyrelsens samtliga nuvarande ledamöter och suppleanter sina mandat till stadsfullmäktiges förfogande från och med den 1 januari 1948.

Fattigvårdsstyrelsen föreslår sålunda stadsfullmäktige att besluta

att i stället för det nuvarande reglementet antaga bifogat förslag till nytt reglemente för Västerås stads fattigvård, att tillämpas från och med år 1948 samt underställa detsamma länsstyrelsen för fastställelse.

Emot fattigvårdsstyrelsens sålunda framlagda förslag har ledamoten av styrelsen, fru Helga Hall, anfört följande

R e s e r v a t i o n.

Mot fattigvårdsstyrelsens förslag om antagande av nytt reglemente, för fattigvårdsstyrelsen, anmäler jag reservation, med yrkande att det föreliggande förslaget måtte avslås.

Inom närmaste tiden torde socialvårdskommittén komma att framlägga förslag om omorganisation av fattigvården. Innan detta förslag föreligger saknas möjlighet att bedöma, såväl antalet ledamöter, som övriga organisationsdetaljer rörande den styrelse, som i framtiden skall svara för den kommunala socialvården. Det kan därför icke vara ändamålsenligt, att omedelbart inför en sådan reform, antaga och begära länsstyrelsens fastställande av ett nytt reglemente, som sannolikt inom mycket kort tid ånyo måste i sin helhet omarbetas.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1947 Ser. B nr 25

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Löne- och avtalsnämnden får härmed framlägga förslag till allmän lönerevision för stadens ordinarie befattningshavare.

1. Allmän motivering för översyn av gällande löneplan och tjänsteförteckning.

A. Redogörelse för nuvarande förhållanden.

Den nuvarande löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare antogs genom beslut av stadsfullmäktige i april 1945. Löneplanens tillkomst betingades närmast därav, att den dessförinnan gällande löneplanen var i hög grad otidsenlig och medförde olägenheter i olika avseenden, varför behovet och önskemålet av att erhålla en för staden i lönetekniskt hänseende efter modernare principer konstruerad löneplan gjorde sig starkt märkbara. Oaktat avsikten med genomförandet av denna löneplan i första hand således var att eliminera en del besvärligheter av rent konstruktiv art, som vidlådde den äldre löneplanen, kom dock planen att på grund av den utformning, som gavs åt densamma, samt till följd av den vid befattningshavarnas överföring å planen tillämpade principen, undantagslöst medföra större eller mindre löneökningar för befattningshavarna. Det bör dock i detta sammanhang framhållas, att de därigenom vidtagna lönejusteringarna ingalunda voro att betrakta såsom någon allmän höjning av tjänstemännens lönestandard utan endast såsom ett uttryck för nödvändigheten av att söka åstadkomma paritet med genomsnittslönerna i med Västerås jämförbara städer.

Efter det stadsfullmäktige i april 1945 fastställde ny löneplan har den allmänna löneutvecklingen visat en påtaglig tendens till ständig stegring, och redan under första halvåret 1946 företogos såväl från statens som på sina håll från kommuners och enskilda företags sida åtgärder av olika slag för att kompensera de anställda för de inträffade ändringarna i löneläget. Sålunda beviljade t. ex. statsmakterna sina anställda ett provisoriskt lönetillägg i avvaktan på en beslutad allmän lönereglering. Av naturliga skäl kommo dessa förhållanden att ganska snart utöva verkan på löneläget här i staden och under hösten 1946, stod det för löne- och avtalsnämnden klart, att tiden var mogen för att ånyo taga lönefrågan i skärskådande, och som bekant ha vissa löneförbättrande åtgärder vidtagits.

På förslag av nämnden beslöto stadsfullmäktige sålunda vid sitt sammanträde den 19 december 1946 att till bl. a. samtliga stadens ordinarie befattningshavare skulle utgå ett provisoriskt tillägg av 50 kronor per månad för tiden 1 oktober 1946 —1 juli 1947. Att ett provisoriskt lönetillägg föreslogs såsom den vid sagda tidpunkt lämpligaste formen för en kompensation åt befattningshavarna hade sin orsak däri, att Svenska Stadsförbundet då givit till känna sin avsikt att, så snart riksdagen tagit slutlig ställning till det av 1945 års statliga lönekommitté utarbetade förslaget, upptaga städernas lönefrågor till central behandling. Med hänsyn därtill och då det var att förmoda, att stadsförbundet skulle komma att låta omarbeta tidigare upprättad normallöneplan för städerna till överensstämmelse med den tillämnade statliga löneplanen, fann löne- och avtalsnämnden det vara mindre välbetänkt att, innan

stadsförbundets förslag framlagts, vidtaga vare sig en generell justering av eller enstaka ändringar i gällande löneplaceringar. Nämnden vill vidare erinra om att stadsfullmäktige vid sitt februarisammanträde i år beslutade genomföra en särskild provisorisk lönereglering för stadens sjuksköterskor och för husmodern vid ålderdomshemmet i avbidan på den allmänna löneöversynen. Beslutet innebar, att nämnda befattningshavare skulle äga uppbära skillnaden i lön mellan nuvarande placering i stadens löneplan samt för sköterska 12. lönegraden och för husmoder 13. lönegraden i den statliga löneplanen. Slutligen ha, med anledning av att den förebådade löneregleringen av olika omständigheter fördröjts, stadsfullmäktige den 26 sistlidne juni beslutat om förlängning av giltighetstiden för det provisoriska 50-kronorstillägget.

Sedan statsmakterna under förliden vår beslutat att för statstjänstemännens vidkommande antaga av 1945 års lönekommitterade framlagt förslag till nya löneplaner att tillämpas från och med den 1 juli 1947, rekommenderade Svenska Stadsförbundet efter centrala förhandlingar med tjänstemannaorganisationerna genom cirkulärskrivelse sina medlemmar att vid kommande löneöversyner antaga förslag till s. k. normallöneplan för städerna, vilket helt ansluter sig till den med nr 1 betecknade statliga löneplanen.

B. Redogörelse för den nya löneplanen (normallöneplanen) och därmed sammanhängande frågor.

Normallöneplanen bygger såsom nämnts helt på den nya statliga löneplanen nr 1 och är liksom denna indelad efter 5 dyrortsgrupper. Tillämpningen av planen förutsätter kännedom om den dyrortsgrupp, till vilken staden kommer att hänföras. Statsmakterna ha som bekant ännu icke tagit definitiv ställning till frågan om dyrortsgruppering av rikets städer men då på goda grunder kan antagas, att Västerås, som preliminärt hänförts till grupp 3, även slutgiltigt kommer att hamna i denna grupp, ha förhandlingarna med de olika personalorganisationerna förts på grundval av detta antagande.

Från såväl löne- och avtalsnämndens som tjänstemannaorganisationernas sida har emellertid förutsatts, att, om staden mot förmodan skulle komma att placeras i annan ortsgrupp, den för denna grupp gällande lönetabellen skall tillämpas.

Den statliga löneplanen nr 1 utgöres av en fortlöpande löneskala om 40 löneklasser, vilka hänförts till 37 olika lönegrader. För att göra det möjligt att inom ramen för en och samma löneplan införa samtliga stadens ordinarie befattningshavare har i föreliggande förslag (Bil. 1 a och 1 b) en påbyggnad gjorts med ytterligare 11 löneklasser, varigenom antalet lönegrader utökats till 48 och antalet löneklasser till 51. Varje lönegrad omfattar liksom stadens gällande löneplan 4 löneklasser, vilka bilda en fortlöpande lönestege på så sätt, att 1:sta lönegraden omfattar löneklasserna 1—4, 2:dra lönegraden löneklasserna 2—5 o. s. v. Uppflyttning i löneklass sker genomgående efter 3, 6 och 9 år, varigenom slutlönen sålunda regelmässigt uppnås efter 9 års tjänstetid.

Uti de i löneplanen angivna grundlönerna har viss del av det tidigare dyrtidstillägget inarbetats. Därutöver skall utgå rörligt tillägg enligt samma bestämmelser, som tillämpas i det nya statliga systemet, däri man infört en ny indexskala. För denna skala ligga levnadskostnaderna enligt 1935 års serie under andra kvartalet 1946 till grund. Basnivån för denna skala är 100/110 av indextalet 154. Enligt verk-

ställda beräkningar uppgick levnadskostnadsindex under sagda kvartal enligt 1935 års serie (=100) till 154, varför den nya basnivån nära skulle överensstämma med den levnadskostnadsnivå, som i 1935 års serie har indextalet 140. Med hänsyn till att talet 100 på den nya skalan icke direkt representerar levnadskostnaderna under en viss tidsperiod, utan 100/110 av sådana levnadskostnader, ha talen på den nya skalan icke betecknats levnadskostnadstal utan pristal.

Då pristalet utvisar ökning i förhållande till basnivån med fyra enheter eller mera, skall månadslönen höjas med rörligt tillägg, vilket utgör 3 procent av lönen för varje hel mångfald av fyra, vartill ökningen uppgår. Gränsen är dragen vid pristalet 124, i följd varav det rörliga tillägget, som utgår på ett högsta belopp av 1.200 kronor per månad, är maximerat till 18 procent, vilket åskådliggöres av följande tablå.

Pristal	Rörligt tillägg %
100	0
104	3
108	6
112	9
116	12
120	15
124	18

Den 1 januari 1947 var pristalet 112 (rörligt tillägg = 9 %) för att från den 1 april samma år stiga till 116. Enligt för någon tid sedan publicerade uppgifter har pristalet vid senaste kvartalsskiftet undergått en förhöjning till 120.

Om pristalet efter ökning åter sjunker, skall dock rörligt tillägg åtnjutas efter oförändrat procenttal, så länge pristalet överstiger närmast lägre hela mångfald av fyra.

För statens del har därutöver stadgats, att efter förhandlingar med tjänstemännen ett avdrag med 5 procent på lönerna skall kunna ske, om index sjunker med 10 enheter under basnivån och pristalet sålunda nedgår till eller understiger 90.

I vad gäller de statliga befattningshavarna, för vilka lönereglering genomförts med giltighet från den 1 juli 1947, har vidare det rörliga tillägget efter beslut av riksdagen under budgetåret 1947—1948 fastlåsts vid 12 procent för att undvika omotiverade svängningar i löneutvecklingen och därigenom motverka en försämring av penningvärdet.

Från Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund påyrkades i samband med förhandlingarna om löneplanen, att det rörliga tillägget icke skulle bindas för viss tid. Löne- och avtalsnämnden, som emellertid för sin del finner det angeläget, att man ansluter sig till den ståndpunkt statsmakterna intagit i frågan, vill därför föreslå stadsfullmäktige, att det rörliga tillägget icke före den 1 juli 1948 får höjas över 12 procent, även om en ytterligare stegring av pristalet dessförinnan skulle ske utan särskilt beslut av stadsfullmäktige. Nämnden vill vidare föreslå att stadsfullmäktige måtte besluta att även i övrigt följa de relaterade statliga bestämmelserna ifråga om det rörliga tillägget.

Den statliga löneregleringen bygger på införande av nettolönesystem, vilket innebär, att befattningshavarna befrias från skyldigheten att bidraga till sina pensionskostnader. Staten åtager sig m. a. o. att helt svara för pensionsavgifterna. Genom

cirkulärskrivelse har Svenska Stadsförbundet rekommenderat sina medlemmar att ävenledes i detta avseende följa den statliga principen.

Löne- och avtalsnämnden har ingående diskuterat och övervägt denna fråga och funnit sig — om ock efter viss tvekan— böra följa den givna rekommendationen.

Visserligen har det synts nämnden ganska betänkligt, att frigöra befattningshavarna från skyldigheten att bidraga till pensionsavgifterna och därmed från känslan av att själva offra något för den egna och de efterlevandes pensionering samtidigt som nämnden ansett de föreslagna löneförhöjningarna fullt tillräckliga utan att behöva ytterligare ökas genom helt kostnadsfri pensionering, men det oaktat har nämnden ansett dessa synpunkter böra vika för, åtminstone i nämndens tycke, mera tungt vägande skäl för tillämpningen av nettolöneprincipen.

Enligt vad nämnden erfarit ha nämligen i samtliga städer, där löneöversyner verkställts eller äro på gång, förhandlingar förts på basis av nettolöneprincipen. Enda undantag utgör Gävle, som först av alla städer övergick på den nya löneplanen. Efter vad som försports kommer man emellertid inom den närmaste framtiden att även där övergå till nettolönesystemet.

Därest vid här i staden förda förhandlingar bruttolönesystemet skulle hava kommit i tillämpning, hade nämnden med all sannolikhet nödgats gå med på att befattningshavarna genomgående placerats minst en lönegrad högre än nu skett. Om man så vid senare tillfälle funnit sig böra övergå till nettolön, skulle det säkerligen hava visat sig omöjligt att flytta ned befattningarna, varför den av bruttolönesystemet motiverade högre lönegradsplaceringen nog även i så fall måst bibehållas.

Då såsom ovan framhållits städerna i gemen accepterat nettolöneprincipen finner nämnden det vara till uppenbar fördel, om enhetlighet kan skapas städerna emellan i denna viktiga fråga.

I sitt förslag till inplacering av befattningarna har nämnden såsom ovan antytts räknat med att befattningshavarna från den dag förslaget träder i kraft helt skola befrias från att bidraga till sina pensionsavgifter. Nämnden vill i detta sammanhang föreslå, att nuvarande pensionsunderlag bibehållas oförändrade i avvaktan på nytt normalpensionsreglemente, som för närvarande håller på att utarbetas av Svenska Stadsförbundet i samråd med staten och SKP, därvid vederbörlig hänsyn lär tagas till den genomförda ökningen av folkpensionen. Enligt från Stadsförbundet inhämtad uppgift är det att förvänta, att normalpensionsreglementet skall vara färdigt att antagas från den 1 januari 1948. Därest stadsfullmäktige kommer att besluta, att löneförslaget skall träda i kraft före nyssnämnda datum, vill nämnden vidare föreslå, att befattningshavare, som fram till den 1 januari 1948 tillträda nya tjänster, skola hänföras till den pensionsgrupp, vartill tjänsten skulle ha hänförts med ledning av nu gällande tjänsteförteckning.

Ett spörsmål, som löne- och avtalsnämnden ansett sig böra taga upp till behandling i sammanhang med redogörelsen för löneplanen är införandet av nytt tjänstgöringsreglemente. Som torde vara stadsfullmäktige bekant är stadens nuvarande reglemente av ganska sent datum (antaget av stadsfullmäktige den 31 augusti 1944 och den 26 april 1945) och får anses väl fylla de fordringar, som kunna uppställas på ett modernt reglemente, varför det med fog kan synas egendomligt att redan nu föra på tal frågan om ett nytt reglemente.

Det förhåller sig emellertid så, att en central överenskommelse den 8 december 1945 träffats mellan å ena sidan Svenska Stadsförbundet samt å andra sidan de tre stora

huvudorganisationerna, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, Svenska Kommunalarbetareförbundet och Svenska Polisförbundet angående ett s. k. normaltjänstereglemente för städernas ordinarie befattningshavare. Sagda parter förbundo sig samtidigt att verka för att detta normaltjänstereglemente (Bil. 3) med därtill hörande protokollsanteckningar komme i tillämpning i städerna i oförändrat skick i de avseenden där icke annat uttryckligen angivits i detsamma.

Normaltjänstereglementet har redan införts i ett flertal städer, och göres i de städer, där så ej skett, tillämpligt i samband med nu pågående lönerevisioner. Reglementet är överskådligt uppställt och de flesta tänkbara frågor, som kunna uppkomma, regleras däri. En uppenbar fördel är givetvis att vid osäkerhet om tolkningen av reglementet auktoritativa uttalanden kunna inhämtas hos stadsförbundet, varigenom även enhetlighet i tolkningen åstadkommes. Vid jämförelser med stadens gällande tjänstgöringsreglemente uppvisar normaltjänstereglementet icke några större skiljaktigheter. De olikheter, som förefinnas, innebära både för- och nackdelar.

Från befattningshavarnas synpunkt kan bland förbättringarna nämnas något längre semester än hittills, varemot avlöningsbestämmelserna under sjukdom måste rubriceras såsom en betydlig försämring. Enligt nuvarande reglemente äger t. ex. befattningshavare under loppet av en tolvmånadersperiod åtnjuta sjukledighet med full lön under sammanlagt 3 månader. Först därefter skall befattningshavaren avstå från tjänstgöringspengarna, d. v. s. 30 procent av lönen. Det nya reglementet medgiver däremot icke rätt till oavkortad avlöning under sjukdom utan avlöningen reduceras omedelbart till 90 procent och utgår sedan på detta sätt under högst 60 dagar för varje sjukdomsfall och, vid upprepade sjukdomsfall, för varje period om tolv månader.

Vid de förhandlingar, som förts med personalorganisationerna angående löneplanen, uppställde löne- och avtalsnämnden, som för sin del till fullo vill stödja alla strävanden för att söka uppnå största möjliga uniformitet städerna emellan i allt rörande lönefrågor, såsom oeftergivligt villkor för en tillämpning av normallöneplanen att en övergång till normaltjänstereglementet samtidigt skulle ske. Samtliga vid förhandlingarna företrädda organisationer förklarade sig icke hava något att erinra däremot, men framfördes samtidigt önskemål om att hänsyn borde tagas till vissa rent lokala företeelser.

Med hänsyn till att normaltjänstereglementet upprättats vid en tidpunkt, då den tidigare normallöneplanen (finnes intagen i reglementet) ännu gällde, och då vid de nyligen avslutade förhandlingarna med personalorganisationerna icke medhunnits att slutdiskutera de detaljkompletteringar av olika slag — exempelvis från vilken lönegrad den längre semestern bör utgå — vilka föranledas av den nya löneplanen, vill löne- och avtalsnämnden föreslå stadsfullmäktige att nu besluta att i princip uttala sig för att antaga normaltjänstereglementet samt att uppdraga åt nämnden att snarast efter förhandlingar med berörda organisationer framlägga ett komplett utarbetat förslag. I avbidan å detta förslag bör nuvarande tjänstgöringsreglemente fortfarande gälla, i vilket avseende befattningshavare skall anses kvarstå i den lönegrad, han åtnjuter i nuvarande lönestat.

C. **Redogörelse för förhandlingarna och i samband därmed vidtagna åtgärder.**

Efter det Svenska Stadsförbundet framlagt ovanberörda förslag till ny normallöne-

plan för städerna påbörjades i våras inom löne- och avtalsnämnden det förberedande arbetet för en översyn av gällande löner och tjänsteförteckning. Samtidigt utskickades till olika personalorganisationer skrivelser, vari nämnden med förmälan, att förhandlingar vore avsedda att upptagas under försommaren, anhöll om organisationarnas förslag till inplacering i den nya löneplanen av dem tillhörande befattningshavare.

Sedan nämnden härefter tagit under övervägande inkomna förslag, och därvid gjort jämförelser mellan å ena sidan dessa förslag och å andra sidan i ett fåtal städer redan träffade uppgörelser kallade nämnden följande organisationer till förhandlingar i ärendet, nämligen Svenska Kommunalarbetareförbundet, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, Sveriges Arbetsledareförbund, Sveriges Socialtjänstemannaförbund, Sveriges Juristförbund samt Svenska Elektrikerförbundet, vid förhandlingarna företrätt av förbundets avdelning nr 14 i Västerås. Dessa förhandlingar fördes den 18 och 19 juni, den 7 och 8 augusti samt den 15 och 16 september 1947.

Först senare ha förhandlingar förts med Svenska Polisförbundet genom dess härvarande avdelning Polisföreningen Kamraterna angående polispersonalens löner. Som bekant ha under en längre tid centrala förhandlingar pågått om polisens lönefrågor. Med anledning därav fanns icke skäl för att kalla polisförbundet till förhandlingar samtidigt med övriga härovan uppräknade organisationer. De centrala förhandlingarna, vilka å sistone fördes inför landshövding Lidén såsom opartisk ordförande, ledde icke till resultat och har blockad mot nyanställning utfärdats bl. a. mot Västerås. Sedan härefter stadsförbundet genom cirkulärskrivelse till sina medlemmar förklarat, att hinder från förbundets sida icke mötte mot att efter framställning från Polisförbundet lokala förhandlingar upptoges under förutsättning dock att blockaden omedelbart hävdes och att överenskommelse icke träffades på bättre villkor än i det lidénska förlikningsförslaget, ha under höstens lopp dylika förhandlingar lett till uppgörelser i ett flertal städer.

Efter framställning från Polisföreningen Kamraterna ha förhandlingar förts för härvarande polispersonal den 29 september och den 11 oktober 1947.

Av olika skäl hava Sveriges Läkarförbund och Svensk Sjuksköterskeförening icke kallats till förhandlingar. Nyligen har framlagts förslag till omorganisation av stadsläkartjänsterna. Nämnden, som har för avsikt att inom den närmaste tiden kalla läkarförbundet till förhandlingar i ärendet, har med anledning därav icke ansett det lämpligt att nu vare sig föreslå inplacering av dessa tjänster i löneplanen eller att medtaga dem i tjänsteförteckningen. Vad sjuksköterskepersonalen beträffar innebär löne- och avtalsnämndens förslag en konfirmering av stadsfullmäktiges ovan berörda beslut om provisorisk löneutfyllnad till sjuksköterskorna, vilken löneplacering överensstämmer med de av landstingen tillämpade lönerna för denna kategori. Med hänsyn till sagda förhållande fann nämnden det onödigt att förhandla med sjuksköterskeföreningen.

I detta sammanhang bör vidare nämnas, att centrala förhandlingar pågå om inplacering av exekutionsbiträdena i lönegrad, under förutsättning av avveckling av deras sportelinkomster. Dessa förhandlingar hava för tillfället ajournerats, varför nämnden anser sig böra avvakta det resultat, som kan uppnås vid fortsatta förhandlingar. I anledning därav förekommer icke denna kategori nu i tjänsteförteckningen. Löne och avtalsnämnden är emellertid liksom ifråga om stadsläkarna beredd att så snart möjlighet därtill gives för stadsfullmäktige framlägga förslag till inplacering av exekutionsbiträdena.

Vid förhandlingarna med kommunalarbetareförbundet överenskoms bl. a. att vissa i tjänsteförteckningen upptagna befattningar, vilka lämpligen borde regleras genom kollektivavtal, tillsvidare skulle sättas på övergångsstat för att vid nuvarande innehavares avgång ur tjänst avföras från lönestaten. Dessa befattningar äro körkarl vid drätselkammaren, renhållningsarbetare och badare i varmbadhuset. Omnämnas må att stadsfullmäktige redan fattat sådant beslut i fråga om befattningen såsom förman vid Malma grustag. Då innehavaren av nyssberörda badarebefattning numera avlidit vill nämnden därför föreslå att befattningen utgår ur tjänsteförteckningen.

Svenska Elektrikerförbundet har helt godkänt det föreliggande förslaget i vad detsamma gäller förbundet tillhörande befattningshavare.

Däremot hava Svenska Kommunalarbetareförbundet, Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, Sveriges Socialtjänstemannaförbund samt Sveriges Arbetsledareförbund anfört reservationer emot förslaget. I de hänseenden förbundens yrkanden slutligen kommit att skilja sig från nämndens förslag lämnas redogörelse nedan i specialmotiveringen under respektive befattningar. Här skall endast nämnas att socialtjänstemannaförbundet och arbetsledareförbundet i särskilda till stadsfullmäktige ställda skrivelser (Bil. 8—10) närmare utveckla sina synpunkter på inplaceringarna av vissa befattningar.

Sveriges Juristförbund har utan att direkt anföra reservation emot de föreslagna inplaceringarna av juristtjänsterna framfört vissa synpunkter beträffande bl. a. avvägningen av dessa befattningars inbördes placeringar, för vilka synpunkter redogörelse ävenledes lämnas härnedan.

Vad så slutligen angår de med Polisföreningen Kamraterna förda förhandlingarna, rådde full enighet om lönegradsplaceringar och övriga förmåner i enlighet med det lidénska förlikningsförslaget, varemot överenskommelse icke kunde träffas i fråga om tidpunkten för förslagets ikraftträdande, varför förhandlingarna förklarades strandade och blockaden mot nyanställning i följd härav kvarstår.

Polisföreningen förklarade sig på grund av direktiv från Svenska Polisförbundet förhindrad att medverka till en uppgörelse, som icke innefattade, att de nya bestämmelserna skulle träda i kraft med retroaktiv verkan fr. o. m. den 1 juli 1947. Föreningen hänvisade i detta avseende till landshövding Lidéns förlikningsförslag, vari förutsattes att dessa bestämmelser skulle antagas fr. o. m. nämnda tidpunkt, därest icke av särskilda skäl annan tidpunkt borde gälla.

Löne- och avtalsnämnden å sin sida hävdade, att sådana särskilda skäl här förelåge med hänsyn till det provisoriska tillägg, som utgått med 50 kronor per månad fr. o. m. den 1 oktober 1946. Nämnden framhöll vidare, att samma yrkande framställts från övriga förhandlingsberättigade organisationer — med undantag för Sveriges Juristförbund — men att dessa erhållit klart besked om att nämnden icke komme att biträda yrkandet, därvid nämnden såsom skäl för sin ståndpunkt just åberopat det provisoriska tillägget. Med tanke på de konsekvenser ett undantag för polispersonalen kunde komma att medföra beträffande övriga befattningshavare, och då nämnden icke ansåg sig kunna taga på sitt ansvar att göra den utfästelse ifråga om giltighetstiden, som polisföreningen begärt, avbrötos förhandlingarna, sedan nämnden dock gjort det medgivandet att verka för att förslaget antoges fr. o. m. den 1 oktober 1947.

Nämnden meddelade samtidigt sig ha för avsikt att framföra sitt förslag för stadsfullmäktiges prövning, innan ytterligare åtgärder företoges.

Efter det samtliga förhandlingar slutförts utskickades löneförslaget till stadens

olika delförvaltningar för yttranden. Sedan dessa yttranden inkommit har nämnden utarbetat sitt slutliga förslag. Nämnden har därvid icke funnit lämpligt att medtaga förvaltningarnas yttranden in extenso utan ha av dem anförda synpunkter beträffande olika befattningar refererats under respektive befattningar.

D. **Kostnaderna för den nya löneplanens genomförande m. m.**

Det föreliggande löneförslaget innebär på det stora hela taget goda löneförbättringar. De löneökningar, som genom förslaget beretts befattningshavarna, avse att i görligaste mån återställa 1939 års reallönenivå. Ökningen för vissa grupper, särskilt bland de högre tjänstemännen, kan möjligen synas hög. Nämnden vill därvidlag dock erinra om att dessa befattningshavares intressen i förhållande till de lägre tjänstemännens i mycket ringa grad beaktats vid de två tillfällen efter år 1939, då löneförbättrande åtgärder vidtagits. Som bekant innebar 1945 års beslut om övergång till ny löneplan för de högre tjänstemännens vidkommande sålunda — utom i något enstaka undantagsfall — icke annan förhöjning av lönen än den som betingades av den därvid tillämpade principen "inplacering närmast", varemot beträffande lägre befattningshavare i ett flertal fall uppflyttningar inom löneplanen företogos. Vidkommande det i december 1946 beslutade provisoriska tillägget behöver endast påpekas att det infördes i form av ett genomgående ograderat lönetillägg.

Löne- och avtalsnämnden vill i detta sammanhang slutligen framhålla, att de högre befattningshavarna erhållit sämre kompensation för dyrtiden genom att dyrtidstillägg utgått på ett högsta belopp av 800 kronor per månad.

Vad så beträffar kostnaderna för att genomföra det framlagda löneförslaget, vill nämnden meddela, att en överslagsvis verkställd beräkning givit vid handen, att de föreslagna lönerna i förhållande till nu utgående löner — därvid hänsyn icke tagits till det provisoriska tillägget — inklusive dyrtidstillägg medföra en årlig kostnadsökning av 500.000 kronor. Upplysningsvis kan nämnas att det provisoriska tillägget för närvarande belöper sig till 215.400 kronor.

Med hänsyn till att det framlagda förslaget bygger på nettolöneprincipen tillkommer kostnaden för övertagandet av befattningshavarnas pensionsavgiftsandelar, vilka för närvarande uppgår till i runt tal 100.000 kronor per år, varav cirka 25.000 kronor å de till S. K. P. anslutna befattningshavarna och återstoden å de befattningshavare, för vilkas pensionering staden ansvarar.

Den totala ökningen uppgår sålunda till cirka 600.000 kronor per år.

Löne- och avtalsnämnden har ingående diskuterat frågan om tidpunkten för löneförslagets ikraftträdande och därvid även under hand konfererat med drätselkammaren. Nämnden har för sin del stannat för den 1 oktober 1947 och vill föreslå stadsfullmäktige att godkänna angivna tidpunkt. I de städer, där löneöversyner redan blivit föremål för stadsfullmäktigebeslut, hava besluten, såvitt löne- och avtalsnämnden har sig bekant, icke trätt i tillämpning senare än den 1 juli i år. Såsom ovan antytts hava de förhandlingsberättigade organisationerna yrkat, att den nya löneplanen skall träda i kraft fr. o. m. nämnda datum även här i Västerås. Med hänsyn till det provisoriska tillägg som utgått under innevarande år har ju, såsom nämnts, nämnden emellertid icke ansett sig kunna biträda ett dylikt yrkande.

Därest stadsfullmäktige skulle finna sig kunna acceptera den av nämnden föreslagna tidpunkten, skulle den omedelbara merkostnaden för staden belöpa sig till en

fjärdedel av den beräknade årskostnaden 600.000 kronor eller 150.000 kronor minus kostnaden för det provisoriska tillägget under ett kvartal, som är 53.850 kronor, eller alltså icke fullt 100.000 kronor.

2. Specialmotivering.

Löne- och avtalsnämnden, som för korthetens skull i fortsättningen benämnes lönenämnden, lämnar i det följande en redogörelse för detaljbehandlingen av förslaget. Såsom ovan framhållits har nämnden funnit det lämpligt att i detta sammanhang under varje befattning, i fråga om vilken personalorganisationen, delförvaltningen och nämnden vid lönegradsplaceringen haft delade meningar, lämna en redogörelse för de skäl, som från de olika synpunkterna varit vägledande vid den föreslagna placeringen av befattningen. För de befattningar, beträffande vilka full enighet rått om inplaceringarna, har nämnden däremot icke — utom i undantagsfall — ansett det behövligt att anföra argument för placeringarna.

Redogörelsen har uppställts lönegrads- och befattningsvis. Omedelbart under varje lönegrad angivas den nya löneplanens begynnelse- och slutlöner inklusive rörligt tillägg à 12 procent. Vid sidan om varje befattning lämnas uppgift om befattningens lönegradsplacering i gällande löneplan med begynnelse- och slutlöner inklusive nu utgående dyrtidstillägg av 27 procent à högst 9.600 kronor per år. Det bör påpekas att lönerna däremot icke innefattar det provisoriska tillägget à 600 kronor per år.

Lönegrad 1.

Begynnelselön	3.492: —
Slutlön	3.912: —

Lönegrad 2.

Begynnelselön	3.600: —
Slutlön	4.116: —

Lönegrad 3.

Begynnelselön	3.744: —
Slutlön	4.356: —

Lönegrad 4.

Begynnelselön	3.912: —
Slutlön	4.608: —

Lönegrad 5.

Begynnelselön	4.116: —
Slutlön	4.860: —

	Beg.-lön	Slutlön
Biljettförsäljerska vid varmbadhuset (1)	3.048: —	3.795: —
Sömmerska vid ålderdomshemmet (1)	„	„

Lönegrad 6.

Begynnelselön	4.356: —
Slutlön	5.148: —

Barnsköterska vid barnstugorna —:— —:—

Ifrågavarande befattning har genom beslut av stadsfullmäktige den 25 september i år inrättats fr. o. m. den 1 januari 1948. Med hänsyn till att arbetet med löneöversynen då pågick beslöto stadsfullmäktige att låta med fastställandet av löneplaceringen bero i avvaktan på förslag till ny löneplan.

Lönenämnden har efter gjorda undersökningar funnit placeringen skälig.

	Beg.-lön	Slutlön
Kokerska vid ålderdomshemmet (1)	3.048:—	3.795:—
Tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet (2)	3.288:—	4.069:—

Inplaceringen av dessa båda tjänster har skett efter hänsynstagande till den placering motsvarande tjänster ha vid landstingen.

	Beg.-lön	Slutlön
Skrivbiträde (3) ...	3.536:—	4.366:—

Nämnden vill här lämna en sammanfattande redogörelse för placeringen av den lägre kontorspersonalen. I nuvarande tjänsteförteckning finnas upptagna, i 3. lönegraden befattning såsom kontorsbiträde av II. klass, i 5. lönegraden befattning såsom kontorsbiträde av I. klass samt i 6. lönegraden befattning såsom kanslibiträde. Vid centrala förhandlingar har överenskommelse träffats om följande nomenklatur och lönegradsplacering (i normallöneplanen) för ifrågavarande personal:

Skrivbiträde (förut II kl. kontorsbiträde) i lönegrad 6.
Kontorsbiträde („ I „ „) i lönegrad 8.
Kanslibiträde i lönegrad 11 samt
Kontorist i lönegrad 13.

Med de olika tjänsternas benämning avses att giva uttryck åt de olika grader av kvalifikationer och färdigheter, som krävas av varje grupp. Enligt minimifordringarna å tjänsterna skall skrivbiträde äga god färdighet i maskinskrivning och hava minst ett års kontorspraktik, kontorsbiträde dessutom äga god färdighet i bokföring eller stenografi och hava minst fyra års kontorspraktik, samt kanslibiträde utöver vad som erfordras av kontorsbiträde självständigt handlägga vissa mera kvalificerade arbetsuppgifter. Vad beträffar den föreslagna kontoristtjänsten har man tänkt sig, att innehavaren av sådan befattning förutom att uppfylla de för kanslibiträde angivna kvalifikationerna skall kunna verkställa utredningar m. m. och i någon mån fungera såsom chefens assistent.

Det bör kanske i detta sammanhang upplysas att såväl staten som landstingen numera följer denna lönesättning för kontorspersonalen.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, som accepterat den centrala överenskommelsen, har vid förhandlingarna med lönenämnden emellertid uttalat den reservationen, att vid inplaceringen av kontorspersonalen största möjliga hänsyn borde tagas till vederbörande befattningshavares arbetsuppgifter och förutsatt, att inplaceringen av personalen borde bliva föremål för särskilda förhandlingar. Vidare har förbundet påyrkat, att den i det centrala förslaget upptagna kontoristbefattningen skulle införas i tjänsteförteckningen samt uttryckt önskemål om att vissa av de nuvarande kanslibiträdestjänsterna borde omändras till dylika befattningar.

Lönenämnden har efter undersökning för sin del kommit till den slutsatsen, att skäl för närvarande icke synas föreligga för en omvärdering av de biträdesbefattnin-

gar, som för tillfället finnas, och föreslår därför, att dessa i fortsättningen benämnas i enlighet med vad som centralt överenskommits och upptagas i respektive lönegrader.

Vad så beträffar yrkandet om att införa en tjänst såsom kontorist, har nämnden ansett, att frågan härom bör göras beroende av huruvida vederbörande nämnder och styrelser framdeles kunna finna verkligt behov av dylika befattningar föreligga.

Lönegrad 7.

Begynnelselön	4.608: —
Slutlön	5.448: —

Lönegrad 8.

Begynnelselön	4.860: —
Slutlön	5.724: —

	Beg.-lön	Slutlön
Kontorsbiträde (5)	4.069: —	5.121: —
Telefonist vid stadsförvaltningen (5)	"	"

Placeringen av kontorsbiträdesbefattningen har skett i anslutning till centrala förhandlingar. Se i övrigt ovan under rubriken "Skrivbiträde".

Styrelsen för tekniska verken har såsom sin uppfattning givit till känna, att skillnaden i lönehänseende mellan befattningarna såsom kontorsbiträde och kanslibiträde enligt förslaget är för stor med hänsyn till de arbetsuppgifter, som åligga de olika befattningshavarna, samt att svårigheter komma att uppstå då det gäller att med beaktande av kompetens och arbetsuppgifter avgöra, vilka som skola vara kontorsbiträden eller kanslibiträden.

Lönenämnden tillåter sig att endast hänvisa till de centrala förhandlingarna, och att den föreslagna lönesättningen accepterats av de städer, där löneöversyner ägt rum under innevarande år.

Lönegrad 9.

Begynnelselön	5.148: —
Slutlön	6.000: —

Körkarl å byggnadskontoret (5) (på övergångsstat) 4.069: — 5.121: —

Såsom ovan under den allmänna motiveringen framhållits har det ansetts lämpligt att vidtaga åtgärder för att befattningen efter nuvarande innehavarnas avgång ur tjänst avföres från lönestaten så att befattningens löneförmåner i stället regleras genom kollektivavtal. För den skull har befattningen placerats å övergångsstat.

Drätselkammaren har för sin del helt anslutit sig till de anförda synpunkterna.

Lönegrad 10.

Begynnelselön	5.448: —
Slutlön	6.264: —

Kartriterska (5) 4.069: — 5.121: —

Denna befattning är i nuvarande lönestaten placerad lika med I. klass kontorsbiträde. Anledningen till den föreslagna högre lönesättningen för kartriterska är att

hänsyn därvid måst tagas till de vid lantmäterikontoren anställda kartriterskornas löneförmåner.

Renhållningsarbetare (på övergångsstat) (6) 4.366: — 5.532: —

Då större delen av i stadens tjänst anställda renhållningsarbetarnas löneförhållanden regleras genom kollektivavtal, har befattningen förts på övergångsstat. Sedan samtliga innehavare av befattningen avgått ur tjänst, kommer befattningen således att försvinna ur lönestaten.

Vid lönesättningen av befattningen har hänsyn tagits till kollektivavtalsanställd renhållningsarbetares löneförmåner.

Lönegrad 11.

Begynnelselön 5.724: —
Slutlön 6.528: —

Bitr. maskinist vid ålderdomshemmet (6) 4.366: — 5.532: —
„ **vaktmästare vid ålderdomshemmet** (6) „ „
Eldare i stadshotellet (5) 4.069: — 5.121: —
Eldare i varmbadhuset (6) 4.366: — 5.532: —

Samtliga dessa befattningar ha inplacerats efter hänsynstagande till landstingsavtalets bestämmelser om motsvarande tjänster.

Lönenämnden föreslår att av stadsfullmäktige fastställt belopp, varmed avdrag göres å de tre förstnämnda befattningshavarnas löner för värdet av bostad om ett rum och kök, icke ändras.

Förman vid Malma grustag (på övergångsstat) (6) 4.366: — 5.532: —

Genom tidigare beslut av stadsfullmäktige står befattningen redan på övergångsstat.

Första kartriterska (6) 4.366: — 5.532: —

Befattningen är i gällande lönestat placerad en lönegrad över befattningen såsom kartriterska. Anledning till ändring i denna inbördes skillnad mellan befattningarna har icke ansetts föreligga.

Kanslibiträde (6) 4.366: — 5.532: —

I fråga om denna befattning får nämnden hänvisa till den under ”Skrivbiträde” härovan lämnade redogörelsen för den centrala överenskommelsen beträffande kontorspersonalen.

Maskinist vid Malma grustag (6) 4.366: — 5.532: —

Svenska Kommunalarbetareförbundets förslag till inplacering av befattningen avsåg 12. lönegraden, där begynnelselönen utgör 6.000 kronor och slutlönen 6.804 kronor.

Lönenämnden ansåg sig efter övervägande icke kunna godtaga högre placering än 10. lönegraden.

Överenskommelse har träffats om den av nämnden föreslagna lönesättningen.

Sedan förhandlingarna slutförts har lönenämnden emellertid kommit till insikt om att befattningen i fråga om arbetsåligganden närmast är jämförbar med eldarebefattningarna och vill därför föreslå befattningens inplacering i 11. lönegraden.

Mätareavläsare vid tekniska verken (7) 4.709: — 6.005: —

Svenska Kommunalarbetareförbundet har ursprungligen hemställt, att tjänsten placeras i 14. lönegraden med en begynnelselön av 6.528 kronor och en slutlön av 7.356 kronor.

Lönenämnden, som erfarit att man vid tekniska verken avser att, såsom skett i en del andra städer införa ett premieackordssystem för dessa befattningshavare, har med hänsyn därtill vid förhandlingarna förklarat sig icke kunna biträda att befattningen inplaceras högre än i 11. lönegraden, som med ackord beräknas giva befattningshavaren lön motsvarande den enligt 13. lönegraden; en med hänsyn till arbetsuppgifter och ansvar rättvis lön enligt nämndens mening. I avseende å pension och sjukavlöning skulle befattningen dock hänföras till 13. lönegraden. — Detta förslag har icke godkänts av Kommunalarbetareförbundet, som förklarat sig berett att i stället träffa överenskommelse om befattningens inplacering i 13. lönegraden utan ackordskompensation.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, som även förhandlat om denna befattning, har godkänt lönenämndens förslag.

Styrelsen för tekniska verken har i likhet med lönenämnden funnit, att befattningen bör placeras i lönegrad 11. Befattningshavarna böra dock enligt styrelsens mening för tiden intill dess det planerade premieackordssystemet införts erhålla lön enligt lönegrad 13, som anses motsvara den inkomst en avläsare i lönegrad 11 normalt beräknas uppnå om premieackord tillämpas.

Lönenämnden föreslår att befattningen inplaceras i lönegrad 11, att i avvaktan på premieackordssystemets införande lön får utgå efter 13. lönegraden med en begynnelselön av 6.264 kronor och en slutlön av 7.068 kronor samt att befattningen ifråga om pension och sjukavlöning hänföres till lönegrad 13.

Tillsyningsman å Björnön (6) 4.366: — 5.532: —

Lönegrad 12.

Begynnelselön 6.000: —
Slutlön 6.804: —

Barnträdgårdslärarinna (4) 3.795: — 4.709: —

Lönenämnden har ansett, att befattningen med hänsyn till kvalifikationer, ansvar och åligganden vid lönesättning bör jämföras med sjuksköterska. — Sveriges Socialtjänstemannaförbund har efter förhandlingar godkänt föreslagen inplacering.

Föreståndarinna för barnhemmet (5) 4.069: — 5.121: —

Till befattningshavaren utgår för närvarande fritt vivre. Värdet härav avdrages lönen med ett av stadsfullmäktige till 1.200 kronor per år fastställt belopp. Lönenämnden föreslår, att ändring icke göres härutinnan.

Förrådsman vid parkförvaltningen (7) 4.709: — 6.005: —

Svenska Kommunalarbetareförbundet har yrkat, att befattningen bör placeras i lönegrad 17 och såsom skäl härför åberopat, att de med befattningen förenade arbetsuppgifterna vore jämförbara med dem, som åvilade en förman.

Parkstyrelsen har, med påpekande av att befattningen från att hava varit en ren förrådsmannatjänst med tämligen begränsade arbetsuppgifter i anslutning till parkförvaltningens vidgade arbetsområde pålagts större ansvar och arbetsuppgifter, hemställt, att lönenämnden ville föreslå stadsfullmäktige att befattningen måtte ändras till en befattning såsom förrådsförman.

Lönenämnden har emellertid icke funnit anledning till att upptaga frågan till behandling i detta sammanhang så mycket mindre som det för närvarande pågår utredning om att centralisera stadens förråd och verkstäder. Nämnden föreslår att befattningen inplaceras i lönegrad 12. — Organisationen har godkänt lönenämndens förslag till inplacering av befattningen såsom sådan.

Kassörska vid fattigvårdsbyrån (6) 4.366: — 5.532: —

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, som ursprungligen föreslagit, att befattningen skulle insättas i 15. lönegraden med en begynnelselön av 6.804 kronor och en slutlön av 7.644 kronor, har icke godkänt lönenämndens föreliggande förslag utan senare hävdat, att tjänsten med hänsyn till densamma åvilande arbetsuppgifter borde jämställas med kontoristbefattning, för vilken vid centrala förhandlingar 13. lönegraden överenskommits.

Fattigvårdsstyrelsen har icke haft något att erinra emot lönenämndens förslag.

Sjuksköterska vid ålderdomshemmet (5) 4.069: — 5.121: —
Skolsköterska .. (6) 4.366: — 5.532: —

Den föreslagna inplaceringen av befattningarna innebär ett definitivt fastställande av den provisoriska löneutfyllnad, varom stadsfullmäktige fattade beslut vid sitt februarisammanträde i år.

Denna placering har föranletts av överenskommelse vid centrala förhandlingar.

Vaktmästare och eldare vid Herrgärds-, Djäknebergs- och Korsängsskolorna (7) 4.709: — 6.005: —
Vaktmästare vid Arosvallens idrottsplats (7) „ „
Vaktmästare vid idrottshallen (7) „ „
Vaktmästare vid Kommunala Flickskolan (7) „ „
Vaktmästare vid stadsingeniörskontoret (7) „ „

Av nämnda befattningar äro vaktmästarna vid idrottshallen och stadsingeniörskontoret nyinrättade fr. o. m. den 1 januari 1948.

Vice brandman .. (6) 4.366: — 5.532: —
Nu utgående beklädnadsförmån föreslås oförändrad.

Lönegrad 13.

Begynnelselön 6.264: —
Slutlön 7.068: —

Eldare vid gasverket (7) 4.709: — 6.005: —
Extra poliskonstapel (6) 4.366: — 5.532: —

Innehavaren av befattningen skall hava genomgått Statens polisskola. — Beklädnadsersättning föreslås utgå med 450 kronor per år enligt det vid centrala förhandlingar framlagda förlikningsförslaget.

Föreståndarinna för daghemmet — —

Befattningen har genom beslut av stadsfullmäktige den 25 september i år nyinrättats fr. o. m. den 1 januari 1948. I avvaktan å det nya löneförslaget beslöto stadsfullmäktige, att då icke lönesätta befattningen.

Sveriges Socialtjänstemannaförbund har ursprungligen påyrkat inplacering av befattningen i 15. lönegraden och slutligen reserverat sig för 14. lönegraden.

Styrelsen för stadens barnstugor har anslutit sig till den av organisationen anförda reservationen med den motiveringen, att det är av behovet påkallat att inom en snar framtid anställa en föreståndarinna å extra stat med hänsyn till att flera daghem äro planerade och att denna — därest ordinarie föreståndarinna placerades i 13. lönegraden — i enlighet med principen att extra befattningshavare erhåller lön motsvarande en lönegrad under ordinarie befattningshavare i lönehänseende skulle bliva jämställd med barnträdgårdslärarinna, oaktat hennes arbetsuppgifter äro av mera kvalificerad art än barnträdgårdslärarinnas.

Lönenämnden har för sin del funnit, att föreståndarinnan med hänsyn till ansvar och arbetsuppgifter i lönehänseende bör jämställas med nedan upptagna befattning såsom husmoder vid ålderdomshemmet, och föreslår för den skull lönegrad 13.

Husmoder vid ålderdomshemmet (6) 4.366: — 5.532: —

Inplaceringen av befattningen i denna lönegrad innebär ett fastställande av den provisoriska lönereglering för befattningen, varom stadsfullmäktige beslöto vid sitt sammanträde i februari detta år.

Kontorist, manlig (7) 4.709: — 6.005: —

Befattningen, som i nuvarande lönestat angives såsom manligt kontorsbiträde av I. klass, föreslås av lönenämnden i fortsättningen benämnas kontorist, manlig, med hänsyn till att beteckningarna "kontorsbiträde av I. och II. klass" numera slopats.

Såsom tidigare påpekats har Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund påyrkat att ordet "manlig" skall slopas för att befattningen även skall göras tillgänglig för mera förtjänta kanslibiträden.

Lönenämnden tillåter sig att hänvisa till vad som därutinnan ovan anförts från nämndens sida.

Kontrollant vid uppbördsverket	(8)	5.121: —	6.523: —
Kranreparatör	(7)	4.709: —	6.005: —
Magistratsvaktmästare	(7)	"	"
Stadsvaktmästare	(7)	"	"
Vaktmästare vid ålderdomshemmet	(7)	"	"

Att ifrågavarande tre vaktmästarebefattningar föreslås inplacerade en lönegrad högre än övriga vaktmästare finner lönenämnden motiverat därav, att stads- och magistratsvaktmästarna i mycket stor utsträckning måste finna sig i kvällstjänstgöring i samband med förekommande sammanträden i rådhuset, samt att vaktmästaren vid ålderdomshemmet, enligt vad nämnden inhämtat, utöver den egentliga vaktmästarsysslan har en del skiftande arbetsuppgifter såsom arbetsledningen över pensionärerna, tillsynen över ålderdomshemmets trädgård och skötseln av beklädnadsförrådet för de manliga pensionärerna.

Vaktmästaren vid ålderdomshemmet åtnjuter förmån av bostad om 2 rum och kök, för vars värde göres avdrag å lönen med belopp, som fastställts av stadsfullmäktige. Häri föreslås icke någon ändring.

Maskinist vid elverket	(7)	4.709: —	6.005: —
Maskinist vid reningsverket	(7)	„	„
Maskinist vid varmbadhuset	(7)	„	„
Maskinist vid vattenverket	(7)	„	„
Maskinist vid ålderdomshemmet	(7)	„	„

Placeringen har skett efter jämförelser med motsvarande tjänster hos landstingen. Någon ändring i det av stadsfullmäktige fastställda värdet för de bostäder, som åtnjutas av maskinisten vid vattenverket och maskinisten vid ålderdomshemmet, förutsättes icke.

Mätarejusterare vid elverket	(7)	4.709: —	6.005: —
Polissyster	(7)	„	„

Beklädnadsersättning till polissyster föreslås utgå med 225 kronor per år enligt ovanberörda förlikningsförslag.

Ångbåtsmaskinist	(7)	4.709: —	6.005: —

Lönegrad 14.

Begynnelselön	6.528: —
Slutlön	7.356: —

Bokhållare vid tekniska verken	(8)	5.121: —	6.523: —
Brandman	(7)	4.709: —	6.005: —

Nu utgående beklädnadsförmån föreslås oförändrad.

Förste montör vid elverket	(7)	4.709: —	6.005: —
Förste mätareavläsare vid tekniska verken	(8)	5.121: —	6.523: —
Inkasserare vid drätselkontoret	(8)	„	„
Kurator vid pensionsnämnderna	(8)	„	„

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund påyrkade till en början, att denna befattning, som tidigare benämndes kanslist, skulle placeras i 15. lönegraden.

Överenskommelse träffades efter förhandlingar om befattningens inplacering i 13. lönegraden, då lönenämnden för sin del ansåg befattningen jämförlig med den manliga kontoristtjänsten.

Pensionsnämnderna hava i sitt yttrande framhållit, att denna befattning icke är att betrakta såsom en kontoristtjänst samt att densamma i fråga om ansvar och arbetsuppgifter särskilt i och med den nya pensionslagens ikraftträdande den 1 januari 1948 snarare torde komma att ligga över än vara likvärdig med fattigvårdstillsyningsmannatjänst. Nämnderna hava med stöd därav hemställt, att befattningen placeras i lägst 15. lönegraden ävensom att benämningen å befattningen ändras till assistent eller kurator, då titeln kanslist är missvisande.

Lönenämnden har efter förnyat övervägande funnit skäl att på det sätt biträda pensionsnämndernas framställning, att lönenämnden nu föreslår att befattningen benämnes kurator och inplaceras i 14. lönegraden.

Poliskonstapel .. (7) 4.709: — 6.005: —
Beklädnadsersättning föreslås utgå med 450 kronor per år enligt förlikningsavtalet.

Lönegrad 15.

Begynnelselön 6.804: —
Slutlön 7.644: —

Andre stadsbokhållare (9) 5.532: — 7.087: —
Bostadsinspektris (8) 5.121: — 6.523: —
Förman vid gaturenhållningen (9) 5.532: — 7.087: —
Förman vid renhållningsverket (8) 5.121: — 6.523: —

Sistnämnda befattning är i nuvarande lönestat betecknad såsom renhållningsförman. Lönenämnden föreslår, att befattningen i stället erhåller den i nämndens tycke lämpligare benämningen ”Förman vid renhållningsverket”.

Förrådsförman vid drätselkammarens förråd (9) 5.532: — 7.087: —

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbunds yrkande avsåg att befattningen skulle inplaceras i 16. lönegraden.
Överenskommelse har efter förhandlingar träffats om lönegrad 15.

Drätselkammaren, som uppmärksammat, att befattningen såsom förrådsförman vid tekniska verken föreslagits inplacerad en lönegrad högre eller i 16. lönegraden har efterlyst de skäl, som — med hänsyn till att befattningarna så sent som den 26 september 1946 placerats i samma lönegrad i gällande löneplan — nu motivera en åtskillnad i lönehänseende.

Lönenämnden har efter förnyat övervägande för sin del kommit till den slutsatsen, att skötseln av tekniska verkens förråd med dess i förhållande till drätselkammarens förråd mera rikligt förekommande specialdetaljer motiverar, att tekniska verkens förrådsförman placeras en lönegrad högre än drätselkammarens förrådsförman, och föreslår att sistnämnda befattning inplaceras i 15. lönegraden.
I övrigt vill lönenämnden hänvisa till att organisationen godkänt förslaget.

Hälsovårdsinspektör (8) 5.121: — 6.523: —
Kassör å drätselkontoret (9) 5.532: — 7.087: —

I nuvarande tjänsteförteckning finnas upptagna befattningar såsom stadskassör och uppbördskassör, båda placerade i 9. lönegraden.

Drätselkammaren har i sitt yttrande förklarat, att kammaren funnit det riktigt, att dessa befattningshavare med hänsyn till tjänsteställning och ansvar föreslagits få lika placering. Kammaren har i anslutning därtill föreslagit, att båda befattningarna sammanföras under ovan rubricerade gemensamma benämning.

Lönenämnden har för sin del intet att erinra emot drätselkammarens förslag utan tillstyrker bifall därtill.

Mätareavläsareförman vid tekniska verken (9) 5.532: — 7.087: —

Sveriges Arbetsledareförbund yrkade först, att denna befattning skulle placeras i lönegrad 16. med en begynnelselön av 7.068 kronor och slutlön av 8.016 kronor.
Efter förhandlingar godkände organisationen lönenämndens förslag om inplacering i 15. lönegraden.

Styrelsen för tekniska verken har såsom sin uppfattning framhållit, att denna befattning i likhet med flertalet övriga förmansbefattningar, vilka i gällande lönestat äro placerade i 9. lönegraden, borde placeras i 16. lönegraden särskilt med hänsyn till arbetets kvalificerade art.

Lönenämnden, som håller före att befattningen ifråga bör kunna jämställas med härnedan redovisade befattningar såsom mätarejusterareförman i anseende till ansvar och arbetsuppgifter, för vilka senare befattningar organisationen även godtagit placering i 15. lönegraden, får under hänvisning till förhandlingsresultatet föreslå, att befattningen placeras i denna lönegrad.

Mätarejusterareförman vid elverket	(8)	5.121: —	6.523: —
Mätarejusterareförman vid gas- och vattenverken	(8)	„	„

Dessa båda befattningar äro i nuvarande lönestat sammanslagna. Enligt vad lönenämnden inhämtat, anser tekniska verken, att befattningarna i tjänsteförteckningen böra redovisas var för sig, vilket nämnden alltså föreslår.

Ritare vid tekniska verken	(8)	5.121: —	6.523: —
Socialvårdsassistent	(8)	„	„

För denna befattning, som motsvarar i nuvarande tjänsteförteckning såsom fattigvårdstillsyningsman upptagen befattning, har **Sveriegs Socialtjänstemannaförbund** i samband med att förbundet begärt att densamma i fortsättningen måtte benämnas assisent från början föreslagits till inplacering i 19. lönegraden med en begynnelselön av 8.016 kronor och en slutlön av 9.420 kronor.

Efter förhandlingar har organisationen nedprutat sitt krav till 17. lönegraden och, då överenskommelse icke kunnat uppnås, reserverat sig för denna inplacering samt förbehållit sig att i särskild skrivelse få framföra sina synpunkter. Skrivelsen återfinnes bland bilagorna till löneförslaget.

Fattigvårdsstyrelsen har i sitt yttrande ansett befattningen vara av så krävande och ansvarsfull natur, att inplacering icke bör ske i lägre lönegrad än 16.

En inom beredningsutskottet tillsatt kommitté med uppgift att förberedelsevis granska ett av fattigvårdsstyrelsen upprättat förslag till nytt reglemente för Västerås stads fattigvård har i likhet med fattigvårdsstyrelsen ansett att den nuvarande fattigvårds- och barnavårdsbyrån bör erhålla benämningen socialvårdsbyrån. I konsekvens därmed har kommittén bl. a. föreslagit att befattningen fattigvårdstillsyningsman benämndes socialvårdsassistent, samt underställt lönenämnden detta förslag för yttrande.

Lönenämnden tillstyrker, i vad först avser titelfrågan, den föreslagna benämningen socialvårdsassistent, som, efter vad nämnden inhämtat, börjar bliva alltmera bruklig i andra städer. Vidkommande så befattningens inplacering har nämnden efter förnyat övervägande icke ansett sig kunna biträda av organisationen och fattigvårdsstyrelsen framställda yrkanden. Nämnden finner nämligen en placering i 15. lönegraden vara riktigt avvägd med hänsyn till såväl löneläget för motsvarande befattningar å andra håll som befattningens relativa placering i lönestaten.

Utsättare vid byggnadskontoret	(9)	5.532: —	7.087: —
Utsättare vid tekniska verken	(9)	„	„

Befattningarna ha genom beslut av stadsfullmäktige respektive den 28 augusti och den 25 september i år inrättats å ordinarie stat fr. o. m. den 1 januari 1948.

Lönegrad 16.

Begynnelselön		7.068: —	
Slutlön		8.016: —	
Arbetsförman vid elverket	(9)	5.532: —	7.087: —
Arbetsförman vid vattenverket	(9)	„	„
Avsynare vid vattenverket	(9)	„	„
Barnavårdsinspektris	(8)	5.121: —	6.523: —
Barnavårdsman, kvinnlig	(8)	„	„
Bitr. polisöverkonstapel	(8)	„	„

Beklädnadsbidrag föreslås skola utgå med 450 kronor per år till bitr. överkonstapeln.

Bokhållare vid byggnadskontoret (8) 5.121: — 6.523: —

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, som först föreslagit befattningen till inplacering i lönegrad 20, har icke godkänt lönenämndens förslag utan efter förhandlingar reserverat sig för att befattningen placeras i 17. lönegraden med hänsyn till densamma åvilande arbetsuppgifter och därmed förenat ansvar.

Drätselkammaren har förklarat sig vilja biträda organisationens reservation.

Lönenämnden har vid förnyat övervägande av frågan om denna befattnings inplacering funnit sig böra bedöma befattningen i relation till befattningarna såsom bokhållare vid tekniska verken och andre stadsbokhållare och därvid kommit till det resultatet att 16. lönegraden måste anses vara en rättvist avvägd lönesättning.

Brandförman .. (8) 5.121: —6.523: —

Nu utgående beklädnadsförmån avses skola bibehållas.

Driftsförman vid gasverket (9) 5.532: — 7.087: —
Förman vid fastighetskontoret (9) „ „

Befattningen inrättades jämlikt beslut av stadsfullmäktige den 25 september i år fr. o. m. den 1 januari 1948, därvid det ansågs motiverat att med hänsyn till arbetsåliggandena placera tjänsten en lönegrad under den, vari befattningen såsom byggnadsförman å byggnadskontoret står. Det förutsattes samtidigt, att denna inbördes relation i lönesättningen mellan de båda befattningarna skulle bibehållas även i det nya löneförslaget.

Byggnadsförmansbefattningen har nu föreslagits inplacerad i lönegrad 17.

Förrådsförman vid tekniska verken (9) 5.532: — 7.087: —
Inspektris för barnstugorna — —

Ifrågavarande befattning har inrättats fr. o. m. den 1 januari 1948 genom beslut av stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 september i år då även beslutats att den i nuvarande lönestat förekommande befattningen såsom föreståndarinna för barnstugorna samtidigt skulle indragas. — Med hänsyn till den pågående löneöversynen ställdes liksom beträffande övriga då nyinrättade befattningar vid barnstugeverksamheten frågan om lönesättningen även för denna befattning på framtiden.

Sveriges Socialtjänstemainaförbund begärde först, att befattningen skulle inplaceras i lönegrad 19. med hänsyn till de arbetsuppgifter och det ansvar, som åvilade befattningen. Efter förhandlingar reducerade förbundet sitt krav till lönegrad 18., för vilken placering förbundet reserverat sig, då enighet icke kunde nås.

Styrelsen för stadens barnstugor har ansett sig böra biträda organisationens reservation.

Lönenämnden, som vid övervägande av frågan om denna befattnings inplacering icke haft tillgång till något jämförelsemateriel från andra städer, har funnit det riktigast att jämföra befattningen med befattningarna såsom barnavårdsinspektris och kvinnlig barnavårdsman, i följd varav nämnden anser den föreslagna placeringen vara riktigt avvägd.

Kriminalkonstapel (8) 5.121: — 6.523: —

Beklädnadsbidrag med 450 kronor per år föreslås skola utgå till befattningshavaren.

Parkförman (9) 5.532: — 7.087: —

Lönegrad 17.

Begynnelselön 7.356: —
Slutlön 8.388: —

Byggnadsförman (10) 6.005: — 7.704: —
Gatuförman vid byggnadskontoret (10) „ „

Sveriges Arbetsledareförbund har icke godtagit lönenämndens förslag till inplacering av dessa båda befattningar utan reserverat sig för att de skola placeras i lönegrad 18. — Organisationen har i särskild skrivelse, intagen såsom bilaga till detta betänkande, närmare utvecklat sina synpunkter. Nämnden tillåter sig att hänvisa till skrivelsens innehåll.

Drätselkammaren har icke framställt någon erinran emot den föreslagna lönesättningen men väl föreslagit att de i nuvarande tjänsteförteckning förefintliga befattningarna "gatuförman vid drätselkammaren" och "gatuförman vid byggnadskontoret", vilka i realiteten äro en och samma befattning, i den nya tjänsteförteckningen böra redovisas med endast en beteckning.

Lönenämnden, som i anslutning till drätselkammarens påpekande föreslår att befattningen såsom gatuförman erhåller benämningen "gatuförman vid byggnadskontoret", anser att denna befattning liksom befattningen såsom byggnadsförman erhållit en i förhållande till andra förmanstjänster rätt avvägd placering.

Kranmaskinistförman (10) 6.005: — 7.704: —
Montörförman vid elverket (10) „ „
Rörnätsförman (10) „ „

I fråga om inplaceringen av denna befattning har överenskommelse icke kunnat ske.

Sveriges Arbetsledareförbund har liksom beträffande de ovan upptagna befattningarna såsom byggnadsförman och gatuförman reserverat sig för befattningens inplacering i 18. lönegraden.

Styrelsen för tekniska verken har icke anfört erinran emot nämndens förslag.

Lönenämnden, som anser befattningens placering väl avvägd vid jämförelse med övriga förmansbefattningar, kan icke godtaga organisationens skäl för en högre placering.

Tekniker å byggnadskontoret (10) 6.005: — 7.704: —

Stadsfullmäktige ha den 28 augusti i år beslutat inrätta ifrågavarande befattning fr. o. m. den 1 januari 1948. Befattningen avsågs då att benämnas tekniskt biträde vid byggnadskontoret.

Lönenämnden har numera kommit till uppfattning om att en lämpligare benämning å befattningen vore "tekniker". Drätselkammaren har för sin del biträtt detta förslag, varför nämnden hemställer att rubricerad beteckning för befattningen fastställes.

Trädgårdsmästare (9) 5.532: — 7.087: —

Enighet om inplacering av denna befattning har icke nåtts.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har under åberopande av befattningshavarens utbildning och arbetsuppgifter reserverat sig för att befattningen bör inplaceras i lönegrad 18.

Parkstyrelsen har icke haft något att erinra emot den av lönenämnden föreslagna placeringen.

Lönenämnden, som icke kan dela organisationens uppfattning, föreslår inplacering i lönegrad 17.

Ångbåtsbefälhavare (10) 6.005: — 7.704: —

Rubricerade benämning innefattar såväl befälhavaren på hamnens bogserbåt som befälhavare å ångfärjorna.

Ändring av den gottgörelse, som för närvarande utgår till befälhavare å bogserbåten för uniformshållning, avses icke.

Lönegrad 18.

Begynnelselön 7.644: —
Slutlön 8.880: —

Barnavårdsföreståndare (10) 6.005: — 7.704: —
Biträdande kriminalöverkonstapel (10) „ „

Beklädnadsbidrag föreslås skola utgå med 450 kronor per år.

Brandmästare ... (10) 6.005: — 7.704: —

Nu utgående beklädnadsförmån avses skola bibehållas.

Förste hälsovårdsinspektör (11) 6.523: — 8.321: —
Lantbruksinspektor (11) „ „

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har godkänt inplacering i lönegrad 18.

Lantegendomsnämnden har för sin del ansett befattningen böra inplaceras i lönegrad 21. med hänsyn dels till de med densamma förenade arbetsuppgifterna och att befattningshavaren fungerar såsom jordbruksförvaltarens ställföreträdare och dels till att i nuvarande tider och med tanke på den rationalisering, som är under genomförande inom förvaltningen, inspektoren bör hava agronom- eller lantmästareexamen.

Lönenämnden har för sin del icke funnit de av lantegendomsnämnden åberopade motiven för en uppflyttning av befattningen så starka, att anledning i förevarande fall finnes för att frångå den med organisationen träffade överenskommelsen.

Mätningstekniker (11) 6.523: — 8.321: —

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har icke godkänt föreslagen placering i 18. lönegraden utan reserverat sig för en inplacering i 19. lönegraden. Till stöd härför

har förbundet åberopat den nyligen genomförda lönesättningen i lönegrad 19. för motsvarande befattningshavare vid lantmäteristaten.

Byggnadsnämnden har ifrågasatt om icke befattningen borde erhålla högre lönegradsplacering med hänsyn till möjligheten av att befattningshavarna eljest söka sig över i statlig tjänst eller till kommuner, där den statliga lönesättningen tillämpas.

Lönenämnden kan med hänsyn till den relation, i vilken befattningen står till andra befattningar i lönestaten, icke finna det riktigt att densamma placeras högre än i 18. lönegraden. Nämnden vill i detta sammanhang till jämförelse peka på, att befattningen mätningstekniker i Örebro — där löneöversyn nyligen skett — är placerad i denna lönegrad.

Vägtekniker (11) 6.523: — 8.321: —

Rubricerade benämning innefattar även den i nuvarande lönestat angivna befattningen såsom byggnadstekniker. Då byggnadsteknikern efter vad som inhämtats, i realiteten är vägtekniker har på drätselkammarens förslag endast upptagits befattningen vägtekniker.

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har på samma skäl som ifråga om mätningsteknikerbefattningen icke godkänt nämndens förslag utan reserverat sig för befattningens inplacering i lönegrad 19.

Drätselkammaren har förklarat sig icke hava något att erinra emot den av lönenämnden föreslagna placeringen.

Lönenämnden åberopar till skäl för sin ståndpunkt, vad som av nämnden anförts under befattningen "Mätningstekniker" härovan.

Lönegrad 19.

Begynnelselön 8.016: —
Slutlön 9.420: —

Assistent vid avlöningskontoret (8) 5.121: —6.523: —

Ifrågavarande befattning föreslås i stället för den i gällande lönestat upptagna bokhållarebefattningen.

Drätselkammaren har med hänsyn till de arbetsuppgifter och det ansvar, som åvilar denne befattningshavare, gjort framställning om att befattningen måtte omändras till en assistentbefattning.

Lönenämnden, som är väl underrättad om befattningshavarens tjänsteåligganden, finner drätselkammarens framställning fullt befogad.

Den föreslagna lönesättningen har godkänts av Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund.

Förste mätningstekniker (12) 7.087: — 8.938: —

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har icke godtagit denna placering utan med åberopande av motsvarande synpunkter som anförts beträffande "Mätningstekniker" påyrkat befattningens inplacering i 20. lönegraden.

Byggnadsnämnden har även här ifrågasatt om icke lämpligen högre lönegradsplacering borde ifrågakomma.

Lönenämnden anser att befattningen liksom nu bör vara placerad en lönegrad över mätningstekniker. I konsekvens därmed föreslår nämnden befattningens inplacering i 19. lönegraden.

Polisöverkonstapel	(10)	6.005:—	7.704:—
Kriminalöverkonstapel	(11)	6.523:—	8.321:—

I enlighet med det vid de centrala förhandlingarna angående polispersonalens löner framlagda förlikningsförslaget har båda överkonstapelsbefattningarna nu föreslagits till inplacering i 19. lönegraden.

Beklädnadsbidrag föreslås skola utgå till befattningshavarna med 450 kronor per år.

Schaktmästare vid vattenverket	(11)	6.523:—	8.321:—
Verkmästare vid elverket	(11)	„	„

Lönegrad 20.

Begynnelselön	8.388:—
Slutlön	9.972:—

Assistent vid uppbördsverket	(11)	6.523:—	8.321:—

Inplaceringen av denna befattning har skett i enlighet med den överenskommelse, vartill centralt förda förhandlingar angående uppbördspersonalens löner lett.

Hamnfogde	(12)	7.087:—	8.938:—
Skolkamrer	(12)	„	„
Stadsplanetekniker	(12)	„	„
Underingenjör å stadsarkitektkontoret	(12)	„	„
Underingenjör å stadsingenjörskontoret	(12)	„	„
Underingenjör å fastighetskontoret	(12)	„	„

Dessa befattningar motsvara de i nuvarande lönestat förekommande tekniska biträdesbefattningarna å respektive kontor.

På hemställan av såväl drätselkammaren som byggnadsnämnden, att rubricerade beteckningar borde införas i stället för tekniskt biträde för att därigenom uppnå likformighet med förhållandena i flertalet andra städer, får lönenämnden, som i likhet med drätselkammaren dessutom anser beteckningen "tekniskt biträde" mindre tillfredsställande med hänsyn till att en del teknikerbefattningar erhållit lägre löneplaceringar än dessa befattningar, föreslå att rubricerade benämningar införas.

Verkmästare å byggnadskontoret	(11)	6.523:—	8.321:—

Lönegrad 21.

Begynnelselön	8.880:—
Slutlön	10.548:—

Installationsingenjör vid elverket	(13)	7.704:—	9.555:—

Lönegrad 22.

Begynnelselön	9.420:—
Slutlön	11.184:—

Föreståndare för ålderdomshemmet	(13)	7.704:—	9.555:—

Någon ändring i det av stadsfullmäktige fastställda beloppet, varmed avdrag å kontantlönen göres för värdet av fri bostad om tre rum och kök, förutsättes icke.

Förste assistent vid uppbördsverket (13) 7.704:— 9.555:—

Inplaceringen har skett jämlikt den centralt träffade överenskommelsen angående uppbördspersonalens löner.

Förste stadsbokhållare (14) 8.321:— 10.173:—

Lönegrad 23.

Begynnelselön 9.972:—
Slutlön 11.832:—

Avlöningskamrerare å drätselkontoret (16) 9.555:— 11.407:—

Drätselkammaren har för sin del ansett det skäligt, att befattningen placeras i lönegrad 24, med en begynnelselön av 10.548 kronor och en slutlön av 12.516 kronor, då kammaren bemärkt att för samtliga i 16. lönegraden i gällande lönestat placerade befattningar tillämpats en högre lönesättning än för ifrågavarande befattning.

Lönenämnden, som icke kan finna, att kammaren framlagt verkligt bärande skäl för ett frångående av den inplacering, varom överenskommelse träffats med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, vidhåller, att befattningen bör inplaceras på sätt föreslagits.

Byggnadsinspektör (13) 7.704:— 9.555:—
Fastighetsförvaltare (14) 8.321:— 10.173:—
Poliskommissarie (14) „ „

Då det vid de centrala polisförhandlingarna framlagda förlikningsförslaget förutsätter, att beklädnadsbidrag skall utgå till all, förslaget omfattande personal, föreslås i enlighet därmed beklädnadsbidrag till befattningshavaren med 450 kronor per år.

Kontorschef vid tekniska verken (15) 8.938:— 10.790:—

Sedan efter förhandlingar överenskommits om befattningens inplacering i lönegrad 23, har Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund hemställt, att befattningen måtte inplaceras i högre lönegrad, enär förbundet vid uppgörelsen icke ägt tillräcklig kännedom om de ansvarsfulla arbetsuppgifter, som åvilade befattningshavaren.

Styrelsen för tekniska verken har ansett, att befattningen, särskilt med hänsyn till det omfattande och ansvarsfulla arbete i fråga om bränsleförsäljningen, som är förenat med densamma, bör placeras i lönegrad 24.

Lönenämnden, som icke kan dela styrelsens uppfattning, har stannat vid att föreslå befattningen i lönegrad 23.

Vice brandchef .. (13) 7.704:— 9.555:—

Lönenämnden har funnit inplaceringen väl avvägd i förhållande till såväl tjänstens relativa placering i jämförbara städer som övriga i lönegrad 23 införda befattningar.

Någon ändring föreslås icke vare sig av det belopp, vartill stadsfullmäktige fastställt värdet av tjänstebostad, vilket belopp avdrages kontantlönen, eller av utgående årligt beklädnadsbidrag.

Lönegrad 24.

Begynnelselön 10.548:—
Slutlön 12.516:—.

Bitr. driftingenjör vid vattenverket (15) 8.938:— 10.790:—

Efter förhandlingar har **Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund** godkänt befattningens inplacering i lönegrad 23.

Styrelsen för tekniska verken har hemställt, att befattningen måtte placeras i lönegrad 24 under hänvisning till de kompetenskrav, som måste ställas på innehavaren av denna befattning, och de rent personliga kvalifikationer, som måste förefinnas för att leda en stor arbetsstyrka.

Lönenämnden har efter förnyat övervägande funnit, att befattningen i lönehänseende bör jämställas med byråingenjör vid el- och vattenverken, och föreslår i likhet med styrelsen inplacering i lönegrad 24.

Byråingenjör vid elverket (16) 9.555:— 11.407:—
Byråingenjör vid vattenverket (16) „ „
Fastighetsingenjör (16) „ „

Lönegrad 25.

Begynnelselön 11.184:—
Slutlön 13.200:—

Driftsingenjör vid elverket (16) 9.555:— 11.407:—
Driftsingenjör vid gasverket (16) „ „

Efter det överenskommelse träffats med **Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund** om inplacering av dessa befattningar i lönegrad 25, har förbundet gjort framställning om att driftsingenjörsbefattningen vid gasverket måtte givas en högre lönegradsplacering under åberopande av att motsvarande befattningar i med Västerås jämförbara städer erhållit i förhållande till härvarande befattning förmånligare placeringar.

Styrelsen för tekniska verken har föreslagit att båda befattningarna böra inplaceras i lönegrad 27. Till stöd härför har styrelsen åberopat, beträffande förstnämnda befattning att den levererade energimängden från elverket fördubblats under de senaste fyra åren, vilket för befattningshavaren medfört avsevärt ökade arbetsuppgifter, samt ifråga om den andra befattningen den pågående utbyggnaden av gasverket till fördubblad kapacitet samt att befattningshavaren är sysselsatt med lösande av åtskilliga tekniska problem för ett bättre tillvaratagande av gasverkets biprodukter, vilket sannolikt kommer att medföra ökade inkomster för verket.

Lönenämnden, som finner de av styrelsen förebragta motiven för en högre lonesättning av ifrågavarande befattningar vara av mera allmänartad natur, anser sig icke på den grund kunna förorda en ändring av den föreslagna lönegradsplaceringen, som står i viss relation till andra befattningar i lönestaten.

Nämnden föreslår icke någon ändring i det för gasverksingenjörens tjänstebostad fastställda värdet.

Stadsträdgårdsmästare (15) 8.938:— 10.790:—

Lönegrad 26.

Begynnelselön 11.832:—
Slutlön 13.896:—

Arbetsingenjör å byggnadskontoret (16) 9.555: — 11.407: —

Denna befattning motsvarar i gällande lönestat såsom byggnadsingenjör angiven tjänst.

Drätselkammaren, som icke erinrat emot befattningens lönegradsplacering, har ansett titeln byggnadsingenjör missvisande och fördenskull föreslagit rubricerade beteckning.

Lönenämnden delar kammarens åsikt och tillstyrker förslaget.

Jordbruksförvaltare (17) 10.173: — 12.024: —

Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund har godtagit lönegrad 25 för befattningen.

Lantegendomsnämnden har funnit att befattningen med dess mångskiftande och ekonomiskt betydelsefulla arbetsuppgifter bör placeras i lönegrad 29 och omnämner att det befattningshavaren underställda lantbruket har en areal av cirka 1.000 tunnland åker, vartill kommer runt staden belägna arrendegårdar med en sammanlagd areal av över 600 tunnland samt skötseln av stadens skogar om cirka 2.500 tunnland.

Lönenämnden, som tillfullo delar lantegendomsnämndens åsikt att befattningen är förenad med stora och viktiga arbetsuppgifter, föreslår efter förnyat övervägande, att befattningen inplaceras i lönegrad 26.

Lönegrad 27.

Begynnelselön 12.516: —
Slutlön 14.592: —

Assistent vid stadskansliet (19) 11.407: — 13.032: —

För befattningen, för närvarande betitlad drätselassistent, har **Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund** påyrkat inplacering i lönegrad 27, varom överenskommelse även träffats.

Drätselkammaren har ansett skäligt, att befattningen placeras i lönegrad 29 med hänsyn till att den är en sluttjänst samt i anseende till befattningshavarens arbetsåligganden samt i samband därmed ifrågasatt om icke lämpligen annan benämning borde åsättas denna tjänst, då beteckningen drätselassistent måhända vore oegentlig. Kammaren har för sin del föreslagit "assistent vid stadskansliet".

Lönenämnden vill påpeka att befattningen erhållit den löneplacering, varom yrkande framställts från organisationens sida. — Nämnden ansluter sig till drätselkammarens förslag i titelfrågan.

Hamnkapten .. (17) 10.173: — 12.024: —

Någon ändring i utgående uniformsbidrag föreslås icke.

Lönegrad 28.

Begynnelselön 13.200: —
Slutlön 15.252: —

Mätningsingenjör (17) 10.173: — 12.024: —
Socialvårdschef (17) " "

Befattningen benämnes i nuvarande lönestat fattigvårdssysloman. Den ändrade beteckningen har tillkommit såsom en konsekvens av det härovan under "Social-

vårdsassistent" (lönegrad 15) relaterade förslaget åsyftande att inrätta en socialvårdsbyrå.

Överenskommelse har träffats med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund om befattningens inplacering i lönegrad 28, därvid såsom förutsättning skulle gälla att det till befattningshavaren nu utgående särskilda arvodet såsom sekreterare och ombudsman hos barnavårdsnämnden skulle anses inräknat i lönen.

Lönegrad 29.

Begynnelselön	13.896: —
Slutlön	15.912: —

Assessor vid rådhusrätten — —

Sveriges Juristförbund har efter förhandlingarna uttalat att befattningen placerats i så låg lönegrad, att tjänsten endast i gynnsamt fall kan rekryteras med innehavare med önskad kompetens.

Magistraten instämmer i juristförbundets uttalande samt hemställer att befattningen måtte placeras lägst i 31. lönegraden, därvid magistraten till jämförelse åberopar, att hovrättsassessor, som är en typisk passagetjänst, är placerad i 32. lönegraden, samt att enligt framlagda förslag till löneplacering assessorstjänsterna i Lund och Östersund placerats i respektive 31. och 30. lönegraden.

Lönenämnden finner för sin del icke skäl för att frångå den träffade uppgörelsen.

Brandchef .. (17) 10.173: — 12.024: —

Befattningen har efter undersökning av löneförhållandena för samma tjänst i med Västerås jämförbara städer befunnits böra placeras i lönegrad 29.

Någon ändring i fastställt värde av tjänstebostad eller i beklädnadsbidrag föreslås icke.

Förste ingenjör vid tekniska verken (19) 11.407: — 13.032: —
Förste ingenjör vid byggnadskontoret (19) „ „
Polisnotarie .. (17) 10.173: — 12 024: —

Innehavaren av sistnämnda befattning tillhör icke någon förhandlingsberättigad organisation.

Lönenämnden har vid bedömande av lönesättningen för befattningen ansett sig böra ställa densamma i relation till assessors- och andre stadsombudsmannatjänsterna samt föreslår att befattningen liksom assessorsbefattningen placeras i lönegrad 29.

Lönegrad 30.

Begynnelselön	14.592: —
Slutlön	16.440: —

Andre stadsombudsman (19) 11.407: — 13.032: —

I nuvarande lönestat är befattningen upptagen såsom biträdande stadsombudsman. Då denna beteckning måste anses vara missvisande med hänsyn till att befattningshavaren i realiteten icke biträder stadsombudsmannen i dennes tjänsteåligganden utan självständigt handhaver vissa egna arbetsuppgifter, har lönenämnden

funnit det lämpligt att nu föreslå att befattningen i stället benämnes andre stadsombudsman.

Efter förhandlingar med **Sveriges Juristförbund** har förbundet godkänt en inplacering av befattningen i lönegrad 30.

Drätselkammaren har vid avvägande av löneförmånerna för polisnotarie och assessor, å ena, samt andre stadsombudsmannen, å andra sidan, funnit alla skäl tala för att dessa tre befattningshavare, vilka fungera såsom ställföreträdare för respektive polismästare, rådman och förste stadsombudsman — samtliga föreslagna i lönegrad 36 — även erhålla placering i en och samma grupp, därvid kammaren tänkt sig möjligheten av att andre stadsombudsmannabefattningen föreslås placerad i lönegrad 29, liksom de båda övriga befattningarna.

Lönenämnden delar i princip drätselkammarens åsikt. Nämnden anser dock att andre stadsombudsmannens åliggande att vara sekreterare i löne- och avtalsnämnden motiverar att denna befattning placeras en lönegrad över de båda övriga med hänsyn till att befattningshavaren allt som oftast får sätta till en icke ringa del av sin fritid för förhandlingar av olika slag utan att erhålla gottgörelse därför. I övrigt vill nämnden hänvisa till förhandlingsresultatet.

Vid nämndens behandling av denna fråga har sekreteraren icke deltagit.

Lönegrad 31.

Begynnelselön	15.252: —
Slutlön	16.944: —

Lönegrad 32.

Begynnelselön	15.912: —
Slutlön	17.448: —

Kronokamrerare (22) 13.032: — 14.832: —

Inplaceringen gjord i enlighet med den centrala överenskommelsen om uppbördspersonalens löner.

Stadskamrerare (22) 13.032: — 14.832: —

Innehavaren av denna befattning tillhör icke någon förhandlingsberättigad personalorganisation.

Drätselkammaren har föreslagit, att befattningen med hänsyn till dels det ansvar, som är förenat med befattningen som stadskamrerare i en stad av Västerås storleksordning och dels till den löneplacering motsvarande befattning erhållit i andra med Västerås jämförbara städer, bör placeras i lönegrad 33.

Lönenämnden anser för sin del att befattningen i fråga bör placeras lika med kronokamrerarebefattningen.

Lönegrad 33.

Begynnelselön	16.440: —
Slutlön	17.952: —

Folkskoleinspektör (23) 13.632: — 15.532: —

Befattningshavaren tillhör icke förhandlingsberättigad organisation.

Lönenämndens föreliggande förslag baserar sig på en jämförelse av lönesättningen för motsvarande befattning i med Västerås till storleksordningen likartade städer.

Folkskolestyrelsen har icke framfört erinran emot förslaget.

Lönegrad 34.

Begynnelselön	16.944: —
Slutlön	18.456: —

Stadsfogde	(25)	14.832: —	16.932: —

Nuvarande innehavaren åtnjuter enligt tidigare fattat stadsfullmäktigebeslut en ersättning för mistade sportler, vilka nu redovisas till stadskassan med 4.000 kronor pr år.

Sveriges Juristförbund har efter förhandlingar förklarat sig kunna godtaga föreslagen inplacering med hänsyn till storleken av det belopp, som utgår för mistade sportler.

Stadsplanearkitekt	(26)	15.532: —	17.632: —

Några förhandlingar ha icke ägt rum angående inplaceringen av denna befattning, enär innehavaren av densamma icke är ansluten till någon förhandlingsberättigad organisation.

Byggnadsnämnden har ifrågasatt om icke befattningen med hänsyn till arbetsuppgifter och befattningshavarens utbildning lämpligen borde placeras i lönegrad 35, dit befattningarna såsom fastighetschef och stadsingenjör hänförts.

Lönenämnden, som visserligen helt delar byggnadsnämndens åsikt, att de tre berörda befattningarna äro jämförbara ifråga om arbetsåligganden, anser dock den föreslagna skillnaden av en lönegrad mellan å ena sidan stadsingenjören och fastighetschefen och å andra sidan stadsplanearkitekten skälig med häsyn till att de båda förstnämnda befattningshavarna äro förvaltningschefer. Nämnden har även funnit lönegradsplaceringen för ifrågavarande befattning vara väl avvägd i förhållande till lönen för motsvarande tjänster i med Västerås jämförbara städer.

Lönegrad 35.

Begynnelselön	17.448: —
Slutlön	18.960: —

Fastighetschef	(25)	14.832: —	16.932: —
Stadsingenjör	(22)	13.032: —	14.832: —

Med beaktande av de arbetsuppgifter och det ansvar, som äro förenade med ifrågavarande befattningar, samt lönesättningen av dylika tjänster å andra håll, har nämnden funnit sig icke kunna förorda en lägre inplacering än 35. lönegraden.

Lönegrad 36.

Begynnelselön	17.952: —
Slutlön	19.464: —

Förste stadsombudsman	(25)	14.832: —	16.932: —
Rådman	(26)	15.532: —	17.632: —
Polismästare tillika stadsfiskal	(23)	13.632: —	15.532: —

Sveriges Juristförbund, som väl är tillfreds med att dessa tre befattningar placerats sinsemellan lika, har dock förklarat sig icke kunna ansluta sig till lönenämndens förslag till inplacering i lönegrad 36 utan hemställt, att befattningarna skola placeras på ett sätt som bättre anknyter till förbundets förslag (lönegrad 40).

Magistraten har framhållit, att rådmännen efter den nya rättegångsbalkens ikraftträdande i stor utsträckning komma att tjänstgöra såsom ordförande i rätten, varför en lönegradsskillnad mellan borgmästaren — som föreslagits placerad i lönegrad 48 — och rådmännen av 12 lönegrader synes för hög. Magistraten har i detta sammanhang påpekat, att skillnaden utgör i Malmö, Norrköping, Gävle och Östersund 8 lönegrader, i Jönköping, Kristianstad och Ystad 7 lönegrader, i Växjö 6 lönegrader samt i Alingsås 5 lönegrader. I samtliga dessa städer hava löneregleringar nyligen företagits. Magistraten har därför ansett att rådman med hänsyn till Västerås storlek bör placeras i lönegrad 38.

Lönenämnden kan för sin del icke ansluta sig till de anförda synpunkterna, då nämnden hyser den uppfattningen att att ifrågavarande juristbefattningar erhållit en i förhållande till såväl stadens övriga juristtjänster som till dylika befattningar i andra städer väl avvägd placering.

Lönegrad 37.

Begynnelselön	18.456: —
Slutlön	19.968: —

Lönegrad 38.

Begynnelselön	18.960: —
Slutlön	20.496: —

Lönegrad 39.

Begynnelselön	19.464: —
Slutlön	21.048: —

Byggnadschef (28) 16.932: — 19.282: —

Överenskommelse har efter samråd med representanter för drätselkammaren och styrelsen för tekniska verken träffats med **Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund** om befattningens inplacering i lönegrad 40 med den inskränkningen, att befattningshavaren i avvaktan på realiserandet av ett förslag om att överföra vatten- och avloppsverket från tekniska verken till byggnadskontoret årligen å sin lön skall vidkännas ett avdrag å 1.000 kronor.

Enligt överenskommelsen skall vidare överingenjören vid tekniska verken, som även inplacerats i lönegrad 40, intill dess han lämnar chefskapet för vatten- och avloppsverket utöver sin lön årligen uppbära 1.000 kronor.

Drätselkammaren har funnit detta förslag mindre tillfredsställande och i stället förordat, att båda befattningarna placeras i 40. lönegraden utan vare sig avdrag eller tillägg, men att byggnadschefen utan någon höjning av lönen skall vara skyldig att underkasta sig den ökning i arbetsbördan, som en eventuell överflyttning av stadens vatten- och avloppsverk kan komma att medföra.

Lönenämnden har efter ny prövning av frågan likväl kommit till den uppfattningen, att det med hänsyn till de faktiskt rådande förhållandena, om vilkas varaktighet

man för tillfället ingenting vet, måste anses skäligt med en skillnad i lönesättningen mellan de båda befattningarna. Nämnden föreslår därför att befattningen som byggnadschef nu placeras i lönegrad 39, och befattningen såsom överingenjör vid tekniska verken i lönegrad 40.

Stadsarkitekt (28) 16.932: — 19.282: —

Om inplaceringen av denna befattning har icke förts några förhandlingar.

Lönenämnden har efter verkställd utredning av lönesättningen för samma tjänst i jämförbara städer funnit, att befattningen bör placeras på sätt som skett.

Lönegrad 40.

Begynnelselön 19 968: —
Slutlön 21.624: —

Överingenjör vid tekniska verken (28) 16.932: — 19.282: —

I fråga om motiveringen för befattningens inplacering i lönegrad 40 får nämnden hänvisa till vad härovan under "Byggnadschef" anförts.

Här skall endast tilläggas att **styrelsen för tekniska verken** är ense med nämnden om att befattningen bör placeras i lönegrad 40. Styrelsen anser emellertid, att ett särskilt tillägg à 1.200 kronor per år bör utgå såsom kompensation under den tid vatten- och avloppsverket ligger under tekniska verkens förvaltning.

Med hänsyn till den föreslagna inbördes placeringen mellan byggnadschef och överingenjör anser sig nämnden icke i detta sammanhang kunna biträda denna framställning.

Lönegrad 41.

Begynnelselön 20.496: —
Slutlön 22.224: —

Lönegrad 42.

Begynnelselön 21.048: —
Slutlön 22.824: —

Lönegrad 43.

Begynnelselön 21.624: —.
Slutlön 23.424: —

Lönegrad 44.

Begynnelselön 22.224: —
Slutlön 24.024: —

Lönegrad 45.

Begynnelselön 22.824: —
Slutlön 24.624: —

Lönegrad 46.

Begynnelselön 23.424: —
Slutlön 25.224: —

Stadsdirektör (31) 19.282: — 22.132: —

Drätselkammaren har — liksom f. ö. Sveriges Juristförbund — icke funnit bärande skäl föreligga för någon differentiering mellan stadsdirektör och borgmästare i lönehänseende. Stadsdirektörens ställning såsom högste chefstjänsteman inom förvaltningen och det därmed förknippade ansvaret medgiver icke enligt drätselkammaren, att han placeras under borgmästaren i lönehänseende. Drätselkammaren har föreslagit, att likställighet mellan stadsdirektören och borgmästaren genomföres på så sätt att borgmästaren, därest så anses kunna ske, placeras i 46. lönegraden.

Lönenämnden får, under hänvisning till att överenskommelse träffats efter förhandlingar med Juristförbundet om respektive inplaceringar, förklara sig icke kunna biträda drätselkammarens förslag.

Lönegrad 47.

Begynnelselön	24.024: —
Slutlön	25.824: —

Lönegrad 48.

Begynnelselön	24.624: —
Slutlön	26.424: —

Borgmästare	(33)	21.132: —	24.632: —

Magistraten har accepterat inplaceringen, därvid magistraten dock, under hänvisning till att borgmästaren i Borås — där bruttolönsprincipen är genomförd beträffande magistratsledamöterna — placerats i 51. lönegraden, ansett att borgmästaren i Västerås borde placeras i 49. lönegraden.

I övrigt får lönenämnden åberopa vad som anförts under ”Stadsdirektör”.

Lönenämnden vill här slutligen meddela, att frågan om en översyn av de extra befattningshavarnas löner icke varit föremål för behandling i detta sammanhang. Nämden har emellertid för avsikt att inom en snar framtid kunna påbörja arbetet därmed och förutsätter därvidlag, att det tidigare beslutade provisoriska tillägget skall utgå oförändrat till denna personal, i avbidan på att stadsfullmäktige tagit ställning till det förslag, vartill den kommande löneöversynen kan föranleda.

Under åberopande av vad ovan anförts får lönenämnden nu hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga bifogade, med bil. 1 a och 1 b betecknade förslag till löneplan för Västerås stads ordinarie befattningshavare att gälla från och med den 1 oktober 1947;

att i fråga om rörligt tillägg helt tillämpa de bestämmelser, vilka därutinnan gälla för statens befattningshavare;

att antaga bifogade, med bil. 2 betecknade förslag till tjänsteförteckning för stadens ordinarie befattningshavare att gälla från och med den 1 oktober 1947;

att i princip antaga bifogade, med bil. 3 betecknade förslag till normaltjänstereglemente för nämnda befattningshavare;

att uppdraga åt lönenämnden att snarast möjligt för stadsfullmäktige framlägga ett i detalj utarbetat förslag till normaltjänstereglemente;

att antaga bifogade, med bil. 4 betecknade förslag till övergångsbestämmelser i fråga om tillämpningen av nämnda löneplan och tjänsteförteckning;

att godkänna bifogade, med bil. 5—7 betecknade förslag till ändringar i dels pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare av den 16 december 1929 och pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare och arbetare av den 19 december 1946 och dels arbetsordningen för rådhusrätten och magistraten i Västerås och lönestaten för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås;

att uppdraga åt lönenämnden att, i mån så erfordras, underställa ovan angivna beslut vederbörande myndigheter för fastställelse samt

att från vidare handläggning avföra de olika löneframställningar, som genom förevarande förslag behandlats.

Västerås den 8 november 1947

För löne- och avtalsnämnden:

KARL ENGDAHL.

Anders Ahlström.

Bilaga 1 a.

Förslag till ny löneplan, exklusive rörligt tillägg.

Lönegrad nr	Lönegrad omfattar löneklasserna nr	Löneklass nr	Ortsgrupp 1	Ortsgrupp 2	Ortsgrupp 3	Ortsgrupp 4	Ortsgrupp 5
			Årslön kronor				
1	1— 4	1	2856	2988	3120	3252	3396
2	2— 5	2	2940	3072	3216	3360	3504
3	3— 6	3	3060	3204	3348	3492	3636
4	4— 7	4	3192	3336	3492	3648	3804
5	5— 8	5	3360	3516	3672	3828	3996
6	6— 9	6	3552	3720	3888	4056	4224
7	7—10	7	3756	3936	4116	4296	4476
8	8—11	8	3972	4152	4344	4536	4728
9	9—12	9	4188	4392	4596	4788	4992
10	10—13	10	4440	4644	4860	5064	5280
11	11—14	11	4668	4884	5112	5328	5556
12	12—15	12	4896	5124	5352	5592	5820
13	13—16	13	5112	5352	5592	5844	6084
14	14—17	14	5328	5580	5832	6084	6336
15	15—18	15	5544	5808	6072	6336	6600
16	16—19	16	5760	6036	6312	6588	6864
17	17—20	17	6000	6288	6564	6852	7140
18	18—21	18	6240	6540	6828	7128	7428
19	19—22	19	6528	6840	7152	7464	7776
20	20—23	20	6828	7164	7488	7812	8136
21	21—24	21	7218	7596	7932	8280	8628
22	22—25	22	7680	8052	8412	8784	9144
23	23—26	23	8136	8520	8904	9300	9684
24	24—27	24	8604	9012	9420	9828	10236
25	25—28	25	9168	9576	9984	10392	10800
26	26—29	26	9744	10152	10560	10968	11376
27	27—30	27	10356	10764	11172	11580	11988
28	28—31	28	10968	11376	11784	12192	12600
29	29—32	29	11592	12000	12408	12816	13224
30	30—33	30	12216	12624	13032	13440	13848
31	31—34	31	12804	13212	13620	14028	14436
32	32—35	32	13392	13800	14208	14616	15024
33	33—36	33	13896	14304	14712	15120	15528
34	34—37	34	14400	14808	15216	15624	16032
35	35—38	35	14904	15312	15720	16128	16536
36	36—39	36	15408	15816	16224	16632	17040
37	37—40	37	15912	16320	16728	17136	17544
38	38—41	38	16416	16824	17232	17640	18048
39	39—42	39	16920	17328	17736	18144	18552
40	40—43	40	17424	17832	18240	18648	19 56
41	41—44	41	17952	18360	18768	19176	19584
42	42—45	42	18504	18912	19320	19728	20136
43	43—46	43	19080	19488	19896	20304	20712
44	44—47	44	19680	20088	20496	20904	21312
45	45—48	45	20280	2 688	21096	21504	21912
46	46—49	46	20880	21288	21696	22104	22512
47	47—50	47	21480	21888	22296	22704	23112
48	48—51	48	22080	22488	22896	23304	23712
		49	22680	23088	23496	23904	24312
		50	23280	23688	24096	24504	24912
		51	23880	24288	24696	25104	25512

Bilaga 1 b.

Förslag till ny löneplan inklusive 12 % rörligt tillägg.

Lönegrad nr	Lönegrad omfattar löneklasserna nr	Löneklass nr	Ortsgrupp 1	Ortsgrupp 2	Ortsgrupp 3	Ortsgrupp 4	Ortsgrupp 5
			Årslön kronor				
1	1—4	1	3204	3348	3492	3648	3804
2	2—5	2	3288	3444	3600	3768	3924
3	3-6	3	3432	3588	3744	3912	4068
4	4—7	4	3576	3732	3912	4080	4260
5	5—8	5	3768	3936	4116	4284	4476
6	6—9	6	3984	4164	4356	4548	4728
7	7-10	7	4212	4404	4608	4812	5016
8	8—11	8	4452	4656	4860	5076	5292
9	9-12	9	4692	4920	5148	5364	5592
10	10—13	10	4968	5196	5448	5676	5916
11	11-14	11	5232	5472	5724	5964	6228
12	12-15	12	5484	5736	6000	6264	6516
13	13 16	13	5724	6000	6264	6540	6816
14	14-17	14	5964	6252	6528	6816	7092
15	15 18	15	6204	6504	6804	7092	7392
16	16—19	16	6456	6756	7068	7380	7692
17	17—20	17	6720	7044	7356	7680	7992
18	18—21	18	6984	7320	7644	7980	8316
19	19 22	19	7308	7656	8016	8364	8712
20	20-23	20	7644	8028	8388	8748	9108
21	21-24	21	8112	8508	8880	9276	9660
22	22-25	22	8604	9024	9420	9840	10236
23	23-26	23	9108	9540	9972	10416	10848
24	24-27	24	9636	10092	10548	11004	11460
25	25—28	25	10272	10728	11184	11640	12096
26	26-29	26	10908	11376	11832	12288	12744
27	27-30	27	11604	12060	12516	12972	13428
28	28-31	28	12288	12744	13200	13656	14112
29	29—32	29	12984	13440	13896	14352	14808
30	30—33	30	13680	14136	14592	15048	15504
31	31-34	31	14340	14796	15252	15708	16164
32	32 35	32	15000	15456	15912	16344	16752
33	33-36	33	15564	16020	16440	16848	17256
34	34 37	34	16128	16536	16944	17352	17760
35	35—38	35	16632	17040	17448	17856	18264
36	36 39	36	17136	17544	17952	18360	18768
37	37-40	37	17640	18048	18456	18864	19272
38	38-41	38	18144	18552	18960	19368	19776
39	39-42	39	18648	19056	19464	19872	20280
40	40-43	40	19152	19560	19968	20376	20784
41	41-44	41	19680	20088	20496	20904	21312
42	42—45	42	20232	20640	21048	21456	21864
43	43-46	43	20808	21216	21624	22032	22440
44	44—47	44	21408	21816	22224	22632	23040
45	45—48	45	22008	22416	22824	23232	23640
46	46—49	46	22608	23016	23424	23832	24240
47	47—50	47	23208	23616	24024	24432	24840
48	48—51	48	23808	24216	24624	25032	25440
		49	24408	24816	25224	25632	26040
		50	25008	25416	25824	26232	26640
		51	25608	26016	26424	26832	27240

Bilaga 2.

TJÄNSTEFÖRTECKNING

över Västerås stads ordinarie befattningshavare.

Lönegrad	Befattning	Anmärkning
5	Biljettförsäljerska vid varmbadhuset Sömmerska vid ålderdomshemmet	
6	Barnsköterska vid barnstugorna Kokerska vid ålderdomshemmet Skrivbiträde Tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet	
8	Kontorsbiträde Telefonist vid stadsförvaltningen	
9	Körkarl vid byggnadskontoret (på övergångsstat)	
10	Kartriterska Renhållningsarbetare (på övergångsstat)[1]	[1]) Beklädnadsförmån utom lönen.
11	Bitr. maskinist vid ålderdomshemmet[1]) Bitr. vaktmästare vid ålderdomshemmet[1]) Eldare i stadshotellet[2]) Eldare i varmbadhuset Förman vid Malma grustag (på övergångsstat) Första kartriterska Kanslibiträde Maskinist vid Malma grustag Mätaravläsare vid tekniska verken[3]) Tillsyningsman på Björnön	[1]) Bostad om ett rum och kök med värme. Värdet avdrages lönen. [2]) Bostad om ett rum och kök. Värdet avdrages lönen. [3]) Premieackord utgår; pension och sjukersättning åtnjutes enl. lönegrad 13.

Lönegrad	Befattning	Anmärkning
12	Barnträdgårdslärarinna Föreståndarinna för barnhemmet1) Förrådsman vid parkförvaltningen Kassörska vid fattigvårdsbyrån Sjuksköterska vid ålderdomshemmet Skolsköterska Vaktmästare och eldare vid Herrgärds-, Djäknebergs- och Korsängsskolarna2) Vaktmästare vid Arosvallens idrottsplats Vaktmästare vid Idrottshallen Vaktmästare vid Kommunala flickskolan Vaktmästare vid stadsingenjörskontoret Vice brandman3)	1) Fritt vivre utom den kontanta lönen. Värdet av fritt vivre avdrages lönen med 1.200 kr. pr år, varav 500 kr. för bostad och 700 kr. för kost. 2) Bostad om ett à två rum och kök med värme. Värdet avdrages lönen. 3) Beklädnadsförmån utom lönen.
13	Extra poliskonstapel1) Föreståndarinna för daghemmet Gasverkseldare Husmoder vid ålderdomshemmet Kontorist, manlig Kontrollant vid uppbördsverket Kranreparatör Magistratsvaktmästare Maskinist vid elverket Maskinist vid reningsverket Maskinist vid varmbadhuset Maskinist vid vattenverket2) Maskinist vid ålderdomshemmet3) Mätarjusterare vid elverket Polissyster Stadsvaktmästare Vaktmästare vid ålderdomshemmet4) Ångbåtsmaskinist	1) Beklädnadsförmån utom lönen. 2) Bostad om två rum och kök. Värdet avdrages lönen. 3) Bostad om ett rum och kök med värme. Värdet avdrages lönen. 4) Bostad om ett rum, hall och kök. Betr. värdet härav, se stadsfullmäktiges prot. 26/4 1945.
14	Bokhållare vid tekniska verken Brandman1) Förste montör vid elverket Förste mätaravläsare vid tekniska verken Inkasserare vid drätselkontoret Kurator vid pensionsnämnderna Poliskonstapel1)	1) Beklädnadsförmån utom lönen.

Lönegrad	Befattning	Anmärkning
15	Andre stadsbokhållare	
	Bostadsinspektris	
	Förman vid gaturenhållningen	
	Förman vid renhållningsverket	
	Förrådsförman vid drätselkammarens förråd	
	Hälsovårdsinspektör	
	Kassör å drätselkontoret	
	Mätaravläsarförman vid tekniska verken	
	Mätarjusterareförman vid elverket	
	Mätarjusterareförman vid gas- och vattenverken	
	Ritare vid tekniska verken	
	Socialvårdsassistent	
	Utsättare vid byggnadskontoret	
	Utsättare vid tekniska verken	
16	Arbetsförman vid elverket	1) Beklädnadsförmån utom lönen.
	Arbetsförman vid vattenverket	
	Avsynare vid vattenverket	
	Barnavårdsinspektris	
	Barnavårdsman, kvinnlig	
	Bitr. överkonstapel vid ordningspolisen[1])	
	Bokhållare vid byggnadskontoret	
	Brandförman[1])	
	Driftsförman vid gasverket	
	Förman vid fastighetskontoret	
	Förrådsförman vid tekniska verken	
	Inspektris för barnstugorna	
	Kriminalkonstapel	
	Parkförman	
17	Byggnadsförman	1) Uniformsbidrag utgår till befälhavaren å bogserbåten.
	Gatuförman vid byggnadskontoret	
	Kranmaskinistförman	
	Montörförman vid elverket	
	Rörnätsförman	
	Tekniker å byggnadskontoret	
	Trädgårdsmästare	
	Ångbåtsbefälhavare[1])	
18	Barnavårdsföreståndare	1) Beklädnadsförmån utom lönen.
	Bitr. kriminalöverkonstapel[1])	2) Bostad om två rum och kök, Värdet avdrages lönen. Beklädnadsförmån utom lönen.
	Brandmästare[2])	
	Förste hälsovårdsinspektör	

Lönegrad	Befattning	Anmärkning
	Lantbruksinspektor Mätningstekniker Vägtekniker	
19	Assistent vid avlöningskontoret Förste mätningstekniker Kriminalöverkonstapel1) Polisöverkonstapel1) Schaktmästare vid vattenverket Verkmästare vid elverket	1) Beklädnadsförmån utom lönen.
20	Assistent vid uppbördsverket Hamnfogde1) Skolkamrerare Stadsplanetekniker Underingenjör å fastighetskontoret Underingenjör å stadsarkitektkontoret Underingenjör å stadsingenjörskontoret Verkmästare å byggnadskontoret	1) Uniformsbidrag utgår.
21	Installationsingenjör vid elverket	
22	Föreståndare för ålderdomshemmet1) Förste assistent vid uppbördsverket Förste stadsbokhållare	1) Bostad om tre rum och kök med värme. Värdet avdrages lönen.
23	Avlöningskamrerare å drätselkontoret Byggnadsinspektör Fastighetsförvaltare Poliskommissarie1) Kontorschef vid tekniska verken Vice brandchef2)	1) Beklädnadsförmån utom lönen. 2) Bostad om tre rum och kök. Värdet avdrages lönen. 300 kronor årligen i beklädnadsbidrag.
24	Bitr. driftsingenjör vid vattenverket Byråingenjör vid elverket Byråingenjör vid vattenverket Fastighetsingenjör	
25	Driftsingenjör vid elverket Driftsingenjör vid gasverket1) Stadsträdgårdsmästare	1) Bostad om tre rum och kök med värme. Värdet avdrages lönen.
26	Arbetsingenjör vid byggnadskontoret Jordbruksförvaltare	

Lönegrad	Befattning	Anmärkning
27	Assistent vid stadskansliet Hamnkapten[1])	1) Uniformsbidrag utgår.
28	Mätningsingenjör Socialvårdschef[1])	1) Arvode såsom ombudsman och sekreterare hos barnavårdsnämnden ingår i lönen.
29	Assessor vid rådhusrätten Brandchef[1]) Förste ingenjör vid byggnadskontoret Förste ingenjör vid tekniska verken Polisnotarie	1) Bostad om fyra rum och kök. Värdet avdrages lönen. 300 kronor årligen i beklädnadsbidrag.
30	Andre stadsombudsman	
31		
32	Kronokamrerare[1]) Stadskamrerare	1) Sportler av landstingsmedel inlevereras till stadskassan.
33	Folkskoleinspektör	
34	Stadsfogde[1]) Stadsplanearkitekt	1) Alla sportler redovisas till stadskassan. Nuvarande innehavare åtnjuter 4.000 kr. i sportlerinkomster pr år.
35	Fastighetschef Stadsingenjör	
36	Förste stadsombudsman Rådman[1]) Polismästare tillika stadsfiskal[1])[2])	1) Alla sportler redovisas till stadskassan. 2) Beklädnadsförmåner ingår i lönen.
39	Byggnadschef Stadsarkitekt	
40	Överingenjör vid tekniska verken	
46	Stadsdirektör	
48	Borgmästare[1])	1) Alla sportler redovisas till stadskassan.

Bilaga 3.

NORMALTJÄNSTEREGLEMENTE

för städernas ordinarie befattningshavare.

Kap. I. Inledande bestämmelser.

§ 1.

Med befattning avses i detta reglemente befattning upptagen i den av stadsfullmäktige fastställda tjänsteförteckningen och med befattningshavare innehavare av sådan befattning.

Med myndigheten avses den styrelse eller nämnd, under vilken befattningen närmast lyder.

§ 2.

Föreskrifterna i detta reglemente gälla, i den mån icke lag, författning eller andra av statlig myndighet meddelade eller fastställda bestämmelser föranleda annat.

Kap. II. Anställning och entledigande.

§ 3.

Kungörelse om ledig befattning.

När befattning skall tillsättas, kungör myndigheten densamma ledig med minst 14 dagars ansökningstid. Kungörelsen skall offentliggöras dels genom anslag såväl inom ifrågavarande förvaltning som på central, av stadsfullmäktige (lönenämnden) bestämd plats, dels, om myndigheten så finner erforderligt, på annat sätt.

§ 4.

Villkor för anställning.

Till innehavare av befattning må ej utses annan än den, som fyllt 21 år och som med intyg av legitimerad läkare, avfattat enligt av lönenämnden fastställt formulär, styrkt sig vara fri från sådan sjukdom samt sådant sjukdomsanlag och lyte, som kan inverka menligt på förmågan att sköta befattningen. Sökande, som i samband med tidigare anställning hos staden företett läkarintyg, är skyldig förete nytt intyg endast där så för särskilt fall påfordras. Intyg bör ej avfordras annan sökande än den, som kan antagas erhålla befattningen.

Till innehavare av befattning må ej utan särskilda skäl utses annan än den, som antingen har sådan levnadsålder, att han kan uppnå det antal tjänsteår, vilket enligt stadens pensionsreglemente fordras för erhållande av hel pension i befattningen, eller ock för felande tjänsteår förvärvat rätt till pension i tidigare anställning eller på annat sätt, Om pensionsrätt saknas för mer än tio år, erfordras dock stadsfullmäktiges (lönenämndens) medgivande till anställningen.

Myndigheten må, om så anses erforderligt, föreskriva viss tids provtjänstgöring, dock högst ett år.

§ 5.

Tillsättning av befattning.

Befattningarna som — — — — — tillsättas av stadsfullmäktige. Övriga befatt-

ningar tillsättas av myndigheten. Bevis om tillsättningen meddelas genom utdrag av protokollet åtföljt av ett exemplar av detta reglemente. Befattningen tillträdes, om ej annat överenskommits, med ingången av månaden näst efter den, varunder tillsättningen ägt rum.

§ 6.

Anställningsform.

Befattning tillsättes genom förordnande tills vidare med viss vid tillsättningen bestämd ömsesidig uppsägningstid, minst tre och högst sex månader.

Den som innehaft befattning under minst femton år, eller, därest han fyllt 40 år, under minst tio år kan, förutom i de i § 8 avsedda fallen, uppsägas endast om hans befattning blir överflödig och skall i så fall såvitt möjligt beredas annan anställning hos staden. Uppsägningstiden är i detta fall ett år.

Befattningshavare, som icke kan uppsägas av staden och för vilken uppsägningstid icke bestämts, skall iakttaga en uppsägningstid av minst tre månader.

Protokollsanteckning till andra stycket. Återinrättas den överflödiga befattningen inom tre år, äger befattningshavaren, om han därvid anmäler sig som sökande, återfå denna. Återinrättas befattningen icke, bör befattningshavaren såvitt möjligt beredas företräde vid tillsättning av motsvarande befattning.

§ 7.

Uppsägning och avsked.

Den som äger tillsätta befattning beslutar angående uppsägning och meddelar avsked från befattningen samt äger, efter skriftlig framställning av befattningshavaren, på särskilda skäl medgiva avsked före uppsägningstidens utgång.

Beslut om uppsägning må icke fattas, utan att befattningshavaren beretts skälig tid, minst fjorton dagar, till yttrande och ärendet uttryckligen angivits i kallelsen till sammanträdet. Beslutet skall biträdas av ett antal röstande, motsvarande minst två tredjedelar av hela antalet ledamöter.

§ 8.

Fel eller försummelse i tjänsten m. m.

Befattningshavare, som gör sig skyldig till fel eller försummelse i tjänsten, må av myndigheten tilldelas varning. Om han icke låter sig därav rätta och förnyad varning anses icke böra meddelas eller om felet eller försummelsen är av svårare beskaffenhet, äger myndigheten för viss tid, högst tre månader, skilja honom från befattningen. Har han genom felet eller försummelsen eller eljest ådagalagt uppenbar olämplighet för att bibehållas i sin befattning må den som äger tillsätta befattningen för alltid skilja honom från denna. Kan han icke lämpligen flyttas till annan befattning äger han uppbära avlöning under en månad från det beslut om skiljandet fattats.

Hava efter befattningshavare tilldelad varning två år förflutit, utan att han erhållit förnyad varning eller varit skild från befattningen, må varningen icke åberopas som skäl för hans skiljande från befattningen.

Beträdes befattningshavare med svårare fel eller försummelse eller är han på sannolika skäl misstänkt därför, äger myndigheten i avvaktan på bestraffningsärendets avgörande avstänga honom från tjänstgöring under högst 30 dagar i sänder.

Beträffande beslut om varning eller skiljande från befattning skall vad i § 7

andra stycket stadgas äga motsvarande tillämpning; dock må beslut om varning fattas med enkel röstövervikt.

§ 9.

Om befattningshavares skyldighet att vid viss levnadsålder eller på grund av bristande tjänstbarhet utan uppsägning avgå ur tjänst stadgas i stadens pensionsreglemente.

Kap. III. Befattningshavares åligganden.

§ 10.

Tjänstgöringsskyldighet.

Befattningshavare är skyldig ställa sig till efterrättelse stadgandena i detta reglemente och stadens pensionsreglemente samt de föreskrifter om tjänstgöringen, som meddelas i instruktion eller eljest i vederbörlig ordning.

§ 11.

Ändrade arbetsuppgifter m. m.

Befattningshavare är skyldig underkasta sig sådan jämkning i åligganden, som påkallas med hänsyn till göromålens behöriga gång, samt myndighetens beslut om ändrade eller ökade arbetsuppgifter och stadsfullmäktiges (lönenämndens) beslut om förflyttning till annan befattning.

Befattningshavare är även skyldig underkasta sig *dels* sådana ändringar i detta reglemente och andra avlöningsbestämmelser, som staden finner påkallade med hänsyn till nya eller ändrade statliga författningar eller därmed jämförbara omständigheter, *dels* sådan reduktion av lönen, som följer av att rörligt tillägg förbytes i rörligt avdrag, när levnadskostnaderna nedgå under lönesystemets basläge.

Befattningshavare är skyldig mottaga förordnande att uppehålla annan befattning eller tjänst hos staden och skall därunder, om myndigheten prövar så lämpligen kunna ske, bestrida även egen befattning.

Protokollsanteckning till andra stycket. Med här nämnda statliga författningar avses icke statens avlöningsreglementen och med "därmed jämförbara omständigheter" icke förstatligande av viss kommunal verksamhet, därest icke i det särskilda fallet annorlunda överenskommits.

§ 12.

Arbetstid.

Arbetstidens omfattning och förläggning bestämmes inom ramen för gällande arbetstidslag av myndigheten. Härvid skall, där ej annat stadgas, för befattningshavare som huvudsakligen sysslar med kontorsarbete eller liknande inomhusgöromål iakttagas att den effektiva arbetstiden skall utgöra 7 timmar varje söckendag; dock må, i den mån arbetets behöriga gång så medgiver, arbetstiden nedsättas till 5 timmar på lördagar samt arbetstiden nedsättas eller arbetet helt inställas påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsafton. När göromålen så kräva, äger vederbörande chef eller myndighet besluta, att arbetstiden skall tillfälligt utsträckas.

Protokollsanteckning. De städer, som så finna lämpligt, kunna i sina reglementen

införa bestämmelse, att arbetstiden sommartid må nedsättas på visst sätt, i den mån myndigheten finner arbetet så medgiva.

Det är önskvärt att arbetstiden förlägges så att befattningshavare med tjänstgöring under sön- och helgdag befrias från tjänstgöring minst varannan sådan dag.

§ 13.

Bisysslor.

Befattningshavare må ej utan myndighetens medgivande åtaga sig tjänst, avlönat uppdrag eller annat uppdrag, som icke är av uppenbart tillfällig beskaffenhet, eller idka förvärvsverksamhet. Medgivande må vägras endast där myndigheten finner sysslan vara hindrande för tjänsten eller kunna påverka befattningshavarens handläggning av ärenden i tjänsten. Medgivande gäller tills vidare. Myndigheten skall årligen tillställa lönenämnden förteckning över sådana medgivanden.

Protokollsanteckning. Bestämmelserna i denna paragraf avse icke förtroendeuppdrag inom fackliga, politiska eller ideella organisationer.

§ 14.

Bostadsband.

Befattningshavare må ej utan stadsfullmäktiges (lönenämndens) medgivande vara bosatt utom staden. Medgivande bör ej vägras, där vägran skulle framstå som obillig med hänsyn till bostads- eller geografiska förhållanden.

Protokollsanteckning. De städer, som så finna lämpligt, kunna utesluta denna paragraf.

§ 15.

Läkarundersökning.

Befattningshavare är skyldig att på stadens bekostnad underkasta sig sådan läkarundersökning, som myndigheten kan finna påkallad.

Kap. IV. Allmänna bestämmelser om avlöning.

§ 16.

Avlöning, tjänsteförteckning och löneplan.

Avlöning utgöres av lön enligt nedanstående löneplan jämte rörligt tillägg (dyrtidstillägg) och personligt tillägg, i den mån enligt särskilt beslut av stadsfullmäktige sådana tillägg utgå.

I tjänsteförteckning angives, till vilken lönegrad befattning hör samt huruvida viss befattning är förenad med rätt till sportler, felräkningspengar eller beredskapsarvode eller skyldighet att bebo tjänstebostad.

L ö n e p l a n.

— —

Protokollsanteckning. Städerna rekommenderas att som löneplan antaga de för deras ortsgrupp avsedda beloppen i civila avlöningsreglementets löneplan A, utbyggd på sätt framgår av bilaga till detta reglemente. I vart fall bör löneplanen vara anordnad som en fortlöpande lönestege.

§ 17.

Utbetalning av avlöning.

Avlöning utbetalas månadsvis i efterskott och utgår från och med tillträdesdagen till och med den dag befattningen frånträdes. Avlider befattningshavare och efterlämnar anhöriga berättigade till familjepension från staden, utgår under en månad från dödsfallet avlöning, i den mån den överstiger familjepensionen.

Avlöning för del av månad beräknas i förhållande till antalet dagar i månaden.

§ 18.

Olycksfallsersättning m. m.

Från avlöning avdrages ersättning, som tillkommer befattningshavaren med anledning av olycksfall i arbete hos staden eller yrkessjukdom, ådragen i stadens tjänst, ävensom pension utgående på grund av anställning hos staden.

— —

Har befattningshavare eljest med anledning av sjukdom, övervåld e. d. anspråk på ersättning av annan, övergår detta till staden i den mån avlöning utgår, utom när det grundar sig på försäkring som bekostats av befattningshavaren.

Vad ovan stadgats gäller endast, i den mån ersättningen eller pensionen belöper på tid, för vilken avlöning utgår, och under förutsättning att ej stadsfullmäktige (lönenämnden) annorlunda medgiva(er).

Protokollsanteckning. Därest obligatorisk sjukförsäkring med förbud mot överförsäkring införes, skall i andra stycket mellan orden "på försäkring" införas ordet "frivillig" med bindande verkan för de befattningshavare, för vilka reglementet gäller.

§ 19.

Löneklassuppflyttning.

Befattningshavare erhåller vid tillträde av befattning lön enligt lönegradens lägsta löneklass och uppflyttas, sedan han tillhört en och samma löneklass under tre år, till närmast högre löneklass inom lönegraden, allt i den mån ej annat föranledes av vad nedan samt i § 20 stadgas.

I övrigt gäller såsom villkor för löneklassuppflyttning:

a) att befattningshavaren under minst fyra femtedelar av den tid, som fordras för uppflyttning, bestritt sin egen eller annan befattning eller tjänst hos staden eller innehaft sådant uppdrag, som lönenämnden finner böra därmed jämställas, dock att härvid som tjänstetid skall räknas jämväl ledighet med oavkortad avlöning ävensom ledighet, som avses i § 24 mom. 1, §§ 25, 27 och 28 och varunder avlöning utgår, samt ledighet för tjänstgöring, vilken åligger befattningshavaren såsom värnpliktig, tjänstepliktig, civilförsvarspliktig, officer i väg- och vattenbyggnadskåren eller reservbefäl eller för utbildning till reservofficer;

b) att tjänstgöringen är väl vitsordad; samt

c) att befattningshavaren icke uppnått den ålder, vid vilken han är skyldig att avgå.

Beslut om löneklassuppflyttning fattas av myndigheten. Är befattningshavares tjänstgöring ej väl vitsordad, skall fråga om uppskov med uppflyttning avgöras av lönenämnden. Dylikt uppskov skall avse viss tid, högst ett halvt år.

För bibehållande i stadens tjänst av särskilt kvalificerad befattningshavare må

lönenämnden undantagsvis och där stadens intresse så påkallar oberoende av tjänstetid uppflytta honom i högre löneklass inom lönegraden.

Löneklassuppflyttning sker vid ingången av kalendermånaden näst efter den, under vilken stadgade villkor uppfyllts.

§ 20.

Särskilda regler om inplacering i löneklass.

Befattningshavare, som förflyttas till befattning inom högre lönegrad, skall placeras lägst i löneklassen närmast över den, som han i den lägre befattningen senast tillhörde, och äger för löneklassuppflyttning tillgodoräkna sig den tid, dock högst tre år, varunder han tillhört löneklassen närmast under den, i vilken han placerats.

Förflyttas befattningshavare till befattning inom samma lönegrad, bibehåller han sin placering i löneklass.

Den som vid tillträde av befattning är i stadens tjänst utan att vara befattningshavare, äger för löneklassuppflyttning tillgodoräkna sig den tid han under de tre senaste åren eller i en följd omedelbart före tillträdet uppehållit befattningen eller eljest hos staden oavsett anställningsform fullgjort arbete, som lönenämnden prövar vara till art, vikt och omfattning likvärdigt.

Fråga om rätt att för löneklassuppflyttning tillgodoräkna tjänstetid hos staden i annat fall än ovan sagts, tjänstetid i statens, annan kommuns eller enskild tjänst samt fortsatt tjänstgöring enligt 27 § 1 mom. B-D värnpliktslagen eller tjänstgöring för utbildning till reservofficer avgöres av stadsfullmäktige (lönenämnden). Den, som önskar tillgodoräkna sig sådan tid eller tjänstgöring, skall underrätta myndigheten härom, innan han utses till innehavare av befattningen.

Kap. V. Semester.

§ 21.

Befattningshavare äger årligen åtnjuta semester under föjande antal vardagar:

	t. o. m. kalenderår varunder han fyller 29 år	fr. o. m. kalenderår varunder han fyller 30 år	40 år
i lönegrad — och lägre	18	22	26
i lönegrad — och högre	24	28	32

Befattningshavare med regelbundet skiftarbete, vari ingå sön- och helgdagar, samt — — — äga oberoende av lönegradsplacering åtnjuta semester, som om de tillhörde lönegrad — och högre. Sjukvårdspersonal, som övervägande tjänstgör å röntgenavdelning, äger åtnjuta semester under 36 vardagar.

I vad semestern överstiger i lagen om semester angivet minimiantal dagar, utgår den endast i den mån så kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång.

Kvalifikationsår är löpande kalenderår. Har befattningshavare under nästföregående kalenderår åtnjutit tjänstledighet enligt kap. VI, beräknas semestern dock, om ej myndigheten annorlunda medgiver, i förhållande till den del av sistnämnda år varunder hans tjänstgjort. Därest befattningshavare under året till- eller frånträder befattning, beräknas hans semester i förhållande till den del av året, under vilken be-

fattningen innehaves. Befattningshavare som, när han lämnar stadens tjänst, under sista året erhållit längre semester än som bort tillkomma honom skall genom avdrag på avlöningen återbetala för mycket utbetald semesterlön.

Myndigheten bestämmer med hänsynstagande i möjligaste mån till befattningshavarens önskemål, när semester skall utgå, med iakttagande

att semestern förlägges till tid, då minsta olägenhet vållas av befattningshavarens frånvaro, och beträffande befattningshavare vid undervisningsanstalt icke till termin,

att semestern i regel skall utgå i en följd men undantagsvis må delas,

att befattningshavare, som handhar uppbörd eller kontroll av uppbörd, är skyldig uttaga semester på tid som myndigheten bestämmer,

att befattningshavare, om myndigheten så finner nödvändigt, är skyldig avbryta semestern,

att semester, som på grund av tjänstgöringsförhållandena icke kunnat medgivas under kalenderåret, må förläggas till nästa års första kvartal,

att befattningshavare, som insjuknar under semester, må beviljas sjukledighet i stället för semester, om sjukdomen varit minsta halva årssemestern och enligt intyg av legitimerad läkare medfört oförmåga till tjänstgöring.

Protokollsanteckning. Personal vid polis- och brandkår erhåller semester efter lönegradsplacering.

Anm. De i § 21 angivna lönegraderna avse det vid reglementet fogade förslaget till löneplan (civila avlöningsreglementets löneplan A).

Kap. VI. Tjänstledighet.

§ 22.

Beviljande av tjänstledighet.

Tjänstledighet beviljas för längre sammanhängande tid än sex månader av stadsfullmäktige (lönenämnden) och eljest av myndigheten. Om befattningens uppehållande under ledigheten beslutar myndigheten.

Har under en kalendermånad tjänstledighet åtnjutits under sammanlagt minst sex arbetsdagar, skall ledighet anses beviljad även under minst det antal hela söndagar eller andra ordinarie fridagar, som svarar mot ledigheten. Myndigheten äger bestämma av vad slag sådan ledighet skall anses vara, därest tjänstledighet åtnjutits av olika orsaker.

§ 23.

Avlöning under tjänstledighet.

För tid, under vilken befattningshavare icke tjänstgör, äger han uppbära avlöning endast i den mån han åtnjuter semester eller så följer av bestämmelserna i §§ 24—30. Stadsfullmäktige äga för särskilda fall besluta undantag från dessa bestämmelser.

Under partiell tjänstledighet utgående avlöning bestämmes av stadsfullmäktige (lönenämnden).

§ 24.

Sjukdom m. m.

Mom. 1. Befattningshavare, som till följd av olycksfall i arbete hos staden är oförmögen att tjänstgöra, äger under 180 dagar uppbära oavkortad avlöning och för

tid därutöver, tills han är skyldig att avgå från sin befattning, 70 % av avlöningen om icke stadsfullmäktige (lönenämnden) medgiva(er) högre avlöning.

Vad nu sagts gäller även vid arbetsoförmåga till följd av våld eller annan misshandel, för vilken befattningshavaren utsatts på grund av sin befattning, eller till följd av sådan yrkessjukdom eller svårare smittsam sjukdom, som bevisligen ådragits i arbete hos staden, ävensom vid avstängning från tjänstgöring till förekommande av smittas spridning.

Yrkessjukdom är sådan sjukdom, som berättigar till ersättning enligt lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar, ävensom sådan sjukdom som lönenämnden finner vara ådragen på grund av särskilda tjänstgöringsförhållanden. Svårare smittsam sjukdom är sådan, som enligt epidemilag eller tuberkulosförordning skall föranleda anmälan.

Mom. 2. Är befattningshavare i andra fall än i mom. 1 avses till följd av sjukdom oförmögen att tjänstgöra, äger han uppbära 90 % av avlöningen under högst 60 dagar för varje sjukdomsfall och, vid upprepade sjukdomsfall, för varje period om tolv månader. Vid fortsatt ledighet utgår under högst 300 dagar 70 % av avlöningen; därefter besluta(r) stadsfullmäktige (lönenämnden) i vad mån avlöning må utgå.

Mom. 3. Har befattningshavaren uppsåtligen eller av grov vårdslöshet förorsakat olycksfall eller sjukdom, prövar lönenämnden huruvida och i vad mån avlöning skall utgå enligt mom. 1 och 2. Vid olycksfall i arbete skall dock utgående avlöning utgöra minst så stor del av avlöningen enligt mom. 1 som den med tillämpning av 24 och 25 §§ lagen om försäkring för olycksfall i arbete utgående olycksfallsersättningen utgör av hel sådan ersättning.

Mom. 4. Behov av sjukledighet utöver tre dagar skall styrkas med intyg av legitimerad läkare. Myndigheten äger dock för särskilda fall eftergiva fordran på intyg samt fordra intyg även vid kortare ledighet än tre dagar. Kostnaden för intyg enligt detta stycke bestrides av befattningshavaren.

Myndigheten äger föreskriva, att intyget skall vara utfärdat av anvisad läkare; kostnaden för sådant intyg bestrides av staden.

Mom. 5. Myndigheten äger för särskilt fall föreskriva, att sjukledig befattningshavare som önskar återinträda i tjänstgöring skall avlämna friskintyg.

§ 25.

Havandeskap eller barnsbörd.

Under tjänstledighet för havandeskap eller barnsbörd äger befattningshavare uppbära 70 % av avlöningen under högst 120 dagar, dock ej för tid efter nittionde dagen från förlossningen.

§ 26.

Värnpliktstjänstgöring.

Under sådan värnpliktstjänstgöring enligt 27 § värnpliktslagen som fullgöres efter det år, varunder befattningshavare fyllt 28 år, äger han uppbära 25 % av avlöningen.

§ 27.

Offentligt uppdrag.

Vid tjänstledighet för annat offentligt uppdrag än sådant, som meddelats av statligt organ, kan befattningshavare av myndigheten medges rätt att uppbära oavkor-

tad avlöning under högst tio dagar för kalenderår; för tid därutöver må avlöning icke utgå utan beslut av stadsfullmäktige (lönenämnden).

Protokollsanteckning. De städer, som så finna lämpligt, kunna i sina reglementen införa bestämmelse att befattningshavare, som åtnjuter tjänstledighet för riksdagsmannauppdrag, äger uppbära 50 % av avlöningen.

§ 28.

Uppdrag för staden m. m.

Under tjänstledighet för fullgörande av uppdrag för staden, avseende studier eller annat, äger befattningshavare uppbära oavkortad avlöning, i den mån arvode icke utgår för uppdraget.

Under tjänstledighet för genomgång av statens brandskola, äger befattningshavare uppbära oavkortad avlöning, om han efter genomgången kurs kvarstår minst fem år i stadens tjänst. Uppfyller han icke detta villkor, är han skyldig att för varje felande år återbetala en femtedel av nyssnämnda avlöning.

Protokollsanteckning till andra stycket. Städerna rekommenderas att tills vidare tillämpa bestämmelserna i detta stycke i fråga om statens polisskolas överkonstapels- och kommissariekurser.

§ 29.

Enskilda angelägenheter.

Vid tjänstledighet för enskilda angelägenheter äger lönenämnden (myndigheten), om synnerliga skäl för ledigheten föreligga, medgiva oavkortad avlöning under högst sex arbetsdagar för kalenderår. Vid annan sådan tjänstledighet utgår avlöning endast i den mån stadsfullmäktige (lönenämnden) så besluta(r).

§ 30.

Utbetalning av innehållen avlöning.

Avlöning, som innehållits på grund av att befattningshavare avstängts från tjänstgöring, skall utbetalas, om avstängningen ej åtföljts av annan bestraffning än varning.

Kap. VII. Särskilda ersättningar.

§ 31.

Vikariatsersättning.

Befattningshavare, som förordnas eller beordras att jämte egen befattning uppehålla annan befattning, äger för tid utöver 30 dagar av kalenderår eller i följd uppbära ersättning med 30 % av begynnelseavlöningen i den högre av befattningarna.

Förordnas eller beordras befattningshavare att med ledighet från egen befattning uppehålla högre befattning under innehavarens ledighet, äger han för tid utöver 90 dagar av kalenderår eller i följd uppbära ersättning motsvarande den avlöning minskad med pensionsavgift, som skulle ha utgått till honom såsom innehavare av den högre befattningen. Avser vikariatet ledig befattning, äger befattningshavare från dess början uppbära sådan ersättning.

Vid tillämpning av förestående bestämmelser tages ej hänsyn till vikariat, avseende högst sex dagar i följd, med mindre lönenämnden så prövar skäligt.

Under ledighet för uppehållande av jämställd eller lägre befattning behåller befattningshavaren sina avlöningsförmåner.

Vikarie, som icke är befattningshavare, äger uppbära vikariatsersättning, som myndigheten bestämmer högst till belopp motsvarande den avlöning minskad med pensionsavgift, som skulle tillkomma vikarien såsom innehavare av befattningen. Ersättningen må dock icke understiga den avlöning, som vikarien skulle ha åtnjutit i sitt vanliga arbete hos staden.

Ersättning till vikarie på befattning, varmed följer rätt till sportler, utgår med av stadsfullmäktige (lönenämnden) bestämt belopp, därvid sportlerna inlevereras till stadskassan.

§ 32.

Vikaries rätt till semester m. m.

Befattningshavare, som sedan minst ett år med ledighet från egen befattning uppehåller annan befattning, skall åtnjuta semester i den av befattningarna, med vilken följer längre semester, samt under semester och tjänstledighet uppbära avlöning, beräknad i förhållande till vikariatsersättningen.

§ 33.

Övertidsersättning.

Befattningshavare i lönegraderna 00—00, som icke utövar mera självständigt befäl och som har att utföra arbete av sådan art att behovet eller varaktigheten av förekommande övertidsarbete kan kontrolleras, äger uppbära ersättning för arbete utöver fastställd arbetstid, under förutsättning att tjänstgöringen beordrats av överordnad och att motsvarande ledighet icke kunnat beredas. Sådan ersättning utgår med 1/2100 av årsavlöningen för varje hel timmes övertid för dygn. Övertidsersättning utgår ej till den som uppbär ersättning för uppehållande jämte egen av annan befattning.

Protokollsanteckning. Svenska stadsförbundet har förbundit sig att icke rekommendera lägre löneställning än motsvarande lönegrad — i det vid reglementet fogade förslaget till löneplan (lönegrad A 12 i civila avlöningsreglementet) såsom den högsta lönegrad, i vilken övertidsersättning kan utgå.

§ 34.

Begravningshjälp.

Avlider befattningshavare, utbetalas till hans dödsbo begravningshjälp med 400 kronor, varvid bestämmelserna i § 18 äga motsvarande tillämpning.

§ 35.

Felräkningspengar.

Därest i viss befattning felräkningspengar utgå, skola de tillfalla den, som uppehåller befattningen.

Kap. VIII. Ersättning för bostad, kost m. m.

§ 36.

Tjänstebostad.

Innehavare av tjänstebostad erlägger för denna månadsvis i efterskott genom avdrag på avlöningen den ersättning, som årligen bestämmes av stadsfullmäktige (lönenämnden) och angives i bilaga till utgifts- och inkomststaten. Förslår ej avlöningen till ersättningen skall skillnaden erläggas kontant.

Tjänstebostad avträdes på fardag, som infaller näst efter tre månader från bostadens uppsägning eller befattningshavarens död; frånträdet sker dock vid befattningshavarens avgång med ålderspension nästa fardag, vid skiljande från befattningen med utgången av nästa månad och vid avgång från befattningen av annan anledning med löpande månads utgång. Annan bostad än familjebostad avträdes samtidigt med avgång från befattningen. Lönenämnden äger för särskilda fall besluta avvikelse från dessa regler.

Innehavare av tjänstebostad är skyldig att, i den omfattning omständigheterna så tillåta, mot av lönenämnden bestämd gottgörelse upplåta denna till vikarie eller efterträdare.

Tjänstebostad får icke utan lönenämndens medgivande helt eller delvis uthyras.

§ 37.

Kost.

Befattningshavare, som tillhandahålles kost, skall härför utgiva ersättning, som bestämmes av lönenämnden och icke må överstiga självkostnadspriset. Ersättning skall ej utgivas för kost, som icke åtnjutes under semester och annan tjänstledighet eller under fridag; i sistnämnda fall dock endast under förutsättning att anmälan skett senast andra dagen före fridagen.

Protokollsanteckning. Grunderna för beräkning av självkostnadspriset bestämmas genom överenskommelse träffad vid lokala förhandlingar.

§ 38.

Tjänstedräkt.

Befattningshavare är skyldig att, om staden så påfordrar, bära tjänstedräkt under tjänstgöring. Beträffande tillhandahållande och bekostande av tjänstedräkt gälla särskilda av stadsfullmäktige (lönenämnden) meddelade föreskrifter.

§ 39.

Bostadstelefon.

Då befattningens upprätthållande så kräver, är befattningshavare skyldig att på egen bekostnad hålla bostadstelefon. Överstiger abonnemangsavgiften lägsta klass, ersätter staden den kostnadsökning, som påtagligen är beroende på samtal i tjänsten.

Protokollsanteckning. Med bostadstelefon avses här icke sådan telefon, som på myndighetens begäran upptages under dess rubrik i rikstelefonkatalogen.

Kap. IX. Sportler.

§ 40.

Sportler, som icke angivits i tjänsteförteckningen, skola inlevereras till stadskassan i den ordning drätselkammaren bestämmer.

Befattningshavare med rätt till sportler äger under semester och annan tjänstledighet uppbära samma procentuella del av de under ledigheten inflytande sportlerna som han under samma tid uppbär av avlöningen.

Kap. X. Tolkning av reglementet.

§ 41.

Frågor om reglementets tolkning och tillämpning avgöras av stadsfullmäktige (lönenämnden).

Övergångsbestämmelser.

Befattningshavare, för vilken detta reglemente skulle medföra minskat antal semesterdagar, äger så länge han kvarstår i sin befattning åtnjuta semester med oförändrat antal dagar.

Befattningshavare, som vid detta reglementes ikraftträdande är berättigad till fri sjukvård eller fri medicin, äger behålla dessa förmåner tills obligatorisk sjukförsäkring införts.

Bilaga 4.

Övergångsbestämmelser.

Den antagna löneplanen och tjänsteförteckningen skola tillämpas från och med den 1 oktober 1947. Nuvarande tjänsteinnehavare, som önskar att kvarstå å gammal lönestat, har att före den 1 januari 1948 ingiva anmälan därom till löne- och avtalsnämnden.

Vid övergången till den nya löneplanen skall iakttagas, *att* befattningshavare skall placeras i den löneklass inom vederbörande lönegrad, som till ordningsföljden svarar mot den löneklass inom hittillsvarande lönegrad, vari befattningshavaren den 1 oktober 1947 var placerad, med rätt för befattningshavaren att för omedelbar eller framtida uppflyttning i högre löneklass tillgodoräkna sig den tjänstetid, han fullgjort i den lönegrad enligt den nuvarande löneplanen, han sålunda lämnat, samt *att* från de nya lönerna skola avdragas de provisoriska tillägg, som hava utbetalats efter den 1 oktober 1947.

I avbidan å införande av normalpensionsreglemente skola pensionsunderlagen bibehållas vid nuvarande belopp, därvid skall iakttagas, att befattningshavare, som dessförinnan tillträder nyinrättad tjänst, skall hänföras till den pensionsgrupp, stadsfullmäktige efter förslag av löne- och avtalsnämnden i varje särskilt fall besluta.

Tjänstgörings- och avlöningsreglementet av den 31 augusti 1944 och den 26 april 1945 skall intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om antagande av ett i detalj utarbetat normaltjänstereglemente fortfarande äga giltighet.

För innehavarna av befattningarna såsom förste och andre stadsläkare samt exekutionsbiträde skola före den 1 oktober 1947 rådande bestämmelser om lön och pension tillsvidare gälla.

Bilaga 5.

Förslag till ändring i pensionsreglemente och pensionsstat för Västerås stads befattningshavare av den 16 december 1929.

§ 22.

För befattningshavarnas — — — avgifter.

Jämväl för familjepensioneringen svarar stadskassan.

Genom vad i denna § stadgas — — — deras änkor och barn. (Stfms beslut 29/1 1931).

Bilaga 6.

Förslag till ändring i pensionsreglementet för Västerås stads befattningshavare och arbetare av den 19 december 1946.

§ 11.

Pensionsavgifter.

1. Till täckande — — — pensionsåldern uppnås.
Vid befattningshavares — — — avgång sker.

2. Av avgifterna — — — anmälda lönen.
I fråga om — — — staden skillnaden.
Avgiftsandelen avrundas — — — tolvtal kronor.
Befattningshavares avgiftsandel — — — under året.
Avdrag av — — — av staden.
Beträffande de i tjänsteförteckningen upptagna ordinarie befattningshavarna bestrider staden hela pensionskostnaden jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947.

3. Återstående del — — — av staden.

4. För tid — — — denne själv.

5. Från S. K. P. — — — helhet staden.

6. Med avseende å — — — staden bestämmer.

7. **Övergångsbestämmelse** — — — reglementes ikraftträdande.

Bilaga 7.

Förslag till ändringar i dels arbetsordning för rådhusrätten och magistraten i Västerås, dels ock lönestat för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås.

Arbetsordning för rådhusrätten och magistraten i Västerås.

LÖNESTAT.

§ 12.

För borgmästaren, rådmännen och assessorn skall i anslutning till för stadens övriga befattningshavare tillämpade löneplan ock tjänsteförteckning gälla följande avlöningsförmåner.

Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Slutlön
29	Assessor	13.896: —	15.912: —
36	Rådman	17.952: —	19.464: —
48	Borgmästare	24.624: —	26.424: —

Lönestat för stadsfiskalen och polismästaren i Västerås.

§ 2.

För befattningen skall i anslutning till för stadens övriga befattningshavare tillämpade löneplan och tjänsteförteckning gälla följande avlöningsförmåner:

Lönegrad	Befattningshavare	Begynnelselön	Slutlön
36	Stadsfiskal och polismästare	17.952: —	19.464: —

Bilaga 8.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid de löneförhandlingar, som förts med Löne- och avtalsnämnden i Västerås å ena sidan och Sveriges socialtjänstemannaförbund å andra sidan, har parterna inte kunnat enas beträffande lönegradsinplaceringen för tillsyningsmannatjänsterna vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån.

Den av Löne- och avtalsnämnden föreslagna placeringen av de båda tillsyningsmännen hos fattigvårdsstyrelsen i lönegrad 15 synes förbundet synnerligen anmärkningsvärd med hänsyn till att för barnavårdsinspektrisen och barnavårdsmännen föreslagits lönegrad 16. På förfrågan har från Löne- och avtalsnämnden meddelats, att befattningshavarna hos barnavårdsnämnden erhållit en gynnsammare placering beroende på att de genomgått socialinstitut. Från förbundets sida har framhållits, att tillsyningsmännen innehar 3-årig utbildning vid Sköndal, en utbildning, som godtagits av fattigvårdsstyrelsen såsom motsvarande utbildning vid tillsättandet av befattningarna. Nämnden synes här ha byggt sitt ställningstagande på felaktiga informationer. Av de befattningshavare vid barnavården det här gäller innehar i själva verket endast en utbildning från socialinstitut, en partiell utbildning och en ingen som helst teoretisk utbildning i socialvård. Tillsyningsmännen har, förutom treårig ut-

bildning vid Sköndal, även praktik vid arbetshem, skyddshem m. m., samt 17 resp. 15 års erfarenhet av arbetet inom fattigvården. Det bör även framhållas, att ifråga om dessa befattningshavare deras utbildning av fattigvårdsstyrelsen vid tillsättandet godkänts såsom likvärdig med utbildning vid socialinsitut. Några anmärkningar har inte kunnat åberopas emot befattningshavarna under deras långa tjänstetid. Dessutom har den äldsta av tillsyningsmännen under sysslomannens semester och annan ledighet förrättat på denne eljest åvilande göromål. Därest Löne- och avtalsnämndens förslag skulle vinna Stadsfullmäktiges bifall, skulle det märkliga inträffa, att t. ex. under sysslomannens semester den t. f. chefen vore placerad en lönegrad lägre än underlydande befattningshavare. Tillsyningsmännen borde sålunda ha erhållit den högre lönegradsplacering de tidigare innehade i förhållande till barnavårdsmännen och barnavårdsinspektrisen. De skulle då även erhålla en lönegradsplacering, som står i bättre relation till motsvarande befattningar i andra städer.

Förbundet vill i anslutning härtill även framhålla angelägenheten av, att fattigvårdsstyrelsens framställning till Löne- och avtalsnämnden, daterad i november 1946, angående ändring av tjänstetiteln tillsyningsman till assistent i detta sammanhang blir föremål för Stadsfullmäktiges godkännande.

Under hänvisning till det ovan anförda, får undertecknat förbund härmed hemställa, att Stadsfullmäktige vid den förestående löneregleringen måtte besluta om en inplacering i lönegrad 17 av tillsyningsmän (assistenter) vid fattigvårdsstyrelsen.

Stockholm den 19 september 1947.

För SVERIGES SOCIALTJÄNSTEMANNAFÖRBUND.

Otto Wangson.

Bilaga 9.

SVERIGES ARBETSLEDAREFÖRBUND.

Stockholm den 19 september 1947.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ang. vissa mästaretjänster.

Vissa arbetsledaretjänster, vilka enligt löne- och avtalsnämndens mening böra sammanhållas i lönehänseende, ha av nämnden föreslagits placerade i nya 17 lönegraden. Dessa tjänster utgöras av byggnadsförman, gatuförmän (3 st.) samt rörnätsförman.

Avgörande vid nämndens ställningstagande synes ha varit en jämförelse med de löner, som för närvarande utgå till vägmästare vid det statliga vägunderhållet.

Härtill bör till en början anmärkas, att Kungl. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen redan i sin petitaskrivelse till Kungl. Maj:t hösten 1946 bestämt deklarerade, att nuvarande placering vore otillfredsställande och därför snarast borde höjas 3 lönegrader. Denna ståndpunkt vidhåller styrelsen alltjämt. Styrelsen har också förklarat sig ämna placera arbetsledarna vid styrelsen underställda byggnadsföretag i nya lönegraderna 17, 19 och 21, så snart Kungl. Maj:ts bemyndigande erhållits att tillförsäkra vederbörande häremot svarande pensioner. Arbetsledareförbundet anser, att löne- och avtalsnämnden vid ärendets behandling bort taga större hänsyn till dessa för nämnden kända förhållanden.

Enligt förbundets mening kunna också befogade invändningar göras emot den av nämnden gjorda jämförelsen med vägmästarna. Det är visserligen sant, att vägmästarekompetens krävesför flertalet berörda befattningar inom Västerås. De föreliggande arbetsuppgifterna äro emellertid i detta fall väsentligt mer komplicerade, sammanhängande med att såväl nyanläggnings- som underhållsuppgifter åvila Västerås stads gatuförmän, samtidigt som dessa uppgifter motsvara stora belopp i budgeten och var för sig ställa synnerligen stora krav på skicklighet och omdöme. Redan rena nybyggnadsarbeten i egen regi belöpa sig sålunda för närvarande till ca 1 miljon kronor per år.

Såvitt förbundet kunnat finna är det missvisande att — såsom nu skett — inrangera de nyssnämnda tjänsterna under rubriken förmanstjänster i vedertagen bemärkelse. Något fog för att av hänsyn till nu tillämpade tjänstetitlar förvägra tjänsteinnehavarna en i och för sig befogad placering i nya 18 lönegraden föreligger sålunda icke. Därest emellertid stadsfullmäktige icke skulle anse sig beredda att på sakens nuvarande stadium bifalla förbundets yrkande i detta avseende, hemställer förbundet att vederbörande kommunala styrelser givas i uppdrag att överväga, huruvida tjänsterna i fråga icke rätteligen borde ombildas till mästaretjänster. Även de tjänster, som enligt ovan likställts med gatuförmännen i lönehänseende, borde därvid göras till föremål för samma omprövning. Samma gäller om gaturenhållningsförmannen, bl. a. av det skälet att i hans tjänst även ingå maktpåliggande uppgifter inom vägunderhållet (exempelvis snöröjning och sandning).

Stockholm den 19 september 1947

SVERIGES ARBETSLEDAREFÖRBUND,

Sam G. Ljungdahl.

Bilaga 10.

SVERIGES KOMMUNALTJÄNSTEMANNAFÖRBUND.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund i skrivelse den 2/4 1947 till löne- och avtalsnämnden i Västerås påkallat förhandlingar angående övergång till den nya statliga löneplanen och i samband härmed inplacering å densamma av de stadens befattningshavare, vilka äro medlemmar av förbundet, upptogos ifrågavarande förhandlingar med lönenämndens förhandlingsdelegation den 18 juni 1947. Efter två dagars förhandlingar och sedan enighet uppnåtts om lönegradsplaceringar för c:a en tredjedel av de befattningar, förhandlingarna avsågo att omfatta, förklarade sig lönenämndens representanter önska en ajournering av förhandlingarna till en senare tidpunkt på året. Från kommunaltjänstemannaförbundets och dess lokalavdelnings sida förklarade man sig icke ha något att erinra mot en ajournering. Sedermera återupptogos förhandlingarna den 15 och slutfördes den 16 september 1947.

Från kommunaltjänstemannaförbundets sida hävdades vid förenämnda förhandlingstillfällen, att en förutsättning för den träffade uppgörelsen vore, att densamma i fråga om befattningshavarnas lönegradsplaceringar skulle komma att tillämpas från den 1 juli 1947. Såvitt av en artikel i ortspressen framgår skall lönenämnden

emellertid ha föreslagit, att den nya löneregleringen skulle tillämpas från den 1 oktober 1947. Visserligen förklarade vid förhandlingarna lönenämndens representanter sig ha för avsikt att hänskjuta denna fråga till avgörande av lönenämnden i dess helhet och godtogs en sådan ordning av tjänstemannaparten i medvetande om att vid samtliga de uppgörelser, vilka vid förhandlingstillfället förelågo beträffande andra orter, parterna överenskommit, att förhandlingsresultaten skulle tillämpas från den 1/7 1947, i flera fall t. o. m. från den 1/1 1947. Enligt tjänstemannapartens uppfattning föreligger emellertid icke anledning för Västerås stad att i fråga om stadens befattningshavare frångå den praxis beträffande tidpunkten för övergång till den nya statliga löneplanen, som sålunda utbildats vid under året hittills slutförda förhandlingar på andra orter.

Det förhållandet, att till stadens befattningshavare även efter den 1/7 1947 utgått provisoriska tillägg, motsvarande de, vilka före sagda tidpunkt utbetalats i avvaktan på lönereglering, kan icke motivera ett annat ståndpunktstagande beträffande tidpunkten för tillämpningen av de vid förhandlingarna överenskomna lönegradsplaceringarna. På andra orter, där provisoriska tillägg utgått till kommunernas befattningshavare jämväl efter den 1/7 1947, ha dessa avräknats å de retroaktivt gällande löneförhöjningar, varom överenskommelse träffats vid förhandlingar, vilka till hela sitt förlopp infallit under tiden efter den 1/7 1947. Så mycket mindre skäl finnes det då, enligt förbundets uppfattning, att resultatet av förhandlingarna i Västerås, vilka som tidigare framhållits, upptagits före den 1/7 1947, ej skulle tillämpas från sagda dag, särskilt som förslag om ovannämnda ajournering av förhandlingarna framfördes av lönenämndens representanter.

Under åberopande härav får Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att den efter förhandlingar mellan löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegation å ena samt Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund å andra sidan träffade överenskommelsen om befattningshavarnas lönegradsplaceringar tillämpas retroaktivt från den 1 juli 1947,

samt att till befattningshavarna efter den 1 juli 1947 utbetalade provisoriska tillägg avräknas å befattningshavarna tillkommande löneförhöjningar.

Stockholm den 4 november 1947.

SVERIGES KOMMUNALTJÄNSTEMANNAFÖRBUND,

För förbundsstyrelsen:

A r n e H u g o.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 26

Nr 26. Val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphöra med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Utskottet vill till en början anmäla, att förslag angående val av ledamöter och suppleanter i fattigvårdsstyrelsen, idrottsstyrelsen och taxeringsnämnderna kommer att föreläggas stadsfullmäktige först vid decembersammanträdet. Beträffande de två första nämnderna pågår nämligen utredning angående ändring av antalet ledamöter och suppleanter och därav föranledda justeringar i gällande reglementen för dessa styrelser. Vad beträffar taxeringsnämnderna har länsstyrelsen ännu icke beslutat angående taxeringsdistriktsindelningen för nästa år. Dylikt beslut kommer att fattas först under senare hälften av denna månad.

Liksom föregående år har beredningsutskottet i de fall, då så ansetts erforderligt, särskilt föreslagit, i vilken ordning suppleanterna böra tjänstgöra vid förfall för ordinarie ledamot. I allmänhet har utskottet därvid följt samma system, vilket tillämpats beträffande beredningsutskottets suppleanter.

STYRELSEN FÖR TEKNISKA VERKEN.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter av styrelsen för tiden intill 1951 års utgång omväljas bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, disponenten M. Matell och statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger.

Såsom suppleanter för samma tid föreslås omvalda ingenjören Linus Jansson och ombudsmannen Erik Berglind samt i stället för ingenjören G. Rydbeck valsverksarbetaren Axel Hellman.

Utskottet föreslår i anledning härav vidare, att av suppleanterna herrar John Johansson, Erik Berglind och Erland Gustafson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna Gustaf Olsson, Martin Hellblom och David Johansson samt herr Linus Jansson vid förfall för någon av eller båda herrar M. Matell och H. Welin-Berger.

HAMNSTYRELSEN.

Utskottet föreslår omval för tiden intill 1952 års utgång av ledamöterna hyvlaren K. H. Thorén och trädgårdsarbetaren Vilhelm Björk samt för tiden intill 1950 års utgång av suppleanten järnhandlaren Henning Larsson.

Vidare föreslås, att av suppleanterna herr Åke Johansson skall tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hellström, Thorén och Björk, herr Granath vid förfall för herr Arne Mattson samt herr Larsson vid förfall för herr Nyström.

GATUNAMNSBEREDNINGEN.

Till ledamot i gatunamnsberedningen i stället för herr Erik Östlund, vilken avsagt sig uppdraget, föreslår utskottet nuvarande suppleanten redaktionssekreteraren Bengt Dahlander samt till suppleant i stället för Dahlander förste expeditionsförmannen

C. A. Litsén. Till ny suppleant i stället för brevbäraren Olle Haglind, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås apparatmontören Alvar Johansson.

Utskottet föreslår, att av suppleanterna herrar C. A. Litsén och Alvar Johansson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon av eller båda herrar Eklund och Dahlander samt herr Söderholm vid förfall för någon eller några av herrar Drakenberg, Smedinger och Jirlow.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Beredningsutskottet förelår till ledamöter i hälsovårdsnämnden för tiden intill 1951 års utgång i stället för kyrkoskrivaren John Sjöblom nuvarande suppleanten ombudsmannen Erik Berglind och i stället för f. postexpeditören Erik Östlund konditorn Ove Klingvall samt för samma tid omval av distriktsveterinären V. Snöborgs.

Till suppleanter för samma tid föreslås i stället för herr Berglind fru Greta Jansson, Bomansgatan 30 B, och i stället för fru Greta Schörling konditorn Rune Gustavsson, Blåmesvägen 1, varjämte ombudsmannen Erik Pettersson föreslås omvald såsom suppleant.

Utskottet föreslår vidare, att av suppleanterna herr Erik Pettersson, fru Greta Jansson och herr Rune Gustavsson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Lindahl, Berglind och Klingvall samt fru Johansson och herr Boström i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda fru Kjelldahl och herr Snöborgs.

BRANDSTYRELSEN.

Utskottet föreslår till suppleant i brandstyrelsen efter ombudsmannen Erik Berglind, vilken avsagt sig uppdraget, för tiden intill 1948 års utgång, metallarbetaren Stig Johansson, Statorvägen 3 A.

PARKSTYRELSEN.

Till ledamöter i parkstyrelsen för tiden intill 1951 års utgång föreslås omvalda ekonomichefen Gösta Lundberg och fru Anna Larsson samt nyval av länsjägmästaren E. Nyblom i stället för blomsterhandlaren Karl Pettersson, vilken avsagt sig uppdraget såsom ledamot i styrelsen.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda svetsaren Åke Johansson och parkföreståndaren Adolv Andersson samt i stället för trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson blomsterhandlaren Karl Pettersson.

Vidare föreslås till suppleant för tiden intill 1949 års utgång i stället för köpmannen Georg Lindqvist, vilken avsagt sig uppdraget, fru Greta Gustavsson.

Beredningsutskottet föreslår vidare, att jämlikt föreskrift i parkstyrelsens reglemente suppleanterna skola vara personliga för ledamöterna, därvid herr Åke Johansson skall tjänstgöra som ledamot vid förfall för herr Gösta Lundberg, herr Adolv Andersson vid förfall för herr Elof Hagström, kontoristen Britta Lindqvist vid förfall för fru Anna Larsson, fru Greta Gustavsson vid förfall för herr Erik Billert och herr Karl Pettersson vid förfall för herr Nyblom.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS STADS BARNSTUGOR.

Till ledamöter i barnstugestyrelsen för tiden intill 1951 års utgång föreslås omvalda leg. läkaren Paul Fritsch, folkskolläraren John Jacobsson och fru Anna Larsson samt i stället för fru Ebba Holmström ekonomichefen Gösta Lundberg och i stället för majoren G. Robsahm folkskolläraren G. Brismar.

Till suppleanter för samma tid föreslås i stället för förrådsvaktmästaren Ivar Engström ombudsmannen Erik Pettersson, i stället för fröken Inez Mallander fru Stina Barkman och i stället för fru Alice Boström rektor Knut Carlfors.

Utskottet vill erinra om att i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 25 oktober 1945 och den 29 november samma år efter lottning inför stadsfullmäktige skall föreskrivas, att tre ledamöter och två suppleanter i styrelsen skola avgå efter två år.

NYKTERHETSNÄMNDEN.

Till ledamöter i nykterhetsnämnden föreslås för tiden intill 1951 års utgång omvalda fattigvårdssysslomannen A. Norén, förste stadsläkaren Gust. Andrén och fru Helga Hall samt i stället för folkskolläraren Nils Stenvall lagerföreståndaren Martin Lindberg, Malmabergsgatan 33.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda direktören Algot Bergstrand och fru Karin Kjelldahl samt i stället för köpmannen Roland Forsberg folkskolläraren Nils Stenvall.

Vidare föreslås att av suppleanterna herrar Grip och Stenvall i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Hult, Carneborg, fru Hall och herr Laurentz Gustafsson samt herrar Wingren, Bergstrand och fru Kjelldahl i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av herrar Norén, Andrén och Redmalm.

Slutligen föreslår beredningsutskottet, att herr Norén för tiden intill 1951 års utgång även omväljes såsom ordförande i nämnden.

BARNAVÅRDSNÄMNDEN.

Till ledamot i barnavårdsnämnden, representerande kommunen i övrigt, föreslås omvald för tiden intill 1951 års utgång fru Anna Vestberg.

Till suppleanter i nämnden för samma tid föreslås omvalda för lärarkåren folkskolläraren G. Leontein och för fattigvårdsstyrelsen fru Astrid L. Johansson samt för kommunen i övrigt nyval av elmontören Bertil Clason, Aseastigen 2 A, i stället för snickaren J. A. Grönberg, vilken avsagt sig uppdraget.

FOLKSKOLESTYRELSEN.

Till ledamöter i folkskolestyrelsen för tiden intill 1951 års utgång föreslås studieledaren G. Sund, verkmästaren David Johansson, redaktionssekreteraren Bengt Dahlander, fru Greta Schörling, kontoristen Inge Jonsson, fru Ebba Berg, kopplingsarbetaren B. Grip, redaktören Anders Yngve Pers, folkskolläraren G. Leontein, rektorn Folke Ericsson, domprosten Ernst Enochsson och fru Greta Gustavsson.

Till suppleanter för samma tid föreslås fru Margit Pettersson, muraren E. G. Hedman, metallarbetaren Ruben Berg, handelsträdgårdsmästaren Erik Billert, rektorn Knut Carlfors och gjutaren K. H. Andersson, kv. Ivar F 1.

Vidare föreslår utskottet att av suppleanterna fru Margit Pettersson samt herrar Hedman och Ruben Berg i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sund, David Johansson, Dahlander, fru Greta Schörling, herr Inge Jonsson, fru Ebba Berg och herr Grip; herr Billert vid förfall för någon av eller båda herrar Pers och Leontein; herr Carlfors vid förfall för någon av eller båda herrar Folke Ericsson och Enochsson samt herr Andersson vid förfall för fru Greta Gustavsson.

STYRELSEN FÖR STATENS ELEKTROTEKNISKA FACKSKOLA I VÄSTERÅS.

Till ledamöter i styrelsen för tiden intill 1951 års utgång föreslås byggnadsingenjören Carl-Gustaf Pousette, Tomatvägen 1, samt teknologie doktorn Ivar Herlitz.

STYRELSEN FÖR KOMMUNALA FLICKSKOLAN.

Till ledamöter i styrelsen för kommunala flickskolan för tiden intill 1951 års utgång föreslås omvalda fru Agnes Söderqvist, brandmästaren Ernst Johansson, folkskolläraren David Sjöholm och förrådsvaktmästaren Ivar Engström. Till ledamot för samma tid i stället för lektorn Olof Stenström föreslås charkuteristen Gunnar Johansson, Emausgatan 29 E, samt i stället för fru Greta Sjödahl fru Ebba Berg.

Till suppleanter föreslås för samma tid omvald folkskolläraren John Jacobsson samt i stället för fru Dagmar Zachrisson fru Ingrid Jansson, Viktoriagatan 7, i stället för fru Anna Larsson lektorn Olof Stenström samt i stället för rektorn Karl Erik Johansson lektorn Ragnar Jirlow.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS ARBETAREINSTITUTS FÖRENING.

Till ledamöter i styrelsen för tiden intill 1950 års utgång föreslås metallarbetaren Ruben Carlsson, Tråddragargatan 13, samt pastor Nils Palmqvist, Stora gatan 73 B.

REVISORER.

1) Av stadens räkenskaper.

Till ordinarie revisorer för år 1948 föreslås omvalda förmannen Karl Engdahl, brandmästare Ernst Johansson, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén och valsverksarbetaren Axel Hellman.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda kontoristen Göte Magnusson, folkskolläraren John Jacobsson, civilingenjören G. Dahlby, ingenjören Paul Jansson och expeditören Erik R. Carlsson. Till suppleanter i stället för montören Herbert Hansson och redaktören Stig Ek föreslås respektive kassören Valter Larsson och mätningsmannen Folke Lindqvist.

Det föreslås vidare, att av suppleanterna herrar Magnusson, Jacobsson, Erik R. Carlsson och Valter Larsson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Ernst Johansson, Holmberg och Thunell ävensom herr Dahlby vid förfall för herr Holmén, herr Lindqvist vid förfall för herr Hellman och herr Jansson vid förfall för herr Lindén.

2) Av Arbetareinstitutets räkenskaper.

Utskottet föreslår till revisor för år 1948 omval av banktjänstemannen Axel Lindell samt av nuvarande suppleanten socialkuratorn John Johansson.

3) Av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Utskottet föreslår till omval såsom revisorer för år 1948 föreståndaren Rudmar Thunell och bankkamreraren A. Ridner och såsom suppleant för samma tid kontoristen Inge Jonsson.

4) Av Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.

Till revisor för år 1948 i stället för f. postexpeditören Erik Östlund, som avsagt sig uppdraget, föreslås föreståndaren Rudmar Thunell.

Såsom suppleant föreslås för samma tid omval av bankkamreraren A. Ridner.

5) Av Baptistkyrkans Ungdomsförenings biblioteksverksamhet.

Till revisor för år 1948 i stället för f. postexpeditören Erik Östlund, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås föreståndaren Rudmar Thunell.

Såsom suppleant föreslås för samma tid omvald bankkamreraren A. Ridner.

6) Av I. O. G. T:s Studiecirkelbiblioteks räkenskaper.

Till revisor för år 1948 i stället för f. postexpeditören Erik Östlund, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås föreståndaren Rudmar Thunell.

Såsom suppleant föreslås för samma tid omvald bankkamreraren A. Ridner.

STYRELSEN FÖR FÖRENINGEN VÄSTERÅS SKOLLOVSKOLONIER.

Till ledamot i styrelsen för tiden intill 1948 års utgång föreslås folkskolläraren Nils Stenvall samt till suppleant för samma tid folkskolläraren G. Brismar.

Till revisor för 1948 års räkenskaper föreslås omvald förmannen Karl Engdahl. Till suppleant föreslås omvald ingenjören Gust. Lindén.

VÄSTERÅS KAFÉAKTIEBOLAG.

Beredningsutskottet föreslår att till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolag för tiden intill 1948 års utgång omväljas stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och ekonomichefen Gösta Lundberg. Såsom suppleanter för samma tid föreslås omvalda verkmästaren David Johansson och ingenjören Curt Sjölin.

Till revisor för 1947 års räkenskaper föreslås omvald bokförlagsföreståndaren R. V. Hult med köpmannen Oscar Kihlgren såsom suppleant.

ENGVALLSKA PENSIONSFONDENS TILLSÄTTNINGSNÄMND.

Till ledamöter i nämnden föreslås för tiden intill 1949 års utgång omvalda fabrikören Carl Holmqvist, fru Ebba Berg, fru Hilda Bergsten och tullförvaltaren H. Junghagen. Såsom ledamot i stället för kontorschefen Einar Keijser föreslås för samma tid instruktören Tage Engelbrektsson.

NÄMNDEN ÖVER SUNDINSKA UNDERSTÖDSFONDERNA FÖR PAUVRES HONTEUX OCH MEDELKLASSEN SAMT ARBETSKLASSEN.

Till ledamöter i nämnden föreslås för tiden intill 1949 års utgång omvalda målerióreståndaren Alb. Lundkvist, majoren G. Robsahm, fru Ebba Berg, folkskolläraren G. Leontein, tjänstemannen Gösta Sjöberg och fru Hilda Bergsten. Till ledamot i stället för rektorn Knut Carlfors, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås för samma tid gjutaren B. Linderborg.

NÄMNDEN ÖVER SUNDINSKA DONATIONSFONDEN FÖR VÄLGÖRANDE OCH ALLMÄNNYTTIGA ÄNDAMÅL.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1949 års utgång föreslås omvalda måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, fru Ebba Berg, tjänstemannen Gösta Sjöberg och rektorn Knut Carlfors.

NÄMNDEN ÖVER ADOLF MOBERGS OCH HANS HUSTRUS GULDBRÖLLOPSFOND.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1949 års utgång föreslås omvalda domprosten Ernst Enochsson och fru Ebba Berg. Såsom ledamot i stället för fru Sigrid Wollert föreslås för samma tid ombudsmannen Arthur Lingnäs.

NÄMNDEN ÖVER FRU JOHANNA FRYKLUNDS DONATIONSFOND.

Beredningsutskottet föreslår till omval för tiden intill 1949 års utgång följande ledamöter, nämligen

från tjänstemannaklassen stadsdirektören Thjelvar Hedberg,
från handlande- och hantverkareklassen handlanden Otto Jansson,
från arbetsklassen fru Hilda Bergsten.

DELEGERADE FÖR UTDELNING UR NORELISKA FONDEN.

Till delegerad för tiden intill 1951 års utgång föreslås omvald domprosten Ernst Enochsson.

MARIA HALLANDERS DONATIONSFOND.

Till ledamot för tiden intill 1948 års utgång i stället för kontoristen Einar Jonsson, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås apparatmontören Alvar Johansson.

NÄMNDEN ÖVER WAHLBECKSKA VÄLGÖRENHETSFONDEN.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1949 års utgång föreslås omvalda fru Agnes Söderquist och köpmannen Erik Sjöquist.

NÄMNDEN ÖVER LAGERQUISTSKA DONATIONSFONDEN.

Till ledamot i nämnden efter kontorschefen Einar Keijser, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås för tiden intill 1951 års utgång metallarbetaren Ruben Berg. För samma tid föreslås till omval fattigvårdssysslomannen A. Norén och fru Ingrid Andrén.

ARBETSLÖSHETSNÄMNDEN.

Till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1948 års utgång föreslås direktören K. R. Liljeblad, civilingenjören Axel Andberger, hyvlaren K. H. Thorén, ingenjören G. H. Zanders, fastighetsarbetaren Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson, valsverksarbetaren Axel Hellman, överingenjören Folke Petrén, fru Anna Larsson och metallarbetaren Uno Hillborg.

Till suppleanter för samma tid föreslås mätningsmannen Karl Karlsson, metallarbetaren Gustav Fredricksson, ingenjören Carl-Gustav Enskog, ombudsmannen Eric Croner, socialkuratorn John Johansson samt metallarbetaren Nils Pettersson, Malmabergsgatan 53 C.

Beredningsutskottet föreslår tillika, att av suppleanterna herrar John Johansson, Karl Karlsson och Gustav Fredricksson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Thorén, Erik Andersson, Erik Pettersson, fru Anna Larsson och herr Uno Hillborg; herr Croner vid förfall för någon eller några av herrar Liljeblad, Andberger och Zanders; herr Enskog vid förfall för herr Petrén och herr Nils Pettersson vid förfall för herr Hellman.

Till revisorer för tiden intill 1948 års utgång föreslås omvalda bankkassören Harry Öjve och banktjänstemannen Axel Lindell med respektive tjänstemannen Göte Magnusson och tjänstemannen K. Lönnroth såsom suppleanter.

Slutligen får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1948 års utgång hos länsstyrelsen föreslå ombudsmannen Erik Pettersson samt till vice ordförande för samma tid överingenjören Folke Petrén. Vidare tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen som revisor för nu nämnda tid förorda intendenten H. Billman med förste byråassistenten A. Jungert såsom suppleant.

KRISTIDSNÄMNDEN.

Till ledamöter i kristidsnämnden för tiden intill 1948 års utgång föreslås omvalda tjänstemannen Gösta Sjöberg, avdelningschefen Filip Dahlström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Hall, blomsterhandlaren Karl Pettersson, lantbrukaren Fabian Rörick och köpmannen Oscar Kihlgren. Till ledamot i stället för lagerföreståndaren Martin Lindberg föreslås för samma tid mätningsmannen Folke Lindqvist.

Till suppleanter för samma tid föreslås i stället för fru Greta Sjödahl fru Hilda Bergsten och i stället för kamreraren Verner V. Johansson fru Greta Gustavsson ävensom omval av ingenjören Gust. Lindén, lantbrukaren Jakob Pettersson och metallarbetaren Gust. Öberg.

Beredningsutskottet föreslår vidare, att av suppleanterna herr Öberg och fru Hilda Bergsten i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Sjöberg, Dahlström, Larsson och fru Hall; herr Jakob Pettersson vid förfall för någon eller båda av herrar Rörick och Kihlgren, herr Lindén vid förfall för herr Karl Pettersson och fru Greta Gustavsson vid förfall för herr Lindqvist.
Vidare föreslås att fullmäktige hos kristidsstyrelsen till ordförande och vice ordförande för år 1948 förorda resp. bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och tjänstemannen Gösta Sjöberg.

HYRESNÄMNDEN.

Beredningsutskottet föreslår

att till ledamot i nämnden, vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet, måtte utses blomsterhandlaren Karl Pettersson samt till suppleanter direktören Mattias Pers och handlanden Erik Sjöquist att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

att till ledamot, som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet, måtte utses ombudsmannen Eric Lindgren samt till suppleanter föreståndaren Rudmar Thunell och ombudsmannen Georg Uhlin att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

att till ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet, måtte utses köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson som suppleant.

Beredningsutskottet föreslår tillika att uppdragen skola avse tiden t. o. m. den 30 september 1948 eller om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av samma år.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS UNGDOMSRÅD.

Till ledamot i styrelsen för Västerås Ungdomsråd för tiden intill 1949 års utgång föreslås omvald svetsaren Åke Johansson med grosshandlaren Sam. Nyström såsom suppleant.

VÄGSYNENÄMNDEN FÖR VÄSTERÅS STAD.

Till ledamot i vägsynenämnden för tiden intill 1951 års utgång föreslås omvald länsjägmästaren Edvin Nyblom med sekreteraren K. Sjöfält såsom suppleant.

BRANDSTODSKOMMITTÉN FÖR FAST EGENDOM.

Till ledamöter i kommittén för år 1948 föreslås omvalda verkmästaren David Johansson, muraren Martin Hellblom, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner Johansson. Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och byggmästaren E. Alb. Myhrberg.

HUVUDMÄN I VÄSTERÅS STADS SPARBANK.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1948—1952 föreslås brandmästaren Ernst Johansson, ombudsmannen Erik Pettersson och blomsterhandlaren Karl Pettersson

SAKKUNNIGA ATT GÅ RÅDHUSRÄTTEN TILLHANDA VID UPPTAGANDE AV SJÖFÖRKLARING OCH SJÖFÖRHÖR.

Dylika sakkunniga väljas av rådhusrätten bland fem av stadsfullmäktige föreslagna personer.

Beredningsutskottet föreslår, att hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson, hamnfogden E. Bergqvist, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander och maskiningenjören G. Wallenius uppföras på förslag till sakkunniga för år 1948.

ÖVERFÖRMYNDARE.

Till överförmyndare för tiden intill 1948 års utgång i stället för ombudsmannen B. W. Alwestrand, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås kontorschefen Einar Keijser.

GODE MÄN VID MÄTNINGSFÖRRÄTTNINGAR.

Till gode män vid mätningsförrättningar för åren 1948—1953 föreslås omvalda godsägaren Joh. Jansson, verkmästaren Erik Lindström, verkmästaren David Johansson och byggnadssnickaren Carl Viktorsson. Till god man för samma tid i stället för direktören Ulrik Celsing föreslås byggnadsingenjören K. A. Wedlund.

ORTSOMBUD ENLIGT KUNGL. KUNG. OM STATLIGA BOSÄTTNINGSLÅN,

Till ortsombud för åren 1948—1949 föreslås diakonen K. Bergvall med kontoristen Isidor Larsson såsom suppleant.

VATTENRÄTTSNÄMNDEMAN.

Till vattenrättsnämndeman för åren 1948—1953 föreslås omvald byggmästaren Fritz Eklund.

PENSIONSNÄMNDERNA.

Beredningsutskottet föreslår stadsfullmäktige att för tiden intill 1951 års utgång eller annan nedan särskilt angiven tid välja nedan angivna ledamöter och suppleanter i pensionsnämnderna.

Västerås stads pensionsdistrikt I:

Ledamöter: Kyrkoskrivaren John Sjöblom, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och barnavårdsmannen Elsa Hultgren.

Suppleanter: Fru Elin Andersson, fattigvårdssysslomannen A. Norén och metallarbetaren K. E. Hedvall, Bomansgatan 18 D.

Västerås stads pensionsdistrikt I A:

Ledamöter: Trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson och lokomotivföraren A. G. Lindgren.

Suppleanter: Lantbrukaren J. V. Lundkvist, fru Ester Grönkvist, Stadshagsvägen 21 samt metallarbetaren Sture Ekholm, Drottninggatan 36, den sistnämnde för tiden intill 1949 års utgång.

Västerås stads pensionsdistrikt II:

Ledamöter: Fru Greta Schörling och lantbrukaren Jakob Pettersson.

Suppleanter: Posttjänstemannen C. A. Litsén, lantbrukaren John Eriksson och fru Karin Österberg (den sistnämnda i stället för fru Edit Gustavsson för tiden intill 1949 års utgång).

Västerås stads pensionsdistrikt III:

Ledamot: Kyrkovaktmästaren Ivar Johansson.

Suppleant: Kopplingsarbetaren Birger Grip.

Västerås den 12 november 1947.

För beredningsutskottet:
GÖSTA SJÖBERG.

/*Per Siösteen.*

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 27

Nr 27. Utökning av personalen vid polisverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bilagda från poliskammaren, polisföreningen Kamraterna och överkonstapeln vid ordonnansavdelningen inkomna skrivelser rörande utökning av personalen vid polisverket får polisnämnden anföra.

Som framgår av stadsfullmäktiges handlingar nr 92 år 1943 föreslog 1942 års poliskommitté efter ingående utredning en utökning med sammanlagt minst 12 polisutbildade manliga befattningshavare, men stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 26 augusti 1943 en utökning med endast 7 st. dylika befattningshavare. Därefter har i samband med Badelundas inkorporering kriminalavdelningen ökats med en konstapel och vidare har en överkonstapelstjänst inrättats genom beslut av stadsfullmäktige den 28 september 1944. I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 september 1946 har slutligen polisnämnden efter framställning av polismästaren begärt utökning med ytterligare 6 man. Denna framställning, som är bordlagd hos löne- och avtalsnämnden, bör dock icke föranleda vidare åtgärd, då det nu framlagda förslaget inbegriper även nyssnämnda personalförstärkning.

Av vad ovan sagts framgår således, att av de av 1942 års poliskommitté föreslagna 12 tjänsterna 9 inrättats samt att ytterligare 3 befattningshavare skulle erfordras för att tillgodose 1942 års minimibehov. Sedan dess ha emellertid förhållandena väsentligt ändrats; och icke minst folkmängdsökningen om cirka 12.000 personer har bidragit till en avsevärt ökad arbetsbörda för polisverkets olika avdelningar. Även om man icke direkt skall bestämma storleken på en poliskår efter folkmängden i orten, kan man icke frånse folkökningens inverkan på poliskårens arbete och detta särskilt i en industristad av Västerås storlek, där de senaste årens omfattande rörlighet på arbetsmarknaden givetvis medfört en stegring i polisens arbetsbörda. Som exempel på merarbetet kan man nog även nämna efterspaningen av ett stort antal rymlingar från fångvårds- och uppfostringsanstalter. Rymlingarna ha på grund av senare tiders mera öppna fångvård blivit mycket vanliga och vålla ett omfattande arbete i form av efterspaning och förpassning, varjämte rymlingarna som bekant ofta göra sig skyldiga till bilstölder, inbrott och andra oegentligheter. Bland andra exempel bör slutligen framhållas övervakningen av den sedan 1942 starkt ökade trafiken med motorfordon, där utredningar om kollisioner, rattfylleri och andra förseelser vållar mera arbete än en lekman kan göra sig en föreställning om. Trots att trafiken ännu icke bedrives i full omfattning har personalbristen medfört, att utredningar ifråga om kollisioner icke kunnat slutföras och eventuella stämningar utfärdas förrän mer än ett halvt år förflutit efter det förseelsen begåtts. Betydelsen av en snabbare handläggning i dylika fall icke minst med tanke på vittnesförhören behöver väl icke närmare klarläggas.

Åtskilliga andra exempel på ökning av polisens arbete skulle kunna andragas. Polisnämnden är övertygad om, att en större utökning är ofrånkomlig. Nämnden kan dock icke finna skäligt tillstyrka den av polismästaren med stöd av personal-

organisationen vid sammanträde med nämnden begärda personalökningen om 31 manliga och 3 kvinnliga befattningshavare, då polisnämnden anser att genom erforderlig omorganisation och effektiv rationalisering av arbetet inom polisverket kravet på personalökning kan väsentligt reduceras.

Polisnämndens här nedan föreslagna utökning är grundad icke blott på grundlig utredning om här rådande förhållanden utan även på noggrann jämförelse med förhållandena med avseende på personalstyrkan i andra med Västerås jämförbara städer. Med ledning av verkställda undersökningar i sistberörda avseende har härvid fogade "sammanställning av inkomna uppgifter rörande polisstyrkor m. m. i vissa jämförbara städer" upprättats. Av denna sammanställning framgår tydligt, att Västerås nu har relativt mindre polisstyrka än de övriga städerna, bland vilka dessutom frågan om utökning av kåren i en del fall är under omprövning. I Linköping begäres sålunda sammanlagt 15 manliga polisutbildade och 3 kvinnliga befattningshavare, i Borås 6, i Gävle 1 och i Örebro 2 polisutbildade polismän. I övriga städer är frågan icke aktuell eller som i Eskilstuna ännu icke utredd.

För att bättre kunna åskådliggöra ärendet har polisnämnden funnit lämpligt behandla de olika avdelningarna inom polisverket, sådant detta nu är organiserat, var för sig med början med kriminalavdelningen.

Kriminalavdelningen.

Å avdelningen finnas f. n. förutom polisnotarien, vars arbete till största delen dock är förlagt till poliskammaren på grund av den arbetsanhopning som där förekommer, 2 befäl och 7 konstaplar, men arbetet har medfört, att överkommendering dit av ordningskonstaplar måst ske i stor utsträckning, vilket givetvis varit till förfång för bevakningsavdelningen. Antalet ärenden å avdelningen under åren 1943—1946 framgår av nedanstående statistik.

STATISTIK

över ärenden vid kriminalavdelningen åren 1943—1946.

År	Anmälda brott	I brottmål hörda	Antal hörda pers. i övr.	Antal rapporter	Antal sidor i dessa	Handräcknings ären.	Utlämnings ären.	Värdet å stul. egend. Kr.	Värdet å tillrättaskaffad egend. Kr.
1943	1480	523	1242	657	2387	313	2101	159.181	108.545
1944	1386	419	1246	569	2262	377	5425	100.580	57.426
1945	1383	412	1110	709	3111	390	4383	114.798	74.185
1946	1465	467	1820	779	3057	426	3917	209.430	156.173

Ökningen kanske icke är så påfallande men då man i diarierna närmare studerar ärendenas art finner man, att en stor del av desamma under krigsåren utgjort förseelser mot kristidsförordningar av olika slag. De senare åren utgöra dessa emellertid endast ett fåtal, men om detta beror på bättre moral hos allmänheten i dylika avseenden eller bristande tid för polispersonalen ifråga om förordningarnas övervak-

ning, undandrar sig polisnämndens bedömande. Det kan i alla fall konstateras, att antalet utredningar av mera omfattande natur ökat väsentligt och kommer säkerligen att öka än mera i samband med genomförandet av den nya processreformen.

Som framgår av polisföreningens skrivelse anser denna, att en utökning av avdelningen med 9 man är av behovet påkallad, varjämte föreslås en uppdelning i olika rotlar. I sistnämnda avseende kan ju staden icke utöva något inflytande, då frågan avgöres av polismästaren, men polisnämnden kan icke underlåta såsom sin mening framhålla, att en dylik åtgärd, som kan vara behövlig i en storstad, icke passar i Västerås, där varje kriminalman bör vara beredd att omhändertaga ärenden av vilket slag som än förekommer. I sin här vidfogade skrivelse har polismästaren på angivna skäl för sin del funnit, att en utökning med 8 man, därav 1 befäl, är oundgängligen nödvändig. Polisnämnden kan icke efter sin utredning i ärendet dela denna uppfattning utan har funnit, att en förstärkning med 5 kriminalkonstaplar är tillfyllest, samt att någon utökning av befälet å avdelningen icke nu kan anses påkallad. Med den av polisnämnden föreslagna ökningen anser nämnden att polisverkets ledning skall kunna genom omsorgsfullt genomförd rationalisering av arbetet samt genom utnyttjande av de ytterligare kvinnliga befattningshavare som nedan föreslås medhinna arbetet å denna avdelning.

Ordonnansavdelningen.

Nuvarande styrka omfattar 1 överkonstapel och 6 man. Antalet ärenden under åren 1943—1946 utgör resp. 7.164, 7.608, 8.403 och 10.871 st.

Från avdelningens föreståndare har begärts ett tillskott till denna avdelning med 4 man, huvudsakligen för trafikutredningar. Utredningen har här givit vid handen att antalet ärenden öka år från år varför större personal än nu kan vara motiverad. I detta sammanhang vill polisnämnden även beröra frågan om utbrytning från ordonnansavdelningen av en särskild trafikavdelning, som enligt personalens förslag, skulle omfatta 1 överkonstapel, 2 bitr. överkonstaplar och 10 man. Polismästaren har för sin del vid sammanträdet med personalen biträtt detta förslag men senare som synes i hans skrivelse stannat för en trafikavdelning, bestående av 12 man, därav 2 befäl.

I fråga om den tilltänkta uppdelningen kan polisnämnden icke biträda vare sig personalens eller polismästarens uppfattning utan anser, att man härutinnan bör pröva sig fram och därvid till en början åtminstone, i stället för att skapa en ny stor avdelning förstärka ordonnansavdelningen. Denna förstärkning kan enligt nämndens mening inskränkas till att avse 1 bitr. överkonstapel med huvudsaklig uppgift att biträda avdelningens föreståndare med utredning i trafikärenden samt därutöver 3 konstaplar. Avdelningen kommer då att bl. a. omfatta 9 konstaplar, varav en eller vid särskilda fall flera kunna avdelas för trafikangelägenheter.

I detta fall kan nämnden inte underlåta framhålla, att trafikavdelningarna i Örebro och Linköping omfatta endast 4 man för vardera staden samt att trafikavdelningarna i de övriga undersökta städerna ingå i ordnings- eller ordonnansavdelningarna.

Polisnämnden föreslår sålunda, att ordonnansavdelningen, vilken tillika bör handhava trafikärenden, utökas med 1 bitr. överkonstapel och 3 konstaplar. Den nya befattningshavaren i befälsställning anser nämnden vara behövlig å avdelningen icke blott för att verkställa mera kvalificerade utredningar utan även för att vid förfall

för föreståndaren kunna vikariera för denna. Polismästarens begäran om ytterligare 8 konstaplar för skifttjänstgöring vid trafikövervakning anser polisnämnden sig icke kunna tillstyrka, då utredningen icke givit vid handen, att en dylik utökning nu kan vara behövlig.

Ordningsavdelningen.

Nuvarande styrka framgår av tidigare berörd sammanställning. Antalet ärenden utgör för åren 1943—1946 resp. 1.447, 1.442, 1.818 och 3.288.

Polismästaren påyrkar här en utökning från nuvarande 36 konstaplar till 44 eller med viss inskränkning i vaktstyrkan till 42 konstaplar.

I fråga om denna avdelning har såväl från polishåll som i pressen ofta framhållits, att personalbristen omöjliggjort besättandet av en del patrulleringsdistrikt, varigenom ordningens upprätthållande i erforderlig grad vedervågats.

Polisnämnden är väl medveten om denna sak, men anser det mindre behövligt med vanlig patrullering annat än i stadens centrala delar, där polismännen, utöver ordningshållningen, hava att stå allmänheten till tjänst med begärda upplysningar. Inom stadens övriga områden är bevakning med radiobil avgjort att föredraga. Då denna slags bevakning visat sig vara otillräcklig, vill polisnämnden tillstyrka anställandet av erforderlig personal för bemanning av ytterligare en radiobil, vilken avses vara i verksamhet så gott som dygnet runt. Med nuvarande 8 timmars arbetsdag fordras för detta ändamål 6 man, därav 3 bilförare och 3 biträden, vilka sistnämnda skola handha radiokontakten med stationen samt kunna ingripa vid behov. Föraren är ju bunden vid körningen och bör endast i undantagsfall lämna bilen.

För ordningsavdelningen föreligger dessutom tydligen behov av ytterligare befäl och polisnämnden vill därvidlag tillstyrka ytterligare en biträdande överkonstapel med uppgift att vid behov avlösa övriga befäl. Under de senaste åren har dylik avlösning endast kunnat ske genom förordnande av obefordrade konstaplar, vilket förhållande polisnämnden, icke minst ifråga om upprätthållande av respekten för befälet, finner mindre lämpligt.

Skrivbiträden.

Från polisverket har begärts ytterligare 3 kvinnliga skrivbiträden. I detta fall är polisnämnden av den uppfattningen, att man för skrivgöromål i största möjliga utsträckning bör anlita kvinnlig skrivhjälp, icke minst med tanke på den ekonomiska sidan av saken. För skrivarbete bör således endast i undantagsfall den manliga polisutbildade personalen anlitas, då denna personal kan utnyttjas för mera kvalificerat arbete.

Vid polisverket äro nu 5 skrivbiträden anställda, därav 2 ordinarie och de övriga å extra stat. Av de sistnämnda hava 2 varit anställda under ett flertal år, och då deras befattningar visat sig oundgängligen behövliga vill polisnämnden tillstyrka att desamma omändras till ordinarie tjänster såsom skrivbiträden samt att utökningen således sker genom anställning av tvenne extra skrivbiträden.

Bilar.

Vid polisverket finnas nu 2 radiobilar och 1 utryckningsbil, vilket antal polisnämnden av nedan angivna skäl finner otillräckligt.

Ifråga om radiobilarna vill polisnämnden åberopa vad ovan sagts beträffande den föreslagna utökningen av ordningsavdelningen med 6 man samt tillägga, att radiobilarna *dels* äro synnerligen effektiva för bevakning icke blott i ytterområdena utan även inom staden i övrigt, och *dels* äro fördelaktiga ur kostnadssynpunkt, då genom radiobilbevakningen inbespares fot- eller cykelpatrullerande personal till avsevärt större antal särskilt för bevakning av de stadens områden, som nu sakna patrullerande polis. Polisnämnden vill därför framhålla nödvändigheten av att ytterligare en radiobil anskaffas. Härigenom skulle en dylik vagn kunna vara i drift dygnet om och en andra vissa timmar på dygnet, då behovet är som störst. Den tredje bilen skulle då stå i reserv och samtidigt bli föremål för översyn. Genom skakningarna under körningen kan nämligen icke undvikas att den relativt ömtåliga och även dyrbara radioutrustningen blir utsatt för viss åverkan. Kunna sålunda uppkomna felaktigheter omedelbart avhjälpas, medför detta såväl ekonomisk som tidvinst. Med nuvarande förhållanden kan det icke undvikas att översynen blir mera sporadisk till förfång för såväl bilarna som radioutrustningen.

En av de nu befintliga radiobilarna, vilken inköptes begagnad, är tämligen försliten och bör därför snarast utbytas, vilken fråga kommer att närmare beröras här nedan.

För polisverkets samtliga avdelningar står nu endast en utryckningsvagn till förfogande, vilket ofta vållar svårigheter och tidsförlust. För förhör och utredningar i övrigt är det av vikt, att polisen så snabbt som möjligt kan förflytta sig inom staden, och som ett led i rationaliseringen av arbetet och ett effektivt utnyttjande av arbesstyrkan anser polisnämnden det vara av vikt, att åtminstone ytterligare en bil kan ställas till utredningsavdelningarnas förfogande. Härvid bör tanken särskilt läggas på den tilltänkta förbättringen ifråga om övervakning av trafiken. Att som nu vid uppehåll i radiopatrulleringen använda radiobilarna för resor i samband med förhör och utredningar finner nämnden olämpligt.

Poliskammaren har för dylika resor hemställt om en ny vagn, förslagsvis av märket Citroën eller liknande. Under förutsättning att anslag beviljas för utbyte av den ena radiobilen, har nämnden funnit att den till utbyte föreslagna vagnen kan sättas i för utredningsresor fullgott stånd för en kostnad av cirka 1.500 kronor. Genom en dylik åtgärd kan således en avsevärd besparing göras.

I fråga om bilarna vill polisnämnden sålunda föreslå inköp av tvenne personbilar, den ena med radioutrustning och den andra avsedd att ersätta en nu igång varande radiobil. Den sistnämnda skulle efter reparation ställas till förfogande som utryckningsvagn för utredningsavdelningarna.

Polisnämndens här ovan föreslagna utökning av personal och bilar kan sammanfattas och kostnadsberäknas sålunda:

2 st. Biträdande överkonstaplar	à	7.068: —	14.136: —	
5 „ Kriminalkonstaplar	„	7.068: —	35.340: —	
9 „ Konstaplar	„	6.528: —	58.752: —	
2 „ Skrivbiträden	„	4.356: —	8.712: —	
Beklädnad 16 st.	„	450: —	7.200: —	124.140: —

2 st. Bilar	15.900: —	
Radio-utrustning för 1 bil	7.000: —	
Reparation och drivmedel för 2 bilar under 1948	8.000: —	30.900: —
Kronor		155.040: —

Under åberopande av vad ovan sagts får polisnämnden sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1948 inrätta följande ordinarie befattningar vid polisverket, nämligen 2 biträdande överkonstaplar, 5 kriminalkonstaplar, 9 konstaplar samt 2 skrivbiträden,

att för beklädnad under 1948 bevilja anslag med 7.200 kronor,

att för inköp av tvenne personbilar för radiopatrullering anslå 15.900 kronor,

att för radioutrustning till en av ovannämnda bilar anslå 7.000 kronor samt

att för reparation och drift av ytterligare 2 bilar under 1948 bevilja 8.000 kronor.

Västerås den 27 oktober 1947

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

|Gunnar Ekberg.

Till Polisnämnden i Västerås.

Poliskåren i staden erhöll sin nuvarande organisation 1943, därvid poliskårens numerär på visst sätt utökades enligt stadsfullmäktiges då fattade beslut. Ifrågavarande utökning var redan då den tillkom för liten, även om de svåraste bristerna blevo avhjälpta. Utvecklingen har medfört, att den styrka som finnes vid polisverket har blivit alltmera otillräcklig. Vid bedömandet härav har icke hänsyn tagits till den tillfälliga minskning kåren har fått vidkännas på grund av blockad från Svenska Polisförbundets sida. Det är svårt att avgöra vilken avdelning inom polisen, som har största bristen på personal, men bristen är mest märkbar på kriminalavdelningen och ordonnans- och utredningsavdelningen, enär man där lättare kan rent matematiskt konstatera i vilken utsträckning ärenden eftersläpa. Beträffande bevakningsavdelningen däremot är förhållandena sådana, att då dygnet tilländalupit, så är bristen på personal för det dygnet avklarad. Dock i ett hänseende är bristen på personal vid bevakningsavdelningen starkt framträdande. Jag syftar på trafikövervakning och trafikreglerande.

Beträffande kriminalavdelningen vill jag i stort hänvisa till vad som anförts i polisföreningen Kamraternas skrivelse till mig och som av mig överlämnats till polisnämnden. Dock anser jag, att antalet kriminalkonstaplar bör kunna minskas till 14 emot av föreningen föreslagna 16, under förutsättning att utom polissyster finnas

4 kvinnliga skrivbiträdestjänster. Kriminalavdelningen skulle alltså bestå av 3 befäl, 14 kriminalkonstaplar, 1 polissyster och 4 kvinnliga skrivbiträden. Som stöd för kravet på denna utökning vill jag åberopa, utöver vad föreningen i sin ovannämnda skrivelse anfört, att man måste jämväl taga hänsyn till den nya rättegångsbalken, som kommer att träda i kraft den 1 januari 1948. Man kan nämligen redan nu konstatera, att varje ärende av någon som helst betydelse kommer att taga mycket längre tid i anspråk i utredningshänseende än nu. Jag vill i detta sammanhang framhålla dels att ärendena i varje del skall göras komplett färdiga vid det tillfälle förhöret hålles, vare sig det gäller vittne eller svarande, dels ock att svaranden skall äga rätt att redan vid polisförhör anlita advokat såsom närvarande vid förhöret. I förstnämnda hänseende framstår det såsom klart, att den kriminalpolisman, som är sysselsatt med ifrågavarande förhör, ej kan avbryta detsamma för att stå till förfogande för utryckning till brottsplats, där kriminalpolismans snabba inställelse är nödvändig. I sistnämnda hänseende ligger det i sakens natur att varje ärende, där försvarsadvokat är närvarande, kommer att kräva längre tid än nu, då advokaten givetvis kommer att framställa frågor, göra erinringar och begära utredning i sådana hänseenden, där nu icke dylik utredning förekommer. Det har vid förberedande handläggning av polisens organisation i polisnämnden av någon framförts, att man borde avvakta processreformens verkningar för att först se vad utökningen i arbetet kan innebära. Jag vill gentemot detta framhålla, att man redan nu måste inse, att en rätt avsevärd utökning i arbete genom processreformen kommer att ske, och att man inom vissa minimigränser bör redan nu möta denna arbetsökning med utökning av personalen. Vid beräknandet av ovan angivna personalstyrka för kriminalavdelningen har jag alltså för den skull endast för att möta processreformens ökade arbetsuppgifter tagit med ett minimum av utökning av personalen.

Beträffande ordonnans- och utredningsavdelningen anser jag, att denna avdelning bör uppdelas på två avdelningar, den ena sysselsatt med trafikövervakning och utredningar och den andra med huvudsakligen uppgifter som motsvara ordonnansavdelningarnas å andra orter. Sistnämnda avdelning skall sålunda handhava ärenden angående delgivning, förpassningar, utredningar angående alkoholister, ärenden angående olycksfall, mantalsskrivningsfrågor, fattigvårdsfrågor och sociala frågor i övrigt samt handhava ärenden angående hittegods. Denna avdelning skulle bestå av 1 överkonstapel och 6 man, därav 3 för delgivningsärenden, 2 för förpassningar och utredningar samt 1 för hittegods.

Avdelningen för trafikövervakning och utredningar skulle handhava vad som rör trafiken såsom trafiktillstånd, avstängningar av gator och allmänna platser, äganderätt till och försäkring av motorfordon och i övrigt allt som rör motorfordon. Vidare skall avdelningen handha trafikdirigering och löpande kontroll över trafiken med särskild uppgift att tillse, att säkerhetsåtgärder för trafiken vidtagas och kontroll utövas över rattfyllerister. Avdelningen skulle som föreståndare ha en överkonstapel. För utredningarna ivad de röra trafikolyckor och tillstånd m. m. skulle erfordras 2 biträdande överkonstaplar och 2 konstaplar. För närvarande äro 3 man, därav 2 med överkonstapelsklass, sysselsatta med utredningar av trafikolyckor, och det tager 5 à 6 månader efter det trafikolyckan inträffat innan målet förekommer i rådhusrätten. Då utredningen till stor del grundar sig på vittnens berättelser och vittnena för närvarande så gott som regelbundet vid vittnesförhören i rådhusrätten uppgiva, att de ej längre minnas så noga hur det gick till vid olyckan, enär så lång tid förflutit, fram-

står det som synnerligen olägligt med den långa tidsutdräkten. Jämväl ur enskild synpunkt, för svarande och skadeståndsberättigade, uppkomma stora olägenheter. En utökning till 4 utredningsmän är därför ofrånkomlig. Anledningen till att jag här har ansett det erforderligt med befäl på utredningstjänst är, att dessa utredningar ofta äro likartade med kriminalavdelningens utredningar och att ofta stora ekonomiska värden stå på spel för den enskilde medborgaren, varför det är erforderligt med personal, som har genomgått överkonstapelsklassen vid statens polisskola. Jag vill jämväl erinra om, att tidigare när staden var mindre och jourhavande överkonstaplarna kunde få tid över för utredningar, dessa handhade här ifrågavarande utredningar. Ifrågavarande 2 biträdande överkonstaplar och 2 konstaplar skola tjänstgöra civila. För trafikövervakningen och trafikdirigeringen erfordras 8 man. Dessa kunna då indelas i skift, så att personal finnes ständigt tillgänglig från klockan 6 till klockan 24. Framförallt är det önskvärt med den sena tjänstetiden för övervakning av rattfyllerister. Denna personal skall vara uniformerad.

Beträffande bevakningsavdelningen får jag anföra. Enligt organisationen av år 1943 skulle i avdelningen tjänstgöra mellan klockan 9 och 17 11 man, mellan klockan 17 och 1 13 man och mellan klockan 1 och 9 6 man. Detta antal ansågs av de sakkunniga, vars utlåtande låg till grund för organisationen 1943, vara det antal, som borde finnas i tjänst och särskilt framhölls, i varje fall under diskussionen, att 6 man var minimum nattetid. Jag för min del anser, att med den erfarenhet man har av radiobilarnas användning, bör en del av bevakningstjänsten överflyttas på radiobilar. Till patrulleringstjänst skulle då antalet man kunna minskas till mellan klockan 9 och 17 9 man, mellan klockan 17 och 1 11 man och mellan klockan 1 och 9 5 man. Härför skulle åtgå en bevakningsstyrka av 30 man (26 ordinarie och 4 extra poliskonstaplar) emot för närvarande 36 man. För den utökade radiobilpatrulleringen skulle erfordras 14 man, därvid 2 bilar fullt bemannade skulle vara tillgängliga på passen klockan 9—17 och klockan 17—1 och en bil fullt bemannad klockan 1—9. Emellertid kan man ur besparingssynpunkt taga 2 man ur vaktmanskapet av den patrullerande polispersonalen, även om vissa olägenheter därigenom uppstå. Radiobilpatrulleringen skulle alltså kräva 12 man. Dessa 12 man böra på polisverkets bekostnad utbildas till radiobilförare.

Västerås i poliskammaren den 17 oktober 1947.

Helge Hellekant.

Till Poliskammaren i Västerås.

Enligt staten för polisverket skall ordonnanspolisavdelningen bestå av en överkonstapel som föreståndare samt sex konstaplar, vilka mestadels turvis i perioder om tre till sex månader inkommenderas från ordningsavdelningen. Av dessa sex konstaplar äro två avsedda som delgivningsmän, två för utredningar om trafikolyckor och andra olyckshändelser, en för utredning av fattigvårdsärenden samt ärenden rörande ansökta trafiktillstånd, körtillstånd, äganderätt och försäkringsförhållanden beträffande motorfordon samt slutligen en konstapel för utredning om barnavårds- och andra sociala förhållanden.

På grund av den ständigt ökade trafiken med motorfordon och till följd därav ökade arbetsuppgifter såväl beträffande inträffade olyckor som ständigt ökade an-

sökningar om trafiktillstånd med mera, har överkommendering av ytterligare två à tre konstaplar från ordningsavdelningen måst äga rum för att arbetet något så när nöjaktigt skulle kunna medhinnas. Dessutom har avdelningen sedan år 1942 ett kvinnligt extra kontorsbiträde, varjämte ytterligare ett kvinnligt biträde blivit tillfälligt anställd från och med den 1 juli 1947.

Trots denna utökning av personalen har det vid avdelningen förekommande utredningsarbetet icke nöjaktigt medhunnits, utan har det förekommit, att ärenden blivit liggande ända till fem à sex månader, innan redovisning kunnat äga rum till poliskammaren. En bidragande orsak till dessa långa dröjsmål med redovisning av olika ärenden är, att avdelningens personal måste tagas i anspråk för rena bevakningsuppgifter såsom tjänstgöring i vallokaler, vid inskrivningar av värnpliktiga och dylikt, och då särskilt tjänstgöring i vallokaler liksom de flesta förpassningar av personer till sinnessjukhus, militärförläggningar, domstolar och olika straffinrättningar måste ske på personalens fritid, som enligt gällande tjänstgörings- och avlöningsreglemente skall kompenseras med samma tid åter jämte 50 procents tillägg för övertid, blir avdelningens styrka ofta starkt nedsatt. Vad främst gäller trafikolyckor och överträdelser av olika lagar och förordningar, som kunna föranleda åtal, kommer de långa dröjsmålen många gånger att menligt inverka på rättssäkerheten genom att såväl parter som vittnen långt efteråt hava svårt att erinra sig för utredningarna viktiga detaljer. Dessa förhållanden hava hörda personer vid förhör härstädes även ofta framhållit.

Vid poliskonfliktens inträde i början av sistlidne maj månad utgjorde antalet oredovisade ärenden vid avdelningen sammanlagt omkring 210 och genom ytterligare begränsad personaltillgång efter denna tid utgör antalet sådana ärenden denna dag 284, varav 62 äro ärenden rörande trafikolyckor och olycksfall i arbete.

För att arbetet vid avdelningen i framtiden på någorlunda nöjaktigt sätt skall kunna medhinnas, får jag vördsamt föreslå, att avdelningens personal ökas till att omfatta:

1 föreståndare,
3 konstaplar för delgivningsärenden.
1 konstapel för utredning om samhällsfarliga och vagabonderande alkoholister, fattigvårdsärenden och varjehanda utredningar beträffande kör- och trafiktillstånd samt andra förhållanden rörande äganderätt och försäkringsförhållanden angående motorfordon,
1 konstapel för utredning angående bötesförvandlingar, radiolicenser, barnavårds- och andra sociala förhållanden,
1 konstapel för handhavande av hittegodsmagasinet, bokföring och redovisning av hittegodsmedel samt rörande medel för besiktnings- och skatteskyltar för motorfordon,
4 konstaplar för utredning av trafikolyckor och andra olyckshändelser ävensom verkställande av från andra orter begärda förhör.

Samtliga förenämnda personal föreslås även få mera stadigvarande (helst ständig) kommendering till avdelningen.

Dessutom får jag föreslå, att en konstapel från ordningsavdelningen i perioder om 4 månader beordras att för egen utbildning tjänstgöra vid avdelningen samt där-

vid i första hand biträda med utredningar om olika sociala förhållanden och bilärenden.

Slutligen anhålles att så fort personaltillgången det medger ytterligare en konstapel från ordningsavdelningen måtte överkommenderas för biträde med trafikutredningar intill dess efterliggande utredningar hunnit slutföras.

Västerås i ordonnanspolisens expedition den 9 augusti 1947.

Gustav Persson.

Till Polismästaren, Västerås.

Från kriminalkonstaplarna i Västerås ingavs på sin tid en framställning till polisföreningen Kamraterna om föreningens stöd för viss ändring i tjänstgöringen m. m. här i staden, vilken framställning till vissa delar bifölls av Eder. Någon större och genomgripande förändring ansågs icke kunna begäras då beroende på den fåtaliga personalstyrkan. Såsom en fortsättning av föreningens stöd åt kriminalkonstaplarnas framställning har infordrats uppgifter från andra med Västerås jämförbara städer rörande personalstyrka, arbetsförhållanden m. m. Uppgifter ha infordrats från Borås, Eskilstuna, Gävle, Halmstad, Hälsingborg, Jönköping, Karlskoga, Karlskrona, Karlstad, Linköping, Lund, Solna, Uppsala och Örebro.

Vid granskning av dessa uppgifter framgår, att t. ex. Karlstad har en kriminalpolisman per 3.000 invånare, Uppsala en per 3.804 invånare och Örebro en per 3.592 invånare medan Västerås har en per 5.118 invånare. Vid jämförelse med förenämnda städer är endast Karlskoga sämre än Västerås med en kriminalpolisman per 5.920 invånare. Utökning, och i flera fall ganska avsevärd sådan, är ändock planerad i ett flertal städer. Under sådana förhållanden är det givet, att arbetsförhållandena för kriminalpolisens personal kunnat ordnas bättre än vad som är fallet här i staden. Den mest slående fördelen är den kortare arbetstiden, i flera städer 42 timmar per vecka och jourhavande i 8 veckor per år (här i staden 17—18 veckor per år).Betydelsen härav kan knappast nog uppskattas.

Vidare kan personalstyrkan — då den är tillräckligt stor — med fördel tilldelas speciella arbetsuppgifter, såsom fallet är i de flesta jämförda städerna. Härigenom vinnes ökad effektivitet. Viss indelning är visserligen gjord även här i staden, men det är oundvikligt att "hopp från det ena till det andra" får göras. Detta tillstånd var säkerligen idealiskt förr och är naturligtvis en nödvändighet i mindre städer ännu men kan knappast vara försvarligt i en stad av Västerås storlek. Det är ju orimligt som ofta förekommer nu, att spaningar och utredningsarbete angående stölder och dylikt få avbrytas för utredning angående en mindre brand m. m. Beträffande dessa utredningar visa jämförelseuppgifterna från flera städer, att utredningar angående mindre bränder och bränder, där eldsorsaken omedelbart kunnat konstateras, utföras av ordningspolisen. Numera har förhållandet många gånger blivit, att här i staden kriminalpolismännen äro de enda polismän som infinna sig till en brandplats och ofta bliva nödsakade att civila utföra ordningspolistjänst. Om det är beroende på att ordningsavdelningens personal också är för liten må vara osagt. Även utredningar angående hastiga dödsfall utan föregående sjukdom samt utredningar angående självmord handhavas av ordningsavdelning eller ordonnansavdelning eller i vissa fall särskilt inrättad utredningsavdelning. Å andra sidan kan

påvisbara fördelar anföras med nuvarande system. Detta förutsätter dock att personalstyrkan är tillräckligt stor och att ej som nu utredningar i egentligt kriminalpolisärende få avbrytas t. ex. för utredning angående en gräsbrand.

Det största antalet ärenden på avdelningen är tjuvnadsbrotten. Ändock är det knappast möjligt att med nuvarande personalstyrka avdela mera än högst två man härtill och vissa tider knappast det. Det måste göras klart, att det är det mest hopplösa som tänkas kan, att ärendena dag för dag ökas men att någon som helst möjlighet ej finnes att hinna göra någon egentlig utredning i vart ärende. I flera jämförbara städer äro 4—5 man avdelade till stöldutredningar. Vidare är det vanligt, att en man speciellt är avdelad att handha cykelärendena. Härstädes får som regel den konstapel från ordningsavdelningen, som tjänstgör på kriminalavdelningen för utbildning, syssla med dessa ärenden men därutöver biträda med andra utredningar. Någon kontroll hos cykelhandlare, vid fabriker m. m. som förut företagits har icke kunnat bedrivas under de senaste 3—4 åren. Det kan därför med fog påstås, att cykelärendena till följd av för liten personalstyrka äro i hög grad försummade. Det befintliga cykelregistret är vidare behäftat med brister, som gör det mndre överskådligt. I andra städer, där någon man enbart avdelats att handha dessa ärenden, är cykelregistret upplagt i enlighet med S. K. A:s register.

Beträffande övriga ärenden visa dessa en oavbruten stegring, möjligen med undantag av förfalskningsbrotten. Som känt är, har sedan en längre tid förekommit en mängd kvinnoöverfall (för kort tid sedan med fullbordad våldtäkt) och andra sedlighetsbrott. Spaningarna efter förövarna av dessa överfall ha ej kunnat bedrivas i den omfattning som önskvärt varit. Det kräves nämligen ett omfattande och tålmodigt spaningsarbete att bringa klarhet i sådana brott, emedan förövarna därav i allmänhet äro mycket förslagna och förstå att omsorgsfullt välja tid och plats för överfallet. Kriminalpolispersonalen finner det olustigt, att spaningar på grund av personalbrist icke kan bedrivas med den intensitet som erfordras. Kvinnor och barn ha icke med nuvarande personalstyrka det skydd, som de kan fordra mot dessa minst sagt farliga personer. I detta sammanhang kan det påpekas, att i grannstaden Eskilstuna förekomma ett ytterst ringa antal sådana fall jämfört med Västerås.

Utlänningsärendena (häri inrymt ärenden angående svenskt medborgarskap) ha numera fått en vidlyftig omfattning, särskilt genom förfarandet med stämpling av pass angående uppehålls- och arbetstillstånd. I de flesta städer med motsvarande invånareantal har särskild utlänningsavdelning inrättats, i allmänhet bestående av två man. Den kriminalkonstapel, som härstädes handhar dessa ärenden, har därutöver även att mottaga anmälningar och besvarande av förfrågningar m. m., i medeltal uppgående till 25—30 per dag. Genom nuvarande arrangemang går det ej att undvika — även med god vilja från personalen— att andra besökande avlyssna samtal mellan utlänningar och polismannen. Särskild konstapel borde för viss tid tjänstgöra i anmälningsrummet och uteslutande syssla med upptagande av anmälningar, sköta resandekortsregistret m. m.

Utredningarna angående brott mot taxeringsförordningarna synes öka år från år och likaså mot prisstoppbestämmelserna. Dessa ärenden bliva som regel ganska omfattande och taga lång tid i anspråk. I samband härmed förtjänar det påpekas, att förlidet år gjordes utredningar angående olagligheter i samband med en del fastighetsförsäljningar. Utredningar hade bort företagas angående ytterligare ett 30-tal fastighetsförsäljningar men måste avbrytas på grund av personalbrist. Att det är be-

hövligt med utredningar i hithörande frågor är ställt utom allt tvivel. Sålunda kan det anföras, att det är en vanlig företeelse numera, att när en fastighet säljes det riktiga försäljningspriset ej angives utan ett väsentligt lägre. Samtidigt upprättas ett köpekontrakt rörande någon värdelös möbel, vilken på papperet betalas med ett fabulöst pris. Synbarligen för att kringgå beskattningsbestämmelserna.

Vidare torde det beaktas, att allt fotografiarbete för avdelningen tidigare utförts av yrkesfotograf, medan detta arbete (inklusive mörkrumsarbete) numera utföres av en kriminalkonstapel.

Den största bristen eller i varje fall den mest märkbara med nuvarande personalstyrka är, att någon egentlig spaningsverksamhet med nuvarande personalstyrka ej kan bedrivas. I de flesta städer av Västerås storleksordning äro två man särskilt avdelade härtill. Med nuvarande förhållande i Västerås kommer kriminalavdelningens personal att förlora den kännedom om stadens laglösa element, som är nödvändig för att kriminalpolisen med någon utsikt till framgång skall kunna lyckas i sitt arbete. Åtskilliga anhållna efterlysta personer ha vidare omtalat, att det i den s. k. undre världen är känt att Västerås är en "bra stad", emedan de få gå i fred här. Det förhållandet torde inte bero på någon ömsinthet från polismännens sida utan därpå, att någon egentlig spaningsverksamhet ej hinner bedrivas. Då något "svep" på grund av särskild anledning företagits, har som regel någon efterlyst anträffats. Arbetsuppgifter för två spanare behövde ej saknas här i staden. Särskilt sommartid behövde razzior göras i lador, "kortspelsbackar", luffarhotell m. m. I detta sammanhang förtjänar det påpekas, att spaningsarbetet i många städer anses så värdefullt, att varje kriminalpolisman vid kriminalavdelningen erhåller ett månatligt belopp, s. k. spaningspengar.

Beträffande kriminalpolismännens verksamhet torde vidare anföras, att denna icke kan jämföras med någon annan sysselsättning, därför att arbetet många gånger kan ökas till den grad, att det helt enkelt är vådligt ur hälsosynpunkt. Det har ofta förekommit, att en jourhavande kriminalkonstapel efter den vanliga arbetstiden (09.00—14.00 och 16.00—19.00) under flera dagar fått arbeta till klockan 24.00 och ändock blivit väckt vid olika tider på nätterna. Att nerverna under sådana omständigheter komma i olag kan icke vara annat än naturligt och en senare ohälsa kan lätt bliva följden därav. Arbetet under en jourvecka går givetvis ej att komma ifrån eller olägenheterna därmed, men en lättnad skulle kunna åstadkommas genom ökning av personalstyrkan och vidare genom indelning av personalstyrkan i rotlar eller kommissioner med växling däremellan efter viss tid. Goda erfarenheter härom har bl. a. gjorts i Borås. Kortare arbetstid vore vidare möjlig i sådant fall, varom tidigare påpekats.

Det måste vidare betraktas som en uppenbar brist, att kriminalavdelningen ej har något motorfordon enbart för avdelningens bruk. Så är fallet i flera med Västerås jämförbara städer, t. ex. Uppsala.

Med stöd av vad ovan anförts och bifogade uppgifter från andra städer synes det polisföreningen, att en utökning till en kriminalpolisavdelning till följande numerär och med förslagsvis följande indelning är av behovet påkallad:

Spaning	2 man
Bränder, dödsfall och fotografering	2 „
Stölder	4 „

Bedrägeri, förfalskning, kristidsbrott, taxeringsärenden m. m. . .	2	„
Cykelärenden ..	1	„
Utlänningsärenden	2	„
Utredningar från annan ort	2	„
Tjänstgöring i anmälningsrummet	1	„
Summa	16	man

Västerås den 5 augusti 1947

För polisföreningen Kamraterna:

Arvid Offe. *Axel Imberg.*

SAMMANSTÄLLNING

av inkomna uppgifter rörande polisstyrkor m. m. i vissa jämförbara städer.

Stad	Total	Ordningsavdelning				Kriminalavdelning				Ordonnans- el. centralavd.			Trafikavd.	Polissyster	Radiobilar	Andra bilar	Skrivbitr.	Anm.
		Kommis-sarie	Över-konst.	Bitr. ö.-konst.	Konst.	Kommis-sarie	Ö.-konst.	Bitr. ö.-konst.	Konst.	Ö.-k.	Bitr. ö.-k.	Konst.						
Eskilstuna ……	62	1	4	3	38		1	1	6	1		7		1	2	1	2	
Linköping ……	64	1	6	2	38		1		8	1		3	4	1	2	1	3	
Uppsala ………	80	1	7	3	49	1	1		9	1		3	4	1	*	2	5	*) Anslag bev. för 2 radiobilar
Borås …………	76	1	8		46	1	2		9	2		7		1	3		3	
Gävle …………	73	1	4	3	52	1	2		6	1		3		1	2		2	
Örebro	84	1	5	3	49	1	2		12	1	1	9		1	2		7	
Västerås	60	1	5	2	36		1	1	7	1		6		1	2	1	5	

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1947 Ser. B nr 28

Nr 28. Fråga om särskilda kommunala bostadstillägg till folkpensionärerna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I en den 18 februari 1947 dagtecknad skrivelse hemställde pensionsnämnderna i Västerås stads 1, 1A och 2 pensionsdistrikt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt en särskild kommitté att utreda frågan huruvida och i vilken omfattning behov kunde föreligga att lämna folkpensionärerna särskilda bostadstillägg samt att till stadsfullmäktige inkomma med förslag rörande storleken av dessa tillägg och grunderna för deras beräkning. Med anledning härav uppdrogo stadsfullmäktige den 24 april 1947 åt en kommitté om sju ledamöter att företaga en förutsättningslös utredning av frågan om särskilda kommunala bostadstillägg till folkpensionärerna och till stadsfullmäktige inkomma med det förslag vartill utredningen kunde föranleda. Till ledamöter i kommittén utsågos kontorschefen Einar Keijser, kyrkoskrivaren John Sjöblom, vaktmästaren Allan Lindstedt, verkstadsarbetaren Gustav Hagström, järnvägstjänstemannen Edvin Johansson, barnavårdsmannen Elsa Hultgren och rådmannen Martin Lindheimer. Kommittén har valt herr Keijser till ordförande. Såsom sekreterare har tjänstgjort undertecknad Sven Martiin.

Inledande orientering.

Nuvarande folkpensionsförmåner.

Enligt nu gällande lag om folkpensionering utgår årlig grundpension med dels ett fast belopp om högst 70 kronor, dels 10 % på erlagda pensionsavgifter. Därtill kommer, efter inkomstprövning, tilläggspension med högst 350 kronor pr år i den ortsgrupp Västerås tillhör. Vidare ha under de senaste åren tillkommit dyrtidstillägg och provisoriska förstärkningar till betydande belopp. En pensionär i Västerås, som icke har annan inkomst eller förmögenhet överstigande vissa belopp, har f. n. med alla tillägg i regel omkring 850 kronor per år i folkpension. För makar är siffran omkring 1 500 kronor.

Nya lagen om folkpensionering.

Enligt den nya lagen om folkpensionering av den 29 juni 1946, som träder i kraft den 1 januari 1948, bli pensionsförmånerna i huvudsak följande.

Ålderspension utgår utan inkomstprövning till alla, som fyllt 67 år, och utgör 1 000 kronor för ogift och 1 600 kronor för makar, som båda ha pension. Till detta kommer ett inkomstprövat generellt bostadstillägg med för ogift 150 kronor i bostadskostnadsgrupp II, 300 kronor i grupp III, 450 kronor i grupp IV och 600 kronor i grupp V. För makar äro beloppen respektive 200, 400, 600 och 800 kronor. Västerås har hänförts till grupp IV. Ålderspension kan därför i Västerås uppgå till 1 450 kronor för ogift och 2 200 kronor för makar.

Invalidpension utgår till personer, vilkas arbetsförmåga före fyllda 67 år blivit i hög grad samt varaktigt nedsatt i folkpensioneringslagens mening. Invalidpensionerna utgöras av ett fast grundbelopp å 200 kronor för varje pensionsberättigad samt en inkomstprövad tilläggspension, varigenom invalidpensionen i sin helhet uppgår till högst 1 000 kronor för ogift och 1 600 kronor för makar eller samma belopp som för ålderspensionärer. Även invalidpensionärerna få därutöver bostadstillägg med högst 450 kronor för ogift och 600 kronor för makar. Sammanlagt kan alltså invalidpensionen (i grupp IV) uppgå till högst 1 450 kronor för ogift och 2 200 kronor för makar, som båda ha pension.

Sjukbidrag utgår till personer vilkas arbetsoförmåga — av samma art som vid invalidpensionen — anses vara av övergående natur. Sjukbidragen bestå av grundpension, tilläggspension och bostadstillägg till samma belopp som invalidpensionerna.

Änkepension utgår till änka, som fyllt 55 år, när mannen avled, och varit gift med honom i minst 5 år och icke åtnjuter annan folkpension. Änkepensionen är i sin helhet inkomstprövad och utgör högst 600 kronor, vartill kommer bostadstillägg å högst 300 kronor (i grupp IV), eller tillsammans 900 kronor.

Hustrutillägg utgår till pensionsberättigads hustru, som själv ej åtnjuter folkpension, under förutsättning att hon fyllt 60 år och makarna varit gifta minst 5 år. Hustrutillägget utgöres av tilläggspension och bostadstillägg, uppgående till samma belopp som hustrun skulle ha erhållit i form av sådana förmåner, om hon varit berättigad till invalidpension. Någon grundpension utgår emellertid icke, och i sin helhet blir därför hustrutillägget 200 kronor lägre än invalidpensionen. För makarna tillsammans blir pensionen alltså högst 2 000 kronor.

Gift pensionsberättigad, vars hustru ej åtnjuter folkpension och ej heller hustrutillägg, har, om han är obemedlad, samma pensionsförmåner som ogift.

Till den som lider av blindhet i folkpensioneringslagens mening och som blivit blind före fyllda 60 år utgår blindtillägg med 700 kronor utöver invalid- ellerålderspensionen.

Tilläggspensionen, änkepensionen och bostadstillägget minskas med fem tiondelar av den pensionsberättigades årsinkomst, i vad den må överstiga för gift pensionsberättigad 300 kronor (för makar sammanlagt 600 kronor) och för annan 400 kronor. Minskningen sker proportionellt, om tilläggspension och bostadstillägg eller änkepension och bostadstillägg utgår.

Med årsinkomst avses i folkpensioneringslagen all den inkomst för år räknad, som någon skäligen kan antagas komma att under den närmaste tiden åtnjuta. Såsom inkomst räknas dock icke annan folkpensionsförmån än blindtillägg och ej heller allmänt barnbidrag eller understöd, som någon på grund av skyldskap eller svågerlag må vara föranledd att utgiva. I motsats till vad nu är förhållandet, upptager den nya lagstiftningen inga bestämmelser om privilegiering av vissa slag av inkomster. Utgöres inkomsten helt eller delvis av naturaförmåner, skall uppskattning verkställas efter regler, som fastställas av Kungl. Maj:t.

Vid uppskattning av förmögenhets avkastning skall denna höjas med 10 % av det belopp, varmed förmögenheten överstiger för gift pensionsberättigad 7 500 kronor (för makar tillsammans 15 000 kronor) och för ogift pensionär 10 000 kronor.

I fråga om äkta makar skall årsinkomsten för envar av dem beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda årsinkomst och värdet av förmögenhet beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda förmögenhet.

De pensionsbelopp som, i olika inkomstlägen komma att utgå i Västerås framgå av tabell A.

Bostadstillägg: generella och särskilda.

De i det föregående omnämnda bostadstilläggen utgå oberoende av den faktiska bostadskostnaden till alla de folkpensionärer i bostadskostnadsgrupperna II—V, vilkas inkomst eller förmögenhet icke utgöra hinder härför. De bruka i en del sammanhang kallas generella bostadstillägg, vilken benämning kommer att användas i fortsättningen av denna utredning.

Därutöver lämnar folkpensioneringslagen möjlighet för de kommuner som så önska, att införa rent kommunala bostadstillägg, benämnda särskilda bostadstillägg. Bestämmelsen härom återfinnes i 6 § folkpensioneringslagen, som har följande lydelse:

> ”Där kommun så beslutat, skall till pensionsberättigad som är mantalsskriven inom kommunen utgå särskilt bostadstillägg i enlighet med de grunder som kommunen har att bestämma. Sådant tillägg skall anses såsom folkpension.”

I propositionen med förslag till lag om folkpensionering anförde departementschefen följande rörande de särskilda bostadstilläggen:

> ”Spännvidden mellan bostadstilläggens storlek inom de olika bostadskostnadsgrupperna synes i stort sett ha väl avvägts av socialvårdskommittén. Emellertid utvisa föreliggande siffror att i Stockholm — och även på andra särskilt dyra orter — den understödsstandard, som är normerande för utgivande av fattigvård ligger så högt, att de av kommittén föreslagna pensionsbeloppen, bostadstilläggen däri inräknade, icke kunna anses motsvara en rimlig försörjning på dessa orter. Väsentligen torde detta sammanhänga med påfallande höga hyreskostnader. I dessa fall föreligger alltså ett behov att kunna höja de maximala pensionsbelopp kommittén föreslagit. Förhållandena kunna även på landsbygden vara sådana, att folkpensionären behöver ett tillskott till pensionen för att kunna bestrida särskilt höga bostadskostnader. Då det här gäller pensionsfall, som icke kunna helt tillgodoses genom de mera generella regler efter vilka det tidigare behandlade bostadstillägget är och måste vara utformat, bör den förbättring av pensionsförmånerna jag här åsyftar lämpligen kunna åstadkommas genom särskilda kommunala bostadstillägg. Jag vill därför förorda, att bestämmelser införas av innehåll att kommun äger besluta att till folkpensionär som är mantalsskriven inom kommunen skall kunna utgå särskilt kommunalt bostadstillägg.
>
> Detta särskilda bostadstillägg torde böra erhålla en i viss mån annan karaktär än de nuvarande kommunala pensionstillskotten. Det bör sålunda enligt min mening beviljas och utbetalas i samma ordning som folkpensionen i övrigt. Storleken av tillägget bör vara beroende av såväl den faktiska bostadskostnaden som av pensionstagarens egna resurser i form av inkomster och tillgångar. Tillägget förutsättes med andra ord utgå efter inkomstprövning samt prövning av bostadens skäliga storlek och standard i övrigt. Härvid bör dock förhandenvaron av en mindre förmögenhet i och för sig icke utgöra hinder för tilläggets utgivande. Efter-

som tillägget föreslås skola i sin helhet bekostas av vederbörande kommun, bör enligt min mening utan risk kunna anförtros åt kommunerna icke blott att bestämma huruvida tillägg av förevarande slag skola utgivas utan också grunderna för tilläggens beräkning. Eftersom tilläggen skola ha karaktär av folkpension, böra de dock endast utgivas vid behov av mera stadigvarande natur."

Riksdagens första särskilda utskott tillstyrkte förslaget med följande uttalande:

"Frågan om storleken och beskaffenheten av de förhöjningar av folkpensionerna, som kunna vara erforderliga å vissa orter, är otvivelaktigt en av de mest svårlösta inom socialförsäkringens område. Det är därför naturligt att meningarna måste bryta sig på denna punkt. I regeringsförslaget har man sökt komma till rätta med problemet genom att i princip slopa dyrortsgraderingen men i gengäld införa generella bostadstillägg på orter, där bostads- och bränslekostnaderna genomsnittligt sett äro högre än i de orter, där dessa kostnader äro lägst. Dessutom har föreslagits en bestämmelse som ger kommun möjlighet att införa särskilda bostadstillägg, vilka skola utgå enligt grunder som kommunen själv äger bestämma.

Det särskilda bostadstillägget kan införas även i kommuner, i vilka generellt bostadstillägg ej utgår. Finnas i en kommun folkpensionärer, vilka av någon anledning måste vidkännas relativt stora bostads- och bränslekostnader, föreligger sålunda enligt förslaget möjlighet att inom folkpensioneringens ram lämna dessa pensionstagare erforderlig hjälp och detta oberoende av till vilken bostadskostnadsgrupp kommunen hänförts.

Ha olika delar av en kommun hänförts till olika bostadskostnadsgrupper, bör hinder icke möta att, beträffande respektive kommundelar, fastställa skilda grunder för utgivande av särskilt bostadstillägg."

Kommunerna ha givits mycket fria händer i fråga om de särskilda bostadstilläggen. De ha sålunda att besluta icke blott huruvida sådana tillägg skola utgå utan även huru tilläggen skola beräknas till sina belopp. De enda i lag givna föreskrifter, som kommunerna ha att följa, äro dels att särskilt bostadstillägg endast kan utgivas till den som är berättigad till pension enligt folkpensioneringslagen och dels att tillägget endast kan komma den till del som är mantalsskriven inom kommunen. I övrigt ha kommunerna att avgöra frågan om särskilda bostadstillägg efter eget gottfinnande. Kommittén ifrågasätter huruvida utformningen av lagbestämmelsen om kommunala bostadstillägg är gagnelig för folkpensioneringen sedd i ett större sammanhang. Det kan nu icke undgås att de å olika orter utarbetade bestämmelserna för kommunala bostadstillägg komma att representera en rik flora på sinsemellan avsevärt skiftande lösningar, som kunna ge anledning till en viss förvirring. Visserligen äro förhållandena högst varierande i olika delar av landet, främst givetvis beträffande bostadskostnaderna, men erfarenheterna från lagstiftningsarbetet på andra områden torde visa, att regler borde ha kunnat givas i lag, vilka i större utsträckning skulle ha kunnat möjliggöra enhetlighet beträffande de särskilda bostadstilläggen, även om dessa i sin helhet skola bekostas med kommunala medel. Folkpensioneringen är en hela det svenska samhällets uppgift och borde därför regleras med enhetliga regler.

Behovet av särskilda bostadstillägg i Västerås.

Kommittén övergår nu till frågan huruvida särskilda bostadstillägg böra utgivas till folkpensionärerna i Västerås. Den pensionsform som kommer att bli den mest tillämpade, blir utan tvivel ålderspensionen. Såsom redan nämnts utgår ålderspensionen med 1 000 kronor per år till ensamstående och med tillhopa 1 600 kronor till makar, som båda åtnjuta ålderspension. Det generella statliga bostadstillägget utgår dessutom, i Västerås med 450 kronor i det förra fallet och 600 kronor i det senare under förutsättning att inkomst och förmögenhet ej uppgå till belopp, som verka reducerande på de generella tilläggen. Även om de efter den 1 januari 1948 sålunda utgående beloppen innebära förbättringar i förhållande till de nu utgående pensionerna, är det likväl tydligt att beloppen äro låga. Detta beror till en del på att penningvärdet undergått en ytterligare försämring sedan socialvårdskommittén i november 1945 framlade sina tre alternativ till ny folkpensioneringslag. Det är känt att bostadskostnaderna i Västerås ligga högt. Visserligen torde folkpensionärerna i allmänhet icke bo i de nya husen med de höga hyrorna, men det finns dock alla skäl för att konstatera, att folkpensionärerna även med sina nya pensioner komma att ha svårigheter att klara sitt uppehälle under dyrtiden. Såsom kommittén i det följande skall närmare utveckla, har kommittén som grundläggande princip för beräkning av de särskilda bostadstilläggen räknat med att de generella bostadstilläggen i sin helhet skola användas till bostadskostnaderna. Då de generella bostadstilläggen utgå med 450 kronor för ensamstående och 600 kronor för makar, är det tydligt att dessa belopp i allmänhet komma att bli otillräckliga för att täcka bostadskostnaderna. Kommittén har såsom en allmän norm föreslagit, att den genomsnittliga bostadskostnaden för en ensamstående antages vara 700 kronor per år och för makar 900 kronor, varom mera skall nämnas i ett senare sammanhang. Såsom slutresultat av det förda resonemanget konstaterar kommittén, att särskilda bostadstillägg böra utgivas i Västerås på grund av att de generella bostadstilläggen äro otillräckliga.

Beräkningen av det särskilda bostadstillägget.

Vid genomgång av utredningar om särskilda bostadstillägg som gjorts på andra håll, finner man att två olika huvudprinciper tagits till utgångspunkt för att konstruera de särskilda bostadstilläggen. Den ena principen innebär i korthet ett konstaterande av att den statliga ålderspensionen om 1 000 kronor för ensamstående och 1 600 kronor för makar icke är tillfyllest för att åstadkomma en tillfredsställande levnadsstandard för folkpensionärerna. (I fortsättningen av denna utredning användes begreppet levnadskostnad för att beteckna den grupp av kostnaderna för livsuppehället som icke utgöres av kostnader för bostad.) Under sådana förhållanden, säger man, måste folkpensionärerna använda en del av det generella bostadstillägget för att täcka sina levnadskostnader. Sedan man fastställt en viss minimilevnadsstandard och sett efter huru stor del av det generella bostadstillägget som måste tillgripas för att hålla denna standard, låter man återstoden av det generella bostadstillägget kompletteras med ett särskilt kommunalt bostadstillägg intill den i det särskilda fallet utgående faktiska bostadskostnaden, dock högst intill en särskilt fastställd normalhyra. Principen har antagits på flera håll såsom i Stockholm, Norrköping, Uppsala, Borås och Örebro. Principen innebär, att dyrtidstillägg å folkpensionerna utgives

av kommunala medel såsom kompensation för de ökade levnadskostnaderna. . Den andra principen innebär, att man konstruerar det särskilda bostadstillägget såsom skillnaden mellan den faktiska utgående bostadskostnaden intill en viss fastställd normalhyra och det generella bostadstillägget, som enligt denna princip i sin helhet skall användas för bostadskostnaden. Denna princip har legat till grund för utformningen av det särskilda bostadstillägget i Malmö.

Den förstnämnda principen medför högre tillägg än den senare, därvid det dock är att märka att dessa högre tillägg icke äro renodlade bostadstillägg, utan till en del utgöra tillägg för ökade levnadskostnader och till en del bostadstillägg. Kommittén har vid prövning av de båda principerna funnit det föga tillfredsställande, att kommunerna skola åtaga sig att reglera folkpensionerna efter de stigande levnadskostnaderna. Detta är helt och hållet en statens uppgift. I socialvårdskommitténs i november 1945 avgivna betänkande med förslag till lag om folkpensionering har det utsagts, att åldringarnas och invalidernas försörjning är en hela folkets angelägenhet, varför den i första hand bör bestridas av statsmedel. När det gäller bostadskostnaderna anser socialvårdskommittén emellertid, att kommunerna skola lämna bidrag i icke obetydlig omfattning. I bostadskostnadsgrupp IV, som Västerås tillhör, kommer staden att få bidraga med hälften av kostnaderna för de i lagen reglerade generella bostadstilläggen. Därtill kommer att lagen helt lagt kostnaderna för de särskilda bostadstilläggen å kommunerna. Grundtanken ifråga om finansieringen synes sålunda vara den, att pensionerna skola bekostas med statsmedel i den mån de avse levnadskostnaderna samt med statsmedel och betydande kommunala bidrag i den mån de avse bostadskostnaderna. Vid den tidpunkt för två år sedan då socialvårdskommittén framlade sitt betänkande om ny folkpensioneringslag, torde de föreslagna beloppen, som sedan införts i lagen om folkpensionering, i allmänhet ha varit tillräckliga för att, på en del orter med höga bostadskostnader kombinerade med renodlade särskilda bostadstillägg, giva en någorlunda dräglig levnadsstandard åt folkpensionärerna. Att levnadskostnaderna under de två förflutna åren undergått en sådan stegring att de nya folkpensionerna visa sig otillräckliga för att täcka den levnadsstandard man ursprungligen tänkt sig, redan innan lagen trätt i kraft, är ett beklagligt förhållande, som man får förvänta, att statsmakterna skola rikta all tillbörlig uppmärksamhet på. I denna fråga har socialvårdskommittén uttalat följande (sid. 142 i betänkandet): ”Av socialstyrelsens förut berörda undersökning framgår sålunda, att folkpensionärernas levnadskostnader synas vara underkastade mindre variationer än levnadskostnaderna för hela folket”. I anslutning härtill anför socialvårdskommittén vidare: ”Skulle en sådan höjning av folkpensionärernas levnadskostnader inträda, att statsmakterna finna behov föreligga av procentuella dyrtidstillägg böra sådana införas genom särskilt beslut”. Det förväntas tämligen allmänt, att frågan om dyrtidstillägg å folkpensionerna kommer att behandlas av 1948 års lagtima riksdag. På förfrågan i socialdepartementet har man dock ännu icke velat uttala sig om huruvida Kungl. Maj:t kommer att förelägga riksdagen proposition om dyrtidstillägg. Den rådande ekonomiska situationen torde icke vara utan en viss betydelse i sammanhanget. Uteslutet är emellertid icke att frågan kan komma upp genom motion i riksdagen.

Om de särskilda bostadstilläggen skola anknytas till en viss minimilevnadsstandard, innebär detta givetvis, att denna standard icke kan låsas fast vid ett fixt belopp utan måste beräknas så som den tilläggsbeviljande pensionsnämnden vid varje tidpunkt

anser skäligt. Vid en allmän försämring av penningvärdet uppkommer krav på höjning av pensionsförmånerna och en däremot svarande högre uppskattning av erforderlig minimistandard. Detta krav kommer närmast att ge sig till känna såsom ett tryck på pensionsnämnderna att höja minimistandarden och därmed de särskilda bostadstilläggen. Detta innebär i realiteten, att den erforderliga höjningen av pensionsförmånerna i första hand kommer att hänföras till de av kommunerna helt bekostade särskilda bostadstilläggen och icke, såsom rätteligen bör vara fallet, till de enligt lag utgående statliga folkpensionerna.

I socialvårdskommitténs betänkande har intagits en tabell (sid. 166), som visar hur kommittén då den framlade förslaget om de nya folkpensionerna i stora drag tänkt sig användningen av pensionsförmånerna. Enligt denna tabell skulle för ensamstående pensionär i Västerås bostadskostnadsgrupp av sammanlagda ålderspensionen och bostadstillägget 650 kronor disponeras för bostad och bränsle samt 800 kronor för övriga levnadskostnader. För makar ha de motsvarande beloppen upptagits till 850 kronor och 1 350 kronor. Det kan vara av intresse att konstatera, att "övriga levnadskostnader", 800 kronor respektive 1 350 kronor, upptagits till lika belopp i samtliga fem bostadskostnadsgrupper. Socialvårdskommittén har sålunda utgått ifrån att de egentliga levnadsomkostnaderna för folkpensionärerna numera icke variera i nämnvärd omfattning från den ena orten till den andra. Variationerna äro till finnandes i fråga om bostadskostnaderna, som för ensamstående antagits till 200, 350, 500, 650 och 800 kronor i respektive bostadskostnadsgrupper samt för makar till 250, 450, 650, 850 och 1 050 kronor. Socialvårdskommittén tillägger, att beräkningen uppenbarligen måste bli mycket schematisk, men att den likväl visar efter vilka principer pensionsbeloppens avvägning ägt rum. En sådan princip är uppenbarligen den att bostadstillägget i sin helhet är avsett att användas för bostadskostnader. För detta talar ju även själva benämningen bostadstillägg.

Då det av vad nu anförts framgår, att folkpensionerna till den del de avse egentliga levnadskostnader skola bestridas av statsmedel och till den del de avse bostadskostnader skola fördelas ungefärligen lika mellan staten och kommunerna samt det i övrigt framgår, att de generella bostadstilläggen i sin helhet skola användas till bostadskostnader, blir den följdriktiga tankegången den, att de särskilda, av kommunerna helt bekostade särskilda bostadstilläggen skola så konstrueras, att de bli en komplettering till de generella bostadstilläggen på orter, där bostadskostnaderna ligga särskilt högt. Att Västerås måste anses vara en sådan dyrort har framhållits i ett tidigare sammanhang. De särskilda av kommunerna helt bekostade särskilda bostadstilläggen böra icke bestämmas efter grunder, som innebära, att kommunerna påtaga sig en automatisk, av förändringar i levnadskostnaderna betingad förhöjning av folkpensionerna och därmed befria statsmakterna från ansvaret för en sådan förhöjning.

Kommittén föreslår i enlighet med de nu anförda synpunkterna, att det särskilda bostadstillägget i Västerås skall utgå med skillnaden mellan den faktiska bostadskostnaden, maximerad till vissa belopp, och det generella enligt lagen utgående oavkortade bostadtillägget.

Bostadskostnaden.

Den bostadskostnad som skall ligga till grund för beräknandet av det särskilda

bostadstillägget bör vara den faktiska hyres- och bränslekostnaden. Prövning bör dock, såsom departementschefen uttalat i propositionen, ske av bostadens skäliga storlek och standard i övrigt och pensionsnämnd bör ha möjlighet att efter dylik prövning beräkna bostadskostnaden till lägre belopp än den verkliga kostnaden.

Om man utgår från den faktiska bostadskostnaden är det nödvändigt att fastställa vissa övre belopp för bostadskostnaderna. Det kan givetvis icke komma ifråga att ersätta huru höga bostadskostnader som helst. Kommittén föreslår, att såsom högsta belopp för bostadskostnaden fastställes för ensamstående 700 kronor och för makar 900 kronor. Dessa belopp överensstämma med dem som föreslagits i Borås och Örebro. Beloppen torde representera en skälig bostadsstandard för folkpensionärerna. Om man jämför beloppen med dem som i ett tidigare sammanhang nämnts såsom uttryck för vad socialvårdskommittén vid uppdelningen av folkpensionsförmånerna å levnadskostnader och bostadskostnader ansett skäligen böra användas för bostadskostnaderna, finner man, att de för Västerås nu föreslagna beloppen ligga högre än vad socialvårdskommittén sålunda tänkt sig för bostadskostnadsgrupp IV, 650 kronor för ensamstående och 850 kronor för makar. Med kännedom om de höga bostadskostnaderna i Västerås finner kommittén det dock vara all anledning att föreslå beloppen 700 respektive 900 kronor. Då bostadskostnaderna under de senare åren till följd av hyresregleringslagen varit i stort sett konstanta, har man icke att såsom beträffande levnadskostnaderna haft att räkna med någon ökning av bostadskostnaderna under de två år som gått sedan socialvårdskommitténs betänkande framlades.

Om den pensionsberättigade delar bostaden med annan eller har upplåtit viss del av bostaden till inneboende, bör skälig hänsyn härtill tagas vid uppskattningen av den pensionsberättigades bostadskostnad. På vissa håll har man fastställt detaljerade regler i detta hänseende och särskilt då det gäller att beräkna hemmavarande barns andel i bostadskostnaden. Kommittén, som strävat efter att ge reglerna om de särskilda bostadstilläggen största möjliga enkelhet, anser det vara tillräckligt med en allmän regel om skälighetsprövning i dessa hänseenden. Det torde för övrigt vara omöjligt att giva detaljerade regler för alla de olika särfall som kunna uppkomma i praktiken. Pensionsnämnderna böra därför givas fria händer att skälighetsbedöma de olika fallen. Vid prövningen torde det ofta visa sig lämpligt att uppdela bostadskostnaderna per person men det kanske också kan vara skäligt att jämka i ena eller andra riktningen. Om en pensionsberättigad moder sköter hushållet för hemmavarande barn med goda inkomster, bör det övervägas, om hon icke skall anses ha fri bostad, varvid rätten till särskilt bostadstillägg bortfaller.

Såsom hyreskostnad bör i regel räknas den enligt företett hyreskontrakt avtalade hyran. Om den pensionsberättigade bor i egen fastighet bör hyreskostnaden uppskattas efter omständigheterna i varje särskilt fall.

I de fall där bränslekostnaden varken ingår i hyran eller utgöres av till beloppet bestämt värmetillägg, bör den uppskattas till belopp, som pensionsnämnden finner skäligt. Då kommittén av principskäl icke vill tillstyrka att av kommunala medel utgives dyrtidstillägg i form av särskilda bostadstillägg, vill kommittén emellertid å andra sidan beträffande de mera konstanta bostadskostnaderna icke underlåta att söka ge folkpensionärerna en god bostadsstandard. Man bör därför och med hänsyn till det förhållandet att äldre personer äro i större behov av varma bostäder än övirga förutsätta, att bränslekostnader komma att utmätas tämligen generöst av pensions-

nämnderna. Kommittén vill icke undantagslöst låsa fast pensionsnämnderna vid de angivna beloppen 700 respektive 900 kronor såsom övre gräns för bostadskostnaderna. Finner pensionsnämnd vid prövningen av de särskilda fallen särskilt ömmande fall där bostadskostnaderna överskrida de nämnda beloppen, bör nämnden ha befogenhet att räkna bostadskostnaden efter ett skäligt högre belopp. Skulle hyresnivån i framtiden komma att avsevärt stiga över den nuvarande, måste givetvis de nu föreslagna reglerna upptagas till omprövning och högre belopp sättas för bostadskostnadernas övre gräns.

Av beräkningstekniska skäl har, för att få reglerna att passa in på folkpensioneringslagens bestämmelser om inkomstberäkningen, bostadskostnaden för makar ansetts belöpa med hälften å vardera maken. Ett undantag har uppställts för gift pensionstagare, vars make ej åtnjuter folkpension och ej heller hustrutillägg. I dylika fall föreslås i enlighet med vad som skett på andra håll, att efter pensionsnämndens skälighetsprövning, av makarnas sammanlagda bostadskostnad minst hälften och högst två tredjedelar skall anses belöpa å den pensionsberättigade maken. Den icke pensionsberättigade maken torde i flertalet fall själv vara i stånd att bidraga till försörjningen. För att emellertid icke sätta den pensionsberättigade i alltför ogynnsam ställning i förhållande till en ensamstående pensionstagare, har denna regel medtagits, som bereder möjlighet att beräkna den pensionsberättigades andel till högst två tredjedelar av den gemensamma bostadskostnaden.

Inkomstprövningen.

De enligt folkpensioneringslagen utgående generella bostadstilläggen minskas, såsom redan nämnts, med fem tiondelar av den pensionsberättigades årsinkomst i vad den överstiger för gift pensionsberättigad 300 kronor (för makar 600 kronor) och för ensamstående pensionsberättigad 400 kronor.

Såsom av departementschefens förut återgivna uttalande framgår, har det förutsatts, att jämväl det särskilda bostadstillägget skall utgå efter inkomstprövning.

Kommittén föreslår, att de särskilda bostadstilläggen i likhet med de generella skola utgå utan reduktion i de fall där årsinkomsten icke överstiger 300 kronor för gift pensionsberättigad och 400 kronor för ensamstående. För överskjutande inkomstbelopp ligger det nära till hands att reducera de särskilda bostadstilläggen på samma sätt som lagen reducerar de generella bostadstilläggen, alltså med 50 procent av den överskjutande inkomsten. På andra håll har man emellertid i allmänhet i större utsträckning velat skydda de mindre inkomsttagarna från reduktion av tilläggen. Man har därför låtit reduktionen ske efter en stigande procentsats i förhållande till de olika inkomstlägena för att slutligen låta det särskilda tillägget helt bortfalla, då inkomsten nått det belopp vid vilket det generella bostadstillägget bortfallit.

Kommittén har icke ansett sig böra föreslå regler om en dylik progressiv reduktion utan har tänkt sig att låta det särskilda tillägget reduceras med 25 procent över hela linjen, från den avdragsfria inkomsten 300 respektive 400 kronor upp till den inkomst som icke berättigar till generellt bostadstillägg. Om reduktionen sker på det sättet uppnår man den fördelen, att de mindre inkomster som pensionärerna kunna ha utöver folkpensionerna, icke i alltför stor omfattning betaga dem möjligheten att erhålla särskilt bostadstillägg. I fråga om arbetsinkomst måste det vara

ett allmänt intresse att reglerna icke få en utformning, som avhåller en pensionstagare från att taga ett arbete, som svarar mot hans krafter. Detta har givetvis särskilt stor betydelse under nu rådande förhållanden, då tillgången på arbetskraft är otillräcklig på många områden. Icke heller böra reglerna verka hämmande på arbetsgivarnas intresse att bereda sina anställda pension. Även andra exempel av liknande slag torde kunna framdragas. Slutligen bör framhållas, att man kunnat uppställa en regel för reduktionen av det särskilda bostadstillägget, som blir betydligt enklare att tillämpa än som skulle bli fallet med reduktion efter stigande procenttal.

Beräkningen av årsinkomsten bör ske på samma sätt som enligt folkpensioneringslagen. Sålunda bör såsom inkomst icke räknas annan folkpensionsförmån än blindtillägg och ej heller allmänt barnbidrag eller understöd som någon på grund av skyldskap eller svågerlag må vara föranledd att utgiva. Om inkomsten helt eller delvis utgöres av naturaförmåner, skall enligt lagen uppskattningen verkställas efter regler, som fastställas av Konungen. Det bör vidare nämnas, att enligt lagen årsinkomsten för envar av äkta makar skall beräknas utgöra hälften av deras sammanlagda årsinkomst.

Huru den föreslagna reduktionsregeln kommer att verka i praktiken vid olika inkomstlägen och vid olika slag av folkpensioner framgår av de efter denna skrivelse intagna tabellerna.

Förmögenhets inverkan på det särskilda bostadstillägget.

I fråga om reduktionen av det generella bostadstillägget i förhållande till kapitalinnehav, föreskriver lagen om folkpensionering, att vid uppskattningen av förmögenhets avkastning denna skall höjas med 10 procent av det belopp, varmed förmögenheten må överstiga för gift pensionsberättigad 7 500 kronor (för makar 15 000 kronor) och för annan pensionsberättigad 10 000 kronor. En pensionsberättigad kan sålunda enligt den nya lagen ha ett förhållandevis stort kapital utan att detta inverkar på storleken av det generella bostadstillägget eller övriga inkomstprövade folkpensionsförmåner, under förutsättning givetvis att kapitalet icke lämnar så stor avkastning, eller att vederbörande i övrigt icke ha så stora inkomster, att tillägget av den anledningen måste reduceras.

Enligt departementschefens tidigare refererade uttalanden bör storleken av det särskilda bostadstillägget vara beroende av pensionstagarens egna resurser i form av inkomster och tillgångar men förhandenvaron av en mindre förmögenhet i och för sig icke utgöra hinder för tilläggets utgivande.

När det gäller kapitalinnehav har kommittén velat förorda, att en mera restriktiv reduktionsregel bestämmes än den som återfinnes i lagen. Det torde vara föga lämpligt att av kommunala medel utgiva bostadstillägg till folkpensionärer som ha kapital av den storlek det är fråga om i den nya folkpensioneringslagen. Den som under den tid han varit arbetsför lagt undan ett sparkapital torde väl i allmänhet ha gjort detta med tanke på att kunna använda dessa sparade medel till sin försörjning under ålderdomen. Givetvis bör man söka uppmuntra sparviljan men det synes likväl mest tilltalande att bestämma reduktionen av bostadstillägget på så sätt att besparingarna måste tillgripas för försörjningen. I annat fall blir följden, att man genom tillskott

av kommunala medel bereder pensionären tillfälle att lämna en större kvarlåtenskap till de efterlevande än som eljest skulle kunna vara möjligt. Häremot kan invändas, att den som tidigare förbrukat hela sin inkomst, av samhället får hjälp under ålderdomen men att så icke blir fallet för den som sparat. Med hänsyn till att folkpensionsförmånerna även efter ikraftträdandet av den nya lagen om folkpensionering utgå med låga belopp, torde det i allmänhet dock förhålla sig så, att den som samlat ett sparkapital kommer i en bättre ställning än den som skall leva enbart på folkpensionen.

I andra städer har man också ansett att kapitalinnehav skall bedömas relativt strängt vid utgivandet av särskilda bostadstillägg. På vissa håll har man infört reduktionen efter stegrade procentsatser alltefter förmögenhetens storlek medan man på andra håll tillämpat en enhetlig procentsats. Överlag har de reduktionsbefriade förmögenheterna satts lågt. Att reducera efter en stigande skala synes kommittén vara ej särdeles betydelsefullt ur ekonomisk synpunkt men väl ägnat att göra reglerna mera invecklade än som skäligen kan synas nödvändigt. Kommittén vill föreslå, att gränsen nedåt sättes vid samma belopp som i Örebro, nämligen för gift pensionsberättigad 1 500 kronor (för makar 3 000) samt för annan pensionsberättigad till 2 000 kronor. I Örebro skall vid uppskattningen av förmögenhets avkastning denna höjas med 50 procent av det belopp varmed förmögenheten må överstiga de nyssnämnda beloppen. Kommittén vill ta något mindre hårt på sparkapitalen och föreslår, att avkastningen skall höjas med 40 procent samt att örebroregeln i övrigt tillämpas.

I enlighet med bestämmelserna i lagen om folkpensionering bör för envar av äkta makar värdet av förmögenheten beräknas utgöra hälften av makarnas sammanlagda förmögenhet.

I Stockholm och Malmö har man privilegierat förmögenhet som utgöres av bostadsrätt (i Stockholm även småstuga). Kommittén har icke funnit anledning föreslå bestämmelser därom.

Av de bifogade tabellerna framgår hur förmögenhet inverkar på det föreslagna särskilda bostadstillägget under olika förutsättningar.

Vissa allmänna förutsättningar för utgivande av särskilt bostadstillägg.

Utöver de i lagen om folkpensionering stadgade förutsättningarna för utgivande av särskilt bostadstillägg nämligen att sökanden skall vara pensionsberättigad och mantalsskriven i staden, böra ytterligare några villkor uppställas.

Under senare år har man kunnat konstatera en stigande tendens till inflyttning till de större städerna och det kan befaras, att denna inflyttning kommer att öka efter införandet av särskilda bostadstillägg, om ej inskränkning i rätten till sådana tillägg beslutas. På alla andra håll där särskilda bostadstillägg införts, har man, såvitt nu är känt, ställt samma villkor för erhållande av särskilt bostadstillägg som i lagen stadgas för erhållande av generellt bostadstillägg, nämligen att den pensionsberättigade även för de tre närmast föregående åren varit mantalsskriven i staden (i fråga om generellt bostadstillägg: å ort inom ifrågavarande eller högre bostadskostnadsgrupp). Kommittén föreslår, att samma bestämmelse införes i Västerås.

I de flesta städer, där förslag om särskilda bostadstillägg utarbetats, har man även

uppställt det kravet att pensionstagaren skall vara bosatt i staden. I Stockholm har man ansett principen i och för sig riktig men har icke i grunderna för särskilda bostadstillägg medtagit någon bestämmelse därom. Anledningen har varit att en folkpensionär som flyttar till annan kommun eljest kan komma i den situationen att han i den ena kommunen blir utestängd från rätt till särskilt bostadstillägg på grund av bostadsbandet och i den andra kommunen utestängd från samma rätt på grund av bestämmelsen om mantalsskrivning. Genom att mantalsskrivningen till följd av flyttningen blir en annan kommer han emellertid under alla omständigheter att relativt snart förlora rätten till särskilt bostadstillägg i den kommun han lämnat, varför denna erinran mot bostadsbandet icke torde få alltför stor betydelse. Kommittén anser det vara ett rimligt krav att den som erhåller särskilt bostadstillägg skall vara bosatt i staden och föreslår en bestämmelse härom.

Det kan emellertid förekomma fall, då det skulle vara uppenbart obilligt att hålla på de föreslagna reglerna om mantalsskrivning och bosättning. För att icke låsa pensionsnämnderna, föreslår kommittén, att dessa efter skälighetsprövning skola kunna medgiva undantag från dessa bestämmelser. Såsom exempel kan nämnas ett fall då pensionstagaren under hela sitt liv varit mantalsskriven och bosatt i Västerås men till följd av svårigheter att efter pensionsålderns inträde finna en mindre och billigare bostad i staden varit tvungen att bosätta och mantalsskriva sig i en kommun i närheten av Västerås. Om vederbörande efter någon kortare tid återvänder till Västerås, skulle det givetvis vara obilligt att vägra särskilt bostadstillägg därför att kravet på mantalsskrivning i staden under de närmast föregående tre åren icke är uppfyllt.

I enlighet med departementschefens förut återgivna yttrande föreslås, att särskilt bostadstillägg endast må beviljas under förutsättning att pensionstagaren prövas vara i stadigvarande behov av dylikt tillägg.

Kommittén föreslår vidare, att pensionsberättigad, som vill åtnjuta särskilt bostadstillägg, skall kunna av pensionsnämnd anmodas att flytta till av nämnden anvisad godtagbar bostad, vid äventyr att det särskilda bostadstillägget beräknas efter kostnaden för den anvisade lägenheten. En liknande bestämmelse finnes i de bestämmelser som antagits i Stockholm. Bestämmelsen blir under nu rådande bostadsbrist av föga betydelse men synes ändå böra medtagas med tanke på en framtida utveckling på bostadsmarknaden.

Frågan huruvida särskilt bostadstillägg skall utgå till den, som för längre tid är intagen å sjukhus eller annan anstalt bör kunna överlämnas till pensionsnämndernas prövning i de särskilda fallen.

Särskilt bostadstillägg bör bestämmas att utgå antingen tillsvidare eller ock för viss tid, vilken såsom regel bör fastställas till ett år. Pensionsnämnd bör med vissa mellanrum söka kontrollera i vad mån de förutsättningar som legat till grund för beslutet om särskilda bostadstillägg fortfarande äro för handen. Förändringar, som skäligen kunna betraktas som obetydliga, böra dock icke ge anledning till omprövning av beslut. Den som uppbär särskilt bostadstillägg bör på lämpligt sätt erinras om sin skyldighet jämlikt lagen om folkpensionering att självmant lämna vederbörande pensionsnämnd underrättelse om förändringar ifråga om bostadskostnaden eller i fråga om inkomst- och förmögenhetsförhållanden, flyttning och dylikt.

Bestämmelserna i lagen om folkpensionering böra i tillämpliga delar och i den mån de icke strida mot vad kommittén nu föreslagit, gälla jämväl med avseende å de särskilda

bostadstilläggen, detta enär de föreslagna reglerna avse att ge de särskilda bostadstilläggen en sådan utformning att de skola bliva en följdriktig komplettering till de enligt lagen utgående pensionsförmånerna och reglerna därför i huvudsak formulerats blott med de avvikelser från lagen som varit nödvändiga med hänsyn till den speciella karaktären av särskilda kommunala bostadstillägg.

Tidpunkten för införande av särskilda bostadstillägg.

De särskilda bostadstilläggen skola av pensionsstyrelsen utbetalas samtidigt med folkpensionen i övrigt. Med hänsyn till den arbetsanhopning som är förenad med ikraftträdandet av den nya lagen om folkpensionering den 1 januari 1948 har man från pensionsstyrelsen hemställt, att kommun som ville införa särskilda bostadstillägg ville överväga, huruvida icke med införandet kunde anstå till exempelvis den 1 april 1948. Kommittén föreslår med anledning härav att bestämmelserna om särskilda bostadstillägg i Västerås skola träda i kraft från och med den 1 april 1948.

Kostnadsberäkning.

På framställning av kommittén har man på pensionsnämndernas expedition gått igenom samtliga handlingar rörande folkpensionärer i Västerås. Då förhållandena för dem som för närvarande åtnjuta tilläggspension täcka de villkor som föreslagits för erhållande av särskilt bostadstillägg, har man med utgångspunkt från tillgängliga uppgifter om ekonomiska förhållanden och bostadskostnader för de tilläggspensionsberättigade beräknat huru stora belopp som skulle utbetalas till dem i särskilda bostadstillägg enligt de nu föreslagna reglerna. Man har på så sätt kommit fram till ett belopp om i runt tal 120 000 kronor. Om man till detta belopp lägger beräknade särskilda bostadstillägg till nytillkommande pensionärer samt dessutom räknar med en viss marginal uppåt, torde man kunna antaga en sammanlagd utgift för staden å cirka 140 000 kronor. Mot detta belopp får ställas besparingar å fattigvårdsstyrelsens kostnader för bidrag till folkpensionärer. Under 1946 ha dessa kostnader uppgått till i runt tal 123 000 kronor, därav kommunala pensionstillskott cirka 38 000 kronor. På grund av folkpensionernas otillräcklighet måste man även för framtiden, intill dess statsmakterna besluta om tillfredsställande dyrtidstillägg, räkna med, att en del folkpensionärer måste få hjälp från socialvården. Under alla omständigheter måste socialvården träda till vid större utgifter t. ex. för sjukvård, som icke kunna beaktas vid uppmätandet av folkpensionsbeloppen. Det är givetvis mycket svårt att angiva huru stora besparingar de nya folkpensionerna och de särskilda bostadstilläggen komma att medföra för fattigvårdsstyrelsen. Sammanhangen kan överblickas först sedan de nya bestämmelserna fått tillämpas något år. Om man likväl skall nämna något belopp torde man kunna räkna med en besparing å cirka 75 000 kronor per år. Merkostnaden för staden för de särskilda bostadstilläggen skulle då kunna angivas såsom skillnaden mellan 140 000 kronor och 75 000 kronor eller sålunda 65 000 kronor. Kommittén vill ännu en gång betona, att de här lämnade siffrorna äro mycket ungefärliga och att man kan ha anledning att räkna med betydande avvikelser, då de verkliga beloppen bli tillgängliga. Siffrorna ha nämnts såsom en orientering.

Anslag behöver icke äskas i detta sammanhang, då kostnaderna för de särskilda bostadstilläggen skola förskotteras av statsverket. Som förut nämnts skall beloppen utbetalas av pensionsstyrelsen tillsammans med de övriga folkpensionerna. Anslaget behöver därför icke upptagas förrän i stadens utgiftsstat för år 1949. Till dess bör man ha fått större klarhet om de verkliga kostnaderna. Då det nyss nämnts att besparingar komma att göras på fattigvårdsutgifterna är det att märka att dessa besparingar icke utan vidare kan komma de särskilda bostadstilläggen helt till godo. Såsom redan nämnts får staden nämligen lämna betydande bidrag till de statliga folkpensionerna. Även dessa bidrag förskotteras av staten och behöva därför upptagas först i 1949 års stat.

Allmän återblick.

I Svenska Stadsförbundets tidskrift 1947 finnes å sid. 289 och 390 intagna kortfattade redogörelser för särskilda bostadstillägg i en del städer.

De regler kommittén nu föreslår för utgivande av särskilda bostadstillägg ansluter sig till bestämmelserna i den nya folkpensioneringslagen och har därför kunnat göras mycket enkla. Samtliga de pensionstagare som erhålla generella bostadstillägg erhålla också särskilda bostadstillägg under förutsättning att reduktionsreglerna icke lägga hinder härför och att bostadskostnaderna överstiga det generella bostadstillägget. I en del städer har man uteslutit de änkepensionsberättigade från särskilda bostadstillägg. Kommittén har emellertid icke ansett sig böra utesluta denna kategori pensionstagare, enär det även här kan finnas behov av att komplettera det generella bostadstillägget med ett särskilt bostadstillägg.

Kommittén har tidigare motiverat grundprinciperna i förslaget. Med hänsyn till att det är ett nytt och oprövat område som kommunerna ge sig in på i och med de särskilda bostadstilläggen anser kommitten det lämpligt att från början föreslå enkla regler, som senare kunna utbyggas med ledning av de erfarenheter man vunnit vid den praktiska tillämpningen.

Mot kommitténs förslag har ledamoten herr Edvin Johansson anfört nedan intagna reservation.

Med hänvisning till det anförda får kommittén föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga följande grunder för utgivande av särskilda bostadstillägg till folkpensionärer i Västerås med tillämpning från och med den 1 april 1948.

Västerås den 28 november 1947.

För utredningskommittén:

EINAR KEIJSER.

| Sven Martiin.

Förslag

till grunder för utgivande av särskilda bostadstillägg i Västerås jämlikt 6 § lagen om folkpensionering den 29 juni 1946.

§ 1.

Efter ansökan må pensionsnämnd med tillämpning av följande bestämmelser utgiva särskilt bostadstillägg till den som enligt lagen om folkpensionering den 29 juni 1946 uppbär folkpension, dock endast i de fall där bostadstillägg enligt 5 § lagen om folkpensionering utgår.

§ 2.

Särskilt bostadstillägg må endast beviljas den som prövas vara i stadigvarande behov därav och som är bosatt och mantalsskriven i Västerås samt därjämte under de tre närmast föregående åren varit där mantalsskriven.

Pensionsnämnd må med hänsyn till omständigheterna i de särskilda fallen efter skälighetsprövning medgiva undantag från vad sålunda föreskrivits om bosättning och mantalsskrivning.

§ 3.

Med bostadskostnad avses här nedan den verkliga hyreskostnaden inklusive kostnaden för bostadens uppvärmning, högst 700 kronor per år för ensamstående och 900 kronor per år för makar. Därest pensionsnämnd i särskilt ömmande fall så prövar skäligt, må dock nämnda belopp överskridas.

Om bostadens storlek och standard överstiger vad pensionsnämnd med hänsyn till den allmänna bostadsstandarden i staden finner skäligt, må nämnden beräkna bostadskostnaden till lägre belopp än den verkliga.

Delar pensionsberättigad bostad med annan eller har pensionsberättigad upplåtit del därav till annan, skall skälig hänsyn härtill tagas vid uppskattningen av bostadskostnaden.

Såsom hyreskostnad skall i regel räknas den avtalade hyran. Bebor pensionsberättigad egen fastighet, skall pensionsnämnd uppskatta hyreskostnaden efter prövning av förhållandena i varje särskilt fall.

I den mån kostnaden för bostadens uppvärmning varken ingår i hyran eller utgöres av till beloppet bestämt värmetillägg, skall kostnaden av pensionsnämnd uppskattas till belopp som nämnden finner skäligt.

För makar, som båda åtnjuta folkpension, skall av bostadskostnaden hälften anses belöpa å vardera maken. Samma vare förhållandet om mannen åtnjuter folkpension och hustrun uppbär hustrutillägg.

För gift pensionsberättigad, vars make ej åtnjuter folkpension, skall, om ej heller hustrutillägg utgår, efter pensionsnämnds skälighetsprövning bostadskostnaden anses utgöra minst hälften och högst två tredjedelar av makarnas sammanlagda bostadskostnad.

§ 4.

Pensionsberättigad, som vill åtnjuta särskilt bostadstillägg, kan av pensionsnämnd anmodas flytta till anvisad godtagbar bostad, vid äventyr att det särskilda bostadstillägget beräknas efter kostnaden för den anvisade bostaden.

§ 5.

Det särskilda bostadstillägget skall utgå med bostadskostnaden minskad med det i lagen om folkpensionering stadgade oavkortade bostadstillägget.

§ 6.

Det särskilda bostadstillägget skall minskas med 25 procent av den pensionsberättigades årsinkomst i vad den överstiger för gift pensionsberättigad 300 kronor och för annan pensionsberättigad 400 kronor.

§ 7.

Vid uppskattningen av förmögenhets avkastning skall denna höjas med 40 procent av det belopp, varmed förmögenheten må överstiga för gift pensionsberättigad 1 500 kronor och för annan pensionsberättigad 2 000 kronor.

Beräknad årsinkomst skall för envar pensionsberättigad avrundas till närmast lägre hela tiotal kronor.

§ 8.

Därest det särskilda bostadstillägget icke uppgår till belopp, som vid delning med 12 utgör jämnt krontal, skall avrundningen ske till närmast högre belopp som är så delbart.

Särskilt bostadstillägg, som ej uppgår till 24 kronor per år, utbetalas ej.

§ 9.

Huruvida särskilt bostadstillägg skall utgå till den, som är för längre tid intagen å sjukhus eller annan anstalt, prövas av pensionsnämnd efter skäligheten i varje särskilt fall.

§ 10.

Särskilt bostadstillägg skall utgå antingen tillsvidare eller för viss tid, vilken såsom regel bör fastställas till ett år.

§ 11.

Bestämmelserna i lagen om folkpensionering skola i tillämpliga delar och i den mån de icke strida mot vad ovan stadgats gälla jämväl med avseende å det särskilda bostadstillägget.

TABELL A.

Folkpension utan särskilt bostadstillägg utgår i bostadskostnadsgrupp 4, som Västerås tillhör, i olika inkomstlägen med nedan angivna belopp per år. Det särskilda bostadstillägget för de olika grupperna framgår av tabell D.

Ogift pensionstagare D 1			Makar: Ena maken ej pensionsber.					Makar: Båda pensionsber. D 5	
				Utom hustrutillägg D 3		Med hustrutillägg D 4			
Årsinkomst	Invalidpension	Ålderspension	Sammanlagd årsinkomst	Invalidpension	Ålderspension	Invalidpension	Ålderspension	Invalidpension	Ålderspension
0—300	1450	1450	0—600	1450	1450	2000	2000	2200	2200
400	1450	1450	700	1415	1413	1950	1950	2150	2150
500	1400	1400	800	1381	1375	1900	1900	2100	2100
600	1350	1350	900	1346	1338	1850	1850	2050	2050
700	1300	1300	1000	1311	1300	1800	1800	2000	2000
800	1250	1250	1100	1276	1263	1750	1750	1950	1950
900	1200	1200	1200	1242	1225	1700	1700	1900	1900
1000	1150	1150	1400	1172	1150	1600	1600	1800	1800
1100	1100	1100	1600	1103	1075	1500	1500	1700	1700
1200	1050	1050	1800	1033	1000	1400	1400	1600	1600
1400	950	1000	2000	964	1000	1300	1350	1500	1600
1600	850	1000	2200	894	1000	1200	1300	1400	1600
1800	750	1000	2400	825	1000	1100	1250	1300	1600
2000	650	1000	2600	756	1000	1000	1200	1200	1600
2200	550	1000	2800	686	1000	900	1150	1100	1600
2400	450	1000	3000	617	1000	800	1100	1000	1600
2600	350	1000	3200	547	1000	700	1050	900	1600
2800	250	1000	3400	478	1000	600	1000	800	1600
3000	200	1000	3600	408	1000	500	1000	700	1600
3200	200	1000	3800	339	1000	400	1000	600	1600

Änkepensionstagare D 2							
Årsinkomst	Pension	Årsinkomst	Pension	Årsinkomst	Pension	Årsinkomst	Pension
300	900	800	700	1300	450	1800	200
400	900	900	650	1400	400	1900	150
500	850	1000	600	1500	350	2000	100
600	800	1100	550	1600	300	2100	50
700	750	1200	500	1700	250	2200	—

TABELL B.

Storleken av det särskilda bostadstillägget till olika pensionstagare i olika inkomstlägen under förutsättning att bostadskostnaden utgör för ogift pensionstagare 700 kronor och för makar 900 kronor.

Grundbeloppet för tillägget är för

I ogift pensionstagare 700 — 450 = 250 kronor

II gift pensionstagare utan hustrutillägg A minst 450 — 450 = 0 kronor
B högst 600 — 450 = 150 kronor

III Makar: den ena pensionsberättigad och den andra uppbär hustrutillägg eller bägge pensionsberättigade 450 — 300 = 150 kronor

Avkortning på grund av inkomst.

Inkomst	Grupp I			Grupp II B		
	Avkortning	Rest.	Bidrag	Avkortning	Rest.	Bidrag
300	—	250	252	—	—	—
400	—	250	252	—	—	—
500	25	225	228	—	—	—
600	50	200	204	—	150	156
700	75	175	180	12	138	144
800	100	150	156	25	125	132
850	112	138	144	—	—	—
900	125	125	132	37	113	120
1000	150	100	108	50	100	108
1100	175	75	84	62	88	96
1200	200	50	60	75	75	84
1300	225	25	36 *)	87	63	72
1350	237	13	24 *)	—	—	—
1400	250	—	—	100	50	60
1500	—	—	—	112	38	48
1600	—	—	—	125	25	36
1700	—	—	—	137	13	24
1800	—	—	—	150	—	—

*) Utgår ej vid ålderspension.

Grupp III					
A Vid uppdelad inkomst				B Vid odelad inkomst	
Inkomst	Avkortning	Rest	Bidrag	Inkomst	Bidrag
300	—	150	156	600	312
350	12	138	144	700	288
400	25	125	132	800	264
450	37	113	120	900	240
500	50	100	108	1000	216
550	62	88	96	1100	192
600	75	75	84	1200	168
650	87	63	72	1300	144
700	100	50	60	1400	120
750	112	38	48	1500	96
800	125	25	36	1600	72
850	137	13	24	1700	48
900	150	—	—	1800	—

Till änka med änkepension utgår särskilt bostadstillägg med belopp enligt grupp 1.

TABELL C.

Avdrag på grund av förmögenhet (§ 7).

Ogift pensionstagare			Gift pensionstagare		
Förmögenhet	Beräknad årsinkomst	Avdrag	Förmögenhet	Beräknad årsinkomst	Avdrag
2000	—	—	1500	—	—
2100	40	10	1600	40	10
2200	80	20	1700	80	20
2300	120	30	1800	120	30
2400	160	40	1900	160	40
2500	200	50	2000	200	50
2600	240	60	2100	240	60
2700	280	70	2200	280	70
2800	320	80	2300	320	80
2900	360	90	2400	360	90
3000	400	100	2500	400	100
3100	440	110	2600	440	110
3200	480	120	2700	480	120
3300	520	130	2800	520	130
3400	560	140	2900	560	140
3500	600	150	3000	600	150
3600	640	160			
3700	680	170			
3800	720	180			
3900	760	190			
4000	800	200			
4100	840	210			
4200	880	220			
4300	920	230			
4400	960	240			
4500	1000	250			

TABELL D. 1.

Pensionstagargrupp	Inkomst	Folkpension			Totalinkomst
		Utan särskilt bostadstillägg	Särskilt bostadstillägg	Inalles	
Ogift pensionstagare	—	1450	252	1702	1702
Grupp I	100	1450	252	1702	1802
	200	1450	252	1702	1902
	300	1450	252	1702	2002
	400	1450	252	1702	2102
	500	1400	228	1628	2128
	600	1350	204	1554	2154
	700	1300	180	1480	2180
	800	1250	156	1406	2206
	900	1200	132	1332	2232
	1000	1150	108	1258	2258
	1100	1100	84	1184	2284
	1200	1050	60	1110	2310
Invalidpension	1300	1000	36	1036	2336
	1350	975	24	999	2349
	1400	950	—	950	2350
Ålderdomspension	1300	1000	—	1000	2300
	1350	1000	—	1000	2350
	1400	1000	—	1000	2400

TABELL D. 2.

Pensionstagargrupp	Inkomst	Folkpension: Utan särskilt bostads-tillägg	Folkpension: Särskilt bostads-tillägg	Folkpension: Inalles	Totalin-komst
Änkepensionstagare	—	900	252	1152	1152
	100	900	252	1152	1252
	200	900	252	1152	1352
	300	900	252	1152	1452
	400	900	252	1152	1552
	500	850	228	1078	1578
	600	800	204	1004	1604
	700	750	180	930	1630
	800	700	156	856	1656
	900	650	132	782	1682
	1000	600	108	708	1708
	1100	550	84	634	1734
	1200	500	60	560	1760
	1300	450	36	486	1786
	1400	400	24	424	1824
	1500	350	—	350	1850

TABELL D. 3.

Pensionstagargrupp	Årsinkomst	Folkpension: Utan särskilt bostads tillägg	Folkpension: Särskilt bostads-tillägg	Folkpension: Inalles	Totalin-komst
Gift pensionstagare utan hustrutillägg	0	1450	156	1606	1606
	100	1450	156	1606	1706
Grupp II B	200	1450	156	1606	1806
	300	1450	156	1606	1906
	400	1450	156	1606	2006
	500	1450	156	1606	2106
	600	1450	156	1606	2206
Invalid-pension	700	1415	144	1559	2259
	800	1381	132	1513	2313
	900	1346	120	1466	2366
	1000	1311	108	1419	2419
	1100	1276	96	1372	2472
	1200	1242	84	1326	2526
	1300	1207	72	1279	2579
	1400	1172	60	1232	2632
	1500	1138	48	1186	2686
	1600	1103	36	1139	2739
	1700	1068	24	1092	2792
	1800	1033	—	1033	2833
Ålders-pension	700	1413	144	1557	2257
	800	1375	132	1507	2307
	900	1338	120	1458	2358
	1000	1300	108	1408	2408
	1100	1263	96	1359	2459
	1200	1225	84	1309	2509
	1300	1188	72	1260	2560
	1400	1150	60	1210	2610
	1500	1113	48	1161	2661
	1600	1075	36	1111	2711
	1700	1038	24	1062	2762
	1800	1000	—	1000	2800

TABELL D. 4.

Pensionstagargrupp	Årsinkomst	Folkpension: Utan särskilt bostadstillägg	Folkpension: Särskilt bostadstillägg	Folkpension: Inalles	Totalinkomst
Makar; den ena	0	2000	312	2312	2312
uppbär hustrutillägg	100	2000	312	2312	2412
	200	2000	312	2312	2512
	300	2000	312	2312	2612
Invalidpension	400	2000	312	2312	2712
Ålderspension	500	2000	312	2312	2812
	600	2000	312	2312	2912
	700	1950	288	2238	2938
Grupp III	800	1900	264	2164	2964
	900	1850	240	2090	2990
	1000	1800	216	2016	3016
	1100	1750	192	1942	3042
	1200	1700	168	1868	3068
	1300	1650	144	1794	3094
	1400	1600	120	1720	3120
	1500	1550	96	1646	3146
	1600	1500	72	1572	3172
	1700	1450	48	1498	3198
	1800	1400	—	1400	3200

TABELL D. 5.

Pensionstagargrupp	Inkomst	Sammanlagd folkpension			Totalinkomst
		Utan särskilt bostadstillägg	Särskilt bostadstillägg	Inalles	
Makar, bägge	—	2200	312	2512	2512
pensionstagare	100	2200	312	2512	2612
Invalidpension	200	2200	312	2512	2712
Ålderspension	300	2200	312	2512	2812
Grupp III B	400	2200	312	2512	2912
	500	2200	312	2512	3012
	600	2200	312	2512	3112
	700	2150	288	2438	3138
	800	2100	264	2364	3164
	900	2050	240	2290	3190
	1000	2000	216	2216	3216
	1100	1950	192	2142	3242
	1200	1900	168	2068	3268
	1300	1850	144	1994	3294
	1400	1800	120	1920	3320
	1500	1750	96	1846	3346
	1600	1700	72	1772	3372
	1700	1650	48	1698	3398
	1800	1600	—	1600	3400

RESERVATION.

Den 1 jan. 1948 träder den nya folkpensioneringslagen i kraft. Högsta ålderspensionen i Västerås inklusive statligt bostadstillägg blir för ensamstående 1.450 kronor och för makar 2.200 kronor.

Då man i den nya lagen utgår ifrån att dessa belopp ej komma att räcka till för bestridande av höga hyreskostnader stadgar lagen rätt för kommunerna att utbetala särskilda bostadstillägg.

Då målet för den nya folkpensioneringen varit att tillförsäkra pensionstagarna en förbättrad standard, synes de i lag föreslagna särskilda bostadstilläggen vara väl motiverade och det bör således vara en angelägen uppgift för kommunerna att besluta om sådana tillägg.

Enligt socialministerns uttalande i propositionen bör storleken av det särskilda bostadstillägget vara beroende av såväl den faktiska bostadskostnaden, som av pensionstagarens egna resurser i form av tillgångar och inkomster. Tillägget förutsättes med andra ord utgå efter inkomstprövning samt prövning av bostadens skäliga storlek och standard i övrigt. Förekomsten av en mindre förmögenhet anses dock icke böra utgöra hinder för erhållande av särskilt bostadstillägg.

Då det gäller att fastställa storleken av det särskilda bostadstillägget, torde det vara lämpligt att utgå ifrån en viss minimistandard och en viss skälig normalhyra. Vid jämförelse med de understödsbelopp, som utgått i Västerås och med hänsynstagande till en önskvärd standardförbättring för pensionstagarna, torde man nu kunna beräkna följande belopp som minimistandard:

för ensamstående 1.200 kronor per år samt skälig hyra och vedbrand,
för makar 1.900 kronor per år samt skälig hyra och vedbrand.

Skillnaden mellan pensionsbeloppen och minimistandardbeloppen utgör för ensamstående 250 kronor och för makar 300 kronor. Dessa belopp anses böra användas till hyra och bränsle. Då de icke räcka till bostadskostnaderna måste man räkna med att särskilt bostadstillägg utgår till så stort belopp att den skäliga bostadskostnaden täckes.

Med hänsyn till medelhyrorna i Västerås för en bostad av minimistandard, torde man kunna beräkna den skäliga normalhyran för ensamstående pensionär till 700 kronor och för makar till 900 kronor per år, vilket då skulle utgöra övre gräns för skälig bostadskostnad.

Det särskilda bostadstillägget i Västerås skulle enligt denna beräkning utgå med för ensamstående högst 700 kronor minskat med det belopp av folkpensionen, som avsåge hyra (250 kronor) eller 450 kronor, och för makar med högst 900 kronor minskat med 300 kronor eller 600 kronor. För folkpensionärer, som ha lägre hyra än skälig normalhyra, skulle bostadstillägget utgå med faktiska hyresbeloppet minskat med 250 kronor för ensamstående och 300 kronor för makar. Då det särskilda bostadstillägget skall utbetalas varje månad, skall det avrundas till närmast hela krontal, som är delbart med 12, så att tillägget kan utgå i hela krontal per månad.

Liksom i folkpensioneringslagen bör 400 kronor för ensamstående och 600 kronor för makar gemensamt i inkomst vara avdragsfri inkomst. För inkomster utöver dessa belopp bör avdragsreglerna ej vara alltför snäva, så att de motverka pensionärernas intresse av att förskaffa sig mindre inkomster utöver pensionen. Inkomster över 400 respektive 600 kronor föreslås därför reducera det särskilda bostadstillägget med 25 % av den pensionsberättigades inkomst överstigande dessa belopp.

Hänsyn bör även tagas till innehav av förmögenhet och bör i sådant fall förmögenhetens avkastning höjas med 100 % av det belopp varmed förmögenheten överstiger för makar 3.000 kronor och för ensamstående 2.000 kronor.

Då vuxna barn eller andra personer innebo hos pensionstagaren, eller då pensionstagaren innebor hos barn, bör detta ej utesluta från möjligheten till erhållande av särskilt bostadstillägg, men skall bostadstillägget i sådana fall minskas till hälften.

För erhållande av särskilt bostadstillägg erfordras att pensionstagaren är mantalsskriven och bosatt inom kommunen och att han varit mantalsskriven där för det närmast förflutna året.

Västerås den 28 november 1947.

EDVIN JOHANSSON.

Förslag

till grunder för utgivande av särskilda bostadstillägg i Västerås jämlikt 6 § lagen om folkpensionering den 29 juni 1946 enl. herr Edvin Johanssons reservation.

§ 1.

Efter ansökan må pensionsnämnd med tillämpning av följande bestämmelser utgiva särskilt bostadstillägg till den som enligt lagen om folkpensionering den 29 juni 1946 uppbär folkpension i annan form än änkepension, dock endast i de fall där bostadstillägg enligt 5 § lagen om folkpensionering utgår.

§ 2.

Särskilt bostadstillägg må endast beviljas den som prövas vara i stadigvarande behov därav och som är bosatt och mantalsskriven i Västerås samt därjämte under det närmast föregående året varit där mantalsskriven.

§ 3.

Med bostadskostnad avses här nedan den verkliga hyreskostnaden samt kostnaden för bostadens uppvärmning, högst 700 kronor per år för ensamstående och 900 kronor per år för makar. Därest pensionsnämnd i särskilt ömmande fall så prövar skäligt, må dock nämnda belopp överskridas.

Delar pensionsberättigad bostad med annan eller har pensionsberättigad upplåtit viss del av bostaden till annan eller innebor pensionsberättigad hos annan, skall med hälften minskat bostadstillägg utgå.

Såsom hyreskostnad skall i regel räknas den enligt företett hyreskontrakt avtalade hyran. Bebor pensionsberättigad egen fastighet, skall pensionämnd uppskatta hyreskostnaden efter prövning av förhållandena i varje särskilt fall.

I den mån kostnaden för bostadens uppvärmning icke ingår i hyran eller utgöres av till beloppet bestämt värmetillägg, skall kostnaden av pensionsnämnd uppskattas till belopp som nämnden finner skäligt.

För makar, som båda åtnjuta folkpension eller av vilka mannen uppbär hustrutillägg, skall av bostadskostnaden hälften anses belöpa å vardera maken.

§ 4.

Det särskilda bostadstillägget beräknas på grundvalen av ett fastställt existensminimum, frånsett bostadskostnaden. Detta minimibelopp utgör 1.200 kronor för ensamstående och 1.900 kronor för makar. Den faktiska bostadskostnaden, dock högst 700 kronor för ensamstående och 900 kronor för makar, minskad med skillnaden mellan existensminimum och de statliga pensionerna (250 respektive 400 kronor) utgör det särskilda bostadstillägget.

§ 5.

Det särskilda bostadstillägget skall minskas med 25 procent av den pensionsberättigades årsinkomst i vad den överstiger för makar eller gift pensionsberättigad 600 kronor och för annan pensionsberättigad 400 kronor.

§ 6.

Vid uppskattningen av förmögenhets avkastning skall denna höjas med 100 procent av det belopp, varmed förmögenheten må överstiga för äkta makar eller gift pensionsberättigad 3.000 kronor och för annan pensionsberättigad 2.000 kronor.

Beräknad årsinkomst skall för envar pensionsberättigad avrundas till närmast lägre hela tiotal kronor.

I övrigt skall inkomst- och förmögenhetsberäkningen ske på samma sätt som enligt lagen om folkpensionering beträffande inkomstprövade pensionsförmåner.

§ 7.

Därest det särskilda bostadstillägget icke uppgår till belopp, som vid delning med 12 utgör jämnt krontal, skall avrundning ske till närmast högre belopp som är så delbart.

§ 8.

Frågan huruvida särskilt bostadstillägg skall utgå till den, som är för längre tid intagen på sjukhus eller annan anstalt, skall prövas av pensionsnämnden efter skäligheten i varje särskilt fall.

§ 9.

Särskilt bostadstillägg skall utgå antingen tills vidare eller för viss tid, vilken såsom regel bör fastställas till ett år.

§ 10.

Bestämmelserna i lagen om folkpensionering skola i tillämpliga delar och i den mån de icke strida emot vad ovan stadgas gälla jämväl med avseende på särskilt bostadstillägg.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1947 Ser. B nr 29

Nr 29. Val av kommunala förtroendemän.

Stadsfullmäktiges beredningsutskott får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän i nedan angivna styrelser och nämnder.

TAXERINGSNÄMNDERNA.

Enligt länsstyrelsens beslut har företagits följande ändring i distriktindelningen. Ett nytt distrikt har inrättats för de under "obestämd bostad" i mantalslängden upptagna personer samt sådana ej mantalsskrivna personer, för vilka staden skall anses såsom hemortskommun. Detta distrikt har erhållit nr 16. Det nuvarande 16:de distriktet, vilket handlägger fastighetstaxeringar, skall utgöra det 17:de distriktet. I övrigt har ingen ändring av den tidigare indelningen skett.

I anledning av det sagda föreslår beredningsutskottet, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i var och en av 1948 års taxeringsnämnder skall vara tre jämte lika antal suppleanter med undantag av taxeringsdistriktet 3 A, där antalet ledamöter föreslås till 4 med lika många suppleanter samt 12:te, 13:de, 14:de och 15:de distrikten, där antalet ledamöter föreslås till 5 med lika många suppleanter.

Suppleanterna böra såsom hittills tjänstgöra för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angivas.

1:sta taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Direktören O. Maunsbach, f. överpostiljonen J. E. Wirén och gjuteriarbetaren K. Harry Andersson.

Suppleanter: Ombudsmannen Arthur Lingnäs, motormontören Erik E. W. Larsson och metallarbetaren Tore Söderberg, Allégatan 11.

2:dra taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Ingenjören Oscar Larsson, Knektgatan 3 F, kontoristen Göte Magnusson och verkstadsarbetaren Harry Söder.

Suppleanter: Ingenjören Tore Kättström, fru Greta Sjödahl och måleriarbetaren Börje Roos.

3:dje taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, köpmannen Alrik Sollin och köpmannen Roland Forsberg.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, köpmannen Helmer Urby och flygplanmontören Erik Bengtsson, Haga Parkgatan 15 B.

3 A taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Lantbrukaren Eric Agrell, Bjurhovda, cementarbetaren Sven Eriksson, kopplingsarbetaren Birger Grip och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Suppleanter: Arrendatorn Olof Jansson, kyrkovaktmästaren Ivar Johansson, fru Karin Berghöök och grovarbetaren Elis Björklund.

4:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Ingenjören G. H. Zanders, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och verkstadsarbetaren Georg Karlsson.

Suppleanter: Kassören Oskar Rudén, metallarbetaren Stig Johansson och konditorn Ove Klingvall.

5:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Ingenjören Sigurd Ahl, föreståndaren Rudmar Thunell och tjänstemannen Axel Boberg.

Suppleanter: Köpmannen K. Torstensson, typografen Gustav Pettersson och metallarbetaren Ruben Karlsson.

6:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Förste byråassistenten A. Jungert, avsynaren Martin Holmberg och gjuteriarbetaren Verner Andersson, Rotorvägen 5 A.

Suppleanter: Kamreraren S. Holmblad, trädgårdsarbetaren Olle J. Johansson och grovarbetaren Gustav Lindgren.

7:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Majoren G. Robsahm, järnarbetaren Karl A. Fröbom och hyvlaren K. H. Thorén.

Suppleanter: Fabrikören Carl Holmquist, metallarbetaren Arne Skogh, Vasagatan 48, och montören Fritz Södergren.

8:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Arkitekten V. Segerstedt, avsynaren Helmer Törnblom och gjuteriarbetaren Gösta Andersson.

Suppleanter: Folkskolläraren J. A. Eng, metallarbetaren Em. Råberg, Emausgatan 9, och pressaren Valdemar Samuelsson.

9:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Maskinisten Erik Karlsson, instruktören Tage Engelbrektsson och stationskarlen K. G. Johansson.

Suppleanter: Rörarbetaren Olle Berggren, filaren Viktor Persson och järnhandlaren Henning Larsson.

10:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Förmannen C. F. Larsson, typografen Nils Pettersson och köpmannen Erik Sundström.

Suppleanter: Förmannen Åke Larsson, kontoristen Göte Melin och civilingenjören Erik Engberg.

11:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Plåtarbetaren Emil Johansson, fru Rut Jansson, Valhallavägen 17, och förrådsarbetaren Bertil Lindh.

Suppleanter: Fru Greta Schörling, folkskolläraren Elis Hedberg och kommunalarbetaren Helmer Barkman.

12:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, ingenjören Ferd. Wahlberg, lantbrukaren Jakob Pettersson, lokföraren E. H. Neijmer och metallarbetaren Nils Pettersson.

Suppleanter: Metallarbetaren Sven Pettersson, fru Hildur Strandberg, Åsgatan 11, lantbrukaren John Eriksson, Tönsta, eldaren E. A. Lindstedt och lagerföreståndaren Martin Lindberg.

13:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Lokomotivföraren Ernst Larsson, metallarbetaren Allan Skult, metallarbetaren Erik Gustavsson, Drottninggatan 34 B, inspektoren Lars Jansson och metallarbetaren Elis Pettersson.

Suppleanter: Lokomotivföraren Harald Blomkvist, laboratoriebiträdet Rune Gunnarsson, målaren Carl Axel Grönberg, lantbrukaren Carl Axel Blomkvist och metallarbetaren Stig Berggren.

Härjämte hemställer beredningsutskottet, att åt detta distrikt och närmast åt ledamoten hrr Jansson skall givas uppdrag att taga befattning med den virkestaxering, som omförmäles i 81 § av taxeringsförordningen, med hrr Carl Axel Blomkvist såsom suppleant i detta särskilda uppdrag.

14:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Köpmannen Oscar Kihlgren, handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, byggnadssnickaren Hugo Ericsson och skomakaremästaren Ernfrid Carlsson.

Suppleanter: Köpmannen Sigfrid Holm, folkskolläraren John Jacobsson, fru Ester Karlsson, Frihetsvägen 2, butiksföreståndaren Lindor Kagg och ombudsmannen Carl Ölander.

15:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Kontorschefen Einar Keijser, avsynaren Ragnar Kragge, skomakaremästaren Martin Westberg, köpmannen Elis Sollin och direktören Ragnar Bosten.

Suppleanter: Kontoristen Isidor Larsson, bageriarbetaren Bror Karlsson, Engelbrektsgatan 16 C, kamreraren Mats Vallander och inspektoren Aug. E. Arborelius.

16:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Distriktsföreståndaren Hugo Karlsson, magistratsvaktmästaren Helge Thorell och assistenten Erik Hultåker, Skolgatan 4.

Suppleanter: Parkföreståndaren Adolv Andersson, typografen Rune Göthlin och kontoristen Ingrid Andersson, Tråddragargatan 17.

17:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Byggnadsverkmästaren Erik Lindström, blomsterhandlaren Karl Pettersson och byggnadssnickaren Carl Viktorsson.

Suppleanter: Byggnadskontrollanten Axel Eriksson, byggnadsingenjören Oscar Ring och mätningsmannen E. G. Hedman.

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

Till ledamöter av fattigvårdsstyrelsen föreslås kyrkoskrivaren John Sjöblom, kontoristen Einar Jonsson, fru Helga Hall, apparatmontören Alvar E. Johansson, skomakarmästaren Ernfrid Carlsson, f. drätseldirektören Theofil Öberg och mätningsmannen Folke Lindqvist.

Till suppleanter föreslås eldaren E. A. Lindstedt, fru Astrid S. Johansson, Norra Ringvägen 28, metallarbetaren Elis Johansson, Malmabergsgatan 33 A, elmontören Bertil Classon, Aseastigen 2 A, distriktssköterskan Iris Fagerlund, teknologie doktorn Tage Strömberg och metallarbetaren Nils Pettersson.

Med tillämpning av bestämmelserna i fattigvårdslagen skola tre ledamöter och tre suppleanter avgå efter 2 år. Mandattiden för de övriga utgör 4 år. Enligt lagen skola de, som avgå efter 2 år och de som avgå efter 4 år utses genom särskilda val. Beredningsutskottet föreslår därför att herr Sjöblom, fru Helga Hall och herr Ernfrid Carlsson bland ledamöterna samt herrar E. A. Lindstedt och Elis Johansson samt distriktssköterskan Iris Fagerlund bland suppleanterna skola avgå vid utgången av år 1949 samt de övriga vid utgången av år 1951.

Beredningsutskottet föreslår vidare stadsfullmäktige att till ordförande i styrelsen utse f. drätseldirektören T. Öberg och till vice ordförande kyrkoskrivaren John Sjöblom, var och en för den tid han utsetts till ledamot i styrelsen.

IDROTTSSTYRELSEN.

Till ledamöter i idrottsstyrelsen för tiden intill 1949 års utgång föreslås bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ingenjören Erland Gustavson, typografen C.-A. Andersson, kaptenen Axel Edström, redaktionssekreterare Gunnar Ljungquist, landskanslisten Axel Jäder och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Till suppleanter för samma tid föreslås journalisten Stig Löfstrand, kommunalarbetaren Karl Erik Lindvall, tjänstemannen Erik Kraft, ingenjören Ragnar Magnusson och ingenjören Börje Lundh.

Tillika föreslår utskottet, att suppleanterna skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna i den ordning de härovan uppräknats.

NYKTERHETSNÄMNDEN.

Till ledamöter i nykterhetsnämnden föreslås för tiden intill 1951 års utgång omvalda förste stadsläkaren G. Andrén och fru Helga Hall samt i stället för folkskolläraren Nils Stenvall lagerföreståndaren Martin Lindberg, Malmabergsgatan 33, och i stället för socialvårdschefen A. Norén doktor Hjördis Lind-Campbell.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda direktören Algot Bergstrand och fru Karin Kjelldahl samt i stället för köpmannen Roland Forsberg val av folkskolläraren Nils Stenvall.

Vidare föreslås att av suppleanterna herrar Grip och Stenvall i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Hult, Carneborg, fru Hall och herr Laurentz Gustavsson samt herrar Wingren, Bergstrand och fru Kjelldahl i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av fru Lind-Campbell, herr Andrén och herr Redmalm.

Slutligen föreslår beredningsutskottet att till ordförande i nämnden intill 1949 års utgång utses bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och till vice ordförande för tiden intill 1951 års utgång fru Hjördis Lind-Campbell.

POLISNÄMNDEN.

Till ledamot i polisnämnden för tiden intill 1949 års utgång i stället för f. drätseldirektören Theofil Öberg, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås nuvarande suppleanten advokaten J. Ruben Nyman. Till suppleant för herr Nyman för samma tid föreslås köpmannen Erik Billert.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS STADS BARNSTUGOR.

Till ledamot i barnstugestyrelsen för tiden intill 1951 års utgång i stället för leg. läkaren Paul Fritsch, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås nuvarande suppleanten rektor Knut Carlfors. Till suppleant för samma tid i stället för herr Carlfors föreslås fru Ingrid Andrén.

UNGDOMSVÅRDSSTYRELSEN.

Till suppleant i ungdomsvårdsstyrelsen i stället för tjänstemannen Evert Östlund, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås rektor Ingeborg Jansson.

Västerås den 8 december 1947.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG

/Per Siösteen.

Västerås 1947. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri.